НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ
ГОЛОВНА РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ НАУКОВО-ДОКУМЕНТАЛЬНОЇ
СЕРІЇ КНИГ «РЕАБІЛІТОВАНІ ІСТОРІЄЮ»
СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
ВСЕУКРАЇНСЬКА СПІЛКА КРАЄЗНАВЦІВ
УКРАЇНСЬКЕ КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКЕ ТОВАРИСТВО
«МЕМОРІАЛ» ІМЕНІ В. СТУСА
ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ЧЕРНІВЕЦЬКЕ ОБЛАСНЕ ВІДДІЛЕННЯ ПОШУКОВО-ВИДАВНИЧОГО
АГЕНТСТВА «КНИГА ПАМ'ЯТІ УКРАЇНИ»

РЕАБІЛІТОВАНІ ІСТОРІЄЮ

НАУКОВО-ДОКУМЕНТАЛЬНА
СЕРІЯ КНИГ

ЧЕРНІВЦІ – 2007

РЕАБІЛІТОВАНІ ІСТОРІЄЮ

У ДВАДЦЯТИ СЕМИ ТОМАХ

ГОЛОВНА РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

ТРОНЬКО П.Т.
(голова)
РЕЄНТ О.П.
(заступник голови)
БОГУНОВ С.М.
БОГУЦЬКИЙ Ю.П.
БОРЯК Г.В.
ВОЙНАЛОВИЧ В.А.
ГОРБИК В.О.
ЖУЛИНСЬКИЙ М.Г.
ЗЯБЛЮК М.П.
КОКІН С.А.
КРЕМЕНЬ В.Г.
ЛИТВИН В.М.
ЛОЗИЦЬКИЙ В.С.
МАКОВСЬКА Н.В.
МАРЧУК Є.К.
МОТРЕНКО Т.В.
НОВОХАТЬКО Л.М.
ПАПАКІН Г.В.
ПИРІГ Р.Я.
ПРИСТАЙКО В.І.
ПШЕННІКОВ О.М.
РЕПРИНЦЕВ В.Ф.
РУБЛЬОВ О.С.
СКЛЯРЕНКО Є.М.
СМИРНОВ Ю.О.
СМОЛІЙ В.А.
СОХАНЬ П.С.
ТАБАЧНИК Д.В.
ЧИЖ І.С.
ШЕМШУЧЕНКО Ю.С.

ЧЕРНІВЦІ
2007

РЕАБІЛІТОВАНІ ІСТОРІЄЮ

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Книга перша

ОБЛАСНА РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

ПАВЛЮК В.І.
(голова редколегії)
ФОСТІЙ І.П.
(заступник голови редколегії)
ТЕРЕН О.П. (секретар редколегії)

Члени редколегії

БОТУШАНСЬКИЙ В. М.
БРИЦЬКИЙ П.П.
ВОЙЦЕХІВСЬКА І.Ф.
ГРІОР П.П.
ДОБРЖАНСЬКИЙ О.В.
ЖМУНДУЛЯК Д.Д.
КЛЕВЧУК О.Д.
КРУГЛАШОВ А.М.
МІНЧЕНКО Т.А.
МИХАЙЛОВ М.Г.
МИХАЙЛОВСЬКИЙ В.І.
ПАНЧУК О.Е.
РУБАНЕЦЬ М.В.
ТЕРОН Г.Г.

ОБЛАСНА НАУКОВА РЕДАКЦІЯ

ФОСТІЙ І.П.
(головний редактор)
ВАСІНА І.В.
(заступник головного редактора)
ВІВСЯННИК Я.І.
(старший науковий редактор)
АЛЬБОТА І.Л.,
СЕМЕНЮК І.І.
(наукові редактори комп'ютерної верстки)
МЕДВЄДЄВА Н.О.
(молодший редактор-організатор)
ЧЕЛЬТЕР О.В.
(головний бухгалтер)

Чернівецьке обласне відділення
пошуково-видавничого агентства
"Книга Пам'яті України"
2007

ББК 63.3(4Укр-4Чен)
К 53

Науково-документальна серія книг «Реабілітовані історією» у 27 томах виходить у світ за постановою Президії Верховної Ради України № 2256-XII від 6 квітня 1992 р. та постановою Кабінету Міністрів України № 530 від 11 вересня 1992 р. Том «Реабілітовані історією. Чернівецька область» складається з трьох книг. У першій ретроспективно показано репресії, обмеження політичних прав і свобод буковинців і бессарабців у період Першої (1914–1918) і Другої (1941–1945) світових воєн та часів першої (1918–1940) і другої (1941–1944) румунської окупації північної частини Буковини і Бессарабії, подано документи, на підставі яких проводилися репресії, охарактеризовано політичні переслідування громадян новоутвореної Чернівецької області УРСР радянською владою та її репресивними органами, подано розповіді й нариси про репресованих, їхні спогади, іменні списки.

Р е ц е н з е н т и:
Макар Ю.І. – доктор історичних наук,
професор, завідувач кафедрою міжнародних відносин
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Михайлина П.В. – доктор історичних наук,
професор Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича

Н а у к о в і р е д а к т о р и:
Ботушанський В.М. – доктор історичних наук,
професор Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича

Брицький П.П. – доктор історичних наук,
професор Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича

© Фостій І.П., Підлубний В.М., 2007
© Наукова редакція тому
“Реабілітовані історією.
Чернівецька область”, 2007

ISBN 996-75

КНИГИ ЛЮДСЬКИХ ТРАГЕДІЙ

ПОЛІТИЧНІ репресії – жахлива сторінка в новітній історії буковинців і бессарабців. Починаючи з 1 серпня 1914 року, початку Першої світової війни, Буковина і Бессарабія, а потім і вся територія тодішньої України стали тереном воєнних дій. Зокрема, Чернівці і північні райони Буковини тричі переходили із рук в руки австрійської та російської армій. Нагадаємо, що перший раз російські війська захопили Чернівці 2 вересня 1914 року, і перебували в місті до 20 жовтня цього ж року; другий – із 28 листопада 1914 р. по 17 лютого 1915 р.; третій раз – із 18 червня 1916 р. по серпень 1917 р.

Лінія оборони австро-німецьких військ між Дністром і Прутом проходила від села Онут до Вікна, Ржавинців, Топорівців, Ранчі (нині Рідківці). Російська армія займала позиції на лінії сіл Рухотин–Колінківці–Санківці–Новоселиця. Всі поля, висоти, яруги були вкриті траншеями, ходами сполучень, вогневими позиціями, обплутані дротяними загорожами. Тричі на цих позиціях розпочинались бойові дії, за яких руйнувались і позиції, і довколишні села. Тричі тут прибирали тисячі трупів загиблих воїнів і звозили в загальні могили, в яких поховано 13838 австрійських і 11250 російських солдатів [1]. І кожного разу вступ тих чи інших військ на ці території супроводжувався не тільки вбивствами, руйнуванням і грабежами, а й політичними репресіями, коли прихильників Австро-Угорщини чи Росії воюючі сторони вишукували, заарештовували і карали тюрмами, шибеницями або депортаціями у концентраційні табори, що знаходилися у глибоких тилах воюючих держав.

Зокрема, австрійцями із прифронтової зони в концентраційні табори були евакуйовані жителі міст і сіл Буковини, здебільшого українці. У них без будь-якої компенсації забирали коней, велику рогату худобу та інше майно. Введення на всій території Буковини воєнного стану австро-угорська влада використовувала для жорстокої розправи з неблагонадійними. Так, у жовтні 1914 р. після відступу росіян із с. Глибока австрійські жандарми заарештували 150 жителів як таких, що співчували росіянам. Чотирьох із них – Трохима Лупуляка, його рідного брата Євмена, Дмитра Крючка та Василя Петровича Вознюка повісили на ліхтарних стовпах залізничної станції, а Олексія Гандюка – в лісі села Купка. Решту заарештованих відправили в Австрію [1].

Особливо криваві сліди залишив після себе начальник жандармського управління Буковини підполковник Фішер. Маючи в своєму розпорядженні 2 тисячі жандармів і поліцаїв, він організовував самосуди і дикі погроми над місцевим населенням, зокрема українцями, яких звинувачував у співчутті й допомозі російській армії. Багато таких “грішників” було розстрі-ляно і повішено у містах Сторожинець, Вижниця, у селах Біла Криниця, Лужани та інших. За ці “подвиги” цісар Франц-Йозеф присвоїв підполковнику звання генерала, вважаючи його за героя. Вихованець Фішера – ротмістр Лакінгер вихвалявся, що спалив у Карпатах хутір Уторопи і повісив там 41 селянина. “Всі вони зрадники і я їх вішаю!” – з гордістю заявляв ротмістр [1].

Всього за роки війни, за підрахунком австро-угорських властей, в Талергофському концентраційному таборі від голоду, виснажливої праці і хвороб померло близько 2 тисяч буковинців, а каральними органами розстріляно понад 40 тисяч буковинців і галичан [1].

Треба сказати, що росіяни проводили на окупованих територіях не кращу політику. Вони теж виловлювали "неблагонадійних" і вивозили на Урал, в Астрахань, Семипалатинськ та інші місця, де їх тримали в концтаборах як військовополонених. І тільки після жовтневого перевороту 1917 р. бранців випустили з концтаборів і, провівши з ними певну виховну роботу, відправили в рідні краї із завданням готувати своїх краян до всесвітньої революції.

У жовтні 1917 року до влади в Росії прийшли більшовики, в жовтні наступного розпалась Австро-Угорська імперія. Перед Західною Україною і Буковиною постала можливість прилучитися, як тоді говорили й писали, до Великої України, котра в той час уже проголосила себе незалежною Українською Народною Республікою.

Однак 8 листопада 1918 року на Буковину рушили окупаційні війська королівської Румунії, які встановили на цих землях жорстокий окупаційний режим, що тривав 21 рік і 9 місяців та супроводжувався політичними репресіями проти автохтонів, що й призвело до Хотинського повстання в січні 1919-го, повстання 113-го піхотного полку в Чернівцях у листопаді 1919 року та до Татарбунарського повстання в Бессарабії у 1924 році.

Кінець першій румунській окупації було покладено 28 червня 1940 року, коли Бессарабія і північна частина Буковини за домовленістю з румунським урядом були приєднані до Радянського Союзу. З північної частини Буковини і колишнього Хотинського повіту Бессарабської губернії 7 серпня 1940 р. було утворено Чернівецьку область, яку включили до складу Української Радянської Соціалістичної Республіки.

Отож, у 2007 році Чернівецька область відзначила шістдесятисемиліття свого утворення, а її громадяни – шістдесятисемиліття возз'єднання з усім українським народом. Цю знаменну дату мала б наповнювати всенародна радість, урочисте святкування, громові салюти. Але й область, і вся наша держава підійшли до неї масовим виданням книг, сповнених глибокого болю, смутку й печалі, з докорами тій владі, яка, проголошуючи себе робітничо-селянською, чинила в новій області і в усій великій країні, що мала назву СРСР, необмежену сваволю над людськими долями, розкуркулюючи, грабуючи, позбавляючи багатих людей майна, патріотично настроєних – волі, а то й життя, депортуючи у віддалені райони СРСР десятки тисяч громадян, які ще навіть не встигли оговтатись, адаптуватись до нової влади, зрозуміти, що вона хоче від них.

А влада хотіла багато чого:

по-перше – безумовної покори і відданості їй;

по-друге – безумовного сприйняття соціалістично-комуністичних постулатів;

по-третє – зречення національних ідей, традицій і всіх попередніх політичних уподобань, якщо вони не відповідали основоположним принципам марксизму-ленінізму;

по-четверте – згуртування в такі колективи, спілки й організації, які вона вважала єдино можливими, щоб тримати населення, кожного громадянина під політичним контролем;

і, нарешті, по-п'яте і найголовніше – відмови від надбаних багатств, якщо вони перевищували встановлені владою норми, і безоплатну передачу їх державі.

Саме на цьому ґрунті і виник конфлікт між новою владою, яку нероздільно уособлювала у той час Всесоюзна комуністична партія (більшовиків), і населенням новоутвореної області, значна частина якого не належала ні до яких політичних партій і жила здебільшого родинними інтересами, що ґрунтувалися на життєвих людських потребах та бажаннях культурного і духовного саморозвитку і самовираження.

ВКП (б), яка за роки існування СРСР пройшла велику школу силового насаджування диктатури однієї партії, школу придушення і фізичного винищення своїх противників, з перших днів встановлення на приєднаних територіях так званої радянської влади взялася за політичну

профілактику автохтонів, прислухаючись до їхніх думок, придивляючись до їхніх дій.

Сьогодні можна безумовно стверджувати, що радянська влада вбачала в кожному громадянинові, що влився у "велику сім'ю народів СРСР", свого потенційного ворога, до якого треба ставитись з пересторогою, з недовірою і тримати його завжди на мушці підозри. Над людьми дамокловим мечем висів тотальний партійно-державний контроль, що тримав під своїм пильним оком всю сферу людської діяльності – від кухонних і застільних розмов, сімейного побуту до робочих і службових місць на підприємствах чи установах, до виступів у пресі, на радіо, телебаченні, на зборах, з'їздах та конференціях, до поведінки кожного вдома і в громадських місцях.

Були створені так звані важелі партійного впливу, організації виховання і стеження: серед робітництва і селянства – профспілки; серед молоді – комсомол; серед дітвори – жовтенятські і піонерські організації. Всі вони діяли в одному руслі – виховання громадян "першої в світі країни соціалізму" вірними синами й дочками ВКП(б)–КПРС, несхибними бійцями за перемогу комунізму в усьому світі. Водночас вони мали вести непримиренну боротьбу з так званою буржуазною ідеологією.

Крім цих громадських організацій, за радянськими людьми незримо, таємно, вдень і вночі недремно стежило пильне око платних, відкритих і таємних, співробітників НКВС–НКДБ, МВС–МДБ–КДБ, які, як радіолокатори, ловили думки громадян і подавали на вседержавний монітор для аналізу і оцінок (хто чого вартий) і вжиття радикальних заходів. Цей партійно-державний контроль настільки в'ївся в душі і в свідомість провідної еліти СРСР різних рівнів, що ще й сьогодні, після шістнадцятирічної руйнації цього ідеологічного стереотипу, він остаточно не знищений, його рецидиви дають себе знати в діяльності окремих партій, установ і керівників.

Встановлення радянської влади в північній частині Буковини і в Бессарабії, яке відбулося 28 червня 1940 року, в органах масової інформації, в усній і письмовій комуністичній пропаганді показувалось як велике щастя, що випало на долю громадян цих регіонів, як визволення з капіталістичного ярма, з іноземної неволі. Влившись у велетенську країну, громадяни цих регіонів мали б радіти. По-перше, що з'єдналися з кровними братами, по-друге, що тепер вони мають надійний захист від будь-яких іноземних поневолювачів і, по-третє, що відтепер вони стали господарями і своєї долі, і своєї країни.

На перших порах здавалось, що ці пропагандистські заяви мали під собою достатньо міцний грунт, відповідали дійсному стану речей. Та не минуло й тижня після встановлення радянської влади, як почалася чистка області від різного роду "антирадянських елементів". Під залізну мітлу НКВС–НКДБ потрапляли представники так званих, за радянською термінологією, "буржуазних" партій, поміщики і капіталісти, просто заможні селяни, службовці румунських державних установ, священнослужителі, члени просвітницьких і навіть спортивних та національних студентських товариств.

Чернівецькі тюрми наповнювалися безвинними людьми, на яких терміново оформлялися кримінальні звинувачення і направлялися на розгляд спеціально створених "трійок", позасудових органів НКВС–НКДБ та особливих нарад цих наркоматів, які без виклику арештованих щедро штампували їм терміни покарання за так званими контрреволюційними статтями Кримінальних кодексів УРСР та РРФСР.

У статті 54–1, наприклад, яка відкривала розділ кримінальних покарань, стверджувалось, що "контрреволюційною вважається всяка дія, спрямована на повалення, підрив або послаблення влади робітничо-селянських рад і обраних ними на підставі Конституції Союзу РСР і конституцій союзних республік робітничо-селянських урядів Союзу РСР, союзних і

автономних республік, або на підрив чи послаблення зовнішньої безпеки Союзу РСР і основних господарських, політичних та національних здобутків пролетарської революції.

В силу міжнародної солідарності інтересів усіх трудящих такі самі дії визнаються контрреволюційними і тоді, коли вони спрямовані проти всякої іншої держави трудящих, хоч би і такої, що не входить до Союзу РСР" [3].

Дев'ятнадцять статей особливої частини КК УРСР давали можливість органам НКВС–НКДБ і їхнім позасудовим органам нещадно карати "зрадників батьківщини", "ворогів народу" та інший "контрреволюційний" чи "антирадянський елемент" від п'яти-десяти років позбавлення волі з конфіскацією майна до вищого заходу "соціального захисту" – розстрілу з конфіскацією майна (ст. 54–1 "а", 54–1 "б", 54–1 "в"). До всіх інших повнолітніх членів родини "зрадника", що жили спільно з ним або були на його утриманні до моменту вчинення "злочину", застосовувалось позбавлення виборчих прав та заслання у віддалені райони СРСР на п'ять років.

Статті, що стосувалися "контрреволюційних дій", визначали міру покарання за перельоти за кордон; за недонесення про вчинену або підготовлену зраду; за збройне повстання; зносини з контрреволюційною метою з іноземною державою; за допомогу будь-яким способом міжнародній буржуазії, яка не визнає рівноправності комуністичної системи і прагне її повалити; за шпигунство, розголошення державних таємниць, підрив державної промисловості, транспорту, торгівлі, грошового обігу або кредитної системи; за вчинення терористичних актів; за пропаганду та агітацію, спрямовану на повалення, підрив або послаблення радянської влади та інші "злочини".

Репресії проти жителів області в основному ґрунтувалися на статтях 54–1 "а" – зрада батьківщини, 54–10 – антирадянська агітація і пропаганда, 54–13 – активна боротьба проти робітничого класу і революційного руху та ст. 80 – порушення кордону. Репресували, звичайно, і за іншими статтями, але не так масово, як за переліченими.

Жорстока репресивна політика ВКП (б)–КПРС була її гордістю і, звичайно, величезним страховиськом для усього народу. Про те, як вона проводилась на практиці, світ здебільшого знав, але не все. Добре поставлена агітація і пропаганда ВКП (б) не тільки всередині країни, а й за її межами з допомогою комуністичних партій знаходила серед робітників і селян багато послідовників комуністичної ідеї, прихильників СРСР як першої в світі країни соціалізму, де при владі трудящі маси.

Багато комуністичних функціонерів, що з 1918 року належали до Компартії Буковини, а з 1926-го – до Компартії Румунії, уникаючи переслідувань сигуранци, різними шляхами перебиралися в Україну, в Радянський Союз, щоб там будувати соціалізм, а згодом подати руку допомоги братам у рідному краї. Та уже в 1930–1934 роках на буковинських і бессарабських, як і на західноукраїнських емігрантів впала велика підозра у ворожому ставленні до радян-ської влади. Зокрема, буковинських комуністичних емігрантів звинуватили в приналежності до Української військової організації (УВО) і всіх заарештували. Декого розстріляли, декого замордували в тюрмах і виправно-трудових таборах.

Коли Червона армія 28 червня 1940 року форсувала Дністер і вступила на буковинську й бессарабську землю, в Україні всі буковинсько-бессарабські емігранти, за винятком хіба що Федора Дубковецького із Зарожан та Тимофія Рашківського із Недобоївців, були розстріляні або сиділи в тюрмах та концтаборах, як найлютіші вороги СРСР.

Ті ж буковинці, що жили на своїх споконвічних землях, зрозуміли весь трагізм своєї долі тільки тоді, коли зіткнулися з радянською владою лице в лице. Енкавеесівці надто швидко формували справи на кожного запідозреного, кого вважали за потрібне арештувати. Михайла Яковича Зомера, наприклад, який жив у Заставні і працював ветлікарем, арештували на десятий

день після встановлення радянської влади тільки за те, що він з 1910 року нібито був членом сіоністської організації "Альгемайне", збирав гроші для Палестини. А ще на підставі злісних доносів його звинуватили в тому, що він нібито не хотів допомагати біднякам у лікуванні їхньої худоби, тобто до встановлення радянської влади здійснив злочин за статтями 54–11, 54–13 КК УРСР. Зомер як соціально небезпечний елемент 7 червня 1941 року був засуджений до 5 років виправно-трудових таборів і відправлений в Уссурійський північно-східний табір. Очевидно, безвинно, бо 30 травня 1989 р. був реабілітований прокуратурою Чернівецької області [4].

Таких безвинних людей, які колись належали до якоїсь партії чи організації, були тисячі. Найбільша ж нагінка припала на Організацію українських націоналістів, членів якої почали виловлювати з перших днів радянської влади і карали нещадно. Ми тут не будемо детально розписувати операції НКВС–НКДБ проти ОУН в 1940–1941 роках. Про це в книзі є спеціальний підрозділ. Скажемо тільки, що до початку війни в області було арештовано до 300 членів ОУН. Частину із них вивезли в тюрми Челябінської області. А 82 були розстріляні в Чернівецькій тюрмі 28-29-30 червня 1941 року [5].

Окрім індивідуальних арештів, в області проводились масові депортації громадян у віддалені райони СРСР. Перша депортація відбулася 21 травня 1941 року, коли із Садгірського, Глибоцького, Чернівецького, Герцаївського і Сторожинецького районів було виселено 181 сім'ю, загальною кількістю 516 осіб, серед яких було 210 дітей [6].

Друга депортація громадян області була проведена 13-15 червня 1941 року, коли у віддалені райони СРСР було вивезено 2279 сімей, або 7729 осіб, з яких 604 чоловіки, голови сімей, були відправлені в тюрми та виправно-трудові табори НКВС СРСР, де майже всі загинули [7].

Третя масова депортація громадян області, які перебували в тюрмах і під слідством, відбувалася уже на другому тижні війни. Із Хотинської тюрми у м. Кам'янець-Подільський було евакуйовано машинами 178 в'язнів, 1 липня із Чернівців ешелоном евакуйовано 405 в'язнів і 3 липня із чернівецьких тюрем № 1 і № 2 було евакуйовано пішим порядком 877 в'язнів. Отже, разом 1460 осіб [8].

Четверта післявоєнна найбільша масова депортація буковинців відбулася у жовтні 1947 року. Із області було вивезено 613 сімей, або 1627 громадян різного віку, що особливо різко позначилося на зменшенні кількості патріотично налаштованих буковинців [9].

Варто сказати, що після 1941 року головною антирадянською силою в області залишалася ОУН. Хоч її активність в роки румунської окупації області – липень 1941 – березень 1944 – дещо послабла у зв'язку з відходом Буковинського куреня на Велику Україну, але вже в квіт-ні-травні 1944 року в край повернулося багато його учасників і влилися в боївки УПА, які згодом перетворилися в сотні і курені, а певний час навіть діяли під назвою Буковинської української самооборонної армії (БУСА) [10].

Українська повстанська армія діяла на Буковині до квітня-травня 1952 року. Її воїни провели 500 диверсійно-терористичних актів [11]. У боях з військами НКВС–НКДБ та винищувальними батальйонами загинуло 1613 вояків УПА, жертвами ж національно-визвольної боротьби стало 786 осіб [12, с. 74]. Нині ці жертви продовжують бути предметом гострих політичних дискусій, особливо з боку теперішньої КПУ та її прихильників, що засіли в ке-рівництві Організації ветеранів України, очолюваної генералом І.О. Герасимовим, "Русского блока", Партії політики Путіна, "Прогресивній соціалістичній партії України" (ПСПУ), Партії "Союз" та інших промосковських утворень.

Відомо, що до 1991 року боротьба ОУН–УПА за Самостійну Соборну Українську Державу в партійних і державних документах, в науковій літературі трактувалася як бандитизм, а вояки УПА як бандити. З розпадом СРСР і проголошенням України незалежною державою ситуація

докорінно змінилася. На політичну арену в наукових публікаціях почала виходити правда про діяльність ОУН–УПА. Вийшли в світ книги 30-томного Літопису УПА в Канаді і 10 томів Літопису УПА, нової серії , що видані в Торонто–Києві, в яких подано багатий матеріал і про діяльність ОУН–УПА, і про боротьбу з ними ЦК ВКП(б), ЦК КП(б)У та каральних органів СРСР. Здавалося б після опублікування таких матеріалів можна уже розібратися в усіх гріхах сил, що протиборствували. Але не всі цього прагнуть, не всім це вигідно.

Тут варто підкреслити, що несправедливу жорстокість радянської влади щодо громадян СРСР розуміли високі комуністичні функціонери, які довгі роки стояли при владі і разом з Й.В. Сталіним проводили нещадну злочинну політику репресій. Окремі з них відразу після смерті Сталіна, яка сталася 5 березня 1953 року, почали ставити питання про припинення масового терору і навіть реабілітацію його жертв.

Широку дорогу реабілітації політв'язнів дав XX з'їзд КПРС, на якому М.С. Хрущов виступив із доповіддю про культ особи Сталіна, в якій показав усі жахи сталінського терору.

В ці роки велась масова реабілітація політично репресованих, але без широкого розголосу. Тільки 17 квітня 1991 р. Верховна Рада України прийняла Закон "Про реабілітацію жертв політичних репресій". Оскільки він публікується у Першій книзі цього видання, ми не будемо наводити цитат з нього. Скажемо тільки, що закон ліквідував наслідки беззаконня, допущені з політичних мотивів до громадян Української РСР, поновив їхні права, встановив компенсації за незаконні репресії та пільги реабілітованим.

Верховна Рада Української РСР, засуджуючи репресії, відмежувалась від терористичних методів керівництва суспільством, висловила співчуття жертвам необгрунтованих репресій, їх рідним і близьким, проголосила намір неухильно добиватися відновлення справедливості, усунення наслідків свавілля і порушень громадянських прав, гарантувала народу України, що подібне ніколи не повториться, що права людини і законність будуть свято додержуватись [14].

У зв'язку з цим виникла необхідність глибоко проаналізувати причини репресій, опублікувати списки безвинних жертв, довести їх до відома усього народу. Академія наук України, Служба безпеки України, Всеукраїнська спілка краєзнавців, Українське культурно-просвітницьке товариство "Меморіал" імені Василя Стуса звернулися до уряду з пропозицією про видання науково-документальної серії книг "Реабілітовані історією". 6 квітня 1992 р. Президія Верховної Ради України прийняла постанову № 2256–XII, а 11 вересня 1992 р. Кабінет Міністрів України теж прийняв постанову № 530 "Про підготовку і випуск серії книг "Реабілітовані історією" [15].

На виконання вищезгаданих постанов Президії Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України Представник Президента України в Чернівецькій області І.М. Гнатишин 23 листопада 1992 р. видав розпорядження № 643 з аналогічною назвою, яким затвердив обласну редакційну колегію в складі 15 осіб, головою якої було призначено Іванусу В.В., відповідальним секретарем – Фостія І.П. [16]. З того часу склад і голови редколегії неодноразово мінялись, незмінним залишався лише її відповідальний секретар, згодом заступник голови редколегії, він же головний редактор серії книг "Реабілітовані історією" Фостій І.П., під керівництвом якого велось вивчення архівних документів, збір матеріалів, підготовка рукописів. Три книги обласного тому, одну з яких читач має перед собою, є вагомим результатом багатолітньої копіткої роботи всього колективу наукової редакції, а також позаштатних працівників і членів редколегії, список яких подано на 3-й сторінці кожної з книг.

У першій книзі, ми публікуємо вступну статтю "Політичні репресії, як засіб придушення, експлуатації та винищення народних мас", в якій розглядається кілька важливих тем, зокрема: репресії румунської окупаційної влади проти буковинців і бессарабців у 1918-1940 роках; жорстоке винищення буковинців і бессарабців комуністичним режимом у 1930-1940 роках в СРСР;

боротьба ОУН з радянською владою та репресії тоталітарного режиму проти неї у 1940-1941 роках; репресії румунської окупаційної влади проти громадян Чернівецької області у 1941-1944 роках; репресії румунської окупаційної влади проти ОУН, комуністів та релігійних організацій у 1941-1944 роках; репресії проти буковинців і бессарабців у Червоній армії у 1941-1945 роках; репресії проти УПА Буковини у 1944-1952 роках; репресії комуністичної влади проти студентської молоді; репресії проти духовності і духовенства Чернівецької області у 1940-1980 роках. За статтею іде великий розділ "Свідчення архівних документів про політичні репресії", а за ним – документальні нариси про політичних, громадських і культурних діячів Буковини, репресованих радянською владою: С.І.Канюка, С.Ю. Гуцуляка, В.В.Гаврилюка, Є.Ю.Басарабу, С.Г.Галицького, О.Н.Іванчевського, А.А.Олінтера-Хвилю, Д.Ю.Загула, М.І.Марфієвича, Ф.І.Альботу-Савчука, І.І.Буцуру, В.В.Буцуру, В.Б.Мороза, М.Д.Панчика, К.Ю.Шинкаренка, Г.Ф.Піддубного, М.М.Яворську, В.Г.Готинчана, І.О.Вергуна, окремі архівні документи, що доповнюють розповіді про них. В цій книзі ми публікуємо іменні списки репресованих Вижницького, Герцаївського та Глибоцького районів.

У другій книзі читач знайде статті про репресії радянської влади проти заможних верств населення; погром радянською владою політичних партій і культурно-просвітніх та спортивних товариств, свідчення архівних документів, а також нариси про Івана Дудича, Хризанта Кудринського, Іларія Карбулицького, Артемізію Галицьку, Святослава Мельничука, Ольгу Гузар, Василя Дячука, спогади та іменні списки репресованих Заставнівського, Кельменецького, Кіцманського і Новоселицького районів.

У третій книзі теж буде розділ "Свідчення архівних документів", нариси І.П. Фостія "Вони боролися за Самостійну Соборну Українську Державу"; "За що переслідували Никанора Чернюка?"; "Патріотизм Ореста Масікевича"; "За що розстріляний обласний провідник ОУН Микола Козуб?"; "Районна провідниця ОУН Марія Луник"; "Свобода виборювалась у нерівній боротьбі", а також іменні списки репресованих Путильського, Сокирянського, Сторожинецького та Хотинського районів і міста Чернівці.

Усі три книги ілюстровані фотографіями людей, про яких йдеться у статтях, нарисах, розповідях та спогадах. Редакція робила все можливе, щоб ці книги, а також статті, нариси, розповіді і спогади, опубліковані в них, були правдивими, працювали на примирення. Адже, як не дивно, ми пробачили німцям, італійцям, угорцям, румунам, японцям, які воювали проти нас, але певна група людей в Україні досі не може примиритися з воїнами Української повстанської армії, які були не загарбниками, не колонізаторами, а хоробрими, мужніми, самовідданими борцями за незалежність України, захисниками українського народу. Їх залишилося зовсім мало. Держава офіційно давно їх реабілітувала, визнавши свою вину перед ними. Однак проти них не припиняється пропагандистська війна колишніх полковників і генералів Червоної армії, НКВС–МВС та НКДБ–МДБ–КДБ. Особливо вперто цієї нерозумної, ворожої щодо України і її народу позиції, як не дивно, дотримується верхівка Організації ветеранів України, очолювана Героєм України генералом Герасимовим І.О., яка, всупереч ст. 6 Статуту ОВУ, проголосила на виборах 2006 р. до парламенту свою підтримку Компартії України і вела і на час виходу цієї книги у світ веде в своїй газеті "Ветеран України" і ряді інших видань грубу, злісну, непристойну для цивілізованого суспільства антиукраїнську, антиісторичну пропаганду, оббріхуючи і обпльовуючи героїчну діяльність УПА.

Непримиренно на старих капеересівських позиціях міжнаціональної ворожнечі стоїть і нинішня КПУ і вся антиукраїнськи налаштована московська колонізаторська агентура, що осіла в Україні, в тім числі і в Чернівецькій області. Намагаючись завоювати нові позиції в парламенті і в місцевих радах, КПУ разом з такими уже згадуваними антиукраїнськими угрупованнями, як "Русский блок", Партія політики Путіна, Партія "Союз", "Прогресивна

соціалістична партія України", зробивши ОУН–УПА мішенями своїх політичних обстрілів, нехтуючи історичною правдою і здоровим глуздом, розпалювали і досі розпалюють у своїх виданнях і в усній пропаганді злобу і ненависть до самих себе, ворожнечу у своїх поплічників до України, її народу і не закамуфльованих, а справжніх борців за національну незалежність України – вояків ОУН–УПА.

Напередодні дострокових виборів 2007 року до Верховної Ради України згадані вище промосковські організації і блоки розгорнули в своїх газетах особливо брудну, масовану антиукраїнську і антиупівську політичну тріскотню. Не заглядаючи в корінь проблеми, не знаючи справжньої історії боротьби Украї-нської повстанської армії, вони, безоглядно використо-вуючи старий комуністичний, образливий щодо повстанців лексичний арсенал, не одержуючи належних роз'яснень з боку наших науковців та урядовців і грунтовних відповідей з боку тих партій, які є наступниками ОУН чи її відгалуженнями, втратили не тільки будь-яке почуття міри, а й шану до самих себе, показуючи, що, живучи в Україні, вони є її непримиренними ворогами, злобними україно-фобами, безсовісними, закостенілими пасквілянтами. На наш погляд, настав час силою закону присікти цю антиупівську, а по суті антиукраїнську пропагандистську вакханалію ворожої Україні промосковської агентури.

Сподіваємось, що три книги "Реабілітовані історією. Чернівецька область" стануть документальними свідченнями злочинів ВКП(б)–КПРС у Чернівецькій області зокрема, а в Україні в цілому, яких не хочуть визнавати ні нинішня Компартія України, ні проросійські союзи та блоки, що окопалися в Україні і, будучи в душі великоімперськими шовіністами, звалюючи усю вину за політичне протистояння в Західній Україні і Чернівецькій області у 1943–1959 роках на ОУН та УПА, намагаються вийти чистенькими з тієї кривавої боротьби, яку РКП(б) розпалила у жовтні 1917 року і вела її проти українського і всіх народів Радянського Союзу, котрі прагнули самостійного, незалежного державного розвитку, до його скандального розпаду в 1991 році.

Три книги "Реабілітовані історією. Чернівецька область" вмістять у собі статті, архівні документи, у яких розглядаються політичні репресії проти підозрілих для радянської влади громадян, поміщиків, капіталістів, куркулів, членів так званих "буржуазних" політичних партій, національних товариств, служителів культу, воїнів Червоної та Української повстанської армій, а також нариси та розповіді про окремі родини і визначних державних, політичних, громадських, культурних та військових діячів і простих громадян, знищених фізично або морально, зламаних політичним терором, таборами й тюрмами.

Іменні списки репресованих подаються в алфавітному порядку по районах, у районах – в алфавітному порядку по селах.

Книги будуть забезпечені списками джерел та літератури, іменними і географічними покажчиками, списками вживаних скорочень і змістом. Вміщені в них матеріали послужать великій справі прощення минулих помилок і гріхів воюючих сторін, справі очищення нашого суспільства від злоби, ненависті, несправедливості і ворожнечі, справі примирення і злагоди, справі зміцнення і розквіту незалежної держави Україна.

Джерела та література

1. Коновалов Я.Е. Буковина в годы Первой мировой войны (1914-1918 гг.) //Архів Чернівецького обласного відділення пошуково-видавничого агентства "Книга Пам'яті України" (далі – АЧОВПВАКПУ). – Рукопис. – 1992. – С. 62-72.

2. Державний архів Чернівецької області (далі – ДАЧО). – Ф. 283. – Оп. 1. – Спр. 4. – Арк. 1–10.

3. Кримінальний кодекс УСРР. – Харків, 1928 // Збірник Уз. УСРР. – 1927. – № 36-38.

4. Державний архів Служби безпеки України в Чернівецькій області (далі – ДА СБУ ЧО). – Спр. П-4264.

5. Кулаковський П. Розстріляні на початку війни // З архівів ВУЧК–ГПУ–НКВД–КГБ. – 1994. – № 1. – С. 191.

6. ДАЧО. – Ф. Р-1. – Оп. 8. – Спр. 11-а. – Арк. 19–20.

7. Там само.

8. Там само. – Оп. 1. – Спр. 138. – Арк. 12–16, 23.

9. Винниченко І. Україна 1920–1980-х, депортації, заслання, вислання. – К.: Рада, 1994. – С. 123–124.

10. ДА СБУ ЧО. – Спр. 322. – Арк. 52.

11. Там само. – Арк. 94–95.

12. Фостій І.П. Людські втрати Чернівецької області в 1941–1952 рр. // Книга Скорботи України. Чернівецька область. – Чернівці: Чернівецьке обласне відділення пошуково-видавничого агентства "Книга Пам'яті України", 2005. – 992 с.

13. Кульчицький С.В. XX з'їзд КПРС – переломний пункт в історії радянського комунізму //Український історичний журнал (далі – УІЖ). – 2006. – № 2. – С. 106–129.

14. Закон Української Радянської Соціалістичної Республіки "Про реабілітацію жертв політичних репресій" від 17 квітня 1991 р. // АЧОВПВАКПУ. Керівні документи по книзі "Реабілітовані історією". – Спр. 2. – Арк. 1–7.

15. Постанова Кабінету Міністрів України № 530 від 11 вересня 1992 р. "Про підготовку і випуск серії книг "Реабілітовані історією" // Там само. – Арк. 8–9.

16. Розпорядження Представника Президента України в Чернівецькій області № 643 від 23 листопада 1992 р. "Про підготовку і випуск книги "Реабілітовані історією" // Там само, арк. 10-11.

Іван ФОСТІЙ,
заступник голови обласної редколегії,
головний редактор серії книг
"Реабілітовані історією"

м. Чернівці
11 квітня 2007 року

Іван ФОСТІЙ

НЕ ДОЗВОЛЯЙ, НАРОДЕ УКРАЇНИ!

Вони жили, як люди, у природі,
Ростили хліб, садів плекали цвіт,
Картопельку садили на городі,
Народжували діток в плині літ.

Та ось прийшли оті, що світ під себе
Рішили, як верету, підгребти,
В кайдани закувати сонце й небо,
Закрити храми, повалять хрести…

Прийшли оті, що затикали рота,
Що різних націй нищили красу.
Які вдавали з себе патріотів,
Що світу волю, щастя й мир несуть.

Насправді ж це були грабіжники й вандали,
Убивці без жалю і співчуття,
Які людей, мов хижаки, хапали
І позбавляли волі і життя!

О, скільки їх пройшло по Буковині
З кривавим автоматом і ножем,
Міста і села, гори й полонини,
Свинцевим поливаючи дощем.

Вони наших синів і дочок убивали,
Вивозили батьків і матерів
В тайгу сибірську, у степи Уралу
На смерть голодну і на харч звірів.

Минулися оті криваві жахи.
Вкраїна собі волю здобула.
Кайдани впали. Вбивці стали прахом.
Щезла імперія жорстокості і зла.

Та ще лютують вбивць дурні нащадки,
Історію назад ще мріють повернуть,
Реставрувать гулагівські порядки,
Цензурою роти наші замкнуть.

Не дозволяй, народе України,
Негідникам петлю на тебе накидать.
Дай здачі тим, хто творить в нас руїну,
Над нами хоче хто каверзувать!

Не забувай синів і дочок славних родів,
Які усе життя служили лиш тобі!
Псалми співаймо, дифірамби й оди
Всім, хто поліг в святій за волю боротьбі!

м. Чернівці
23 червня 2007 року

Розділ І

ПОЛІТИЧНІ РЕПРЕСІЇ ПРОТИ НАСЕЛЕННЯ ПІВНІЧНОЇ БУКОВИНИ І ХОТИНЩИНИ У 1918-1985 РОКАХ

І.П. Фостій, В.М. Підлубний

ПОЛІТИЧНІ РЕПРЕСІЇ ПРОТИ НАСЕЛЕННЯ ПІВНІЧНОЇ БУКОВИНИ І ХОТИНЩИНИ У 1918-1985 РОКАХ

ПОЛІТИЧНІ репресії як суспільне явище є постійним супутником будь-якої окупаційної влади. Цим репресіям властиве беззаконня і неймовірна жорстокість. Будь-яка окупаційна влада, вступаючи на загарбані території, намагається залякати населення окупованої країни, в першу чергу – нещадним терором, вдаючись до нічим не обмежених арештів, розстрілів, депортацій, грабежів, руйнувань, підпалів, реквізицій, політичних переслідувань, примусової асиміляції автохтонів, їх фізичного і економічного знищення.

Глибокого огляду політичних репресій, які випали на долю буковинців і бессарабців у XX столітті, досі ніхто з науковців не робив. Були, звичайно, спроби оглянути без зайвої деталізації окремі періоди буковинської історії, але вони не вичерпували теми. Складність проблеми полягає в тому, що в XX столітті на Буковині, наприклад, шість разів мінялась державна влада і кожного разу вона була чужою, не українською: з 1774-го до 28 жовтня 1918 року тут панували австрійці, 3 листопада 1918 р. Буковина була проголошена частиною Західноукраїнської Народної Республіки і одночасно України. 11 листопада 1918 р. почалася румунська окупація Буковини, яка тривала до 28 червня 1940 р. – дня приєднання Північної Буковини і Бессарабії до Радянського Союзу. Рік і 7 днів господарювали на приєднаних територіях московські й українські більшовики і під силою ударів німецької, румунської та угорської армій змушені були відступити. Румунська окупаційна влада знову повернулась на Буковину і в Бессарабію. Генерал Іон Антонеску видав указ про приєднання Північної Буковини і Бессарабії до Румунії "на вічні часи". Ця окупація тривала з 5 липня 1941 р. в окремих районах до 25 березня, в гірських – до 25 вересня 1944 р. На Буковину знову повернулася радянська влада, яка тут проіснувала до 1 грудня 1991 року, коли весь український народ проголосував за відокремлення від СРСР і утворення самостійної, незалежної Української держави.

Автори статті вважали за необхідне почати розгляд політичних репресій не з часу встановлення радянської влади в Північній Буковині і Бессарабії, а ретроспективно оглянути і двадцятидволітній період першої румунської окупації і майже трьохлітній термін другої румунської окупації краю оскільки в зазначені роки румунська вояччина показала своє неймовірно жорстоке ставлення до корінного населення не тільки за політичними та економічними, а й за етнічними та релігійними ознаками.

Наша аналітична стаття, будучи присвяченою глобальній темі, для легшої орієнтації в подіях і фактах, поділена на невеликі розділи, що висвітлюють репресивну політику властей в певні періоди нашої історії стосовно окремих категорій соціальних груп, політичних партій, організацій і окремих громадян.

1.1. РЕПРЕСІЇ РУМУНСЬКОЇ ОКУПАЦІЙНОЇ ВЛАДИ ПРОТИ БУКОВИНЦІВ І БЕССАРАБЦІВ У 1918–1940 РОКАХ

ТЕМА, поставлена в заголовок, досі в конкретному і комплексному плані в науковій літературі про Буковину й Хотинщину не розглядалась. Окремих її аспектів торкались у своїх книгах А.Юрченко [1], С.Рубан [2], С.Бантке [3], Л.Александрі [4], І.Компанієць [5], К.Г.Ципко [6], Ф.Шевченко [7], В.М.Курило [8], І.П.Фостій [9]. Не обійдена політика терору, жорстоких переслідувань корінного населення Буковини, поєднаних із шовіністичною пропагандою і практикою, у книгах "Буковина, її минуле і сучасне" [10], виданій буковинськими емігрантами за кордоном, та "Північна Буковина, її минуле і сучасне" [11], в "Нарисах з історії Північної Буковини" [12]. Значний документальний матеріал про політичні репресії опубліковано в збірниках документів і матеріалів "Хотин у вогні повстання" [13], "Боротьба трудящих Буковини за соціальне й національне визволення і возз'єднання з Українською РСР 1917–1941 рр." [14], "Боротьба трудящих Молдавії проти інтервентів і внутрішньої контрреволюції (1917-1920 рр.)" [15] та "Хотинське повстання" [16]. Однак більшість названих праць, написана і видана в радянський період, коли об'єктивному висвітленню цих важливих процесів заважали ідеологічні шори, так званий класовий, марксистсько-ленінський підхід, яким змушені були керуватися, якого мусили дотримуватися науковці всіх напрямів і рангів, хибують певною однобокістю, значною гіперболізацією окремих подій і явищ, авторським суб'єктивізмом.

К.Г.Ципко, наприклад, заперечував науковість історичних досліджень Д.Дорошенка, М.Кордуби та О.Поповича, в працях яких нібито історичний аналіз підмінювався "свавільними суб'єктивними твердженнями і з ворожих позицій висвітлюються революційні події на Буковині" [6, с. 7].

Цей же автор звинувачував Ф.Шевченка, А.Юрченка, І.Компанійця, С.Рубана, С.Бантке та Л.Александрі в тому, що перші двоє неповно висвітлили становлення радянської влади на Хотинщині, а інші зовсім обійшли мовчанкою і навіть не згадали цей історичний рубіж, з якого нібито починалася нова епоха в історії народних мас Буковини [6, с. 7-8].

Як бачимо, К.Г.Ципко тут Буковину й Хотинщину вважає як щось одне ціле. Хоч насправді це два різні економічні, географічні, а на той час і адміністративні регіони.

Північна Буковина і Хотинщина до листопада 1918 року належали до різних держав. Буковина була провінцією Австро-Угорської монархії, Хотинський повіт входив до Бессарабської губернії Росії.

Об'єктивніше, без виділення в окремі розділи чи підрозділи, питання політичного терору румунської окупаційної влади розглядаються в книгах "Буковина: історичний нарис" [17] та "Хотинщина" [18]. Останніми роками ця тема випала з наукових досліджень. Але проаналізувати її слід з нових позицій, з використанням архівних документів. Що ми й спробуємо зробити.

В кінці жовтня 1918 р. у зв'язку з революцією в Німеччині і Австро-Угорщині Австро-Угорська монархія розпалась. Австрійські війська, що перебували в Україні відповідно до Брест-Литовського договору між Українською Народною Республікою та країнами Четверного союзу, підписаного 9 лютого 1918 р., рушили додому. 24 жовтня вони залишили Хотинський повіт, а 28 жовтня – й Буковину. Земські збори Хотинщини цього ж дня заявили про відхід австрійських військ і "підтвердили прагнення повіту до возз'єднання з єдиною великою Росією" [14, с. 128].

Хвиля української революції, що починалася в березні 1917 р., на цей час докотилася й до Буковини. 28 жовтня 1918 р. відбулися збори академічної молоді Чернівецького університету, які зажадали "негайного з'єднання всіх українських земель у єдиній, суверенній українській державі" [19].

Збори з обуренням затаврували рішення румунської конституанти, що відбулася 27 жовтня 1918 р. у Чернівцях, "яка простягла свої загарбницькі руки на цілу Буковину, вважаючи цілком несправедливо цей край за румунську землю".

Збори визнали такі дії певного кола румунської інтелігенції "як нічим невиправданий замах на те, щоб безправно віддати більшість українського населення на поталу самовільній владі румунського боярства, і висловлювали свій подив, що румунський народ не виступає проти такої імперіалістичної політики своїх провідників, коли з української сторони не піднімається ніяких претензій на чужі землі" [19].

В цей же день вчителі Заставнівщини прийняли резолюцію, в пункті третьому якої говорилось:

"Стоячи на становищі самовизначення народів, ми протестуємо проти посягань наших сусідів будь то румунів, будь то поляків на яку-небудь, хоча б найменшу частину української етнографічної території і прирікаємо торжественно обороняти нашу рідну землю всякими способами, навіть збройною силою перед грабежем напасників". Вчителі зібрали 1309 крон у фонд національної оборони [19].

З'їзд українського православного духовенства 1 листопада 1918 року в Православній академії в Чернівцях ухвалив аж чотири резолюції з цього питання:

"1. Українське православне духовенство вітає з'єднання всіх українських земель в одну українську державу.

2. Українське православне духовенство висловлює свій жаль із-за того, що буковинські румуни, брати по вірі, якраз під цю пору в своїх визвольних змаганнях не шукають зближення до українців та справедливого мирного і дружнього розділу Буковини поміж обі нації, а противно деякі румуни ненаситним інстинктом заганяються так далеко, що посягають на чисто українські околиці, навіть поза Серет, ба горрібіле дікту* – навіть аж поза Прут.

3. Українське православне духовенство Буковини урочисто прирікає, що буде всіма своїми силами боронити українські села і околиці Буковини проти румунського імперіалізму і ніяк не згодиться на прилучення української частини Буковини до румунської держави.

4. Українське православне духовенство Буковини зобов'язується брати чинну і живу участь у організації буковинського українського народу та в його визвольних змаганнях" [19].

Подібні резолюції приймались у ті дні мало не в усіх містах і селах Буковини.

2 листопада 1918 року, наприклад, у Шипинцях відбулося віче, яке проголосувало за прилучення до України. Віче обрало комітет самоврядування, до якого увійшли Захар Ріпка, Дмитро Михальчук, Іван Івасюк, Микола Івасюк, Іван Грушка, Прокіп Мельник, Василь Грушка, Григорій Салига. В цей же день було роззброєно австрійських жандармів і утворено свою міліцію. Народними охоронцями стали Василь Ткачук, Парафтей Грекул, Микола Івасюк, Василь Каланча, Манолій Єремейчук, Юрій Миронюк, Григорій Салига та ряд інших громадян. Наступного дня вони брали участь у Всебуковинському вічі в Чернівцях і теж голосували за прилучення Буковини до України.

3 листопада 1918 року в Чернівцях на вічі зібралося близько 10 тисяч громадян з усього краю. Віче одностайно проголосувало за прилучення української частини Буковини до України [19].

* Страшно сказати (лат.).

6 листопада Буковинська делегація Української національної ради, створеної у Львові 18 жовтня 1918 року, звернулася з "Універсалом до вільних громадян усіх народностей і верств у краю", в якому, зокрема, говорилось: "Громадяни! Велика історична хвиля визволення і самовизначення народів докотилася і до нас, великий час кличе також людність Буковини стати під прапор свободи" [20].

І люди ставали під прапор свободи, але не так активно й організовано, як цього вимагали обставини. Румунська національна рада тим часом закликала на Буковину румунське військо.

8-11 листопада 1918 р. Північна Буковина і Хотинський повіт були окуповані румунськими військами. Ця окупація відбулася більш-менш спокійно. Тільки в с. Лужани під Кіцманем та Заставною українськими патріотами під керівництвом Омеляна Кантеміра було влаштовано не дуже сильний збройний опір окупантам. Це можна пояснити тим, що Буковинський курінь у цей час перебував під Львовом, де воював з поляками, які виступили проти утворення Західноукраїнської Народної Республіки. Щойно організована українська влада не спромоглася швидко сформувати бойові загони для захисту міст і сіл від окупантів. Отож, буквально на другий день після захоплення Північної Буковини окупанти почали виловлювати учасників опору, арештовувати їх, влаштовувати допити із застосуванням фізичних тортур і жорстоко карати.

Так, наприклад, у Лужанах уже 11–14 листопада були арештовані і важко побиті Петро Котирло, Іван Луцяк, Василь Мегера, Денис Царик. У Шипинцях жандарми вбили Захара Ріпку, в Топорівцях – учителя Тупкала, в хаті якого при обшуку було знайдено шаблю, в Чернівцях – студента гімназії, солдата 113-го полку Василя Фармажіва [21].

11 листопада 1918 р. за новим стилем королівські війська окупували Хотин, який тільки-но розпрощався з австрійськими військами, і всі села повіту. Командир 2-ї кавалерійської бригади полковник Морузі відразу ж вивісив оголошення, в якому говорилося таке: "Румунські військові власті окупували м. Хотин з метою збереження громадського порядку і спокою, придушення всяких грабежів і насильств і підтримання порядку взагалі, порушуваного протягом чотирьох років, і для попередження окупації ворогом. Підбурювання проти порядку і спокою буде суворо каратися.

Всю зброю: кулемети, ручні бомби, рушниці, патрони та інше повинно бути знесено в міліцію до 12 год. дня 29 жовтня (11 листопада) 1918 р.

Після 12 год. той, у кого знайдеться яка-небудь зброя, буде суворо покараний за законами воєнного часу.

Ходіння по вулицях дозволено до 10 год. вечора, після вказаного часу патрулі будуть затримувати і арештовувати.

Велика Румунія, бажаючи жити в повній єдності з усіма мешканцями, упевнена в дружелюбному ставленні до неї місцевого населення, що дасть можливість всім жити добре в країні" [14, с. 130].

Закони воєнного часу давали військам широкі повноваження щодо місцевого населення.

Командир 1-ї кавалерійської дивізії генерал Давидоглу 14 листопада в Липканах видав наказ № 2, сповнений погроз і зневаги до громадян окупованих територій.

"Пункт 1. Деякі мешканці зривають накази, які вивішуються на вулицях. Той, хто буде пійманий при зриванні афіш, буде покараний 3 місяцями тюрми і 2 тисячами лей штрафу.

Пункт 2. Вороги наші з Липкан і Хотина підбурюють солдатів наших до "більшовизму". Але вони даремно стараються, бо солдат-румун усвідомлює свій обов'язок і присягу на вірність королю. Сьогодні, наприклад, солдати привели до мене одного мешканця м-ка Липкан, який підбурював солдатів до більшовизму, і цей чоловік дістав те, чого шукав. Нехай буде відомо всім, що повторний такий випадок потягне за собою смерть.

Пункт 3. Не всі люди виконали мій наказ № 1 відносно здачі зброї, військового майна австрійської і російської армій та іншого.

Даю останній строк 5 цього листопада, і якщо після цього числа знайдені будуть у кого-небудь зброя або військове майно, той буде затриманий і відданий до суду.

Пункт 4. Всі, хто живе в Бессарабії, повинні виконувати веління й.в. Фердинанда I, короля Румунії, і закони Румунської держави, інакше тим, хто буде противитись, є досить місця за Дністром.

Пункт 5. Нехай знають всі, що Бессарабія до 1812 р. була румунською провінцією, сьогодні ж і назавжди вона залишається румунською землею" [14, с. 130-131].

Подібні накази в Північній Буковині видав командир 8-ї дивізії генерал Я. Задік [14, с. 139-142]. Вони були юридичною підставою для діяльності військової і цивільної адмі-ністрації.

Жорстоке, зневажливе ставлення румунської окупаційної влади до корінного населення викликало його невдоволення. 23 січня 1919 р. в Хотині вибухнуло повстання, учасники якого вигнали окупантів за межі річки Прут і встановили в Хотинському і частині Сороцького повіту владу Директорії, яка 23 січня видала таке оголошення:

"Директорія, почавши велику справу звільнення рідної Бессарабії від хазяйнування румунського уряду і знаючи, що ця справа вимагає напруження всіх живих сил країни, з метою збереження порядку і спокою в звільнених місцевостях, наказує:

Зберігати на звільненій території повний порядок і спокій. Всякого роду грабунки, насильства і безчинства безумовно забороняються. Особи, помічені в грабунках і всякого роду насильствах, віддаються військово-польовому суду і караються смертною карою. Грабіжники і мародери будуть розстрілюватися на місці.

Особи, що агітують проти Директорії і проти звільнення від румунського ярма, будуть вважатися агентами й шпигунами румун і будуть розстрілюватись на місці.

Особи, винні в невиконанні наказів Директорії, цього вищого органу влади на звільненій території, також будуть віддаватися військово-польовому суду.

Директорія попереджає, що в її розпорядженні є досить збройних сил для придушення безпорядків і безчинств.

Це оголошення Бессарабської Директорії датоване в Хотині 23 січня 1919 р." [22, с. 136].

Тікаючи з Хотина під ударами повстанців, румунські війська чинили в селах, через які відступали, грабежі і вбивства, палили оселі і господарські будівлі.

Ось відомості з "Акту, складеного 27 січня 1919 р. комісією по обстеженню насильств, що їх учинили румунські війська при відході з Хотинського повіту під час повстання населення".

До складу комісії входили член англійської військової місії, старший лейтенант британського флоту М.Мак Лорен, член Хотинської повітової управи Є.Є.Боярин та мировий суддя Хотинського судово-мирового округу П.Я.Воскресенський. Вони зазначили в акті, що румунські війська при відступі з м. Хотина через с. Недобоївці в другій половині дня 23 січня 1919 р. підпалювали хати. В різних місцях згоріло 8 будинків, бо гасити їх не дозволяли. Солдати заходили до хат, грабували господарства, забирали в господарів гроші, багатьох убили і поранили. Всього вбитих п'ятдесят три особи, з них троє малих дітей і один хлопець 12 років. Серед поранених 2 жінки. Всі вбивства були вчинені в хатах або біля хат. Для вбивства застосовувалась як вогнепальна, так і холодна зброя... Пожежі та вбивства здійснювались і в інших селах – Ставчанах, Долинянах, Ширівцях [14, с. 144-145].

Ось деякі випадки насильств у Недобоївцях, зазначені в згаданому акті:

"1. В родині Ватаманюків з 4 чол. мати вбита, дочка 20 років і син 12 років також убиті, дівчинка 13 років поранена, причому вказаний хлопчик Микола Ватаманюк для розстрілу був витягнутий з хати й тут же у дворі був розстріляний.

2. Ілля Манюк у перший же день відкупився від солдатів за 50 крб. і був залишений

Іван Степанович Дунгер – військовий комісар Бессарабської народної армії

Леонід Якович Токан – священик, член Директорії

Дмитро Чекмак – командир Малинецького повстанського загону

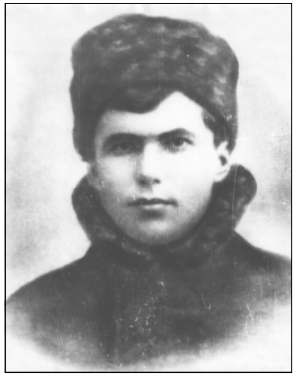

Леонід Пилипович Руснак – голова Данковецького революційного комітету

Олена Пилипівна Руснак – секретар Данковецького сільського ревкому, учителька

К.С. Єремецький – командир Рукшинського полку

Павло Миколайович Величко – командир Круглицької групи

Михайло Васильович Просвірін– командир повстанської батареї

Володимир Підлубний – учасник Хотинського повстання

Будинок у м. Хотині,
у якому в січні 1919 року містився
Штаб хотинських повстанців

Меморіальна дошка
на будинку, де в січні 1919 року
містився Штаб хотинських
повстанців

Пам'ятник повстанцям 1919 року в Хотині

Омелян Кантемір
із Кіцманя, командир загону
самооборони, старшина УГА

Іван Томович Миронюк
із с. Шипинці, закатований
у Дофтані у 1936 р.

Ілля Леонтійович Клевчук
із с. Мамаївців, замучений
сигуранцою у 1926 р.

Відкриття комуністичної ор-ґанізації в Нових Мамаївцях.

Відкриття комуністичних організацій в Румунії не є чимось новим або надзвичайним. Вже від 1919-го року почавши не минав й місяць, щоби сіґуранца не „відкрила" якої комуністичної, терористичної чи там шпіонської організації. Розуміється, що лише в дуже немногих випадках ходить тут о якусь дійсну організацію а в переважаючій части уявляєся тут в Румунії, всякий виступ працюючих в обороні своїх прав, за якусь комуністично-большевицьку акцію чи там провокацію. При таких „відкриттях" дуже часто лучалося, що комуністичні організації творила вже при допитах арештуваних сама сіґуранца, коли цего вимагали „вищі державні інтереси". Передовсім роками „виловлювали" такі „небезпечні" для держави організації гилезно в Басарабії. Тепер починаєся та сама історія і в нас на Буковині. Не знати лиш кому приналежить приписати це — чи то комуністичні ідеї занесено з Басарабії до нас на Буковину, чи може то басарабські порядки, загалом басарабський ги-

Повідомлення в газеті «Боротьба»
від 25 липня 1926 р. про викриття
комуністичної організації

Пам'ятник
Іллі Леонтійовичу Клевчуку
в Мамаївцях

БЮЛЕТЕНЬ ШТАБУ БЕССАРАБСЬКОЇ НАРОДНОЇ АРМІЇ.
Січень 1919 р.

БЮЛЕТЕНЬ

ШТАБА АРМІИ.

г. Хотинъ.

ОФФИЦІАЛЬНО.

Разсѣянныя части противника появляются въ Топороуцахъ и Диноуцахъ. Наши части занимаютъ вполнѣ надежныя позиціи. Обстрѣлянный нашей артиллеріей разъѣздъ противника въ районѣ Диноуцъ при уходѣ оставилъ пулеметъ и пр. снаряженіе. Активнаго наступленія противника не наблюдается.

Штабомъ получена отъ командующаго Могилевскимъ отрядомъ телеграмма о занятіи частями отряда ст. Окница и м. Секуряны и объ успѣшномъ продвиженіи впередъ.

Также получено донесеніе, что отрядъ галиційскихъ Буковинцевъ занялъ м. Садыгуру.

Прибывшіе въ Хотинъ представители Англійской военной миссіи выѣхали сегодня съ представителями уѣзднаго земства и Директоріи въ Недобоуцы, Долиняны, Ставчаны для составленія актовъ о звѣрствахъ творимыхъ Румынами и донесенія объ этомъ своему правительству и мирной конференціи.

Начальникъ Штаба Арміи ФИЛИПЧУКЪ.

Хотинъ, Тип М. Ландвитера.

живим; на другий день солдати прийшли й порубали його шаблями на шматки, так що довелось ховати в мішку.

3. Терентій Старчук, 54 років, був поранений кулею в пах у той момент, коли відчиняв двері, щоб вийти з хати назустріч солдатам, причому солдати стріляли в хату з подвір'я.

4. Василь Софроняк, 56 років; солдат зажадав від нього грошей, взяв 40 крб. і після цього в хаті пострілом з гвинтівки в груди навиліт поранив його.

5. Микита Заньковський – солдати забрали в нього гроші, виволокли з хати й біля неї під деревом, незважаючи на його благання, на очах його сім'ї закололи багнетами" [14, с. 145].

Хотинське повстання немало налякало румунську адміністрацію провінції Буковина. 26 січня генерал Задік запровадив на території Північної Буковини стан облоги, який давав право жандармам, поліції і військам вживати щодо населення будь-яких репресивних заходів. Ось преамбула цього наказу:

"З огляду на більшовицький рух на кордоні, а також на наступ, звернений проти суміжної області Бессарабії, та на спробу ворога викликати заворушення на Буковині, для того, щоб запобігти порушенню суспільного спокою та державної безпеки, з моменту об'яви цього розпорядження оголошується стан облоги з усією суворістю в повітах Кіцмань, Заставна, Вашківці, Сторожинець, Серет, Чернівці і місто Чернівці" [14, с. 139].

Між тим на Хотинщині розправа з учасниками повстання продовжувалась. У селі Ворничани 29 січня були спалені житла і будівлі у семи жителів: Соловія І.П., Кунісовської М.Є., Дідорук В.Г., Сеникової М.Г., Заплітного М.О., Лащука І.І. та Різника В.І. [16, с. 120].

У селі Долиняни були зібрані арештовані селяни із ближніх сіл і без суду й слідства розстріляні. Всього жертвами цієї розправи стало 53 громадянини. 20 дворів було спалено. В сусідніх Данківцях із 400 дворів уціліло 20. Багато хат було спалено в Ставчанах, Керстенцях, Білівцях, Пашківцях, Козирянах та інших селах повіту [16, с. 108-112, 124-125, 280].

Репресії проти учасників Хотинського повстання тривали протягом усього окупаційного періоду. Так, зокрема, справу 15 повстанців із с. Рашків військово-польовий суд 4-го армійського корпусу румунської армії розглядав аж 6 липня 1928 р. Селян Йосифа Корчинського, Василя Іващука, Трохима Піца, Івана Громика, Герасима Колибняка, Якова і Федора Філіпчуків за те, що вони в ніч з 22 на 23 січня 1919 р. несподівано атакували жандармський пост і заставу Рашків–Хотин та роззброїли солдатів, взяли в полон і відправили через Дністер на Поділля, було засуджено від 1 до 6 років тюремного ув'язнення. Павла Громика за ці ж дії, а ще за вбивство жандармського фельдфебеля начальника поста Рашків–Хотин заочно було засуджено до 15 років тюремного ув'язнення, а Ливанюка Федора, Криуса Тихона, Ренкера Кирила, Лисака Юхима та Іващука Степана – до довічної каторги [16, с. 140].

До судових розправ над хотинськими повстанцями були залучені військово-польові суди групи військ генерала Поповича, 1 і 15-ї кавалерійських, 8 і 9-ї піхотних дивізій, 3 і 4-го армійських корпусів, Кишинівський військовий трибунал. У 1919 р. ці суди розглянули 50 повстанських справ. Серед них Перевізник Д.В. з Каплівки, Раренко Г.С. з Кельменців, Якубовський К.І. та Гергеляк С.М. з Білоусівки були засуджені до 6 років тюремного ув'язнення, Мельник О.Я. зі Ставчан, Борщевський В.І., Бурковський В.І. та Бочимінський В.І. з Клішківців – до 7 років, Михальчук Д.Д. з Волошкового – до 9 років, Костриж М.П. з Гвіздівців, Гуцул О.Т. із Селища, Пірон Я.К. з Клішківців – до 10 років тюремного ув'язнення. 20 повстанців одержали по 5 років тюрми або каторжних робіт, 8 – по 6 місяців тюрми. Бузня С.М. з Каплівки та Круц К.І. з Білоусівки – по 3 роки, а Гидик Г.В. з цього ж села – 2 роки. Чотири повстанці: Щербатий Василь, Щербатий Микола Ксенофонтович* з Романківців, Руснак Дмитро та Крайник Василь втекли в Україну і уникли розправи. Всі інші мусили повністю відбувати свої строки покарання [16, с. 147-151].

Репресії прокотилися по всіх містах і селах Хотинського повіту. У Романківцях, наприклад,

*Розстріляний 14.11.1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації.

за наказом командира 25-го полку майора Попеску було арештовано 12 жителів села, наказано їм самим викопати яму і перед тим, як подати команду на розстріл, розіграно жереб. Один мав залишитись живим, щоб розповісти про цей розстріл односельцям. Жереб витяг Сопко Матвій Васильович і уник смерті. Інших же громадян села – Дзіняка Г.С., Яшана В.С., Шамбру С.Ф., Руснака Д.С., Майбороду С.Г., Урсатія Г.Г., Василя Цапа, Михайла Гончара, Івана Кушніра, Василя Кузему – румунські солдати розстріляли [23].

В Рукшині румунські карателі заходили до хат, стягували хворих та старих з ліжок і убивали. Таким чином загинули І.І. Братанюк та сімдесятилітній Василь Кравецький. Вісімнадцятьох літніх рукшинців, роздягнених і босих, у 20-градусний мороз румуни гнали по снігу 6 км, а потім розстріляли. За сина Федора, учасника повстання, був до смерті побитий Петро Шестобуз. Трупи убитих валялись на вулицях і ніхто їх не підбирав. Окупанти знущались над жінками, дітей виганяли з хат на вулицю. За наказом генерала Давидоглу ніхто без дозволу жандармів не мав права відлучатися із села. Три особи не могли стояти чи йти разом. Весілля, хрестини – все могло відбуватись тільки з дозволу окупаційного начальства [16, с. 267].

У с. Селище нині Сокирянського району 21 січня румунські кавалеристи зігнали чоловіків на сход і від ранку до вечора тримали під дулами кулеметів. Тут загинули від ворожих куль Лесько Й.М., Новоженя О.Д., Ткачишин П.С. 22 січня були схоплені організатори сільських повстанців Олексій Іванович Бородатий та його бойовий помічник М.В.Булката. Військовий трибунал засудив їх до 6–15 років ув'язнення. Тримали спочатку в тюрмі Жилава, а потім перевели в Крайову. В один із зимових днів 1922 р. там помер М.В.Булката. О.І. Бородатий вийшов з тюрми наприкінці 1924 р. Але до 28 червня 1940 р. був позбавлений громадянських прав, перебував під наглядом жандармів [24].

У Хотині, як свідчить учасник повстання Є.І. Коханов, розстріляних довго не дозволяли ховати. Вісім повішених на бульварі біля собору п'ять днів не знімали з шибениць. За допомогу повстанцям і виготовлення для них бронепотяга, окупанти розстріляли 160 залізничників, а одного майстра ст. Окниця (нині – це Молдова) облили гасом і спалили [16, с. 280].

Газета "Die Rote Fahne", що виходила в Берліні, 3 вересня 1925 р. опублікувала звернення Виконкому Міжнародної організації допомоги робітникам (МОДРу) до трудящих усього світу, в якому закликала виступити на захист учасників Татарбунарського повстання, що вибухнуло 11-16 вересня 1924 р. в Бессарабії. В ньому були наведені цифри про кількість убитих румунськими окупантами жителів Північної Бессарабії під час придушення Хотинського повстання. "Навіть румунські повідомлення вимушені підтверджувати, – говорилося в зверненні, – що в 1918 р. було убито 3000 осіб, в 1919 р. (повстання в районі Хотина, Північна Бессарабія) – 11000, а ще багато тисяч – в наступні роки. Понад 2000 осіб мучаться в тюрмах та виправних таборах Румунії і Бессарабії".

Проте румунська окупаційна влада жорстоко розправлялася не тільки з учасниками Хотинського повстання. 17 листопада 1919 р. в Чернівцях о 20.00, після вечірньої перевірки, повстали солдати 113-го піхотного полку. Вони захопили зброю та амуніцію, обеззброїли пости і вийшли з казарми. До них приєдналася частина молодших командирів. Всі кричали українською і румунською мовою: "Ура! Хай живе Буковинська республіка! Кінчаємо з солдатчиною і йдемо додому!" [11, с. 180-183].

Солдати розділились на 4 колони. Перша колона попрямувала по вул. Трансільванії (тепер вул. Головна) в місто, друга колона рушила на залізничну станцію Гредіна-Публіке (нині Чернівці–Південна); третя колона пішла до казарм 25-го піхотного полку на вул. Кучур-Маре (нині вул. Червоноармійська), четверта колона вулицями Казармей та Оларілор (нині провулок Казармовий та вулиця Наливайка) пішла на Горечу. Дорогою, як доповідав особливий відділ

сигуранци Чернівців міністрові-делегатові Буковини, всі колони співали українську пісню "Гей там на горі січ іде!" і стріляли в повітря [14, с. 181].

Що ж важливого удіяли повстанці? На жаль, крім проголошення революційних гасел та співу, нічого вартого уваги. Давайте, ще раз звернемось до сигуранцівського рапорту:

"Колона, пройшла вулицями міста до залізничного вокзалу. Частина солдатів вийшла на перон і сіла в готовий до відправлення Бухарестський пасажирський поїзд. Друга частина колони з 25 солдатів перейшла міст через Прут, обеззброїла військові пости і рушила до ст. Моші, де увійшла в приміщення вокзалу і зажадала від службовців станції показати їм склад зброї, який уже не існував, бо був ліквідований раніше.

Солдати рушили далі і приєднались до тих, що пішли трохи раніше в напрямку на Мамаївці–Кіцмань. Більша частина цих загонів була затримана і обеззброєна 13-им піхотним полком, який з цією метою вийшов їм назустріч з Кіцманя.

Група ж залишилась на вокзалі в Чернівцях, була зненацька захоплена частинами 25-го піхотного полку, що прибув на допомогу. Вона тут же покинула зайняті нею вагони, кинула там свою зброю та спорядження й рушила до продуктового складу, де обеззброїла пости, а звідти пішла далі до Пруту.

Група, що пішла по вул. Кучур-Маре до 25-го піхотного полку, була зупинена ротою 3-го прикордонного полку, по якому повсталі відкрили вогонь, а пізніше були роззброєні і посаджені під арешт в приміщенні казарми 113-го піхотного полку.

Група солдатів, яка попрямувала до ст. Гредіна-Публіке, прийшовши на вокзал, зайшла в службове приміщення, знищила велику кількість документів, що знаходились на столах, і пішла залізницею в Чагор-Козьмін де застала поїзд з польськими біженцями, які їхали в м. Чернівці. Солдти відчепили від нього паровоз і три вагони, сіли в них і відправились в Іцкани, але на ст. Дерменешти, були затримані частинами 25-го піхотного полку, висланими слідом за ними другим поїздом..." [14, с. 181-182].

З рапорту видно, як поводила себе кожна із чотирьох колон. Група ж солдатів у складі близько 50 осіб, що прибула в Дерменешти, пішки рушила в с. Іцкани. Про це було повідомлено командування 114-го полку, що стояв у Сучаві. Звідти направили загін солдатів для затримки повсталих, що йшли на Іцкани. На залізниці між Іцканами і Дерменештами відбулася сутичка між повсталими і взводом солдатів 114-го полку. Повстанець Тофан із с. Босанча був убитий, а 5 його товаришів були поранені. Інших затримали і привезли в Сучаву. Керівником групи повсталих був капрал 11-ї роти Георгій Крейтор [14, с. 183].

Як бачимо, цей виступ солдатів 113-го полку не був належно підготовлений, а тому й не одержав необхідної підтримки від солдатів інших полків та цивільного населення краю, не мав відповідного революційного резонансу і бажаного результату.

Всіх повстанців, за деяким винятком, було виловлено, заарештовано і віддано до суду. Всього перед судом постало 149 солдатів. Процес над ними почався 20 лютого 1920 р. і тривав 10 днів, до 1 березня. 8 чоловік було засуджено до смертної кари, 5 виправдані, решта засуджені до каторжних робіт строком від 5 до 20 років [14, с. 184-185].

Керівник же групи повсталих Георгій Васильович Крейтор, уродженець с. Дорошівці, який діяв за вказівкою розвідників 14-ї радянської армії буковинців Дарія Хемічука та Михайла Панчика, нелегально емігрував на Поділля, відбув у Тернопіль до голови Галревкому Затонського з відповідними інформаціями [25].

Проте румунська окупаційна влада розправлялася не тільки з учасниками тих чи інших повстань, а й зі страйкарями, демонстрантами, з українськими патріотами, учасниками революційних боїв в Україні, вояками Української галицької армії, які поверталися додому, з членами Комуністичної партії Буковини та Комуністичної партії Румунії, діяльність яких була

заборонена.

Від переслідувань сигуранци, поліції і жандармів емігрували з Буковини секретар ЦК КПБ у 1918–1921 рр., відомий на Буковині освітній діяч, редактор газет "Воля народу" і "Громада" Сергій Іванович Канюк, секретар ЦК КПБ у 1926 р., резидент розвідуправління РСЧА, уродженець с. Хрещатик Володимир Васильович Гаврилюк, член академічного товариства "Союз" Василь Васильович Буцура із с. Іванківці, колишній вояк УГА Сидір Ілліч Буцура із с. Ставчани нині Кіцманського району, секретар крайового комітету КПР у 1926–1931 рр. Семен Георгійович Галицький із Нової Жучки під Чернівцями, зв'язкова ЦК КПБ Євдокія Юріївна Басараба із Ленківців, згадувані уже Георгій Васильович Крейтор і Михайло Дмитрович Панчик із Дорошівців та ряд інших.

Про долю цих патріотів в Радянській Україні буде сказано в наступному розділі.

Багато ж учасників національно-визвольного руху, який під стягами різних політичних партій потужно вирував протягом всього окупаційного періоду, не змігши втекти в Сполучені Штати Америки, Канаду, Бразилію, Чехословаччину чи СРСР, потрапляли під прес жорстоких політичних репресій румунської окупаційної влади, в найжорстокіші румунські тюрми Міслю та Дофтану.

Найбільшою небезпекою для окупаційної влади були, звичайно, комуністи, які діяли надто зухвало, створювали підпільні організації, виготовляли, розклеювали і розкидали листівки, брали участь у страйках і демонстраціях, виступали на зборах і мітингах, де викривали жорстокий, несправедливий режим румунської шовіністичної буржуазії, закликали трудівників до революційної боротьби.

19 грудня 1924 р. румунський парламент прийняв антикомуністичний закон Мирзеску, за яким тільки за належність або симпатії до комуністичної партії громадян карали однорічним тюремним ув'язненням або штрафом від 10 до 100 тис. леїв з обмеженням громадянських прав.

Масштаби репресій влади залежали від масштабів революційних виступів трудящих. Після Татарбунарського повстання, яке стало всесвітньо відомим, бо троє сіл – Татарбунари, Миколаївка і Чишма артилерійським вогнем звичайних і морських гармат були стерті з лиця землі, тисячі повстанців були убиті або замучені, а сотні причетних до повстання арештовані. Такої жорстокої розправи над населенням ще не знала жодна держава. Після цієї кривавої розправи окуповані землі і Румунія взагалі, здавалось, трошки притихли. Але ненадовго. Важкий соціальний і національний гніт змушував людей до акцій протесту, створення підпільних комуністичних і легальних революційних робітничо-селянських організацій.

Великого резонансу на Буковині і по всій Румунії набуло, зокрема, розкриття 18 липня 1926 р. конспіративної квартири ЦК КПБ в домі Іллі Клевчука в Мамаївцях, де сигуранца захопила друкарську машинку, архів, печатку, 100 доларів, списки і навіть фотокартки окремих членів партії. Був заарештований господар квартири Ілля Клевчук, який під час слідства, будучи важко хворим, помер. Представник Закордонного бюро допомоги КПЗУ "Іванович", під псевдонімом якого діяв уродженець с. Жаб'є в Галичині Осип Іванович Букшований, а також секретар ЦК КПБ "Долинський" – Володимир Васильович Гаврилюк і зв'язкова ЦК "Сорока" – Басараба Євдокія Юріївна, вчасно попереджені про розкриття конспіративної квартири, зуміли нелегально емігрувати в Радянський Союз. Інших підозрюваних сигуранца арештувала, допитувала, але резонансного процесу не вийшло. Головних організаторів їй зловити не вдалося. Партія по суті не зазнала втрат і швидко відновила свою діяльність під керівництвом Семена Георгійовича Галицького, уродженця Нової Жучки під Чернівцями [26].

23 січня 1930 р. в Чернівцях відбувся суд над 41 комуністом, яких звинувачували в

БУКОВИНСЬКА ПРЕСА, ЯКА ВІДСТОЮВАЛА ПРАВА УКРАЇНСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ, ПОТОПТАНІ РУМУНСЬКОЮ ОКУПАЦІЙНОЮ ВЛАДОЮ

Пролетарі всіх країн єднайтеся!

ВОЛЯ НАРОДА

Органъ української соціал-демократичної партії на Буковині.

Виходить що четверга.

Поодинокі числа 50 сотиків.

Річник I. Чернівці, дня 28-го серпня 1909. Число 4

Від організації соціяльно-демократичної (с.-д.) партії.

ГРОМАДА

Народна часопись.

Рік I. Чернівці, дня 24. марта 1921. Число 2.

„Велике питання."

Земля і Воля

Газета для працюючих села й міста.

Покривджені, Потоптані, Збитковані, Визискувані!

Селяни. Робітники, Ремісники

Пролетарі всіх країн єднайтеся!

Робітник

Орган української соціялдемократичної партії на Буковині.

Ч. 10. (86.) Чернівці, дня 10. марта 1921. III. Рік.

Тарас Г. Шевченко український народний поет.

БУКОВИНСЬКА ПРАВДА

ОРГАН КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ НА БУКОВИНІ

МАНІФЕСТ

КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ ДО РОБІТНИКІВ І СЕЛЯН БУКОВИНИ.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇВ ЄДНАЙТЕСЯ!

337а

ГОЛОС ПОЛІТВ'ЯЗНЯ

РЕДАГУЄ КОМПОДВЯЗ.

РІК. I. ЧЕРНІВЦІ, В ТЮРМІ КВІТНЯ. 1930. Ч. I.

Товариші!

порушенні громадського порядку під час демонстрації 8 січня 1930 р., в спробі увірватися в Палату юстиції, при якій було завдано каліцтва представникам органів охорони порядку. Захищав їх адвокат Лукрецій Патрашкану. В основному це була єврейська молодь. Дора Елленбоген за те, що вдарила поліцая Кондурацького у пах і вивела з ладу, була засуджена до 2 років ув'язнення. І.Вахтель та І.Пікер – до одного року, Н.Іванієр – до 10 місяців, А.Фалленбаум та Ріта Бруссон – до 6 місяців, Н.Грюнблатт, Шустер, Скигрис і Великголова – до 4 місяців, І.Вагнер – до одного місяця ув'язнення. Решта арештованих, серед яких були й українці Роман Семчишин та Євген Стефюк, була засуджена до 3-6 тижнів позбавлення волі. Крім того, всі затримані мали сплатити по 1000 лей штрафу на користь держави [14, с. 271-272].

Боротьбу з революційними настроями влада вела не тільки на окупованих територіях, а й по всій Румунії. Причому вдавалась навіть до застосування масових розстрілів. Так, зокрема, 5 серпня 1929 р. проти демонструючих шахтарів Лупені влада кинула війська. Було убито 22 шахтарі, поранено 150 [27, с. 150]. Подібні акції відбулися і в інших містах Румунії.

У 1934–1936 рр. над Румунією нависає загроза фашизму. Головним організатором боротьби проти нього виступає компартія. Масові збори, демонстрації, маніфестації, страйки не припиняються. Хвилі протестів захоплюють і Північну Буковину та Хотинщину. Репресії влади посилюються.

16 березня 1934 р. обласний інспекторат жандармерії в Чернівцях повідомляв генеральну прокуратуру м. Чернівців про виявлення у мешканців села Мигучени Сторожинецького повіту заборонених газет, брошур і зброї. Зокрема, у Ярослава Кобилянського 12 березня жандарми поста Адинката знайшли газети українською і німецькою мовами: "Свобода", "Український голос" і "Вохенаусгабе" та "Міттагаусгабе", гвинтівку системи "Манліхер" з 15 патронами, рушницю "Флоберт" з 6 патронами, 2 револьвери і 9 мисливських патронів до рушниці 16-го калібру [28, арк. 59-60].

У Василя Білоуса виявлено 4 ракети і 10 австрійських патронів, 10 револьверних патронів, які залишилися нібито з війни, і три номери газети "Український голос", що виходила в Америці.

В Івана Тоненчука було знайдено багато номерів газети "Свобода", "Комуністичний буквар" та брошуру "Диктатура пролетаріату". 15 березня сторожинецька поліція передала Кобилянського і Тоненчука трибуналу [28, арк. 63].

5 травня 1934 р. обласний інспектор жандармерії підполковник І.Доспінеску інформував прокуратуру, командування 8-ї дивізії, обласний інспекторат поліції та Східний генеральний підінспекторат про розповсюдження комуністичних листівок і газет в Чудеї та Липканах. Зокрема, в Липканській гімназії знайшли 3 комуністичні прокламації під заголовком "Стінна газета Липканської червоної гімназії". Слідство встановило, що прокламації розповсюджували учні четвертого класу Фівш Анлейзер, Йосип Сетер, Герш Волох та Ідел Койфман. У них було знайдено кілька брошур "До всіх робітників і селян у військовій формі" [28, арк. 90].

26 червня цього ж року жандарми виявили, що в Старій Жучці "відомі пропагандисти-комуністи" Іван Онипко та Георгій Керстя на зборах дали доручення кожному з присутніх залучити до КПР по 5 прибічників шляхом особистої агітації [28, арк. 128-129].

За весну й літо 1935 р. репресивні органи Румунії заарештували чимало противників королівської влади. Перед військовим судом у Яссах в жовтні стало 77 буковинців. Але це були не всі звинувачені, тому слухання справи відклали на 20 січня 1936 р. [14, с. 399].

В грудні ж 1935-го в Хотинському трибуналі слухалась справа п'яти дівчат і хлопців-євреїв із с. Бабин й містечка Липкани, яких звинувачували в розклеюванні комуністичних листівок. Трьох із них ув'язнили на півроку, двох – на 3 місяці [14, с. 399].

В березні-квітні 1937 р. кельменецька секція жандармерії розкрила комуністичну органі-

зацію в Бузовиці, яка тут діяла з 1932 р., очолювана Пантелеймоном Білоусом. Діяльність цієї організації обмежувалась в основному вивішуванням червоних прапорів та комуністичних гасел на проїзних дорогах Бузовиця–Кельменці, Бузовиця–Комарів–Рестеу-Атаки–Яноуци і біля кладовища в с. Комарів. Були арештовані п'ять осіб: Григорій Дячук, Дмитро Марі-уца, Юхим Прядій, Василь Гринюк та Василь Твердохліб. Пантелеймону Білоусу, Андрію Федорцю та Петру Лисому вдалося втекти [14, с. 400-401].

Як не намагалась влада розправитися з комуністичним підпіллям, воно жило і діяло. Правда, розколоте на дві частини, які звинувачували одна одну в троцькізмі, в зраді марксизму та інших гріхах, віддаючи на глум поліції і сигуранці, а з приходом на Буковину радян-ської влади – НКВС–НКДБ своїх учорашніх товаришів.

Поруч з КПР під її опікою і керівництвом на Буковині в 1929–1933 роках активно діяла Партія українських працюючих Румунії "Визволення", очолювана Іваном Дмитровичем Стасюком. Вона вела щоденну боротьбу за права трудящих, за українську школу, за восьмигодинний робочий день, за возз'єднання Північної Буковини з Радянською Україною. Партія видавала газету "Борець", яка була однією із найбільш бойових легальних газет у краї, що вела справді непримиренну боротьбу з окупаційним режимом. Ця партія, її рядові члени і провідники зазнавали постійного політичного переслідування. Їх арештовували й кидали в тюрми, ставлячи в один ряд з комуністами.

Так, зокрема, 13 грудня 1929 р. в Чернівцях на вулиці Констанци (нині вул. Чкалова) були схоплені за розклеюванням листівок Лазар Штернфельд та Хайм Хойриш. Інші агенти сигуранци схопили цього ж вечора Рувіма Мільштейна та Шейндель Вайсельберг, коли вони виходили з приміщення партії "Визволення". Арештовані зізналися, що Мільштейн був редактором запальних листівок, а йому допомагали в цьому Василь Готинчан та Бернгард Кац. Сигуранца зняла з парканів 9 листівок, а 20 відібрала у Лазаря Штернфельда і Хайма Хойриша. При домашньому обшуку у Шейндель Вайсельберг було знайдено чимало різних листівок, брошур і журналів. Зокрема, звернення "До членів МОДРу", брошури "Програма Комуністичного Інтернаціоналу" та "Протокол інтернаціональної конференції", листівки "Товариші" та "Пам'яті Матеоті", два журнали "Червона допомога", московський журнал "Путь МОПРа". Всі вищенаведені особи були арештовані і направлені в прокуратуру Чернівецького трибуналу для дальшого судочинства [14, с. 264-266].

20 січня 1930 р. Чернівецький повітовий трибунал розглянув справу арештованих і "за написання та розповсюдження комуністичних листівок в ніч з 12 на 13 грудня 1929 р." засудив Каца Б.Ш. до 6 місяців тюремного ув'язнення, сплати 2000 лей штрафу і позбавлення громадянських прав на 3 роки, Готинчана В.Г., який раніше притягувався до кримінальної відповідальності, Шейндель Вайсельберг та Рувіма Мільштейна – до 5 місяців тюремного ув'язнення, сплати 2000 лей штрафу і 3 років позбавлення громадянських прав [28, арк. 59-60].

Прокуратура Чернівецького повітового трибуналу опротестувала цей вирок, як м'який. Апеляційний суд збільшив термін тюремного ув'язнення Кацу Б.Ш. до 18 місяців тюрми, Готинчану В.Г. і Мільштейну Р. – до 15, Вайсельберг Ш. – до 12 місяців [29].

Влада весь час тримала комуністичні і прокомуністичні організації під суворим наглядом і при першій ліпшій нагоді проводила арешти. 24 грудня 1929 р. о 15.30 в приміщення партії "Визволення" по вул. І. Крянге, 7 (нині вул. Сагайдачного) прибув комісар Чернівецького обласного інспекторату поліції Казимір Сахляну зі своїм помічником М.Фогелем, агентами Є. Костантиняну та А. Гулієм. Там сигуранщики застали чернівчан Олександра Шешуряка та Петра Шлапака і сплавщика лісу із с. Чорногузи Сторожинецького повіту Тодосія Григоряка.

Їх арештували, після чого провели домашні обшуки і виявили у Тодосія Григоряка мисливську зброю, три примірники органу чехословацької КП "Карпатська правда", що видавалась у Мукачевому, в Шешуряка були знайдені матеріали, що торкалися Всесвітнього селянського з'їзду, який мав відбутися 6 квітня 1930 р. в Берліні, протокол зборів соціалістів, що відбулися в Глибокій, а також статтю, яка була надрукована в румунській газеті "Инаінте" ("Вперед") і мала появитися в "Борці", але не появилась у зв'язку з конфіскацією газети. 17 лютого 1931 р. Чернівецький трибунал виправдав Тодосія Григоряка та Олександра Шешуряка [30, арк. 4-9].

В кінці лютого – на початку березня 1930 р. на Буковині проходили вибори в комунальні (сільські) органи управління. В багатьох селах "визволенці" здобули перемогу. В Ошихлібах, наприклад, примарем було обрано Тому Никифорюка, його заступником – Христофора Скавронського, радними – Якова Лупула, Івана Бабюка, Прокопа Друцула та Корнелія Ключинського [31, арк. 114].

Як повідомляв жандармський пост с. Іванківці, напередодні виборів вони зібрали в приміщенні примарії близько 200 своїх прихильників і, не зважаючи на всі протести примаря, провели там збори. Потім вони зажадали від примаря піти в Кіцмань і забрати назад список, складений урядовою партією. Примар, злякавшись погроз, з трьома радними пішки відправився в Кіцманський суд за списками. Але суд відмовився виконувати їхню просьбу.

Переконливу перемогу здобули "визволенці" також у Шипинцях, де примарем обрано Андрія Івановича Мельника, а його помічником – Георгія Мафтейовича Івасюка. За них віддано 270 голосів. Але уже 10 березня всі обрані народні представники були арештовані і кинуті до в'язниці. Корнелія Досяківського, Андрія Мельника, Дениса Тащука, Василя Тащука, Домініка Янковського, Едуарда Янковського і Василя Руснака звинуватили у веденні підривної пропаганди, спрямованої проти державного та громадського порядку [32, арк. 73].

9 червня 1930 р. головний прокурор Чернівецького трибуналу встановив, що для притягнення до відповідальності Андрія Мельника і Василя Руснака підстав немає. Що ж до Корнелія Досяківського, Василя та Дениса Тащуків, Домініка та Едуарда Янковських підстави для притягнення їх до відповідальності за ст. 11 закону Мирзеску прокурор знайшов, але 5 липня Чернівецький трибунал прийшов до висновку, що вони свою вину заперечують, а показання свідків не дають достатніх підстав для її підтвердження. Суд виправдав обвинувачених і звільнив їх від покриття судових витрат.

На підставі вищевикладеного можна зазначити, що румунська юстиція була не такою жорстокою, як радянська. Інколи звинувачених слідчими сигуранци, поліції та жандармерії у комуністичній та підривній пропаганді громадян трибунали і суди звільняли з-під арешту та охорони і закривали справу. Та все ж миритися з такою організацією, якою була Партія українських працюючих Румунії "Визволення", окупаційна влада наміру не мала.

2 березня 1930 р. за наказом генерального інспекторату поліції в друкарні Фрімета конфісковано 964 примірники газети "Борець" № 4 від 2 березня 1930 р., а також рукописні матеріали. А при обшуку на квартирі Івана Стасюка 7 березня 1930 р. знайдено листівки румунською мовою, присвячені дню 7 листопада, а також передвиборні листівки українською мовою. Стасюк зізнався, що їх надруковано 3000, з яких 2000 розповсюджено в буковинських селах, а решта конфіскована владою [33, арк. 84].

Цього ж дня секретар ЦК Партії українських працюючих Румунії "Визволення" І.Д.Стасюк був заарештований. Слідство тривало до 3 червня 1930 р. До нього члени Чернівецького трибуналу поставились не так поблажливо, як до "визволенців" із багатьох сіл.

Прочитаємо рішення Чернівецького трибуналу в цій справі:

“Стасюк Іван, син Дмитра і Олени, народився у с. Дорошівцях Чернівецького повіту, 33-х років, мешкає в Чернівцях по вул. В. Костаке, 75, не одружений, журналіст, закінчив філологічний факультет, до судової відповідальності не притягувався.

Обвинувачений Іван Стасюк винний у тому, що:

1. Провадив у Чернівцях діяльність, спрямовану проти встановленої конституцією форми державного правління, проводячи агітацію, внаслідок якої державна безпека могла бути поставлена під загрозу..., що написав, відредагував, віддав у друк і для розповсюдження газету “Борець” № 3 за 5 травня 1929 р., директором, видавцем і відповідальним редактором якої він є. В цій газеті він прославляє Радянський Союз і його діяльність, закликає трудящих до захисту Радянського Союзу, доводячи, між іншим, що всі післявоєнні завоювання робітників були досягнуті ними лише завдяки Радянському Союзу і утримати їх вони зможуть тільки за умови його існування, точно так, як румунське селянство одержало аграрну реформу лише завдяки тій революції, котра народила Радянський Союз, який займає найперше місце на фронті захисту свободи, в той час як румунський уряд пригнічує і тероризує робітничий клас і селянство, підтримує будь-яку діяльність, спрямовану на підготовку війни проти Радянського Союзу.

2. В 1930 р. він (Стасюк) написав, надрукував і розповсюдив у Чернівцях і в північній частині Буковини листівки українською мовою, в яких під виглядом виборчої кампанії переслідувалась мета підбурювання проти державної безпеки, намагаючись таким чином, шляхом розповсюдження цих листівок, проводити агітацію, в результаті якої могла б виникнути загроза для державної безпеки.

Цим самим обвинувачений Іван Стасюк вчинив злочин, передбачений ст. 11, розд. 2 Закону про присікання нових злочинів проти громадського спокою, і злочин, передбачений ст. ст. 8 та 11 цього ж закону, й у відповідності зі ст. 11 цього закону він засуджений до 3-х років тюремного ув’язнення, штрафу 80000 лей і позбавлення громадянських прав строком на 8 років, а також до покриття судових витрат в сумі 300 лей. Йому зараховується строк попереднього ув’язнення з 7 березня по 3 червня 1930 р.” [33, арк.12]. Таку розправу вчинила румунська влада над І.Д.Стасюком.

У Вербівцях у ці ж дні були арештовані Дмитро Тютюнник, Микола Гельмич, Василь Щур, Михайло Баб’як, Михайло Шеленко, Василь Сташук, Василь Нуцуляк [34], у с. Раранча – Василь Кашул, Василь Кравчук, Григорій Кашул, Микола Лупул, Володимир Борденюк, Пантелій Савчук, Костянтин Гавриш, Тодор Кіронда, Микола Сорочан, Григорій Гавриш, Георгій Кравчук – всього 11 осіб. Семеро із них були виправдані. Григорій Кашул був засуджений до 3-х місяців тюремного ув’язнення, 1000 лей штрафу і позбавлення громадянських прав на 3 роки, Василь Кравчук – до 4-х місяців тюремного ув’язнення, 2000 лей штрафу і позбавлення громадянських прав на 3 роки. Їм було зараховано період попереднього ув’язнення з 29 квітня по 5 липня 1930 р. [35, арк. 32-39, 122, 123, 147].

Обласний інспекторат поліції Буковини доповідав генеральній поліції в Бухарест 30 червня 1931 р., що в Чернівецькому повіті на той час було виявлено 9000 прихильників “Визволення”, в Сторожинецькому і Радівецькому – по 1000, в Кимпулунзькому – близько 200, в Сучавському – 50. В березневих виборах 1930 року “Визволення” в Чернівецькому повіті одержало 5183 голоси, в Радівецькому – 473, в Сторожинецькому – 2059. Разом 7715 голосів [35, арк. 95]. Як бачимо, кількість прихильників партії сигуранца значно перебільшила.

Переслідуючи цей рух, органи поліції на цю ж дату віддали до суду 253 особи, які були засуджені до різних строків тюремного ув’язнення від кількох місяців до 5 років. По повітах ця цифра розподілялась так: Чернівецький повіт – 156 осіб, Сторожинецький – 32, Радівецький – 43, Кимпулунзький – 19, Сучавський – 3 особи.

Під час розслідування цієї справи поліція і сигуранца виявили також 1911 прихильників комуністичного руху, які по повітах розподілялися так: м. Чернівці – 589, Чернівецький повіт –

658, Сторожинецький повіт – 407, Радівецький – 125, Кимпулунзький – 19, Сучавський – 3. Інформація супроводжувалась поіменним списком прихильників комуністичного руху [36, арк. 96].

В 1920–1930 рр. буковинці боролися за свої права в основному мирними засобами, без застосування зброї, страйкуючи на заводах, фабриках і залізничному транспорті, проводячи віча і демонстрації, розповсюджуючи революційну національну і комуністичну пресу, ввіз якої в країну і видання в країні було суворо заборонено. Варто зазначити, що окупаційна влада комуністичними виданнями вважала будь-яку газету, журнал чи книжку, видану українською, російською, а часто навіть чеською та німецькою мовами.

Після березневого (1931 р.) погрому партія “Визволення” на деякий час припинила роботу, бо ж її керівник І.Стасюк перебував у тюрмі, а з ним і багато його соратників. Там він організував видання рукописної газети “Борець в кайданах”. Вийшов І.Стасюк з тюрми через півтора року по амністії, яка була оголошена в зв’язку з річницею повернення короля Кароля II на румунський престол [9, с. 178]. Однак фізичний і моральний терор над ним не припинявся аж до 28 червня 1940 р.

В 1927 році на Буковині утворюється Українська національна партія, головою якої обирають відомого науковця і політичного діяча Володимира Залозецького, а в 1930-му зароджуються перші паростки Організації українських націоналістів. Влада поки що не вживала проти них репресивних заходів, придивлялася і прислухалася до того, що їхні представники пишуть у своїх газетах і журналах, зокрема, в “Часі”, в культурно-науковому місячнику “Самостійна думка”, що почав виходити в січні 1931 р. 1 січня 1934 р. вийшов перший номер газети ОУН “Самостійність”, яку влада час від часу конфісковує і закриває. Ці видання, а також газета “Народна сила”, що виходила в 1932–1934 рр., тижневик “Рада” (1934–1938 рр.) будили національну свідомість українців, сприяли розгортанню національно-визвольного руху в краї. В Чернівецькому університеті, в гімназіях і семінаріях виростає значний загін па-тріотів, які готові зі зброєю в руках виборювати свою свободу і незалежність Української держави.

В 1936 р. в Дофтані був жорстоко убитий учасник революційного руху в с. Шипинцях Чернівецького повіту Іван Томович Миронюк, звинувачений у шпигунській діяльності [37].

5 серпня 1936 р. в міському саду (нині парк культури і відпочинку ім. Т.Г. Шевченка) відбулася бійка між молодими антифашистами і гардистами. Поліція скористалась цим і арештувала зовсім юного керівника струнного оркестру Едді Вагнера, якого вночі викинула з другого поверху будинку поліції, видавши це як самогубство. Після Іллі Клевчука та Івана Миронюка це було вже третє вбивство учасників революційного руху в краї [38].

У березні 1937 р. були арештовані і 19-20 квітня засуджені до різних строків тюремного ув’язнення редактори і видавці “Самостійної думки”, “Самостійності” та “Молодої Буковини” Денис Квітковський, Іван Григорович, Орест Зибачинський, Володимир Тодорюк, Іван Бучко та Микола Насадюк за порушення громадського порядку, яке проявилося у висвистуванні румунського державного гімну на святочній академії, присвяченій дню народження Т.Г.Шевченка [10, с. 357].

31 березня 1938 р. король Румунії Кароль II видав декрет про розпуск усіх політичних партій і груп. В країні було встановлено королівську диктатуру. Більшість політичних партій змирились із цим декретом. Комуністи ж продовжували діяти в підпіллі і працювати в масах. ОУН теж не саморозпустилася, а пішла в підпілля і перебувала в ньому до встановлення в краї радянської влади і після нього, аж до 1952 року.

Дбаючи про зміцнення королівської диктатури, Кароль II повів боротьбу із “залізногвардійцями” капітана Кодряну. Заколот, який вони готували, в квітні 1938 р. розкрито.

Кодряну і його підручні були арештовані і віддані під суд. В червні 1938 р. прийнято закон про перевірку громадянства і переваги для осіб румунської національності. На всій території заборонено вживання будь-якої мови, окрім румунської. В жовтні 1938 р. заборонено профспілки, замість них утворились цехові корпорації. В грудні 1938 р. створена єдина політична партія – Фронт національного відродження (ФНВ). Тепер лише вона мала право висувати кандидатів на парламентських, адміністративних та профспілкових виборах. Права трудящих зведено до нуля. Становище робітників і селян катастрофічно погіршувалось. Це штовхало їх до протестів і страйків, які відбувалися не тільки на Буковині і в Бессарабії, а й у Клужі, Браді, Бухаресті. В 1939 р., наприклад, в страйках і протестах взяло участь понад 700 тисяч робітників. В лютому-березні 1938 р. по всій країні пройшла хвиля арештів. Жандармам дали вказівку "бити арештованих як завгодно, але не до смерті" [27, с. 234].

23 березня 1939 р. король підписав угоду про встановлення економічних відносин між Румунією і Німеччиною, що викликало гонку озброєння, загальну мобілізацію чоловіків в армію. На румунсько-радянському кордоні почалося будівництво оборонних споруд. Посилились репресії проти буковинців і бессарабців. Відбулися судові процеси над 69 учасниками комуністичного підпілля Хотинщини, 21 учасником революційної боротьби Буковини [12, с. 303].

В 1939–1940 рр. страйкували робітники Сторожинецького повіту, Чернівців, Кіцманя, 130 сільськогосподарських робітників с. Кишло-Замжієво Хотинського повіту, які вимагали 12-годинного робочого дня і збільшення плати з 30 до 40 леїв [12, с. 303-304].

В ці роки посилився антивоєнний рух. Призовники не хотіли служити в румунській армії і тікали в Радянський Союз. Поліція, жандарми пильно стежили за тими, хто проявляв симпатії до Радянського Союзу, переслідували їх. Тільки в Чернівецькому повіті в грудні 1939 р. було заарештовано 297 осіб. Сотні ж юнаків, нехтуючи небезпекою бути убитими прикордонниками, ризикуючи життям, переходили на лівий берег Дністра, де, на жаль, потрапляли не в гарячі обійми братів, а у виправно-трудові табори НКВС на 3-5 років, звідки рідко хто виходив живим і здоровим [12, с. 304].

Терор румунської окупаційної влади тривав до 28 червня 1940 р. – вступу на територію Північної Буковини та Бессарабії Червоної армії і встановлення тут радянської влади.

Радянська влада, приєднавши Північну Буковину і Бессарабію до СРСР, принесла в ці краї свої закони, свою методологію управління державою і боротьби з її противниками. Терор, запроваджений радянською владою на приєднаних територіях, не входив ні в яке порівняння з терором румунської окупаційної влади. Він був значно жорстокішим і нещаднішим, охоплював всі сфери громадського життя. Але про це в наступних розділах.

Підсумовуючи ж цей розділ, зробимо такі висновки:

1. Століття чужоземного гніту, що важким ярмом висіли над багатьма поколіннями буковинських українців, не змогли витравити з їхніх волелюбних душ гарячої любові до своєї землі, свого народу, незгасного прагнення до утворення Незалежної Української Держави.

2. Розпад австро-угорської монархії в кінці жовтня 1918 р. створив умови для возз'єднання буковинських повітів, заселених українцями, з Україною. Про реалізацію цієї споконвічної мрії недвозначно заявили 28 жовтня 1918 р. студенти Чернівецького університету, учителі Заставнівщини, з'їзд українського православного духовенства, віче громадян Шипинців та інших міст і сіл Буковини, а 3 листопада – загальнобуковинське віче у Чернівцях.

3. 6 листопада 1918 р. Буковинська делегація Української національної ради, створеної у Львові, звернулася з "Універсалом до вільних громадян усіх народностей і верств у краю", в якому закликала громадян у велику історичну хвилю визволення і самовизначення стати під прапор свободи, піднятись на боротьбу за своє визволення і возз'єднання з Україною.

4. Румунська національна рада (утворена в Чернівцях 27 жовтня 1918 р.) всупереч рішенню Буковинського віча українців, керуючись загарбницькими намірами, закликала на Буковину румунське військо, яке буквально на шостий день після віча, рушило в українські повіти Буковини і в Бессарабію, коли загони самооборони чи якісь інші військові частини для оборони краю не були сформовані і протиставити окупантам було нічого. 9-11 листопада 1918 року вся Північна Буковина й Хотинщина були окуповані.

5. Румунська влада встановила в краї жорстокий окупаційний режим, який позбавляв українців громадянських прав, змушував їх відмовлятися від свого національного походження, визнавати себе румунами і складати присягу на вірність королю Румунії Фердинанду I Гогенцоллерну. Вживання української мови в службових і громадських місцях заборонялося. Українські семінарії, гімназії, школи, а також Чернівецький університет були румунізовані. Міста і села перейменовані на румунський лад. Кращі землі передавались румунським осадникам, підприємства – румунським капіталістам.

6. Незважаючи на ці драконівські закони, боротьба проти окупантів не припинялася. В різні роки вона мала свої масштаби, свою напругу. Найбільш визначними протестними подіями цього періоду були Хотинське збройне повстання, що вибухнуло 23 січня 1919 р. і тривало 10 днів, повстання 113-го полку в Чернівцях в листопаді 1919 р. та Татарбунарське повстання на півдні Бессарабії 1924 р., які були жорстоко придушені.

7. Окупаційній владі порівняно легко вдалося розправитися з цими повстаннями, бо вони не були належно підготовленими, виникали на невеликих територіях і в невеликих військових частинах, не мали необхідної підтримки сусідів і товаришів по зброї, особливо ж Української Народної Республіки, до возз'єднання з якою повстанці прагнули, котра, в свою чергу, захоплена боротьбою з більшовиками, не мала можливості подати таку допомогу.

8. Акції протесту у вигляді страйків, демонстрацій, масових зборів, мітингів, конференцій та віч, підпільна робота завдавали владі немало клопотів, але не могли привести до бажаних революційних результатів, бо влада легко розправлялася зі страйкарями та демонстрантами, з членами легальних і нелегальних антиокупантських партій, організацій і груп, арештовуючи їх і кидаючи в тюрми на терміни від кількох місяців до кількох років, а також вдаючись до великих штрафів, катувань і навіть фізичного знищення.

9. В дні повстань окупаційна влада показала, що вона готова до найжорстокіших розправ з населенням, яке не кориться або стає на шлях боротьби. Влада сподівалася, що жорстокістю змусить буковинців і бессарабців підкоритись. Однак подальший хід подій засвідчив, що народне невдоволення не згасало, народ не корився. Він продовжував вести боротьбу за своє визволення. У 1929–1931 роках влада застосовувала збройну силу уже не проти робіт-ників і селян окупованих територій, а й проти шахтарів, металістів, залізничників – корінних румунів у так званому старому королівстві.

10. Найбільш жорстокого переслідування зазнавали комуністи, які були агентурою ВКП(б) та НКВС СРСР, а також їхні прихильники. Компартія перебувала поза законом. Однак тільки деяких арештованих комуністів та комсомольців, членів МОДРу румунська влада убивала, переважну ж більшість засуджувала на невелиці терміни ув'язнення – від кількох місяців до кількох років. Лише явних шпигунів чекали великі терміни ув'язнення, а то й розстріли.

11. Терор румунської окупаційної влади припинився 28 червня 1940 р., коли Північна Буковина і Бессарабія за домовленістю між урядами СРСР і Румунії були передані Радянському Союзу.

1.2. ЖОРСТОКЕ ВИНИЩЕННЯ БУКОВИНЦІВ І БЕССАРАБЦІВ КОМУНІСТИЧНИМ РЕЖИМОМ У 1930–1940 РОКАХ В СРСР

КОЖНА держава оберігає свій устрій, свої кордони. Це закономірно. Але не кожна держава займається жорстоким і нещадним винищенням власного народу за національними, політичними чи економічними ознаками. Радянський Союз був саме такою державою. Проповідуючи ідею світової революції, Політбюро ЦК ВКП(б), очолюване Й.В. Сталіним, роздувало в країні так звану "класову боротьбу" і безжально винищувало "класових ворогів", "антирадянські", "контрреволюційні", "соціально небезпечні" та "куркульські" елементи, "буржуазних інтелігентів" і різного роду спеціалістів, представників політичних партій, які разом з більшовиками скидали з трону царя і здійснювали революцію. Тільки в 1937–1938 роках в Радянському Союзі було репресовано 1,5 мільйона кращих громадян держави, добрих господарів, висококласних спеціалістів, керівників колгоспів і підприємств, командирів Червоної армії, з яких, залежно від категорії, від 50 до 85 відсотків були розстріляні без суду і слідства, а часто за підготовленими списками, в яких значилися тільки прізвища, імена та по батькові приречених вождями світового соціалізму на смерть [39].

Міністр оборони СРСР маршал Радянського Союзу Г.К. Жуков, виступаючи на червневому пленумі ЦК КПРС 1957 р., на якому вперше офіційно йшла мова про злочинні масові вбивства, здійснені за наказом кремлівських узурпаторів, говорив, що з документів, котрі зберігаються в архіві Військової колегії Верховного суду СРСР, в архіві ЦК, видно, що тільки з 27 лютого 1937 р. по 12 листопада 1938 р. НКВС одержав від Сталіна, Молотова і Кагановича санкцію на засудження військовою колегією Верховного суду до вищої міри покарання – розстрілу – 38679 осіб [40].

Всього ж, за далеко неповними даними, в 1937–1939 рр. було розстріляно близько 700 тисяч осіб. За цими нещадними, абсолютно безпідставними розправами, крім уже вище названих осіб, стояли головні їх ініціатори – нарком НКВС М.І. Єжов, прокурор СРСР А.Я. Вишинський, а також члени і кандидати в члени ЦК ВКП(б) К.Є. Ворошилов, Г.М. Маленков, А.О. Жданов, А.І. Мікоян, С.В. Косіор, П.П. Постишев. Останні два і Єжов згодом і самі не уникли сталінської сокири.

Коли деякі учасники пленуму зажадали притягнення Молотова, Маленкова і Кагановича до кримінальної відповідальності, "примкнулий" на той час до "антипартійної групи" Д.Т. Шепілов виступив проти того, щоб ворушити минулі справи і судити злочинців.

"Ви пропонуєте, – говорив він, – щоб ми зараз перед комуністичними партіями, перед нашим народом сказали: на чолі нашої партії стільки-то років стояли і керували люди, які є вбивцями, яких треба посадити на лаву підсудних. Скажуть: яка ж ви марксистська партія?" [41]. Так головні кремлівські вбивці залишилися непокараними, чим була видана індульгенція вбивцям і катам меншого рангу на весь сталінський і післясталінський період.

Україна, будучи невід'ємною частиною комуністичної імперії – СРСР, не могла зробити й кроку без погодження з Москвою. Тут планувалися всі кадрові зміни в українському уряді і в ЦК КП(б)У. Москва могла в будь-який час звільнити будь-кого з українських найвищих посадовців. Довгий час український уряд і Центральний комітет КП(б)У очолювали ставленики Москви, неукраїнці, починаючи з Євгенії Бош, Христіана Раковського і закінчуючи Микитою Хрущовим. В Україні велась жорстка антинаціональна політика, за допомогою якої влада намагалась витравити з сердець і душ українців національну свідомість, любов до своєї землі, свого народу. Любов до всього рідного, українського – мови, музики, мистецтва, архітектури, літератури, історії, – оголошувалась пережитком буржуазного націоналізму. ВКП(б) і КП(б)У

всіма силами пропагували пролетарський інтернаціоналізм, який насправді був брутальним великоросійським шовінізмом.

Українські національні кадри нещадно винищувались. Особливо велика кривава косовиця національних кадрів відбулася в 30-і роки, коли галасливі судові процеси, організовані Г. Ягодою, М. Єжовим, А. Вишинським під "мудрим" керівництвом "вождя усіх народів" Й. Сталіна, буквально спустошили Україну. Тисячі найкращих, найталановитіших, патріотично настроєних керівників, у тому числі й партійних, літераторів, науковців, видатних воєначальників, істориків, художників, режисерів були заарештовані, піддані неймовірним катуванням, а потім розстріляні. Досить згадати хоча б такі масові процеси, як "Український національний центр" (1932 р.), "Українська військова організація" (1933 р.), "Об'єднання українських націоналістів" (1934 р.), "Контрреволюційна боротьбистська організація" (1935, 1937 рр.), "Українська контрреволюційна націоналістична організація" (1936 р.), за якими проходили не тільки представники української інтелігенції, а й партійні та державні працівники різних рангів.

Нині багатьом відомі злочинні постанови трійки Ленінградського обласного управління НКВС від 9, 10 і 14 жовтня 1937 р. (протоколи №№ 81, 82, 83, 84, 85), за якими було приречено на розстріл 1116 в'язнів Соловецького табору особливого призначення [42].

16 жовтня 1937 р. начальник обласного управління НКВС Ленінградської області комісар державної безпеки 1-го рангу Леонід Заковський (Генріх Штубіс) видав заступнику начальника адміністративно-господарського управління капітану державної безпеки Матвєєву таке розпорядження (подаємо в оригіналі):

"Предлагается осужденных Особой Тройкой УНКВД ЛО согласно прилагаемых к сему копий протоколов Тройки за №№ 81, 82, 83, 84 и 85 от 9, 10 и 14 октября с/г. – Всего в количестве 1116 человек, содержащихся в Соловецкой тюрьме ГУГБ НКВД СССР –

Р А С С Т Р Е Л Я Т Ь.

Для этой цели Вам надлежит немедленно выехать в г. Кемь и связавшись с Начальником Соловецкой тюрьмы ГУГБ – Ст[аршим] Майором Госбезопасности т. АПЕТЕР, которому одновременно с этим даются указания о выдаче осужденных, – привести приговора в исполнение согласно данных Вам лично указаний.

Исполнение донесите – представив по возвращении акты.

Примечание: При получении осужденных необходимо тщательно проверить установочные данные на каждого, использовав и фотокарточки, имеющиеся в личных делах" [43].

Матвєєв активно взявся за виконання цього злочинного завдання. У нього було 5 протоколів. У 81-му значилось 209 осіб, у 82-му – 182 особи, у 83-му – 266, у 84-му – 248, у 85-му – 210. В'язнів відповідними партіями перевозили кораблями до м. Кемь, а звідти потягом в урочище Сандормох, що в районі Медвєжегорська в Карелії.

Капітан Матвєєв за участю помічника коменданта Алафера щоденно розстрілював 180-265 в'язнів. 10 листопада 1937 р. він рапортував заступнику начальника управління НКВС ЛО старшому майору держбезпеки Гаріну (подаємо в оригіналі):

"Доношу, что на основании предписания НАЧАЛЬНИКА УПРАВЛЕНИЯ НКВД ЛО – Комиссара Госбезопасности 1-го ранга тов. Заковского от 16-го октября 1937 года за № 189852 – приговор в отношении осужденных к В.М.Н. – согласно протоколов Особой Тройки УНКВД ЛО за №№ 81, 82, 83, 84 и 85 всего на 1116 человек – мною приведен в исполнение на 1111 человек:

по прот. № 81, всего 209 чел., выпол. 208 чел. невыполн. 1 чел. Родионов Ф.И. умер в

б-це, акт № 27 от 8/X-37 г.

по прот. № 82, всего 182 чел., выполн. 180 чел. невыполн. 2 чел. Вишняк С.Д. направлен в Л-д, справка от 28/X-37 г., Ликворник Е.Я. направлен в Одессу, справка от 28/X-37 г.

по прот. № 83, всего 266 чел. выполн. 265 чел. невыполн. 1 чел. Зозуляк И.М. напр. в Киев, справка от 28/X-37 г.*

по прот. № 84, всего 249 чел. выполн. 248 чел. невыполн. 1 чел. Пероцкий Б.В. напр. в Киев, справка от 2/XI-37 г.

по прот. № 85, всего 210 чел. выполн. 210 чел. невыполн. – 0.

Общее количест. 1116 ч: выполн. 1111 чел. невыполн. 5 чел." [44].

Серед 1111 розстріляних було 190 українських інтелігентів високого рівня: письменники Мирослав Ірчан, Микола Куліш, Валер'ян Підмогильний, Григорій Піддубний, Валер'ян Поліщук, режисер Лесь Курбас. Між ними й уродженець с. Нижні Станівці Кіцманського району Чернівецької області, відомий економіст, журналіст і науковець Семен Юрійович Гуцуляк. Його життя енкаведистська куля обірвала 3 листопада 1937 р. як члена повстанської і шпигунської організації УВО, який нібито "провадив" шпигунську роботу по лінії Держплану і по шпигунській роботі був зв'язаний з консульством Польщі [45].

Та людські втрати України і Буковини Сандормохом не обмежилися. Там же, у районі Медвєжегорська, обірвалося життя лікаря-буковинця Михайла Дмитровича Панчика з Дорошівців [46], у Харкові був розстріляний у 1937 р. активний учасник революційного руху на Буковині, науковець Володимир Васильович Гаврилюк із Хрещатика [47], у Маріїнському концтаборі Кемеровської області обірвалося життя уродженця села Хлівище, чесного і мужнього борця за права буковинських українців у 1900–1934 роках, освітнього і громадського діяча, редактора газет "Воля народа" і "Громада", автора книги "Буковина в румунській неволі", письменника-публіциста Сергія Івановича Канюка [48]. В Агульському психоневрологічному інтернаті Ірбейського району Красноярського краю був морально і фізично затероризований після відбуття дворазового, п'ятилітнього і чотирилітнього, тюремного ув'язнення визначний борець за волю України, колишній командир артилерійської батареї Української галицької армії, активний діяч комуністичного руху на Буковині, а потім працівник Комінтерну Семен Георгійович Галицький із Нової Жучки під Чернівцями [49].

У Харківській школі червоних старшин викладав українську і німецьку мови уродженець с. Карапчів Вижницького р-ну Олексій Назарович Іванчевський, який, будучи старшиною австрійської армії, 23 квітня 1915 р. в Перемишлі потрапив у російський полон, кілька років перебував у таборах для військовополонених, був мобілізований у Червону армію, воював на польському фронті. 19 березня 1921 р. призначений на посаду викладача української мови і літератури Харківської школи червоних старшин, де й працював до 2 серпня 1937 р., коли був арештований і звинувачений у злочинах за ст.ст. 54–6, 54–8, 54–9, 54–10 ч. 1, 54–11 КК УРСР. Справу вів помічник начальника 3-го відділення 4-го відділу управління держбезпеки НКВС Харківської обл. молодший лейтенант держбезпеки Замков і уповноважений 3-го відділення особливого відділу УДБ НКВС Харківського військового округу Дроздов. Вони "встановили", що О.Н. Іванчевський є учасником контрреволюційної української націоналістичної організації, агентом австрійської розвідки і учасником контрреволюційної диверсійної групи. 9 грудня 1937 р. Особлива трійка УНКВС Харківської обл. постановила Іванчевського Олексія Назаровича розстріляти, а його особисте майно конфіскувати. 11 січня 1938 р. смертний вирок було виконано. 20 років ці страшні звинувачення висіли над Іванчевським і його родиною. І

* Зозуляк Йосип Михайлович, науковець. Народився 1900 р. в Галичині. Колишній член КПЗУ і КП(б)У був направлений у Київ із Соловків у зв'язку з судом над письменником І.Д. Куликом.

тільки 9 липня 1957 р. Військовий трибунал Київського військового округу постанову Особливої трійки УНКВС Харківської обл. від 9 грудня 1937 р. стосовно О.Н. Іван-чевського скасував і справу судочинством припинив за відсутністю складу злочину [50].

У Києві з 1919-го по 15 квітня 1933 р. періодично проживав уродженець села Мілієве нинішнього Вижницького р-ну, талановитий поет Дмитро Юрійович Загул. Він працював у радянських установах, у журналі "Глобус", у редакції газети "Пролетарська правда", в Українській академії наук. 26 лютого 1933 р. уповноважений Київського обласного відділу ДПУ УРСР Бренер "встановив", що Д.Ю. Загул є членом контрреволюційної організації, до якої нібито входило 26 осіб, серед яких – Микола Марфієвич, Агата Турчинська, Борис Антоненко-Давидович, Михайло Баран, Василь Атаманюк, академік Студинський та інші. Цього ж дня Загула заарештували. 9 травня 1933 р. Судова трійка колегії ДПУ УРСР постановила ув'язнити Д.Ю. Загула в концтабори строком на 10 років.

У справі Загула є дві заяви від 20 липня 1935 р.: одна – в ЦК КП(б)У, друга – секретарю ЦК КП(б)У Постишеву, в яких він спростовує свої зізнання під час допиту. Ці заяви він писав з 2-го відділення Бамлагу НКВС, що знаходилося на станції Урульга Забайкальської залізниці. Життя Дмитра Юрійовича обірвалося в 1944 р. на Колимі. Військовий трибунал Київського округу 9 серпня 1957 р. постанову Судової трійки колегії ДПУ УРСР від 9 травня 1933 р. відмінив і справу судочинством припинив за відсутністю складу злочину [51].

В 30-х роках в енкадебістські катівні й табори дуже часто потрапляли найбільш активні борці за радянську владу і навіть учасники громадянської війни. Зокрема, учасник Хотинського повстання 1919 р. Костянтин Юхимович Шинкаренко з Хотина, який певний час командував 1-м кавалерійським полком у бригаді Г.І. Котовського, потім воював з басмачами у Середній Азії, охороняв у районі Кушки кордон СРСР, а з 1935 р. працював помічником начальника 12 відділу Розвідуправління РСЧА. 3 березня 1938 р. він був арештований і Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до 8 років виправно-трудових таборів. Йому вдалося вціліти і в 1946 р. вийти з тюрми, але життя його назавжди було покалічене. Він втратив сім'ю. І доживав свої останні роки в Хотині без належної теплоти й уваги [52].

Через арешти, допити, тортури і тюрми пройшли і колишні прихильники соціалістичної ідеї. Василь Богданович Мороз із Хрещатика перед початком війни вийшов із радянської тюрми, повернувся в Київ, але восени 1942 р. був схоплений гестапо і розстріляний у Бабиному Яру. Вирватись із тюрми і певний час пожити на волі вдалося буковинському поету Миколі Івановичу Марфієвичу, борцям за волю України Філарету Івановичу Альботі-Савчуку, Василю Васильовичу Буцурі, Миколі Івановичу Скрипнику з Іванківців та деяким іншим буковинцям [53]. Але тисячі і тисячі з них були розстріляні, замордовані і знищені в тюрмах і концтаборах як вороги радянської влади, хоча насправді вони ними не були.

У могилах Биківні опинилося тіло визначного буковинського художника Миколи Івановича Івасюка 1865 р.н. із Заставни, який був арештований 18 вересня 1937 року управлінням держбезпеки НКВС УРСР Київської області. За постановою трійки при Київському облуправлінні НКВС УРСР 14 листопада 1937 року за ст.ст. 54–6, 54–8, 54–11 він був засуджений до вищої міри покарання і 25 листопада розстріляний. Працював Івасюк тоді художником у музеї українських діячів науки та мистецтва при Академії наук УРСР [54]. Тут же, в Биківнянських лісах, сплять вічним сном електромонтажник С. М. Варшавський та Т. К. Скрипник із Хотина, Карл Петрович Єгоров із Чернівців [55], Вольф Абрамович Штівельман та С. П. Свиноріз із с. Атаки Хотинського р-ну [56], В. П. Руснак, Іван Степанович Шляхта з Недобоївців [57] та інші. Всі вони були розстріляні в жовтні-грудні 1937 р. або за постановами "трійок", або за наказами Єжова–Вишинського 1937 р. про масовий розстріл "ворогів народу" за "альбомними" списками.

В Одеській області до війни було арештовано 62 буковинці і бессарабці. Із них

дванадцятьох після суду було звільнено, чотирнадцятьох, або кожного третього із засуджених, було розстріляно. Серед них бачимо імена Олени Григорівни Болтак 1891 р.н. з Єдинців [58], Прокопа Яковича Бордіяна 1892 р.н. з Коржеуц, Михайла Францовича Войтишина 1893 р.н., Кароліни Петрівни Данчесак 1884 р.н., Фрідріха Яковича Шваба 1893 р.н. [59], Миколи Йосиповича Почтарука 1892 р.н. з Чернівців [60], Івана Михайловича Ільїна 1890 р.н. з Долинян [61], Миколи та Семена Іллічів Кушпилів 1904 і 1892 р.н. із Селища, Григорія Прокоповича Савчука 1896 р.н. з Мамаївців [62], Станіслава Антоновича Сидорова з Хотина [63], Василя Степановича Фуркала 1892 р.н. з Клішківців. 17 осіб було засуджено від 7 до 20 років виправно-трудових таборів. Двоє з них, а саме Іван Іванович Гацький та Іван Осипович Сінкевич із Хотина, померли. Перший – у таборі, другий – у тюрмі [64].

Ми тут не будемо висвітлювати причин їхнього винищення. Скажемо тільки, що вони всі реабілітовані і визнані невинними.

Чи вижили в тюрмах, таборах і на спецпоселеннях інші жертви сталінських репресій із цієї групи, нам поки що невідомо.

У червні 1938 р. на Бутовському полігоні під Москвою були розстріляні Франк-Роман Львович Вольський 1891 р.н., Яків Олександрович Лупуляк 1890 р.н. з Чернівців та Іван Іванович Кушнір 1897 р.н. з Рукшина [65].

В "Книзі Пам'яті Томської області" опубліковано імена 10432 розстріляних і 99-ти померлих під час слідства. Серед них і чотири буковинці, чиє життя обірвалося тут у 1937 році. Це Михайло Іванович Боднар 1910 р.н. з Маршинців, Іван Іванович Манг із Радівців, Олександр Олександрович Серденчук 1887 р.н. із Чернівців та Степан Георгійович Українець 1898 р.н. з Бобівців [66].

А ще ж були розстріли у Вінниці, де також загинуло немало буковинців і бессарабців. 8 червня 1940 р. виїзна сесія Військового трибуналу Київського особливого округу в закритому судовому засіданні у Вінниці в складі головуючого – члена колегії ВТ КОВО військового юриста 3 рангу Гегечкорі і членів трибуналу – військового юриста Коваля і політрука Кондратюка при секретарі Гардашнику без участі військового прокурора і захисту розглянула справу по звинуваченню Чернявського Амвросія Івановича 1912 р.н., уродженця с. Шилівці Хотинського повіту Бессарабії, який проживав у с. Линники Сороцького повіту й працював бухгалтером німецького товариства "Соя", і за ст. 54-в ч. 1 КК УРСР засудила його до розстрілу без конфіскації майна, за відсутністю такого [67].

Чернявський – не єдиний бессарабець, який був розстріляний у Вінниці. Коли в липні 1943 р. Міжнародна комісія закордонних судово-медичних експертів обстежувала місця і жертви комуністичних злочинів, вона знайшла у Вінниці три ділянки масових поховань: ділянка I "Сад" мала 38, ділянка II "Цвинтар" – близько 40 і ділянка III "Громадський парк" – близько 35 масових могил. Всього в цих могилах було поховано 9432 особи, з яких розпізнали тільки 679.

Німецький урядовий слідчий, президент сенату Ціглер, протоколіст Нойдгардт і перекладач Егон фон Багдер допитували багатьох потерпілих та їхніх родичів і заносили свідчення до протоколів. Житель Вінниці, працівник ринку Опанас Скрепка, який навесні 1938 р., щоб задовольнити свою цікавість, заліз на дерево і дивився, як криті брезентом вантажні машини заїжджали на ділянку і скидали у ями трупи, заявив 23 червня 1943 р. таке:

"Після вступу німецьких військ я, за наказом міського голови, розкопав кілька ям біля залізничної станції, неподалік від міської тюрми. Там було три ями, про які я вже тоді знав. В одній ямі ми знайшли тіла 60 цивільних, зв'язаних докупи по п'ять чи шість. У другій ямі також були виявлені тіла цивільних, розпізнані по одягу та документах, знайдених при них, як буковинці" [68]. Отже, ще розстріляні буковинці, імен і кількості яких ми поки що не знаємо. Та навряд чи й дізнаємось уже коли-небудь.

Цих жертв Буковина зазнала ще до встановлення радянської влади. А скільки загинуло в

таборах НКВС буковинців, що прагнули знайти в СРСР щасливе і заможне життя? Ті, що тікали з Румунії в Країну Рад, гинули то на кордоні, то в тюрмах і концтаборах. Багатьох в зв'язку з цим можуть зацікавити цифри, які свідчать про фізичне винищення перебіжчиків у Радянський Союз як шпигунів, диверсантів і терористів. Зокрема, в 1939–1941 рр. їх було розстріляно 1745 чоловік: у 1939 р. – 385, 1940-му – 841, 1941-му – 519 осіб [69]. Довести енкаведистам у ті роки, що ти не агент німецько-фашистських чи якихось інших спецорганів, було надзвичайно важко. Тому сьогодні ми не знаходимо ніяких слідів багатьох наших краян, яких змела у безвість залізна сталінська мітла.

Як це відбувалося, розповідав у 1953 році голова президії Чернівецької колегії адвокатів Микола Акимович Табачний, який з квітня 1937 р. по червень 1938 р. перебував на посаді прокурора по спецсправах Прокуратури УРСР. Багато ночей він був присутнім при розстрілах у Лук'янівській тюрмі. А кожної ночі там розстрілювали по 100-150 в'язнів. За його словами, людину-смертника піднімали ліфтом із підвалу в кімнату для розстрілів. Він як прокурор з'ясовував, чи це справді та людина, яка підлягає знищенню. Після цього смертника повертали обличчям до стіни, ставили на коліна, нахиляли голову вниз і комендант в'язниці (це був Воробйов М.І.*) стріляв у потилицю. Тільки в 1937–1938 рр. із числа жителів м. Києва і Київської області, до якої входили деякі райони нинішніх Черкаської, Житомирської та Чернігівської областей, було розстріляно за так звану контрреволюційну діяльність 6500 осіб. Всього ж могили Биківні поглинули понад 10300 мучеників [70].

Ідея світового панування не давала спокою Сталіну. У цій справі він знайшов надійного партнера – фюрера Німеччини Адольфа Гітлера, з яким у серпні 1939 р. уклав кілька угод про розподіл сфер впливу в Центральній Європі. На виконання цих домовленостей Радянський Союз підтримав напад фашистської Німеччини на Польщу 1 вересня 1939 р., вдаривши 17 вересня у тил польським військам зі сходу.

14 і 16 червня 1940 р. Радянський уряд виступив із надуманою заявою про грубе порушення Естонією, Латвією та Литвою договору про взаємодопомогу між ними і СРСР. 17 червня з'єднання Червоної армії окупували ці суверенні країни і протягом п'яти днів скинули існуючі там "буржуазні уряди" і встановили прорадянські "народні", які проголосили встановлення у цих республіках радянської влади.

28 червня 1940 року в результаті попередніх домовленостей між урядами СРСР та Румунії Червона армія вступила в Північну Буковину та Бессарабію. На цих територіях теж була встановлена радянська влада. Зауважимо, що буковинців, як і бессарабців, латишів, латвійців та естонців, ніхто не питав: хочуть вони входити до Радянського Союзу чи ні? Все вирішувала воля Сталіна.

Встановлення на цих теренах радянської влади проходило брутальним, грабіжницьким способом. Націоналізація землі, фабрик, заводів, майстерень, домоволодінь проводилась без викупів і компенсацій. Тут повністю був застосований ленінський лозунг експропріації експропріаторів.

Планка визначення експропріаторів опускалася дуже низько. Досить було мати 4-5 гектарів землі, коня й дві корови, як тебе заносили в чорний список куркулів і ти підлягав виселенню у віддалені райони СРСР.

Оскільки перед партійними і державними органами було поставлене завдання протягом року провести колективізацію селянства, тому заможних селян, а то й міцних середняків почали душити натуральними податками. Тих, хто їх не сплачував, судили і вивозили в табори ГУЛАГу

* Воробйов Микола Ілліч – комендант УНКВС по Київській обл. (з 1937 р.). Наказом НКВС УРСР № 129 / лс 12.03.42 р. вилучений зі списків особового складу як такий, що пропав безвісти під час Великої Вітчизняної війни.

НКВС, а майно конфісковували.

Радість визволення з-під гніту іноземних окупантів померкла. Румунія не мала Сибіру й Колими, Далекого Сходу і Казахських степів, тайги й тундри, Чукотки й Карелії. Та й румунські закони були набагато м'якші від радянських. До встановлення фашистської диктатури тут дозволялася діяльність політичних партій, окрім комуністичної. До березня 1938 р. вільно функціонували національні, студентські, спортивні, молодіжні та жіночі товариства.

Румунська сигуранца (політична поліція) теж мала свою агентуру, користувалася її послугами. Але кожна інформація детально перевірялась. У судових процесах обов'язково брали участь адвокати, які були по-справжньому незалежними і не боялися, що після виступу на процесі їх арештують і розстріляють.

Примарями міст і сіл в Румунії обирали справді найбільш авторитетних громадян, яким довіряли. Кожна партія висувала свого кандидата і вела за нього агітацію, не оглядаючись на позицію сигуранци, жандармерії чи поліції, лиш би діялось усе в рамках закону і конституції.

Після встановлення радянської влади всі ці люди, незважаючи на те, коли вони були примарями, коли входили до якоїсь політичної партії, піддавалися арештам та ізоляції. Переважна більшість з них загинула, повмирала в радянських таборах і тюрмах, які поглинули і позбавили життя багатьох буковинців і бессарабців.

Усіх, хто піддався політичним репресіям, кого судили "народні" суди і військові трибунали, особливі наради при НКВС та НКДБ, "двійки" і "трійки", хто перебував у радянських тюрмах, виправно-трудових таборах НКВС та на спецпоселенні і там загинув, ми заносимо до серії науково-документальних книг "Реабілітовані історією", одну з яких Ви тримаєте в руках. Однак на деяких питаннях цього жорстокого процесу ми все ж таки зупинимось.

Те, що творили НКВС і НКДБ в Україні в 1920–1940 роках, не могло залишитися в таємниці. Прихід німців в Україну в 1941 р. розкрив злочинні діяння НКВС та НКДБ. Окупанти наткнулися на гори трупів у в'язницях Львова, Станіслава, Луцька, Рівного, Чорткова, Вінниці та інших великих і малих міст України. Це були жертви злочинного рішення наркома державної безпеки СРСР В. Н. Меркулова, наркома державної безпеки УРСР П.Я. Мешика, прокурора республіки, начальників обласних управлінь НКВС–НКДБ та обласних прокурорів.

Немає сумніву, що це рішення наркомів держбезпеки було погоджене з генсеком ЦК ВКП(б) Йосифом Сталіним та членами політбюро, а на місцях – з секретарями ЦК КП(б)У, обкомів, міськкомів та райкомів партії. Отже, за всі ці злочинні вбивства несла відповідальність ВКП(б)–КПРС.

Сьогодні ми вже знаємо, що у Львові було розстріляно 3161 особу, у Києві – 524, в Тернополі – 444, в Чорткові – 768, у Чернівцях і Хотині – 224. Всі вони були, за визначенням наркома державної безпеки СРСР Меркулова, "ворогами народу" [71].

Це він, Меркулов, 23 червня 1941 року під грифом "Совершенно секретно" надіслав в усі столиці союзних республік європейської частини СРСР наркомам державної безпеки Мешику (Київ), Цанаві (Мінськ), Шустіну (Рига), Кумму (Таллін) і Баскакову (Петрозаводськ), в Мурманськ і Ленінград – начальникам обласних управлінь державної безпеки Ручкіну та Купріну вказівку за № 2445/М, в якій говорилось (подаємо в оригіналі):

"Предлагаю Вам:

1. Проработать вопрос о вывозе подавляющего числа арестованных, числящихся за НКГБ, НКВД, судом и прокуратурой.

Сообщите общее количество имеющихся у Вас арестованных, с указанием – сколько, за какими органами числится и какое количество арестованных, по Вашему, следует вывезти.

Арестованные будут вывезены в центральные и восточные районы СССР.

Учтите, что вместе с арестованными будет направлено некоторое количество Ваших работников для ведения следствия по делам арестованных по новому месту их нахождения.

2. Примите меры к отбору из числа архивных дел наиболее важных, которые также должны быть Вами направлены в Москву, в адрес 1-го спец. отдела НКВД СССР.

3. Рассмотрите дела на всех имеющихся у Вас арестованных органами НКГБ и составьте списки на тех, ***которых Вы считаете целесообразным расстрелять*** *(*виділення наше. – *І.Ф., В.П.). В списках укажите имя, отчество, фамилию, год рождения, последнюю должность или место работы перед арестом, а также краткое содержание обвинения, с указанием сознался ли арестованный.*

Указанные списки вышлите не позднее 23 июля" [72].

Тут доречно навести красномовні рядки зі звіту організаторів і виконавців цієї кривавої оргії. Заступник начальника політвідділу Тюремного управління НКВС УРСР лейтенант державної безпеки Лазаренко, який 25 червня прибув у Чернівці для організації евакуації тюрем міст Хотина, Сторожинця і Чернівців, 9 липня 1941 р., доповідаючи начальнику цього управління капітану держбезпеки Філіппову, писав (подаємо в оригіналі):

"Все осужденные к ВМН расстреляны так же в Черновцах. Так же расстреляны осужден[ные] и следст[венные] по контрреволюционным статьям, больные, которые находились к моменту эвакуации в тюремной больнице, один немецкий летчик и два привезенных раненных при побеге. Все расстреляны по указанию УНКДБ области" [73].

Зауважимо, що обласне управління в той час очолював капітан державної безпеки Трубников.

Подібні "бойові" рапорти йшли в Київ і з інших областей України. А Київ оперативно інформував про це Москву.

А цим страшним тюремним розстрілам передували не менш страшні депортації цивільного населення, дуже жорстокі судові рішення за запізнення на роботу, за несплату податків та невиконання поставок державі хліба, м'яса, молока, яєць, за порушення кордону, за приналежність до буржуазних партій, за участь у спортивних, студентських та інших національно-культурних товариствах, жіночих громадах; за те, що самі себе забезпечували продуктами харчування, добре обробляли землю і мали міцне селянське господарство, а ще й тримали на своїх плечах державу. Все це були або "вороги народу", або ж "неблагонадійні чи антирадянські елементи", яких належало засудити і вислати у віддалені райони СРСР, викинути там у тайгу чи в тундру, в голі казахські чи приуральські степи і хай як хочуть, так і виживають.

Жертвами сталінського терору ставали й ті громадяни, що, будучи відірваними від сімей і родичів, прагнули з'єднатися з ними. Так, Кирилюк Георгій Тодорович, 1921 р.н., Василовський Іларій Миколайович, 1921 р.н., Войцик Стефан Йоганнович, 1920 р.н. – із Сторожинця, Костинян Флорій Петрович, 1921 р.н. із с. Йорданешти, нині с. Підлісне Глибоцького р-ну і Костинян Іона Василівна, 1911 р.н. із Ропчі були на роботі в Румунії. 9 вересня 1940 р. повертались додому, були затримані на кордоні й відправлені у радянські концтабори. Особлива нарада при НКВС СРСР своїм рішенням від 16 червня 1943 р. ув'язнила їх на 5 років у виправно-трудові табори НКВС. Войцик С.Й. і Василовський І.М. померли під час слідства у Маріїнській тюрмі № 2 Кемеровської обл. відповідно 6 серпня і 14 листопада 1942 р. Всі інші, відбувши свої строки в таборах Норильська, 17 лютого 1946 р. були випущені на волю. Таких жертв не перелічити. Сидор Йосип Теодорович, 1901 р.н., чернівчанин, завідуючий кладовищем тресту зеленого будівництва Чернівецького міського комунального

(1)

СПИСОК № 1

На ОУН"овцев – диверсантов, шпионов, террористов и повстанцев, подлежащих расстрелу в военное время, согласно распоряжения Наркома НКГБ УССР тов. М Е Ш И К.

от " " июня 1941г.

Фамилия, имя и отчество	Год рож-дения	Последняя должность или место работы	Компрометирующие материалы и краткое содержание обвинения	Сознался или не сознался
1	2	3	4	5
1. ГРИГОРЧУК Василий Павлович	1919	На нелегальном положении	Являлся руководителем к-р организации украинских националистов в г.Снятине, с апреля 1940 года находился на нелегальном положении.	Сознался.
2.				
2. ДАНИЛЯК Дмитрий Григорьевич	1897	Хлебороб	В прошлом националцаранистов, в последнее время участник организации "ОУН", лично вербовал новых участников	Сознался частично
3. АНДРИК Георгий Амбросович 7-144	1911	Хлебороб	Участник организации ОУН.	Не сознался.
4. РОСТОЦКИЙ Иван Васильевич	1887	-"-	Активный украинский националиет	-"-
5. КРИВОХИЖА Сильвестр Григорьевич	1909	-"-	Участник "ОУН" 7-139	-"-
6. ГАБУРА Андрей Васильевич 7-141	1911	-"-	Активный украинский националист участник а/с организации	-"-
7. БУКОВИЦКИЙ Константин Александрович 7-200	1910	-"-	Участник к-р националистической организации	-"-
8. СИДОР Иосиф Федорович 7-206	1901	Служащий	Участник а/с шпионской организации, б. железногвардеец.	-"-

1	2	3	4	5
9. МАРКОВИЧ Аркадий-Арпат Францевич 7-114	1911	Без определенных занятий	Б.владелец крупного магазина, проводил а/с агитацию, подозревается в шпионской деятельности	Не сознался
10. КОВАЛИК Петр Николаевич	1919	Хлебороб	Участник "ОУН" 7-199	-"-
11. РУСНАК Константин Денисович 7-143	1898	-"-	Участник организации ОУН	-"-
12. КУРЧАК Денис Иванович	1920	Студент	-"- 7-193	-"-
13. ОСАТЮК Юрий Андреевич 7-195	1907	Хлебороб	Участник организации ОУН, был связан с КОЛОТИЛОМ.	-"-
14. РЕНДГИГЕВИЧ Лев Степанович 7-93	1919	-"-	Участник организации ОУН, был связан с ГОФЕЙЧУКОМ	--"-
15. ТАРКО Максим Федорович 7-215	1897	Зав.снабжением университета	Участник организации ОУН, имел кличку "БОГДАН".	-"-
16. ВОЛИК Мария Васильевна	1916	Хлебороб.	Участница организации ОУН, имела связь с нелегалом ЗВЕЗДОЙ, получала националистическую литературу.	-"-
17. ШАНДРО Георгий Семенович 7-146	1896	-"-	Участник а/с националистической организации	-"-
18. ГЕОРГИЦА Михаил Онуфриевич 7-140	1908	-"-	Участник организации ОУН	-"-
19. АНАКА Василий Иванович 7-138		-"-	Участник а/с национали стической организации.	-"-

НАЧАЛЬНИК СЛЕДЧАСТИ УНКГБ
Капитан Госбезопасности / АНТОНОВ /

ЗАМ НАЧ.ОТДЕЛА 2 УПРАВЛЕНИЯ НКГБ
Ст.Лейтенант Госбезопасности / КАЗИН /

СОГЛАСЕН: ЗАМ НАЧ УНКГБ ПО ЧЕРНОВИЦКОЙ ОБЛ
Ст Лейтенант Госбезопасности / ПАЛУНОВ /

УТВЕРЖДАЮ: НАЧАЛЬНИК УНКГБ ПО ЧЕРНОВИЦКОЙ ОБЛ
Капитан Госбезопасности / ГРУШНИКОВ/

СОГЛАСНЫ: ПОМ.ВОЕННОГО ПРОКУРОРА КОВО
Военюрист 3 Ранга / МОСКАЛЕНКО/

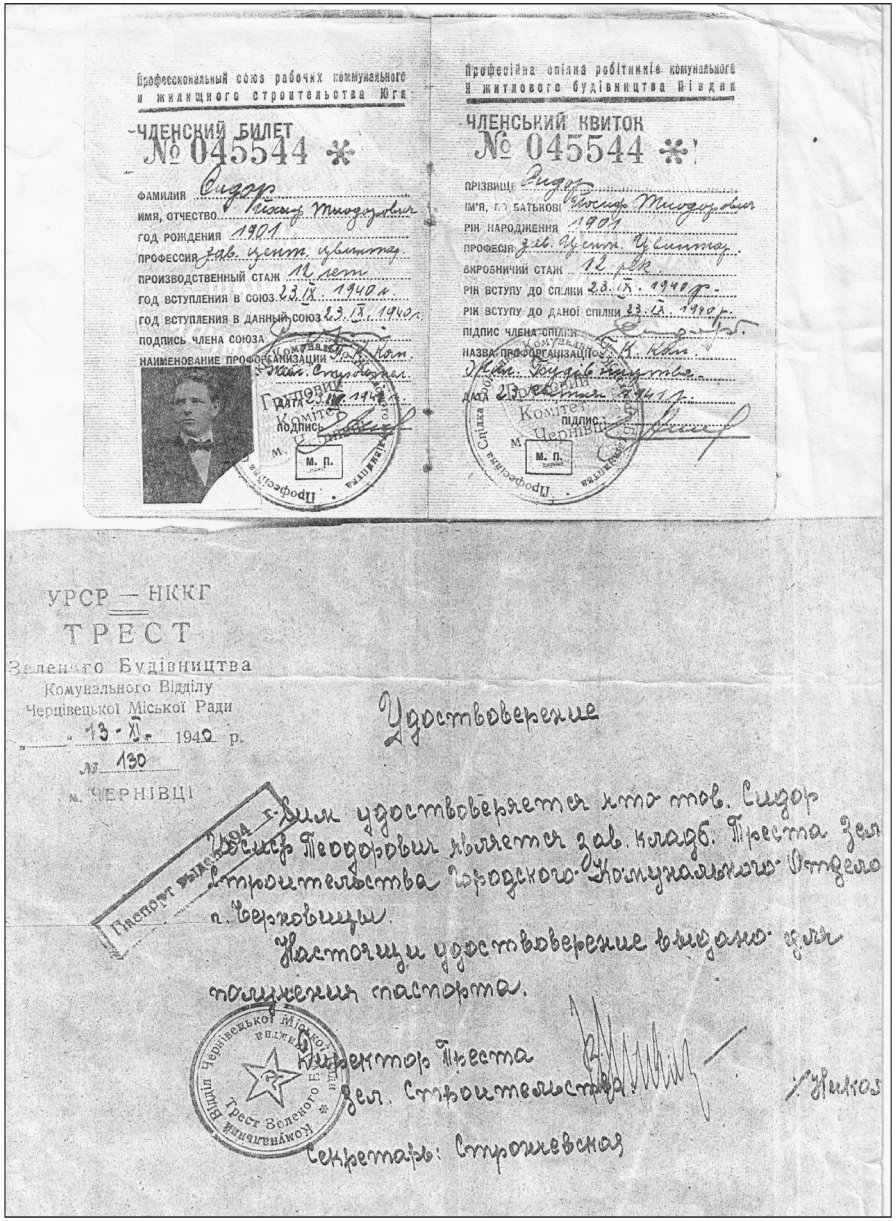

Профессиональный союз рабочих коммунального и жилищного строительства Юга

ЧЛЕНСКИЙ БИЛЕТ
№ 045544

ФАМИЛИЯ Сидор
ИМЯ, ОТЧЕСТВО Йосиф Теодорович
ГОД РОЖДЕНИЯ 1901
ПРОФЕССИЯ зав. цент. цвинтар.
ПРОИЗВОДСТВЕННЫЙ СТАЖ 12 лет
ГОД ВСТУПЛЕНИЯ В СОЮЗ 23.IX.1940 г.
ГОД ВСТУПЛЕНИЯ В ДАННЫЙ СОЮЗ 23.IX.1940 г.
ПОДПИСЬ ЧЛЕНА СОЮЗА
НАИМЕНОВАНИЕ ПРОФОРГАНИЗАЦИИ К. Ком. Жил. Строительства
ДАТА 23.IX.1940 г.
ПОДПИСЬ
М. П.

Професійна спілка робітників комунального й житлового будівництва Півдня

ЧЛЕНСЬКИЙ КВИТОК
№ 045544

ПРІЗВИЩЕ Сидор
ІМ'Я, ПО БАТЬКОВІ Йосиф Теодорович
РІК НАРОДЖЕННЯ 1901
ПРОФЕСІЯ зав. цент. цвинтар.
ВИРОБНИЧИЙ СТАЖ 12 рік
РІК ВСТУПУ ДО СПІЛКИ 23.IX.1940 р.
РІК ВСТУПУ ДО ДАНОЇ СПІЛКИ 23.IX.1940 р.
ПІДПИС ЧЛЕНА СПІЛКИ
НАЗВА ПРОФОРГАНІЗАЦІЇ К. Ком. Жил. Будівництва
ДАТА 23 червня 1941 р.
ПІДПИС
М. П.

УРСР — НККГ
ТРЕСТ
Зеленого Будівництва
Комунального Відділу
Чернівецької Міської Ради
13-XI-1940 р.
№ 130
м. ЧЕРНІВЦІ

Удостоверение

Сим удостоверяется что тов. Сидор Йосиф Теодорович является зав. кладб. Треста Зел. Строительства Городского Комунального Отдела г. Черновицы.

Настоящее удостоверение выдано для получения паспорта.

Директор Треста
Зел. Строительства
Секретарь: Строчевская

Паспорт выдан 1904 г.

Відділ Чернівецької Міської Ради Комунальний Трест Зеленого Будівництва

Профспілковий квиток і службове посвідчення Йосипа Теодоровича Сидора, розстріляного в Чернівцях 28 червня 1941 р.

REGATUL ROMÂNIEI
Județul Cernăuți
Plasa Nistrului
COMUNA URB. NEREȘ. ZASTAVNA
Carnet de identitate
No. 3/37
D. I. Panin
Mihai
născut com. Dorosăuți 24/VIII 1893
domiciliat Zastavna
este membru al acestei comune înscris la biroul de populație sub N-rul
Zastavna, la 6/9 1937
Șeful Biroului populației,

Павчук Михайло Миколайович, розстріляний у Чернівцях 28 червня 1941 р., та його румунське посвідчення.

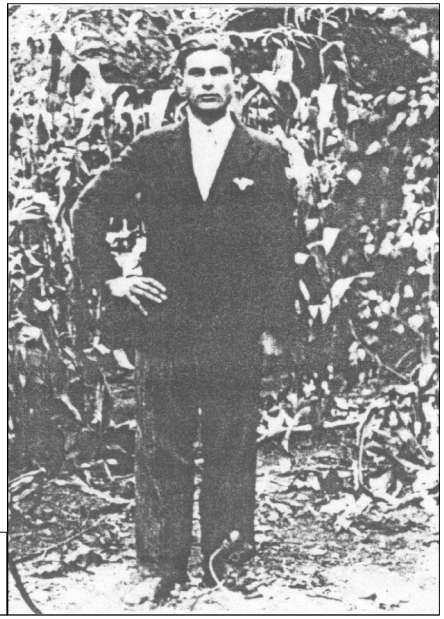

Щербанович Степан Антонович, розстріляний цього ж дня в Чернівцях.

відділу був безпідставно звинувачений у приналежності до ОУН і безвинно розстріляний у Чернівцях 28 червня 1941 р. [74].

23 травня 1941 р. в Чернівцях відбулася перша масова депортація сімей так званих "зрадників батьківщини", в основному тих громадян, члени сімей котрих хотіли з'єднатися зі своїми родичами в Румунії і пробували нелегально перейти кордон, оскільки легально вирішити цю справу не вдавалося.

За це правопорушення було схоплено 181 сім'ю – 516 осіб, серед яких 210 неповнолітніх дітей. Їх повантажили у товарні вагони й повезли на схід [75]. 78 сімей, які налічували 126 осіб (серед них 99 дітей), відправили в Комі АРСР; 84 сім'ї (146 осіб, серед них 90 дітей) – в Красноярський край; 19 сімей (34 особи, серед них 26 дітей) – в Кіровську область. В операції взяло участь 362 працівники оперативного й рядового складу і 362 партійні та радянські працівники. Всього 724 особи [76].

Виселенці були із 5 районів. Найбільше – із Садгірського району – 128 сімей, дорослих – 194 особи, з Чернівецького – 15 сімей, дорослих – 71 особа, з Глибоцького – 11 сімей, 29 дорослих, з Герцаївського – 5 сімей, 7 дорослих, зі Сторожинецького – 2 сім'ї, дорослих 5 осіб [77].

Вантажили їх в ешелони в Садгорі, Тереблече і Чернівцях на малій станції. За відправку вагонів зі спецпоселенцями відповідав начальник тюремного відділення обласного управління НКВС лейтенант держбезпеки Мороз [78].

Операцію проводили: в Чернівецькому районі – помічник начальника 1-го спецвідділу лейтенант державної безпеки Король; в Садгірському – начальник кримінального розшуку молодший лейтенант міліції Саленко; в Глибоцькому – начальник 2-го відділення 1-го спецвідділу молодший лейтенант держбезпеки Дугін; в Сторожинецькому – старший інспектор сержант держбезпеки Козак; в Герцаївському районі – начальник відділу боротьби з розкраданням соціалістичної власності сержант міліції Шумейко [79].

Операція, як говорилося в інформації, пройшла успішно [80].

Друга масова депортація відбулася 13 червня 1941 року. За 8 днів до війни. Вона охопила всі райони області. Близько 8 тисяч буковинців були посаджені у вагони і відправлені в Тюменську та Актюбінську області. Багато з них – особливо бабусь і дідусів, а також маленьких дітей – померло в дорозі, а ще більше – на місцях спецпоселень. Наприклад, із дев'яти спецпоселенців родини Іллі Шови із села Верхні Синівці Глибоцького району додому повернулося тільки троє [81].

Сім'ю Івана Дмитровича Молдавана 1893 р.н. із с. Крутеньки Хотинського району виселили в червні 1941 р. на спецпоселення в Тобольський район Тюменської області за те, що господар нібито належав до партії кузистів. У складі сім'ї була дружина Єлизавета Степанівна 1893 р.н., діти – Степан, Серафима – 1929 р.н. і Софія – 1933 р.н. Із п'яти членів сім'ї вижило тільки двоє. Батько помер у 1942-му, мати – в 1943-му, Степан – в 1945 р. [82].

Сім'я Іллі Івановича Ніколаєску 1898 р.н. із с. Широка Поляна Глибоцького району в складі 8 осіб цього ж місяця була вислана на спецпоселення в Новоросійський район Актюбінської області Казахстану. Із усіх членів сім'ї звільнилася із спецпоселення в 1946 р. лише Ревека. Батько ж, мати і п'ятеро дітей померли там від голоду та хвороб у 1942–1946 рр. [83].

Сім'ю Марії Михайлівни Жук 1912 р.н. із с. Довжок Новоселицького району вислали на спецпоселення в Надимський район Тюменської області за те, що її чоловік Павло Андрійович Жук 1908 р.н. нібито був членом партії кузистів. Із чотирьох членів сім'ї уціліла лише Марія Михайлівна. Свекруха Олександра Семенівна 1891 р.н., син Леонід 1934 р.н. і чоловік померли на спецпоселенні [84]. Таких прикладів можна наводити багато.

Третя масова депортація з Буковини відбувалася уже в страшний воєнний час, коли над

колонами в'язнів, яких вели пішки і везли ешелонами в Сибір, літали німецькі "юнкерси" і "мессершмідти", обстрілювали й бомбили їх, гадаючи, що то мобілізовані в Червону армію.

Варто зазначити, що на 10 червня 1941 р. тюрми України були переповнені в'язнями. У камерах Чернівецької тюрми № 1 терпіли муки 1679 в'язнів при ліміті 700, у тюрмі № 2 – 439 при ліміті 160, у Хотині, правда, лише 109 при ліміті 100 і в Сторожинці 83 при ліміті 80 [85]. Та після 13 червня, а особливо після 22-го, кількість в'язнів у цих тюрмах значно зросла. Щоденні інформації виконуючого обов'язки начальника обласного управління НКВС капітана держбезпеки Шашкова обкому партії засвідчують, що людолови ні на хвилину не припиняли своєї винищувальної діяльності. 27 червня, наприклад, було арештовано 70 громадян, 28-го – 75, 29-го – 112. В ніч з 29 на 30 червня за грати потрапила 21 особа. Всього за дев'ять днів війни – з 22 по 30 червня 1941 р. – в області було арештовано 553 особи. Серед них енкаведисти нарахували шпигунів – 71, оунівців – 100, пораженців – 79, антирадянського елементу – 77, членів антирадянських партій – 71 і т. д. [86]. Їхня доля невідома.

Після 30 червня інформації про арешти в обласний комітет партії не надходили. Було не до них. Підійшла пора евакуйовувати і розстрілювати в'язнів, яких назбиралося у тюрмах області понад 3000. На другий день після початку війни, тобто 23 червня, в Москві було складено план евакуації тюрем із Західної України. З Чернівецької області планувалось вивезти 2234 в'язні [87]. Та за вісім днів червня кількість в'язнів значно зросла, тому 28 червня – 3 липня з тюрем області було евакуйовано 3032 в'язні, але до місця призначення на 5 лютого 1942 р. прибуло 2048. Решта померла чи "загубилась" у дорозі [88]. Де саме? Документи конкретно про Чернівецьку область не говорять. По Україні ж, в 63-х тюрмах якої на 10 червня перебувало 72768 в'язнів при ліміті 30753, при евакуації було втрачено 17873 в'язні, з яких 3536 залишено в тюрмах, 4568 звільнено, 155 вдалося втекти від конвою, 9032 розстріляні в тюрмах і в дорозі, 312 померло на етапі, а 270 звільнено патріотами [89]. Тут варто зауважити, що документ, який складався 22 січня 1942 р., не зовсім точно відбивав справжній стан справ. За нашими даними, які грунтуються на попередніх інформаціях прямих учасників розстрілів у тюрмах та повідомлень "Українських щоденних вістей", видно, що у в'язницях України було розстріляно не 8789 в'язнів, а значно більше – 11235 осіб [90].

28 червня 1941 р. із Чернівецької тюрми № 1 і Сторожинецької № 4 було етаповано в Нижню Туру Свердловської області 1405 в'язнів, які по дорозі були переадресовані в табір Сосьва. Прибули вони туди 30 липня 1941 р. У зв'язку з тим, що залізниця не могла забезпечити потреби обласного управління НКВС у вагонах, із тюрем № 1 і № 2 м. Чернівці було етаповано пішки 877 осіб, з яких через Харків пройшло лише 214 в'язнів [91]. Інші повтікали або загинули під час нальотів ворожої авіації.

Із тюрми № 3, що знаходилася в Хотині, було евакуйовано спочатку в Кам'янець-Подільську в'язницю 223 особи. Потім їх разом з кам'янець-подільськими в'язнями в кількості 532 особи 2 липня відправили через Харків у Магнітогорськ. 3 липня із цієї ж в'язниці пішки евакуйовано ще 492 в'язні, з яких до Харкова 5 серпня дійшло лише 189 осіб, яких теж направили у Магнітогорськ [92].

З решти 303 в'язнів цієї відправки 244 були звільнені, 22-х передали в Дніпропетровську тюрму, 3 – у Харківську, померло в дорозі – 8 осіб, убито під час бомбардування – 20, при спробі втекти – 5, утік – 1 [93].

Чимало з тих, що відправлялися з тюрем пішки, потрапили під бомбардування ворожої авіації, втекли з колони, повернулися додому і розповіли про все те, що їм довелося пережити в тюрмах і в поході.

Отже, радянська влада, НКВС і НКДБ лишили про себе на Буковині й Хотинщині, як і по всій Західній Україні, неприваблівні спогади, особливо у тих, чиї сім'ї були знищені або зруйновані, хто тим чи іншим чином постраждав від жорстоких, безпідставних репресій.

Радянська каральна система, як відомо, була найжорстокіша в світі. Засуджуючи людей

за політичну, економічну чи господарську діяльність, визначаючи "злочинцям" великі терміни покарання, вона ставила перед собою завдання якомога швидше знищити цих людей. Хто не потрапляв прямо під розстріл, того могли заморити голодом, знищити хворобами протягом кількох місяців або року–двох перебування в тюрмі.

Цікаво, що в шаленстві людиновинищення органи НКВС не шкодували навіть симпатиків СРСР. Вони їх ставили в один ряд з так званими "зрадниками батьківщини". 29 грудня 1939 р. із с. Ставчани, нині Кіцманського району, на дільниці Чортківського прикордонного загону із Румунії у Радянський Союз, "країну свободи і братерства народів", з метою знайти краще життя і добру роботу перейшло16 чоловік віком 20-34 років. І відразу ж були арештовані радянськими прикордонниками. 31 грудня помічник начальника відділення прикордонного загону НКВС молодший лейтенант Шиманчук написав постанову про затримання, в якій звинуватив усіх перебіжчиків у злочині, передбаченому ст. 80 КК УРСР – порушення кордону, і провів попереднє слідство. Справу було направлено на розгляд Особливої наради при наркомі внутрішніх справ СРСР, яка 20 червня 1940 р. (прот. № 41) на підставі ст. 80 КК УРСР засудила Миколу Олексійовича Ткачука 1905 р.н. та Івана Партемовича Мачушака 1913 р.н. до 5 років виправно-трудових таборів, а всіх інших: Мар'янчука Миколу Георгійовича 1910 р.н., Гаврилюка Івана Онуфрійовича 1911 р.н., Федоряка Василя Петровича 1913 р.н., Кравчука Івана Григоровича 1918 р.н., Сухолотюка Василя Дмитровича 1913 р.н., Сухолотського Миколу Яковича 1909 р.н., Курилюка Тодора Георгійовича 1918 р.н., Кравчука Матвія Григоровича 1922 р.н., Тодоровича Василя Онуфрійовича 1913 р.н., Кравчука Василя Григоровича 1919 р.н., Ткачука Степана Олексійовича 1911 р.н., Гешка Василя Степановича 1909 р.н., Клевчука Онуфрія Васильовича 1913 р.н. та Клевчука Івана Олексійовича 1910 р.н. – до 3-х років виправно-трудових таборів.

Із 16 ставчанців, гарячих симпатиків СРСР, лише 6 – Федоряк В.П., Сухолотський М.Я., Курилюк Т.Г., Кравчук М.Г., Ткачук С.О. та Клевчук О.В., відбувши подвійний строк, по 6 років замість 3-х, ледь живі вийшли в квітні-листопаді 1946 р. на волю і повернулися в рідні краї. Всі інші повмирали в таборах від голоду, хвороб і знущання табірного начальства: Тодорович В.О. – 6, а Сухолотюк В.Д. – 7 серпня, Гаврилюк І.О. – 15 вересня, Клевчук І.О. – 8 жовтня, Ткачук М.О. – 25 листопада, Мачушак І.П. – 13 грудня 1940 р., Мар'янчук М.Г. – 10 лютого, Гешко В.С. – 25 квітня 1941 р., Кравчук В.Г. – 11 вересня 1942 р. в Печорлазі, а Кравчук І.Г. – 23 лютого 1943 р. в Сєвжелдорлазі [94].

В американських тюрмах адміністрація піклується про те, щоб в'язні, відбуваючи покарання, були нагодовані і здорові. В радянських же навпаки: все робилося, аби в'язні вимерли якомога швидше. За вимерлих в'язнів табірне начальство відповідальності не несло, а пайки померлих могло використовувати для своїх потреб.

Чи не найстрашнішими "морилками" були тюрми м. Сєвєроуральська Свердловської області, Нижньої Тури, Сосьви, багатьох виправно-трудових таборів, де люди гинули, день-у-день. Ось кілька прикладів. В Сєвєроуральському таборі 18 травня 1942 р. помер Гучнекер Моріц Якубович 1891 р.н., діяч комуністичного руху на Буковині, який 23 січня 1941 р. поспішав з Бухареста на Буковину, щоб взяти активну участь у будівництві соціалізму. В квадраті 94-62 Путильського району він був затриманий бійцями 97-го прикордонного загону. За ст. 80 КК УРСР Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до 3 років позбавлення волі [95].

Тут же обірвалося життя Іванчука Миколи Танасовича 1902 р.н. із с. Слобода-Банилів Вижницького району. В травні 1944 р. він був призваний у Червону армію. Завезли його в Красноярськ у 35-й навчальний стрілецький полк 27-ї навчальної стрілецької дивізії. 5 вересня 1944 р. полковий відділ контррозвідки "Смерш" арештував його нібито за активну участь в

ОУН у період румунської окупації. Його кинули в тюрму № 1 м. Красноярська. Як там його допитували можна судить з того, що 9 березня 1945 р., не дочекавшись суду, він помер у тюремній лікарні. Постановою відділу контррозвідки "Смерш" 27-ї навчальної стрілецької дивізії від 12 березня 1945 р. слідчу справу було припинено в зв'язку зі смертю обвинуваченого [96].

Скринчу Костянтин Олександрович 1905 р.н. із с. Горбова Герцаївського району служив у 37-му піхотному полку румунської армії. 6 травня 1941 р., залишивши Бухарест, він рушив у рідне село. В районі села Проботешти, неподалік державного кордону, був затриманий радянськими прикордонниками. Слідство, яке почалося в Чернівцях, так і не закінчилось. Перебуваючи в Сєвєроуральському таборі Свердловської області, він 25 жовтня 1941 р. помер від виснаження. Слідча група управління НКВС Свердловської області 10 червня 1943 р. припинила слідчу справу в зв'язку зі смертю порушника державного кордону [97].

Гавриш Іван Миколайович 1914 р.н. із с. Банилів тодішнього Вашковецького повіту був арештований 17 червня 1941 р. Вашковецьким райвідділом НКДБ за активну участь в ОУН. Оскільки через 4 дні почалася війна, арештованого вивезли в Сєвєроуральський табір НКВС, де він 6 листопада помер нібито від ентероколіту. Справа була припинена в зв'язку зі смертю арештованого [98].

Пацей Микола Олексійович 1917 р.н. із с. Яблуниця Путильського р-ну. Лісоруб. 29 січня 1941 р. повертався з Бухареста в рідне село. У квадраті 94-64 на території Путильського р-ну був затриманий радянськими прикордонниками і направлений у цей же злополучний Сєвєроуральський табір, де 7 січня 1942 р. помер [99].

У 1944–1948 рр. депортації продовжувались, хоча і не в таких великих масштабах, як в 1941 р. Зокрема, в 1944 р. було депортовано 77 сімей загальною кількістю 247 осіб; в 1945 р. – 311 сімей – 797 осіб; в 1946 р. – 212 сімей – 461 особа; в 1947 – 1948 рр. – 613 сімей – 1627 осіб. Всього – 1213 сімей – 3132 особи [100]. Скажемо, що всього за уточненими даними в тюрмах і таборах, на спецпоселеннях, від катувань на допитах, від голоду, холоду і хвороб померло 3686 жителів Чернівецької області [101].

Зробимо деякі висновки:

1. Політичний терор, що панував у Радянському Союзі, від самих своїх початків був жорстоким і нещадним. Винищення людей було поставлено на конвеєр. Взявши з часів Паризької комуни визначення «ворог народу», радянська влада та її органи тулили його до кого тільки хотіли. А начепивши цей ярлик, «оформляли» справи на людей по двох найважливіших категоріях – 1-й і 2-й. До першої зараховували тих, кого прирікали на розстріл, до другої – тих, кого кидали у виправно-трудові табори на 10 років.

2. Свого апогею політичний терор в СРСР досяг у 1937-1938 роках, коли НКВД очолював нарком Микола Єжов. Під гостру косу його оперативних наказів № 0485, № 0486 потрапило немало буковинців і бессарабців, які на той час перебували в Радянському Союзі.

3. Радянська влада на Буковині і в Бессарабії була встановлена уже після розстрілу Єжова (4.02.1940 р.), його окремих поплічників та ставлеників, але вона виявилась не менш жорстокою, ніж була до 1940 року. Вся методологія і практика масового людиновинищення була повністю перенесена в новоутворену Чернівецьку область. Радянська влада продемонструвала на Буковині і в Бессарабії, як і по всій Західній Україні таку нещадну жорстокість, якої громадяни цих територій не знали за всю свою історію.

4. Радянська влада, очолювана ВКП(б), не знала пощади до заможних прошарків населення. Вона націоналізувала промислові, транспортні, будівельні підприємства, магазини,

ПОВМИРАЛИ В ТЮРМАХ РОСІЇ

Микола Георгійович Мар'янчук
с. Ставчани Кіцманського р-ну

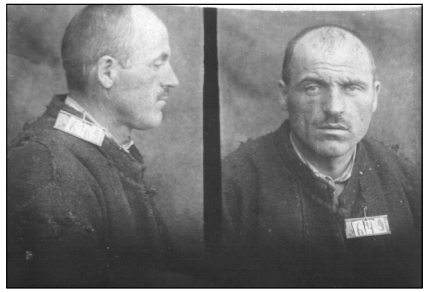

Дмитро Георгійович Попадюк
с. Снячів Сторожинецького р-ну

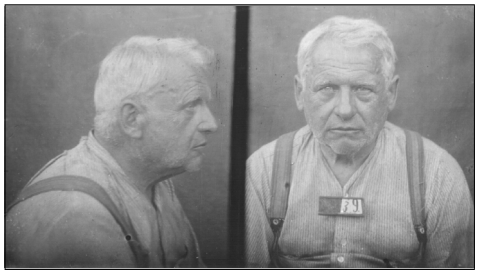

Северин Шулимович Барт
м. Чернівці

Григорій Миколайович Василинчук
с. Рідківці Новоселицького р-ну

Василь Онуфрійович Тодорович
с. Ставчани Кіцманського р-ну

Іван Георгійович Гулик
с. Хрещатик Заставнівського р-ну

банки, будинкові і земельні володіння, позбавляла людей маєтностей, засобів до життя і, якщо вони не встигали емігрувати, кидала їх в тюрми і концтабори, або ж вивозила на спецпоселення у віддалені краї СРСР.

5. Своїми репресивними діями, розграбуванням заможних верств населення влада штовхала громадян області в прірву економічних та соціальних злигоднів і жебрацтва. З магазинів зникали продукти харчування, одяг, взуття. Люди не знали, куди подітися від цього лиха. Одні, порушуючи кордон, намагались втекти в Румунію. Інші, змінюючи свідоцтва про народження і паспорти та прізвища, записувались німцями і намагались виїхати до Німеч-чини.

6. ОУН, яка з встановленням радянської влади на деякий час загальмувала свою діяльність, очікуючи, що буде далі, уже в серпні-вересні 1940 року дала команду своїм осередкам готуватися до збройної боротьби.

7. Радянська влада за рік свого господарювання в області показала, що вона нездатна забезпечити населенню належний добробут. Навпаки, вона прийшла на Буковину і в Бессарабію, щоб пограбувати населення цих територій, посіяти серед нього страх і ненависть до себе, штовхнути найбільш гордих і нетерплячих на збройну боротьбу.

8. В результаті цієї боротьби, про яку ми детальніше скажемо у наступному розділі, тисячі кращих синів і дочок українського народу потрапили в табори і тюрми НКВС, де їх морили і нищили нещадно і безкарно. Ніхто за винищення цих людей, які, до речі, в 1989 р. реабілітовані за відсутністю у їхніх діях складу злочину, не був покараний. У прокурорських висновках не зроблено навіть натяку на те, що когось за це жорстоке людиновинищення треба притягти до кримінальної відповідальності. Все списали на Сталіна, Берію, Абакумова, Круглова та інших верховодів. Звичайно, вони винні в першу чергу, але не менш винні й ті, хто керував таборами, тюрмами, хто безпосередньо катував, мучив і винищував людей.

1.3. РЕПРЕСІЇ ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ ПРОТИ ОУН У 1940-1941 РОКАХ

СТУПАЮЧИ 28 червня 1940 року в авангарді Червоної армії на територію Північної Буковини і Бессарабії, групи енкавеесівців мали перед собою бойове завдання – з перших же днів приєднання нових областей до СРСР провести їх генеральну очистку від контрреволюційних, антирадянських, буржуазно-націоналістичних та інших ворожих радянській владі елементів. Зустрічали їх, як і Червону армію, по-різному. Одні – з надією на краще життя у вільній від експлуататорів Країні Рад, як рекламувався Радянський Союз у комуністичній пресі, інші – з острахом і настороженістю, боячись переслідувань і політичного терору. Зокрема, з таким настроєм зустрічали вступ червоного війська на Буковину керівники і члени Організації українських націоналістів.

В першому розділі ми стисло сказали, як зароджувалась і діяла ОУН Буковини до 28 червня 1940 р. Тут хочемо висвітлити її підпільну діяльність в перший рік радянської влади і показати заходи репресивних органів щодо знищення цієї організації.

Важливо підкреслити, що буковинці, перебуваючи з 11 листопада 1918 року під окупацією румунської армії, в 20-30-х роках минулого століття уважно прислухалися до того, що діялося в Радянській Україні із заможними селянами, яких називали "куркулями", з технічними спеціалістами, які служили на заводах, фабриках, залізницях і шахтах за царату, з літераторами, науковцями, лікарями, вчителями. Тому, коли 28 червня 1940 р. румунські чиновники

і армія, на підставі ультимативної домовленості між урядами СРСР та Румунії, почали покидати Буковину, залишали обжиті місця й українські вчителі, лікарі, власники значних земельних наділів та маєтностей, члени різних політичних партій та національних товариств.

Але всі не могли втекти. Дехто думав, що його мине лиха година, що на Буковину прийдуть не якісь кровожерні чужинці, а свої єдинокровні брати, принесуть не нове, ще важче й жорстокіше ярмо, а свободу, радість і щастя. Цим сподіванням не судилося збутися.

Запрограмована на десятиліття боротьба ВКП(б) з ОУН, яка хотіла відірвати Україну від СРСР, зі світовою буржуазією з перших же днів вступу загонів НКВС і Червоної армії на територію Північної Буковини і Бессарабії була без обмежень запущена в дію. Заможних селян нова влада обклала такими податками, яких вони не могли сплатити, і їх негайно арештовували і відправляли у віддалені райони СРСР. Така ж доля спіткала торговців, підприємців, адвокатів, колишніх румунських державних службовців, членів політичних партій, культурних і спортивних національних товариств, яких буквально поголовно слідчі НКВС-НКДБ зараховували, якщо не в число "ворогів народу", то в категорію "антирадянських елементів", "буржуазних націоналістів" або "агентів іноземних розвідок". Ешелони в'язнів потяглися з Буковини в Сибір, Казахстан, Приуралля, Марійську АРСР, на Далекий Схід і Колиму.

Всі колишні політичні партії, які за румунської влади діяли на Буковині, в цій ситуації про себе навіть не заявляли. Тільки ОУН підняла голос протесту, а згодом взялася за зброю і почала тривожити нову владу своїми діями, убиваючи тих, хто зрадив інтереси народу і пішов на службу до грабіжників і вбивць, і самих грабіжників та вбивць.

Боротьба ця була довгою, важкою і жертовною. Але оскільки висвітлювалась вона владною пресою неправдиво, однобоко, уявлення про неї в багатьох громадян нашої держави сформувалось спотворене. Героїв УПА, які добровільно йшли в це військове, справді народне формування, довгий час називали "бандитами", "убивцями", "головорізами", "фашист-ськими наймитами", що зовсім не відповідало справжньому стану речей.

Відомо, що ОУН Буковини, Бессарабії і Мармарощини, ведучи в роки окупації ідеологічну боротьбу з румунською владою, уважно дослухалася до того, що діється по той бік Дністра, за румунсько-радянським кордоном. ОУН знала, що в Радянському Союзі, в тім числі й в Україні, будь-які прояви національної свідомості жорстоко переслідуються. Гучні процеси над багатьма українськими інтелігентами викликали у світі надзвичайний резонанс. Повідомлення про розкуркулювання заможних селян, яке по суті призводило до руйнації сотень тисяч селянських господарств, а заодно й до голоду 1922-го та 1933 років, жорстокі розправи над "куркулями", виселення їх за межі України у віддалені райони СРСР доходили й до Буковини.

Особливим болем у серцях буковинських українців відгукнулися повідомлення про арешти і засудження в Україні визначних буковинських поетів, публіцистів, художників, політичних і культурних діячів – Д.Ю. Загула, С.Ю. Гуцуляка, С.І. Канюка, М.І. Івасюка, В.В. Гаврилюка, М.Д. Панчика, В.Б. Мороза, Ф.І. Альботи-Савчука, Ганни Яворської, які не були націоналістами, і, за винятком М.І. Івасюка, сповідували комуністичну ідеологію. Хто, уникаючи арештів сигуранци, хто з власної волі у різний час прибув у країну соціалізму, сподіваючись знайти в ній очікувану волю, братерські обійми і щасливе життя, але були піддані жорстоким репресіям і майже поголовному фізичному винищенню.

Тому-то прихід 28 червня 1940 р. на Буковину Червоної армії був зустрінутий керівництвом і членами ОУН з великою настороженістю. Ця настороженість невдовзі була підсилена репресивною політикою радянської влади і в Західній Україні, яка нібито була "визволена" з-під гніту польської шляхти у вересні 1939 року, і на Буковині.

На 28 червня 1940 року крайовий провід Буковинської ОУН-мельниківців очолював Орест Зибачинський. До складу проводу входили Денис Квітковський, Юрій Сербинюк, Іван Григорович, Дмитро Яремчук, Віктор Кулишір, Петро Войновський.

Ще до вступу Червоної армії на землю Північної Буковини більшість членів проводу емігрувала до Бухареста. Керівництво проводом на місці Зибачинський передав Дмитрові Яремчуку. Однак він довго на цій посаді не пробув. Помітивши, що за ним починають стежити агенти НКВС-НКДБ, він на початку жовтня передав свої повноваження Віктору Кулишіру, а сам емігрував до Німеччини. Віктор Кулишір теж довго крайовим проводом ОУН Буковини не покерував. 4 листопада 1940 р. він був арештований [102].

Але перш ніж дійшла черга до Кулишіра, обласне управління держбезпеки взялося за нейтралізацію членів національних культурно-освітніх та спортивних товариств, що діяли при Чернівецькому університеті, зокрема таких, як "Чорноморе", "Залізняк", "Запороже", громадських організацій на зразок "Жіночої громади", а також колишніх співробітників газет "Самостійність", "Час", "Молода Буковина", журналу "Самостійна думка" та інших.

Чи не першою на сповідь до слідчих НКДБ потрапила дружина Ореста Зибачинського – Марта Данилівна Зибачинська-Мойсюк. Її арештували 24 жовтня 1940 р. Вона розповіла, що її чоловік перед приходом Червоної армії виїхав до брата у Ясси, а зараз живе в Бухаресті і збирається переїжджати на постійне проживання в Німеччину. Вона назвала двадцять найактивніших членів товариства "Запороже", 11 членів товариства "Чорноморе" і 11 членів товариства "Залізняк", давши їм відповідні політично-етнічні характеристики. Про себе ж заявила, що до ОУН не належить, бо зі встановленням на Буковині радянської влади вона від роботи в антирадянській організації відійшла [103].

За Мартою буквально наступного дня була арештована 23-літня медсестра Чернівецького міського відділу народної освіти Одарка Юріївна Князько. Вона теж заперечила свою причетність до ОУН, але назвала чимало імен активістів "Жіночої громади", колишніх членів редакції "Самостійності", "Часу" та товариства "Чорноморе" [104].

Цього ж дня в енкадебістський капкан потрапив і житель села Ленківці, що під Чернівцями, адвокат за професією Захар Миколайович Бідняк. Слідчі НКДБ звинуватили його в контрреволюційній антирадянській роботі. Він категорично це заперечував і не хотів підписувати протоколи [105].

Врешті-решт вийшло так, що слідчі повірили в щирі зізнання М.Д. Зибачинської-Мойсюк та О.Ю. Князько, справи їхні припинили, а їх з-під охорони звільнили. Треба сказати, що М. Д. Зибачинська була завербована в агентуру НКДБ самим наркомом держбезпеки П.Я. Мешиком. Чи виконувала вона завдання цієї організації, нам поки що невідомо, хоча знаємо, що вона була активною організаторкою Буковинського куреня, з яким ходила до Києва, в якому виконувала обов'язки жіночої організаторки.

Захарові Бідняку, участь якого в ОУН слідчі не довели, повезло менше. 21 травня 1941 року Особлива нарада при наркомі внутрішніх справ СРСР засудила його до 8-ми років виправно-трудових таборів. Відбував він це незаслужене покарання у м. Томську, в тюрмі № 3. Обслуговуючий персонал в'язниці жорстоко і нещадно ставився до українських в'язнів. Голод, холод, фізичні хвороби за 2 роки знищили здорового молодого чоловіка. Життя З. М. Бідняка обірвалося у цій в'язниці 17 червня 1943 року.

Набравши з допомогою М.Д. Зибачинської, О.Ю. Князько та З.М. Бідняка кілька десятків імен активних членів ОУН, обласне управління НКДБ почало активно "чистити" і Чернівці, й райони області. Зокрема, 30 жовтня перед слідчим НКДБ сидів Ростислав Володимирович Гузар, син відомого на Буковині лікаря і знаної в краї організаторки жіночого руху Ольги Захарівни Гузар. Саме Ростислав назвав на допитах відомих йому активних членів

КЕРІВНИКИ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАРТІЇ ТА БУКОВИНСЬКОГО ПРОВОДУ ОУН У 1939-1941 рр.

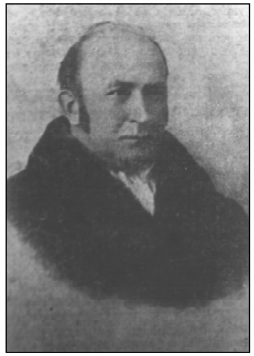

Володимир Залозецький, Президент Української національної партії

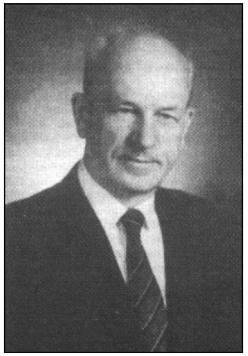

Денис Васильович Квітковський

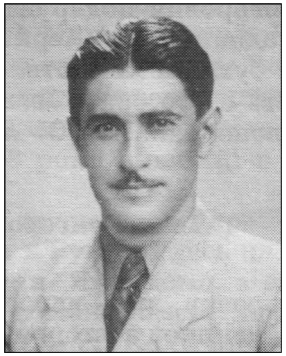

Іван Антонович Григорович

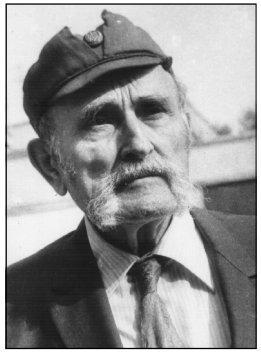

Петро Войновський

Юрій Сербинюк

Ольга Захарівна Гузар

Мирослав Васильович Кіндзірський

Іларій Іванович Карбулицький

Володимир Тодорюк

ЗАМОРДОВАНІ В СТАЛІНСЬКО-БЕРІЇВСЬКИХ ТАБОРАХ

Захар Миколайович Бідняк із с. Ленківці під Чернівцями

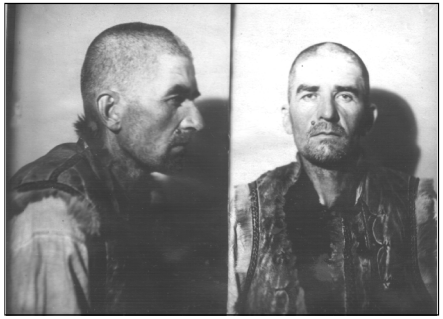

Давид Георгійович Купчанко із Дубівців

ЖИТЕЛІ С. СТАВЧАНИ КІЦМАНСЬКОГО РАЙОНУ, ЩО ШУКАЛИ ЩАСТЯ В РАДЯНСЬКОМУ СОЮЗІ

Микола Олексійович Ткачук

Василь Дмитрович Сухолотюк

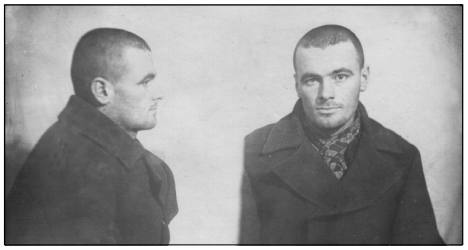

Іван Григорович Кравчук

Василь Григорович Кравчук

ОУН Віктора Тодоровича Кулишіра, Антоніну Андріївну Рущак, Лідію Василівну Кіндзірську, її брата Мирослава, Деонизія Івановича Курчака та Леона Мироновича Крижанівського. Мало того, Ростислав, рятуючись від можливого розстрілу, погодився співробітничати з органами НКДБ. Він одержав необхідний інструктаж, псевдо, явку та ім'я куратора і був випущений на волю [106].

Саме після зізнань Ростислава 4 листопада 1940 року в нічний час і був арештований Віктор Кулишір. На допитах, які велися 14 лютого 1941 р. старший слідчий слідчої частини УНКВС молодший лейтенант Кузьмін звинуватив Кулишіра в злочинах, передбачених ст.ст. 54 п. 2 та 54 п. 11 Кримінального кодексу УРСР (далі КК УРСР), тобто за участь в контрреволюційній Організації українських націоналістів, яка ставила перед собою мету відірвати Україну від СРСР і створити Самостійну Соборну Українську Державу.

Кулишір, як і його арештовані попередники, назвав на допитах багатьох членів ОУН, яких співробітники обласних управлінь і районних відділів НКДБ-НКВС успішно виловили. Зокрема, надзвичайно великого погрому взимку і навесні 1941 року зазнала ОУН Заставнівського району.

23 січня у Борівцях було арештовано Василя Петровича Пелешатого, 1909 року народження з початковою освітою. Обшуку не робили. Брали його таємно, щоб ніхто не знав, куди поділась людина. Який же гріх знайшли за Пелешатим? Страшний: Василь Петрович був українцем. Хтось доніс у НКДБ, що у 1936 році, коли в Борівці приїздив митрополит Вісса-ріон Пую, Василь прийшов на зустріч зі святим отцем у широких українських шароварах синього кольору, а його товариші Володимир Черський і Георгій Гавдун – у червоних. Коли ж вони прийшли до арки, що стояла перед примарією із цієї нагоди, побачили, що вона оформлена лозунгами, транспарантами і портретами короля та інших державних керівників. Між румунськими лозунгами були й українські, а між квітами – приклеєні жовто-сині прапорці. Це було зроблено, як Пелешатий дізнався пізніше, Олександром Савчуком і Георгієм Скорейком, які брали участь в оформленні арки.

– Побачивши на арці українські національні прапорці і надписи, – щиро розповідав Василь Петрович Пелешатий оперуповноваженому Залєському на допиті 3 лютого 1941 року, – жандарми хотіли зірвати їх, але Василь Скорейко і Василь Гордей заявили жандармам протест і сказали: "Ми, українці, теж маємо право висловлювати свої симпатії митрополиту". Я, Гавдун, Кравчук, Черський та інші підтримали Скорейка і Гордея, і жандарми не посміли зняти з арки українські прапорці і надписи. А через два тижні мене, Гавдуна, Черського і Кравчука жандарми заарештували, звинуативши в націоналістичній діяльності. Нас тримали в Чернівецькій в'язниці чотири місяці, а після закінчення слідства із тюрми випустили. Ми знали хто це зробив, але не видали їх. Взяли вину на себе, бо в нас під час арешту були вилучені шаровари, в яких ми зустрічали митрополита.

Протягом ряду років, – продовжував далі свою розповідь В.П. Пелешатий, – я був близько знайомий з односельчанином Савчуком Сандо Івановичем, який приблизно за 2-3 місяці до мого арешту залучив мене в ОУН. Зустрічатись зі мною він почав з 1936 року. В розмовах звертав мою увагу на те, що український народ пригнічується, підкреслював, що ми повинні підтримувати тісніший зв'язок, вести роботу за створення Самостійної Української Держави на базі об'єднання Галичини, Буковини, Закарпатської України та Радянської України і відірвати її від СРСР. Я погоджувався з Савчуком і дав згоду працювати для ОУН [107, арк. 27-29].

Ми не будемо викладати далі зізнань В.П. Пелешатого. Вони досить цікаві, але в значній мірі торкаються періоду румунської окупації. Тут же хочемо підкреслити, що щирі зізнання арештованого, за які він, можливо, сподівався одержати помилування, стали для нього смертним вироком. І не тільки для нього. Всі згадані ним односельчани невдовзі були арештовані.

Вони, в свою чергу, назвали ще когось, кого не назвав Пелешатий, і ланцюжок потягнувся далі. Так у слідчих НКДБ виріс список на декілька десятків осіб. Серед них були імена Савчука Олександра Івановича, Савчука Михайла Дмитровича, Філіпчуків Івана та Василя, Георгія Цебрика з Киселева, Ілюка Івана зі Звенячина, Гарбашевського Степана, Кравчука Георгія Васильовича, Бахура Тодора з Борівців, Гарбашевського Івана, Філіпчука Михайла, Гордея Георгія, Баб'яка Миколи, Звізди Дмитра з Дорошівців, Петра Войновського із Чернівців.

25 квітня в Борівцях був арештований бухгалтер Киселівського сільського споживчого товариства Михайло Дмитрович Савчук, 1918 року народження. Старший оперуповноважений 3-го відділення 3-го управління НКДБ по Чернівецькій області Ларкін знайшов, "що Савчук М.Д., який проживав у селі Василів Заставнівського району є активним членом української контрреволюційної націоналістичної організації ОУН, яка проводить активну діяльність по підготовці збройного повстання на території СРСР, маючи на меті створення самостійної буржуазно-фашистської держави" і постановив арештувати його за ст.ст. 54-2, 54-11 КК УРСР і обшукати. З цією постановою погодився начальник 3-го відділу управління НКДБ по Чернівецькій області старший лейтенант держбезпеки Прищепа, а 30 квітня її затвердив начальник управління НКДБ по Чернівецькій області старший лейтенант держбезпеки Трубников [107, арк. 8].

Михайло Дмитрович Савчук на допиті 18 травня 1941 року, назвав уже не тільки прізвища, а й псевдоніми членів ОУН. Розповів хто, з ким і коли до нього приходив. Слідчий, зокрема, дізнався, що Михайла Дмитровича залучив до ОУН у 1938 році Іван Васильович Гарбашевський, а він, за енкадебістською термінологією, "завербував" у грудні 1940 року Георгія Цебрика, Михайла Філіпчука та Георгія Гордея, а в січні 1941-го – Миколу Баб'яка та Івана Філіпчука – Михайлового брата. Слідчим стало відомо з цього ж джерела, що Тодор Бахур у січні 1941 року приводив у село інструктора Дмитра Звізду – "Орлика", і той, проводячи інструктивні військові заняття, сказав, що всі повинні знати військову справу і готуватися до збройного повстання. Звізда в той день дав усім псевдоніми. Савчуку М.Д. – "Булавка", Цебрику Георгію – "Макогін", Гордею Георгію – "Довбня", Яківчику, що жив недалеко від сільради – "Сокира", Баб'яку Миколі – "Когут", Яківчику, що жив біля пасовища – "Дуб", Бахуру Тодору – "Береза". Савчук М.Д. повністю визнав висунуті проти нього звинувачення, зізнався, що є членом ОУН і керівником Киселівської сільської організації з 1938 року [107, арк. 75-81].

21 травня 1941 року був допитаний Цебрик Георгій Васильович – "Макогін", 1896 року народження з Киселева. Він зізнався, що разом з ним у сільську ОУН входять Іван Георгійович Яківчик 30 років – "Дуб," Микола Дмитрович Баб'як 37-38 років, Василь Степанович Палагнюк 38 років, Іван Георгійович Гордей 44 років. Заявив, що має револьвера, який йому дали поляки за молоко в 1939 році, коли тікали в Румунію. Він його заховав на горищі під дахом [107, арк. 90-92].

Чернівецькому обласному управлінню НКДБ всіх названих членів ОУН не вдалося виловити. Але значна частина опинилася у їхніх руках, не встигши нічого путнього зробити. Обвинувальний висновок на Савчука М.Д., Пелешатого В.П., Цебрика Г.В. і селянина з Борівців Пугача Г.І. начальник обласного управління НКДБ Трубников підписав 9 червня 1941 року. Троє перших звинувачувались у злочинах, передбачених ст.ст. 54-2 і 54-11 КК УРСР, а Пугач Г.І. – за ст.ст. 19, 54-2 і 54-11 КК УРСР. Справу мали направити у військовий трибунал 12-ї армії. Але до трибуналу вона не дійшла. Почалася війна. Засідати не було коли. За вказівкою наркома держбезпеки СРСР В.М. Меркулова Пелешатого В.П. розстріляли у Чернівецькій тюрмі 29 червня, а Савчука М.Д. – в перших числах липня 1941 р. Пугач Г.І. та Цебрик Г.В. були заслані у Сєвураллаг, де й померли – перший 6 листопада 1941 року, другий 2 січня 1942 року [107, арк. 127].

Вся група теоретичних членів ОУН, які абсолютно ніякого злочину перед державою не вчинили і були знищені нізащо, реабілітована Чернівецькою обласною прокуратурою 6 грудня 1996 року за відсутністю складу злочину.

Майже паралельно з борівецько-киселівським провалом у квітні-травні 1941 р. були розкриті організації українських націоналістів у Чорному Потоці, Добринівцях, Вікні, Брідку, Миткові, Дорошівцях, Василеві, Кадубівцях, Веренчанці. Під арешт потрапили секретар сільради села Чорний Потік Іван Онуфрійович Паліброда, 1915 р.н. і його односельці – господарі Василь Манолійович Паліброда, 1920 р.н., Георгій Васильович Василинчук, 1908 р.н., Василь Миколайович Запаранюк, 1921 р.н.; Микола Юрійович Осадчук, 1909 р.н. – господар із с. Добринівці; Василь Григорович Нуцуляк, 1896 р.н. та Степан Іванович Нагірний, 1908 р.н. – бідняки із с. Вікно; Манолій Іванович Манчуленко, 1902 р.н. – господар із с. Митків; Василь Георгійович Бейко, 1910 р.н. і Манолій Степанович Халатурник, 1920 р.н. – середняки із с. Брідок та Василина Іванівна Мацкуляк, 1901 р.н. – господиня із Дорошівців [108].

Всі вищезгадані, заарештовані також за вказівкою наркома держбезпеки СРСР В.М. Меркулова № 2445/м від 23 червня 1941 р., були розстріляні у Чернівецькій в'язниці – 30 червня 1941 р. Всього жертвами цієї позасудової розправи стали, як ми вже згадували, 222 громадяни, серед яких 82 члени ОУН. Їхні прізвища ми частково оприлюднюємо у цій книзі в роз-стрільних списках [109].

Віктор Кулишір теж, незважаючи на свої щирі зізнання перед слідчими НКДБ, не заслужив прощення. Суду над ним не було. За рішенням наркома держбезпеки УРСР П.Я. Мешика і прокурора УРСР він був розстріляний 11 липня 1941 р. в Києві як ворог народу в період воєнних дій на території України [102, арк. 114].

Після арешту Кулишіра обласним провідником ОУН було призначено Петра Войновського, який працював у той час електриком в Чернівецькому будинку офіцерів. Він провів кілька засідань. Зокрема, 6 грудня 1940 року, за свідченням Войновського, такі збори відбулися в цегельні на Клокучці, де обговорювалися питання організації нового крайового проводу в зв'язку з арештами, що відбулися останнім часом. На зустрічі були Ольга Гузар, інженер Степан Джуліба, поручник Василь Галайко, Ярослав Заремба, Дмитро Звізда з Дорошівців, "Сокіл" з Карапчева. Войновський ознайомив учасників цих зборів з директивами полковника Романа Сушка, які він одержав при зустрічі з ним. Було запропоновано реорганізувати ОУН у трьох головних напрямках: організаційно-вишкільному; підготовки до повстання; органі-зації адміністративно-державного апарату. Було також затверджено план дій на найближчий час. Але невдовзі органи НКДБ, знаючи про його оунівську діяльність, влаштували йому відрядження до Києва, де затримали і провели допит, маючи намір завербувати в свою агентуру. У книзі "Моє найвище щастя" [110, с. 224] Войновський пише, що його там піддавали жорстоким катуванням, але все ж потім випустили, і він в супроводі представника НКДБ Беленка М.А. повернувся на Буковину, нібито відірвався від нього і пішов у підпілля, де невдовзі очолив боївку ОУН, яка чинила напади на залізничні станції, поштові відділення, окремі сільради та її працівників. Активним керівником однієї з боївок був уродженець с. Руський Банилів Вашковецького району Іван Якович Колотило.

Звернемось до тодішніх повідомлень, які надходили з райкомів партії та райвідділів і облуправління НКВС в обласний комітет КП(б)У. Секретар Вашковецького РК КП(б)У А.В. Мазур 26 червня (це уже був п'ятий день війни) доповідав секретарю Чернівецького обкому КП(б)У І.С. Грушецькому про випадки дезертирства в Карапчеві, Кальнівцях, Драчинцях, Руському Банилові та Костинцях. Всього в цих селах не з'явилося по мобілізації 64 особи, які переховувалися у лісах. Він писав далі, що паніки в районі немає, але паралізує район боївка, котра щоденно розростається за рахунок дезертирів. Вживаються заходи, щоб її

зловити, але, поки що, не вдається. Мазур просив допомогти зброєю, бо та, що є в райвідділі НКВС, не дає змоги мобілізувати партактив на допомогу НКВС для боротьби з боївкою. У Бережниці було вбито представника райкому партії, завідуючого господарською частиною радгоспу Киричека, який віз мобілізаційні матеріали, захоплено представника райкому партії, директора райпромкомбінату Брагіна, який раніше приїхав у це село, був затриманий оунівцями і відведений у ліс, звідки йому вдалося втекти. "Бандою керує румунський шпигун Колотило, – доповідав тодішнім партійним жаргоном Мазур, – який давно переховується. Вся банда озброєна, має гвинтівки, гранати і навіть кулемети. Ті, що затримані з банди, заяв-ляють, що їх розрахунок – на одержання зброї з Румунії і на організацію повстання "За вільну Україну!" [111, арк. 33].

Виловлювання націоналістів велося в масовому порядку по всій області. Це й спонукало ОУН кинути боївкам клич: "До зброї!" Багато буковинських чоловіків і юнаків, які 23 червня зобов'язані були з'явитися у райвійськкомати, за покликом ОУН пішли в ліси, щоб формуватися в боївки, озброюватись і чинити напади на представників влади і військовослужбовців Червоної армії.

Спецповідомлення і оперативні зведення перших днів війни засвідчують, що діяльність ОУН значно ускладнювала обстановку в тилу Червоної армії. Працівникам НКВС-НКДБ доводилося вести боротьбу не тільки з ворожими десантами, які висаджувалися у різних місцях, але й з боївками ОУН, агітаторами, "панікерами", "пораженцями" і з пожежами. Так, у ніч на 23 червня групою нелегалів був легко поранений з вогнепальної зброї працівник сільради с. Мілієве Василь Іванович Швейко. Керівник групи нелегалів Нагорняк зник. Були затримані Палій Іван, 1923 р.н. і Кузяк Дмитро, 1913 р.н., які брали участь у замаху на Швейка В.І. Що з ним було зроблено, не повідомлялося [112, арк 1].

23 червня начальник Вижницького РВ НКВС сержант міліції Архипенко повідомляв, що в селах оперує група нелегалів у складі 12-15 осіб. Є людські жертви. Для її ліквідації і з'ясування деталей повідомлення у район виїжджала оперативна група працівників обласних управлінь НКВС і НКДБ. Що вона встановила, теж документів немає.

24 червня о 8.30 вечора в с. Кибаки було вбито працівника райвійськкомату капітана М.С. Зоріна, який приїздив вручати військовозобов'язаним повістки про мобілізацію. Цього ж дня тут був убитий листоноша с. Мілієве Семен Кисилиця. Він їхав у Кибаки з'ясувати, чому не працює телефон, що був виведений з ладу групою ОУН, очолюваною головою сільради с. Кибаки Петром Ісаком.

Боївка Івана Колотила, яка діяла у Вашковецькому р-ні, в ніч на 23 червня напала на районне поштове відділення, але була відбита червоноармійцями. В цю ж ніч вона напала на залізничну станцію Банилів. Було важко поранено начальника станції Соколова, який невдовзі помер, а також убито працівника відділення зв'язку, прізвище якого на той час не було встановлено.

Заявляли про своє обурення діями радянської влади й селяни. У Великому Кучурові 24 червня 50 хліборобів прийшли в сільраду і зажадали від голови повернення грошей за облігації державної позики і реквізоване кінське поголів'я. Оперативна група працівників НКВС-НКДБ затримала господарів Назара Івановича Кваснюка, 1903 р.н. та Промбес Марію Василівну, 1880 р.н., які загітували селян на цю акцію [112, арк. 2]. Що з ними було зроблено, невідомо.

У Чернівцях цього ж дня о 22.30 по вул. Бранков'яну (нині І. Франка) був арештований Дмитро Георгійович Моспанчук, 1909 р.н., українець, який обстріляв машину з червоноармійцями, що їхала по вулиці 28 червня. При спробі втекти Моспанчук Д.Г. був важкопоранений і направлений у тюремну лікарню. Далі його сліди губляться.

На другий день війни, тобто 23 червня, в Чернівцях по вул. Леніна (нині Головна), в будинку № 16 працівники НКВС затримали Степана Івановича Гентюка, 1896 р.н., який під час повітряного нальоту німецької авіації на місто сигналізував з горища білим прапором, прив'язаним до антени. Гентюка передали в 97-й прикордонний загін НКВС. Всього за два дні воєнних дій 23-24 червня в Чернівцях було арештовано 35 осіб за контрреволюційні дії і антирадянську агітацію, 7 осіб – як соціально небезпечний елемент [112, арк. 3-16].

Діяльність ОУН у ці дні наростала. 25 червня в лісі поблизу Руського Банилова оперативна група НКВС та НКДБ, проводячи операцію проти боївки Івана Колотила, затримала трьох членів його групи і одного вбила. Ім'я убитого не називалось [112, арк. 8].

26 червня начальник Вашковецького РВ НКВС повідомляв обласне управління, що з Бережниці і Руського Банилова в ліс пішло до 30 осіб дезертирів, а з ними і голова Бережницької сільради як керівник групи. 27 червня о 4.30 черговий УНКВС одержав повідомлення, що в районі цегельного заводу № 3 з горища невідомі обстрілюють цивільне населення і військові частини, які проходять поблизу. На місце прибула група НКВС. Трьох обстрілювачів захопила, одного вбила. Всього цього дня органами держбезпеки області було заарештовано 76 осіб, з яких 4 члени ОУН. Один з них у сутичці був убитий. Прізвища убитих не називають. Запідозрених у шпигунстві, диверсіях і терорі зловили 11 осіб, пораженців – 20, агентів сигуранци – 4, членів антирадянських партій – 1. В оунівців вилучили радіопередавач із шифром та кодом і зброю [112, арк. 12].

Хоча органи НКВС й посилювали свою "очищувальну" роботу, обстановка з кожним днем змінювалася, ставала для влади непевною і небезпечною. 28 червня, в річницю приєднання Північної Буковини і Бессарабії до СРСР, в Хотині із-за рогу було вбито червоноармійця. Вбивцю арештували. Його прізвище і партійна належність не вказувалася. У Виженці невідомими по вікнах сільради було зроблено два постріли. Легко поранено секретаря сільради Никифора Георгійовича Клима, 1912 р.н., який на веранді ремонтував веломашину. В Карапчеві Вашковецького р-ну група оунівців у складі 15 осіб напала на двох сільських активістів, побила їх і зникла. Двох нападників було затримано. Вживалися заходи, щоб затримати інших [112, арк. 14-15].

У Чернівцях була арештована сімдесятишестилітня бабуся Олена Германівна Рідуш, 1865 р.н., яка нібито вела антирадянську агітацію, а з горища її хати невідомі обстрілювали військовослужбовців. У ресторані по вул. Бранков'яну затримали Онуфрія Карловича Кв'ятковського, 1872 р.н., Олександра Івановича Білоуса, 1877 р.н., Марію Георгіївну Грек, 1914 р.н., Олександра Георгійовича Пітея, 1899 р.н., Євгена Йозефовича Домбровського, які висловлювалися проти радянської влади, а під час нальоту німецької авіації махали білими хустинками. Що було зроблено з цими людьми, невідомо.

Всього 28 червня органи державної безпеки заарештували 75 осіб, з яких членів ОУН – 8, терористів – 14, пораженців – 19, антирадянського елементу – 34. У цей же день о 14.00 була пошкоджена телефонна лінія між Заставною і Чернівцями, яку відновили о 16.00, а о 24.00 біля будівлі районного відділу НКВС і НКДБ було обстріляно червоноармійський патруль. Обійшлося без жертв [112, арк. 16].

29 червня арешти продовжувалися. До в'язниці потрапив Миронюк Степан, 1918 р.н., який висловлювався нецензурними словами на адресу радянської влади, вождів партії і уряду. За антирадянську агітацію були затримані Іван Георгійович Романчук, 1924 р.н., Кароль Михайлович Паранчук, 1902 р.н., Леопольд Васильович Шляхоцький, який на пивзаводі № 1 вів серед робітників "контрреволюційну пропаганду", Михайло Федорович Прудиус, 1897 р.н. з Ленківців, Василь Маркович Олар, 1924 р.н., в димарі хати якого знайшли іноземний пістолет, і Микола Георгійович Даскалюк, у якого вилучили "браунінг" і 7 бойових патронів.

Всього 29 червня 1941 р. органами НКДБ-НКВС було арештовано 112 осіб, з яких членів ОУН – 24, шпигунів і диверсантів – 7, пораженців – 23, активних членів антирадянських політпартій – 27, бандпособників – 4, різного антирадянського елементу – 27 осіб [112, арк. 16-22].

У ніч з 29 на 30 червня було додатково арештовано 21 особу, з яких членів ОУН – 2, пораженців – 2, антирадянського елементу – 17 осіб. Всього за 9 днів війни, з 22 по 30 червня, в області було арештовано 553 особи, серед яких членів ОУН – 100. Решта арештованих ділилася на 18 категорій – від шпигунів, диверсантів і терористів до пораженців, саботажників, дезертирів і зрадників батьківщини [112, арк. 16]. Їхня подальша доля невідома. Зрозуміло, що ситуація не сприяла уважному розгляду діяльності кожної підозрюваної особи. Діяли за законами воєнного часу. Куль не шкодували. Тільки у в'язницях, як уже говорилося вище, було розстріляно 224 особи. Оскільки наша статистика не забезпечена персоналіями, важко сказати, наскільки вони були винні в тому, в чому їх підозрювали чи звинувачували.

Слід зазначити, що арешт членів ОУН був під особливим контролем НКДБ. В оперативних зведеннях і спецдонесеннях вони завжди виділялися в окрему графу чи в окремий пункт. Усього за час свого функціонування в Чернівецькій обл. в 1940-1941 рр. органи НКДБ-НКВС арештували 267 членів ОУН. Це значно більше, ніж назвав у своїх зізнаннях Віктор Кулишір на допиті 20 лютого 1941 р. Однак арештовані були не всі. Вціліти вдалося здебільшого тим, хто був за межами Буковини. Правда, Петро Войновський як член Буковинського проводу ОУН після від'їзду керівника проводу Дмитра Яремчука до Німеччини залишався на терені краю і був бойовим керівником, а після арешту Віктора Кулишіра очолив обласний провід ОУН. Він приділяв певну увагу зміцненню та відновленню старих і створенню нових низових організацій. Аж поки сам не потрапив у кігті НКДБ. Про те, як це відбулося, він розпові-дає у книзі "Моє найвище щастя". Але переглядаючи її, у читача виникає багато питань. І найголовніше: чиїм агентом був Петро Войновський? Тільки Абверу чи й НКДБ? Книжка на ці питання відповіді не дає. Отже, сумніви залишаються. У щиру сповідь автора не віриться. Адже після того, як йому "вдалося втекти" від енкаведистів, він зі своїм супровідником спочатку побував у Львові в тестя й тещі, потім відірвався від "опікуна" і переховувався в передмістях Чернівців, а згодом перебрався в с. Кибаки Вижницького р-ну і звідти "керував" орга-нізацією боївок, про що ми розповідали вище.

Сформувавши разом з головою сільради с. Кибаки Петром Іллічем Ісаком групу в складі 20 осіб, Войновський готувався до великої терористичної акції, очікуючи, поки воїни 43-го стрілецького полку 96-ї гірської стрілецької дивізії відступлять з Вижниці. В надвечір'я 4 липня 1941 р. останні підрозділи Червоної армії залишили Вижницю. Група Войновського спостерігала за цим відходом, але нападати не сміла. У неї був намір цього вечора напасти на село Мілієве і там вчинити єврейський погром. Але, побачивши колони відступаючого війська, відклали напад на ранок 5 липня. Що й було зроблено.

Цього ж дня група Войновського зробила спробу провести подібну акцію в с. Іспас. Однак тодішній голова сільської управи Іван Георгійович Денис категорично заборонив це робити, незважаючи на наполегливу вимогу Войновського [114].

Подібні розправи над єврейським населенням за вказівкою Буковинського проводу ОУН-мельниківців були проведені також у Банилові, Карапчеві, Костинцях, Шишківцях, Лужанах, Неполоківцях, Киселеві, Борівцях, Васловівцях, Дорошівцях та ряді інших сіл області. 7 липня за наказом надрайонного провідника ОУН-мельниківців Степана Карбашевського, його активних помічників – районового Георгія Кравчука і підрайонового Тодора Бахура було розстріляно і убито різними знаряддями і способами 45 євреїв різного віку, в тому числі й немовлят, із Борівців і 54 – з Киселева. Всього – 99 осіб. За два дні до цієї розправи

група Степана Карбашевського убила колишнього голову Борівецької сільради М.О. Підгурського, секретаря сільради О.І. Сливку, фінагента Д.М. Кричака, голову сільського споживчого товариства Михайла Гав'юка, вчителя сільської школи І.В. Мельничука [115].

Жорстока розправа над радянськими активістами була вчинена в Дорошівцях, де цю акцію очолив член обласного проводу ОУН Дмитро Звізда. Тут розстрілювали не тільки євреїв, а й своїх українців, які ревно служили радянській владі. Зокрема, були убиті заступник голови сільради Ганусяк Іван Миколайович, член сільвиконкому Шупарський Микола Іванович, фінагент Анака Василь Степанович, активіст сільради Савка Дмитро Федорович, голова сільради Литвинчук Василь Олексійович [116].

У Вербівцях була убита мати активного учасника комуністичного руху на Буковині в 1926–1940 рр. Михайла Шеленка – Катерина Шеленко, чиє життя обірвала куля, випущена з револьвера Дмитра Звізди. Правда, через два тижні після цих подій румунські жандарми арештували Звізду, поламали йому на постерунку руки й ноги, а потім вивезли до Дністра, де розстріляли і кинули в річку [117, с. 194].

Як бачимо, радянська влада залишила на Буковині багато зла й ненависті не тільки до своєї репресивної, грабіжницької політики, а й до її запопадливих прислужників, які після відступу Червоної армії стали жертвами жорстоких самосудів, якими, по суті, й завершився перший етап пропагандистської і не вельми славної бойової діяльності ОУН Буковини в 1940-1941 рр.

5-8 липня вся Чернівецька область була зайнята румунськими військами, які разом з поліцією, жандармерією і німецькою зондеркомандою теж почали "очищати" окуповану територію від службовців комуністичного режиму і євреїв.

Повторний прихід румунських окупантів на Буковину зруйнував усі плани ОУН щодо встановлення в краї її влади. Хоча в перші дні націоналісти майже по всіх селах вивісили свої синьо-жовті прапори, утворили владу й поліцію, а 30 червня та 1 липня святкували відновлення Самостійної Соборної Української Держави. Ейфорія свободи тривала недовго. 11 липня румунська влада порозганяла націоналістичних двірників, позривала з флагштоків синьо-жовті прапори і заявила, щоб українці ні про яку свою владу не думали. Буковина була і є румунською провінцією, а так звані українці – це ніщо інше як рутенці, тобто українізовані румуни. Вона їх повертає у лоно рідної матері – Великої Румунії.

Члени ОУН, звичайно, про це й слухати не хотіли. Петро Войновський, після проведеної 5 липня розправи у с. Мілієве, наступного дня після обіду повернувся в Чернівці. Тут за вказівкою проводу ОУН-мельниківців і за домовленістю з німецьким командуванням почав набір добровольців для служби в Українській національній армії та німецьких адміністративних органах на окупованій території України. Він теж мріяв з допомогою німців утворити Самостійну Соборну Українську Державу. Таких добровольців у Чернівцях назбиралося близько сотні. 2 серпня 1941 р. о 8.00 з дозволу румунських і німецьких військових властей вони пішки рушили на Снятин. По дорозі до них приєднувалися бажаючі з Кіцманського, Садгір-ського і Заставнівського районів. Частина добровольців під керівництвом "Сокола" – Ієлізара Дарійчука, "Буревія" – Юрія Андрука, "Богуна" – Осипа Романюка та "Тимоша" – Василя Лук'янюка прибула також з Вижницького і Вашковецького р-нів через Кути. З цих людей Войновський утворив 5 сотень по 100 осіб у кожній. Сотня складалася з двох чот (взводів) по 50 бійців. Командирами сотень були призначені Василь Шерей, Михайло Данчул, Микола Чунка, Михайло Токарюк, Олекса Домчук. Був і своєрідний комендантський взвод у складі 25 осіб, яким командував безпосередньо Войновський. Відділ пропаганди очолював керівник хору Чернівецької обласної філармонії Олесь Микитюк, жіночий відділ – випущена наркомом держбезпеки УРСР П.Я. Мешиком на волю і завербована в агентуру НКДБ Марта Данилівна Зибачинська-Мойсюк [118].

УЧАСНИКИ ПОХІДНОЇ ГРУПИ БУКОВИНСЬКОГО КУРЕНЯ

Іван Квасницький

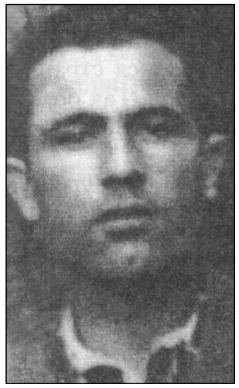

Олексій Домчук

Василь Петричук

Василь Шерей

Ярослав Жуковський

Юрій Андрук

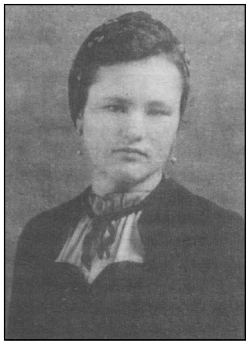

Антоніна Очкинська

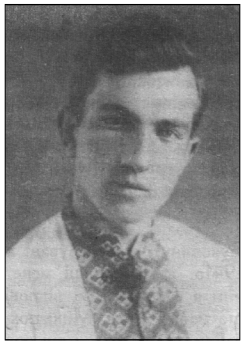

Олег Лукаш

Володимир Аврам

У Снятині курінь перебував 8 днів. За цей час він розділився на дві течії – бандерівську та мельниківську і в повному складі рушив на Городенку. Там, виявилося, збиралися оунівці бандерівського напрямку, до яких з двома сотнями приєднався заступник Войновського Олекса Домчук. Щоб не довести справи до сутички, Войновський наказав негайно покинути Городенку і йти на Кам'янець-Подільський. Залишивши в Кам'янці-Подільському близько 25 своїх підлеглих для роботи в поліції, курінь рушив через Жмеринку, Вінницю, Житомир і Бердичів на Київ, залишаючи у цих містах своїх представників для роботи в українській поліції, службі охорони, перекладачами при німецьких комендатурах тощо. 19 вересня 1941 р. курінь був у столиці. Зупинився у військових казармах по вул. Короленка. Тут його членів чекало гірке розчарування. Німці не дозволили формувати Українську національну армію. Вони не збиралися доручати серйозних адміністративних посад українцям. Відводили їм лише роль виконавців поліційних і каральних завдань. Згодом курінь був розпущений. Одну його частину направили в українську поліцію Києва та ближніх сіл і райцентрів, а іншу – в 115-й і 118-й батальйони німецької охоронної поліції "шуцманшафт". Оцінюючи діяльність цього куреня, мусимо сказати, що він, незважаючи на патріотичні декларації, не вписав славних сторінок у боротьбу за волю України, оскільки змушений був прислужувати фашистам, які окупували Україну і плюндрували її, як хотіли. Будь-яке ж співробітництво українців з окупантами не знаходило підтримки і схвалення у населення. Київська українська поліція і її тимчасовий керівник Петро Войновський, як відомо з документів, були використані гестапо і німецькою поліцією в арештах і розстрілах громадян Києва в Бабиному Яру, а 115-й і 118-й батальйони "шуцманшафту" – для боротьби з українськими і білоруськими партизанами. Вони допомагали окупаційній владі в насильницькому вивезенні молоді на каторжні роботи до Німеччини, виконували інші каральні функції.

У липні-серпні 1943 р. в Барановицькій обл. Білорусії німецька поліція за участю батальйонів "шуцманшафту", сформованих з українців і росіян, проводила операцію "Герман". Про її масштаби і мету красномовно свідчить звіт групенфюрера СС генерал-лейтенанта поліції фон Готтберга від 20 серпня 1943 р. Цитуємо один з пунктів цього звіту:

"9. Результат операції "Герман":

а) втрати противника: убито в бою 4280 осіб, в тому числі 6 бандитських командирів і 2 комісарів;

б) взято в полон 654, в т. ч. 1 командира польського руху опору;

в) захоплено робочої сили: чоловіків – 9065, жінок – 7701, дітей – 4178.

Захоплено сільгосппродукції, худоби, сільськогосподарських машин: 3145 коней, 6776 корів, 499 телят, 9571 вівцю, 1517 свиней, 50 поросят, 14 кіз, 318 голів дрібної худоби, 230 гусей, 155 курей, 11 т зерна (велика кількість зерна ще не вивезена), 75 ц борошна, 10 кг вовни, 176 шкур, 1 молотарка, понад 100 с-г машин" [119, с. 106].

Все записано з німецькою точністю: люди, худоба, птиця, продукти, зерно, машини. Виникає питання: кому служили колишні члени Буковинського куреня у батальйонах "шуцманшафту"? Чи сприяла ця діяльність створенню ССУД?

Тих же членів ОУН, котрі дійсно боролися за неї і тому являли для німців небезпеку, гестапо арештовувало і розстрілювало. Зокрема, у Києві, в Бабиному Яру, в лютому 1942 р. обірвалося життя Теофіла Панчука, Юрія Дідіва, Корнелія Турлика з Мамаївців, Дарії Володимирівни Гузар-Чемеринської, Євгенії й Теодозії Суховерських, Романа Якубовича, Володимира Керського, Созонтія Пиндуляка із Чернівців; у Миколаєві 7 грудня 1941 р. були роз-стріляні Антін Суховерський, Юрій Шпитко, Володимир Коцур, Богдан Сірецький, Володимир Антонюк, Василь Баранецький, Андріян Сирота, Віктор Малярчук, Роман Шавло. В Дніпропетровську в 1943 р. загинув Дмитро Вершигора, в Білій Церкві – Максим Попович та ряд інших [120, с. 341-343].

Висновки:

1. Як уже було сказано вище, ОУН Буковини за часів радянської влади першого періоду – з 28 червня 1940 р. по 22 червня 1941 р. – перебувала в підпіллі. В цей час вона намагалася, передусім, зберегти себе, по можливості збільшити свою чисельність, залучаючи нових членів, виховуючи їх в національному дусі, навчаючи військовій справі, готуючись до збройної боротьби з більшовизмом. Однак арешт молодих, недосвідчених керівників, їхня надмірна довірливість до органів НКДБ-НКВС, може навіть віра в помилування за щирі зізнання, призвели до значних людських втрат.

2. Відразу ж після відходу прихильників Войновського в Україну до керівництва ОУН прийшли нові люди. Вони налагодили зв'язок з Галичиною і звідти одержували політичні, організаційні та ідеологічні настанови і літературу. Туди ж направляли на підготовку молоді, патріотично налаштовані кадри. Там же переховувалися від переслідувань румунської сигуранци, поліції та жандармерії. В цей час посилюється діяльність оунівських організацій бандерівського крила, про що ми детальніше скажемо в наступному розділі.

3. Сподівання провідників і рядових членів ОУН обох напрямків побудувати Самостійну Соборну Українську Державу, спираючись на військову допомогу Німеччини, з перших днів окупації виявилися примарними, оскільки гітлерівська верхівка розглядала Україну тільки як життєвий простір і продовольчо-сировинну базу, які буде використано в інтересах третього рейху. Тому Буковинський курінь, як і вся ОУН цього періоду, у своїй практичній діяльності не змогли реалізувати ті ідеї, задля яких створювалися. Та все ж вони дивилися вперед з твердою вірою в серцях, що рано чи пізно, а пора іноземного колоніалізму закінчиться, сподіваний час волі настане, Самостійна Соборна Українська Держава встане з вогню, крові та попелу і ясною зорею засяє на весь світ.

1.4. РЕПРЕСІЇ РУМУНСЬКОЇ ОКУПАЦІЙНОЇ ВЛАДИ ЩОДО ГРОМАДЯН ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ У 1941-1944 РОКАХ

З перших днів окупації Чернівецької області керівник румунської держави генерал Іон Антонеску взяв на себе управління цією територією. 9 липня 1941 р. він видав декрет-закон, яким встановляв смертну кару за порушення окупаційного режиму. В наказі оголошувалось, що склади, різні матеріальні цінності, залишені відступаючим противником, становлять майно держави. Військові та адміністративні власті могли використовувати їх на власний розсуд. Тому всі, хто володів таким майном, мали протягом 24 годин після опублікування наказу здати його румунським властям або повідомити про його місцезнаходження.

Тим, хто б наважився не виконувати цих вказівок, загрожувала смертна кара. Виконання вироків суду здійснювалось впродовж 24 годин. Особи, спіймані на гарячому, підлягали розстрілу на місці [121].

15 липня 1941 р. Антонеску призначив своїм уповноваженим на Буковину Олександра Ріошану [122]. Він 22 липня видав наказ, яким затверджував схему адміністративного управління "визволеною Буковиною".

В ст. 1 наказу зазначалось, що сільськими комунами керують примарі, які представ-ляють комуну в усіх державних інстанціях.

В ст. 2 наказу зазначалось, що претурами керують примпретори, які відповідають за стан справ у сільському господарстві, промисловості, медичній та освітній справах. Вони є шефами претур, поліції, їм же підпорядковується жандармерія.

Третьою адміністративною особою в адміністративній ієрархії був префект, який керував преторами у своєму повіті, здійснював контроль за їхньою діяльністю, був шефом повітової поліції. Йому підпорядковувався шеф жандармського легіону і шефи поліції місцевих комун. Це зазначалося в ст. 3 наказу.

"Територія визволеної Буковини, – говорилося в ст. 4, – є юридичною особою і нею керує уповноважений генерала Антонеску, який здійснює контроль над Чернівецькою примарією. Він є також ієрархічним шефом всієї місцевої адміністрації, призначає службовців і своїх помічників, контролює їхню діяльність".

Наказ набирав чинності з дня його опублікування [123].

30 липня був виданий наказ № 1307, в шести пунктах якого визначалися головні принципи поведінки громадян Буковини та Хотинщини.

Правом на працю забезпечувалися всі дорослі, окрім євреїв, які підпорядковувалися особливому положенню з питань працевлаштування;

ніяка майстерня не могла працювати без дозволу на практикування професії, виданого департаментом праці;

повідомлялось, що робота буде оплачуватись не дешевше, як це передбачено тарифами, встановленими департаментом праці;

наказом заборонялося індивідуально чи колективно залишати робочі місця;

конфлікти з питань праці мали розглядатися комісією при департаменті праці;

дії саботажу, колективні та індивідуальні відмови від роботи каралися смертю [124].

Цього ж дня Ріошану опублікував повідомлення, що з Чернівців було інтерновано 50 відомих євреїв як заручників, які своїм життям будуть гарантувати порядок з боку єврейського населення. Якщо ж євреї допустять якусь незначну дію проти румунських військ чи військ союзників, або проти будь-якого румунського службовця чи представника союзників, то всі 50 будуть розстріляні, а майно конфісковане [125].

Наказ Ріошану № 1344, виданий теж 30 липня, забороняв євреям рухатися групами більше трьох осіб з 6-ї години до 20-ї. Євреї не мали права появлятися на ринку раніше 9-ї години 30 хвилин і пізніше 11-ї години. Хліб мали право купляти лише після 6-ї години. Заборонялося відкривати єврейські фірми в магазинах, вивішувати на єврейських будинках та магазинах німецькі чи італійські прапори.

Практикуючим лікарям, стоматологам, інженерам належало вивісити на будинках таблиці з їхніми прізвищами та іменами з обов'язковою позначкою "єврей" і вказаними годинами роботи.

Наказ зобов'язував усіх євреїв з лівого боку грудей носити велику "єврейську зірку" жовтого кольору.

Ті, хто б наважився не виконувати цих вимог, мали бути депортовані в табори.

Представники поліцейських та жандармських органів зобов'язані були стежити за виконанням цього наказу [126].

Президія Ради Міністрів доводила до відома громадян краю, що транспортні засоби підприємств та приватних осіб – легкові та вантажні автомобілі, автобуси і підводи – підлягають реквізиції [127].

Командуючий призовним округом м. Чернівці, квестор поліції Чернівців Паул Аврамович 20.08.1941 р. опублікував наказ, в якому зазначалось, що євреї з 18 до 50 років, які проживають у Чернівцях та Чернівецькому повіті, зобов'язані з 25 серпня по 1 вересня з'явитися для контролю та перепису зі всіма своїми військовими документами в бюро контролю з примусових робіт.

Євреї з повіту мали з'явитися з 25 по 27 серпня в поліцію чи жандармський пост. Ті, що не з'являться, будуть інтерновані в табори [128].

Отже, з перших днів окупації на громадян посипалися категоричні правові, етнічні та професійні обмеження і смертельні погрози.

13 вересня 1941 р. губернатор провінції Буковина генерал Калотеску видав ще один погрозливий наказ № 736/41, в якому писав так: "Ми, генерал Корнеліу Калотеску, губернатор Буковини, дбаючи про порядок і безпеку держави, керуючись повідомленням Міністерства внутрішніх справ, опублікованим в "Monitorul oficial" № 199 від 23 серпня 1941 р., і наказом про адміністрацію провінції Буковина № 1345 від 30 липня 1941 р., наказую:

ст. 1. Якщо з боку комуністів буде виявлено будь-який терористичний акт чи саботаж проти інтересів держави або армії, вчинений комуністами, будуть розстріляні 20 комуністів євреїв і 5 комуністів неєвреїв;

ст. 2. Органи поліції і жандармерії повинні стежити за виконанням цього наказу" [129].

Газета "Bucovina" від 22.08.1941 р. повідомляла рішення військово-польового суду від 29 і 31 липня та 1 серпня 1941 р.: за виступи проти влади до 6 років тюремного ув'язнення, 50000 лей штрафу і 1000 лей судових витрат засуджені Зігмунд Бертфельд та Ілля Клепеш. До 6 років ув'язнення, 10000 лей штрафу і 1000 лей судових витрат за це ж засуджено Іцика Фікмана. За образу нації та розповсюдження тенденційних чуток до 4 років тюрми і 8000 лей штрафу засуджений Іван Рущак, до 20 років виправно-трудових робіт і 1000 лей штрафу за це ж був засуджений Касіян Сіньковський. За шпигунство до 6 років ув'язнення, 3 років позбавлення громадянських прав і 2000 лей штрафу засуджений Олександр Івасюк. Іван Костенюк і Тодор Дем'янчук за зраду держави були засуджені до 20 років виправно-трудових робіт, 5 років позбавлення політичних прав і 500 лей судових витрат, Георгій Григоряк – до 15 років ув'язнення і 5 років позбавлення політичних прав. 17 громадян були засуджені за образу нації, а 30 – за перехід кордону на строк від 3 до 6 років позбавлення волі, 3-5 років позбавлення прав і грошових штрафів у сумі 500 – 5000 лей. 12 осіб за цю ж провину були інтерновані в концентраційні табори [130]. Такі повідомлення військового трибуналу публікувалися в кожному номері газети "Bucovina" та інших виданнях. Кількість покараних за ці провини з кожним днем наростала.

21 березня 1942 р., наприклад, ця ж газета опублікувала списки підсудних, які розглядалися військово-польовим судом 9 і 11 березня. Перед суддями пройшло 27 осіб. Безушко Ілля, наприклад, був засуджений до 6 років ув'язнення за втечу до ворога. Інших за перехід кордону покарали одним місяцем або 45 днями ув'язнення і грошовими штрафами.

20 березня 1942 р. "Bucovina" опублікувала список на 25 осіб, провину яких військово-польовий суд розглядав 12 березня. Сімох із них судили за дезертирство. Причому Тодор Григораш був засуджений до 15 років ув'язнення, 5 років позбавлення громадянських прав і 500 лей штрафу, Георгій Мислю – до 6, солдати Андрій Аврам та Іван Чебан – до 3 років ув'язнення.

Та найстрашніше, що ще до видачі цих наказів румунські окупанти взялися за фізичне винищення людей за політичними та національними ознаками. Грабіжницьки господарю-ючи на території Чернівецької області, румунська вояччина залишила після себе тисячі могил, руїну і голод. Аналізуючи цей короткий відрізок окупаційної діяльності, ми визначили ряд антилюдських злочинів кліки Антонеску, які можна класифікувати за 15 найважливішими ознаками.

Першим злочином королівської Румунії був її віроломний напад як сателіта і союзника фашистської Німеччини на Радянський Союз, з яким вона мала певні домовленості про кордон; порушення цього кордону; руйнація прикордонних застав і вбивство тисяч воїнів Червоної армії; бомбардування населених пунктів, залізничних станцій, вузлів зв'язку, аеродромів, нафтосховищ, промислових підприємств; знищення мирних громадян і їхніх матеріальних здобутків за допомогою авіаційних бомб, кулеметів, артилерії та мінометів.

Тільки в перші дні війни загинули сапери 358-го гірського стрілецького полку 60-ї гірської стрілецької дивізії буковинці В.В. Юрчук та І.Т. Гаврилюк із Заставни, В.Г. Кіндзірський з Дорошівців, був смертельно поранений і 27.06.1941 р. помер у госпіталі рядовий цього ж полку П.К. Григорчук. 22.06.1942 р., захищаючи м. Герца, загинув Г.А. Наровський. Румунськими бомбами цього ж дня були вбиті І.О. Одайський із с. Червона Діброва, Іван Михайлович Ткачук, Василь Танасійович Костенюк із Черепківців Глибоцького району та десятки інших [131].

Багато воїнів полягло на прикордонних заставах, на аеродромах, під час повітряних боїв. У 1941 році за період з 22 червня по 20 грудня загинуло 2042 воїни-буковинці, 136 померло від ран, а 165 – у німецькому і румунському полоні. Всього ж за чотири роки війни Чернівецька область втратила 26530 воїнів.

Крім того, на території області загинуло і поховано 1479 воїнів Червоної армії, які не були уродженцями Буковини і Хотинщини [132]. Ці людські втрати – наслідок воєнних дій, у яких Румунія воювала проти України як союзник фашистської Німеччини. Вони й досі не компенсовані ні Німеччиною, ні Румунією. Їх не можна, звичайно, компенсувати помстою чи жорстокими карами, яких зазнали войовничі вожді Румунії та Німеччини. Очевидно, настав час, коли об'єднані нації повинні прийняти планетарний закон-хартію про те, що злочинці, які розв'язують війни, мають підлягати судам міжнародних трибуналів, а держави, які розпочинають війни, мають виплачувати кошти на утримання людей, які в результаті воєнних дій стали інвалідами, вдовами і сиротами, а також на відбудову зруйнованих міст і сіл, промислових підприємств, залізничних та шосейних шляхів, аеродромів тощо. Тільки за таких умов ми зможемо привести до тями зарозумілих войовничих вождів і народи тих держав, які не стримують своїх керівників від злочинних дій.

Людство повинно зректися милосердного ставлення до вбивць будь-якого рангу незалежно від того, своїми чи найманими руками вони чинили вбивства. За будь-яке навмисне вбивство безвинних людей вбивця чи вбивці повинні нести покарання. Тільки тоді, коли за злочинним вбивством ітиме невідворотне покарання, ми зможемо зупинити цей жах, який нині охопив увесь світ. Приймаючи такий закон-хартію, Об'єднані Нації повинні подбати і про те, щоб президенти, королі і уряди не зловживали своєю владою, не змушували людей братися за зброю, чинити терористичні акти. Рада Безпеки ООН повинна уважно стежити за діями узурпаторів і вчасно усувати їх від керівництва державами.

Другим злочином було вбивство громадян області без суду і слідства за ознаками їх полі-тичної приналежності до ВКП(б) чи ОУН.

Виконуючи вказівки керівника держави Іона Антонеску, каральні органи Румунії нещадно розправлялися з комуністами, комсомольцями та членами Організації українських націоналістів. Так, зокрема, в Чернівцях 10-11 листопада 1941 р. військово-польовим судом були засуджені до смертної кари і розстріляні секретар підпільного обкому КП(б)У Олексій Павлович Боярко, секретар Кельменецького підпільного райкому КП(б)У Захарій Дмитрович Глєб за дефетизм, тобто за поразницькі настрої, і за нелегальний перехід кордону [133].

6 серпня 1942 р. в Хотині і довколишніх селах почалися арешти членів підпільної комсомольсько-молодіжної організації, які поширювали в місті антирумунські листівки. 21 грудня 1941 р. вони знищили будинок на вулиці короля Фердинанда, неодноразово обривали і перерізували телефонні дроти, а 23 грудня 1941 р. скоїли замах на комісара, начальника відділу сигуранци Хотинської поліції Думітра Сміду. До організації входило 15 юнаків. П'ятеро з

**ПОВІДОМЛЕННЯ РУМУНСЬКОЇ ГАЗЕТИ «BUCOVINA»
ВІД 16 ЖОВТНЯ 1941 р.
РІК 1, № 82 ПРО СФОРМУВАННЯ
В ЧЕРНІВЦЯХ ТИМЧАСОВОГО ГЕТТО**

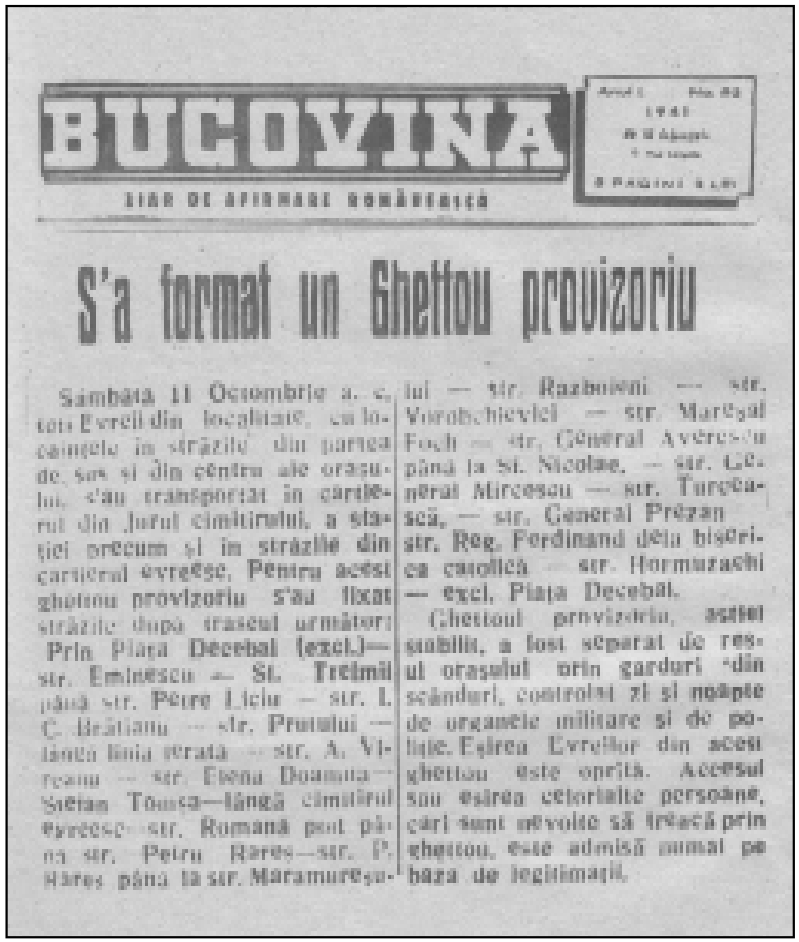

BUCOVINA

ZIAR DE APĂRARE ROMÂNEASCĂ

S'a format un Ghettou provizoriu

Sâmbătă 11 Octombrie a. c. toți Evreii din localitate, cu locuințele în străzile din partea de sus și din centru ale orașului, s'au transportat în cartierul din Jurul cimitirului, a stației precum și în străzile din cartierul evreesc. Pentru acest ghettou provizoriu s'au fixat străzile după traseul următor: Prin Piața Decebal (exclus)— str. Eminescu — St. Tretmil până str. Petre Liciu — str. I. C. Brătianu — str. Prutului — lângă linia ferată — str. A. Vlaicu — str. Elena Doamna — Ștefan Tomșa—lângă cimitirul evreesc — str. Romană pot până str. Petru Rareș—str. Petru Rareș până la str. Maramureșului — str. Razboieni — str. Vorobchievici — str. Mareșal Foch — str. Général Averescu până la St. Nicolae. — str. Général Mircescu — str. Turcească, — str. General Prezan str. Reg. Ferdinand dela biserica catolică — str. Hormuzachi — excl. Piața Decebal.

Ghettoul provizoriu, astfel stabilit, a fost separat de restul orașului prin garduri din scânduri, controlat zi și noapte de organele militare și de poliție. Ieșirea Evreilor din acest ghettou este oprită. Accesul sau ieșirea celorlalte persoane, cari sunt nevoite să treacă prin ghettou, este admisă numai pe baza de legitimații.

ПЕРЕКЛАД ПОВІДОМЛЕННЯ РУМУНСЬКОЇ ГАЗЕТИ «BUCOVINA» ВІД 16 ЖОВТНЯ 1941 р. РІК 1, № 82 ПРО СФОРМУВАННЯ В ЧЕРНІВЦЯХ ТИМЧАСОВОГО ГЕТТО

“БУКОВИНА”
ГАЗЕТА РУМУНСЬКОГО ПРАВЛІННЯ

16 жовтня 1941
рік 1 № 82

Сформувалося тимчасове гетто

В суботу 11 жовтня цього року всі місцеві євреї, які жили у верхній частині і в центрі міста, переселилися в район навколо цвинтаря, залізничної станції, а також на вулиці єврейського району. Для тимчасового гетто відведені наступні вулиці за маршрутом: через ринок Дечебал (нині площа Філармонії) (виключена) – вул. Емінеску (нині вул. Горького) – Сф. Треіме (нині вул. Б. Хмельницького) – до вул. Петре Лічіу (нині вул. І. Богуна) – до вул. І.Г. Братяну (нині вул. Гагаріна) – вул. Прутулуй (нині вул. Прутська), біля залізничних колій – вул. А. Віряну (нині вул. Узбецька) – вул. Єлени Доамни (нині вул. Білоруська) – вул. Штефана Томши (нині вул. Лубенська), біля єврейського цвинтаря – вул. Романе (нині вул. Руська), міст до вул. Петру Рареша (нині вул. Буковинська) – вул. Петру Рареша (вул. Буковинська) до вул. Марамурешулуй (нині вул. Тбіліська) – вул. Разбоєнь (нині вул. Лук’яна Кобилиці) – вул. Воробкевича (нині вул. Воровського) – вул. Маршала Фоша (нині вул. Інтернаціональна) – вул. Генерала Авереску (нині вул. Сагайдачного) до вул. Св. Миколая (нині вул. Садовського) – вул. Генерала Мірческу (нині вул. Шептицького) – вул. Турчяска (нині вул. Турецька) – вул. Генерала Презана (нині вул. Шкільна) – вул. Реджеле Фердинанда (нині вул. Головна) від католицької церкви – вул. Гормузакі (нині вул. Заньковецька) – виключаючи ринок Дечебал (нині площа Філармонії).

Тимчасове гетто, таким чином, було відділене від інших частин міста дерев’яною огорожею, контролюється вдень і вночі військовими і поліцейськими органами. Вихід євреїв з цього гетто заборонений. Вхід або вихід інших людей, які змушені проходити через гетто, дозволяється лише на підставі посвідчення особи.

Переклад з румунської і подача нових назв вулиць
Я.І. Вівсянник

них – Володимир Манченко, Кузьма Галкін, Олександр Непомнящий, Микола Салтанчук та Дмитро Семенчук вироком військово-польового суду 8-ї дивізії № 3083 від 11 вересня 1942 р. були засуджені до смертної кари і 24 жовтня того ж року розстріляні [134].

Третім злочином румунських окупантів були вбивства громадян області, що працювали в органах радянської влади чи в культурно-освітніх закладах, які почалися відразу ж після вступу румунських військ на територію області.

Так, у с. Керстенці Хотинського району 8 липня 1941 р. румунськими жандармами були розстріляні голова сільради Г.Д. Голубан, голова колгоспу Г.В. Паращук, його заступник К.А. Бабуняк, активіст сільської ради М.Т. Герасимчук та секретар комсомольської організації В.Т. Фіщук [135].

У с. Поляна цього ж району в цей же день були вбиті без суду і слідства голова сільради В.М. Сафтюк, його заступник А.В. Мазур, голова сільського споживчого товариства О.О. Сафтюк, члени земельної комісії Г.І. Сафтюк та П.А. Тихенький, робітник радгоспу О.І. Мельник та селянин Г.Г. Банар. Жандарми вивели їх на берег Дністра й розстріляли, а трупи кинули в річку [136].

В Рухотині вони обірвали життя голови сільради С.Г. Вінничука, землевпорядника Г.А. Розкрута, міліціонера П.С. Печеряги.

У Рашкові на березі Дністра були розстріляні комуністка Х.П. Леваднюк, голова сільради А.В. Швець, дружина голови сільради, учасниця Хотинського повстання 1919 р. В.І. Громик, тракторист М.В. Довганюк [137].

Подібні розстріли були проведені в багатьох інших селах і містах Чернівецької області. Всього по області було розстріляно 114 працівників сільських рад, колгоспів і радгоспів [138].

Четвертим злочином були вбивства радянських військовополонених на місці їх захоплення, а також у концентраційних таборах Румунії. За нашими підрахунками, окупантами в порушення Женевської конвенції від 27 липня 1929 р. про поводження з військовополоненими було знищено 454 воїни Червоної армії [139].

Зокрема, 6 липня в с. Вербівці Заставнівського р-ну був безжально розстріляний із кулемета поранений прикордонник, уродженець Чернігівщини М.П. Щербина, а в полі жорстоко добиті 3 поранені червоноармійці – уродженці Буковини. 11 червоноармійців було розстріляно в Недобоївцях [140], 12 – у Глибокій [141].

П’ятим злочином румунських окупаційних властей, найбільш масштабним і жорстоким, було вбивство громадян області за національною ознакою. Головною жертвою у цьому людиновинищенні стали євреї.

Ідучи у фарватері гітлерівської юдофобії, Ион Антонеску активно їх винищував. Ці злочинні антилюдські дії він називав румунізацією. Визначальними заходами у цьому процесі були розстріли, які чинилися за вказівками кондукетора (керівника держави), і депортації за межі Румунії.

Жорстокі погроми і фізичні розправи проводилися на захоплених територіях у перші дні окупації: в Боянах було убито 86 євреїв різного віку, в Чудеї – 634 особи, в Іжівцях – 73. Уже 18 липня 1941 р. віце-держсекретар МВС Румунії адресував усім префектам і керівництву табору Тиргу-Жіу телеграму № 5811, в якій говорилось:

“Пан генерал Антонеску, керівник держави, видав розпорядження, щоб усіх євреїв, які перебувають у трудових загонах, та полонених примусити до важкої праці. При втечі розстрілювати кожного десятого [142]”.

Тим часом із сіл і містечок Буковини й Хотинщини почалися поголовні депортації єврейського населення за Дністер, в так звану “Трансністрію”. Претура волості Богдана Петричейку

Хашдеу, наприклад, в перших числах серпня доповідала губернаторству, що з сіл волості в Липкани і Бричани 30 липня 1941 р. евакуйовано 1156 осіб віком від 14 і більше років. 31 липня 2850 євреїв такого ж віку депортовано з Новоселицької волості, де на 1 серпня не залишалося жодного єврея [143].

Зі Сторожинецького повіту депортація теж велася в авральному порядку. На 8 серпня в Сороки відправили 3852 особи, а в жовтні 1941 р. з м. Сторожинець – ще 1133 особи, серед яких 336 чоловіків, 384 жінки, 382 дитини, з яких хлопчиків 193, дівчаток 189. У місті залишалося всього 32 євреї. Це лікарі, фармацевти, стоматологи, інженери, електрики, майстри спиртової промисловості та члени їхніх сімей [144].

10 жовтня 1941 р. почалася масова депортація євреїв із Чернівців. Якщо на 17 вересня 1941 р. їх проживало в Чернівцях 47257 осіб, то на 16 грудня залишалося 19689. Отже, за три місяці з міста депортовано 27568 євреїв. В 1942 р. цифра депортованих по всій Буковині досягла 90541 особи. На 1 травня 1943 р. кількість євреїв в буковинських повітах складала такі цифри: Кимпулунг – 8 осіб, Сторожинець – 59, Сучава – 32, Хотин – 103, Дорохой – 1853, Радівці – 68, Чернівці – 0. Всього по цих повітах – 2123 особи [145].

Телеграма-блискавка від 29 липня 1941 р., відправлена о 20.19 усім префектурам Буковини та Бессарабії, теж вимагала застосування важкої примусової праці, голодомору і розстрілів до всіх євреїв цих територій. І їх убивали, де тільки могли: у власних будинках, на берегах рік, у лісах і на переправах, топили в річках, нищили в таборах і гетто. Сьогодні важко назвати точну цифру знищених фашистськими поплічниками Антонеску євреїв, оскільки архіви гетто і концтаборів не збереглися.

В 1989 р. у Відні і Берні вийшов збірник статей авторів світу "Повстання жертв", однією з тем якого є геноцид єврейського народу. Серед авторів бачимо буковинку Анну–Галю Горбач, її чоловіка львів'янина Олексу Горбача, Вячеслава Чорновола, Лева Копельова, Ейтана Фінкельштейна, Дмитра Зленка.

В збірнику опублікована карта, на якій показано скільки в якій країні було знищено євреїв з 1 вересня 1939-го по 8 травня 1945 р. Із загальної кількості 5171000 убитих німцями та їх союзниками євреїв у країнах Східної Європи, на Буковину припадає 124632 особи [146]. На нашу думку, ця цифра занадто завищена і не відповідає дійсності. На судовому процесі над маршалом Іоном Антонеску, як уже зазначалось, наводилася цифра 56 тисяч убитих. В Державному архіві Чернівецької області є списки депортованих, але хто з них загинув, а хто уцілів, стовідсотково встановити не можна. Дослідники цього питання із Чернівецького товариства єврейської культури ім. Елієзера Штейнбарга, Асоціації в'язнів фашистських гетто і таборів та Державного архіву Чернівецької області у виданні 1992 року називають 90 тисяч депортованих буковинців, із яких 54 тисячі загинули по дорозі за Дністер і в самій Трансністрії. Але в опублікованих ними іменних списках нараховується лише 5255 осіб [147].

Це ж саме товариство та Фонд імені Генріха Бьолля, що в Берліні, у виданні 1998 р. пишуть, що в 1941 р. з Буковини в Трансністрію було депортовано 73 тисячі євреїв, з яких лише 9 тисяч пережили румунські концтабори. Як бачимо, тут є розбіжності в кількості депортованих 90 і 73 тисячі та в кількості загиблих 54 і відповідно 64 тисячі [148].

Нам важко оспорювати ці чотири цифри, розбіжність у яких сягає 17 тисяч депортованих і 10 тисяч загиблих. 10 і 17 тисяч не така вже й мала кількість. Де ж істина?

Істина в глибшому вивченні архівних документів. Матеріали, якими володіє наше відділення, виводять нас на інші цифри – 75 тисяч депортованих і 64 тисячі загиблих, враховуючи 10892 розстріляних безпосередньо в містах і селах Чернівецької області. Такий сумний наслідок антилюдської політики геноциду Іона Антонеску стосовно громадян єврейської національності.

Шостим злочином було позбавлення політичних і майнових прав та власних помешкань громадян єврейської національності, їх депортація в табори і гетто інших окупованих зон з метою фізичного винищення голодом, хворобами і розстрілами.

Починаючи з 1.00 ночі 5 жовтня 1941 р. підполковник СС Дікулеску та майор Савопол, керуючись наказом Антонеску, протягом 10 діб депортували з Буковини за Дністер 56 тисяч євреїв з Буковини і 12 тисяч із Дорохойського повіту. Після жахливих страждань і мандрувань по таборах Трансністрії з 56 тисяч євреїв на Буковину повернулося, як уже зазначалося, тільки 6 тисяч. Загалом же з Буковини і Бессарабії в Трансністрію було депортовано 108 тисяч євреїв [149].

Пограбування єврейського населення Буковини і Хотинщини, організоване владою Антонеску, здійснювалось за планами расистського характеру, шляхом надмірної експропріації євреїв до остаточного їх зубожіння. З 6 вересня по 6 грудня 1942 р. в них було відібрано 25185 гектарів землі, 22155 нерухомих та 492 промислових об'єкти [150].

Сьомим злочином було привласнення румунською державою великих майнових надбань громадян краю, які були націоналізовані радянською владою.

З перших днів окупації на підставі декрету-закону № 3810 від 12 листопада 1941 р. та закону № 1220 від 2 травня 1942 р. румунська держава привласнила 253 млини, пекарні, спиртзаводи, фармацевтичні фабрики, 360493 гектари орних земель та 470922 гектари лісів, будинки та майно різних єврейських товариств загальною вартістю 200 мільярдів лей [151].

Восьмим злочином була насильна асиміляція нерумунського населення, закриття українських та єврейських шкіл, середніх та вищих українських і єврейських навчальних закладів, ліквідація українських, єврейських культурно-освітніх та мистецьких установ, заборона розмовляти рідною мовою в державних установах, на вулицях та в інших громадських місцях.

Повторний прихід румунських військ на Буковину й Хотинщину мав своїм наслідком негативні асиміляторські явища і заходи. Перш за все були ліквідовані всі 424 нерумунські школи, із яких 406 – з українською, 10 – з російською, 8 – з єврейською мовами викладання, а також дві українські педагогічні школи. Було закрито 6 технікумів, український державний театр, філармонію, 13 кінотеатрів, дві обласні, з яких одна українська, і три районні газети, знищено 289 бібліотек із загальним фондом 948006 книг, значна частина яких була українськомовною, 199 клубів та районних будинків культури [152].

Було перепинено шлях розвитку художньої самодіяльності – важливого фактора розквіту національних культур та інтелектуально-естетичного виховання учасників художньої самодіяльності і всього населення області.

Українців, росіян і поляків позбавили можливості навчати дітей рідною мовою. Вони змушені були віддавати їх у румунські школи або ж ростити неписьменними. На Буковині й Хотинщині владою І. Антонеску виконувався план Адольфа Гітлера про доведення українців та інших "нацменшин" до рівня рабів, яким досить було вміти рахувати до 500 [153].

Радянська влада за короткий час відкрила 22 дитячі садки і 3 дитбудинки, в яких виховувалося 1727 дітей [154]. Окупанти їх ліквідували.

За радянських часів в області велася велика робота з ліквідації неписьменності й малописьменності. В період окупації про це ніхто й не згадував. А на 1 січня 1941 р. в Чернівецькій області ще нараховувалося 164 тисячі неписьменних і 78120 малописьменних осіб. Разом – 242120 громадян [155]. Ті заходи, які органи радянської влади планували провести для ліквідації цих явищ, залишилися невиконаними через початок воєнних дій.

Дев'ятим злочином стало створення концентраційних таборів, у яких військовополонених і громадян окупованих областей мучили голодом і холодом, відсутністю медичного обслуговування, фізичними катуваннями, а то й розстрілювали.

Такі табори були влаштовані в багатьох великих і малих містах Румунії, а також на окупованих територіях. Зокрема, вони певний час діяли в Чернівцях, Садгорі, Хотині, Сокирянах, Вижниці, Сторожинці, Чудеї, Вашківцях, в яких на 25 серпня 1941 р. перебувало 28689 в'язнів [156]. У таборах Трансністрії, як уже говорилося вище, знаходилось 108 тисяч в'язнів, з яких 56 тисяч буковинців [157]. Ці табори призначалися для поступового винищення євреїв, комуністів, радянських працівників та партизанів.

29 липня 1941 р., як уже згадувалося, усім префектурам Буковини і Бессарабії була відправлена урядова телеграма-блискавка, в якій ставилася вимога розстрілів, примусу до тяжкої фізичної праці і виморення голодом єврейського населення [158].

Іон Антонеску, виступаючи 8 липня 1941 р. на засіданні Ради Міністрів, заявив: "Я виступаю за примусову еміграцію всіх євреїв з Буковини та Бессарабії, яких треба викинути за кордон. Я також за примусову еміграцію українського елементу, якому нічого шукати серед нас [159]".

Десятим злочином було широке використання заручників, що супроводжувалось фізичними розправами над населенням без відповідних судових розглядів і рішень.

9 липня 1941 р. керівник Румунської держави Іон Антонеску видав декрет-закон про використання майна, залишеного радянською владою і військами на територіях, захоплених румунською армією. За його 3-ю статтею смертна кара загрожувала всім, хто пробував би чинити опір чи саботувати виконання цього документа, нападати на німецьких та румунських солдатів, красти чи ламати склади з трофейним майном [160].

Наказ губернатора Буковини генерала Корнеліу Калотеску від 13 вересня 1941 р., який уже згадувався, теж погрожував масовими смертними карами [161].

Влада була щедра на погрози і на жорстокі розправи, про які ми говорили вище. В перші дні окупації в селах Їжівці, Буденець, Банилів та Нова Жадова Сторожинецького району було вбито 139 осіб, у Сторожинці – 250, у Сокирянах – 1850, у Новоселиці – 650, у Хотині – 150, у Чернівцях – 682 особи. Всього румунськими окупантами в Чернівецькій області було розстріляно 6440 осіб [162].

Цьому злочину немає абсолютно ніякого виправдання. Він свідчить, що Румунією в 1941 – 1944 роках керували люди без совісті і честі, жорстокі і безвідповідальні, які не розуміли, що війна, яку розпалили, жорстокості, які чинили над громадянами загарбаних територій, не сумісні з поняттям людяності, і рано чи пізно повернуться до них невідворотним і нещадним бумерангом смерті, зметуть їх з історичної арени як воєнних злочинців.

Одинадцятим злочином було нещадне використання громадян області на важких примусових роботах у Румунії в так званих "деташементеле де лукру" – робочих загонах.

Робочі загони, які формувалися під егідою Міністерства національної оборони, а використовувалися Генеральною дирекцією румунських залізниць, нічого спільного з військовою службою не мали. Робітники цих загонів не приймали присяги на вірність державі, їх не обмундировували у військову форму, вони не проходили військового навчання, їм не видавали зброї. Головним їхнім знаряддям були молоти, кирки, лопати, тачки, інколи динаміт для підриву скелястого ґрунту. Вони жили у холодних дерев'яних бараках, де їх заїдали воші і блощиці. Стелили під себе свій одяг і ним же накривались. Працювали деташементники в домашньому одязі, безплатно. Харчувалися одноманітними, малокалорійними стравами, тому часто хворіли, ставали інвалідами.

Це була узаконена державою примусова експлуатація громадян захоплених територій. Румунія намагалась одержати максимальний економічний ефект за найменших фінансових затрат. Зокрема, із с. Грубна в червні – листопаді 1943 р. було мобілізовано 110 осіб [163], із Шебутинців – 155 осіб [164], з Банилова-на-Сереті – 634 [165], з Нижніх Петрівців – 382 [166].

Всього через робітничі загони пройшло понад 20 тисяч жителів Чернівецької області. Окремі з них загинули в деташементах в результаті надзвичайних подій та під час нальотів англо-американської авіації. Так, зокрема, в деташементах на примусових роботах у м. Яломіца та інших містах і селах Румунії загинули Гарас Дмитро Костянтинович 1908 р.н., Князький Євген Танасійович 1909 р.н. з м. Вашківці, Григоряк Ілля Миколайович 1920 р.н. та Шпак Степан Дмитрович 1919 р.н. із Чорногузів, Бойчук Георгій Іванович 1920 р.н. із с. Бабин Заставнівського району та ряд інших. Всього в деташементах померло від голоду, хвороб, загинуло від осколків і вибухових хвиль бомб чи інших катастроф або пропало безвісти понад 140 деташементників [167]. Ця примусова праця досі належно не оплачена, і постарілі деташементники вимагають від Румунії, як колишнього союзника фашистської Німеччини, виплати їм грошових компенсацій, як це уже зробила Німеччина та Австрія за примусову експлуатацію на важких ручних роботах, зневагу та поневіряння "остарбайтерів".

Ця категорія людей і їхні сім'ї залишилися обділеними і радянською державою. Сім'ї деташементників, що загинули в таборах НКВС, не одержали ніяких пільг. Деташементники ж, які вийшли з таборів НКВС живими, розглядалися владою як люди, котрі не заслуговують політичної довіри. Їхні документи у райвійськкоматах та райвідділах НКВС погубилися, і колишні деташементники сьогодні не мають змоги довести своє право на пенсію як учасників війни, особливо ж ті, що перебували в таборах НКВС як військовополонені. Це несправедливо. І цю несправедливість незалежна Українська держава зобов'язана виправити.

Дванадцятим злочином було розпалювання національної ненависті, шовіністичних фашистських настроїв серед румунів щодо національних меншин – українців, росіян, євреїв, поляків, угорців.

Найбільш активним і найбільш масштабним румунським шовіністом фашистського ґатунку був керівник держави – генерал, а з 21 серпня 1941 р. маршал Іон Антонеску. Це він домовлявся з Адольфом Гітлером про участь у війні проти Радянського Союзу, про час нападу, про театр воєнних дій та територіальні компенсації за участь у цій злочинній авантюрі. Він же віддав команду армії про напад на СРСР. Кондуктор приписував румунським генералам і солдатам, як їм треба діяти на окупованих територіях. Це він заявляв, що українцям та євреям нічого шукати між румунами, що, коли треба, можна стріляти в них і з кулемета. І стріляли в Сокирянах і Хотині, в Чернів-цях і Одесі. Антонеску було байдуже, що увійде в історію як варвар. Для нього головне було очистити Румунію від нерумунського елементу. Цей шовінізм обійшовся народам України і Молдови в 360000 людських жертв [168].

Шовіністично-нацистські ідеї Антонеску втілювали в практику сотні і тисячі цивільних і воєнних чиновників, їх пропагували журналісти, письменники і священнослужителі. Шовіністичний психоз оволодівав нацією, яка котилася до катастрофи. Держава втрачала міжнародний авторитет. Здорові сили нації виступили проти фашистського режиму Антонеску і 23 серпня 1944 р. скинули його. Румунія розірвала союз із Німеччиною і вступила в антигітлерів-ську коаліцію, реабілітуючи своє політичне реноме [169]. На жаль, в Румунії нині є сили, які виступають за реабілітацію Антонеску.

Тринадцятим злочином було пограбування населення області, промислових та сільськогосподарських підприємств під час відступу румунських військ у січні – березні 1944 р.

Королівська Румунія, яка в листопаді 1918 р., зневаживши права українців на самовизначення, окупувала Буковину та Бессарабію і експлуатувала їх майже 22 роки, до 28 червня 1940 р., загарбавши за допомогою німецької армії Північну Буковину і Бессарабію в липні 1941 року, вустами своїх керівників всюди проголошувала, що визволила ці землі від комуністів-більшовиків, знову наклала загарбницьку лапу на все рухоме й нерухоме майно цих територій і оголосила його державною власністю [170].

Однак це не допомогло окупаційній владі хоч у якійсь мірі полегшити економічне становище населення, яке страждало від відсутності продовольчих товарів, взуття та одягу. Директор губернського департаменту національної економіки Д. Компеняну та субдиректор Шербан, доповідаючи губернатору про економічний стан провінції на листопад 1941 р., криком кричали, що:

"1. Немає палива. Якщо військові не допоможуть заготовити палива, населення буде знаходитись у важкому стані.

2. Відсутні постоли, немає шкіри. За 4 місяці після визволення Буковини директорат не отримав жодного кг шкіри та шкіряних підошов. Обіцяли 1700 кг для пошиву постолів, але нічого не дали, населення босе, закриваються школи.

3. В повітах Кимпулунг, Радівці, Сторожинець немає кукурудзи.

4. У провінції немає пшениці.

5. Вільна торгівля продуктами першої необхідності веде до підвищення цін. В Чернівцях і Хотині неможливо купити курей" [171].

Користуючись тим, що депортовані в Трансністрію єврейські сім'ї позалишали значну кількість добротного майна, румунські чиновники, розуміючи, що час їхнього перебування на Буковині і Хотинщині обмежений, намагалися якомога повніше задовольнити свої потреби за рахунок цього майна.

У 1943 році його вивезення з Буковини набрало таких розмірів, що Президія Ради Міністрів і Військовий кабінет, очолювані маршалом І. Антонеску, змушені були видати 29 вересня спеціальний циркуляр № 6775, який вимагав припинення вивозу багажу та меблів з провінції Буковина до старого королівства, тобто власне Румунії. В циркулярі зазначалось, що на це мають право тільки офіцери, унтер-офіцери та окремі службовці. Представникам залізниць, органам поліції та жандармерії надавалось право перевіряти і не дозволяти вивезення багажу та меблів тим власникам, які не мали на те спеціального дозволу губернаторства [172].

Та яким би злодій не був полохливим, застуканий на гарячому, тікаючи в своє лігво, він все-таки намагається ухопити хоч щось. Румунські окупанти всіх рангів, відчувши, що над їхніми головами уже гримлять громи розплати, тікаючи з Буковини й Хотинщини в січні-березні 1944 р., хапали і вивозили все, що тільки потрапляло до рук. Тільки із Сторожинецького району вони забрали 2306 голів коней і волів, 1871 голову великої рогатої худоби, 2222 голови овець та кіз, 1563 свині, 5552 голови домашньої птиці, 528 т хлібопродуктів, 1029 возів на залізних осях з упряжжю, розграбували 16 машинно-тракторних станцій, 17 колгоспів [173].

Були підготовлені до вивозу в Румунію верстати із чернівецьких текстильних фабрик. Але швидкий наступ радянських військ зупинив цю грабіжницьку акцію.

Вартість майна, відібраного, украденого та знищеного румунськими окупантами, а також зіпсованого внаслідок недогляду в умовах окупаційного режиму становила в довоєнних цінах 1518520104 крб. [174]. Сюди не увійшли спалені в перші дні війни літаки, залишені на території Буковини танки, автомашини, гармати та інше озброєння.

Чотирнадцятий злочин диктатури Антонеску – використання чоловічого населення Буковини і Бессарабії в арміях, які воювали проти національно-визвольних рухів, зокрема, таких, як "Російський охоронний корпус", що був сформований німецьким військовим командуванням і використовувався в боротьбі з югославськими партизанами маршала Йосипа Броз-Тіто, а також в німецькій армії, яка вела боротьбу проти об'єднаних націй, плануючи насадити "новий порядок" – тоталітарний фашистський режим в усьому світі.

Не будемо скидати з рахунку і п'ятнадцятого злочину Антонеску та його команди перед власним народом. Територія Буковини і Бессарабії густо усіяна могилами румунських солдатів, офіцерів і генералів, які були чиїмись батьками і синами, чоловіками і коханими. Тільки в одинадцятьох селах Сокирянської волості після бойових дій в липні 1941 р. з'явилося

162 індивідуальні і 149 колективних могил, у яких поховано понад тисячу солдатів та офіцерів румунської армії. Найбільші із цих поховань знаходяться у селах Василівка та Ожеве, де знайшли вічний спокій 522 воїни, з яких 23 офіцери та унтер-офіцери [175].

У Лівинцях Кельменецького району поховано 5 румунських кавалеристів, 3 воїни 17-го піхотного батальйону, обгорілого німецького льотчика і двох невідомих радянських солдатів. В селах Хотинської волості на 20 травня 1943 р. було поховано 30 полеглих, в Бричанській – 15, в Липканській – 7, у Новоселицькій – 15, в Селятинській – 32, у м. Дорохой, де воєнні дії не проходили, на 22 жовтня 1943 р. було вже поховано 32 воїни румунської армії, в комуні Дерена – 17, в Михайленах – 20, у Замості – 8 [176].

Газета "Bucovina" майже в кожному номері публікувала списки загиблих, серед яких були і уродженці Буковини та Бессарабії. Зокрема, капітани Борис Куровський та Олексій Стратонов, лейтенант Юрій Кілевич, молодший лейтенант Георгій Орловський, які загинули під Одесою, Харковом і Сталінградом [177].

Нам не вдалося з'ясувати, скільки точно воїнів румунської армії загинуло в боях за Буковину і Хотинщину. Але й за неповними підрахунками, ця цифра сягає 1000 осіб. Всього ж Румунія втратила на німецько-радянському фронті, себто тоді, коли воювала на боці Німеччини, 514,8 тисячі солдатів, офіцерів та генералів [178]. Та на радянсько-німецькому фронті, коли воювала на боці СРСР, 167 тисяч полягло. Всього 681,8 тисячі воїнів [179]. За їхню загибель теж несе відповідальність кліка Антонеску, яка розпочала злочинну війну.

Всі ці антилюдські злочини румунської вояччини, вчинені в 1941 – 1944 роках, розглядались в політичній і науковій літературі радянських часів, але не так глибоко й грунтовно, як це треба було зробити. Ця тема ще й сьогодні може стати предметом дослідження окремої монографії.

25 вересня 1944 р. Чернівецька область була остаточно звільнена від іноземних окупантів. Здавалося б, на визволеній землі запанує мирна творча праця. Людські пристрасті увійдуть в береги, припиняться всілякі політичні і національні чвари. Але цього не сталося. Відновивши своє панування в Чернівецькій області, радянська влада вдалася до ще жорсто-кіших і масовіших репресій проти населення, які сприяли продовженню збройної національно-визвольної боротьби, початок якій було покладено в 1941 р.

1.5. РЕПРЕСІЇ РУМУНСЬКОЇ ОКУПАЦІЙНОЇ ВЛАДИ ПРОТИ ОУН, КОМУНІСТІВ ТА РЕЛІГІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У 1941-1944 РОКАХ

ВИЩЕ ми вже говорили, що з перших днів румунської окупації за домовленістю з німецьким командуванням значна частина членів ОУН мельниківського напрямку, сформувавшись у Буковинський курінь, у серпні 1941 року перейшла в Україну. Але частина лишилася в селах і містах краю, продовжувала діяти, хоча збройної боротьби з румунськими окупантами поки що не вела. Однак румунська влада добре знала про настрої і мету оунівців обох відгалужень і не спускала з них очей.

В цьому розділі ми не будемо детально розкривати структурні зміни в керівництві оунівських організацій цього періоду, бо вони не входять в тему. Тим більше, що і мельниківці, і бандерівці через часті арешти і переслідування мусили міняти й місця свого перебування, і провідників. Що ж до каральних органів Румунії, то вони уважно стежили і за тими, й за

тими. І коли їм вдавалося напасти на слід якоїсь оунівської організації, вони не соромились робити обшуки, арештовувати і судити її членів.

Уже 23 листопада 1941 р. Чернівецький обласний інспекторат поліції повідомляв губернаторство провінції, що в помешканні інженера Бендака відбулися збори, в яких взяло участь небагато українців. Слухалося питання щодо ведення пропаганди. Дійшли висновків, що німці ведуть себе на українських територіях як окупанти, незважаючи на те, що українці не підняли проти них зброї, а навпаки – допомагали їм у наступі. Прийнято було рішення чекати проведення наради в Берліні, яка мала дати роз'яснення з цих питань і накреслити план дій на майбутнє [180]. В зв'язку з тим, що 9, 10, 11 та 12 листопада 1941 р. в Румунії, Бессарабії та Буковині мав проходити плебісцит довір'я маршалу Іону Антонеску, в якому мали право брати участь всі особи обох статей, які досягли 21 р., окрім євреїв, оунівці розгорнули активну антирумунську пропаганду, яка не залишилась непоміченою каральними органами держави.

Обласний інспекторат поліції в інформаційній записці повідомляв губернаторство провінції про коливання і непевність в українському націоналістичному русі після 30 червня 1941 р., коли німці не визнали Акту проголошення Української незалежності [181].

В жовтневих донесеннях 1941 р. стосовно українців поліцейські комісари відзначали, що ставлення українців до румунів не змінилося, тобто залишалося ворожим. Що українці бажають німецької протекції й допомоги в політичних та адміністративних питаннях. Вони вірять, що румуни перебувають на Буковині тимчасово. Декларації українців до місцевого німецького командування не знайшли підтримки. Але було відкрито бюро, яке почало приймати заяви до німецької комендатури [182].

Голова українського товариства "Школа" А.С. Кирилів* звернувся до губернатора з проханням про відкриття всіх українських народних домів та друкарні. Члени ж ОУН попросили його, щоб він більше з такими питаннями до румунів не звертався [183].

З цієї інформації дізнаємось також, що в Чернівцях побував член українського Директорату Андрій Лівицький у супроводі двох німецьких офіцерів. Поліцейські агенти встановили, що він попросив викладача університету Кравчука взяти на себе керівництво майбутнім Українським комітетом. Це було зроблено з тих міркувань, що Кравчук хоча й не є особисто знайомим міністра рейху Альфреда Розенберга, але має певний вплив серед українців Буковини [184].

З 28 вересня по 28 жовтня німці в усьому підтримували українців. Видавали їм "аусвайси", звільняли з-під арешту заарештованих, які мали за собою невеликі провини.

В інформації підкреслювалося, що українська пропаганда вдається тому, що агітатори та агітовані знають одні одних, а тому вірять одні одним.

У той час значного поширення серед буковинців набрали чутки, що Північна Буковина та Бессарабія можуть бути віднесені до німецького Генерального губернаторства. І це дуже непокоїло румунів [185]. Члени українського націоналістичного руху прийняли звернення до українських вчителів, щоб вони, як працівники культури, розгортали боротьбу за відродження Української Самостійної Соборної Держави (УССД), відкриття українських шкіл, газет, бібліотек тощо. Це звернення починалося словами: "Я не боюся в'язниці, вона мене не лякає.

*Кирилів Антон Степанович народився в 1878 р. у Сторожинці. За професією адвокат. Активний культурно-освітній і громадський діяч. Був членом Української національної партії, входив до складу її керівного комітету. За радянської влади працював бібліографом Чернівецького університету. 18 січня 1945 р. арештований органами НКДБ. Особливою нарадою при НКВС 27.03.1946 р. разом з Карбулицьким І.І. був засуджений до 8 років виправно-трудових таборів, де й загинув [ДА СБУ ЧО, спр. П–4691].

Але страшна в'язниця в твоєму домі, як і бідність у твоїй Вітчизні" [186].

В Сторожинецькому повіті члени ОУН закликали українців брати участь у плебісциті, але не визнавати приєднання Північної Буковини до Румунії законним актом, показати, що українців у повіті багато – 198000, і що вони хочуть бути приєднаними тільки до Великої України [187].

Українсько-німецькі стосунки теж не випадали з поля зору румунських розвідувальних органів. Цікаве з цього погляду повідомлення від 30 листопада 1941 р. № 109, в якому, зокрема, говорилось таке:

"27 листопада 1941 р. з Вінниці повернувся Олександр Костриба, 25 р., уродженець с. Луківці-на-Черемоші, який виїхав з Буковини в серпні. Він служив у німецькій поліції і розповідає, що більша частина буковинців у Вінниці навчається на поліцейських курсах, після чого приїдуть служити у поліції на Буковину. Він розповідає також, що подібна військова школа є в Білій Церкві, куди приймають молодих хлопців з Галичини та Буковини, які мають освіту не менше 4-х класів. Було вже набрано близько 200 осіб. У Жовкві діяла військова школа для радянських українців, туди приймали чоловіків до 40 років" [188].

У цьому ж огляді була інформація про те, що група українських офіцерів, які навчалися в Німеччині, прибула до Вижниці. Вони говорять, що Андрій Мельник хоче набрати людей до Української армії, але поки що не обговорив цього питання з німцями. Поки території Буковини, Бессарабії та Галичини окуповані, про це не може бути й мови.

Цікавилась поліція і нарадою, що відбулася в Берліні 18 листопада 1941 р. Вона дала українцям нагоду провести переговори з представниками німецьких властей, зокрема з представником Розенберга – професором Берлінського університету Рохбахом, який виступав тут як політичний радник. Лівицький зустрівся також з міністром рейху Пфлаумером в одному з ресторанів і мав з ним розмову, під час якої були присутні Теофіл Бриндзан і Денис Квітковський. Розмова була неофіційною. Говорилося про те, що буковинці готові до зміни влади. Пфлаумер заявив, що знайомий зі станом справ у Північній Буковині, але впевнений, що селяни не знають про що йде мова. Все базується на жмені пропагандистів, які ще не розбудили національну свідомість громадян, щоб вони були готові до таких подій. Тому Німеччина не вживатиме ніяких заходів щодо відлучення Північної Буковини від Румунії за допомогою військових дій. Це питання залежить від комітету Зюд-Ост [189].

Одним словом, ця нарада не розв'язала жодного поставленого українцями питання. Німеччина, як і раніше, не хотіла й думати про Самостійну Україну. Відрив Північної Буковини і Бессарабії від Румунії був ще не на часі. Якщо ж українці бажають приєднатися до Угорщини, то цю проблему варто продискутувати із самого початку. Але він, Пфлаумер, повинен порадитися з цього приводу зі спеціальними референтами [190]. На сході йшла жорстока війна. Чим вона завершиться, було невідомо. Отже, поспішити – людей насмішити.

Такі непевні інформації дещо заспокоювали румунську владу, але ненадовго. Україн-ський національно-визвольний рух не давав їм спокою ні вдень, ні вночі. Агентура мусила працювати цілодобово. І вона працювала.

3 грудня 1941 р. Чернівецький обласний інспекторат поліції повідомляв губернаторство, що після повернення українських делегатів із Берліна у Львові було проведено нараду, на якій Лівицький як голова Українського комітету заявив, що встановлено зв'язки з делегатами з Румунії і Будапешта. Він доповів, що в Берліні дійшли згоди щодо створення української провінції в Угорській державі. З цією метою вирішено було послати на Буковину з Волині й Галичини 15 пропагандистів і разом з місцевими лекторами активізувати серед населення роз'яснення майбутніх завдань. Лівицькому було доручено продискутувати в Будапешті питання відчуження Північної Буковини від Румунії. Це рішення підтримали присутні на нараді Теофіл Бриндзан, Іван Жуковський, Якубович, Цурканович та інші буковинські представники.

28 листопада подібна нарада відбулася і в Чернівцях. Які вона прийняла документи, з інформації не видно [191].

Зі звіту Чернівецького обласного інспекторату поліції № 48565 від 8 грудня 1941 р. дізнаємося, що в листопаді в Чернівцях була організована українська націоналістична група під керівництвом інженера Дмитра Бендака, яка підпорядковувалася Степанові Бандері. Група мала назву "Українська національна гвардія" і налічувала 74 особи. Для організації подальшої роботи Бендак мав їхати до Берліна для встановлення зв'язків із Центральним проводом і одержання інструкцій. Діяльність цієї групи в листопаді була пасивною [192].

Чернівецький обласний інспекторат поліції уважно стежив за діяльністю мельниківців і бандерівців. Періодично інформував про це губернаторство провінції. Зокрема, в інформаційному огляді № 60259 від 14 січня 1942 р. читаємо, що "мельниківці підпали під вплив німців", а конспіративні групи бандерівців стали в опозицію до мельниківців. У результаті цього змінилася ідеологічна практика, зародився таємний терористичний осередок серед бандерівських угруповань. Цим осередком керує Кендзерський Ярослав* – "Таур". Йому допомагає якась незнайома для українського національного руху Щербанович Лідія. Вони нелегально видали газету, а також привезли з Коломиї і Станіслава близько 250 брошур та листівок націоналістичних угруповань із-за кордону, які знаходяться в Перемишлі. Ці листівки та брошури були розповсюджені серед жителів м. Вашківці, сіл Станівці, Василів, Товтри та Стрілецький Кут [193].

Поліцейські агенти встановили також, що директиви з Перемишля рекомендували українцям не вступати до румунської армії і не з'являтися на призовні пункти. Ці гасла розповсюджувалися в деяких селах Сторожинецького повіту [194].

Директиви, одержані зі Львова, рекомендували членам ОУН займати службові посади на підприємствах, залізницях, не зважаючи на те, яку зарплату їм будуть платити. Керівникові обласного проводу Михайлові Колотилу – "Кобзарю" вдалося встановити необхідні контакти зі службовцями Чернівецької електростанції та цукрового заводу. Правда, хтось уже на той час посіяв серед членів групи Кіндзірського чутки, що нібито Бендак є зрадником, який інформує німецьку та румунську поліції про діяльність українського національного руху [195]. Дійової реакції на зібрані агентами поліції інформації довго чекати не довелося. Чернівецький обласний інспекторат поліції в лютому 1942 р. провів 14 обшуків у місцевих українських націоналістів. Зокрема, були обшукані квартири Володимира Гузара, Михайла Колотила, Лідії Щербанович, Романа Шавла, Опанаса Шевчукевича, Олександра Микитюка, Дмитра Настуняка, Сильвестра Гнідевича, Миколи Жуковського, Мирослава Кіндзірського та інших.

У Михайла Колотила, зокрема, було знайдено 6 пістолетів і 80 патронів до них, шапірограф, листівки та багато іншого пропагандистського матеріалу.

Поліція встановила, що Лідія Щербанович як помічниця Колотила разом з Ростиславом Гузаром розмножувала листівки. У Гузара, крім листівок, знайшли телефонні апарати та протигази. Всі були арештовані і засуджені на різні строки [196].

На 13 березня 1942 р. обласний інспекторат поліції встановив, що колишній нотар с. Карапчів-на-Черемоші Микола Лазар веде надто активну пропаганду серед українського населення і має зв'язки з жителями м. Вашківці. Він привозить багато пропагандистського матеріалу, зустрічається з українцями з Галичини.

"10-16 січня, – говорилося в інформації, – українці з Північної Буковини зібралися в с. Залуква в Галичині, де обговорювали питання повернення на Буковину з тих причин, що не

*Так в документі. Насправді ж мова йде про Мирослава Кіндзірського.

годні більше терпіти німецьке панування в Галичині. Вони встановили контакт з Миколою Лазаром. Він порекомендував їм не повертатися зараз, бо ті, що повернулися, заарештовані румунами і сидять у в'язниці. Він обіцяв їм, що дасть знати, коли можна буде повернутись" [197].

Тим часом генеральний інспектор повідомляв губернатора, що "Микола Лазар, колишній нотар комуни Вілавче, уродженець комуни Карапчів-на-Черемоші, є дуже небезпечною особою. Будучи членом української націоналістичної організації (фракція бандерівців) є зв'язковим між центром у Чернівцях та бандерівськими осередками в селах, розташованих з правого боку Черемоша. Має зв'язки з українським націоналістичним рухом у Вашківцях. Ми слідкуємо за ним, щоб заарештувати" [198].

Георгій Степанович Гарбашевський

За часів румунської влади відбулося кілька судових процесів над членами ОУН, але до розстрілу засудили лише декого. Зокрема, 23 грудня 1943 р. відбувся суд над учнем ліцею Георгієм Гарбашевським із Борівців, кравцем Георгієм Андрійчуком з Рогізної та ще шістьма громадянами Чернівців. Г.С. Гарбашевського за перехід кордону, носіння зброї, приналежність до ОУН і збройний опір працівникам сигуранци засудили до смертної кари, Андрійчука за приналежність до цієї ж підпільної організації, членом якої насправді він не був, – до 10 років каторжних робіт. Всіх інших виправдали. Однак ці вироки не були виконані. Швидке просування фронту врятувало Георгія Гарбашевського від смерті, а Георгія Андрійчука – від каторги.

Окупаційна влада жорстоко карала не тільки націоналістів, а й комуністів та представників інших недозволених організацій. Не зважаючи на те, що в перші дні окупації майже всі комуністи та їхні прихильники були арештовані і кинуті в концтабори, їх пошуки і арешти не припинялися.

Субшеф генерального штабу генерал Архіп та шеф другої секції штабу полковник Іонеску 15 березня 1943 р. надіслали за № 236518 повідомлення губернаторству провінції Буковина такого змісту:

«Коли радянські війська відступали з Буковини й Бессарабії, вони вивезли з собою багатьох комуністів, котрі за деякими даними зараз повертаються з України для ведення комуністичної пропаганди. Їм вдається в'їхати до Держави або з репатрійованими румунами, або ж таємно переходять кордон, маючи фальшиві дозволи.

Оскільки це являє загрозу для румунів, вживіть заходів, щоб вони не могли проникнути в Державу, а якщо таке трапилось, встановіть, хто ці особи» [199].

Чернівецький обласний інспекторат поліції в березні 1943 року повідомляв, що ним викрито в повітах Буковини 606 комуністів. А 4 квітня 1943 р. шеф Ісопеску повідомляв обласний інспекторат поліції, що Василовський Григорій із Хотина та Вельничук Аглая зі Сторожинця проповідували комуністичні ідеї [200]. Що з ними зробили, встановити не вдалося.

Опір буковинців окупаційній владі не припинявся ні на день.

Жандармський легіон у Хотині 18 липня 1943 р. у повідомленні № 1913 доводив до відома префектури, що маршал Антонеску, одержавши відомості, що у Вижниці та Вашківцях надто інтенсивно розгортається пропаганда проти румунської держави з боку україн-ських націоналістів, постановив:

"Усі українці, що ведуть пропаганду проти Румунії, повинні бути із сім'ями депортовані в Трансністрію, на р. Буг, а їхнє майно та земля передані румунам" [201].

Рішення про це мав прийняти губернатор, а його виконання покладалось на Міністерство внутрішніх справ після узгодження з органами влади Трансністрії.

У фонді Р–307 "Губернаторство провінції Буковина" є донесення і повідомлення сигуранци й поліції про те, що населення Чернівців, сіл Розтоки та Берегомет відмовляється здавати теплий одяг для румунської армії у зв'язку з проведенням "Дня воїна" [202]. З Хотин-ського повіту надходили повідомлення, що селяни саботують сільськогосподарські роботи: з 58630 га орних земель, що належать українцям, засіяно лише 20 %, українці полів не засі-вають, бо знають, що румуни заберуть зерно для румунської та німецької армій. Багато хто попродав навіть насіння [203].

Претор Вижницької волості в повідомленні № 27 від 18 вересня 1943 р. доводив до відома губернаторство, що у гірській частині комуни Розтоки Сторожинецького повіту українське населення веде партизанську боротьбу проти окупантів. Коли розтоцькі жандарми переслідували та розшукували партизанів, зустріли трьох, які відкрили по жандармах вогонь і убили Дмитра Кочергана [204].

27 грудня 1943 р. Чернівецький жандармський інспекторат вислав за № 11082 додаткову інформацію про відновлення діяльності звільнених з-під арешту членів розкритих раніше українських націоналістичних організацій в комунах долини Черемошу Сторожинецького повіту.

"Після розкриття українських підпільних організацій у комунах долини Черемошу Сторожинецького повіту, – говорилося в інформації, – українці, що були відпущені до початку судових процесів, ведуть пропаганду про те, що у майбутньому частину Буковини та Бессарабії німці повернуть українцям, оскільки зараз у Чернівці прибули українські офіцери, які спільно з німецькими офіцерами проводять набір української молоді в німецьку армію" [205].

Цей набір ішов по-справжньому успішно. Префектура поліції Сторожинецького повіту 17 грудня 1943 р. за № 321 направила губернаторству інформацію, в якій повідомлялось, що мешканці комун Великий Кучурів, Кам'яна та Михальча Чернівецького повіту у великій кількості записуються в німецьку армію. З комуни Великий Кучурів уже відправлено 3 ешелони, останній – 8 грудня ц.р.

Всі ешелони відправляються з Чернівців відповідно до німецько-румунської угоди від 1943 р. В складі призовників – найбідніші мешканці, а також ті, що мали якісь проблеми з юстицією. Серед них багато українських солдатів, які приїхали з румунської армії у від-пустку.

"Ми поінформовані, – говорилось далі в повідомленні, – що вони залишили країну через те, що їх переслідує румунська влада. Тому, що вони є українцями, їм відмовлено в праві торгувати, їх не беруть на службу в румунські установи. Мотивують це ще й тим, що їх мобілізують у загони примусових робіт, де вони повинні працювати в своєму одязі. Тому вони йдуть служити в німецьку армію, щоб забезпечити себе й свої сім'ї хлібом насущним та одягом" [206].

Далі шеф поліції Ауреліан Ісар і шеф бюро сигуранци комісар Андрейцу дописали:

"Заходи: якщо й далі буде такий запис до німецької армії, наші органи мають за цим слідкувати, щоб встановити всіх осіб, що критикують Румунську державу".

Примусова мобілізація українців у румунську армію теж призводила до великої кількості дезертирств. Так, наприклад, Чернівецький військово-польовий суд тільки в жовтні 1941 р. засудив на різні строки ув'язнення 187 осіб. Серед них 24 особи – за державну зраду, 7 – за дезертирство, всі інші за перехід кордону та образу нації [207]. До речі, образа нації, як

РОЗСТРІЛЯНІ РУМУНСЬКОЮ ОКУПАЦІЙНОЮ ВЛАДОЮ

Євген Іванович Стефюк

Олексій Павлович Боярко

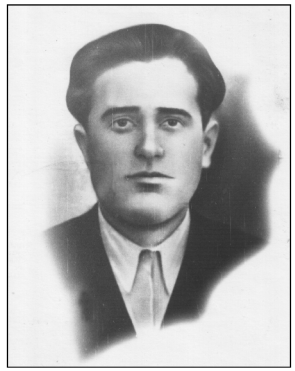

Федот Степанович Горобієвський

Кузьма Іванович Галкін, Герой Радянського Союзу

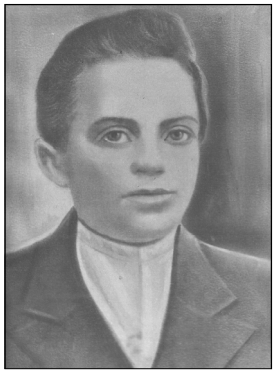

Олександр Непомнящий

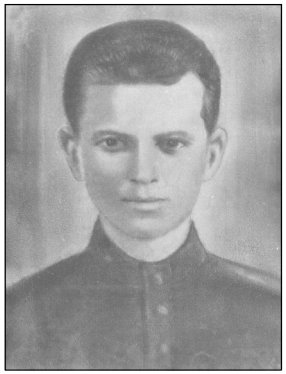

Володимир Манченко

Микола Салтанчук

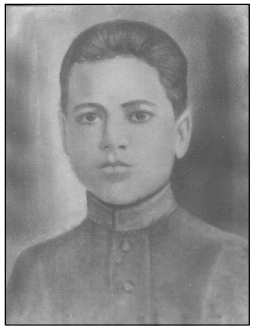

Дмитро Семенчук

Дмитро Звізда

підстава для кримінальної кари, фігурує на судових засіданнях нарівні з державною зрадою і дезертирством.

Президія Ради Міністрів Румунії 2 лютого 1943 р. за № 821 розіслала копії листа № 110163/43 начальника штабу румунських військ щодо заходів, затверджених маршалом Антонеску, котрі стосувалися військових та громадян, які допустили правопорушення або образили румунську армію чи румунську націю.

На підставі цих вказівок, як повідомляв шеф військової секції майор Робулеску, були передані до суду всі воїни буковинці та бессарабці, які при евакуації з Буковини й Бессарабії вороже ставилися до румунів, грабували свої військові частини, не підкорялись офіцерам і висловлювали образи на адресу румунської армії.

20 лютого 1943 р. шеф служби Ісопеску в інформації № 59679 доповідав, що з 5 липня 1941 р. по 1 лютого 1943 р. було виявлено 47 таких осіб. В Чернівцях – 39, в Дорохої–Герці – 5, в Хотині – 2, у Сторожинці – 1. Всі вони були направлені до відповідних судових інстанцій.

В ці ж дні губернатор Калотеску повідомляв, що в провінції є 820 осіб, які в рік радянської влади активно співробітничали з більшовиками, "діяли супроти Румунської держави".

У Чернівцях було таких 698 осіб. Всі інтерновані в табори. В Сторожинці – 69, з яких 25 засуджені, в Хотині – 148, з яких 102 інтерновані в табори [208].

Як бачимо, румунська влада і на третьому році окупації не припиняла своїх репресивних дій проти українців, євреїв, росіян, поляків, угорців та інших нерумунів. Так маршал Антонеску змивав пляму неповаги з книги румунської нації та тінь покірності з солдатських і офіцерських еполетів, про що він говорив у своєму зверненні до румунської армії 22 червня 1941 р. [209].

Але великих судових процесів щодо комуністів у цей період, окрім хотинських комсомольців, комуністів Олексія Боярка та Захара Глєба від 10 та 11 листопада 1941 р. не простежується. Зате є чимало засуджених за поширення фальшивих чуток, непокору представникам влади та образу нації. Газета "Bucovina" з номера в номер публікувала такі повідомлення. Влада не робила таємниць з тих репресивних заходів, які вона чинила проти населення окупованих територій. Навпаки, популяризувала їх усіма засобами, щоб залякати громадян, змусити їх до мовчазної, терплячої покори. Тільки за 1941-1943 роки було засуджено 1628 осіб.

Румунська влада не гірше радянської вела боротьбу з членами нетрадиційних релігійних конфесій. Засуджувала їх традиційно до 10 років тюремного ув'язнення. Так, наприклад, лише за чотири місяці, з грудня 1943-го по 29 березня 1944 р. за участь у недозволених релігійних організаціях були засуджені Хотинським повітовим трибуналом до 10 років ув'язнення і конфіскації майна Лупашку Павло з Вартиківців, Ольга Ніцуляк з Дрепкауц, Єлизавета Сіляк та Олександра Басістей з Ларги, а Дмитро Кушнір з Волошкова – до 20 років каторжних робіт, Михайло Мандюк з Балківців – до 25 років виправно-трудових робіт і позбавлення громадянства. До таких же страшних термінів були засуджені Фрозина і Михайло Ткачі з Бузовиці, Василь Григораш з Коржеуц та ряд інших. Всього за вищезазначений час через Хотинський повітовий трибунал пройшло близько 360 громадян.

Значна частина з них була засуджена до 25 років каторжних робіт і різних сум судових виплат за непокору владі. Серед таких були Саєвський Семен з Колінківців, Денис Андроник із Хотина, Олександр Гроза з Петрівців, Олександр Агафій з Лужан. Декого зі строптивих судили до каторжних робіт на все життя. Зокрема, до такої кари був засуджений Олександр Клімаковський з Балківців за дезертирство, Іван Похила та Григорій Тимчук з м. Новоселиці за участь у релігійній організації [210]. Це тоді, коли за державну зраду судили до 10-20 років. Зокрема, на такі строки були засуджені військово-польовим судом 8-ї піхотної дивізії Василь Антофій із Шепота і Михайло Газда з Глибокої [211].

Висновки:

1. Оцінюючи національно-визвольну боротьбу буковинських українців проти румунських окупантів у 1941–1944 рр., слід сказати, що відходом на Україну значної частини найбільш активних членів ОУН мельниківського напрямку та її симпатиків Петро Войновський значно підірвав потужність українського національно-визвольного руху на Буковині в період з 2 серпня 1941 р. по 29 березня 1944 р. Активних, вишколених членів ОУН тут залишилося мало. Їх діяльність в атмосфері постійного переслідування жандармерією і сигуранцою обмежувалася глибоко законспірованою підпільною роботою, створенням нових організацій, відновленням зруйнованої мережі, виготовленням і розповсюдженням листівок та переправою націоналістичної літератури з Галичини на Буковину, підготовкою кадрів за межами краю, зокрема в Галичині. Випадки збройного опору, як такого, були надто рідкими. Арешти значної частини членів ОУН румунськими окупаційними органами в 1942-1943 рр. загальмували розвиток національно-визвольного руху на Буковині. Та все ж він не затухав.

2. В цей період обидві організації зазнали частої зміни кадрів і багатьох арештів, які не сприяли активізації діяльності підпільних оунівських осередків.

3. До організації збройної боротьби ОУН приступила тільки у березні-квітні 1944 р., коли частина області була уже очищена від румунських і німецьких окупантів, а гірські райони ще були окуповані німцями та угорцями. В цей час із Галичини на Буковину прибула під проводом садгірської учительки Артемізії Георгіївни Галицької ("Мотрі") сотня вояків УПА, які, розбившись на 4 боївки, почали збройну боротьбу проти органів радянської влади, підрозділів внутрішніх військ НКВС та Червоної армії [168].

1.6. РЕПРЕСІЇ ПРОТИ БУКОВИНЦІВ І БЕССАРАБЦІВ – ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ

ЧЕРВОНА армія в СРСР була не тільки охоронцем і захисником країни, а воєнізованою силою, яка допомагала тримати в покорі закабалені економічно й ідеологічно Комуністичною партією та її репресивними органами народи колишньої царської Росії, могутнім знаряддям русифікації представників різних національностей, які призивалися на строкову службу або ж набиралися у військові училища.

Нагляд за червоноармійцями, окрім командирів і політпрацівників, вела ще й таємна і явна агентура ВЧК, ОГПУ, НКГБ, яка уважно прислухалася до кожного вимовленого солдатами й офіцерами слова, до кожної дії. Водночас ці служби ретельно вивчали соціальне коріння призваного чи мобілізованого, відповідно до того, хто з якого соціального середовища вийшов. Юнаків із заможних прошарків суспільства органи НКВД–НКГБ взагалі намагалися звинуватити в антирадянській чи контрреволюційній діяльності, арештувати і відправити в концтабори.

Сьогодні можна вважати великим щастям те, що буковинців і жителів колишнього Хотинського повіту почали призивати і мобілізовувати в Червону армію на 20 років пізніше, ніж в Україні взагалі. Буковинці і бессарабці, які жили в Румунії, не знали рейдів москов-ської ЧК, продзагонів, комнезамів, не знали голоду 1922-го і 1933-го років, політичних репресій 1920–1930-х років, зокрема сумнозвісної єжовщини. Але ті буковинці і бессарабці, які в буремні революційні 1917–1920-ті роки з тих чи інших причин опинилися в Червоній армії, майже поголовно були репресовані, винищені.

Чи не одним з перших 2 серпня 1937 р. був заарештований, звинувачений у контрреволюційній діяльності та шпигунстві на користь австрійської розвідки, а 9 грудня 1937 р.

засуджений до розстрілу і 11 січня 1938 р. розстріляний уродженець села Карапчів Вижницького району Олексій Назарович Іванчевський, який до арешту працював викладачем україн-ської та німецької мов у Харківській школі червоних старшин. Реабілітований він за відсутністю складу злочину військовим трибуналом Київського військового округу 9 липня 1957 р. [212]. 3 березня 1938 р. був заарештований ГУДБ НКВС СРСР, а 28 квітня Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений за підозрою в шпигунстві до 8-ми років виправно-трудових таборів активний учасник Хотинського повстання, колишній командир 1-го кавалерійського полку в бригаді Г.І. Котовського, а потім начальник комунально-експлуатаційної частини розвідуправління РСЧА, уродженець Хотина Костянтин Юхимович Шинкаренко. Строк відбув до 1946 р. Дружина і діти відмовилися від нього, як від "ворога народу". Тільки 24 березня 1956 р. Верховний суд СРСР постанову Особливої наради відмінив і справу припинив за відсутністю у його діях складу злочину [213].

Особливо розгулялася репресивна коса проти буковинців і бессарабців у 1941-1945 рр., коли вони стали воїнами Червоної армії. Василя Івановича Бурика 1911 р.н. із с. Брідок Заставнівського р-ну призвали в Червону армію 20 травня 1941 р. Службу він проходив у 80-му гаубичному артилерійському полку. 19 червня був арештований, а 25-го – військовий трибунал 12-ї армії за ст. 54–11 КК УРСР засудив його до розстрілу з конфіскацією майна. 30 червня 1941 р. В.І. Бурик був розстріляний. Реабілітований прокуратурою СРСР 13 листопада 1991 р. за відсутністю у його діях складу злочину [214]. Це була перша жорстока кара безвинної людини на буковинській землі, але не остання. В країні, де підозрілість культивувалась владою повсюди й у велетенських масштабах, "ворога народу" енкаведисти та енкадебісти вбачали мало не в кожному, хто після 17 вересня 1939 р. чи після 28 червня 1940 р. став громадянином СРСР. Сфальсифіковані справи роздували до неймовірних масштабів і судили людей, якщо не до розстрілу, то до 8-25 років виправно-трудових таборів, або каторжних робіт.

Ця надто важлива стаття безповоротних втрат Червоної армії довгий час перебувала під грифом "цілком таємно" і ніколи не долучалась до статистики загальних воєнних втрат. Вона довгий час була і залишається білою плямою в історії Червоної армії. Є загальна статистика репресованих в довоєнний період. Але немає такої статистики періоду німецько-радянської війни, коли до загальних репресивних заходів були долучені суворі і жорстокі каральні вимоги наркомату оборони, викладені в директивах і наказах НКО СРСР, про які скажемо пізніше.

Тут варто згадати, що перші фронтові поразки, відступ Червоної армії по всьому фронту від Балтійського до Чорного моря змусили Державний Комітет Оборони прийняти 16 липня 1941 року грізну постанову № 169сс, в якій говорилося (подаємо за оригіналом):

«Государственный Комитет Обороны устанавливает, что части Красной Армии в боях с германскими захватчиками в большинстве случаев высоко держат великое знамя Советской власти и ведут себя удовлетворительно, а иногда прямо геройски, отстаивая родную землю от фашистских грабителей.

Однако, наряду с этим, Государственный Комитет Обороны должен признать, что отдельные командиры и рядовые бойцы проявляют неустойчивость, паникерство, позорную трусость; бросают оружие и, забывая свой долг перед Родиной, грубо нарушают присягу, превращаются в стадо баранов, в панике бегущих перед обнаглевшим противником.

Воздавая честь и славу отважным бойцам и командирам, Государственный Комитет Обороны считает вместе с тем необходимым, чтобы были приняты строжайшие меры против трусов, паникеров, дезертиров.

Паникер, трус, дезертир хуже врага, ибо он не только подрывает наше дело, но и порочит честь Красной Армии. Поэтому расправа с паникерами, трусами и дезертирами и

восстановление воинской дисциплины является нашим священным долгом, если мы хотим сохранить незапятнанным великое звание воина Красной Армии.

Исходя из этого, Государственный Комитет Обороны, по представлению главнокомандующих и командующих фронтами и армиями, арестовал и предал суду военного трибунала за позорящую звание командира трусость, бездействие власти, отсутствие распорядительности, развал управления войсками, сдачу оружия противнику без боя и самовольное оставление боевых позиций:

1) бывшего командующего Западным фронтом генерала армии Павлова;

2) бывшего начальника штаба Западного фронта генерал-майора Климовских;

3) бывшего начальника связи Западного фронта генерал-майора Григорьева;

4) бывшего командующего 4-й армией Западного фронта генерал-майора Коробкова;

5) бывшего командира 41-го стрелкового корпуса Северо-Западного фронта генерал-майора Кособуцкого;

6) бывшего командира 60-й горнострелковой дивизии Южного фронта генерал-майора Салихова;

7) бывшего заместителя командира 60-й горнострелковой дивизии Южного фронта полкового комиссара Курочкина;

8) бывшего командира 30-й стрелковой дивизии Южного фронта генерал-майора Галактионова;

9) бывшего заместителя командира 30-й стрелковой дивизии Южного фронта полкового комиссара Елисеева.

Воздавая должное славным и отважным бойцам и командирам, покрывшим себя славой в боях с фашистскими захватчиками, Государственный Комитет Обороны предупреждает вместе с тем, что он будет и впредь железной рукой пресекать всякое проявление трусости и неорганизованности в рядах Красной Армии, памятуя, что железная дисциплина в Красной Армии является важнейшим условием победы над врагом.

Государственный Комитет Обороны требует от командиров и политработников всех степеней, чтобы они личным примером храбрости и отваги вдохновляли бойцов на великие подвиги, чтобы они не давали паникерам, трусам и дезорганизаторам порочить великое знамя Красной Армии и расправлялись с ними, как с нарушителями присяги и изменниками Родины» [215, с. 494-495].

Це була перша постанова про введення воєнного терору, який ніколи не припинявся, але не остання. За нею підуть не менш страшні і жорстокі накази НКО СРСР № 270 від 16 серпня 1941 р. та № 227 від 28 липня 1942 р., які надавали органам армійської контррозвідки, "смершівцям", військовим трибуналам, політорганам і командирам величезну владу над військовослужбовцями, якою вони необмежено користувалися. Карали не тільки дезертирів і зрадників, а й тих, хто висловлював невдоволення порядками в Червоній армії, схвально відгукувався про міць німецької армії, критикував колгоспний лад, економічні та політичні заходи радянської влади, не крився з релігійними уподобаннями.

Ознайомлення з кримінально-слідчими справами буковинців мимоволі приводить до висновку, що армійські каральні органи були до божевілля жорстокі й нещадні. І це не випадково. Всі накази Сталіна і його підручних насаджували цю жорстокість щоденно на всіх ділянках армійського фронтового і тилового життя-буття.

Так, наприклад, Іван Олександрович Андрущак із с. Бабин Кельменецького р-ну, червоноармієць 81-го окремого батальйону 18-ї армії 17 листопада 1941 р. був засуджений військовим трибуналом до розстрілу тільки за те, що під час лікування в госпіталі сказав своїм товаришам, що радянська влада, яка прийшла на Хотинщину, "обікрала його, забравши землю" [216].

РЕПРЕСОВАНІ В ЧЕРВОНІЙ АРМІЇ

Маркіс Бікмулович Саліхов, генерал-майор, командир 60 гсд

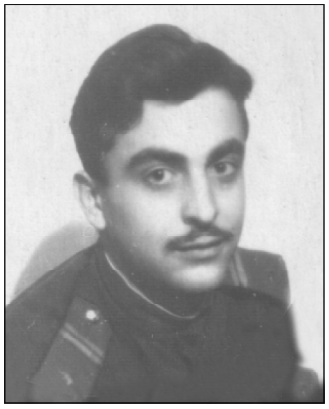

Костянтин Сергійович Вірста із Клішківців

Іван Миколайович Попадюк із с. Вікно

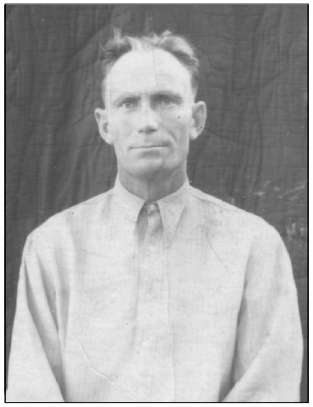

Георгій Тимофійович Растеряєв із Луганської обл.

Филимон Іванович Чорний із с. Непоротове

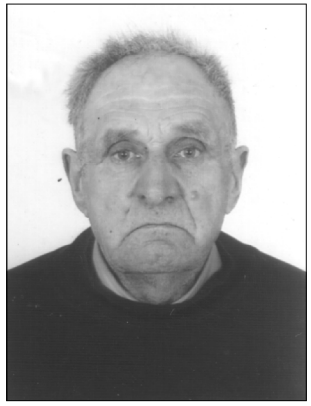

Василь Дмитрович Тулик із Рідківців

Яків Іванович Манчуленко із с. Митків

Іван Григорович Березовський із Самушина

Нещадні розстріли червоноармійців-буковинців припадають на перші місяці війни, коли Червона армія відступала під ударами німецьких військ на схід. Так, зокрема, були безпідставно, по наклепу звинувачені у зраді, засуджені до розстрілу і розстріляні військовим трибуналом 96-ї гсд медсестра 56-го медико-санітарного батальйону Людмила Кириківна Грек із села Данківці Хотинського району та санітар цього ж батальону клішківчанин Семен Корні-йович Присяжнюк 1913 року народження [217].

Василя Івановича Тулика 1909 р.н. з Рідківців призвали в Червону армію, коли почалася війна, і направили в 651-й гірський стрілецький полк 96-ї гірської стрілецької дивізії. Відступав разом з усіма до Дніпра, а там перед великою водною перешкодою завагався, чи подолає її. До того ж він не був агресивною людиною, не хотів нікого убивати. Знав, що його противниками є румуни, серед яких могли бути і його брати, а ще засумнівався в тому, чи зможе Червона армія зупинити фашистську навалу. Своїми сумнівами поділився з однополчанами. 3 вересня 1941 р. особливим відділом 96-ї гсд на нього була заведена справа. Його звинуватили в поразництві і в намірі перебігти до німців. 7 вересня 1941 р. в с. Дніпровка Запорізької області військовий трибунал 96-ї гсд засудив його до розстрілу. Вирок було виконано 9 вересня перед строєм 43-го сп 41-ї сд. Разом з Василем Івановичем Туликом були розстріляні рядові І.Л. Даниленко, І.К. Карачупов, П.І. Ткаченко, Петро Іванович Вилущак із Чорнівки та П.К. Ковтун. Тіла їх були закопані в землю, про що виконавці вироку склали відповідний акт, під яким розписалися [218]. Як бачимо, людських життів військові трибунали не щадили. Ніхто не думав про те, що десь у них лишаються діти-сироти, жінки-вдови. Треба було всіх залякати. Під впливом страху, під загрозою бути розстріляними люди мусили йти на виконання свого «священного» обов'язку.

Репресивні органи, як ми вже бачили, не щадили ні рядових, ні генералів. 12-а армія Південно-Західного фронту, дивізії якої стояли напередодні війни на Буковині, і до дивізій якої було зараховано багато наших краян частково під тиском румунських військ, а більше за наказом фронтового командування відступала по всьому фронту, який їй було доручено обороняти, і в кінці липня – на початку серпня 1941 р. разом із 6-ю армією опинилися в оточенні в районі Умані–Первомайська. Командуючий 12-ю армією генерал-майор Павло Григорович Понєдєлін, як і командуючий 6-ю армією генерал-лейтенант Іван Миколайович Музиченко не зуміли підпорядкованими їм дивізіями і корпусами зупинити і розгромити наступаючого ворога. А опинившись в оточенні, не дочекалися потрібної допомоги від штабу Південно-Західного напряму, очолюваного маршалом С.М. Будьонним, бо той не мав потрібних резервів. 106 тисяч радянських воїнів 5-ї, 12-ї і частково 18-ї армій потрапило в німецький полон. А командарм 12-ї, окрім полону, в якому він опинився 7 липня, потрапив додатково ще й у злополучний наказ Сталіна № 270 «Про випадки боягузтва і здачі в полон та заходах по припиненню таких дій» від 16 серпня 1941 р., який знищив його і як командира, і як громадянина СРСР.

Військова колегія Верховного суду СРСР 13 жовтня 1941 р. заочно засудила Понєдєліна до розстрілу. Репресовано було всю його родину. Дружину і батька П.Г. Понєдєліна Особлива нарада при НКВС СРСР 12 грудня 1941 р., як членів сім'ї зрадника батьківщини, засудила до п'яти років виправно-трудових таборів.

Генерал Понєдєлін пережив полон і в травні 1945 р. разом з 29-ма іншими генералами був репатрійований у Радянський Союз. Вчорашнім полоненим влаштували фільтрацію. Вона нічого доброго не віщувала. Працівники «Смершу» написали на Понєдєліна безпідставно негативну довідку.

І хоча інші генерали, які були з ним у полоні, заперечували ці звинувачення, наказ № 270, підписаний Сталіним, ніхто переглядати не осмілювався. Військова колегія Верховного суду СРСР знову Понєдєліна, а разом з ним і колишнього командира 13-го стрілецького кор-

пусу генерал-майора Миколу Кузьмича Кирилова, який 7 серпня 1941 р. нібито без опору здався в полон, прирекла 25 серпня 1950 р. до розстрілу, який того ж дня було здійснено.

В 1956 році генералів реабілітували. Виявилось, що антирадянські розмови, які приписували генералу Понєдєліну, і звинувачення висунуті проти Кирилова були придумані чекістами. Генерали їх відкидали, заперечували, спростовували. Але ніхто не хотів зважити на те, що вони вели себе в полоні мужньо і достойно.

Тут не зайвим буде ширше сказати про ще одного уже згадуваного нами генерал-майора, чия доля в певній мірі зв'язана з Буковиною. Маємо на увазі командира 60-ї гірської стрілецької дивізії 12-ї, а потім 18-ї армії Маркіса Бікмуловича Саліхова, в якій теж служило буковинців і бессарабців. Він з 1919 року служив у Червоній армії. Поступово піднімався по службовій драбині, в квітні 1940 року прийняв 60-у дивізію, яка тоді входила до складу Київського особливого військового округу. Початок війни дивізія зустріла на Буковині. Не витримала натиску румунських та німецьких військ і почала відступати. 29 липня військовий трибунал 18-ї армії «за провал бойової операції» засудив генерал-майора до 10 років тюремного ув'язнення з відбуванням покарання після війни. Його понизили у званні до підполковника, і він продовжував воювати. Разом з іншими частинами 18-ї армії в районі Первомайська потрапив у німецький полон і сліди його загубилися. В Головному управлінні кадрів наркомату оборони він числився безвісти пропалим. Військова колегія Верховного суду СРСР 20 липня 1943 р. заочно засудила його до розстрілу. В травні 1945 р. генерал-майор опинився в американській окупаційній зоні. Американці передали його представникам Червоної армії. Було встановлено, що, перебуваючи в німецькому полоні, він працював у варшавській розвідшколі, в якій німці із військовополонених готували агентуру для закидання в тили Червоної армії. 1 серпня 1946 року Саліхова за ці гріхи повісили [215, с. 495-496].

Слід зазначити, що жорстокість, яка була проявлена особливо масштабно в перші місяці війни, коли Червона армія відступала під натиском фашистських полчищ, не зменшилась і в другому періоді, коли Червона армія гнала ці полчища назад, у Німеччину.

В 37-му літерному навчальному стрілецькому полку 27-ї навчальної стрілецької дивізії у м. Канську восени 1944 р. були арештовані органами армійської контррозвідки "Смерш" Сибірського військового округу рядові Леонтій Васильович Костенюк, Федір Костянтинович Пентелюк, Василь Захарович Булега із Суховерхова, Іван Іванович Савчук, Василь Тимофійович Никоряк та Іван Іванович Гоменко з Кліводина. Їх звинуватили в приналежності до ОУН і за ст.ст. 54-1 "а" і 54-11 КК УРСР Особливою нарадою при НКВС СРСР вони були засуджені до 8-ми років виправно-трудових таборів і померли в Норильських таборах у 1949-1957 рр. Реабілітовані за відсутністю у їхніх діях складу злочину [220].

В Червоній армії "смершівці" особливу увагу приділяли буковинцям і бессарабцям, звідки б їх не призивали. Георгія Івановича Мандрюка 1913 р.н. із с. Пригородок Хотинського району двічі мобілізовували в Червону армію. Перший раз – у квітні 1941 р. Зарахували у військову частину, яка стояла в Хотині, рядовим. 1 травня він прийняв присягу. Коли підрозділи 60-ї гірської стрілецької дивізії, відступаючи, перейшли на лівий берег Дністра, Мандрюк сховався на городі в одного селянина с. Окіп від ворожої авіації, що безперестану бомбила переправи й війська, які тільки-но потрапляли в поле зору німецьких льотчиків, і від своїх командирів. Ніч із 6 на 7 липня переночував на городі, а вранці, коли побачив, що в с. Окіп увійшли угорські і німецькі війська, вернувся в своє село і жив у ньому, без будь-яких докорів сумління. Радів, що його не вбило, що війна покотилася на схід, і смерть йому не загрожує.

Та румунська окупаційна влада, шукаючи дармову робочу силу, знайшла Мандрюка і влітку 1943-го мобілізувала в саперну частину, що стояла в Чернівцях й обслуговувала залізницю. Працював і думав як швидше з неї втекти. Коли випала така нагода, кинув військову частину і повернувся в рідний Пригородок.

Другий раз у Червону армію його мобілізували в травні 1944 р. і направили у 37-й навчальний стрілецький полк, а звідти у 21-й гвардійський стрілецький полк 5-ї гв. сд. Як видно зі слідчої справи, Мандрюк не вельми радів цим. Висловлював серед військовослужбовців невдоволення умовами життя в Радянському Союзі, чим звернув на себе увагу сексотів відділу контррозвідки «Смерш». Старший уповноважений цього відділу капітан Гуськов 9 грудня 1944 р. арештував Мандрюка Г.І., й завів на нього справу, у якій звинуватив у зраді батьків-щини ще в 1941 р., коли він, «не бажаючи захищати Радянську Батьківщину, добровільно перейшов на бік противника».

«Перебуваючи повторно на службі в Червоній армії, – писав слідчий, – Мандрюк Г.І. систематично проводив серед військовослужбовців 21-го гв. сп антирадянську агітацію, вихваляв умови життя в Німеччині, зводив наклепи на колгоспний лад, сільське господарство в СРСР і контрреволюційні наклепи на керівників ВКП(б) та Радянського уряду. Крім цього, висловлював небажання служити в Червоній армії, продовжувати боротьбу з німцями, закликав до цього бійців, призваних із Північної Буковини, заявляючи, що їм немає за що воювати і нічого захищати» [221, с. 1-а].

Разом з Мандрюком в одній роті служили Мойсюк Орест Мануїлович із с. Бобівці Сторожинецького р-ну, Гаврилов Олексій Миколайович 1926 р.н. із Херсона, Симчук Василь Іванович 1924 р.н. із Шерівців Горішніх Садгірського р-ну, Вебер Олег Михайлович 1926 р.н. із с. Забуяння Макарівського р-ну Київської обл., Галімов Габдула Шайдулович 1909 р.н. з Татарської АРСР, член ВКП(б), в Червоній армії з 1941 р.

Всі вони підтвердили, що Мандрюк справді вів, як тоді казали, антирадянську агітацію. Особливо широкі свідчення дав Вебер. Подаємо за оригіналом:

«Я должен сказать, что Мандрюк настроен резко антисоветски и среди бойцов проводит антисоветскую профашистскую агитацию, высказывает пораженческие настроения, возводит контрреволюционную клевету на руководителей ВКП(б) и Советское правительство, клевещет на советскую печать и вообще Мандрюк не желает служить в Красной Армии, не желает защищать Родину, воевать с немцами.

Так, например, в конце октября месяца сего года, примерно числа 22-24-го в сарай, где размещались бойцы 4 ср, зашел Мандрюк и в разговоре о войне с немцами заявил, что здесь в Германии население жило очень хорошо, культурно и зажиточно, а там у вас, в СССР, я видел, как люди мучаются в колхозах. В колхозах нищета, дома покрыты соломой и землей, а здесь у немцев каменные дома.

Далее Мандрюк, обращаясь ко мне, спросил: «А что, после войны тоже будут колхозы? – и не дожидаясь моего ответа продолжал: – Эти колхозы выдумали ваши правители». При этом стал возводить клевету на руководство ВКП(б) и Советское правительство, а затем продолжал:

«Это мы за колхозы головы ложим. Зачем мне эта чужая, германская земля? Что я сюда пахать приеду? Они отсюда хотят выгнать буржуазию, а сами хотят быть буржуазией и все это забрать себе, а мы ложим головы» [221, с. 18-19].

Георгій Іванович відкидав свідчення Вебера, як оговорювальні.

– Я нічого антирадянського не говорив, наклепів на ВКП(б) і Радянський уряд не зводив, – заявляв він. Але згодом, очевидно після відповідної фізичної обробки, свідчення Вебера О.М. підтвердив:

«Свідок Вебер, – сказав Мандрюк Г.І., – говорить правду. Я його свідчення підтверджую повністю. Вказані ним факти дійсно мали місце. Я не пам'ятаю точно, коли це було, але я серед бійців заявляв, що в Німеччині населення живе значно краще, ніж в СРСР, що в колгоспах живуть погано, що в колгоспах злидні і т.д.

Я також заявляв серед бійців, що ці колгоспи видумав Сталін і при цьому назвав прізвище одного із керівників ВКП(б) і зводив на нього контрреволюційні наклепи. Я також говорив, що ми за колгоспи кладемо свої голови, що нам не потрібна чужа, німецька земля, що я сюди орати не поїду.

Взагалі все, що свідки говорять, все правда» [221, с. 44].

Військовий трибунал 5-ї гвардійської Червонопрапорної стрілецької дивізії 22 грудня 1944 р. за ст.ст. 58-1 «б» і 58-10 ч. II КК РРФСР засудив рядового 21-го гв. сп Мандрюка Георгія Івановича до 7 років позбавлення волі у виправно-трудових таборах без конфіскації майна з поразкою в правах до 3 років [221, с. 87].

Відомостей, де він відбував покарання і коли вийшов на волю, на жаль, у справі немає. Реабілітувала ж Мандрюка Г.І. військова прокуратура Західного регіону України 11 липня 1997 р. за відсутністю складу злочину, оскільки його розмови не завдали матеріальних збитків державі.

Филимона Івановича Чорного 1907 р.н. із с. Непоротове Сокирянського району разом з іншими односельцями було мобілізовано 23 червня 1941-го і направлено в Проскурів, де їх три дні навчали, а коли німці почали бомбити місто, направили в Прилуки. Там в усіх відібрали зброю, обмундирування, переодягли в цивільне і відправили на Урал, де він з 14 серпня 1941-го по січень 1942-го працював столяром на скипидарно-каніфольному заводі у с. Рудянка. У січні 1942-го трудармійця перевели на Сєвєрський металургійний завод, де він теж працював теслярем та столяром. 27 березня 1945 р. його вдруге призвали в Червону армію і направили в другу роту 144-го гв. сп 49-ї гв. сд 46-ї армії. Ось тут і почалися його страждання. Будучи людиною прямою і чесною, проїжджаючи армійським возом містами і селами Угорщини, Австрії, Німеччини, він захоплювався добре впорядкованими вулицями і дворами, капітальними будівлями. Порівнював з тим, що бачив в Україні та Росії і казав, що українцям та росіянам далеко до культури цих народів.

Ротні сексоти тим часом розпитували Филимона, як йому служилося в румунській армії. А він, не криючись, говорив, що служив там чесно і був нагороджений грамотою. Розповів також, що живучи на кордоні, часто за наказом начальника застави капітана Василеску підвозив до кордону людей у цивільному, очевидно шпигунів, яких прикордонники переправляли у Радянський Союз. А ще він розповів своїм товаришам, що в 1933-му з Радянського Союзу від колгоспів і голоду тікало багато людей у Бессарабію. І одного разу він бачив, як радянські прикордонники убили чоловіка, жінку і хлопця, які перепливали Дністер. Тоді біля цих жертв зібралося багато народу. Лікар зробив розтин грудної клітки хлопця, витяг прострілене кулею серце і показав людям. Румунська влада влаштувала пишні похорони цих жертв зі священиками та музикою.

Про життя ж у Бессарабії Филимон Іванович говорив, що селяни за Румунії господарювали одноосібно і почували себе значно краще, ніж за радянської влади, коли людей почали заганяти в колгоспи. За румунської влади люди платили невеликі грошові податки – 60-70 лей за гектар землі і ніяких натуральних податків не знали. За радянської ж влади від людей забирають майже все, лишаючи їх голодними.

Слідчий відділу контррозвідки "Смерш" 49-ї гв. сд гв. старший лейтенант Паршутін був радий такій відвертості бессарабця. Його, правда, цікавило ще кілька питань:

1. Яким органом Чорний Ф.І. був залучений до перевезення шпигунів?
2. Які ще завдання він одержував від капітана Василеску?
3. За чиїм завданням він веде антирадянську пропаганду в полку?..

Филимон Іванович відповів, що людей до кордону підвозив безплатно, за наказом капітана. Інших завдань від Василеску не одержував. А про умови життя за часів румунської влади і

при радянській владі, як і про умови життя в Німеччині, Угорщині та Австрії, говорив правду, яку бачив на власні очі, без будь-якого злого умислу.

22 серпня 1945 р. військовий трибунал 49-ї гв. сд у складі майора юстиції Короля, гв. сержантів Акопяна і Глєбова при секретарі сержанті Плакунові засудив рядового Чорного Ф.І. до десяти років позбавлення волі і 5 років поразки в політичних правах з конфіскацією майна. Кару відбував у Комі АРСР. Вийшов на волю 14 грудня 1953 р. Реабілітував же його військовий трибунал Одеського військового округу тільки 23 травня 1969 р. за відсут-ністю у його діях складу злочину [222].

За такі ж "кримінальні дії" 25 березня 1945 р. були заарештовані відділом контррозвідки "Смерш" 7-ї запасної кінно-артилерійської бригади у м. Кірсанов Тамбовської обл. Ро-сійської Федерації рядові Іван Григорович Березовський 1912 р.н. із с. Самушин та Яків Іванович Манчуленко 1914 р.н. із с. Митків Заставнівського р-ну. Слідчий контррозвідки "Смерш" ст. лейтенант Усачов звинуватив рядових 17-го запасного кінно-артилерійського полку в проведенні серед особового складу антирадянської пропаганди. Вони нібито вихваляли румунську та німецьку окупацію і зводили наклепи на радянську владу, Червону армію і колгоспи. Слідчий знайшов свідків, які підтвердили ці звинувачення.

Військовий трибунал Тамбовського гарнізону під головуванням капітана юстиції Поспєлова у закритому засіданні на підставі ст. 58-2 КК РРФСР засудив Березовського І.Г. до 10-ти, а Манчуленка Я.І. до 8-ми років виправно-трудових таборів з поразкою в правах на 5 років і конфіскацією майна.

Репресовані воїни писали скарги на вирок трибуналу, але помічник військового прокурора Орловського військового округу визнав їх безпідставними і залишив без задоволення. Тільки 3 березня 1972 р. військовий трибунал Московського військового округу під головуванням генерал-майора юстиції М. Соколова вирок військового трибуналу Тамбовського гарнізону від 17 травня 1945 р. скасував за відсутністю складу злочину і реабілітував безвинно репресованих [223].

Репресії діяли не тільки у роки війни, а й після неї. Леонтій Семенович Ванзяк 1925 року народження, уродженець с. Рингач Новоселицького району був призваний у Червону армію 9 травня 1944 року. Служив у окремому саперному батальйоні, потім у 4-ій інженерно-саперній бригаді, у 5-ій штурмовій інженерно-саперній бригаді, а після її розформування був направлений у 23-ій інженерно-саперний полк, який на той час стояв у м. К'яхту Бурят-Монгольської АРСР.

Леонтій Семенович брав участь у боях з німецькими військами з листопада 1944-го по травень 1945-го року на Ленінградському, 1-му і 2-му Прибалтійських фронтах. Воював у серпні 1945 року з японцями. Був нагороджений медалями «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 років» та «За перемогу над Японією».

І ось цього, опаленого фронтовими боями, воїна армійські сексоти звинуватили у тому, що він нібито веде серед військовослужбовців антирадянську пропаганду і агітацію, зводить наклепи на життя в Радянському Союзі, вихваляє життя за кордоном, навіть має намір зрадити батьківщину і підмовляє до зради своїх однополчан.

Слідчий 1-го відділення 3-го відділу управління контррозвідки МДБ Забайкальського військового округу лейтенант Никифоров оформив ці звинувачення в постанову на арешт [224]. 23 лютого 1948 року червоноармієць Ванзяк був арештований. Почалися нічні допити. Леонтій Семенович зізнався, що вів «антирадянську агітацію», а саме: говорив, що румунські солдати краще забезпечуються матеріально, ніж воїни Червоної армії, що в Радянському Союзі закони надзвичайно суворі, за дрібні законопорушення назначають високі кари. За крадіжки, які нічого не варті, судять на 10-15 років. В Румунії за такі крадіжки взагалі не судять, а

обмежуються штрафом. Казав, що в Радянському Союзі не тільки солдати погано забезпечуються, а й увесь народ, що колгоспники живуть погано. У Румунії колгоспів не було і людям жилося краще. Тепер же колгоспники весь хліб віддають державі, а самі залишаються голодними. Вони тікають у міста і не хочуть повертатися в села, бо в містах одержують хлібні картки, а в колгоспах їм хліба не дають.

Ванзяк зізнався, що, сидячи на гауптвахті з рядовим Муренцевим, вмовляв його тікати в Румунію, де втікачів добре приймають, дають хати, корови – все, що потрібно для життя. Коли Муренцев сказав, що не знає румунської мови, й не зможе там влаштуватися на роботу, Ванзяк пообіцяв йому допомогти влаштуватися на роботу і вивчити мову. Розповідав Муренцеву, що в 1944 році багато людей із радянської території тікало в Румунію, по них стріляли з кулеметів, але вони не повертались назад і тікали в чужу країну.

Як бачимо, Ванзяк був занадто щирим і відвертим у своїх розмовах з однополчанами. Він не сподівався, що ці розмови ляжуть в протокол слідчого, а там і військового трибуналу Читинського гарнізону, який 9 квітня 1948 року на підставі ч. 1 ст. 58-10 КК РРФСР засудив учасника бойових дій, героя двох воєн, кавалера трьох бойових медалей до 8 років позбавлення волі у виправно-трудових таборах і поразки в політичних правах на 5 років.

Де він відбував покарання, коли звільнився з таборів – встановити не вдалося. Відомо, що батько репресованого Ванзяк Семен Гнатович теж був учасником війни, повернувся з Червоної армії додому інвалідом, брат Іван Семенович Ванзяк пропав безвісти. Мати Марія Захарівна Ванзяк 1889 року народження була непрацездатною. 7 грудня 1945 року Рингацька сільська рада в своєму листі командиру 5-ї штурмової інженерно-саперної бригади просила відпустити Леонтія Семеновича з армії для розпорядження майном. Цей лист був вилучений слідчим при арешті червоноармійця 23.02.1948 р. Замість рідної домівки Ванзяк потрапив у тюрму.

Безпідставні звинувачення з Ванзяка були зняті військовою прокуратурою Західного регіону України 15 січня 1997 року. Прокуратура визнала, що вислови Ванзяка серед військовослужбовців не були контрреволюційними, оскільки не закликали до повалення, підриву або послаблення радянської влади, вчинення окремих контрреволюційних злочинів, а тому складу злочину, передбаченого ст. 58–10 ч. 1 КК РРФСР не утворюють. Таким чином, воїна реабілітовано. Але хто ж йому поверне тих 8 років, які він просидів у таборах?

Випадків запізнілого відновлення справедливості надміру багато. Біда тільки, що розстріляним не повернути життя, а тим, хто вийшов з тюрем і концтаборів живим, не повернути років і здоров'я, втрачених у тих жахливих установах.

За зібраними нами даними, в Червоній армії у 1941-1945 рр. було репресовано понад 300 воїнів Чернівецької обл., з яких 20 розстріляно, 38 померло в тюрмах і таборах [225]. Близько 45% з них засуджені за "антирадянську агітацію", тобто за негативну оцінку тодішньої радянської дійсності. Більшість репресованих на сьогодні реабілітована, оскільки в їх діях не було складу злочину. Але не всі дожили до реабілітації, не всі вийшли з таборів живими.

* * *

На окрему увагу заслуговують ті військовослужбовці, які з тих чи інших причин потрапили в німецький полон. Їхня доля виявилася далеко не простою. Оцінюючи величезні втрати Червоної армії в перші місяці війни і повернення значної кількості воїнів з оточення або полону, які втрачали в командування політичну довіру, Державний Комітет Оборони видав 27 грудня 1941 р. постанову про перевірку і фільтрацію колишніх військовослужбовців Червоної армії, що перебували в полоні і оточенні.

Заступник наркома оборони СРСР по тилу генерал Хрульов одержав вказівку про створення збірно-пересильних пунктів колишніх військовослужбовців Червоної армії, виявлених на звільнених від противника територіях. Командири усіх рангів одержали наказ затримувати колишніх оточенців і полонених і направляти на збірно-пересильні пункти, якими керували офіцери особливих відділів НКВС. А 28 грудня 1941 р. появився наказ № 001735 наркома внутрішніх справ Л.П. Берії «Про створення спеціальних таборів для колишніх військово-службовців Червоної армії, які перебували в полоні і оточенні противника», який вимагав виявляти серед них «зрадників батьківщини, шпигунів і диверсантів» [215, с. 604].

29 грудня появився наказ НКВС № 0521, який вимагав червоноармійців, звільнених із полону, і тих, що втекли з полону, відправляти в табори НКВС, а поранених і хворих – в госпіталі при цих таборах. Всі без винятку підлягали перевірці. Утримували ж їх у таборах, як особливо небезпечних державних злочинців: високі паркани, колючий дріт. Охороняли табори конвойні війська НКВС. Побачення з рідними і переписка заборонялись. Багатьох після фільтрації судили як зрадників батьківщини тільки за те, що вони в полоні були лікарями, санітарами, кухарями, перекладачами, тобто обслуговували самі себе. Не обминула ця гірка чаша й буковинців.

23 листопада 1944 р. оперуповноважений «Смершу» 368-го запасного стрілецького полку 24-ї запасної стрілецької дивізії старший лейтенант Устименко на підставі ордера № 87 арештував рядового 51-го зсп 24-ї зсд Андрія Матвійовича Куделька 1913 року народження із с. Недобоївці Хотинського району [226]. Розглянувши матеріали слідчої справи № 388, смершівець звинуватив повторно мобілізованого червоноармійця в злочинах, передбачених статтею 54-1 «а» КК УРСР, точніше – в добровільній здачі в німецький полон.

Дивізія стояла в Самарканді. Простежимо за ходом справи. В день арешту старший лейтенант Устименко провів свій перший допит. Дізнався, де й коли Куделько народився, що в нього в Недобоївцях є дружина Паладія Павлівна, що його батько Матвій Григорович Куделько займався сільським господарством. Мав 6 гектарів землі, 1 коня, 1 корову, 3 вівці і вітряк. У 1921 році він помер, мати померла ще раніше, Андрій залишився сиротою. Господарство вів старший брат. Андрій закінчив 2 класи сільської школи і допомагав братові. А в 1928 році одружився і почав жити окремо. В 1935 році А.М. Куделька призвали в румунську армію, де служив два роки. Повернувшись з армії, продовжував займатись хліборобством. На той час мав 3 гектари землі, коня, корову і вітряк.

Коли в червні 1940 року Північну Буковину і Бессарабію приєднали до Радянського Союзу, Куделько продовжував господарювати на своїй землі і в своєму вітряку, який молов селянам збіжжя.

22 червня 1941 року загриміла війна, а наступного дня Куделька А.М., як і всіх недобоївчан 1905-1922 років народження, мобілізували в Червону армію і направили в Хотин, а звідти – Житомир і через день – у Білу Церкву.

«Рухались лісами, – розповідав на допиті арештований червоноармієць. – Було нас близько 400 чоловік. Всі в своєму домашньому одязі. Не доходячи до Білої Церкви, колону налетіли німецькі літаки, що почали обстрілювати і бомбити колону. Люди розбіглися. Збиралися три дні. Зібрали чоловік сорок під керівництвом сержанта, прізвища якого ми не знали. Через день він теж зник. І ми рішили повертатись додому. В одному із сіл наткнулись на німецькі війська, які і взяли нас у полон».

Далі підемо за розповіддю Андрія Матвійовича. Полонених буковинців, яких радянське командування не встигло як слід обмундирувати і озброїти, німці привели назад у Житомир, протримали в таборі 6 днів і відправили в Рівне, а звідти через три дні направили у місто Холм, де теж побули кілька днів, і полонених перевели в Замостя. Тут їх тримали два з половиною місяці і відправили в Раву-Руську. Звідти частину полонених з України відпустили

додому, а Куделька та інших бессарабців перевели у Львів, у табір «Цитадель», де вони пробули майже два місяці, і в березні 1942 року їх відправили в Станіслав. Тут в'язнів тримали близько двох місяців і знову повернули у Львів. Звідси через два місяці направили в Румунію, в табір Дорнешти, де бранці пробули два тижні і їх усіх відпустили додому. Ось така непроста історія Андрія Куделька, який, не будучи в повному розумінні червоноармійцем, бо ж, як уже говорилось, присяги не приймав, зброї йому не вручали, повністю у військову форму не обмундирували, військовій справі не навчали, більше року був військовополоненим, якого німці не знали куди подіти.

Куделько повернувся в Недобоївці тільки восени 1942 року, і то після того, як брат з відповідними документами поїхав у Дорнешти, показав їх табірному начальству і привіз Андрія додому, де він продовжував працювати у своєму господарстві. Орав, волочив, сіяв, збирав урожай, щоб не вмерти з голоду.

З приходом Червоної армії в Чернівецьку область вдруге у березні-квітні 1944 року недобоївчан знову мобілізували до радянського війська і почали перепускати через фільтри «Смершу». Одних питали про інших, посилали запити в місцеві органи влади, вишукуючи «зрадників батьківщини» та інших «ворогів СРСР».

Разом з Андрієм Кудельком у 1941 році в одній частині служили Андрій і Федір Майданські, Яків і Григорій Скоробогачі, Василь Семенюк, Іван Миронюк, Іван Палій та ряд інших недобоївчан. Усі вони пройшли через це чистилище. Слідчий Устименко намагався звинуватити Куделька не тільки у зраді батьківщини, а й у приналежності до куркульського роду. 28 листопада 1944 року він задавав, зокрема, такі питання:

Устименко: Слідство має дані, що ви за походженням великий куркуль. Мали найманих робітників і від 5 до 6 гектарів землі. Признаєте це?

Відповідь: Як мій батько, так і я куркулями не були, найманої сили не мали жодної особи.

Питання: Розкажіть як ви добровільно здались німцям.

Відповідь: Добровільно я не здавався. Із Хотина 23.06.41 р. ми приїхали в Кам'янець-Подільський. Звідти через 7-8 днів прибули в Житомир. Тут нас розташували в лісі поруч з містом. Переночували одну ніч. Вранці почали видавати форму. Форми не вистачило. Я одержав тільки шинелю і пілотку. Пробули тут ще одну добу і рушили походом на Білу Церкву. Звідти мали йти на Київ. Так нам пояснювали. Пройшовши кілька десятків кілометрів від Житомира, на нас налетіло 11 німецьких літаків, які почали бомбити.

Далі Куделько майже дослівно повторив те, що казав на першому допиті, тільки додав, що, перебуваючи в Холмському таборі, працював на кухні. Це наштовхнуло Устименка на нові провокаційні питання.

Устименко: Слідство володіє даними, що ви в таборах військовополонених працювали на користь німців. Були в таборі поліцаєм. Дайте з цього питання свідчення.

Відповідь: Я ніколи не був поліцаєм. Я працював на кухні.

Устименко зачитав «свідчення» Майданського Федора Микитовича від 17.11.44 р., в яких той «свідчив», що Куделько був поліцаєм.

Відповідь: Свідчення Майданського Федора Микитовича неправдиві.

Питання: А в селі ви мали зв'язки з окупаційними властями?

Відповідь: Не мав.

Устименко зачитує «свідчення» Семенюка Василя Фроловича від 13.11.44 р., в яких той «свідчить» смершівськими шаблонами, що Куделько підтримував зв'язок з жандармерією, видавав їй прорадянськи настроєних односельчан.

«Це брехня!» – категорично відкидає вигадки слідчого А.М. Куделько.

Устименко зачитує «свідчення» Миронюка Івана Петровича від 11.11.44 р., який нібито заявив, що Куделько був у роки румунської окупації в селі донощиком.

«Це брехня!» – відповідає арештований.

«Розкажіть про антирадянську діяльність», – наступає далі Устименко.

«Ніякої антирадянської діяльності я не вів», – відповідає Куделько.

Устименко знову звертається до «свідчень» В.Ф. Семенюка, який нібито заявив на допиті 13.11.44 р., що в 1943 р., коли Недобоївці були окуповані румунами, Куделько вів у селі антирадянську агітацію.

«Брехня! Не визнаю!» – різко заявляє Куделько.

Слідчий зачитує заяву Фриюка Івана Омеляновича від 17.11.44 р. про те, що в ешелоні, їдучи із Західної України в 51-й зсп у місто Катта-Курган, Куделько проводив серед мобілізованих антирадянську агітацію.

«Признаєте ці свідчення?» – допитувався Устименко.

«Частково. Коли я побачив за Волгою хати, обмазані глиною, я сказав: подивіться як живуть люди у Радянському Союзі», – чесно відповів Куделько.

Отже, одне невелике зізнання арештованого Устименко нарешті добув. Але цього було замало, щоб запроторити Куделька на кілька років у виправно-трудові табори. Він знову звертається до «свідчень» Ф.М. Майданського від 17.11.44 р., який нібито твердив, що його односельчанин у 1943 р. мав вогнепальну зброю, з якою відкрито ходив вулицями села.

«Визнаєте?» – допитувався слідчий.

«Не визнаю! Ніякої зброї я не мав у 1943 році».

Устименко: 23 листопада 1944 р. ви казали, що здались у полон у цивільному, а 28.11.44 р. заявили, що здалися у військовій формі.

Куделько: У напіввійськовій формі. Мав пілотку й шинелю. Зброї я не мав. Зовсім не одержував.

Устименко: Німецькі офіцери допитували вас у Житомирі та Холмі?

Куделько: В Житомирі цікавились біографічними даними, а в Холмі – з якої я частини, скільки там було людей, яку вони мали зброю. Оскільки у нас ніякої зброї не було, не було про що й розказувати.

Здавалось все ясно. Людина не винна. Приймайте від неї присягу, видавайте зброю і хай служить батьківщині. Адже на заході ще гриміла війна. Та не зважаючи на всі заперечення Куделька, якого не так легко було зламати чи залякати, Устименко 7 грудня 1944 р. написав постанову про пред'явлення звинувачення, в якій стверджував, що Куделько А.М., будучи в 1941 р. на фронті, добровільно здався в полон до німців, а в таборах для військовополонених працював поліцаєм. Повернувшись у село, в період 1943-1944 рр. був активним пособником румунських властей, видавав румунській жандармерії радянських активістів і невдоволених окупантами. Зокрема, видав румунським жандармам колишнього голову сільської ради, радянського активіста Гаврила Рижака, жителя с. Недобоївці Сидора Виклюка. Крім того, Куделько проводив антирадянську агітацію серед жителів с. Недобоївці і по дорозі в Червону армію серед червоноармійців, які їхали з ним в одному вагоні.

Цього ж дня Устименко ведення справи передав лейтенанту Баклунову і той пройшовся по другому кругу, намагаючись перетворити брехню і наклепи в правду. Було уточнено, що разом з Кудельком у 1941 році були мобілізовані в Червону армію Ниврянський Петро, Романчук Яків, Палій Григорій, Майданський Андрій, Пострижак та інші. Коли семеро беззбройних недобоївчан зустрілися в одному із сіл Житомирської області з п'ятьма озброєними німцями, то без будь-якого опору здалися в полон. Вмерти марно ніхто не хотів.

На запитання лейтенанта Баклунова, що вони робили в таборах, Куделько відповів, що в Холмі будували манеж для німецької кавалерії, а в Раві-Руській він був старшим над 10-ма

полоненими, які працювали на кухні. Романчук Яків теж працював на кухні. Скоробогач і Палій сиділи в таборі і не працювали. Робочим на кухню Куделька призначив колишній лейтенант Червоної армії, татарин за національністю.

Баклунов: Розкажіть про свою зрадницьку діяльність у таборі військовополонених.

Куделько: Ніякою зрадницькою діяльністю в таборі військовополонених я не займався. Я був таким самим полоненим, як і всі. І нікого нікому не видавав.

Баклунов: Ви знущались над червоноармійцями, доносили табірному начальству про намічені втечі та інше. Дайте з цього питання покази!

Куделько: Я уже сказав, що зрадницькою діяльністю не займався. І розповідати мені з цього приводу нічого.

Баклунов, як видно з протоколу, не мав наміру спростувати «звинувачення» Устименка і повністю підтвердив їх, додавши, що Куделько, будучи на фронті, не сам, а в складі 6 осіб добровільно здався в полон. Тут, як і всюди, правда була перекрита злочинною брехнею. Речових доказів по справі не було.

7 липня 1945 р., уже після перемоги над Німеччиною, Особлива нарада при наркомі внутрішніх справ СРСР за зраду батьківщини за ст. 54-10 КК УРСР засудила Куделька Андрія Матвійовича до 8 років виправно-трудових таборів. Відбував він несправедливу кару спочатку в Ташкентському таборі, потім у Челябінському, де працював у тайзі на спорудженні цементного заводу.

Звільнився з таборів 29 серпня 1952 р. і в першій декаді вересня був вдома. Писав листи і заяви в різні інстанції, шукав справедливості. В заявах у вищі інстанції й у відповідях слідчому управління держбезпеки по Чернівецькій області Рашківському 22 січня 1974 р. події викладаються трохи не так, як Андрій Матвійович розповідав Устименку і Баклунову. Там не згадувалось поранення в ногу осколком від німецької бомби, а тут така інформація появилась. Зате були повністю спростовані брехні, вигадані слідчими 24-ї зсд. Рижак Гаврило Сидорович, наприклад, заявив, що румунські жандарми ніколи в його хаті обшуку не проводили, ніколи його не арештовували і не били.

Виклюк Сидір Назарович 1904 чи 1906 року народження був арештований жандармами ще до 1940 р. за те, що співав біля корчми пісню «Вставай, піднімайся, робочий народ!». Він ще за Румунії продав свій дім у селі і виїхав у Молдавію. Ніхто з односельчан ніколи ніякої зброї в Куделька не бачив. Донощиком жандармерії він ніколи не був.

І хоча велика брехня, яку нагребли Устименко та Баклунов, розсипалась, слідчий Рашківський 3 березня 1974 р. зробив висновок, що Куделько справедливо засуджений за добровільну здачу в полон у липні 1941 р. По всіх інших епізодах Рашківський пропонував кри-мінальну справу припинити за недоведеністю участі засудженого в інкримінованих йому діяннях. Тодішній начальник обласного управління КДБ Г.М. Чекалов 6 березня 1974 р. затвердив цей висновок. Гріх добровільної здачі в полон продовжував висіти над Кудельком. Він не міг добитися пенсії, бо із життя випало 8 років. Для пояснення цього розриву не мав відпо-відних документів. І тільки 25 квітня 1974 р. військовий трибунал Прикарпатського військового округу під головуванням підполковника юстиції Жуйкова скасував постанову Особливої наради при НКВС СРСР від 7 липня 1945 р. у відношенні Куделька Андрія Матвійовича і кримінальну справу на нього припинив: у частині звинувачення за ст. 54-1 «б» КК УРСР на підставі п. 2 ст. 213 КПК УРСР, тобто за недоведеністю участі обвинувачуваного в здійсненні злочину, а за ст. 54-10 КК УРСР на підставі п. 2 ст. 6 КПК УРСР – за відсутністю в діях складу злочину. Правда нарешті здолала брехню.

Ми навели лише один приклад свавільного знущання «смершівців» над рядовими громадянами СРСР. А таких прикладів можна навести мільйони. Це неймовірний жах недалекого минулого. Хай він ніколи до нас не повертається.

1.7. РЕПРЕСІЇ ПРОТИ УПА БУКОВИНИ У 1944–1952 РОКАХ

ДІЯЛЬНІСТЬ УПА на Буковині розгорталася з березня-квітня 1944 р. Початок їй поклала група українських націоналістів, що прибула в цей час із Галичини під проводом Артемізії Галицької, уродженки с. Нова Жучка під Чернівцями, учительки за фахом, яка з 27 березня 1944 р. очолювала Буковинський крайовий провід ОУН. Вона створила 4 боївки – "Тихого", "Лугового", "Кармелюка" і "Гайворона" по 25 осіб у кожній і розіслала по районах із завданням вести організаторську, пропаган-дистську, мобілізаційну та бойову діяльність [227].

Ідейно-теоретичними постулатами Буковинської, як і всієї УПА були рішення 3-го надзвичайного великого збору ОУН-революційної, що відбувся в серпні 1943 р. і прийняв резолюцію "За що бореться Українська Повстанська Армія". Головним завданням УПА була боротьба за створення Самостійної Соборної Української Держави (ССУД).

З 30 березня по 25 вересня 1944 р. Карпатами проходила фронтова лінія. Боївка "Лугового" – Василя Мироновича Шумки, яка на 1 червня 1944 р. виросла до 800 осіб, прийняла назву Буковинської Української Самооборонної Армії (БУСА). В.М. Шумка без дозволу кра-йового проводу ОУН уклав з командуванням 8-ї німецької армії договір про взаємодію і взаємодопомогу. І до 10 вересня виконував цей договір, одержуючи від німецького командування зброю, боєприпаси, медикаменти, обмундирування, інструкторів з розвідувально-диверсійної справи [228].

10 вересня 1944 р., коли радянські війська пішли в наступ, В.М. Шумка розпустив БУСА. Взявши із собою 120 вояків, він пішов в Угорщину, звідти в Чехословаччину і далі на Захід. Ті ж вояки БУСА, які залишилися в Карпатах, перейшли в Галичину, в район гори Кобили, де під командою сотенного Олексія Семеновича Додяка – "Криги" утворили сотню числом до 300 вояків. Сотня ділилася на боївки по 40-50 осіб у кожній і діяла на території Путильського та Вижницького районів.

У листопаді 1944 р. на Буковину з Галичини прийшла група вояків УПА на чолі з Назарієм Степановичем Данилюком – "Перебийносом", уродженцем с. Лашківка Кіцманського району, адвокатом за освітою. "Крига" виділив йому дві чоти (взводи) і Данилюк став сотенним, а водночас і курінним, командуючим УПА Буковини.

В цей час у Карпатах, окрім сотень "Криги" і "Перебийноса", діяли сотні "Яструба" – Москалюка Онуфрія Ілліча із с. Діброва Вижницького району, "Боєвіра" – Романа Дубика із Чернівців. П'ятою була сотня "Борисенка" – Рижка Олексія Георгійовича із с. Мілієве Вижницького району.

Рівень боєздатності усіх п'яти сотень не був однаковий, їх бойовий літопис нерівнозначний. В основному вони займалися індивідуальним терором, нападали на сільські ради, магазини, промислові підприємства. Убивали червоноармійців, прикордонників, міліціонерів, працівників НКВС, голів і секретарів сільрад, фінагентів, уповноважених мінзагу, бійців винищувальних загонів та їх рідних, завідуючих клубами і бібліотеками, секретарів комсомольських організацій.

Найбільшою акцією сотні "Боєвіра" був напад на с. Берегомет Вижницького району 29 жовтня 1944 р., де було спалено деревообробний комбінат, 8 житлових будинків, убито 12 громадян села. Інші бойові акції УПА того періоду були меншими за масштабами, але по-дібними за своїм змістом. Так, 13 листопада 1944 р. боївка СБ в складі 36 осіб під керівництвом "Юрася" – Майданського Костянтина Дмитровича з Рогізни та "Скригуна" – Северина

Івана Миколайовича з Горішніх Шерівців напала на Дорошовецький спиртзавод Заставнівського р-ну. Розділившись на дві групи, бойовики оточили та заблокували цехи заводу і службове приміщення, де в той час перебували директор Рахлін, головний механік Василь Андрі-йович Хлівний, інженер-хімік Рахмутов, лаборантки, робітники і службовці.

Боївка розгромила цехи заводу, поламала обладнання, випустила з баків продукцію. Робітників, які намагалися зупинити ці дії, розстрілювали на місці. Таких потім нарахували 12 осіб. Набравши спирту, захопивши друкарську машинку, а також зброю, яка належала охороні, боївка зникла. Завод на довгий час був виведений з ладу [229].

Часто, на жаль, жертвами жорстоких і невиправданих акцій УПА ставали безвинні люди і навіть діти, а то й цілі сім'ї, як це мало місце в с. Мілієве, де в ніч на 2 травня 1944 р. була повністю знищена сім'я колишнього голови сільради Іллі Олексійовича Шандра, який у той час воював на фронті. Дружина Марія Андріївна Шандро і семеро дітей – Ганна, Георгій, Савета, Іванна, Ярослав, Олімпія, Одарка були розстріляні в хаті. З усієї численної родини випадково уцілів лише поранений у руку Петро.

Після відступу у вересні 1944 р. німецьких військ з Буковини гірський терен був повністю підконтрольний внутрішнім військам НКВС, які займалися ліквідацією боївок УПА. Здавалося, що для них прийшов кінець. Але вони пручалися, діяли, нагадували про себе, хоча в окружному проводі ОУН не все було гаразд. У листопаді 1944 р. у зв'язку з непорозумінням, які існували між Артемізією Галицькою і її підлеглими, член Коломийського проводу ОУН Василь Максимович Савчак – "Сталь", який відав справами Буковини, вирішив провести в Буковинському окружному проводі деякі зміни. На місце Артемізії Галицької він призначив Володимира Тодорюка – "Тура", який до цього був заступником "Сталя" з організаційних і пропагандистських питань. "Сталь" сформував новий провід ОУН Буковини і його УПА в такому складі: "Тур" – провідник, він же організаційний референт; "Перебийніс" – керівник УПА; "Галаган" – керівник СБ; "Степан" – Мирослав Кіндзірський – референт з пропаганди; "Федір" – Мирослав Гайдук – військовий референт [230].

Водночас "Сталь" розподілив Буковину на дві зони – гірську і низинну. В гірську входили Путильський і Вижницький р-ни. Очолював її "Тур". До низинної належали Сторожинецький, Чернівецький, Вашковецький, Кіцманський, Заставнівський і Садгірський р-ни. Її очолював "Степан". Зони ділилися на повіти і райони. Наприклад, Путильський і Вижницький р-ни складали гірський повіт на чолі з "Черемшиною" – Миколою Пилиповичем Кричуном. Низинна зона ділилася на два повіти – Сторожинецький і Чернівецький. В Сторожинецький входили Сторожинецький і Глибоцький р-ни, в Чернівецький – Вашковецький, Кіцманський, Заставнівський, Садгірський і Чернівецький з районними проводами на чолі.

Буковинський окружний провід ОУН мав у цей час сім референтур. Політичну очолював "Сталь", організаційну – "Тур", СБ – "Галаган", військову – Мирослав Гайдук, пропаганди – Мирослав Кіндзірський, санітарну – Луція Карличук, дружина "Перебийноса", жіночу – Надія Василівна Пилип'юк – "Марина", а згодом "Одарка" – Стефанія Іллівна Понич [231].

Головною референтурою була політична, яка вела спостереження і контролювала всі організації ОУН, рух мережі; налагоджувала і керувала зв'язками з вищими інстанціями ОУН; спрямовувала і сконтактовувала діяльність референтур; визначала ставлення ОУН до представників інших національностей, які жили на Буковині.

Організаційна референтура займалася організацією і насаджуванням мережі ОУН Буковини; визначенням структури адміністративно-територіального поділу мережі ОУН; керівництвом внутрішніми зв'язками ОУН в Буковині і контролем за ними; організаційним керівництвом нижчими ланками ОУН; контактуванням діяльності ОУН із СБ.

Служба безпеки стежила за діями і поведінкою всіх членів ОУН і боївок УПА; проводила слідство і покарання членів ОУН-УПА, які провинилися, та захоплених місцевих жителів і

представників радянської влади; боролася з агентурою органів НКДБ-НКВС, що засилалася в ОУН і насаджувалася в інших місцях.

Військова референтура займалася формуванням УПА; здійсненням диверсійних і терористичних актів у великих масштабах; навчанням вояків УПА військовій справі; збиранням зброї і боєприпасів.

Референтура пропаганди розповсюджувала націоналістичну літературу, проводила бесіди в низових ланках ОУН і серед населення; контролювала і спрямовувала пропагандистську і агітаційну діяльність у мережі ОУН і серед населення; давала інструктивні і методичні настанови нижчим ланкам ОУН про форми і методи агітаційно-пропагандистської роботи.

Санітарна референтура організовувала госпіталі, лікування хворих і поранених членів ОУН-УПА; навчала членів ОУН-УПА санітарній справі; турбувалася про забезпечення потреб УПА в медикаментах і медичних матеріалах.

Жіноча референтура створювала жіночу мережу ОУН; налагоджувала зв'язки між ланками ОУН від низових до крайових; займалася виготовленням обмундирування, взуття, забезпеченням продовольством, переховуванням поранених і хворих членів УПА, а також тих, що перебували на нелегальному становищі.

Оцінюючи організаційно-політичну діяльність ОУН-УПА, мусимо сказати, що вона в той складний і небезпечний час була налагоджена добре. В кожному селі був станичний чи станична, які займалися збором інформації, продуктів харчування, грошей, одягу і взуття, підготовкою і відбором людей. Але на діяльності ОУН Буковини негативно позначалися постійні непорозуміння між "Сталем" і "Мотрею", вірніше – між Коломийським і Буковинським окружними проводами ОУН. Артемізія Галицька, хоч і була в грудні 1944 р. зміщена "Сталем" з посади окружного провідника ОУН Буковини, не погодилася із цим рішенням і продовжувала виконувати функції провідника. Вона направила в Хотинський р-н повітовий провід у складі організаційного референта "Павленка", провідника СБ – "Славути" і зв'язкової – "Уляни" [232]. Але, як дійшла ця трійка в райони і що встигла там зробити, – невідомо.

"Сталь" восени 1944 р. ставив завдання: як можна більше мобілізувати людей в УПА, навчити їх військовій справі, обмундирувати і озброїти. Рекомендувалося в бої з підрозділами Червоної армії вступати тільки у безвихідних випадках, готуватися до активних збройних виступів весною 1945 р. Він наказав влаштовувати засади на дрібні військові групи з метою здобуття зброї і обмундирування. Курінь "Перебийноса", у свою чергу, мав також вести агітаційну роботу серед населення. З цією метою окремі сотні і чоти мали ходити по населених пунктах, демонструючи себе як збройну і політичну силу. Та час демонстрацій уже минув. На боївки УПА повсюди чекали засідки і оточення.

В кінці листопада 1944 р. розпочався рейд куреня "Перебийноса" з гір до Дністра, але дійшов він лише до с. Спаська Вашковецького р-ну. В Станівцях курінь зустрівся із частиною внутрішніх військ. У бою була повністю знищена чота "Берези". Загинув і сам чотовий – Василь Монах з Глибокої. Боячись більших втрат, курінь повернувся в гори [233].

Кінець 1944 р. приніс ОУН Буковини і УПА великі втрати. 29 грудня 1944 р. у Васловівцях внаслідок вимушеної зради одного з керівників крайового проводу було захоплено увесь крайовий провід ОУН-УПА Буковини. Артемізія Галицька хотіла покінчити з життям, але була врятована. Мирослав Кіндзірський – "Степан", організаційний референт проводу на той час, був убитий, Мирослав Гайдук – "Федір", військовий референт, здався. Була захоплена і ліквідована вся їхня обслуга і охорона [234].

Незважаючи на ці втрати, боївки не припиняли своєї діяльності, яка мала, в основному, терористичний характер. В Заставнівському і Садгірському р-нах оперувала боївка СБ під командуванням Костянтина Майданського – "Юрася". Вона чинила розправи над працівни

ками міліції, головами сільрад, бійцями винищувальних загонів, сільськими активістами та запідозреними в співробітництві з НКВС-НКДБ.

У кінці 1944-го – на початку 1945 рр. в ОУН і УПА пішло багато дівчат і молодих жінок. Це пояснювалося тим, що майже всі чоловіки і повнолітні юнаки були мобілізовані в Червону армію і поповнювати боївки було ніким. Дівчата й жінки були уже не тільки медсестрами і кухарками, а й ходили з боївками на операції. В грудні 1944 р. із семи районів низинної зони в чотирьох районні проводи ОУН очолювали жінки і дівчата: Садгірський – "Орися" – Гелич Рахіля Юріївна з Рідківців, Заставнівський – "Тетяна" – Кушнірук Євгенія Григорівна із Шубранця, Вашковецький – "Жабка" – Максимюк Фросина з Глибокої, Глибоцький – "Катря" – Ткачук Стефанія Тимофіївна із Шубранця. В багатьох районах жінки і дівчата були підра-йонними, станичними, зв'язковими, розвідницями, господинями явочних квартир тощо [235].

Центральний провід ОУН, щоб запобігти співпраці населення з НКВС-НКДБ, видав наказ силами СБ знищувати сексотів, бо через них втрачаються найкращі організаційні кадри. Не допускати організації клубів, хат-читалень, щоб "більшовики не вели серед населення політроботи". Не допускати організації комсомолу, щоб "не викривляти душі нашої молоді"; за всяку ціну розбити винищувальні загони, що "вислужуються перед режимом, який спрямований проти нас і українського народу"; українців зі сходу приймати, бо серед них є хороші люди; "особи, які явилися з повинною до більшовиків, у тім числі і члени ОУН, повинні бути тихо ліквідовані – нам зрадників не треба; знищувати будь-яким способом зрадників і осіб, які вислужуються, які перейшли на бік ворога і ведуть ворожу нам роботу" [236].

Влада, щоб швидше покінчити з УПА, рішила застосувати до її вояків, які потрапляли до рук НКВС–НКДБ, найсуворішу кару – шибеницю.

17 січня 1945 р. виїзна сесія військової колегії Верховного суду СРСР на підставі Указу Президії Верховної Ради СРСР від 19 квітня 1943 р. і ст. 54-1 "б" КК УРСР у Чернівцях у закритому засіданні засудила до страти через повішання жителів с. Ленківців, що під Чернівцями, Василя Миколайовича Бідняка 1925 р. н., Дмитра Михайловича Городецького 1923 р. н., Миколу Васильовича Гордея 1911 р. н. та Григорія Михайловича Воєвідка 1897 р. н. за напад на дім голови сільради с. Мамаївці, спалення будинку сільради та пограбування магазинів у селах Шубранець і Біла.

18 січня 1945 р. о 17.00 у Мамаївцях були повішені Г. М. Воєвідко та М. В. Гордей, а о 17.30 у Шубранці петля обірвала життя В. М. Бідняка і Д. М. Городецького [237].

Та чи припинило це діяльність УПА? Ні. Вона продовжувала боротьбу, пристосовуючись до нових умов. Боївки діяли в основному на Буковині, інколи заскакуючи в Колінківці та інші, здебільшого придністрянські села Хотинського р-ну. Новоселицький, Кельменецький і Сокирянський р-ни залишались майже повністю поза їхніми рейдами.

Політбюро ЦК ВКП(б) і політбюро ЦК КП(б)У, стурбовані діями ОУН–УПА, щороку по кілька разів приймали рішення про завершення ліквідації "банд ОУН". В області летіли партійні постанови, накази наркомів НКВС і НКДБ, які вимагали якнайшвидше покінчити з "бандами українсько-німецьких націоналістів".

ЦК КП(б)У постановою від 22 січня 1945 р. встановив щоденну звітність обкомів КП(б)У західних областей про хід боротьби з «бандитизмом». 3 лютого 1945 р. політбюро ЦК КП(б)У ухвалило текст закритого листа секретарям обкомів і райкомів КП(б)У, начальникам обласних управлінь НКВС та НКДБ західних областей УРСР, в якому нагадувало усім керівникам партійних органів, що "для успішної боротьби з українсько-німецькими націоналістами треба мобілізувати всі сили партійно-радянського активу, поліпшити політичну роботу серед мас, рішуче і нещадно викривати куркульство та інші капіталістичні елементи". В листі відзначалося, що позитивних результатів у цій справі добилися партійні організації та органи

НКВС і НКДБ Львівської, Дрогобицької, Станіславської областей. В першій з них при проведенні військово-чекістських операцій, зазначалося у листі, з 10 по 31 січня 1945 р. було убито 771, захоплено в полон 4732, явилося з повинною 4335 вояків УПА, в Дрогобицькій убито 876, взято в полон 1729, прийшло з повинною 3677 вояків, у Станіславській – відповідно – 944, 1323 і 1155 бійців.

У той же час у листі говорилося, що в більшості районів Тернопільської, Волинської і Чернівецької областей погано виконуються рішення ЦК КП(б)У від 10 січня 1945 р. В Тернопільській обл. за вищезазначений час з'явилося з повинною 438, у Волинській – 638, у Чернівецькій – лише 198 вояків УПА [238].

Навесні 1945 р. новим окружним провідником Буковини став "Сталь". Він змінив систему зв'язку. Було введено персональний умовний зв'язок. Тобто при першій зустрічі ті, що зустрічалися, домовлялися між собою про час і місце наступної зустрічі. Це обумовлювалося недовірою до зв'язкових, яких органи НКВС-НКДБ часто перехоплювали і змушували працювати на себе.

Згадана обставина змусила крайовий провід передати свої бойові формування в розпорядження територіальних проводів ОУН, які від збройних демонстрацій перейшли в глибоке підпілля. Однак це їх не врятувало від розгрому.

Через півроку після Артемізії Галицької і Мирослава Гайдука були захоплені "Ярема-Кирило" – Кушнірик Георгій Онуфрійович – референт з пропаганди окружного проводу ОУН і референт жіночої мережі "Одарка" – Стефанія Понич. Вони, рятуючи своє життя, розкрили все підпілля ОУН і його бойові формування [239]. Це був період великого погрому і водночас період розброду в УПА Буковини. Сотні молодих хлопців зі зброєю і без зброї кидали боївки і йшли з повинною в органи НКВС-НКДБ.

Були непоодинокі випадки, коли найвірніші бойові побратими, будучи схопленими, погоджувалися на співробітництво з НКВС-НКДБ, допомагали ловити і знищувати своїх учорашніх командирів і товаришів. Смертю інших купували собі життя.

Були й такі випадки, коли з Тернопілля на Буковину приходили під виглядом боївок УПА спецзагони НКВС, встановлювали зв'язок з районними, надрайонними та кущовими провідниками, вивчали мережу ОУН і зникали. Після цього в районах починалися арешти. Керівники ОУН губилися в здогадах, хто їх видав. Це сіяло настороженість, недовіру, непевність, деморалізувало вояків. Так, в грудні 1944 р. на Заставнівщину заскочила "боївка" "Бистрого", яка в районі Онута і Самушина нібито провела бій з військами НКВС. «Бистрий» налагодив зв'язок з Артемізією Галицькою і навіть запросив її у с. Синьків Терно-пільської обл. на зустріч. У розмові з нею він заявив, що хоче зі своїм куренем перейти на Буковину, але за умови, що там йому буде створена матеріальна база і забезпечене лояльне ставлення місцевого населення. Він сказав "Мотрі", що в перших числах грудня при переході на Буковину справді вів бої з військами НКВС і зазнав великих втрат, а тому змушений був повернутися на Тернопілля. В той час його "боївка" нібито реформувалася, а командування дуже хотіло напасти на Чернівці, щоб звільнити з в'язниці всіх арештованих. "Бистрий" запевнив, що в нього вдосталь і зброї, і людей. "Мотря" сказала йому, що на Чернівці поки що нападати не можна, бо місто переповнене військами. Пізніше "Бистрий" мав ще одну зустріч з районовою Заставнівщини Кушнірук Євгенією Григорівною – "Тетяною". А потім він зник і більше на Буковині не з'являвся. Сьогодні уже відомо, що "боївка" "Бистрого" у складі 60 осіб була сформована з колишніх упівських бойовиків управлінням НКВС Тернопільської обл. і активно діяла під виглядом контрольного відділу СБ на Тернопіллі, заскакуючи при потребі й на Буковину. Очолював її начальник відділення по боротьбі з бандитизмом майор держбезпеки Соколов, який за боротьбу з "українсько-німецькими націоналістами" був представлений до звання Героя Радянського Союзу, але чомусь не одержав його [240].

ВОНИ ПОЛЯГЛИ В БОРОТЬБІ ЗА САМОСТІЙНУ СОБОРНУ УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВУ

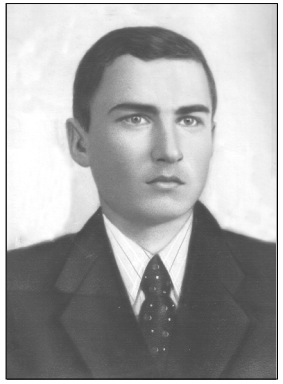

Микола Васильович Козуб, «Назар»

Василь Максимович Савчак, «Сталь»

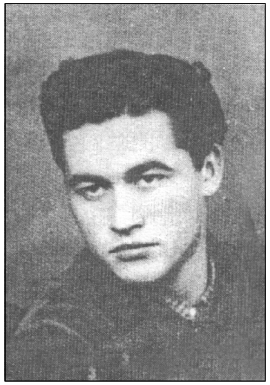

Мирослав Іванович Гайдук, «Федір»

Іван Лесів, «Олег»

Назарій Степанович Данилюк, «Перебийніс»

Луція Петрівна Карличук

Петро Іванович Джуряк, «Дуб»

Костянтин Дмитрович Майданський, «Юрась»

Іван Миколайович Северин, «Скригун»

Широкий погром оунівських організацій на Буковині викликав у “Сталя” тривогу, а заодно й недовіру до місцевих кадрів. Взявши керівництво Буковинським проводом ОУН на себе, він встановив сувору дисципліну і конспірацію. На окремі відповідальні посади замість буковинців призначив галичан. Так, на місце арештованого Мирослава Гайдука, який був родом з Вижниці, призначив своїм заступником “Недобитого” – Юліана Матвіїва, котрий в період німецької окупації був начальником Кутської районної поліції. На посаду провідника СБ замість “Галагана” призначив “Кривоноса” з Галичини. Організаційним референтом, правда, став “Петренко”, він же “Назар” – Олексій Тодорович Домчук, учитель з Товтрів [241].

Улітку 1945 р. за вказівкою крайового проводу відбулися організаційні зміни в Буковинському окружному проводі ОУН. Сім колишніх референтур скоротили до чотирьох. Санітарна, військова і жіноча були ліквідовані. Курінь УПА розформували на дрібні бойові групи, які підпорядковувалися територіальним провідникам. Вербовку жінок в ОУН заборонили. Референтури, які залишилися, виконували ті ж функції, що покладалися на них і раніше.

Зміни в структурі Буковинського окружного проводу ОУН призвели до змін у низових ланках. Якщо до червня 1945 р. в окружний провід входило три повітових проводи ОУН – Вашковецький, Вижницький і Чернівецький з утворенням у кожному з них тільки двох відділів – організаційного і СБ, то з червня 1945 р. до складу трьох повітових (надрайонних) проводів входило 8 районів. А саме: у Вашковецький повітовий провід увійшли – Вашковецький, Сторожинецький і Чернівецький районні проводи ОУН, Вижницький надрайонний провід об’єднував Вижницький і Путильський районні проводи, а Чернівецький надрайонний провід об’єднував Садгірський, Кіцманський і Заставнівський районні проводи ОУН. Глибоцький, Хотинський, Герцаївський, Новоселицький, Кельменецький і Сокирянський р-ни залишилися поза увагою ОУН Буковини.

Районні проводи ділилися на кілька кущів, у які входило по 4-5 сіл. Кущ очолював кущовий провідник ОУН із числа найбільш активних членів. Він же очолював і кущову боївку, яка знаходилася на нелегальному становищі. У кожному селі із членів ОУН призначався станичний, який відповідав за людей і за стан справ у селі, де проживав легально.

Після 1945 р. організаційна структура ОУН Буковини мінялася кілька разів, але ці зміни не привели до бажаного результату. Стисло скажемо, що координовані дії УПА на Буковині припинилися влітку 1945 р. Далі вже діяли окремі боївки, які рідко коли узгоджували свої дії. В результаті військово-чекістських операцій та внаслідок зневіри багатьох членів ОУН-УПА в доцільності збройної боротьби в тих умовах, кількість боївок зменшувалася з кожним роком.

Розклад в УПА, часті зради, перебігання на бік НКВС–НКДБ змусили “Сталя” дати вказівку про нещадну боротьбу із зрадниками і помічниками органів влади, а тих, хто ішов з повинною, – вбивати поголовно. Служба безпеки ОУН посилила роботу по виявленню нестійких та ненадійних і нещадно з ними розправлялася.

Цим скористалися органи НКДБ–НКВС, які запустили в керівництво ОУН–УПА компрометаційні листи, котрими викликали недовіру і взаємозвинувачення серед членів проводу. Внаслідок цієї провокації у березні 1945 р. службою СБ був розстріляний “Тур” – Тодорюк Володимир, керівник Буковинського проводу ОУН. А до цього він розстріляв Луцію Карличук – дружину “Перебийноса”, лікаря УПА. У червні 1950 р., за розпорядженням окружного провідника ОУН “Недобитого” – Юліана Матвіїва, Михайло Нечай із с. Розтоки – “Дорошенко” розстріляв Марію Вейчук – матір двох вояків УПА “Петруні” і “Зорі” із хутора Янчулова Розтоцької сільради, боячись, щоб вона не видала органам влади людей, які переховувалися разом з її синами. Тоді ж за наказом “Сталя” Колотило Іван Якович – “Рись” із Руського

Банилова розстріляв членів боївки "Олену" і "Анну" – Сільву Несторівну Купчанко. Перша була дружиною Михайла Миколайовича Нечая – "Дорошенка", друга – Євгена Миколайовича Ротаря – "Тараса" з Драчинців [242]. У цей же час був підступно убитий і курінний "Перебийніс", якого до того ж позбавили посади командуючого УПА Буковини.

Скажемо, що серед членів ОУН – вояків УПА було немало й справжніх героїв – мужніх, чесних, хоробрих, самовідданих, які воліли краще загинути, ніж потрапити в полон, видати своїх друзів, зрадити святу справу. В червні 1947 р. в Драчинецькому лісі були оточені загоном НКВС Филимон Миколайович Курчак 1919 р. н. та Іван Несторович Купчанко, рідний брат "Аскольда". Удвох вони відбивалися до останнього патрона. Першим загинув Іван. Филимон, відстрілюючись, відбіг на пагорб. Коли в його десятизарядці закінчилися патрони, він витяг револьвер і вистрілив собі у скроню. Убитого бійця підібрав Филимон Тополюк і вночі таємно поховав на своєму городі.

Добру славу залишила по собі Савета Миколаївна Курчак 1926 р. н. із цього ж села. 29-30 грудня 1947 р. її як підпільницю привели на Денисівку, що під Чернівцями, у хату Михайла Фоки, де вона в підвалі друкувала листівки. Органи НКВС вистежили дівчину, оточили дім. Саветі вдалося вирватися з оточення і втекти у Валяву. Зупинилася у сім'ї Василя Рокочого. Але органи НКВС-НКДБ знайшли її й тут. Дім Рокочих було оточено. Дівчина мала гранату. Опинившись у безвиході, хотіла кинути її на нападників. Але по хаті ходила господиня з малою дитиною на руках. Савета зайшла в іншу кімнату і там сама себе підірвала. Вибухом їй відірвало обидві ноги. Енкавеесівцям вона потрібна була живою, аби потім допитати. Вони поклали її на підводу і відправили в лікарню до Кіцманя. Але дорогою Савета Миколаївна Курчак померла. Вона мала 21 рік [243].

Таких прикладів можна навести багато. Вони свідчать, що окремі вояки УПА, потрапляючи в скрутне становище, коли перед ними стояла дилема: тортури чи смерть, обирали смерть. Гарячою кров'ю вписували свої імена в золоті сторінки боротьби українського народу за свою незалежність. Хоча було немало й підступництва та зради.

Однак ні самопожертва відчайдушних одинаків, ні жорстокість окремих боївок не могла врятувати УПА від розкладу і остаточної поразки. Сили були надто нерівні. Багатолітня фізична і моральна втома давала про себе знати. Віра в перемогу розтанула, як марево. Рядові вояки хотіли жити, як люди.

В той же час потужна державна репресивна машина жорстоко розправлялася з непокірними, доконувала їх різними способами: силою зброї, з допомогою зради, обману і підступництва.

ЦК КП(б)У, між тим, насідав на обкоми, на МВС і МДБ, слав листи і постанови, вимагав якнайшвидше покінчити з "бандами" ОУН. У постанові від 4 жовтня 1946 р. "Про стан боротьби із залишками українсько-німецьких націоналістів у західних областях Української РСР" відзначалося, що Чернівецький обком партії протягом 1946 р., по суті, не вів боротьби з "бандами", вважаючи, що на території області перебуває лише одна "банда" в складі 11 осіб, тоді як насправді їх діє не менше 8, нараховуючи понад 100 вояків, які "тероризують населення районів і області". ЦК пропонував МВС і МДБ скласти плани ліквідації окружних і районних проводів ОУН до 10 жовтня, а крайових проводів і членів центрального проводу – до 20 жовтня. Райкомам західних областей заборонялося передавати в обкоми відкритим текстом по телефону відомості про боротьбу з "бандами". Вони мали надходити зашифрованими за трьома підписами – начальників райвідділів МВС, МДБ і секретаря райкому. До 1 грудня 1946 р. намічалося провести очистку кадрів від оунівських елементів на промислових підприємствах, транспорті та в установах [244].

Заходи з ліквідації боївок, проводів ОУН усіх рівнів були широкі. Але на початку 1947 р. в "Довідці про недоліки боротьби з бандами ОУН-УПА в Чернівецькій області" відзначалася

"явна активізація оунівського підпілля" протягом всього 1946-го і початку 1947 рр. В жовтні і листопаді 1946 р. було по 14 "бандпроявів", в грудні – 9, в січні і лютому 1947 р. – по 2. В довідці відзначалося, що "органи УМВС-УМДБ не зробили належних висновків, проявили злочинну бездіяльність, політичне бездумство і безвідповідальність, по суті, припинили боротьбу із залишками банд ОУН". Від жовтня 1946-го по березень 1947-го, тобто за 5 місяців, органами "убито лише 5 бандитів", а на території області активно діють окружний провід "Сталя", 18 "бандгруп" та організацій загальною кількістю 113 осіб. У Чернівецькому сільському р-ні в 1946 р. було 26 "бандпроявів", а "вбито лише 1 бандита", у Вижницькому – 27 "бандпроявів", "убито тільки 2 бандитів". Аналогічне становище у Вашковецькому та Заставнівському р-нах. Агентурна робота занедбана. Начальник Сторожинецького райвідділу МВС Храмов зі своїми агентами та інформаторами не зустрічався по 2-3 місяці [245].

Наступ на ОУН ішов широким фронтом по всіх областях. Та оунівське підпілля не здавалося. В 1946 р. на Буковині органами НКВС було зареєстровано 153 його акції. З 1 січня по 20 березня 1947 р. – 20 акцій, за цей час 2 вояків УПА було убито, 64 взято в полон, 2 з'явилися з повинною. Чекісти втратили 24 бійці. У Боянчуку і Миткові було обеззброєно 14 бійців винищувального загону, зброя яких зберігалася вдома. 17 березня в с. Лопушна Вижницького р-ну боївкою був обстріляний оперуповноважений райвідділу МВС з двома солдатами і двома бійцями винищувального загону, в результаті – 3 убитих, 1 поранений. Нападаючі забрали зброю та обмундирування й зникли [246].

В ЦК КП(б)У з обкомів йшли щодекадні інформації. Секретар Чернівецького обкому КП(б)У В. Я. Вовк доповідав секретарю ЦК КП(б)У Л.М. Кагановичу, що в 1-й декаді квітня 1947 р. "бандпроявів" на території області не було. "Органами МВС спільно з військовими підрозділами, – говорилося в інформації, – проведено 23 чекістсько-військові операції. В результаті були убиті: надрайонний провідник ОУН Северин І. М. по кличці "Скригун" 1916 р. н., уродженець с. Горішні Шерівці Садгірського р-ну; заставнівський кущовий провідник Антонюк Георгій по кличці "Байда" 1925 р. н., уродженець с. Самушин Заставнівського р-ну; помічник кущового провідника ОУН Отенія Микола Танасійович по кличці "Орел", уродженець і житель с. Михальча-Спаська Чернівецького р-ну" [247].

За цей час було арештовано 27 членів ОУН, вилучено 1 кулемет, 3 автомати, 4 гвинтівки, 7 пістолетів, 11 гранат, 287 бойових патронів, зруйновано 4 схрони, з яких забрано обмундирування і ряд цінних оунівських документів.

За станом на 10 квітня 1947 р. на оперативному обліку ще числилося 82 члени ОУН, з яких 57 рядових і 25 керівного складу – 5 членів окружного проводу, 2 надрайонних, 9 районних і 9 кущових провідників.

В усі "охоплені бандитизмом" райони направлялися групи оперативних працівників МДБ, 5-6 лекторів і доповідачів [248].

Кількість бійців УПА з кожним місяцем і роком зменшувалася, активність боївок падала. Їхні керівники марно тішили себе ілюзіями, що скоро Англія та США оголосять війну СРСР і допоможуть їм вибороти незалежну Україну. Ще в червні 1950 р. "Недобитий", повернувшись із Станіславської обл., куди їздив за вказівками про подальші дії ОУН, заявив на нараді командного складу, що їм треба утриматися в Чернівецькій обл. якомога довше і приступити до насаджування особливо довіреної мережі нелегальної ОУН на випадок війни. Та ні Англія, ні Сполучені Штати Америки війни Радянському Союзу оголошувати не збиралися. Органи ж МВС-МДБ продовжували виловлювати останні дрібні групи упівців, які ще не склали зброї. Боївки УПА новими вояками уже не поповнювались.

Напровесні 1952 р. були виведені зі своїх схронів останні керівники бандерівського руху на Буковині – Юліан Матвіїв ("Недобитий"), Петро Михайлович Іванишин ("Баша") і Мико

Надгробний пам'ятник І.М. Северину на Садгірському цвинтарі

Пам'ятник у Гаврилівцях повішаним Георгію Тимофійовичу Магалевичу із Шубранця та Сидору Миколайовичу

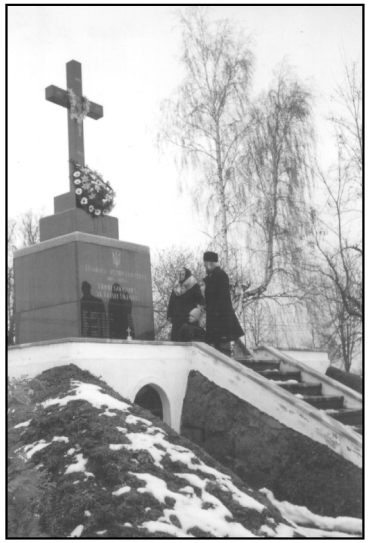

Пам'ятник репресованим у Сторожинці

Пам'ятник воїнам Буковинського куреня у

ла Пилипович Кричун ("Черемшина"). Після цього з'явився з повинною і керівник Путильського районного проводу ОУН Дмитро Дмитрович Томнюк ("Сокіл"). Остання сторінка підпільної діяльності ОУН-УПА була закрита.

Підсумовуючи майже восьмирічний період боротьби з ОУН-УПА – з квітня 1944 р. по січень 1952 р., – управління КДБ Чернівецької обл. у "Довідці про ліквідацію підпілля українського буржуазного націоналізму і його банд на території Чернівецької області" зазначало, що за цей період оунівським підпіллям було здійснено 500 диверсійно-терористичних актів, в результаті яких убито і замучено 600 осіб партійно-радянського активу, бійців Червоної армії, військ НКВС, чекістів, а також мирних громадян, серед яких старики, жінки і діти. Спалено і розгромлено 10 колгоспів і радгоспів, майно сільських рад, магазинів сільських споживчих товариств, молокоприймальних пунктів, аптек та інших закладів. Були спалені уже згадувані Берегометський деревообробний комбінат, Дорошовецький спиртзавод, зруйнована вузькоколійка Берегометського комбінату, знищувався телефонний зв'язок між селами і райцентрами [249].

ОУН-УПА в міру своїх можливостей намагалася якомога більше нашкодити радянській владі. Але шкодила значною мірою людям, які мешкали в зоні діяльності тієї чи іншої боївки. Бо ж убитий тракторист чи спалений трактор – це незорані і незасіяні поля. Це голод і смерть. Деревообробний комбінат, який не виробляв продукції, не одержував грошей, не виплачував зарплати. Люди, які не мали зарплати, не могли купити собі одягу, харчів. Знищені телефонні лінії не давали їм можливості зв'язатися з рідними, викликати лікаря, подзвонити в справах із села в райцентр чи з райцентру в село. Розграбований магазин залишав людей без солі, сірників, гасу, мила та інших продуктів і предметів першої необхідності. Невдоволення селян у таких ситуаціях спрямовувалося не проти радянської влади, а проти тих, хто палив, забирав і нищив.

Чи захитала діяльність ОУН-УПА основи соціалізму? Підірвала могутність СРСР? Звичайно, ні. Не підірвала, не захитала. Радянський Союз вийшов з війни могутньою військовою державою, він змусив тікати від Москви і Волги танкові армії Гітлера, разом із союзниками розгромив Німеччину. Та все ж розправитися з боївками УПА одним махом не зміг. Озброєна в основному стрілецькою зброєю, не добре навчена, малочисельна, вона 8 років вела нерівний бій за право українського народу бути вільним господарем на рідній землі.

Втрат Буковинська ОУН і УПА зазнали великих. Тільки число убитих в сутичках під час військово-чекістських операцій сягає 1613 осіб. Серед них такі командири сотень і боївок УПА, як "Скригун", "Юрась", "Боярин", "Лев", "Сталь", "Боєвір", "Сагайдачний", "Яструб", "Перебийніс", "Дуб", "Степан", "Меч", "Береза", "Залізняк", сотні інших достойників і рядових.

Частина провідників ОУН і УПА Буковини була схоплена, заарештована, засуджена до різних строків ув'язнення, а дехто й до розстрілу. Це Артемізія Галицька ("Мотря"), Мирослав Гайдук ("Федір"), Микола Кричун ("Черемшина"), Георгій Кушнірик ("Кирило"), Стефанія Понич ("Одарка") та ряд інших. Декому вища міра покарання була замінена довголітнім ув'язненням. Всього ж було арештовано і засуджено до різних строків покарання 1372 прямих учасників боївок УПА, станичних, розвідників та зв'язківців.

Немало вояків УПА стало жертвами внутрішньої недовіри, а інколи й зневіри у доцільності збройної боротьби проти радянської влади.

Багато людей, які безпосередньої участі в ОУН не брали, але свідомо чи несвідомо допомагали боївкам УПА харчами, одягом, ліками, нічлігом, потрапило у виправно-трудові табори НКВС. Їх судили як "бандитських пособників" на 8-10 років виправно-трудових таборів або ж вивозили на вічне поселення в Сибір, на Урал, в Казахстан, в Далекосхідний край та

інші віддалені краї СРСР. Всього таких виселенців було вивезено з Буковини за 1941-1948 рр. понад 5500 осіб. Значна кількість їх там загинула, особливо багато померло малих дітей, літніх чоловіків і жінок, які не могли швидко адаптуватися до великих холодів, були знищені голодом і хворобами.

Отже, діяльність ОУН і УПА на Буковині, як і по всій Західній Україні обійшлася занадто дорого як для самої ОУН, так і для тих, хто її підтримував, хто їй симпатизував.

Ось до яких висновків приводить нас восьмирічна діяльність ОУН–УПА:

1. Ідея, за яку боролися ОУН-УПА – створення Самостійної Соборної Української Держави, – була великою і святою. Боротьба ОУН-УПА мала справедливий характер, вона втілювала в собі прагнення всього українського народу жити у єдиній, незалежній державі, самостійно вирішувати свою долю, повністю реалізувати право українського народу на самовизначення.

2. Визвольні змагання ОУН, а згодом і УПА в 1940-1952 рр., незважаючи на цю високу мету, зазнали поразки, в основі якої лежав ряд внутрішніх і зовнішніх причин. Однією з них було те, що, незважаючи на декларативне проголошення опору на власні сили, лідери ОУН, особливо на першому етапі німецько-радянської війни, орієнтувалися не на власні сили, не на розгортання всенародної боротьби за незалежність, а на зовнішні, зокрема на Німеччину, з допомогою військової сили якої сподівалися відродити українську державність, хоча офіційна нацистська доктрина, котра пропагувала теорію меншвартості слов'ян, в тому числі й українців, і її реальне втілення в практику на окупованій території України ніяким чином не свідчили про бажання верхівки третього рейху йти назустріч прагненням національних сил у цій справі. Багатостраждальна історія України не раз переконувала, що військова допомога "варягів" завжди оберталася для українського народу новим поневоленням. Стратегічною помилкою ОУН було те, що навіть у 1944 р., коли поразка Німеччини стала очевидною, окремі її провідники не змінили своїх орієнтацій.

3. Діючи увесь час у підпіллі, ОУН не мала можливості створити широко розгалужений, добре підготовлений пропагандистський апарат, котрий би глибоко роз'яснив народу ідеї, за які боролася ОУН і її збройні формування, спонукав би його до об'єднання в боротьбі за ССУД. Адже незалежність виборюється тільки силами всього народу, який чітко усвідомив мету своєї боротьби.

4. Ідеологічні засади ОУН-УПА були здебільшого антидемократичними, багато в чому подібними до ідеологічних постулатів тоталітарних режимів – німецького нацизму, італійського фашизму, російського більшовизму. Для всіх цих політичних рухів були притаманні такі риси, як вождизм, тоталітаризм, нахил до диктатури, заперечення будь-яких інших поглядів, національна нетерпимість, використання в боротьбі зі своїми противниками методів фізичного винищення. В багатонаціональній Україні з її свободолюбивими, демократичними традиціями, яка вже надміру натерпілася від панування чужинців, ідеологія з такими ознаками не могла мати широкої підтримки.

5. ОУН-УПА Буковини, як і вся ОУН-УПА, найбільше страждала через відсутність добре підготовлених, високоосвічених кадрів, які б ясно бачили перспективу, могли виробити правильну стратегію і тактику боротьби, своїм авторитетом згуртувати навколо себе народ.

6. Не сприяли успішній діяльності ОУН-УПА розпорошеність національних сил, нескоординованість їхніх дій, розкол у самій ОУН, постійні конфлікти і суперечки між керівниками різних рівнів, амбіційність, вождизм, підозрілість і недовіра, фізичні розправи над інакомислячими.

7. Тактика індивідуального терору, яка переважала в діяльності Буковинської ОУН-УПА, була абсолютно безплідною. На місце одного убитого голови сільради чи колгоспу, міліціонера

чи фінагента призначали іншого. А вбивства членів сімей активістів, представників національних меншостей, ні в чому не винних жінок, стариків і дітей відвертали від ОУН-УПА населення. Хоча члени боївок у такий спосіб мстилися за свої зруйновані родинні гнізда, арештованих, висланих або розстріляних родичів, принцип "око за око, зуб за зуб", який діяв у таких ситуаціях, не сприяв підвищенню авторитету ОУН-УПА, не збільшував числа їхніх прихильників, бо караючий меч помсти часто падав на голови безвинних.

8. Невелика чисельність УПА, відсутність необхідної зброї та вишколених військових кадрів, партизанські методи боротьби стали причиною того, що УПА як військовий організм мало впливала на хід і результат бойових дій і, безумовно, не мала ніяких шансів на воєнний успіх. До того ж масштаби її діяльності обмежувалися в основному західними регіонами України. Схід і Південь України активної бойової діяльності УПА не знали і не могли її підтримати.

9. Найголовнішою ж передумовою поразки було те, що перед УПА стояла грізна, загартована в боях радянська армія, яка разом із союзниками розгромила фашистську Німеччину і мілітаристську Японію. Вона активно, особливо після війни, допомагала внутрішнім військам НКВС вести боротьбу з повстанцями. Українську повстанську армію компрометувала і паплюжила, як «бандитів», німецьких прислужників багатотисячна армія партійних пропагандистів і агітаторів, газети, журнали, плакати, брошури, радіо, чим в значній мірі морально обеззброювали вояків УПА, фізично стомлених безуспішною боротьбою, яка під свій кінець не обіцяла нічого доброго, окрім гарячої кулі або багатолітнього ув'язнення у тюрмах і таборах.

1.8. РЕПРЕСІЇ КОМУНІСТИЧНОЇ ВЛАДИ ПРОТИ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

ОДНИМ із важливих напрямів репресивної політики ВКП(б)-КПРС в Україні була боротьба з національно свідомою молоддю, особливо в студентському середовищі. Тому-то органи НКВД-МДБ-КДБ області постійно тримали під своїм пильним зором громадсько-політичне життя чернівецьких вищих навчальник закладів, вивчали настрої та інтереси молоді, а інколи намагались навіть власними силами творити "антирадянські, націоналістичні організації", для чого запускали в студентське середовище спеціально проінструктованих провокаторів, які творили там свою чорну справу.

Так, на початку січня 1948 р. Чернівецьке обласне управління МДБ з наміром показати свою високу пильність розпочало широко задуману операцію проти студентів під назвою «Буревій». Щоб її реалізувати, поміж студентів було запущено двох надміру активних провокаторів – Михайла Станівського та Тараса Слободу. Вони вешталися поміж юнаками та дівчатами, видаючи себе за українських революціонерів нової генерації, шукаючи прихильників, вивідуючи таким чином їхні політичні та національні настрої, мало не щодня доповідаючи своїм кураторам про проведену роботу і виявлених націоналістів.

Двоє провокаторів, незалежно один від другого, формували молодіжну антирадянську націоналістичну організацію. В діло йшло все підряд: народні пісні, вірші, розмови, вирізки із старих газет і журналів, молодіжні зібрання і вечірки, на яких Станівський і Слобода, намагаючись втілити задану їм ідею в організаційні форми, задавали відповідний тон, зіштовхуючи "революціонерів" на потрібну провокаторам стежку. Робота велась в основному навколо студентів-галичан, хоча не обминали й уродженців Буковини та інших областей України.

Найпершою 3 січня 1948 року була арештована Орися Миколаївна Запаранюк 1928 р.н. із села Стебні Путильського району, студентка 3-го курсу філологічного факультету Черні

вецького державного університету [250]. Справу вів лейтенант Амосов. Він звинуватив дівчину в тому, що вона з 1942 року нібито була членом ОУН, зв'язана з "Одаркою" та "Зіркою". А в 1947 році вступила в молодіжну ОУН "Буревій" і за особистим завданням Онуфрія Перуна встановила зв'язок з підпіллям ОУН в Чернівцях. Орися була здивована таким поворотом подій. Вона відкидала висунуті Амосовим звинувачення. Перун справді запрошував її до участі, але не в ОУН, а в літературному гуртку. Про організацію "Буревій" вона нічого не чула. Та ці заяви на слідчого належним чином не вплинули.

65-річний батько учитель Микола Федорович Запаранюк, 52-річна мати Зінаїда Омелянівна, які так тішилися своєї донькою, пробували виручити її з несподіваної біди, але з того нічого не виходило. Дочки з-під арешту не випустили. Арешти студентів продовжувались.

6 січня арештували Онуфрія Миколайовича Перуна 1922 р.н., уродженця с. Красне Кросненського повіту Краківського воєводства Польщі та Єлизавету Іванівну Бучинську 1927 року народження із с. Онут Заставнівського району. Обоє були студентами 3-го курсу філологічного факультету держуніверситету. Справи закручували співробітники МДБ – майор Кисельов, капітан В.І. Воронов та лейтенант Ахмідєєв.

Онуфрій Перун та Ліза Бучинська на той час були вже чоловіком і жінкою. Отож звинувачення у них було спільне: вели націоналістичну пропаганду серед студентів, збирали їх на таємні збори, на яких і була створена ОУН під назвою "Буревій". Очолив її О.М. Перун. Таємне зібрання, як з'ясувалося, відбувалося на квартирі Михайла Федоровича Станівського. На ньому, окрім господаря квартири, були студент другого курсу історичного факультету Тарас Слобода, який мав псевдо "Хмара", Онуфрій Перун – "Ворон", Ліза Бучинська – "Зірка", Надія Костенюк, поки що без псевдоніма, і Параска Рєзник – "Оксана".

6 січня на гачок "революціонерів" потрапив і Кузьма Миколайович Хобзей 1929 року народження із с. Драгасимів Снятинського району Станіславської області, студент 2-го курсу фізико-математичного факультету. Його звинуватили в тому, що він є активним членом ОУН під псевдонімом "Кузя", мав зв'язок з окружним провідником ОУН Снятинської округи по пропаганді "Яремою", що розповсюджував серед студентів антирадянську літературу, мав намір створити серед студентів Західної України підпілля ОУН. Він нібито підбирав студентів з різних факультетів і давав їм читати націоналістичну літературу, доручив студентові медінституту Понуру Василю Миколайовичу керівництво молодіжною ОУН в інституті, вручав йому антирадянську літературу для розповсюдження в інституті.

Цього ж дня були арештовані також Петро Іванович Москалик 1926 р.н. зі Снятина, студент третього курсу філологічного факультету Чернівецького університету та Дмитро Михайлович Семенюк 1928 р.н. із с. Раківчик Коршівського р-ну Станіславської обл., студент другого курсу філологічного факультету університету, українського відділу. Москалик нібито восени 1947 року вступив до ОУН і, налагодивши зв'язок з Семенюком, давав йому читати націоналістичну літературу, яку потім повертав Хобзею К.М.

Семенюку ж приписували те, що він восени 1947 року вступив у студентську ОУН під назвою "Буревій" і через Петра Москалика роздобував націоналістичну літературу й розповсюджував серед студентів.

20 лютого заарештували Михайла Панасовича Войченка 1925 р.н., уродженця села Русанів Броварського району Київської області, студента другого курсу філологічного факультету університету, нібито із сім'ї куркуля. Михайло Панасович був уже досвідченою людиною. В 1944-1945 роках як командир взводу брав участь у боях на 3-му Білоруському фронті. Але й він не устояв проти агітації Хобзея К.М., "вступив" до ОУН, вивчав і розповсюджував націоналістичну літературу, дану йому Хобзеєм. Одержував від нього брошури "Генеза українського націоналізму", "Світ проти більшовизму", "Ідейне обличчя більшовиків після

Другої світової війни", "Як більшовики прийшли до влади", а також листівки зі спотвореним "Гімном народів СРСР" на російській мові.

20 лютого у внутрішній тюрмі МДБ у Чернівцях опинилася студентка другого курсу філологічного факультету учительського інституту Марія Семенівна Дмитрук 1926 р.н. із села Видинів Снятинського району та студентка першого курсу університету Катерина Романівна Григорійчук із цього ж села. Перша, як завербована в ОУН Хобзеєм К.М., що переховувала і розповсюджувала серед студентів націоналістичну літературу, друга, як така, що читала дану Марією націоналістичну літературу, і сказала їй, що ця література небезпечна, але в МДБ не доповіла.

Цього ж дня потрапили за грати Петро Онуфрійович Осадчук 1925 р.н., студент 1-го курсу природничо-географічного факультету учительського інституту та студент цього ж факультету Мирослав Дмитрович Вакалюк 1924 р.н. Обидва із села Іллінців Заболотівського району. Мирослав був учасником Великої Вітчизняної війни. Сержант, інвалід 2-ї групи, нагороджений орденом Слави III ступеня та медаллю "За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр.". Живучи на квартирі разом з Петром Осадчуком, Мирослав нібито читав націоналістичну літературу і дав згоду брати участь у діяльності ОУН.

Таким чином до травня 1948 р. слідчим з допомогою провокаторів удалося "створити" не тільки організацію, а й виписати її "бойову програму". Вона поки що ставила перед собою такі завдання:

1. Встановити зв'язок з проводами ОУН у Станіславській і Чернівецькій областях.
2. Створити бібліотеку нелегальної літератури.
3. Придбати друкарську машинку для розмножування листівок.
4. Збирати гроші як членські внески у фонд ОУН.
5. Читати реферати на нелегальних зборах.
6. Кожному завербувати кілька нових членів в організацію "Буревій".

Оскільки ця організація була створена штучно, то вона фактично ніякої роботи й не вела. Але підкинуті Слободою та Станівським націоналістичні брошури та листівки фігурували у слідчих, як неспростовні докази існування студентської організації.

Як вияснилось, всі вищеназвані особи були заарештовані за доносом Михайла Станівського від 30 травня 1947 р. Збори "Буревію" відбувалися саме в його квартирі. Це підтвердила і його дружина Надія Корніївна Станівська.

Не маючи серйозних доказових фактів, слідчі звинуватили, наприклад, О.М. Запаранюк в тому, що вона, побачивши в газеті, в якій було загорнуте куплене батьком на базарі м'ясо, вірш, який їй сподобався, переписала його у свій блокнот. Слідчі визнали його націоналістичним і намагались безпідставно звинуватити Орисю в приналежності до створеної ними організації. І це їм вдалося.

21 лютого 1948 р. був арештований Понур В.М. 1928 року народження, уродженець все того ж села Іллінці, студент 1 курсу Чернівецького медінституту. Його звинувачували в тому, що він за завданням Хобзея К.М. добирав студентів для створення ОУН. Наводився список студентів, які нібито дали згоду вступити в підпілля ОУН. Поки що 8 осіб. Юрій Миколайович Порайко, Віра Григорчук, Катерина Мурмелюк, Мирослав Федорович Пантелюк, Андрій Попович, Юрій Станюк, а також Іван Бойко, …… Бобенчук та …... Черній без імен.

23 лютого був арештований Мирослав Федорович Пантелюк 1926 р.н. теж із Іллінців, студент першого курсу медінституту, звинувачений у тому, що, будучи завербованим в оунівське підпілля В.М. Понуром, читав націоналістичну літературу, зокрема, статті "Як більшовики прийшли до влади" та "Міжнародний огляд", і не доніс про це органам радянської влади.

24 лютого управління МДБ Чернівецької області арештувало Юрія Миколайовича Порайка 1929 р.н. із м. Заболотів Станіславської обл. Він теж нібито був "завербований" в ОУН Понуром, одержував від нього націоналістичну літературу, яку вивчав. Юрій, як виявилося, у 1945 р. заарештовувався Заболотівським райвідділом МДБ за розповсюдження антирадян-ської літератури. Будучи учнем 8 класу, він написав вірш різкого змісту "з брехнею на партію, комсомол, робітників і радянську владу", за що й був затриманий, але його тоді звільнили з-під арешту як неповнолітнього. Тепер над ним зав'язувався надто тугий вузол.

Обвинувальний висновок на 14-х студентів на початку травня 1948 р. був переданий на розгляд військового трибуналу військ МВС Чернівецької області. 4 дні – з 12 по 15 травня – трибунал у складі голови капітана юстиції Кузнєцова, засідателів капітана Наумова і лейтенанта Пятуніна розглядав сфальсифіковану справу "Буревія" і сприйняв вигадки та провокаційні доноси Слободи й Станівського за чисту монету.

На підставі ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР до 25 років каторжних робіт, 5 років позбавлення політичних прав і конфіскації майна були засуджені Кузьма Миколайович Хобзей, Василь Миколайович Понур, Юрій Миколайович Порайко, Михайло Панасович Войченко, Дмитро Михайлович Семенюк, Онуфрій Миколайович Перун та Марія Семенівна Дмитрук.

На підставі цих же статей до 10 років позбавлення волі, 5 років позбавлення політичних прав і конфіскації майна були засуджені Петро Іванович Москалик, Єлизавета Іванівна Бучинська, Орися Миколаївна Запаранюк та Петро Онуфрійович Осадчук.

Пантелюка Мирослава Федоровича на підставі ст. 54-12 засудили до 5 років позбавлення волі і 3 років позбавлення політичних прав без конфіскації майна. Катерину Романівну Григорійчук на підставі цієї ж статті засудили до 4 років позбавлення волі і 3 років позбавлення політичних прав.

З цієї чотирнадцятки несподівано випав Мирослав Дмитрович Вакалюк. На засіданні трибуналу він своєї вини не визнав, від попередніх свідчень відмовився. Його

Орися Миколаївна Запаранюк, нині Телясва, на новорічному святі університету перед арештом.

Група молодих в'язнів ГУТАБу. Внизу лежить Ярослав Степанович Кіцул, який останні роки проживав у м. Вижниці.

матеріали виділили в окрему справу і направили на дослідування. Слідство тривало 4 місяці. 24.06.1948 р. справу припинили на підставі ст. 197 ч. 2 КПК УРСР. Реабілітувала М.Д. Вакалюка Чернівецька облпрокуратура 18.07.1995 р.

Всіх безпідставно засуджених відправили в особливі табори МВД СРСР, зокрема К.М. Хобзея – в м. Інта Комі АРСР, поштова скринька 388/15, В.М. Понура – у м. Магадан, п/с 383/21, Ю.М. Порайка – у м. Норильськ Красноярського краю Росії, п/с 4-224/21, М.П. Войченка – в табір п/с 384/5 цього ж міста, Д.М. Семенюка – в особливий табір № 1 на станції Інта Печорської залізниці, О.М. Пе-руна – в табір Ново-Чунка Чунського району Іркутської області, п/с 90/2-03, М.С. Дмитрук – в селище Явас Зубово-Полянського району Мордовської АРСР, п/с АК 385/9.

Розкидали студентів чернівецьких вищих навчальних закладів по всіх далеких світах. Не легшою була доля і тих, кого засудили на 10-5-4 роки. О.М. Запаранюк відправили в особливі табори НКВД СРСР, що знаходились у Карагандинській області Казахстану, К.Р. Григорійчук – на Таймирський півострів Красноярського краю, П.О. Осадчука – в уже згадуване селище Явас, п/с ЖХ 385/7, Є.І. Бучинську – в особливі табори МВД СРСР, що знаходились у с. Бобровиченськ Піхтовського району Новосибірської області. П.І. Москалик відбував своє покарання у м. Інта, п/с 388/15.

Мучилися юні в'язні в таборах НКВД СРСР нерівнозначні терміни.

31 грудня 1955 р. комісія Чернівецької області з перегляду слідчих справ засуджених за контрреволюційні злочини знизила міру покарання 11 особам. Кому до відбутого строку, кому до 10 років. Тільки Пантелюку М.Ф. та Григорійчук К.Р. вирок залишила в силі, бо вони на той час були уже на волі. О.М. Запаранюк "злочин" перекваліфікували із ч. 2-ї ст. 54-10 на ч. 1 ст. 54-10 КК УРСР.

В лютому 1956 року на підставі рішень військового трибуналу Прикарпатського військового округу від 6 і 13 лютого 1956 р. почалося звільнення й тих в'язнів, які були засуджені на 25 років.

Перед цим органи КДБ і прокуратури переглядали судово-слідчі справи. Зокрема, справи студентів до перегляду готував лейтенант Чернівецького обласного управління КДБ Вишневський. Він з'ясував, що справа була спланована і організована з допомогою провокаторів начальником 5-го відділу обласного управління КДБ майором Шиліним, начальником 1-го відділення відділу кадрів облуправління КДБ майором Кисельовим та заступником начальника 5-го відділу УКДБ по Чернівецькій області капітаном В.І. Вороновим. На жаль, належної кари фальсифікатори не зазнали.

Всі репресовані студенти, що проходили по справі П-5032, реабілітовані. Частина Верховним судом УРСР 15.05.1962 р., частина Чернівецькою обласною прокуратурою 17.04.1991 р. О.М. Запаранюк реабілітував військовий трибунал Прикарпатського військового округу 22.04.1958 р.

Справа "Буревій" може бути зразком кадебіських фальсифікацій, безсовісності і безчесності працівників, на яких покладалось відповідальне завдання охорони політичної безпеки держави і її громадян.

Але цією справою переслідування національно свідомої студентської молоді чернівецьких вищих навчальних закладів не обмежилось.

У травні-вересні 1949 року в Чернівецькому державному університеті та медичному інституті знову пройшли арешти студентів. Зокрема, 11 травня була арештована студентка мединституту Ольга Миколаївна Григорчук 1929 року народження із с. Видинів Снятинського р-ну Станіславської області. Її звинуватили у зв'язках з ОУН, в написанні і розповсюдженні націоналістичних лозунгів, в намалюванні герба ОУН, розучуванні націоналістичних пісень, а також в збиранні коштів у фонд ОУН та веденні антирадянської агітації [251].

Слідом за Ольгою 17 травня була арештована студентка Чернівецького учительського інституту Марія Михайлівна Малюк 1928 року народження, уродженка с. Гвоздець Краківського воєводства Польщі. Їй теж приписали зв'язок з ОУН, вербування в цю організацію молоді, зокрема студента Нижника, збирання у фонд ОУН коштів. У неї слідчі вилучили альбом з віршами націоналістичного характеру.

Цього ж числа у Чернівцях був арештований Ярослав Степанович Кіцул 1929 року народження, студент університету із с. Микулинці Снятинського району. Його теж звинуватили у зв'язках з ОУН і в тому, що він, будучи членом молодіжної організації "Союз п'яти", одержував і зберігав націоналістичні пісні.

19 травня заарештували студента ЧДУ Мирослава Прокоповича Нижника 1928 року народження, про якого йшла мова вище, уродженця с. Драгасимів Снятинського району, який жив у с. Тучапи Заболотівського району Станіславської області. Його звинуватили у зв'язках з ОУН, в тому, що читав і зберігав націоналістичні вірші, співав націоналістичні пісні, а ще – не доніс органам МДБ про існування націоналістичної організації "Союз п'яти".

9 липня групу арештованих поповнив студент університету Ігор Володимирович Салій 1931 року народження з родини службовців із с. Будилів Снятинського р-ну. Він проходив по справі як зв'язковий ОУН, котрий розповсюджував націоналістичну літературу та листівки, водночас належав до молодіжної оунівської організації.

1 серпня 1949 року був арештований студент університету Онуфрій Володимирович Аронець 1930 року народження теж із с. Будилів Снятинського р-ну.

І нарешті 2 вересня був арештований студент ЧДУ Василь Олексійович Попович 1929 року народження із села Будилів Снятинського р-ну, який мав середню освіту і був безпартійним. Йому, окрім зв'язків з ОУН, зберігання і читання націоналістичної літератури, приписувалось ще зберігання зброї для ОУН.

Отже "Союз п'яти" переріс свої рамки до семи членів. Всі вони, як бачимо, були галичанами, окрім Марії Малюк, яка виявилась переселенкою з Польщі. Троє з них – Салій І.В., Аронець О.В. і Попович В.О. родом із села Будилів Снятинського району.

Ми тут не будемо описувати хід слідства і допитів. Зрозуміло було з перших кроків, що ця справа сфальсифікована з метою залякати патріотично налаштовану щодо українства молодь, а водночас показати, що пильне око МДБ не спить.

Слідство тривало 5 місяців. 13 жовтня 1949 р. військовий трибунал військ МВС Чернівецької області за ст. ст. 54-1"а", 54-11, 196 засудив Ігоря Володимировича Салія, за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-11 і 196 – Онуфрія Володимировича Аронця, за ст. ст. 54-1 "а", 54-10 ч. 1, 54-11 – Ярослава Степановича Кіцула і Ольгу Миколаївну Григорчук, за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР – Марію Михайлівну Малюк до 25 років виправно-трудових таборів та 5 років позбавлення політичних прав після відбуття покарання з конфіскацією належного їм майна.

Василя Поповича за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-10 ч. 1, 196 КК УРСР трибунал засудив до 10 років позбавлення волі у виправно-трудових таборах з такою ж поразкою в правах і конфіскацією майна, а Мирослава Нижника на підставі ст. ст. 54-10 ч. 1 та 54-12 КК УРСР – до 25 років позбавлення волі у ВТТ і 3 років позбавлення політичних прав.

Відбували юні патріоти ці жорстокі покарання у різних таборах: Ігор Салій та Василь Попович у Воркуті, Онуфрій Аронець, Ярослав Кіцул і Марія Малюк в Інті Комі АРСР, Ольга Григорчук в Ужлазі Свердловської області, Мирослав Нижник у виправно-трудовій колонії м. Підкамінь Дніпропетровської області.

Несправедливе покарання над тими, хто страждав у таборах Воркути та Інти припинилося 27 жовтня 1955 р., Мирослав Нижник розпрощався зі своїм "курортом" 4 травня 1953 року. Реабілітувала ж їх Чернівецька обласна прокуратура у 1991-1993 рр. за відсутністю в їхніх діях складу злочину.

Висновки:

1. Ідейна зрілість кожної людини є тим могутнім стержнем, навколо якого формуються її життєві принципи, бажання і мрії. Комуністична партія, яка теоретично сповідувала інтернаціоналізм, а практично грубо і жорстоко утверджувала великоросійський шовінізм, вважала національно свідому, ідейно зрілу молодь серед студентства великою небезпекою для себе і для створеного нею гігантського державного утворення – СРСР. Тому-то органи держбезпеки були націлені на виявлення будь-яких проявів «буржуазної націоналістичної свідомості». Навколо намічених для розробки суб'єктів починали працювати штатні провокатори, які натаскували і поглиблювали необхідні для фальсифікаційних справ провини і без будь-яких сумнівів заганяли юних громадян країни на багато років у каторжні виправно-трудові табори. Це ми вважаємо один з найганебніших злочинів ВКП(б) і її репресивної машини.

2. Всі великі чи малі таємниці згодом стають відомими світу. Стали відомими і злочинні діяння Михайла Станівського й Тараса Слободи, які вони чинили разом з працівниками Чернівецького обласного управління МДБ. Їх, звичайно, радянська влада не судила за такі «патріотичні» послуги. Вони ще, можливо, ходять серед нас і видають себе за порядних громадян. Але над ними до кінця їхнього життя і навіть після смерті висітиме прокляття тих, кого вони допомогли беріївським опричникам запроторити у людиновинищувальні табори СРСР.

3. Ми схиляємо свої голови перед усіма тими, хто був безвинно звинувачений, хто витерпів багатолітні страждання і муки в таборах, а повернувшись у рідні краї ще довгі роки не міг знайти роботи, жив у злигоднях під наглядом все тих же беріївських опричників.

4. Закликаємо усіх тих, кому влада Української держави доручила турбуватись про нашу безпеку, бути чесними перед власною совістю і перед законом, не вдаватись до фальсифікацій і зловживань. Хай нашим девізом завжди будуть Правда і Справедливість!

1.9. РЕПРЕСІЇ ПРОТИ ДУХОВНОСТІ І ДУХОВЕНСТВА В 1940-1985 РОКАХ

ІСТОРІЯ людства не знає такого масштабного і такого жорстокого переслідування духовності, служителів релігійних культів і віруючих окремих конфесій, яких зазнали не тільки служителі культів, не тільки віруючі люди, а навіть культові споруди – церкви, костьоли, синагоги, кірхи, мечеті, пагоди в Радянському Союзі. Руйнація культових споруд, що в СРСР була завершена в основному до 1937 року, на Буковині і в Бессарабії розпочалася після приєднання цих територій до Радянського Союзу. Тільки за 25 років – з 1960-го по 1985-й – в області було закрито 206 релігійних громад різних конфесій. 47 культових споруд було знесено, а ті, що залишилися, використовувалися як склади та інші господарські приміщення і руйнувалися часом, бо ніхто їх не ремонтував. У селі Грубна Сокирянського району церкву у 80-х роках минулого століття просто підірвали. В Кіцмані – перебудували в магазин та ресторан.

Жадоба переслідування віруючих і нищення культових споруд тривала до горбачовської перебудови з різним рівнем активності. Боротьба з релігією як опіумом для народу велась широким фронтом. До цієї невдячної роботи були залучені преса, радіо, телебачення, кіно, театр, партійні агітатори і пропагандисти, профспілки і комсомол, великий сонм псевдовчених.

Пригадаймо, що робилося з Кафедральним собором, з церквою святої Параскеви та церквою Успіння Пресвятої Богородиці в Чернівцях. Скільки разів їх перетворювали в різні склади, виставочні зали, шахматні клуби.

Руйнувалась матеріальна база нашої духовності, руйнувалась духовність нашого народу. Бо ж арештовували, судили, висилали, розстрілювали не тільки священиків, а й усіх свідомих українців, особливо тих, що мали чесну і вразливу душу, мали світлий розум, володіли словом, могли виступати учителями і наставниками людей.

Візьміть таких визначних діячів на ниві освіти, як Іларій Карбулицький, Сергій Канюк, Антон Кирилів, Ольга Гузар, таких театральних діячів, як Іван Дудич, Хризант Кудринський, Василь Дячук, Степан Дубіневич, Галина Колянко і багато інших.

Характерно, що всі звинувачення, які висувались проти цих людей, були надумані, спотворені, перебільшені. Виправдання арештованих до уваги не бралися.

В селі Гремештах Заставнівського району до 1941 року жив Дробот Сава Дмитрович, селянин-середняк. Мав дружину Марію Матвіївну 1905 р.н., чотирьох дочок і двох синів: Ольга 1926 р.н., Олександра 1928 р.н., Іван 1930 р.н., Надія 1932 р.н., Степанида 1935-го, Петро 1937 р.н.

12 червня 1941 р. опертрійка Заставнівського району в складі молодших лейтенантів держбезпеки Бурдана та Кудрика і сержанта міліції Рябка прийняла рішення: Саву Дробота арештувати, а його сім'ю вислати у віддалені краї Союзу РСР з конфіскацією усього майна.

Дробота звинуватили в тому, що він за румунської влади належав до фашистської партії "Залізна гвардія" і вів активну боротьбу з революційним рухом, нібито добровільно служив у жандармських частинах румунської армії, де займав командні посади.

І хоча Сава Дмитрович все це заперечував, винним себе не визнавав, бо ніколи ні до яких партій не належав, в жандармерії служив не на командних посадах, а рядовим, і не добровільно, а по призову, це його не врятувало від 8 років виправно-трудових таборів.

Цікаво, що підготовка до арешту Дробота почалась ще 30 листопада 1940 року. А закінчилося слідство аж 13 січня 1943 року, коли Особлива нарада при комісарі внутрішніх справ СРСР прийняла рішення: за участь у контрреволюційній партії ув'язнити Дробота Саву Дмитровича у виправно-трудовий табір строком на 8 років, рахуючи строк з 13 червня 1941 року.

Реабілітували Саву Дробота тільки 11 травня 1980 року [252, спр. П-4236]. Що трапилося з його сім'єю, де вона перебувала на спецпоселенні, ми поки що не встановили. Але знаємо, що ця хліборобська сім'я була однією із сотень інших, депортованих 13-15 червня 1941 року із Заставнівського району і всієї Чернівецької області у віддалені краї СРСР. Це близько 8000 чоловік.

Зараз наша редакція намагається з'ясувати нарешті, скільки ж було депортовано з області людей за період з 1940-го по 1952-й роки. Обласне управління внутрішніх справ повідомило нас, що станом на 10.04.95 р. довідки про реабілітацію видані 12554 громадянам. Це в основному ті, що були депортовані. Але по 897 справах громадяни із заявами ще не зверталися. 157 громадянам відмовлено в реабілітації. Це в основному ті, що ухилялись від служби в армії та "власівці", які не підпадають під дію ст. 3 Закону України "Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні".

По лінії Служби безпеки обласною прокуратурою на 1 січня 1995 року в процесі виконання Закону України від 17 квітня 1991 року "Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні" реабілітовано 6610 громадян області. Але 1783 громадянам в реабілітації відмовлено. 1700 кримінальних справ приблизно на 2000 осіб ще не переглянуто. В основному це справи довоєнного періоду, 1940-1941 рр., про нелегальний перехід кордону та закриті з тих чи інших причин.

Отже, загальний підсумок може бути таким. Депортовано було в 1940-1952 роках з області – 23941 громадянина. Це майже стільки, скільки загинуло на фронтах Другої світової війни. Скільки з них загинуло в гутабівських "санаторіях", скільки померло від голоду, холоду та хвороб в сибірській тайзі, в тундрі, в болотах і лісах Мордовії, в степах Приуралля і Казахстану, в Хабаровському краї, в Карелії і Архангельську – все це ще треба і вивчити, і дослідити. Це

велика і відповідальна робота. Однак вона у 1998 році була припинена і нині реабілітацією репресованих в області ніхто не займається.

Хочу сказати, що серед тих, кому відмовлено в реабілітації, залишилась учителька із Садгори Артемізія Георгіївна Галицька, "Мотря" – керівник Буковинського крайового проводу ОУН у 1943-1944 роках. Військовий трибунал військ НКВС Чернівецької області 31 серпня 1945 року засудив її до вищої міри покарання – розстрілу. Вирок був остаточний і оскарженню не підлягав. І все ж військова колегія Верховного суду СРСР 10 жовтня 1945 року ухвалою № 6342 замінила розстріл 10 роками позбавлення волі у виправно-трудових таборах НКВС СРСР з поразкою в політичних правах на 5 років [252, спр. 5577]. Вона відбула своє покарання і оселилась у Караганді. Оскільки жити на Буковині їй не дозволялось, там вона й померла. Знаючи Артемізію Георгіївну особисто та ознайомившись з її справою, редакція книги "Реабілітовані історією" вважає, що працівники прокуратури, які переглядали справу, підійшли до неї зі старими мірками. Основною причиною відмови є те, що при арешті у неї вилучили зброю. Але ж немає жодного доказу, що з тієї зброї вона когось убила. Навпаки, під час облави вона хотіла покінчити зі своїм життям пострілом у скроню, але промахнулась. Україна сьогодні повертає своїм борцям, своїм героям справжні імена, заслужену ними шану, честь і славу. Сподіваємось, що й Артемізії Галицькій все це теж буде повернуте.

Політичних репресій зазнавали не тільки ті, хто словом і ділом боровся за незалежну соборну Українську державу, але й ті, хто шукав порятунку від тоталітарного ідеологічного деспотизму у різного роду релігійних організаціях, хто не сприймав насаджуваного КПРС атеїзму, партійної ідеології і звертав свої думи і молитви до Бога.

Нагадаємо, що з перших днів встановлення радянської влади на Буковині і в Бессарабії, як і в усіх інших місцях почалося жорстоке переслідування релігійних сект, нищення і закриття їхніх храмів. Пресвітерів, які не встигли емігрувати за кордон, брали на особливий облік, за ними пильно стежили працівники УНКВС-НКДБ, і при першій-ліпшій нагоді за-арештовували, звинувачували в контрреволюційній діяльності і відправляли в табори ГУТАБу або на заслання. Не милували і рядових віруючих.

Миколу Ілліча Ластівку 1900 р.н. із села Шубранець у травні 1944 року було мобілізовано в Червону армію. Його направили у 23-й запасний стрілецький полк, що стояв у м. Кіров Кіровської області Російської Федерації. Як віруючий він належав до конфесії баптистів, а тому відмовився брати зброю до рук. Особлива нарада при НКВС СРСР 11 листопада 1944 року за ст. 193-13 КК РРФСР засудила його до 10 років позбавлення волі. Правда, відбув він тільки 5 років, але й того було досить, щоб підірвати людині здоров'я, укоротити їй віку [253].

Взагалі таких жорстоких кар за релігійні переконання, які застосовувались в СРСР, історія не зафіксувала. Папська інквізиція, як відомо, карала за єресь. Але то було в часи глухого середньовіччя. Комуністичні ж гоніння на теїстів, віруючих протягом сімдесяти трьох років тривали в кінці другого тисячоліття від Різдва Христового. Намагання комуністів зробити всіх громадян атеїстами покрили себе ганебною славою, бо жорстокі політичні репресії, які були застосовані щодо віруючих різних релігійних конфесій, лишили після себе криваві сліди; тисячі людей були замордовані голодом, холодом, табірними хворобами та нелюдською жорстокістю табірного начальства.

Релігійні переконання кожного громадянина перебували у полі зору Служби безпеки. Кари за участь у так званих нелегальних сектах були жорстокі. Конфесія адвентистів сьомого дня, наприклад, вважалась вкрай реакційною. Її члени не визнавали законів радянської влади про обов'язкову військову службу, відмовлялись від призову в Червону армію, а будучи призваними, не брали до рук зброї, не приймали присяги, стояли осторонь громадсько-полі-тичної роботи. Таких же принципів дотримувались і члени секти "Свідки Єгови", за що піддавались нещадним репресіям.

Так, Федір Юхимович Ганзюк 1903 р.н. з Іванівців Кельменецького району, який мав двокласну освіту, був заарештований 21 червня 1944 р. і засуджений військовим трибуналом військ НКВС Чернівецької області 26 липня 1944 р. за ст. 206-13 КК УРСР до 20 років позбавлення волі і 5 років позбавлення прав за те, що на пересильному пункті в Хотині відмовився іти в Червону армію. Його відправили в сибірські табори, звідки він по амністії був звільнений 29.08.1945 р. Але 25 квітня 1947 року його знову заарештували як керівника секти "Свідки Єгови". Чернівецький обласний суд у складі голови Лютого, народних засідателів Гаврилюка М.Д., Гаврилюка М.М. і прокурора Ломова засудив Ганзюка Ф.Ю. за ст. ст. 54-10 ч. 2 і 54-11 КК УРСР до 5 років виправно-трудових таборів. Тільки 17 липня 1991 року Ганзюка Ф.Ю. було реабілітовано [252, спр. П-5100].

В 1944 році за відмову служити в Червоній армії через релігійні переконання був засуджений Микола Гаврилович Гончар 1924 р.н. із хутора Поливанів Яр Комарівської сільради Кельменецького району. В 1947 році органи держбезпеки хотіли запротирити в неволю і його молодшого брата Василя. Але не змогли назбирати достатньо обвинувачень і змушені були звільнити з-під варти [252, спр. П-5142].

Федот Іванович Герман 1890 р.н. з Нелипівців цього ж району 25 січня 1947 р. був також арештований як керівник нелегальної секти "Свідки Єгови". 18 квітня Чернівецький обласний суд засудив його по вищезгаданих статтях до 10 років виправно-трудових таборів і до 2 років поразки в правах з конфіскацією належного йому майна. Відбував Федот Іванович покарання в Рівненській області в табірному об'єкті № 169, з якого був звільнений тільки 23 вересня 1955 року [252, спр. П-5142].

Великого погрому зазнала, зокрема, секта "Свідків Єгови", що діяла у селі Новоселиця Кельменецького району. Нагінка почалася в квітні 1951 року. На спецпоселення в Алзамайський район Іркутської області за постановою Особливої наради при міністрі державної безпеки СРСР від 7 липня 1951 року був висланий Іван Максимович Кравчук 1921 року народження, його дружина Катерина Миколаївна 1925 р.н., сини Михайло 1943-го і Василь 1950 років народження та мати Пасічник Домка Василівна 1893 р.н. Звільнили їх зі спецпоселення тільки 16 грудня 1965 року [254, спр. СО-842].

Мацейко Андрій Олексійович 1905 р.н. із цього ж села був арештований управлінням КДБ Чернівецької області як член нелегальної релігійної секти "Свідки Єгови" 24 вересня 1955 року. Чернівецький обласний суд 19 грудня цього ж року за ст. ст. 54-10 ч. 2 та 54-11 КК УРСР засудив його до 8 років позбавлення волі у виправно-трудових таборах і 5 років позбавлення політичних прав з конфіскацією майна. Це жорстоке покарання він відбував у Дубравному ВТТ Зубово-Полянського р-ну Мордовської АРСР Російської Федерації, звідки був звільнений 24 серпня 1956 року [252, спр. П-6737].

Загалом із села Новоселиця за належність до секти "Свідки Єгови" була репресована 81 особа, з них 3 особи були репресовані, перебуваючи в Червоній армії.

Ковтун Василь Гнатович 1902 р.н., наприклад, був офіцером румунської армії, в селі працював учителем. 12 вересня 1945 року був арештований, звинувачений у зраді батьківщини і на підставі ст. 58-1 "а" КК РРФСР військовим трибуналом військ НКВС Татарської АРСР 14.12.1945 року засуджений до 10 років ВТТ і 5 років позбавлення політичних прав [252, спр. П-7572].

Мацейко Василь Миколайович 1910 р.н. в червні 1941 року був мобілізований у Червону армію. Служив рядовим у 379-ій стрілецькій дивізії. Як член секти "Свідки Єгови" не хотів брати зброї в руки. Військовим трибуналом цієї дивізії 2 жовтня 1944 року був засуджений до вищої міри покарання – розстрілу. Вирок того ж дня був виконаний [255].

Ткачук Василь Михайлович 1907 р.н. був призваний у Червону армію 18 травня 1944 р. Служив рядовим 1928-го зенітного артилерійського полку 13-го корпусу протиповітряної оборони у м. Каунасі Литовської РСР. 29 січня 1945 р. відділ контррозвідки "Смерш" 13-го

корпусу ППО звинуватив його в антирадянській агітації і крадіжці та продажу бойових патронів. Військовий трибунал корпусу за ст. 58-10 ч. 2 КК РРФСР засудив Василя Михайловича до 10 років ВТТ і 5 років позбавлення політичних прав. Відбував він покарання в Іркутській області Російської Федерації. Реабілітований військовим трибуналом Прибалтійського військового округу 19 березня 1968 року [252, спр. Р-3585].

Мацейко Михайло Андрійович 1935 р.н. у 1954 році за відмову служити в Червоній армії Кельменецьким районним судом був засуджений до 5 років позбавлення волі у ВТТ [252, спр. П-6737].

Не випав з поля зору репресивних органів і російський старообрядницький монастир у с. Біла Криниця Глибоцького району. Його настоятеля Іполита Феодосійовича Мартинова органи МДБ заарештували 14 серпня 1947 р. Звинуватили в антирадянській та зрадницькій діяльності і 28 жовтня цього ж року військовий трибунал внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ Чернівецької області за ст. 54-1 "а" КК УРСР засудив Іполита Феодосійовича до 10 років позбавлення волі у виправно-трудових таборах МВС СРСР. Відбував покарання у таборах Воркути. Звідки був звільнений 3 вересня 1955 р. Реабілітований прокуратурою Чернівецької області 23 жовтня 1992 р., як безпідставно репресований [256].

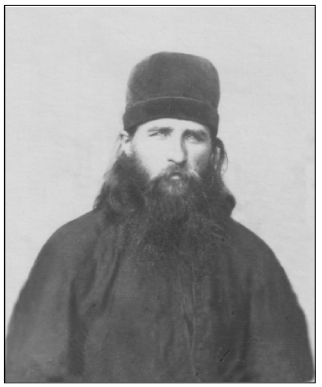

Іполит Феодосійович Мартинов, настоятель старообрядницького монастиря в селі Біла Криниця Глибоцького р-ну

У 1947 році по всій області були проведені арешти єговістів. На 5-10 років виправно-трудових таборів були засуджені І. Г. Брагар, О.І. Вахнівська з Новоселиці, І.В. Грушецький та М.І. Сливка з хутора Поливанів Яр, О.М. Ткачишина із Селища, П.П. Дзик з Іванівців Кельменецького району [252, спр. П-5142].

9 травня 1953 року в Чернівецькому обласному суді розглядалась справа Василя Ілліча Трачука 1917 р.н., румуна, селянина із с. Широка Поляна Глибоцького р-ну, столяра будівельної бригади колгоспу ім. Мікояна як активного члена секти "Свідки Єгови". Суд під головуванням Гузія, при народних засідателях Богданові і Пажитнові на підставі ст. ст. 54-10 ч. 2 та 54-11 КК УРСР засудив Трачука В.І. до 10 років позбавлення волі у виправно-трудових таборах і 3 років позбавлення політичних прав з конфіскацією майна. Відбував покарання в Озерному ВТТ. Після кількох заяв та скарг у вищі інстанції 2 липня 1956 року був звільнений з в'язниці. Але повернувшись на Буковину, Трачук В.І. ще активніше розгорнув свою проповідницьку роботу. Очолив групу № 34, що діяла в Глибоцькому районі, в яку входило 6 гуртків, проводив з єговістами наради, на яких давав вказівки про активізацію релігійної роботи. І його знову 21 листопада 1958 р. Чернівецький обласний суд у складі Гузія, Черезова і Пажитнова за ст. ст. 54-10 ч. 2 і 54-11 КК УРСР засудив до 10 років ВТТ і 5 років позбавлення політичних прав з конфіскацією майна. На цей раз він відбув свій строк повністю і був звільнений з таборів 13 вересня 1968 року. 16 грудня 1991 р. Чернівецька обласна прокуратура його реаб-літувала [252, спр. П-5321].

"Прополювання" активістів релігійних сект проводилося систематично. Треба було показати неослабну боротьбу з цим, як тоді вважали, антидержавним і антикомуністичним явищем. 10 квітня 1953 року, уже після смерті Сталіна, Чернівецький обласний суд у складі голови Ужика, народних засідателів Смеренчука і Пажитнова розглянув справу К.М. Шумейко, М.В. Урсатій, С.Г. і М.Г. Ванзяків, М.І. та В.І. Процюків зі Щербинців Новоселицького району і засудив кожного до 10 років виправно-трудових таборів і 3 років позбавлення полі-тичних прав з конфіскацією майна [252, спр. П-5204].

Широким фронтом у 60-80-х роках минулого століття вівся наступ і на п'ятдесятників, що викликало серед них еміграційні настрої. 10 жовтня 1977 р. секретар ЦК КПУ з ідеології В. Маланчук та завідувач відділом ЦК Ю. Єльченко писали першому секретареві ЦК КПУ В. Щербицькому, що з України прагне виїхати 324 родини або 1562 особи, в тім числі із Чернівецької обл. 44 сім'ї або 226 осіб [257, с. 230].

Переслідування за релігійні переконання тривали, як уже згадувалось, аж до горбачовської перебудови. 3 грудня 1963 року, наприклад, Чернівецький обласний суд у складі голови суду Ашпалової, народних засідателів Бабаєва і Куркаша розглянули справу Г.Ф. Гарабажіу із с. Костичани Новоселицького району та В.Г. Залізної з Боянчука Заставнівського району, яких звинуватили в антирадянській агітації і за ст. 62 ч. 1 КК УРСР засудили кожного відповідно до 7 і 5 років виправно-трудових таборів суворого режиму. Відбували вони покарання в селищі Явас Мордовської АРСР, поштова скринька ж–385/7. Обоє були звільнені з табору тільки 13 жовтня 1967 р. [252, спр. П-5152].

Таких прикладів можна наводити багато. Ця сторінка репресій ще глибоко не проаналізована, не вивчена і чекає своїх дослідників, чекає установлення істинних масштабів цього нещастя, глибокого аналізу, правильних оцінок і висновків. Ми ж лише звертаємо увагу читачів, у чиїх серцях горить живе прагнення істини, на цей важливий сектор репресій комуністичного режиму в сфері духовного життя українського народу.

Особливо жорстокому переслідуванню піддавалися служителі греко-католицької та української автокефальної церков, а також люди, які висловлювали своє невдоволення чи навіть здивування політикою радянської влади відносно релігії, руйнуванням і закриттям храмів, переслідуванням віруючих.

Соцький Іван Прокопович 1905 р.н. та Білоконь Андрій Олексійович 1913 р.н. із села Грушівці Кельменецького району, які служили в 11 будівельному батальйоні 6-ї армії, були заарештовані 11 листопада 1941 року в селі Кабаннє Донецької області тільки за те, що в розмові з жителями села Михайлівка висловлювали здивування, що там закрита церква, в той час як у селах Бессарабії всі церкви відкриті і кожен може молитись Богу, скільки хоче і коли захоче. Люди відзначають всі церковні свята. Кожен вільно молиться Богу. А радянська влада знищила релігію своїми законами. Хіба ж можуть люди жити без релігії, без Бога?

Військовий трибунал військ НКВС по охороні тилу 6-ї армії в складі голови військового юриста 1-го рангу Осадчого, членів трибуналу Благова і Курєєва при секретарі Кривоносі за ст. 54-10 КК УРСР – це антирадянська пропаганда і агітація, що мають в собі заклик до скинення, підриву чи ослаблення радянської влади – 4 грудня 1941 року засудив Соцького Івана Прокоповича і Білоконя Андрія Олексійовича до вищої міри покарання – розстрілу, який того ж дня був здійснений перед вишикуваним підрозділом червоноармійців. Реабілітували безвинно розстріляних тільки 2 серпня 1991 року [252, спр. П-5068].

Варто підкреслити, що військові трибунали були нещадними до всіх "ворогів" радянської влади, особливо ж до членів ОУН та УПА і до тих, хто мав з ними будь-який умисний чи ненавмисний зв'язок. Не щадили члени трибуналів і служителів культу. Григоряк Микола Якович 1893 р.н. із с. Мариничі Путильського р-ну служив дяком у церкві. 16 березня 1953 року управління Міністерства держбезпеки у Чернівецькій області його заарештувало, звинуватило у зв'язках з ОУН та в пособництві воякам УПА, які на той час на Буковині уже не діяли, і 15 травня ц.р. військовий трибунал військ МВС Чернівецької області засудив Григоряка М.Я. до 25 років позбавлення волі у виправно-трудових таборах і 5 років позбавлення політичних прав з конфіскацією майна. Відбував покарання в Дубравлазі Мордовської АРСР, але не весь строк. 19 серпня 1956 року його з табору звільнили, а 2 березня 1992 року Чернівецька обласна прокуратура реабілітувала за відсутністю складу злочину [252, пр. П-5715].

Разом з батьком була на цій же підставі репресована і його дочка Марія 1926 р.н. із семикласною освітою. Її теж засудили до 25 років ВТТ і відправили у селище Явас Мордовської

АРСР, поштова скринька 385/9 в тому ж Дубравлазі. Але завдяки новій політичній ситуації, яка склалася після смерті Й.В. Сталіна і розстрілу Л.П. Берії, Марію Миколаївну Григоряк 9 Травня, саме на День Перемоги, з табору звільнили і вона повернулася у рідні край. Реабілітована, як і батько, 2 березня 1992 р.

Не уникла репресій і племінниця Миколи Яковича Григоряка – Клавдія Михайлівна Григоряк 1928 р.н., яка мала семикласну освіту, працювала секретарем Мариничівської сільради і була комсомолкою. Її арештували разом з дядьком та двоюрідною сестрою і теж засудили до 25 років ВТТ за зв'язок з ОУН та пособництво воякам УПА.

Коли політична гарячка трохи уляглася, комісії по перегляду справ засуджених за контрреволюційні злочини Дубравлагу Мордовської АРСР, де перебували батько з дочкою, та Тайшетлагу Іркутської області, де знаходилась Клавдія, знизили строк покарання усім трьом з 25 років до фактично відбутого терміну і звільнили з таборів. Клавдія Михайлівна Григоряк вийшла на волю 12 липня 1956 року. Реабілітувала ж її Чернівецька обласна прокуратура теж тільки 2 березня 1992 року.

Одночасно із закриттям церков вівся наступ і на монастирі. До радянської влади на Буковині їх було 2. Введенський чоловічий закрили у 1960 році, Хрещатицький – у 1962-му. Влада, скорочуючи монастирі, ставила перед собою мету повної їх ліквідації по всьому СРСР.

Постановою Ради Міністрів № 1159 від 16 жовтня 1958 р. "Про монастирі в СРСР" передбачалося, в першу чергу, значне скорочення розмірів земельних угідь, якими вони володіли. А земля-то годувальниця ченців. Немає землі – немає харчів. Одночасно постанова доручала радам міністрів союзних республік спільно з радами у справах РПЦ і в справах релігійних культів у шестимісячний строк вивчити питання про можливе скорочення кількості монастирів та скитів і внести до РМ СРСР погоджені пропозиції [258, с. 98].

Відповідна робота була проведена, узагальнюючі пропозиції були подані. Голова Ради у справах РПЦ Карпов необхідність ліквідації монастирів пояснював у своїй доповідній від 13 квітня 1959 р. так:

"Існування багатьох монастирів підтримується штучно, тим більше після вилучення в 1958 р. землі… Безліч монастирів у західних областях УРСР і Молдавської РСР є вогнищами венеричних та інших заразних хвороб. Монахи цих монастирів відмовляються від медичної допомоги, розповсюджують забобони" [259, с. 211].

В результаті проведених заходів в Україні було скорочено 18 монастирів: 14 жіночих і 4 чоловічих. Тодішній Патріарх Московський і всея Русі Алексій і Митрополит Київський та Галицький, екзарх України Іоанн погодились із цією державною акцією. Не протестували проти неї.

На 1 березня 1961 р. в Україні, наприклад, кількість монастирів скоротилась із 40 у квітні 1959 року до 19. У 1961-1962 роках було ліквідовано ще 8 монастирів. Серед них і два уже згадувані у Чернівецькій області. Їхні мешканці розбрелися хто куди. Молодші пішли на виробництво, особи середнього віку – до родичів, а старі і немічні – в будинки престарілих та інвалідів.

Ситуація з монастирями змінилася на краще тільки в незалежній Українській державі. Нині на Буковині діє 15 монастирів. З них 10 належать УПЦ, 2 – старообрядцям і 3 – римо-католикам. У них нині перебуває значна кількість черниць і ченців, які тут служать Богові.

Не обминули політичні репресії і єврейських релігійних громад та споруд. Синагоги закривали, а громади забороняли як такі що суперечили чинному законодавству. В Чернівцях, наприклад, із 17 синагог, що тут діяли в перші повоєнні дні, у квітні 1949 р. функціонувало тільки 3 [260, с. 220]. Вони, звичайно, не могли забезпечити релігійних потреб іудеїв. Відчуваючи щоденне релігійне обмеження і громадянське приниження, значна частина євреїв проникалася еміграційними настроями і виїжджала до Ізраїлю, Австрії, Сполучених Штатів Америки, Німеччини та інших країн світу, де вони не піддавалися релігійним обмеженням.

Висновки:

1. Боротьба з релігією була проголошена і велась комуністичною владою з перших днів її існування. Правда, виступаючи на І Всеросійському з'їзді робітниць 19 листопада 1918 р., В.І. Ленін сказав, що боротися з релігійними забобонами треба надзвичайно обережно; багато шкоди завдають ті, хто вносить в цю боротьбу образу релігійного почуття. «Треба боротися шляхом пропаганди, шляхом освіти. Вносячи гостроту в боротьбу, ми можемо озлобити масу; така боротьба зміцнює поділ мас за принципом релігії, а наша сила в єднанні. Найглибше джерело релігійних забобонів – це злидні і темнота; з цим злом і повинні ми боротися» [261, с. 178].

2. На жаль, ці ленінські настанови на практиці не виконувались. Влада ними просто знехтувала, вдалася до закриття і руйнації церков та інших культових споруд, перебудови їх у магазини, ресторани, або ж перетворювала у виставочні зали, шахматні клуби чи використовувала як складські приміщення. Жорстоко переслідувала служителів культу і навіть рядових членів окремих конфесій, засуджуючи їх до надто великих термінів позбавлення волі.

3. Комуністична партія, комсомол вели справжню війну зі своїми членами, які вдавалися до хрещення дітей, вінчань та релігійних поховань своїх рідних. «Грішників» виключали з партії та комсомолу, після чого учорашні комуністи і комсомольці не могли знайти роботи за фахом і мусили спокутувати провину все своє життя аж до розпаду Союзу РСР і зникнення з політичної арени КПРС.

4. Нині стаття 35 Конституції України забезпечує громадянам право на свободу світогляду і віросповідання. Кожен громадянин може сповідувати будь-яку релігію або не сповідувати ніякої, безперешкодно відправляти одноособово чи колективно релігійні культи і ритуальні обряди, вести релігійну діяльність. «Церква і релігійні організації в Україні відокремлені від держави, а школа – від церкви. Жодна релігія не може бути визнана державою як обов'язкова» [262, с. 8-9].

5. В Чернівецькій області на 1 квітня 2007 року діяло 33 українські православні церкви Київського патріархату, 24 українські православні церкви, 4 греко-католицьких храми, 4 римсько-католицьких костьоли, 14 молитовних будинків євангельських християн-баптистів (ЄХБ), 6 – християн віри євангельської пятдесятників (ХВЄП), 11 молитовних будинків адвентистів сьомого дня (АСД), 7 єврейських синагог і 1 руська православна старообрядницька церква. Між всіма конфесіями, за винятком УПЦ, існує повна злагода і взаєморозуміння, відсутні прояви міжрелігійного антагонізму. Хотілося б, щоб священнослужителі УПЦ припинили міжусобну війну з Київським патріархатом, сприяли порозумінню і об'єднанню усіх православних конфесій під егідою Київського патріархату. Це значно поліпшило б релігійну атмо-сферу в державі, сприяло вихованню населення в дусі українського державництва і національного патріотизму.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Юрченко А. Хотинське повстання. – К., 1948. – 142 с.
2. Рубан С. Хотинское восстание и его значение //Хотин в огне восстания. – Москва, 1929.
3. Бантке С. 10 лет борьбы против румынских бояр. – Москва, 1928.
4. Александри Л. Бессарабия и бессарабский вопрос. – Москва, 1924.
5. Компанієць І. Боротьба за радянську владу на Буковині. – К., 1950; Революційний рух в Галичині, Буковині та Закарпатській Україні під впливом ідей Великого Жовтня (1917-1920 рр.). Відп. ред. Бєлоусов С.М. – К.: Вид-во АН УРСР, 1957. – 102 с.

6. Ципко К.Г. Велика Жовтнева соціалістична революція і боротьба трудящих Буковини за владу Рад та возз'єднання з Радянською Україною. – Чернівці, 1958. – 224 с.
7. Шевченко Ф. Революция в России и Буковина в 1917-1918 годах //Вопросы истории. – 1947. – № 10.
8. Курило В.М. Вплив Великої Жовтневої соціалістичної революції на розвиток революційного руху на Буковині. – Чернівці, 1973. – 152 с.
9. Фостій І.П. Іван Дмитрович Стасюк. – Ужгород: Карпати, 1969. – 184 с.
10. Квітковський Д., Бриндзан Т., Жуковський А. Буковина, її минуле і сучасне. – Париж-Філадельфія-Детройт: Зелена Буковина, 1956. – 955 с.
11. Курило В., Ліщенко М., Романець О., Сирота Й., Тимощук Б. Північна Буковина, її минуле і сучасне. – Ужгород: Карпати, 1969. – 248 с.
12. Ботушанський В.М., Глуговський А.М., Гриценко І.А., Компанієць І.І., Курило В.М. та ін. Нариси з історії Північної Буковини. Відп. ред. Шевченко Ф.П. – К.: Наукова думка, 1980. – 339 с.
13. Хотин в огне восстания. Под ред. Рубана С. – Москва, 1929.
14. Боротьба трудящих Буковини за соціальне й національне визволення і возз'єднання з Українською РСР 1917-1941 рр. Документи і матеріали. – Чернівці, 1958. – 450 с.
15. Борьба трудящихся Молдавии против интервентов и внутренней контрреволюции (1917-1920 гг.). Сборник документов и материалов. – Кишинев: Картя Молдовеняскэ, 1967. – 684 с.
16. Хотинское восстание. – Кишинев: Штиинца, 1976. – 444 с.
17. Буковина: історичний нарис. Відп. ред. Ботушанський В.М. – Чернівці: Зелена Буковина, 1998. – 416 с.
18. Макар Ю.І., Добржанський О.В., Масан О.М. Хотинщина. – Чернівці: Молодий буковинець, 2002. – 464 с.
19. Українське студентство Буковини під теперішню хвилю //Буковина. – 1918. – 10 листопада.
20. Буковина. – 1918. – 10 листопада.
21. Лакуста С. Пам'яті героїв //Час. – 1930. – 15 жовтня; Фостій І. Постріл на світанку. З літопису звитяг //Радянська Буковина. – 1969. – 21 грудня.
22. Приказ Хотинской Директории об охране порядка на территории, освобожденной от румынских оккупантов. 23 (10) января 1919 г. //Хотинское восстание. Сборник документов и материалов. – С. 67.
23. Фостій І. Нескорені духом //Радянська Буковина. – 1970. – 6 листопада; Хорошенюк І. За волю, за кращу долю //Радянська Буковина. – 1984. – 10 березня.
24. Бошерніцан Ю. Реліквії сім'ї Бородатих. До 50-річчя Хотинського повстання // Радянська Буковина. – 1968. – 15 жовтня.
25. Фостій І. Посланець до Галревкому //Радянська Буковина. – 1969. – 5 жовтня.
26. Фостій І. До 80-річчя від дня народження С.Г. Галицького//УІЖ. – 1971. – № 2. – С. 109-111; Мужній борець за щастя народу //Радянська Буковина. – 1971. – 16 лютого.
27. История Румынии 1918-1970. – М.: Наука, 1971. – 742 с.
28. ДАЧО. – Ф. 126. – Оп. 1. – Спр. 7083.
29. Там само. – Ф. 118. – Оп. 5. – Спр. 1564.
30. Там само. – Спр. 1563.
31. Там само. – Спр. 1568.

32. ДАЧО. – Ф. 126. – Оп. 4. – Спр. 6381.
33. Там само. – Оп. 5. – Спр. 1565.
34. Там само.
35. Там само. – Оп. 4. – Спр. 6396.
36. Там само. – Оп. 3. – Спр. 53.
37. Егоров А.Ф. Памяти Иона Миронюка //Красная Бессарабия. – 1936. – № 8. – С. 23-24.
38. Кац Б. Недоспівана пісня. З революційного минулого //Радянська Буковина. – 1976. – 13 серпня.
39. Бесспорные свидетельства. Сталинские расстрельные списки //30 октября. – 2002. – № 21. – С. 1-5 ; Из выступлений на презентации компакт-диска “Сталинские расстрельные списки”. – Там же.
40. Гульбинский Н. Убийство по списку. Обнародованы секретные материалы из Архива Президента РФ, проливающие дополнительный свет на тайную историю сталинских преступлений //Еврейские вести. – 2002 . – Май. – № 9-10 (245-246). – С. 11.
41. Там само.
42. Остання адреса. До 60-річчя соловецької трагедії. У 3 т. Упорядники Кулаковський П., Смірнов Г., Шаповал Ю. – К.: Сфера, 1997. – Т. 1. – С. 32.
43. Там само.
44. Там само.
45. Там само. – С. 37; Т. 2. – С. 52-53.
46. ДА СБУ в Одеській області. – Спр. 14542. – Арк. 86.
47. ДА СБУ в Харківській області (далі – ДА СБУ ХО). – Спр. 45193. – Арк. 33.
48. Там само. – Спр. 213299. – Арк. 71.
49. Центральный архив Федеральной службы безопасности России (дальше – ЦАФСБР). – Д. Р–28899.
50. ДА СБУ ХО. – Спр. 53569. – Арк. 1-122.
51. Центральний державний архів громадських об’єднань України (далі – ЦДАГОУ). – Ф. 263. – Оп. 1. – Спр. 43063. – Арк. 1-128.
52. ЦАФСБР. – Д. Р–5053. – С. 2-115.
53. ДА СБУ ХО. – Спр. 250167 ФП; ЦДАГОУ. – Ф. 263. – Оп. 1. – Спр. 46046; ДА СБУ ХО. – Спр. 8716, 5375 ФП; ДА СБУ ЧО. – Спр. П–4556.
54. Лисенко М. Биківня: злочин без каяття. – Бровари: Криниця, 1996. – С. 69; ЦДАГОУ. – Ф. 263 СБУ. – Оп. 1. – Спр. 58204 ФП. – Арк. 43-47.
55. Роженко М. Сосни Биківні свідчать: злочин проти людства. Книга друга. – К.: Український центр духовної культури, 2001. – С. 88, 160, 349, 357.
56. Там само. – С. 343, 413.
57. Там само. – С. 349, 415.
58. Одесский мартиролог. – Одесса: ОКФА, 1997. – Т. 1. – С. 67.
59. Там само.
60. Там само. – С. 108, 169, 589.
61. Одесский мартиролог. – Одесса: ОКФА, 1999. – Т. 2. – С. 152.
62. Там само. – Т. 1. – С. 228, 306.
63. Там само. – Т. 2. – С. 163.
64. Там само. – Т. 1. – С. 482, 554.
65. Бутовский полигон. Книга памяти жертв политических репрессий. – М., 1997-2000. – Выпуски 1-4.

66. Книга Памяти Томской области. – Томск, 1991–1994.
67. Вінниця: злочин без кари. Документи, свідчення. – К.: Воскресіння, 1994. – С. 21-22.
68. Там само. – С. 142-143.
69. Пам’ять Биківні. Документи і матеріали. Упорядник Бажан О.Г. – К.: Рідний край, 2000. – С. 60-61, 88.
70. Там само. – С. 56-57, 60-63, 81.
71. Розстріляні на початку війни. Документи свідчать //З архівів ВУЧК, ГПУ, НКВД, КГБ. – 1994. – № 1. – С. 191.
72. Там само. – С. 192.
73. Доповідна записка заступника начальника політвідділу тюремного управління НКВС УРСР начальникові цього управління про евакуацію тюрем міст Хотина, Сторожинця і Чернівців. 9 липня 1945 р. //Романів О., Федущак І. Західноукраїнська трагедія 1941. – Львів – Нью-Йорк, 2002. – С. 363-364.
74. ДАЧО. – Ф. Р–2838. – Спр. 112; ДА СБУ ЧО. – Спр. Р–1486.
75. ДАЧО. – Ф. Р–2838. – Спр. 112.
76. Там само. – Ф. 1. – Оп. 8. – Спр. 11-а. – Арк. 19-20.
77. Там само.
78. Там само.
79. Там само.
80. Там само.
81. Шова В. Кровавый путь. Воспоминания спецпоселенца. – Черновцы: Областное отделение поисково-издательского агентства “Книга Памяти Украины”, 2000. – 68 с.
82. Державний архів Міністерства внутрішніх справ у Чернівецькій області (далі – ДА МВС ЧО). – Спр. Р–419.
83. Там само. – Спр. Р–420.
84. Там само. – Спр. ФО–2169.
85. Дислокация, лимит и наполнение тюрем Украинской ССР на 10 июня 1941 года// Государственный архив Российской Федерации (далее – ГАРФ). – Ф. 9413. – Оп. 1. – Ед. хр. 6. – С. 185-189.
86. ДАЧО. – Ф. 1. – Оп. 1. – Спр. 138. – Арк. 12-16, 23.
87. План эвакуации заключенных, содержащихся в тюрьмах западной области НКВД/НКГБ УССР //Романів О., Федущак І. Названа праця. – С. 343.
88. Підрахунки авторів на підставі відомості вибуття і руху ешелонів по тюрмах УРСР на 5 лютого 1942 р. //Там само. – С. 389-396.
89. Довідка заступника начальника 1 відділу тюремного управління НКВС СРСР про кількість ув’язнених, що вибули в ході евакуації від 22 січня 1942 р. //Там само. – С. 387-388.
90. Підрахунки авторів на підставі повідомлень, які надходили в тюремне управління НКВС УРСР із західних областей України в дні евакуації тюрем.
91. Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917–1953. Суспільно-політичний та історико-правовий аналіз. У 2 кн. – К.: Либідь – Військо України, 1994. – Кн. 2. – С. 260.
92. Там само. – С. 269-270.
93. Там само.
94. ДА СБУ ЧО. – Спр. П–3680.
95. ДАЧО. – Ф. Р–2838. – Оп. 3. – Спр. 411.
96. Там само. – Спр. 421.

97. ДАЧО. – Ф. Р–2838. – ОП. 3. – Спр. 402.
98. Там само. – Спр. 405.
99. Там само. – Спр. 411.
100. Винниченко І. Названа праця. – С. 123-124.
101. Підрахунки авторів.
102. ДА СБУ ЧО. – Спр. П–4421.
103. Там само. – Спр. П–2232.
104. Там само. – Спр. П–1766.
105. Там само. – Спр. П–7067.
106. Там само. – Спр. П–5078.
107. Там само. – Спр. П–3230.
108. Там само. – Спр. П–3237.
109. Державний архів Служби безпеки України (далі – ДА СБУ). – Ф. 5. – Оп. 3. – Спр. 6. – Арк. 1-34.
110. Войновський П. Моє найвище щастя. Спомини. – К.: Видавництво Олени Теліги, 1999. – 304 с.
111. ДАЧО. – Ф. 1. – Спр. 140. – Арк. 33.
112. Там само. – Спр. 138.
113. Там само. – Спр. 6681. – Арк. 5-69.
114. Там само.
115. Там само. – Спр. 5681. У 4 томах. – Т. 1. – Арк. 24-26. Т. 4. – Арк. 77-79, 232.
116. Там само. – Спр. П–4953. – Арк. 16, 167.
117. Фостій І. Північна Буковина і Хотинщина у Другій світовій війні. – Чернівці: Обласне відділення пошуково-видавничого агентства «Книга Пам'яті України», 2005. – 376 с.
118. ДА СБУ ЧО. – Спр. 745. – Арк. 15, 17.
119. Преступления немецко-фашистских оккупантов в Белоруссии 1941-1944. – Минск: Беларусь, 1965.
120. Загинули в боротьбі з німецькими окупантами//Книга Пам'яті України. Чернівецька область. – Чернівці: Обласне відділення Пошуково-видавничого агентства «Книга Пам'яті України», 1999. – Т. 3. – 526 с.
121. Bucovina. – 1941. – 14 iulie.
122. ДАЧО. – Ф. Р–307. – Оп. 1. – Спр. 2710. – Арк. 2.
123. Там само.
124. Там само. – Спр. 2711. – Арк. 1-2.
125. Там само. – Ф. Р–662. – Оп. 1. – Спр. 5. – Арк. 1-2.
126. Там само.
127. ДАЧО. – Ф. Р–662. – Оп. 1. – Спр. 5. – Арк. 1-2.
128. Там само. – Ф. Р–307. – Оп. 1. – Спр. 2426. – Арк. 1-3.
129. Там само. – Ф. Р–662. – Оп. 1. – Спр. 3. – Арк. 4.
130. Bucovina. – 1941. – 22 august.
131. Книга Пам'яті України. Чернівецька область. – Чернівці: Прут, 1994. – Т. 1. – С. 160-162, 231, 241, 258.
132. Підрахунки авторів, зроблені на підставі наявних у Чернівецькому обласному відділенні Пошуково-видавничого агентства "Книга Пам'яті України" (далі – ЧОВПВАКПУ) матеріалів.

133. ДАЧО. – Ф. 38. – Оп. 7. – Спр. 28. – Арк. 6.
134. Там само. – Ф. Р–307. – Оп. 3. – Спр. 2716. – Арк. 2.
135. Там само. – Ф. 38. – Оп. 7. – Спр. 28. – Арк. 2-3. Ф. 2809. – Оп. 3. – Спр. 8. – Арк. 7.
136. Там само.
137. Там само.
138. Підрахунки авторів на підставі наявних у ЧОВПВАКПУ документів.
139. Див. примітку 138.
140. Свідчення жителя с. Недобоївці Хотинського р-ну Палія В.Г.//Архів ЧОВПВАКПУ (далі – АЧОВПВАКПУ). – Кн. 4. – Арк. 217.
141. ДАЧО. – Ф. Р–653. – Оп. 1. – Спр. 141. – Арк. 51-60.
142. Procesul lui Ion Antonescu. – Bucuresti: Editura Eminescu, 1995. – P. 41.
143. ДАЧО. – Ф. 686. – Оп. 2. – Спр. 16. – Арк. 53-54.
144. Там само. – Ф. 45. – Оп. 4. – Спр. 104. – Арк. 1-2.
145. Там само. – Ф. Р–307. – Оп. 1. – Спр. 292. – Арк. 2-3. Спр. 3614. – Арк. 1. Ф. 37. – Оп. 1. – Спр. 62. – Арк. 1.
146. Vollmer J., Zulch T. Aufstand der Opfer. Verratene Volker zwischen Hitler und Stalin. – Wien und Bern, 1989. – S. 142.
147. Люди остаются людьми. Свидетельства очевидцев. Вестник Черновицкого общества еврейской культуры им. Э. Штейнбарга. – Черновцы, 1994. – Вып. 3. – С. 5; 1996. – Вып. 5. – С. 68.
148. Колись Чернівці були єврейським містом... Свідчення очевидців. – Чернівці: Молодий буковинець, 1998. – С. 11.
149. Procesul lui Ion Antonescu. – P. 49-50.
150. Там само. – С. 49.
151. Там само. – С. 29.
152. Радянська Буковина 1940-1945. – С. 101-105, 150-151, 157, 177, 181.
153. Дашичев В.И. Банкротство стратегии германского фашизма. Исторические очерки, документы и материалы. – М.: Наука, 1973. – С. 15.
154. Радянська Буковина 1940-1945. – С. 101-105.
155. Там само. – С. 103.
156. ДАЧО. – Ф. 38. – Оп. 7. – Спр. 28. – Арк. 1.
157. Procesul lui Ion Antonescu. – P. 50.
158. Там само. – С. 48.
159. Там само. – С. 41.
160. Bucovina. – 1941. – 14 iulie.
161. ДАЧО. – Ф. Р–662. – Оп. 1. – Спр. 3. – Арк. 4.
162. Люди остаются людьми. – Вып. 5. – С. 68.
163. ДАЧО. – Ф. 1047. – Оп. 1. – Спр. 15. – Арк. 1-83.
164. Там само. – Ф. 710. – Оп. 1. – Спр. 531. – Арк. 1-44.
165. Там само. – Ф. 410. – Оп. 2. – Спр. 14. – Арк. 11-13. Спр. 53. – Арк. 1-31. Спр. 54. – Арк. 1-29.
166. Там само. – Ф. 168. – Оп. 1. – Спр. 21-27, 52-53, 155, 170-171.
167. Підрахунки авторів на підставі документів, зібраних ЧОВПВАКПУ.
168. Очерки политической истории Румынии 1859-1944. – Кишинев: Штиинца, 1985. – С. 448.

169. История Румынии 1918-1970. – М.: Наука, 1971. – С. 411, 420.
170. ДАЧО. – Ф. Р–307. – Оп. 1. – Спр. 2710. – Арк. 2.
171. Там само. – Спр. 2137 «б». – Арк. 13.
172. Там само. – Спр. 1121. – Арк. 4.
173. Там само. – Ф. Р–653. – Оп. 1. – Спр. 141. – Арк. 74-85.
174. Там само. – Ф. 1. – Оп. 2. – Спр. 77. – Арк. 2.
175. Там само. – Ф. 19. – Оп. 5. – Спр. 89. – Арк. 1-21.
176. Там само. – Ф. Р–307. – Оп. 1. – Спр. 100. – Арк. 79.
177. Там само. – Ф. 19. – Оп. 5. – Спр. 89. – Арк. 1-21.
178. История Румынии 1918-1970. – С. 434.
179. Памяти павших. Великая Отечественная война 1941-1945. – М.: Большая Российская энциклопедия, 1995. – С. 93.
180. ДАЧО. – Ф. Р–307. – Оп. 3. – Спр. 3. – Арк. 33-34.
181. Там само.
182. Там само.
183. Там само.
184. Там само.
185. Там само.
186. Там само.
187. Там само.
188. Там само. – Арк. 173.
189. Там само. – Арк. 118-119.
190. Там само.
191. Там само. – Арк. 116-117.
192. Там само. – Спр. 6. – Арк. 91-93.
193. Там само. – Спр. 3. – Арк. 225-227.
194. Там само.
195. Там само.
196. Там само. – Арк. 250.
197. Там само.
198. Там само.
199. Там само. – Оп. 1. – Спр. 1126. – Арк. 5.
200. Там само. – Спр. 1127. – Арк. 19.
201. Там само. – Ф. 19. – Оп. 5. – Спр. 72. – Арк. 1-5.
202. Там само. – Ф. Р–307. – Оп. 1. – Спр. 123. – Арк. 1-5.
203. ДАЧО. – Ф. Р–307. – Оп. 1. – Спр. 123. – Арк. 1-5.
204. Там само.
205. Там само. – Спр. 1160. – Арк. 1.
206. Там само. – Спр. 1911. – Арк. 1-2.
207. Там само. – Спр. 9. – Арк. 13-19.
208. Там само. – Спр. 1127. – Арк. 11.
209. Bucovina. – 1941. – 16 iunie.
210. ДАЧО. – Ф. 127. – Оп. 4. – Спр. 322. – Арк. 95-124.
211. Там само. – Ф. 690. – Оп. 2. – Спр. 77. – Арк. 1-2.
212. ДА СБУ ХО. – Спр. 53569. – Арк. 1-35.

213. ЦАФСБР. – Д. Р–5053. – С. 2-115.
214. Довідка Прокуратури України про реабілітацію Бурика В.І. від 13.11.1991 р. № 13–41506–90//АЧОВПВАКПУ. – Спр. 3.
215. Млечин Л.М. Иосиф Сталин, его маршалы и генералы. – М.: Центрополиграф, 2004. – 816 с.
216. ДА СБУ ЧО. – Спр. П–5299. – Арк. 3.
217. Там само. – Спр. П–7245. – Арк. 54.
218. Там само. – Спр. П–7958.
219. Военно-исторический журнал (далее – ВИЖ). – 1988. – № 2. – С. 27.
220. ДА СБУ ЧО. – Спр. П–6694.
221. Там само. – Спр. П–7850.
222. Там само. – Спр. Р–3598. – Арк. 1-94.
223. Там само. – Спр. П–3651. – Арк. 1-112.
224. Там само. – Спр. П–7794.
225. АЧОВПВАКПУ. Картотека репресованих червоноармійців.
226. ДА СБУ ЧО. – Спр. П–3665.
227. Там само. – Спр. 5577. – Арк. 106.
228. Там само. – Спр. 322. – Арк. 52. Спр. 7324. – Арк. 113.
229. Там само. – Спр. 322. – Арк. 101.
230. Там само. – Арк. 60.
231. Там само. – Арк. 61.
232. Там само. – Арк. 67.
233. Там само. – Спр. 356. – Арк. 23.
234. Там само. – Арк. 43.
235. Фостій І. Північна Буковина і Хотинщина у Другій світовій війні. – С. 241-242.
236. ЦДАГОУ. – Ф. 1. – Оп. 75. – Спр. 115. – Арк. 170.
237. ДА СБУ ЧО. – Спр. П–7412. – Арк. 228, 231.
238. ЦДАГОУ. – Ф. 1. – Оп. 16. – Спр. 29. – Арк. 76.
239. ДА СБУ ЧО. – Спр. 322. – Арк. 80.
240. Білас І. Названа праця. – Кн. 1. – С. 172-173.
241. ДА СБУ ЧО. – Спр. 322. – Арк. 80.
242. Там само. – Арк. 88-89.
243. АЧОВПВАКПУ. – Спр. 4. – Арк. 142.
244. ЦДАГОУ. – Ф. 1. – Оп. 16. – Спр. 31. – Арк. 157.
245. Там само. – Оп. 75. – Спр. 115. – Арк. 207-208.
246. Там само. – Спр. 62. – Арк. 48, 75. Спр. 221. – Арк. 94.
247. ЦДАГОУ. – Ф. 1. – Оп. 75. – Спр. 221. – Арк. 33, 35.
248. Там само.
249. ДА СБУ ЧО. – Спр. 322. – Арк. 99-100.
250. Там само. – Спр. П–5032.
251. Там само. – Спр. П–1506.
252. ДА СБУ ЧО.
253. Довідка СБУ ЧО № Б–87 від 20.11.1992 р.
254. ДА МВС ЧО.
255. Повідомлення військового трибуналу 379-ї сд № 26-9 від 2.10.1944 р.//Картотека полеглих воїнів ЧОВПВАКПУ.

256. ДА СБУ ЧО. – Спр. П–6652. – Арк. 15.

257. Бажан О. Розділяючи на “чистих” і “нечистих”. Заходи владних структур України по обмеженню впливу окремих релігійних конфесій і течій та реакція на них з боку кліру і віруючих в 60-80 роках//З архівів ВУЧК, ГПУ, НКВД, КГБ. – 1995. – № 1/2. – С. 218-234.

258. Законодательство о религиозных культах. Составители Ночвин Д.М. и Гольет Г.Р. – Москва: Юридическая литература, 1969. – 262 с.

259. Войналович В. Чорні дні “чорного” духовенства. Ліквідація православних монастирів в Україні в ході антирелігійної кампанії другої половини 50-х – першої половини 60-х рр. //З архівів ВУЧК, ГПУ, НКВД, КГБ. – 1995. – № 1/2. – С. 209-217.

260. Войналович В. Голгофа для віруючих. Наступ на етноконфесійні осередки як один із засобів здійснення національної політики в Україні (друга пол. 40-х–50-ті роки XX ст.) //З архівів ВУЧК, ГПУ, НКВД, КГБ. – 1997. – № 1/2. – С. 207-226.

261. Ленін В.І. Повне зібрання творів. Видання п’яте. – К.: Політвидав України, 1973. – Т. 37. – 714 с.

262. Конституція України. Прийнята на п’ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року із змінами, внесеними Законом України № 2222–IV від 8.12.2004 р. – Харків, 2006. – 48 с.[40, с. 181]

Розділ II

СВІДЧЕННЯ АРХІВНИХ ДОКУМЕНТІВ ПРО ПОЛІТИЧНІ РЕПРЕСІЇ

2.1. АРХІВНІ ДОКУМЕНТИ ЩОДО ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ПАРТІЇ УКРАЇНСЬКИХ ПРАЦЮЮЧИХ РУМУНІЇ “ВИЗВОЛЕННЯ”

№ 1

25 квітня 1930 р.

Із зізнань Георгія Цимболару, нотаріуса с. Раранча про комуністів цього села

“…Комуністи Кравчук Василь і Кашул Василь, які нібито збирали багато людей і говорили проти православної церкви, проти короля і регентів, виступаючи проти того, що в церкві поминають їх, а треба було б “комуністичну організацію”, яка виступає за звільнення народу від рабства”.

Під час комунальних виборів вони говорили людям, “щоб ті голосували за комуністичну партію, бо коли вона прийде до влади, то розділить маєток барона Флондора в Раранчі”.

ДАЧО. – Ф. 118. – Оп. 4. – Спр. 6396. – Арк. 6.

№ 2

26 квітня 1930 р.

Із зізнань Григорія Манолійовича Кашула на допиті в жандармському постерунку с. Магала

Григорій Манолійович Кашул, 31 рік, українець, землероб, народився і проживає у селі Раранча, визнає, що є членом “Визволення” і проводив агітацію перед днем Перше травня, будучи уповноваженим організації у цій справі Василем Кравчуком, який обіцяв йому, що за ці послуги він потім, коли комуністи прийдуть до влади, одержить наділ землі 5 га і буде прийнятий у міліцію.

На одному із зібрань, які відбулися в хаті К. Гавриша, редактор Іван Стасюк і Галицький із Чернівців сказали їм, що вони повинні “об’єднатися за те, щоб взяти владу в свої руки, і тоді не буде більше кордонів між державами, не буде ні царів, ні королів, ні війни”.

Василь Кравчук сказав, що всі люди в армії перейдуть на їх сторону, і це тому, що збільшується число бідного населення, якому не вистачає роботи і грошей.

В. Кравчук уповноважив його збирати гроші на передплату газети “Борець”.

ДАЧО. – Ф. 118. – Оп. 4. – Спр. 6396. – Арк. 9 зв. – 10.

№ 3

26 квітня 1930 р.

Із зізнань Володимира Григоровича Борденюка на допиті в жандармському посту с. Магала

Володимир Григорович Борденюк, українець, робітник, 18 років, народився і живе в с. Раранча.

Уже давно є прихильником комуністичної партії, був на зборах, які відбулися в Чернівцях, в центрі “Визволення” 1 травня 1929 р., куди його покликав Василь Кравчук, керівник організації в с. Раранча, забезпечував зв’язок між “Визволенням” і організацією с. Раранча, приносив різні газети.

ДАЧО. – Ф. 118. – Оп. 4. – Спр. 6396. – Арк. 11.

№ 4

26 квітня 1930 р.

Із зізнань Костянтина Гавриша

Костянтин Васильович Гавриш, українець, 42 роки, народився і живе у с. Раранча, селянин.

“Я – активний член “Визволення” вже продовж року. У мене в домі відбулися одні збори “Визволення”, на яких був присутній Галицький. Давав невеликі суми (по 10-15 лей) у фонд преси “Визволення”.

ДАЧО. – Ф. 118. – Оп. 4. – Спр. 6396. – Арк. 11 зв.

№ 5

26 квітня 1930 р.

Із зізнань Тодора Кіронди

Тодор Кіронда, українець, селянин, 30 років, уродженець і житель с. Раранча є членом “Визволення”. Комуністичну програму прочитав у газеті “Борець”, де говорилось, що з приходом комуністів до влади не потрібно буде платити податки, буде експропрійована вся земля і ліси, не буде існувати кордонів між країнами, а військова служба буде продовжуватись не більше 6 місяців і за неї будуть платити. Не буде імператорів, ні королів, ні панів, ні військової зброї. Газети, які у нього конфісковані, він одержав по пошті.

ДАЧО. – Ф. 118. – Оп. 4. – Спр. 6396. – Арк. 12 зв.

№ 6

27 квітня 1930 р.

Із протоколу, складеного начальником жандармського поста с. Магала

Під час домашніх обшуків було виявлено:

1. У Пантелея Савчука – номери газети “Борець” за 5, 19 і 26 січня 1930 р. та інші матеріали.
2. У Василя Кравчука – 17 номерів газети “Борець”, 8 номерів “Боротьби”, 1 номер “Громади”, номер “Волі народа”, 8 комуністичних листівок, брошуру “Боротьба з капіталом”, а також брошуру “Якої автономії і федерації хоче Україна”, списки передплатників газет і прихильників партії у с. Раранча, запрошення на збори в Чернівці, підписане редактором Стасюком, 2 аркуші з віршем, в якому говориться про підтримку партійної організації, аркуш списаного паперу, котрий агітує народ проти війни, а також номер газети “Наша речь”.

У Тодора Кіронди були виявлені 3 газети “Борець”.

ДАЧО. – Ф. 118. – Оп. 4. – Спр. 6396. – Арк. 4-5.

№ 7

29 квітня 1930 р.

Донесення жандармського поста с. Магала в прокуратуру Чернівецького трибуналу

Пересилаємо справу Василя Кравчука, Тодора Кіронди, Василя Кашула, Пантелея Савчука, Володимира Борденюка, Григорія Кашула, Костянтина Гавриша і Миколи Лупула.

Всі вони жителі с. Раранча. У перших чотирьох під час обшуку були виявлені комуністичні газети, листівки і брошури; М. Лупул публічно висловлювався в образливому тоні на адресу короля Міхая І; В. Борденюк, Г. Кашул і К. Гавриш, будучи членами “Визволення”, проводили комуністичну пропаганду напередодні 1 Травня.

ДАЧО. – Ф. 118. – Оп. 4. – Спр. 6396. – Арк. 2 зв.

№ 8

30 квітня 1930 р.

Слідчий Чернівецького трибуналу видав ордери на арешт:

1. Василя Кашула,
2. Тодора Кіронди,
3. Пантелея Савчука,
4. Володимира Борденюка,
5. Григорія Кашула,
6. Костянтина Гавриша,
7. Миколи Лупула,
8. Василя Кравчука.

Всі вони звинувачуються в комуністичній пропаганді.

ДАЧО. – Ф. 118. – Оп. 4. – Спр. 6396. – Арк. 32-39.

№ 9

12 травня 1930 р.

Із зізнань Георгія Кравчука із с. Раранча

Георгій Кравчук, 40 років, селянин, народився і проживає в с. Раранча.

Є членом партії "Визволення" уже три місяці. Коли він записувався, Стасюк сказав йому, що партія "Визволення" створена для знищення зла.

ДАЧО. – Ф. 118. – Оп. 4. – Спр. 6396. – Арк. 48.

№ 10

23 травня 1930 р.

Із письмового висновку головного прокурора Чернівецького трибуналу в справі:

1. Василя Кашула,
2. Василя Кравчука,
3. Григорія Кашула,
4. Миколи Лупула,
5. Володимира Борденюка,
6. Пантелея Савчука,
7. Костянтина Гавриша,
8. Тодора Кіронди,
9. Миколи Сорочана,
10. Григорія Гавриша,
11. Георгія Кравчука.

Комуністична пропаганда набрала надзвичайного розповсюдження в Північній Буковині, особливо в с. Раранча, оскільки головний центр, тобто революційний селянський блок "Визволення" в Чернівцях постійно розповсюджує листівки підбурювального характеру на українській мові і комуністичну газету "Борець", агітуючи до повстання проти армії, церкви, форми управління державою і власності, закликаючи до захисту Радянського Союзу, який у цих листівках і газетних статтях надмірно прославляється.

Збори селян-комуністів у Раранчі проводились у хаті Костянтина Гавриша, де широко обговорювалися питання про те, як повинні організовуватися і боротися селяни-комуністи за прихід до влади, за знищення кордонів, імперій і війни.

Керівником цього руху в с. Раранча був Василь Кравчук. Він запрошував інших у центр блоку "Визволення" в Чернівці, намагався залучити нових прихильників цієї революційної партії, дорікав тим, хто не був комуністом, і обіцяв своїм прихильникам, що, коли комуністична партія прийде до влади, вони одержать землю із тієї, яка буде забрана у поміщиків, і що вони не будуть служити в армії, а в селянській міліції, котра її замінить.

…На комуністичних зборах, які відбулися 21 квітня 1930 р. на толоці в с. Раранча, люди виступали проти існування кордонів, імперій та армій, за те, щоб люди не ходили в церкву, оскільки попи не вчать їх тому що треба, а виконують накази вищих органів влади.

Комуніст Георгій Кравчук провадив підривну пропаганду навіть в примарії, неодноразово пояснюючи людям, що майно поміщиків повинно бути розподілене серед бідних, щоб всі стали рівні.

Головний прокурор вважає, що є всі підстави для притягнення 11 перерахованих звинувачених до відповідальності за злочини, передбачені законом від 15 листопада 1927 року.

ДАЧО. – Ф. 118. – Оп. 4. – Спр. 6396. – Арк. 122-123.

№ 11

5 липня 1930 р.

Вирок суду Чернівецького трибуналу

1. В. Кашул, Т. Кіронда, П. Савчук, В. Борденюк, К. Гавриш, М. Лупул і Г. Гавриш – виправдані.

2. Григорій Кашул – засуджений до 3 місяців тюремного ув'язнення, 1000 лей штрафу і позбавлення громадянських прав на 3 роки.

3. Василь Кравчук – до 4 місяців тюремного ув'язнення, 2000 лей штрафу, позбавлення громадянських прав на 3 роки і погашення судових витрат.

Всім зараховується період попереднього ув'язнення з 29 квітня по 5 липня 1930 р.

ДАЧО. – Ф. 118. – Оп. 4. – Спр. 6396. – Арк. 147.

№ 12

27 серпня 1930 р.

Прохання Григорія Кашула, Василя Кравчука, подане Чернівецькому трибуналу про перенесення оплати штрафу 1000 і 2000 лей

Оскільки ми сидимо в тюрмі уже більше 4 місяців, а термін ув'язнення кінчається 28.08,

беручи також до уваги, що ми не в змозі сплатити вказаний штраф і зможем це зробити тільки восени, після збирання врожаю;

беручи до уваги, що дальше утримання нас в тюрмі буде мати катастрофічні наслідки не тільки для нашого здоров'я, але і для нашого матеріального становища, оскільки саме тепер час польових робіт, просимо трибунал дозволити нам відкласти оплату штрафу на 3 місяці.

ДАЧО. – Ф. 118. – Оп. 4. – Спр. 6396. – Арк. 163.

№ 13

31 серпня 1930 р.

Головний прокурор – голові Чернівецького трибуналу в справі Г. Кашула та В. Кравчука

Пропоную відхилити прохання Г. Кашула та В. Кравчука, як недопустимі, оскільки мова йде про штраф, який засуджені в змозі заплатити і позбутися таким чином тюремного ув'язнення.

ДАЧО. – Ф. 118. – Оп. 4. – Спр. 6396. – Арк. 164.

№ 14

30 квітня 1930 р.

Висновок слідчого Чернівецького трибуналу в справі:

1. Івана Дмитровича Стасюка, 33 років, журналіста, народився в с. Дорошівці. Проживає в Чернівцях.
2. Степана Васильовича Малика, 49 років, селянина, з Дорошівців,
3. Василя Васильовича Анаки, 36 років, селянина, з Дорошівців,
4. Григорія Васильовича Вигнана, 26 років, селянина, з Дорошівців,

5. Івана Дмитровича Бацали, 33 років, селянина, з Дорошівців,
6. Василя Тодоровича Литвинчука, 40 років, селянина, з Дорошівців,
7. Івана Михайловича Литвинчука, 26 років, селянина, з Дорошівців,
8. Григорія Дмитровича Германа, 39 років, селянина, з Дорошівців,
9. Григорія Миколайовича Григоровича, 31 року, селянина, з Дорошівців,
10. Василя Григоровича Нуцуляка, 34 років, селянина, з Дорошівців,
11. Івана Андрійовича Кіндзірського, 26 років, селянина, з Дорошівців,
12. Степана Миколайовича Бажанського, 38 років, селянина, з Дорошівців.

Влітку 1929 р. в хаті Г. Григоровича в Дорошівцях зібралося багато селян цього села і таємно створили комітет в складі: С. Малик – голова, С. Бажанський і В. Анака – його помічники, Г. Григорович – секретар, І. Литвинчук – касир, Г. Вигнан та І. Бацала – контролери, В. Литвинчук і Г. Герман – довірені особи, а І. Кіндзірський і В. Нуцуляк залишились членами цього таємного комітету товариства. Воно мало комуністичний характер, члени його отримували інструкції від відомого комуніста Івана Стасюка, секретаря революційної партії "Визволення" і редактора газети "Борець".

Члени цього товариства отримали від Івана Стасюка легітимації членів партії "Визволення". Стасюк посилав їм регулярно свою газету "Борець". Касир товариства І. Литвинчук збирав гроші у фонд організації на передплату газети "Борець".

Вищезгаданий комітет у Дорошівцях був розкритий жандармерією тільки на початку березня 1930 р.

ДАЧО. – Ф. 118. – Оп. 5. – Спр. 1582. – Арк. 275-276.

№ 15

30 квітня 1930 р.

При арешті і обшуку у згаданих осіб було знайдено:

13 легітимацій членів "Визволення", 5 брошур, 5 листівок і 5 номерів газети "Борець".

ДАЧО. – Ф. 118. – Оп. 5. – Спр. 1582. – Арк. 2.

№ 16

14 травня 1930 р.

Із зізнань Михайла Шеленка

Михайло Шеленко, 29 років, народився в с. Вербівці, селянин, закінчив 6 класів.

Підтверджую, що Мензак і Гніданек приїжджали до моєї матері-знахарки. Я потім поїхав у Чуньків замовити туфлі, а оскільки був вечір, то залишився ночувати у Гніданека.

Хоча люди й говорять, що я проводив тоді комуністичну пропаганду, також, що я ходив і по інших селах для проведення комуністичної пропаганди, заявляю, що в Чунькові я був тільки з приводу туфель.

ДАЧО. – Ф. 118. – Оп. 4. – Спр. 6392. – Арк. 23.

№ 17

14 травня 1930 р.

Вирок, винесений Чернівецьким трибуналом у справі:

Гнідого Михайла, Ватрича Георгія, Вацика Івана, Шеленка Михайла, Дупешка Миколи, Скрипкаря Василя, Шеленка Дмитра, Бунька Василя, Штефанюка Георгія і Задорожняка Іллі, звинувачених у розповсюдженні листівок підбурювального характеру і веденні агітації, що являла собою загрозу для держбезпеки в селах Кучурів Малий, Вербівці, Юрківці в лютому 1930 р.

Трибунал засудив:

1. Гнідого М. – до 3 місяців тюремного ув'язнення, 2000 лей штрафу і позбавлення громадянських прав строком на 3 роки.
2. Ватрича Г. – до 8 місяців тюрми, 6000 лей штрафу і 3 років позбавлення прав.
3. Вацика І. – до 3 місяців тюрми, 2000 лей штрафу і 3 років позбавлення прав.
4. Шеленка М. – до 8 місяців тюрми, 6000 лей штрафу і 3 років позбавлення прав.
5. Дупешка М. – до 3 місяців тюрми, 2000 лей штрафу і 3 років позбавлення прав.
6. Скрипкаря В. – до 3 місяців тюрми, 2000 лей штрафу і 3 років позбавлення прав.
7. Шеленка Д. – до 8 місяців тюрми, 5000 лей штрафу і 3 років позбавлення прав.
8. Бунька В. – до 6 місяців тюрми, 5000 лей штрафу і 3 років позбавлення прав.
9. Штефанюка Г. – до 8 місяців тюрми, 6000 лей штрафу і 3 років позбавлення прав.
10. Задорожняка І. – до 3 місяців тюрми, 2000 лей штрафу і 3 років позбавлення прав.

Всі звинувачені повинні покрити судові витрати.

ДАЧО. – Ф. 118. – Оп. 5. – Спр. 1573. – Арк. 304.

№ 18

23 травня 1930 р.

Із письмового висновку головного прокурора Чернівецького трибуналу в справі:

Дмитра Тютюнника,
Миколи Гельмича,
Василя Щура,
Михайла Баб'яка,
Михайла Шеленка,
Василя Сташука,
Василя Нуцуляка.

У1929-1930 рр. у деяких селах по інший бік Прута були створені підривні осередки, що живилися отруйними ідеями українсько-комуністичного товариства "Визволення" в Чернівцях. Зв'язок між "Визволенням", тобто адміністрацією його газети "Борець", і цими осередками здійснювався звинуваченим Михайлом Шеленком із с. Вербівці, який ходив по селах, пропагуючи комуністичні ідеї та вмовляючи селян вступати в члени "Визволення" і підписуватись на газету "Борець".

Такий осередок був за порадою Шеленка створений і в с. Вікно. В цей осередок входили й звинувачені Дмитро Тютюнник, Микола Гельмич, Василь Щур, Михайло Баб'як, Василь Сташук, Василь Нуцуляк.

Жандармський пост у с. Вікно, будучи поінформований, що в цьому селі проводиться пропаганда, небезпечна для держбезпеки, провів необхідні розслідування…

…Головний прокурор вважає, що є підстави для притягнення підсудних до відповідальності за ст. 11 «Закону про припинення злочинів проти громадського спокою".

ДАЧО. – Ф. 118. – Оп. 4. – Спр. 6397. – Арк. 119-121.

№ 19

20 червня 1930 р.

Із письмового висновку
головного прокурора Чернівецького трибуналу в справі:

1. Манолія Малищука (робітник, с. Погорілівка, 27 років),
2. Миколи Чернолецького (колійний сторож, с. Погорілівка, 40 років),
3. Івана Моканика (селянин, с. Чорний Потік, 38 років),
4. Дмитра Піцека (селянин, с. Погорілівка, 31 рік),

5. Степана Ганкевича (селянин, с. Погорілівка, 30 років),
6. Василя Запаранюка (столяр, с. Чорний Потік, 28 років),
7. Василя Престая (селянин, с. Чорний Потік, 24 роки),
8. Костянтина Дяйнеги (селянин, с. Чорний Потік, 28 років),
9. Йосипа Рубчинського (столяр, с. Чорний Потік, 30 років),
10. Дмитра Шеленка (робітник, с. Чорний Потік, 28 років),
11. Костянтина Волошина (робітник, с. Чорний Потік, 32 роки),
12. Миколи Гудими (селянин, с. Юрківці, 22 роки),
13. Михайла Шеленка (селянин, с. Вербівці, 29 років),
14. Івана Гелича (селянин, с. Горошівці, 38 років),
15. Георгія Стефанюка (селянин, с. Юрківці, 27 років),
16. Манолія Вакалюка (селянин, с. Брідок, 42 роки),
17. Івана Пантелейчука (селянин, с. Горошівці, 37 років),
18. Семена Галицького.

Робітничо-революційна партія "Визволення" в Чернівцях розгорнула на півночі Буковини комуністичний рух, котрий підтримувався розповсюдженням комуністичних газет і календарів, проведенням зборів, на яких агенти "Визволення" проголошували запальні промови.

Майже всі вищезгадані звинувачені передплачували і читали іншим революційну газету "Борець", але оскільки цей комуністичний орган не заборонений, то їх не можна притягувати до відповідальності. Інша справа – календар "Знання є сила", де під видимістю наукових статей проводиться підбурення проти релігії, монархії, держави, власності, існуючого суспільного ладу, армії і т.д.

…Зміст цих статей спрямований на підбурювання селян, зміну їхніх попередніх поглядів.

Слідством було встановленно, що цей календар роздавався селянам безкоштовно, деякі отримували багато примірників для розповсюдження і передачі їх в сільські читальні, де їх могли б читати відвідувачі.

Комуніст Іван Гелич із с. Горошівці, агітатор, причетний у багатьох кримінальних справах до порушення громадського спокою, визнає, що одержував від Семена Галицького, комуніста, керівника товариства "Визволення" в Чернівцях, пачку календарів "Знання є сила", які він віддав Івану Пантелейчуку для передачі їх Йосипу Рубчинському в с. Чорний Потік.

Йосип Рубчинський визнає, що переховував ці календарі на горищі своєї хати, передав через Костянтина Дяйнегу в с. Брідок Манолію Вакалюку 10 календарів для їх розповсюдження, а по одному календарю дав Василю Запаранюку та Івану Білоусу…

Костянтин Волошин визнає, що отримав від Йосипа Рубчинського 7 календарів для їх розповсюдження серед жителів села Погорілівка.

…Йосип Рубчинський, Михайло і Дмитро Шеленки проповідували ідеї, які підривали існування держави і армії, з цією метою навіть проводили збори.

В січні 1929 р. Йосип Рубчинський з допомогою Костянтина Волошина зібрав у себе дома людей, читав їм комуністичні книги і газети, підмовляв їх створити комуністичну партію для того, щоб вигнати багатіїв, відняти їх землі і гроші, говорив про необхідність погодження дій із чернівецькими комуністами…

Збори проводили також Дмитро і Михайло Шеленки в хаті Дмитра. Ці два агітатори пояснили людям, що необхідно створити комуністичну організацію для проведення революції і ліквідації усіх статутів держави…

Михайло і Дмитро Шеленки та Йосип Рубчинський говорили, щоб у випадку війни стріляти в повітря, а не у ворога…, що не треба боятися, оскільки не тільки армія, але навіть і офіцери нібито є комуністами.

ДАЧО. – Ф. 118. – Оп. 5. – Спр. 1577. – Арк. 220-221.

№ 20

1 липня 1930 р.

Вирок, винесений Чернівецьким трибуналом у справі Дмитра Тютюнника та інших

1. Дмитро Тютюнник засуджений до 3 місяців тюремного ув'язнення, 1000 лей штрафу і позбавлення громадянських прав на 1 рік.

2. Микола Гельмич – до 3 місяців тюремного ув'язнення, 1000 лей штрафу і позбавлення громадянських прав на 1 рік.

3. Василь Щур – до 3 місяців тюремного ув'язнення, 1000 лей штрафу і позбавлення громадянських прав на 1 рік.

4. Михайло Баб'як – до 3 місяців тюремного ув'язнення, 1000 лей штрафу і позбавлення громадянських прав на 1 рік.

5. Михайлові Шеленку не виносився ніякий вирок, посилаючись на вирок даного трибуналу від 14 травня 1930 р.

Всім їм зараховується строк попереднього ув'язнення. Всіх їх зобов'язано покрити судові витрати.

Василь Сташук і Василь Нуцуляк були виправдані.

ДАЧО. – Ф. 118. – Оп. 4. – Спр. 6397. – Арк. 146-147.

№ 21

22 квітня 1931 р.

Вирок, винесений Чернівецьким трибуналом у справі Михайла Шеленка та інших

Звинувачені Михайло Шеленко, Степан Фіцяк, Василь Гнеп, Іван Гелич, Микола Костащук, Василь Штефюк винні в тому, що протягом 1931 року проводили комуністичну пропаганду, усну і шляхом розповсюдження комуністичних газет; що з цією ж метою проводили збори в хаті Івана Гелича і Василя Гнепа, обговорюючи способи ведення пропаганди, збору зерна для "Червоної допомоги" і зв'язків із центром організації у Чернівцях.

…Вони здійснили злочин, передбачений §§ 7, 8 і 11/6 закону про громадський спокій… і засуджуються за § 11 цього закону:

Михайло Шеленко і Степан Фіцяк – до 3 років тюремного ув'язнення, 2000 лей штрафу і 6 років позбавлення громадянських прав кожний;

Василь Гнеп – до 2 років тюремного ув'язнення, 2000 лей штрафу і 6 років позбавлення громадянських прав;

Іван Гелич і Микола Костащук – до 1 року тюремного ув'язнення, 2000 лей штрафу і 6 років позбавлення громадянських прав кожний;

Василь Штефюк – до 8 місяців тюремного ув'язнення, 2000 лей штрафу і 6 років позбавлення громадянських прав.

Всі вони повинні покрити судові витрати в сумі 500 лей.

Звинувачені М. Гренко, М. Сербенчук, Г. Штагерюк, Л. Даскалюк та І. Турецький виправдані.

ДАЧО. – Ф. 118. – Оп. 5. – Спр. 1857. – Арк. 53.

№ 22

12 лютого 1932 р.

**Обласний інспекторат поліції у Чернівцях –
слідчому Чернівецького трибуналу про матеріали,
виявлені у Гелича Івана, Гнепа Василя та Шеленка Михайла**

У Івана Гелича знайдений текст "Інтернаціоналу" та інших робітничих революційних пісень.

У Гнепа В. знайдені українські художні книги.

У Шеленка М. – газета "Сила", українська робітнича газета, що виходить у Львові, заборонена, та український календар.

У Гельмич Ганни – робітничі пісні, в тому числі "Інтернаціонал".

У Гнепа Василя був також знайдений російський календар. Комуністичне видання, видане в Москві. В ньому розглядаються питання радянської економіки, даються різні вказівки про шляхи соціалізації, возвеличується комуністичний режим.

ДАЧО. – Ф. 118. – Оп. 5. – Спр. 1857. – Арк. 342.

№ 23

10 січня 1934 р.

**Повідомлення директора головної тюрми м. Алуда –
головному прокурору Чернівецького трибуналу**

Директор головної тюрми м. Алуда (Трансільванія) повідомляє головному прокурору Чернівецького трибуналу, що арештанти Фіцяк Степан і Шеленко Михайло замість штрафу по 2000 лей кожному будуть сидіти в тюрмі по 40 днів:

– Фіцяк Степан – з 1 липня по 10 серпня 1935 р.,

– Шеленко Михайло – з 1 липня по 10 серпня 1935 р.

ДАЧО. – Ф. 118. – Оп. 5. – Спр. 1857. – Арк. 117.

№ 24

30 июня 1931 г.

**Докладная записка областного инспектората полиции Буковины –
Генеральной дирекции полиции в Бухаресте**

"В ответ на Ваш телеграфный запрос № 31519 от 19 июня 1931 г. честь имеем доложить, что до ноября 1928 г. коммунистического движения на Буковине почти не существовало.

Спорадические случаи, раскрытые до этого времени, не имеют прямой связи с данной провинцией и сводились лишь к попыткам извне создать на территории Буковины коммунистические ячейки. Они были парализованы и сведены на нет здоровым социалистическим движением, существовавшим на Буковине до упомянутой даты.

В ноябре 1928 года в буковинской соц.-дем. партии произошло событие, вызвавшее внутренний раскол этой партии. Причина состояла в том, что соц.-дем. партия накануне парламентских выборов вступила в блок с правительственной партией, список которой возглавлял г-н Кракалия, бывший социалист, а в то время – национал-царанистский лидер.

Этот факт вызвал недовольство украинской фракции соц.-демократической партии Буковины, которая доказывала, что не может фигурировать во время парламентских выборов на одном списке с предателем дела социализма. Вот тогда группа человек в 1000 во главе с Иваном Стасюком, Галицким Семеном, Терлецким Карлом, Готинчаном Василием и др. откололась от украинской социал-демократической партии и присоединилась к Рабоче-крестьянскому блоку коммунистической организации, под эгидой которой они выставили свой список кандидатов на тех выборах.

После выборов, 17 февраля 1928 г., эта группировка, носящая название "Визволення", образовала вначале комитет, состоящий из лиц, указанных выше, к которому постепенно присоединились и остальные украинцы, ушедшие из соц.-демократической группировки.

31 марта 1929 г. "Визволення" издает в Бухаресте первый номер своей газеты под названием "Борець", на первой странице которой в качестве эпиграфа помещен лозунг Карла Марк-са: "Пролетарии всех стран, соединяйтесь!" и которая названа "Органом Украинской партии в Румынии "Визволення".

Второй и остальные номера газеты "Борець" выходят в Черновцах, ответственным редактором их был Иван Стасюк.

В № 3 этой газеты опубликована программа данной организации, краткое содержание которой приводится здесь в переводе на румынский язык:

– за увеличение рабочего заработка;

– за 8– и 7–часовой рабочий день для взрослых и 6–часовой – для несовершеннолетних;

– за введение социального обеспечения;

– против капиталистической рационализации, которая проводится за счет рабочих, вызывая безработицу;

– против дороговизны, в защиту квартиросъемщиков и за новый закон о квартплате;

– за пересмотр аграрной реформы в пользу бедных крестьян;

– за социальное обеспечение нуждающихся за счет государства;

– за право на равноправие и за защиту женщин и юношества;

– за отмену закона о запрещении рабочих организаций, рабоче-крестьянских союзов, Рабоче-крестьянского блока, блока "Свобода" и всех организаций коммунистического союза. За всеобщую амнистию, политическую и аграрную (так в тексте);

– против национального рабства;

– против единого фронта буржуазии, соц.-демократов и фашизма;

– против империалистической войны и за защиту Советского Союза;

– за беспощадное противодействие тем, кто не хочет объединения пролетариата и укрепления единого рабочего фронта;

– за объединение всех профсоюзов;

– за совместную борьбу рабочих и крестьян;

– да здравствует священная борьба за объединение рабочих и крестьян!

Подписано: ЦК Украинской партии "Визволення".

К этой программе имеется приложение специально для Буковины, из которого приводим следующее:

"Школа и все политические права для украинцев и всех нацменьшинств. Долой буржуазную диктатуру с ее вооружением; выступайте против империалистической войны и защищайте Советский Союз".

С целью осуществления этой программы руководители организации "Визволення" начали широкую пропаганду по всей Буковине как через свою газету "Борець", которая во всех своих номерах вплоть до № 23 – последнего, который был выпущен, – публиковала все более и более подстрекательские статьи, так и через своих агентов, пропагандистов, направленных с целью организации коммунистических ячеек почти во все общины Черновицкого и Сторожинецкого уездов, а кое-где – и в уезды Южной Буковины.

Видя, что ее коммунистическая пропаганда, охватывающая только украинцев, не может быть достаточно эффективной, организация "Визволення" постаралась вовлечь в свои ряды и сторонников из числа других национальностей, а чтобы не затрагивать главной цели, провозглашенной ею о вовлечении в свой состав только украинцев, она создала в качестве своего

филиала спортивную организацию под названием “Спартак”, куда записались все сторонники распущенных профсоюзов и большое количество еврейской молодежи, сгруппированной вокруг организации “Моргенрот”.

Таким образом, сегодня организация “Визволення” уже носит характер не украинской коммунистической организации, а межнациональной коммунистической организации.

Кроме вышесказанного, эта организация, поддерживаемая унитаристами, старалась увлечь за своими тенденциями, направленными против государственного порядка, широкие массы то путем выпуска подпольных листовок, посвященных какой-нибудь годовщине или коммунистическому событию, то посредством уличных манифестаций.

Это движение, зародившееся вначале в Черновцах, начало постепенно распространяться и по остальной части провинции, где оно было встречено с особым интересом в уездах с украинским населением, а в небольшой степени – и в южных уездах (Сучава и Кымпулунг).

Сегодня положение, существующее в уездах нашего округа, характеризуется следующими данными:

1. Черновицкий уезд, самая сильная организация, почти 9000 сторонников, выявленных и невыявленных.
2. Сторожинецкий уезд, около 3000 сторонников, выявленных и невыявленных.
3. Радауцкий уезд, около 1000 сторонников, выявленных и невыявленных.
4. Кымпулунгский уезд – около 200 сторонников, выявленных и невыявленных.
5. Сучавский уезд – около 50 сторонников, выявленных и невыявленных.
6. Уезды Бая и Дорохой до сих пор еще не сигнализировали о создании коммунистических организаций.

Отметим также, что во время последних выборов были выставлены только списки кандидатов в депутаты палаты по Радауцкому, Сторожинецкому и Черновицкому уездам, а количество полученных голосов в этих выборах составляет:

– по Черновицкому уезду – 5183
– по Радауцкому уезду – 473
– по Сторожинецкому уезду – 2059,

что составляет всего: 7715 голосов по этим трем уездам или 0,05 % населения всей области, что означает почти один явный коммунист на 200 жителей.

Такое положение должно было вызывать у нас озабоченность, но оно отражает картину не только тех, кто действительно проникнут идеей коммунизма. Это объясняется тем, что поскольку Коммунистическая партия выступила во время выборов под названием Рабоче-крестьянского блока, то многие из отдавших свои голоса за кандидатов этого списка, сделали это вне всякой связи с коммунистическим движением и только из-за привлекательности названия “рабочие и крестьяне”, под которым был выставлен список.

Другой причиной, несколько объясняющей, почему большинство голосов было отмечено в уездах с более компактным украинским населением, является и то, что многие из украинцев, в особенности сельское население, не будучи коммунистами, все же выступают за осуществление украинского идеала, и они прибегают для этого к помощи Рабоче-крестьянского блока, тем более что на севере Буковины этот Блок был сформирован в большинстве своем только из украинцев.

Преследуя это движение, органы полиции до сего времени добились предания суду 253 лиц, которые были приговорены к разным срокам заключения вплоть до 5 лет. Эти осужденные распределяются по уездам следующим образом:

1. Черновицкий – 156
2. Сторожинецкий – 32
3. Радауцкий – 43
4. Кымпулунгский – 19
5. Сучавский – 3

В ходе этих же расследований было выявлено 1911 человек, являющихся сторонниками коммунистического движения, которые по уездам распределяются следующим образом:

1. Черновцы – город – 589
2. Черновцы уезд – 658
3. Сторожинец уезд – 407
4. Радауцы уезд – 125
5. Кымпулунг уезд – 19
6. Сучава уезд – 3

Из прилагаемых к сему списков по уездам можно видеть поименные списки лиц, общее число которых указано выше.

Относительно денежных средств, которыми располагают эти организации, можно сказать, что до сих пор удалось установить, что они субсидируются однотипными организациями, существующими в Северной Америке, и в особенности – в Канаде, г. Виннипег.

В своих предыдущих донесениях мы указывали, с какой радостью приветствовали украинцы из Америки создание организации “Визволення” в Черновцах, и что там был создан комитет с целью сбора фондов на создание украинского дома и помощь их газетам.

Другим источником денежных средств являются фонды, которые собираются для Красной помощи. Часть этих организаций были выявлены и схвачены органами полиции.

Следует также добавить, что на этот вопрос всегда направлено было все внимание полиции…

Что касается мер, которые могли бы помешать распространению этого движения и даже полностью его ликвидировать, позволим себе указать на следующее:

1. Распустить Законом все левые и правые организации, которые своей деятельностью наносят вред государственной безопасности.

2. Ходатайствовать перед Министерством юстиции, чтобы оно отдало необходимые указания всем судебным инстанциям страны, дабы те, рассматривая дела лиц, нарушивших законы об охране общественного порядка, старались применять максимальную меру наказания и максимальный срок лишения гражданских прав.

На Буковине, где еще применяется австрийский уголовный кодекс, пусть им не засчитывается время, которое они отсидели до суда.

3. Поскольку коммунистическое движение стремится принять все более скрытую форму организации, необходимо увеличить персонал органов сигуранцы, как детективов, так и информаторов, в полиции страны, дабы они могли более эффективно работать для раскрытия всех ячеек.

Необходимо также, чтобы полиция получала требуемые фонды на создание информационной службы, особенно интенсивной там, где подрывные движения действуют сильнее…

4. Ходатайствовать перед Министерством труда, чтобы оно приказало всем учреждениям, находящимся в его подчинении, как можно быстрее и справедливее разрешать трудовые конфликты. Учреждения по трудоустройству должны работать интенсивнее в деле предоставления работы безработным, возможно оказывать помощь им в отдельных случаях.

5. Министерство внутренних дел в согласии с Министерством юстиции должны принять общие меры для того, чтобы против следственного персонала бюро сигуранцы в стране, работающего по делам подрывного характера, могло бы быть возбуждено дело за возможные или предполагаемые злоупотребления во время допросов только с предварительного разрешения Министерства внутренних дел. Такая мера была принята и в Добруджии.

6. Ходатайствовать перед почтовыми заведениями области, чтобы те дали возможность проводить более эффективную и строгую проверку корреспонденции, получаемой и отправ-

ляемой, в особенности за границу, преследуемыми лицами, известными как участники коммунистического движения.

В связи со строгими положениями закона об организации службы связи и разными манерами поведения директоров почт, органы полиции часто не получают полной возможности действовать в этом направлении.

7. Приказать легионам жандармерии обеспечить доставку лиц, подозреваемых в приверженности коммунистическим идеям, по этапу, от поста к посту.

По существующим приказаниям, жандармы могут переправлять людей только в пределах данного уезда. Это заставляет полицию прибегать к помощи ж/д, что требует расходов со стороны государства и на что сопровождающие лица из персонала полиции бесполезно теряют целые дни.

Думаем, что доставку коммунистов по этапу от одного жандармского поста к другому, как это практиковалось в прошлом, следовало бы приветствовать как меру, которая не позволяла бы опасным элементам рассеиваться по всем уголкам страны, где им только заблагорассудится, ибо они знают теперь, что в случае поимки им предоставят возможность совершить удобное бесплатное путешествие по железной дороге".

Подпись: **Областной инспектор**

ДАЧО. – Ф. 38. – Оп. 3. – Спр. 53. – Арк. 93-100.

2.2. АРХІВНІ ДОКУМЕНТИ, ЗА ЯКИМИ ПРОВОДИЛИСЬ ПОЛІТИЧНІ РЕПРЕСІЇ В СРСР

№ 25

КОНТРРЕВОЛЮЦІЙНІ ЗЛОЧИНИ

Витяг з Кримінального кодексу УСРР* у редакції 1927 року.

Особлива частина.

Розділ 1.

54–1. Контрреволюційною вважається всяка дія, спрямована на повалення, підрив або послаблення влади робітничо-селянських рад і обраних ними, на підставі Конституції Союзу РСР і Конституцій союзних республік, робітничо-селянських урядів Союзу РСР, союзних і автономних республік, або на підрив чи послаблення зовнішньої безпеки Союзу РСР і основних господарських, політичних та національних здобутків пролетарської революції.

В силу міжнародної солідарності інтересів усіх трудящих такі самі дії визнаються контрреволюційними і тоді, коли вони спрямовані проти всякої іншої держави трудящих, хоч би і такої, що не входить до Союзу РСР.

54–1а. За зраду батьківщини, тобто за дії, вчинені громадянами Союзу РСР на шкоду воєнній моці Союзу РСР, його державній незалежності або недоторканості його території, як-от: шпигунство, видача воєнної або державної таємниці, перехід на сторону ворога, втеча або переліт за кордон –

вищий захід соціального захисту – розстріл з конфіскацією всього майна, а при пом'якшуючих обставинах – позбавлення волі на строк десять років з конфіскацією всього майна. (В редакції 20 липня 1934 р. – ЗЗ УСРР 1934 р. № 28, ст. 239).

54–1б. За ті самі злочини, вчинені військовослужбовцями, –

вищий захід соціального захисту – розстріл з конфіскацією всього майна. (В редакції 20 липня 1932 р. – ЗЗ УСРР 1934 р. № 28, ст. 239).

54–1в. В разі втечі або перельоту за кордон військовослужбовця до повнолітніх членів його родини, якщо вони чим-небудь сприяли готованій або вчиненій зраді, або хоча б знали про неї, але не довели про це до відома влади, застосовується –

позбавлення волі на строк від п'яти до десяти років з конфіскацією всього майна.

До всіх інших повнолітніх членів родини зрадника, що жили спільно з ним або були на його утриманні до моменту вчинення злочину, застосовується –

позбавлення виборчих прав та заслання до віддалених районів Сибіру на п'ять років. (В редакції 20 липня 1934 р. – ЗЗ УСРР 1934 р. № 28, ст. 239).

54–1г. За недонесення з боку військовослужбовця про готовану або вчинену зраду –

позбавлення волі на десять років.

За недонесення з боку інших громадян (не військовослужбовців) –

позбавлення волі на строк не менш як шість місяців. (В редакції 20 липня 1934 р. – ЗЗ УСРР 1934 р. № 28, ст. 239).

54–2. За збройне повстання або вторгнення з контрреволюційною метою на радянську територію озброєних банд, захоплення влади в центрі або на місцях з тією самою метою і, зокрема, щоб силоміць відірвати від Союзу РСР і окремої союзної республіки будь-яку частину її території або розірвати укладені Союзом РСР з іноземними державами договори, застосовується –

вищий захід соціального захисту – розстріл або оголошення ворогом трудящих з конфіскацією майна і з позбавленням громадянства союзної республіки і тим самим громадянства

Союзу РСР та вигнання за межі Союзу РСР назавжди з допущенням при пом'якшуючих обставинах зниження до позбавлення волі на строк не менш як три роки, з конфіскацією всього або частини майна.

54–3. За зносини з контрреволюційною метою з іноземною державою або з окремими її представниками, а також за сприяння будь-яким способом іноземній державі, що воює з Союзом РСР або бореться з ним шляхом інтервенції чи блокади, застосовуються –

заходи соціального захисту, зазначені в ст. 54–2.

54–4. За допомогу будь-яким способом тій частині міжнародної буржуазії, яка, не визнаючи рівноправності комуністичної системи, що приходить на зміну капіталістичній системі, прагне її повалити, а також тим суспільним групам і організаціям, що є під впливом цієї буржуазії або безпосередньо організовані нею, здійснити ворожу проти Союзу РСР діяльність, застосовується –

позбавлення волі на строк не менш як три роки, з конфіскацією всього або частини майна, з підвищенням при особливо обтяжуючих обставинах аж до вищого заходу соціального захисту – розстрілу або оголошення ворогом трудящих, з конфіскацією майна і з позбавленням громадянства союзної республіки і тим самим громадянства Союзу РСР і вигнанням за межі Союзу РСР назавжди.

54–5. За схиляння іноземної держави або будь-яких у ній суспільних груп через зносини з їхніми представниками, використовування фальшивих документів або іншими способами до оголошення війни, до збройного втручання в справи Союзу РСР або до інших ворожих дій, зокрема: до блокади, захоплення державного майна Союзу РСР або союзних республік, розриву дипломатичних відносин, розриву укладених з Союзом РСР договорів тощо, застосовуються–

заходи соціального захисту, зазначені в ст. 54–2.

54–6. За шпигунство, тобто за передачу, викрадення або збирання для передачі відомостей, що за змістом своїм є спеціально охоронюваною державною таємницею[1], іноземним державам, контрреволюційним організаціям або приватним особам, застосовується –

позбавлення волі на строк не менш як три роки, з конфіскацією всього або частини майна, а в тих випадках, коли шпигунство спричинило або могло спричинити особливо тяжкі наслідки для інтересів Союзу РСР, –

вищий захід соціального захисту – розстріл або оголошення ворогом трудящих з конфіскацією майна, з позбавленням громадянства союзної республіки і тим самим громадянства Союзу РСР та з вигнанням за межі Союзу РСР назавжди[2].

За передачу, викрадення або збирання для передачі економічних відомостей, які за своїм змістом не є спеціально охоронюваною державною таємницею, але які не підлягають оголошенню через безпосередню заборону закону або з наказу керівників відомств, установ і підприємств, за винагороду або безоплатно організаціям і особам, зазначеним вище, застосовується –

позбавлення волі на строк до трьох років.

П р и м і т к а 1. Спеціально охоронюваною державною таємницею вважаються відомості, перелічені в окремому переліку, який затверджує Рада Народних Комісарів Союзу РСР, погоджуючи з радами народних комісарів союзних республік, і який опубліковується до загального відома.

П р и м і т к а 2. Щодо шпигунства осіб, згаданих в ст. 206, зберігає силу стаття 206. (В редакції 25 січня 1928 р. – ЗЗ УСРР 1928 р. № 11, ст. 104).

54–6а. За розголошення відомостей, які становлять державну таємницю, вчинене особами, яким були довірені ці відомості або які могли одержати ці відомості в зв'язку з своїм службовим

становищем, оскільки ці дії не можуть бути кваліфіковані як зрада батьківщини або шпигунство, –

ув'язнення до виправно-трудових таборів строком від восьми до дванадцяти років.

За розголошення приватними особами відомостей, які становлять державну таємницю, оскільки ці дії не можуть бути кваліфіковані як зрада батьківщини або шпигунство, –

ув'язнення до виправно-трудових таборів строком від п'яти до десяти років.

За заяву або передачу за кордон винаходів, відкриттів і технічних удосконалень, які становлять державну таємницю, зроблених в межах СРСР, а також зроблених за кордоном громадянами СРСР, командированими державою, якщо ці злочини не можуть бути кваліфіковані як зрада батьківщини або шпигунство, –

ув'язнення до виправно-трудових таборів строком від десяти до п'ятнадцяти років.

П р и м і т к а. Спеціально охоронюваною державною таємницею вважаються відомості, перелік яких встановлений Радою Міністрів Союзу РСР в її постанові від 8 червня 1947 року. (В редакції Указу Президії Верховної Ради УРСР від 23 лютого 1948 р. – "Відомості Верховної Ради УРСР" 1948 р. № 3).

54–7. За підрив державної промисловості, транспорту, торгівлі, грошового обігу або кредитної системи, а також кооперації, вчинений з контрреволюційною метою через відповідне використання державних установ і підприємств або через протидіяння їх нормальній діяльності, а також за використання державних установ і підприємств або протидіяння їх діяльності, вчинене в інтересах колишніх власників або заінтересованих капіталістичних організацій, застосовуються –

заходи соціального захисту, зазначені в ст. 54–2.

54–8. За вчинення терористичних актів, спрямованих проти представників радянської влади або діячів революційних робітничих і селянських організацій, і за участь у виконанні цих актів хоч би і особами, які не належать до контрреволюційної організації, застосовуються –

заходи соціального захисту, зазначені в ст. 54–2.

54–9. За зруйнування або пошкодження з контрреволюційною метою через вибух, підпал або іншими способами залізничних та інших шляхів і засобів сполучення, засобів народного зв'язку, водопроводу, громадських складів та інших споруд або державного чи громадського майна застосовуються –

заходи соціального захисту, зазначені в ст. 54–2.

54–10. За пропаганду або агітацію, яка полягає в заклику до повалення, підриву або послаблення радянської влади чи до вчинення окремих контрреволюційних злочинів (ст.ст. 54–2 – 54–9), а також за розповсюдження чи виготовлення або зберігання літератури того самого змісту, застосовується –

позбавлення волі на строк не менш як шість місяців.

За ті самі дії під час масових заворушень, або з використанням релігійних чи національних забобонів мас, або у воєнній обстановці, або в місцевостях, оголошених на воєнному стані, застосовуються –

заходи соціального захисту, зазначені в ст. 54–2.

54–11. За всяку організаційну діяльність, спрямовану на підготування або вчинення передбачених у цьому розділі злочинів, а також за участь в організації, утвореній для підготування або вчинення одного з злочинів, передбачених у цьому розділі, застосовуються –

заходи соціального захисту, зазначені у відповідних статтях цього розділу.

54–12. За недонесення про певно відомий підготовлюваний або про вчинений контрреволюційний злочин застосовується –

позбавлення волі на строк не менш як шість місяців.

54–13. За активні дії або активну боротьбу проти робітничого класу і революційного руху, проявлені на відповідальній або секретній (агентура) посаді за царського ладу або у контрреволюційних урядів у період громадянської війни, застосовуються –

заходи соціального захисту, зазначені в ст. 54–2.

54–14. За контрреволюційний саботаж, тобто за те, що будь-хто свідомо не виконає певних обов'язків або навмисно недбало їх виконає з спеціальною метою послабити владу уряду і діяльність державного апарату, застосовується –

позбавлення волі на строк не менш як один рік, з конфіскацією всього або частини майна, з підвищенням при особливо обтяжуючих обставинах аж до вищого заходу соціального захисту – розстрілу з конфіскацією майна.

Реабілітовані історією. Закарпатська область. – Ужгород: Закарпаття, 2003. – Кн. 1. – С. 148-150.

* УСРР – на той час Україна називалась Українська Соціалістична Радянська Республіка.

№ 26

ОПЕРАТИВНЫЙ ПРИКАЗ НАРОДНОГО КОМИССАРА ВНУТРЕННИХ ДЕЛ СОЮЗА С.С.Р.

Совершенно секретно
Экз. №71

11 августа 1937 г.
г. Москва
№ 00485

Рассылаемое вместе с настоящим приказом закрытое письмо о фашистско-повстанческой, шпионской, диверсионной, пораженческой и террористической деятельности польской разведки в СССР, а также материалы следствия по делу "ПОВ" вскрывают картину долголетней и относительно безнаказанной диверсионно-шпионской работы польской разведки на территории Союза.

Из этих материалов видно, что подрывная деятельность польской разведки проводилась и продолжает проводиться настолько открыто, что безнаказанность этой деятельности можно объяснить только плохой работой органов ГУГБ и беспечностью чекистов.

Даже сейчас работа по ликвидации на местах польских диверсионно-шпионских групп и организации "ПОВ" полностью не развернута. Темп и масштаб следствия крайне низкие. Основные контингенты польской разведки ускользнули даже от оперативного учета (из общей массы перебежчиков из Польши, насчитывающей примерно 15.000 человек учтено по Союзу только 9.000 человек. В Западной Сибири из находящихся на ее территории около 5.000 перебежчиков, учтено не более 1.000 ч.). Такое же положение с учетом политэмигрантов из Польши. Что касается агентурной работы, то она почти совершенно отсутствует. Больше того, существующая агентура, как правило, двойническая, подставленная самой польской разведкой.

Недостаточно решительная ликвидация кадров польской разведки тем более опасна сейчас, когда разгромлен московский центр "ПОВ" и арестованы многие активнейшие его члены. Польская разведка, предвидя неизбежность дальнейшего своего провала, пытается привести, а в отдельных случаях уже приводит в действие свою диверсионную сеть в народном хозяйстве СССР и, в первую очередь, на его оборонных объектах.

В соответствии с этим основной задачей органов ГУГБ в настоящее время является разгром антисоветской работы польской разведки и полная ликвидация незатронутой до сих пор широкой диверсионно-повстанческой низовки "ПОВ" и основных людских контингентов польской разведки в СССР.

ПРИКАЗЫВАЮ:

1. С 20 августа 1937 года начать широкую операцию, направленную к полной ликвидации местных организаций "ПОВ" и, прежде всего, ее диверсионно-шпионских и повстан-ческих кадров в промышленности, на транспорте, совхозах и колхозах.

Вся операция должна быть закончена в 3-х месячный срок, т.е. к 20 ноября 1937 года.

2. Аресту подлежат:

а) выявленные в процессе следствия и до сего времени не разысканные активнейшие члены "ПОВ" по прилагаемому списку;

б) все оставшиеся в СССР военнопленные польской армии;

в) перебежчики из Польши, независимо от времени их перехода в СССР;

г) политэмигранты и политобменные из Польши;

д) бывшие члены ППС и других польских антисоветских политических партий;

е) наиболее активная часть местных антисоветских националистических элементов польских районов.

3. Операцию по арестам провести в две очереди:

а) в первую очередь подлежат аресту перечисленные выше контингенты, работающие в органах НКВД, в Красной Армии, на военных заводах, в оборонных цехах всех других заводов, на железнодорожном, водном и воздушном транспорте, в электросиловом хозяйстве всех промышленных предприятий, на газовых и нефтеперегонных заводах;

б) во вторую очередь подлежат аресту все остальные, работающие в промышленных предприятиях не оборонного значения, в совхозах, колхозах и учреждениях.

4. Одновременно с развертыванием операции по арестам начать следственную работу. Основной упор следствия сосредоточить на полном разоблачении организаторов и руководителей диверсионных групп, с целью исчерпывающего выявления диверсионной сети.

Всех проходящих по показаниям арестованных шпионов, вредителей и диверсантов – НЕМЕДЛЕННО АРЕСТОВЫВАТЬ.

Для ведения следствия выделить специальную группу оперативных работников.

5. Все арестованные по мере выявления их виновности в процессе следствия – подлежат разбивке на две категории:

а) первая категория, подлежащая расстрелу, к которой относятся все шпионские, диверсионные, вредительские и повстанческие кадры польской разведки;

б) вторая категория, менее активные из них, подлежащие заключению в тюрьмы и лагеря, сроком от 5 до 10 лет.

6. На отнесенных в процессе следствия к первой и второй категории, каждые 10 дней составляются списки с кратким изложением следственных и агентурных материалов, характеризующих степень виновности арестованного, которые направляются на окончательное утверждение в НКВД СССР.

Отнесение к первой или второй категории на основании рассмотрения агентурных и следственных материалов производится Народным Комиссаром Внутренних Дел республики, начальником УНКВД области или края, совместно с соответствующим прокурором республики, области, края.

Списки направляются в НКВД СССР за подписью Народного Комиссара Внутренних Дел республики, начальников УНКВД и Прокурора соответствующих республик, края и области.

После утверждения списков в НКВД СССР и Прокурором Союза приговор немедленно приводится в исполнение, т.е. осужденные по первой категории расстреливаются и по второй отправляются в тюрьмы и лагеря, согласно нарядов НКВД СССР.

7. Прекратить освобождение из тюрем и лагерей оканчивающих срок заключения осужденных по признакам польского шпионажа. О каждом из них представить материал для рассмотрения на Особое Совещание НКВД СССР.

8. Всю работу по разгрому "ПОВ" и всех остальных контингентов польской разведки умело и обдуманно использовать для приобретения новой агентуры по польской линии.

При отборе агентуры особо тщательное внимание обратить на меры, обеспечивающие органы НКВД от проникновения в сеть двойников-агентов польской разведки.

Списки всех намеченных к вербовке агентов, с исчерпывающей характеристикой на них, направлять на утверждение начальника ГУГБ НКВД тов. ФРИНОВСКОГО.

9. О ходе операции телеграфно доносить каждые 5 дней, т. е. 1, 5, 10, 15, 20, 25 и 30 числа каждого месяца.

п.п. **Народный Комиссар Внутренних Дел СССР**
Генеральный Комиссар Госбезопасности Ежов

С подлинным верно: **оперсекретарь ГУГБ НКВД СССР**
комбриг Ульмер

З архівів ВУЧК, ГПУ, НКВД, КГБ. – 1997. – № 1/2. – С. 15-18.

№ 27

ОПЕРАТИВНИЙ НАКАЗ НАРКОМА ВНУТРІШНІХ СПРАВ СРСР М. ЄЖОВА № 00486

Совершенно секретно

15 августа 1937 г.
г. Москва

С получением настоящего приказа приступите к репрессированию тех изменников родины, членов правотроцкистских шпионско-диверсионных организаций, осужденных военной коллегией и военным трибуналом по первой и второй категориям, начиная с 1 августа 1936 г.

При проведении этой операции руководствуйтесь следующим:

Подготовка операции

1. В отношении каждой, намеченной к репрессированию, семьи производится тщательная ее проверка, собираются дополнительные установочные данные и компрометирующие материалы.

На основании собранных материалов составляются:

а) *подробная общая справка на семью с указанием:* фамилии, имени и отчества осужденного главы семьи, за какие преступления, когда и кем и какому наказанию подвергнут; *именной список состава семьи* (включая и всех лиц, состоявших на иждивении осужденного и вместе с ним проживавших), подробных установочных данных на каждого члена семьи; компрометирующих материалов на жену осужденного; характеристики в отношении степени социальной опасности детей старше 15-летнего возраста; данных о наличии в семье престарелых и нуждающихся в уходе родителей, наличии тяжело или заразно больных, наличии детей, по своему физическому состоянию требующих ухода;

б) *отдельная краткая справка на социально опасных* и способных к антисоветским действиям детей старше 15-летнего возраста;

в) *именные списки детей до 15 лет;* отдельно дошкольного и школьного возраста.

2. Справки рассматриваются соответственно наркомами внутренних дел республик и начальниками управлений НКВД краев и областей.

Последние:

а) дают санкцию на арест и обыск жен изменников родины;

б) определяют мероприятия в отношении детей арестуемой;

в) указывают мероприятия в отношении родителей и других родственников, состоявших на иждивении осужденного и совместно с ним проживающих.

Производство арестов и обысков

3. Намеченные к репрессированию арестовываются. Арест оформляется ордером.

4. *Аресту подлежат жены,* состоявшие в юридическом или фактическом браке с осужденным в момент его ареста.

Аресту подлежат также жены, хотя и состоявшие с осужденным, к моменту его ареста, в разводе, но:

а) *причастные к контрреволюционной деятельности осужденного;*

б) *укрывавшие осужденного;*

в) *знавшие о контрреволюционной деятельности* осужденного, но не сообщившие об этом соответствующим органам власти.

5. Аресту не подлежат:

а) беременные; жены осужденных, имеющие грудных детей, тяжело или заразно больные; имеющие больных детей, нуждающихся в уходе; имеющие преклонный возраст.

В отношении таких лиц временно *ограничиваться отобранием подписки о невыезде* с установлением тщательного наблюдения за семьей.

б) *жены осужденных, разоблачившие своих мужей* и сообщившие о них органам власти сведения, послужившие основанием к разработке и аресту мужей.

6. Одновременно с арестом производится *тщательный обыск.* При обыске изымаются: оружие, патроны, взрывчатые и химические вещества, военное снаряжение, множительные приборы (шапирографы, стеклографы, пишущие машинки и т.п.), контрреволюционная литература, переписка, иностранная валюта, драгоценные металлы в слитках, монетах и изделиях, личные документы и денежные документы.

7. *Все имущество,* лично принадлежащее арестованным (за исключением необходимых белья, верхнего и нижнего платья, обуви и постельных принадлежностей, которые арестованные берут с собой), – *конфискуется. Квартиры арестованных опечатываются.*

В случаях, когда совместно с арестуемыми проживают их совершеннолетние дети, родители и другие родственники, то им, помимо их личных вещей, оставляется в пользование необходимые: жилая площадь, мебель и домашняя утварь арестуемых.

8. После производства ареста и обыска *арестованные жены осужденных конвоируются в тюрьму.* Одновременно, порядком, указанным ниже, вывозятся и дети.

Порядок оформления дел

9. На каждую арестованную и на каждого социально опасного ребенка *старше 15-летнего возраста заводится следственное дело,* в которое, помимо установленных документов, помещаются справки (см. п. «а» и «б» ст. 1) и краткое обвинительное заключение.

10. *Следственные дела направляются на рассмотрение Особого совещания* НКВД СССР.

Начальникам управлений НКВД по Дальневосточному и Красноярскому краям и Восточносибирской области следственных дел на арестованных Особому совещанию – не высы-

лать. Вместо этого, сообщать по телеграфу общие справки на семьи осужденных (пункт «а» ст. 1), которые и будут рассматриваться Особым совещанием. Последние свои решения по каждой семье, с одновременным указанием места заключения (лагеря) сообщает начальникам перечисленных УНКВД, также по телеграфу.

Рассмотрение дел и меры наказания

11. Особое совещание рассматривает дела на жен осужденных изменников родины и тех их детей *старше 15-летнего возраста,* которые являются социально опасными и способными к совершению антисоветских действий.

12. Жены осужденных изменников родины подлежат заключению в лагеря на сроки, в зависимости от степени социальной опасности, не менее как 5-8 лет.

13. Социально опасные дети осужденных, в зависимости от их возраста, степени опасности и возможностей исправления, подлежат заключению в лагеря или исправительно-трудовые колонии НКВД, или водворению в детские дома особого режима Наркомпросов республик.

14. Приговоры Особого совещания сообщаются для приведения их в исполнение Наркомам республиканских НКВД и начальникам управлений НКВД краев и областей *по теле-графу.*

15. Следственные дела сдаются в архив НКВД СССР.

Порядок приведения приговоров в исполнение

16. Осужденных Особым совещанием жен изменников родины *направлять для отбытия наказания в специальное отделение* Темниковского исправительно-трудового лагеря, по персональным нарядам ГУЛАГа НКВД СССР.

Направление в лагеря производить существующим порядком.

17. Осужденные жены изменников родины, не подвергнутые аресту, в силу болезни и наличия на руках больных детей, по выздоровлению арестовываются и направляются в лагерь.

Жены изменников родины, имеющие грудных детей, после вынесения приговора, немедленно подвергаются аресту и без завоза в тюрьму направляются непосредственно в лагерь. Также поступать и с осужденными женами, имеющими преклонный возраст.

18. Осужденные социально опасные дети направляются в лагеря, исправительно-трудовые колонии НКВД или в дома особого режима Наркомпросов республик по персональным нарядам ГУЛАГа НКВД для первой и второй группы, АХУ НКВД СССР – для лиц третьей группы.

Размещение детей осужденных

19. Всех оставшихся после осуждения детей-сирот размещать:

а) детей в возрасте от 1–1 1/2 лет и до 3 полных лет в детских домах и яслях Наркомздравов республик в пунктах жительства осужденных;

б) детей в возрасте от 3 полных лет и до 15 лет – в детских домах Наркомпросов других республик, краев и областей (согласно установленной дислокации) и вне Москвы, Ленинграда, Киева, Тбилиси, Минска, приморских и пограничных городов.

20. *В отношении детей старше 15 лет вопрос решать индивидуально.* В зависимости от возраста, возможностей самостоятельного существования собственным трудом или возможностей проживания на иждивении родственников, такие дети могут быть:

а) направлены в детские дома Наркомпросов республик в соответствии с п. «б» ст. 19;

б) направлены в другие республики, края и области (в пункты, за исключением перечисленных выше городов) для трудового устройства или определения на учебу.

21. Грудные дети направляются вместе с их осужденными матерями в лагеря, откуда по достижению возраста 1–1 1/2 лет переводятся в детские дома и ясли Наркомздравов республик.

22. Дети в возрасте от 3 до 15 лет принимаются на государственное обеспечение.

23. В том случае, если оставшихся сирот пожелают взять другие родственники (не репрессируемые) на свое полное иждивение – этому не препятствовать.

Подготовка к приему и распределению детей

24. В каждом городе, в котором будет производиться операция, специально оборудуются:

а) *приемно-распределительные пункты, в которые будут доставляться деты тотчас же* после ареста их матерей и откуда дети будут направляться затем по детским домам;

б) специально организуются и оборудуются помещения, в которых будут содержаться до решения Особого совещания НКВД социально опасные дети.

Для указанных выше детей используются, там, где они имеются, детские приемники отделов трудовых колоний НКВД.

25. Начальники органов НКВД пунктов, где расположены детские дома Наркомпросов, предназначенные для приема детей осужденных, совместно с заведующими или представителями облоно производят проверку персонала домов и лиц, политически неустойчивых, антисоветски настроенных и разложившихся – увольняют. Взамен уволенных персонал домов доукомплектовывается проверенным, политически надежным составом, могущим вести учебно-воспитательную работу с прибывающими к ним детьми.

26. Начальники органов НКВД определяют, в каких детских домах и яслях Наркомздравов можно разместить детей до 3-летнего возраста и обеспечивают немедленный и безотказный прием этих детей.

27. Наркомы внутренних дел республик и начальники управлений НКВД краев и об ластей сообщают по телеграфу лично заместителю начальника АХУ НКВД СССР тов. Шперсону именные списки детей, матери которых подвергаются аресту. В списках должны быть указаны: фамилия, имя и отчество, год рождения ребенка, в каком классе учится. В списках дети перечисляются по группам, комплектуемым с таким расчетом, чтобы в один и тот же дом не попали дети, связанные между собой родством или знакомством.

28. Распределение детей по детским домам производит заместитель начальника АХУ НКВД СССР. Он телеграфом сообщает наркомам республиканских НКВД и начальникам управлений НКВД краев и областей, каких детей и в какой дом направить. Копию телеграммы посылает начальнику соответствующего детского дома. Для последнего эта телеграмма должна являться основанием к приему детей.

29. При производстве ареста жен осужденных, дети у них изымаются и вместе с их личными документами (свидетельства о рождении, ученические документы), в сопровождении специально наряженных в состав группы, производящей арест, сотрудника или сотрудницы НКВД, отвозятся:

а) *дети до 3-летнего возраста – в детские дома и ясли Наркомздравов;*

б) *дети от 3- до 15-летнего возраста – в приемно-распределительные пункты;*

в) социально опасные *дети старше 15-летнего возраста* – в специально *предназначенные* для них помещения.

Порядок отправки детей в детские дома

30. Детей на приемно-распределительном пункте принимает заведующий пунктом или начальник детского приемника ОТК НКВД и специально выделенный оперработник (работница) УГБ.

Каждый принятый ребенок записывается в специальную книгу, а документы его запечатываются в отдельный конверт. Затем дети группируются по местам назначения и в сопровождении специально подобранных работников отправляются группами по детским домам Наркомпросов, где и сдаются вместе с их документами заведующему домом под личную его расписку.

31. Дети до 3-летнего возраста сдаются лично заведующим детскими домами или яслями Наркомздравов под их личную расписку. Вместе с ребенком сдается и его свидетельство о рождении.

Учет детей осужденных

32. Дети осужденных, размещенные в детских домах и яслях Наркомпросов и Наркомздравов республик, учитываются АХУ НКВД СССР.

Дети старше 15-летнего возраста и осужденные социально опасные дети учитываются 8 отделом ГУГБ НКВД СССР.

Наблюдение за детьми осужденных

33. Наблюдение за политическими настроениями детей осужденных, за их учебой и воспитательной жизнью возлагаю на наркомов внутренних дел республик, начальников управлений НКВД краев и областей.

Отчетность

34. О ходе операции доносить мне *трехдневными сводками* по телеграфу. О всех эксцессах и чрезвычайных происшествиях – немедленно.

35. Операцию по репрессированию жен уже осужденных изменников родины закончить к 25/X с.г.

36. *Впредь всех жен изобличенных изменников родины, правотроцкистских шпионов арестовывать одновременно с мужьями, руководствуясь порядком, устанавливаемым настоящим приказом.*

п.п. **Народный Комиссар Внутренних Дел Союза ССР**
Генеральный Комиссар Государственной Безопасности Ежов

Верно: **оперативный секретарь ГУГБ НКВД СССР комбриг Ульмер**

Верно: **пом. секретаря 6 отдела ГУГБ НКВД**
сержант государственной безопасности Косырев

Шаповал Ю., Пристайко В., Золотарьов В. ЧК–ГПУ–НКВД в Україні: особи, факти, документи. – К.: Абрис, 1997. – С. 377-384.

№ 28

УБИЙСТВО ПО СПИСКУ

Обнародованы секретные материалы из Архива Президента РФ, проливающие дополнительный свет на тайную историю сталинских преступлений

Летом 1957 года обстановка в партийном руководстве накалилась до предела. Взятый Н.С. Хрущевым курс на осуждение преступлений периода правления И.В. Сталина и реабилитацию репрессированных не устраивал ближайших сподвижников генералиссимуса – В.М. Молотова, Г.М. Маленкова, Л.М. Кагановича, К.Е. Ворошилова, которые в свое время непосредственно санкционировали расстрелы десятков тысяч видных деятелей партии и государства, а также членов их семей.

В этих условиях сподвижники Сталина приняли решение о смещении Хрущева и его сторонников и их последующей физической ликвидации после проведения инсценированного судебного фарса в духе "московских процессов" 1936–38 гг. "Если мы не уберем их сейчас,– говорил в беседах с единомышленниками Г.М. Маленков, – тогда они уберут нас".

На заседании президиума ЦК КПСС верные сталинцы поставили вопрос о смещении Хрущева. Большинством голосов соответствующее решение было принято. Но Хрущев решил не сдаваться, судьба Бухарина его не прельщала. В труднейших условиях, когда решалась судьба партии и страны, он проявил огромную решительность, мужество и волю. По его приказу председатель КГБ И.А. Серов организовал доставку в Москву на военно-транспортных самолетах членов ЦК – сторонников Хрущева. Министр обороны СССР маршал Г.К. Жуков, страстно ненавидевший в то время Сталина, привел подчиненные ему войска в полную боевую готовность. "Ни один танк не сдвинется с места без моего приказания", – заявил он опешившим заговорщикам. "Наследники Сталина" поняли, что дело их проиграно – они запросили пощады, не слишком надеясь, что такое чудо возможно.

В этой зловещей обстановке открылся знаменитый июньский 1957 года Пленум ЦК КПСС, на котором впервые были обнародованы факты, от которых и сегодня сердце сводит холодом. Эти факты – еще далеко не вся правда, она – сотая доля правды. И все же... На трибуне появился маршал Жуков, который произнёс полную драматического напряжения речь против Молотова, Маленкова и Кагановича, которых он обвинил в массовых расправах над ни в чем не повинными людьми.

"Я хочу, – заявил Жуков, – огласить некоторые факты, которые я лично узнал только в последний период времени. Из этих фактов видно, что эти преступления делались не только под влиянием Сталина, но и по своей собственной инициативе, когда культ Сталина не довлел над этими товарищами, а они с топором в руках, засучив рукава, рубили головы".

"Я образно выражаюсь", – поспешил пояснить свою мысль Жуков.

– Правильно!– крикнул кто-то из зала.

"Я сейчас об этом скажу, – продолжал Жуков. – У меня подлинный материал, я отвечаю за каждое слово, на документах есть подлинные подписи этих товарищей. Из документов, имеющихся в архив е Военной коллегии Верховного суда, в архиве ЦК видно, что с 27 февраля 1937 года по 12 ноября 1938 года НКВД получил от Сталина, Молотова, Кагановича санкцию на осуждение Военной коллегией, Верховным судом к высшей мере наказания – расстрелу на 38679 человек".

Поясним: речь шла только о тех, кто был приговорен к расстрелу по непосредственной санкции этих "товарищей". Всего же, по далеко не полным данным, в период 1937–1939 гг. было расстреляно около 700 тыс. человек, причем с каждым годом обнаруживаются все новые имена, что позволяет предположить, что число расстрелянных было значительно больше. К этому следует добавить не менее 200 тысяч погибших в те годы в лагерях. Исследователь истории левой оппозиции Вадим Роговин с полным правом замечает, что "масштабы государственного террора в годы великой чистки не имеют аналогов в человеческой истории".

Но вернемся к выступлению маршала Жукова. "Давая санкцию на предание суду Военной коллегии, – говорил он, – Сталин, Молотов, Каганович заранее определяли меру наказания, а Военная коллегия только оформляла приговором эту меру наказания, по существу, формально выполняя свою обязанность. Посылаемые в ЦК Сталину Ежовым списки составлялись на чрезвычайно большое количество лиц. В этих списках лиц, которые представлялись к расстрелу, указывались только фамилия, имя и отчество осужденных и по какой категории их следует судить. Ежов предлагал это заранее. В этих списках даже не указывался год рождения, не указывалась партийная принадлежность, не указывалось, за что надо осудить к расстрелу этого человека".

Перед нами один из таких списков. Правда, подписан он уже не Ежовым. В январе 1940 года народный комиссар внутренних дел Союза ССР Л.П. Берия направляет Сталину список

из 457 человек – якобы участников правотроцкистских, заговорщицких и шпионских организаций. В отношении 346 из них предлагается применить высшую меру наказания – расстрел, а остальных 111 обвиняемых приговорить к заключению в лагерь на срок не менее 15 лет. Резолюция: “За. И. Сталин”.

В этом списке – великий писатель Исаак Бабель, великий журналист Михаил Кольцов, великий театральный режиссер Всеволод Мейерхольд. Накануне ареста Всеволод Мейерхольд выступил на съезде режиссеров и тем самым сам подписал себе смертный приговор. То, что происходило в советских театрах после развенчания “формализма”, он назвал “убогим и жалким зрелищем, не имеющим ничего общего с искусством”. Его хотели стащить с трибуны, но потом все же дали договорить. Свою речь он закончил словами: “Охотясь за формализмом, вы уничтожили искусство”. После страшных пыток Мейерхольд сознался, что он был тайным сторонником Троцкого и агентом иностранных разведок. Действительно, в 1921 году свой спектакль “Земля дыбом” он посвятил вождю Красной армии Троцкому. На “суде” он от своих показаний отказался. 2 февраля 1940 года его расстреляли. 26 ноября 1955 года реабилитировали. Посмертно. В одном списке с “троцкистом” Мейерхольдом осужден и Сергей Шпигельглаз – один из организаторов убийства Троцкого. Что это: проблеск какой-то высшей справедливости?

“Санкция на осуждение, – говорил маршал Жуков, – давалась также на большое количество лиц сразу. Например, Сталин и Молотов в один день, – обратите внимание, – 12 ноября 1938 года, санкционировали к расстрелу 3167 человек”.

– Ужас! – снова выкрикнул кто-то из зала.

“Я не знаю, – продолжал маршал Жуков, – прочитали ли они этот список. Ведь на 3167 человек знаете сколько листов надо прочитать, не говоря о том, что надо было спросить, за что, кто этот человек. Как скот, по списку гнали на бойню: быков столько-то, коров столько-то, овец столько-то”.

Маршал Жуков отметил и такой факт: “Списки арестованных, которые посылались в ЦК для получения санкций на их осуждение, составлялись НКВД небрежно, с искажением фамилий, имен, а некоторые фамилии повторялись в этих списках дважды и трижды. Препроводительные к этим спискам составлялись Ежовым на клочках грязной бумаги. Так, например, в томе № 9, стр. 210, хранится письмо Ежова к Сталину, написанное на клочке бумаги такого содержания: “Товарищу Сталину. Посылаю списки арестованных, подлежащих суду Военной коллегии по первой категории. Ежов”. Резолюция: “За расстрел всех 138 человек. И. Сталин. В. Молотов”.

В числе этих людей, обреченных на смерть, были Алкснис, Антонов, Бубнов, Дыбенко, Межлаук, Рудзутак, Чубарь, Уншлихт и др.

Следующая записка Ежова: “Посылаю на утверждение 4 списка на лиц, подлежащих суду: на 313, на 208, на 5 жен врагов народа, на военных работников – 200 человек. Прошу санкции осудить всех к расстрелу. 20. VIII. 38 г. Ежов”. Резолюция Сталина: “За. И. Сталин. В. Молотов. 20.VIII.”.

В тот же день, 20-го прибыл список, 20-го же судьбу решили: “за” – и пуля в лоб. Сам “суд”, как правило, продолжался не более 10 минут, изредка – до получаса. На некоторых списках стоят пометки Сталина. Так, в дополнительном списке лиц, осужденных к расстрелу за декабрь 1937 года, вычеркнута фамилия Баранова М.И., против которого рукой Сталина написано: “бить-бить”. Видимо, выбитых показаний вождю показалось недостаточно, и пытку решили продолжить.

Некоторые фамилии, например, Петровский П.Г., вначале вычеркивались Сталиным из расстрельных списков, а потом все-таки утверждались. Сталин любил заставлять намеченную жертву ждать в страхе своего часа. Особенно жестко в этом плане он поступил со своим бывшим другом Бухариным: выпустил за границу, после процесса над Каменевым и Зиновьевым ему предъявили обвинения, потом их официально сняли, а затем – снова предъявили. Накануне суда Бухарин униженно просил Сталина о чаше с морфием – вождь просьбу не уважил.

На одном из расстрельных списков имеется пометка Кагановича: “Приветствую!” Подписывая смертный приговор Якиру, Каганович не удержался от нахлынувших эмоций и написал: “Мерзавцу, сволочи и б... – одна кара – смертная казнь”.

Некоторые участники июньского, 1957 года, Пленума требовали привлечь Молотова, Маленкова и Кагановича к уголовной ответственности, давая понять при этом, что не возражают против применения расстрела в отношении этих деятелей. Хрущёв на это не пошел. В то же время, “примкнувший” к “антипартийной группе” Д.Т. Шепилов поставил под сомнение необходимость разоблачений преступлений былых лет.

“Я глубочайшим образом убежден, – говорил он, – что сейчас, в нынешней обстановке, ворошить эти прежние дела и говорить о привлечении к ответственности – это принесет вред партии. Вы предлагаете, чтобы мы сейчас перед коммунистическими партиями, перед нашим народом сказали: во главе нашей партии столько-то лет стояли и руководили люди, которые являются убийцами, которых нужно посадить на скамью подсудимых. Скажут: какая же вы марксистская партия? Я считаю, что история не простит никому допущенных нарушений законности, но не в интересах нашей партии, мирового коммунистического движения ворошить теперь эти дела. Самое важное, что партия уже практически устранила беззакония, исправила допущенные нарушения. Сейчас историю надо не писать, а делать. Сейчас вновь постановка вопроса о прошлом может моральный ущерб нам нанести. Не случайно, что китайские товарищи о Сталине дали свою форму: 70 процентов положительного, 30 процентов отрицательного... Я говорил и тов. Жукову: те факты, которые он приводит – это факты, но зачем сейчас это делать, кому от этого польза?”

– Очистить надо ЦК от этих людей! – крикнул Жуков с места.

Но Хрущев и его сторонники не могли на это пойти, хотя Молотова, Маленкова и Кагановича спустя пять лет после Пленума из партии все же исключили. Помимо упомянутых Жуковым Сталина, Молотова, Маленкова и Кагановича, на 195 списках стоит подпись Ворошилова, на 177 списках – подпись Жданова, на 9 списках – подпись Ежова, на 8 списках – подпись Микояна, который в период июньского, 1957 года, Пленума был активным сторонником Хрущева. На 5 списках стоит подпись Косиора, который как и Ежов был впоследствии расстрелян, а в годы правления Хрущева реабилитирован, как якобы невинная жертва сталинского произвола.

И еще один факт. 4 октября 1936 года Политбюро рассмотрело просьбу Ежова и Вышинского санкционировать осуждение 585 человек по списку и приняло соответствующее постановление. В числе тех, кто подписал его, был и П.П. Постышев, представленный в хрущевские годы как борец с произволом.

Воистину, “и не поймем, кого казним, кому поем хвалу” (А. Галич)...

Николай Гульбинский

Еврейские вести. – 2002. – Май. – №№ 9–10. – С. 11.

№ 29

О КОНТРОЛЕ НАД ПРОВЕДЕНИЕМ В ЖИЗНЬ УКАЗА ПРЕЗИДИУМА ВЕРХОВНОГО СОВЕТА СССР ОТ 26 ИЮНЯ 1940 г. “О ПЕРЕХОДЕ НА ВОСЬМИЧАСОВОЙ РАБОЧИЙ ДЕНЬ, НА СЕМИДНЕВНУЮ РАБОЧУЮ НЕДЕЛЮ И О ЗАПРЕЩЕНИИ САМОВОЛЬНОГО УХОДА РАБОЧИХ И СЛУЖАЩИХ С ПРЕДПРИЯТИЙ И УЧРЕЖДЕНИЙ”

Постановление Пленума Центрального Комитета ВКП(б)
31 июля 1940 г.

Не для печати

Пленум ЦК ВКП(б) считает, что Указ Президиума Верховного Совета СССР от 26 июня 1940 года «О переходе на восьмичасовой рабочий день, на семидневную рабочую неделю и о запрещении самовольного ухода рабочих и служащих с предприятий и учреждений” проводится в жизнь неудовлетворительно.

Прогулы и самовольные уходы на предприятиях и в учреждениях, хотя несколько и сократились, но все еще весьма значительны. Летуны и прогульщики во многих случаях остаются безнаказанными. Также остаются безнаказанными директора предприятий и начальники учреждений, попустительствующие прогульщикам, спасающие их под разными предлогами от отдачи под суд.

На большинстве предприятий прирост продукции и улучшение качества ее крайне незначительны. На отдельных же предприятиях, из-за неумелого разрешения организационно-хозяйственных вопросов, в связи с переходом на восьмичасовой рабочий день, а также вследствие плохой борьбы с летунами и прогульщиками, вовсе не произошло никакого увеличения выпуска продукции и улучшения ее качества.

Пленум ЦК ВКП(б) устанавливает, что партийные организации не осуществляют контроля над проведением в жизнь Указа Президиума Верховного Совета СССР от 26 июня 1940 г. и предоставили все это дело самотеку.

Обкомы, крайкомы, ЦК компартий союзных республик устранились от руководства делом выполнения Указа, ограничились общими указаниями партийным организациям о проведении митингов и собраний для обсуждения обращения ВЦСПС и Указа, не установили повседневного контроля за ходом выполнения Указа, не принимают своевременных мер к тому, чтобы Указ выполнялся на всех без исключения предприятиях и учреждениях, проходят мимо фактов нарушения Указа со стороны директоров предприятий, начальников учреждений, органов прокуратуры и суда.

Наркоматы, как правило, ограничились изданием формальных приказов в связи с Указом и не осуществляют практического руководства проведением его в жизнь. Народные комиссары лично не занимаются вопросами проведения в жизнь Указа на подведомственных им предприятиях и учреждениях и переложили руководство этим делом на отделы труда наркоматов. Наркоматы запаздывают с разрешением многих крупных организационно-хозяйственных вопросов, связанных с переходом на восьмичасовой рабочий день и семидневную рабочую неделю. Наркоматы формально отнеслись к проведению в жизнь постановления СНК СССР о повышении норм выработки и снижении расценок в связи с переходом на восьмичасовой рабочий день, вследствие чего в ряде отраслей промышленности новые нормы выработки не выполняются.

Директора предприятий и начальники учреждений самоустранились от выполнения Указа об отдаче под суд летунов и прогульщиков и возложили это дело целиком на работников отдела

найма и увольнения. На предприятиях и в учреждениях во многих случаях дела о прогульщиках не передаются в суд, или передаются с большим запозданием. Широко распространена противогосударственная практика предоставления под разными предлогами кратковременных 2–3-дневных отпусков рабочим и служащим за собственный счет, что является ни чем иным, как формой узаконения прогулов и укрывательства прогульщиков от суда. Ту же противогосударственную практику отражает тот факт, что на предприятиях и в учреждениях не считается прогулом, когда рабочие и служащие во время рабочего дня отлучаются с работы без разрешения администрации, уходят на обед раньше положенного времени и возвращаются к рабочему месту позже установленного срока.

Прокуратура, на которую Указ возложил прямые обязанности карать летунов и прогульщиков, работает недопустимо плохо. Органы прокуратуры во многих случаях преступно) бездействуют и не осуществляют возложенных на них функций контроля за выполнением Указа. Работники органов прокуратуры неделями задерживают передачу в суд поступивших к ним дел о прогульщиках. Органы прокуратуры не привлекают к ответственности директоров предприятий и начальников учреждений, уклоняющихся от предания суду летунов и прогульщиков.

Народные суды нарушают Указ, подолгу маринуют дела о прогульщиках, выносят неправильные приговоры (общественное порицание, условное наказание). Приговоры судов очень часто не приводятся немедленно в исполнение. Народные суды вызывают в судебные заседания в рабочее время рабочих, служащих и администрацию предприятий и учреждений в качестве свидетелей по делам прогульщиков и летунов, что фактически является ни чем иным, как организацией прогулов. В результате политически ошибочного приказа прокурора СССР т. Панкратьева и наркомюста т. Рычкова от 27 июня 1940 г. на местах получила широкое распространение неправильная практика устройства так называемых показательных процессов над летунами и прогульщиками.

Профсоюзные организации не поставили в центре внимания всей работы в массах вопросы укрепления трудовой дисциплины и борьбы с дезорганизаторами производства. Многие профсоюзные организации стоят в стороне от контроля за неуклонным проведением на предприятиях и в учреждениях Указа Президиума Верховного Совета СССР.

Особо следует отметить, что на предприятиях и в учреждениях до сих пор широко распространена неправильная практика созыва в рабочее время различного рода собраний, заседаний, совещаний партийных, профсоюзных, комсомольских и других общественных организаций, что дезорганизует нормальную работу предприятий. На многих предприятиях и в учреждениях рабочие и служащие отвлекаются в рабочее время от их непосредственной работы для выполнения поручений общественных организаций.

Пленум ЦК ВКП(б) считает, что незамедлительная ликвидация всех указанных недостатков и извращений в проведении в жизнь Указа Президиума Верховного Совета СССР от 26 июня 1940 г. и прямых нарушений этого Указа является тем необходимым условием, без которого невозможно добиться коренного улучшения работы предприятий и учреждений и наведения в них большевистского порядка, роста производительности труда, улучшения качества и увеличения выпуска продукции всеми отраслями промышленности и дальнейшего укрепления хозяйственной и оборонной мощи Советского Союза.

Пленум ЦК ВКП(б) п о с т а н о в л я е т:

1. Осудить недооценку со стороны обкомов, крайкомов и ЦК компартий союзных республик хозяйственного и политического значения Указа Президиума Верховного Совета СССР от 26 июня 1940 года и практику самоустранения их от руководства проведением Указа в жизнь.

2. Считать главной задачей обкомов, крайкомов, ЦК компартий союзных республик и всех партийных организаций в отношении промышленности обеспечение руководства и контроля за осуществлением мероприятий по переходу на восьмичасовой рабочий день, семидневную рабочую неделю и по запрещению самовольного ухода рабочих и служащих с предприятий и учреждений.

3. Обязать партийные организации в кратчайший срок добиться решительного укрепления трудовой дисциплины на предприятиях и в учреждениях, ликвидации фактов самовольного ухода рабочих и служащих с государственных, кооперативных и общественных предприятий и учреждений, полного использования восьмичасового рабочего дня, серьезного роста производительности труда, повышения качества продукции.

4. Обязать партийные организации добиться того, чтобы каждый коммунист и комсомолец, прежде всего, лично на деле служил примером честного, социалистического отношения к труду.

Установить, что коммунисты и комсомольцы, ушедшие самовольно с предприятия и учреждения или совершившие прогулы, должны не только подвергаться наказанию по суду, но и исключаться из рядов ВКП(б) или из рядов ВЛКСМ, как злостные нарушители государственной и партийной дисциплины.

5. Признать неправильным, что наркомы лично не занимаются вопросами проведения в жизнь Указа Президиума Верховного Совета СССР от 26 июня 1940 года и передоверили это дело второстепенным работникам.

Считать народных комиссаров лично ответственными за проведение в жизнь Указа на подведомственных им предприятиях и в учреждениях. Обязать наркомов взять под специальный контроль выполнение Указа в отношении предания суду летунов и прогульщиков, а также обеспечить своевременное разрешение всех хозяйственно-организационных вопросов, связанных с переходом на восьмичасовой рабочий день и семидневную рабочую неделю (правильная организация смен, ремонт оборудования, выполнение новых норм выработки и т. п.).

6. Признать неправильным, что многие директора предприятий вместо того, чтобы полностью использовать предоставленную им власть и не бояться насаждать дисциплину хотя бы путем применения репрессий, либеральничают с прогульщиками и дезорганизаторами производства, уклоняются от отдачи их под суд и фактически не насаждают дисциплину, а только болтают о ней.

Пленум ЦК ВКП(б) осуждает такое поведение директоров и считает, что за установление твердой дисциплины на предприятии отвечает прежде всего директор, так как он является хозяином дела, полновластным руководителем предприятия, целиком отвечающим за состояние дел на предприятии и за порядок на производстве. С директора прежде всего необходимо взыскивать за всякую бесхозяйственность и за всякий беспорядок на предприятии.

Пленум ЦК ВКП(б) считает, что важнейшим условием успешного осуществления мероприятий по установлению трудовой дисциплины и повышению производительности труда является укрепление единоначалия на предприятиях, поднятие авторитета директоров предприятий, безусловное выполнение их приказов и распоряжений. Обязать партийные организации оказывать всемерную поддержку директорам в наведении ими порядка на предприятиях, в установлении трудовой дисциплины, в осуществлении решительных мер борьбы с летунами и прогульщиками.

7. Обязать наркоматы совместно с ВЦСПС и под руководством Совнаркома СССР разработать и ввести в действие не позднее 1 сентября 1940 г. новые правила внутреннего

распорядка, вытекающие из Указов Президиума Верховного Совета СССР от 26 июня и 10 июля 1940 г.

8. Поручить Наркомюсту СССР совместно с ВЦСПС к 1 октября 1940 года пересмотреть трудовое законодательство и привести его в соответствие с Указами Президиума Верховного Совета СССР от 26 июня и 10 июля 1940 года.

9. Признать необходимым, в отмену примечания к п. “д” ст. 162 Уголовного Кодекса РСФСР и соответствующих ст. ст. Уголовных Кодексов других союзных республик о наказании в дисциплинарном порядке лиц, совершивших мелкие кражи на производстве, а также во изменение части 1-й ст. 74 Уголовного Кодекса РСФСР и соответствующих ст. ст. Уголовных Кодексов других союзных республик о наказании в административном порядке лиц, виновных в хулиганских действиях, совершенных в первый раз, –

установить, что рабочие и служащие, виновные в совершении мелкой кражи, независимо от ее размеров, а также в хулиганстве, совершенном на предприятии, в учреждении или в общественном месте, караются по приговору народного суда тюремным заключением сроком на один год, если за эти преступления Закон не устанавливает более тяжелого наказания.

10. Снять прокурора СССР т. Панкратьева с занимаемого им поста, как не справляющегося со своими обязанностями и не обеспечившего контроля над выполнением Указа Президиума Верховного Совета СССР от 26 июня 1940 года.

11. Обязать Наркомюста СССР тов. Рычкова ликвидировать в органах суда волокиту по разбирательству дел прогульщиков и лиц, самовольно ушедших с предприятий и учреждений.

Запретить вызов в судебные заседания в рабочее время рабочих, служащих и администрацию предприятий и учреждений, в качестве свидетелей по делам прогульщиков и летунов.

Запретить устройство показательных судебных процессов по делам прогульщиков и летунов, установив, что дела о прогульщиках и летунах рассматриваются судом в судебных помещениях и в обычном порядке.

12. Осудить широко распространенную практику, когда партийные, профессиональные, комсомольские и другие общественные организации на предприятиях и в учреждениях проводят в рабочее время собрания, заседания и совещания, что дезорганизует нормальную работу предприятий и учреждений.

13. Запретить партийным, советским, профсоюзным, комсомольским и другим общественным организациям:

а) созывать на предприятиях и в учреждениях в рабочее время собрания, заседания и всякого рода совещания;

б) вызывать в рабочее время рабочих и служащих;

в) снимать рабочих и служащих предприятий и учреждений для посылки их на проведение текущих кампаний или в командировки по шефским и тому подобным делам;

г) отвлекать в рабочее время рабочих и служащих предприятий и учреждений от их непосредственной работы для участия по поручению общественных организаций в обследовательских комиссиях и бригадах.

Разъяснить, что рабочие и служащие предприятий и учреждений выполняют поручения общественных организаций только в нерабочее время.

14. Пленум устанавливает, что в ряде предприятий и отраслей промышленности имеет место совершенно неоправданная интересами производства и вредная для дела работа в три смены.

Известия ЦК КПСС. – 1990. – № 2. – С. 186-189.

№ 30

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Совершенно секретно
Особая папка

КОММУНИСТИЧЕСКАЯ ПАРТИЯ (большевиков) УКРАИНЫ
ЧЕРНОВИЦКИЙ ОБЛАСТНОЙ КОМИТЕТ КП(б)У

№ Б–21/9
12.VI-41 г.

Выписка с протокола № 21 заседания бюро
Черновицкого областного комитета КП(б)У от 8.VI-41 г.

“Вопросы проведения (13.VI-41 г.) выселения в отдаленные местности Советского Союза семей изменников родины, помещиков, фабрикантов, активных деятелей контрреволюционных партий, крупных торговцев и др. контрреволюционных и уголовных элементов по Черновицкой области”

Поданный проект утвердить, как постановление облисполкома и бюро обкома КП(б)У от 8.VI-41 года (прилагается).

Секретарь обкома КП(б)У **Грушецкий**

“Вопросы проведения (13.VI-41 г.) выселения в отдаленные местности Советского Союза семей изменников родины, помещиков, фабрикантов, активных деятелей контрреволюционных партий, крупных торговцев и др. контрреволюционныхи уголовных элементов по Черновицкой области”
(Постановление облисполкома и бюро обкома КП(б)У от 8.VI-41 года).

1. Обком КП(б)У и облисполком, придавая исключительной государственной и политической важности вопросам выселения из области контрреволюционных элементов, обращает внимание и требует от всех секретарей горкомов, райкомов КП(б)У и председателей горисполкомов взять под свой личный контроль подготовку и проведение выселения с тем, чтобы это мероприятие в области было проведено полностью в соответствии с указаниями ЦК КП(б)У и Совнаркома УССР.

2. Для проведения организационной и подготовительной работы по выселению семей вышеупомянутых категорий провести:

а) 8.VI-41 г. совещание начальников РО НКГБ и уполномоченных облотдела НКГБ, которые едут в районы для оказания помощи и подготовительной работы на месте.

Проведение совещания поручить тов. ТРУБНИКОВУ.

б) 9.VI-41 г. совещание секретарей ГК, РК КП(б)У, председателей горрайисполкомов и ответственных уполномоченных обкома КП(б)У.

Проведение совещания поручить тов. ЗЕЛЕНЮКУ.

3. Обязать секретарей ГК, РК КП(б)У, председателей горисполкомов для нужд проведения выселения мобилизовать весь автотранспорт области и необходимое количество подвод за исключением легковых автомашин и машин, находящихся на спецстройке.

4. Для проведения выселения выделить 3000 коммунистов и комсомольцев (план выделения и распределения коммунистов и комсомольцев по районах прилагается).

5. Обязать секретарей ГК, РК КП(б)У, председателей горисполкомов произвести точ-ный учет имущества, оставшегося в хозяйствах выселенных и к 15.VI-41 г. представить соображения обкому КП(б)У и облисполкому об использовании имущества, хозяйственных

и жилых построек, скота, посевов и др. предметов, оставшихся в хозяйствах выселенных.

Одновременно обком КП(б)У и облисполком предупреждают секретарей ГК, РК КП(б)У и предгоррайисполкомов в том, что за правильный учет и сохранность имущества в районах и особенно в городах они несут полную ответственность.

6. Для оказания помощи районам в проведении выселения послать ответственных уполномоченных обкома КП(б)У в Хотинский – тов. Пясецкого, Секурянский – тов. Путия, Кельменецкий – тов. Щербину, Заставнянский – тов. Фиалковского, Новоселицкий – тов. Шимчука, Садагурский – тов. Кожухова, Кицманский – тов. Кириенко, Вашковский – тов. Носенко, Вижницкий – тов. Алексеенко, Путильский – тов. Широкова, Сторожинецкий – тов. Зубрицкого, Глубокский – тов. Лучицкого, Герцаевский – тов. Очеретяного, Черновицкий сельский – тов. Иванова-Саенко.

7. Обязать нач. Черновицкого отделения ж.д. тов. Сергеева и нач. политотдела тов. Архипова обеспечить на всех погрузочных станциях условия для нормальной погрузки выселяемых семей и необходимое для этой цели количество оборудованных вагонов.

Председатель облисполкома **Секретарь обкома КП(б)У**
Коликов **Грушецкий**

Верно: печать подпись

ДАЧО. – Ф. 1. – Оп. 1. – Спр. 118. – Арк. 4-5.

№ 31

Совершенно секретно

Киев ЦК КП(б)У
т. ХРУЩЕВУ Н.С.

ДОКЛАДНАЯ ЗАПИСКА

О работе Черновицкого обкома КП(б)У в первый период военного времени на 25.VI-41 г.

22 июня в 4 часа обком КП(б)У, получив материалы о переходе в нескольких местах границы германо-румынской армией, принял меры к приведению в боевое положение органов НКВД, НКГБ, всего партийного, советского, комсомольского и профсоюзного актива.

В 6-00 в обкоме было проведено совещание с ответственными партийными и советскими работниками области, на котором была поставлена задача перед каждым коммунистом об обеспечении нормальной жизни города и села.

В 12 часов 22.VI на предприятиях, учреждениях было организовано коллективное слушание выступления В.М. Молотова. После чего начались многолюдные митинги. Все выступающие единодушно одобряли ответ советского правительства на неслыханное вероломство германских фашистов.

22.VI – в 4 ч. 40 мин. германо-румыны крупными группами – от роты до батальона и полка – перешли в некоторых местах границу нашей области, ведя одновременно пулеметный и артиллерийский огонь. В это же время был сделан и налет немецкой авиации в количестве до 100 самолетов на Черновицкий аэродром и другие объекты. Сброшенные фугасные бомбы вызвали разрушения и пожар, и часть самолетов, которые не успели вывезти, сгорела. В воздушном бою утром этого же дня было сбито до 20 германских самолетов.

Артиллерийский огонь главным образом велся по местечку Герцы. Местечко сильно разрушено. Убиты зав. военным отделом и зав. орготделом РК КП(б)У. 22 июня их наступления все время отбивали пограничники. Отмечено много случаев, когда десяток пограничников уничтожал целые роты и батальоны германо-румын. Все последующие дни попытки захватить пограничные райцентры были отбиты нашими войсками с большими потерями для врага и с захватом их пленных.

Из отдельных показаний пленных видно состояние германской армии. Так, при допросе одного немецкого солдата выяснилось, что германо-румынские солдаты не знали с какой целью они подведены к границе. В 3-00 было объявлено, что они будут воевать с Россией, что на границе никого нет и можно свободно наступать. На поставленный пленному вопрос – почему он сдался в плен, последний ответил: “Я имею жену и 4-х детей”. На вопрос – что отвечали солдаты, когда им было объявлено о наступлении на Россию, пленный ответил: “Солдаты отвечали, что Россия – страна большая, имеет большую армию, воевать с ней трудно” и т. д.

23 июня немцам при большом превосходстве своих войск удалось захватить некоторые южные села Глыбокского района. В захваченных селах фашисты грабили население и всячески издевались над ним.

При наступлении немцев на село Черепковцы, активисты начали из села уходить. При вторжении в это село немцев, семьи активистов подвергались издевательствам, а жены – изнасилованию. Село Горбовцы было сожжено. В момент захвата южной окраины села Багранешты фашистскими войсками, были разысканы председатель и счетовод колхоза, секретарь сельсовета, активисты села, которых они увели с собой.

К 24.VI – германо-румыны были выбиты из этих сел. Убегая, они разграбили народ, уводили скот и лошадей, забирали хлеб и другие продукты.

Особенно обнаглели украинские националисты и румынские гардисты (железногвардейцы). Они пытаются всяческими способами восстановить связь с линией фронта, создавать панику, провокации и устанавливать разные средства сигнализации для фашистов, совершать диверсионные акты и шпионаж.

В селе Синевцы инициатор по организации колхоза был пойман кулаками и избит. В селе Петровцы-Нижние при наступлении германо-румын кулак начал звонить в колокола. Принятыми мерами со стороны милиции этот “звонарь” был изъят.

Отмечены также случаи, когда фашистская агентура обстреливала воинские части с чердаков. Когда во время бомбардировок города вывешивали белые флаги на здания (такой флаг был вывешен в доме, где размещена областная контора аптекоуправления) и т. д. Все они выявляются и уничтожаются.

В отдельных селах Вашковского и Вижницкого районов орудуют контрреволюционные банды кулаков и прочего враждебного элемента. Своей задачей они ставят уничтожение партийного и советского актива, совершение диверсионных актов. Так, в ночь на 23/VI-41 г. в селе Русская-Банила напала на телеграф и почту банда в количестве 15 чел., вооруженных пистолетами. Когда эта банда была отбита, она направилась на ст. Вашковцы и убила там начальника станции. В Вижницком районе такой бандой был убит уполномоченный РК КП(б)У тов. Зоров и сельский письмоносец. Принятыми мерами эти банды ликвидированы.

В первой половине дня 24 июня германо-румыны были полностью выбиты из захваченных сел. Настроение крестьянства в селах, где побывали немецкие фашисты, подавленное. Фашистский разбой и грабеж вызвал всеобщее озлобление против румын и немцев. Кре-стьяне заявляют: “Фашисты действуют по-фашистски. Советская Россия – это не Югославия. Мы знаем, что германо-румыны будут выбиты”.

Обком КП(б)У специально послал корреспондентов в эти села, с целью широкой агитационной работы, освещая в процессе зверское поведение фашистов.

Отмечено много случаев, когда эскадрильи неприятельских самолетов расстреливали из пулеметов мирное население (Черновцы, Лужаны, Кицмань).

Германская авиация своими налетами разрушила Черновицкий аэродром и базу горючего на нем, посадочно-оперативную площадку в Лужанах, вокзал Русская-Банила, ст. Ларга, ст. Лужаны, железнодорожное полотно на протяжении 10 км., Садагурский клееварочный завод, нефтебазу в Садагурах, многократно пыталась уничтожить мост через реку Прут, бомбить ст. Черновцы, но была отогнана огнем зенитной артиллерии.

Для поддержки контрреволюционного элемента и диверсии, немцы практикуют высадку десантов небольшими группами диверсантов.

23/VI – была высажена крупная группа до 100 чел. в районе Хотина. Группа уничтожена войсковой частью. В Садагурском р-не была высажена группа, численностью до 10 чел., которая также была уничтожена.

Для уничтожения немецких десантов в области созданы истребительные батальоны с числа проверенного местного актива, членов партии и комсомольцев.

На всех предприятиях созданы группы дружинников по охране предприятий, учреждений, оборонных и других важных объектов.

Ранее созданные тройки по содействию в работе связи, сейчас согласно указания ЦК КП(б)У реорганизованы в бригады содействия связи.

23 июня в области мы начали проводить мобилизацию. Мобилизация в ряды РККА проходит на высоком идейно-политическом уровне. Об этом свидетельствуют многочисленные заявления непризывного контингента о желании отправиться на фронт. Отмечен также и такой случай, когда из занимаемого немцами села Черепковцы Глыбокского района все призывники удрали и явились в Черновицкий облвоенкомат с целью срочного отправления на фронт. В Сторожинецком районе по состоянию на 24.VI – на призывные пункты явилось 83 % призывников и было поставлено 79 % лошадей. В пограничном Путиловском районе на протяжении 24 июня мобилизация прошла с полным успехом, все 100 % людского состава и лошадей явились на призывные пункты преждевременно.

Среди призывников и их родителей очень высокое морально-политическое настроение. Все с нетерпением ждут момента встречи с врагом. “Хотя бы скорее ехать и бить Гитлера”, – говорил призывник Дробюк Корней из с. Чуньков Заставнянского района, явившись на сборный пункт, от имени всех своих товарищей. Значительная часть стариков-колхозников и единоличников, помнящих 1914-1918 годы, заявляют: “Мы знаем, что такое немцы. Мы знаем, как они грабили нас в первую империалистическую войну и поэтому мы требуем от своих сыновей не допустить немецких фашистов на советские поля”.

45 бедняцко-середняцких хозяйств с. Коленковцы Хотинского района обратились в райком партии с заявлением о том, чтобы организовать колхоз.

Колхоз им. Молотова, а также бедняцко-середняцкие хозяйства села Данкоуцы этого же района на протяжении 1,5 дня полностью выполнили поставки сена для армии. В селах Стрелецкий Кут, Коровия, Чагор, Кут Баинский и др. Черновицкого района крестьяне полностью внесли деньги по подписке на заем. В целом же по району по подписке на заем внесено больше 80 % наличными деньгами. Все эти факты свидетельствуют о высоком моральном состоянии трудящихся, которые верят в окончательную победу над врагом.

Наряду с этим имели место факты контрреволюционных действий. В селе Бережница Вашковского района из 40 призывников никто не явился, все бежали в лес. Приняты меры к их разыскиванию и привлечению к ответственности. В селе Бабино Кельменецкого района из 15 призывников явилось только 8, в селе Грубно сбежало 8 чел. неизвестно куда, разыски-ваются.

Состоянием на 26.VI – область отмобилизовалась полностью.

Проявляя большую любовь к Красной армии трудящиеся массы, а особенно молодежь города и села под руководством комсомольских организаций готовят и передают подарки бойцам РККА. Таких подарков передано несколько тысяч.

Отмечено также ряд случаев, когда отдельные враждебные элементы проводят агитацию, направленную против внесения денег по подписке на заем.

Несмотря на военное положение, промышленные и коммунальные предприятия области работают бесперебойно, нормально. Производительность труда увеличивается, растут ряды стахановцев. Несмотря на частые воздушные тревоги, рабочие и служащие укрепляют трудовую дисциплину, на работу являются своевременно, без опозданий и прогулов.

Придавая исключительное значение работе торговых организаций и предприятий, обкомом КП(б)У проводится работа по вопросу бесперебойного снабжения населения продуктами питания и предметами первой необходимости, в результате чего магазины в области работают бесперебойно. Несмотря на военную обстановку, в городе больших очередей не существует, потребности населения удовлетворены полностью.

Для бесперебойного снабжения печеным хлебом населения, учитывая и нужды воинских частей, сооружается дополнительно несколько пекарен.

Связь существует со всеми районами. Районы регулярно получают газеты, журналы, письма и т. д. Райкомы и горкомы КП(б)У, райисполкомы работают нормально.

На протяжении 23 июня в области проведено эвакуацию семей ответственных партийных и советских работников Герцаевского, Глыбокского и Новоселицкого районов, а также семей военнослужащих и семей, главы которых по мобилизации пошли в Красную армию. Эвакуировали также и семьи многосемейных ответственных работников города Черновцы. Сейчас проводится эвакуация семей ответработников Путиловского и Сторожинецкого районов.

В связи с разрушением аэродрома, создалась большая угроза в хранении боеприпасов и горючего, но принятыми мерами обеспечено полную их сохранность и безопасность.

К 25.VI было полностью подготовлено 8 оперативных посадочных площадок, 26.VI оканчивали остальные.

На строительстве № 221 взлетные полосы на протяжении 430 м забетонированы полностью, остальные 600 метров, не имея цемента, будут сделаны к 5.VII – с бетона в согласии с представителями воинских частей.

Создалось угрожающее положение в обеспечении электростанции горючим, запас имеем на 4 дня. Электростанция работает только днем, обслуживая только первые необходимые нужды, связанные с ведением войны. Нами учтены все запасы горючего на предприятиях, используются только с ведома ОИКа*.

Обком КП(б)У просит:

1. Разрешить вопрос об обеспечении партийного и советского актива, не ушедшего в армию, огнестрельным оружием.

2. Дать указания о работе ревтрибунала, так как скопилось очень большое количество задержанного контрреволюционного элемента, а суды еще не работают.

3. Отсутствие средств транспорта заставило нас проводить на месте реализацию товаров продгруппы, а также и промтоваров, вырабатывающихся нашими предприятиями, на что просим санкцию ЦК КП(б)У.

Секретарь Черновицкого обкома КП(б)У **Грушецкий**

№ 0365/т
26.VI-1941 г.

ДАЧО. – Ф. 1. – Оп. 1. – Спр. 140. – Арк. 15-21.

*Областного исполнительного комитета.

№ 32

Совершенно секретно

Киев ЦК КП(б)У
тов. ХРУЩЕВУ Н.С.

И Н Ф О Р М А Ц И Я

“Об итогах выселения семей изменников родины, помещиков, фабрикантов, активных деятелей контрреволюционных партий, крупных торговцев и других контрреволюционных и уголовных элементов по Черновицкой области”

В соответствии с указаниями ЦК КП(б)У, для обеспечения и успешного проведения выселения из области семей – изменников родины, помещиков, фабрикантов, крупных торговцев, активных деятелей контрреволюционных партий и других контрреволюционных элементов и оказания практической помощи местам в организационной и подготовительной работе, обкомом КП(б)У были проведены такие мероприятия:

8.VI-41 г. совещание начальников райотделов НКГБ и уполномоченных облотдела НКГБ;

9.VI-41 г. совещание секретарей ГК, РК КП(б)У, председателей горсоветов, райисполкомов и представителей – ответственных уполномоченных обкома КП(б)У;

по линии советской – совещание финансовых работников по учету, правильности описи имущества и его сохранности.

В помощь районам и в городе, кроме оперативного состава НКГБ для участия в проведении выселения выделено 3000 челов. коммунистов и комсомольцев и 121 челов. местного актива (переводчиков), а также мобилизовано, как в районах, так и в городе 269 автомашин, 2803 подводы и по линии ж. д. необходимое количество оборудованных вагонов. В свою очередь в районах и в городе проведены совещания партактива и соответствующий инструктаж, выделенных для этой цели коммунистов, комсомольцев и оперативного состава.

Все намеченные решением бюро обкома КП(б)У мероприятия, проведенная подготовительная работа по выселению – мобилизация всей парторганизации области и четкая работа органов НКГБ – способствовали успешному проведению выселения, и надо сказать, что выселение по области прошло организованно и быстро.

Партийно-советский актив, участвовавший в выселении, проявил себя исключительно хорошо, с полной выдержкой и чувством партийной ответственности к порученному делу.

В результате проведенной операции по области из подлежащих выселению 2333 семей, фактически выселено 2279 семей или 7720 человек. Следует отметить, что намечавшийся срок проведения операции с 11-го на 12-ое июня с. г., а затем изменение этого срока с 12-го на 13-е июня, дало возможность отдельным семьям выселяемых узнать о готовящейся операции и скрыться от выселения за день до операции.

Таким образом к концу проведения операции 54 семьи в силу указанных выше причин по области не были изъяты. Однако принятыми мерами по линии НКГБ из скрывшихся семейств еще изъято было 37, а в отношении остальных 17 семейств, подлежащих выселению, ведется работа по поимке их.

Из 7720 чел. к-р элементов, выселенных из области, изъято и также выселено:

а) активных членов контрреволюционных партий и участников антисоветских националистических белогвардейских организаций и членов их семей – 2340 чел.;

б) бывших охранников, жандармов, полицейских, тюремщиков и членов их семей – 114;

в) бывших крупных помещиков, фабрикантов, торговцев, чиновников и членов их семей – 1518 чел;

г) бывших офицеров румынской, польской и белой армии – 17 чел.

Погрузка семей выселяемых в эшелоны на ж. д. станциях проходила организованно и последние были отправлены к месту назначения 14-15 июня с. г.

Трудящиеся области на проведение мероприятий по выселению контрреволюционных элементов реагируют положительно и особенно в селе, где выявились тяга крестьян в колхозы и пожелание в организации новых колхозов.

Так, в с. Сучеваны (Глыбокский район) среди собравшихся крестьян, батрак Исопеску Илья сказал: "Хорошо сделала советская власть, что выслала буржуев, бывших чиновников и изменников родины, которые в условиях пограничного района мешают работать". А затем подчеркнул: "Сейчас было бы хорошо, если бы мы организовали колхоз и тогда мы не стали бы работать на кулаков и были бы самостоятельными хозяевами в колхозе".

В с. Мовила Герцаевского района крестьяне высказываются за организацию колхоза в селе и просят, чтобы весь скот и инвентарь передать в пользование организуемого колхоза в этом селе.

Бедняцко-середняцкая часть ряда сел Кельменецкого и других районов, принимавшая участие в операции, оказывала оперсоставу и партийно-советскому активу большую помощь, при этом заявляя, что они давно ждали момента рассчитаться со своими угнетателями.

Рабочие трикотажной фабрики № 4 г. Черновцы открыто заявляют, что проведенные мероприятия советской власти по выселению буржуазии совершенно правильны.

Факты положительного реагирования имеют место и в селах других районов области, а также и на предприятиях г. Черновцы.

Наряду с положительными фактами реагирования трудящихся на выселение контрреволюционных элементов, как в городе, так и на селе, имеют место распространения разного рода муссированных антисоветских слухов и клеветнической пропаганды контрреволюционного элемента. Из наиболее характерных факторов отрицательного порядка можно привести следующие:

Старший мастер Черновицкой перчаточной ф-ки № 6 Золотарян 14 июня с. г. в цехе среди рабочих высказывался: "Сегодня ночью органы НКВД вывезли в ссылку много людей, туда попали не только богачи, но и беднота, это делается потому, что в СССР большой недостаток рабочей силы и они взяли ставку на Северную Буковину, чтобы заставить взятых людей бесплатно работать на них".

Тимчук Николай Гаврилович – гардист, говоря по вопросу выселения заявил: "Русские говорят нам, что нужно укреплять наш край, а мы их звали сюда, чтобы они приходили к нам. Зачем они пришли?.." А затем подчеркнул: "– Жаль Луканюка Флору, у которого мы иногда имели возможность послушать радиопередачи из Бухареста".

Кулак с. Петривцы Глыбокского района Зонд Яков в беседе с крестьянами заявил: "Румынское правительство все время вело борьбу с коммунизмом, но народ желал и стремился к коммунизму. Сейчас прошло уже около года, как существует советская власть, и за это время советы многих арестовали и выслали. Теперь народ не хочет коммунистов". Как факт отрицательного порядка, следует отметить и то, что в области имел место случай убийства оперативного работника Киевского УНКГБ тов. Давиденко из-за легкомысленного отношения его и допущения грубой оперативной ошибки при аресте в с. Банилов Вашковского района одного из участников антисоветской политической партии – Котовчинского, где в квартире нелегалом, впоследствии скрывшимся, активным оуновцем Колотило и был убит тов. Давиденко.

Более фактов убийств или вооруженных сопротивлений в области при выселении не зарегистрировано, за исключением нескольких случаев ранения при попытках к бегству глав выселяемых семейств.

После проведения работы по выселению семейств контрреволюционных элементов в г. Черновцах и селах области, парторганизацией и посланным в районы партактивом проведена

и проводится большая массово-политическая работа по разъяснению трудящимся о проводимых мероприятиях по очищению области от враждебных антисоветских элементов.

Сейчас проводится опись и точный учет имущества, скота, хозяйственных и жилых построек и посевов, оставшихся в хозяйствах выселяемых, использование которых считаем необходимым – в городе реализовать через торговые организации, а в селе передать колхозам, МТС, совхозам и другим организациям.

Проведенные мероприятия по очищению области от враждебных антисоветских элементов укрепили наши позиции на селе, подняли производительность труда на предприятиях области, а также морально-политическое настроение бедняцко-середняцких слоев крестьянства и вызвали среди них тягу в колхозы и подачу заявлений в организуемые колхозы. За эти дни подано новых заявлений в существующие колхозы 210 и в созданные новые 73 инициативные группы подано 1442 заявления.

Вместе с тем эти мероприятия также вызвали среди к-р элементов – оуновцев озлобление против сов. власти, и особенно ярко оно выразилось в Вашковском районе, где имел место случай убийства. Сейчас в области приняты соответствующие меры и по линии органов НКГБ ведется работа по выявлению этих к-р элементов и беспощадному выкорчевыванию их в области.

Секретарь обкома КП(б)У **И. Грушецкий**

№ 0340
18.VI-1941 г.

ДАЧО. – Ф. 1. – Оп. 1. – Спр. 118. – Арк. 6-11.

№ 33

Совершенно секретно

С П Р А В К А

о количестве выселенных семей антисоветского элемента по Черновицкой области

1. Намечено было к выселению семей	2333
2. Фактически выселено семей	2305
3. Подлежало выселению	8009 человек
из них: к аресту	859 чел.
4. Фактически выселено	7720 чел.
из них: арестовано	604 чел.

По отдельным категориям арестованные и выселенные разбиваются следующим образом:

1. Активных членов к-р. и националистических партий и членов их семей выселено	2340 чел.
2. Быв. охранников, жандармов, полицейских, тюремщиков и т. д. и членов их семей выселено	114 чел.
3. Быв. крупных помещиков, фабрикантов, торговцев, чиновников и членов их семей выселено	1518 чел.
4. Быв. офицеров румынской, польской и белой армий, арестовано, выселено и членов их семей	17 чел.

5. Членов семей изменников родины выселено 2766 чел.
Разница в 312 чел. идет за счет:
а) отсева дел при рассмотрении материалов областной тройкой;
б) больных;
в) неустановленных и скрывшихся к моменту операции.

Начальник секретариата УНКГБ
сержант госбезопасности **Зверев**

17.VI-1941 г.
г. Черновцы

ДАЧО. – Ф. 1. – Оп. 1. – Спр. 118. – Арк. 12.

№ 34

Совершенно секретно

Наркому государственной безопасности УССР
старшему майору государственной безопасности
тов. М Е Ш И К
г. Киев

ПО ЧЕРНОВИЦКОЙ ОБЛАСТИ – У С Т А Н О В Л Е Н О:

1. Количество семей изменников родины, совершивших побег за границу после установления Соввласти, до 7 декабря 1940 года 1005
Членов семей этой категории 2672
2. Количество семей изменников родины, бежавших за кордон после 7 декабря 187
Членов семей этой категории 630

По лицам румынской национальности

1. Количество крестьянских семей, отцы (мужья) которых находятся на территории Румынии 789
Членов семей этой категории 1588
2. Количество крестьянских семей, матери (жены) которых находятся на территории Румынии 29
Членов семей этой категории 64
3. Количество семей, мужья (отцы) которых являются офицерами румынской армии 40
Членов семей этой категории 119
4. Количество семей, мужья (отцы) которых являются различными чиновниками Румынии 68
Членов семей этой категории 200

Кроме этого на территории Черновицкой области п р о ж и в а е т:

1. Семей бывших помещиков 110
Членов семей этой категории 340

2. Семей торговцев 841
Членов семей этой категории 1961
3. Семей бывших активных членов антисоветских политпартий:
а) Кузистов:
Семей 548 Членов семей 1883
б) Царанистов:
Семей 181 Членов семей 748
в) Гардистов:
Семей 364 Членов семей 1145
г) Сионистов:
Семей 69 Членов семей 148
д) Либералов:
Семей 333 Членов семей 1041
4. Вышеуказанных лиц, главы семей которых находятся на территории Румынии:
Семей 58 Членов семей 150

Начальник УНКГБ по Черновицкой области
капитан государственной безопасности **Трубников**

16 июня 1941 года
г. Черновцы

ДАЧО. – Ф. 1. – Оп. 1. – Спр. 118. – Арк. 13-14.

№ 35

Совершенно секретно

Секретарю Черновицкого обкома КП(б)У
т. ГРУШЕЦКОМУ

О П Е Р А Т И В Н А Я С В О Д К А № _____

О происшествиях, проявлениях и работе органов и частей УНКВД по Черновицкой области во время военных действий

За 22-23-24 июня 1941 года

I. Бандуголовные проявления

Начальник Вижницкого РО НКВД – сержант милиции т. Архипенко сообщил, что в ночь на 23 июня с. г. группой нелегалов легко ранен из огнестрельного оружия активист села Милеева гр-н Швейко Василий Иванович. Руководитель группы нелегалов Нагорняк скрылся. Задержаны Папир Иван 1923 года рождения и Кузяк Дмитрий 1913 года рождения, каковые принимали участие в ранении активиста Швейко В.И.

23 июня с. г. начальник Вижницкого РО НКВД сообщил, что в селах Вижницкого р-на оперирует банда 12-15 человек, имеются человеческие жертвы. Для ликвидации бандгруппировки и выяснения подробностей данного сообщения в Вижницкий р-н выехала оперативная группа работников НКГБ и НКВД.

24 июня с. г. в 8 ч. 30 мин. в Вижницком р-не убит уполномоченный райкома партии тов. Зорин во время вручения извещений военнообязанным по явке на сборный пункт. Убийца Кубаки задержан и с ним еще задержаны 4 человека, фамилии коих еще не установлены.

В том же районе убит на дороге почтальон Семен Киселица*.

23 июня с. г. начальник Вашковского РО НКВД – младший лейтенант милиции т. Северцев сообщил, что в ночь на 23/VI бандгруппировка численностью 12-15 человек произвела нападение на почтовое отделение Вашковского р-на, но красноармейцами была отбита.

Той же бандгруппировкой и того же числа произведено нападение на ст. Банило** Вашковского р-на. Бандитами тяжело ранен начальник станции т. Соколов, который вскоре умер, и работник связи, фамилия которого еще не установлена.

В Герцаевском р-не зарегистрировано 5 случаев краж уголовно-преступным элементом бросового имущества из квартир, оставленных во время неприятельского обстрела. Принятыми мерами работниками РО НКВД преступники с вещами задержаны и заключены под стражу.

24 июня с. г. в г. Сторожинец задержана гр-ка Павлюк Ирина Петровна, каковая совершила кражу носильных вещей из бросовой квартиры в г. Черновцы. Преступница заключена под стражу.

22 июня с. г. в г. Черновцы на Красной площади задержан за хулиганские проявления Чернелюк Иосиф Степанович 1915 г. рождения, каковой, находясь в состоянии опьянения во время воздушного налета, выражался нецензурными словами, оказал сопротивление работникам милиции. Хулиган заключен под стражу.

24 июня с. г. в 22 ч. 30 мин. в г. Черновцы по ул. Бранковян задержан Моспанчук Дмитрий Георгиевич 1909 года рождения, украинец, который обстрелял ехавшую по улице автомашину с красноармейцами.

II. Аресты за контрреволюционные действия и агитацию

24 июня с. г. в г. Черновцы задержаны: Кушнир Борис Васильевич 1915 года рождения и его сестра Клецко Евгения Васильевна 1913 года рождения. При обыске у Кушнира Бориса изъяты фашистские свастики.

23 июня с. г. в г. Черновцы в детдоме № 1 задержаны Изопеску Стефан Стефанович 1915 года рождения, румын и его жена Изопеску Стефания, которые среди воспитанников детдома проводили антисоветскую агитацию.

24 июня с. г. работниками 5-го отделения милиции задержаны Дейчек Иван Сильвестрович 1912 года рождения, по национальности венгр. При личном обыске у задержанного изъяты: кинжал новый в футляре и румынские карты-планы.

24 июня с. г. в селе Кучеры-Велики*** Черновицкого р-на группа крестьян около 50-ти человек под руководством кулаков того же села явились в сельсовет и потребовали от председателя сельсовета возвращения денег за облигации и конского поголовья.

Выехавшей на место оперативной группой работников НКВД и НКГБ задержаны Кваснюк Назар Иванович 1903 года рождения, украинец-кулак и Промбес Мария Васильевна 1880 года рождения, полька.

Как установлено следствием, Кваснюк и Промбес сагитировали крестьян села Кучеры-Велики пойти в сельсовет с требованием возвращения денег за облигации и лошадей.

В селе Кисовец**** того же района на воротах школы был обнаружен фашистский знак, нарисованный учителем той же школы Прокоповичем Эпомином Михайловичем 1921 года рождения, румын и Прокоповичем Михаилом Константиновичем 1886 года рождения, украинец. Указанные лица работниками НКВД и НКГБ задержаны и заключены под стражу.

23 июня с. г. по ул. Ленина в доме № 16 работниками НКВД задержан Гентюк Степан Иванович 1896 года рождения, последний во время воздушного налета на город сигнализировал белым флагом с чердака аптеки того же дома. Гентюк передан в 97-й погранотряд НКВД.

22 июня с. г. задержан бывший служитель культа Дорнеску 1908 года рождения, каковой в столовой № 13 проводил антисоветскую агитацию среди населения.

За истекшие сутки военных действий по г. Черновцы арестовано 35 человек за контрреволюционные действия и антисоветскую агитацию. Кроме того изъято социально опасного элемента, в прошлом неоднократно судимого за уголовные проявления – 7 чел.

III. Борьба с пожарами

22 июня с. г. в 5 ч. 20 мин. на Черновицком военном аэродроме авиабомбами противника были подожжены ангары и другие сооружения. Тремя машинами городской пожарной команды НКВД пожар был немедленно ликвидирован.

Того же числа бомбами противника подожжена Садагурская нефтебаза. Пожар был ликвидирован в особотрудных условиях, – все горючее спасено.

23 июня с. г. в г. Черновцы по ул. Университетской упал сбитый самолет и вызвал пожар, каковой был немедленно ликвидирован.

Того же числа на Черновицком аэродроме бомбами противника было подожжено бензинохранилище в количестве 4-х резервуаров. 3,5 резервуара горючего спасено.

От бомб противника возник пожар в жилом доме по ул. Били № 18. Пожар был немедленно ликвидирован.

В селе Рогизна Садагурского р-на бомбами противника была повреждена крыша спиртохранилища, пожар ликвидирован с недопущением загорания спирта.

23 июня с. г. на станции Лужаны Садагурского р-на от сброшенных противником бомб разбит вокзал и загорелись два состава, из коих один удалось отстоять.

Того же числа в г. Черновцы в гараже быв. "Люкс" загорелись 2 автомашины, пожар был немедленно ликвидирован.

Кроме вышеперечисленных случаев имели место загорания жилых домов и ликвидированы силами участковых пожарных команд МПВО.

24 июня с. г. в 19 ч. в селе Мольница Кицманского р-на* возник пожар. Огнем уничтожено все строения семей крестьянских хозяйств, сгорело 6 овец, одна корова, конь и два кабана. Человеческих жертв нет.

Как установлено предварительным следствием, пожар возник от неосторожного обращения с огнем во дворе крестьянина Сулика Ивана Корнеевича.

За истекшие дни военных действий по г. Черновцы, с целью пресечения антисоветских уголовных проявлений усилена постовая и патрульная служба, особенно в ночное время.

Для несения постовой и патрульной службы по г. Черновцы ежедневно привлекается: командного состава – 85 человек и рядового состава – 60 человек. Одновременно усилена охрана правительственных, советских и партийных учреждений.

И. о. нач. управления НКВД по Черновицкой области
капитан государственной безопасности **Шашков**

№ 0049
24 июня 1941 года
г. Черновцы

ДАЧО. – Ф. 1. – Оп. 1. – Спр. 138. – Арк. 1-4.

*В документі помилково вказано "почтальон Кифита".
**Правильно Банилов.
***Правильно Кучуров Великий.
****Правильно Тисовец.

*Правильно Герцаевского р-на.

№ 36

Совершенно секретно

Секретарю Черновицкого обкома КП(б)У
т. ГРУШЕЦКОМУ
З д е с ь

О П Е Р А Т И В Н А Я С В О Д К А № _____

О происшествиях, проявлениях и работе органов УНКВД по Черновицкой области

За 25 июня 1941 года

I. Бандуголовные проявления

За истекшие сутки на территории Черновицкой области бандграбительских проявлений не зарегистрировано.

25 июня с. г. в 2 ч. утра в селе Михальча Черновицкого района, у гр-ки Гафейчук Доминики Ильиничны неизвестными злоумышленниками со двора похищены мелкие носильные вещи и мелкий сельскохозяйственный инвентарь. В краже подозревается проживавший по соседству с потерпевшей Семенюк Назарий Степанович, кулак.

Производится расследование.

25 июня в г. Черновцы задержан за хулиганские действия заведующий магазином № 49 горпищеторга Меч Пинкас Соломонович 1911 года рождения, уроженец г. Садагуры, последний вовремя исполнения служебных обязанностей выталкивал из магазина граждан-покупателей и ударил кулаком в грудь гр-на Сорокина Александра Ивановича, работающего на ж. д. транспорте.

Хулиган заключен под стражу и привлекается к ответственности.

25 июня с. г. в г. Черновцы задержана с краденными вещами Гандаш Елена Ивановна 1918 года рождения. Без определенных занятий и места жительства.

Как установлено следствием, Гандаш Елена 13 мая с. г. посредством подбора ключей совершила кражу носильных вещей из квартиры гр-ки Унгурян И.И. Вещи возвращены потерпевшей, преступница заключена под стражу.

24 июня с. г. продавец бакалейного магазина № 36 горпищеторга Длугач Иосиф Нахманович 1905 года рождения, еврей, используя служебное положение систематически отпускал знакомым лицам сверх установленной нормы продукты питания.

24 июня с. г. Длугач отпустил своей знакомой 3 кг сахара и на месте преступления был изобличен.

Длугач заключен под стражу и предается суду.

25 июня с. г. в порядке реализации негласных материалов в квартире гр-ки Апенцелор Пини Симоновны, проживающей по ул. 1-го мая № 21, был произведен обыск, в результате которого обнаружено: 120 кг муки и 15 кг сахара. Материалами следствия Апенцелор П.С. изобличена в том, что систематически ходит по магазинам и закупает продукты сверх потребной нормы.

II. Изъятие оружия

24 июня с. г. в г. Черновцы в квартире Янковского Антона Ивановича, по национальности поляк, произведенным обыском обнаружен кинжал иностранного образца и штык от русской винтовки, аптекарские медикаменты, открытки со шрифтом иностранного языка и с короной двухглавого орла.

Янковский заключен под стражу и производится расследование.

25 июня с. г. произведенным обыском в квартире Штерна Игната Шулимовича 1912 года рождения, по национальности еврей, проживающего по ул. Сторожинецкой № 1, обнаружен штык и кинжал немецкого образца.

Штерн заключен под стражу и производится расследование.

III. Аресты за контрреволюционные действия и агитации

В ночь на 25 июня с. г. милиционер 3-го горотделения милиции т. Турчин задержал Васлаки Василия Георгиевича 1911 года рождения, румын и Ковалюка Василия Ивановича 1884 года рождения, румын. Указанные лица перерезали телефонные провода связи войсковых частей. Задержанные переданы в УНКГБ.

25 июня с. г. в г. Черновцы на базаре задержана гр-ка Черкес Мария Васильевна 1918 года рождения, румынка, без определенных занятий, за антисоветскую агитацию среди населения на базарной площади. Задержанная Черкес М.В. направлена в НКГБ.

25 июня с. г. в 24 часа в районе расположения воинских частей в г. Черновцы задержан Лапер Лоренц Михайлович 1920 года рождения, по национальности немец. В связи с тем, что поведение задержанного Лапера вызывало исключительное подозрение, последний направлен в УНКГБ.

25 июня в селе Кучеры-Велыки Черновицкого р-на уч. уполномоченный т. Удодов задержал Кипишко Дмитрия Георгиевича 1909 года рождения, кулак, последний разыскивался органами НКГБ за к-р деятельность.

Кипишко передан в Черновицкий райотдел НКГБ.

За истекшие сутки задержано по г. Черновцы за контрреволюционные действия и антисоветскую агитацию – 18 человек.

Задержанный нами 24 июня с. г. за обстрел военной машины Моспанчук Дмитрий Георгиевич, 25 июня при попытке совершить побег из КПЗ был тяжело ранен и направлен в тюремную больницу.

На протяжении истекших суток по городу Черновцы проводилось усиленное патрулирование и обходы. К этой работе было привлечено, кроме постовых милиционеров: рядового состава – 100 чел. и командного состава – 89 человек.

В целях повышения бдительности по охране порядка в городе и выявления лиц без документов, прописки и др. враждебного элемента, 25 июня с. г. по городским отделениям милиции проведены специальные инструктивные совещания с управдомами, дворниками и бригадмилом*. Всего присутствовало на совещаниях – 335 человек.

И.о. нач. УНКВД по Черновицкой области
капитан госбезопасности **Шашков**

№ 0051
26 июня 1941 года
г. Черновцы

ДАЧО. – Ф. 1. – Оп. 1. – Спр. 138. – Арк. 5-7.

* Бригады милиции.

№ 37

Совершенно секретно

Секретарю Черновицкого обкома КП(б)У
т. ГРУШЕЦКОМУ
З д е с ь

О П Е Р А Т И В Н А Я С В О Д К А

О происшествиях, проявлениях и работе органов УНКВД по Черновицкой области

За 26 июня 1941 года

I. Бандуголовные проявления

За истекшие сутки на территории Черновицкой области бандграбительских проявлений не зарегистрировано.

25 июня с. г. на территории Вижницкого района, в лесу вблизи села Русская-Банила, оперативной группой работников НКВД и НКГБ, при проведении операции по ликвидации банды три бандита задержаны и один убит. Со стороны оперативных работников потерь нет.

26 июня с. г. начальник Вашковского РО НКВД сообщил, что из села Бережницы и Русская-Банила ушло в лес 28-30 чел. дезертиров, подлежащих призыву в Красную Армию, вместе с ними ушел председатель сельсовета села Бережницы, как организатор этой группи-ровки.

II. Аресты за контрреволюционные действия и агитацию

26 июня с. г. в г. Черновцы, в ресторане, задержан за антисоветскую агитацию директор 19-й школы Ленинского района г. Черновцы – Косташ Виктор Григорьевич, по национальности румын. Последний, находясь в ресторане, заявил громогласно присутствующим, что "скоро Германия победит и мы Советский Союз разобьем".

Косташ заключен под стражу, следствие закончено и направлено в УНКГБ.

26 июня с. г. в г. Черновцы, на Русской улице, в 10 часов вечера задержана гр-ка Мироцкая Василина Димитриевна 1895 г. рожд., румынка, работает буфетчицей кирпичного завода № 3. При личном обыске у задержанной изъяты заметки, написанные карандашом, контрреволюционного содержания, направленные против еврейской нации.

26 июня с. г., по ул. Русской, на чердаке дома № 108 был задержан Попович Евгений 1920 г. рожд. Последний, находясь на чердаке, имел при себе фотоаппарат и 3 лампочки, приспособленные для сигнализации во время воздушных налетов.

Задержанный Попович вместе с изъятой у него аппаратурой направлен в УНКГБ.

В ночь на 27-е июня с. г. патрульными группами УНКВД при обходе окраин города вблизи Малой станции обнаружена листовка контрреволюционного содержания.

26 июня с. г. арестована Лазарюк Екатерина Дмитриевна 1915 г. рожд., без определенных занятий. Последняя, находясь в очереди магазина по Еврейской улице, распространяла среди граждан провокационные слухи, направленные против еврейской нации.

26 июня с. г. за контрреволюционную агитацию среди населения арестована группа в количестве 4-х лиц:

1. Никитюк Ярослав Дмитриевич 1921 г. рожд.,
2. Погорецкий Леопольд Феликсович 1912 г. рожд.,
3. Гузыман Иосиф Николаевич 1923 г. рожд.,
4. Вайделен Ядвиг Альбертович 1918 г. рожд.

Перечисленные лица работают на трикотажной фабрике № 9 и среди рабочих указанной фабрики также занимались антисоветской агитацией.

За истекшие сутки по г. Черновцы задержано за к-р. действия и агитацию – 12 человек. Кроме того – 5 человек задержано без документов и не имеющих определенных занятий и места жительства.

Того же числа в 17 часов по ул. Николая Филипеску, дом № 7 покончила жизнь самоубийством гр-ка Шатен Берта Мойсеевна 1898 г. рожд. Труп направлен в морг, производится расследование прокуратурой Сталинского района.

26 июня с. г. в г. Черновцы на Сторожинецкой улице обнаружен труп неизвестной женщины с колотыми ранами. Труп одет в крестьянскую одежду. Приняты меры к установлению этой личности.

27 июня с. г. в 4 ч. 30 мин. поступили сведения ответственному дежурному по УНКВД о том, что в районе кирпичного завода № 3 с чердака обстреливается гражданское население и проходящие воинские части. По прибытию на место оказалось, что группой работников НКГБ 3 человека с чердака снято и один во время проведения операции убит.

Начальник Кицманского РО НКВД сообщил, что 26-го июня с. г. самолетами противника сброшены антисоветские листовки. Приняты меры к изъятию листовок.

В том же РО НКВД уч. уполномоченным в селе Кливодын задержан кулак – Пантелюк Тодор Михайлович, активный деятель и организатор кузистской партии.

И.о. нач. управления НКВД по Черновицкой области
капитан государственной безопасности **Шашков**

№ 0053
27 июня 1941 года
г. Черновцы

ДАЧО. – Ф. 1. – Оп. 1. – Спр. 138. – Арк. 8-10.

№ 38

Совершенно секретно

Секретарю обкома КП(б)У
тов. ГРУШЕЦКОМУ
г. Черновцы

С П Е Ц С В О Д К А

За 27 июня 1941 года

В течение дня 27 июня органами государственной безопасности Черновицкой области арестовано 70 человек, из них активных членов оуновской организации – 4, кроме этого 1 оуновец при сопротивлении убит. Все арестованные оуновцы являлись руководителями ОУН на Буковине. Подозреваемых по шпионажу, диверсиям и террору арестовано 11 человек, пораженцев – 20, агентов сигуранци – 4, активных членов антисоветских политпартий – 1, агентов иноразведок – 1, прочего антисоветского элемента – 29.

У арестованных оуновцев изъят 1 радиопередатчик с шифром и кодом и оружие.

В течение вчерашнего дня в ряде районов области – Хотинском, Путиловском, Вашковском, Секурянском, Глубокском и Сторожинецком вражескими самолетами были сброшены контрреволюционные листовки на румынском, украинском и русском языках. 374 листовки изъяты.

В Глубокском районе вчера одним из немецких самолетов была выпущена струя дыма в радиусе километра, бесцветная и отсутствия запаха, дает легкое удушие.

В селе Шурдин Путиловского района неизвестными злоумышленниками ограблены 3 сельских магазина. Днем в лесу были обнаружены несколько мешков муки, вывезенных из магазинов. Приняты активные меры к задержанию преступников.

В Путиловском районе вчера бои шли на территории сел Селятин, Русское и Шипот-Камерилла. В селе Шипот-Камерилла фашисты захватили в плен пограничника и зверски его изрезали. На этом участке прошел большой фронтовой митинг, после чего наши войска с новой силой бросились в бой и сбили три вражеских самолета. В этом бою немцы и румыны понесли большие потери. В этом же районе из нового призыва 5 человек вместе с винтовками дезертировали. Приняты меры к задержанию.

В 6 час. 30 мин. утра в Глубокском районе появился вражеский самолет и сбросил листовки. Во всех других районах области и в городе Черновцах сегодняшняя ночь прошла спокойно.

Начальник УНКГБ по Черновицкой области **Трубников**

№ 22/6700
VI-41 г.
г. Черновцы

ДАЧО. – Ф. 1. – Оп. 1. – Спр. 138. – Арк. 12-13.

№ 39

Совершенно секретно

Секретарю Черновицкого обкома КП(б)У
т. ГРУШЕЦКОМУ

З д е с ь

О П Е Р А Т И В Н А Я С В О Д К А

О происшествиях, проявлениях и работе органов УНКВД по Черновицкой области

За 28 июня 1941 года

I. Теракты и бандграбительские проявления

Начальник Вижницкого РО НКВД сообщил, что 28 июня в 16 ч. в селе Виженка Вижницкого р-на неизвестными террористами из огнестрельного оружия тяжело ранен в область живота секретарь сельсовета Клым Никифор Георгиевич, 1912 года рождения.

Неизвестными произведено два выстрела из винтовки в тот момент, когда секретарь Клым находился на веранде сельсовета и исправлял веломашину.

Пострадавший отправлен в больницу, одновременно приняты меры к розыску и задержанию бандитов.

27 июня с. г. по г. Сторожинец зарегистрированы четыре квартирные кражи бросового имущества. Принятыми мерами преступники с вещами задержаны и заключены под стражу.

II. Аресты за контрреволюционные действия и агитацию

В ночь на 28 июня с. г. в селе Банилов Сторожинецкого р-на уч. уполномоченным Сидоренко арестованы за контрреволюционную агитацию два немца: Айзнер и Газинкоп. Произведенным обыском задержанных изъяты фашистские свастики и контрреволюционная литература.

Вместе с материалами задержанные переданы в РО НКГБ.

28 июня с. г. в г. Черновцы арестована Рудуш Елена Германовна, 1865 года рождения, румынка, имеет собственный дом в г. Черновцы, паспорта советского не имеет. Рудуш задержана за антисоветскую агитацию и кроме того с чердака ее дома был произведен обстрел военнослужащих. Задержанная Рудуш направлена в УНКГБ.

Того же числа в г. Черновцы в ресторане по ул. Бранковяны работниками милиции задержан Кватковский Онуфрий Карлович, 1872 года рождения, поляк, последний находясь в ресторане открыто проводил антисоветскую агитацию. Кватковский заключен под стражу.

В порядке реализации негласных материалов, полученных от доверенных людей, арестованы за контрреволюционную агитацию: Белоус Александр Иванович, 1877 года рождения, без определенных занятий, Грек Мария Георгиевна, 1914 года рождения, без определенных занятий, Питей Александр Георгиевич, 1899 года рождения, немец, нигде не работающий, Домбровский Еганам Йозифович, по национальности поляк. Указанные лица открыто проводили контрреволюционную агитацию среди населения и во время налета неприятельских самолетов махали белыми платками и высказывались против советской власти.

Начальник Заставнянского РО НКВД сообщил, что 28 июня с. г. в 14 ч. была повреждена телефонная линия между Заставной и Черновцами. В 16 ч. того же числа связь по этой линии восстановлена.

В том же районе 28 июня в 24 часа около здания РО НКВД и НКГБ был обстрелян красноармейский патруль. Жертв нет. Приняты меры к розыску и задержанию бандитов.

28 июня с. г. в 19 ч. на вокзале ст. Черновцы работниками 4-го горотделения милиции арестованы: директор Черновицкого завода металлоизделий Шумский Константин Семенович, 1885 года рождения, нач. планового отдела того же завода Айзиксо Михаил Яковлевич, 1904 года рождения, главбух завода Авраменко Деонис Кириллович, 1914 года рождения и нач. отдела снабжения Кодеш Владимир Михайлович.

Указанные лица, захватив с собой 25803 руб. государственных денег из кассы завода, бежали и пытались выехать из Черновицкой области.

Преступники заключены под стражу, производится расследование.

27 июня с. г. в селе Селище Новоселицкого р-на от грозового разряда убита женщина, фамилия которой еще не выяснена.

Начальник Вашковского РО НКВД сообщил, что в селе Глинница Вашковского р-на 28 июня с. г. на реке Прут, во время сплава леса, утонул крестьянин, личность последнего еще не выяснена.

На протяжении истекших суток по городу Черновцы проводились усиленные обходы и патрулирование. К этой работе было привлечено: командного состава – 82 человека и рядового – 55.

В результате обходов и патрулирования по городу задержано: за контрреволюционную агитацию, демаскировку и нарушение правил поведения МПВО – 22 человека.

И. о. нач. управления НКВД по Черновицкой области
капитан государственной безопасности **Шашков**

№ 0055
29 июня 1941 года
г. Черновцы

ДАЧО. – Ф. 1. – Оп. 1. – Спр. 138. – Арк. 16-18.

№ 40

Совершенно секретно

Секретарю Черновицкого обкома КП(б)У
т. ГРУШЕЦКОМУ

С П Е Ц С В О Д К А

О происшествиях, проявлениях и работе органов УНКВД по Черновицкой области

За 29 июня 1941 года

За 29.VI-41 г. по области арестовано 112 человек, из них:

"ОУН"	– 24
Шпионов и диверсантов	– 7
Пораженцев	– 23
Активных членов а/с политпартий	– 27
Бандпособников	– 4
Разного а/с элемента	– 27

В ночь с 29.VI на 30.VI-1941 г. арестован 21 человек, из них:

"ОУН"	– 2
Пораженцев	– 2
А/с элемента	– 17

Вчера днем в Заставнянском р-не были получены данные о существовании в районе банды численностью до 15 чел. Для выяснения и изъятия в район послана бригада оперработ-ников.

Вчера вечером вражеский самолет обстрелял Глубокое и сбросил на город 3 бомбы, одна из них разорвалась во дворе райфинотдела.

Сегодня ночью в селе Виженка Вижницкого р-на был убит председатель сельсовета.

Приняты меры к выяснению и аресту террориста.

Нач. управления НКГБ по Черновицкой области
капитан государственной безопасности **Трубников**

№ 22/702
30 июня 1941 года

№ 41

С П Р А В К А

О количестве арестованных с 22.VI по 30.VI-41 г.

1. Шпионаж	– 71
2. ОУН	– 100
3. Подозр. по диверсии	– 6
4. Подготовки террора	– 6
5. Пособники террора	– 15
6. Польск. нац. к. р.	– 16
7. К.Р. проявлен.	– 97
8. Уч. бандитск. формир.	– 7
9. Пораженцы	– 79
10. А/С элемент	– 77
11. Члены а/с партии	– 61
12. Троцкисты	– 2
13. Повстанцы	– 3
14. Изменники родины	– 4
15. Агенты сигуранции	– 5
16. Саботаж	– 1
17. Нелегалы	– 1
18. Дезертиры	– 2
Всего	**– 553**

Начальник следчасти УНКГБ
капитан госбезопасности **Антонов**

ДАЧО. – Ф. 1. – Оп. 1. – Спр. 138. – Арк. 23.

№ 42

Доповідна записка заступника начальника політвідділу Тюремного управління НКВД УРСР начальникові цього управління про евакуацію тюрем міст Хотина, Сторожинця і Чернівців

9 липня 1941 р.

Нач. Тюремного управления НКВД УССР
капитану т. ФИЛИППОВУ

ДОКЛАДНАЯ ЗАПИСКА

В г. Черновцы [я] прибыл 25.06.41 г. [и] немедленно передал нач. УНКВД и нач. тюрем г. Черновцы В/указания об эвакуации тюрем, после чего нач. тюрем приступили к подготовке. По дороге в Черновцы мною даны указания нач. тюрьмы г. Хотин о вывозке з/к з/к в тюрьму г. К. Подольска, о чем доложил нач. УНКВД [и] последний согласился. Таким образом, заключенные из Хотинской тюрьмы в количестве 178 чел. зак. машинами, посланными из г. Черновцы, были вывезены в г. К. Подольск под руководством тов. Олепущенко. Одновременно мною предложено вывезти з/к з/к [из] тюрьмы г. Сторожинец в Черновцы до получения вагонов для эвакуации. Нач. УНКВД согласился и зак. машинами заключенные были перевезены 30.06 в г. Черновцы.

30.06 для отправки з/к з/к из г. Черновцы получены вагоны, оборудованы и 1-го июля погружено 405 чел., которые отправлены по назначению туда согласно В/указаний.

Для оставшихся вагоны не представлены, в силу чего 3.07 сего года пешим порядком выведено из тюрем Черновцы № 1 и № 2 – 877 чел. заключенных в направлении города К. Подольска под конвоем 154 отд. конв. бат-на войск НКВД при содействии надзорсостава тюрем.

Оставшиеся з/к з/к как из первой, так и со второй тюрьмы освобождены осужденные по бытовым статьям, с остатком срока до 1 года, а также все указники (осужд. по указу от 26.06), освобождены также старики, женщины с детьми, за исключением осужденных за к-р. Все осужденные к ВМН расстреляны также в Черновцах. Также расстреляны осужден. и следств. по к/р статьям, больные, которые находились к моменту эвакуации в тюремной больнице, один немецкий летчик и два привезенных раненых при побеге. Все расстреляны по указанию УНКГБ области.

На всех этапируемых за з/к пешим порядком списки не составлены, заключенные переданы конвойной части вместе с личными делами. Учёт освобожденных и также этапируемых по спискам взят вместе с другими документами тюрьмы нач. тюремного отделения УНКВД Морозом. Точных данных о количестве осужденных по бытовым статьям указниках у меня нет, т. к. весь этот учет сосредоточен в делах забранных* не позволила по дороге мне везти эти данные*.

Нач. тюр. отделения т. Мороз эти данные представил с прибытием документов по месту назначения. Все дела и документы, в том числе картотеку ф. № 5 и журнал учета ф. № 9, по приказанию нач. УНКВД т. Ташкова, исходя из обстановки, т. к.* движение этапа и машин по дороге в непосред. близости границы и фронта. Все остальное имущество тюрьмы, документы, дела уничтожены, приведены в негодность оставшиеся продукты в небольшом количестве.

Вещи з/к з/к вывезти не представилось возможным. Все семьи сотрудников тюрем эвакуированы. Весь личный состав сотрудников, надзорсостава выехали вместе с конвоем. Нападению и бомбардировке тюрьмы не подвергались.

Зам. нач. политотд. тюр. управ. НКВД УССР лейт. г/б **Лазаренко**

9.07.41 г.
Киев

Романів О., Федущак І. Західноукраїнська трагедія 1941. – Львів–Нью-Йорк, 2002. – С. 363-364.

*Так в тексті.

№ 43

Доповідна начальника тюрми № 3 м. Хотина начальникові Тюремного управління УНКВД УРСР про евакуацію в'язнів і персоналу тюрми

Начальнику Тюремного управления УНКВД УССР капитану госбезопасности тов. ФИЛИППОВУ от нач. тюрьмы № 3 города Хотин КИСЕЛЕВА А.В.

8 серпня 1941 р.

ДОКЛАДНАЯ

Доношу до вашего сведения в части эвакуации заключенных Хотинской тюрьмы № 3. Согласно [указанию] руководства УНКВД по Черновицкой области, мною 29.06.41 г. эвакуировано в тюрьму гор. Каменец-Подольск 167 чел. заключенных.

После этого было дано распоряжение производить прием заключенных и 01.07.41 г. вторично эвакуировано в тюрьму К-Подольск 56 человек. Имеющиеся 2 з/к, приговоренных военным трибуналом к ВМН, работниками Р/о НКГБ приведен в исполнение во дворике тюрьмы между кар[аульным] помещением и админкорпусом. В это время я отсутствовал, т.к. был ранен и направлен в гор. К-Подольск, затем в Киев.

Сотрудники эвакуированы вместе с заключенными, а их семьи по их месту жительства. Во время налета фашистской авиации 01.07.41 г. на гор. Хотин был убит бухгалтер тюрьмы тов. Легошин и похоронен в гор. Каменец-Подольске, а ранены были я и делопроизводитель тов. Глущенко.

Тюрьма как во время бомбардировки, [так] и в момент эвакуации [осталась] невредима.

Вся секретная переписка по распоряжению тов. Лазаренко была уничтожена. Продукты, фуфайки и вещьдовольствия, автомашина и пара лошадей переданы тюрьме гор. К-Подольск.

О чем и доношу до Вашего сведения.

Нач.тюрьмы № 3 г. Хотин
сержант госбезопасности **Киселев**

08.08.1941 г.

Романів О., Федущак І. Західноукраїнська трагедія 1941. – Львів–Нью-Йорк, 2002. – С. 379.

2.3. ДОКУМЕНТИ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ОУН ТА УПА В 1941-1950 РОКАХ

№ 44

К о п і я

М А Н І Ф Е С Т

Історичний політичний уклад сил у світі, що насильно здавляє вартісні та життя здатні народи, валиться від визвольних ударів. Московська імперія – СРСР – сьогодні складова частина того укладу. Ми українці підносимо прапор боротьби за свободу народів і людини. Розвалюючи назавжди жахливу тюрму народів – Московську імперію – творимо новий справедливий лад. Кладемо основу нового політичного укладу сил у світі.

1. Боремося за визволення українського народу та усіх поневолених Москвою народів. Боремося проти московського імперіалізму, що довів національний, політичний, релігійний, культурний, соціальний і господарський гніт до крайніх меж.

2. Несемо новий лад Східній Європі і підмосковській Азії. Несемо усім поневоленим Москвою народам свободу творити життя власне на рідній землі по своїй вольній волі.

3. Кличемо революціонерів всіх поневолених Москвою народів до спільної боротьби та співпраці з українськими революціонерами-націоналістами. Тільки Україна є правдивим союзником усіх поневолених і загрожених народів у їхній боротьбі з московсько-більшовицьким імперіалізмом.

4. Українці силою об'єктивних умовин є авангардом поневолених Москвою народів у їхній боротьбі за повне визволення. Українці на землях поневолених Москвою народів стають у перші лави їх революційної боротьби. Кличемо усіх українців, де б вони не жили, ставати у бойові лави Української Національної Революції.

5. Творимо на Україні спільний фронт боротьби всіх селян робітників і трудової інтелігенції проти московсько-більшовицького гніту і визиску. За свою владу, за землю, за людське життя.

6. Боремося проти крайнього пониження людини в її праці, в її хаті, проти пограблення з усякої її радості життя, проти ожебрачування селян, проти обтяжування жінок найтяжчими обов'язками, під брехливою заслоною урівноправнення, проти злочинного оглуплювання дітей і молоді брехливою більшовицькою наукою, газетою, кіном, радіом театром, мітингами та всією безтолковністю сталінського режиму.

Боремося за гідність і свободу людини, за право визнавати одверто свої переконання, за свободу віросповідань, за повну свободу совісті.

Боремося проти жахливого режиму НКВД у колгоспах, на фабриках і заводах, в армії, флоті, партії, школі і хаті.

Боремося за право працюючих виявляти одверто свої переконання словом і друком, відбувати свобідно прилюдні збори та творити свої політичні, громадські та професійні організації.

Боремося проти економічного грабежу України та усіх поневолених Москвою народів, проти невільництва у колгоспах, на фабриках і заводах, проти ограблювання громадян із щоденних здобутків важкої праці, проти насильства виселювань з рідних земель.

Боремося за те, щоб кожний поневолений Москвою нарід міг вповні користуватись багацтвами своєї рідної землі та здобутками своєї щоденної праці. Віримо і знаємо, що близький вже час, коли здійсниться заповітня мрія наших батьків, із крові довгої черги поколінь спалахне огонь народного гніву.

Встане Україна і розвіє тьму неволі. І тільки через повний розвал московського імперіалізму, шляхом Української Національної Революції та збройного повстання всіх поневолених народів здобудемо Українську Державу та визволимо поневолені Москвою народи.

Ставайте до нещадної боротьби з московсько-більшовицьким гнітом!
Валіть московську тюрму народів!
Свобода усім поневоленим!

Організація українських націоналістів

ДА СБУ ЧО. – Спр. П–3252 на Семенюка М.В. та інших.

№ 45

РІШЕННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ЗБОРІВ У ЛЬВОВІ ПРО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ І СТВОРЕННЯ КРАЙОВОГО УКРАЇНСЬКОГО УРЯДУ

30 червня 1941 року
Львів, дня 30 черв. 1941
год. 21.

УКРАЇНСЬКИЙ УРЯД
ч.: 1/41

Акт про відновлення Української Держави

Рішення ч. 1
Національних зборів українців

1. Волею українського народу Організація Українських Націоналістів під проводом Степана Бандери проголошує відновлення Української Держави, за яку поклали свої голови цілі покоління найкращих синів України.

Організація Українських Націоналістів, яка під проводом її Творця й Вождя Євгена Коновальця вела в останніх десятиліттях кровавого московсько-большевицького поневолення завзяту боротьбу за свободу, взиває весь український нарід не скласти зброї так довго, доки на всіх українських землях не буде створена Українська Суверенна Держава.

Суверенна Українська Влада запевнить українському народові лад і порядок, всесторонній розвиток усіх його сил та заспокоєння всіх його потреб.

2. На західних землях України твориться Українська Влада, яка підпорядкується Українському Національному Урядові, що створиться у столиці України – Києві з волі українського народу.

3. Відновлена Українська Держава буде тісно співдіяти з Націонал-Соціалістичною Велико-Німеччиною, що під проводом Адольфа Гітлера творить новий лад в Європі й світі та допомагає українському народові визволитися з-під московської окупації.

Українська Національна Революційна Армія, що творитисьме на українській землі, боротисьме дальше спільно з Союзною німецькою армією проти московської окупації за Суверенну Соборну Українську Державу і новий лад у цілому світі.

Хай живе Суверенна Соборна Українська Держава, хай живе Організація Українських Націоналістів, хай живе Провідник Організації Українських Націоналістів Степан Бандера!

Слава Україні! Героям Слава!

ЯРОСЛАВ СТЕЦЬКО вр.
Провідник Національних Зборів

Виготовлено в трьох оригінальних примірниках.

Оригінал. Машинопис.
Сергійчук В. Український здвиг: Прикарпаття. 1939-1955. – К.: Українська Видавнича Спілка, 2005. – С. 112-113.

На документі є печатка «Українська Держава».

Склад Українського Державного Правління, покликаного Ярославом Стецьком

Початок липня 1941 року

(Відпис з Декрету іменувань за порядковими числами)

1. Д-р Храпливий Євген – ресорт Рільництва.
2. Д-р Паньківський Кость – заступник члена УДП по справах адміністрації.
3. Мгр. Ребет Лев – 1-ий заступник Голови Правління.
4. Д-р Лисий Володимир – Адміністрація.
5. Д-р Барвінський Олександр – Заступник по справах Нар. Здоровля.
6. Лебідь Микола – Безпека.
7. *(Прізвище й посада нерозбірливі.* – В. С.*).*
8. Д-р Крипякевич Іван – Народна Освіта (Не приняв).
9. Мостович Микола – Заступник по справах Нар. Освіти і виховання.
10. Ген. Петрів Всеволод – Військові справи.
11. Сот. Гасин Олекса – 1-ий Заступник по військових справах.
12. Сот. Шухевич Роман – 2-ий Заступник по військових справах.
13. Стахів Володимир – ресорт Заграничних справ.
14. Федусевич Юліян – -”- Судівництва.
15. Головко – -”- Пропаганди.
16. Костишин – -”- Почти.
17. Ольховий Ілярій – -”- Фінансів.
18. Старух Ярослав – Заступник по справах Пропаганди.
19. Позиченюк – Заступник по справах Пропаганди.
20. Пекарський – Заступник по справах Народн. Освіти і Віроісповідань.
21. Інж. Павликовський Юліян – Торгівля і Промисл.
22. Яців Дмитро – Заступник по справах Народного Господарства.
23. Ільницький Роман – Заступник по справах Народного Господарства.
24. Лебідь-Юрчик – Заступник по справах Фінансів.
25. Д-р Осінчук – Заступник по справах Народн. Здоровля.
26. Іваницький Борис – Заступник по справах Рільництва.
27. Мороз Теодор – ресорт Комунікації.
28. Д-р Росяк Михайло – Начальник канцелярії УДП.
29. Пясецький Андрій – Заступник по справах Рільництва та керманич відд. лісництва.
30. Солонинка Василь – Заступник Нач. Канцелярії УДП і Начальник Канцелярії зв’язку з ОУН.
31. Грабар Іван – Директор Ревізійного Союзу Кооператив.

Його заступники:

1. Мгр. Яців Дмитро.
2. Дир. Капуста Микола.
3. Филипович Іван.
4. Кульчицький Дмитро.

32. Раковський Роман (інженер) – Директор Центрального Союзу Укр. Промислових Кооператив.

Його заступники:

1. Ільницький Роман.
2. Петрів Зенон.
3. Витвицький Роман.
4. Пиндус Іван.

33. Мартюк Іван – Директор Центрального Союзу Українських Сільськогосподарських Кооператив.

Його заступники:

1. Губернат Василь.
2. Черник Олекса.
3. Кульчицький Михайло.
4. Кіцера Омелян.

34. Інж. Ольховий Ілярій – Директор Центрального Українського Банку.

Його заступники:

1. Мгр. Ребет Лев.
2. Волошиновський Степан.
3. Шарко Петро.
4. Фостяк Роман.

35. Інж. Сербин Онуфрій – дир. Споживчої Кооперативи.

Його заступники:

1. Лазорко Михайло.
2. Синенький Василь.
3. Салевич Василь.

36. Климів Іван – Член Українського Державного Правління (як Краєвий Провідник ОУН).

37. Д-р Горбовий Володимир – Тимчасовий Голова Укр. Держ. Правління на виїмковий час.

38. Д-р Панчишин Маріян – Другий Заступник Голови Укр. Держ. Правління.

39. Дзерович Богдан – Заступник по справах юстиції.

40. Біленький – Заступник по справах Народн. Освіти.

41. Радзикевич Володимир – Ресорт Народної Освіти і Віроісповідань.

Оригінал. Машинопис.

Сергійчук В. Український здвиг: Прикарпаття. 1939-1955. – К.: Українська Видавнича Спілка, 2005. – С.113-115.

№ 46

ЗВІТ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ЗАВДАННЯ ОУН НА БУКОВИНІ

20 серпня 1941 року

З в і т

1). Становище ОУН на Буковині до 28.06.1941 р.

Організаційну працю ОУН на Буковині започаткував Зибачинський Орест – людина молода віком, вишколена в Чехословаччині (1935–1936). Першу увагу він звернув на створення провідної еліти, і тому праця ішла повільним темпом і не переходила зовсім у маси. Працювалось більше над інтелігенцією. Більше пожвавлення в праці відчувається у 1938 р., коли сітка починає ширитися в маси. В наступні роки Організація зазнає застою й пасивности. Все зводилося до звичайних балачок. Зибачинський не зумів витворити справжньої провідної революційної еліти, а вщеплював у людей, яких він виховував, свої прикмети: дурну хворобливу амбіцію, жадобу кар’єри. Для деяких організація була засобом наживи. Він витворив на Буковині амбітно-виключні погляди: «Щоб тільки я, а не хто інший». В такому стані безділля і розкладу з’явилась Організація перед приходом большевиків. На селі мало працювалось; рівень свідомості був низький. Найвизначніші працівники Яремчук, Квітковський, він же відомий як Кулішір (арештований большевиками).

2). Становище ОУН на Буковині під час большевиків.

28.06.1940 р. на Буковину приїхали большевики. Зибачинський втікає на Румунію. Майже весь актив, який занимає провідні становища, втік, а декого большевики арештували (Кулішера). Вся організаційна сітка була розбита і нікому було наладнати зв'язки. Зараз після відходу большевиків з Галичини прибув Мартин і, зв'язавши деякі організовані організації між собою, передає ті зв'язки Петрові Войновському, псд. «Василь». Це – чоловік анальфабетний до праці – вихованець Зибачинського, людина надзвичайно злосна, обмежена, вузькогляднісна і амбітна. Утім починає «працювати на свою руку і стає одночасно на службу третьому чинникові».

I. Початок праці.

В тім часі приходить на Буковину Чумак і лишає двох підпільників-галичан в Чернівцях. Сам Чумак іде до Бесарабії в Акерман і хоче там працювати чи оставити когось для праць. Побачивши, одначе, що рівень свідомості в Бесарабії нище критики, залишає Акерман, не зробивши там нічого. Остається якийсь час в Чернівцях, потім виїжджає в Галичину. Представляє Буковину на конгресі ОУН. На Буковині остались два ворожі табори: «Василя» та підпільники «Чумака» (Роман Гошовський з Коломиї і Заяць).

II. Праця.

Заяць організує досить успішно Чернівці й дооколичні села. Прибирає людей здібних і активних. Тримається строгої конспірації. «Василь» теж працює по своїому: а) організує людей, які не здібні до організації. Набирає матеріялістів, перед якими не стоїть боротьба, а власний зиск і користь. «Василь» як «провідник Буковини» обіцює, що хто тільки вступить до організації, то після зліквідування большевицького режиму в Самостійній Соборній Українській Державі він буде числитися як «упривілейований елємент». Людям організації будуть виплачувати пенсії, не будуть від них брати податків, селянам роздадуть по 7 га поля і т. п.;

б) тримається засади кількости, а не якости. Він вимагав, щоб в кожнім селі було 25–30 членів. В 1941 р. він мав 2000 чол. В його руках знаходилася ціла Північна Буковина, крім Чернівців і дооколичних сіл (де працював Заяць).

Організація існувала більше формально, як «де-факто»;

в) «Василь» не давав своїм людям ніякого вишколу, ні ідеольогічного, ні військового, хоч брак цього вишколу відчувається надзвичайно пекучо. Коли знаходилися такі люде, які дивилися досить серйозно на справу (хоч таких мало було) і звертали увагу «провідникові», що треба якось інакше поступати з людьми, що треба їх виховувати, то Василь грозив їм карою смерті за «анархію», називав їх бунтарями і т. п. Ніколи не признавав потреби якогось вишколу, називаючи, що то все «ідіотські видумки». Внаслідок такої праці всі його нена-виділи.

III. Конфлікт.

Між «Василем» і Заяцем вибух цілий ряд конфліктів. «Василь» грозив Заяцеві фізичною ліквідацією, якщо він йому не підпорядкується. Заяць очевидно рішуче відкидав всяку працю з ним і хотів забрати від нього зв'язки, залишаючи його як «провідника» без ведених. «Василь» не знав нічого про постанови II ВЗУН і вважав за вождя організації А. Мельника. У березні–квітні 1941 приходить до нього зв'язковий з Румунії і передає йому інформації від Зибачинського, що «Бандера-бунтар, анархіст, співпрацівник з Валюхом, зрадник» і т. д. «Василь» стає запеклим мельниківцем. Відноситься в ганебно некультурний спосіб до особи Ст. Бандери і грозить, що він «всіх бандерівців вистріляє, бо то нічого іншого як голота та банда НКВДистів». Таке становище застає німецько-большевицька війна.

3). Становище населення під час большевиків на Буковині.

Страшне невдоволення через економічні недостачі. Ненависть до большевиків і надія велика на німців, які мають висвободити з-під большевицького ярма. Цей момент використала організація, і набралося багато людей, які не відповідають становищі в організації. Майже

все населення було свідоме того, що українці і хотять Самостійної Української Держави.

4). Німецько-большевицька війна.

22.06.41 р. вибухає війна. 27.06. арештують Романа Заяця і ще декілька членів. Внаслідок цього вся сітка Заяця паралізована. (Слід зазначити, що з людей «Василя» майже нікого не арештували). Під час війни «Василь» робив окремі збройні виступи (на 22.06.41), що приводило до великих жертв малоузброєних українців з цілими загонами ультраозброєних міліціонерів та НКВДистів. Так, 2.07. – день відступу большевиків з Буковини – «Василь» наказує зрив. Захоплює чималу кількість залишеної большевиками зброї і вивішує синьо-жовті прапори. Згодом, 5, 6, 7, приходять румуни, зривають українські прапори, приказують здати зброю, арештують чимало українців, яких звільняють внаслідок інтервенції німців. Василь розконспірував велику кількість людей, думаючи, мабуть, що румуни дозволять легально працювати. Але стало навпаки.

5). Нова румунська політика на Буковині.

Румуни принесли загарбницьку політику (далі документ частинно зіпсований. – *В. С.*). Починають виявляти жорстокі репресії проти українського національного руху на Буковині. Німці, які тимчасово перебувають на Буковині, захищають українських політв'язнів. [...] Преса [...] активну пропаганду, що «Трансністрія» це – територія між Дністром і Бугом – румунська, що «румунське серце б'ється аж за Дніпром». Уряд Антонеску видав закон колонізації. Буковина буде кольонізована румунським елєментом, що будуть мати «велике історичне завдання: денаціоналізувати українців. Українцям обмежили права. Жаден українець не може одержати жадної державної посади, не може займатися торгівлею. Українські ремісники і фахівці не мають права створити верстати. Тільки ще один селянин лишається власником своєї землі.

Безперечно, що в таких умовах не дозволяють ніякої української преси, хоч би під румунською цензурою. Те саме щодо друку і випуску всяких українських книжок та листівок. Всякі українські товариства на Буковині будуть заборонені (хіба може після закінчення війни прийдуть якісь зміни). Всякі організації молоді (спортові, парамілітарні) – неможливі зараз. В Чернівцях був Український Народній Дім і Українська бібльотека і друкарня. Большевики друкарню забрали, а бібльотеку перевезли до місцевої університетської бібльотеки. Румуни, якщо їм не буде перешкод, знищать українську бібльотеку, або її вивезуть. Українських шкіл не було ніколи і в Румунії, і тим більше тепер цього не дозволять.

Всі ці вимоги можуть бути виконані як слід, і румуни дозволять і українську пресу, і друк книжок, може навіть і школи, коли німці будуть того вимагати.

6). Становище селян на Буковині.

За короткий час большевицької окупації заснувалось декілька малих і слабих економічно колгоспів, які вже при першім потрясенні большевицького халаману розпалися. Румуни знищили зовсім колгоспницьку систему, і узаконено індивідуальне (одноосібне) господарство з твердою гарантією приватної власності. Економічне становище буковинських селян покращало незміренно в порівнянні до большевицького режиму. Невідомі ще податки, які будуть поставлені на землю. Хвилево, внаслідок раптової зміни режиму і усунення большевицького лихоліття, боротьба за землю малоземельних селян, або безземельних (яких на Буковині мало) – притихла.

7). Загальне ставлення українського населення Буковини до рум. окупації.

Більшість українського населення ставиться неприхильно, а навіть ворожо до румунів. Відбуваються деякі льокальні конфлікти між укр. населенням та рум. жандармами. Жандармерія старається гарненько обрабувати українців під покришкою, що вони, мовляв, забрали у большевиків, а те належить як воєнна здобич жандармам. На буковинців вплинув відповідно акт 30.06.1941. Після 1.08.1941 буковинці не перестають дивитися на Галичину як вільну і самостійну частину Україн. Держави. Вони були дуже за тим, щоб Буковину прилучено до

Галичини. Симпатизують і покладають всю віру і надію на німців, а менше на власну силу. Всі говорять, хотять і вірять, що буде Україн. Самост. Собор. Держава, в склад якої включиться і Буковина. Мала кількість є таких, що ставляться до справи «Убі бене, ібі патрія». ОУН тішиться на Буковині досить великою пошаною.

8). Останні події на Буковині.

Бачучи несприятливі умовини перебування на Буковині, «Василь» «організує» «Буковинський курінь» і переходить в Галичину, до Снятина. Забирає зі собою багато неорганізованих людей, а навіть голоту (міську і сільську), яка надіється поживитися в Галичині. Крім кілька одиниць, ті люде до праці зовсім нездібні. Сам «Василь» забрав зі собою 800–900 людей і створив [...] манію серед населення виїзджати у Галичину. «Василь» змінив собі псевдо на «Пард», [...] поїхав до Львова і не вернув назад до Снятина, де були його люде. Де вони тепер, не знаю. На Буковині «Василь»-«Пард» оставив провідника, людину «безпартійну», неорганізовану, інж. [...], який зовсім не орієнтується в справах і зрештою він провідник без керованих, бо «Василь» забрав всіх мельниківців у Галичину. Він готовий нам підпорядкуватися, але ж не знає, що робити.

9). Що зроблено дотепер ОУН.

Зараз після приходу кількох днів, між 7.07.–10.07. я зв'язався [...] лишив мені літературу і вказівки для дальшої праці. Було поставлено завдання починати працювати з початку. Сітка була зовсім розбита. Треба було частину еліти, яка б поставила, зміцнила і поширила боротьбу... Праця почалась.

В такому дусі виховуються тепер кадри молоді, що мають вірити і працювати, спираючись на велитність своїх [...] звен. Вже створено добру сітку, ми почали «оздоровлюватися», «очищуватися» від непотрібних людей. Такі чистки відбуваються без конфліктів. Людей дійсно ініціативних, які були передше організовані, відшукуємо і нав'язуємо дальше зв'язки. Недавно один мельниківець, що приїхав з Румунії, підпорядкувався нам і, маючи свободу рухів у Румунії (інжінер), передасть зв'язки з полудневою Буковиною і з українськими селами з Добруджі. В Румунії сильних мельниківців нема, багато вийшло на східні землі, так що боротьба з ними не тяжка. Зроблено всі заходи, щоб мельниківців розгромити і демаскувати їх диверсію і зрадництво.

10). Що потрібно.

а) пропагандивної й ідеольогічної літератури для виховання всіх кадрів від провідника до рядовика і збудження симпатії в масі. Триматися будемо засади якости, а не кількости щодо членів організації, але одночасно придбання великого числа симпатиків.

б) машину до писання і чималу кількість восковиків і чорнила для циклостилю (того не можна дістати на Буковині). Хочу видати такого рода нелегальну газету (тижневик або місячник) і для того потрібні вищезгадані речі.

в) Хай Галичина не приймає втікачів буковинців, що приходять неорганізаційним шляхом (без кличок), а на свою руку, і які повинні би остати на Буковині. Організація буде висилати тільки тих, яких буде вважати за потрібно.

Беручи на увагу те, що виїзд з Буковини в Галичину шкідливий українській справі, бажано було б його унеможливити.

г) дати можливість інтервеніювати у німців у поважних справах.

Львів, 20.08.1941. Героям Слава!

Гуцул-Кобзар

Копія. Машинопис.

Сергійчук В. Український здвиг: Прикарпаття. 1939-1955. – К.: Українська Видавнича Спілка, 2005. – С.130-136.

№ 47

ПОВІДОМЛЕННЯ ГІТЛЕРІВСЬКОЇ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ОУН НА БУКОВИНІ

17 липня 1942 року
Р-3943
Начальник полиции безопасности и службы безопасности
Штаб командования Берлин, 17.07.1942

Секретно

СООБЩЕНИЕ из оккупированных восточных областей
Для служебного пользования №12
Имперский министр по безопасности
XVII Военного округа
Вруч. 21 июля 1942
Е-РУ-К (1320) 607/42 22 июля 1942
Подписано: (подпись)
При запросах просим ссылаться на вышеуказанный номер

УКРАИНСКОЕ ДВИЖЕНИЕ СОПРОТИВЛЕНИЯ

По сообщению румынского округа, в апреле 1942 черновицкой полиции удалось напасть на след разветвленной бандеровской организации. Были произведены многочисленные аресты. На основе полученного документального материала установлено, что члены бандеровской организации планировали покушение на черновицкого ортскоменданта капитана Эриха Райцентштейна. Посредством покушения предполагалось вызвать ухудшение немецко-румынских отношений. Руководителем бандеровцев в Северной Буковине является некий Кендцирский (Мирослав Кіндзірський. – *Ред.*), которого румынская полиция не смогла поймать, и он бежал в Галицию.

Из изъятых документов заслуживает особого внимания воззвание бандеровской организации ко всему украинскому населению. В том воззвании, между прочим, говорится:

«Адольф Гитлер никогда не создаст самостоятельной Украины, так как он теряет свое могущество в Юго-Восточной Европе. Где только можно, всадите немцам меч в спину».

Дальше этот документ призывает весь украинский народ к всеобщим диверсионным актам против продолжения войны на Востоке.

Бандеровские организации с их конспиративной деятельностью теперь обслуживаются нелегальной газетой «Мечем» (при помощи меча).

Черновицкая полиция, кроме того, установила, что бандеровцы финансируются Англией, и именно посредством учрежденного в Лондоне Макогоном Украинского бюро, которое, как известно, является орудием английской «секрет сервис». Курьерская связь должна идти через Мурманск.

К этому следует добавить, что сведения румынской полиции явно недостаточны. Упомянутый Макогон является также Макогоном Яковом, родившимся 27.09.80 (1880. – *В. С.*) в Вене. Он женат на Сусанне, урожденной Фаллов, рождения 29.05.91 (1891. – *В. С.*), имеет американское подданство и живет на широкую ногу. Он женился на богатой американке и с 1937 г. его постоянным местом жительства является Алассио в Мигурийской Ривьере (Вилла Романа) в Италии, где он имеет роскошную виллу. Учрежденное Макогоном в Лондоне Украинское бюро имеет филиалы в Париже и Женеве. Имеется давно подозрение, что Макогон

работает для английской разведки. Макогон всегда появляется на авансцене, если где-нибудь становится актуальной украинская проблема. Это имело место также при возникновении кратковременного Карпатоукраинского государства. Макогон должен был тогда играть немаловажную роль и поддерживать широкую разведывательную сеть при помощи молочных лавок и чайных Молочного общества в Карпатской Украине. В связи с этим Макогон выдумал для себя псевдоним принц Разумовский и Мокриевский, а также Мак-Коген. Макогон должен уже вложить миллионы в украинское освободительное движение.

Румынским властям, согласно их сведениям, удалось в Северной Буковине прервать нелегальную деятельность бандеровской организации.

Проводятся поиски руководителя нелегальной бандеровской группы в Северной Буковине Кендцирского, скрывающегося под кличкой «Яворский» и по всей видимости бежавшего в генерал-губернаторство.

По сообщению начальника полиции безопасности и службы безопасности в генерал-губернаторстве, прежде всего во Львове, распространились листовки в связи с кончиной рейхсфюрера ОУН Семена Менда в концентрационном лагере в Аушвице. Менда умер там 19.07.41 от бронхиального катара. Он был посажен в лагерь за уголовное преступление.

Переклад. Машинопис.

Сергійчук В. Український здвиг: Прикарпаття. 1939-1955. – К.: Українська Видавнича Спілка, 2005. – С.138-140.

№ 48

ПРОГРАМОВІ ПОСТАНОВИ III ВЕЛИКОГО ЗБОРУ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

Серпень 1943 року

Програмові постанови

Організація Українських Націоналістів бореться за Українську Самостійну Соборну Державу й за те, щоб кожна нація жила вільним життям у своїй власній самостійній державі. Знищення національного поневолення та експлуатації нації нацією, система вільних народів у вільних самостійних державах – це єдиний лад, який дасть справедливу розв'язку національного й соціального питання в цілому світі.

ОУН бореться проти імперіалістів й імперій, бо в них один пануючий нарід поневолює культурно й політично та визискує економічно інші народи. Тому ОУН бореться проти СССР і проти німецької «Нової Європи».

ОУН з усією рішучістю бореться проти інтернаціоналістичних та фашистівсько-націонал-соціалістичних програм та політичних концепцій, бо вони є інструментом завойовницької політики імперіалістів. Тому ми проти російського комуно-большевизму й проти німецького націонал-соціялізму.

ОУН проти того, щоб один нарід, здійснюючи імперіалістичні цілі, «визволяв», «брав під охорону», «під опіку» інші народи, бо за цими лукавими словами криється огидний зміст – поневолення, насильства, грабунок. Тому ОУН бореться проти російсько-большевицьких і німецьких загарбників, поки не здобуде Української Самостійної Соборної Держави (УССД), в якій селянин, робітник і інтелігент могтиме вільно, заможньо й культурно жити та розвиватися.

ОУН – за повне визволення українського народу з-під московсько-большевицького та німецького ярма, за побудову УССД без поміщиків, капіталістів та без большевицьких комісарів, енкаведистів та партійних паразитів.

В Українській Державі влада вважатиме за свій найвищий обов'язок інтереси народу. Не маючи загарбницьких цілей та поневолених країн і пригноблених народів у своїй державі, народня влада України не витрачуватиме енергії, часу та коштів на створення апарату гноблення. Українська Народня Влада спрямує всі економічні ресурси та всю людську енергію на побудову нового державного порядку, справедливого соціяльного ладу, на економічне будівництво країни та культурне піднесення народу.

В лавах ОУН боряться українські селяни, робітники й інтелігенти проти гнобителів – за УССД, за національне й соціяльне визволення, за новий державний порядок та новий соціяльний лад.

I. За знищення большевицько-німецької експлуататорсько-кріпацької системи організації сільського господарства в Україні. Виходячи з того, що земля є власністю народу, українська державна влада не накидуватиме селянам однієї форми користування землею. Тому в Українській Державі допускатиметься індивідуальне та колективне користування землею в залежності від волі селян, за передачу селянам західніх українських областей всіх поміщицьких, монастирських та церковних земель.

II. а) За те, щоб велика промисловість була національно-державною власністю, а дрібна – кооперативно-громадською.

б) За участь робітників у керівництві заводами, за фаховий, а не комісарсько-партійний принцип у керівництві.

III. а) За загальний восьмигодинний робочий день. Понаднормова праця може бути тільки вільною, як і кожна праця взагалі, й робітник отримує за неї окрему плату.

б) За справедливу оплату праці, за участь робітників у прибутках підприємства. Робітник отримуватиме таку зарплату, якої потрібно для забезпечення матеріальних і духовних потреб цілої його сім'ї. При річних підсумках приходів підприємств кожний робітник одержуватиме: у господарсько-кооперативних підприємствах дивіденд (належна йому частка річного прибутку), а в національно-державних – премію.

в) За вільну працю, вільний вибір професій, вільний вибір місця праці.

г) За свободу профспілок. За знищення стаханівщини, соцзмагань, підвищення форм та інших способів експлуатації працюючих.

IV. За вільне ремесло, за добровільне об'єднання ремісників у артілі, за право ремісника вийти з артілі та індивідуально виконувати працю і вільно розпоряджатися своїм заробітком.

V. За національно-державну організацію великої торгівлі, за громадсько-кооперативну дрібну торгівлю та дрібну приватну торгівлю та за вільні базари.

VI. За повну рівність жінки з чоловіком у всіх громадських правах і обов'язках, за вільний доступ жінки до всіх шкіл, до всіх професій, за першочергове право жінки на легшу працю, щоб жінка не шукала заробітку на праці в шахтах, рудниках та інших важких промислах і внаслідок цього не руйнувала свого здоров'я. За державну охорону материнства, батько сім'ї одержуватиме, крім платні за свою працю, додаткову платню на виховання неповнолітних дітей. Лише в таких умовах жінка матиме змогу виконувати свій важливий, почесний і відповідальний обов'язок матері й вихователькі молодого покоління.

VII. а) За обов'язкове середнє навчання, за піднесення освіти, культури широкої народньої маси шляхом поширення мережі шкіл, видавництв, бібліотек, музеїв, кіно, театрів, тощо.

б) За виховання вищого й фахового шкільництва, за невпинний ріст високо кваліфікованих кадрів на всіх ділянках життя.

в) За вільний доступ молоді до всіх вищих навчальних закладів, за забезпечення студентів стипендіями, харчами, мешканням та навчальним приладдям.

г) За всебічний гармонійний розвиток молодого покоління – моральний, розумовий та фізичний, за вільний доступ до всіх наукових і культурних надбань людства.

VIII. а) За пошану для праці інтелігенції. За створення таких умовин праці, щоб інтелігент, будучи цілком спокійним за завтрішній день та про долю сім'ї, міг віддатися культурно-творчій праці над собою, постійно збагачував своє знання та підвищував свій розумово-культурний рівень.

IX. а) За повне забезпечення всіх працюючих на старість та на випадок хвороби чи каліцтва.

б) За широке запровадження охорони народнього здоров'я, за поширення сітки лікарень, санаторій, курортів та будинків відпочинкових, за збільшення лікарських кадрів. За право працюючих на безплатне користування всіми закладами охорони здоров'я.

в) За особливу державну опіку над дітьми й молоддю, за поширення сітки дитячих ясел та садків, санаторій, таборів відпочинку та спортових організацій. За охоплення всієї дітвори та молоді державними закладами опіки та виховання.

X. а) За свободу друку, слова, думки, переконань, віри й світогляду. Проти офіційного накидування суспільності світоглядових доктрин і догм.

б) За вільне визнавання і виконування культів, які не суперечать громадській моралі.

в) За відокремлення церковних організацій від держави.

г) За культурні взаємини з другими народами, за право виїзду громадян за кордон для навчання, лікування та пізнавання життя і культурних надбань других народів.

XI. За повне право національних меншостей плекати свою власну по формі й змісту національну культуру.

XII. За рівність усіх громадян України, незалежно від їх національности в державних та громадських правах та обов'язках, за рівне право на працю, заробіток і відпочинок.

XIII. За вільну українську по формі і змісту культуру, за героїчну духовність, високу мораль та громадську солідарність, дружбу та дисципліну.

Копія. Машинопис.

Сергійчук В. Український здвиг: Прикарпаття. 1939-1955. – К.: Українська Видавнича Спілка, 2005. – С. 157-160.

№ 49

ЗВІТ
ПІДПІЛЬНИКА ОУН ПРО ПОДІЇ НА БУКОВИНІ

25 липня 1944 року

Інформатор Буковини

Весна 1944 р. принесла Буковині – замість нових надій, радості – стогін, плач, муки.

Наші кати-загарбники румуни і більшовики гейби змовились спільно нищити нас, знищити наше родинне життя, заграбити наше майно, що таким трудом ми собі здобули. Румунська циганська постолата наволоч, відступаючи, вивозила з собою насильно: хліб, машини, худобу, коні та урядників-українців.

Забираючи в такий спосіб батька від дітей, сина, дочку від родичів.

Більшовики, жидо-комуністична наволоч прийшла на Буковину у ролі визволителів, зараз же приступили до наладнання адміністрації. В склад цієї адміністрації входять: самі слабонадійні місцеві елементи, жиди, поляки. Ці люди не мають поняття, як це треба повести теренову адміністрацію, тому-то в цілому терені відчувається шалений хаос. Керівні становища займають головно ті люди, які були на сході від 1941 року, жиди і східняки. Як допо-міжний

чинник цій адміністрації створено цивільну міліцію, у склад якої входять: жиди, поляки та всі злодії, зрадники та лінюхи наших сіл. В основному їхня робота зводилася до:

1. Переслідування мирних багатших громадян під вимовкою, що ці співпрацюють і допомагають бандерівцям та хочуть самостійної України.

2. Проводять труси по хатах і цілих обійстях, причому грабують все, що тільки їм подобається, під вимовкою, що то награбоване або військове майно.

3. Помагають проводити насильну мобілізацію всього мужеського населення від 17–55 літ.

4. Помагають переводити збірку хліба, худоби і різних здач, держпозичок та фонди на танкові колони.

5. Помагають вилапувати всіх мужчин, що не пішли на мобілізацію.

6. Лапають і вивозять жіночий робочий елемент на каторжні роботи до вуглевих шахт та на стахановські роботи до ліса, аеродроми та копання окопів, причому, [як] потрібно, риють поля, засіви і дороги.

Як виглядає жидо-комуністична адміністрація на Буковині?

В селі Майдан Вільсик Вижницького р-ну на 22/4.44 р. заарештовано 30 родин, між якими і родину поміщиків Богусєвич, яких ще й досі сьогодні держать в тюрмі без жодної провини. Подібні арешти відбулися в Чернівцях, Вижниці, Вашківцях, Рогізні, Жучці, Кіцманю, Заставні, Садагурі, Берегометі, Лукавці, Чернавці, Ширівцях, Оршинцях та інших місцевостях. Тюрми Чернівців, Сторожинця і Вашківців є переповнені невинними людьми, хіба тому є винні, що вони є українського походження.

Труси відбуваються постійно і по всіх селах і містах без виїмку. Особливу нашу увагу звернули грабунки із села Вилавче Вижницького р-ну в днях від 4–6.06, де заїжджали жиди з сов. партизанами фірами і збирали все майно з хат, не залишаючи одної дранки. В такий спосіб ограбили 18 хат.

В селі Станівці ограбили 6 маєтків, Рогізна – 10, Іспас – 14, Топорівці – 5, Шубранець – 3, Мамаївці – 4 і ін.

Ловлі людей, які криються від війська, відбуваються за допомогою ловецьких відділів НКВС, що переводять облави по лісах, полях і хатах. Зловлених людей висилають під доброю опікою до тюрми. Там класифікують, кого на каторжні роботи в Сибір, кого до штрафних баталіонів, кого розстрілювати.

В с. Іспас Вижницького р-ну дня 26.06.44 напали совіти за допомогою міліціонера-донощика Миколи Гахмана на табір людей, які крилися від війська і неконечної евакуації в лісі. Між військом і таборовниками зчинився бій. Наших впало 21 мертвих, 5 ранених, 20 зловлених. Більшовики мали також великі втрати.

В днях 3,4 і 5.06.44 р. відбулися облави на ліси: Стрілецький Кут, Драгниці (Драчинці. – *Ред.*), Станівці, Карапачів (Карамчів. – *Ред.*) і Вилавче, де в загальному зловлено 74 чоловік і 5 забито.

В с. Драгівцях (Драчинцях. – *Ред.*) дня 19/6.44 зроблено облаву і зловлено 4 чоловік, між котрими двох братів Лакусти. Цих останніх відвезено під ліс і розстріляно. Відплату за неповинну смерть і за інші подібні вчинки вже одержали місцеві зрадники.

У Васловіському лісі Садагурського району дня 19/6.44 р. місцевий голова с/р навів НКВС на групу таборовників, які задержалися на спочинок в цьому лісі. Більшовики захопили потайки сплячий табір. Зчинився бій. Втрат в людях не було, тільки 2 ранені.

В с. Шипинцях зловлено 4 люда в житі, у Витилівці – 7, в Чернавці – 10, у Вікні – 3. Ці всі є жертви місцевих голів і міліції.

В підгірських селах, як: Санівці (Станівці. – *Ред.*), Вилавче, Лукавець, Карапачів, Берегомет, Іспас і ін. сов. партизани забрали майже 3/4 худоби і свиней. Опісля прийшли військові

комісари за худобою для фронту. Коли їм сказано, що солдати забрали майже всю худобу і не мають що більше дати, тоді насильно забрали останнє, а тих, що спротивились, арештували.

В с. Брідок Заставнецького р-ну районний комісар прийшов по нову здачу свиней. Коли голова відповів, що в селі вже немає, його вивезли за село стріляти. Ледве випросився, даруючи їм останні поросята з стайні. Подібні випадки стрічаємо в кожному селі.

На відтинку фронтової полоси від Сторожинця по Вижницю виселено все цивільне населення шириною 20–25 км. Села в цій полосі цілковито знищено. Евакуйоване населення з Вижницького району переселено у Чорторию, Бурдеї, Глиницю і Карапачів Вашківського р-ну. З Сторожинецького р-ну до Глібітського (очевидно, Глибоцького. – *В. С.*) та до Станівців. Опіки над евакуйованими немає жодної. Поширились різні недуги головно між дітьми (грипа, шкірні недуги, як короста, воші, тиф – в Чорторії 6 випадків).

Тому, що таке виселення дає нагоду грабити якнайбільше, більшовики почали виселювати цілий ряд сіл, яким взагалі не грозять фронтові дії. На 4 і 5.06.44 р. почали виселювати села: Майдани, Бережниці, Іспас, Вилавче і Замістє. Деякі чесні червоноармійці намовляли людей ніяк не допустити до евакуації. Одначе кілька з 30 жидів і стільки більшовиків почали самі викидати все майно з хат і пакувати на фіри. Це викликало загальне обурення серед жіноцтва (бо всі мужчини пішли в армію), які з криками, камінням, сокирами і пилами запобігли цій неконечній евакуації. Цей бабський бунт застановив трохи більшовицький уряд, який зробив деякі потягнення, щоб приспати чуйність мас. В містах Чернівці і Вашківці 1/4 жидів вислано до війська. Жидівок почали теж брати до рубання дров в лісі. Думаючи, що цей бунт візьме ширші розміри, голови воєнкомату, району НКВС покинули на якийсь час Вашківці та переселились, де голова с/р є дуже відданою більшовицькою слугою.

Більшовицька мораль

На 23.07.44 р. в с. Стрілецькому Куті Черн. р-ну прийшла районова жидівка Каноніва. Вона скликала віче, на якому підчеркнула обов'язки жіноцтва у Радянському Союзі, а саме: "Кожна жінка, а головне дівчата є зобов'язані породити дитину в дарунок батьківщині. СРСР потребує багато дітей, тому від сьогодні не посміє таких дітей ніхто назвати "байстрям", бо за таку обиду СРСР буде суворо карати".

В Лужанах, Вікні, Погорілівцях і ін. селах на таких мітингах підкреслювали обов'язковим, що кожна бездітна жінка, якої чоловік у армії, і кожна дівчина мусить виставити собі табличку на ворота, щоб красноармійці могли йти до них на відпочинок. Це викликало величезне обурення і гамір на вічу. Утихомиривши, районова делегатка сказала: "Ми знаємо, що між вами є бандерівці, які скрізь чинять сміхи, протести і компрометацію СССР, але даю вам слово партійне, що зламаємо і тих і безпощадно знищимо так, як дотепер понищили їх багато". Зерно, посіяне жидівками, почало сходити: у с. Лукавці 2 дівчини померло, замучені в касарнях, одна жінка хвора. В Рогізні Черн. р-ну 3 дівчини хворі, 2 божевільні. В с. Шипинцях Лужанського району одна дівчина б'ється в обіймах смерті. В Стрілецькому Куті ледве вирвали люди з рук в красноармійця повну синців одну молодичку. В Чернівцях без числа подібних жертв. Багато у власній обороні опинилися під судом НКВС. Дві засуджені на 15 літ, одна на смерть. Так виглядає більшовицька мораль, честь.

В зв'язку з вищеподаними інформаціями можна ствердити, що протибільшовицькі настрої на Буковині чимраз зростають. Очі навіть менше свідомих українців все звертають на схід, але цим разом визирають не совітів, але відділів УПА.

Постій, 25.07.44.

Копія. Машинопис.

Сергійчук В. ОУН–УПА в роки війни. Нові документи і матеріали. – К.: Дніпро, 1996. – С. 391-395.

№ 50

ДЕКАЛОГ

Я, Дух одвічної стихії, що зберіг Тебе від татарської потопи й поставив на грані двох світів творити нове життя:

1. Здобудеш Українську Державу, або загинеш в боротьбі за Неї.
2. Не дозволиш нікому плямити слави, ні честі Твоєї Нації.
3. Пам'ятай про великі дні наших Визвольних змагань.
4. Будь гордий з того, що Ти є спадкоємцем боротьби за славу Володимирового Тризуба.
5. Пімстиш смерть Великих Лицарів.
6. Про справу говори не з тим, з ким можна, а з ким треба.
7. Не звагаєшся виконати найнебезпечнішого чину, якщо цього вимагатиме справи.
8. Ненавистю і безоглядною боротьбою прийматимеш ворогів Твоєї Нації.
9. Ні просьби, ні грозьби, ні тортури, ані смерть не приневолять Тебе виявити тайни.
10. Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства й простору Української Держави.

Пояснення Декалогу:

Для підкріплення того, що ОУН є для її членів не якимось механічним об'єднанням на зразок партій, але окремою вірою в політичній ділянці, Степаном Ленкавським у 1929 році було укладено «Десять заповідей Українського Націоналіста», що стали загальнознаними під своєю грецькою назвою «Декалог».

Черешнюк М.М. Сповідь на світанку. – Чернівці: Золоті литаври, 2005. – С. 402.

№ 51

ПРИСЯГА ВОЯКА УПА

Я, воїн Української Повстанської Армії, взявши в руки зброю, урочисто клянусь своєю честю і совістю перед Великим Народом Українським, перед Святою Землею Українською, перед пролитою кров'ю усіх Найкращих Синів України та перед Найвищим Політичним Проводом Народу Українського.

•Боротись за повне визволення всіх українських земель і українського народу від загарбників та здобути Українську Самостійну Соборну Державу. В цій боротьбі не пожалію ні крові, ні життя і буду битись до останнього віддиху і остаточної перемоги над усіма ворогами України.

•Буду мужнім, відважним і хоробрим у бою та нещадним до ворогів землі української.

•Буду чесним, дисциплінованим і революційно-пильним воїном.

•Буду виконувати всі накази зверхників. Суворо зберігатиму військову і державну таємницю. Буду гідним побратимом у бою та бойовому життю всім своїм товаришам по зброї.

•Коли я порушу, або відступлю від цієї присяги, то хай мене покарає суворий закон Української Національної Революції і спадає на мене зневага Українського Народу.

Черешнюк М.М. Сповідь на світанку. – Чернівці: Золоті литаври, 2005. – С. 403.

№ 52

ЗВЕРНЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПОВСТАНЦІВ ДО УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

За Українську Самостійну Соборну Державу! Воля народам! Воля людині!

Українська молодь міст і сіл!

В час наростання революційно-визвольного руху поневолених народів, напередодні великих історичних подій, що мають покращити долю не одного поневоленого імперіалістами

народу, звертаємось до Тебе, молоде українське покоління, майбутні будівники Української Самостійної Соборної Держави.

Ви, що виростали і виростаєте в тяжких умовах окупантського режиму, кожної днини, кожної години відчуваєте на собі всю тяжкість і поневіряння та визиск поневоленого окупантом українського народу. Тому кожен Ваш нерв, кожен м'яз – вся Ваша істота повинна бути просякнута ненавистю, презирством і пімстою до московського окупанта, що забирає від Вас, молоді спадкоємці України, радісне, щасливе та незалежне життя, залишаючи Вам голод, нужду, злидні, тяжку, не під силу Вашим рукам, працю.

МОЛОДИЙ СЕЛЯНИНЕ! Що дає Тобі та держава, в якій Ти живеш? Що дав Тобі Сталін з його устроєм та порядками? Чи покращав Твій добробут, Твоє життя? Працюючи від сходу сонця до заходу, не покладаючи рук, не розгинаючи спини на рідній Твоїй землі, що годує Тебе і весь український народ, Ти не маєш права користуватися її плодами. Сталінські пройдисвіти, шуляками вганяючи по нашій рідній землі, виривають з Твоїх рук Твій здобуток – урожай, виплеканий Твоїми трудами на рідній землі. Ще не встиг Ти вкинути в землю зерно, як різні "уполномоченные" хочуть вже знати скільки Ти посіяв, щоб вже зарання підготовити план різних поставок та здирств. Коли Твоє збіжжя, дозріваючи, ще колоситься на полі, з Тебе вимагають вже податків. І поки Ти не здасиш державі-здирачу того, що вона вимагає, Тобі не дають життя на рідній Твоїй землі. Ти не маєш права ні продати свого збіжжя, ні споживати. Тебе всіма силами стараються затягнути в колгосп, щоб, забравши в Тебе Твою землю, ременант і худобу, зробити цілком залежним від держави, зробити Тебе жебраком і сліпим рабом без власної думки та ініціативи. З лав Твоїх організують більшовики "истребительные батальоны" чи "самооборону" села. Ціллю яких є перешкоджати революційно-визвольному рухові української нації. Проти кого організовуються ці "батальоны" та "оборони" як не проти Твого батька, брата, односельчанина, що перебуває в лавах УПА та ОУН. Більшовики цілком свідомо виставляють Тебе проти брата, щоб розпалити на Україні братовбивчу війну. Не будь сліпою зброєю в руках ворога! Зброю, яку дає Тобі ворог, оберни проти нього, а не проти свого рідного брата, що бореться за вільне життя українського народу. Перед Тобою майбутнє. Ти лише зіп'явся на ноги, лише ступив крок в життя. Доля Твоя, Твоя майбутність в Твоїх руках. Коли Ти не підеш шляхом боротьби, не проб'єш своїми власними силами, своїми грудьми собі дорогу в майбутність, дорогу до кращого незалежного життя, Ти як раб, як невільник, проживеш все своє нужденне життя під чоботом займанця.

Будь сміліший і завзятий в боротьбі! Безмежні степи України повинні колоситися для Тебе, український селянине, а не для займанців. Звільниш їх, розбивши окупантів, – будеш господарем своєї землі. Не станеш до боротьби – проживеш своє життя як наймит у невільничім ярмі.

МОЛОДИЙ РОБІТНИКУ! Чи довго ще будеш Ти, чорніючи і в'янучи від непосильної роботи, падаючи від утоми, від недоїдання, в холоді, напівобдертий тягнути далі на своїх плечах невільниче ярмо?

МОЛОДИЙ РОБІТНИКУ! Вдумайся в своє майбутнє! Ти ж молодий, вся Твоя істота повинна рватися до волі, до щастя, до простору. Зараз Тебе знесилюють непосильними нормами, стахановщиною, п'ятирічками. Твій труд недооцінюється і не забезпечується матеріально. Стаючи до станка, Ти відчуваєш щоденно нестерпний голод. Думка Твоя звертається на одне найбільш болюче питання – чи буде що завтра їсти. Умови, в яких знаходишся зараз Ти, передчасно виснажать і зістаріють Тебе. Глянь на партійців-більшовиків, що жирують Твоєю працею і користуються нею. Вони не думають про той кусок хліба – вони мають все. Коли Ти, робітнику, не станеш з ними до боротьби, не зітреш їх з лиця землі – Тебе, Твоїх нащадків і весь український народ чекають такі ж злидні, такі ж тяжкі умови життя, в яких Ти перебуваєш сьогодні.

Ставай же в лави боротьби за УССД, бо тільки в своїй незалежній державі будеш мати забезпечення за свою роботу! Надра землі Твоєї повинні бути використані Тобою, український

робітнику! Вони повинні йти не для окупанта, не для його загарбницьких імперіалістичних війн, а на покращання Твого життя, на укріплення УССД.

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЬ, ЩО НАВЧАЄШСЯ ЗАРАЗ ПО ШКОЛАХ – майбутня інтелігенція українського народу! Сталінська кліка всіма засобами старається вбити в Тебе всякі прагнення до вільного життя, а насамперед хоче вбити в Тебе національне почуття. Сталінська пропаганда опанувала всі ділянки культурного життя. І в школі, і в кіно, і в театрах, і в бібліотеках Тобі доводиться чути про одно – про Сталіна, "найбільшого демократа світу", "який дав радісне життя народу". В Тебе, молодий юначе та дівчино, лише починає формуватися світогляд, формуватися думка. Душа Твоя, повна віри й довір'я, прагне правди й знання. На кожному ж кроці сталінської дійсности Ти зустрічаєшся з облудною брехнею. Ти живеш в державі, де дуже багато говорять про демократію, але де немає ніякої демократії. Тобі невільно вголос висловити своєї думки, невільно Тобі, розширяючи свій кругозір, читати ту літературу, яку Ти хочеш. Тебе заставляють говорити, читати, навіть думати те, що хоче уряд, що хоче більшовицька кліка, а не те, що хочеш Ти, чого вимагає Твій розум. Сталінські посіпаки хочуть убити Твій власний розум, зробити Тебе машиною, знаряддям в своїх руках, щоб Ти перетворився в бездушного фахівця-спеціаліста, або щоб співав безконечні сонети на честь Сталіна, партії, "радісного життя", забуваючи про своє особисте життя, про життя свого народу, своєї нації, з серця якого Ти виріс. Не будь глухим і німим на всі болі свого народу!

Ставай в лави борців за вільне, незалежне життя! Ставай під клич: "Воля народам, воля людині" і веди за собою інших!

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЬ! Більшовицька адміністрація намагається всіма силами наставити Вас проти українського революційно-визвольного руху, проти УПА і ОУН. З Вас намагаються зробити підлих зрадників агентів, підлих яничарів своєї нації. Ви, молоде покоління, майбутність нації. На Вас з надією дивляться заплакані очі матерів, у Вас шукають захисту і опори тоненькі, виснажені голодом і нуждою, руки сиріт, батьки яких загинули в більшовицьких катівнях, на шибеницях, на засланнях, на передовій сталінської загарбницької війни і впавших у боротьбі з окупантами в революційних лавах ОУН і УПА. Не дайте підкупити себе ворогові, не будьте зрадниками свого народу. Любіть народ, якого Ви є дітьми, і боріться за його кращу долю, боріться за визволення всіх поневолених народів. Допомагайте всіма силами і беріть активну участь в боротьбі за Українську Самостійну Соборну Державу! Прислухайтесь до голосу правди, до зову своєї рідної землі. Ви – нащадки лицарів запорізьких, гайдамаків, коліїв, Січових Стрільців, борців за Волю України! Голос предків Ваших славних кличе Вас до боротьби за честь, за волю, за народ. Священна кров борців УПА і ОУН вимагає від Вас пімсти і остаточного удару по ворогу. УПА і ОУН ведуть безпощадну боротьбу з окупантом. Ваші батьки, старші брати та сестри по-геройськи борються та гинуть за Україну, за Її волю та незалежність. На місце полегших повинні прийти Ви – молоде покоління українське. Смертю мусить заплатити ворог за надлюдське знущання, за руїну, за смерть славних лицарів. Ростіть і гартуйтеся в боротьбі, виростайте в могутніх месників своєї батьківщини!

СМЕРТЬ СТАЛІНУ І ВСІМ ЗАЙДАМ-ОКУПАНТАМ!

СМЕРТЬ ЗРАДНИКАМ – ЗАПРОДАНЦЯМ СВОГО НАРОДУ!

ВПЕРЕД ЗА ВОЛЮ НАРОДУ, ВОЛЮ НАЦІЇ ТА ЇЇ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ!

ХАЙ ЖИВЕ УКРАЇНСЬКА САМОСТІЙНА СОБОРНА ДЕРЖАВА, ЗДОБУТА СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ВСЬОГО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ!

Слава Україні! –
Героям Слава!

Українські повстанці

Серпень, 1946 р.

ДА СБУ ЧО. – Спр. П–3252 на Семенюка М.В. та інших.

№ 53

ЗВЕРНЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПОВСТАНЦІВ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

За Українську Самостійну Соборну Державу! **Воля народам!**
Воля людині!

Український Народе!

Гноблення, грабунок, терор над нами з боку большевицьких імперіалістів не припиняється. Кожний новий день – це свіжі облави, грабежі, нові спалені хати, свіжі трупи по-варварськи замучених невинних людей, це ріки сліз і крові, чергові транспорти висланців на Сибір, Середню Азію чи на тяжкі каторжні роботи в шахтах, чергові розстріли найкращих патріотів України, чергові зрізування хрестів і розкидування могил наших безсмертних Героїв, які віддали в нерівній боротьбі з ворогом за Волю народу свою кров і життя. Кожний новий день для нас в СССР – це нове оплюгавлювання окупантом всього того, що для нас найдорожче, найсвятіше, це нове жорстоке підтверджування жахливої дійсності: УКРАЇНУ ТОПЧЕ ОКУПАНТ, УКРАЇНА В НЕВОЛІ!

Червоні від крові кремлівські сатрапи, кровожадні кати поневолених ними народів, хочуть терором вбити вікове прагнення українського народу до вільного життя, хочуть залякати і змусити український народ заперестати боротьбу за Українську Самостійну Соборну Державу і підкорити Москві, хочуть знищити весь національно-свідомий самостійницький елемент, а слабодухів перетворити в сліпе знаряддя, бездушну тяглову силу, хочуть перемінити наш багатий, квітучий край в руїну, в свою колонію, з нечуваним грабунком наших скарбів і праці, а волелюбний наш народ в голодних, голих жебраків.

УКРАЇНЦІ!

Ви, чиїх синів і дочок замордували сталінські опричники;

Ви, яких рідні в сибірських тайгах чи азійських степах гинуть з голоду на каторжних роботах;

Ви, яких Сталін насильно загнав на свої імперіалістичні фронти і зробив каліками;

Ви, чиїх синів мучить по тюрмах чи вже вистріляло НКВД;

Ви, чиїх сини, батьки, брати сьогодні борються в партизанських відділах УПА;

Ви, які щоденно будитесь зі страхом перед новою облавою, новим грабунком!

Ви мали б зректися боротьби за Українську Самостійну Соборну Державу?

Ви мали б дозволити сталінським бандитам без кінця знущатися над Вами?

Ви мали б дозволити їм так жорстоко глумитися над Вами, як це вони думають?

Ви мали б позволити дальше цим бандитам без спротиву затягувати окупантського посторонка на Вашій шиї?

НІКОЛИ! Досить знущань і глуму над нами! Досить безсоромної брехні про нас! Годі дальше обманювати нас!

ТИ, УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДЕ, вже давно розкусив сталінську "демократію" поневолювачів і експлуататорів.

Ти виповів нещадну боротьбу сталінській банді – окупантові і паразитові.

ДА СБУ ЧО. – Спр. П–7640.

№ 54

ЗВЕРНЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПОВСТАНЦІВ ДО УЧАСНИКІВ І ЧЛЕНІВ РОДИН ВИНИЩУВАЛЬНИХ БАТАЛЬЙОНІВ ІЗ ЗАКЛИКОМ ВІДМОВИТИСЯ ВІД БОРОТЬБИ ПРОТИ ОУН–УПА

Без дати Воля народам і людині!

До учасників і родин «істребітельних» банд!

Криваво скаженіє на українській землі червоний сталінський терор. Палить села, грабить, мордує невинних людей. Немає родини, щоби їй не зжерла когось дорогого ненажерлива кремлівська потвора. Одного знищила на фронті, другого в підвалах НКВД, третій конає в холодній Сибірі.

За що? В ім'я чого? В ім'я цілковитого винищення українського народу, в ім'я ситого панування сталінської кліки!

Ці всі злочини вона виконує руками своїх НКВДівських та НКГБівських банд та їх помічниками з "істребітельних" банд.

Учасники "істребітельних" банд!

Чи вже завмерло в Вас українське серце, що помагаєте палити та грабити своїх братів?

Чи не зранює Ваших душ стогін рідних, що виганяєте їх в холодну Сибір на голодову смерть?

Чи не здригається Вам рука, як стріляєте до своїх братів, – Українських Повстанців, – що обороняють український народ перед знищенням?

Чи Ви вже забули, яка доля стріла жидівських міліцаїв, що гонили, як Ви, своїх братів, а як їх не стало, то самі стали жертвами німецьких куль?

Чи думаєте, що інша доля чекає Вас від НКВДівських хозяїв?

Чи думаєте, що не будете так само, як Ваші брати, конати в колгоспах, в які Ви їх і себе заганяєте?

Матері і жінки заблуканих!

Чи Ви спокійно дивитеся, як ваші сини та чоловіки палять та граблять своїх братів?

Чи не зворушує Вас стогін гонених ними на Сибір?

Чи хочете голодової смерти в колгоспному ярмі?

Чи спокійно будете дивитися, як Ваших синів чи чоловіків буде знищувати як зрадників караюча рука українського народу – Українська Повстанча Армія?

Матері і жінки опам'ятайте їх поки не пізно!

Заблукані! Опам'ятайтеся, поки не сплямили рук кров'ю своїх братів і відверніться від цього ганебного діла!

Не стріляйте до Українських Повстанців, що йдуть освідомляти Вас в Вашій ганебній роботі, щоби Ви повернули як сини до свойого народу!

Кидайте "істребітельні" банди, то народ все Вам простить!

Нерозкаяні і родини – що спокійно дивитеся на підлі діла своїх синів чи чоловіків – знайте, що жде Вас жорстока народня кара!

Смерть лакеям кривавого НКВД – вірним слугам "істребітельних" банд!

Хай росте і міцніє єдність українського народу!

Хай живе визвольна боротьба українського і всіх поневолених Москвою народів!

Хай живе захисниця прав і інтересів українського народу – Українська Повстанча Армія!

Слава Україні!

Українські Повстанці.

Копія. Машинопис.

Сергійчук В. Український здвиг: Прикарпаття. 1939-1955. – К.: Українська Видавнича Спілка, 2005. – С. 181-182.

№ 55

ДОДАТОК ДО ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗВІТУ РЕГІОНАЛЬНОГО ПРОВОДУ ОУН НА БУКОВИНІ ЗА ПЕРШИЙ КВАРТАЛ 1948 РОКУ

Червень 1948 року

ЧЕРНІВЕЧЧИНА

Додаток до інформаційного звіту за перший квартал 1948 р.

І. Ворожа пропаганда

7.01.48 р. на с. Борівці Кіцманського р-ну в приміщенні сільради відбувся мітинг, на якому виступав якийсь л-нт з області. Він закликав людей вступити до колгоспів, мовляв, у колгоспі краще жити, ніж одноосібно. Він також сказав, що хто запишеться до колгоспу, то буде комбайном орати і сіяти. На це один селянин сказав: «Товариш л-нт, ви ще не навчилися добре брехати. Та й комбайн не оре і не сіє, а молотить". В залі зчинився шум і галас. Л-нт, довго не чекаючи, разом з начальником істребітелів утік через вікно в село.

23.01.48 р. в с. Неполоківці Кіцманського р-ну в приміщенні сільського лісопильного заводу директор заводу Чепурний влаштував мітинг, де були присутні робітники заводу. Він закликав робітників виконувати п'ятирічку за чотири роки, бо, мовляв, Америка і Англія готуються напасти на Радянський Союз і що Україна може бути тимчасово окупована аліянтами, але їх виженуть з України так, як німців.

25.01.48 р. в с. Суховерхів Кіцманського р-ну в приміщенні сільського клубу відбувся мітинг, на якому виступав агент уповмінзагу Білов і воєнрук Собицький Йосиф. Білов закликав людей здавати державі м'ясо і молоко, бо в противному разі будуть судити. У своїй промові нагадав про випадок у с. Валява, де впала революціонерка «Марина», в с. Витилівка, де впав революціонер «Борис». В своїй промові сказав: «Не підтримуйте бандерівців так, як у тих селах, бо виарештуємо всіх, хто їх підтримуватиме». Собицький у своєму виступі говорив про міжнародне становище: «Наші союзники Англія і Америка та Франція можуть зненацька напасти на Радянський Союз так, як напала Німеччина 1941 р. Вони ведуть таємні переговори між собою без участі Радянського Союзу. Озброюють Німеччину і інші держави і приготовляють їх до нападу на Радянський Союз. Ну, нічого, нам треба якнайскорше приготовитися до війни, і розіб'ємо Англію та Америку так, як розбили Німеччину».

ІІ. Поліційні органи

В кожному районі РО МВД в середньому налічує біля 15 кваліфікованих працівників, МДБ – до 10. Число МДБистів чи МВДистів змінюється залежно від потреби. В центрі кожного району існує також міська міліція.

Начальник Кіцманського РО МВД – майор Бичков, МГБ – майор Свириденко, начальник Заставнянського РО МВД – майор Чепіль, МГБ – майор Довгаль, начальник Садгірського РО МВД – капітан Стрікозов.

Крім поліційних органів РО МВД, МГБ і міліції, по селах існують, як допоміжні чинники цих органів, істребітелі. Всяке шумовиння: злодії, зголошенці, дармоїди – всі, що бажають жити з чужої праці, знаходиться в істребітелях. Це їм вигідно, бо вони звільнені від усяких примусових робіт. При різних перешкодах мають нагоду від людей грабувати, що їм подобається. Число істребітелів по селах дуже часто змінюється. Так, напр., напередодні виборів до місцевих рад по всіх селах збільшили число істребітелів, а після виборів знизили до попереднього числа. По деяких селах, як Рогізна, Шубранець Садгірського р-ну, Борівці Кіцманського р-ну, з невідомих причин роззброїли істребітелів, у селах Дорошівці, Товтри,

Брідок, Митків, Мусорівка, Самушин, Хрещатик, Кадубівці і Звенячин Заставнянського р-ну істребітелів немає. По інших селах збільшили число істребітелів. У м. листопаді 1947 р. від усіх істребітелів стягнули автоматичну зброю, залишили їм тільки кріси. Істребітелям не дозволяють тримати зброї вдома. Вся зброя знаходиться у станиці, і носять її тільки під час служби. Усіх істребітелів, крім колгоспних, нараховується у Кіцманському р-ні до 280 чол., у Садгірському – до 260, у Заставнянському – до 200.

Крім істребітелів, при сільрадах є також озброєні крісами колгоспні істребітелі, які є майже при кожному колгоспі по 8-10 чол.

Усякі облави, засідки, труси, арештування, вивіз населення, переслідування відбувається при активній допомозі істребітелів. 3-4 большевики, зібравши істребітелів з кількох сіл, мають змогу одного дня робити облаву, перешуки, арештування в 3-4-ох селах. У м. грудні 1947 р. 150 істребітелів з большевиками робили облави подільськими лісами. В м. січні 1948 р. 80 істребітелів з 4-ма МВДистами зробили одного дня перешуки селами: Старосілля, Новосілля і Лужани Кіцманського р-ну. При чому грабували сало, масло, ковбаси та інші хатні речі. Куди кому що треба, посилає істребітеля. Всякий державний грабунок населення, гонення людей на примусові роботи і вся діяльність большевицької адміністрації відбуваються за допомогою сільських істребітелів.

В Заставнянському р-ні діють групи: л-нта Іванова в числі 7 чол., що оперує найбільше в селах Репужинці, Хрещатик, Прилипче, Лука та Василів, л-нта Шледува в числі 12 чол., що оперує в селах Дорошівці, Товтри, Погорілівка, л-нта Ведернікова в числі 7 чол., що оперує в селах Самушин, Мусорівка, Брідок, Митків, Чорний Потік. У Кіцманському р-ні діють групи: л-нта МГБ Рульова, л-нта Назарова, що найбільше оперує в селах Ошихліби, Іванківці, Гаврилівці, Валява, Суховерхів, Давидівці, л-нта Молочанова, що оперує в селах Борівці, Киселів і Юженець. У Садгірському р-ні оперує група ст. л-нта Каліннікова в числі 10 чол. і інші.

Ці групи за допомогою істребітелів дуже часто як днем, так і ніччю роблять перешуки хатами і по місцях, де вважають, що можуть бути повстанці. При таких трусах наперед стараються спровокувати господаря, удаючи повстанців. В м. грудні 1947 р. і в лютому 1948 р. по селах Старосілля, Лужани, Берегомет, Дубівці, Реваківці Кіцманського р-ну з групою большевиків ходив провокувати людей зголошенець «Хмара», при чому робили труси хатами.

У другій половині м. листопада і цілий м. грудень 1947 р. большевики групами по 50, а навіть по 200 чол. робили прочіски подільськими лісами Заставнянського та Садгірського р-нів. Були створені групи, які протягом 3–4 днів не виходили з лісу. Днем лазили корчами, а ніччю на роздоріжжях робили засідки та з вищих горбів обсервували, чи не видно де в лісі вогню або диму, чи не чути ломання гілля чи говорення.

1. Облави, засідки і труси.

3.01.48 р. в с. Рідківці Садгірського р-ну група МГБістів зробила докладні труси на північній частині села.

4.01.48 р. в с. Шанці (можливо, Шерівці. – *В.С.*) і Слобода Садгірського р-ну МГБісти з істребітелями сіл Чорнівка, Садгора щоночі робили засідки біля всипаних «Вітром» катів, які ще не були арештовані.

5.01.48 р. в с. Ямівка Заставнянського р-ну група большевиків, ідучи перевіряти хату Господарюк Фрозини, застали там повстанців «Макара» і «Скорого», які квартирували в цій хаті. Повстанці застрілили одного МГБіста, кинувши кілька гранат, повстанці відступили щасливо. Попередньо арештований Мацкуляк Василь – батько цієї господині, не знаючи, що тут квартирують повстанці, прийшов з большевиками. Під час перестрілки пробував утікати, але чергою з автомата був поранений. Хата згоріла, а господиню арештували.

6.01.48 р. в с. Малятинці Кіцманського р-ну секретар сільради Нацюк Микола, заст. голови сільради Осминюк (Семенюк. – *Ред.*) Дмитро з місцевими істребітелями ніччю робили засідку і перешуки в Чижевського Юрка, при чому виломали двері, а його шкідливо побили, за те, що не хотів впустити їх до хати.

7.01.48 р. в с. Станівці Долішні Вашківського (Вашківецького.– *В.С.*) р-ну 4 МГБісти робили перевірку на куті Чорлої. Одночасно зробили прочіску суміжного лісу.

9.01.48 р. в с. Калинівці Вашківського р-ну 30 оббістів та 60 істребітелів проводили основні труси хатами.

14.01.48 р. в с. Лукавці Долішні Вижницького р-ну 12 МГБістів провели прочіску Карапчівського лісу від хутора Вахніва.

15.01.48 р. в с. Хрещатик Заставнянського р-ну прибула більша група МГБістів, які цілий день робили труси хатами та списували людей, що мешкають від поля.

19.01.48 р. в с. Ошихліби Кіцманського р-ну оперуповноважений л-нт Рульов, уповноважений істребітелів Лисничук і 44 істребітелі із сіл Хлівище, Гаврилівці, Іванківці і Ошихліби зробили докладні труси на куті від с. Шипинці і на присілку Ізвори.

22.01.48 р. в с. Калинівці Вашківського р-ну 7 МГБістів робили основні труси в підозрілих їм хатах.

24.01.48 р. в с. Нова Жадова Сторожинецького р-ну на присілку Діброва 7 МГБістів провели труси хатами, причому найшли Палійчука Івана 28 р., який крився 4 роки на власну руку. При спробі втекти МГБісти застрілили його.

27.01.48 р. в с. Гаврилівці Кіцманського р-ну оперуповноважений л-нт Рульов з істребітелями ніччю робив труси в Петрушки Петра і Гафійчука Пилипа.

29.01.48 р. в с. Нова Жадова Сторожинецького р-ну 16 МГБістів і майже всі істребітелі зі Сторожинецького і Вашківського р-нів провели основні облави на хутір Діброва. В с. Станівці Долішні Вашківського р-ну ці самі групи зробили облаву на присілок Вивіз і хутір Чорлої.

2.02.48 р. в с. Малятинці Кіцманського р-ну заст. голови сільради Семенюк Дмитро з істребітелями ніччю робив труси в Чижевського Юрка, Колотилюк Олени і Чижевського Івана.

5.02.48 р. в с. Гаврилівці Кіцманського р-ну сільські істребітелі робили труси по хатах західної частини села.

7.02.48 р. в с. Калинівці Вашківського р-ну група МГБістів влаштувала кілька засідок біля кладок на ріці Брусниця.

13.02.48 р. в с. Банилів Сторожинецького р-ну місцеві істребітелі влаштували засідку, на яку попав запільник Герман Юрій, 23 р., який під час втечі загинув від ворожої кулі.

15.02.48 р. в с. Стара Жадова Сторожинецького р-ну на хуторі Обер-Жадова 10 пограничників проводили труси хатами.

17.02.48 р. в с. Шубранець Садгірського р-ну 10 МГБістів зі ст. л-нтом Калінніковим вечором, ідучи провіряти хату одного господаря, застали в ній повстанців «Євшана» і «Бориса», які того дня там квартирували. Коли Калінніков відчинив двері до кімнати, де були повстанці, впав від повстанської кулі. В метушні, яка зчинилася між большевиками, повстанці відступили.

17.02.48 р. в с. Станівці Долішні Вашківського р-ну місцеві істребітелі ходили ніччю попід хати та провокували населення.

18.02.48 р. група МГБістів зі 150-ма істребітелями Вашківського р-ну проводили труси на хуторі Діброва с. Нова Жадова Сторожинецького р-ну, на хуторах Бурдівське, Вахніва, Лукавець-Майдан с. Лукавці Долішні Вижницького р-ну і присілками Вивіз с. Станівці Долішні та Плоска с. Карапчів Вашківського р-ну. При трусах грабували в людей харчові продукти, хустки, бритви та ін.

18.02.48 р. в с. Банилів Сторожинецького р-ну на хуторі Поляни 8 МГБістів ніччю проводили стежі вулицями та підслухували попід хати.

18.02.48 р. в с. Шубранець Садгірського р-ну 50 МГБістів робили корінні труси по цілому селі. Шукали всюди, перевертали все, що знаходиться в хатах, стайнях, стодолах, інших будинках. Ці труси були наслідок вбивства ст. л-нта Калінніков. При цьому відбулися арештування людей. Цього дня відбулися облави в селах Задубрівка, Шерівці та Васловівці Сад-гірського р-ну.

19-21.02.48 р. в с. Велике (Мега) Вижницького р-ну 12 МГБістів проводили труси хатами, суміжним хутором Макове с. Стара Жадова Сторожинецького р-ну і Вовчинець с. Лукавці Горішні Вижницького р-ну.

21.02.48 р. в с. Іванківці Кіцманського р-ну л-нт Рульов з місцевими істребітелями зробив труси в Максимюка Григорія і Вегери Василя.

22.02.48 р. в с. Банилів Сторожинецького р-ну 12 МГБістів проводили основні труси протягом двох днів на хуторі Поляни.

23.02.48 р. в с. Стара Жадова Сторожинецького р-ну 20 МГБістів проводили труси хатами на хуторі Макове.

24.02.48 р. в с. Стара Жадова Сторожинецького р-ну 8 МГБістів робили обшуки протягом чотирьох днів прилісними хатами на хуторі Макове.

26.02.48 р. в с. Давидівка Сторожинецького р-ну 12 МГБістів проводили труси хатами на хуторі Вовчинець.

26.02.48 р. в с. Лукавці Горішні Вижницького р-ну 14 МГБістів проводили труси хатами на хуторі Вовчинець.

26.02.48 р. в с. Суховерхів Кіцманського р-ну л-нти МГБ Назаров і Сокол з 20-ма солд. робили корінні труси в Білака Івана, Мельника Івана, Баєтул Магдалини, Мельника Василя і Димуряка Андрія.

27.02.48 р. в с. Суховерхів Кіцманського р-ну л-нт Назаров, Молочанов і Сокол з 4-ма солд. зробили труси на хуторі Діброва.

3.03.48 р. в с. Лукавці Горішні Вижницького р-ну група МГБістів у числі 8 чол. проводила стежі вулицями на присілку Вовчинець.

10.03.48 р. в с. Калинівці Вашківського р-ну 17 МГБістів провели труси хатами на хуторі Зелена Діброва.

17.03.48 р. в с. Лукавці Долішні Вижницького р-ну на хуторі Вахніва 6 МГБістів з Вашківського р-ну проводили труси Кушнір Степанії, в якої квартирували два повстанці. Повстанцям щасливо вдалося відступити в ліс. Зі страху господиня повісилась, але не вмерла, бо большевики відчепили її. Син і невістка втекли з дому, які по кількох днях зголосились з донькою. Сина – Кушніра Василя заарештовано, а невістку Василину звільнено. Рівнюк заарештували і не звільнили господиню.

19.03.48 р. 25 ОББістів провели прочіску Карапчівського лісу Вашківського р-ну і провели труси хатами на хуторах Вахніва, Лукавець-Майдан і Бурдівське с. Лукавці Долішні Вижницького р-ну.

20.03.48 р. в с. Карапчів Вашківського р-ну 10 МГБістів з л-нтом Доліним з області і 10-ма місцевими істребітелями проводили труси на присілку Плоска та провели прочіску лісів вздовж хутора Лукавець-Майдан с. Лукавці Долішні Вижницького р-ну.

21.03.48 р. в с. Чортория Вашківського р-ну 150 МГБістів, 150 істребітелів сіл Вашківського р-ну ніччю окружили село, яке нараховує 192 господарства. В ранніх годинах, лишивши заставки довкола села, МГБісти з істребітелями, мов дичина, кинулись на господарства, де проводили докладні труси. Все зрушували з місця: перевертали солому, сіно,

розкидували загати біля будинків, розв'язували снопи, розбивали печі та при цім грабували населення.

27.03.48 р. в с. Лукавці Горішні Вижницького р-ну на хуторі Майдан Середній 5 МГБістів з л-нтом Доліним проводили труси в господарствах, а після цього кликали деяких людей на переслухання.

15-28.03.48 р. в с. Мигове Вижницького р-ну заквартирувало 15 МГБістів, які постійно проводили операції в с. Кибаки Вижницького р-ну і с. Бережниця Вашківського р-ну. Кликали людей на переслухання, які проводив ст. л-нт Калінін.

29.03.48 р. в с. Банилів Сторожинецького р-ну на хуторі Поляни 22 МГБісти з л-нтом Нагорним робили засідки в господарствах Копчука Василя, Чорнея Василя і Татарин Олени, думаючи, що там квартирують повстанці. Під час засідки л-нт Нагорний з кількома солдатами вистрілив кілька ракет та черг з автомата, щоб спанікувати повстанців. Ранком провели там корінні труси.

30.03.48 р. в с. Чортория Вашківського р-ну 8 МГБістів робили засідку біля господарства Николайчука Захарія.

30.03.48 р. в с. Банилів Сторожинецького р-ну на хуторі Поляни 30 МГБістів протягом двох днів робили труси прилісних хат. Ніччю робили ряд засідок.

2. Арешти.

4.01.48 р. в с. Оршівці Кіцманського р-ну капітан Мартиненко заарештував Чернівчан Василину 55 р., дочок Одарку 14 р. і Наталку 11 р. Все майно сконфіскували.

4.01.48 р. в с. Валява Кіцманського р-ну органи МГБ заарештували за всипою «Вітра» Рокочого Василя 29 р., його дружину Марію, Нечая Олексу 45 р., дружину і синів Степана 19 р., Василя 17 р., Коршівську Ярину 40 р., її дочку Домну 20 р., сина Дмитра 18 р., Суша Василя 50 р., його дружину Ярину 48 р., дочку Марію 20 р.

9.01.48 р. в с. Гаврилівці Кіцманського р-ну л-нт МГБ Рульов з істребітелями заарештував Гафійчука Филимона 56 р., Бойчук Варвару 48 р. Арештованим дозволено взяти із собою збіжжя та дещо з хатніх речей.

9.01.48 р. в с. Іванківці Кіцманського р-ну л-нт Рульов заарештував Мельничука Василя 42 р. за те, що не пішов до лісорубки.

9.01.48 р. зголосився з повинною підпільник «Чумак» (Семенюк Юрій, нар. 1927 р. в с. Василів Заставнянського р-ну), який був в охороні райпровідника «Месника». Внаслідок його всипів заарештовано багато людей в Заставнянському р-ні.

10.01.48 р. в с. Ставчани Кіцманського р-ну л-нт Назаров арештував Потаповича Леонтія 50 р. (учитель), підозрюючи його у веденні антирадянської пропаганди.

11.01.48 р. в с. Брідок Заставнянського р-ну органи МГБ заарештували Шастала Миколу 50 р., його дружину Марію 45 р., двох синів Манолія 27 р. і Василя 14 р. В його хаті впали повстанці «Максим» і «Пугач».

11.01.48 р. в с. Митків Заставнянського р-ну органи МГБ заарештували сім'ю Микитей, де впав окружний референт сл. п. «Кривоніс» – «Петро».

15.01.48 р. в с. Оршівці Кіцманського р-ну органи МГБ заарештували Мендришору Миколу с. Василя 24 р. за те, що під час нім. окупації був на Галичині.

20.01.48 р. в с. Гаврилівці Кіцманського р-ну л-нт Рульов з істребітелями заарештував Бойчук Ярину ж. Миколи 58 р., Мартинюк Марафту д. Андрія 23 р., Мартинюка Василя с. Олександра 25 р., Бойчук Лідію 29 р., Мироняка Івана 60 р. і Косменка Степана с. Олекси 34 р., Федорюка Федора 56 р., підозрюючи їх у зв'язках з повстанцями. Після 5-ти днів всіх звільнено.

22.01.48 р. в с. Станівці Долішні Вашківського р-ну на хуторі Чорлої органи МГБ заарештували Савескула Михайла 27 р., Савескул Домну 20 р., Лисака Миколу 40 р., Гаврилюка

Миколу 28 р. Після двох днів звільнено Лисака Миколу, після двох тижнів по переслуханню і тортурах звільнено Савескула Михайла і Гаврилюка Миколу. Савескул Домну відпроваджено до Чернівців. Того самого дня органи МГБ заарештували Костецьку Параску 22 р. і Куташ Настю 20 р. Після двох тижнів їх звільнено.

24.01.48 р. в с. Станівці Долішні Вашківського р-ну органи МГБ заарештували Шевчука Михайла 30 р., Чуньківського Онуфрія 29 р., Яцка Михайла 38 р., Собка Юрія 27 р., Яцко Юстину 36 р., Старощук Катерину 65 р. і її дочку Марію 20 р. Після двох тижнів всіх звільнено.

9.02.48 р. в с. Чортория Вашківського р-ну органи МГБ заарештували Николайчука Онуфрія 67 р., його дружину Катерину 65 р., Журавля Теодора 44 р., Семчук Олену 56 р., Мицика Дмитра 36 р. Останнього відправлено до Чернівців, а всіх інших після слідства звільнено.

24.02.48 р. в с. Стара Жадова Сторожинецького р-ну органи МГБ заарештували Боднарюк Параску, підозрюючи її у зв'язках з повстанцями. Після тижневого слідства її звільнено з тим, що видасть двох повстанців.

24.02.48 р. в с. Лукавці Горішні Вижницького р-ну на хуторі Вовчинець органи МГБ заарештували Проданюка Миколу, Клима Віктора і Кравчука Юрія 45 р., після трьох днів Проданюка звільнено, а останніх відправлено до Чернівців.

5.03.48 р. в с. Волока Вашківського р-ну органи МГБ заарештували Поклітаря Володимира, внаслідок всипи Чувіна – «Старого», що доставляв з пошти газети для повстанців.

6.03.48 р. в с. Лукавці Долішні Вижницького р-ну на хуторі Вовчинець органи МГБ заарештували Фівку Миколу і Проданюка Миколу, підозрюючи їх у зв'язках з повстанцями. Після трьох днів їх звільнено.

10.03.48 р. в с. Волока Вашківського р-ну органи МГБ заарештували Смикала Юрія 65 р., Білокучму Дмитра 55 р., Дмитращука Юрія 36 р. Після слідства їх звільнено.

13.03.48 р. в с. Волока Вашківського р-ну органи МГБ заарештували Коляску Деонизія, якого засуджено на 25 р. тюрми за те, що доставляв повстанцям набої (всип «Старого»).

3. Звірства.

14.02.48 р. в с. Банилів Сторожинецького р-ну до сільради привезли забитого запільника Германа Юрка. Місцеві істребітелі на очах большевиків копали тіло, плювали, кололи багнетами, стріляли з крісів та автоматів так, що з тіла осталась купа м'яса.

III. Колгоспи

Методи затягання селянства у колгоспи.

1. Відібрання найкращих полів: в с. Іспас, Мілієве Вижницького р-ну, Банилів, Вашківці, Замістя Вашківського р-ну, Суховерхів, Ошихліби, Витилівка Кіцманського р-ну, Кучурів Малий, Горошівці, Добринівці Заставнянського р-ну, Бочківці, Колінківці Хотинського р-ну. У всіх селян-одноосібників забрали найкращі землі, а про новий наділ землі більша частина селянства нічого не знає. Тому багато землі цього року стоїть облогами.

2. Найширше стосований метод тиску – це переводження з другої групи до третьої, до четвертої, що різко підвищують розміри хлібоздачі. Напр., четверта група від одного гектара загальної площі має здати 7 цнт хлібоздачі. В с. Драчинці Старі Вашківського р-ну минулого року в четвертій групі було 20 господарств. Зараз до четвертої групи переведено 111 господарств, в с. Глинниці Вашківського р-ну до четверті групи переведено 50 господарств.

3. Шантаж органами МГБ.

У с. Самушин Заставнянського р-ну л-нт МГБ Ведерніков вечором, кого стрічає на дорозі, виб'є порядно і залякує: «Якщо завтра не подаш заяви до колгоспу, то я тебе заарештую». В с. Бережниця Вашківського р-ну капітан МГБ Утрічев залякує селян вивозом, він сказав одному господареві: «Тут руська земля, ми тебе звідси вивеземо, бо ти гуцул».

В с. Зеленів Вашківського р-ну органи МГБ заарештували около 20 осіб, до яких заходили повстанці (всип «Летуна»). Іншим селянам, до яких він заходив, запропоновано вибирати: або йти в колгосп, або до тюрми. Залякане населення вибирає першу можливість.

В с. Топорівка Садгірського р-ну арештами проведено суцільну колективізацію. Влітку 1947 р. в цьому селі було арештовано більш як 80 осіб, яких звільнено за умови, що вступлять в колгосп. Таким способом в с. Топорівка понад 3 тисячі господарств загнано в три колгоспи.

В с. Стара Жучка Садгірського р-ну в грудні 1947 р. органи МГБ заарештували понад 50 осіб, з яких половину звільнили з тим, що вступлять у колгосп.

В с. Іспас Вижницького р-ну уповноважений з райкому партії грозив населенню вивозом на Сибір, якщо не вступлять в колгосп.

Треба зазначити, що опір населення меншає. Надія на те, що весною наступить воєнний конфлікт, замала. Це разюче вплинуло на опір населення. Багато одноосібників, навіть під відносно невеликим тиском, були загнані в колгосп.

Бувають випадки, що з деяких сіл селяни-одноосібники втікають у міста. Напр., з хутора Липовани Вижницького р-ну перейшло жити в м. Чернівці около 30 найбагатших господарів, із с. Дорошівці Заставнянського р-ну – 4 родини, із с. Мигове Вижницького р-ну і з інших сіл втікають одинцем, зокрема в подільських селах помічається великий відплив молоді до міст (школи, фабрики, заводи).

В м. травні 1948 р. в с. Банилів Вашківського р-ну завезено в кооперативу мануфактуру, взуття, які продавали виключно колгоспникам. Одноосібникам – членам ССТ цих товарів не продавали, їм казали: «Вступи до колгоспу, а опісля купуй».

IV. Комсомол

1. Найбільшу увагу большевики звернули на місцеву молодь, різноманітними способами вони втягають її в комсомол. Для цього дуже широко вживають залякування відправкою на роботу на Донбас, або кажуть, що хто вступить до комсомолу, того не заберуть в Донбас. Інших, намічених до вступу в комсомол, коли вони відмовляються, цілими днями тримають замкненими в сільраді (Хлівище Кіцманського р-ну), залякують їх вивозом на Сибір, мовляв, що хто не хоче вступити в комсомол, той противник держави (Топорівка Садгірського р-ну, Валява Кіцманського р-ну). Майже в кожному селі існують комсомольські організації. В деяких селах (Валява Кіцманського р-ну) начислюється зверх 30 комсомольців. В райосередках по 500 комсомольців (Кіцманський – 600). Із загального числа комсомольців приблизно 30% беруть активну участь у роботах комсомолу, всі інші фігурують тільки у списках, і їхня діяльність зводиться тільки до сплачування членських вкладок, а декотрі і цього не виконують. Багато комсомольців не здають собі справи з того, що таке комсомол, але їх тиснули записатись, вони записалися. В часі кампанії хлібоздачі більш активні комсомольці ходили навіть деякі озброєні по хатах і допомагали большевикам стягати зерно і інші продукти (Гаврилівці Кіцманського р-ну). В січні і лютому 1948 р. допомагали виганяти людей на лісорубку. Вони допомагали і допомагають большевикам організувати по селах колгоспи і закріпачувати селян. В с. Старосілля Кіцманського р-ну організатор і голова колгоспу комсомолець Леник Корниль, в с. Кліводин Кіцманського р-ну ініціатором організації колгоспу – секретар комсомолу Кулик Одокія. Деякі комсомольці добровільно зобов'язалися слідкувати за повстанцями і доносити про людей, що їм сприяють. На донос секретаря комітету комсомолу в с. Звенячин Заставнянського р-ну Слободяна впав районний провідник «Месник». В Кіцманському р-ні число первинних комсомольських організацій дійшло до 70. У партшколі вчиться 50 комсомольців. По селах району створено 70 комсомольських політгуртків, які фактично нічого не роблять.

2. Піонери.

Піонерські організації існують по всіх школах. У піонерські табори стараються підступом втягнути найкращих учнів. У деяких школах і класах до піонерів зачислено всіх учнів, не питаючись їх згоди (5 кл. НОШ с. Ошихліби, 6 кл. НОШ с. Лужани Кіцманського р-ну).

V. Адміністрація

Большевицька адміністрація у жовтні, листопаді і грудні 1947 р. мимо того, що більшість селян виконали план хлібоздачі, ограбила до решти від селян останки зернових культур. В с. Колінківці Хотинського р-ну в Романюка Дмитра (3 га поля), що закінчив план хлібоздачі, давши 12 цнт. зерна, заграбували в нього ще 8 цнт добірного зерна, в Гудзуватого Василя (2 га поля), що виконав план хлібоздачі 6 цнт, потім ще здав три цнт зверх плану. В нього ніччю 13 жовтня 1947 р. заграбували все те зерно, яке залишив для посіву. В с. Бочківці Хотинського р-ну земгромада, де головою Петро Яков, що налічує 119 дворів і 200 га поля, здали 200 цнт зверх плану зерна. Уповноважені по хлібоздачі в кого знайшли, то заграбували все зерно, без огляду на те, що даний господар викінчив план хлібоздачі. Хто не міг або не хотів виконати наложену на нього хлібоздачу, в того забрали ввесь хліб або арештували і конфіскували все майно. Внаслідок такого грабунку хліба більшість господарів залишилась без насіння (пшениця, жито, ячмінь), і їх поля залишились незасіяними. Для власного прохарчування залишилась тільки картопля і кукурудза. По деяких селах не вистачить навіть кукурудзи та картоплі до нового врожаю. Напр., Горошівці, Боянчук, Добринівці Заставнянського р-ну вже відчувають гострий брак хліба. Паралельно з грабунком хліба ішов грабунок картоплі, молока, м'яса та інших харчових продуктів. Для стягування цих продуктів з району призначено по 2-4 солд. на кожне село, що кожного дня лазили з хати до хати, натискаючи селян те все здавати. Зараз роблять на селян особливий тиск здавати ці продукти в рахунок поставок на 1948 р. Найбідніший селянин, що не мав навіть 1 га поля, одержав зобов'язання здати 30 кг м'яса. Від господаря, що лише має одну корову, жадають 200-400 л молока, через що зараз число корів на селах в середньому виносить 1/3 числа, що виносило за румунської окупації. Зате є великий попит на кози, від яких поки що не жадають здавати молоко.

Кампанія заготівлі та вивозу лісу почалась у листопаді 1947 р. Заставнянський і Садгірський р-ни були призначені до вивозки і заготовки лісу в ліси Заставнянського, Хотинського і Садгірського р-нів, а Кіцманський був призначеним в ліси Сторожинецького р-ну (Гільче), для цієї роботи були здемобілізовані істребітелі, партійні, комсомольці і ввесь сільський актив, що раз у раз ходили хатами і виганяли людей в ліс. Всі, що закінчили план лісорубки, були придержані в лісі і примушені прийняти зобов'язання дальше рубати і вивозити дерево. Деякі чоловіки, жінки та дівчата, які насильно вигнані до роботи, втікали з ліса, крилися в селі, поки не притихла гонитва до лісу, щоб таким способом звільнити себе на якийсь час від примусової каторжної роботи. На пострах за зрив лісорубки деяких судили, напр., в с. Новосілля Кіцманського р-ну Глібку Василя засудили на 10 р. тюрми, в с. Старосілля цього ж р-ну Вернигору Хризона на 8 р. тюрми, Пономарюка Захарія на 5 р. тюрми.

Найбільшої уваги і старань доклали большевики для того, щоб по всіх селах втягнути селян насильно до колгоспу. Наложили на селян, що мають більше 2 га землі, величезну хлібоздачу, що доходила в деяких до 20 цнт від 1 га поля. Коли хто відповідав, що не має змоги виконати наложену хлібоздачу, казали йому: «Вступай до колгоспу і будеш звільнений від хлібоздачі». Нарешті, коли і вступив до колгоспу, від хлібоздачі не звільнили, а примусили викінчити хлібоздачу і ще до колгоспу дати насіння різних культур у належній кількості зданої землі до колгоспу, по селах большевики говорили, що хто вступить до колгоспу, буде звільнений від лісорубки. Але на другий день після вступу до колгоспу виганяли в ліс (Іванківці,

Гаврилівці Кіцманського р-ну). Людям казали: «...До колгоспу, а як ні, то на Донбас або в ліс». Особливий тиск вступати до колгоспу роблять на тих, що мають коні, віз, плуг, борони і ін. сільськогосподарський інвентар, бо це все віддається разом з заявою до колгоспу. Таких людей визивають до сільради, а часом замикають на 2–3 дні (Чорнівка Садгірського р-ну).

Сьогодні, майже по всіх подільських селах існують колгоспи. У Кіцманському р-ні тільки в с. Давидівці, Реваківці та Пядиківці ще колгоспів немає. В с. Топорівка, Рідківці Садгірського р-ну і Кучурів Малий Заставнянського р-ну створено по три колгоспи. В с. Витилівка Кіцманського р-ну на 280 господарств тільки 20 не в колгоспі. Вступають до колгоспу лише ті, що мають більше 2 га землі, бо не бачать іншого рятунку від нового грабунку 1948 р. Землю для ланів колгоспу вибирають найкращу, найродючішу, а селянам-одноосібникам дають віддалену від села або таку, що споконвіку не бачила плуга.

В колгоспах є визначена норма праці, виконання якої зараховується як трудодень. Колгоспник мусив за нормою намолотити 2 і півцентнера соняшника, що вимагало 3 дні праці (колгосп «Червона зірка», с. Іванківці Кіцманського р-ну). В деяких колгоспах за тиждень праці колгоспник заробляє два трудодні (кол. ім. Хрущова, с. Витилівка; кол. «Новий шлях», с. Ошихліби Кіцманського р-ну).

В лютому 1948 р. до кожного району приїхали делегати Донбасу набирати людей на роботу. Для цього по селах були виготовлені повістки і вручені людям молодого віку, призна-ченим до відправки на Донбас, по інших селах були виготовлені списки річників 1928–29–30-го і за умови, що нібито їх беруть до війська. Визивали до району, щоб звідси відвезти на Донбас. Та такий обман не вдавався, бо ніхто з намічених людей не з'явився на збірку, а кожний, хто вважав себе зачисленим кандидатом транспорту на Донбас, почав критися. Тоді були пущені в рух міліція, істребітелі, комсомольці, що почали виловлювати тих людей. Кого зловили, запирали до темниці і по 2–3-ох днях, коли вже було 15–20 чол., під конвоєм відправляли до району, а звідти до Чернівців. По дорозі ці люди дальше втікали додому. Хлопці та дівчата, налякані Донбасом, вступали до роботи на різних підприємствах в м. Чернівці, вступали до різних шкіл або продовжували критися. Людоловлення на Донбас триває.

VI. Про червоноармійців

Від 23-28 січня 1948 р. через м. Кіцмань, села Суховерхів, Давидівці в напрямі Городенки переходила артилерійська частина Прикарпатської округи. Це військо під час переходу робило різні вправи на полях, в лісах протягом 4 днів, квартирували по селі у хатах. В с. Суховерхів Кіцманського р-ну майже не було хати, де б не було кілька солдатів. При цій нагоді селяни вели розмови з ними на різні теми. В розмовах віддзеркалюються червоноармійські настрої. Солдати, що квартирували в одного господаря, питали його, чи в селі є бандерівці, на що він відповідав: «Вони борються за самостійну Україну, не хочуть радянської влади, і ми не хочемо її, ну что здєлаєш».

У другого господаря солдати говорили, як вони одного разу мали бій з бандерівцями і вкінці мусили відступати, бо деякі солдати почали переходити на сторону бандерівців і створилася ціла революція (примітка – вигадка).

В іншого господаря солдати оповідали, як 5 солдатів були в полоні у повстанців. Повстанці роззброїли їх і сказали, що коли хочуть, можуть оставатися з ними, а коли ні, то хай собі ідуть до своїх частин. – «І от дуракі, – каже один солдат, – пішли і получили по 7 годов тюрми, лучше їм було остатися при бандерах».

В с. Давидівці Кіцманського р-ну солдати, що квартирували в одного господаря, говорили: «На Галичині є дуже багато бандерівців, та наших забирають у полон, роззброюють і випускають на волю, а партійних убивають». Другі солдати говорили до селян: «Бандери мають

хорошу зброю, гарно одягнені, тільки мало мають машин». Інші знову говорили: «Війна буде дуже скоро. Вона буде тривати дуже коротко, бо коли тепер у спокійний час є багато бандерів, то під час війни усе піде в бандери і буде їх стільки, що вони в середині покінчать скоро з радянською владою».

Подібних розмов було дуже багато про наш рух.

Були розмови іншого характеру, як, напр., в с. Давидівці Кіцманського р-ну в одного господаря говорили про грошову реформу. Один з них сказав: «Колись були й українські гроші». – Господар йому на це: «Як були українські гроші, так повинна була бути і якась відзнака на них інша». Солдат відповідає: «Так була. На грошах був тризуб – чи знаєте ви, що то є тризуб і як він виглядає». Господарі відповідали, що не знають. Тоді солдат на столі олівцем закреслив тризуб, кажучи: «Тризуб – це був український державний герб, і ось як він виглядає». Тоді звернувся до л-нта, який разом з ним квартирував, зі словами: «Товариш л-нт, бачите, як виглядає тризуб».

В с. Суховерхів Кіцманського р-ну солдат, що квартирував у одній хаті, сказав: «Служу в цій армії і служу і, поки комунізм, мушу служити, але скоро скінчиться з комунізмом, і я закінчу свою службу». Один солдат хотів купити зернят соняшника для лущення. Коли господар відповів, що немає, бо здав державі, солдат сказав: «А ти нащо здав, треба було не здавати. Я б нічого не здав». Всі такі розмови солдатів дуже детально вплинули на народ.

VII. Впали на полі слави

4.01.48 р. в с. Валява Кіцманського р-ну в господаря Рокочого Василя загинула геройською смертю революціонерка-друкарка «Марина» (Курчак Єлизавета, нар. 1926 р. в с. Старі Драчинці Вашківського р-ну).

Досвітком за всипою «Вітра» до цього села 4-ма машинами приїхали большевики арештувати людей. При арештуванні проводили труси і в сусідніх хатах арештованих. Господар, де квартирувала «Марина», не був всипаний, бо «Вітер» про нього не знав. Большевики, які прийшли перевіряти хату цього господаря, застали «Марину». Вона, не гаючи часу, розірвалася гранатою і поранила одного большевика, господаря заарештували.

11.01.48 р. в с. Брідок Заставнянського р-ну в 12-ій годині дня впали від ворожих куль кущовий «Максим» (Котик Манолій, нар. 1911 р. в с. Брідок Заставнянського р-ну) і бойовик «Пугач» (Вакарюк Іван, нар. 1914 р. в с. Самушин Заставнянського р-ну), яких застукали большевики в криївці господаря Шастала Миколи.

В 7-ій год. ранку більша група большевиків робила сильні труси в господаря Шастала, шукаючи криївки з повстанцями. При трусах зривали підлоги, копали землю в будинках і на подвір'ї, поки не знайшли в стайні криївку. «Максим» і «Пугач» в той час були на стриху. Большевики зразу позалягали і якийсь командир крикнув: «Максім»! Здайсь, что болтаєшся». У відповідь посипались черги з автоматів повстанців і вибухи трьох гранат, від чого один большевик був убитий, а другий – ранений. Большевики відкрили вогонь, від чого загорілась стайня. Тіла повстанців повитягали зі згарища і відвезли до району. Господаря, збитого до непритомності, заарештували. 11.01.48 р. в с. Митків Заставнянського р-ну в боротьбі з большевиками загинув геройською смертю окружний референт СБ «Кривоніс» – «Петро».

На всип «Чумака» (зголосився 2.02.48 р.) 8 большевиків прийшли арештувати сім'ю Микитей, де квартирував сл. п. «Петро». Зразу зчинився нерівний бій, в якому від куль «Петра» паде большевицький капітан і один ст. сержант. Після цього відбирає собі життя безстрашний революціонер сл. п. «Петро». У бою були тяжко ранені дві хатні особи. Усіх їх арештовано. Тіло сл. п. «Петра» забрали до району, а звідси – до Чернівців.

15.02.48 р. в с. Рідківці Садгірського р-ну впали в боротьбі з ворогом кущовий «Лис» – «Комар» (Небеснюк Василь, нар. 1913 р. в с. Самушин Заставнянського р-ну) і бойовик «Ванька» (Гуменюк Василь, нар. 1914 р. в с. Валява Кіцманського р-ну).

Ранком повстанці «Ванька» і «Комар» зайшли до незнайомого господаря, щоб переквартирувати день. Господар відмовився прийняти їх на квартиру, коли побачив, що повстанці не відходять, а таки намагаються у нього квартирувати, він сказав, що зголосить до сільради. Повстанці господаря і господиню придержали в хаті і залишились квартирувати. Але малий хлопець того господаря пішов до сусіда і сказав, щоб той зголосив до сільради, що в них квартирують повстанці. За короткий час приїхали до села автомашиною большевики, які разом з місцевими істребітелями обступили хату, в якій квартирували повстанці. В нерівному бою повстанці застрілили одного істребітеля, рівно ж самі полягли геройською смертю. Їх тіла забрано до району.

22.02.48 р. в с. Витилівка Кіцманського р-ну загинув в боротьбі з большевиками бойовик «Борис».

«Борис» квартирував в одного господаря в хаті. На донос одного агента перед вечором до села приїхала автомашина большевиків, які обступили хату, де квартирував бойовик «Борис». Большевики зо всіх сторін обстрілювали хату. Повстанець «Борис» вискочив з хати, де недалеко на городі був перетятий кулеметною чергою. В хаті тяжко поранили господаря і секретаря сільради, які вкоротці померли.

23.02.48 р. в с. Хрещатик Заставнянського р-ну в боротьбі з большевиками впав райпровідник Заставнянщини «Лев» – «Месник» (Гайдей Георгій, с. Василя, нар. 1922 р. в с. Дорошівці Заставнянського р-ну).

Після відправи «Білого» і «Грізного» в терен з дорученням, він заквартирував у порожній хаті. Його там запримітив секретар комітету комсомолу с. Звенячин Заставнянського р-ну Слободян. На його донос до села приїхали 2-ма автомашинами та підводами з району большевики. Відразу обложили село і почали обстрілювати хату, де квартирував «Месник». Він вискочив з хати, відстрілюючись, почав підступати, але був поранений кулеметною чергою в живіт, після чого дострілився власною кулею. Большевики розібрали його до білизни і труп відвезли до району. Секретар райкому партії Місюренко труп штовхав ногами і приговорював: «Оцей шастався по всіх закутках району». Після довших знущань труп вдягнули в нім. уніформу, на груди начіпляли нім. орденів і так фотографували, але без руки, бо урвали при знущанні.

8.03.48 р. в с. Старосілля Кіцманського р-ну впав геройською смертю райпровідник Садгірщини «Юрась» – «Євшан» (Майданський Кость, нар. 1923 р. в с. Рогізна Садгірського р-ну), кущовий «Майдан» (Пилипчук Юрій, нар. 1921 р. в с. Борівці Кіцманського р-ну)* і бойовик «Мирон» (Шупеня Іван**, нар. 1910 р. в с. Шишківці Кіцманського р-ну). Оточені зо всіх сторін большевиками, відстрілювались до останнього, аж поки їх не стало в живих. Райпровідник Кіцманщини «Остап» – «Денис» (Кантимір Василь, нар. 1923 р. в с. Шубранець Садгірського р-ну) знаходився разом з упавшими повстанцями. В бою важко поранений і забраний до чернівецького шпиталю, де й помер.

Вищезгадані повстанці заквартирували в одного господаря на стайні. Другого дня до села з області прибуло військо, що ніччю на переходах робило засідки. Перед вечором це військо з сільськими істребітелями оточили господарство, де квартирували повстанці, і відкрили сильний вогонь по стайні. Повстанці вибігли на город і хотіли прорватися з оточення,

*Насправді загинув кущовий «Борець» (Федоряк Георгій, нар. 1918 р. в с. Борівці Кіцманського р-ну).

**Ред.

де і впали від ворожих куль. Зі сторони большевиків теж були убиті. Тіла повстанців «Євшана», «Майдана» і «Мирона» закопали на кінському цвинтарі, де з промовою виступав перед великою масою людей член КП(б)У Ілюк. Він всіляко очорнював наш рух і сказав: «Ці бандити не гідні, щоб їх закопати, їх треба залишити наверху, щоб собаки розтягали їх тіла». Населення, що дивилось на повстанців, між собою говорили: «От, які гарні хлопці, яка шкода». Інші зі слізьми на очах тільки важко зітхали.

VIII. Різне

Від 23.01. по 28.01.48 р. з м. Чернівці в напрямі м. Городенка через Кіцмань, Суховерхів, Давидівці, а також в напрямі м. Снятин через Ставчани, Іванківці Кіцманського р-ну переходила артилерійська частина Прикарпатської воєнної округи з танками й гарматами, й зенітними установками, й іншим тяжким озброєнням. Під час переходу військо робило вправи по полю, лісах. Копали скопи, наступали одні на одних, стріляли з гармат, мінометів і кулеметів. У яке село заходили, то закладали телефони, обкопували і маскували танки й гармати. Цілий час був безупинний рух військових автомашин по шосе, що перевозили ці війська. Квартирували по селянських хатах і з населенням поводилися дуже привітно.

На початку січня 1948 р. майже в кожне село приїхало 3 і більше сім'ї репатрійованих з Румунії українців. Із собою привезли майна скільки, як колись мав добрий господар. В м. Чернівці від їх транспорту відчепили вагон зі свинями, який большевики забрали для себе. Всі вони дуже невдоволені, що приїхали сюди. Всі вони говорять, що як вибухне війна, то вони назад повернуться у свої сторони.

14.02.47 р. в с. Клокічка Кіцманського р-ну уповноважений істребітелів Пашішняк Іван на шосе уночі застрілив 12-річного хлопця Вакарчука Пилипа за те, що той посвітив на нього лямпкою.

В лютім 1948 р. в м. Чернівці большевицькі поліційні органи заарештували 10 студентів Чернівецького університету, при яких знайдено революційні листівки.

В м. Чернівці протягом січня і лютого 1948 р. невідомі особи убили 1 майора, 2 капітани і 3-4 л-нти поліційних органів.

СЛАВА УКРАЇНІ! ГЕРОЯМ СЛАВА!

Постій, червень 1948 р. (М.)

Оригінал. Машинопис.

Сергійчук В. Український здвиг: Прикарпаття. 1939-1955. – К.: Українська Видавнича Спілка, 2005. – С. 609-630.

2.4. ДОКУМЕНТИ ПРО ТЕРОР НІМЕЦЬКОЇ ЗОНДЕРКОМАНДИ 106 ТА РУМУНСЬКОЇ ОКУПАЦІЙНОЇ ВЛАДИ НА ТЕРИТОРІЇ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ В 1941-1944 РОКАХ

(Матеріали подаємо за виданням: Люди остаются людьми. Вестник. Свидетельства очевидцев. – Черновцы, 1996. – Вып. 5. – С. 61-72).

№ 56

УБИЙСТВА ЕВРЕЕВ В ИЮЛЕ–СЕНТЯБРЕ 1941 г.

Область была оккупирована румынскими войсками 2-7 июля 1941 г., в том числе Черновцы - 5 июля, Хотин – 6 июля. С момента вступления на территорию области румынские солдаты и их пособники из местного населения стали в широких масштабах совершать убийства евреев. Согласно материалам ЧГК (Черновицкой городской комиссии по расследованию злодеяний, нанесенных румынско-немецкими захватчиками. – *Ред*.), только в июле на территории области в совокупности было убито 11347 евреев. По городам и районам они распределяются следующим образом[1]:

г. Черновцы	6000
г. Хотин	558
г. Сторожинец	400
г. Герца	60
Сторожинецкий район	801[2]
Сокирянский район	1124[3]
Кицманский район	325
Черновицкий район	35
Вижницкий район	156
Вашковецкий район	543
Глубокский район	100
Кельменецкий район	58
Хотинский район	67
Новоселицкий район	901
Садгорский район	219

Данные по Черновцам представляются завышенными, в то время как по Хотину – заниженными. Альтернативные данные следующие[4]:

Черновцы – 2300 Хотин – 2000
Сторожинец – 315[5] Герца – 100[6]

[1]Подсчитано по: ЦГА РФ, ф. 7021, оп. 79, дд. 67-83.

[2]В том числе 634 в лагере в с. Чудей: около 500 из с. Чудей, остальные были пригнаны из окрестных сел (Ижешты, Красноильск, Краснопутна, Красношора-Нова). По другим данным в с. Чудей 3 июля 1941 г. было убито 450 евреев (см. Carp M. Op. cit., p. 29).

[3]В том числе свыше 1000 евреев 13-15 июля по дороге из Сокирян в Брычаны, т.е. в основном на территории Бессарабии.

[4]Carp M. Op. cit., vol. 1, p. 26.

[5]По данным ЧГК - 400.

[6]Убиты 5 июля 1941 г. (см. Carp M. Op. cit., vol. 3, p. 31).

В августе 1941 г. в области было убито 984 еврея[1], в том числе в Вашковецком районе 427[2], Заставнянском – 57[3] и по дороге из Хотина в Сокиряны – 500.

В сентябре в области было убито 65 евреев – в с. Кабин Вашковецкого района[4].

В совокупности в области в июле-августе и в сентябре 1941 г. было убито 12396 евреев.

№ 57

ДЕПОРТАЦИЯ ЕВРЕЕВ ЗА ДНЕСТР В ИЮЛЕ 1941 г.

Одновременно с убийствами евреев румынские оккупационные власти стали производить их концентрацию в лагерях и гетто. Такие лагеря и гетто в первой декаде июля были созданы в Новоселице, Сторожинце, Вашковцах, Вижнице, Герце, Лужанах, Чудее, Ст. Жадове, причем в них помещались не только местные евреи, но и евреи из ближних и дальних окрестностей. Так, в Сторожинец 10 июля были пригнаны 2500 евреев из Банилы, Буденца, Жадовы, Берегомета, Панки, Череша[5].

Произведя концентрацию, румыны со второй декады июля приступили к очистке области от евреев путем их депортации за Днестр. Началась депортация 13 июля с евреев Сокирянского и Кельменецкого районов. 18 июля румыны попытались переправить на территорию, оккупированную Венгрией, евреев из Лужан, а когда это им не удалось, погнали их на восток[6]. 20 июля погнали на восток евреев из Новоселицы, 23-26 июля – из Сторожинца и Вашковцов, 1 августа – из Хотина[7]. Евреев первых двух районов румынам удалось вместе с евреями северных районов Молдавии в конце июля переправить через Днестр в Винницкую область. Евреи же остальных районов были пригнаны к Днестру в начале августа, когда немцы уже приняли меры к предотвращению их переправы и поэтому переправить евреев в Могилев-Подольский оказалось невозможным, что явилось причиной убийства румынскими жандармами части евреев. Так, в ночь с 4 на 5 августа близ г. Атаки (Молдавия) были расстреляны 210 евреев из 300, составлявших колонну из уезда Сторожинец[8], а 6 августа жандармы из 23-й полицейской роты расстреляли и сбросили в Днестр еще 200 евреев[9].

Основная масса евреев была помещена в лагеря, созданные в Северной Бессарабии. О приведших к этому событиях мы узнаем из донесений претора 2-й румынской армии подполковника Ж. Поитевина главному претору генералу И. Топору. Так, 5 августа Поитевин доложил по телефону, что в «ночь с 4 на 5 августа с.г. по шоссе Липник–Атаки прошли примерно 20 тыс. евреев из Хотина и Сторожинца. Переправить их в Могилев невозможно, так как

[1]Подсчитано по: ЦГА РФ, ф. 7021, оп. 79, дд. 68, 70, 74.

[2]В с. Костинцы 6.08.1941 г. - 381 (расстреляны командой СС в составе 15 человек), в с. Драчинцы в начале августа – 46.

По другим данным в селах Костешты и Глинница примерно 350 евреев были убиты уже 5 июля 1941 г. (Carp M. Op. cit., p. 31).

[3]Из сел Боянчук, Юркивцы, Ржавинцы, Горошивцы; расстреляны в конце августа 1941 г.

[4]ЦГА РФ, ф. 7021, оп. 79, д. 70, л. 2, 30.

[5]Carp M. Op. cit., p. 78.

[6]Государственный архив Черновицкой области, ф. Р-653, оп. 1, д. 62, л. 1.

[7]Carp M. Op. cit., p. 79-81.

[8]Carp M. Op. cit., p. 65.

[9]Донесение инспектора жандармерии в Кишиневе полковника Мекулеску от 13.08.1941 г. (Carp M. Op. cit., p. 70).

немцы не разрешают. Отдан приказ об их возвращении соответствующим легионам. Прошу приказать инспектору в Черновцах прекратить эвакуацию евреев»[1]. Согласно его же донесению от 8 августа в зоне Липник–Атаки собралось около 25 тыс. евреев «по происхождению из уездов инспектора в Черновцах», «легион Сороки не имеет возможности их кормить», в связи с чем Поитевин предложил «приказать инспектору в Черновцах забрать евреев из зоны Липник–Атаки, организовать лагерь в уезде Хотин и кормить их за счет местных евреев»[2]. В этот же день инспектор жандармерии в Черновцах полковник Мынекуцэ информировал генерала Топора, что в «Секурянах, уезд Хотин, и в Атаках, уезд Сороки, сконцентрированы евреи из следующих уездов: Хотин – 3340, Рэдэуци – 4113, Сторожинец – 13852, лагерь Вижница – 1820, Черновцы – 15324, всего 27849. Кроме того, из уезда Хотин уже переправлены через Днестр 20000»[3]. 10 августа он же доложил, что вышеуказанные евреи интернированы им в трех лагерях: в Сокирянах – 17 тыс., в Бырнова – 3 тыс. и в Бербени – 2 тыс. «Остальные находятся в районе жандармского легиона Сороки в Атаках и примерно 10000 за Днестром: многие евреи не имеют денег и обречены на голодную смерть»[4]. На следующий день евреи из Бырнова и Бербени были переведены в Сокиряны. Согласно донесению Мынекуцэ от 11.08.1941 г. количество евреев в Сокирянах вследствие этого возросло до 20852, в том числе из г. Хотин – 3800, из г. Новоселица – 2800, уезда Хотин – 6625, г. Сторожинец – 1100, уезда Сторожинец – 3180, г. Герца – 1200, уезда Черновцы – 977, г. Рэдэуци – 520, уезда Рэдэуци – 580[5]. Поскольку прокормить такую массу евреев было невозможно, Мынекуцэ предложил для части евреев создать лагерь в другом месте. Главный претор 15.08.194 г. распорядился о создании такого лагеря в Единцах (Молдавия), куда была переведена примерно половина евреев из Сокирян: на 23.08.1941 г. в Единцах находилось 11762 еврея, а в Сокирянах осталось 10356[6]. Согласно донесению Мынекуцэ от 1.09.1941 г., в Единцах имелось 12248 евреев, в Сокирянах – 10201, в том числе 1698 евреев из Липкан, которые эвакуировались с русскими за Днестр и которых немцы вернули в Бессарабию[7].

Кроме лагерей Сокиряны и Единцы на 1.09.1941 г. евреи находились также в следующих местах[8]:

г. Черновцы –	49497
уезд Сторожинец –	4312
г. Хотин –	559
Всего:	54368

Таким образом, за июль – август 1941 г. количество евреев в области уменьшилось примерно на 25 тыс., причем примерно 7,5 тыс. из них были убиты.

[1]Carp M. Op. cit., p. 97.
[2]Ibidem, p. 98.
[3]Ibidem, p. 97.
[4]Carp M. Op. cit., p. 101.
[5]Ibidem, p. 102.
[6]Ibidem, p. 107. Эти же цифры приведены в приказе главного претора от 4.09.1941 г. (см. Ibidem, vol. 1, p. 41). Согласно донесению инспектора жандармерии от 25.08.1941 г. на 24.08. в Сокирянах находилось 12345 евреев, в Единцах – 11894 (300 взяты на работу) (см. Радянська Буковина 1940-1945. Документи і матеріали. – Київ, 1967. – С. 197).
[7]Carp M. Op. cit., p. 114. По подсчетам коммунальных властей в Единцах было 11224 еврея, в Сокирянах - 8302 (см. Ibidem, vol. 1, p. 41).
По другим данным на 1.09.1941 г. в Сокирянах и Единцах имелось 20909 евреев (см. Ibidem, vol. 3, p. 42).
[8]Ibidem, vol. 3, p. 42.

№ 58

ДЕПОРТАЦИЯ ЕВРЕЕВ ОСЕНЬЮ 1941 г.

Переход к Румынии 1 сентября 1941 г. территории между Днестром и Южным Бугом позволил румынским оккупационным властям осуществить замысел, который не удался им летом 1941 г., а именно депортировать за Днестр всех евреев Бессарабии и Буковины. В середине сентября началась депортация евреев из Бессарабии, а 4 октября штаб главнокомандующего румынской армией передал комендатуре г. Черновцы приказ Антонеску о депортации в течение 10 дней всех евреев Буковины «в область восточнее Днестра»[1]. На основании этого приказа губернатор Буковины генерал Калотеску 10 октября распорядился о создании гетто в Черновцах и депортации евреев, которая началась 11 октября. В совокупности до 15 ноября 1941 г. из города было вывезено 28391 еврея[2].

После завершения "эвакуации" в области осталось (на 20 мая 1942 г.) 19725 евреев[3], в том числе:

г. Черновцы – 19521	уезд Сторожинец – 60
уезд Черновцы – 18	г. Хотин – 126

Таким образом, в октябре–ноябре 1941 г. за Днестр было "эвакуировано" более 53 тыс. евреев области.

В середине 1942 г. произошли новые высылки евреев. Так, из Черновиц 7, 14 и 28 июня в Винницкую область были "эвакуированы" соответственно 1000, 1000 и 2000 евреев[4], а 10 сентября – еще 500 евреев[5]. Размещены они были в селах Тростянецкого района. 19 августа 1942 г. примерно половина из них была передана немцам и вывезена за Буг для использования на работах; в 1942-43 гг. эти евреи были немцами расстреляны.

В совокупности в 1941-42 гг. за пределы области было депортировано примерно 74 тыс. евреев, из которых примерно 54 тыс. там погибли.

№ 59

ОБЩЕЕ КОЛИЧЕСТВО ИСТРЕБЛЕННЫХ ЕВРЕЕВ, УДЕЛЬНЫЙ ВЕС ЕВРЕЕВ В УНИЧТОЖЕННОМ МИРНОМ НАСЕЛЕНИИ[6]

Город, район	Уничтожено мирных граждан	В том числе евреи	Уд. вес евреев
г. Черновцы	6000	6000	100%
г. Хотин	1069	1069	100%
г. Сторожинец	400	400	100%
Черновицкий	54	40	74%
Герцаевский	68	60	88%

[1]Carp M. Op. cit., p. 143.
[2]Ibidem, p. 182.
[3]Carp M. Op. cit., p. 42, 182.
[4]Ibidem, p. 231-232.
[5]Люди остаются людьми. Вестник. Свидетельства очевидцев. – Черновцы, 1991. – Вып. 1. – С. 11.
[6]Подсчитано по: ЦГА РФ, ф. 7021, оп. 79, дд. 67-83. Не учтены: 93 человека, погибшие от бомб и снарядов, в том числе в Сторожинце 80 человек, а также 95 украинцев, убитые фашистскими пособниками в Вижницком районе (села Испас, Берегомет, Багна) после освобождения области в октябре 1944 г.

Город, район	Уничтожено мирных граждан	В том числе евреи	Уд. вес евреев
Вижницкий	252	156	62%
Заставнянский	84[1]	82	98%
Садгорский	221	219	99%
Новоселицкий	911	901	99%
Хотинский	120[2]	84	70%
Вашковецкий	1035	1035	100%
Глубокский	115	100	87%
Кельменецкий	99	58	59%
Путиловский	126	–	0%
Сокирянский	4000	3978	99%
Сторожинецкий	817	801	98%
Кицманский	336	325	97%
3 города, 14 районов	**15707**	**15308**	**97%**

С учетом отмеченных выше поправок и уточнений картина по отдельным городам, которых эти поправки касаются, выглядит следующим образом:

Город	Убито евреев по материалам ЧГК	Новый подсчет	±
Черновцы	6000	2300[3]	- 3700
Хотин	558	2000[4]	+ 1442
Сокиряны	3954	1798[5]	- 2156
			- 4414

Таким образом, на 4414 должно быть уменьшено как общее число жертв, так и число жертв-евреев. А это означает, что общее число жертв составляет 11293, а число жертв-евреев – 10892. Общие потери среди евреев области за 1941-1944 гг. составили примерно 65 тыс. человек: около 11 тыс. погибли на территории области и примерно 54 тыс. – за ее пределами, в основном в Винницкой области.

[1]С учетом 25 евреев из с. Погореловка, которые были угнаны 20.08.41 г. и убиты в Галиции (см. д. 74, л. 49).

[2]С учетом 27 евреев из с. Шиловцы, которые были убиты за пределами района и области: 12 – у Сокирян в сентябре 1941 г. и 15 – в Винницкой области (см. д. 82, л. 8).

[3]Согласно переписи 1930 г. в городе имелось 42932 еврея, в середине 1941 г. (при естественном приросте 20 человек на 1000 в год) – 52 тыс. На 1.09.41 г. в городе насчитывалось 49,5 тыс. евреев, т.е. за июль–август их количество уменьшилось на 2,5 тыс.

[4]Согласно переписи 1930 г. в городе имелось 5786 евреев, в середине 1941 г. – 7 тыс. (при приросте 20 человек на 1000 в год). На 1.09.41 г. в Хотине оставалось только 559 евреев, т.е. за июль–август их количество уменьшилось на 6,5 тыс. Депортировано было из города в августе 1941 г. – 4300 евреев (3800 находились в лагере Сокиряны и 500 были убиты по дороге в Сокиряны). Таким образом, в самом городе было убито 2 тыс. человек.

[5]В Сокирянах 9-10.07.41 г. было убито 98 евреев и 1700 в лагере в начале ноября 1941 г. Остальные евреи были убиты в ходе эвакуации за пределами области.

№ 60

Командующий полицией безопасности и СД
Оперативная группа при группе армий Юг
Оперативная команда 106 **Черновцы, 9 июля 1941**
В отдел 1Ц группы армий Юг

6 июля 1941 г. в 18 час. 15 мин. команда 106 прибыла в Черновцы, после того как днем раньше передовой отряд установил в городе связь с румынскими органами и позаботился о квартирах. Сразу после прибытия была установлена связь с компетентным комендантом – генерал-майором Длушански, а также с другими находящимися здесь румынскими органами, и началась чистка города от подозрительных в политическом отношении элементов.

7 с.м. начались аресты евреев и коммунистов на основании имеющихся розыскных списков и вновь составленных списков. 8 с.м. была проведена гросс-акция, в ходе которой был схвачен за небольшим исключением весь руководящий еврейский слой. На следующий день команда расстреляла примерно 100 еврейских коммунистов. Вместе с казнями евреев румынским вермахтом и полицией в совокупности в течение 8 и 9 с.м. было расстреляно свыше 500 евреев. Подкоманда была направлена в Хотин для чистки этого населенного пункта. Сообщение от нее еще не получено.

Командир оперативной команды 106 штурмбанфюрер СС **Перстерер**

Копия верна: **майор Ризен**

№ 61

Шеф полиции безопасности и СД **Берлин, 14 июля 1941**
-IV A I - Б.N I Б/41 г. Рс. –

ДОНЕСЕНИЕ О СОБЫТИЯХ В СССР № 22

…

В Черновцах установлено следующее:

1. Румыны объявили Северную Буковину областью, находящуюся под румынским господством.

2. В румынских тюрьмах в Черновцах имеется большое количество евреев беднейших слоев, интеллигенции почти нет.

3. Румыны стремятся устранить украинский руководящий слой, чтобы, используя нынешнюю обстановку, полностью разрешить украинский вопрос в Северной Буковине.

ЗК 106 даны следующие указания:

Воздействовать на румынские ведомства, чтобы они проводили более жесткую линию в еврейском вопросе. Мы должны ликвидировать еврейские собрания, раскрывать еврейские заговоры, чтобы активизировать действия румын против еврейской интеллигенции и получить возможность вмешаться самим...

ЗК 106 выполнила свои задачи в Хотине. Руководящие интеллектуальные элементы советской партии и государственного аппарата, еврейские агитаторы, учителя, адвокаты и раввины схвачены с помощью украинских информаторов в ходе нескольких облав; с ними поступили соответствующим образом...

№ 62

Шеф полиции безопасности и СД **Берлин, 1 августа 1941**
-IV A I - Б.N I Б/41 г. Рс. –

ДОНЕСЕНИЕ О СОБЫТИЯХ В СССР № 40

…

Оперативная группа

Местонахождение – Пятра-Нямц.

1/Аресты и ликвидации.

В Черновцах из около 1200 арестованных евреев 682 были расстреляны во взаимодействии с румынской полицией.

Из арестованных 50 коммунистических функционеров до сих пор были ликвидированы 16, в то время как остальные еще необходимы для допросов...

В районе Черновцы был проверен Хотин, причем были ликвидированы 150 евреев и коммунистов...

№ 63

Вх. № 486
5.VIII.41 **№ 86 от 5 августа 1941 г.**
Ведомство претора Фламура 2
Ведомству главного претора

Продолжение рапорта № 956 от 3 августа 1941 г.:

Жандармский легион Сороки докладывает по телеграфу, что в ночь с 4 на 5 августа с.г. по шоссе Липник–Атаки прошли примерно 20000 евреев из Хотина и Сторожинца.

Переправить их в Могилев невозможно, так как немцы не разрешают. Отдан приказ об их возвращении соответствующим легионам.

Прошу приказать инспектору в Черновцах прекратить эвакуацию евреев[1].

Подполковник Поитевин

№ 64

Вх. № 528
8.VIII.41 **№ 83 8.VIII.1941 г.**
Инспектор жандармерии в Черновцах
Ведомству главного претора

Легион Хотин докладывает, что в Секурянах, уезд Хотин, и в Атаках, уезд Сороки, сконцентрированы евреи из следующих уездов: Хотин – 3340, Рэдэуци – 4113, Сторожинец – 13852, лагерь Вижница – 1820, Черновцы – 15324, всего 27849.

Кроме того, из уезда Хотин уже переправлены через Днестр 20000...

Начиная с 7 августа, немецкие войска начали возвращать из Украины в Бессарабию всех лиц родом из Бессарабии и Северной Буковины, независимо от их национальности.

Через Атаки–Хотин были возвращены 570 евреев... и 50 украинцев[2].

Полковник Мынекуцэ

[1]Печ. по: Carp M. Cartea Neagra. Vol. III. Transnistria. – Bucuresti, 1947. – P. 97.
[2]Печ. по: Carp M. Cartea..., p. 97.

№ 65

Вх. № 518
8 авг. 41 **№ 74 от 8 августа 1941 г.**
Ведомство претора Фламура 2
Главному претору

…

Докладываю, что легион имеет приблизительно 25000 евреев в северной части уезда (Липник–Атаки) по происхождению из уездов инспектора в Черновцах, которые не являются евреями с его территории.

Легион Сороки не имеет возможности их кормить...

Прошу приказать инспектору в Черновцах забрать евреев из зоны Липник–Атаки, организовать лагерь в уезде Хотин и кормить их за счет местных евреев.

В то же время докладываю, что 7.VIII.1941 г. немецкая полиция попыталась переправить в Атаки примерно 4500 евреев; румынские органы воспрепятствовали этому, колонна была возвращена назад, возможно, направлена к Ямполю, чтобы быть переправленной в Сороки...[1]

Подполковник Ж. Поитевин

№ 66

Вх. № 568
11. VIII. 1941 **№ 862 от 11 августа 1941 г.**
Инспектор жандармерии в Черновцах
Ведомству главного претора

На приказ № 528/941 докладываю, что в общине Секурени–Хотин создан лагерь, в котором интернированы следующие евреи:

...Принимая во внимание очень большое количество, их снабжение невозможно.

г. Хотин	3800
г. Новоселица	2800
уезд Хотин	6625
г. Сторожинец	1100
уезд Сторожинец	3180
Герца-Дорохой	1200
г. Рэдэуци	520
уезд Рэдэуци	580
уезд Черновцы	977
	20852

По этой причине предлагаю создать еще один лагерь в Единцах – уезд Хотин...[2]

Полковник Мынекуцэ

[1]Печ. по: Carp M. Cartea..., p. 98.
[2]Печ. по: Carp M. Cartea..., p. 102.

№ 67

Штаб главнокомандующего **№ 6651**
Отдел 11-а **4 октября 1941 г.**
Штаб главнокомандующего
Отдел 2-а
Комендатуре города Черновцы

По приказу господина маршала Антонеску все евреи Буковины в течение 10 дней должны быть отправлены в область восточнее Днестра.

Доложить о выполнении завтра до 20.00[1].

П.п.

Начальник отдела 11а **Начальник бюро**
подполк. Р. Динулеску **майор Индесчифрабил**

[1]Печ. по: Carp M. Cartea..., p. 143.

2.5. ДОКУМЕНТИ, НА ПІДСТАВІ ЯКИХ ПРОВОДИЛИСЬ ПОЛІТИЧНІ РЕПРЕСІЇ В ЧЕРВОНІЙ АРМІЇ

№ 68

ДИРЕКТИВА НАРОДНОГО КОМІСАРА ОБОРОНИ СРСР ВІЙСЬКОВИМ РАДАМ ФРОНТІВ, АРМІЙ, ОКРУГІВ, НАЧАЛЬНИКАМ ПОЛІТОРГАНІВ, ВІЙСЬКОВИМ КОМІСАРАМ ДИВІЗІЙ І ПОЛКІВ ПРО ЗАВДАННЯ ВІЙСЬКОВИХ КОМІСАРІВ І ПОЛІТПРАЦІВНИКІВ В УМОВАХ НАСТУПУ НІМЕЦЬКО-ФАШИСТСЬКИХ ВІЙСЬК

20 липня 1941 р.

Над нашей Родиной нависла серьезная опасность. Враг приближается к нашим важнейшим политическим и экономическим центрам, создавая угрозу Москве, Ленинграду и Киеву. На полях сражений с немецко-фашистскими интервентами решаются судьбы Советской власти, решается вопрос о жизни и смерти народов Советского Союза, вопрос о том – быть трудящимся нашей Родины свободными и независимыми или впасть в рабство, быть онемеченными.

Сейчас, как никогда, необходимы воля к победе, идейная сплоченность, железная дисциплина, организованность, беспощадная борьба с предателями и изменниками, с благодушием и беспечностью, с трусами, паникерами и дезертирами, величайшая самоотверженность, готовность идти на любые жертвы во имя победы над врагом, готовность каждого красноармейца, командира и политработника до последней капли крови драться, не щадя своей жизни, за каждую пядь земли.

“Навязанная нам война, – говорится в Указе Президиума Верховного Совета СССР от 16 июля 1941 г., – в корне изменила обстановку работы в Красной Армии. Война расширила объем политической работы в нашей армии и потребовала, чтобы политработники не ограничивали свою работу пропагандой, а взяли на себя ответственность также и за военную работу на фронтах.

С другой стороны, война усложнила работу командира в полку и дивизии и требует, чтобы командиру полка и дивизии была оказана полная помощь со стороны политических работников не только в области политической работы, но и в области военной.

Все эти новые обстоятельства в работе политработников, связанные с переходом от мирного времени к военному времени, требуют того, чтобы была повышена роль и ответственность политработников, подобно тому, как это имело место в период гражданской войны против иностранной военной интервенции”[1].

Военные комиссары, начальники политотделов и все политработники должны глубоко осознать смысл и значение произведенной реорганизации, всю ответственность, которая возложена на них партией Ленина – Сталина и Советским правительством.

Политработники должны перестроить свою работу немедленно и добиться решительного перелома в повышении боеспособности каждой части, каждого подразделения.

Народный комиссариат обороны СССР требует от всех военных комиссаров и политработников:

1. Быть подлинными представителями партии и правительства, большевистскими комиссарами ленинско-сталинской закалки, воинствующими большевиками, боевыми носите

[1]Советская Украина в годы Великой Отечественной войны 1941—1945 гг. Документы и материалы в 3-х томах. — Киев, 1980. — Т. 1. — С. 81.

лями духа нашей партии, ее дисциплины, ее твердости, самоотверженности, мужества и непоколебимой воли к победе в борьбе с врагами социалистической родины. Хранить и умножать боевые традиции комиссаров времен гражданской войны, Халхин-Гола и войны с финской белогвардейщиной.

2. Быть на деле глазами и ушами большевистской партии и Советского правительства, самыми бдительными и осведомленными людьми в частях. Детально знать оперативную обстановку, помогать командиру разрабатывать боевой приказ, строго контролировать проведение в жизнь всех приказов высшего командования.

3. Своевременно сигнализировать Верховному командованию и правительству о командирах и политработниках, недостойных звания командира и политработника, и своим поведением порочащих честь Рабоче-Крестьянской Красной Армии.

4. Прочно связаться с красноармейцами, командирами и политработниками, с коммунистами, комсомольцами и беспартийными. Никакое событие или явление не должно быть для комиссара случайным и неожиданным. Недостатки не только критиковать, но и немедленно их устранять.

5. Воодушевлять и ободрять личный состав частей, влить в него непоколебимую веру в силу советского оружия, в победу Красной Армии над гитлеровскими ордами. В наиболее серьезные моменты боя военный комиссар обязан примером личной храбрости и отваги поднять боевой дух и добиться безусловного выполнения частью боевого приказа.

6. Железной рукой насаждать революционный порядок, дисциплину и беспощадно карать паникеров, трусов, пораженцев, дезертиров и всех, самовольно оставляющих позиции без приказа высшего командования. Помнить, что военные комиссары, наряду с командирами, несут всю полноту ответственности за случаи измены и предательства в части, за ее отступление без приказа.

Поощрять и популяризировать лучших бойцов и командиров, воспитывать у личного состава части отвагу, смелость, хладнокровие, инициативу, сметку, воспитывать презрение к смерти во имя победы над врагом. Великий Ленин учил, что презрение к смерти должно распространиться в массах и обеспечить победу.

7. Тщательно изучать командиров и политработников, вместе с командиром внимательно подбирать кадры, смело выдвигая отличившихся в боях за Родину. Особое внимание уделять подбору и выдвижению младших командиров.

8. Очистить все части от сомнительных людей, учтя при этом, что среди призванных в западных областях Украины, Белоруссии, а также призванных в Молдавии, Буковине и Прибалтике оказалось значительное число изменников, выходящих из окружения в западных областях Украины, Белоруссии и Прибалтики одиночками и группами. Командиров, политработников и красноармейцев тщательно проверять совместно с особыми отделами с тем, чтобы в наши части не мог пробраться ни один шпион.

9. Взять под неослабный контроль тылы снизу доверху (штабы, связь, склады, органы снабжения, обозы и т. д.), проникать во все “закоулки”, добиться образцовой работы тыла по полному и своевременному обеспечению фронта всем необходимым, памятуя, что это слабое место в управлении войсками.

Приказом НКО введена должность комиссара штаба дивизии. На должности комиссаров штабов дивизии подобрать волевых политработников, знающих военное дело и способных твердой рукой навести порядок в штабе и в тылу. Следить за тем, чтобы штабы хорошо охранялись, чтобы в штаб не имел доступа ни один посторонний человек и чтобы в месте расположения штаба не было гражданских лиц.

10. Выявлять в тылах всех лиц кадра и запаса, обученных военному делу, но используемых не по назначению, и немедленно переводить их в действующие части; добиться того,

чтобы все силы, которые без ущерба для работы тыла можно использовать на фронте, были в бою.

11. Повседневно руководить политорганами, партийными и комсомольскими организациями. Добиться, чтобы они не отсиживались в канцеляриях и перешли от абстрактной пропаганды к боевым делам, проявили максимум гибкости и оперативность, быстро и правильно реагировали на все явления жизни частей и подразделений.

12. Повседневно руководить работой политруков и замполитруков ротных партийных и комсомольских организаций; знать всех парторгов и комсоргов своей части; правильно расставлять политбойцов – коммунистов и комсомольцев с тем, чтобы обеспечить решающие участки.

Вовлекать лучших, отличившихся в боях людей, в партию и комсомол. Обеспечить рассмотрение заявлений, немедленно выдавать партийные и комсомольские документы принятым в партию и комсомол.

13. Создать боевой актив из политбойцов и непартийных большевиков и опираться на него в своей повседневной работе, в изучении и распространении их боевого опыта, в поднятии всего личного состава на выполнение приказа по разгрому врага.

14. Объединять и координировать работу военных трибуналов, военной прокуратуры и особых отделов. Добиться, чтобы все предатели и изменники, все дезорганизаторы, трусы, паникеры и дезертиры, невзирая на лица, немедленно несли самую суровую кару.

15. Поддерживать тесную связь с местными партийными и советскими организациями, мобилизуя все их силы на укрепление тыла и на помощь фронту, на работу среди населения оккупированных областей и на развертывание партизанского движения в тылу врага.

Повседневно руководить работой среди войск и населения противника, добиваясь разложения и деморализации его армии и тыла.

Народный Комиссар Обороны Союза ССР **И. Сталин**

Начальник Главного политического управления РККА
армейский комиссар I ранга **Л. Мехлис**

УІЖ. – 1990. – № 5. – С. 99-101.

№ 69

Без публикации

ПРИКАЗ
НАРОДНОГО КОМИССАРА ОБОРОНЫ СОЮЗА ССР

№ 227
«28» июля 1942 г.
г. Москва

Враг бросает на фронт все новые силы и, не считаясь с большими для него потерями, лезет вперед, рвется в глубь Советского Союза, захватывает новые районы, опустошает и разоряет наши города и села, насилует, грабит и убивает советское население. Бои идут в районе Воронежа, на Дону, на юге у ворот Северного Кавказа. Немецкие оккупанты рвутся к Сталинграду, к Волге и хотят любой ценой захватить Кубань, Северный Кавказ с их нефтяными и хлебными богатствами. Враг уже захватил Ворошиловград, Старобельск, Россошь, Купянск, Валуйки, Новочеркасск, Ростов-на-Дону, половину Воронежа. Часть войск Южного фронта, идя за паникерами, оставила Ростов и Новочеркасск без серьезного сопротивления и без приказа Москвы, покрыв свои знамена позором.

Население нашей страны, с любовью и уважением относящееся к Красной Армии, начинает разочаровываться в ней, теряет веру в Красную Армию, а многие из них проклинают Красную Армию за то, что она отдает наш народ под ярмо немецких угнетателей, а сама утекает на восток.

Некоторые неумные люди на фронте утешают себя разговорами о том, что мы можем и дальше отступать на восток, так как у нас много территории, много земли, много населения и что хлеба у нас всегда будет в избытке. Этим они хотят оправдать свое позорное поведение на фронтах. Но такие разговоры являются насквозь фальшивыми и лживыми, выгодными лишь нашим врагам.

Каждый командир, красноармеец и политработник должны понять, что наши средства небезграничны. Территория Советского государства – это не пустыня, а люди – рабочие, крестьяне, интеллигенция, наши отцы, матери, жены, братья, дети. Территория СССР, которую захватил и стремится захватить враг, – это хлеб и другие продукты для армии и тыла, металл и топливо для промышленности, фабрики, заводы, снабжающие армию вооружением и боеприпасами, железные дороги. После потери Украины, Белоруссии, Прибалтики, Донбасса и других областей у нас стало намного меньше территории, стало быть, стало намного меньше людей, хлеба, металла, заводов, фабрик. Мы потеряли более 70 миллионов населения, более 800 миллионов пудов хлеба в год и более 10 миллионов тонн металла в год. У нас нет уже теперь преобладания над немцами ни в людских резервах, ни в запасах хлеба. Отступать дальше – значит загубить себя и загубить вместе с тем нашу Родину. Каждый новый клочок оставленной нами территории будет всемерно усиливать врага и всемерно ослаблять нашу оборону, нашу Родину.

Поэтому надо в корне пресекать разговоры о том, что мы имеем возможность без конца отступать, что у нас много территории, страна наша велика и богата, населения много, хлеба всегда будет в избытке. Такие разговоры являются лживыми и вредными, они ослабляют нас и усиливают врага, ибо если не прекратим отступления, останемся без хлеба, без топлива, без металла, без сырья, без фабрик и заводов, без железных дорог.

Из этого следует, что пора кончить отступление. Ни шагу назад! Таким теперь должен быть наш главный призыв. Надо упорно, до последней капли крови защищать каждую позицию, каждый метр советской территории, цепляться за каждый клочок советской земли и отстаивать его до последней возможности.

Наша Родина переживает тяжелые дни. Мы должны остановить, а затем отбросить и разгромить врага, чего бы это нам ни стоило. Немцы не так сильны, как это кажется паникерам. Они напрягают последние силы. Выдержать их удар сейчас, в ближайшие несколько месяцев – это значит обеспечить за нами победу.

Можем ли выдержать удар, а потом и отбросить врага на запад? Да, можем, ибо наши фабрики и заводы в тылу работают теперь прекрасно и наш фронт получает все больше и больше самолетов, танков, артиллерии, минометов.

Чего же у нас не хватает?

Не хватает порядка и дисциплины в ротах, батальонах, полках, дивизиях, в танковых частях, в авиаэскадрильях. В этом теперь наш главный недостаток. Мы должны установить в нашей армии строжайший порядок и железную дисциплину, если мы хотим спасти положение и отстоять Родину.

Нельзя терпеть дальше командиров, комиссаров, политработников, части и соединения которых самовольно оставляют боевые позиции. Нельзя терпеть дальше, когда командиры, комиссары, политработники допускают, чтобы несколько паникеров определяли положение на поле боя, чтобы они увлекали в отступление других бойцов и открывали фронт врагу.

Паникеры и трусы должны истребляться на месте. Отныне железным законом дисциплины для каждого командира, красноармейца, политработника должно являться требование – ни шагу назад без приказа высшего командования.

Командиры роты, батальона, полка, дивизии, соответствующие комиссары и политработники, отступающие с боевой позиции без приказа свыше, являются предателями Родины. С такими командирами и политработниками и поступать надо как с предателями Родины. Таков призыв нашей Родины.

Выполнить этот призыв – значит отстоять нашу землю, спасти Родину, истребить и победить ненавистного врага.

После своего зимнего отступления под напором Красной Армии, когда в немецких войсках расшаталась дисциплина, немцы для восстановления дисциплины приняли некоторые суровые меры, приведшие к неплохим результатам. Они сформировали более 100 штрафных рот из бойцов, провинившихся в нарушении дисциплины по трусости или неустойчивости, поставили их на опасные участки фронта и приказали им искупить кровью свои грехи. Они сформировали, далее, около десятка штрафных батальонов из командиров, провинившихся в нарушении дисциплины по трусости или неустойчивости, лишили их орденов, поставили их на еще более опасные участки фронта и приказали им искупить свои грехи. Они сформировали, наконец, специальные отряды заграждения, поставили их позади неустойчивых дивизий и велели им расстреливать на месте паникеров в случае попытки самовольного оставления позиций и в случае попытки сдаться в плен. Как известно, эти меры возымели свое действие, и теперь немецкие войска дерутся лучше, чем они дрались зимой. И вот получается, что немецкие войска имеют хорошую дисциплину, хотя у них нет возвышенной цели защиты своей родины, а есть лишь одна грабительская цель – покорить чужую страну, а наши войска, имеющие возвышенную цель защиты своей поруганной Родины, не имеют такой дисциплины и терпят ввиду этого поражение.

Не следует ли нам поучиться в этом деле у наших врагов, как учились в прошлом наши предки у врагов и одерживали потом над ними победу?

Я думаю, что следует.

Верховное Главнокомандование Красной Армии приказывает:

1. Военным советам фронтов и прежде всего командующим фронтами:

а) безусловно ликвидировать отступательные настроения в войсках и железной рукой пресекать пропаганду о том, что мы можем и должны якобы отступать и дальше на восток, что от такого отступления не будет якобы вреда;

б) безусловно снимать с поста и направлять в Ставку для привлечения к военному суду командующих армиями, допустивших самовольный отход войск с занимаемых позиций, без приказа командования фронта;

в) сформировать в пределах фронта от одного до трех (смотря по обстановке) штрафных батальонов (по 800 человек), куда направлять средних и старших командиров и соответствующих политработников всех родов войск, провинившихся в нарушении дисциплины по трусости или неустойчивости, и поставить их на более трудные участки фронта, чтобы дать им возможность искупить кровью свои преступления против Родины.

2. Военным советам армий и прежде всего командующим армиями:

а) безусловно снимать с постов командиров и комиссаров корпусов и дивизий, допустивших самовольный отход войск с занимаемых позиций без приказа командования армии, и направлять их в военный совет фронта для предания военному суду;

б) сформировать в пределах армии 3–5 хорошо вооруженных заградительных отрядов (до 200 человек в каждом), поставить их в непосредственном тылу неустойчивых дивизий и обязать их в случае паники и беспорядочного отхода частей дивизии расстреливать на месте

паникеров и трусов и тем помочь честным бойцам дивизий выполнить свой долг перед Родиной;

в) сформировать в пределах армии от пяти до десяти (смотря по обстановке) штрафных рот (от 150 до 200 человек в каждой), куда направлять рядовых бойцов и младших командиров, провинившихся в нарушении дисциплины по трусости или неустойчивости, и поставить их на трудные участки армии, чтобы дать им возможность искупить кровью свои преступления перед Родиной.

3. Командирам и комиссарам корпусов и дивизий:

а) безусловно снимать с постов командиров и комиссаров полков и батальонов, допустивших самовольный отход частей без приказа командира корпуса или дивизии, отбирать у них ордена и медали и направлять их в военные советы фронта для предания военному суду;

б) оказывать всяческую помощь и поддержку заградительным отрядам армии в деле укрепления порядка и дисциплины в частях.

Приказ прочесть во всех ротах, эскадронах, батареях, эскадрильях, командах, штабах.

Народный комиссар обороны **И. Сталин**

ВИЖ. – 1988. – № 8. – С. 73-75.

№ 70

Без публикации

Всем членам и кандидатам ЦК ВКПб).
Секретарям обкомов, крайкомов,
ЦК компартий союзных республик.
Председателям обл. крайисполкомов, СНК республик.
Всем секретарям райкомов, горкомов и председателям райисполкомов и горисполкомов

ПРИКАЗ
СТАВКИ ВЕРХОВНОГО ГЛАВНОГО КОМАНДОВАНИЯ КРАСНОЙ АРМИИ

№ 270 от 16 августа 1941 года

Не только друзья признают, но и враги наши вынуждены признать, что в нашей освободительной войне с немецко-фашистскими захватчиками части Красной армии, громадное их большинство, их командиры и комиссары ведут себя безупречно, мужественно, а порой – прямо героически. Даже те части нашей армии, которые случайно оторвались от армии и попали в окружение, сохраняют дух стойкости и мужества, не сдаются в плен, стараются нанести врагу побольше вреда и выходят из окружения. Известно, что отдельные части нашей армии, попав в окружение врага, используют все возможности для того, чтобы нанести врагу поражение и вырваться из окружения.

Зам. командующего войсками Западного фронта генерал-лейтенант Болдин, находясь в районе 10-й армии около Белостока, окруженной немецко-фашистскими войсками, организовал из оставшихся в тылу противника частей Красной Армии отряды, которые в течение 45 дней дрались в тылу врага и пробились к основным силам Западного фронта. Они уничтожили штабы двух немецких полков, 26 танков, 1049 легковых, транспортных и штабных машин, 147 мотоциклов, 5 батарей артиллерии, 4 миномета, 15 станковых пулеметов, 3 ручных пулемета, 1 самолет на аэродроме и склад авиабомб. Свыше тысячи немецких солдат и офицеров были убиты. 11 августа генерал-лейтенант Болдин ударил немцев с тыла, прорвал немецкий фронт и, соединившись с нашими войсками, вывел из окружения вооруженных 1654 красноармейца и командира, из них 103 раненых.

Комиссар 8 мех. корпуса бригадный комиссар Попель и командир 406 сп полковник Новиков с боем вывели из окружения вооруженных 1778 человек. В упорных боях с немцами группа Новикова–Попеля прошла 650 километров, нанося огромные потери тылам врага.

Командующий 3-й армией генерал-лейтенант Кузнецов и член военного совета армейский комиссар 2 ранга Бирюков с боями вывели из окружения 498 вооруженных красноармейцев и командиров частей 3-й армии и организовали выход из окружения 108-й и 64-й стрелковых дивизий.

Все эти и другие многочисленные подобные факты свидетельствуют о стойкости наших войск, высоком моральном духе наших бойцов, командиров и комиссаров.

Но мы не можем скрыть и того, что за последнее время имели место несколько позорных фактов сдачи в плен врагу. Отдельные генералы подали плохой пример нашим войскам.

Командующий 28-й армией генерал-лейтенант Качалов, находясь вместе со штабом группы войск в окружении, проявил трусость и сдался в плен немецким фашистам. Штаб группы Качалова из окружения вышел, пробились из окружения части группы Качалова, а генерал-лейтенант Качалов предпочел сдаться в плен, предпочел дезертировать к врагу.

Генерал-лейтенант Понеделин, командовавший 12-й армией, попав в окружение противника, имел полную возможность пробиться к своим, как это сделало подавляющее большинство частей его армии. Но Понеделин не проявил необходимой настойчивости и воли к победе, поддался панике, струсил и сдался в плен врагу, дезертировал к врагу, совершив таким образом преступление перед Родиной, как нарушитель военной присяги.

Командир 13-го стрелкового корпуса генерал-майор Кириллов, оказавшийся в окружении немецко-фашистских войск, вместо того, чтобы выполнить свой долг перед Родиной, организовать вверенные ему части для стойкого отпора противнику и выхода из окружения, дезертировал с поля боя и сдался в плен врагу. В результате этого части 13-го стрелкового корпуса были разбиты, а некоторые из них без серьезного сопротивления сдались в плен.

Следует отметить, что при всех указанных выше фактах сдачи в плен врагу члены военных советов армий, командиры, политработники, особоотдельщики, находившиеся в окружении, проявили недопустимую растерянность, позорную трусость и не попытались даже помешать перетрусившим Качаловым, Понеделиным, Кирилловым и другим сдаться в плен врагу.

Эти позорные факты сдачи в плен нашему заклятому врагу свидетельствуют о том, что в рядах Красной Армии, стойко и самоотверженно защищающей от подлых захватчиков свою Советскую Родину, имеются неустойчивые, малодушные, трусливые элементы. И эти трусливые элементы имеются не только среди красноармейцев, но и среди начальствующего состава. Как известно, некоторые командиры и политработники своим поведением на фронте не только не показывают красноармейцам образец смелости, стойкости и любви к Родине, а, наоборот, прячутся в щелях, возятся в канцеляриях, не видят и не наблюдают поля боя, а при первых серьезных трудностях в бою пасуют перед врагом, срывают с себя знаки различия, дезертируют с поля боя.

Можно ли терпеть в рядах Красной Армии трусов, дезертирующих к врагу и сдающихся ему в плен, или таких малодушных начальников, которые при первой заминке на фронте срывают с себя знаки различия и дезертируют в тыл? Нет, нельзя! Если дать волю этим трусам и дезертирам, они в короткий срок разложат нашу армию и загубят нашу Родину. Трусов и дезертиров надо уничтожать.

Можно ли считать командирами батальонов или полков таких командиров, которые прячутся в щелях во время боя, не видят поля боя, не наблюдают хода боя на поле и все же воображают себя командирами полков и батальонов? Нет, нельзя! Это не командиры полков и батальонов, а самозванцы. Если дать волю таким самозванцам, они в короткий срок превратят нашу армию в сплошную канцелярию. Таких самозванцев нужно немедленно сме-

щать с постов, снижать по должности, переводить в рядовые, а при необходимости расстреливать на месте, выдвигая на их место смелых и мужественных людей из рядов младшего начсостава или из красноармейцев.

ПРИКАЗЫВАЮ:

1. Командиров и политработников, во время боя срывающих с себя знаки различия и дезертирующих в тыл или сдающихся в плен врагу, считать злостными дезертирами, семьи которых подлежат аресту как семьи нарушивших присягу и предавших свою Родину дезертиров.

Обязать всех вышестоящих командиров и комиссаров расстреливать на месте подобных дезертиров из начсостава.

2. Попавшим в окружение врага частям и подразделениям самоотверженно сражаться до последней возможности, беречь материальную часть как зеницу ока, пробиваться к своим по тылам вражеских войск, нанося поражение фашистским собакам.

Обязать каждого военнослужащего независимо от его служебного положения потребовать от вышестоящего начальника, если часть его находится в окружении, драться до послед-ней возможности, чтобы пробиться к своим, и если такой начальник или часть красноармейцев вместо организации отпора врагу предпочтут сдаться ему в плен – уничтожать их всеми средствами, как наземными, так и воздушными, а семьи сдавшихся в плен красноармейцев лишать государственного пособия и помощи.

3. Обязать командиров и комиссаров дивизий немедля смещать с постов командиров батальонов и полков, прячущихся в щелях во время боя и боящихся руководить ходом боя на поле сражения, снижать их по должности, как самозванцев, переводить в рядовые, а при необходимости расстреливать их на месте, выдвигая на их место смелых и мужественных людей из младшего начсостава или из рядов отличившихся красноармейцев.

Приказ прочесть во всех ротах, эскадронах, батареях, эскадрильях, командах и штабах.

СТАВКА ВЕРХОВНОГО ГЛАВНОГО КОМАНДОВАНИЯ КРАСНОЙ АРМИИ:

Председатель Государственного Комитета Обороны — И. Сталин
Зам. Председателя Государственного Комитета Обороны — В. Молотов
Маршал Советского Союза — С. Буденный
Маршал Советского Союза — К. Ворошилов
Маршал Советского Союза — С. Тимошенко
Маршал Советского Союза — Б. Шапошников
Генерал армии — Г. Жуков

ВИЖ. – 1988. – № 9. – С. 26-28.

№ 71

ПРИКАЗ НАРОДНОГО КОМИССАРА ОБОРОНЫ

№ 0391
4 октября 1941 г.
г. Москва

СОДЕРЖАНИЕ: О фактах подмены воспитательной работы репрессиями.

За последнее время наблюдаются частые случаи незаконных репрессий и грубейшего превышения власти со стороны отдельных командиров и комиссаров по отношению к своим подчиненным...

Подобные нетерпимые в Красной Армии факты извращения дисциплинарной практики, превышения предоставленных прав и власти, самосудов и рукоприкладства объясняются тем, что:

а) метод убеждения неправильно отодвинули на задний план, а метод репрессий в отношении к подчиненным занял первое место;

б) повседневная воспитательная работа в частях в ряде случаев подменяется руганью, репрессиями и рукоприкладством;

в) заброшен метод разъяснений и беседы командиров, комиссаров, политработников с красноармейцами и разъяснение непонятных для красноармейцев вопросов зачастую подменяется окриком, бранью и грубостью;

г) отдельные командиры и политработники в сложных условиях боя теряются, впадают в панику и собственную растерянность прикрывают применением оружия без всяких на то оснований;

д) забыта истина, что применение репрессий является крайней мерой, допустимой лишь в случаях прямого неповиновения и открытого сопротивления в условиях боевой обстановки или в случаях злостного нарушения дисциплины и порядка лицами, сознательно идущими на срыв приказов командования.

Командиры, комиссары и политработники обязаны помнить, что без правильного сочетания метода убеждения с методом принуждения немыслимо насаждение советской воинской дисциплины и укрепление политико-морального состояния войск.

Суровая кара по отношению к злостным нарушителям воинской дисциплины, пособникам врага и явным врагам должна сочетаться с внимательным разбором всех случаев нарушения дисциплины, требующих подробного выяснения обстоятельств дела.

Необоснованные репрессии, незаконные расстрелы, самоуправство и рукоприкладство со стороны командиров и комиссаров являются проявлением безволия и безрукости, нередко ведут к обратным результатам, способствуют падению воинской дисциплины и политико-морального состояния войск и могут толкнуть нестойких бойцов к перебежкам на сторону противника.

ПРИКАЗЫВАЮ:

1. Восстановить в правах воспитательную работу, широко использовать метод убеждения, не подменять повседневную разъяснительную работу администрированием и репрессиями.

2. Всем командирам, политработникам и начальникам повседневно беседовать с красноармейцами, разъясняя им необходимость железной воинской дисциплины, честного выполнения своего воинского долга, военной присяги и приказов командира и начальника. В беседах разъяснять также, что над нашей Родиной нависла серьезная угроза, что для разгрома врага нужны величайшие самопожертвования, непоколебимая стойкость в бою, презрение к смерти и беспощадная борьба с трусами, дезертирами, членовредителями, провокаторами и изменниками Родины.

3. Широко разъяснить начальствующему составу, что самосуды, рукоприкладство и площадная брань, унижающая звание воина Красной Армии, ведут не к укреплению, а к подрыву дисциплины и авторитета командира и политработника.

4. Самым решительным образом, вплоть до предания виновных суду военного трибунала, бороться со всеми явлениями незаконных репрессий, рукоприкладства и самосудов.

Приказ объявить всему начальствующему составу действующей армии до командира и комиссара полка включительно.

Народный комиссар обороны — И. Сталин
Начальник Генштаба — Б. Шапошников

ВИЖ. – 1988. – № 9. – С. 29-30.

№ 72

Военным советам,
начальникам политуправлений фронтов и округов,
начальникам политотделов армий,
военным комиссарам и начполиторганов

О ЛИКВИДАЦИИ ЗАПУЩЕННОСТИ В УСТНОЙ ПРОПАГАНДЕ И АГИТАЦИИ

Проверка состояния пропаганды и агитации показала, что во многих частях устная пропаганда и агитация, пропаганда живым словом находится в загоне, оторвана от жизни части и подразделения, не откликается на волнующие красноармейцев и командиров вопросы.

Политработники недооценивают пропаганду живым словом, в особенности индивидуальные беседы, как наиболее простую и наиболее доходчивую форму воспитания красноармейцев, изучения настроений и немедленного реагирования на все больные стороны жизни подразделения и части. Забыта истина, что в условиях войны личный состав рот часто обновляется, что новому пополнению необходимо разъяснять важнейшие партийные и правительственные документы и приказы Народного Комиссара Обороны, что красноармейцы, недавно прибывшие в часть или имеющие отсталые настроения, нуждаются в особом наблюдении, в особом подходе.

Политическая информация во многих частях проводится нерегулярно, зачастую неподготовленными людьми. В результате красноармейцы не получают ответов на злободневные и волнующие их вопросы. Политзанятия поставлены неудовлетворительно не только в тылах действующих армий, но и в ряде частей тыловых округов. Лекторская работа запущена, лекций и докладов читается мало не только для рядового, но и для начальствующего состава. Часто сами лекции носят абстрактный характер.

Ослабла работа с низовыми агитаторами. Во многих частях агитаторов растеряли. В действующих частях политруки и военные комиссары не заботятся о замене выбывших из строя низовых агитаторов.

Политрук предоставлен сам себе, не получает помощи от комиссара части, инструктора пропаганды, секретаря партийного бюро. Политотделы неправильно используют своих работников, превращают их часто в рядовых бойцов, не дают им конкретных заданий при отправке в войска.

Военные комиссары и политорганы не прививают политработникам любви к устной пропаганде, не учат их работать с отдельным человеком, не передают накопленный за время войны опыт лучших пропагандистов и агитаторов.

Все это говорит о том, что политработники не поняли значения приказа Народного Комиссара Обороны товарища Сталина № 0391 от 4 октября 1941 года **“О фактах подмены воспитательной работы репрессиями”**, не сумели восстановить в правах воспитательную работу, плохо борются за правильное сочетание методов убеждения с методами принуждения, не организовали всех командиров, политработников и начальников на то, чтобы повседневно беседовать с красноармейцами.

Основная причина неудовлетворительной постановки устной пропаганды заключается в том, что некоторые политорганы и военные комиссары бюрократически относятся к вопросам пропаганды. Увлекшись печатной пропагандой, считая ее универсальным средством воспитания, политорганы и военные комиссары забыли, что печатная пропаганда доступна не для всех слоев личного состава Красной Армии, что газеты, брошюры, листовки и другие печатные издания являются обширным полем для устной пропаганды, для бесед.

Кроме того, многие политработники не понимают, что печатная пропаганда не может быть такой гибкой, как устная пропаганда, не может каждодневно отвечать на все вопросы, которые волнуют сегодня красноармейцев данного подразделения, не может охватить многие из вопросов жизни части.

ПРИКАЗЫВАЮ:

1. **Восстановить в правах устную пропаганду, пропаганду живым словом.** Устную пропаганду поставить в центре внимания военных комиссаров и политорганов, помня, **что запущенность устной пропаганды и агитации означает не что иное, как запущенность политической работы в части.**

2. Внимание политорганов и партийных организаций направить на выполнение приказа Народного Комиссара Обороны товарища Сталина № 0391 от 4 октября 1941 года “О фактах подмены воспитательной работы репрессиями”; **восстановить в правах метод убеждения и обеспечить правильное сочетание карательных мер с мерами воспитательными.**

3. Обязать комиссаров соединений, работников политотделов, комиссаров частей, инструкторов пропаганды, секретарей партийных и комсомольских бюро, политруков и замполитруков **повседневно общаться и беседовать с красноармейцами,** разъясняя им вопросы текущего момента, отвечая на все злободневные вопросы жизни подразделения и части. Особое внимание уделить индивидуальным беседам с красноармейцами и младшими командирами.

4. Во всех частях и подразделениях создать группы низовых агитаторов из боевого актива – лучших коммунистов, лучших комсомольцев и непартийных большевиков. Повседневно руководить низовыми агитаторами, памятуя, что они, находясь непрерывно среди бойцов, являются замечательными глашатаями нашего дела.

5. Устную пропаганду (беседы, политинформации, политзанятия, лекции, доклады и т. д.) направить на борьбу с тем, что мешает укреплять мощь Красной Армии; использовать для того, чтобы прямо и косвенно бить по слабым звеньям нашей работы в армии. Периодически повторять тематику бесед, политинформаций, политзанятий, лекций и докладов; не забывать, что в части и подразделения приходят новые люди, которым необходимо разъяснить важнейшие постановления партии и правительства и приказы Народного Комиссара Обороны. Особое внимание уделить постоянному разъяснению приказа Ставки Верховного Главного Командования № 270 от 16 августа 1941 года.

6. Все формы и методы воспитания, устную пропаганду, агитацию и беседы направить на борьбу с элементами пораженчества и капитулянтства. Командиры и политработники обязаны помнить, что самая большая опасность – это опасность потери отдельными нашими людьми перспектив борьбы, веры в нашу победу.

7. Проводить плановую политическую обработку резервных частей и соединений, готовящихся для фронта, используя для этого все пропагандистские силы, все формы и методы партийно-политической и политико-воспитательной работы. Ни одна часть, ни один боец не должны уходить на фронт нераспропагандированными.

8. Политорганам и военным комиссарам действующей армии особое внимание уделять политической обработке личного состава прибывающих в часть маршевых рот. Политработники полка обязаны лично побеседовать с **каждым человеком** из прибывшего пополнения. Командиры и политработники должны ознакомить пополнение с частью, ее боевыми традициями, рассказать, с кем и где часть дралась, популяризировать примеры отваги, мужества и героизма, презрения к смерти, ознакомить пополнение с тактикой врага и приемами борьбы с ней.

9. Военным комиссарам и политорганам установить систематическое инструктирование политруков рот, замполитруков, пропагандистов и низовых агитаторов, беседовать с ними по текущему моменту, ориентировать в политической и боевой обстановке, учить на конкретных примерах практике устной пропаганды, передавая опыт лучших политработников части и соединения.

10. Начальникам политуправлений фронтов, армий и округов не отдавать пропаганду и агитацию на откуп аппарату, а лично руководить пропагандой и агитацией. Твердо усвоить, что без хорошо поставленной пропаганды и агитации живым словом нет и не может быть настоящей политической работы в массах, нельзя быстро реагировать на все больные стороны жизни части, немыслимо подлинное воспитание личного состава.

11. Вся политико-воспитательная работа, в особенности пропаганда и агитация живым словом, должна быть направлена на моральный подъем войск, создание наступательного порыва и выполнение указаний вождя нашего народа и Красной Армии товарища Сталина – **"...истребить всех немцев до единого, пробравшихся на территорию нашей родины в качестве оккупантов"**.

12. Политуправлениям фронтов и округов, политотделам армий непрерывно контролировать состояние пропаганды и агитации непосредственно в частях и методом выборочных проверок охватывать все соединения.

* * *

Настоящую директиву довести до политотделов дивизий, комиссаров полков, политруков рот, обсудить ее на партийных собраниях.

О состоянии пропаганды и агитации и ходе работы по исправлению ошибок присылать в Главное политическое управление Красной Армии отдельные отчеты 15 и 1 каждого месяца.

Начальник Главного политического управления РККА
армейский комиссар 1 ранга **Л. Мехлис**

7 декабря 1941 года
№ 268

ВИЖ. – 1988. – № 9. – С. 30-32.

2.6. ДОКУМЕНТИ ПРО БОРОТЬБУ З ОУН-УПА

№ 73

ДОПОВІДНА КЕРІВНИКІВ ОПЕРАТИВНОЇ ГРУПИ 23-ої СТРІЛЕЦЬКОЇ БРИГАДИ ВНУТРІШНІХ ВІЙСЬК НКВД НАЧАЛЬНИКУ ВНУТРІШНІХ ВІЙСЬК НКВС УКРАЇНСЬКОГО ОКРУГУ ГЕНЕРАЛ-МАЙОРУ МАРЧЕНКОВУ ПРО РЕЗУЛЬТАТИ БОРОТЬБИ ПРОТИ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛІСТИЧНОГО ПІДПІЛЛЯ В ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ ЗА ПЕРІОД З 6 ПО 20 ЖОВТНЯ 1944 РОКУ

22 жовтня 1944 року

Совершенно секретно
Экз. №

Начальнику внутренних войск НКВД Украинского округа
генерал-майору тов. МАРЧЕНКОВУ
гор. Львов

Копия: Командиру 23 стрелковой бригады ВВ НКВД
полковнику тов. АЛЕКСЕЕВУ
гор. Бухарест

ОПЕРАТИВНАЯ СВОДКА № 3

по результатам борьбы с бандитизмом в Черновицкой области 237 и 240 ОСБ 23 стрелковой бригады ВВ НКВД за период с 6 по 20 октября 1944 года

Гор. Черновицы **Карта 200.000**

I. Оперативная обстановка в районах Черновицкой области
(По данным УНКВД и наших частей)

А. ХОТИНСКИЙ РАЙОН

За отчетный период бандпроявления не зафиксированы. В результате агентурно-оперативных мероприятий явилось с повинной 27 человек пособников бандитов, уклоняющихся от призыва в Красную Армию.

Б. ЗАСТАВНЕНСКИЙ РАЙОН

Бандпроявлений не было.

В. САДОГУРСКИЙ РАЙОН

За отчетный период в районе с. Топоровцы–Чернавка (6030) зафиксированы действия банды Роговика численностью до 15 чел.

Аппаратом Садогурского РО НКВД при участии опергруппы 237 ОСБ в ночь с 18 на 19 октября была произведена операция по ликвидации банды. В банде работал агент-внутренник «Богуш».

В силу изменившейся оперативной обстановки (агент-внутренник оказался вместе с бандой, банда пошла в порядке, указанном агентом, но по другому маршруту), операция ограничилась ликвидацией главаря банды Роговика.

В настоящее время руководство бандой принял на себя агент-внутренник «Богуш», который после устранения организационного разброда в банде, даст нам ее оперативный удар.

При убитом главаре банды Роговике изъят автомат ППШ.

19.10.44 г. один из участников этой банды Соскол Григорий явился с повинной, два брата убитого главаря банды Роговика имеют намерение также явиться с повинной.

Отмечена деятельность банды Томчука численностью 10 человек в селе Раранча (4030).

Против банды проведена операция. Убито 9 и ранен 1 бандит. Изъято оружия: обрезов – 3, гранат – 1, патронов – 4 штуки и холодное оружие.

Г. СТОРОЖИНЕЦКИЙ РАЙОН

В Сторожинецком районе за отчетный период зафиксировано действие нескольких бандгрупп.

1. В лесном массиве западнее села Бобовцы (4000) банда численностью 12–15 человек, главарь Гарматюк.

2. В лесном массиве Панка (3000), Череш (3090) – 15-20 человек, главарь Прокопец.

3. В селах Старые и Новые Бросковцы (4000) в количестве 15-20 человек, главарь Бенарский.

4. В предместье города Сторожинец Альбовцы (3000) банда численностью 12–15 человек, главари Бортник и Алексюк.

5. В населенном пункте Ново-Жадово (4090) банда численностью до 30 человек, главарь Стратейчук.

Против перечисленных банд 6.10.44 г. в гор. Сторожинец направлен гарнизон во главе с младшим лейтенантом Антоновым, которым в результате проведенных операций убито бандитов – 26, захвачено бандитов – 29, сдалось добровольно – 22, явилось с повинной, уклоняющихся от призыва в Красную Армию (бандпособников) – 104 чел. В числе убитых главарь банды Стратейчук, в числе захваченных главари бандгрупп Бортник, Бенарский и Алексюк.

Д. ВИЖНИЦКИЙ РАЙОН

За отчетный период в Вижницком районе значительных бандпроявлений не зафиксировано.

По данным УНКВД, банда, располагавшаяся на стоянке в лесу Пескив, в районе села Бережница (5070) Вижницкого района, о которой сообщалось в предыдущей сводке, разделилась на сотни. Одна из них ушла в направлении Путиловского района, в район горы Минтер (0060), а вторая имела намерение пройти в восточные районы Украины.

Против сотни, пытавшейся пройти за Днестр из Вижницкого района через Юрковцы (7020), 7.10.44 г. была выслана опергруппа 237 ОСБ, которой в результате проведенной операции под руководством лейтенанта Пицика удалось из банды «Ивана» убить 8 человек и 1 тяжело ранить.

Против второй группы банды в Путиловском районе 240 ОСБ, в районе горы Минтер (0060), под руководством мл. лейтенанта Пилипенко, проведенной операцией 12.10.44 г. убито 7 бандитов, задержано 7.

В лесах, примыкающих к гор. Вижница, отмечено действие мелких бандгрупп, намерением которых было произведение обстрелов районных работников при появлении их в районе города.

В районе с. Виженка (4060) отмечено действие бандгруппы, руководимой ОУНовцем Гулей Онуфрием. Оперативно-войсковой группой, в результате проведенной операции 13.10.44 г., из ее числа убито 8 и задержано 5 бандитов, в том числе крупный бандит-ОУНовец Гулей.

Следует отметить, что проведение оперативно-войсковых операций затрудняется наличием в южной части района оставленных неразминированными минных полей частями Красной Армии глубиной до 12 км.

С прибытием НИС бригады инженер-капитана Масальгина последний 20 октября с группой санитаров-минеров направлен в район для обеспечения действия Вижницкого гарнизона 237 ОСБ.

Е. ВАШКОВСКИЙ РАЙОН

Вслед за передислокацией 240 ОСБ из района в Вижницу (4060), а затем в Путиловский район, в период временного отсутствия войск в районе до момента прибытия 1-го сб 237 ОСБ

в районе отмечено ряд бандпроявлений. Так:

11.10.44 г. совершен налет на с. Слобода-Банилов (6080), при этом сожжен дом активиста-поляка Данкевича и семья его в количестве 3-х человек. Дочь Данкевича при попытке бежать была зарезана ножом.

В ночь на 12.10.44 г. в селе Барбивцы (5090) был убит секретарь сельсовета и сожжен его дом. В ту же ночь в с. Калиновцы (5090) бандитами сожжен сельсовет, некоторые постройки МТС.

Бандпроявления произведены местными боевками в силу отсутствия войск в районе.

С прибытием роты 237 ОСБ обстановка в районе изменилась.

С 12.10.44 г. по 20.10.44 г. Вашковским гарнизоном проведено ряд операций, в результате которых ликвидировано 16 бандитов, из которых 8 убито. При этом задержано 33 человека, уклоняющихся от призыва в КА.

Ж. ПУТИЛОВСКИЙ РАЙОН

С прибытием в Путиловский район 8 октября с/г. 240 ОСБ обстановка в районе резко изменилась. В районном центре (с. Селетин) и прилегающих селах начали восстанавливаться советские и партийные органы, начало появляться население, прибывающее из гор.

Под воздействием войск банды изменили места дислокации, ушли в горные массивы и ущелья, разбились на мелкие группы, которые действуют на коммуникациях.

Отмечено действие патрулей боевок, которые контролируют горную дорогу Куты (4060), Путила (2050), Селетин (0060).

При совершении марша Вижница–Путила–Селетин 240 ОСБ разведкой батальона было задержано и убито 14 патрульных бандитов.

По показаниям захваченных, коменданты боевок проводят вербовку мужчин из местного населения, районные подначальники проводят сбор продовольствия, теплой одежды и отправляют их в районы формирования банд.

II. БОЕВАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ БАТАЛЬОНОВ

а) За период с 5.10 по 20.10.44 года батальоны в боях с немецко-фашистскими захватчиками не участвовали.

б) Оба батальона – 237 и 240 ОСБ – вели активную борьбу с бандитизмом в районах Черновицкой области. Результаты этой борьбы приводятся в нижеследующих таблицах.

Результаты операций по борьбе с бандитизмом:

Дата	Наименование подразделений части, их численность, кто руководил операцией	Район операций, численность банд, главари банд	Потери банд					Наши потери		
			Убито	Ранено	Захвачено	Сдалось добровольно	Всего	Убито	Ранено	Всего
237 ОСБ										
8.10	1 СР – 45 чел. Лейтенант Пицик	с. Горошевцы (8030), банда – 25 чел. Главарь "Иван"	9	–	–	–	9	–	–	–
С 6 по 17.10	2 СР, усиленная взводом станковых пулеметов и взв. пеш. разведки. Мл. л-т Антонов	с. Бобовцы (4000), с. Бросковцы (4000), банда – 33 чел. Главарь Стратейчук	23	–	–	10	33	–	–	–
13.10	Опергруппа от 2 СР – 7 чел. Сержант Попов	Бандгруппа – 7 чел.	2	–	1	4	7	1	–	1

Дата	Наименование подразделений части, их численность, кто руководил операцией	Район операций, численность банд, главари банд	Потери банд					Наши потери		
			Убито	Ранено	Захвачено	Сдалось добровольно	Всего	Убито	Ранено	Всего
С 6 по 20.10	2 СР, усиленная взв. станк. пулем. и взв. пеш. разведки. Мл. л-т Антонов	Сторожинецкий р-н, бандиты-одиночки	1	–	28	8	37	–	–	–
С 12 по 20.10	1 СР, усиленная взв. станк. пулем. Л-т Пицик	Вашковский р-н, бандиты-одиночки	8	–	8	–	16	–	–	–
	3 СР, усиленная взв. станк. пулем. и взв. ПТР	Вижницкий р-н, бандиты-одиночки	9	–	11	–	20	–	–	–
17.10	Опергруппа спецподразделений 6 чел. Л-т Титов	Садогурский р-н, банда – 15 чел. Главарь Роговик	1	–	–	–	1	–	–	–
Итого по 237 ОСБ:			**53**	**–**	**48**	**22**	**123**	**1**	**–**	**1**
240 ОСБ										
5.10	2 взв. 1-й СР – 22 чел. Л-т Майоров	с. Сергиени (1050), банда численностью 100–140 чел. Главарь "Галаган"	14	10	–	–	24	1	–	1
12.10	2 СР, минрота, пульрота – 116 чел. Ст. л-т Кремнев	с. Киселицы (2050), бандиты-одиночки из банд Карапко, Тодосийчука	1	–	22	–	23	–	–	–
13.10	2 СР, пульрота, взв. автоматчиков Л-т Янковский	с. Тораки (2050), банда – 9 чел. Главарь Торак Михаил	1	–	5	–	6	–	–	–
15.10	3 СР, взв. автоматчиков – 50 чел. Ст. л-т Мурыгин	с. Сергиены (1050), банда – 12 чел. Главарь Ковальчук Мих.	–	–	12	–	12	–	–	–
16.10	2 СР – 48 чел. Л-т Янковский	с. Тораки (2050), числен. – 3 чел. Главарь Торак Михаил	2	–	–	–	2	–	–	–
17.10	1 СР – 60 чел. Л-т Кузьмин	с. Селетин (0060), бандиты-одиночки	2	–	3	–	5	–	–	–
С 5 по 17.10	Весь батальон на марше при передислокации	На дороге Вижница–Путила–Селетин, бандиты-одиночки (наблюдатели)	8	–	6	–	14	–	–	–
19.10	Взв. пешей разведки – 28 чел. Мл. л-т Пилипенко	Район г. Минтер (0060), банда до 30 чел. Главарь "Иван"	7	–	7	–	14	–	–	–
С 19 по 30.10	2 СР, 3 взв., 3 СР, взв. ПТР – 102 чел. Л-т Янковский	Район горы Ливатор (1050), числен. 60–70 чел. Главарь Кремень ("Хмара")	31	–	19	–	50	–	–	–
Итого по 240 ОСБ:			**66**	**10**	**74**	**–**	**150**	**1**	**–**	**1**
ВСЕГО ПО 2-м БАТАЛЬОНАМ:			**119**	**10**	**122**	**22**	**273**	**2**	**–**	**2**

ПРИМЕЧАНИЕ:

1) Во время операции 13.10.44 года в районе с. Бросковцы (4000) убит красноармеец 237 ОСБ Сидоренков В.Г., 1925 года рождения, б/п.

2) При разведке, в районе с. Сергиени Путиловского р-на, 5.10.44 года во время нападения банды убит красноармеец 240 ОСБ Баринов И.А., 1925 года рождения, член ВЛКСМ.

С 6 по 20 октября захвачено оружия и трофеев:

№ п/п	Наименование оружия	Количество захваченного оружия		ИТОГО
		Отечественного	Иностранного	
А. ОРУЖИЕ				
1	Винтовок	5	10	15
2	Карабинов	4	–	4
3	Автоматов	2	–	2
4	Обрезов	1	–	1
5	ПТР	–	1	1
6	Пистолетов	–	2	2
7	Гранат	5	2	7
8	Магазинов ДП	1	–	1
9	Тола	401 кг	–	401 кг
10	Патронов винтовочных	252	600	852
11	Патронов ПТР	–	50	50
12	Мин разных	–	216	216
13	Противотанковых гранат	–	19	19

Б. ДРУГИЕ ТРОФЕИ

Обнаружены и ликвидированы районные базы снабжения УПА, в том числе 2 базы в районе с. Тораки, 2 базы на горе Ливатор в районе с. Плоска Путиловского района. На базах захвачены или уничтожены:

1. Муки – около 1200 кг
2. Масла коровьего – около 700 кг
3. Сметаны – 2200 кг
4. Брынзы – 1350 кг
5. Сыра – 200 кг
6. Мяса вяленого – 2250 кг
7. Фруктов сушеных – 1500 кг
8. Грибов сушеных – 800 кг
9. Меда – 400 кг
10. Картофеля – 100 тонн
11. Овец – 19 голов
12. Коров – 3 головы
13. Лошадей – 3 головы
14. Кожсырья – 70 шт.
15. Теплой одежды – 60 комплектов

В. В с. Путила 16.10.44 г. обнаружен и ликвидирован медпункт бандитов на 4 койки.

Г. В с. Ростоки обнаружен и уничтожен склад авиабомб с антисоветскими листовками в количестве до 1 млн. штук.

III. БОЕВЫЕ ОПЕРАЦИИ ЧАСТЕЙ

А. 237 ОСБ.

1. 7.10.44 г. от Черновицкого УНКВД были получены сведения о том, что бандгруппа численностью до 25 человек из банды «Ивана» движется на север, имея целью уйти за реку Днестр.

По показаниям бежавшего партизана, захваченного бандитами при столкновении с партизанским отрядом, банда 7.10.44 г. должна была сосредоточиться в с. Юрковцы (7020), взять там продукты и уйти за реку Днестр.

Банда имела на вооружении: 3 ручных пулемета, 5 автоматов, винтовки и гранаты.

В 17.00 7.10.44 г. на ликвидацию банды была выслана опергруппа численностью 40 человек на 2-х автомашинах под командой лейтенанта Пицика.

В результате операции убито 8 бандитов и тяжело ранен 1.

2. По данным Сторожинецкого Горотдела НКВД, в с. Панка (3000) один из домов посещается бандгруппой численностью 4 человека.

8.10.44 г. в 21.00 у дома, посещаемого бандитами, была выставлена засада во главе со ст. сержантом Мишиным.

Во время засады и последующей прочески убит 1 бандит и задержано – 3.

3. 8.10.44 г. от органов НКВД были получены данные о том, что в с. Ропча (3000) бандитами был ограблен один дом. Высланная к месту происшествия РПГ в составе 22 человек под командой лейтенанта Малаева, произвела проческу местности и отдельных домов. В результате из чердаков и ям было изъято 11 бандитов, участвовавших в грабеже, и 1 бандит при попытке к бегству был убит.

4. 9.10.44 г. при проческе с. Бобовцы (4000) опергруппы сержанта Клименко и мл. сержанта Молодкина были обстреляны из кукурузы и одного из домов. Старшие групп решили, окружив дом, уничтожить бандитов. При окружении дома сержант Клименко увидел, что из дверей дома вышла женщина, а сзади нее прячется мужчина. Сержант Клименко подал команду: «Ложись». Женщина упала, а прятавшийся за ее спиной мужчина в румынской военной форме бросился бежать по оврагу в лес. По убегающему сержантом Клименко был открыт огонь, в результате чего убегающий был убит.

В этот момент из соседних домов выскочило 4–5 бандитов, вооруженных автоматами и винтовками, и направились по оврагу в лес. По уходящим бандитам был открыт огонь, которым один бандит был убит. У убитого была изъята немецкая винтовка.

Группа ефрейтора Халиулина, находившаяся в засаде и дожидавшаяся появления банд-группы, также открыла огонь по уходящим бандитам, в результате которого был убит еще один бандит.

При проческе леса, прилегающего к с. Бобовцы, группой сержанта Беляка был замечен лежащий в кустах человек, который, заметив приближающихся к нему бойцов, пустился бежать. Выстрелом из винтовки убегавший был убит. При обыске у него изъято 5 штук винтовочных патронов.

5. 10.10.44 года, по данным Сторожинецкого ГО НКВД, в с. Бобовцы (4000) и Старые Бросковцы (4000) оперирует банда численностью 12–15 человек. Бандиты периодически заходят в села и терроризируют население.

10.10.44 года для ликвидации этой банды была организована проческа леса, во время которой убито два бандита и захвачено 2.

6. По данным Сторожинецкого ГО НКВД от 11.X.44 года, в предместье г. Сторожинец Альбовцы (3000) оперирует банда Бортника И. А. численностью 12–15 человек. Банда вооружена автоматами и винтовками. В Альбовцы бандиты обстреляли работников местных органов и милиции.

На ликвидацию банды была выслана РПГ под начальством мл. лейтенанта Зудина. При проведении операции был убит один бандит, а другой ранен. Раненый был захвачен младшим лейтенантом Зудиным и оказался главарем банды – Бортником Иваном.

7. По данным Сторожинецкого ГО НКВД, в том же предместье гор. Сторожинец Альбовцы действует банда Алексюка Георгия численностью 5-6 человек.

Высланная на ликвидацию банды РПГ во главе с мл. лейтенантом Зудиным 13.X.44 года установила, что Алексюк с группой бандитов периодически приходит домой и скрывается в схроне. Предполагаемое местонахождение бандитов было оцеплено и в доме был задержан главарь банды Алексюк.

8. По данным, полученным от бывшего участника банды и проверенным лично лейтенантом Малевым, в лесном массиве севернее с. Старые Бросковцы (4000) в землянках и в доме Головацкого скрывается банда численностью 14 человек.

Для ликвидации банды было выделено 13.X.44 года две штурмующих группы и три засады под общим руководством мл. лейтенанта Антонова. В результате проведенной операции убито два и задержан один бандит; изъято оружия: винтовок – 1, обрезов – 1 и винтовочных патронов – 28.

С нашей стороны убит красноармеец Сидоренков В. Г.

9. 14.X.44 года, по данным органов НКВД, в лесном массиве в районе с. Старые Бросковцы и с. Бобовцы (4000) скрывается бандгруппа численностью 6–8 человек. Для ликвидации бандгруппы была организована проческа лесного массива и хуторов. Вероятные пути отхода бандитов перекрыты засадами.

Группа мл. лейтенанта Кузьмичева при проческе леса была обстреляна из винтовок, после чего группа бандитов в количестве 5 человек начала отходить в направлении оврага с густым кустарником.

Огнем винтовок и автоматов удалось убить 3-х бандитов.

При проческе оврага и кустарника группа мл. лейтенанта Кузьмичева обнаружила в кустарнике 2-х бандитов, пытавшихся скрыться. Огнем засады сержанта Тимакова оба бандита были убиты.

При проческе домов задержан один бандит, у которого изъято оружие. Всего изъято в этой операции винтовок – 1, обрезов – 1, винтовочных патронов – 25 штук.

10. По агентурным данным, в хуторах с. Бобовцы (4000) скрываются остатки бандгрупп.

В 2.00 15.X.44 года туда была выслана засада из 8-ми человек во главе с мл. сержантом Тарасовым. Перед рассветом кр-ц Караулов услыхал шорох в стогу сена и засада усилила бдительность и наблюдение. На рассвете из дома вышла женщина и направилась к стогу сена, оттуда вышли два неизвестных, которые были схвачены засадой и оказались бандитами.

11. По данным Сторожинецкого РО НКВД, в районе с. Ново-Жадово (4090) действует банда численностью 10–14 человек, которая терроризирует местное население.

Для ликвидации бандгруппы 17.X.44 года была организована проческа с. Ново-Жадово и прилегающего к нему лесного массива. В проческе участвовало 69 человек и в засадах находилось 29 человек. Операцией руководил мл. лейтенант Антонов, проческу возглавляли лейтенант Малаев и мл. лейтенант Березин, засады – лейтенант Боеч.

В результате проведенной операции убито 4 бандита, изъято 2 карабина, 1 граната и 22 винтовочных патрона.

12. По данным Обл. Управления НКВД, 17.X.44 года в с. Топоровцы (5030) банда численностью 15 человек ограбила квартиру гр-на Галашука.

На поиски и для ликвидации банды в 14.00 17.X.44 года из спецподразделений батальона была выслана опергруппа численностью 16 человек под командой лейтенанта Титова.

В результате проведенной операции совместно с оперработниками Садогурского РО НКВД в районе с. Чернавка (6020) был убит главарь банды Роговик Николай и изъято автоматов – 1, винтовок – 1.

13. По данным Вашковского РО НКВД, в с. Волока в отдельном доме скрывается бандит Шевчук К.

Высланной 10.10.44 года РПГ в количестве 18 человек во главе с лейтенантом Петриным и оперработником НКВД, бандит был задержан.

14. 18.10.44 г. в с. Ново-Жадово (4090) у бандитских домов были выставлены засады численностью 50 человек под командой лейтенанта Малаева.

В результате операции засадами задержано 3 бандита.

15. 18.10.44 г. группа ранее задержанных бандитов обещала указать своих сообщников. В населенный пункт Альбовцы (3000) была выслана РПГ в составе 15 человек во главе с мл. лейтенантом Зудиным.

В качестве проводников были взяты бандиты, изъявившие желание указать местонахождения своих сообщников.

Однако, не указав их, они на обратном пути пытались бежать, но были убиты.

Группой мл. сержанта Тарасова при проведении операции по изъятию бандитских семей и скота в с. Альбовцы (3000) был задержан член ОУН Кушнир Георгий.

16. По данным Сторожинецкого ГО НКВД, в лесных массивах, прилегающих к с. Бобовцы и Бросковцы (4000) и Ново-Жадово (4090), скрываются солдаты и офицеры немецкой армии, которые организованы в банду, возглавляемую капитанами Шнейдер и Скице.

В лесном массиве восточнее Ново-Жадово (4090) у дороги была 19.10.44 г. заложена засада, возглавляемая сержантом Беляком. В 4.00 19.10. засадой задержан ефрейтор немецкой армии Интару Кинт Оскарович.

17. 19.10.44 г. по данным УНКВД на островах реки Черемош севернее села Слобода-Банилов (6080) укрывается банда численностью 50 человек, совершившая террористический акт в с. Слобода-Банилов.

Для ликвидации банды в 10.00 17.10.44 г. из г. Черновицы выехал со взводом 82-мм минометов и расчетом станковых пулеметов капитан Фимушкин.

В результате проведенной операции гарнизоном с. Вашковцы, с. Вижницы, совместно с выезжавшей опергруппой под общим руководством капитана Фимушкина и начальника ОББ УНКВД майора Беленко, убито бандитов – 6, задержано бандитов – 4 человека, уклоняющихся от призыва в КА задержано 8 человек. Изъято 25 штук патронов.

Данные о банде на островах численностью в 50 человек не подтвердились.

Б. 240 ОСБ.

1. В период с 5 по 8 октября и с 15 по 18 октября 240 ОСБ совершены 2 марша по передислокации из с. Вижница (4060) в с. Путила (2050) и из с. Путила в г. Селетин (0060). Оба марша батальон совершал в трудных условиях Карпатских гор.

Почти все мосты на дороге были сожжены или взорваны, а дорога на значительном протяжении разрушена или завалена. На маршруте колонна батальона встретила два горных обвала, 27 взорванных или сожженных мостов, 16 участков взорванного полотна дороги, 5 заминированных мостов, 2 заминированных участка дороги, одну заминированную скалу, нависшую над дорогой.

Силами батальона были расчищены 2 горных завала, разведаны и оборудованы 40 переправ вброд и объездов, сооружены 2 моста пролетами до 10 метров, разминировано 5 мостов, 2 участка дороги и скала.

Батальон при совершении маршей преодолел несколько крутых участков дороги (крутизной до 500) протяжением до 200 метров. На таких участках автогужтранспорт перетаскивался силами личного состава батальона с помощью тросов и на руках. При разминировании мостов и участков дороги в разных местах изъято тола 401 килограмм.

2. 12.10.44 г. по материалам войсковой разведки в с. Киселицы (2050) проведена операция по изъятию бандитов боевки коменданта Чурюка Михаила. В операции было занято 116 человек личного состава батальона.

В результате операции было задержано 22 бандита, 1 убит, захвачено 2 винтовки «Маузер» старого образца.

Во время операции красноармейцы Бледнов И. К. и Проняев Н. П., находясь в секрете, заметили 6 человек бандитов, намеревавшихся скрыться. Подпустив их на близкое расстояние, красноармейцы, действуя внезапно, задержали 5 бандитов, а шестого убили при попытке к бегству.

3. 13.10.44 г., по показаниям захваченных на операции в с. Тораки (2050), была проведена операция по изъятию бандитов из боевки Торака Михаила.

В операции было занято 112 человек. Результаты операции: захвачено бандитов – 5, убито – 1, ликвидирована районная продовольственная база бандгрупп.

4. 15.10.44 г. в населенном пункте Сергиени вышла РПГ старшего лейтенанта Мурыгина для выяснения причин пожара, происшедшего в ночь на 15.10.44 г. При подходе к населенному пункту Сергиени боковой дозор РПГ услышал стук железа и увидел убегающих двух мужчин. Убегающие были задержаны и оказались бандитами, несшими службу патрулирования по дороге.

При допросе бандитов были выявлены дома, в которых укрывались бандиты боевки Ковальчука Михаила. После организованного поиска была задержана вся боевка, состоящая из 12 человек, во главе с комендантом боевки Ковальчуком Михаилом.

5. 16.10.44 г. по показаниям захваченных бандитов в с. Тораки проведена повторная операция по ликвидации бандитской продбазы.

База сожжена, и в ней уничтожено большое количество различных продуктов.

При операции убито 2 бандита и захвачено их оружие: винтовка иностранного образца и обрез русской винтовки.

6. 16.10.44 г. в с. Путила обнаружен и ликвидирован медпункт бандитов на 4 койки.

7. 19.10.44 г. по данным войсковой разведки батальона в районе горы Минтер (0060) проведена операция по ликвидации бандгруппы «Ивана». В операции было занято 28 че-ловек.

В результате операции убито 7 и захвачено 7 бандитов. Изъято 2 винтовки и 240 патронов.

5 человек из числа захваченных бандитов пришли из района Жабье (3030).

8. 19 и 20.10.44 г. по данным войсковой разведки батальона в районе горы Ливатор (1010) проведена операция по ликвидации бандгруппы, руководимой бандитом Кременем по кличке «Хмара».

В операции было занято 102 человека личного состава.

В результате 2-дневной операции убито 31 и захвачено 19 бандитов. Изъято: винтовок иностранного образца – 6, ружье ПТР – 1, гранат – 2, патронов винтовочных – 6000 штук. Одновременно ликвидированы 2 районных базы снабжения, в которых находилось значительное количество заготовленного продовольствия. На базах был обнаружен стрихнин, вследствие чего обе базы сожжены.

Во время операции захвачена связная центрального провода Северной Буковины по кличке «Марта», со значительным количеством корреспонденции и фотографий, в числе которых фотографии «Марты» в немецкой форме, с орденом.

9. 19.10.44 г. во время операции на горе Минтер сержант Пинчук, возглавляя секрет из 5 человек, находился при выходе из ущелья, заросшего густым лесом. В 6.40 он увидел, как из ущелья вышли 5 бандитов, которые остановились, сняли шляпы и начали ими размахивать. После этого 2 бандита отделились от группы и направились на секрет. Не доходя 3-4 метра, они дали сигнал двигаться остальной группе. Все бандиты были захвачены. Как выяснилось, они прибыли из района Жабье.

10. 7.10.44 г. на марше батальона, в период передислокации его в с. Путила, 500 метров западнее населенного пункта с. Путила дорога была завалена обвалом взорванной скалы. Саперы – сержант Ляшенко, красноармейцы Куликов, Щегольков и Колодин при обследовании местности у обвала, на склоне горы – 50-70 метров выше скалы обнаружили провод, идущий от скалы на вершину горы. Перерезав провод, они спустились к скале и обнаружили в ней заложенный фугас: 25 килограмм тола с вставленным взрывателем. Фугас был подготовлен к взрыву электрозапалом.

Работая в трудных условиях, саперы изъяли фугас и предотвратили взрыв скалы над колонной батальона, подготовленный бандитами.

11. 13.10.44 г. сапер-красноармеец Щегольков обследовал на дороге Путила–Селетин мост и два минных колодца, но ничего не обнаружил.

17.10.44 г. при возвращении опергруппы из с. Селетин красноармеец Щегольков обратил внимание на то, что минные колодцы, ранее остававшиеся открытыми, теперь зарыты землей. Внимательным осмотром красноармеец Щегольков обнаружил в колодцах подготовленный для взрыва электрозапалом фугас – 106 кг тола. Осматривая мост, Щегольков обнаружил другой фугас. Оба фугаса красноармеец Щегольков изъял, чем предотвратил разрушение моста и дороги перед проходом колонны батальона.

ВЫВОДЫ

а) Обстановка в районах Черновицкой области в результате активных действий частей опергруппы 23 стрелковой бригады ВВ НКВД в отчетный период несколько разрядилась, хотя и осталась напряженной.

Количество бандпроявлений уменьшилось. Бандиты перешли к новой тактике, действуя мелкими группами на коммуникациях.

б) В отчетный период по области ликвидированы следующие банды:

1) Банда Стратейчука,	численностью	30	человек
2) Банда Томчука,	-”-	10	-”-
3) Банда ОУНовца Гулея,	-”-	13	-”-
4) Частично банда Карапко,	-”-	54	-”-
5) Банда Логаша,	-”-	30	-”-
6) Банда Александрука,	-”-	50	-”-
7) Банда «Галагана»,	-”-	31	-”-
8) Банда Бенарского,	-”-	20	-”-
9) Банда Гарматюка,	-”-	15	-”-
10) Частично банда «Ивана»	-”-	23	-”-

Кроме этого, в результате операций уничтожено ряд бандитов-одиночек.

в) Наиболее активные действия в борьбе с бандитизмом в области проявил 237 ОСБ под командованием капитана Фимушкина.

г) Несмотря на разряжение обстановки в области, в целях стабилизации положения и невозможности проведения ОУНовцами вербовок в банды мужчин из местного населения, в районах области необходимо продолжать иметь гарнизоны.

д) Органами НКВД проводятся подготовительные мероприятия по выселению из области 350 бандитских семей.

е) Небольшое количество захваченного оружия в сравнении с количеством захваченных и убитых бандитов объясняется тем, что большая часть бандитов вооружения не имела, являясь лишь участниками банд, только что принявших присягу ОУН.

Начальник опергруппы 23 стрелковой бригады
внутренних войск НКВД подполковник **Филиппов**

И.о. нач. штаба опергруппы
ст. лейтенант **Туфлин**

Оригінал. Машинопис.
Сергійчук В. Український здвиг: Прикарпаття. 1939-1955. – К.: Українська Видавнича Спілка, 2005. – С. 224-239.

№ 74

ПОВІДОМЛЕННЯ ТАЄМНОГО АГЕНТА НКДБ В УКРАЇНСЬКОМУ НАЦІОНАЛІСТИЧНОМУ ПІДПІЛЛІ «СОКОЛА» ПРО РЕОРГАНІЗАЦІЮ СТРУКТУРИ ОУН

Після червня 1945 року

О реорганизации структуры ОУН и о новых методах и формах пропагандистской и террористической деятельности украинско-немецких националистов

В Станиславское областное управление НКГБ поступил доклад секретного агента «Сокола» о реорганизации структуры ОУН и о новых методах и формах пропагандистской и террористической деятельности украинско-немецких националистов.

Агент «Сокол» с февраля по июнь 1945 года занимал пост начальника канцелярии СБ Надворнянского повита на Станиславщине.

В его обязанности входило ведение канцелярии повитовой СБ, сбор и обработка материалов, поступающих от районных информаторов СБ, составление отчетов для окружного провода СБ, составление протоколов допросов.

В канцелярии повитовой СБ сосредотачиваются материалы, присылаемые районными информаторами СБ на лиц, которых они считают «неблагонадежными». Эти материалы рассматривал сам руководитель СБ Надворнянского повита по кличке «Сурмач». Ознакомившись с таким делом, «Сурмач» обычно ставил отметки: букву «К» – что означало убить (кокнуть) или букву «С» (до справи) – это означало, что этого человека нужно арестовать и доставить к «Сурмачу».

В местонахождение боевки – в село Манява Солотвинского района – прибыли работники краевого провода «Нечай» и «Обух», которые потребовали, как можно шире развернуть националистическую пропаганду среди населения и дали ряд новых установок по ведению пропаганды, смысл которых сводится к следующему: выступая перед массами не следует упоминать названия ОУН, а надо говорить от имени УГВР («Українська Головна Визвольча Рада»). ОУН скомпрометировала себя сотрудничеством с немцами и поэтому среди широких масс населения стала не популярной.

После поражения Германии восторжествовали демократы, а националисты потерпели поражение. Поэтому популяризировать в настоящее время идеи национализма нецелесообразно и даже вредно. Большевики используют это и представляют националистов перед населением и перед мировым общественным мнением как немецко-фашистских пособников. В связи с этим надо перестроить пропагандистскую работу. Для участников организации существует ОУН, и работая с участниками организации нужно воспитывать их в духе традиций ОУН. Но для населения не должно существовать даже слова ОУН, массы должны знать только УПА и УГВР, как широкие демократические организации. При проведении работы среди населения мы должны маскироваться под демократов, оставаясь на деле националистами. Были также получены указания центрального провода ОУН о роспуске женских референтур и о передаче женских кадров ОУН в «Украинский червоный хрест». Это решение центральный провод принял еще в ноябре 1944 года, но на Станиславщину оно дошло лишь теперь. Причины, побудившие центральный провод ОУН расформировать женскую референтуру, были следующие:

1. Несоблюдение женщинами правил конспирации, благодаря чему советским органам госбезопасности удалось быстро расшифровать сетку ОУН и, в ряде случаев, ликвидировать ее.

2. Женщины и девушки – члены ОУН в большинстве случаев никакой конкретной работы в организации не ведут, бездельничают, дискредитируют ОУН в глазах населения, а попадая в руки советских органов госбезопасности, быстро признаются и легко идут на вербовку.

3. В условиях большевистской действительности женская сеть ОУН себя не оправдывает. Сейчас в ОУН остались только женщины и девушки, исключительно хорошо показавшие себя на подпольной работе. Таких оказалось очень немного, остальные женщины из ОУН отсеяны и могут принимать участие в националистической работе только как симпатики. Ни в какие дела организации они не посвящаются. О том, что женщины отсеяны от организации, они не знают, т. к. им об этом не сообщается.

На «Украинский червоный хрест» возложены следующие задачи: 1. Уход за больными и ранеными. 2. Оказание помощи лицам, пострадавшим от большевиков. 3. Националистическая пропаганда среди населения.

Организация «УЧХ» существует только при районах. Во главе районной организации стоит шеф – женщина, которая связана с районным проводником ОУН. С ним она контактует работу «УЧХ», но действует самостоятельно. Ни шеф «УЧХ» в районе, ни участники «УЧХ» на периферии с сеткой ОУН не связаны и в дела организации не посвящаются.

Районная организация «УЧХ» состоит из 3 отделов: санитарного, общественной опеки и аптечно-фармацевтического. В повитовых округах и выше проводниц «УЧХ» нет.

Ликвидация женских референтур и создание районных организаций «УЧХ» из-за облав и арестов еще не закончены.

По данным агента «Сокола», в данное время в ОУН происходит реорганизация, целью которой является всемерное укрепление всех ее звеньев.

В западных областях Украины созданы 3 края: Прикарпатский, Подольский и Волынский. Во главе каждого края стоит краевой провод ОУН.

В состав Прикарпатского края вошли области: Дрогобычская (не полностью), Станиславская, Закарпатская Украина и Буковина.

В состав Подольского края вошли Львовская и Тернопольская области.

В состав Волынского края вошли Волынская и Ровенская области.

Есть основание полагать, что краевой провод Прикарпатья возглавляет некто «Роберт», бывший областной проводник Станиславщины.

Областные провода ОУН ликвидируются.

По административной линии за краем идет округ. Причем часть округов, существующих до реорганизации, также будут расформированы и количество их уменьшится. Так, например, Калушского округа не будет, часть его территории отойдет в Стрийский, остальная часть – в Станиславский округа.

Повиты переименовываются в надрайоны. В состав надрайона входит 3–5 районных организаций ОУН.

Районные организации делятся на кущевые. В состав районов входит от 3 до 5 кущей. Каждый кущ объединяет 4-6 станиц.

Станичные провода ликвидированы. Станичные проводники и члены ОУН станичной организации должны обязательно находиться при кущевой организации. В станицах остаются только симпатики.

В состав кущевого провода входят: кущевой проводник, его заместитель и станичные.

Заместитель кущевого проводника ОУН должен являться обязательно агентом СБ. Об этом никто из членов кущевой организации не должен знать, даже сам кущевой проводник. В обязанности агента СБ входит слежка за всеми членами ОУН куща, а также за членами провода.

Все члены ОУН куща должны находиться при кущевой организации. Таким образом они смогут организовать оборону. Этого нельзя будет сделать, если они будут находиться в селах, где их быстрее переловят поодиночке. Кроме того, советским органам госбезопасности труднее будет вербовать из их среды агентуру.

В состав районного провода ОУН входят: проводник, референт СБ, господарчий референт и пропагандист.

В состав районной референтуры СБ входят: проводник (референт СБ районного провода), его заместитель (он же районный информатор), технический референт (начальник канцелярии) и 3 следователя. При каждом районном проводе СБ имеется так называемый делегат – специальный курьер, обычно назначаемый на эту должность из числа самых преданных членов ОУН. Его обязанность – доставлять в вышестоящие проводы СБ письменные, а также и устные доклады.

Все мероприятия по реорганизации сетки ОУН вызваны острой нехваткой кадров. Освободившиеся после реорганизации люди, направлены, главным образом, на низовую работу – в районы и кущи, с целью укрепления низовых организаций испытанными кадрами.

Основное внимание уделено районной организации ОУН. Руководители ОУН говорят: «Мы должны противопоставить свой район – большевистскому, в противном случае мы не сможем устоять».

Связь в ОУН также реорганизована по новой структуре. Связь теперь поддерживается только от куща до куща. От района и выше связь поддерживается только через специальных курьеров, которые ходят на задания парами и должны быть полностью вооружены.

Так как реорганизация еще не закончена, то в некоторых местах связь осуществляется по-старому: от станицы к станице, причем используются для связи и женщины.

На случай особого положения, когда организации придется работать в чрезвычайных условиях, для связи предусмотрены так называемые «мертвые пункты», т. е. тайники.

Связь СБ строится совершенно самостоятельно от связи ОУН.

В целях укрепления организаций ОУН и усиления их кадрами «профессиональных революционеров», как выражаются руководители ОУН, в настоящее время проводится чистка членов ОУН.

Причины чистки руководители ОУН объясняют следующим образом: в связи с окончанием войны и наступлением мирного периода, большевики, бесспорно, примут все меры для окончательной ликвидации ОУН. ОУН в таком виде, в каком она есть сейчас, существовать не может, ибо будет уничтожена большевиками. Поэтому, сейчас стоит задача внутреннего укрепления организации и сбережения ее от полного уничтожения.

С этой целью проводится детальная проверка членов ОУН и изоляция ненадежных ее членов или даже устранение их путем физического уничтожения.

ОУН должна стать своеобразным «орденом», с крепкой железной дисциплиной, с беспрекословным подчинением членов проводникам. Приказы проводников должны слепо и без-оговорочно выполняться.

Организацию «Украинский червоный хрест» совершенно отделить от ОУН. Оставить в подполье в «УЧХ» минимум проверенных лиц. Остальных – легализировать.

Строго соблюдать конспирацию в работе. Ввести в жизнь 6-й пункт декалога, который гласит: «Про дела можно говорить только с кем нужно».

За деконспирацию – расстреливать.

Воспитывать кадры индивидуальных террористов. Каждый член ОУН должен стать «профессиональным революционером». Он должен являться информатором СБ и проводить внеш-нюю разведку, т. е. разведку вне организации. Не допускать укрепления советской власти в селах. Саботировать подписку на заем, сдачу хлеба и других сельхозпродуктов, не допускать переписи и паспортизации населения, ибо это облегчит большевикам вылавливание наших людей. Уничтожать в сельсоветах все книги и списки.

Следить за большевистской администрацией и парализовать всю ее работу.

Наблюдать за работой в школах. Учителя должны воспитывать детей в националистическом духе. За невыполнение этого учителей выгонять из сел.

С восточниками, работающими в селах, обращаться можно лучше, помогать им продуктами, искать с ними связь, воспитывать в националистическом духе.

Во чтобы то ни стало удерживать связь с народом, говорить народу правду, не дезинформировать народ, не скрывать перед ним трудностей нашей борьбы.

Иметь по селам доверенных людей, давать им клички. А от тех, кто выезжает в другую местность, брать адреса.

Копать и тщательно маскировать бункера для укрытия членов ОУН. (Такой бункер члены ОУН насмешливо называют «самостоятельной дыркой»).

Истребки – наши враги. Бить их на каждом шагу. Приказать им, чтобы они сидели дома. В противном случае конфисковывать их имущество, хозяйство сжигать, родственников угонять.

Массовой ликвидации элементов, враждебных ОУН, не проводить. Бить только активных агентов НКГБ–НКВД. Осведомителей – стращать. Следует выследить всю сетку секретных осведомителей на селе (связного убить, а всех остальных запугать, тем самым парализовать их активность).

Уничтожать мосты и связь между районами и селами. Главные дороги не трогать. Искать польское подполье и налаживать с ним связь, однако большевистских прислужников из числа поляков – бить.

О работе СБ имеются следующие новые установки:

1. Проверить действующие в районе кадры СБ, изолировать ненадежных, подобрать свежие силы из числа членов ОУН. СБ имеет неограниченное право контроля над работой организации, всех ее членов. Из членов ОУН никто не имеет права вмешиваться в дела СБ. СБ обязаны контролировать выполнение указаний и приказов вышестоящих органов ОУН. Ра-йон – основная ячейка СБ и от нее будут требовать максимум работы. Районные информаторы СБ имеют задачу – вести внутреннюю и внешнюю разведку по линии СБ. Работу внутри ОУН они ведут, вербуя информаторов из среды членов ОУН, из расчета один информатор на кущ.

Внешняя разведка, т. е. борьба с агентурой НКГБ и НКВД должна проводиться каждым членом ОУН. Все участники ОУН должны отчитываться перед СБ за облавы, вызовы, аресты, проводимые органами советской власти в селах и городах.

Каждый член ОУН должен быть ознакомлен с работой органов НКГБ, НКВД. Районные информаторы обязаны знать структуру большевистской администрации в своем районе, ее личный состав и, главным образом, структуру органов НКВД и НКГБ, их личный состав, служебные и домашние адреса. Завести на этих лиц специальную картотеку.

Районный информатор добывает всеми доступными ему способами большевистскую прессу (газеты, журналы) и тщательно обрабатывает ее, черпая различные сведения о лицах советской администрации и характере их деятельности.

Наиболее активных большевистских администраторов, враждебно выступающих против ОУН, ловить и вешать прилюдно.

Следователи СБ в агентурную работу не вмешиваются, они обязаны вести только следствие, при этом они должны особое внимание обращать на:

1. Методы работы органов НКГБ и НКВД.

2. Как инструктируется агент, какими вопросами интересуются органы НКВД–НКГБ, какая дается легенда.

3. Вопросы связи с агентом.

4. Кого он выдал из членов ОУН и когда. Следователь должен собирать и направлять вышестоящим проводам СБ различные документы, медали, ордена, печати, командирские погоны и мундиры от майора и выше; давать отчеты о деятельности польского населения против украинцев.

В данное время руководителями ОУН даны указания о том, кто не может быть членом ОУНовской организации:

1. Все лица, арестовывавшиеся или задерживавшиеся органами НКВД, НКГБ и «Смерш».

2. Все лица, бежавшие из тюрем, пересыльных пунктов, из Красной Армии, возвратившиеся из концлагерей.

3. Возвращенцы из Германии, из восточных областей Украины, бывшие военнослужащие дивизии «СС–Галичина», заключенные периода 1939-41 гг. и вернувшиеся по отбытии наказания, а также инвалиды Красной Армии.

4. Уволенные, как нестроевые из военкоматов, члены ОУН, которые проходили единолично перепись, попадали в облавы или переходили линию фронта. Лица, отбившиеся в бою и через некоторое время возвратившиеся вновь в организацию. Лица, принятые в ОУН во второй половине 1944 года и в первой половине 1945 года, а также лица, саботировавшие приказы ОУН, трусы и политические спекулянты.

В июне 1945 года районный проводник ОУН «Василь» получил от надрайонного проводника Надворнянщины «Проминя» эстафету, в которой тот писал ему о следующем:

1. В настоящее время большевики проводят на Галичине широкую украинизацию. В связи с этим возможно, что галичане широко будут допущены на ответственные посты в советском и хозяйственном аппаратах. Надо предупредить их, чтобы они были крайне осторожны и не шли на призыв большевиков, т.к. большевики проводят эти мероприятия с целью выявления активного украинского элемента, который впоследствии будет большевиками арестован и вывезен в Сибирь.

2. Следует уничтожать молотилки и разный сельскохозяйственный инвентарь в совхозах, колхозах, МТС, не допускать организации колхозов и вывоза хлеба из Галичины. Предупредить население о том, что большевики стремятся создать на Галичине искусственный голод.

3. Предложить бойцам советских истребительных батальонов идти в Красную Армию или выехать на работу в Донбасс и тем самым прекратить их предательскую деятельность на Галичине. Неподчиняющихся – уничтожать.

4. Дать обстоятельные отчеты о большевистском терроре. Эти документы будут использованы для пропаганды заграницей и поэтому особенно тщательно их отработать.

5. Категорически запретить членам ОУН пить водку и курить.

Организация должна быть морально здоровой и крепкой.

* * *

Референтура пропаганды краевого провода ОУН выпустила специальную инструкцию для своих пропагандистов. Текст этой инструкции прилагается к бюллетеню.

Копія. Машинопис.

Сергійчук В. Український здвиг: Прикарпаття. 1939-1955. – К.: Українська Видавнича Спілка, 2005. – С.362-371.

№ 75

ВИТЯГ З ІНФОРМАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ЦК КП(б)У ПРО СТАН БОРОТЬБИ ПРОТИ ОУН–УПА В ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УРСР У ТРАВНІ–ЧЕРВНІ 1945 РОКУ

Червень–липень 1945 року

О некоторых недостатках в работе парторганизаций Черновицкой области

В Вашковецком районе, наиболее засоренном украинско-немецкими националистами, ответственные работники, в том числе и секретари райкома, почти не выступают с политическими докладами среди населения.

Уполномоченные райкома КП(б)У и райисполкома грубо обращаются с местным населением и вместо разъяснительной работы действуют приказами.

До сих пор имеют место случаи грубейшего нарушения революционной законности.

Работниками Вашковецкого райотдела НКВД был допущен вопиющий факт беззакония. Вместо бандитской семьи Миглей Анны была репрессирована гражданка Миглей Василина, муж которой находится в рядах Красной Армии. Гражданка Миглей Василина до сих пор не возвращена в район.

25 июня с. г. начальник штаба истребительного батальона лейтенант Андреев, будучи в пьяном виде, убил председателя сельпо тов. Галицкого и избил бойца истребительного батальона.

Состав истребительного батальона Вашковецкого района засорен классово чуждыми элементами и случайными людьми. Здесь есть кулаки, есть бандиты. Для того, чтобы скрыть от населения района кому была поручена охрана сел, райотдел НКВД сделал перестановку бойцов истребительного батальона.

Начальник райотдела НКВД тов. Павлов не только не реагировал на нарушения, а наоборот, способствовал и заведомо укрывал нарушителей советских законов.

* * *

В Сокирянском районе уполномоченные райкома партии в селах почти не бывают. Работники партийных и советских организаций недостаточно ведут политическую работу. В районе есть колхозы, и им помощи почти не оказывается. В трех колхозах допущено грубейшее нарушение устава сельхозартели.

Прием в колхозы проводится по спискам, а члены семей 20 хозяйств, работающих с начала весеннего сева в колхозах, до сих пор в колхоз не приняты на общем собрании. Оценка обобществленного имущества не проведена. Планы не составлены и нет распорядка дня.

* * *

(Из сообщения ответственного организатора ЦК КП(б)У тов. Кравченко и справки обкома КП(б)У).

Черновицкая область

Характеристика бандпроявления за май–июнь 1945 года.

В селе Стрелецкий Кут Черновицкого района в ночь на 3-е мая банда в количестве более 20 человек убила председателя сельсовета Тащука, его жену и ребенка, а также секретаря сельсовета Слынько и 4-х бойцов истребительного батальона.

* * *

6-го мая в Вашковецком районе Черновицкой области банда «Зруба» в количестве 20 человек напала на группу совпартактива. Убит зав. военным отделом Вашковецкого РК КП(б)У

Козарюк, второй секретарь РК ЛКСМУ Борисов и 2 работника райисполкома – Климов и Дохно.

* * *

16-го июня на с. Слобода-Банилов Вашковецкого района напала банда в 20 человек. Бандиты повесили секретаря комсомольской организации Залуцкую и бойца истребительного батальона.

17-го июня в это село выехала опергруппа во главе с начальником ББ РО НКВД т. Койнашем. В группе было 5 бойцов истребительного батальона и лейтенант Аброськин. Банды не обнаружены. При выходе из квартиры убит нач. ББ Койнаш, кем – неизвестно, следствие ведется. Характерно, что РО НКВД, облотдел НКВД, Вашковецкий райком партии не придали факту убийства начальника ББ значения и только после активного вмешательства со стороны ЦК КП(б)У и обкома начали вести следствие.

* * *

В ночь на 29 июня в селе Шеровцы Горишни Садгорского района банда подожгла постройки спиртзавода. Налет банды был отбит бойцами истребительного батальона. Пожар ликвидирован.

Копія. Машинопис.
Сергійчук В. Український здвиг: Прикарпаття. 1939-1955. – К.: Українська Видавнича Спілка, 2005. – С. 371-373.

№ 76

ТЕЛЕФОНОГРАМА СЕКРЕТАРЯ ЧЕРНІВЕЦЬКОГО ОБКОМУ КП(б)У ЗЕЛЕНЮКА СЕКРЕТАРЕВІ ЦК КП(б)У М. ХРУЩОВУ ПРО ВИКОНАННЯ ЙОГО УСНИХ ВКАЗІВОК ЩОДО ПОСИЛЕННЯ БОРОТЬБИ ПРОТИ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛІСТИЧНОГО ПІДПІЛЛЯ

5 вересня 1946 року
Киев ЦК КП(б)У

товарищу ХРУЩЕВУ Н.С.

Выполняя Ваши указания, данные по телефону 27 августа с. г., – об усилении борьбы с украинско-немецкими националистами нами проведены следующие мероприятия.

1. В селах и местах вероятных бандпроявлений и активизации националистов 28 августа были выставлены засады, секреты, маршрутные группы, посты наблюдения с широким участием партийно-советского актива.

2. Произведена переброска работников оперативного состава органов МВД, МГБ с благополучных районов в районы возможных бандпроявлений – Вижницкий, Вашковецкий, Заставновский, Садагурский, Кицманский и Сторожинецкий; также был расставлен весь оперативный состав управления МВД и МГБ.

3. Были созданы и посланы в известные села специальные агитгруппы для политической работы с населением.

4. Органы МВД, МГБ перешли на график учащенных встреч с агентурой.

В результате проведенных мероприятий националистам за последнее время не удалось проявить какой-либо активности.

В результате проведенных операций нами было убито 5 бандитов, 2 ранено и арестовано 2 активных пособника. Захвачены также документы, представляющие оперативный интерес.

Банду, пытавшуюся перейти с Жабьевского района Станиславской области в Путильский район, побито и, преследуя ее уже на территории Жабьевского района, был парализован их праздник. С домов снято 5 националистических флагов.

За последнее время бандпроявления сократились. Если в первой и второй декадах августа их было 10, то в последней декаде было только одно.

Секретарь Черновицкого обкома КП(б)У **Зеленюк**

Принято по ВЧ из гор. Черновцы 5.IX.46 г.
Передал – Труха
Приняла – Артимович

Оригінал. Машинопис.
Сергійчук В. Український здвиг: Прикарпаття. 1939-1955. – К.: Українська Видавнича Спілка, 2005. – С. 508-509.

№ 77

ЛИСТ СТУДЕНТІВ ЧЕРНІВЕЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ДО Й. СТАЛІНА ЩОДО ВИКРИВЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ НА БУКОВИНІ

28 травня 1947 року

Копия

И. В. СТАЛИНУ
От группы студентов
Черновицкого государственного университета

Многоуважаемый наш отец Иосиф Виссарионович!

Убедительно просим Вас помочь нам учиться на родном украинском языке. У нас в Черновицах до сих пор сохраняются вывески на румынском языке. Все организации, областные и районные, суды, учебные учреждения пишут только на русском языке, которого население не понимает еще хорошо.

Когда мы вступили в университет, мы считали, что овладеем украинским литературным языком, услышим культурный разговор, который, безусловно, помог бы нам скорее овладеть, в свою очередь, богатым русским языком. Но это не так у нас делается.

Все преподаватели университета, боясь, чтобы им не «пришили» национализм, читают и ведут разговорную речь только на русском языке. А преподавателей, которые раньше преподавали и говорили на украинском языке, называют бандеровцами. И вот получается, что на Украине боятся говорить на украинском языке.

Удивительно, почему в Пражском университете имеется кафедра украинского языка с видным профессором, а в Черновицком университете по существу нет таковой, правда, есть неопытный преподаватель средней школы, который возглавляет кафедру украинского языка (не авторитетный). Старая генерация буковинской интеллигенции, смеясь над нами, говорит: «Чего вы там научитесь. При Румынии этот университет был центром румынизации, а теперь – русификации». Нам, молодым студентам, трудно с этим бороться, ибо в этих выражениях

есть львиная доля правды. Украинские немецкие националисты используют эти промахи, разжигая ненависть к русским. Это есть результат того, что черновицкие руководители забыли Ваши труды и выступления на съездах партии по национальным вопросам. Здесь всех буковинцев огульно называют презренным именем – бандеровцы. Разве это правильно? Почему до последнего времени судопроизводство, лекции, переписка и пр. ведется только на русском языке, которого не понимает местное население, 80% которого неграмотны? Разве это доходчивость большевистской пропаганды?

Когда мы бываем в селах в выходные дни, к нам часто председатели сельсоветов обращаются с бумажками, чтобы мы им разъяснили, что там написано, ибо они не понимают и не знают что делать. Мы были свидетелями, когда в суде зачитали приговор, а крестьяне не уходили из школы, где был суд, и когда их спросили, чего ожидаете, они говорят, что мы ожидаем, что присудил суд, а что им уже прочитали приговор, они ничего не поняли.

Мы просим Вас прислать комиссию из Москвы, чтобы проверить как в Черновцах и на Буковине проводится национальная политика партии и дать по этому вопросу указания ЦК КП(б)У и ректору Черновицкого университета, как надо разрешать национальный вопрос Буковине.

28.V.47 года.

Подписи

Верно: **А. Жукин**

Копія. Машинопис.
Сергійчук В. Український здвиг: Прикарпаття. 1939-1955. – К.: Українська Видавнича Спілка, 2005. – С. 543-544.

№ 78

ДОПОВІДНА СЕКРЕТАРЯ ЧЕРНІВЕЦЬКОГО ОБКОМУ КП(б)У В. ВОВКА СЕКРЕТАРЕВІ ЦК КП(б)У Л. КАГАНОВИЧУ ПРО ВИСЕЛЕННЯ СІМЕЙ ЧЛЕНІВ ОУН У ЖОВТНІ 1947 РОКУ

31 жовтня 1947 року

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

КОМУНІСТИЧНА ПАРТІЯ (більшовиків) УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМІТЕТ

№ 5а/6 31 октября 1947 г.

Совершенно секретно

Секретарю ЦК КП(б)У Украины
товарищу КАГАНОВИЧУ Лазарю Моисеевичу

ИНФОРМАЦИЯ
о результатах проведенной операции по выселению семей участников ОУН

Соответственно указаний ЦК КП(б)У о сроках проведения операции, обком КП(б)У провел инструктивное совещание секретарей райкомов КП(б)У, начальников горрайотделов МГБ и уполномоченных УМГБ, на котором подведены итоги подготовки, вскрыты недочеты и дан подробный инструктаж о порядке проведения операции.

За день до начала проведения операции, т. е. 19.X.1947 года, райкомами КП(б)У были проведены такие же инструктивные совещания с оперативным составом и партийным активом, который был привлечен к этой работе.

К проведению операции в качестве оперативно-войсковой силы и технических средств обеспечения были привлечены:

1. Оперативного состава МГБ и МВД – 381 чел.
2. Войскового состава – 630 чел.
3. Бойцов истребит. батальонов – 600 чел.

Для проведения политической работы среди населения сел, в которых намечалось выселение, было привлечено 600 чел. из числа партийного актива г. Черновцы и райцентров области, было оформлено к выселению 802 семьи участников подполья ОУН, из которых утверждено 773 семьи.

Последними указаниями штаба руководства по этим операциям было разрешение поднять к выселению только 600 семей.

В результате проведенной работы по области поднято и выселено всего 616 семей, в составе 1635 чел., в том числе по районам:

Путиловскому	89	семей,	266	человек
Вижницкому	199	-”-	530	-”-
Вашковскому	151	-”-	403	-”-
Заставнянскому	108	-”-	277	-”-
Кицманскому	20	-”-	51	-”-
Садгорскому	21	-”-	46	-”-
Черновицкому	20	-”-	40	-”-
гор. Черновцы	8	-”-	22	-”-
Всего:	616	семей,	1635	человек
В числе выселенных 616 семей:				
а) семей осужденных	– 480			
б) семей убитых	– 104			
в) семей находящихся в бандах ОУН	– 32			
По социальному составу выселенных:				
а) семьи кулаков	– 49			
б) семьи середняков	– 304			
в) семьи бедняков	– 255			
г) семьи служащих	– 1			
д) без определенных занятий	– 7			
Из числа выселенных 1635 членов:				
а) мужчин	– 269			
б) женщин	– 751			
в) детей до 15 лет	– 615			

Из-за неблагополучных условий во время операции (выпадение большого снега), операция затянулась до 23 октября 1947 года, все же, несмотря на это, план выселения был полностью выполнен. При этом за счет резерва вместо намеченных по плану 600 семей было поднято и выселено 616 семей.

Подавляющее количество семей были выселены из населенных пунктов, наиболее пораженных наличием активных связей с действующими в районах этих сел бандитами ОУН.

Так, например: в Путиловском районе выселения были произведены из сел Сергии, Дегтинец (Дихтинець.– *В.С.*), Усть-Путила и Довгополье, среди жителей которых имелось

значительное количество пособников банды, руководимой надрайонным руководителем ОУН «Черемшиной». В каждом селе подвергались выселению от 10 до 20 семей.

В Вижницком районе по 20 и более семей выселено из сел Испас, Берегомет, Мигово, Багна, Ростоки*, Мариничи*, в которых имелась база пособников банд ОУН.

В остальных районах, менее пораженных бандитизмом, выселению были подвергнуты семьи, которые имели связи с остатками подполья ОУН и бандитами-одиночками.

После выселения семей бандитов и активных членов ОУН во всех селах и райцентрах проведены собрания крестьян и колхозников с вопросом «Украинско-немецкие националисты и их агентура – злейшие враги советского народа».

Как положительный результат операции следует отметить проявление здоровых настроений среди населения сел, из которых произведено выселение семей ОУН, а также повышение его активности в проводимых политических и хозяйственных мероприятиях на селе.

Так, например: в Заставнянском, Садгорском и ряде других районов на следующие дни после проведения операции во многих селах, где население было запугано бандитами, отмечается массовое вступление в колхозы, и в селах, где до этого времени не было колхозов, сейчас создаются.

В селе Топоривцы Садгорского района на следующий день после проведения операции в результате проведенной массово-политической работы вступило в колхоз 411 семей. В селе Шубранец этого же района подали заявления о вступлении в колхоз более 60 семей.

В Заставнянском районе вновь организовано 5 колхозов в селах, из которых выселены семьи ОУН: Кучурив Малый – 2 колхоза по 170 хозяйств, Самушино – 1 колхоз – 130 хозяйств, Дубриницы (Добринівці.– *В.С.*) – 33 хозяйства и Хрещатик – 40 хозяйств.

Бедняцко-середняцкие массы активнее начали участвовать в общественно-политической жизни села. Проводимые собрания крестьян по выдвижению представителей в состав избирательных комиссий проходят организованно и на более высоком идейно-политическом уровне.

В селах, из которых были выселены семьи ОУН, на общих собраниях крестьян население положительно реагирует и высказывается о проведенных мероприятиях.

В селе Кучурив Великий Черновицкого района на собрании присутствовало 937 человек, такого многолюдного собрания в этом селе со дня освобождения района Советской Армией не было.

...Обкомами и райкомами КП(б)У в период проведения операции по выселению семей ОУН и их пособников проведена большая политическая и организационная работа среди населения, что обеспечило удовлетворительное проведение операции и предотвращение всякого рода случаев бандпроявлений в этот период.

Обком КП(б)У в целях закрепления итогов проведенной операции наметил ряд практических мероприятий по проведению политической и организационной работы среди населения в районах, пораженных бандитизмом, для обеспечения окончательной ликвидации остатков ОУН.

Секретарь обкома КП(б)У **В. Вовк**

Оригінал. Машинопис.

Сергійчук В. Український здвиг: Прикарпаття. 1939-1955. – К.: Українська Видавнича Спілка, 2005. – С. 549-552.

*Ці села нині належать до Путильського р-ну.

№ 79

Донесення командування 82-ї стрілецької дивізії начальнику внутрішніх військ МДБ Українського округу генерал-майору ФАДЄЄВУ про організаційну структуру та склад підпілля ОУН на Станіславщині й Буковині

5 лютого 1948 року

УПРАВЛЕНИЕ 82 СТРЕЛКОВОЙ ДИВИЗИИ ВНУТРЕННИХ ВОЙСК МГБ

Совершенно секретно
Экз. № ....

5 февраля 1948 г.
№ 1/00.....
Гор. Станислав

Начальнику внутренних войск МГБ
Украинского округа генерал-майору
тов. ФАДЕЕВУ
Гор. Киев

На № 17103 от 28.01.1948 г.

СПРАВКА

I. Организационная структура и состав подполья ОУН. На территории обслуживаемой частями дивизии действуют:

а) Краевой провод ОУН «Запад–Карпаты» дислоцируется в Болеховском районе Станиславской области в горналесистой местности. Бывший руководитель провода «Роберт» 31. 10. 46 г. убит при проведении операции подразделениями 215 сп 82 сд и 91 сп 65 сд. В настоящее время, кто руководит проводом, органами МГБ не установлено;

б) В краевой провод входят 6 округов:

1. Станиславский окружной провод. До 7.06.47 года округом руководил «Всеволод», который убит при проведении операции подразделениями 141 сп в Черном Лесу. В настоящее время руководитель органами МГБ не установлен.
2. Коломыйский окружной провод. Руководитель – «Борис».
3. Калушский окружной провод. Руководитель – «Брюс».
4. Буковинский окружной провод. Руководитель – «Сталь».
5. Бережанский окружной провод. Руководитель не установлен.
6. Стрыйский окружной провод. Руководитель – «Нечай»;

в) Каждый окружной провод объединяет два-три надрайонных провода. Надрайонные проводы, в свою очередь, объединяют 2-4 районных провода;

г) Каждый провод, начиная от краевого и кончая районным, имеет при себе референтуру;

д) Районные проводы объединяют кустовые организации от 2 до 4-х. Кустовые организации объединяют сельские от 2 до 3-х сел. Всего:

1. По Станиславской области:

Краевых проводов 1.	Кустовых организаций 56.
Окружных проводов 3.	Станичных организаций 70.
Надрайонных проводов 9.	Всего организаций 163.
Районных проводов 24.	В них членов 748 человек.

2. По Черновицкой области в районах, обслуживаемых подразделениями дивизии:

Окружных проводов 1.	Кустовых и станичных организаций 11.
Надрайонных проводов 3.	Всего организаций 22.
Районных проводов 7.	В них членов 56 человек.

ИТОГО на территории, обслуживаемой частями дивизии, по данным органов МГБ действуют 185 организаций ОУН, 804 участника в них.

II. Вооруженные банды, действующие на территории, обслуживаемой частями дивизии, состоящие на учете в органах МГБ, на 1.02.48 г. следующие:

1. Округ УПА – «Говерла-4», в который входят 3 группы (загоны).
2. Крупных бандформирований – 7.
3. Боевок СБ – 28.

Всего – 35 бандбоевок с общим количеством 382 бандита в них.

По Черновицкой области бандбоевки, по данным органов МГБ, на учете не состоят.

Кроме того, состоит на учете органов МГБ бандитов-одиночек:

по Станиславской области – 964 человека;

по Черновицкой области – 13 человек.

III. Изменения в оперативной обстановке, тактике и методах действий бандитов на 1.02.48 г. по сравнению с 1946 годом.

В организационной структуре как оуновского подполья, так и их вооруженных банд изменений не произошло, но в численном составе, особенно бандформирований, произошли несомненно большие.

Если на 1.01.46 г. по данным органов МВД числилось 184 бандбоевки с общим количеством 2789 бандитов в них, то на 1.02.48 года числится 35 банд и боевок с общим количеством 382 бандита в них.

Отсюда, несомненно, и изменения в тактике и методах бандитов.

Например:

В 1946 году бандиты в своем большинстве действовали большими группами. Имели место случаи вступления в открытый бой с нашими служебными нарядами. Бандпроявления совершали крупными бандформированиями.

К тому же местное население по сравнению с концом 1947 года больше оказывало материальной и дружней помощи бандитам.

В течение 1946 и 1947 г. г. частями дивизии было разгромлено целый ряд подпольных организаций ОУН, в том числе руководство краевого провода, а также основательно потрепаны и другие руководящие оуновские организации и их вооруженные банды, что заставило подполье ОУН и банды УПА изменить свою тактику и методы действий:

во-первых – перейти в глубокое подполье;

во-вторых – разбиться на мелкие группы по 2–3 человека;

в-третьих – совершать свои преступные действия из-за угла, устройства засад, причем в большинстве своем случаев в ночное время;

в-четвертых – избегать встреч с нашими служебными нарядами, а в случае встречи, не вступать в бой и разбегаться в разные стороны;

в-пятых – при окружении нашими войсковыми нарядами или при обнаружении в убежище – не сдаваться живым, а биться до последнего;

в-шестых – переодевание в женскую одежду, в форму наших войск и войск Советской Армии, применения маск. халатов;

в-седьмых – маскировка под местных жителей;

в-восьмых – насаждение своих людей в местные советские организации и учреждения для проведения контрреволюционной работы. И целый ряд других ухищрений, о которых неоднократно писалось в месячных оперативных сводках.

Таким образом, оуновское подполье и его вооруженные банды, с каждым днем неся потери в своих рядах от удара наших войск и органов МГБ, с целью сохранения своих кадров все больше конспирируются и меняют формы и методы своих преступных действий.

Командир 82 стрелковой дивизии полковник **Клоков**

Верно: **начальник штаба дивизии полковник Лашманов**

отп. 2 экз.
экз. № 1-адрес
экз. № 2 в дело
исп. Бочаров
еф. л. в. 4.02.48 г.

Оригінал. Машинопис.
Сергійчук В. Український здвиг: Прикарпаття. 1939-1955. – К.: Українська Видавнича Спілка, 2005. – С. 579-583.

№ 80

РЕПРЕСИВНО-КАРАЛЬНА СИСТЕМА ТА МАСОВІ ДЕПОРТАЦІЇ НАРОДІВ (1945–1947)

Совершенно секретно

УТВЕРЖДАЮ
НАРКОМ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ УССР
КОМИССАР ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ 3-го РАНГА
СЕРОВ

5 апреля 1944 года

Инструкция о порядке ссылки членов семей оуновцев и активных повстанцев в отдаленные районы Союза ССР

На основании распоряжения Народного Комиссара внутренних дел СССР – Генерального Комиссара государственной безопасности тов. Берия от 31 марта 1944 года № 7129, устанавливается следующий порядок ссылки в отдаленные районы Союза членов семей оуновцев и активных повстанцев.

Раздел 1

Ссылке подлежат все совершеннолетние члены семей оуновцев и активных повстанцев, как арестованных, так и убитых при столкновении, а их имущество подлежит конфискации в соответствии с приказом НКВД СССР № 001552 от 10 декабря 1940 года.

Кроме этой категории, подлежат также ссылке семьи актива и руководящего состава ОУН–УПА, скрывающихся и находящихся в данное время на нелегальном положении, как то: коменданты, помощники комендантов и сотрудники СБ; районные и надрайонные проводники ОУН; сотенные; станичные; коменданты ОУН; куренные; господарчие; шефы и референты связи; активные участники банд.

Несовершеннолетние члены семей следуют вместе со своими родными. Имущество ссыльных подлежит конфискации.

Ссылку производить в отдаленные районы Красноярского края, Омской, Новосибирской и Иркутской областей.

Раздел 2

Установить следующий порядок оформления документов (материалов) о выселении членов семей оуновцев и активных повстанцев:

а) начальники городских и районных отделов НКВД–НКГБ на основании имеющихся документальных данных о практической бандитской деятельности оуновцев и повстанцев составляют списки семей, подлежащих ссылке по каждому району в отдельности, по прилагаемой при сем форме, и мотивированные заключения о выселении на каждую семью от-дельно.

П р и м е ч а н и е: Документальными данными являются:

а) справка сельского совета о принадлежности того или иного лица к оуновцам или активным повстанцам;

б) справка оперативного органа НКВД–НКГБ о принадлежности того или иного лица к оуновцам или активным повстанцам, основанная на агентурных материалах, свидетельские показания;

в) показания соучастников по оуновскому или повстанческому движению;

г) списки и мотивированные заключения начальники городских и районных отделов представляют в областные управления НКВД–НКГБ соответственно. Начальники областных управлений НКВД–НКГБ в случае их утверждения составляют мотивированные постановления о ссылке на каждую семью в отдельности;

д) заключения городских и районных отделов НКВД–НКГБ с постановлениями начальников областных управлений (вместе со списками) представляются на утверждение Народного Комиссара внутренних дел УССР, комиссара госбезопасности 3-го ранга Рясного;

е) утвержденные постановления НКВД УССР направляет на последующее утверждение ОСО при НКВД СССР через 1-й спецотдел.

Направление в ссылку членов семей оуновцев и активных повстанцев производить после утверждения постановлений наркомом внутренних дел УССР, не дожидаясь получения решений ОСО.

Раздел 3

Для выселения членов семей оуновцев и активных повстанцев в каждый район выделяется группа оперативных работников, которая совместно с представителем местных органов власти (исполкома) является в дом (квартиру) ссылаемых, объявляет членам семьи решение о ссылке и предлагает собрать вещи, которые им разрешается брать с собой; производит опись имущества, подлежащего конфискации, передает это имущество по акту представителю местных органов власти и под конвоем направляет всех членов семьи, подлежащих ссылке, вместе с вещами на намеченную железнодорожную станцию для погрузки в вагоны.

П р и м е ч а н и е:

1. Несовершеннолетние члены семьи следуют вместе со своими родными.

2. Перед проведением операции по выселению семьи, соответствующие органы НКВД–НКГБ подготавливают конвой, средства транспорта, определяют железнодорожную станцию погрузки и обеспечивают подачу вагонов.

3. В отдельных случаях (отдаленность станции погрузки, задержка с подачей вагонов и т.д.) ссылаемые члены семьи могут на несколько дней быть помещены в ближайшее место заключения (тюрьма, ИТК, ДПЗ и т.д.). В этих случаях члены семьи размещаются изолированно от других арестованных в специально выделенном помещении (камера). Администра

ция тюрем принимает меры, обеспечивающие сохранность имущества, доставленного вместе со ссыльными.

Раздел 4

Ссыльным разрешается брать с собой:

а) одежду, белье, обувь, постельные принадлежности;

б) посуду столовую, чайную, кухонную (ложки, ножи, вилки, ведра и т. д.);

в) мелкий хозяйственный инвентарь, бытовой инструмент и орудия мелкого кустарного или ремесленного производства (топор, пила, лопата, коса, грабли, вилы, молоток, швейная машинка и т.д.);

г) продовольствие из расчета не менее месячного запаса на семью (разрешать брать продукты неограниченно);

д) сундук или ящик для упаковки вещей.

Общий вес указанных вещей не должен превышать 500 кг на каждую семью.

Обратить особое внимание, чтобы выселяемые семьи брали с собой как можно больше одежды, обуви и продуктов питания, деньги без ограничения суммы и бытовые ценности (кольца, часы, серьги, браслеты, портсигары и т.д.).

Раздел 5

Конфискации подлежат все принадлежащие ссыльным постройки, сельскохозяйственный инвентарь (за исключением разрешенного к вывозу мелкого инвентаря) и домашний скот.

Имущество, подлежащее конфискации, по описи передается представителям местных органов власти. Один экземпляр описи с распиской в получении представителем местных органов власти отправляется в РО НКВД.

Вопрос о дальнейшем использовании конфискованного имущества сосланных решается Совнаркомом УССР или областным исполкомом.

Предметы обихода, не подлежащие конфискации и не могущие быть взятыми с собой ссылаемыми, как превышающие норму 500 кг, могут быть переданы на месте для дальнейшей реализации по указанию их владельцев.

Раздел 6

Порядок конвоирования ссылаемых в пути следования до железнодорожной станции назначения определяется уставом конвойной службы.

По прибытии на железнодорожную станцию назначения конвой сдает ссылаемых местным органам НКВД–НКГБ, которые организуют дальнейшую отправку их до места ссылки под конвоем милиции. Первый спецотдел НКВД по месту выселения заблаговременно извещает соответствующие управления НКВД–НКГБ по месту ссылки членов семей оуновцев и активных повстанцев об отправке эшелона, с указанием количества ссылаемых (взрослых). Начальнику конвоя каждого эшелона вручается именной список всех ссылаемых, утвержденный наркомом внутренних дел УССР Рясным, по которому он производит сдачу ссылаемых по месту назначения.

Все взрослые (начиная с 16 лет) ссылаемые члены семей оуновцев и повстанцев должны быть взяты на учет 1-м спецотделом соответствующего управления НКВД–НКГБ по карточкам формы № 1. На обратной стороне карточки должны быть произведены отметки, когда и куда сослан, а по получении выписок из решений ОСО должны быть произведены дополнительные отметки о решениях ОСО.

Начальник 1-го спецотдела НКВД УССР
подполковник государственной безопасности **Смирнов**

Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917-1953. – К.: Либідь – Військо України, 1994. – Кн. 2. – С. 502-506.

№ 81

Совершенно секретно

Народному комиссару внутренних дел УССР,
начальникам УНКВД Красноярского края, Омской,
Новосибирской, Иркутской областей

ДИРЕКТИВНОЕ УКАЗАНИЕ НКВД СССР

№ 130 от 7 апреля 1944 г.

При оформлении материалов о ссылке членов семей оуновцев и повстанцев, в соответствии с директивой Народного Комиссара внутренних дел СССР – Генерального Комиссара государственной безопасности тов. Берия от 31 марта 1944 года за № 122,– предлагается руководствоваться следующим:

1. В ссылку в отдаленные районы Красноярского края, Омской, Новосибирской и Иркутской областей направлять всех совершеннолетних членов семей осужденных оуновцев, а также активных повстанцев, как арестованных, так и убитых при столкновении.

Несовершеннолетние члены семей следуют вместе со своими родными.

2. Заключения начальников райгоротделов (отделений) НКВД–НКГБ о выселении семей должны содержать в себе полные установочные данные оуновцев и повстанцев, краткое указание о их практической бандитской деятельности, сведения о составе и местожительстве их семей.

К заключениям о ссылке приобщать:

а) протокол опроса старшего (ответственного) члена выселяемой семьи, с перечислением в опросном листе всех остальных членов семьи (форма прилагается);

б) на арестованных оуновцев (повстанцев) – копию постановления на арест;

в) на осужденных – копию приговора судебного органа или решения ОСО об осуждении;

г) на убитых при столкновении – соответствующую справку.

3. На основании представленных согласно пункту 2 документов управлениям НКВД–НКГБ составлять постановления на каждую ссылаемую семью с указанием предполагаемого срока ссылки и в какую из указанных областей подлежат направлению ссылаемые семьи.

Заключения районных отделов и постановления областных управлений НКВД–НКГБ о ссылке составлять в 4-х экземплярах, из которых: 1 – оставлять в делах УНКВД–НКГБ, остальные направлять в НКВД УССР.

Всех совершеннолетних членов семей оуновцев (повстанцев), подлежащих ссылке, отражать в соответствующих учетах УНКВД и в учете 1-го спецотдела НКВД УССР.

4. НКВД УССР по утверждению постановления о ссылке направлять его вместе с заключением, опросным листом и другими документами, предусмотренными пунктом 2, на последующее утверждение ОСО при НКВД СССР через 1-й спецотдел НКВД СССР.

К постановлениям, высылаемым на утверждение ОСО при НКВД УССР, приобщать 2 экз. учетных карточек по форме № 1 на каждого совершеннолетнего ссылаемого.

5. Основанием для направления в ссылку является: постановление, утвержденное наркомом внутренних дел УССР и прокурором УССР, которое вместе с заключением составляется районными отделами (отделениями) НКВД–НКГБ.

6. Реализацию описанного имущества, подлежащего конфискации, в соответствии с приказом НКВД СССР № 001552 – 1940 года, производить по получении выписок из решения ОСО.

7. Хозяйственное, трудовое и агентурно-оперативное обслуживание членов семей оуновцев (повстанцев) в местах расселения возложить на отделы спецпоселений УНКВД.

8. Об исполнении решений ОСО о ссылке и конфискации имущества УНКВД сообщить в 1-й спецотдел НКВД СССР в город Москву в установленном порядке.

Заместитель наркома внутренних дел Союза ССР
комиссар государственной безопасности 2-го ранга **Чернышев**

Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917-1953. – К.: Либідь – Військо України, 1994. – Кн. 2. – С. 506-508.

Примітка: На цьому документі є резолюція наркома внутрішніх справ України Рясного від 14.04.44 року: "Тов. Резницкий – доделайте чего не хватает. Дайте указания РО НКВД и УНКГБ". В цей час Рясний перебував у Рівному. Різницький – заступник начальника 1-го спецвідділу НКВС УРСР, майор державної безпеки.

№ 82

Совершенно секретно

УТВЕРЖДАЮ
НАРКОМ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ УССР
КОМИССАР ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ
3–го РАНГА РЯСНОЙ

№ 152 от 15 апреля 1944 г.

ИНСТРУКЦИЯ–УКАЗАНИЯ О ПОРЯДКЕ ПРОИЗВОДСТВА ВЫСЕЛЕНИЯ СЕМЕЙ АКТИВНЫХ УЧАСТНИКОВ ОУН И УПА

1. По получении РО НКВД–НКГБ распоряжения о производстве выселения, районные отделы НКВД–НКГБ выделяют на каждые населенные пункты, в которых находятся семьи, подлежащие выселению, одного или нескольких оперативных работников, которым вручаются списки лиц, подлежащих выселению.

2. Командование соответствующих частей войск выделяет необходимое количество бойцов и офицеров, предназначенных для проведения операции по выселению, для каждого населенного пункта в отдельности.

Выделенные войсковые группы передаются в распоряжение старшего оперативной группы РО НКВД–НКГБ.

3. Старшие оперативной группы заранее (до дня выселения) выясняют наличие в населенном пункте, из которого подлежат выселению, перевозочных средств – подвод и в случае если подвод будет недостаточно в данном населенном пункте, то учитывают наличие таковых средств в соседних населенных пунктах.

4. Накануне выселения командный состав войсковых групп тщательно инструктирует бойцов о их задачах.

5. За день до выселения райисполком дает распоряжение сельским советам о доставке в определенное место населенного пункта, в котором будет проводиться операция, к 8.00 час. утра подвод в количестве, обеспечивающем перевозку груза и детей, выселяемых до железнодорожной станции.

6. В день выселения опергруппа РО НКВД–НКГБ, совместно с войсковой группой, в населенный пункт прибывает не позднее 5–6 часов утра.

Командование войсковой группы выставляет охранные посты (оцепление) вокруг населенного пункта и внутри его, исходя из задачи не допустить никаких эксцессов, а тем более нападения со стороны банд. Для отражения возможного нападения банды войсковой командир обязан иметь у себя резерв.

Часть бойцов выделяется для выставления часовых у каждого дома выселяемых.

Во время операции, вплоть до ее окончания, оцеплению никого не выпускать из населенного пункта и не впускать в него. Всех подозрительных задерживать.

7. По прибытии в населенный пункт, одновременно с выставлением вышеуказанных постов, оперработники (можно использовать и офицеров) являются в дома выселяемых, проверяют по списку лиц, подлежащих выселению, делают соответствующие отметки, производят тщательный обыск всего дома и личный обыск выселяемых и объявляют последним, что они по такой–то причине подлежат выселению, и о том, что они могут взять с собой. Дают им три часа на приготовление к отправке.

Одновременно с этим оперработник совместно с представителем райисполкома или сельского совета составляют опись имущества, подлежащего конфискации.

8. По окончании сборов выселяемых имущество грузится на подводы. Оперработник сдает имущество вышеуказанным представителям, оставляя один экземпляр описи у них, а другой берет с собой.

Выселяемым необходимо особо разъяснить о необходимости брать больше продуктов питания (можно разрешить зарезать овцу, свинью и другой мелкий скот).

9. Груженные подводы концентрировать в одном месте на выходе из населенного пункта и после того, как все будут в сборе отправить на железнодорожные станции в сопровождении всей войсковой группы и оперработников.

Командиру войсковой группы особо тщательно и продуманно организовать продвижение обоза с выселяемыми в целях недопущения нападения банд. В направлениях возможного нападения со стороны банд выставлять засады на время прохода обоза.

10. Во время операции по выселению, всех идущих в данный населенный пункт, задерживать и выяснять личность.

Не допускать скопления посторонних людей у домов выселяемых, а также в других местах села. Всех подозрительных лиц в населенном пункте задерживать.

11. По прибытии к вагонам оперработник сдает старшему конвоя поезда доставленных выселяемых по списку и получает от последнего расписку.

После этого операция считается законченной.

12. РО НКВД–НКГБ рапортом доносит начальнику УНКВД–НКГБ о результатах операции.

Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917-1953. – К.: Либідь – Військо України, 1994. – Кн. 2. – С 509-511.

Примітка: Ця інструкція була підготовлена в місті Рівне, де розташовувався штаб по боротьбі з ОУН та УПА на чолі з наркомом внутрішніх справ УРСР Рясним. Вона була терміново відправлена в усі області Західної України і під розписку вручена всім начальникам районних відділів НКВС–МДБ. Про це свідчить запис-резолюція начальника управління по боротьбі з бандитизмом НКВС УРСР Задоя.

№ 83

Совершенно секретно

Народному комиссару внутренних дел УССР
комиссару государственной безопасности
3-го ранга РЯСНОМУ

№185/46 от 11 мая 1944 г.

УКАЗАНИЯ–РАЗНАРЯДКА
О КОЛИЧЕСТВЕ НАСЕЛЕНИЯ ЗАПАДНОЙ УКРАИНЫ, ПОДЛЕЖАЩЕГО ВЫСЕЛЕНИЮ

Передаю текст, полученный на Ваше имя от заместителя наркома внутренних дел СССР комиссара госбезопасности 2-го ранга Чернышева от 11.05.1944 года за № 185/46, следующего содержания:

В соответствии с директивой НКВД СССР № 130 от 7 апреля 1944 года семьи оуновцев и повстанцев должны направляться в Красноярский край, Иркутскую, Новосибирскую и Омскую области.

Для семей оуновцев, направляемых в Красноярский край, устанавливаются следующие железнодорожные станции:

Абакан – 200 чел., Енисейск – 1400, Канск – 400, Клюквенная – 1300, Камарчага – 1300* , Мажирская – 400. Итого: 5000 чел.

Все станции Красноярской железной дороги, направленные в Иркутскую область, следуют до станций:

Тайшет – 1500 чел.; Нижнеуденск – 1200, Черемхово – 2300. Итого: 5000 чел.

Все станции Восточно–Сибирских железных дорог. Все направляемые в Омскую область – 4000 чел. оуновцев, следуют до станции Тюмень – 2000 чел., Свердловской ж. д.; Омск – 2000 чел., Омской ж. д.

Направляемые в Новосибирскую область – 3000 чел. оуновцев, следуют до станции Новосибирск – Пристанский тупик, Томской ж. д.

Питательные пункты в пути следования эшелона организуются при железнодорожных буфетах станций: Ровно, Киев, Полтава, Харьков, Купенск, Валуйки, Лиски, Поварино, Балашов, Ртищев, Пенза, Сызрань, Уфа, Челябинск, Курган, Петропавловск, Омск, Новосибирск, Красноярск.

Прошу Вас проследить за подготовкой железнодорожных буфетов и организацией питания проходящих эшелонов при станциях: Ровно, Киев, Полтава, Харьков, Купенск и Валуйки, расположенных на территории УССР. Предупредить всех высылаемых, чтобы они взяли с собою достаточное количество обуви и одежды, а также продуктов питания, необходимых для пути следования.

На первое время после расселения разрешается брать с собою груз, но не более 500 кг общего веса на каждую семью.

При погрузке направляемых эшелонов организовать совместно с органами Наркомздрава УССР санитарную обработку отправляемых [людей] и выделить для них необходимое количество медперсонала с медикаментами для сопровождения эшелонов в пути следования.

Об отправке каждого эшелона со спецпереселенцами немедленно сообщить мне: номер отправляемого эшелона, станцию назначения, количество следуемых семей-человек, в том числе: мужчин, женщин и детей до 16 лет.

Передано из Москвы по телеграфу.

Передал: **Бурилин**
Принял: **Кращенко**

Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917-1953. – К.: Либідь – Військо України, 1994. – Кн. 2. – С. 511-513.

* Від руки дописано – Дрогобич.

№ 84

Совершенно секретно

Львов Транспортный отдел НКВД ГОВОЗОВУ
Начальнику управления конвойных войск НКВД УССР БОЧКОВУ
Начальнику ГУЛАГА НКВД СССР НАСЕДКИНУ

УКАЗАНИЕ

За последнее время отмечены случаи систематического недоиспользования вместимости подаваемых вагонов под погрузку специальных контингентов и специальных переселенцев НКВД. Начальники эшелонов и конвоев вместо борьбы за максимальное использование вагонов загружают по 15-20 чел. в вагон.

Приказываю:

В дальнейшем производить погрузку спецконтингентов НКВД [с] назначением Владивосток, Находка, Комсомольск из расчета 30–35 чел. в вагон. Начальникам отделов и отделений спецперевозок НКВД лично контролировать погрузку других грузов; эшелоны, погруженные спецконтингентом вопреки установленных норм, со станций погрузки не отправлять, а начальников эшелонов и конвоя обязать производить уплотненную погрузку с освобождением излишнего подвижного состава.

Заместитель наркома внутренних дел СССР
комиссар госбезопасности 2-го ранга **Чернышев**

№1/18167

Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917-1953. – К.: Либідь – Військо України, 1994. – Кн. 2. – С. 513-514.

№ 85

СЕКРЕТНИЙ НАКАЗ
Г. Жукова та Л. Берії про виселення всіх українців з України

Совершенно секретно

Приказ № 0078/42

Народному комиссариату внутренних дел Союза ССР
и народному комиссариату обороны Союза ССР

22 июня 1944 года
г. Москва

Агентурной разведкой установлено:

За последнее время на Украине, особенно в Киевской, Полтавской, Винницкой, Ровенской и других областях, наблюдается явно враждебное настроение украинского населения против Красной Армии и местных органов Советской власти. В отдельных районах и областях украинское население враждебно сопротивляется выполнять мероприятия партии и правительства по восстановлению колхозов и сдаче хлеба для нужд Красной Армии. Оно для того, чтобы сорвать колхозное строительство, хищнически убивает скот. Чтобы сорвать снабжение продовольствием Красной Армии, хлеб закапывают в ямы. Во многих районах враждебные украинские элементы преимущественно из лиц, укрывающихся от мобилизации в Красную

Армию, организовали в лесах «зеленые» банды, которые не только взрывают воинские эшелоны, но и нападают на небольшие воинские части, а также убивают местных представителей власти. Отдельные красноармейцы и командиры, попав под влияние полуфашистского украинского населения и мобилизованных красноармейцев из освобожденных областей Украины, стали разлагаться и переходить на сторону врага. Из вышеизложенного видно, что украин-ское население стало на путь явного саботажа Красной Армии и Советской власти и стремится к возврату немецких оккупантов. Поэтому, в целях ликвидации и контроля над мобилизованными красноармейцами и командирами освобожденных областей Украины, приказываю:

1. Выслать в отдаленные края Союза ССР всех украинцев, проживавших под властью немецких оккупантов.

2. Выселение производить:

а) в первую очередь украинцев, которые работали и служили у немцев;

б) во вторую очередь выслать всех остальных украинцев, которые знакомы с жизнью во время немецкой оккупации;

в) выселение начать после того, как будет собран урожай и сдан государству для нужд Красной Армии;

г) выселение производить только ночью и внезапно, чтобы не дать скрыться одним и не дать знать членам его семьи, которые находятся в Красной Армии.

3. Над красноармейцами и командирами из оккупированных областей установить следующий контроль:

а) завести в особых отделах специальные дела на каждого;

б) все письма проверять не через цензуру, а через особый отдел;

в) прикрепить одного секретного сотрудника на 5 человек командиров и красноармейцев.

4. Для борьбы с антисоветскими бандами перебросить 12 и 25 карательные дивизии НКВД.

Приказ объявить до командира полка включительно.

Народный комиссар внутренних дел Союза ССР **Берия**

Зам. народного комиссара обороны Союза ССР
маршал Советского Союза **Жуков**

Верно: начальник 4-го отделения полковник Федоров
ЦДАГОУ. – Ф. 1. – Оп. 70. – Спр. 997. – Арк. 91

№ 86

Совершенно секретно

Заместителю наркома внутренних дел Союза ССР
комиссару госбезопасности 2-го ранга ЧЕРНЫШЕВУ

ДОКЛАДНАЯ ЗАПИСКА

По состоянию на 15 октября по западным областям Украины учтено для выселения 3329 оуновских семей в количестве 10517 человек.

В связи с тем, что имевшаяся у нас разнарядка по расселению семей оуновцев в Красноярский край, Иркутскую и Новосибирскую области заканчивается, прошу Вашего распоряжения о дополнительной нам разнарядке из расчета расселения 5000 семей на 15000 человек, которые предполагаем выселить в октябре-ноябре месяцах 1944 года.

С п р а в к а
о семьях оуновцев и активных участников банд УПА, учтенных для выселения из западных областей Украины, по состоянию на 14 октября 1944 года

№ п/п	Наименование областей	Учтено для выселения		Оформлено личных дел		Утверждено для выселения	
		семей	членов семей	семей	членов семей	семей	членов семей
1	Львовская	541	1077	466	1462	–	–
2	Тернопольская	525	1500	–	–	254	711
3	Черновицкая	170	560	–	–	113	420
4	Дрогобычская	100	300	70	256	–	–
5	Волынская	781	2630	665	2196	126	433
6	Ровенская	801	2834	750	2334	–	–
7	Станиславская	411	586	150	326	–	–
ИТОГО:		**3329**	**10517**	**2091**	**6574**	**493**	**1564**

Заместитель начальника 1-го спецотдела НКВД УССР
майор госбезопасности **Резницкий**

14 октября 1944 года г. Львов
№4644

Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917-1953. – К.: Либідь – Військо України, 1994. – Кн. 2. – С. 514-515.

№ 87

Совершенно секретно

Киев НКВД РЯСНОМУ

ТЕЛЕГРАММА № 2791 ОТ 18.11.1944 г.

Выселяемые Вами с Украины семьи оуновцев направляются в необорудованных для перевозок в зимних условиях вагонах:

так, в отправленном из Тернополя эшелоне № 49339 вагоны не утеплены, окон в вагонах нет, печки отсутствуют. В результате среди спецпереселенцев имеется большое количество с простудными заболеваниями; имелось 12 случаев смерти детей.

В отправленном 8.11.1944 года со станции Киверцы эшелоне № 48454 вагоны также не утеплены, люди в вагонах мерзнут.

Прошу дать срочное указание отправлять эшелоны оуновцев только в оборудованных железнодорожных вагонах, приспособленных для перевозок людей в зимних условиях.

Об исполнении донести в НКВД СССР.

Заместитель наркома внутренних дел СССР **Чернышев**

Передано во Львов Рясному 19.11.44 г. исх. № 5646.

Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917-1953. – К.: Либідь – Військо України, 1994. – Кн. 2. – С. 515-516.

№ 88

З ІНФОРМАЦІЇ ОРГІНСТРУКТОРСЬКОГО ВІДДІЛУ ЦК КП(б)У ПРО ФАКТИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОННОСТІ В ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УРСР

Начальник Сторожинецкого РО НКВД ст. лейтенант Голубец издал приказ, в котором предупредил участников УНРА и УПА, что за невыход из леса до 1-го октября “все будут расстреляны”, и этот приказ начал приводить в исполнение.

17-го октября с. г. на окраине города Сторожинец был произведен публичный расстрел трех жителей этой окраины: Бортника Ивана, Федоряка, Алексюка. Арестованных поставили на колени, согнали всех жителей – женщин, детей и в том числе детей и родственников арестованных, после чего арестованные были расстреляны и трупы оставлены на улице.

Арестованных Бортник, Федоряк, Алексюк для расстрела взяли из камеры предварительного заключения при НКВД, причем задержанные находились в КПЗ с 13-го октября с. г. под арестом, следствие не велось и обвинение не было предъявлено. В прокуратуре имеется заявление местных жителей, указывающих, что один из расстрелянных – Алексюк в бандах не был, косил сено для совхоза и задержан был случайно. Указанный расстрел был произведен без участия и санкции прокурора города. Городской комитет КП(б)У об указанном не был поставлен в известность.

Как следствие этого расстрела и в силу его незаконности получилось массовое бегство населения этой окраины города в Румынию. За время с 17 октября по 20 ноября 1944 г. убежало 16 семей.

(Из докладной записки секретаря Сторожинецкого ГК КП(б)У т. Мельника от 20.11.44 г.)

Заведующий сектором партийной информации
оргинструкторского отдела ЦК КП(б)У **Вищун**

Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917-1953. – К.: Либідь – Військо України, 1994. – Кн. 2. – С. 578-579.

№ 89

РЕЗОЛЮЦІЯ ПЛЕНУМУ ЦК КП(б)У «ПРО ХІД ВИКОНАННЯ ПОСТАНОВИ ЦК ВКП(б) ВІД 27 ВЕРЕСНЯ 1944 р. «ПРО НЕДОЛІКИ В ПОЛІТИЧНІЙ РОБОТІ СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЕЙ УРСР» [1]

№7/1 24 листопада 1944 р.

Заслухавши доповіді секретаря Волинського обкому КП(б)У т. Профатілова, секретаря Станіславського обкому КП(б)У т. Слоня і секретаря Чернівецького обкому КП(б)У т. Зеленюка «Про хід виконання постанови ЦК ВКП(б) від 27 вересня 1944 року «Про недоліки в політичній роботі серед населення західних областей УРСР», Пленум ЦК КП(б)У відзначає, що ЦК ВКП(б) у своїй постанові викрив серйозні недоліки в організації масово-політичної роботи серед населення західних областей України і націлив всю партійну організацію України на розгортання масово-політичної роботи серед трудящих, на посилення боротьби проти українсько-німецьких націоналістів – найлютіших ворогів українського народу.

Пленум ЦК КП(б)У відзначає, що партійні організації західних областей України проробили деяку роботу по виконанню постанови ЦК ВКП(б) від 27.IX–1944 року «Про недоліки в політичній роботі серед населення західних областей УРСР» і ЦК КП(б)У від 7.X–1944 року «Про заходи по виконанню постанови ЦК ВКП(б) від 27.IX–1944 року», поліпшили масово-політичну роботу серед населення західних областей України.

[1]Пленум ЦК КП(б)У проходив 22-24 листопада 1944 р. у м. Києві. Доповідачами були: секретар Волинського обкому КП(б)У Профатілов, секретар Станіславського обкому КП(б)У Слонь, секретар Чернівецького обкому КП(б)У Зеленюк. На пленумі з промовою виступив М. Хрущов.

Проведені обласні і міські збори партійного активу і районні партійні збори по обговоренню постанов ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)У мобілізували партійні організації західних областей України на подолання серйозних недоліків в організації масово-політичної роботи серед населення, на згуртування трудящих навколо більшовицької партії, на підвищення політичної активності мас.

В активне політичне життя з кожним днем втягуються все нові й нові маси трудящих, які беруть участь у відбудові народного господарства й культури, зруйнованих німецько-фашистськими загарбниками, і в боротьбі проти українсько-німецьких націоналістів.

Яскравим свідченням цієї дедалі більшої політичної активності є проведення в Львівській області обласної і районних нарад селян, у Волинській області – обласної наради інтелігенції, які продемонстрували глибоку любов трудящого селянства та інтелігенції до героїчної Червоної Армії, радянської влади і більшовицької партії, що визволили їх назавжди від фашистського рабства, повернули їм землю і вільне життя.

Особливо яскравим свідченням політичної активності трудящих західних областей УРСР є допомога Червоній Армії хлібом, продовольством, внесенням коштів в фонд оборони країни, самовіддана робота по відбудові господарства і культури.

Партійні організації посилили роботу серед трудящих по роз'ясненню основ радянського ладу, поліпшили політичну роботу навколо заходів радянської держави по поверненню землі трудящим селянам, відібраної у них німецько-фашистськими окупантами, посилили викривання антинародної фашистської суті українсько-німецьких націоналістів. Покращала інформація населення про воєнно-політичні і міжнародні події. Керівні партійні і радянські працівники стали частіше виступати з політичними доповідями, в усіх областях проведено семінари для доповідачів та агітаторів.

В результаті посилення політичної роботи партійних організацій і зміцнення органів радянської влади трудящі західних областей України стають на шлях все активнішої боротьби проти українсько-німецьких націоналістів.

З метою підвищення ідейно-політичного і культурного рівня партійно-радянського активу та інтелігенції, підготовки і перепідготовки керівних кадрів, в Чернівцях організовані і працюють: трьохмісячні обласні партійні курси, вечірні університети марксизму-ленінізму для партійно-радянського активу та інтелігенції, а також в усіх районах області почали заняття вечірні шестимісячні районні партійні школи.

Волинський, Станіславський і Чернівецький обкоми КП(б)У силами партійно-радянського активу роз'яснюють серед населення звернення уряду Української РСР до учасників так званих УПА і УНРА, видають листівки, що викривають українсько-німецьких націоналістів – найлютіших ворогів народу, внаслідок чого посилився розлад націоналістичних банд і все більше учасників націоналістичних банд добровільно здаються органам радянської влади.

Однак Пленум ЦК КП(б)У вважає, що Волинський, Станіславський і Чернівецький обкоми КП(б)У далеко не досить перебудовують свою роботу в напрямі повного виконання постанови ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)У. Обкоми, міськкоми і райкоми КП(б)У по-старому недооці-нюють найважливіші завдання поліпшення внутріпартійної роботи, виховання комуністів та комсомольців, правильної розстановки партійних сил і організаційного зміцнення первинних партійних організацій, створення нових комсомольських організацій.

Рівень і розмах пропагандистської і агітаційної роботи в районах західних областей України ще відстають від вимог, що їх пред'являють до партійної пропаганди і агітації сучасна обстановка та умови цих районів. Волинський, Станіславський і Чернівецький обкоми КП(б)У не входять глибоко в зміст та організацію пропагандистської і агітаційної роботи, не враховують тих обставин, що на керівну роботу прийшло багато нових працівників, які не мають

достатнього досвіду партійної роботи, без достатньої теоретичної підготовки, що в умовах західних областей, де населення і інтелігенція десятиріччями виховувались в дусі буржуазної ідеології, – особливо потрібні систематичне керівництво і високий рівень ідейно-політичної роботи.

Пленум ЦК КП(б)У відзначає, що робота по здійсненню постанови ЦК ВКП(б) розгортається ще повільно.

Партійні, радянські та комсомольські організації не розгорнули в достатній мірі серед населення більшовицької агітації і глибокого роз'яснення значення тих заходів, що їх проводить партія і радянська влада. В проведенні агітаційної роботи не використовуються патріотичні листи фронтовиків, які призвані до лав Червоної Армії із західних областей, та патріотичні листи від трудящих, які виїхали з західних областей на роботу в східні області країни.

Пленум ЦК КП(б)У відзначає, що обкоми не використали належною мірою у своїй агітації факту об'єднання українських земель в єдиній українській радянській державі.

Пленум ЦК КП(б)У відзначає, що одним з найбільших недоліків у постановці політичної роботи серед сільського населення є зовсім недостатнє використання партійними організаціями факту повернення трудящим селянам радянською владою землі, відібраної у них німецько-фашистськими загарбниками; фактів відновлення роботи шкіл, інститутів та культурно-освітніх закладів.

Обласні Ради депутатів трудящих, земельні органи і Наркомзем УРСР затягли відновлення землекористування в західних областях України, встановленого рішенням РНК УРСР і ЦК КП(б)У від 24 березня 1941 року, по-справжньому не контролюють здійснення заходів по поверненню землі селянам і не мають необхідного обліку земельних угідь та їх розподілу.

Пленум ЦК КП(б)У відзначає, що серйозним недоліком є те, що Волинський, Станіславський та Чернівецький обкоми КП(б)У і міськкоми, райкоми КП(б)У цих областей не приділяють належної уваги роботі місцевих Рад депутатів трудящих, в недостатній мірі залучають до роботи Рад як депутатів, так і місцевий актив і не досить працюють над вихованням цього активу.

Пленум ЦК КП(б)У вважає, що ЦК ЛКСМУ досі проявляє повільність у справі організації і налагодження політичної роботи серед молоді західних областей України, росту рядів комсомольських організацій за рахунок найбільш передової і відданої радянській владі молоді і створення нових комсомольських організацій та їх організаційного зміцнення.

ЦК ЛКСМУ, обкоми, міськкоми і райкоми ЛКСМУ не використовують в агітаційно-масовій роботі факти надання радянською владою прав молоді на одержання широкої радянської освіти і здобуття першої-ліпшої спеціальності.

Обкоми, міськкоми і райкоми КП(б)У цих же областей незадовільно керують роботою комсомолу, не подають необхідної допомоги комсомольським організаціям в справі політичного виховання комсомольців та молоді.

Серйозною прогалиною в роботі партійних організацій є недопустимо повільне відновлення профспілкових організацій та залучення їх до активної виробничої і політичної роботи.

Профспілкові організації в західних областях ще не стали справжньою опорою партійних організацій в боротьбі за зміцнення трудової дисципліни, підвищення продуктивності праці, розширення соціалістичного змагання.

Обкоми, міськкоми і райкоми КП(б)У і після рішень ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)У дуже слабо ведуть роботу по марксистсько-ленінському вихованню інтелігенції. Інтелігенція захід-них областей слабо залучається до участі в громадському житті, до культурно-освітньої роботи, не використовується для читання науково-популярних лекцій.

У Волинській, Станіславській і Чернівецькій областях багато сільських клубів, хат-читалень, червоних кутків не перетворені ще в центри культурної роботи на селі, в них ще не проводиться систематично агітаційно-масова і освітня робота. Керівництво гуртками художньої самодіяльності часом передовіряється політично неблагонадійним, націоналістичним елементам. Органи народної освіти на місцях і Наркомосвіти України подають недостатню допомогу працівникам політосвітніх закладів, а також не розгорнули досі широкої сітки курсових заходів по підготовці і перепідготовці політосвітніх кадрів.

Пленум ЦК КП(б)У відзначає, що редакції обласних газет «Радянська Буковина» (орган Чернівецького обкому КП(б)У), «Радянська Волинь» (орган Волинського обкому КП(б)У) і «Прикарпатська Правда» (орган Станіславського обкому КП(б)У), не зважаючи на деяке по-ліпшення, ще мають багато істотних недоліків у своїй роботі, вказаних у рішенні ЦК ВКП(б). На сторінках цих газет ще рідко публікуються статті і консультації на допомогу агітаторам і пропагандистам, цілком недостатньо висвітлюються питання партійного і комсомольського життя. Газети ще не стали центром масово-політичної роботи і бойовою зброєю в боротьбі за викриття українсько-німецьких націоналістів, як найлютіших ворогів нашого народу.

Вказані недоліки в значній мірі мають місце в роботі редакцій республіканських газет «Радянська Україна» і «Правда України», які ще слабо виконують рішення ЦК ВКП(б) про серйозне поліпшення змісту газет, систематичну публікацію в газетах матеріалів на допомогу агітаторам та пропагандистам, слабо висвітлюють хід виконання рішень ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)У.

Пленум ЦК КП(б)У вважає, що наявність серйозних недоліків у постановці політико-масової роботи серед населення західних областей України, слаба робота по роз'ясненню Конституцій СРСР та УРСР, радянських порядків і законів, слабе залучення місцевого населення до громадсько-політичного життя використовуються українсько-німецькими націона-лістами, які в ряді районів ще продовжують свою підривну діяльність. Партійні організації західних областей України ще слабо ведуть наступальну ідейно-політичну боротьбу проти українсько-німецьких націоналістів, недостатньо піднімають широкі верстви населення на викриття і остаточний розгром ворожої агентури.

З метою дальшого розгортання роботи по виконанню постанови ЦК ВКП(б) «Про недоліки в політичній роботі серед населення західних областей УРСР» Пленум ЦК КП(б)У постановляє:

1. Вважати першочерговим і найважливішим завданням партійних організацій України широке розгортання політичної роботи в масах на основі історичної доповіді товариша Сталіна про XXVII роковини Великої Жовтневої соціалістичної революції, що являють собою бойову програму нашої боротьби за повну перемогу над ворогом, спрямувавши цю роботу на всемірне зміцнення радянських порядків, на дальше згуртування трудящих навколо партії і радянської влади, на подання допомоги Червоній Армії, на відбудову зруйнованого німецькими окупантами господарства, громадських і культурно-освітніх закладів, на остаточний розгром найлютіших ворогів українського народу – українсько-німецьких націоналістів.

2. Пленум ЦК КП(б)У вимагає від обкомів, міськкомів і райкомів КП(б)У, первинних партійних організацій, від кожного комуніста якнайшвидшого виконання постанови ЦК ВКП(б) «Про недоліки в політичній роботі серед населення західних областей УРСР» і ЦК КП(б)У «Про заходи по виконанню постанови ЦК ВКП(б) від 27 вересня 1944 року», спрямованих на дальше посилення боротьби за остаточний розгром німецького фашизму та його агентури – українсько-німецьких націоналістів.

3. Пленум звертає увагу секретарів обкомів та райкомів КП(б)У західних областей на необхідність посилення боротьби з націоналістичними бандами, спрямувавши удари насам

перед на знищення керівних кадрів і так званої «Служби безпеки». Пленум рекомендує гнучкіше і різносторонніше застосовувати всі заходи боротьби, створювати і зміцнювати групи самооборони з місцевого активу. Для успішної боротьби з націоналістичними бандами посилити конспірацію при підготовці і проведенні операцій.

Пленум ЦК КП(б)У зобов'язує Волинський, Станіславський і Чернівецький обкоми КП(б)У більше допомагати органам НКВС та НКДБ, добитися кращої роботи військ НКВС, що діють в областях по знищенню банд українсько-німецьких націоналістів.

Партійним організаціям посилити політико-виховну роботу у військах НКВС.

Пленум ЦК КП(б)У вимагає від усіх партійних організацій і комуністів західних областей України підвищити пильність, ретельно перевіряти кадри, що залучаються до роботи в радянські, господарські органи, а так само в органи зв'язку в усіх ланках партійного і державного апарату.

4. Зобов'язати Волинський, Станіславський і Чернівецький обкоми партії, їх перших секретарів тт. Профатілова, Слоня і Зеленюка усунути недоліки в галузі організаційно-партійної роботи, добитися того, щоб кожна первинна партійна організація була на ділі бойовим організатором мобілізації і згуртування широких трудящих мас навколо виконання заходів партії та радянської держави. Вимагати від міськкомів і райкомів повсякденно допомагати первинним партійним організаціям, забезпечивши добру підготовку і регулярне скликання партійних зборів; залучити всіх комуністів до активної партійної роботи, вимагаючи, щоб кожний комуніст був організатором і політичним керівником мас в справі відбудови народного господарства, допомоги фронтові, боротьби за остаточний розгром фашистських загарбників та їх агентури – українсько-німецьких націоналістів.

5. Пленум ЦК КП(б)У вимагає від Волинського, Чернівецького і Станіславського обкомів КП(б)У та їх перших секретарів тт. Профатілова, Зеленюка і Слоня:

а) докорінно поліпшити постановку агітаційно-масової роботи серед населення, повсякденно роз'яснюючи трудящим їх права і обов'язки, встановлені в Конституціях СРСР і УРСР, радянські закони і порядки, виховуючи в них почуття радянського патріотизму, трудового ентузіазму, мобілізуючи всіх трудящих на якнайшвидше відбудування народного господарства, зруйнованого німецькими загарбниками, на остаточний розгром гітлерівської Німеччини. Партійні організації у своїй роботі особливу увагу повинні приділити вихованню трудящих в дусі соціалістичного ставлення до суспільної праці і суспільної власності, в дусі суворого додержання державної дисципліни.

В усій політичній роботі постійно викривати злочинства українсько-німецьких націоналістів, піднімаючи проти них лють народних мас;

б) організувати систематичну інформацію населення про воєнно-політичні та міжнародні події, щодня доводячи до трудящих зведення Радінформбюро. Для викриття брехливої ворожої агітації широко використовувати в агітаційній роботі патріотичні листи фронтовиків, призваних до лав Червоної Армії з західних областей та патріотичні листи трудящих, які виїхали з західних областей на роботу в східні області країни;

в) повсякденно керувати роботою агітколективів та агітаторів, організувати їх систематичний інструктаж, подавати їм допомогу у підвищенні політичного та ідейного рівня, озброювати агітаторів майстерністю більшовицької агітації;

г) сміливіше залучати до агітаційної роботи з місцевого активу перевірених і відданих радянській владі людей, організуючи для них семінари, консультації, курси.

6. Обкомам, міськкомам і райкомам КП(б)У:

а) розгорнути сітку партійної і політичної освіти, забезпечивши безперебійну роботу шкіл, курсів та семінарів, укомплектувавши їх кваліфікованими кадрами лекторів та викладачів;

б) для самостійно вивчаючих «Короткий курс історії ВКП(б)», книгу товариша Сталіна

«Про Велику Вітчизняну війну Радянського Союзу» і окремі твори класиків марксизму-ленінізму, – систематично організовувати лекції, консультації, теоретичні бесіди;

в) організувати для інтелігенції обласних центрів і міст цикли лекцій з питань історії ВКП(б), історії СРСР і УРСР, філософії та економіки, літератури та мистецтва;

г) організувати політосвітню роботу серед учителів шляхом влаштування лекцій, доповідей, створення гуртків по вивченню марксистсько-ленінської теорії;

д) розгорнути пропаганду природничо-наукових знань;

е) відновити роботу парткабінетів, зробивши їх центрами партійно-політичної роботи і організації допомоги агітаторам, доповідачам, лекторам;

ж) в пропагандистсько-агітаційній роботі звернути особливу увагу на викриття фашистської ідеології та повний розгром агентури фашизму – українсько-німецьких націоналістів.

7. Пленум ЦК КП(б)У зобов'язує обкоми, міськкоми, райкоми і первинні партійні організації різко поліпшити керівництво пресою, підвищити її організуючу роль в справі поліпшення політичної агітації і пропаганди, в справі мобілізації і згуртування широких мас на виконання рішень партії та уряду, повністю використовувати друковане слово в боротьбі з ворогами народу, добитися підвищення ідейного змісту, грамотності і культури оформлення газет і журналів.

Пленум ЦК КП(б)У зобов'язує Українське Державне видавництво видати протягом грудня місяця масовим тиражем четверте видання книги товариша Сталіна «Про Велику Вітчизняну війну Радянського Союзу», «Короткий курс історії ВКП(б)», Конституції СРСР і УРСР, Статут сільськогосподарської артілі, Статути ВКП(б) і ВЛКСМ.

Доручити відділу пропаганди і агітації ЦК КП(б)У систематично розробляти і розсилати тези для доповідачів обкомів, міськкомів і райкомів КП(б)У з питань військово-політичного і міжнародного становища СРСР, історії ВКП(б), філософії, історії народів СРСР, історії України, а також матеріали, які викривають фашистську ідеологію і антирадянську діяльність українсько-німецьких націоналістів.

Республіканським, обласним та районним газетам регулярно публікувати на допомогу пропагандистам та агітаторам матеріали з історії ВКП(б), з історії нашої Батьківщини, по Сталінській конституції, з історії Вітчизняної війни, матеріали з місцевого життя, статті, що розповідають про героїзм працівників радянського тилу, популяризуючи трудові подвиги народу на відбудуванні народного господарства у східних областях УРСР, особливо досягнення в розвитку промисловості та зміцненні колгоспного ладу, що забезпечило країні безперебійне постачання фронту і тилу і є основою заможного життя радянського народу.

Пленум ЦК КП(б)У вимагає від обкомів, міськкомів і райкомів КП(б)У відновити видання районних газет в усіх районах і усунути всі наявні недоліки в розподілі і доставці преси, поліпшити роботу місцевих органів зв'язку.

Уповнаркомзв'язку (т. Садовничому) в тижневий строк розробити заходи, які забезпечили б своєчасну доставку кореспонденції і скорочення строків перебування її в дорозі.

Партійним організаціям необхідно ширше організувати газетні вітрини в усіх населених пунктах.

Враховуючи особливості західних областей України, наявність великого проценту неписьменного і малописьменного населення, вважати за необхідне організувати читання уголос газетного матеріалу, залучаючи до цієї роботи місцеву інтелігенцію.

Пленум ЦК КП(б)У вважає необхідним, щоб партійні організації подали практичну допомогу обласним і районним газетам в організації широкого робселькорівського руху і створенні авторського активу.

8. Пленум ЦК КП(б)У звертає особливу увагу Волинського, Чернівецького, Станіславського та інших обкомів КП(б)У західних областей України на добір, розстановку і правильне використовування партійних, комсомольських і радянських кадрів, на сміливіше висування на керівну радянсько-господарську і профспілкову роботу з місцевого активу найбільш перевірених і відданих партії і радянській владі людей, на широке залучення місцевої інтелігенції до активного громадсько-політичного життя.

Обкомам, міськкомам і райкомам КП(б)У західних областей України не пізніше 10 грудня ц. р. підібрати і укомплектувати керівними працівниками відділи виконкомів, районних і сільських Рад, будинки культури, клуби, хати-читальні.

Відділові кадрів і відділові пропаганди і агітації ЦК КП(б)У до 1 січня 1945 року підібрати і направити в розпорядження обкомів КП(б)У необхідні пропагандистські і газетні кадри для укомплектування відділів пропаганди і агітації обкомів, міськкомів і райкомів КП(б)У, а також редакцій обласних і районних газет.

Для підвищення ідейно-політичного рівня і ділової кваліфікації працівників політосвітніх закладів, відділів виконкомів міських, районних Рад, сільських Рад та інших організацій, запропонувати обкомам розробити заходи по організації сітки шкіл, курсів, семінарів.

9. Зобов'язати обкоми КП(б)У, Наркомзем УРСР найближчим часом навести лад в землекористуванні західних областей відповідно з постановою ЦК КП(б)У і РНК УРСР від 24 березня 1941 року, повернувши селянам землю, відібрану у них німецькими загарбниками, організувавши широку роз'яснювальну роботу серед населення в питанні повернення землі селянам. Вважати необхідним проведення в усіх західних областях України, за прикладом Львівської області, селянських обласних і районних нарад, а також конференцій учителів, агрономів та лікарів.

10. Враховуючи особливості західних областей України, обкомам, міськкомам і райкомам КП(б)У подати практичну допомогу місцевим Радам депутатів трудящих в їх організа-ційному зміцненні, сприяючи піднесенню їх авторитету серед широких мас трудящих. Створити при райвиконкомах і сільських Радах постійно діючі комісії з числа районного і сільського активу.

Враховуючи, що на керівну роботу в сільських Радах здебільшого висунуто нові кадри, які не мають достатнього досвіду керівної роботи, зобов'язати облвиконкоми і обкоми КП(б)У організувати навчання низових радянських працівників у щільному зв'язку з їх практичною роботою на селі.

11. Зобов'язати обкоми, міськкоми і райкоми партії докорінно поліпшити повсякденне керівництво роботою комсомольських організацій. Подавати практичну допомогу в справі виховання комсомольців і проведення політичної роботи серед молоді, добиваючись росту рядів ЛКСМУ і створення нових комсомольських організацій. Вжити необхідних заходів по організаційному зміцненню міських, районних і первинних комсомольських організацій.

Зобов'язати ЦК ЛКСМУ докорінно перебудувати роботу комсомольських організацій відповідно з постановою ЦК ВКП(б) від 27 вересня 1944 року, звернувши особливу увагу комсомольських організацій на необхідність поліпшити масово-політичну роботу серед сільської молоді, ширше залучаючи її до активної участі в усьому господарсько-політичному житті. Націлити комсомольські організації на повсякденну допомогу в роботі шкіл.

Зобов'язати ЦК ЛКСМУ укомплектувати обкоми, міськкоми і райкоми ЛКСМУ керівними комсомольськими кадрами.

12. Пленум ЦК КП(б)У зобов'язує партійні організації західних областей та Наркомосвіти УРСР приділити серйозну увагу створенню нормальних умов роботи шкіл та вчителів, забезпечивши повне охоплення дітей шкільного віку навчанням. Організувати широку сітку

курсових заходів по підвищенню ділової кваліфікації учителів без відриву від виробництва, а також видання для них необхідних методичних вказівок, враховуючи особливості викладання в школах західних областей.

13. Пленум ЦК КП(б)У зобов'язує обкоми, міськкоми і райкоми КП(б)У звернути особливу увагу на організацію роботи серед жінок, залучаючи їх до активної громадської і державної діяльності, створюючи для цього необхідні умови (організація дитячих ясел, садків, майданчиків). Широко популяризувати радянське законодавство про матір і дитину.

14. Зобов'язати обкоми КП(б)У вжити заходів до поліпшення роботи профспілкових організацій, зокрема провести такі заходи:

а) закінчити до 1 січня 1945 року створення обласних, міських і районних комітетів профспілок, а також організувати проведення виборів фабричних, заводських і цехових профорганів;

б) організувати роботу по залученню нових членів спілки, роз'яснюючи серед них принципи соціалістичного змагання і ударництва. До 10 січня 1945 року закінчити перереєстрацію членів профспілок в західних областях України;

в) зобов'язати обкоми, міськкоми і райкоми КП(б)У через профспілкові організації широко роз'яснювати серед робітників і службовців радянські закони про трудове законодавство, використовуючи для цього бесіди, читання, лекції, доповіді, радіо, кіно.

15. Наркомосвіти УРСР, Управлінню в справах мистецтв при РНК УРСР, ЦК ЛКСМУ, обкомам і райкомам КП(б)У створити політосвітні заклади, а там, де вони створені, поліпшити їх роботу, залучаючи до керівництва ними перевірених і відданих народові товаришів з місцевої інтелігенції.

Політосвітні заклади і заклади мистецтв у західних областях повинні бути перетворені у справжні центри радянської культури, в центри масово-політичної і культурно-освітньої роботи; вони повинні об'єднувати навколо себе найбільш передових людей, активістів, які допомагають радянській владі в усіх її заходах, спрямованих на відбудування народного господарства і посилення допомоги фронтові.

Зобов'язати Наркомосвіти УРСР, ЦК ЛКСМУ, обкоми і райкоми КП(б)У до 15 січня 1945 року створити в кожному селі школи по ліквідації малописьменності і неписьменності. На основі роз'яснювальної роботи охопити навчанням все неписьменне і малописьменне населення. Рекомендувати використати для цієї роботи інтелігенцію села, найбільш підготовлених комсомольців і безпартійних активістів.

Запропонувати обкомам, міськкомам, райкомам КП(б)У та Управлінню кінематографії при РНК УРСР навести лад в кінотеатрах, забезпечити нормальне постачання кінофільмами, організувати підготовку кваліфікованих механіків та інших працівників кінематографії.

Пленум ЦК КП(б)У встановлює, що недоліки, виявлені в роботі партійних організацій Чернівецької, Волинської і Станіславської областей у розгортанні масово-політичної роботи серед населення, а також повільність в організаційному зміцненні партійних, радянських, комсомольських і громадських організацій мають місце і в інших партійних організаціях України.

Пленум ЦК КП(б)У вважає, що вся робота партійних організацій України повинна бути спрямована на повне здійснення історичних вказівок, даних в доповіді товариша Сталіна про XXVII роковини Великої Жовтневої соціалістичної революції.

Український народ у Вітчизняну війну ще раз виявив доблесть і відвагу, безмежну відданість радянській Батьківщині, великому Радянському Союзові, безмежну відданість партії Леніна-Сталіна.

Успішному відбудуванню народного господарства, громадських і культурних закладів у західних областях України намагаються перешкодити недобитки німецько-фашистських найманців – українсько-німецькі націоналісти.

Пленум ЦК КП(б)У вимагає від усіх організацій КП(б)У, від кожного комуніста дальшого посилення боротьби з українсько-німецькими націоналістами, на основі широкої більшовицької агітації і пропаганди викриття фашистської ідеології, ворожої діяльності українсько-німецьких націоналістів, широкого залучення трудящих мас до боротьби з ними.

Пленум ЦК КП(б)У вимагає від усіх організацій КП(б)У безустанно зміцнювати непорушну братерську дружбу українського народу з великим російським народом, пам'ятаючи, що єдність всіх народів, які населяють СРСР, є основою могутності радянської держави, її Червоної Армії, яка добиває нині німецько-фашистських загарбників, і що тільки в співдружності з радянськими народами і при допомозі великого російського народу здійснилася споконвічна мрія українського народу про возз'єднання в єдиній радянській українській державі.

Натхненні доповіддю товариша Сталіна про XXVII роковини Великої Жовтневої соціалістичної революції, народи нашої країни під проводом більшовицької партії і любимого Сталіна розгромлять усіх ворогів і прийдуть до повної перемоги.

Пленум ЦК КП(б)У запевняє Центральний Комітет ВКП(б) і особисто товариша Сталіна в тому, що більшовики України до кінця виконають свій священний обов'язок перед Батьківщиною і віддадуть всі сили справі завоювання повної перемоги над ворогом і дальшого розквіту великої Батьківщини – Союзу Радянських Соціалістичних Республік.

Літопис УПА. – Київ–Торонто, 2001. – Т. 3. – С. 92-103.

№ 90

ПОСТАНОВА ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У «ПРО ЗВЕРНЕННЯ ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ, РАДИ НАРОДНИХ КОМІСАРІВ УРСР ТА ЦК КП(б)У «ДО НАСЕЛЕННЯ ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЕЙ УКРАЇНИ»

№ 50а/1–оп. 27 листопада 1944 р.

1. Затвердити текст звернення Президії Верховної Ради, Ради Народних Комісарів УРСР та ЦК КП(б)У «До населення західних областей України».

2. Зобов'язати Укрдержвидав (тов. Дубина) негайно видати текст звернення брошурою – тиражем 300 тис. екз. та плакатом – 100 тис. екз.

3. Дозволити обкомам КП(б)У: Львівському, Ровенському, Волинському, Дрогобицькому, Станіславському, Тернопільському та Чернівецькому видати текст звернення брошурою – тиражем по 50 тис. екз. та плакатом – по 10-20 тис. екз.

4. Зобов'язати обкоми КП(б)У: Львівський, Ровенський, Волинський, Дрогобицький, Станіславський, Тернопільський та Чернівецький розгорнути масову роботу навколо «звернення».

5. Зобов'язати обкоми КП(б)У західних областей України систематично інформувати ЦК КП(б)У про хід роз'яснювальної роботи.

Літопис УПА. – Київ–Торонто, 2001. – Т. 3. – С. 103.

№ 91

ЛИСТ НАРКОМА ВНУТРІШНІХ СПРАВ СРСР Л. БЕРІЇ СЕКРЕТАРЕВІ ЦК КП(б)У М. ХРУЩОВУ ПРО ПОСИЛЕННЯ БОРОТЬБИ З НАЦІОНАЛІСТИЧНИМ ПІДПІЛЛЯМ У ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УРСР [1]

№ 1302/б 2 грудня 1944 р.

По существу Вашего письма на имя товарища Сталина И. В. от 15 ноября т. г. о состоянии борьбы с оуновскими бандами в западных областях УССР сообщаю:

1. Для улучшения работы органов НКГБ по борьбе с оуновским и польским националистическим подпольем в городах Львов и Дрогобыч нами дано указание тт. Рясному и Савченко об организации в этих городах самостоятельных вторых отделов УНКГБ.

Работу этих отделов тт. Рясному и Савченко предложено взять под личное руководство.

2. тт. Савченко и Рясному дано указание разработать специальные мероприятия по активному розыску и безотлагательному изъятию всех лиц, причастных к террористической деятельности «ОУН»; наладить специальную агентурно-осведомительную работу по предотвращению террористических актов со стороны оуновцев, не оставляя не вскрытым и безнаказанным ни одного террористического акта против советских граждан.

3. Для ускорения рассмотрения дел на арестованных оуновцев в западные области УССР направляются две выездные сессии Военной Коллегии Верховного Суда СССР.

Одна из этих сессий будет рассматривать дела УНКВД – УНКГБ Львовской, Станиславской, Дрогобычской и Черновицкой областей, а другая – Ровенской, Волынской и Тернопольской областей.

Входим с ходатайством о предоставлении этим сессиям прав военно-полевых судов, предусмотренных Указом Президиума Верховного Совета Союза ССР от 19 апреля 1943 года № 160/23.

По-моему, при этих условиях создание областных троек не вызывается необходимостью.

4. В целях сокращения поездок военнослужащих польской армии в западные области УССР, ставится вопрос перед Польским Комитетом Национального Освобождения о максимальном сокращении отпусков солдат и офицеров Польского Войска в западные области УССР, проверки порядка выдачи отпускных документов в польской армии и принятия мер, исключающих возможность злоупотреблений.

Народный Комиссар Внутренних Дел Союза ССР **Л. Берия**

Літопис УПА. – Київ–Торонто, 2001. – Т. 3. – С. 116-117.

[1] Лист надрукований на бланку Народного Комісаріату Внутрішніх Справ УРСР.

№ 92

Совершенно секретно

СПРАВКА О КОЛИЧЕСТВЕ ВЫСЛАННЫХ СЕМЕЙ ОУНОВЦЕВ ИЗ ЗАПАДНЫХ ОБЛАСТЕЙ УКРАИНЫ ПО СОСТОЯНИЮ НА 4 ЯНВАРЯ 1949* ГОДА

№ п/п	Наименование областей	Дата выселения	Количество		Номер эшелона	Станция назначения и разгрузки
			семей	членов семей		
1.	Ровенская	7.05.44	137	417	1516	ст. Енисейск, Красноярский край
		2.07.44	193	585	49472	там же
		21.11.44	346	881	49347	ст. Князь-Погост, Печерлес
		26.11.44	278	735	47337	там же
		28.11.44	200	594	49335	ст. Черемхово, Иркутской обл.
ИТОГО:			1154	3212		
2.	Волынская	7.05.44	11	34	1560	ст. Енисейск, Красноярский край
		21.05.44	54	184	1516	ст. Абакан, Красноярский край
		2.08.44	150	499	43472	ст. Енисейск, Красноярский край
		20.09.44	268	831	48334	ст. Нижнеуденск, Иркутской обл.
		8.11.44	266	715	48454	ст. Глобоцкая, Горьковской обл.
		19.11.44	169	555	49345	там же
		31.12.44	260	764	49344	ст. Плесецкая, Двинлес
ИТОГО:			1178	3582		
3.	Львовская	9.09.44	131	358	48315	ст. Клюквенная, Красноярский край
		23.09.44	348	1003	48463	ст. Черемхово, Иркутской обл.
		15.11.44	436	1244	49343	ст. Менделеево, Коминерлес
		28.12.44	240	560	47340	ст. Князь-Погост, Печерлес
ИТОГО:			1155	3165		
4.	Тернопольская	18.09.44	209	559	48450	ст. Клюквенная, Красноярский край
		30.10.44	289	690	49339	ст. Омск
ИТОГО:			498	1249		
5.	Станиславская	25.09.44	222	586	48451	ст. Тайшет, Иркутской обл.
6.	Дрогобычская	5.10.44	108	298	49336	ст. Камарчага, Красноярский край
		22.11.44	123	342	44303	ст. Киллер, Комилес
		30.11.44	229	645	47347	ст. Котлас, Котласлес
ИТОГО:			460	1285		
7.	Черновицкая	26.11.44	77	241	49380	ст. Менделеево, Коминерлес
ВСЕГО:			**4744**	**13320**	**3**	**Львовская**

Заместитель начальника 1-го отдела НКВД УССР
майор государственной безопасности **Резницкий**

3 января 1945 г.
г. Львов

Літопис УПА. – Київ–Торонто, 2001. – Т. 3. – С. 516-517.

* Тут помилка, потрібно 1945.

№ 93

ПОСТАНОВА ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У «ПРО ПОСИЛЕННЯ БОРОТЬБИ З УКРАЇНСЬКО-НІМЕЦЬКИМИ НАЦІОНАЛІСТАМИ У ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ»

№ 53/9–оп. 10 січня 1945 р.

ЦК КП(б)У отмечает, что партийные организации западных областей УССР, органы НКВД и НКГБ, внутренние и пограничные войска НКВД, выполняя решения ЦК ВКП(б) от 27 сентября 1944 года «О недостатках в политической работе среди населения западных областей УССР» и ноябрьского пленума ЦК КП(б)У, добились некоторых достижений в борьбе с украинско-немецкими националистами.

Однако ЦК КП(б)У считает, что обкомы КП(б)У, органы НКВД и НКГБ имеют еще много серьезных недостатков в деле борьбы с украинско-немецкими националистами. Основными из них являются:

1. Еще недостаточно развернута партийно-политическая и культурная работа среди населения. Партийные организации проводят политическую работу, главным образом, в райцентрах и в близлежащих селах, а отдаленные населенные пункты не охватывают своим влиянием.

В ряде районов работа по разъяснению обращения Президиума Верховного Совета, Совнаркома УССР и ЦК КП(б)У к населению западных областей проводится слабо. Это обращение еще не доведено до всех сел и многие крестьяне о нем совершенно не знают. В некоторых районах эта работа проведена компанейски и в настоящее время прекращена.

2. Слабо поставлена агентурная работа органов НКГБ и НКВД. До сих пор агентурная сеть по борьбе с оуновским подпольем и бандформированиями малочисленна и особенно малочисленна агентура, умеющая глубоко проникать в националистическое подполье. Принимаемые меры к ее расширению, неудовлетворительны.

Органы НКГБ и НКВД не воспользовались тем, что ОУН в начале немецкой оккупации существовала легально, что дает им возможность легче выявить и переловить оуновцев, которые в то время находились на легальном положении.

3. При проведении чекистско-войсковых операций органы НКВД часто действуют по шаблону. Имеют место факты, когда операции плохо планируются и готовятся. Не обеспечивается строгая секретность при подготовке чекистско-войсковых мероприятий.

Войска НКВД не всегда используются рационально. Бывают случаи, когда войсковые подразделения бездействуют, а некоторые из них вместо активных наступательных действий придерживаются тактики пассивной обороны и отсиживаются в населенных пунктах.

4. Имели место совершенно недопустимые случаи, когда отдельные бойцы и офицеры органов НКВД и НКГБ, не разобравшись, применяют репрессии – жгут хаты и убивают без суда отдельных граждан, которые совершенно непричастны к бандитам, чем дискредитируют себя и органы советской власти.

5. ЦК КП(б)У особо отмечает, что некоторые руководители партийных организаций считают, что в борьбе с украинско-немецкими националистами они должны заниматься только политико-массовой работой среди населения и самоустраняются от руководства делом вооруженной борьбы, которую ведут органы НКВД и НКГБ, что является совершенно неправильным.

ЦК КП(б)У постановляет:

1. Обязать Львовский, Волынский, Станиславский, Тернопольский, Дрогобычский, Ровенский и Черновицкий обкомы КП(б)У, наркомов НКВД и НКГБ, начальников внутренних и

пограничных войск НКВД, начальников областных управлений НКВД и НКГБ всемерно и решительно усилить борьбу с украинско-немецкими националистами с тем, чтобы использовать зимний период для окончательного разгрома и ликвидации банд и подполья украинско-немецких националистов.

2. Обязать обкомы КП(б)У западных областей, руководствуясь решениями ЦК ВКП(б) от 27 сентября 1944 года и ноябрьского пленума ЦК КП(б)У, коренным образом улучшить политическую работу среди населения, обратив особое внимание на то, чтобы партийно-политической работой были охвачены все села, предприятия и учреждения.

Усилить работу по разъяснению обращения Президиума Верховного Совета, Совнаркома УССР и ЦК КП(б)У к населению западных областей Украины, довести это обращение до сознания каждого жителя западных областей.

В своей политической работе партийные организации должны особое внимание обратить на разоблачение вылазок кулачества, торговцев и других капиталистических элементов, которые являются опорой и организаторами банд украинско-немецких националистов и, чувствуя приближение своей гибели, оказывают бешеное сопротивление всем мероприятиям советской власти.

В этой работе необходимо, опираясь на бедноту, привлекая к беспощадной борьбе с кулаком середняка, изолировать кулака и лишить его влияния на массы.

Партийные организации должны вскрывать злодеяния украинско-немецких националистов, поднимать против них ярость народных масс, умело используя политический подъем среди рабочих, крестьян, интеллигенции и преданность их советской власти.

Необходимо более решительно разоблачать украинско-немецких националистов в печати, как агентов и пособников немцев.

3. Обязать начальников облуправлений НКГБ и НКВД и секретарей обкомов КП(б)У решительно улучшить работу по созданию и расширению сети нашей агентуры. Добиться в ближайшее время такого положения, чтобы в каждом населенном пункте была бы наша агентура.

Широко привлекать к агентурной работе местных жителей, проверенных и преданных советской власти, а также из числа бывших участников оуновских организаций. Внимание агентуры направить прежде всего на выявление организующих оуновских центров, местонахождения банд и их замыслов.

Систематически проводить работу по политическому воспитанию агентуры и обучению ее технике агентурной работы.

4. Обязать наркома внутренних дел УССР тов. Рясного и начальников облуправлений НКВД до 15 февраля провести в сельских местностях западных областей УССР учет жителей в возрасте от 15 лет и выше. В связи с этим начальники облуправлений НКВД должны издать приказы, в которых указать цели и причины проведения учета населения.

При проведении учета населения точно установить, где находится тот или иной гражданин или гражданка. Родственников тех лиц, которых не будет установлено точное местонахождение, предупредить под расписку, что если эти лица не явятся в органы советской власти, то они будут считаться участниками банд и к их родственникам будут применены репрессии, вплоть до ареста и выселения.

В приказах также указать, что гражданин, знающий, где укрываются бандитские группы или отдельные бандиты, или знающий, что у кого-либо из граждан ночевал или скрывался бандит, обязан сообщить об этом органам советской власти, в противном случае он будет считаться соучастником бандитов, с вытекающими отсюда последствиями.

Этим же приказом установить в каждом селе такой порядок, который бы закрыл для бандитов каждое село и каждый дом.

Назначить в селах и поселках уполномоченных участков и десятихатских, которым вменить в обязанность следить за соблюдением установленного порядка и принимать необходимые меры к нарушителям, а также сообщать органам советской власти, кто из населения куда отлучается, кто предоставляет ночлег бандитам, снабжает их продовольствием и оказывает другие услуги.

Установить, что население может предоставлять право ночлега только по разрешению сельсовета.

Организовать в каждом селе и поселке самоохрану местным населением. Самоохрана с наступлением темноты должна задерживать всех лиц, прибывающих в населенный пункт, и препровождать их в сельсовет.

Составление списков самоохраны и чередование круглосуточных дежурств возложить на председателей сельсоветов.

Назначить на каждые два села участкового уполномоченного милиции, на которого возложить контроль за проведением в селах этого порядка.

Также организовать охрану предприятий, создав группы самоохраны из рабочих.

Тов. Рясному в трехдневный срок разработать, утвердить и разослать начальникам облуправлений текст примерного приказа и формы списков.

Обкомам и райкомам КП(б)У выделить в помощь органам НКВД работников для проведения учета населения.

5. Усилить бдительность партийных организаций, органов НКВД и НКГБ. Обкомы КП(б)У, начальники облуправлений НКВД и НКГБ должны добиться такого положения, чтобы все подготавливаемые и проводимые мероприятия и операции по борьбе с бандами держались в строгом секрете. Виновных в разглашении тайны и болтунов беспощадно наказывать, вплоть до исключения из партии и предания суду.

Тщательно разрабатывать календарные планы операций, хорошо и продумано их готовить и при проведении этих операций проявлять больше инициативы, напористости, гибко меняя тактику в зависимости от обстановки.

Не пропускать ни одного случая бандпроявлений без ответных репрессий, усилить высылку семей бандитов и кулаков, оказывающих «какую бы то ни было» помощь бандитам.

Создать истребительные батальоны из местного населения в каждом райцентре, а где представляется возможным и в крупных селах.

Добиться, чтобы ядро каждого батальона составляла небольшая группа из партизан или других лиц, имеющих опыт борьбы с бандитами. Создать в каждом населенном пункте группы содействия истребительным батальонам из местных жителей.

6. Обязать начальника внутренних войск НКВД Украинского округа генерала Марченко и начальников погранвойск генералов Бурмака и Демшина улучшить подготовку и проведение чекистско-войсковых мероприятий и воспитывать своих командиров частей так, чтобы каждое подразделение проявляло бы активность и инициативу в борьбе с бандами. Строго наказывать тех командиров, которые отсиживаются в спокойных селах и придерживаются тактики пассивной обороны.

Лиц, отличившихся в борьбе с оуновцами, представлять к правительственным наградам сразу же после проведения операций и всячески их поощрять.

7. Командующему войсками Львовского военного округа генералу Смирнову дать указание войскам округа о том, чтобы все части, дислоцирующиеся в населенных пунктах, оказывали всемерную помощь местным властям в борьбе с украинско-немецкими националистами.

8. ЦК КП(б)У считает совершенно неправильным утверждение отдельных руководителей партийных и комсомольских организаций, что комсомольские организации, якобы, сле-

дует создавать только в тех селах, где уже есть группы содействия истребительным батальонам.

Обязать обкомы КП(б)У и ЦК ЛКСМУ в ближайшее время добиться создания комсомольских организаций в каждом селе, на каждом предприятии и усилить политико-воспитательную работу среди молодежи.

9. Секретарям обкомов, горкомов и райкомов КП(б)У, начальникам облуправлений и райотделов НКВД и НКГБ не пропускать ни одного случая нарушения советской законности без расследования и привлечения виновных к строжайшей ответственности.

10. Усилить партийно-массовую и политическую работу среди работников НКВД, НКГБ и в войсках НКВД.

Территориальные партийные организации должны считать своей партийной обязанностью проведение повседневной политико-воспитательной работы среди личного состава НКВД и НКГБ.

Учитывая, что в органы НКВД и НКГБ пришло много молодых малоопытных работников, организовать систематическую чекистскую учебу работников НКВД и НКГБ по повышению их деловой квалификации путем организации краткосрочных курсов, семинаров, организации специальных лекций и издания руководящей литературы.

Обязать наркомов НКВД и НКГБ тт. Рясного и Савченко, секретаря ЦК КП(б)У по пропаганде тов. Литвина до 10 февраля издать специальную брошюру для чекистов о методах и ухищрениях, применяемых украинско-немецкими националистами.

11. Провести во всех областях совещания секретарей райкомов КП(б)У, председателей райисполкомов и начальников райотделов НКВД и НКГБ, на которых заслушать доклады о ходе борьбы с украинско-немецкими националистами в районах.

Установить следующие сроки проведения совещаний: в Львовской области – 10 января, Волынской – 12 января, Ровенской – 14 января, Дрогобычской – 16 января, Станиславской – 18 января, Тернопольской – 20 января и Черновицкой – 22 января.

Ознакомить участников совещания с настоящим постановлением.

12. Обязать обкомы КП(б)У оказывать всяческую помощь и особенно помощь в восстановлении жилья и имущества (лес, стройматериалы, приобретение скота) жителям, пострадавшим от банд украинско-немецких националистов, за счет конфискованного у бандитов имущества. Помощь оказывать по решению облисполкома.

13. Обязать секретарей обкомов КП(б)У до 20 января с. г. разработать конкретные мероприятия по усилению борьбы с бандами украинско-немецких националистов и представить их ЦК КП(б)У.

* * *

ЦК КП(б)У подчеркивает, что борьба с украинско-немецкими националистами в настоящее время является главнейшим и первостепенным делом большевиков западных областей Украины.

ЦК КП(б)У требует от всех руководителей партийных и советских организаций западных областей УССР, от всех коммунистов и комсомольцев самой решительной и беспощадной борьбы с бандами украинско-немецких националистов.

ЦК КП(б)У устанавливает, что секретари обкомов, горкомов и райкомов КП(б)У несут партийную и государственную ответственность за состояние дела борьбы с оуновским бандитизмом в своих областях и районах.

Сергійчук В. Десять буремних літ. – К.: Дніпро, 1998. – С. 195–201.

№ 94

ПОСТАНОВА ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У «ПРО ПРОВЕДЕННЯ РЕЄСТРАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ В ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ»

№ 54/2–оп. 19 січня 1945 р.[1]

1. Утвердить проект приказа, представленный Народным Комиссаром Внутренних Дел УССР «О проведении регистрации населения в западных областях УССР».

2. Приказ издать от имени начальников областных управлений НКВД западных областей УССР.

3. Обязать обкомы и райкомы КП(б)У западных областей УССР организовать разъяснение этого приказа в каждом населенном пункте с тем, чтобы довести его до сознания всего населения западных областей УССР.

4. Обязать обкомы и райкомы КП(б)У западных областей УССР оказать всемерную помощь органам НКВД в успешном проведении регистрации всего населения в западных областях УССР.

Літопис УПА. – Київ–Торонто, 2001. – Т. 3. – С. 124-125.

№ 95

ПОСТАНОВА ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У «ПРО ВСТАНОВЛЕННЯ ЩОДЕННОЇ ЗВІТНОСТІ ОБКОМІВ КП(б)У ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЕЙ УКРАЇНИ ПРО ХІД БОРОТЬБИ З БАНДИТИЗМОМ»

№ 54/5–оп. 22 січня 1945 р.

С целью установления контроля и для усиления борьбы с бандитизмом ЦК КП(б)У постановляет:

Обязать обкомы КП(б)У западных областей Украины, начиная с 25 января 1945 года ежедневно докладывать ЦК КП(б)У о ходе борьбы с бандитизмом и представлять сводку (форма прилагается)[2].

Завести аналогичный порядок отчетности райкомов КП(б)У перед обкомами.

21/1–45 г.

Літопис УПА. – Київ–Торонто, 2001. – Т. 3. – С. 125

№ 96

ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У «ПРО ЗАКРИТИЙ ЛИСТ СЕКРЕТАРЯМ ОБКОМІВ І РАЙКОМІВ КП(б)У, НАЧАЛЬНИКАМ ОБЛАСНИХ УПРАВЛІНЬ НКВД І НКГБ ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЕЙ УРСР»[3]

№ 55/6–оп. 3 лютого 1945 р.

С л у х а л и:

О закрытом письме секретарям обкомов и райкомов КП(б)У, начальникам областных управлений НКВД и НКГБ западных областей УССР.

[1] Дата прийняття постанови. В документі є дата підготування постанови: 13 січня 1945 р.

[2] Не публікується.

[3] Постанова надрукована на формулярі голосування Політбюро.

У х в а л и л и:

Текст закрытого письма секретарям обкомов и райкомов КП(б)У, начальникам областных управлений НКВД и НКГБ западных областей УССР утвердить. (См. приложение).

Д о д а т о к

**СЕКРЕТАРЯМ ОБКОМОВ И РАЙКОМОВ КП(б)У,
НАЧАЛЬНИКАМ ОБЛАСТНЫХ УПРАВЛЕНИЙ НКВД И НКГБ
ЗАПАДНЫХ ОБЛАСТЕЙ УССР**

3 февраля 1945 г.

ЦК КП(б)У 10 января с. г. принял решение об усилении борьбы с украинско-немецкими националистами, в котором потребовал от руководителей партийных организаций, органов НКВД и НКГБ западных областей УССР в течение зимнего периода ликвидировать националистические банды и оуновское подполье. ЦК КП(б)У подчеркнул, что секретари обкомов и райкомов КП(б)У несут партийную и государственную ответственность за выполнение этой важнейшей задачи.

ЦК КП(б)У еще раз напомнил всем руководителям партийных организаций, что для успешной борьбы с украинско-немецкими националистами нужно мобилизовать все силы партийно-советского актива, улучшить политическую работу среди населения, решительно и беспощадно разоблачать вражеские действия кулачества и других капиталистических элементов.

За последнее время партийные организации, органы НКВД и НКГБ некоторых районов западных областей, особенно Львовской, Дрогобычской и Станиславской, добились положительных результатов в борьбе с украинско-немецкими националистами.

В Львовской области за период с 10 по 31 января с. г. при проведении операций было убито 771 бандит* и захвачено в плен 4732. За этот же период явилось с повинной 4335 человек.

В Дрогобычской области за этот срок убито при проведении операций 876 бандитов и захвачено в плен 1729, явилось с повинной 3677 человек.

В Станиславской области с 10 по 31 января при проведении операций убито 944 бандита, захвачено в плен 1323, явилось с повинной 1105 бандитов.

Неплохих результатов добились в тех районах, где по-настоящему взялись за выполнение указаний Центрального Комитета КП(б)У, умело сочетав партийно-политическую работу среди населения с проведением чекистско-войсковых мероприятий.

В результате проведения массовой работы среди населения и войсковых операций усилилась явка с повинной, причем в отдельных районах эта явка принимает массовый характер. Так, например, в Пониковецком районе Львовской области с 17 по 26 января с. г. явилось с повинной бандитов и уклонявшихся от призыва в Красную Армию 930 человек, в Золочевском районе Львовской области с 24 по 31 января с. г. явилось с повинной 581 человек, в Галичском районе Станиславской области с 25 по 31 января явилось с повинной 458 человек.

Однако общее состояние борьбы с националистами в западных областях остается пока неудовлетворительным. Неплохие результаты в борьбе с бандами и оуновским подпольем имеют только отдельные районы. В большинстве районов, особенно Тернопольской, Волынской и Черновицкой областей, плохо выполняется решение ЦК КП(б)У от 10 января с. г.

В Тернопольской области с 10 по 31 января взято в плен бандитов 461, в Волынской

* Так у тексті.

взято в плен 400, в Черновицкой взято в плен 198.

О неудовлетворительной работе партийных организаций, органов НКВД и НКГБ в этих областях свидетельствует небольшое количество явившихся с повинной бандитов. Так, например, в Тернопольской области с 10 по 31 января с.г. явилось с повинной 438, в Волынской области явилось с повинной 636, в Черновицкой области явилось с повинной 604 бандита.

Такое положение объясняется тем, что некоторые обкомы и секретари райкомов КП(б)У, начальники управлений НКВД и НКГБ западных областей не сделали еще для себя необходимых выводов из решения ЦК КП(б)У, не перестроили свою работу в соответствии с требованиями ноябрьского пленума ЦК КП(б)У.

Несмотря на наличие условий и возможностей организовать борьбу с бандитами и националистическим подпольем повсеместно, руководители парторганизаций, органов НКВД и НКГБ до сих пор проводят операции только в небольшом количестве районов, а в районах – только в отдельных населенных пунктах. Не координируется проведение операций между районами. Так, например, в Черновицкой области с 25 по 30 января с. г. операции проводились только в 4 районах, а в остальных 10 районах, где имеются бандиты, за это время операции почти не проводились и не было захвачено ни одного бандита, не было явок с повинной. В Волынской области из 30 районов с 25 по 30 января операции проводились только в 19 районах, в Ровенской области – только в 12 районах.

Такая практика дает возможность бандитам легко уходить от преследований. Из районов, где проводятся операции, бандиты уходят в те места, где в настоящее время не ведут борьбы с бандами и выжидают пока закончатся операции, после чего снова возвращаются в «прочесанные» районы и села.

Секретари обкомов и райкомов КП(б)У как следует не изучают положения в районах, плохо знают о количестве банд и их численности.

Секретарь Тернопольского обкома КП(б)У т. Компанец в сводке о ходе борьбы с бандитизмом сообщил, что на 24 января с. г. в области было 960 бандитов, а на следующий день он сообщил, что в области имеется 2903 бандита. 26 января новые данные, что в области было 3877 бандитов. За время с 24 по 31 января с. г. по данным обкома КП(б)У было уничтожено и взято в плен 690 и явилось с повинной 437. Исходя из этих данных, количество бандитов в области должно уменьшиться на 1127 чел. и на 1 февраля, если учитывать предыдущие данные, должно было бы остаться 2750 бандитов. Однако по данным обкома на 1 февраля в области насчитывается 5620 бандитов[1].

По таким данным нельзя установить действительного наличия банд и бандитов в области и состояния борьбы с ними.

В ряде районов до сих пор не организовали борьбы с бандами и националистическим подпольем. Об этом свидетельствуют следующие факты: в Дубновском районе Ровенской области (секретарь райкома КП(б)У т. Жуков, начальник райотдела НКВД т. Голуб, начальник райотдела НКГБ т. Максимов) с 10 по 30 января проведена только одна операция. Районная партийная организация, насчитывающая 97 коммунистов, не мобилизована на борьбу с украинско-немецкими националистами.

В Цуманском районе Волынской области имеется большое количество бандитов. Несмотря на это, райком КП(б)У (секретарь т. Щербатюк) никаких мер не принял для ликвидации

[1] З листа був вилучений абзац: «Секретарь Черновицкого обкома КП(б)У т. Зеленюк сообщил, что на 24 января с. г. в области было 719 бандитов. По данным обкома с 25 по 31 января было уничтожено и взято в плен 155 бандитов и явилось с повинной 290, а всего количество бандитов должно было уменьшиться на 445 чел. Между тем, на 1 февраля обком сообщает, что в области насчитывается 692 бандита».

банд. С 25 по 30 января в районе при проведении операций не было убито и взято в плен ни одного бандита, не выявлено ни одного схрона, не выселено ни одной семьи.

Такое же положение в Любашевском районе Волынской области (секретарь райкома т. Тарасов), Путиловском районе Черновицкой области (секретарь райкома т. Хилько).

Проверкой установлено, что ряд обкомов и райкомов КП(б)У неудовлетворительно выполняют решения ЦК КП(б)У об улучшении политической работы среди населения западных областей. В ряде районов Ровенской области политическую работу по-прежнему продолжают вести в райцентрах и в ближних селах, а в дальние села партийные и советские работники не выезжают.

В некоторых районах Ровенской области, как, например, в Рафаловском (секретарь райкома КП(б)У т. Задорожный) не подобраны все председатели сельсоветов, до последнего времени не проводилась работа по созданию в селах актива, во многих селах района не проводятся собрания крестьян.

ЦК КП(б)У поставил перед партийными организациями и органами НКВД западных областей задачу к 15 февраля с. г. провести учет взрослого населения. Проверкой установлено, что в ряде районов эта работа проводится неудовлетворительно. Некоторые руководители передоверили это важнейшее дело второстепенным работникам и сводят учет населения к формальной регистрации. Имеются случаи, когда проведение учета поручено малоопытным и неподготовленным лицам, которые безразлично относятся к сообщениям жителей и заполняют списки на основании устных заявлений, не проверяя их документами.

В ряде районов создание истребительных батальонов, организация групп самоохраны, выделение участковых уполномоченных проходят медленно, без должной организованности. Так, например, в Теремновском районе Волынской области (секретарь райкома КП(б)У т. Цариковский) еще и до настоящего времени истребительный батальон не создан. В Камень-Каширском районе (секретарь райкома КП(б)У т. Литвинов) и Головнянском районе (секретарь райкома КП(б)У т. Липов) до настоящего времени не начали создавать групп самоохраны, не выделили в селах десятихатских.

Некоторые партийные организации не уделяют должного внимания работе комсомола. В Волынской области с 1 по 20 января не создано в селах ни одной первичной комсомольской организации.

* * *

ЦК КП(б)У требует от обкомов и райкомов КП(б)У, от органов НКВД и НКГБ, от всех коммунистов западных областей Украины в ближайшее время устранить указанные недостатки и мобилизовать все силы на выполнение решения ЦК КП(б)У от 10 января с. г. «Об усилении борьбы с украинско-немецкими националистами в западных областях УССР».

ЦК КП(б)У предупреждает руководителей партийных организаций, органов НКВД и НКГБ, что за безответственное отношение к этому столь важному государственному делу виновные будут сняты с занимаемых постов, привлечены к строжайшей партийной ответственности и преданы суду.

Секретарь ЦК КП(б)У **Н. Хрущев**

3 февраля 1945 года.

Сергійчук В. Десять буремних літ. – К.: Дніпро, 1998. – С. 214-218.

№ 97

ПОСТАНОВА ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У «ПРО СЕРЙОЗНІ НЕДОЛІКИ У ВИКОНАННІ РІШЕННЯ ЦК КП(б)У ВІД 10 СІЧНЯ 1945 р. «ПРО ПОСИЛЕННЯ БОРОТЬБИ З УКРАЇНСЬКО-НІМЕЦЬКИМИ НАЦІОНАЛІСТАМИ У ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УРСР» В ПУТИЛЬСЬКОМУ РАЙОНІ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ І ЛОКАЧІВСЬКОМУ РАЙОНІ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ»

№ 55/60–оп. 12 лютого 1945 р.

Проверкой установлено, что Черновицкий обком КП(б)У и первый секретарь обкома тов. Зеленюк, областной Совет депутатов трудящихся и председатель облисполкома тов. Коликов не организовали по настоящему выполнение решения ЦК КП(б)У от 10 января 1945 года в районах области, не мобилизовали на борьбу с украинско-немецкими националистами областную партийную организацию, комсомол и советский актив, слабо привлекают к активному участию в этой борьбе местное население – рабочих, служащих, интеллигенцию, крестьян-бедняков и середняков, преданных Советской власти.

Во многих селах до сих пор не проводится массово-политическая работа, не организованы самоохрана и группы содействия истребительным батальонам, не выделены десятихат-ские, плохо организован учет населения, не налажена работа сельсоветов, а некоторые сельсоветы бездействуют.

Одной из главных причин такого недопустимого положения является то, что многие секретари райкомов КП(б)У, председатели райисполкомов и другие районные руководители отсиживаются в райцентрах, а если выезжают в села, то только на день и ночью там не бывают, боясь бандитов. В результате банды продолжают безнаказанно орудовать в селах.

Так, например, в Путильском районе этой области из 13 сельсоветов, только в 3 сельсоветах имеются председатели, а в остальных их нет и районные руководители не принимают никаких мер к организации в этих селах органов советской власти, не бывают сами в селах. В результате, самоохрана в селах не организована, учет населения не проводится. За 5 месяцев после освобождения района от немецких оккупантов в этих селах не было прочитано ни одного доклада, ни одной лекции, не доставлялись газеты.

Плохо работает районная комсомольская организация. За пять месяцев в ряды комсомола не принято ни одного человека.

Совершенно неудовлетворительно работают райотдел НКВД и райотдел НКГБ.

Вместо усиления борьбы с украинско-немецкими националистами в районе и массово-политической работы среди населения, мобилизации коммунистов, комсомольцев и советского актива на выполнение решения ЦК КП(б)У от 10 января 1945 года секретарь райкома КП(б)У тов. Хилько и председатель райисполкома тов. Дженжелей большую часть времени проводят не в районе, не в селах, а в областном центре – Черновцах. Их примеру следуют и другие руководящие работники района.

О таком состоянии дел в Путильском районе было известно первому секретарю обкома КП(б)У тов. Зеленюку и председателю облисполкома тов. Коликову, однако они не приняли никаких мер к исправлению серьезных недостатков в этом районе. За 5 месяцев после изгнания немцев из района никто из работников обкома КП(б)У и облисполкома в районе не был, только в декабре 1944 года единственный раз побывал там тов. Зеленюк.

Аналогичное положение имеет место и в Вижницком районе этой же области (секретарь райкома КП(б)У тов. Усков).

Проверкой также установлено, что Волынский обком КП(б)У и первый секретарь обкома тов. Профатилов неудовлетворительно выполняют решение ЦК КП(б)У от 10 января 1945 года, в результате чего во многих районах области борьба с украинско-немецкими националистами по-настоящему не развернута.

Так, в Локачевском районе этой области (секретарь райкома КП(б)У т. Волзенков) учет населения проходит исключительно плохо. Это важнейшее дело передоверено малоопытным работникам. Задачи и причины проводимого учета населению не разъяснены.

Комиссии, проводящие учет населения, не имеют бланков. При записи сведений не требуют их подтверждения документами, отсутствуют росписи лиц, дающих сведения. В некоторых селах учет проведен настолько плохо, что пропущены целые семьи. Так, в селе Козлов, после окончания работы комиссии остались не учтенными 10 семейств.

Совершенно неудовлетворительно поставлена политическая работа среди населения. В 5 сельсоветах обращение Правительства и ЦК КП(б)У к населению западных областей до сих пор не доведено до крестьян. Газеты не доходят до сел, а оседают в райцентре. Избы-читальни в районе не работают.

В результате запущенности массово-политической работы среди населения и отсутствия настоящей борьбы с бандитами, банды продолжают терроризировать население.

ЦК КП(б)У постановляет:

1. За плохую организацию борьбы с украинско-немецкими националистами, неудовлетворительную работу по восстановлению органов советской власти и слабый разворот массово-политической работы среди сельского населения, первому секретарю Черновицкого обкома КП(б)У тов. Зеленюку и председателю облисполкома тов. Коликову объявить выговор.

2. За слабое развертывание борьбы с украинско-немецкими националистами в районах области и массово-политической работы среди населения предупредить первого секретаря Волынского обкома КП(б)У тов. Профатилова, председателя облисполкома тов. Решетняка.

3. Обязать первого секретаря Черновицкого обкома КП(б)У тов. Зеленюка, председателя облисполкома т. Коликова и первого секретаря Волынского обкома КП(б)У тов. Профатилова:

а) принять решительные меры и немедленно ликвидировать недостатки, отмеченные в настоящем постановлении;

б) мобилизовать всех коммунистов, комсомольцев, советский актив, лучшую часть интеллигенции, рабочих, служащих и крестьян-бедняков на повсеместную борьбу с бандитизмом в области;

в) обратить серьезное внимание на всемерное улучшение массово-политической работы среди сельского населения, и в особенности среди молодежи. Добиться такого положения, чтобы закрыть бандитам доступ в села и днем и ночью;

г) запретить районным руководителям выезд из пределов района без разрешения обкома КП(б)У;

д) обеспечить безусловное выполнение решения КП(б)У от 10 января 1945 года «Об усилении борьбы с украинско-немецкими националистами в западных областях УССР».

4. Обязать Черновицкий обком КП(б)У (т. Зеленюк) проверить работу Путильского райкома КП(б)У и райисполкома, обсудить на бюро обкома и виновных в бездеятельности привлечь к строгой ответственности.

Настоящее решение разослать всем обкомам КП(б)У и облисполкомам западных областей.

Сергійчук В. Десять буремних літ. – К.: Дніпро, 1998. – С. 221-224.

№ 98

ПОСТАНОВА ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У «ПРО ХІД ВИКОНАННЯ ПОСТАНОВИ ЦК КП(б)У ВІД 10.1.1945 р. «ПРО ПОСИЛЕННЯ БОРОТЬБИ З УКРАЇНСЬКО-НІМЕЦЬКИМИ НАЦІОНАЛІСТАМИ У ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ»

№ 56/37–оп. 26 лютого 1945 р.

Проверив ход борьбы с украинско-немецкими националистами в западных областях Украины, ЦК КП(б)У отмечает, что партийные организации и органы НКВД и НКГБ западных областей Украины, выполняя постановление ЦК КП(б)У от 10.1.1945 года, провели значительную работу по разгрому вооруженных банд, так называемой УПА и подполья ОУН.

В борьбе с украинско-немецкими националистами партийные организации западных областей УССР показали организованность, сплоченность, дисциплину и умение организовывать массы на борьбу за выполнение решений партии и правительства.

Внутренние и пограничные войска НКВД генерал-лейтенанта Бурмака, генерал-лейтенанта Марченко, генерал-майора Демшина успешно ведут борьбу с бандитизмом, лучше стали готовить и планировать операции, действуют значительно смелее, организованней и стремительней, увязывая войсковые и чекистские мероприятия с партийно-политическими.

ЦК КП(б)У также отмечает работу по руководству организацией борьбы с украинско-немецкими националистами и вскрытию подполья ОУН Наркома Внутренних Дел УССР т. Рясного, Наркома Госбезопасности УССР т. Савченко и заместителя Наркома Внутренних Дел УССР т. Строкача.

Если недавно в большинстве западных областей Украины были банды, насчитывающие по 400–500 человек, то в настоящее время, в результате согласованных действий местных партийных организаций, органов НКВД и НКГБ, внутренних и пограничных войск НКВД все крупные банды ликвидированы, а многие главари украинско-немецких националистов уничтожены или арестованы.

За время с 10.I.1945 года по 23.II.1945 года явилось с повинной свыше 22000 бандитов, взято в плен около 26 тысяч, убито свыше 11000. Добровольно явилось с повинной лиц, уклонявшихся от призыва в Красную Армию, свыше 13 тысяч человек. За это же время захвачено у бандитов: винтовок – 6164, пулеметов 773 и другое вооружение и имущество.

Многие, явившиеся с повинной, с целью искупления своей вины перед народом, изъявили желание и уже принимают активное участие в вооруженной борьбе с бандитизмом.

В результате проделанной работы и усиления влияния партийных организаций в массах, значительно выросла активность населения, что подтверждается все возрастающим участием местного населения в борьбе с бандитизмом, успешным выполнением важнейших хозяйственных и политических мероприятий органов советской власти. Это было продемонстрировано и на проведенных областных и районных совещаниях крестьян, интеллигенции, молодежи.

Проверка и анализ хода борьбы с украинско-немецкими националистами показывают, что наиболее организованно и успешно проходит эта работа в Ровенской области (секретарь обкома КП(б)У т. Бегма) и Волынской (секретарь обкома КП(б)У т. Профатилов).

Несколько слабее организована борьба с бандитизмом во Львовской области (секретарь обкома КП(б)У т. Грушецкий), Дрогобычской (секретарь обкома КП(б)У т. Олексенко), Тернопольской (секретарь обкома КП(б)У т. Компанец) и Станиславской (секретарь обкома КП(б)У т. Слонь).

Черновицкий обком КП(б)У (т. Зеленюк) и облисполком (т. Коликов), исправляя ранее допущенные ошибки, вскрытые в решении ЦК КП(б)У от 12.II.45 г., за последнее время достигли значительных успехов, почти полностью ликвидировав бандитизм в области.

Наряду с этим ЦК КП(б)У отмечает следующие основные недостатки в выполнении решения ЦК КП(б)У от 10.I.1945 года:

1. Массово-политическая работа среди сельского населения и особенно среди молодежи организована еще слабо. Районный актив работу в селах проводит только днем, а ночью там не бывает. Этим пользуются украинско-немецкие националисты и проводят свою вражескую работу в селах.

2. Многие руководители партийных, советских, комсомольских и других организаций плохо выращивают актив из местного населения, не изучают его, не работают с ним, недостаточно привлекают его к работе в государственных учреждениях, предприятиях и к активной борьбе с украинско-немецкими националистами.

Эти руководители не понимают того, что без местного актива они не только не могут успешно выполнять важнейшие политические и хозяйственные мероприятия советской власти, но даже не могут знать истинного положения дел на местах.

3. Некоторые обкомы и райкомы КП(б)У, облуправления и райотделы НКВД плохо организовали учет сельского населения и чрезмерно затянули его.

Так, на 20.II.1945 г. в Волынской области из 1516 населенных пунктов учет проведен только в 798. В Тернопольской области из 937 сельсоветов учет проведен лишь в 693; в Станиславской области работа по учету проведена только в 520 сельсоветах из 695.

Руководители ряда районов к проведению учета относятся формально-бюрократически, допуская грубые нарушения установленного порядка учета.

Председатель Лисецкого райисполкома Станиславской области Брожененко и начальник РО НКВД Бровенко при проведении учета населения в селе Радча, не разъяснив крестьянам необходимость и порядок переписи, собрали их в школу, выставили у двери бойца и стали по одному человеку выпускать на регистрацию.

Председатель Долинского райисполкома той же области Ковалев и начальник РО НКВД Федоров, прибыв с активом в село Раково для проведения учета населения, разбились группами по 3-4 человека и приступили к проведению регистрации по хатам. Вся работа по учету была проведена за 3 часа. После созвали собрание крестьян, на которое из 400 семей явилось только 100 человек, прочитали обращение правительства УССР к населению западных областей Украины, приказ начальника облуправления НКВД и на этом закончили свою работу.

При проведении учета не назначили участковых уполномоченных милиции, не создали групп самоохраны, не организовали постоянно действующие комиссии при сельсоветах, не назначили и не привлекали к учету населения десятихатских. Таким методом был проведен учет в 15 селах района.

В целом ряде сел Дрогобычской, Волынской и других областей при проведении учета не требуют подтверждения документами вносимых в списки сведений. Неграмотные расписываются в списках крестиками вместо того, чтобы за них расписывались соседи или десятихатские, которые должны отвечать за правдивость данных сведений.

4. Дело с организацией сельсоветов хотя и улучшилось, но все же до сих пор есть села, в которых нет сельсоветов.

На 20.II.1945 г. в Станиславской области не были созданы сельсоветы в 31 селе, в Волынской – в 15 селах. Аналогичное положение и в других областях.

5. В большинстве сел очень плохо организована самоохрана, а начальники РО НКВД либо совсем не доверяют оружие местным людям, так как не знают их, либо дают оружие без разбора кому угодно, в результате оно иногда попадает в руки бандитов.

6. Областные и районные органы НКВД до сего времени не выполнили решения ЦК КП(б)У о назначении участковых уполномоченных милиции. В Станиславской области недостает 132 уполномоченных, в Тернопольской – 128, в Черновицкой – 72.

7. ЦК ЛКСМУ неудовлетворительно руководит созданием сельских комсомольских организаций, вовлечением местной молодежи в комсомол и не обеспечивает надлежащей помощи вновь организованным комсомольским организациям западных областей УССР. В результате, за все время после освобождения западных областей Украины от немцев, в Тернополь-ской области создано только 70 сельских комсомольских организаций, в Ровенской области – 53. Такое же положение и в других областях. Созданные комсомольские организации еще слабые и нуждаются в повседневной практической помощи.

Обкомы и райкомы КП(б)У также не уделяют достаточного внимания работе среди сельской молодежи и вовлечению ее в комсомол.

8. Обкомы КП(б)У, облуправления НКВД и НКГБ, выполняя постановление ЦК КП(б)У по вопросу улучшения работы с агентурой, добились в ряде районов количественного роста агентуры, однако качественный состав ее еще чрезвычайно низок, не овладел правилами конспирации, в результате чего имеются случаи провалов и даже предательств.

Между тем на данном этапе борьбы с украинско-немецкими националистами решающее значение приобретает именно агентура.

В целях немедленного устранения перечисленных в настоящем постановлении недостатков и обеспечения полного и безусловного выполнения постановления ЦК КП(б)У от 10.I.1945 года,

ЦК КП(б)У постановляет:

1. Обязать обкомы и райкомы КП(б)У еще шире развернуть массово-политическую работу среди сельского населения, особенно среди молодежи, жен красноармейцев и интеллигенции. Неустанно продолжать разъяснение населению обращения Президиума Верховного Совета, СНК УССР и ЦК КП(б)У.

В ближайшее время добиться такого положения, чтобы закрыть доступ бандитам в села и днем, и ночью.

2. ЦК КП(б)У обязывает первых секретарей обкомов КП(б)У: Львовского – т. Грушецкого, Ровенского – т. Бегму, Волынского – т. Профатилова, Дрогобычского – т. Олексенко, Тернопольского – т. Компанец, Станиславского – т. Слонь и Черновицкого – т. Зеленюк, Наркома Внутренних Дел т. Рясного, Наркома Государственной Безопасности т. Савченко, заместителя Наркома Внутренних Дел т. Строкач, начальников погранвойск НКВД тт. Бурмака и Демшина, начальника внутренних войск НКВД Украинского Округа т. Марченко и начальников обл-управлений НКВД и НКГБ разработать в трехдневный срок, с учетом изменившейся обстановки и особенностей каждой области, конкретные планы по окончательному разгрому банд и местных боевок украинско-немецких националистов, обратив особое внимание на Стани-славскую и Тернопольскую области.

Учесть, что в настоящее время в связи с тем, что уничтожено много главарей оуновцев и их банд, оуновцы находятся в состоянии большого замешательства и паники, поэтому очень важно именно сейчас нанести им сокрушительный и решающий удар.

3. Потерпев крупное поражение, украинско-немецкие националисты в последнее время меняют свою тактику и методы борьбы с советской властью и переходят главным образом к террору и диверсии. Действуют мелкими бандами, которые стараются маневрировать и не принимать открытых боев, а политическая сетка ОУН с целью сохранения своих кадров уходит в глубокое подполье.

Это требует коренным образом изменить нашу тактику и методы борьбы с украинско-немецкими националистами.

ЦК КП(б)У обязывает обкомы и райкомы КП(б)У, Наркома Внутренних Дел т. Рясного, Наркома Госбезопасности т. Савченко, начальников погранвойск НКВД тт. Бурмака и Демшина, начальника внутренних войск НКВД Украинского Округа т. Марченко, областные и районные органы НКВД и НКГБ:

а) для уничтожения каждой мало-мальски крупной банды выделять специальный, подвижной боевой отряд с включением в него хорошо подготовленных разведчиков, оперативных, партийных и советских работников.

Указанный отряд обеспечивать агентурными данными, средствами связи и не обременять тыловым хозяйством (обозы, кухни и т. п.).

Отряд должен, увязавшись за бандой, преследовать ее до полного уничтожения, независимо от того, в какой район или область эта банда будет уходить.

б) для уничтожения мелких банд (боевок) выделять небольшие войсковые группы, в которые включать бойцов истребительных батальонов из местного населения;

в) для уничтожения отдельных мелких бандитских групп, так называемой СБ и оуновских главарей, по примеру Волынской области создавать группы специального назначения из бандитов, явившихся с повинной и изъявивших желание бороться с бандитизмом;

г) решительно усилить ответные репрессии и высылку семей бандитов и их пособников (кулаков, торговцев и др.), оказывающих хотя бы незначительную помощь бандитам;

д) использовать опыт проведения ночных операций и засад, поручая это дело опытным бойцам и офицерам;

е) шире и смелее вовлекать в активную борьбу с украинско-немецкими националистами местный сельский актив из крестьян-бедняков и середняков, интеллигенции и жен красноармейцев;

ж) широко привлекать для борьбы с бандитизмом в селах рабочих, служащих и интеллигенцию предприятий и учреждений городов и районных центров области.

4. Исходя из того, что ликвидация крупных банд создала благоприятные условия для более широкой и лучшей постановки агентурной работы, являющейся сейчас решающим фактором в борьбе с ОУН, ЦК КП(б)У обязывает Наркома Внутренних Дел тов. Рясного, Наркома Госбезопасности тов. Савченко, начальников областных и районных органов НКВД и НКГБ, первых секретарей обкомов и райкомов КП(б)У еще больше расширить сеть нашей агентуры, обратив особое внимание на улучшение ее качества.

Шире и смелее практиковать засылку агентуры в оуновское подполье и бандформирования УПА.

Усилить работу по воспитанию агентуры, обучая ее правилам конспирации и методам работы по выявлению и вскрытию участников и организаций ОУН.

5. Обязать обкомы КП(б)У подобрать необходимое количество людей, хорошо знающих следственное дело из органов прокуратуры и суда, а также работающих на других работах, и командировать их в районы для оказания помощи органам НКВД и НКГБ в следственной работе.

6. ЦК КП(б)У требует от всех руководителей партийных, советских, комсомольских и хозяйственных организаций:

а) лично изучать и работать с сельским активом, регулярно выезжать к нему на места, практиковать созывы районных собраний сельского актива. На собраниях обсуждать вопросы о работе школ и больниц, о работе сельсоветов и их комиссий, о состоянии самоохраны сел, о санитарном состоянии сел, о выполнении хозяйственно-политических мероприятий и т. п.

б) закончить учет сельского населения во всех областях к 15.III.1945 г. Одновременно организовать повсеместную проверку квалифицированными партийными, советскими

работниками и работниками НКВД и НКГБ качества проведенного учета, закончив ее к 20.III.1945 года. Проверка должна исправить допущенные ошибки учета, выявить всех пропущенных, установить правильно ли даны сведения о лицах, находящихся в Красной Армии и на производстве. Внимательно проверить, кто явился с повинной по подпискам и без подписок и где эти лица сейчас находятся – в Красной Армии, на работе, дома или снова ушли в банды.

в) закончить к 20 марта с. г. организацию сельсоветов и постоянно действующих комиссий при них, подобрать на эту работу проверенных на деле и преданных советской власти людей.

Под сельсоветы отвести пригодные помещения и хорошо их оборудовать. Установить регулярные дежурства в сельсоветах членов советов и сельских исполнителей.

7. Обязать Наркома Внутренних Дел т. Рясного полностью обеспечить до 5.III.1945 г. назначение участковых уполномоченных милиции.

Назначать уполномоченными проверенных и проявивших себя в борьбе с бандитами бойцов истребительных батальонов и других жителей из местного населения.

8. Обязать обкомы и райкомы КП(б)У, областные и районные отделы НКВД закончить организацию групп самоохраны во всех селах до 10.III.1945 г.

Строго наказывать тех руководителей районов, которые ограничиваются только составлением списков самоохраны, а систематически ее не контролируют и не обеспечивают надлежащую охрану сел.

9. Наряду с усилением борьбы с украинско-немецкими националистами ЦК КП(б)У требует от партийных и советских органов серьезно заняться налаживанием бытового обслуживания населения и восстановлением хозяйства в городах и районных центрах. Наладить водоснабжение, канализацию и освещение. Привести в порядок бани, прачечные, магазины, жилищный фонд и т. д. В первую очередь должен быть наведен надлежащий порядок (побелка, отопление, освещение, изготовление и ремонт мебели) в школах, больницах, клубах, театрах, библиотеках, учебных заведениях и в зданиях районных учреждений (райисполкомы, райкомы и т. д.).

10. Обкомам и райкомам КП(б)У в порядке подготовки к проведению весенней посевной кампании учесть в каждом селе у кого из крестьян не хватает посевного материала, выявить излишки семян и организовать взаимопомощь на местах.

11. В результате укрепления органов советской власти, проведенной массово-политической работы в селах и нанесенного крупного удара украинско-немецким националистам, среди бедняков и середняков и особенно среди крестьян, которые были в колхозах перед войной, возросла тяга к организации колхозов.

Несмотря на это, некоторые партийные и советские руководители, неправильно поняв решение ЦК КП(б)У от 21 декабря 1944 года, в котором говорится о необходимости расчистки пути для колхозного строительства, сдерживают организацию колхозов и ожидают какой-то особой расчистки пути.

ЦК КП(б)У обязывает секретарей райкомов и обкомов КП(б)У там, где крестьяне-бедняки и середняки добровольно изъявляют желание вступить в колхозы, всячески поддерживать это и организовывать колхозы. Одновременно ЦК КП(б)У предупреждает, что будет строго наказывать тех партийных и советских руководителей, которые будут нарушать принцип добровольности при вступлении крестьян в колхозы.

12. ЦК КП(б)У считает совершенно неправильным, что некоторые обкомы и райкомы КП(б)У не вмешиваются и не контролируют очень важного политического дела – оказания

помощи лесом для строительства и ремонта жилищ крестьянам, пострадавшим от немцев и украинско-немецких националистов, а также инвалидам Отечественной войны и женам красноармейцев.

ЦК КП(б)У обязывает обкомы и райкомы КП(б)У взять это дело под свой контроль, упорядочить его, учесть всех крестьян, нуждающихся в строительном лесе, оказывать эту помощь им согласно установленному СНК УССР порядку и организовать в селах взаимопомощь односельчан в подвозке леса и строительстве домов пострадавшим крестьянам.

13. Обязать обкомы и райкомы КП(б)У, редакторов областных и районных газет решительно улучшить печатную пропаганду:

а) более продуманно, аргументированно и доходчиво разоблачать злодеяния украинско-немецких националистов как немецких агентов;

б) значительно увеличить в газетах количество материалов, освещающих жизнь сел, городов и предприятий западных областей УССР;

в) систематически публиковать материалы о советском строительстве в городе, районе, о работе сельских советов, их постоянно-действующих комиссий, школ, клубов, кружков художественной самодеятельности. Рассказывать о работе местных активистов, о крестьянах-бедняках и середняках, о возврате крестьянам земли, об их подготовке к весеннему севу и т. д.

г) широко освещать в печати положительный опыт вновь организуемых колхозов и активистов колхозников. Освещать международное и внутреннее положение Советского Союза в особенности – победы Красной Армии, восстановление и работу промышленности, опыт передовых колхозов и колхозников и т. д.

14. Указать ЦК ЛКСМУ на то, что он слабо выполняет решение ЦК КП(б)У об усилении работы среди молодежи в западных областях Украины.

Обратить внимание секретаря ЦК ЛКСМУ т. Костенко на слабое руководство этой работой, а также на то, что работники аппарата и секретари ЦК ЛКСМУ редко выезжают в западные области для оказания практической помощи комсомольским организациям на местах.

Одобрить инициативу Черновицкого обкома КП(б)У и обкома ЛКСМУ о направлении на работу в села городских комсомольцев.

Обязать обкомы КП(б)У и ЛКСМУ подобрать в городах и районных центрах необходимое количество комсомольцев и послать их на постоянную работу в села (в сельсоветы, кооперацию, школы, больницы и т. д.), чтобы они в качестве комсоргов с помощью райкомов КП(б)У и ЛКСМУ занялись изучением и вовлечением в комсомол местной молодежи.

Основной задачей работы с молодежью на селе на данном этапе является политическое воспитание ее и широкое вовлечение в активную борьбу с украинско-немецкими националистами, борьба за каждого юношу и девушку, попавших под влияние украинско-немецких националистов.

Во всех селах организовать кружки политграмоты, хоровые, драматические, музыкальные и другие, широко вовлекая в них молодежь.

15. Предложить ЦК ЛКСМУ подобрать из числа центральных, областных и районных комсомольских работников восточных областей УССР 150 комсомольских работников и к 10.III.45 года направить их на два месяца в районы западных областей в качестве уполномоченных ЦК ЛКСМУ по оказанию помощи райкомам в усилении комсомольской работы.

Провести с этими товарищами двухдневный семинар, на котором познакомить их с условиями и особенностями работы в западных областях Украины.

16. Установить срок окончательной ликвидации банд в западных областях УССР 15 марта 1945 года.

ЦК КП(б)У предупреждает всех секретарей обкомов и райкомов КП(б)У, начальников областных и районных органов НКВД и НКГБ, что после этого срока будет расследоваться каждый случай бандпроявлений и виновные в допущении их будут строго наказы-ваться.

17. Обязать обкомы КП(б)У к 25 марта доложить ЦК КП(б)У о выполнении данного постановления.

Настоящее постановление разослать всем обкомам, горкомам и райкомам КП(б)У западных областей УССР.

Сергійчук В. Десять буремних літ. – Київ: Дніпро, 1998. – С. 238-247.

№ 99

ПОСТАНОВА ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У «ПРО ТЕКСТ ЛИСТА СЕКРЕТАРЯМ ОБКОМІВ КП(б)У, НАЧАЛЬНИКАМ ОБЛАСНИХ УПРАВЛІНЬ НКВД І НКГБ ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЕЙ УРСР З ПИТАННЯ ВИКОНАННЯ ПОСТАНОВИ ЦК КП(б)У ВІД 26.II.1945 року»[1]

№ 58/9–оп. 16 березня 1945 р.

Дата голосування 16.III.1945 р.

ПОЛІТБЮРО

(Протокол № 58, пункт 9 – опит)

С л у х а л и:

О тексте письма секретарям обкомов КП(б)У, начальникам областных управлений НКВД и НКГБ западных областей УССР по вопросу выполнения постановления ЦК КП(б)У от 26.II.1945 года.

У х в а л и л и:

Текст письма утвердить (см. приложение).

Д о д а т о к

СЕКРЕТАРЯМ ОБКОМІВ ПАРТІЇ, НАЧАЛЬНИКАМ ОБЛАСНИХ НКВС І НКДБ ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЕЙ УКРАЇНИ

По решению ЦК КП(б)У Вы обязаны были 15 марта 1945 года ликвидировать в своей области банды украинско-немецких националистов.

На совещании секретарей обкомов, начальников областных Управлений НКВД и НКГБ Вы дали обещание закончить ликвидацию банд раньше этого срока.

Однако на 16 марта в Вашей области еще оперируют десятки банд и сотни бандитов[2].

Таким образом решение ЦК КП(б)У не выполнено. Вы не сдержали своего слова, данного Центральному Комитету КП(б)У.

---

[1]Постанова надрукована на формулярі голосування Політбюро.

[2]У тексті є примітка: «Для Волынского обкома написать: оперирует около десятка банд и сотни бандитов».

ЦК КП(б)У считает, что Вы не сделали надлежащих выводов из решения ЦК КП(б)У и не использовали всех возможностей, которые Вы имели, для окончательного разгрома и уничтожения всех бандитских групп.

Предлагаем Вам в трехдневный срок дать в ЦК КП(б)У объяснение о причинах невыполнения решения ЦК от 26 февраля с. г. и сообщить о принятых Вами мерах для окончательного уничтожения оуновских банд в Вашей области.

Секретарь ЦК КП(б)У **Н. Хрущев**

16.III.45 г.

Сергійчук В. Десять буремних літ. – Київ: Дніпро, 1998. – С. 252-253.

№ 100

ПОСТАНОВА ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У «ПРО ПРОВЕДЕННЯ ОБЛІКУ РОБІТНИКІВ І СЛУЖБОВЦІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ПРОМИСЛОВОСТІ, ТРАНСПОРТУ І В РАДЯНСЬКИХ УСТАНОВАХ ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЕЙ УРСР»

№ 58/60–оп. 24 березня 1945 р.

ЦК КП(б)У отмечает, что партийные организации и органы НКВД и НКГБ западных областей УССР, выполняя постановление ЦК КП(б)У от 10 января 1945 года «Об усилении борьбы с украинско-немецкими националистами в западных областях Украины», проделали значительную работу по разгрому оуновского подполья и вооруженных банд так называемой УПА.

В результате проведенных мероприятий по ликвидации украинско-немецких националистов, чтобы избежать окончательного разгрома оуновцы меняют свою тактику. Установлено, что украинско-немецкие националисты, польские националисты и другие враждебные нам элементы с целью сохранения своих кадров уходят в глубокое подполье и пытаются проникнуть на предприятия и в учреждения, имея своей задачей собирать силы и вести подрывную и диверсионную работу на предприятиях промышленности, транспорта и в советских учреждениях.

Проверкой, проведенной партийными организациями, органами НКВД и НКГБ Львовской области в ряде городов и районов, выявлено, что некоторые предприятия и учреждения засорены враждебными элементами. Например, на станции Рава-Русская Львовской железной дороги выявлена группа предателей родины – 3 брата Славопас – активные оуновцы, которые при немцах служили в полиции, выдавали коммунистов, комсомольцев и советских активистов. Работая на станции, они вели антисоветскую пропаганду. На Львовском железнодорожном узле выявлено и арестовано участников националистических организаций 22, агентов гестапо 5, изменников родины 10.

В леспромхозе и райпромкомбинате Сокальского района Львовской области выявлено связанных с гестапо 20 человек, членов ОУН 17 человек и других антисоветских элементов 34 человека.

Подобные факты имеют место и в других западных областях УССР.

Отдельные руководители партийных, советских, хозяйственных организаций, органов НКВД и НКГБ западных областей УССР не проявляют надлежащей большевистской бдительности и самоустранились от руководства и контроля за набором рабочей силы на

предприятия промышленности и железнодорожного транспорта и служащих в советские учреждения.

5. Обязать обкомы КП(б)У западных областей УССР, начиная с 1 апреля, по пятидневкам сообщать ЦК КП(б)У о ходе проводимого учета, и к 10 мая 1945 года представить отчет о выполнении настоящего решения.

* * *

ЦК КП(б)У подчеркивает, что борьба с фашистской агентурой и враждебными элементами не должна ограничиваться только проведением учета, а является повседневным и важнейшим делом партийных организаций, органов НКВД и НКГБ.

ЦК КП(б)У требует от всех обкомов, горкомов и райкомов КП(б)У, коммунистов и комсомольцев усилить большевистскую бдительность, решительно разоблачать украинско-немецких националистов, польских националистов и их пособников, улучшить партийно-политическую работу среди всех рабочих и служащих западных областей Украины.

Літопис УПА. – Київ–Торонто, 2001. – Т. 3. – С. 150-151.

№ 101

Совершенно секретно

СПРАВКА ПО ДОКУМЕНТУ № 56 ОТ 26 ФЕВРАЛЯ 1945 ГОДА

Проверив ход борьбы с украинскими националистами в западных областях Украины, ЦК КП(б)У отмечает, что партийные организации и органы НКВД–НКГБ провели значительную работу по разгрому вооруженных банд так называемой ОУН–УПА.

ЦК КП(б)У отмечает работу по руководству организацией борьбы с украинско-немецкими националистами и вскрытию подполья ОУН Народного Комиссара Внутренних Дел Украины тов. Рясного, Народного Комиссара Государственной Безопасности тов. Савченко, Зам. Наркома тов. Строкач.

Если недавно в большинстве западных областей Украины банды насчитывали 400-500 человек, то в настоящее время, в результате согласованных действий местных партийных организаций, органов и войск НКВД–НКГБ, все крупные банды ликвидированы, а многие главари украинско-немецких националистов арестованы или уничтожены. Недочеты на 20.02.45 г.: в Волынской области из 1516 сельсоветов учет населения проведен в 798; в Тернопольской области из 937 сельсоветов – проведен в 693; в Станиславской области работа по учету проведена в 520 сельсоветах.

Областные и районные органы не выполнили решения ЦК КП(б)У о назначении участковых уполномоченных милиции. В Станиславской области недостает 132 человек, в Тернопольской – 128, в Черновицкой – 72.

Обкомы КП(б)У и Облуправления НКВД–НКГБ, выполняя постановления ЦК КП(б)У по вопросу улучшения работы с агентурой, добились в ряде районов количественного роста агентуры, однако качественный состав ее низок, не овладел правилами конспирации, в результате чего имеются случаи провалов и даже предательств.

Между тем, на данном этапе борьбы с ОУН–УПА агентура приобретает решающее значение.

ПОСТАНОВЛЯЕТ:

ЦК КП(б)У обязывает секретарей обкомов, Народных Комиссаров НКВД–НКГБ и начальников войск НКВД, начальников облуправлений и райотделов НКВД–НКГБ разработать

в трехдневный срок конкретные планы по окончательному разгрому банд и местных боевок украинско-немецких националистов, обратив особое внимание на Станиславскую и Тернопольскую области.

Учесть, что в настоящее время, в связи с тем, что уничтожено много главарей оуновцев и их банд, оуновцы находятся в стадии замешательства и паники, поэтому очень важно именно сейчас нанести им сокрушительный удар.

3. Потерпев крупное поражение, украинско-немецкие националисты в последнее время меняют свою тактику и методы борьбы с советской властью и переходят главным образом к террору и диверсиям, действуют мелкими группами, которые стараются маневрировать и не принимать открытых боев, а политическая сетка ОУН с целью сохранения своих кадров уходит в глубокое подполье.

Обязывает Рясного, Савченко, Строкач, Бурмака, Демшина, Марченко:

– для уничтожения крупных банд выделять специальный подвижной отряд с включением в него разведчиков, оперативных, партийных и советских работников;

– для уничтожения мелких банд выделять небольшие группы, в которые включать бойцов истребительных батальонов;

– для уничтожения отдельных бандитских групп практиковать создание спецгрупп;

– решительно усилить ответные репрессии;

– использовать опыт проведения ночных операций;

– шире вовлекать бедняков, середняков, интеллигенцию к борьбе с бандитизмом.

Верно: **подполковник Константинов**

16 мая 1945 г.

Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917-1953. – К.: Либідь – Військо України, 1994. – Кн. 2. – С. 597-599.

№ 102

Совершенно секретно

СПРАВКА ПО ПОСТАНОВЛЕНИЮ ЦК КП(б)У ОТ 26 ФЕВРАЛЯ 1945 ГОДА О ХОДЕ ВЫПОЛНЕНИЯ ПОСТАНОВЛЕНИЯ ЦК КП(б)У ОТ 10.01.45 г.

В своем Постановлении от 26.02.45 года ЦК КП(б)У отмечает значительную работу, проделанную органами НКВД по борьбе с украинско-немецкими националистами.

Постановление отмечает работу по руководству организацией борьбы с оуновским подпольем и бандами УПА со стороны Наркома Внутренних Дел УССР тов. Рясного и его заместителя тов. Строкач.

Внутренние и пограничные войска НКВД генералов Марченко и Демшина успешно ведут борьбу с бандитизмом, улучшили подготовку и планирование операций, смелее, организованней и стремительней проводят операции, увязывая их [с] партийно-политическими мероприятиями.

В результате проведенной работы все крупные банды ликвидированы, многие главари ОУН и УПА уничтожены или арестованы.

За время с 1.01.45 г. по 23.02.45 г. явилось с повинной 22000 бандитов, убито свыше 11 тысяч бандитов.

Добровольно явилось с повинной, уклонившихся от призыва в Красную армию, свыше 13 тысяч человек. За это же время захвачено у бандитов: винтовок – 6164; пулеметов – 773 и другое вооружение и имущество.

Из числа явившихся с повинной многие включились в активную вооруженную борьбу против бандитов.

Значительно возросла активность населения, что доказывается успешным проведением в западных областях Украины важнейших хозяйственных и политических мероприятий органов Советской власти.

Наиболее успешно и организованно борьба с украинско-немецкими националистами проводится в Ровенской и Волынской областях, несколько слабее – в Львовской, Дрогобыч ской, Тернопольской и Станиславской областях.

Черновицкая область, за последнее время, почти полностью ликвидировала оуновский бандитизм.

Наряду с достижениями, постановление отмечает ряд серьезных недостатков в деле борьбы с украинско-немецкими националистами, из них по линии НКВД:

II. Добившись количественного роста агентуры, органы НКВД не сумели поднять на должный уровень ее качественного роста, агентура не овладела правилами конспирации, следствием чего являются случаи провала и даже предательства со стороны агентуры.

Качество агентуры чрезвычайно низко, хотя на данном этапе борьбы решающее значение приобретает именно агентура.

Постановление обязывает Народного Комиссара Внутренних Дел УССР тов. Рясного и начальников УНКВД провести следующие мероприятия:

1. В ближайшее время полностью закрыть доступ бандитам в села днем и ночью.

2. Наметить в 3-дневный срок, с учетом изменившейся обстановки и особенностей каждой области, конкретные планы по окончательному разгрому банд и местных боевок украинско-немецких националистов, обратив особое внимание на Станиславскую и Тернопольскую области.

3. В связи с крупными поражениями, понесенными украинско-немецкими националистами за последнее время, последние изменили тактику борьбы с Советской властью и переходят, главным образом, к террору и диверсиям, действуют мелкими бандами, маневрирующими и не принимающими открытых боев, а политическая сетка ОУН, с целью сохранения своих кадров, уходит в глубокое подполье.

Это обязывает органы и войска НКВД:

а) выделять специальные подвижные боевые отряды для уничтожения каждой, сколь-нибудь крупной банды, включая в эти отряды разведчиков, оперативных работников и совпартактивистов.

Такие отряды должны быть обеспечены агентурными данными и соответствующими средствами связи.

Отряд должен преследовать банду до полного ее уничтожения.

б) для уничтожения мелких банд (боевок) выделять небольшие войсковые группы с включением в них бойцов истребительных батальонов из местного населения.

в) из числа бандитов, явившихся с повинной и изъявивших желание бороться с бандитизмом, создавать группы специального назначения для уничтожения мелких бандгрупп СБ и оуновских главарей.

г) в отношении семей бандитов и бандпособников решительно усилить ответные репрессии и высылку.

д) шире использовать опыт проведения ночных операций и засад силами опытных бойцов и офицеров.

е) шире привлекать к непосредственному участию в борьбе с оуновским бандитизмом местные сельские активы из крестьян-бедняков, интеллигенцию, а также рабочих, служащих и интеллигенцию районных центров.

4. Еще более расширить и качественно улучшить агентурную сеть, смелее и шире практиковать засылку агентуры в оуновское подполье и банды УПА, усилить воспитательную работу среди агентуры.

5. Обязать Народного Комиссара Внутренних Дел УССР тов. Рясного обеспечить полностью до 5 марта 1945 г. назначение участковых уполномоченных милиции.

Верно: **Начальник отдела УББ НКВД УССР**
ст. лейтенант госбезопасности Г. Вайсберг

Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917-1953. – К.: Либідь – Військо України, 1994. – Кн. 2. – С. 592-594.

№ 103

Совершенно секретно

СПРАВКА ПО ДОКУМЕНТУ № 53 ОТ 10 ЯНВАРЯ 1945 ГОДА

2. Слабо поставлена агентурная работа органов НКВД–НКГБ. До сих пор агентурная сеть по борьбе с бандитизмом малочисленна и особенно малочисленная агентура, умеющая глубоко проникать в националистическое подполье. Принимаемые меры к ее расширению неудовлетворительны.

Органы НКВД–НКГБ не воспользовались тем, что ОУН вначале немецкой оккупации существовала легально, что дает нам возможность легче выявить и выловить оуновцев, которые в то время находились на легальном положении.

3. При проведении чекистско-войсковых операций органы НКВД часто действуют по шаблону. Имеют место акты, когда операции плохо планируются и готовятся. Не обеспечивается строгая секретность при подготовке операций.

Войска НКВД не всегда используются рационально. Бывают случаи, когда войсковые подразделения бездействуют, а некоторые из них, вместо активных наступательных действий, придерживаются тактики пассивной обороны и отсиживаются в населенных пунктах.

4. Имеют место совершенно недопустимые случаи, когда отдельные бойцы и офицеры органов НКВД и НКГБ, не разобравшись, применяют репрессии – жгут хаты и убивают без суда отдельных граждан, которые совершенно не причастны к бандитам, чем дискредитируют органы НКВД–НКГБ и органы советской власти.

ПОСТАНОВЛЯЕТ:

3. Обязать начальников облуправлений НКВД–НКГБ и секретарей обкомов КП(б)У решительно улучшить работу по созданию и расширению сети нашей агентуры. Добиться в ближайшее время такого положения, чтобы в каждом населенном пункте была наша агентура.

Широко привлекать к агентурной работе местных жителей, проверенных и преданных советской власти, а также из числа бывших участников оуновских организаций. Внимание агентуры направить прежде всего на выявление организующихся оуновских центров, местонахождения банд и их замыслов.

Систематически проводить работу по политическому воспитанию агентуры и обучению ее технике работы.

4. Обязать Наркома Внутренних Дел УССР тов. Рясного и начальников облуправлений НКВД до 15 февраля провести в сельских местностях западных областей УССР учет жителей в возрасте от 15 лет и выше.

В связи с этим, начальники облуправлений НКВД должны издать приказы, в которых указать цели и причины учета населения.

При проведении учета населения точно установить, где находится тот или иной гражданин или гражданка. Родственников тех лиц, которых не будет точно установлено местонахождение, предупредить под расписку, что если эти лица не явятся в органы советской власти, то они будут считаться участниками банд, и к их родственникам будут применены репрессии вплоть до ареста и выселения.

В приказах также указать, что гражданин, знающий, где укрываются бандитские группы или отдельные бандиты, или знающий, что у кого-либо из граждан ночевал и скрывался бандит, обязан сообщить об этом органам советской власти, в противном случае он будет считаться соучастником бандитов с вытекающими отсюда последствиями.

Этим же приказом установить в каждом селе такой порядок, который бы закрыл для бандитов каждое село и каждый дом.

Назначить в селах и поселках уполномоченных участковых и десятихатских, которым вменить в обязанность следить за установленным порядком и принимать необходимые меры к нарушителям, а также сообщать органам советской власти, кто отлучается, кто предоставляет ночлег бандитам, снабжает их продовольствием и оказывает другие услуги.

Организовать в каждом селе самоохрану местным населением. Самоохрана с наступлением темноты должна задерживать всех лиц, прибывших в населенный пункт, и препровождать их в сельсовет.

Составление списков самоохраны и чередование круглосуточных дежурств возложить на председателей сельсоветов.

Назначить на каждые два села участкового уполномоченного милиции, на которого возложить контроль за выполнением установленного порядка.

5. Усилить бдительность партийных организаций, органов НКВД–НКГБ. Обкомы КП(б)У и начальники облуправлений НКВД–НКГБ должны добиться такого положения, чтобы все подготовляемые операции по борьбе с бандами держались в строгом секрете.

Виновных в разглашении тайны и болтунов беспощадно наказывать, вплоть до исключения из партии и предания суду.

Не пропускать ни одного случая бандпроявлений без ответных репрессий, усилить высылку семей бандитов и кулаков, оказывающих какую бы то ни было помощь бандитам.

6. Обязать Марченко, Демшина и Бурмака улучшить подготовку и проведение операций и воспитывать своих командиров частей так, чтобы каждое подразделение проявляло активность и инициативу в борьбе с бандами.

9. Усилить партийно-массовую и политическую работу среди работников НКВД–НКГБ и войск НКВД.

Организовать чекистскую учебу.

Издать специальную брошюру о методах и ухищрениях, применяемых оуновцами.

Верно: **Зам. начальника 1 отдела ГУББ НКВД СССР**
подполковник Константинов

16 мая 1945 г.

Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917-1953. – К.: Либідь – Військо України, 1994. – Кн. 2. – С. 594-597.

№ 104

Совершенно секретно

СРАВНИТЕЛЬНАЯ СПРАВКА ОБ ИТОГАХ БОРЬБЫ С БАНДИТИЗМОМ В ЗАПАДНЫХ ОБЛАСТЯХ УКРАИНСКОЙ ССР ЗА 1944 ГОД И С 01.01. ПО 01.05.1945 ГОДА

На территории западных областей УССР бандитами ОУН–УПА совершено бандпроявлений:

1944 – 2903
С 01.01. по 01.05.1945 г. – 1289

За это время силами оперчекистско-войсковых групп проведено операций:

1944 – 6495
С 01.01. по 01.05.1945 г. – 6519

В результате проведенных операций:

	1944 год	С 01.01. по 01.05.1945 г.
Убито бандитов	57405	31157
Задержано бандитов	50387	40760
Явилось с повинной	15990	23166
ВСЕГО:	**123782**	**95083**

Кроме того, в результате проведенных операций задержано:

	1944 год	С 01.01. по 01.05.1945 г.
Бандпособников	–	10464
Дезертиров из Красной Армии	–	3162
Уклонившихся от призыва в Красную Армию	43376	27093
Добровольно явилось уклонившихся от призыва в Красную Армию	–	28872
ВСЕГО:	**43376**	**69591**
Выселено семей бандитов:	4744	1032

При проведении чекистско-войсковых операций из числа руководящего состава ОУН–УПА (по ОУН – от районного работника и выше, по УПА – от командира сотни и выше):

Наши потери при проведении операций и в результате бандпроявлений:

	1944 год	С 01.01. по 01.05.1945 г.
Убито	435	902
Захвачено	411	490
Явилось с повинной	7	3
ВСЕГО:	**853**	**1365**

У бандитов захвачено и изъято оружия и боеприпасов:

	Убитыми и повешенными		Раненными		Пропавшими безвести и увед. бандитами	
	1944 год	С 01.01. по 01.05.1945 г.	1944 год	С 01.01. по 01.05.1945 г.	1944 год	С 01.01. по 01.05.1945 г.
Сотрудников НКВД–НКГБ	221	180	121	106	61	37
Офицеров ВВ НКВД и Красн. Армии	157	33	74	48	31	11
Сержантского и рядового состава	1880	443	1770	597	402	80
Бойцов истребительных батальонов	40	423	42	177	38	230
Совпартактива	904	321	186	53	300	127
Местных жителей	1953	1966	228	92	566	248
ВСЕГО:	**6155**	**3366**	**2421**	**1073**	**1398**	**733**

Начальник ГУББ НКВД СССР

	1944 год	С 01.01. по 01.05.1945 г.
Самолетов	1	–
Бронемашин	1	–
Бронетранспортеров	1	–
Орудий	35	5
Станковых пулеметов	321	232
Ручных	2588	1672
Минометов	323	100
Гранатометов и огнеметов	19	30
ПТР	211	63
Автоматов	4230	3906
Винтовок	18591	13621
Пистолетов и револьверов	2042	2674
Гранат	33339	26348
Мин	20019	5453
Патронов	3600766	2208978
Вскрыто разных складов	741	421

комиссар госбезопасности 3-го ранга **А. Леонтьев**

17 мая 1945 г.

Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917-1953. – К.: Либідь – Військо України, 1994. – Кн. 2. – С. 604-606.

№ 105

ПОСТАНОВА ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У «ПРО ЗВЕРНЕННЯ ДО РОБІТНИКІВ, СЕЛЯН І ІНТЕЛІГЕНЦІЇ ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЕЙ УКРАЇНИ» ТА ТЕКСТ ЗВЕРНЕННЯ

№ 63/3–оп. 18 травня 1945 р.[1]

1. Затвердити текст звернення до робітників, селян і інтелігенції західних областей України (див. додаток).

[1]Текст звернення датований 19 травня 1945 р.

2. Опублікувати текст звернення до робітників, селян і інтелігенції західних областей УРСР в змінних сторінках республіканських газет, а також у всіх обласних, міських і районних газетах західних областей УРСР.

3. Запропонувати Львівському, Дрогобицькому, Станіславському, Чернівецькому, Волинському, Ровенському і Тернопільському обкомам КП(б)У забезпечити ознайомлення всього населення з текстом звернення, для чого зачитати звернення на зборах у всіх населених пунктах, розклеїти на видних місцях плакати з текстом звернення, а також видати листівкою і невеликою брошурою масовим тиражем.

4. Одноразово ЦК КП(б)У вимагає від обкомів КП(б)У, обласних управлінь НКВС і НКДБ, начальників внутрішніх і прикордонних військ НКВС посилення збройної боротьби з українсько-німецькими націоналістами.

5. Зобов'язати перших секретарів обкомів КП(б)У систематично інформувати ЦК КП(б)У про хід виконання цієї постанови.

Додаток

ЗВЕРНЕННЯ
до робітників, селян і інтелігенції західних областей України

Дорогі товариші, селяни і селянки, робітники і робітниці, радянська інтелігенція!

Настав довгожданий День Перемоги. Гітлерівську Німеччину розгромлено, ворога розбито вщент. Весь наш народ святкує перемогу.

Радянські люди славлять свого вождя і полководця товариша Сталіна, під чиїм мудрим проводом героїчна Червона Армія відстояла честь і незалежність нашої Батьківщини і завоювала перемогу над ворогом.

Багато горя і страждань зазнав радянський народ у дні Великої Вітчизняної війни. Важко перелічити усі злодіяння, вчинені німецькими фашистами. Виконуючи вказівки людожера Гітлера про винищення слов'янських народів, гітлерівські мерзотники вигадували різні способи, щоб якнайбільше знищити наших людей, – шибениці, розстріли, отруєння в душогубках, спалювання живцем і багато, багато інших тортур застосовували гітлерівці до наших людей.

Довго ще не висохнуть сльози матерів, батьків і дітей, які втратили своїх рідних і близьких, замордованих гітлерівськими вбивцями.

Але ще жахливішу долю готували німецькі фашисти нашому народові в майбутньому, коли б вони лишились на нашій землі. Важко навіть уявити собі всі лиха і страхіття, що їх готували гітлерівські кати радянському народові, та й не тільки радянському, а й усім народам Європи.

Отаман розбійницької зграї фашистів Гітлер говорив: «Якщо ми хочемо створити нашу велику німецьку імперію, ми повинні, насамперед, витіснити і винищити слов'янські народи – росіян, поляків, чехів, словаків, болгарів, українців, білорусів».

Слов'ян німці і за людей не вважали, вони говорили, що «людина слов'янської раси ближча до мавпи, ніж до людини. Її не можна називати людиною в повному розумінні слова».

За задумом Гітлера земля у радянських селян мала бути відібрана і навіки передана німцям-поміщикам. «Мова йде про те, – говорив Гітлер, – щоб відсторонити слов'янських селян від землі і перетворити їх на безземельних пролетарів. На всьому східному просторі лише німці мають право бути власниками».

У кожному слові кривавого тирана Гітлера звіряча ненависть до наших слов'янських народів. «Хто може заперечувати моє право, – говорив людожер Гітлер, – знищити мільйони людей нижчої раси, які розмножуються як комахи».

Німецькі фашисти та їх спільники – українсько-німецькі націоналісти на практиці здійснювали ці людиноненависницькі плани Гітлера, сподіваючись бути господарями на нашій землі. Але гітлерівці і їх пособники, їх слуги прорахувались. Гітлерівці не зважили, що розпочавши війну з багатомільйонним радянським народом, вони знайдуть собі в цій війні могилу.

Ще задовго до війни великий вождь нашого народу товариш Сталін застерігав паліїв війни. Він говорив: «...ми стоїмо за мир і відстоюємо справу миру, але ми не боїмось погроз і готові відповісти ударом на удар паліїв війни..., а ті, що спробують напасти на нашу країну, – дістануть нищівну відсіч...».

Так воно й сталося. Коли гітлерівська Німеччина віроломно напала на Радянський Союз, товариш Сталін, у ці найтрудніші дні, взяв на себе командування всіма збройними силами радянської країни. Тоді товариш Сталін, звертаючись до народу, говорив, що справа наша справедлива, ворога буде розбито, перемога буде за нами, буде свято і на нашій вулиці.

І це велике свято, Свято Перемоги, настало.

9 травня 1945 року Велика Вітчизняна війна нашого народу проти гітлерівської Німеччини закінчилась. Розбитий ворог упав на коліна і благає пощади у переможця. Гітлерівці розгромлені ударами, які були завдані славними синами радянського народу зі Сходу, військами наших англо-американських союзників з Заходу.

Ми перемогли ворога тому, що наша радянська соціалістична держава, створена Леніним і Сталіним, – могутніша, ніж гітлерівська Німеччина з усіма її спільниками.

Робітники і робітниці заводів і фабрик повністю забезпечили Червону Армію всім необхідним для перемоги над ворогом.

Самовіддано працюючи, радянські селяни безперебійно постачали фронтові і тилу продукти харчування та сировину.

Наша радянська інтелігенція, розвиваючи сучасну науку і техніку, своєю творчою працею забезпечила перевагу нашої воєнної техніки над технікою ворога.

Радянська держава усією своєю діяльністю здійснює волю радянського народу. Вона забезпечила міцний союз українського народу з великим російським народом, і з усіма народами Радянського Союзу, які спільними силами розгромили ворога і врятували український народ, його державність і культуру. Сила нашої держави у непорушній дружбі народів, у великих ленінсько-сталінських ідеях, які перетворюються в життя більшовицькою партією під проводом товариша Сталіна.

Війну закінчено. Народ з нечуваною радістю зустрів це повідомлення, зустрів слова свого вождя товариша Сталіна про історичну перемогу радянського народу.

Почався період мирного розвитку. Робітники і селяни Радянського Союзу відзначають ці знаменні дні самовідданою працею. Прагнучи прискорити загоєння ран, завданих війною, і швидше рушити вперед, трудящі віддають всі свої сили, всю свою працю, щоб ще більше зміцнити нашу радянську державу. Зі своїх особистих заощаджень трудящі Радянського Союзу в цьому році протягом 8 днів травня дали в позику державі понад 26 мільярдів карбованців.

Колгоспне і одноосібне селянство України, успішно впоравшись з весняною сівбою, бореться за одержання високого врожаю перемоги.

Робітники Радянської України з величезним ентузіазмом здійснюють рішення уряду про індустріалізацію західних областей України, про дальший економічний і культурний розвиток цих областей.

Інтелігенція всі свої сили і знання віддає справі зміцнення могутності радянської держави, справі дальшого розквіту нашого народу, нашої культури, науки і мистецтва.

Чимало синів і дочок українського народу, в тім числі і ваших дітей, героїчними ділами на фронтах і в тилу помножили славу радянської Вітчизни, вписали свої подвиги на сторінки історії всього радянського народу.

Уряд Радянської України від імені всього українського народу поздоровляє з перемогою героїв фронту і тилу, батьків і матерів, що зростили таких героїв, а також усіх трудящих, які своєю діяльністю сприяли розгромові німецько-фашистських загарбників.

* * *

Ми знаємо, що не всі зразу зрозуміли радянську владу, не всі повірили в її силу і непорушність. Були й такі, які говорили: «Почекаємо трохи, може бути, що німці знову повернуться». Вони не вірили в силу радянського народу і помилились.

Німців вигнано і розбито. Не зрозумівши дійсності, не розібравшись, де правда, дехто одурений брехливою фашистською пропагандою, виконуючи вказівку Гітлера, провадив руйнівну роботу, спрямовану проти українського народу.

Але слова правди дійшли в ліси і схрони. Багато обдурених уже скористались правом, яке було надане у відомих зверненнях Уряду Радянської України. Кинувши свою протинародну справу, вони разом з усіма трудяться тепер на благо своєї Батьківщини, одні в лавах Червоної Армії боронили честь радянського народу і у багатьох з них груди прикрашені орденами та медалями, інші самовідданою працею допомагають зміцнювати наш радянський лад.

Ті ж учасники українсько-німецьких націоналістичних банд, що не схаменулися і не кинули своєї підлої діяльності і продовжували служити своєму хазяїну Гітлеру, розгромлені органами радянської влади. Лишились нікчемні недобитки українсько-німецьких бандитів.

Війну закінчено! До зубів озброєну, сильну, багатомільйонну армію гітлерівської Німеччини розбито. Фашистських розбійників чекає справедливий суд народів Європи. Три роки тому Гітлер заявив всьому світові, що він знищить Росію, що вона ніколи не зможе піднятися. А на ділі вийшло інакше. Німеччину розбито, німецькі війська капітулювали. Радянський Союз святкує Перемогу.

Цілковита перемога Червоної Армії над гітлерівською Німеччиною викликала паніку і розгубленість серед недобитків українсько-німецьких націоналістичних банд. Ті, що усвідомили свій злочин перед народом, виходять з лісів, але частина ще залишилась в бандитських зграях.

Не бажаючи даремно проливати кров, Президія Верховної Ради Української Радянської Соціалістичної Республіки, Рада Народних Комісарів Української Радянської Соціалістичної Республіки і Центральний Комітет Комуністичної партії (більшовиків) України дають учасникам українсько-німецьких націоналістичних банд останню можливість покаятися і чесною працею спокутувати свою провину перед українським народом.

Президія Верховної Ради Української Радянської Соціалістичної Республіки, Рада народних комісарів Української Радянської Соціалістичної Республіки і Центральний Комітет Комуністичної партії (більшовиків) України оголошують усім учасникам українсько-німецьких націоналістичних банд термін для явки з повинною до 20 липня 1945 року. До цього дня вони мусять передати себе разом зі зброєю, боєприпасами в руки органів радянської влади. Уряд Радянської України простить їм їх участь у бандитських групах. Вони зможуть виправдати себе чесною працею на радянську державу, на свій народ, для своєї родини.

Це останній термін і останнє попередження. Після зазначеного терміну до всіх учасників банд будуть застосовані найсуворіші заходи, як до зрадників Батьківщини і ворогів радянського народу, а їх пособники і родини будуть покарані з усією суворістю радянських законів.

Непоправну помилку зроблять ті, хто не скористається терміном, який дається для явки з повинною учасникам банд українсько-німецьких націоналістів. Нами дано вказівки органам Народного Комісаріату Внутрішніх Справ та Народного Комісаріату Державної Безпеки в найближчий термін ліквідувати всі рештки українсько-німецьких націоналістів і забезпечити нормальне життя і роботу радянських громадян.

Український народ не потерпить тих, хто перешкоджає йому мирно жити. Сорокамільйонний український вільний народ не дозволить, щоб якась мізерна купка бандитів перешкоджала йому мирно працювати. Огидні і нікчемні бандити будуть розчавлені. Якщо ворог не здається, його знищують, – така воля українського народу.

* * *

Закінчивши справедливу переможну Вітчизняну війну, радянський народ вступив у період мирного розвитку.

Президія Верховної Ради Української Радянської Соціалістичної Республіки, Рада Народних Комісарів Української Радянської Соціалістичної Республіки і Центральний Комітет Комуністичної партії (більшовиків) України закликають усіх робітників, селян і інтелігенцію Львівської, Дрогобицької, Станіславської, Чернівецької, Волинської, Ровенської і Тернопільської областей ще більше напружити свої сили для швидкої ліквідації наслідків німецької окупації і дальшого розвитку народного господарства, культури і добробуту трудящих.

Натхненні великими історичними перемогами над сильним і небезпечним ворогом – гітлерівською Німеччиною, робітники, селяни і інтелігенція віддадуть всі свої сили і знання дальшому зміцненню своєї Української Соціалістичної Республіки – невід'ємної частини могутнього Радянського Союзу.

Хай живе наша перемога!

Хай живе і квітне наша Радянська Україна!

Хай живе наша велика Батьківщина – Союз Радянських Соціалістичних Республік!

Хай живе велика дружба російського, українського, всіх народів Радянського Союзу!

Хай живе натхненник і організатор перемог радянського народу – Всесоюзна Комуністична партія (більшовиків)!

Слава нашому мудрому батькові, великому учителю, геніальному полководцеві – Маршалу Сталіну!

Голова Президії Верховної
Ради Української РСР **М. Гречуха**

Голова Ради Народних Комісарів
Української РСР **М. Хрущов**

Секретар Центрального Комітету
Комуністичної партії (більшовиків)
України **Д. Коротченко**

19 травня 1945 р.
м. Київ

Певно: **Білик**

Літопис УПА. – Київ–Торонто, 2001. – Т. 3. – С. 154-159.

№ 106

ПОСТАНОВА ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У «ПРО ЛІКВІДАЦІЮ ЗАЛИШКІВ БАНД УКРАЇНСЬКО-НІМЕЦЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ У ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УРСР»

№ 68/55–оп. 24 липня 1945 р.

ЦК КП(б)У устанавливает, что парторганизации западных областей УССР, органы НКВД и НКГБ, пограничные и внутренние войска НКВД, выполняя решения ЦК КП(б)У от 10 января и 26 февраля 1945 года провели большую работу по борьбе с украинско-немецкими националистами, в результате чего разгромлены почти все крупные оуновские банды.

Окончание Великой Отечественной войны против гитлеровской Германии население западных областей УССР встретило с большой радостью и выражает единодушное стремление как можно скорее наладить нормальную хозяйственную и культурную жизнь.

В настоящее время положение в западных областях характеризуется дальнейшим укреплением органов советской власти, усилением политической активности населения. Крестьяне стали принимать более активное участие в проведении хозяйственных и политических мероприятий советской власти.

Победоносное завершение Великой Отечественной войны и разгром большинства банд украинско-немецких националистов, которые в результате окончательной победы Красной Армии над фашистской Германией потеряли своих хозяев – немецких фашистов, создали условия для окончательного разгрома остатков вооруженных банд украинско-немецких националистов и оуновского подполья.

Среди бандитов усилилась деморализация. Многие рядовые участники банд, и даже некоторые активные оуновцы, убедившись в бесперспективности борьбы против советской власти, явились с повинной в органы советской власти.

ЦК КП(б)У отмечает, что в разложении банд украинско-немецких националистов и улучшении морально-политического положения в западных областях положительную роль сыграли обращения Президиума Верховного Совета УССР, Совнаркома УССР и ЦК КП(б)У к участникам так называемых УПА и УНРА, к населению западных областей Украины.

Одновременно ЦК КП(б)У отмечает, что партийные организации, органы НКВД и НКГБ западных областей УССР, пограничные и внутренние войска НКВД медленно перестраивают свою работу в соответствии с требованиями изменившейся обстановки.

Основными недостатками в борьбе с украинско-немецкими националистами в настоящее время являются:

1. До сих пор со стороны некоторых начальников областных управлений и районных отделов НКВД и НКГБ, начальников отдельных частей войск НКВД допускаются факты беспечности и расхлябанности в организации и проведении мероприятий по борьбе с украинско-немецкими националистами.

2. Отдельные работники органов НКВД и НКГБ и некоторые командиры подразделений войск НКВД допускают медлительность при проведении операций, а иногда проявляют самоуспокоенность и зазнайство, игнорируют мелкие банды и боевки «СБ» и не принимают мер к их полной ликвидации.

3. Органы НКВД и НКГБ плохо выполняют указания ЦК КП(б)У о выделении специальных подвижных вооруженных отрядов для преследования определенных банд до полного их уничтожения.

4. Недостаточно проводится борьба с пособниками бандитов. Обкомы и райкомы КП(б)У, органы НКВД и НКГБ недостаточно выполняют требования ЦК КП(б)У о том, чтобы ни один

случай бандпроявлений не оставался без тщательного расследования и сурового наказания бандитов, пособников бандитов и их семей.

5. Со стороны некоторых райкомов КП(б)У имеется недооценка политической работы среди населения. Митинги, собрания и беседы среди крестьян и интеллигенции проводятся редко. Бывают случаи, когда политическая работа подменяется голым администрированием. Слабо вовлекаются в общественно-политическую и хозяйственную деятельность рабочие, крестьяне и интеллигенция.

ЦК КП(б)У постановляет:

1. Обязать секретарей обкомов и райкомов КП(б)У, начальников областных управлений и районных отделов НКВД и НКГБ принять меры к быстрому устранению отмеченных недостатков и окончательной ликвидации остатков банд и подполья украинско-немецких националистов, для чего:

а) до 1 августа разработать по каждому району и области конкретные планы полной ликвидации каждой бандитской группы в отдельности;

б) начальникам областных управлений НКВД, командующим пограничных и внутренних войск НКВД тт. Бурмаку, Демшину и Марченко для уничтожения оставшихся банд, боевок и групп «СБ» создать специальные войсковые группы, во главе которых поставить лучших командиров и политработников. Перед каждой такой группой поставить конкретную задачу – преследовать банду независимо от того, в какие районы и области будет она двигаться и в течение определенного срока ликвидировать эту банду;

в) потребовать от командиров, чтобы они обеспечили оперативность и маневренность при преследовании банд, предупредив, что те командиры, которые в результате медлительности или трусости упустят банду, будут привлечены к строжайшей ответственности, вплоть до предания суду;

г) не позже 1 августа представить ЦК КП(б)У планы ликвидации бандитских групп, указав состав банды или боевки, фамилии их главарей или клички, район действия, кому поручена ликвидация банды и в какой срок.

Обкомы КП(б)У через каждые две недели обязаны сообщать ЦК КП(б)У о результатах операций по каждой банде в отдельности.

2. ЦК КП(б)У предостерегает партийные организации против самоуспокоения и зазнайства. Хотя за последнее время в результате проведения чекистско-войсковых мероприятий многие крупные банды разгромлены, многие бандиты уничтожены, а большое количество бандитов воспользовалось обращением правительства и ЦК КП(б)У, явилось с повинной и вернулось к мирному труду, все же в бандах и в оуновском подполье остались, главным образом, активные украинско-немецкие националисты, имеющие большой опыт подпольной и диверсионной работы.

Поэтому для окончательной ликвидации банд и выкорчевывания оуновского подполья партийные организации, органы НКВД и НКГБ западных областей должны еще больше усилить чекистско-войсковую работу, проявляя при этом максимум оперативности и умения.

3. В связи с тем, что главари банд украинско-немецких националистов рассредоточили банды на мелкие группы и дали им задание вести подпольную антисоветскую работу и осуществлять террористические акты, решающим в работе органов НКГБ и НКВД является коренное улучшение агентурной работы. Областные управления и районные отделы НКГБ и НКВД должны значительно расширить сеть нашей агентуры, засылая ее в оуновское подполье.

4. Отмечая положительную роль, которую сыграли спецгруппы в борьбе с мелкими банд-группами и бандитами-одиночками, ЦК КП(б)У считает, что организовывать спецгруппы

следует только в отдельных случаях, давая этим группам конкретные задания, по выполнении которых группы расформировывать, а их участников отпускать для работы на предприятиях и в селах.

5. Командующему войсками Львовского военного округа тов. Попову:

а) разработать план дислокации войск с тем, чтобы часть войск расположить на трассах перегона скота, высвободив таким образом войска НКВД для использования по прямому назначению – ликвидации остатков банд;

б) установить каждому гарнизону район несения патрульной службы.

6. Одним из важнейших условий окончательной ликвидации остатков банд и разгрома оуновского подполья является борьба с бандпособниками.

ЦК КП(б)У обязывает обкомы и райкомы КП(б)У, областные управления и районные отделы НКВД и НКГБ не оставлять без расследования ни одного случая бандпроявления, выявлять бандитов и их пособников, немедленно их арестовывать и судить.

Одновременно ЦК КП(б)У рекомендует провести следующие мероприятия:

а) на собраниях в населенных пунктах или индивидуально предупредить подозреваемых в бандпособничестве бандитов – кулаков, торговцев и другие элементы, что если в этом населенном пункте совершится какое-либо злодеяние, то они будут немедленно арестованы и судимы, а их семьи будут высланы;

б) в селах, где будут продолжаться бандитские проявления, к подозреваемым в пособничестве бандитам применять репрессии вплоть до выселения их семей;

в) разъяснять на собраниях крестьян о причинах таких репрессий, оглашая фамилии бандпособников.

7. ЦК КП(б)У требует от обкомов и райкомов КП(б)У, областных управлений и районных отделов НКВД и НКГБ усилить борьбу против польских националистов и реакционеров.

8. ЦК КП(б)У обращает внимание руководителей партийных и советских организаций, всех коммунистов и комсомольцев на необходимость решительной борьбы с малейшими проявлениями беспечности. Партийные, советские и комсомольские организации должны еще более повысить бдительность.

Необходимо систематически проверять состав рабочих и служащих на предприятиях и в учреждениях, очищая их от украинско-немецких националистов, польских националистов и других враждебных элементов.

9. Работники партийных и советских организаций обязаны сейчас глубже заняться вопросами хозяйственного и культурного строительства, еще большего укрепления органов советской власти, улучшения работы предприятий, учреждений, школ, клубов, библиотек и т.п.

10. Обязать секретарей обкомов и райкомов КП(б)У западных областей УССР коренным образом улучшить массовую политическую работу среди рабочих, крестьян и интеллигенции, для чего:

а) систематически проводить митинги и собрания, беседы и читки, на которых разъяснять политические и хозяйственные задачи, стоящие перед нашей страной, каждым городом, селом, предприятием, учреждением;

б) широко разъяснить трудящимся западных областей постановление Совнаркома УССР и ЦК КП(б)У «О мероприятиях по восстановлению и дальнейшему развитию хозяйства по Львовской, Станиславской, Дрогобычской, Тернопольской, Ровенской, Волынской и Черновицкой областям УССР на 1945 год»;

в) организовать систематическую читку популярных лекций и докладов на различные политические и хозяйственные темы, а также по вопросам теории и истории большевистской партии, истории нашей Родины, литературы и искусства. Наладить научно-просветительную пропаганду;

г) выделить на всех предприятиях и в селах агитаторов из числа проверенного актива и добиться такого положения, чтобы агитаторы систематически проводили беседы и читки газет. Регулярно проводить семинары агитаторов и руководителей агитколлективов;

д) шире вовлекать местное население в активную общественно-политическую и хозяйственную жизнь. Особое внимание обратить на работу среди интеллигенции, ее политическое воспитание в духе социалистической идеологии и вовлечение в активную политическую и хозяйственную жизнь.

Лучших и проверенных рабочих, крестьян, интеллигентов из местного населения смелее выдвигать на работу в советские и культурные учреждения, общественные организации, кооперацию и т. п.

11. Учитывая, что многие районы западных областей УССР освобождены более года тому назад и что за период, истекший после освобождения, многие рабочие, крестьяне и интеллигенция принимали активное участие в восстановлении советской власти и борьбе против украинско-немецких националистов, и показали на деле преданность делу нашей большевистской партии, партийные организации западных областей должны начать работу по отбору из числа местного актива лучших товарищей и вовлекать их в ряды КП(б)У. Рост партийных организаций за счет местного актива усилит наше влияние и еще больше сблизит партийные организации с широкими массами трудящихся западных областей.

ЦК КП(б)У требует от партийных, советских и комсомольских организаций западных областей УССР, от всех коммунистов и комсомольцев еще больше напрячь свои силы и в ближайшее время полностью ликвидировать остатки банд украинско-немецких националистов, еще теснее сплотить ряды трудящихся вокруг партии Ленина-Сталина, мобилизовать рабочих, крестьян, интеллигенцию на быстрейшую ликвидацию последствий немецкой оккупации, на дальнейшее укрепление силы и могущества нашей социалистической Родины.

Сергійчук В. Десять буремних літ. — Київ: Дніпро, 1998. – С. 313-319.

№ 107

НЕОГОЛОШЕНА ВІЙНА: ПРОВОКАЦІЇ СПЕЦСЛУЖБ ПРОТИ УКРАЇНЦІВ

Наркому внутрішніх справ СРСР Л.БЕРІЇ

Цілком таємно

№8/156451 26.07.1945 р.

Повідомлення про організацію та результати роботи спеціальних груп для боротьби з оунівським бандитизмом у західних областях України

Частину бандитів УПА, що з'явилися з повинною, використовують спочатку як окремих агентів-бойовиків, а пізніше у бойових групах особливого призначення, названих нами спеціальними групами. У тих випадках, коли агент-бойовик, який влився в банду або в підпілля ОУН, не мав можливості фізичного знищення або захоплення керівника-ватажка, у його завданні була компрометація ватажка банди або місцевого підпілля для посилення та активізації розкладу банди або місцевої організації ОУН...

Комплектування спецгруп при оперативних групах НКВС УРСР проводилося за принципом підбору агентів-бойовиків, які були перевірені на виконанні завдань ліквідації оунівського бандитизму (у тому числі вбивств населення, яке співчувало ОУН–УПА). У Ровенській

та Волинській областях до складу спеціальних груп вливалися також колишні партизани-ковпаківці, добре обізнані з місцевими умовами, які мали великий досвід боротьби з оунівським бандитизмом.

За своїм зовнішнім виглядом і озброєнням, знанням місцевих побутових особливостей і мови, і конспіративним способом дій особовий склад спеціальних груп нічим не відрізнявся від бандитів УПА, що вводило в оману апарат живого зв'язку та ватажків УПА й оунівського підпілля.

У випадках загрози розшифровки або неможливості здійснення захоплення зазначених за планом ватажків ОУН–УПА, учасники спецгруп знищують останніх, до того ж у багатьох випадках створюють таке враження в оунівському середовищі і серед населення, що знищення керівників ОУН–УПА здійснено бандитами СБ. До складу кожної спецгрупи входить від 3 до 50 і більше осіб, залежно від легенди і завдання, які являють собою особливий «почет» вигаданого бандитського керівника. Станом на 20 червня 1945 р. всього в західних областях України діє 156 спецгруп із загальною кількістю учасників у них 1783 особи.

Нарком внутрішніх справ НКВС УРСР **Рясний**

Черешнюк М.М. Сповідь на світанку. – Чернівці: Золоті литаври, 2005. – С. 406-407.

№ 108

Совершенно секретно

Заместителю народного комиссара внутренних дел СССР
генерал–полковнику товарищу КРУГЛОВУ

За первое полугодие 1945 года на территории западных областей Украинской ССР совершено 2207 бандитских проявлений. В том числе:

	янв.	фев.	март	апр.	май	июнь	итого
Террористических актов	127	86	64	145	124	143	689
Диверсионных актов на железных дорогах, объектах связи и шоссейных дорогах	44	14	33	87	36	28	212
Нападений на райцентры	3	1	–	3	4	–	11
Нападений на госучреждения и предприятия	38	28	20	50	31	69	236
Прочих бандпроявлений	247	224	142	141	171	134	1059
ВСЕГО:	**459**	**353**	**259**	**396**	**366**	**374**	**2207**

Бандпроявлений по областям:

	янв.	фев.	март	апр.	май	июнь	итого
Львовская	154	105	54	125	89	104	629
Станиславская	–	–	43	45	32	38	158
Тернопольская	76	85	50	58	42	12	323
Волынская	70	41	22	30	44	51	258
Ровенская	64	50	52	71	80	76	393
Дрогобычская	66	36	32	61	71	86	352
Черновицкая	31	36	6	6	8	7	94
ВСЕГО:	**459**	**353**	**259**	**396**	**366**	**374**	**2207**

За отчетный период проведено 9238 чекистско-войсковых операций, из них: в январе – 1565, феврале – 1448, марте – 1849, апреле – 1568, мае – 1205 и июне – 1603.

В результате проведения операций:

	янв.	фев.	март	апр.	май	июнь	итого
Убито банд.	8721	7307	7794	5784	2318	2286	34210
Захвачено	12011	12123	9835	7402	2841	2847	46059
Явилось с повинной	3907	10463	4538	4204	1292	1464	25868
ВСЕГО:	**24639**	**28893**	**22167**	**17390**	**6451**	**6597**	**106137**
Арестовано бандпособ.	1675	1379	1957	369	151	186	5717
Задержано дезертиров из Красной армии	829	770	982	641	243	332	3797
Уклонившихся от службы в Красной армии	4376	7471	7169	8076	2072	1624	30788
Явилось с повинной: дезертиров из Красной армии	–	–	–	–	20	52	72
уклонившихся от службы в Красной армии	9084	14248	4789	851	351	602	29925
ВСЕГО:	**15964**	**23868**	**14897**	**9937**	**2837**	**2796**	**70299**
Выселено семей бандитов	1136	792	1307	1048	586	526	5395
Количество членов семей	2573	2036	3116	2616	1227	1205	12773

Наши потери при проведении операций (сотрудников НКВД–НКГБ, офицеров войск НКВД и Красной армии, рядового и сержантского состава, бойцов истребительных батальонов и совпартактива):

	янв.	фев.	март	апр.	май	июнь	итого
Убитыми	129	170	170	92	54	77	692
Ранеными	147	197	242	118	50	54	808
Пропавшими безвести	10	37	2	8	5	–	62
ВСЕГО:	**286**	**404**	**414**	**218**	**109**	**131**	**1562**

Наши потери в результате бандпроявлений (включая и местных жителей):

	янв.	фев.	март	апр.	май	июнь	итого
Убитыми	721	1092	544	659	469	528	4013
Ранеными	151	90	68	79	77	79	544
Уведенными бандитами	349	202	192	178	155	133	1209
ВСЕГО:	**1221**	**1384**	**804**	**916**	**701**	**740**	**5766**

За отчетный период ликвидировано руководящего состава "ОУН–УПА" – 1008 человек, в том числе – задержаны при проведении операции:

Члены центрального провода:

"Аркадий", он же "Дорош", "Павлович", "Орест", "Виталий" – Дужий Петр Афанасьевич, референт центрального провода "ОУН" по пропаганде, член центрального провода "ОУН", 7.6.45 г.

"Гарматюк", он же "Перерывский" – Данищук Иван Васильевич, 1896 года рождения, член центрального провода "ОУН", 7.6.45 г.

Работники центрального, краевых, областных и окружных проводов "ОУН":

"Нестер", он же "Арсен" – Ивасюк Иван Николаевич, пропагандист центрального провода "ОУН", 20.1.1945 г.

"Тырса" – связной центрального провода "ОУН", он же шеф связи, 9.4.45 г.

"Сосновый", он же "Зализный" – Малюх М.П., эмиссар центрального провода "ОУН", 6.2.45 г.

"Улас", он же "Игорь", "Мартын" – Мирослав Евгений Григорьевич, зав. типографией и хоз. референт центрального провода "ОУН", 4.6.45 г.

“Ришард”, он же “Гриц” – Сусик Дмитрий Петрович, зав. типографией центрального провода “ОУН”, именуемой “Полтава”, 4.6.45 г.

“Гонтарь”, он же “Алекса” и “Андрей” – Пеленский И.В. – начальник охраны члена центрального провода “ОУН” Дужего П.А., 4.6.45 г.

“Марийка” – Долинецкая Мария, машинистка референтуры центрального провода “ОУН”, 4.6.45 г.

“Мотря” – шеф связи краевого провода “ОУН”, 5.4.45 г.

“Комар” – Кравчук Иосиф, шеф связи областного провода “ОУН”, 4.3.45 г.

“Рубан” – Форило Михаил, референт по пропаганде Стрийского областного провода “ОУН”, 5.1.45 г.

“Ворон”, он же “Зубенко” – Никитич Александр Зиновьевич, проводник Ковельского окружного провода “ОУН”, 4.3.45 г.

“Женя” – Головач Александр Иванович, работник окружного провода “ОУН”, 10.2.45 г.

“Веровой”, он же “Роман” – Дужий Николай Афанасьевич, редактор оуновского журнала “Повстанец” и “Боевого устава пехоты УПА”, 4.6.45 г.

Руководящий состав “УПА”:

“Рудый” – Стельмащук Юрий Александрович, командующий северо–западной группой “УПА”, 25.1.45 г.

“Карый” – Гаскевич Владимир Иванович, главный интендант северо–западной группы “УПА” – “Заграва–Турив”, 6.2.45 г.

Вирингер – бывший петлюровский полковник, инструктор кавалерии при штабе 2 военного округа “УПА”, 10.2.45 г.

Убито при проведении операций:

“Клим Савур” – Клячковский Дмитрий Семенович – главнокомандующий “УПА” и член центрального провода, 12.2.45 г.

Работников центрального, краевых и областных проводов “ОУН”:

“Крук” – курьер центрального провода “ОУН”, 20.1.45 г.

“Тормоз” – врач центрального провода “ОУН”, 24.4.45 г.

“Борис” – проводник южного краевого провода “ОУН”, 28.3.45 г.

“Макар”, он же “Метла” – член краевого провода “ОУН” и шеф СБ краевого провода, 23.3.45 г.

“Белая” – руководитель женской секты краевого провода “ОУН”, 2.6.45 г.

“Бук” – работник организационной референтуры краевого провода “ОУН”, 21.5.45 г.

“Максим” – Аношин И.Д. – проводник Тернопольского областного провода “ОУН”, он же член Галицийского провода “ОУН”, 1.5.45 г.

“Марко” – руководитель Ровенского областного провода “ОУН”, 23.1.45 г.

“Днепровой”, он же “Ярослав” – руководитель Львовского областного провода “ОУН”, 7.1.45 г.

“Марина” – Пелипюк Н.В., руководительница Буковинского провода “ОУН” по работе среди женщин, 10.5.45 г.

“Грозный” – инструктор связи областного провода “ОУН”, 24.3.45 г.

“Богдан” – Бугай Иван, политреферент Волынского областного провода “ОУН”.

“Кара” – зам. референта СБ Тернопольского областного провода “ОУН”, 21.5.45 г.

“Иван”, он же “Лихо”, он же “Зенон” – Войнович Николай, областной комендант СБ, 25.5.45 г.

Руководящий состав “УПА”:

“Карпович” – первый заместитель главнокомандующего и начальник штаба “УПА”, 5.3.45 г.

“Острый” – заместитель командующего “УПА” “Запад”, 21.4.45 г.

“Кремень”, он же “Карпович” – зам. командующего “УПА” – “Запад”, 4.6.45 г.

“Клим” – бывший начальник штаба северо–западной группы “УПА” – “Завихост”, зам. командующего “УПА” и начальник отдела кадров “УПА”, 23.3.45 г.

“Кора” – заместитель командующего северной группой “УПА”, 5.4.45 г.

“Макаренко” – бывший начальник штаба северо–западной группы “УПА” и инспектор военной подготовки “УПА”, 5.3.45 г.

“Мир” – военный референт штаба “УПА” группы “Запад”, 26.3.45 г.

“Шкворный” – руководитель СБ военного округа “Славута”, 5.2.45 г.

“Бурхан” – руководитель военно-полевой жандармерии Станиславского провода “ОУН”, 20.3.45 г.

“Коля” – редактор газеты восточной группы “УПА”.

“Верховинец” – командир бригады “УПА”, 25.1.45 г.

По состоянию на 1 июля 1945 года на учете органов НКВД в западных областях Украины состоит:

резидентов – 175, агентов – 1196, осведомителей – 9843.

Из указанного числа завербовано в отчетном периоде:

резидентов – 156, агентов – 527, агентов-маршрутников – 41, агентов-внутренников – 84, осведомителей – 4483.

С 1 января по 1 июля 1945 года заключено и направлено по подсудности:

следственных групповых дел – 1123 с общим количеством проходящих по ним лиц – 3801.

Следственных одиночных дел – 3757.

По состоянию на 01.7.1945 года находится в производстве:

следственных групповых дел – 350 с количеством проходящих по ним лиц – 2471 и дел на одиночек – 1743.

При проведении чекистско-войсковых операций у бандитов захвачено и изъято следующее оружие, боеприпасы и военное имущество:

	янв.	**фев.**	**март**	**апр.**	**май**	**июнь**	**всего**
Орудий	–	3	1	1	1	–	6
Станк. пулем.	54	46	78	55	18	17	268
Ручн. пулем.	419	367	494	387	201	156	2024
Минометов	228	25	18	45	6	3	125
Гранатометов	5	–	–	–	–	–	5
Огнеметов	1	–	–	4	–	–	5
ПТР	13	11	11	23	12	4	74
Автоматов	824	918	1239	931	506	550	4968
Винтовок	3239	3583	3545	3142	1766	1755	17030
Револьверов и пистолетов	–	648	741	641	346	332	2708
Гранат	10795	5211	5104	4710	2605	2065	30490
Мин	806	312	1499	3104	1262	402	7385
Патронов	526778	394595	521000	721210	514452	218000	2896035
Радиостанций	–	–	15	10	5	1	31
Типографий	–	–	–	2	5	–	7

Примечание: Докладная записка составлена на основании месячных статистических данных УББ НКВД УССР.

Генерал-лейтенант **А. Леонтьев**

3 августа 1945 г.
№ 35/1/810

Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917-1953. – К.: Либідь – Військо України, 1994. – Кн. 2. – С. 607-613.

№ 109

Совершенно секретно

Наркому внутренних дел УССР
генерал–лейтенанту РЯСНОМУ

ДИРЕКТИВНОЕ УКАЗАНИЕ

Прошу принять необходимые меры по отправке эшелонов с выселяемыми оуновцами и повстанцами со всеми необходимыми противоэпидемическими мероприятиями как при погрузке, так и в пути следования. Нарком здравоохранения СССР Митерев в своем письме от 30 июля 1945 года на имя Берии указал, что эшелоны со спецпереселенцами, отправленными с Украинской ССР, продолжают поступать в восточные области Союза неблагополучными по сыпному тифу.

По всему пути следования от места отправления до станции разгрузки эшелоны не проходят санитарную обработку, спецпереселенцы прибывают завшивленными и вызывают в местах расселения вспышки эпидемических заболеваний.

Эшелон № 47444, отправленный в количестве 32 вагонов со станции Здолбуново, не был оборудован нарами. Им на дорогу был выдан сухой паек: мука, яичный порошок и растительное масло, а приготовление горячей пищи и выпечка хлеба из муки не были обеспечены. Продукты были даны на 20 дней следования, а эшелоны в дороге находились 23 дня.

Заместитель наркома внутренних дел СССР
генерал–полковник **Чернышев**

7 августа 1945 г.
№ 1/15976

Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917-1953. – К.: Либідь – Військо України, 1994. – Кн. 2. – С. 517-518.

№ 110

ПОСТАНОВА ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У
«ПРО ДОДАТКОВІ ЗАХОДИ БОРОТЬБИ З УКРАЇНСЬКО-НІМЕЦЬКИМИ НАЦІОНАЛІСТАМИ У ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УРСР»

№ 77 /39–оп. 27 листопада 1945 р.

В результате проверки выполнения постановления ЦК КП(б)У от 30 октября 1945 года о ликвидации остатков банд украинско-немецких националистов в западных областях УССР установлено, что за последнее время бандиты, потерпев поражение, не вступают в открытый бой и, действуя из-за засад, усилили свою террористическую и диверсионную деятельность, а также, желая обеспечить себе безопасные условия для зимовки в населенных пунктах, обратили особое внимание на выявление и уничтожение агентуры органов НКВД и НКГБ. Ими берется под подозрение, а в ряде случаев уничтожается каждый, имеющий какое-либо касательство к работникам органов НКВД и НКГБ.

Установлено, что, в целях осуществления диверсий и террора, бандиты базируются, главным образом, на сельские населенные пункты, прилегающие к городам, промышленным объектам, железным и шоссейным дорогам.

В дополнение к мероприятиям по усилению борьбы с бандитами, указанным в постановлении ЦК КП(б)У от 30 октября сего года, Центральный Комитет Коммунистической партии (большевиков) Украины постановляет:

1. В целях сохранения кадров нашей агентуры и для дезориентации бандитов в выявлении ими лиц, связанных с органами НКВД и НКГБ, предложить секретарям обкомов, райкомов КП(б)У, начальникам УНКВД и УНКГБ широко применять практику вызова работниками органов НКВД и НКГБ для беседы большого количества жителей населенных пунктов.

Для беседы вызывать одновременно (в течение 1–2 дней) до 50 и более человек в зависимости от численности жителей в данном населенном пункте. Вызывать преимущественно кулаков, торговцев и другие враждебные нам элементы.

Вызываемым в ходе беседы наедине предлагать сотрудничество по оказанию помощи органам НКВД и НКГБ в борьбе с бандитами и, в первую очередь, тем, которые подозреваются в связях с бандами.

Правильное проведение всех этих мероприятий сохранит нашу агентуру в органах НКВД и НКГБ, так как террористические акты дезориентированных бандитов будут теперь направлены против враждебных нам элементов, заподозренных после бесед в связях с органами НКВД и НКГБ.

Местное население, подвергшись террору со стороны бандитов, вынуждено будет оказать им активное сопротивление и обратиться за помощью к органам советской власти. Это даст нам возможность вовлечь в борьбу с остатками банд большее количество местных жителей, создать и укрепить в каждом селе группы самообороны.

Таким образом будет подорвана основная база существования бандитов.

2. Учитывая, что бандиты производят нападения на партийно-советских работников, а также на сельские кооперативы и проходящие машины с грузом, предложить НКВД и НКГБ искусственно создавать условия для вызова нападения бандитов с целью их уничтожения.

На практике это должно осуществляться путем организации ложных приманок.

Для этого рекомендуется применить следующие методы. В места, где по всем данным оперируют банды, практиковать специальные выезды районных работников с ночевкой на селе под прикрытием наших засад.

Такие же приманки следует организовывать путем завоза в сельские кооперативы различных товаров, за которыми бандиты особенно охотятся (зимняя одежда, обувь, мануфактура и пр.).

В ряде случаев создавать видимость вынужденных остановок на дорогах и в селах груженных продовольствием, медикаментами автомашин.

У местных жителей, узнавших о характере груза, должно сложиться мнение, что машина или районный работник следуют без охраны и только в силу необходимости остались на ночевку в селе.

В большинстве случаев бандиты будут извещены через свою агентуру и попытаются осуществить нападение на любой из этих объектов.

Во всех перечисленных примерах операции должны проводиться по заранее детально разработанным планам, с учетом конкретных условий и обстановки.

Выезд, ночевки районных работников, товары в кооперативах и автомашины, как средства приманки, должны быть обеспечены, к моменту нападения бандитов, хорошо замаскированными чекистско-войсковыми засадами.

В результате бандиты, не ожидающие засад, будут уничтожены, а объекты нападения защищены.

Продуманное и тщательное проведение этих мероприятий поможет скорее уничтожить остатки немецко-украинских националистов и отбить у бандитов охоту нападать на партийно-советских работников, сельские кооперативы и автомашины.

3. В течение декабря месяца произвести тщательную очистку от бандитского элемента населенных пунктов, прилегающих к промышленным объектам и городам в радиусе не менее

15 километров, а также к железным и автомобильным дорогам не менее как в 10-километровой зоне. Для этого произвести проверку всех проживающих в вышеуказанных населенных пунктах и подлежащих аресту, немедленно арестовывать, а семьи бандитов вывезти в отдаленные местности Советского Союза. Всех лиц, поселившихся в указанных населенных пунктах после освобождения Западной Украины от немецких оккупантов без разрешения райисполкомов, немедленно переселить за пределы 10-15-километровых зон.

В этих селах расширить сеть агентов и усилить истребительные батальоны и группы самоохраны.

Одновременно с проведением очистки населенных пунктов, прилегающих к нефтепромыслам Дрогобычской и Станиславской областей, от бандитских элементов и их семей, провести паспортизацию всего населения, остающегося в этих пунктах.

ЦК КП(б)У подчеркивает, что основные указания по усилению борьбы с остатками банд украинско-немецких националистов даны в постановлении ЦК КП(б)У от 30 октября 1945 года «О ходе выполнения постановления ЦК КП(б)У от 24 июля 1945 года «О ликвидации остатков банд украинско-немецких националистов в западных областях УССР» и требует от всех партийных органов и органов НКВД и НКГБ обеспечить точное и безусловное выполнение этих указаний также, как и настоящего постановления.

Сергійчук В. Десять буремних літ. – К.: Дніпро, 1998. – С. 362-365.

№ 111

ПОСТАНОВА ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У «ПРО ПІДВИЩЕННЯ ПИЛЬНОСТІ І ПОСИЛЕННЯ БОРОТЬБИ З УКРАЇНСЬКО-НІМЕЦЬКИМИ НАЦІОНАЛІСТАМИ В ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УРСР У ЗВ'ЯЗКУ З ВИБОРАМИ У ВЕРХОВНУ РАДУ СРСР»

№ 84/34–оп. 6 лютого 1946 р.

ЦК КП(б)У располагает данными о том, что остатки разгромленных банд украинско-немецких националистов и оуновского подполья в настоящее время активно готовятся к тому, чтобы в дни, оставшиеся до 10 февраля, и в самый день выборов, максимально помешать успешному проведению выборов в Верховный Совет СССР в западных областях УССР.

Бандиты ставят перед собой задачу не допустить местное население к участию в голосовании, а если это удастся, то путем угроз и насилий заставить избирателей вычеркивать в бюллетенях фамилии выдвинутых кандидатов.

ЦК КП(б)У известно, что для этих преступных целей украинско-немецкие националисты готовятся, примерно за три дня до выборов, и особенно в день выборов, в Верховный Совет СССР, широко распространить печатные прокламации и листовки с призывом к населению не принимать участия в выборах. Главарями бандитских шаек разрабатываются планы террористических налетов в день выборов на те села, население которых примет активное участие в голосовании.

ЦК КП(б)У постановляет:

1. Обратить особое внимание партийных, советских и комсомольских организаций, работников органов НКВД и НКГБ, личного состава частей Красной Армии и пограничных войск НКВД, дислоцирующихся в западных областях УССР, на необходимость всемерного повышения революционной бдительности, зорко следя и беспощадно пресекая в зародыше

все вражеские попытки украинско-немецких националистов воспрепятствовать трудящимся западных областей УССР принять активное участие в выборах депутатов Верховного Совета СССР.

2. Обязать обкомы, горкомы и райкомы КП(б)У, органы НКВД и НКГБ западных областей УССР предпринять контрмеры против попыток украинско-немецких националистов помешать проведению выборов в Верховный Совет СССР. Для чего:

а) увеличить количественно и улучшить организацию проведения засад с «приманками» при любых обстоятельствах, добиваясь успешного исхода каждой операции;

б) усилить охрану линий связи, мостов, железных и шоссейных дорог, помещений избирательных участков и сельских Советов, промышленных, транспортных и бытовых предприятий, выставив для этой цели охрану, обеспечивающую полную их безопасность;

в) бдительно следить и решительно пресекать все попытки бандитов и их пособников в распространении вражеской печатной и устной пропаганды.

3. Обязать обкомы, горкомы и райкомы КП(б)У всемерно усилить агитационно-массовую работу среди населения западных областей УССР, обратив особое внимание на усиление политической работы среди жителей населенных пунктов, отдаленных от районных центров.

4. ЦК КП(б)У требует от первых секретарей обкомов КП(б)У западных областей УССР лично возглавить организацию всех мероприятий, гарантирующих успешное проведение выборов в Верховный Совет СССР во всех селах и городах западных областей УССР.

ЦК КП(б)У выражает твердую уверенность в том, что партийные организации и работники органов НКВД и НКГБ западных областей УССР своими решительными действиями против остатков банд украинско-немецких националистов помогут избирателям западных областей УССР дружно явиться 10 февраля к избирательным урнам и единодушно проголосовать за кандидатов блока коммунистов и беспартийных.

5. Настоящее постановление разослать всем обкомам КП(б)У западных областей УССР.

Сергійчук В. Десять буремних літ. – К.: Дніпро, 1998. – С. 427-428.

№ 112

ПОСТАНОВА ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У «ПИТАННЯ ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЕЙ УРСР У ЗВ'ЯЗКУ З ВИБОРАМИ ДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ СРСР» ТА ЛИСТ ЦК КП(б)У ПЕРШИМ СЕКРЕТАРЯМ ОБКОМІВ КП(б)У ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЕЙ УРСР, НАЧАЛЬНИКАМ ОБЛУПРАВЛІНЬ НКВД І НКГБ

№ 84/55–оп. 8 лютого 1946 р.

Утвердить текст письма секретарям обкомов КП(б)У, начальникам Управлений НКВД и НКГБ западных областей УССР. (Прилагается).

Додаток

ПЕРВЫМ СЕКРЕТАРЯМ ОБКОМОВ КП(б)У ЗАПАДНЫХ ОБЛАСТЕЙ УССР, НАЧАЛЬНИКАМ ОБЛУПРАВЛЕНИЙ НКВД и НКГБ

ЦК КП(б)У располагает данными о том, что украинско-немецкие националисты готовятся накануне дня выборов и в день выборов осуществить ряд мер, направленных на срыв

выборов в Верховный Совет СССР. Бандиты ставят следующие задачи: накануне дня выборов совершить нападение на избирательные участки с целью захвата и уничтожения избирательных бюллетеней; в день выборов проникнуть в помещения, где будет происходить голосование и захватить урны с бюллетенями, а если это не удастся, то облить урны горючим и поджечь.

Для осуществления этого выделены лица, которые предупреждены, что в случае неисполнения задания они будут наказаны. Эти лица должны явиться на избирательные участки под видом избирателей, имея гранаты, пистолеты и бензин.

Одновременно с этим бандиты путем распространения листовок по домам и устной агитации ведут работу среди населения за то, чтобы избиратели вычеркивали в бюллетенях выдвинутых кандидатов.

Сообщая об этом, ЦК КП(б)У обязывает Вас принять все меры к тому, чтобы парализовать действия бандитов и обеспечить нормальный ход выборной кампании.

Секретарь ЦК КП(б)У **Н. Хрущев**

Сергійчук В. Десять буремних літ. – К.: Дніпро, 1998. – С. 438-439.

№ 113

ПОСТАНОВА ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У «ПІДСУМКИ ВИБОРІВ ДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ СРСР У ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ І ПОДАЛЬШІ ЗАВДАННЯ ПАРТІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ»

№ 85/18–оп. 21 лютого 1946 р.

Выборы в Верховный Совет СССР в западных областях Украины закончились величайшей победой блока коммунистов и беспартийных, триумфом партии Ленина-Сталина. Из 3949265 избирателей, зарегистрированных в западных областях, приняло участие в выборах – 3936484 избирателя или 99,6%. Голосовали за кандидатов блока коммунистов и беспартийных – 99,08%.

Подготовка к выборам подняла политическую активность трудящихся масс западных областей. Десятки тысяч агитаторов, доверенных лиц, членов избирательных комиссий из среды местного населения работали в дни избирательной кампании и показали себя хорошими организаторами. В числе их было много представителей местной интеллигенции.

Несмотря на все попытки украинско-немецких националистов помешать успешному проведению выборной кампании, своим голосованием население западных областей Украины показало свою безграничную преданность партии Ленина-Сталина и советскому правительству.

ЦК КП(б)У отмечает, что, готовясь к выборам в Верховный Совет СССР, партийные организации, органы НКВД и НКГБ, внутренние и пограничные войска НКВД и войска Красной Армии, дислоцирующиеся в западных областях, выполняя указание ЦК КП(б)У о борьбе с украинско-немецкими националистами, добились значительных успехов.

В результате проведенных мероприятий, остаткам банд украинско-немецких националистов нанесено крупное поражение. Бандиты в настоящее время действуют незначительными группками и держатся исключительно на терроре и запугивании населения. Жалкие остатки разгромленных банд укрываются в лесах, стараются снова пополнить свои поредевшие ряды, а главное выиграть время. Поэтому малейшее ослабление борьбы с бандитами даст им возможность оправиться от нанесенных ударов и снова возобновить свою

террористическую и диверсионную работу.

Главная задача партийных организаций, органов НКВД и НКГБ, командиров воинских подразделений на ближайшее время заключается в том, чтобы полностью уничтожить остатки банд украинско-немецких националистов и оуновского подполья.

ЦК КП(б)У постановляет:

1. Считать основной задачей партийных организаций западных областей УССР в политической работе среди населения – глубокое изучение речи товарища Сталина на предвыборном собрании избирателей Сталинского избирательного округа гор. Москвы 9 февраля 1946 года и мобилизация широких масс трудящихся на выполнение задач, поставленных товарищем Сталиным перед советским народом.

2. Обязать партийные организации западных областей закрепить результаты величайшей победы, расширив свои связи с широкими массами населения, активнее отрывать людей от вражеского влияния и воспитывать в советском духе, обеспечить дальнейший подъем народного хозяйства в западных областях и добиться на этой основе поднятия еще большей политической активности и материального благосостояния трудящихся.

3. Обкомам, горкомам и райкомам КП(б)У добиться того, чтобы на предприятиях, в учреждениях, в селах регулярно проводились собрания рабочих и служащих, совещания передовиков производства, крестьян, женщин, молодежи. В городах, районных центрах и на крупных предприятиях установить практику регулярного созыва и проведения совещаний хозяйственного актива. Силами областного, городского и районного актива, а также военных не реже 2-х раз в месяц проводить на селе собрания крестьян. Особо следует для этого использовать воскресные и праздничные дни.

Партийным организациям необходимо тщательно и вдумчиво подбирать состав участников собраний и совещаний с тем, чтобы в конечном итоге добиться полной консолидации всех слоев трудящихся.

4. В целях усиления массово-политической работы на селе, обязать обкомы и райкомы КП(б)У создать в каждом селе из числа местных людей политический актив, установить с ним тесную связь, личный контакт, организовать работу с ним и с помощью его проводить политическую работу среди населения и все мероприятия советской власти.

5. Практика посылки коммунистов, комсомольцев, актива из городов и районов в села целиком себя оправдала.

ЦК КП(б)У обязывает обкомы, горкомы и райкомы КП(б)У закрепить эту практику, поставив перед ними задачу – поднять работу местных Советов, сплотить актив села, организовать и улучшить работу кооперации, школ, больниц, клубов и т. д.

6. Предложить обкомам, горкомам и райкомам КП(б)У уделить особое внимание работе с интеллигенцией, для чего регулярно созывать совещания интеллигенции, а в крупных городах – совещания различных групп интеллигенции: педагогов, медицинских работников, работников научных учреждений и т. д.

Широко использовать опыт посылки из городов в районные центры области лучших представителей интеллигенции для чтения лекций и докладов на научно-технические, естественно-научные темы для трудящихся.

7. ЦК КП(б)У отмечает, что ЦК ЛКСМУ неудовлетворительно выполняет постановление ЦК КП(б)У от 10 января 1945 года о создании комсомольских организаций в селе. До сих пор в большинстве сел не организованы комсомольские организации, особенно плохо в Станиславской, Ровенской, Тернопольской и Дрогобычской областях.

ЦК КП(б)У считает, что главной задачей комсомольских организаций в западных областях является всемерное улучшение массово-политической и политико-воспитательной работы среди молодежи, широкое и смелое вовлечение ее в комсомол, в активную борьбу с украинско-немецкими националистами.

ЦК КП(б)У обязывает ЦК ЛКСМУ, обкомы и райкомы КП(б)У решительно улучшить руководство комсомольскими организациями, в ближайшее время добиться создания комсомольских организаций в каждом селе, укрепить и улучшить работу существующих организаций, смелее выдвигать проверенную молодежь на руководящую работу.

8. В целях окончательной ликвидации остатков банд и националистического подполья обязать секретарей обкомов и райкомов КП(б)У, наркома внутренних дел УССР тов. Строкача, наркома государственной безопасности тов. Савченко, начальников погранвойск НКВД тт. Бурмака и Демшина, начальника внутренних войск НКВД Украинского округа тов. Фадеева, начальников областных управлений НКВД и НКГБ усилить проведение чекистско-вой-сковых операций. Операции проводить таким образом, чтобы они велись днем и ночью, охватывали населенные пункты и лесные массивы.

9. Предложить обкомам КП(б)У, органам НКВД и НКГБ выполнить полностью решение ЦК КП(б)У об организации агентурной работы, так как сейчас в момент окончательного разгрома остатков украинско-немецких националистов она играет важнейшую роль. Шире во-влекать в агентурную работу местное население и в частности актив.

10. В связи с тем, что пребывание воинских гарнизонов в селах продлено до 1 апреля 1946 года, обязать секретарей обкомов и райкомов КП(б)У, начальников областных управлений и райотделов НКВД и НКГБ, совместно с командующими военными округами и начальниками гарнизонов, разработать на этот период конкретный план мероприятий, обеспечивающий безусловное полное уничтожение остатков банд и ОУНовского подполья. Существующим воинским подразделениям еще активнее преследовать бандгруппы до полного их уничтожения.

11. Обратить внимание секретарей обкомов и райкомов КП(б)У, начальников областных управлений и отделов НКВД и НКГБ на то, что украинско-немецкие националисты, потерпев крупное поражение, меняют свою тактику борьбы с советской властью. Часть из них стала легализироваться, проникая на работу в промышленные предприятия, государственные учреждения, учебные заведения с тем, чтобы продолжать свою террористическую, разведывательную и диверсионную работу.

Обязать обкомы, горкомы и райкомы КП(б)У, начальников областных управлений, городских и районных отделов НКВД и НКГБ, начальников дорожно-транспортных отделов НКГБ Львовской и Ковельской железных дорог усилить бдительность и принять решительные меры по разоблачению и выкорчевыванию вражеских элементов, закрыв им доступ на предприятия и в учреждения.

12. Обязать исполкомы облсоветов депутатов трудящихся и обкомы КП(б)У:

а) до 1 апреля 1946 года провести повторный учет рабочих и служащих на предприятиях промышленности, транспорта и в государственных учреждениях, в порядке, установленном постановлением ЦК КП(б)У от 24 марта 1945 года «О проведении учета рабочих и служащих на предприятиях промышленности, транспорта и в советских учреждениях западных областей УССР»;

б) усилить охрану промышленных объектов в соответствии с постановлением ЦК КП(б)У от 9 февраля 1946 года «О недостатках в охране промышленных предприятий в Дрогобычской области»;

в) систематически проверять работу отделов кадров на предприятиях и в учреждениях и состав их работников.

13. Обязать обкомы и райкомы КП(б)У, руководителей органов НКВД и в дальнейшем

организовывать истребительные батальоны из местного населения, тщательно подбирая их состав.

Начальникам областных управлений и районных отделов НКВД неустанно совершенствовать боевую выучку истребительных батальонов, а райкомам КП(б)У назначить во все истребительные батальоны крепких политических руководителей из числа партийного актива для ведения политической работы среди бойцов.

14. Отмечая тот факт, что дополнительные меры борьбы с украинско-немецкими националистами, рекомендованные ЦК КП(б)У в постановлении от 27 ноября 1945 года, а именно, об организации засад с «приманками», вызовы работниками НКВД и НКГБ большого количества жителей населенных пунктов на беседу, целиком себя оправдали, обязать секретарей обкомов и райкомов КП(б)У еще шире практиковать засады с «приманками», вызовы населения на беседы, поручая это дело опытным работникам.

ЦК КП(б)У требует от секретарей обкомов и райкомов КП(б)У, руководителей органов НКВД и НКГБ тщательно разрабатывать планы организации каждой засады, совершенствовать методы и приемы операций и засад с «приманками». Каждый случай провала операции должен быть расследован, а виновники наказаны.

ЦК КП(б)У обращает внимание обкомов и райкомов КП(б)У на то, что нельзя ограничиваться вызовами жителей на беседы только работниками НКВД и НКГБ, необходимо, чтобы руководящие работники районов чаще бывали в селах, беседовали с населением, еще больше укрепляли свои связи и контакт с местным активом и населением.

15. Отмечая положительную роль, которую сыграли в борьбе с бандитизмом воинские гарнизоны, расположенные в селах, ЦК КП(б)У обязывает обкомы и райкомы КП(б)У максимально использовать дальнейшее пребывание воинских подразделений в селах – командиров, политработников и красноармейцев для оживления и укрепления работы местных Советов, кооперации, школ, клубов, создания комсомольских организаций в селах, улучшения всей массово-политической работы среди населения.

Секретари райкомов КП(б)У и начальники райотделов НКВД и НКГБ должны повседневно быть связанными с командирами воинских гарнизонов, чаще бывать в местах их расположения, помогать и направлять их заботу по ликвидации остатков банд и ОУНовского подполья.

16. ЦК КП(б)У требует от партийных, советских и хозяйственных органов серьезно заняться налаживанием бытового обслуживания населения и восстановлением хозяйства в городах и районных центрах.

Обкомы, горкомы и райкомы КП(б)У, руководители советских и хозяйственных организаций обязаны повседневно заниматься вопросами водоснабжения, канализации, освещения, работой прачечных, торговой сети, пекарен, состоянием жилого фонда, дорог, мостов, больниц, учебных заведений, клубов и т. д.

Обязать обкомы, горкомы и райкомы КП(б)У систематически заслушивать отчеты руководителей советских, хозяйственных организаций и учреждений по вопросам бытового обслуживания трудящихся.

17. Обязать обкомы и горкомы КП(б)У в порядке подготовки к проведению весенней посевной кампании 1946 года учесть в каждом селе у крестьян наличие семян и организовать на месте взаимопомощь тем крестьянам, у которых не хватает посевного материала. Обратить особое внимание на организацию крестьянских супряг, с тем, чтобы помочь в проведении весенних полевых работ бедняцким хозяйствам, семьям фронтовиков и семьям погибших на фронтах Отечественной войны.

Предложить обкомам и райкомам КП(б)У в марте месяце 1946 года провести районные и областные совещания крестьян по вопросу состояния подготовки к весеннему севу 1946 года.

18. Обязать обкомы и райкомы КП(б)У в течение февраля-марта 1946 года проверить подготовку колхозов к весеннему севу и принять меры к их организованному и хозяйственному укреплению, добиваясь, чтобы существующие колхозы были показательны в ведении хозяйства.

Обкомам и райкомам КП(б)У больше уделять внимания и оказывать необходимую практическую помощь инициативным группам крестьян.

Обкомам и райкомам КП(б)У шире поставить среди крестьян пропаганду колхозного строя, преимуществ колхозной жизни, для чего наряду с докладами, беседами практиковать посылку делегаций крестьян из западных областей для ознакомления в колхозы восточных областей УССР. Состав крестьянских делегаций должен быть персонально отобран и утвержден райкомом и обкомом КП(б)У. После каждой поездки использовать крестьян, ездивших в восточные области, для выступлений на собраниях в селах.

Особое внимание уделить выявлению и работе с крестьянами, которые до войны были в колхозе, с тем, чтобы помочь им в ближайшее время организоваться в колхозы.

19. ЦК КП(б)У считает, что партийные организации западных областей имеют все возможности к тому, чтобы поднять всю политическую и хозяйственную работу на высшую ступень. Для того, чтобы этого добиться, обкомы, горкомы, райкомы КП(б)У и первичные партийные организации должны повысить большевистскую бдительность, повести беспощадную борьбу с неповоротливостью, бюрократизмом, с нерадивым отношением к порученному делу во всех звеньях партийного и государственного аппарата.

Обкомам, горкомам и райкомам КП(б)У необходимо повысить требовательность к работникам, улучшить контроль и проверку выполнения решений партии и правительства, привлекая к строгой ответственности тех, кто не выполняет этих решений.

20. В условиях наличия большого количества преданного советской власти актива из местного населения, выросшего за период Великой Отечественной войны и восстановления хозяйства, обкомы, горкомы и райкомы КП(б)У должны вести работу по отбору в партию лучших людей из числа этого актива, строго соблюдая Ленинско-Сталинский принцип индивидуального отбора в партию.

21. Обязать обкомы КП(б)У каждые 10 дней отчитываться перед ЦК КП(б)У о выполнении данного решения, а к 1 апреля 1946 года представить полный отчет.

Сергійчук В. Десять буремних літ. – К.: Дніпро, 1998. – С. 449-456.

№ 114

ПОСТАНОВА ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У «ПРО ТЕКСТ ЗВЕРНЕННЯ ДО НАСЕЛЕННЯ ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЕЙ РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ»

№ 85/26–оп. 26 лютого 1946 р.

Утвердить текст обращения Президиума Верховного Совета УССР, Совнаркома УССР и ЦК КП(б)У к населению западных областей Советской Украины. (Прилагается).

Додаток

ОБРАЩЕНИЕ к населению западных областей Советской Украины

Дорогие товарищи, рабочие и работницы, крестьяне и крестьянки, советская интеллигенция!

10 февраля 1946 г. на всем необъятном просторе нашей великой Родины – от зеленых Карпат до далеких Курильских островов – советский народ, единодушно голосуя за кандидатов блока коммунистов и беспартийных, еще раз показал свое безграничное доверие, любовь и преданность славной большевистской партии, родной советской власти, великому Сталину.

Товарищ Сталин в речи на предвыборном собрании избирателей Сталинского избирательного округа г. Москвы 9 февраля 1946 года подвел итоги великих побед советского народа, раскрыл источник нашей победы над врагом, указал верный путь к новому, еще более быстрому, подъему нашего народного хозяйства, культуры, благосостояния трудящихся, всемерному укреплению мощи нашей Великой Родины.

Тяжелые, беспримерные испытания перенес советский народ в Великой Отечественной войне, но он нашел в себе силы разгромить немецких и японских захватчиков. Победа, одержанная нами в этой войне, явилась результатом мудрой сталинской политики индустриализации и коллективизации сельского хозяйства страны, благодаря которым наша страна была подготовлена к активной обороне, наступлению и разгрому врага.

Это была победа советского общественного строя, советского государства, нерушимой дружбы народов нашей великой Родины, доблестной Красной Армии, созданной и воспитанной большевистской партией и великим Сталиным.

Война причинила тяжелые раны нашему хозяйству. Немецкие захватчики и их пособники украинско-немецкие националисты разрушили тысячи фабрик и заводов, сожгли и разорили многие города и села, уничтожили и вывезли много скота и продовольствия. Мы еще ощущаем недостаток жилья, продовольствия и многих товаров широкого потребления. Но советские люди понимают, что трудности, переживаемые сейчас нами, временные, что с каждым годом страна наша будет крепнуть, богатеть, развиваться, а вместе с ростом богатства и могущества Советской Родины будет улучшаться и жизнь каждого советского человека.

Партия большевиков и советское правительство борются за дальнейшее процветание нашей Родины, за укрепление ее могущества, за улучшение условий жизни советских людей. Партия большевиков, которая всегда ставила интересы народа превыше всего, намечает не только восстановить в ближайшие пять лет народное хозяйство до довоенного уровня, но и значительно превысить этот уровень, расширить производство товаров широкого потребления для удовлетворения нужд населения, отменить в ближайшее время карточную систему, добиться последовательного снижения цен на все товары, сделать жизнь советских людей еще более зажиточной и культурной, чем это было до вероломного нападения немецко-фашистских разбойников на нашу Родину.

Грандиозные планы развития хозяйства и культуры намечает партия на более длительный период, на ближайшие 15 лет.

Товарищ Сталин в своей речи поставил задачу поднять втрое уровень нашей промышленности по сравнению с довоенным и добиться ежегодного производства до 50 миллионов тонн чугуна, до 60 миллионов тонн стали, до 500 миллионов тонн угля, до 60 миллионов тонн нефти. Решив эти великие задачи, наша Родина будет гарантирована от всяких случайностей.

Программа дальнейшего развития народного хозяйства и культуры, намеченная партией большевиков, отвечает жизненным интересам советского народа. Вот почему советские люди

единодушно голосовали за кандидатов блока коммунистов и беспартийных, которые, как верные слуги народа, как государственные деятели ленинско-сталинского типа, призваны проводить эту программу в жизнь.

Огромное счастье выпало на долю нашего советского народа жить в великую сталинскую эпоху, претворять в жизнь великие идеи Ленина и Сталина.

Грандиозная программа развития нашей Советской Родины, программа дальнейшего укрепления могущества и процветания нашего государства, требует напряженной и самоотверженной работы каждого советского труженика.

Трудящиеся западных областей Советской Украины!

Чтобы сделать нашу Родину еще более могучей, чтобы добиться нового улучшения нашей жизни, каждый советский человек должен неутомимо трудиться.

Президиум Верховного Совета Украинской ССР, Совет Народных Комиссаров Украинской ССР и Центральный Комитет КП(б)У призывают рабочих, крестьян, интеллигенцию, всех трудящихся западных областей самоотверженно бороться за осуществление великой программы созидания, начертанной товарищем Сталиным.

Товарищи рабочие и работницы!

Коммунистическая партия, советское правительство и лично товарищ Сталин поставили великую задачу – в кратчайший срок ликвидировать экономическую отсталость западных областей, превратить город Львов и другие города в крупные промышленные центры Советской Украины.

Быстрее восстанавливайте промышленность, транспорт, города, разрушенные немецкими оккупантами.

Товарищи крестьяне и крестьянки!

Приближается пора весеннего сева. От хорошей подготовки к весеннему севу зависит высокий урожай 1946 года. Расширяйте посевные площади. Не оставляйте не засеянным ни одного гектара пахотной земли. Как можно лучше, в сжатые сроки и на высоком агротехническом уровне, проводите весенний сев.

Советская власть оказывает вам помощь и поддержку через машинно-тракторные станции, машинно-тракторные мастерские и другие государственные организации. Партия и советское правительство заботятся о том, чтобы помочь крестьянам быстрее укрепить и улучшить свое хозяйство. Советское крестьянство уверенно идет по пути восстановления и дальнейшего развития сельского хозяйства. После изгнания с Украины немецких захватчиков, крестьяне сами принялись за возрождение колхозов, видя в них залог успешного восстановления сельского хозяйства – основу для строительства зажиточной и культурной жизни.

Следуя примеру колхозного крестьянства страны, на путь колхозного развития становятся и крестьяне западных областей Украины. К началу текущего года в западных областях уже было 177 колхозов, объединяющих тысячи крестьянских дворов.

Тот, кто уже вступил в колхоз, реально ощущает выгодность коллективного труда, основанного на применении высокой машинной техники.

Колхоз имени Молотова Кицманского района Черновицкой области в прошлом году добился урожая зерновых культур в среднем 13 ц с гектара. Колхозникам выдано на трудодень по 5 кг зерна и по 5 рублей деньгами. Колхозник Руснак Василий выработал 300 трудодней, заработав 91 пуд хлеба. Колхозник Кантимир Михаил выработал 260 трудодней и получил 82 пуда хлеба и 2300 рублей денег.

Колхоз «Червона зірка» Велико-Глубочанского района Тернопольской области, организованный в апреле 1945 года, имеет 303 гектара земли, 24 лошади, ферму крупного

рогатого скота – 36 голов, овцеферму, свиноферму и пасеку. Урожайность в колхозе – 8,3 ц с гектара. Колхоз своевременно рассчитался с государством, засыпал все фонды и выдал колхозникам по 6 кг на трудодень. Колхозник Коснаш Дмитрий, работавший в колхозе конюхом, получил на трудодни 130 пудов хлеба. Колхозники Новак Тимофей получил на трудодни 127 пудов хлеба, Губенко Иван – 125 пудов и т. д.

Таких примеров можно привести очень много. А ведь эти колхозы существуют всего лишь год и работали в трудных условиях послевоенного времени.

Крестьяне пошли в эти колхозы совершенно добровольно, убедившись в преимуществе колхозного хозяйства перед единоличным.

Советская власть никогда не допускала и не допустит, чтобы в колхоз крестьяне вступали по принуждению, а не по доброй воле.

Перед крестьянами, которые убедившись в выгодности колхозной жизни, сами захотят вступить в колхозы, – дорога всегда открыта.

Кто хочет работать единолично, советское государство также окажет помощь в обработке земли. Крестьяне смогут на договорных началах получить помощь тракторами и сельскохозяйственными машинами со стороны машинно-тракторных станций.

Вся земля должна быть хорошо обработана с тем, чтобы принести высокий урожай.

Чем выше будет урожай, тем лучше будет жить и крестьянин, и рабочий, и интеллигент, тем сильнее будет наше советское государство.

Товарищи крестьяне!

Президиум Верховного Совета Украинской ССР, Совет Народных Комиссаров Украинской ССР и Центральный Комитет КП(б)У призывают вас быстрее восстанавливать сельское хозяйство, подготовиться и успешно провести весенний сев, заложив тем самым прочную основу для получения богатого урожая в текущем году, сделать новый вклад в дело укрепления нашей любимой Родины.

Трудящаяся интеллигенция!

Перед наукой и культурой в нашей стране открыты безграничные просторы для их развития и процветания. Перед советскими учеными, инженерами, агрономами, учителями, врачами, всеми работниками науки и искусства раскрыты невиданные возможности проявления и использования своих творческих сил и способностей.

Партия и советское правительство оказывают советским ученым всемерную помощь, создают и будут создавать все условия для их творческой работы, чтобы в ближайшее время превзойти достижения зарубежной науки.

Товарищи научные работники и преподаватели!

Помогайте делу восстановления и развития народного хозяйства, готовьте квалифицированные кадры специалистов, смелее решайте научные задачи, двигайте вперед развитие советской науки и техники.

Товарищи народные учителя, работники просвещения!

Приложите все усилия к тому, чтобы покончить с тяжелым наследием прошлого – с неграмотностью населения. Ликвидируем неграмотность и малограмотность, охватим всех взрослых и детей обучением, неустанно будем повышать культурный уровень населения.

Товарищи агрономы!

Помогайте крестьянам провести весенний сев на высоком агротехническом уровне, поднять продуктивность сельского хозяйства.

Товарищи врачи, фельдшеры, медицинские работники!

Улучшайте постановку медицинского обслуживания населения, боритесь за сохранение здоровья трудящихся, повседневно ведите санитарную пропаганду, укрепляйте советское здравоохранение.

Товарищи работники искусства!

Создавайте произведения, достойные нашего великого народа – народа победителя, развивайте украинскую культуру, повышайте культурный уровень трудящихся.

Советское студенчество!

Упорно овладевайте основами науки, настойчиво учитесь, чтобы стать квалифицированными специалистами и отдать свои силы и знания делу процветания нашей Советской Родины.

Дорогие товарищи!

Выборы в Верховный Совет СССР, всенародное голосование за кандидатов блока коммунистов и беспартийных показали высокую организованность и сознательность трудящихся западных областей, их преданность советской власти и партии Ленина-Сталина. Успешному проведению выборов в Верховный Совет СССР пытались помешать последние остатки банд украинско-немецких националистов, но население западных областей Украины единодушно проголосовало за советскую власть, за большевистскую партию, за великого Сталина.

В областях Западной Украины голосование проходило: Волынская – приняло участие в голосовании 99,97%, отдали свои голоса кандидатам блока коммунистов и беспартийных – 99,38%; Дрогобычская – приняло участие в голосовании 99,65%, отдали свои голоса кандидатам блока коммунистов и беспартийных – 99,41%; Львовская – приняло участие в голосовании 99,51%, отдали свои голоса кандидатам блока коммунистов и беспартийных – 98,80%; Ровенская – приняло участие в голосовании 99,86%, отдали свои голоса кандидатам блока коммунистов и беспартийных – 98,40%; Станиславская – приняло участие в голосовании 99,30%, отдали свои голоса кандидатам блока коммунистов и беспартийных – 98,40%; Тернопольская – приняло участие в голосовании – 99,43%, отдали свои голоса кандидатам блока коммунистов и беспартийных – 99,14%; Черновицкая – приняло участие в голосовании 99,99%, отдали свои голоса кандидатам блока коммунистов и беспартийных – 99,87%; Измаильская – приняло участие в голосовании – 99,99%, отдали свои голоса за кандидатов блока коммуни-стов и беспартийных – 99,41%.

Выборы депутатов в Верховный Совет Союза ССР по западным областям Украины явились всенародным опросом – с кем идут и за кого стоят трудящиеся западных областей Украины?

Результаты голосования показали, что трудящиеся западных областей Украины идут с партией Ленина-Сталина, единодушно стоят за советскую власть, а предатели и изменники украинского народа – украинско-немецкие националисты – потерпели полный провал и никакой поддержки среди народа не имели и не имеют.

Чего хотели и хотят эти подлые изменники украинского народа? Они хотели и хотят, под вывеской «Соборная Украина», отобрать у трудящихся свободу, землю, право на труд, образование, вольную, счастливую жизнь и восстановить режим рабства и кнута, лишить трудящихся своей Советской Родины. Но великий Ленин говорил:

«Никогда не победят того народа, в котором рабочие и крестьяне в большинстве своем узнали, почувствовали и увидели, что они отстаивают свою советскую власть, власть трудящихся, что отстаивают то дело, победа которого им и их детям обеспечит возможность

пользоваться всеми благами культуры, всеми созданиями человеческого труда».

Выборы в Верховный Совет Союза ССР проходили на основе Сталинской Конституции, обеспечившей тайное голосование.

Тайным голосованием население единодушно сказало, что оно за советскую власть, за партию большевиков, за Сталина, и что оно против украинско-немецких националистов, которых оно ненавидит, как своих врагов, требуя полного их уничтожения.

Жалкие остатки недобитых банд террором и запугиванием, убийствами из-за угла в темную ночь, грабежами пытаются парализовать нормальную жизнь местного населения, мешают восстанавливать хозяйственную жизнь местного населения, мешают восстанавливать хозяйства, строить вольную и счастливую жизнь.

Нельзя дальше терпеть, чтобы кучка гитлеровских наемников издевалась над нашим населением, грабила и убивала невинных людей! Надо, как можно быстрее, ликвидировать это чужеродное тело в организме нашего народа, надо стереть с лица земли эту подлую банду украинско-немецких националистов.

Жалкая кучка бандитов известна местному населению, но иногда местное население из-за боязни перед ними терпит их произвол, грабежи и издевательства. Чтобы обеспечить мирную и спокойную жизнь везде и всюду, днем и ночью, каждый советский гражданин должен всячески помогать органам советской власти поскорее и по заслугам расправиться с этими уголовными преступниками, остатками банд фашистских наймитов.

Уничтожив остатки банд, население свободно и вольно вздохнет и получит возможность беспрепятственно заняться мирным, творческим трудом. Добить бандитов нужно сейчас, чтобы быстрее развязать руки населению западных областей для залечивания ран, нанесенных немецко-фашистскими варварами и их агентами – украинско-немецкими националистами народному хозяйству нашей страны.

Президиум Верховного Совета Украинской ССР, Совет Народных Комиссаров Украинской ССР и Центральный Комитет КП(б)У призывают вас, дорогие товарищи, там, где еще укрываются эти подлые бандиты и уголовные преступники, смелее и решительно покончить с ними, оказать всемерную помощь и содействие органам НКВД, НКГБ и воинским гарнизонам в окончательной ликвидации недобитых остатков банд украинско-немецких национа-листов.

Беспощадно раздавим презренных фашистских последышей!

Мы также обращаемся к тем, кто еще продолжает скрываться от органов советской власти, поддерживает преступную связь с бандитами, решительно порвать с ними и помочь органам советской власти быстрее покончить с украинско-немецкими националистами и честной работой искупить свою вину перед народом. Советская власть помилует того, кто чистосердечно раскается в своих преступлениях и будет честно трудиться.

Трудящиеся западных областей Советской Украины строят свою новую жизнь, и они приложат все силы к тому, чтобы уничтожить тех, кто пытается мешать подъему благосостояния народа, развитию его хозяйства, науки и культуры.

Товарищи рабочие, крестьяне, интеллигенция!

Президиум Верховного Совета Украинской ССР, Совет Народных Комиссаров Украинской ССР и Центральный Комитет КП(б)У призывают вас еще активнее включиться в борьбу за восстановление и новый расцвет народного хозяйства, за осуществление задач, поставленных товарищем Сталиным.

Шире развертывайте социалистическое соревнование за повышение производительности труда, за выполнение государственных планов, за развитие промышленности, сельского хозяйства и культуры!

Сделаем наше советское государство еще более крепким и могущественным!
Да здравствует и процветает наша великая Родина – СССР!
Да здравствует и процветает Советская Украина!
Да здравствует наша родная советская власть!
Под великим знаменем партии Ленина-Сталина вперед к новым победам коммунизма!
Да здравствует товарищ Сталин!

Председатель Президиума Верховного Совета Украинской ССР **М. Гречуха**

Председатель Совета Народных Комиссаров Украинской ССР **Н. Хрущев**

Секретарь Центрального Комитета Коммунистической Партии (большевиков) Украины **Д. Коротченко**

Літопис УПА. – Київ–Торонто, 2001. – Т. 3. – С. 223-230.

№ 115

ПОСТАНОВА ОРГБЮРО ЦК КП(б)У «ПРО ДОДАТКОВІ ЗАХОДИ ПО ПОЛІПШЕННЮ ДІЯЛЬНОСТІ ВИНИЩУВАЛЬНИХ БАТАЛЬЙОНІВ»

№ 79/45–оп. 23 липня 1946 р.

В дополнение к мероприятиям по улучшению деятельности истребительных батальонов, указанным в постановлении ЦК КП(б)У от 18 апреля 1945 года, ЦК КП(б)У постановляет:

1. Принять предложение Министерства внутренних дел УССР о доведении количества бойцов в истребительных батальонах до 35 тыс. человек с распределением по областям: Волынской – 4000, Львовской – 6000, Дрогобычской – 5000, Станиславской – 7000, Ровенской – 4000, Тернопольской – 7000 и Черновицкой – 2000.

2. В целях создания более благоприятных материальных условий для бойцов истребительных батальонов, предложить обкомам и райкомам КП(б)У, исполкомам областных и ра-йонных советов депутатов трудящихся освободить бойцов батальонов от выполнения ими всякого рода местных трудовых повинностей (лесозаготовок, дежурства в сельсоветах, наряды на подводы для подвозки молока и др.), а также от оргнабора для промышленных предприятий.

3. Обязать Укоопспилку (т. Липового) и председателей облисполкомов выделять различные промышленные товары через потребкооперацию по рыночному свободному фонду ежеквартально целевым назначением для бойцов истребительных батальонов.

4. Для поощрения отличившихся бойцов и командиров обязать Министерство торговли УССР (тов. Дрофу) выделить во втором полугодии в распоряжение МВД УССР специальные фонды промтоваров и ценных подарков на сумму 200 тысяч рублей для премирования лучших бойцов и командиров, проявивших себя в борьбе с украинско-немецкими националистами.

Літопис УПА. – Київ–Торонто, 2001. – Т. 3. – С. 237-238.

№ 116

ПОСТАНОВА ОРГБЮРО ЦК КП(б)У «ПРО НЕДОЛІКИ У РОБОТІ ОРГАНІВ МВД, МГБ, СУДУ І ПРОКУРАТУРИ ПО БОРОТЬБІ З ПОРУШНИКАМИ РАДЯНСЬКОЇ ЗАКОННОСТІ У ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УРСР»

№ 79/46–оп. 24 липня 1946 р.

ЦК КП(б)У отмечает, что партийные, советские организации и органы МВД, МГБ западных областей УССР, выполняя постановления ЦК ВКП(б) и ЦК КП(б)У о соблюдении социалистической законности, добились в этом некоторого улучшения.

Органы прокуратуры, МВД и МГБ стали оперативнее и тщательнее расследовать случаи нарушений социалистической законности.

Многие партийные и советские организации на основе улучшения массово-политической работы, проведения в жизнь советских законов добились активного участия местного населения в борьбе с бандами украинско-немецких националистов.

И тем не менее, имеется еще немало случаев, когда попираются права советских людей.

Только за 5 месяцев 1946 года по всем западным областям УССР было установлено 965 нарушений социалистической законности, в 462 случаях виновные были отданы под суд.

Некоторые обкомы, особенно Станиславский и Львовский, райкомы КП(б)У, органы прокуратуры, МВД и МГБ за последнее время вместо дальнейшего усиления ослабили контроль за соблюдением советской законности, а иногда, даже, попустительствуют нарушителям.

Имеются случаи, когда без основания арестованные длительное время содержатся под стражей, производятся незаконные обыски и изъятие имущества. Во многих случаях эти бесчинства своевременно не вскрываются, расследование их проходит с большой затяжкой, что снижает эффективность и остроту борьбы с нарушителями законов.

В некоторых районах западных областей органы МВД и МГБ большое количество арестованных длительное время содержат в камерах предварительного заключения. В первом квартале с. г. в райотделах МВД Станиславской области находилось 3092 чел. арестованных, из них незаконно содержалось в КПЗ 2023 человека.

Начальник Яблоновского райотдела МГБ этой же области Диденко в ноябре 1945 года арестовал 89 человек молодежи рождения 1928–1931 гг. и искусственно сфабриковал т. н. «запасную молодежную сотню УПА». 28 человек этой группы вскоре были отпущены из-за отсутствия улик, 22 чел. было освобождено в январе 1946 года, а остальные 34 чел., с санкции начальника облуправления МГБ Михайлова, содержались под стражей до конца апреля 1946 г., после чего все, за исключением 3 человек осужденных, выпущены на свободу.

Имеют место случаи тягчайших беззаконий – избиения и самочинные расстрелы задержанных. Оперуполномоченный райотдела МВД Винниковского района Львовской области Харитонов в марте с. г., после жестоких избиений, самочинно расстрелял ни в чем неповинных девушек Джавру А. Д. и Дырбу А. М. и заготовителя сельпо гр. Муцака.

Зам. председателя Мельница-Подольского райисполкома Тернопольской области Лаптев В., находясь в с. Пилипча, 10 мая, зайдя к гр. Тимещик, начал проверять документы у находившихся в хате, после проверки объявил, что все они арестованы. При попытке одного из присутствующих уйти, открыл стрельбу из автомата и тяжело ранил гр. Нинитика и инвалида Отечественной войны гр. Пивторака, впоследствии умершего от полученных ран.

В ряде случаев, вместо предания суду, примерного наказания, виновники грубых нарушений получают только дисциплинарные взыскания.

По прямому указанию начальника УМВД по Черновицкой области тов. Руденко, в феврале 1945 года начальник Черновицкого райотдела МВД Насонов, вместе с начальником от

деления ББ того же райотдела Майоровым расстрелял пять человек бывших участников УПА, которые явились с повинной после обращения правительства УССР. Случай этот был выявлен еще в июне т. г., но до сих пор не обсуждался на бюро обкома партии.

Органы прокуратуры и юстиции, призванные осуществлять контроль за соблюдением социалистической законности, в ряде случаев своей беспринципностью, попустительством способствуют нарушениям советских законов, чем подрывают авторитет суда и прокуратуры и вызывают недовольство населения.

Дела на арестованных часто подготавливаются поспешно и некачественно, в следствии чего военные трибуналы и суды возвращают их на доследование. Только с 1 по 15 июня с. г. по Станиславской области было возвращено из трибуналов на доследование 85 дел.

В отдельных случаях партийные организации вместо привлечения виновников нарушения советской законности к строжайшей ответственности, поддержания органов прокуратуры и суда, когда они добиваются законного наказания, оказывают давление на них с целью смягчения меры наказания.

За незаконные аресты в мае с. г., при проведении подписки на заем, директор Мельница-Подольского райпромкомбината Богданов был привлечен к уголовной ответственности, однако Мельница-Подольский райком КП(б)У предложил судебным органам Богданова не судить. Тернопольский обком КП(б)У поддержал райком КП(б)У в этом деле и только после вмешательства работников ЦК КП(б)У в конце июня дело направлено для рассмотрения в Облсуд.

Вышеприведенные факты нарушения советской законности объясняются, прежде всего, слабой партийно-политической работой. Многие партийные и советские руководители, руководители органов МВД и МГБ недооценивают значения строжайшего соблюдения социали-стической законности в деле успешной борьбы с украинско-немецкими националистами, укрепления органов советской власти, примиренчески относятся к нарушителям и не воспитывают у партийных и советских работников нетерпимости к тем, кто попирает законы нашего государства и тем самым оказывая услугу нашим врагам.

ЦК КП(б)У постановляет:

1. Обязать обкомы КП(б)У западных областей, МВД УССР (т. Строкач), МГБ УССР (т. Савченко), Прокуратуру УССР (т. Нощенко), Министерство Юстиции УССР (т. Бабченко) принять самые решительные меры к устранению отмеченных в настоящем постановлении недостатков.

2. Начальника УМВД по Черновицкой области тов. Руденко за дачу прямых указаний о расстреле, явившихся с повинной, бывших участников банд УПА, после обращения правительства УССР к населению западных областей о явке с повинной и скрытие этого факта, – с работы снять и привлечь к ответственности.

3. Обязать МВД (тов. Строкача), МГБ (т. Савченко), и. о. прокурора УССР (т. Нощенко) и прокурора войск МВД Украинского округа (тов. Семашко) до 20 августа расследовать все дела, заведенные на лиц, нарушивших советскую законность, и привлечь виновных к самой строгой ответственности.

4. Обязать исполкомы областных и районных Советов депутатов трудящихся западных областей в срочном порядке рассмотреть все имеющиеся представления и протесты прокуроров на неправильно принятые постановления и в дальнейшем рассматривать их в установленные правительством сроки.

5. Предложить обкомам, горкомам, окружкомам и райкомам КП(б)У западных, Измаильской и Закарпатской областей периодически заслушивать на бюро начальников райотделов МВД и МГБ, прокуроров о соблюдении советских законов и борьбы с их нарушителями.

6. Обязать начальников областных Управлений и райотделов МВД, МГБ и органы прокуратуры:

а) при производстве арестов строго руководствоваться постановлением СНК СССР и ЦК ВКП(б) от 17 ноября 1938 года «Об арестах, прокурорском надзоре и ведении следствия».

В случае невыполнения названного постановления привлекать к строгой ответственности.

б) передавать дела на арестованных в судебные органы полностью законченными предварительным следствием и не допускать передачу дел небрежно и недостаточно расследованных. Для улучшения качества предварительного следствия – укомплектовать следственные отделения опытными и политически грамотными работниками;

в) при проведении военно-чекистских операций предварительно их разрабатывать по агентурным данным и запретить проведение «массовых прочесок» сел, с производством обходов всех домов и незаконных обысков, а также проведение массовых задержаний.

7. Предложить военным прокурорам войск МВД, прокуратуре республики, областным и районным прокуратурам:

а) систематически проверять, как в тюрьмах, так и особенно в КПЗ, обоснованность и законность задержаний и арестов, в случае обнаружения незаконных арестов, виновных привлекать к ответственности;

б) значительно усилить надзор за следствием в органах МВД и МГБ, оказывая им надлежащую помощь в расследовании дел. Совместно со следственными работниками принимать активное участие в допросах обвиняемых и свидетелей.

8. Предложить прокуратуре УССР (т. Нощенко) улучшить работу местных органов прокуратуры, по соблюдению советской законности, особенно районных прокуратур, для чего:

а) укрепить состав районных прокуроров, представить до 15 августа с. г. свои соображения в Управление кадров ЦК КП(б)У о замене необеспечивающих работу;

б) установить более строгий контроль за учебой районных прокуроров и работников следственного аппарата районных, городских и областных прокуратур. Людей, не обладающих достаточной квалификацией и не желающих ее повышать, – отстранять от работы;

в) путем выезда ответственных работников прокуратуры УССР на места, чаще проверять работу областных и особенно районных прокуратур в деле соблюдения советской законности.

9. Обязать прокуратуру УССР (т. Нощенко), МВД УССР (т. Строкача), МГБ УССР (т. Савченко) провести в августе с. г. областные совместные совещания городских и районных прокуратур, начальников райотделов МВД и МГБ, на которых обсудить состояние соблюдения советской законности в области и наметить конкретные мероприятия по улучшению надзора за соблюдением советских законов.

10. Обязать Министерство Юстиции УССР (т. Бабченко) в связи с отменой в западных областях военного положения и переходом ряда статей УК из военного трибунала на рассмотрение в гражданские суды:

а) обеспечить в областных и народных судах квалифицированное рассмотрение всех дел без затяжек сроков;

б) дела о нарушениях советской законности готовить и рассматривать в первую очередь;

в) вместе с партийными и советскими организациями до I.IX–1946 года на местах проверить работу народных судов, решения которых систематически отменяются вышестоящими инстанциями;

г) больше выдвигать на должность народных судей лиц из местного населения, имеющих достаточную общеобразовательную подготовку и доказавших на деле свою преданность советской власти;

д) организовать систематические выезды народных судей в села с докладами о советских законах, судопроизводстве, разъясняя населению политическую сущность советского законодательства, вытекающего из Сталинской Конституции;

е) провести в 1946 году набор из населения западных областей для учебы в Харьковской, Киевской и Одесской юридических школах в количестве 100 человек.

11. Предложить обкомам, окружкомам и райкомам КП(б)У западных, Измаильской и Закарпатской областей прекратить посылку прокуроров, народных судей и оперативного состава ББ МВД в качестве уполномоченных по различным хозяйственно-политическим кампаниям на села.

12. Обязать обкомы, окружкомы и райкомы КП(б)У, исполкомы областных, окружных и районных Советов депутатов трудящихся до 1 сентября 1946 года выполнить указание товарища Молотова В. М. от 13.I.1946 года – о создании условий для работы народных судов, обеспечение их помещениями, мебелью и др.

13. Придавая первостепенное значение политико-воспитательной работе, идейно-политическому росту личного состава органов МВД и МГБ, работников судов и прокуратур, ЦК КП(б)У обязывает обкомы, горкомы и райкомы КП(б)У западных, Измаильской и Закарпатской областей:

а) улучшить работу первичных партийных организаций органов МВД, МГБ, судов и прокуратур, укрепить их проверенными честными руководителями, оказать им помощь в налаживании партийной работы, проводить регулярно партийные собрания, сделав их настоящей школой воспитания коммунистов, всемерно развивая и поддерживая здоровую критику недостатков в работе;

б) не оставлять ни одного случая нарушения советской законности, небрежного, некачественного оформления дел работниками МВД, МГБ, суда и прокуратуры без обсуждения на партийных, комсомольских и профсоюзных собраниях;

в) охватить политической учебой всех работников и в первую очередь коммунистов и комсомольцев, при этом необходимо оказывать им помощь квалифицированной консультацией, литературой, газетами, журналами, установив постоянный контроль за учебой каждого сотрудника;

г) регулярно проводить для сотрудников лекции, доклады, беседы о советском законодательстве, международном и внутреннем положении СССР и др.;

д) в августе и сентябре провести в областных центрах пятидневные семинары секретарей первичных партийных организаций органов МВД, МГБ, судов и прокуратуры, на которых заслушать вопросы внутрипартийной работы и советского законодательства. В то же время провести в областях пятидневные семинары городских и районных прокуроров и народных судей по вопросам советского законодательства.

Министру Юстиции (т. Бабченко) и и. о. прокурора УССР (т. Нощенко) обеспечить эти семинары квалифицированными преподавателями.

14. Обязать Министра Внутренних Дел УССР (т. Строкача) и Министра Государственной Безопасности УССР (т. Савченко) провести в течение августа и сентября 1946 года в областях трехдневные семинары начальников райотделов МВД и МГБ по советскому законодательству.

15. Обязать МВД УССР (т. Строкач) укрепить аппараты политчастей управлений милиции в областях, для чего выделить подготовленных для политической работы коммунистов, освободив тех, которые не оправдывают себя на этой работе.

16. Предложить областным газетам и Облрадиокомитетам западных областей, а также республиканским газетам «Правда Украины» и «Радянська Україна» (на сменных страницах)

периодически печатать и транслировать по радио статьи и беседы о советском законодательстве.

17. Обязать обкомы, райкомы КП(б)У западных областей обсудить на районных закрытых партийных собраниях настоящее постановление и наметить конкретные мероприятия по устранению недостатков в осуществлении советских законов.

О принятых мерах обкомам КП(б)У по выполнению настоящего постановления сообщить ЦК КП(б)У 15 августа 1946 года.

ЦК КП(б)У требует от партийных организаций органов МВД и МГБ, судов и прокуратур западных, Измаильской и Закарпатской областей неуклонного проведения в жизнь советских законов, вытекающих из Сталинской Конституции, являющейся величайшим завоеванием советского народа. Вести непримиримую борьбу с теми, кто нарушает социалистические законы, как основу нашего государства, и тем самым, оказывая услугу украинско-немецким националистам и другим врагам украинского народа.

Сергійчук В. Десять буремних літ. – К.: Дніпро, 1998. – С. 504-511.

№ 117

З ПОСТАНОВИ ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У «ПРО РОБОТУ ЧЕРНІВЕЦЬКОГО ОБКОМУ КП(б)У»

№ 98/4–г. 12 серпня 1946 р.

...5. Предложить Черновицкому обкому КП(б)У улучшить руководство областными, городскими и районными газетами, сделав их подлинными центрами политической работы в массах. Добиться, чтобы областная, городские и районные газеты систематически в живой доходчивой форме разъясняли трудящимся линию большевистской партии и советского правительства. Учить и воспитывать массы на конкретных и ярких примерах, как надо успешно выполнять задачи социалистического строительства, борьбы за высокий урожай, укрепления колхозного строя, глубоко и всесторонне вести пропаганду нового пятилетнего плана. Беспощадно разоблачать вражескую националистическую идеологию, воспитывать трудящихся на идеях ленинско-сталинской дружбы народов Советского Союза...

17. Обязать обком и райкомы КП(б)У улучшить руководство органами МВД–МГБ, истребительными батальонами и добиться в ближайшее время полной ликвидации остатков банд украинско-немецких националистов...

Літопис УПА. – Київ–Торонто, 2001. – Т. 3. – С. 246.

№ 118

ПОСТАНОВА ОРГБЮРО ЦК КП(б)У «ПРО СКЛИКАННЯ У м. ЛЬВОВІ МІЖОБЛАСНОЇ НАРАДИ З ПИТАННЯ СТАНУ БОРОТЬБИ З УКРАЇНСЬКО-НІМЕЦЬКИМИ НАЦІОНАЛІСТАМИ У ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УРСР»

№ 89/1–г. 12 вересня 1946 р.

Созвать в г. Львове 19 сентября 1946 г. в 12 часов дня межобластное совещание по вопросу о состоянии борьбы с украинско-немецкими националистами в западных областях УССР.

На совещание вызвать первых секретарей обкомов КП(б)У, начальников облуправлений МВД и МГБ западных и Закарпатской областей УССР, начальников пограничных войск округов: Украинского – генерал-майора Никифорова, Закарпатского – генерал-майора Демшина, начальника Внутренних войск МВД Украинского округа генерал-майора Фадеева. На совещание также пригласить командующего войсками Прикарпатского Военного Округа генерала армии Еременко и генерал-полковника Москаленко.

На совещании заслушать доклады первых секретарей обкомов КП(б)У, начальников облуправлений МВД и МГБ «О состоянии борьбы с украинско-немецкими националистами в западных областях УССР».

Сергійчук В. Десять буремних літ. – К.: Дніпро, 1998. – С. 517-518.

№ 119

ПОСТАНОВА ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У «ПРО СТАН БОРОТЬБИ З ЗАЛИШКАМИ УКРАЇНСЬКО-НІМЕЦЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ У ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УРСР»

№ 104/19 4 жовтня 1946 р.

ЦК КП(б)У в своем решении от 21 февраля 1946 года предупреждал партийные организации, органы Министерства Внутренних Дел и Министерства Госбезопасности западных областей Украины о том, что «малейшее ослабление борьбы с бандитами дает им возможность оправиться от нанесенных ударов и снова возобновить свою террористическую и диверсионную работу». Однако, многие обкомы и райкомы КП(б)У, органы Министерства Внутренних Дел и Министерства Госбезопасности западных областей УССР не учли этого указания ЦК КП(б)У.

После проведенной значительной работы по разгрому остатков банд украинско-немецких националистов во время подготовки и проведения выборов в Верховный Совет СССР, партийные организации и органы МВД и МГБ проявили самоуспокоенность и благодушие, ослабили борьбу с украинско-немецкими националистами, чем дали им возможность перестроить свои ряды.

Стремясь сохранить свои кадры от окончательного разгрома, ОУН-УПА перешли к действиям мелкими группами и в одиночку, совершая террористические акты против нашего актива, пытаясь запугать этим население и противодействовать его активному участию в проводимых советской властью мероприятиях.

ЦК КП(б)У считает неправильными и вредными имеющиеся у отдельных руководителей взгляды о том, что банды, якобы, уже разгромлены, а оставшиеся бандитские группы не представляют опасности, так как действуют разрозненно и не имеют руководящего центра. Такая недооценка сил врага, непонимание опасности, которую он все еще представляет на деле, привели к ряду серьезных недостатков и ошибок в борьбе с украинско-немецкими националистами.

Черновицкий обком КП(б)У и его первый секретарь т. Зеленюк, а также областные управления МВД и МГБ Черновицкой области не выполнили решения ЦК КП(б)У от 21.II.46 года, ослабили борьбу с бандами и благодушествовали. Обком КП(б)У неоднократно информировал ЦК КП(б)У, что в области банды почти ликвидированы, что в районах области

действует всего лишь одна небольшая банда численностью в 11 человек, тогда как в действительности оказалось, что в области действуют не менее 10 банд, насчитывающих свыше 100 человек, и что эти банды безнаказанно терроризируют население многих районов области.

ЦК КП(б)У считает, что Станиславский обком КП(б)У и его первый секретарь т. Слонь не сделали надлежащих выводов из решения ЦК КП(б)У от 22 января 1946 года и не приняли необходимых мер к окончательной ликвидации банд украинско-немецких националистов и оуновского подполья на территории Станиславской области.

Как обком КП(б)У, так и органы МВД и МГБ Станиславской области подменили серьезную и кропотливую работу по борьбе с бандами и оуновским подпольем методами канцелярско-бюрократического руководства. Обкомом КП(б)У было принято большое количество решений по борьбе с бандами, однако, все эти решения остались на бумаге, так как отсутствовала подлинная большевистская борьба за их выполнение, а также не было за этим надлежащего контроля. В результате территория Станиславской области в последнее время стала местом, куда бандиты собираются для того, чтобы отдохнуть и перегруппировать свои силы. Только этим можно объяснить и тот факт, что число бандпроявлений в области с каждым месяцем увеличивается. Если в июне их было 39, в июле – 58, то в августе – 93.

ЦК КП(б)У считает также крайне неудовлетворительным ход борьбы с бандами в Дрогобычской и Львовской областях.

ЦК КП(б)У отмечает, что основным недостатком, без устранения которого нельзя успешно бороться с бандами, является крайне неудовлетворительная постановка агентурно-оперативной работы в органах Министерства Государственной Безопасности западных областей УССР. В связи с этим и чекистско-войсковые операции, которые проводятся, как правило, без тщательной агентурной подготовки, не всегда достигают необходимых результатов. Не менее серьезным недостатком является также и то, что наша агентура слабо проникает в руководящие центры бандитских отрядов и оуновского подполья. Только этим и объясняется то положение, что до сих пор еще не разгромлены краевые проводы и не уничтожены члены центрального провода, которые продолжительное время руководят и направляют всю деятельность банд и оуновских организаций в западных областях.

Органы МГБ плохо руководят своей агентурой, слабо совершенствуют ее чекистскую подготовку, вследствие чего во многих случаях агентура не используется совершенно или не контролируется, а нередко работает на пользу оуновского подполья или уходит в банды.

ЦК КП(б)У считает, что агентурно-оперативная работа в западных областях органами Министерства Внутренних Дел, также как и органами МГБ, ведется неудовлетворительно, в результате чего – из 7079 операций, проведенных по всем западным областям УССР в августе с. г. только 738 дали положительные результаты.

Совершенно нетерпимо, когда органы МВД и МГБ проявляют самодовольство, не совершенствуют свою оперативную работу, не применяют ранее рекомендованные ЦК КП(б)У методы и не изыскивают новых методов борьбы с бандами. Основной метод борьбы с бандами – метод закрепления подвижных войсковых групп за бандгруппами до полного их уничтожения – на деле почти не применяется и бандиты даже из столкновений с войсковыми группами нередко уходят без преследования.

ЦК КП(б)У считает неправильным то, что органы МВД и МГБ прекратили производить вызов населения. Практикой доказано, что правильное применение этого метода, позволяет нам несколько компенсировать недостаток агентурной работы, находить бандитов и вскрывать оуновские организации, укреплять связь с местным населением и сохранять нашу агентуру от провалов.

Серьезным недостатком является и то, что планы ликвидации бандгрупп, составляемые райотделами МВД, не всегда продуманы, составлены формально, без определенной целеуст

ремленности, выполнение их не проверяется; а за срыв операций конкретные виновники не несут ответственности.

Большим недостатком в работе Министерств Внутренних Дел и Государственной Безопасности и их органов на местах ЦК КП(б)У считает отсутствие согласованных действий, ненужную, вредную для дела, обособленность в работе, которая приводит к распылению наших сил и служит лишь на руку украинско-немецким националистам.

ЦК КП(б)У считает, что внутренние войска МВД и пограничные войска Украинского округа также ослабили свою борьбу с украинско-немецкими националистами. Большое количество бойцов войск МВД отрывается на хозяйственные и другие работы, а пограничные войска слабо ведут борьбу с бандитами в пограничной полосе.

Украинско-немецкие националисты проводят агитацию среди населения, пытаясь сохранить и расширить свое влияние среди отдельных слоев населения, особенно среди молодежи; они грозят уничтожить всех тех, кто переходит из банд на нашу сторону. При помощи террора, угроз и разнузданной антисоветской агитации, они пытаются запугать население западных областей, сорвать проведение мероприятий, намеченных органами советской власти. Этой вражеской агитации мы должны противопоставить нашу повседневную глубокую политическую работу в массах, как важнейшее средство мобилизации населения западных областей на борьбу против злейших его врагов – банд украинско-немецких националистов и осуществление всех мероприятий советской власти.

Однако, многие обкомы и райкомы КП(б)У западных областей, не понимая того, что хорошо налаженная политическая работа укрепляет наши позиции среди населения этих областей и усиливает борьбу с украинско-немецкими националистами, неудовлетворительно ведут политическую работу среди населения. Беседы с населением, доклады и лекции во многих селах проводятся чрезвычайно редко. Политическая агитация проводится без учета мест-ных особенностей, отсутствует дифференцированный подход к отдельным группам населения, рабочим, крестьянам, интеллигенции, молодежи, женщинам, украинцам-переселенцам из Польши и др. Размах массово-политической работы, достигнутый в период выборов в Верховный Совет СССР не закреплен, большинство агитколлективов распалось, агитаторы среди населения работают плохо, руководства и помощи в своей работе не получают. Руководящие работники областных и районных организаций с политическими докладами среди населения сел выступают очень редко. Совершенно недостаточно привлекается местный актив и интеллигенция для проведения политической работы среди населения. Ряд партийных организаций по-прежнему недооценивают значения правильно поставленной работы культурно-просветительных учреждений, кино и радио в деле политического воспитания масс.

ЦК КП(б)У считает неправильной и недопустимой недооценку со стороны многих партийных организаций западных областей Украины значения истребительных батальонов, созданных из местного населения для борьбы с бандами. Эта недооценка приводит к тому, что боевая и политическая подготовка бойцов в этих батальонах организована плохо и часто проводится неподготовленными людьми. Политическая работа в истребительных батальонах из местного населения проводится партийными организациями также от случая к случаю, в результате этого имеются случаи разложения истребительных батальонов, ухода в банды и сдачи оружия врагу, особенно плохо руководят истребительными батальонами в Дрогобычской области. Вместо укрепления существующих истребительных батальонов и создания новых, как этого требовало решение ЦК КП(б)У от 18 апреля 1946 года, Дрогобычский обком КП(б)У и органы МВД, не желая заниматься этой кропотливой работой, стали на путь массового расформирования истребительных батальонов.

ЦК КП(б)У постановляет:

1. Обязать Министерство Внутренних Дел УССР (т. Строкача), Министерство Государственной Безопасности (т. Савченко), начальников областных Управлений и районных отделов МВД и МГБ, секретарей обкомов и райкомов КП(б)У западных областей покончить с недооценкой и благодушием в борьбе с остатками банд ОУН–УПА и принять самые решительные меры к устранению отмеченных в настоящем постановлении недостатков.

2. Предложить Министерству Внутренних Дел УССР (т. Строкачу) и Министерству Государственной Безопасности УССР (т. Савченко) повести самую решительную борьбу с остатками украинско-немецких националистов и добиться в ближайшее время их полной ликвидации.

Для осуществления этой задачи, не позже как к 20 октября с. г., составить планы ликвидации районных, окружных и краевых проводов, а также членов центрального провода ОУН и приступить к немедленной реализации этих планов. Планы ликвидации краевых проводов и членов центрального провода представить ЦК КП(б)У к 20 октября 1946 г.

В целях координации действий органов МВД и МГБ по разработке и ликвидации краевых оуновских проводов, создать совместные оперативные группы в 3–5 человек, из наиболее опытных чекистов МВД и МГБ УССР, на каждый краевой провод и направить эти группы в области для ликвидации проводов.

3. Предложить Министерству Внутренних Дел (т. Строкачу), Министерству Государственной Безопасности (т. Савченко), начальникам областных Управлений и РО МВД и МГБ коренным образом улучшить работу с агентурно-осведомительной сетью. Райотделам МВД, МГБ в течение октября с. г. пересмотреть сеть агентуры и создать ее из людей, внушающих доверие. Направить работу агентуры на активную разработку руководящего оуновского подполья и бандгрупп УПА, а также бывших бандитов, явившихся с повинной. Вербовку и работу с агентурой поручать опытным чекистским работникам и строго наказывать виновных в расшифровке нашей агентуры.

4. Обязать начальников областных Управлений и райотделов МВД и МГБ все оперативные действия по ликвидации банд ОУН–УПА согласовывать между собой. Для обеспечения успешных результатов проведения операций, создать подвижные войсковые группы из отборных бойцов, включив в эти группы лучших бойцов истребительных батальонов, знающих местные условия и обычаи. Во главе этих групп ставить оперативных работников, закрепив за каждой группой определенную банду, которую оперативная группа должна беспрерывно преследовать до полной ее ликвидации. Установить отчетность РО МВД и МГБ перед областными Управлениями за проведение каждой чекистской операции, виновных в срыве операций привлекать к самой строгой ответственности.

5. Обязать Министра Внутренних Дел УССР т. Строкача и начальника Управления Внутренних Дел МВД Украинского округа т. Фадеева в течение октября с. г. пересмотреть дислокацию войск и расставить их с учетом пораженности районов бандитизмом. Войска МВД максимально использовать для борьбы с бандами, освободив их от хозяйственных и других дел, не связанных с борьбой с бандами ОУН–УПА.

6. Предложить Министерству Внутренних Дел УССР (т. Строкачу) и Министерству Государственной Безопасности УССР (т. Савченко), начальникам УМВД и УМГБ Дрогобычской, Станиславской и Закарпатской областей, начальникам внутренних и пограничных войск МВД Украинского округа разработать и представить к 10.X.1946 г. в ЦК КП(б)У общий план ликвидации бандгрупп, находящихся в верховьях Карпат.

7. ЦК КП(б)У считает неправильным, когда гарнизоны Советской Армии, расположенные в селах, пораженных бандитизмом, не принимают участия в борьбе с бандами. В целях более

успешной борьбы с бандитизмом, ЦК КП(б)У рекомендует командующему Прикарпатским Военным округом т. Еременко создать оперативные группы в местах, где имеются бандитские проявления и потребовать от них активного участия в борьбе с бандами ОУН–УПА.

8. Предложить начальнику пограничных войск Украинского округа т. Никифорову вести активную борьбу с бандами в районах, прилегающих к границе, не ограничивая деятельность пограничных войск только охраной границ.

9. Учитывая, что вызовы населения в органы МВД–МГБ дали вполне положительные результаты в деле выявления оуновского подполья и банд УПА и что такие вызовы не утратили своего значения и в настоящее время, ЦК КП(б)У рекомендует восстановить практику вызовов населения, которые должны проводиться по месту жительства граждан квалифицированными оперативными работниками; к вызываемым не допускать грубости и бестактности и ни в коем случае не расшифровывать при этом наших агентов.

10. Большая роль в борьбе с украинско-немецкими националистами истребительных батальонов, которые являются нашим боевым активом на селе, требует от обкомов и райкомов КП(б)У, начальников облуправлений и райотделов МВД–МГБ западных областей решительного улучшения боевой выучки и политической подготовки бойцов батальонов, которые необходимо проводить, руководствуясь решением ЦК КП(б)У от 18 апреля с. г. «Об усилении политической работы, повышении большевистской бдительности и боевой выучки в истребительных батальонах западных областей УССР».

11. Придавая важное значение планированию и контролю за ходом борьбы с бандами, а также планированию и контролю в этой связи всей работы обкомов КП(б)У в целом, предложить обкомам КП(б)У западных областей УССР представлять в ЦК КП(б)У ежемесячно не позже 5 числа каждого месяца планы по борьбе с бандами и ежеквартально – общие планы работы обкомов КП(б)У.

12. С целью усиления конспирации, категорически запретить РК КП(б)У западных областей Украины передавать обкомам КП(б)У открытым текстом по телефону сведения о борьбе с бандами ОУН–УПА.

Категорически запретить всякие телефонные разговоры, разглашающие секретные данные о борьбе с бандами, и виновных в этом привлекать к строжайшей ответственности.

13. Предложить Прокуратуре УССР (т. Нощенко), Прокуратуре войск МВД УССР (т. Семашко), Верховному Суду УССР (т. Топчию), Военному Трибуналу войск МВД Украинского округа (т. Ситенко) и Министерству юстиции (т. Бабченко) принять решительные меры к улучшению работы судов и прокуратур, использовать в борьбе с украинско-немецкими националистами полностью наши советские законы, не допуская послабления наказания врагам народа. Необходимо, чтобы прокуроры активно выступали на судебных процессах, беспощадно разоблачая бандитов и их пособников, оказывая всемерную помощь следственным органам в их работе, ни в коем случае не ограничивая свою деятельность только контролем за проведением в жизнь советских законов.

14. ЦК КП(б)У обращает внимание партийных и советских организаций на то, что украинско-немецкие националисты за последнее время усилили свою работу по засылке агентов со шпионско-диверсионной целью в города и районные центры, на предприятия, транспорт и учреждения. Обязать областные Советы депутатов трудящихся, обкомы КП(б)У до 1 декабря 1946 года провести проверку работающих на предприятиях, транспорте и в учреждениях с целью очищения наших предприятий, транспорта и учреждений от враждебных элементов.

15. ЦК КП(б)У отмечает, что политико-воспитательная работа среди молодежи, создание комсомольских организаций в селах западных областей УССР проходит неудовлетворительно,

что свидетельствует о недооценке работы по политическому воспитанию молодежи и отрыву ее от влияния оуновцев. ЦК КП(б)У требует от обкомов, горкомов и райкомов КП(б)У, а также от ЦК ЛКСМУ в ближайшее время добиться улучшения руководства комсомольскими организациями и выполнить постановление ЦК КП(б)У от 11 апреля 1946 года «Об улучшении работы комсомольских организаций в западных областях УССР».

16. Обязать секретарей обкомов и райкомов КП(б)У западных областей УССР коренным образом улучшить массово-политическую работу среди населения, для чего:

а) разработать по каждому району план систематического проведения докладов и лекций в селах по вопросам разъяснения преимуществ социалистического строя перед капиталистическим, разъяснения задач, стоящих перед советским народом в пятилетнем плане восстановления и развития народного хозяйства СССР и УССР, а также международных событий. Максимально использовать для проведения этой работы лекторские группы обкомов и горкомов, пропгруппы райкомов КП(б)У, а также областной и районный актив. Систематически проводить собрания крестьян в селах, а наряду с этим усилить политическую агитацию по десятидворкам, привлекая к проведению этой работы местный актив, оказывая ему постоянную помощь инструктажем и литературой;

б) систематически печатать в газетах статьи по вопросам пропаганды пятилетнего плана, об украинско-немецких националистах, беспощадно разоблачая их как злейших врагов украинского народа, неустанно воспитывать все население в духе преданности Советской Родине, коммунистической партии, товарищу Сталину. Расширить сеть рабкоров и селькоров из местного населения в районной и областной печати, организовать регулярную доставку в села газет и журналов;

в) до 15 октября с. г. обсудить на заседаниях обкомов и райкомов КП(б)У мероприятия по организации дифференцированной политической работы среди населения: молодежи, женщин, переселенцев, отчисленных бойцов истребительных батальонов и т. д., вовлекая все эти группы населения в активную борьбу против банд и оуновского подполья, в работу по укреплению органов советской власти;

г) добиться безусловного выполнения решения X пленума ЦК КП(б)У по улучшению работы культурно-просветительных учреждений, радио, кино, особенно в сельских районах западных областей УССР. Своевременно подготовить клубы, хаты-читальни, красные уголки к работе в зимних условиях, сделав их центрами политико-просветительной работы на селе;

д) для проведения политической работы на селе партийным и комсомольским организациям полностью использовать воскресные дни, заранее подготавливать проведение докладов и бесед наших агитаторов в воскресные дни в селах, добиваясь максимальной явки населения на все проводимые в эти дни мероприятия;

е) на основе глубокой, повседневной массово-политической, воспитательной работы с местным населением создать актив на селе и в городах, привлекая его к широкому участию в политической жизни, вместе с тем надо всемерно защищать его от бандитов, сурово наказывать тех, кто своим безразличием, болтливостью ставит его под удар украинско-немецких националистов.

17. Поручить Управлению пропаганды и агитации ЦК КП(б)У в трехдневный срок с учетом местных условий разработать мероприятия по улучшению политической работы среди населения западных областей УССР и представить их на утверждение ЦК КП(б)У.

18. Министерству Внутренних Дел и Министерству Государственной Безопасности УССР, обкомам КП(б)У западных областей Украины представить ЦК КП(б)У к 1 декабря 1946 года отчет о выполнении настоящего решения.

19. Настоящее решение разослать всем обкомам КП(б)У западных областей УССР. Предложить секретарям обкомов КП(б)У провести областные совещания, на которые пригласить

первых секретарей горкомов и райкомов КП(б)У, начальников РО МВД и МГБ, прокуроров и представителей воинских частей. На совещании обсудить данное решение и наметить конкретные мероприятия по его выполнению.

Сергійчук В. Десять буремних літ. – К.: Дніпро, 1998. – С. 529-538.

№ 120

ПОСТАНОВА ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У «ПРО ПОСИЛЕННЯ БОРОТЬБИ З ЗАЛИШКАМИ БАНД УКРАЇНСЬКО-НІМЕЦЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ У ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УРСР»

№ 124/325 квітня 1947 р.

ЦК КП(б)У отмечает, что партийные организации западных областей УССР и органы МГБ слабо ведут борьбу с бандами и подпольем украинско-немецких националистов.

За последнее время усилилась активность украинско-немецких националистов и бандпроявления.

В результате затяжки переходного периода передачи всего дела борьбы с бандами из органов МВД в органы МГБ, ослабления борьбы с бандами в областях и районах число бандпроявлений увеличивается, вследствие чего имеются значительные потери партийно-советского актива, а подавляющее большинство бандитских проявлений остаются нераскрытыми и бандиты продолжают действовать безнаказанно (Черновицкая, Станиславская, Дрогобычская области).

ЦК КП(б)У располагает фактами о том, что в ряде районов некоторые партийные, советские работники и работники органов МГБ проявляют преступную беспечность, пользуясь которой бандиты имеют возможность нагло и безнаказанно совершать террористические акты (Вижницкий район Черновицкой области; Лопатинский район Львовской области; Рогатинский и Ланчинский район Станиславской области).

ЦК КП(б)У отмечает, что, как и раньше, когда дело борьбы с бандами находилось в органах МВД, так и теперь, Министерство Государственной Безопасности УССР и областные Управления МГБ неудовлетворительно выполняют решения ЦК КП(б)У о тщательной подготовке и хорошем проведении чекистско-войсковых операций. Значительная часть операций безрезультатны, что объясняется, главным образом, слабой их подготовкой органами МГБ и войсковыми командирами. Министерство Государственной Безопасности УССР и областные Управления МГБ неудовлетворительно выполняют решения ЦК КП(б)У о ликвидации ра-йонных, окружных, краевых проводов ОУН. Ранее составленные МГБ УССР и его органами на местах планы по ликвидации банд и оуновского подполья во многих случаях оказались невыполненными.

Отметить, что решение ЦК КП(б)У от 18 апреля 1946 года об усилении боевой и политической подготовки бойцов истребительных батальонов и решение ЦК КП(б)У от 4 октября 1946 года в части укрепления истребительных батальонов выполняются неудовлетворительно.

ЦК КП(б)У постановляет:

1. Обязать Волынский, Черновицкий, Тернопольский, Станиславский, Львовский, Ровенский и Дрогобычский обкомы КП(б)У, Министерство Государственной Безопасности УССР и начальников облуправлений МГБ западных областей УССР немедленно принять энергичные и организованные меры к устранению отмеченных недостатков и усилению

эффективной борьбы с бандами украинско-немецких националистов, в частности должно быть улучшено состояние и организация истребительных батальонов.

ЦК КП(б)У требует от обкомов КП(б)У западных областей УССР, Министерства Госбезопасности УССР и областных Управлений МГБ УССР покончить с настроениями благодушия и беспечности, имеющимися среди отдельных партийных и чекистских работников, и мобилизовать все силы и средства на окончательную ликвидацию банд украинско-немецких националистов.

Обязать обкомы КП(б)У, Министерство Госбезопасности УССР и начальников облуправлений МГБ разработать и провести в жизнь мероприятия, обеспечивающие в ближайшие полтора-два месяца ликвидацию уцелевших бандитских групп и руководящих центров ОУН снизу доверху.

2. Учитывая, что в деле окончательной ликвидации банд украинско-немецких националистов и оуновского подполья первостепенное значение имеет агентурно-осведомительная работа, обязать Министра Госбезопасности УССР т. Савченко принять меры к устранению в кратчайшие сроки серьезных недостатков в работе с агентурой, руководствуясь ранее принятыми решениями ЦК КП(б)У по этому вопросу.

3. ЦК КП(б)У требует от обкомов и райкомов КП(б)У западных областей принять решительные меры к быстрейшему устранению серьезных недостатков, имеющихся во многих районах, в деле проведения политической работы среди населения.

ЦК КП(б)У ставит перед обкомами и райкомами КП(б)У западных областей УССР, как важнейшую задачу, обеспечить такой разворот политико-массовой работы, чтобы в каждом селе сплотить вокруг партийных организаций и органов советской власти широкие слои бедняцко-середняцкого крестьянства и активизировать его на борьбу против кулацких элементов и их вооруженных банд – украинско-немецких националистов. Принять энергичные меры по усилению политической работы среди молодежи, женщин и сельской интеллигенции.

4. Обязать Министра Госбезопасности тов. Савченко и первых секретарей обкомов КП(б)У западных областей УССР ежедекадно отчитываться перед ЦК КП(б)У о ходе борьбы с украинско-немецкими националистами.

ЦК КП(б)У предупреждает тт. Профатилова, Вовка, Компанца, Слоня, Грушецкого, Горобца, Бегму и тов. Савченко об их личной ответственности за выполнение настоящего постановления.

Сергійчук В. Десять буремних літ. — К.: Дніпро, 1998. – С. 572-574.

№ 121

ІНФОРМАЦІЯ ЗАСТУПНИКА СЕКРЕТАРЯ ЦК КП(б)У А. СТОЯНЦЕВА «ПРО ХІД БОРОТЬБИ З БАНДАМИ ОУН-УПА У ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УРСР ЗА ПЕРІОД ВІД 1 ДО 25 ТРАВНЯ»

27 травня 1947 р.

Товарищу КАГАНОВИЧУ Л. М.

Выполняя решение ЦК КП(б)У от 5 апреля 1947 года «Об усилении борьбы с бандами украинско-немецких националистов в западных областях УССР» – органы МГБ и партийные

организации в мае с. г. усилили борьбу с бандами и подпольем украинско-немецких националистов и по сравнению с апрелем т. г. добились положительных результатов.

За двадцать пять дней мая было убито 362 и арестовано 819 бандитов, соответственно в апреле было убито 324 и арестовано 556 бандитов. Среди убитых и арестованных: 1 член краевого провода, 16 руководителей районных и надрайонных проводов, 18 главарей банд-групп и 23 референта районных проводов.

По областям ход борьбы с бандами характеризуется следующими данными:

Области	Кол-во бандпроявлений	Кол-во бандитов		Наши потери в людях
		убитых	арестованных	
Волынская	29	20	78	34
Дрогобычская	26	51	226	47
Львовская	13	38	170	9
Ровенская	20	58	74	20
Станиславская	28	83	120	64
Тернопольская	12	110	85	17
Черновицкая	7	2	66	12
ИТОГО:	**135**	**362**	**819**	**203**

За истекшее время наиболее активно проводилась борьба с бандами в Тернопольской области, где за 25 дней мая было убито 110 и арестовано 85 бандитов. Улучшилась борьба с бандами во Львовской области, где уничтожено 38 и арестовано 170 бандитов. Зарегистрировано бандпроявлений – 13.

Продолжают неудовлетворительно вести борьбу в Станиславской и Дрогобычской областях, значительно ухудшили борьбу в Волынской области, вследствие чего в этих областях имеет место увеличение бандпроявлений и рост потерь нашего актива. По Станиславской и Волынской областям количество бандпроявлений за последнюю неделю возросло.

Количество бандпроявлений в западных областях, в целом, постепенно уменьшается и за 25 дней мая составило 135 случаев, в апреле за этот же период их было 149.

Из общего количества 135 бандпроявлений в мае 26 случаев приходится на Дрогобычскую область, 28 случаев – на Станиславскую и 29 – на Волынскую, причем в Волынской области число бандпроявлений растет. Если в третьей декаде апреля их было 7, то в первой декаде мая – 9, во второй – 13 и за 5 дней третьей декады – 7. Необходимо отметить, что в большинстве случаев войска МГБ продолжают действовать без наличия оперативных данных о месте нахождения бандитов и поэтому проводимые операции нужных результатов не дают, а преследование банд до полной их ликвидации, как этого требует решение ЦК КП(б)У от 4.X.46 г., не проводится. Так, в Станиславской области за 15 дней мая было проведено 2950 операций, из которых только 50 дали положительные результаты.

В Стрыйском районе Дрогобычской области с июля 1946 года активно действует банда главаря «Людомира», ликвидация которой была поручена подразделению войск МГБ во главе с оперуполномоченным Савиным, однако, никто этой бандой не занимается и даже неизвестно, хотя бы ориентировочно, место пребывания этой банды. В этом же Стрыйском районе старшему оперуполномоченному РО МГБ Владимирову было поручено ликвидировать бандгруппу главаря «Ворона». 12 мая с. г. Владимиров, получив данные о местонахождении банды, выехал с группой солдат войск МГБ в село Комарово, оставил там солдат в засаде и ушел в другое село. Солдаты, оставшись без руководства, неумелыми действиями

расконспирировали себя и операция была сорвана. 14 мая с. г. тот же Владимиров взял 12 человек солдат, оставил их в засаде в селе Кизельдерф, а сам ушел в село Страшевичи. Солдаты, не дождавшись Владимирова, оставили поиски бандитов, занялись розыском Владимирова, который пьянствовал в вышеуказанном селе.

В Рожнятовском районе Станиславской области длительное время активно действует боевка СБ в количестве 9 человек главаря «Кудияра», которая совершила ряд диверсий и терактов. Ликвидация этой боевки поручена зам. начальника РО МГБ Козулину, но не имея действующей агентуры Козулин на протяжении 3-х месяцев не только не ликвидировал эту группу, но и не знает место нахождения этой банды.

Вследствие отсутствия контроля со стороны партийных организаций в этом районе органы МГБ скрывают истинное положение борьбы с бандами и на протяжении марта-апреля и мая не сообщили об 11 бандпроявлениях, совершенных в районе, показав в отчетности только о 5 бандпроявлениях.

Учитывая, что борьба с бандами и подпольем украинско-немецких националистов в Станиславской и Волынской областях за последнее время ухудшилась – считаем необходимым указать телеграммой на это обстоятельство секретарю Станиславского обкома КП(б)У тов. Слонь и Волынского обкома КП(б)У тов. Профатилову и потребовать от них улучшения борьбы с бандами.

Зам. секретаря ЦК КП(б)У по западным,
Измаильской и Закарпатской областям **А. Стоянцев**

27/V–47 г.

Літопис УПА. – Київ–Торонто, 2001. – Т. 3. – С. 273-275.

№ 122

З ПОСТАНОВИ ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У І РАДИ МІНІСТРІВ «ПРО ПОЛІПШЕННЯ ПОЛІТИЧНОЇ І ГОСПОДАРСЬКОЇ РОБОТИ У ЛЬВІВСЬКІЙ, СТАНІСЛАВСЬКІЙ, ДРОГОБИЦЬКІЙ, ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ, РІВНЕНСЬКІЙ, ВОЛИНСЬКІЙ І ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТЯХ УРСР»

№ 132/1–з. 20 червня 1947 р.

ЦК КП(б)У и Совет Министров УССР отмечают, что за время, прошедшее после освобождения от немецко-фашистских захватчиков Львовской, Станиславской, Дрогобычской, Тернопольской, Ровенской, Волынской и Черновицкой областей, республиканские органы УССР, партийные и советские организации областей при помощи и под руководством Центрального Комитета ВКП(б), советского правительства и лично товарища Сталина провели большую политическую и хозяйственную работу.

В результате активных действий партийных организаций и советских органов при поддержке широких масс местного населения разгромлены основные вооруженные силы украинско-немецких националистов. Сорваны также предательские планы агентов фашизма – украинско-немецких националистов, состоявшие в том, чтобы помешать делу восстановления хозяйства и создания нормальных условий жизни для населения освобожденных от немецкой оккупации районов.

Преодолевая серьезные трудности, которые созданы в результате подрывной деятельности фашистов и предательства изменников украинского народа, партийные организации до

бились известного укрепления органов советской власти на местах. Местное население получило возможность заняться созидательным трудом по восстановлению и развитию хозяйства и культуры. Рабочие, основные массы крестьян и значительная часть интеллигенции еще больше сплотились вокруг большевистской партии и советской власти, что особенно ярко было продемонстрировано во время выборов в Верховные Советы СССР и УССР.

Однако, разгромленные банды украинско-немецких националистов полностью еще не уничтожены. Остатки оуновского подполья продолжают влачить в ряде мест свое существование. Чувствуя свою неизбежную гибель и полную обреченность, ощущая свою изоляцию и растущую с каждым днем против них ненависть основных масс населения сел и городов, остатки банд украинско-немецких националистов продолжают сопротивляться и переходят к новой тактике борьбы. Эта новая тактика состоит в том, что украинско-немецкие националисты действуют мелкими террористическими и диверсионными группами, которые состоят из самых отъявленных и озверелых головорезов и которые не останавливаются перед самыми подлыми преступлениями по отношению к партийным, советским, комсомольским работникам и сельскому активу.

ЦК КП(б)У и Совет Министров отмечают, как серьезный недостаток в работе партийных и советских организаций Львовской, Станиславской, Дрогобычской, Тернопольской, Ровенской, Волынской и Черновицкой областей, то, что они не учитывают коренного изменения, происшедшего в политической обстановке в этих областях, не перестроили в соответствии с этим свою работу и не перешли к новой тактике борьбы за полную ликвидацию остатков банд украинско-немецких националистов. Обкомы, райкомы КП(б)У, облисполкомы и райисполкомы не учли того, что хотя разгром основных сил украинско-немецких националистов нанес большой удар по кулачеству, являющемуся основной социальной базой этих агентов фашизма и иностранного империализма, тем не менее влияние кулачества на селе все еще не подорвано. Партийные организации западных областей УССР плохо выполняют указания ЦК ВКП(б) и ЦК КП(б)У об ограничении эксплуататорских тенденций кулачества, о необходимости изолировать кулачество и вырвать из-под его влияния отдельные слои бедноты и середняков.

Подрывная деятельность и агитация кулаков и подкулачников против колхозов, против мероприятий партии и советской власти, спекуляция на временных трудностях не встречают должного энергичного отпора со стороны партийных и советских органов. В борьбе против кулацкой агитации и проявлений враждебной буржуазно-националистической идеологии партийные организации зачастую занимают оборонительную позицию, вместо того, чтобы развернуть боевую наступательную большевистскую агитацию и пропаганду.

Крупные недостатки имеются в работе среди интеллигенции, отдельные группы интеллигенции продолжают оставаться носителями и проповедниками враждебной буржуазно-националистической идеологии. Особенно во Львовской, Черновицкой и Станиславской областях партийные организации проявляют недопустимую робость и нерешительность в деле разоблачения контрреволюционной фашистской сущности буржуазно-националистической идеологии и ее проявлений в области истории и литературы.

Серьезной ошибкой партийных организаций западных областей УССР является недооценка политической работы в массах, медлительность и организационная слабость в развертывании массово-политической работы среди населения, особенно на селе. Крайне неудовлетворительно поставлена политическая работа среди молодежи и женщин.

Обкомы, горкомы и райкомы КП(б)У не учитывают в своей работе, что в условиях западных областей Украины, где население и особенно интеллигенция десятилетиями воспитывались в духе буржуазной идеологии и лишь полтора года жили при советской власти,

тем более недопустимо недооценивать идейно-политическое воспитание масс и борьбу против национализма.

Совершенно неудовлетворительно поставлена работа по марксистско-ленинскому воспитанию партийного, советского, профсоюзного и комсомольского актива, особенно из местного населения, а также советской интеллигенции.

Крупные недостатки имеются в работе партийных организаций на селе. Обкомы, райкомы КП(б)У, облисполкомы и райисполкомы не ведут активной работы по сплочению батраков и бедняков и по превращению их в подлинную опору советской власти на селе, по дальнейшему укреплению союза с середняком и не усиливают борьбы за ограничение эксплуататорских тенденций кулачества.

Обкомы и райкомы КП(б)У, облисполкомы и райисполкомы по-прежнему забывают главную особенность западных областей, заключающуюся в том, что население этих областей не прошло тех этапов классовой борьбы, которые прошли трудящиеся Украины. Рабочие, трудящееся крестьянство и интеллигенция западных областей УССР не прошли той суровой школы классовой борьбы и политического воспитания, которую прошли рабочий класс и трудящееся крестьянство УССР в борьбе против капиталистов, помещиков и кулаков в годы Октябрьской революции и гражданской войны, в годы сталинских пятилеток, в период индустриализации и коллективизации сельского хозяйства. Западные области УССР были освобождены нашей славной Советской Армией и население этих областей получило все блага и права советских граждан без особого участия в борьбе за их завоевание.

Партийные и советские организации, земельные органы, особенно Станиславской, Тернопольской и Ровенской областей, не уделяют достаточного внимания политическому и организационно-хозяйственному укреплению существующих колхозов, не понимая того, что прочность и жизнеспособность этих колхозов должна являться наглядной агитацией огромных преимуществ колхозов над индивидуальным хозяйством.

Многие партийные и советские руководители не учитывают того, что важнейший принцип добровольности и недопущения искусственного форсирования организации колхозов не исключает, а предполагает активную организационно-агитационную работу по созданию колхозов, являющихся единственно правильным путем избавления трудящегося крестьянства от кулацкой кабалы и от обнищания, единственно правильным путем к облегчению и огромному повышению производительности крестьянского труда и превращению бедняков и середняков в активных строителей новой зажиточной культурной социалистической жизни.

Ряд партийных и советских руководителей не только не ведут настойчивой борьбы за установление твердых советских порядков и соблюдение социалистической законности, но в целом ряде случаев сами допускают нарушения советских законов. При этом они не учитывают того, что украинско-немецкие националисты используют факты нарушения социалистической законности для своей подрывной и враждебной советской власти агитации.

Недопустимы такие извращения на практике политики партии и советской власти, как несоблюдение классового принципа при решении всех вопросов, связанных с проведением мероприятий советской власти на селе; случаи высокомерного, барского отношения отдельных партийных и советских работников к местному населению, бюрократизм и волокита в работе советских учреждений и организаций, особенно при рассмотрении жалоб и заявлений трудящихся.

ЦК КП(б)У и Совет Министров также отмечают, что органы госбезопасности до самого последнего времени также не меняли своей тактики борьбы с бандитами и вели борьбу, главным образом по-войсковому, тогда как банды стали мелкими и борьбу с ними необходимо вести более оперативно, гибко и маневренно.

ЦК КП(б)У и Совет Министров обращают внимание обкомов, горкомов и райкомов КП(б)У, облисполкомов и райисполкомов Львовской, Станиславской, Дрогобычской, Тернопольской, Ровенской, Волынской и Черновицкой областей УССР на то, что в своей работе они должны сосредоточить все усилия на решение главной задачи: добиваясь полной ликвидации в самый кратчайший срок остатков банд украинско-немецких националистов и оуновского подполья, необходимо укрепить органы советской власти, установить твердые советские порядки и социалистическую законность. Коренным образом улучшая политическую работу в городе и на селе, а также улучшая повседневное руководство хозяйством и культурой, партийные и советские органы западных областей должны неустанно добиваться сплочения рабочих, батраков, бедняков, середняков и интеллигенции вокруг партии Ленина-Сталина и советской власти, и мобилизации всех трудящихся на успешное выполнение задач новой послевоенной сталинской пятилетки.

Центральный Комитет КП(б)У и Совет Министров УССР постановляют:

1. Обязать обкомы и райкомы КП(б)У, облисполкомы и райисполкомы Львовской, Станиславской, Дрогобычской, Тернопольской, Ровенской, Волынской и Черновицкой областей, облуправления и районные отделы МГБ и МВД УССР в кратчайший срок полностью ликвидировать остатки террористических и диверсионных банд и подполья украинско-немецких националистов.

Предупредить обкомы и райкомы КП(б)У, облисполкомы и райисполкомы, органы МГБ и МВД, что оценка всей их деятельности будет определяться выполнением настоящей директивы ЦК КП(б)У об окончательной ликвидации банд и подполья украинско-немецких националистов.

2. Министру Госбезопасности УССР т. Савченко осуществить полностью практические меры по окончательной ликвидации банд и подполья украинско-немецких националистов в соответствии с указаниями товарища Сталина, постановлением ЦК КП(б)У от 5 апреля, настоящим постановлением ЦК КП(б)У и Совета Министров УССР о полной ликвидации в кратчайший срок остатков террористических и диверсионных банд и подполья украинско-немецких националистов.

3. Учитывая, что украинско-немецкие националисты, вследствие понесенных потерь, изменили методы и тактику своей борьбы против советской власти, ушли в глубокое подполье и мелкими группами и в одиночку применяют диверсии и террор, обязать обкомы, райкомы КП(б)У, облисполкомы, райисполкомы и органы МГБ и МВД УССР перестроить свою работу в соответствии с изменившимися условиями, а также методами и формами борьбы украинско-немецких националистов, решительно улучшить оперативную работу, обязать обкомы и райкомы КП(б)У, облисполкомы и райисполкомы добиться создания в каждом населенном пункте сплоченного актива из батраков, бедняков и середняков, мобилизуя его на борьбу против украинско-немецких националистов и кулачества.

4. Обязать обкомы и райкомы КП(б)У решительно усилить работу по дальнейшему разоблачению украинско-немецких националистов, как злейших врагов и предателей украинского народа, как агентов иностранного империализма и наемников иноземных разведок, продающихся любым врагам Советского Союза.

5. Обязать облисполкомы и райисполкомы добиться того, чтобы сельские Советы принимали сами активное участие и организовали трудящихся крестьян на борьбу за полную ликвидацию остатков банд и подполья украинско-немецких националистов. Сельские Советы и актив должны бороться с каждым антисоветским проявлением, разоблачать и передавать в руки советских органов всех бандитов и их пособников.

В целях укрепления сельсоветов, как органов советской власти, сельсоветы должны состоять из людей, преданных советской власти, преданных трудящимся. Поэтому там, где сельсоветы засорены кулаками и их прислужниками, партийные организации должны, на основании статьи 123 Конституции УССР, организовать отзыв самими избирателями депутатов, не заслуживающих доверия. При перевыборах обеспечить выдвижение и избрание активных борцов с украинско-немецкими бандитами и достойных защитников трудящихся от эксплуатации кулака...

Літопис УПА. – Київ–Торонто, 2001. – Т. 3. – С. 281.

№ 123

ПОСТАНОВА ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У «ПЕРЕВІРКА ВИКОНАННЯ ПОСТАНОВИ ЦК КП(б)У І РАДИ МІНІСТРІВ УРСР «ПРО ПОЛІПШЕННЯ ПОЛІТИЧНОЇ І ГОСПОДАРСЬКОЇ РОБОТИ У ЛЬВІВСЬКІЙ, СТАНІСЛАВСЬКІЙ, ДРОГОБИЦЬКІЙ, ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ, РІВНЕНСЬКІЙ, ВОЛИНСЬКІЙ І ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТЯХ УРСР»

№ 140/1 12 серпня 1947 р.

ЦК КП(б)У устанавливает, что проверка исполнения этого важнейшего постановления ЦК КП(б)У и Совета Министров УССР, принятого 20.VI–47 г., до сих пор не организована.

В течение полутора месяцев, прошедших с момента принятия постановления, никто из руководящих работников, особенно из Совета оказания помощи западным областям, Президиума Верховного Совета УССР, Совета Министров УССР, а также ЦК КП(б)У по-настоящему не взялся за осуществление контроля за выполнением Министерствами, обкомами и райкомами КП(б)У, облисполкомами и райисполкомами задач, возложенных на них указанным постановлением.

Судя по неполным и предварительным данным, имеющимся в ЦК КП(б)У, время, прошедшее с момента принятия постановления, ушло на подготовку и проведение активов в западных областях и партийных собраний в районах, созванных для обсуждения постановления ЦК КП(б)У и Совета Министров УССР. После же проведения активов и собраний никаких практических мер во исполнение постановления не проведено.

Все это свидетельствует о том, что обкомы и облисполкомы западных областей, а также руководители соответствующих республиканских министерств и центральных учреждений недооценивают политической важности и значения постановления ЦК КП(б)У и Совета Министров УССР «Об улучшении политической и хозяйственной работы во Львовской, Станиславской, Дрогобычской, Тернопольской, Ровенской, Волынской и Черновицкой областях УССР».

ЦК КП(б)У постановляет:

1. В целях осуществления постоянного контроля за выполнением постановления ЦК КП(б)У и Совета Министров УССР от 20 июня 1947 года создать комиссию Политбюро ЦК КП(б)У по проверке выполнения данного постановления в составе тт.: Корниец (председатель), Мельников, Савченко, Стоянцев.

Обязать т. Савченко представить кандидатуру секретаря комиссии.

Предоставить комиссии право вызывать любых работников, требовать представления любых материалов и принимать все необходимые меры по обеспечению выполнения постановления ЦК КП(б)У и Совета Министров УССР. В случае необходимости, без промедления представлять на утверждение ЦК КП(б)У те или иные предложения.

Комиссии заседать не реже одного раза в неделю и вести протокол своих заседаний. На первом же заседании комиссии разработать систему осуществления контроля за выполнением постановления.

Комиссии в первую очередь:

а) проверить выполнение тех пунктов постановления, которые касаются посылки работников в западные области, а также улучшения работы с местными кадрами;

б) рассмотреть с точки зрения юридической и практической вопрос о конкретных возможностях усиления нажима на кулаков-бандпособников;

в) подготовить проект краткого письма ЦК КП(б)У обкомам КП(б)У с указанием недостатков в их работе по выполнению постановления ЦК КП(б)У и Совета Министров УССР. В письме также указать на недостатки в проведении активов, созванных для обсуждения постановления. В письме должно быть указано, что обкомы КП(б)У обязаны на каждом заседании бюро практически проверять ход выполнения постановления. Управление ЦК КП(б)У по проверке парторганов должно специально докладывать Секретариату ЦК КП(б)У о выполнении обкомами этого пункта.

2. Считать неправильным, что Министерство Госбезопасности в своих сообщениях о борьбе с бандитизмом в западных областях и особенно о бандпроявлениях ограничивается голой статистикой, не делая политического анализа и оценки каждого в отдельности серьезного бандпроявления.

Поручить тт. Савченко (созыв), Стоянцеву (кандидатура третьего товарища должна быть в двухдневный срок представлена т. Савченко на утверждение ЦК КП(б)У) систематически разбирать по существу случаи бандпроявлений, делать анализ и давать политическую оценку хода борьбы с бандитизмом.

3. Обязать тт. Стоянцева и Савченко представить ЦК КП(б)У 12.VIII–1947 г. проект короткого постановления ЦК КП(б)У о ходе борьбы с бандитизмом.

4. Ввиду того, что бандитизм принимает явно уголовный характер, обязать Министерство Госбезопасности использовать для раскрытия бандпроявлений специалистов по уголовному розыску. Обязать министра Внутренних Дел УССР т. Строкача выделить для этой цели в распоряжение Министерства Госбезопасности группу квалифицированных работников уголовного розыска.

5. В целях обеспечения правильного проведения работы по восстановлению и организации колхозов в западных областях, считать необходимым посылку в каждую область двух организаторов, из которых один должен быть организатором политической работы среди крестьян, а другой – специалистом по колхозному строительству.

Обязать министра сельского хозяйства УССР т. Бутенко совместно с заведующим сельхозотделом ЦК КП(б)У т. Варшавским в течение пяти дней подобрать и представить на утверждение Секретариата ЦК КП(б)У кандидатуры этих организаторов.

6. Обязать комиссию Политбюро ЦК КП(б)У с участием т. Литвина разработать практические меры по реализации постановления ЦК КП(б)У и Совета Министров УССР в отношении интеллигенции западных областей, учтя при этом обмен мнений на заседании Политбюро ЦК КП(б)У.

7. В целях улучшения политико-воспитательной работы в вузах и школах западных областей, а также очистки их от вражеских элементов, обязать комиссию Политбюро ЦК КП(б)У направить в западные области тт. Бухало, Тычину и представителя ЦК ЛКСМУ, рассмотрев на ближайшем заседании вопрос об их практических задачах.

8. Для систематической проверки на местах хода выполнения постановления ЦК КП(б)У и Совета Министров УССР «Об улучшении политической и хозяйственной работы во

Львовской, Станиславской, Дрогобычской, Тернопольской, Ровенской, Волынской и Черновицкой областях УССР» направить в каждую область двух инспекторов, из которых один должен быть партийно-политическим работником, а второй – работником МГБ.

Обязать комиссию Политбюро ЦК КП(б)У в пятидневный срок отобрать кандидатуры инспекторов и представить на утверждение ЦК КП(б)У.

Поручить Секретариату ЦК и комиссии проинструктировать этих инспекторов перед их выездом в западные области.

Секретарь ЦК КП(б)У **Л. Каганович**

Літопис УПА. – Київ–Торонто, 2001. – Т. 3. – С. 282-284.

№ 124

ПОСТАНОВА ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У «ПРО ХІД БОРОТЬБИ З ЗАЛИШКАМИ БАНД І ПІДПІЛЛЯМ УКРАЇНСЬКО-НІМЕЦЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ У ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УРСР»

№ 141/17–з. 17 серпня 1947 р.

ЦК КП(б)У отмечает, что партийными организациями, органами МГБ УССР, при оказанной помощи Министерством Государственной Безопасности Союза ССР, за последние месяцы в западных областях УССР проведена значительная работа по разгрому и ликвидации украинско-немецкого националистического подполья и его вооруженных банд.

Наряду с этим ЦК КП(б)У отмечает, что органы МГБ СССР западных областей, обкомы и райкомы КП(б)У еще неудовлетворительно выполняют требования ЦК ВКП(б) и ЦК КП(б)У по разгрому в кратчайший срок остатков банд и подполья украинско-немецких националистов.

Органы МГБ УССР до сих пор не ликвидировали основных главарей националистического подполья, а также в ряде районов недостаточно успешно ведут работу по ликвидации бандитских групп, совершающих террористические акты против партийно-советского актива на селе, и не обеспечивают проведение мероприятий по предупреждению террористических актов и организации ответных мер по бандпроявлениям[1].

ЦК КП(б)У считает неправильным, что секретари обкомов КП(б)У и начальники УМГБ западных областей повседневно не разбирают каждое в отдельности бандпроявление и его характер, не делают подробного политического анализа состояния населенных пунктов, в которых имели место эти проявления и на основе изучения обстановки не принимают конкретных мероприятий по оздоровлению этих населенных пунктов и по укреплению в них местных органов власти и созданию актива из местного населения.

ЦК КП(б)У отмечает медлительность органов Прокуратуры и Трибунала в рассмотрении дел на бандитов, оуновцев и их пособников.

[1]З тексту був вилучений такий абзац: «ЦК КП(б)У устанавливает, что в ряде районов партийные организации и органы МГБ не учли того, что с проведением ограничений кулачества и выполнением хлебозаготовок кулаки и украинско-немецкие националисты будут активизировать свою вражескую деятельность; своевременно не приняли необходимых мер по ее пресечению и, как следствие того, в июле с. г. допустили рост бандпроявлений, особенно в Станиславской, Ровенской и Тернопольской областях».

ЦК КП(б)У считает недопустимым, что многие партийные и советские работники проявляют беспечность, благодушие, в результате чего имеются потери партийно-советского актива.

ЦК КП(б)У постановляет:

1. Обязать секретарей обкомов КП(б)У и начальников УМГБ западных областей УССР мобилизовать чекистский аппарат и партийно-советский актив на окончательную ликвидацию националистического подполья и его вооруженных бандгрупп и пресечение террористической деятельности, как этого требует постановление ЦК КП(б)У и Совета Министров от 20 июня 1947 года. При этом, обратить особое внимание на розыск и ликвидацию основных главарей, а также бандитов, непосредственно совершающих террористические акты над партийно-советским активом.

2. ЦК КП(б)У обязывает секретарей обкомов и начальников УМГБ каждый террористический акт над партийно-советским работником рассматривать, как чрезвычайное происшествие. Тщательно и всесторонне изучать населенные пункты, где имели место террористические акты. Принимать конкретные решения по оздоровлению таких населенных пунктов и ликвидации бандитских очагов, изымая кулаков-пособников, [в той] или в иной мере причастных к террористическим актам и помогающих бандитам. Одновременно принимать меры к укреплению местных органов власти и созданию вокруг них актива.

3. Принять действенные меры по предупреждению террористических актов над советско-партийным активом и обеспечить, чтобы ни один террористический акт, совершенный над партийно-советскими работниками, не остался безнаказанным для бандитов и их пособников. На раскрытие террористических актов посылать ответственных, подготовленных в чекистском отношении работников.

4. ЦК КП(б)У требует, чтобы начальники УМГБ и районных отделов МГБ, обкомы и райкомы КП(б)У усилили меры по обеспечению сохранности имущества колхозов, предупреждая бандитские налеты, террористические и диверсионные акты в отношении колхозного актива и колхозного имущества.

5. Обязать прокурора УССР тов. Руденко, прокурора войск МВД Украинского округа тов. Семашко и председателя Военного Трибунала войск МВД Украинского округа тов. Ситенко принять практические меры к быстрому рассмотрению дел на участников националистического подполья, бандгрупп и их пособников. О принятых мерах доложить ЦК КП(б)У 1 сентября т.г.

6. Запретить обкомам и райкомам КП(б)У западных областей УССР посылать работников МГБ в качестве уполномоченных по выполнению хозяйственных мероприятий.

7. ЦК КП(б)У предупреждает секретарей обкомов КП(б)У и начальников УМГБ Станиславской области (тт. Слонь и Крутова), Тернопольской (тт. Компанца и Коломийца), Ровенской (тт. Бегма и Шевченко), что они должны немедленно принять действенные меры по усилению борьбы с бандитами и обеспечить пресечение террористической деятельности украинско-немецких националистов.

8. Обязать секретарей обкомов западных областей УССР к 1 сентября т. г. представить в ЦК КП(б)У подробный отчет о выполнении настоящего постановления, представляя в последующем каждые 10 дней доклад.

* * *

ЦК КП(б)У требует от секретарей обкомов КП(б)У и начальников УМГБ повысить ответственность работников УМГБ, партийно-советских руководителей за бандпроявления в районе, в области. Лиц, проявляющих безответственность, не желающих честно и самоотверженно вести борьбу с бандами, допустивших гибель советских людей, строго наказывать.

Сергійчук В. Десять буремних літ. – К.: Дніпро, 1998. – С. 595-597.

№ 125

ПОСТАНОВА РАДИ МІНІСТРІВ УРСР І ЦК КП(б)У «ПРО ПОРЯДОК ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ ТА МАЙНА, ЯКІ ЗАЛИШАЮТЬСЯ ПІСЛЯ ВИСЕЛЕННЯ СІМЕЙ НАЦІОНАЛІСТІВ І БАНДИТІВ»

№ 149/1 26 жовтня 1947 р.

Совет Министров Украинской ССР и Центральный Комитет КП(б)У постановляют:

1. Обязать облисполкомы и обкомы КП(б)У обеспечить должный учет, охрану и правильное использование имущества, оставляемого после выселения.

2. Облисполкомам и обкомам КП(б)У выделить работников из областного и районного актива для проведения точного учета имущества.

3. Выделенные работники из областного и районного актива, в качестве представителей райисполкомов, составляют в двух экземплярах акты-описи имущества совместно с представителями: сельсовета, земельного общества и понятыми.

4. В акте-описи перечислить все имущество, оставляемое на месте, как-то: постройки, промышленные предприятия, сельхозмашины и сельхозинвентарь, скот, сельхозпродукты, предметы домашнего обихода, посевы.

5. Все имущество, указанное в акте, должно быть оценено.

6. Райисполкомы и райкомы КП(б)У при рассмотрении актов должны представить Обл-исполкому и Обкому КП(б)У свои предложения о конкретном использовании имущества.

Облисполкомы и обкомы КП(б)У, при рассмотрении актов и предложений районов, должны определить использование имущества следующим образом:

а) Все жилые здания и надворные постройки должны быть использованы для удовлетворения нужд: школ, больниц, родильных домов, детских яслей, клубов, хат-читален, размещения сельсоветов, кооперативов, колхозов и для жилья работников села, сельского актива и бедноты;

б) Промышленные предприятия: мельницы, крупорушки, маслобойки – передать колхозам, а где таковых нет – земельным обществам;

в) Сельхозмашины: сложные молотилки, двигатели, локомобили – передать МТС, конные молотилки – колхозам, а где таковых нет – земельным обществам; сеялки 13-рядные и выше – передать МТС, ниже 13-рядных – колхозам, а где таковых нет – земельным обществам. Весь остальной сельхозинвентарь, в том числе и возы, – передать колхозам, а где таковых нет – земельным обществам;

г) Весь рабочий и продуктивный скот передать колхозам, а где таковых нет – рабочий скот передать Заготживконторе Министерства сельского хозяйства УССР для реализации, а продуктивный скот – потребительской кооперации для реализации;

д) Все зернобобовые и масличные сельхозпродукты и незерновые передать потребительской кооперации для реализации по указанию Сов[ета] Мин[истров] УССР;

е) Предметы домашнего обихода передать больницам, детским домам, школам, родильным домам, яслям, кооперативным артелям и колхозам;

ж) Посевы передать колхозам, а там, где их нет – земельным обществам;

з) Земля передается колхозам, или зачисляется в государственный фонд.

7. Установить, что жилые дома, хозяйственные постройки, промышленные предприятия, сельхозинвентарь, продуктивный и рабочий скот, предметы домашнего обихода переда-

ются МТС и бюджетным организациям (школы, больницы, детские дома и т. д.) по оценочной стоимости с зачислением на их балансы; колхозам и земельным обществам по оценочной стоимости с выплатой государству в следующие сроки:

за жилые дома, хозяйственные постройки, сельхозинвентарь – в течение 5 лет;

за рабочий, продуктивный скот и птицу – в течение 3 лет.

Крестьянским хозяйствам, отселяемым с пограничной полосы, а также с земель, передаваемых военному ведомству, жилые дома и хозяйственные постройки передаются бесплатно.

Сельхозпродукты, зерно и др. передаются потребительской кооперации по заготовительным ценам и средства поступают в доход государства.

Рабочий и продуктивный скот передается Заготживконторе и потребительской кооперации по заготовительным ценам и средства от реализации поступают в доход государства.

8. Облисполкомам и Обкомам КП(б)У обеспечить охрану всего имущества до момента его реализации, для чего установить порядок, по которому представители райисполкомов по окончании составления акта-описи всего движимого и недвижимого имущества возлагают ответственность за охрану имущества на председателя колхоза при передаче колхозу, на понятых и сельсовет при оставлении в селе, передавая им под охрану имущество под расписку.

Весь скот (лошади, крупный рогатый скот, свиньи, овцы, козы и птица), кроме скота, оставляемого под охрану в колхозе, сводится сразу же после составления акта в отведенные специально дворы в районном центре, обеспечивается кормами, ветнадзором и передается под охрану и уход Заготживконторам и Райпотребсоюзам до реализации.

9. Установить, что реализация имущества должна быть проведена не позднее 10-дневного срока с момента составления акта-описи.

10. Облисполкомам и Обкомам КП(б)У выделить ответственных уполномоченных по каждому району, на которых возложить ответственность за проведение всего учета имущества и скота, за обеспечение его охраны и ухода за ним до его реализации.

11. Министру Внутренних Дел УССР тов. Строкачу обеспечить охрану оставляемого имущества и скота, для чего выделить в села комендантов по охране имущества и надзора за лицами, охраняющими имущество, а также установить охрану за скотом.

12. Для оказания практической помощи областям командировать уполномоченными Совета Министров УССР и ЦК КП(б)У товарищей:

Сахновского Г. Л. – Министра финансов УССР – во Львовскую область.

Воронова – Зам. Министра юстиции – в Дрогобычскую область.

Толкунова – Зам. Министра финансов – в Станиславскую область.

Грицай – Зам. Нач. Управления по поставкам ЮНРРА – в Ровенскую область.

Маликова С. Ф. – Зам. Министра торговли – в Тернопольскую область.

Адаменко П. И. – Зам. Министра сельского хозяйства – в Волынскую область.

Антощенко И. И. – Зам. Министра мебельной промышленности и столярных изделий – в Черновицкую область.

13. Обязать Облисполкомы и Обкомы КП(б)У представить полный отчет об учтенном имуществе и его использовании в Совет Министров УССР и ЦК КП(б)У до 5.11.1947 года.

Літопис УПА. – Київ–Торонто, 2001. – Т. 3. – С. 291-294.

№ 126

ДОПОВІДНА ЗАПИСКА «ПРО РОБОТУ ПАРТІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЛЬВІВСЬКОЇ, СТАНІСЛАВСЬКОЇ, ДРОГОБИЦЬКОЇ, ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ, РІВНЕНСЬКОЇ, ВОЛИНСЬКОЇ І ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ ПО ВИКОНАННЮ НИМИ ПОСТАНОВИ ЦК КП(б)У І РАДИ МІНІСТРІВ УРСР ВІД 20 ЧЕРВНЯ 1947 РОКУ, ЗОКРЕМА З ПИТАННЯ ЛІКВІДАЦІЇ БАНДИТИЗМУ І ПРО ХІД КОЛЕКТИВІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА»[1]

Не пізніше 4 листопада 1947 р.

Секретарю ЦК КП(б)У товарищу КАГАНОВИЧУ Л. М.

Партийные и советские организации западных областей, выполняя постановление ЦК КП(б)У и Совета Министров УССР от 20 июня 1947 года об улучшении политической и хозяйственной работы западных областей УССР, добились значительных успехов в хозяйственном и культурном строительстве, укреплении органов советской власти, в разгроме банд и подполья украинско-немецких националистов. Повысилась политическая активность масс, еще более сплотились трудящиеся западных областей вокруг партии Ленина-Сталина.

Это нашло свое наиболее яркое выражение в досрочном выполнении плана хлебозаготовок и других государственных обязательств, в успешном росте колхозов и в выполнении производственных планов III квартала промышленностью западных областей УССР. Все это создало в настоящее время новую, более благоприятную политическую обстановку.

Партийные и советские организации, войска и органы МГБ провели значительную работу по разгрому и ликвидации остатков банд и подполья украинско-немецких националистов.

За время с 20 июля по 20 октября 1947 года полностью или частично ликвидировано 367 подпольных ОУНовских организаций, 263 бандитских групп, уничтожено 750 руководителей бандитских групп и подполья. Всего за указанный период ликвидировано 10660 бандитов и членов ОУН.

Проведенные мероприятия по выселению бандитских семей основательно подорвали базу бандитов и ОУНовского подполья и коренным образом оздоровили обстановку в селах западных областей Украины. Это создало благоприятные условия для полной ликвидации остатков банд и подполья украинско-немецких националистов и дальнейшего развертывания колхозного строительства. Вместе с тем следует отметить, что требование ЦК КП(б)У и Совета Министров о ликвидации остатков банд и подполья в кратчайший срок еще не выполнено. В западных областях имеются еще остатки разгромленных банд и подпольных организаций, ликвидация которых является важнейшим делом партийных и советских организаций.

Львовский, Тернопольский, Ровенский обкомы КП(б)У за последнее время несколько ослабили свою работу, особенно контроль за работой органов МГБ.

Партийные и советские организации провели значительную массово-политическую работу на селе, в результате чего в колхозном строительстве западных областей наступил серьезный перелом, за последние три месяца количество колхозов увеличилось больше чем в два раза.

---

[1]На основі цієї доповідної записки Політбюро ЦК КП(б)У 4 листопада 1947 р. була прийнята постанова Політбюро ЦК КП(б)У «Про роботу партійних організацій Львівської, Станіславської, Дрогобицької, Тернопільської, Рівненської, Волинської і Чернівецької областей по виконання ними постанови ЦК КП(б)У і Ради Міністрів УРСР від 20 червня 1947 року, зокрема з питання ліквідації бандитизму і про хід колективізації сільського господарства».

Если на 1 июля 1947 года в западных областях УССР имелось 430 колхозов, то в настоящее время их насчитывается до 1000, которые объединяют 52076 крестьянских хозяйств.

Трудовое крестьянство на примере существующих колхозов наглядно убеждается в преимуществе колхозного хозяйства над индивидуальным – в колхозы пошли бедняки и середняки.

Состояние коллективизации по отдельным областям характеризуется следующими данными:

Области	Количество до начала Отечественной войны			Количество после окончания Отечественной войны		
	кол-хозов	% коллекти-визир[ованных] дворов	было колхозов на 1.VII.47 г.	имеется на 20.X-1947 г.	в них крестьян[ских] хозяйств на 20.X	% коллекти-визирован[ных] дворов
Львовская	296	10	53	137	5094	3,1
Станиславская	295	11,3	29	41	1888	0,8
Дрогобычская	335	10,1	20	25	857	0,5
Тернопольская	529	18,5	95	198	11807	4,7
Ровенская	471	15,9	32	94	6294	3,5
Волынская	663	25,1	57	240	14498	8,8
Черновицкая	62	2,9	117	262	11637	7,2
ИТОГО:	**2651**	**13,5**	**403**	**997**	**52076**	**4,0**

Как видно из приведенных данных, процесс коллективизации значительно усилился после выхода в свет постановления ЦК КП(б)У и Совета Министров от 20 июня 1947 года. В Волынской области в текущем году организовано 225 колхозов, в Черновицкой – 198 и Тернопольской – 126. В Устилугском районе Волынской области 74,7% крестьянских дворов коллективизировано. В Новоярычевском районе Львовской области во всех селах созданы кол-хозы.

Хуже проходит восстановление старых и организация новых колхозов в Станиславской области, где из 295 колхозов, существовавших до Отечественной войны, восстановлено 41, в Дрогобычской области из 355 восстановлено 25, в Ровенской области из 471 восстановлено 94, не произошло заметного улучшения в восстановлении колхозов и в последнее время.

В Гощанском, Клеванском, Острожском, Александрийском и Степанском районах Ровенской области до сих пор не создано ни одного колхоза. Из 810 сельсоветов только в 94 организованы колхозы.

Министерство сельского хозяйства не выполнило ряд пунктов постановления ЦК КП(б)У и Совета Министров от 20 июня 1947 года. Так, вместо 5 школ открыта только одна, из 606 специалистов на место работы прибыло 448. Также неудовлетворительно проходит завоз сельскохозяйственных машин и минеральных удобрений.

Партийные, советские и хозяйственные органы в последнее время улучшили руководство промышленностью. План выпуска валовой продукции промышленностью западных областей в III-м квартале выполнен на 104,5%. Однако, наряду с общим улучшением работы промышленности такая промышленность как мебельная 9-месячный план выполнила на 79,1%, лесная и текстильная – на 81%, промышленность стройматериалов – 85%. Строительные организации Министерства жилгражданстроя план капитальных работ выполнили на 44,8%.

Медленно проходит капитальное строительство ряда важнейших объектов г. Львова (автосборочного, велосипедного и др.).

По-серьезному не занялись промышленностью Ровенский, Станиславский и Волынский обкомы КП(б)У. Девятимесячный план промышленность этих областей не выполнила.

Обкомы, горкомы и райкомы КП(б)У улучшили лекционную пропаганду марксистско-ленинской теории среди трудящихся западных областей, расширили тематику лекций и докладов о советской идеологии, о дружбе народов СССР, о советском патриотизме, о преимуществах советского строя, о силе и жизненности колхозного строя.

В западных областях УССР в III-м квартале с. г. было прочитано 11372 лекции против 10502 лекций, прочитанных во II-м квартале с. г. Увеличилось также количество лекций, прочитанных в помощь самостоятельно изучающим марксистско-ленинскую теорию.

Партийные организации несколько улучшили политическую работу в массах, особенно в период уборки урожая, хлебозаготовок и особенно в связи с подготовкой к выборам в местные Советы депутатов трудящихся.

Вместе с тем в ряде случаев имеются и существенные недостатки в политической работе. Так, в Дрогобычской, Львовской и Ровенской областях за последнее время произошло заметное снижение количества прочитанных лекций и докладов для населения, значительно уменьшилось количество работающих агитаторов. Например, во Львовской области за последние 3 месяца распалось 300 агитколлективов. В Острожском районе Ровенской области лектор-ская группа при райкоме КП(б)У в течение 3-х месяцев не провела в селах ни одной лекции. Такое положение наблюдается и в других областях и районах.

Также еще слабо проводится политическая и воспитательная работа среди молодежи. Не выполнено постановление ЦК КП(б)У о создании во всех селах и МТС комсомольских организаций. В некоторых районах наблюдается даже снижение темпа роста комсомольских организаций. В III-м квартале с. г. принято в ряды комсомола по западным областям 7493 человека, тогда как во II-м квартале было принято 9345, что свидетельствует о слабой организационной и воспитательной работе среди несоюзной молодежи.

Руководство культурно-просветительными учреждениями со стороны партийных и советских организаций заметно улучшилось, но подготовка этих учреждений к зиме проходит еще неудовлетворительно. Из 5442 клубов и библиотек отремонтировано – 3604, 70% библиотек и изб-читален топливом не обеспечены. Кинообслуживание населения западных областей во многих случаях проходит неудовлетворительно. Например, в августе с. г. не были обслужены кинокартинами в Ровенской области 238 сельсоветов, в Тернопольской – 329, Волынской – 302 и Дрогобычской – 419.

Внутрипартийная работа во многих партийных организациях значительно улучшилась, более регулярно проводятся партийные собрания, на которых ставятся актуальные вопросы, а также повысилась авангардная роль коммунистов на производстве. В селах создано 164 первичных партийных организаций, 66 партийно-кандидатских групп и 10 партийно-комсомольских групп. А всего после постановления ЦК и Совета Министров в западных областях вновь создано 251 первичную парторганизацию, 32 кандидатские группы и увеличилось количество коммунистов на 2729 человек.

Выполняя постановление ЦК КП(б)У и Совета Министров УССР, в западные области направлено значительное количество партийных, советских, хозяйственных и комсомольских работников. В частности на партийную работу послано 590 человек, из них секретарями райкомов КП(б)У – 25, зав. отделами пропаганды и агитации 15, пропагандистов – 38, на

комсомольскую работу – 716, на хозяйственную – 85 человек, в органы МГБ и МВД – 153 человека, органы суда и прокуратуры – 70 чел.

Обкомами КП(б)У из областных центров и городов послано 1511 человек на работу в районы, из них: на партийную – 508 человек, советскую и хозяйственную – 289, в органы МВД и МГБ, суда и прокуратуры – 66. Непосредственно в села направлено 1122 коммуниста, в том числе председателями сельских Советов – 162, председателями колхозов – 38, зав. сельскими клубами и избами-читальнями – 136 и т. д.

Как серьезный недостаток в работе с кадрами остается то, что многие обкомы западных областей еще слабо занимаются выращиванием и выдвижением кадров из местного населения. На 1 октября с. г. на должностях, входящих в номенклатуру обкомов КП(б)У, работает всего 1536 человек, или 12,1%, прирост за 1947 год очень незначительный.

Партийные и советские организации еще не добились строгого соблюдения советских законов на местах. До сих пор имеют место нарушения советских законов со стороны партийных и советских работников. Так, во Львовской области за 1947 год было 191 нарушение, в Дрогобычской – 121 и Черновицкой – 73.

Подводя некоторые итоги, следует сказать, что постановление ЦК КП(б)У и Совета Министров от 20 июня 1947 года по западным областям, еще не будучи полностью осуществленным, уже теперь дало свои положительные результаты в деле подъема всей политической и хозяйственной работы в западных областях УССР.

Эти результаты, безусловно, будут увеличиваться* , по мере устранения серьезных недостатков, которые еще имеются в работе по выполнению этого постановления.

Практические мероприятия по улучшению работы изложены в представленном проекте постановления.

Зам. начальника Управления
по проверке парторганов ЦК КП(б)У **Стоянцев**

Літопис УПА. – Київ–Торонто, 2001. – Т. 3. – С. 296-300.

№ 127

Министру государственной безопасности УССР
генерал-лейтенанту тов. САВЧЕНКО

Совершенно секретно

ДОКЛАДНАЯ ЗАПИСКА
об использовании специальных агентурно-боевых групп по ликвидации подполья ОУН и его вооруженных банд в западных областях Украинской ССР

УМГБ Черновицкой области по агентурным данным было установлено, что в селе Товтры Заставнянского района Черновицкой области действует и укрывается кущевой «Провод» ОУН, руководителем которого является «Марко», он же «Карпо» и его заместитель «Гамалия».

Принимаемые меры по розыску и ликвидации «Марко» и «Гамалия» не дали положительных результатов.

* У тексті: увенчиваться.

В процессе изучения добытых материалов стало известно, что агенты-боевики УМГБ «Самсвой» и «Орех», ранее являвшиеся участниками ояновского подполья, знают каналы связи «Марко» и связного последнего по кличке «Данило», проживающего на нелегальном положении в с. Товтры.

Располагая этими данными, УМГБ Черновицкой области была намечена и осуществлена комбинация по розыску и ликвидации «Марко» и «Гамалия» агентами-боевиками «Сам-свой» и «Орех».

Комбинацией предусматривалось спарить агентов-боевиков «Самсвой» и «Орех», составить письмо от имени прибывшего из Тернопольськой области ояновца «Яремы», в котором агенты-боевики высказывали просьбу встретиться с «Марко». Это письмо намечалось направить «Марко» через его связного «Данило». В ходе практического осуществления комбинации УМГБ были спарены агенты-боевики «Самсвой» и «Орех», после чего тщательно проинструктированы о содержании задания, вооружены и направлены в село Товтры. Агентам-боевикам «Самсвой» и «Орех» было вручено изготовленное письмо на имя «Марко».

Прибыв в село Товтры Заставнянского района, агенты-боевики «Самсвой» и «Орех» на квартире местного жителя Тодорюка встретились со связным «Марко» – «Черешней». После продолжительной беседы «Черешня» согласился направить «Марко» письмо и заявил, что он через три дня ответит о решении «Марко».

Согласно обусловленности, в назначенное время агенты-боевики «Самсвой» и «Орех» встретились с «Черешней». Последний ответил, что он связался с «Марко», вручил ему письмо и «Марко» изъявил желание встретиться с «Самсвой» и «Орехом».

Через два дня агенты-боевики «Самсвой» и «Орех» в сопровождении связного ОУН «Черешни» прибыли в лес и там встретились с «Марко» и «Гамалией».

В процессе беседы «Марко» предложил агенту-боевику «Самсвой» отдать ему оружие и следовать с ним к руководителю «Провода» ОУН для выяснения положения в ОУН и с какой целью они связались с «Марко».

Видя, что живыми «Марко» и «Гамалия» захватить нельзя, агент-боевик «Орех», использовав удачный момент, выстрелами из автомата убил руководителя кущевого «Провода» ОУН «Марко» и его заместителя «Гамалия».

У убитых изъято: автоматов – 2, пистолетов – 1, гранат – 2, пишущую машинку, бинокль и ояновскую переписку.

Чтобы зашифровать агентов-боевиков после ликвидации «Марко» и «Гамалия», оперативной группой УМГБ была проведена инсценированная операция с целью «захвата» агентов-боевиков под видом бандитов.

Заместитель начальника управления 2-Н МГБ УССР
подполковник **Пастельняк**

Зам. начальника секретариата МГБ УССР
капитан **Павленко**

30.XI.1947 г.

г. Киев

Черешнюк М.М. Сповідь на світанку. – Чернівці: Золоті литаври, 2005. – С. 407-409.

№ 128

ОПИС БОЙОВОЇ ОПЕРАЦІЇ ПІДРОЗДІЛУ ВІЙСЬК МДБ ПО ЛІКВІДАЦІЇ РАЙОННИХ ПРОВІДНИКІВ ОУН У СЕЛІ СТАРО-МАМАЇВЦІ КІЦМАНСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Після 8 березня 1948 року
Совершенно секретно
Экз. №….

ОПИСАНИЕ

боевой операции группой пулеметного взвода 3 сб 331 сп под командой зам. командира батальона, капитана Ковш по ликвидации Садагурского районного проводника ОУН «Юрася», Кицманского районного проводника «Остапа» и кустового проводника «Борца» в с. Старо-Мамаевцы Кицманского района Черновицкой области 8.03.1948 года.

I. ОБСТАНОВКА.

По данным Черновицкого облуправления МГБ, командиру 3 сб майору Гамулину 8.03.48 года стало известно, что в с. Старо-Мамаевцы (5610) у одного местного жителя в сарае скрываются районный проводник Садагурского района «Юрась», райпроводник Кицманского ра-йона «Остап» и кустовой проводник Кицманского района «Борец» с личным охранником бандитом «Мироном».

Под руководством указанных главарей в течение 1947 и 1948 гг. было совершено ряд бандпроявлений, кроме того последние проводили и проводят контрреволюционную агитацию среди местного населения, направленную на срыв проводимых мероприятий партии и правительства на селе.

Местное население в районе проведения операции в большинстве своем к органам советской власти относится лояльно, но имеются в указанных селах бандпособники, которые помогают бандитам в снабжении их продуктами питания, одеждой и информируют их о появлении в районах наших служебных нарядов.

Местность проведения операции – холмистая с наличием отдельных построек, что способствует легкому укрытию и уходу бандитов от войсковых групп.

II. ПЛАН ОПЕРАЦИИ.

Командир 3/331 сп решил создать оперативно-войсковую группу, которую выбросить к объекту операции в с. Старо-Мамаевцы на автомашине для того, чтобы операцию провести в светлое время.

Для проведения операции создать группу в количестве 15 человек пулеметного взвода под командой зам. командира батальона капитана Ковш и оперативным руководством зам. начальника УМГБ по Черновицкой области майора Глущенко.

Начало операции в 13.00 8.03.48 г. Конец в 18.00 8.03.48 г.

Вооружение: табельное, боеприпасов 1 б/к., группу обеспечить щупами из расчета один щуп на два человека.

Сигналы опознавания и связи на первую декаду марта 1948 года. Связь со штабом батальона – по телефону и автотранспортом.

III. ХОД БОЕВЫХ ДЕЙСТВИЙ.

В 14.00 8.03.48 года группа под командой капитана Ковш на автомашине прибыла к указанному дому и начала его блокировку. В этот момент из сарая дома бандиты открыли по группе автоматный огонь, одновременно начали забрасывать гранатами, под прикрытием огня и разрыва гранат бандиты пытались прорваться через оцепление, но встретив сильный огонь групп залегли за надворными постройками и оказали упорное огневое сопротивление.

Видя невозможность взять бандитов живыми, капитан Ковш приказал составу блокирующих групп открыть ответный огонь по бандитам, в результате которого 3 бандита сразу были убиты, а 4-й, пытавшись вторично прорваться через оцепление, был тяжело ранен и захвачен.

IV. РЕЗУЛЬТАТЫ БОЕВЫХ ДЕЙСТВИЙ.

В результате операции убито 3 бандита, один бандит захвачен.

1. Районный проводник Садагурского района, по кличке «Юрась».
2. Кустовой проводник Кицманского района, по кличке «Борец».
3. Личный охранник кустового проводника «Борца» бандит «Мирон».

Четвертый ранен и захвачен – районный проводник Кицманского района, по кличке «Остап».

Трофеи: автоматов – 3, винтовок – 1, пистолетов – 3, маузер – 1, гранат – 2, патронов разных – 150 штук.

Группа своих потерь не имела.

При ликвидации бандитов отличились:

1. Зам. командира батальона капитан Ковш Степан Петрович.
2. Зам. командира отделения мл. сержант Алексеев Дмитрий Михайлович.
3. Ефрейтор Бондаренко Павел Федорович.
4. Рядовые: Романихин Николай Павлович, Черепанов Александр Александрович.

ВЫВОДЫ КОМАНДИРА ПОЛКА.

Успешной ликвидации бандитов способствовало: 1. Правильная организация и руководство операцией со стороны зам. командира батальона капитана Ковш.

Оригінал. Машинопис.
Сергійчук В. Український здвиг: Прикарпаття. 1939-1955. – К.: Українська Видавнича Спілка, 2005. – С. 590-592.

№ 129

ПОСТАНОВА ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У «ПРО ВВЕДЕННЯ ДІЛЬНИЧНИХ УПОВНОВАЖЕНИХ МІЛІЦІЇ У КОЖНІЙ СІЛЬРАДІ ЗАХІДНИХ І ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ»

№ 1/3 2 лютого 1949 р.

Партийные организации западных областей Украинской ССР и органы Министерства Внутренних Дел, выполняя постановление ЦК КП(б)У № 166/86 от 1 июня 1948 года, создали из местного населения группы охраны общественного порядка. Эти группы, возглавля-емые участковыми уполномоченными милиции, несут охрану государственного и колхозного имущества, жизни колхозников и трудящегося крестьянства от посягательств бандитов и принимают активное участие в ликвидации остатков банд украинско-немецких националистов.

В целях дальнейшего укрепления работы групп по охране общественного порядка и обеспе-чения повседневного руководства ими, ЦК КП(б)У постановляет:

1. Установить постоянные пункты участковых уполномоченных милиции в каждом сельсовете Волынской, Дрогобычской, Львовской, Ровенской, Станиславской, Черновицкой, Тернопольской и Закарпатской областей УССР.

2. Обязать Министерство Внутренних Дел УССР (тов. Строкача), обкомы и райкомы КП(б)У западных областей к 15 марта с. г. провести отбор для назначения на дополнительно введенные должности участковых уполномоченных милиции (по областям, согласно приложению № 1).

Для работы участковыми уполномоченными направлять коммунистов, комсомольцев и беспартийных, преданных советской власти местных жителей, способных обеспечить руководство практической деятельностью групп охраны общественного порядка и отвечающих требованиям службы в органах милиции.

3. Обязать обкомы, райкомы КП(б)У и Министерство Внутренних Дел УССР (тов. Строкач) усилить партийно-политическую и воспитательную работу среди участковых уполномоченных милиции, обратив особое внимание на воспитание большевистской бдительности, честности и решительности в борьбе с остатками банд украинско-немецких националистов и другим уголовно-преступным элементом.

4. Министерству Внутренних Дел УССР (т. Строкач) со вновь принятыми на работу участковыми уполномоченными милиции провести двухнедельные сборы по специально разработанной программе.

5. Обкомам и райкомам КП(б)У пересмотреть персональный состав политруков групп охраны общественного порядка и не позже 1 марта с. г. утвердить их на заседаниях бюро РК КП(б)У. Улучшить среди личного состава групп политико-воспитательную работу, с тем, чтобы повысить их боеспособность в борьбе с остатками банд украинско-немецких националистов, уголовно-преступным элементом и расхитителями социалистической собственности.

6. Совету Министров УССР и исполкомам областных Советов депутатов трудящихся западных областей:

а) выделить для всех участковых уполномоченных милиции сельской местности жилые помещения, подсобные хозяйственные постройки и приусадебные участки земли;

б) в каждом сельсовете предоставить служебную комнату для постоянной работы участкового уполномоченного милиции;

в) оказать помощь участковым уполномоченным в приобретении коров;

г) разрешить Министерству Внутренних Дел УССР произвести закупку в западных областях УССР для участковых уполномоченных милиции лошадей (по областям, согласно приложению № 2).

Введение должности участкового уполномоченного в каждом сельсовете, усиление работы с группами охраны общественного порядка и поднятие их боеспособности должно обеспечить дальнейшее укрепление общественного порядка в селах, закрытие доступа бандитов на территорию сел и колхозов, еще большую активизацию и участие колхозников и трудящегося крестьянства в деле окончательной ликвидации остатков банд украинско-немецких националистов и укрепление охраны сел, государственной и колхозной собственности.

Министерству Внутренних Дел УССР (т. Строкач), обкомам КП(б)У западных областей к 1 апреля с. г. доложить ЦК КП(б)У о выполнении настоящего постановления.

Додаток № 1

Наименование области	Количество лиц, подлежащих отбору на должности участковых уполномоченных милиции
Волынская	522
Дрогобычская	392
Закарпатская	330
Львовская	410
Ровенская	516
Станиславская	330
Тернопольская	641
Черновицкая	190

Додаток № 2

Наименование области	Закупить лошадей
Волынская	724
Дрогобычская	524
Закарпатская	423
Львовская	582
Ровенская	666
Станиславская	618
Тернопольская	782
Черновицкая	270

Черешнюк М.М. Сповідь на світанку. – Чернівці: Золоті литаври, 2005. – С. 353-355.

№ 130

ДОПОВІДНА ЗАПИСКА ВІЙСЬКОВОГО ПРОКУРОРА ВІЙСЬК МВД УКРАЇНСЬКОГО ОКРУГУ Г. КОШАРСЬКОГО «ПРО ФАКТИ БРУТАЛЬНОГО ПОРУШЕННЯ РАДЯНСЬКОЇ ЗАКОННОСТІ У ДІЯЛЬНОСТІ Т. ЗВ. СПЕЦГРУП МГБ»

№ 4/001345 15 лютого 1949 р.

Министерством Госбезопасности Украинской ССР и его Управлениями в западных областях Украины, в целях выявления вражеского, украинско-националистического подполья, широко применяются т. н. спецгруппы, действующие под видом бандитов «УПА».

Этот весьма острый метод оперативной работы, если бы он применялся умно, по-настоящему конспиративно и чекистски подготовленными людьми, несомненно, способствовал бы скорейшему выкорчевыванию остатков бандитского подполья.

Однако, как показывают факты, грубо-провокационная и не умная работа ряда спецгрупп и допускаемые их участниками произвол и насилия над местным населением, не только не облегчают борьбу с бандитизмом, но наоборот, усложняют ее, подрывают авторитет советской законности и бесспорно наносят вред делу социалистического строительства в западных областях Украины.

Например:

1. В марте 1948 года спецгруппа, возглавляемая агентом МГБ «Крылатым», дважды посещала дом жителя с. Грицки Дубровицкого* р-на Ровенской области Паламарчука Гордея Сергеевича, 62 лет, и, выдавая себя за бандитов «УПА», жестоко истязала Паламарчука Г. С. и его дочерей Паламарчук А. Г. и Паламарчук З. Г., обвиняя их в том, что, якобы, они «выдавали органам МГБ украинских людей».

«Крылатый» и участники его группы подвергли пыткам Паламарчук А. Г. и Паламарчук З. Г., подвешивали, вливали им в нос воду и, тяжко избивая, заставили Паламарчук З. Г. и Паламарчук А. Г. дать показания, что они с органами МГБ связаны не были, а наоборот, были связаны с участниками украинского националистического подполья.

---

* У тексті: Дубовицкого.

Участники спецбоевки предупредили членов семьи Паламарчука о том, что если они посмеют заявить органам Советской власти о посещении их дома бандитами, то над ними будет учинена расправа.

На основании полученных таким провокационным путем «материалов», 18 июля 1948 года Дубровицким РО МГБ Паламарчук З. Г. и Паламарчук А. Г. были арестованы, причем, как заявили арестованные, сотрудники райотдела МГБ, во время допросов, их так же избивали, заставляли продолжительное время стоять на ногах и требовали, чтобы они дали показания о связи с бандитами.

В результате вмешательства Военной Прокуратуры провокационный характер обвинения Паламарчук З. Г. и Паламарчук А. Г. был установлен и постановлением УМГБ от 24 сентября 1948 г. дело по обвинению указанных лиц было прекращено.

2. В ночь на 22 июля 1948 г. спецгруппой МГБ из с. Подвысоцкое Козинского р-на Ровенской области был уведен в лес местный житель Котловский Федор Леонтьевич, которого участники спецгруппы подвергали пыткам, обвиняя его в том, что у него в доме часто останавливаются работники из числа совпартактива и в том, что, якобы, он выдавал органам советской власти бандитов.

Эти провокационные действия преследовали цель, путем истязаний и угрозы лишения жизни, заставить Котловского дать показания, что он является врагом советской власти.

В результате истязаний Котловский находился на излечении в больнице с 27 июля по 27 августа 1948 г.

По заключению больницы Котловскому Ф. Л. были нанесены тяжелые телесные повреждения с явлениями сотрясения мозга и омертвлением мягких тканей тела.

3. В ночь на 22 июля 1948 г., той же спецгруппой, был уведен в лес житель с. Ридкив Михальчук С. В. – инвалид Отечественной войны.

В лесу Михальчук был подвергнут допросу, во время которого его связывали, подвешивали и тяжко избивали, добиваясь таким путем показаний о связи с бандитами.

Продержав Михальчука в течение 2 суток в лесу, участники спецгруппы его отпустили, причем в результате избиений он в течение 7 дней находился на стационарном излечении в больнице.

4. В ночь на 23 июля 1948 г. этой же спецгруппой из с. Подвысоцкое была уведена в лес гр-ка Репницкая Нина Яковлевна, рожд[ения] 1931 г.

В лесу Репницкая была подвергнута пыткам.

Допрашивая Репницкую, участники спецгруппы тяжко ее избивали, подвешивали вверх ногами, вводили в половой орган палку, а затем поочередно изнасиловали.

В беспомощном состоянии Репницкая была брошена в лесу, где ее нашел муж и доставил в больницу, в которой Репницкая находилась продолжительное время на излечении.

Из приведенных выше примеров видно, что действия т. н. спецгрупп МГБ носят ярко выраженный бандитский, антисоветский характер и, разумеется, не могут быть оправданы никакими оперативными соображениями.

Не располагая достаточными материалами, т. н. спецгруппы МГБ действуют вслепую, в результате чего жертвой их произвола часто являются лица, не причастные к украинско-бандитскому националистическому подполью.

Наряду с этим следует указать, что этот метод работы органов МГБ хорошо известен «ОУН»овскому подполью, которое о нем предупреждало и предупреждает своих участников. В частности, об этом свидетельствует акт обнаружения у убитого бандита «Гонты» полного отчета о провокационных действиях спецгруппы МГБ в отношении гр-на Котловского.

Не являются также секретом подобные «оперативные комбинации» и для тех лиц, над которыми участники спецгрупп чинили насилия, например: в августе 1948 года Военной Прокуратурой было прекращено дело арестованных Львовским областным Управлением МГБ Стоцкого Степана Петровича и Дмитрук Екатерины Григорьевны.

Указанные лица в сентябре 1947 года были незаконно арестованы и поскольку никаких материалов об их антисоветской деятельности не было, они были пропущены через спецбоевку МГБ, где в результате применения незаконных методов допроса, вынуждены были оговорить себя.

Насколько жестокими были пытки, которым подвергались указанные выше граждане, свидетельствует тот факт, что Стоцкий с 22 сентября 1947 года по январь 1948 года находился на излечении в Лопатинской больнице и в стационаре внутренней тюрьмы УМГБ по поводу глубоких и обширных язв, образовавшихся в результате физического воздействия на мягкие ткани тела.

В процессе следствия выяснилось, что Стоцкому стало известно, что его избивали не бандиты, а лица, имеющие отношение к органам МГБ.

В связи с отсутствием материалов для предания суду, Стоцкий и Дмитрук, почти спустя год после их ареста, из-под стражи были освобождены.

В апреле 1948 года Львовским Облуправлением МГБ была освобождена из-под стражи Зацерковная Мария, рожд[ения] 1927 года, арестованная Заболотецким РО МГБ Львовской области.

В процессе расследования дела было установлено, что Зацерковная была пропущена через спецбоевку, где будучи избитой и под угрозой повешения, вынуждена была оговорить себя, что состоит в «ОУН» и является станичной.

10 октября 1948 года Здолбуновским райотделом МГБ Ровенской области был арестован за пособничество бандитам житель хутора Загребля Здолбуновского района Дембицкий Петр Устинович.

Дембицкий обвинялся в том, что по заданию бандитов «ОУН» собирал для них зерно.

Расследованием установлено, что в сентябре 1948 года к нему в дом явились вооруженные бандиты и требовали, чтобы он среди жителей хутора собрал для них 30 центнеров хлеба. Боясь репрессии за невыполнение этих требований, Дембицкий обратился к некоторым жителям хутора с просьбой собрать зерно, но в этом ему граждане отказали.

Спустя несколько дней к Дембицкому вновь явилось несколько человек вооруженных и дав ему времени один час, приказали собрать у жителей хутора зерно и доставить в указанное место.

Боясь неизвестных, Дембицкий запряг свою лошадь, погрузил на повозку 3 мешка лично ему принадлежащего зерна и повез это зерно в указанное неизвестными место. Однако, неизвестные, как оказалось, участники спецгруппы МГБ, доставили Дембицкого в райотдел МГБ, где был составлен акт о задержании Дембицкого с поличным.

После ареста Дембицкого в Военную Прокуратуру явилась его жена, которая среди посетителей вела разговоры о том, что под видом бандитов действовали сотрудники МГБ, запугавшие и спровоцировавшие ее мужа.

Подобные факты из деятельности спецгрупп МГБ, к сожалению, далеко не единичны и как показывает следственная практика, если в отдельных случаях спецгруппам, путем насилия и запугивания все же удается получить «признательные показания» от отдельных лиц о связи их с бандитским подпольем, то добросовестное и проведенное в соответствии с требованиями закона расследование, неизбежно вскрывает провокационную природу этих «признательных показаний», а освобождение из тюрьмы арестованных по материалам спецгрупп влечет за собой дискредитацию советской законности, органов МГБ и возможность использования каждого такого случая во вражеских, антисоветских целях украинскими националистами.

Выступая в роли бандитов «УПА», участники спецбоевок МГБ занимаются антисоветской пропагандой и агитацией.

Однако, серьезная опасность подобной деятельности заключается не только в этом.

Выступая в роли украинских националистов, участники спецбоевок идут дальше по линии искусственного, провокационного создания антисоветского националистического под-полья.

Как показало расследование, проведенное Управлением Охраны МГБ Ковельской ж. д. по делу Ногачевского Ф. И. и других, спецгруппа Ровенского Областного Управления МГБ в составе «Степового», «Верхового» и других, действуя провокационным путем, проводила среди граждан Козинского района Ровенской области антисоветскую агитацию, обрабатывала граждан в националистическом духе, создала из местного населения антисоветскую националистическую группу в составе 9 человек, через которую проводила сбор денежных средств и продуктов питания, якобы, для нужд «УПА».

Не говоря уже о том, что подобная «деятельность», которую кое-кто пытается оправдать соображениями оперативного характера, прямо направлена против мероприятий партии и правительства, проводимых в западных областях Украины. Кто может поручиться за то, что «обработанные» таким провокационным путем лица, не уйдут из-под контроля органов МГБ и не совершат террористический акт, диверсию или иное злодеяние.

Ведь имеют же место факты, когда в результате беспечности и притупления бдительности со стороны отдельных работников МГБ, даже агентура МГБ выходила из-под контроля органов государственной безопасности и занималась антисоветской деятельностью.

Например, в ночь на 13 сентября 1948 года в с. Ставки Ровенского района Ровенской области участниками антисоветской националистической организации был разоружен боец самоохраны Ковалишин и совершен террористический акт над жительницей с. Ставки Кучинец Лидией Фадеевной, являвшейся секретным сотрудником органов МГБ.

Как установлено предварительным и судебным следствием, организаторами данной националистической группы и инициаторами убийства г-ки Кучинец Л. Ф. являлись секретные сотрудники Ровенского РО МГБ Парфенюк Н. В. и Грицай С. И., которые в результате преступного делячества и притупления бдительности со стороны начальника РО МГБ майора Егорова к уголовной ответственности привлечены не были.

Получив данные о причастности Парфенюка и Грицай к националистической организации, разоружению бойца группы самоохраны и убийству гр-ки Кучинец Л., нач[альни]к РО МГБ майор Егоров вызвал Парфенюка и Грицай в РО МГБ и, установив в беседе с ними, что они являются организаторами и участниками перечисленных выше преступлений, тем не менее не арестовал их, а по «оперативным соображениям» отпустил. Воспользовавшись этим, Парфенюк и Грицай, предупредив о возможных арестах других участников террористической группы, скрылись.

Участники спецбоевок МГБ совершают ограбления местных граждан. По сообщению Козинского райпрокурора Ровенской области в июле 1948 года на территории района ими были ограблены граждане Швейда Иосиф, Грабовский Иван и другие. Подобные факты имели место и в других областях и районах.

Эти грабежи, как и другие нарушения советской законности, оправдываются также оперативными соображениями и не только рядовыми работниками МГБ, но и самим Министром тов. Савченко, который в беседе со мной заявил:

«Нельзя боевки посылать в лес с консервами. Их сразу же расшифруют».

Таким образом, грабежи местного населения спецбоевками рассматриваются, как неизбежное зло, и политические последствия подобных эксцессов явно недооцениваются.

Насилия и грабежи, даже самый факт появления в населенном пункте спецбоевок, действующих под видом банды, как и любое бандитское проявление, действует на жителей устрашающе и несомненно мешает делу социалистического строительства в западных областях УССР, создает у некоторой части населения ложное мнение о том, что бандитское подполье еще сильно, что его следует бояться и т. п.

«ОУН»овские бандиты терроризуют граждан, желающих вступить в колхозы, но если в селе появляется не «ОУН»овская банда, а действующая под видом банды спецбоевка, от этого положение не меняется. В этом отношении характерен следующий случай:

23 сентября 1948 года в Каменец-Подольский горотдел МГБ колхозники с. Завалье по телефону сообщили, что в селе появилась вооруженная банда, в составе 12 человек, которая подошла к кооперативу и колхозному амбару, проверила замки, а затем проследовала в направлении с. Слободка-Рихтецкая.

Фактически это была не «ОУН»овская банда, а спецбоевка Тернопольского областного Управления МГБ. Характерно, что эту спецбоевку приняли за банду не только колхозники, но и работники Каменец-Подольского горотдела МГБ, откуда для ликвидации «банды» на грузовой автомашине была направлена группа сотрудников и офицеров Каменец-Подольского военного училища МВД.

Эта «операция» закончилась тем, что, в результате аварии автомашины, были убиты офицеры – ст. лейтенант Харченко И. П. и лейтенант Кирпачев В. М., а 16 офицеров и шофер – солдат Кондрацкий получили телесные повреждения.

Примеры из деятельности спецгрупп, повлекшие преступные результаты, можно было бы продолжить, но материалы, которыми располагает Военная Прокуратура, конечно, не исчерпывают всех случаев нарушения советской законности, допускаемых спецгруппами. Факты, о которых я докладываю Вам, были вскрыты в процессе расследования конкретных следственных дел, однако, не каждый случай нарушения советской законности находит свое отражение в следственных делах и расследуется. Мне кажется, что большинство фактов именно не расследуются.

Больше того, если Военная Прокуратура и ставит перед МГБ УССР вопросы о наказании преступников, грубо попирающих советские законы, то со стороны МГБ УССР это не находит должного и быстрого реагирования: выискиваются не столько доказательства преступной деятельности лиц, грубо нарушивших закон, сколько различные поводы для того, чтобы «опровергнуть» факты, сообщенные Военной Прокуратурой и заволокитить расследование.

Например, о фактах грубейшего нарушения законности спецбоевками УМГБ Ровенской области Военная Прокуратура сообщила в МГБ УССР еще в начале октября 1948 года, но тем не менее, преступники были арестованы только в феврале с. г., причем, до ареста их начальник Управления МГБ по Ровенской области тов. Шевченко пытался «опровергнуть» факты, вскрытые Военной Прокуратурой и убедить Секретаря Ровенского обкома КП(б)У тов. Бегму, что эти факты, якобы, расследовались и не нашли подтверждения.

* * *

Органы МГБ, под руководством партии, проводят огромную работу во выкорчевывании остатков украинско-националистического, бандитского подполья, в борьбе с которым хороши все средства и нужны хитрость и изворотливость.

Но, несмотря на сложность обстановки и коварность врага, недопустимы нарушения партийных и советских законов, недопустимы нарушения постановления СНК СССР и ЦК ВКП(б) от 17 ноября 1948 года и постановления ЦК КП(б)У от 23 января 1948 года, на что Вы, Никита Сергеевич, неоднократно указывали.

Поэтому, как коммунист, для которого партийные решения являются незыблемым законом жизни, я считаю своим долгом о приведенных выше фактах доложить Вам.

Военный прокурор войск МВД Украинского округа
полковник юстиции **Кошарский**

Сергійчук В. Десять буремних літ. – К.: Дніпро, 1998. – С. 699-706.

№ 131

ПОСТАНОВА ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У «ПРО ДОПОВІДНУ ЗАПИСКУ ВІЙСЬКОВОГО ПРОКУРОРА ВІЙСЬК МВД УКРАЇНСЬКОГО ОКРУГУ ПРО ФАКТИ БРУТАЛЬНОГО ПОРУШЕННЯ РАДЯНСЬКОЇ ЗАКОННОСТІ У ДІЯЛЬНОСТІ Т. ЗВ. СПЕЦГРУП МГБ»

№ 3/72 22 лютого 1949 р.

Рассмотрев докладную записку военного прокурора войск МВД Украинского округа тов. Кошарского о фактах грубого нарушения советской законности т. н. спецгруппами МГБ, ЦК КП(б)У постановляет:

1. Обязать Министра Государственной Безопасности УССР т. Савченко и Военного прокурора войск МВД Украинского округа т. Кошарского тщательно расследовать все факты грубого нарушения советской законности и виновных, допустивших их, строго наказать.

Вместе с этим установить такой порядок, при котором исключались какие бы то ни было случаи нарушения советской законности.

2. Обязать тт. Савченко и Кошарского 1 апреля с. г. доложить ЦК КП(б)У о выполнении настоящего постановления.

Сергійчук В. Десять буремних літ. – К.: Дніпро, 1998. – С. 707.

№ 132

ДОПОВІДНА ЗАПИСКА ЗАВІДУЮЧОГО АДМІНІСТРАТИВНИМ ВІДДІЛОМ ЦК КП(б)У Г. ДРОЗДОВА «ПРО ПРОВЕДЕННЯ ВІДКРИТИХ СУДОВИХ ПРОЦЕСІВ У ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ РСР НАД ОКРЕМИМИ УЧАСНИКАМИ БАНДИТСЬКО-ТЕРОРИСТИЧНИХ ГРУП»

Не пізніше 5 вересня 1949 р.

Секретарю ЦК КП(б)У товарищу ХРУЩЕВУ Н. С.

Проведенный в Белобожницком районе Тернопольской области открытый судебный процесс над участниками бандитско-террористической группы оуновского подполья оказал положительное влияние на местное население в деле борьбы с украинско-буржуазными националистами.

В целях дальнейшей работы по разоблачению остатков оуновского подполья, показа населению его предательской деятельности и мобилизации населения на активную борьбу с украинско-буржуазными националистами целесообразно и впредь по отдельным делам практиковать проведение открытых судебных процессов в западных областях Украинской ССР.

В связи с этим необходимо установить следующие требования к подготовке и проведению открытых судебных процессов над отдельными участниками бандитско-террористических групп:

Учитывая, что успех открытого судебного процесса во многом будет зависеть от полноты следствия и доказательств по делу, а также от подготовительной работы к процессу, необходимо, чтобы вопрос об открытых судебных процессах в каждом отдельном случае решали обкомы КП(б)У по докладам военных прокуроров войск МВД и начальников областных Управлений МГБ или МВД.

Исходя из того, что Трибунал войск МВД Львовского округа укомплектован из более квалифицированных судебных работников, чем трибуналы областей, целесообразно, чтобы Трибунал округа дела, подлежащие к слушанию в открытых судебных заседаниях, принимал к своему производству. Председатель Военного Трибунала войск МВД округа привлекает к рассмотрению дел наиболее подготовленных судей из состава трибуналов войск МВД областей.

В случае несогласия Трибунала округа по тем или иным обстоятельствам слушать дело в открытом судебном заседании, председатель Трибунала округа ставит об этом в известность ЦК КП(б)У.

Открытые судебные процессы над отдельными участниками бандитско-террористических групп проводятся на украинском языке.

В состав выездных сессий Трибунала и прокуроров, участвующих в судебных заседаниях в качестве государственных обвинителей, выделяются наиболее квалифицированные и владеющие украинским языком работники.

В каждом отдельном случае обкомы КП(б)У информируют ЦК КП(б)У:

а) о готовности к проведению открытого судебного процесса (месте и времени проведения, составе суда, защиты и обвинения, охране порядка и т. п.) не позже 5 дней до его проведения.

б) об итогах проведенного процесса не позже 5 дней после окончания процесса.

Следует также обратить внимание обкомов партии на необходимость проведения среди населения широкой массово-разъяснительной работы по разоблачению украинско-буржуазных националистов, используя материалы проводимых открытых судебных процессов.

Проект постановления ЦК КП(б)У прилагается[1].

Зав. Административным отделом ЦК КП(б)У Г. Дроздов

Літопис УПА. – Київ–Торонто, 2001. – Т. 3. – С. 375-376.

№ 133

ПОСТАНОВА ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У «ПРО ПРОВЕДЕННЯ ВІДКРИТИХ СУДОВИХ ПРОЦЕСІВ У ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ РСР НАД ОКРЕМИМИ УЧАСНИКАМИ БАНДИТСЬКО-ТЕРОРИСТИЧНИХ ГРУП»

№ 14/6 5 вересня 1949 р.

Проведенный в Белобожницком районе Тернопольской области открытый судебный процесс над группой участников бандитско-террористической группы оуновского подполья оказал положительное влияние на местное население в деле борьбы с украинско-буржуазными националистами.

В целях усиления работы по дальнейшему разоблачению остатков оуновского подполья, показа населению его предательской, бандитской деятельности и мобилизации населения на активную борьбу с украинско-буржуазными националистами, ЦК КП(б)У постановляет:

1. Провести открытые судебные процессы над отдельными участниками бандитско-террористических групп, согласно приложению.

[1]Див. документ постанови Політбюро ЦК КП(б)У «Про проведення відкритих судових процесів у західних областях Української РСР над окремими учасниками бандитсько-терористичних груп».

2. Установить, что в дальнейшем в каждом отдельном случае решение о проведении открытых судебных процессов принимают обкомы КП(б)У по докладу Военных прокуроров войск МВД и начальников областных управлений МГБ или МВД.

3. Поручить проведение открытых судебных процессов Трибуналу войск МВД Львовского округа.

4. Обязать Министров: Госбезопасности – тов. Савченко, Внутренних Дел – тов. Строкача и Прокурора войск МВД Украинского округа тов. Кошарского обеспечить высокое качество и быстрейшее окончание следствия по делам, направляемым в Трибунал округа для рассмотрения в открытых судебных заседаниях.

5. Обязать Председателя Трибунала войск МВД Львовского округа тов. Алутина и Прокурора войск МВД Украинского округа тов. Кошарского обеспечить проведение открытых судебных процессов на украинском языке, в состав выездных сессий Трибунала и прокуроров, участвующих в судебных заседаниях в качестве государственных обвинителей, отобрать наиболее квалифицированных и владеющих украинским языком работников.

6. Обязать обкомы КП(б)У обеспечить должную подготовку и проведение открытых судебных процессов и организацию среди населения широкой массово-политической работы по разоблачению украинско-буржуазных националистов, используя материалы проведенных судебных процессов.

7. Обязать обкомы КП(б)У, председателя Трибунала войск МВД Львовского округа тов. Алутина и Прокурора войск МВД Украинского округа тов. Кошарского информировать ЦК КП(б)У о готовности к каждому открытому судебному процессу не позже 5-ти дней до его проведения и об итогах процесса.

Придавая огромное политическое значение умело проведенным открытым судебным процессам в деле успешной борьбы с остатками банд оуновского подполья, ЦК КП(б)У обращает внимание обкомов КП(б)У, Министров Госбезопасности и Внутренних Дел, Председателя Трибунала войск МВД Львовского округа и Прокурора войск МВД Украинского округа на необходимость тщательной подготовительной работы к проведению открытых судебных процессов над отдельными участниками бандитско-террористических групп.

Додаток

Дела об участниках бандитско-террористических групп, подлежащие рассмотрению в открытых судебных заседаниях

Место проведения судебного процесса	Существо дела	Кем готовится
Райцентр Сколе Дрогобычской обл.	Негид М. И., Мельник С. Д., Клюшик Н. И. и др. (всего 8 чел.), будучи участниками террористической организации поддерживали связь с оуновским подпольем. Избили четырех колхозников-активистов и побили в их домах окна, увели телку, зверски убили участкового уполномоченного и зав. сельским клубом.	МГБ УССР
Райцентр Дубно Волынской обл.	Васьковец Ф. В., Бондарчук Ф. А., Романюк В. Л., Яковчук И. А. входили в состав террористической группы, созданной по заданию бандгруппы. В с. Клинцы ранили предс[едатель] сельсовета, убита местная учительница, в помещение, где проходило собрание актива, бросили гранату.	МГБ УССР
Райцентр Путила Черновицкой обл.	Мацьопа И. Г. в 1940 г. бежал в Румынию, где связался с укр[аинскими] националистами, в 1941 г. возвратился в Черновицкую область, где был руководителем подрайонного "Провода" ОУН, в 1944 г. создал бандгруппу, которой убито 50 местных жителей, почти полностью сожжен райцентр Путила, в 1947 г. по заданию националистов вел пропагандистскую работу, в 1948 г. принял участие в ограблении магазина сельпо.	МГБ УССР

Место проведения судебного процесса	Существо дела	Кем готовится
Райцентр Горохов Волынской обл.	Скибицкий Е.Г. – участник оуновской организации, по заданию националистов проводил антисоветскую агитацию среди населения о том, что поджоги единоличных крестьянских хозяйств произведены представителями Советской власти, с целью принуждения вступления крестьян в колхозы. Скибицкий произвел поджоги 9-ти крестьянских хозяйств.	МВД УССР
г. Ровно Ровенской обл.	Илюк С. В., Мычко А. В., Тарасюк С. М. и др. (всего 6 чел.), проживая легально и работая в артели, по заданию националистов зарубили топорами 3-х агентов уполминзага и зав. сепараторным пунктом, готовили убийство председателя колхоза.	МГБ УССР

Сергійчук В. Десять буремних літ. – К.: Дніпро, 1998. – С. 737-738.

№ 134

ПОСТАНОВА ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У «ПРО НАКАЗ МІНІСТРА ДЕРЖБЕЗПЕКИ УРСР № 312 «ПРО НЕПРИТЯГНЕННЯ ДО КАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ УЧАСНИКІВ ЗАЛИШКІВ РОЗГРОМЛЕНИХ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТИЧНИХ БАНД У ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ РСР, ЯКІ ДОБРОВІЛЬНО ЗГОЛОСИЛИСЯ ДО ОРГАНІВ РАДЯНСЬКОЇ ВЛАДИ З ПОВИННОЮ»

№ 20/3 28 грудня 1949 р.

Одобрить приказ Министра Госбезопасности УССР № 312 от 28 декабря 1949 года и обязать обкомы КП(б)У западных областей довести приказ до населения.

Обязать Дрогобычский обком КП(б)У обеспечить опубликование приказа в областной и районных газетах.

Літопис УПА. – Київ–Торонто, 2001. – Т. 3. – С. 387.

№ 135

ДОПОВІДНА МІНІСТРА ВНУТРІШНІХ СПРАВ С. КРУГЛОВА ЗАСТ. ГОЛОВИ РМ СРСР Л.П.БЕРІЇ

№1174 сс/н 17 марта 1950 г.

Заместителю председателя СМ СССР т. БЕРИЯ Л.П.

После освобождения территории Украинской ССР от немецких захватчиков, по решениям правительства СССР с 1944 года органами МВД и МГБ проводится выселение из западных областей Украины в отдаленные районы страны членов семей «оуновцев» – украинских националистов, бандитов, а также бандпособников.

Направление на спецпереселение «оуновцев» производилось в 1944–1946 годах по решениям Особого Совещания при НКВД СССР сроком на 5 лет, а в 1947–1949 годах – по решениям Особого Совещания при МГБ СССР сроком на 8-10 лет и на бессрочное поселение.

По состоянию на 1.01.1949 г. всего на спецпереселении находится 112633 чел. членов семей активных «оуновцев», из них выселенных в 1944–1946 гг. сроком на 5 лет 24730 чел., выселенных в 1947–1949 гг. сроком на 8-10 лет и на бессрочное поселение 87903 чел.

Некоторым из указанных лиц, выселенных в 1944–1945 гг., срок поселения окончится в конце 1949 года или истекает в 1950 г. Министерство внутренних дел СССР, исходя из нецелесообразности возвращения их к месту прежнего жительства и в целях укрепления режима в местах поселения членов семей «оуновцев», считает необходимым: отменить сроки выселения членов украинских националистов, бандитов и бандпособников и установить, что они переселены в отдаленные районы СССР навечно и возвращению в места прежнего жительства не подлежат; распространить на этих лиц действие Указа Президиума Верховного Совета СССР от 28 ноября 1948 г. «Об уголовной ответственности за побег из мест обязательного и постоянного поселения лиц, выселенных в отдаленные районы Советского Союза в период Отечественной войны». За самовольный выезд (побег) из мест обязательного поселения виновных привлекать к уголовной ответственности и определить меру наказания за это преступление 20 лет каторжных работ. Проект постановления СМ прилагаю.

Министр внутренних дел СССР **С. Круглов**

Черешнюк М.М. Сповідь на світанку. – Чернівці: Золоті литаври, 2005. – С. 405.

№ 136

ВИТЯГ ІЗ СТЕНОГРАМИ ВИСТУПІВ ЧЛЕНІВ ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У НА ЗАСІДАННІ ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У ПРИ ОБГОВОРЕННІ ПИТАННЯ «ПРО ЗАХОДИ ПО ПОСИЛЕННЮ БОРОТЬБИ З ЗАЛИШКАМИ ОУНІВСЬКОГО ПІДПІЛЛЯ В ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УРСР»

22 березня 1950 р.

Докладывает Министр Госбезопасности УССР т. КОВАЛЬЧУК

Тов. *Мануильский* – Наша задача – создать безопасность для актива. Группы работников МГБ, находящиеся в западных областях, сейчас отзывать нельзя. Нужно еще дополнительно направить в области работников МГБ, разослать их по колхозам, часть из них должна быть законспирирована.

Может быть следует часть явившихся с повинной переселить в восточные области. Переселить их небольшими группами, установив за ними наблюдение.

Тов. *Гречуха* – Нужно продумать и, может быть, следует ввести в селах общественный обход в ночное время. Следовало бы группе товарищей поручить разработать этот вопрос.

Министерство Госбезопасности, как видно из доклада т. Ковальчука, не имеет разработанных мероприятий по усилению борьбы. У нас нет активных мер борьбы с оуновцами. Мы привязали группы работников к районным проводам и следуем по их пятам, а не ведем активных мер борьбы по своему плану. Следовало бы обратить внимание на так называемые межрайоны.

Тов. *Корниец* – Нужно активизировать работу органов МГБ. В последнее время она ослабла, так как во время подготовки и проведения выборов было тихо. Наши мероприятия по борьбе нужно изменить. Нужно, чтобы МГБ выработало новые. Нужно больше практиковать засады. Работников восточных областей, находящихся в западных, оставить там, но часть из них следует обновить, так как они там уже работают по 4 месяца.

Я считаю, что нужно издать приказ об обязательной сдаче оружия населением западных областей. Явившихся с повинной, в восточные области переселять не следует. Общественный обход по селу вводить не следует, так как у нас в селах западных областей созданы группы охраны общественного порядка.

Тов. *Сенин* – Работа наших органов контрразведки слаба. Ничем нельзя оправдать участившиеся за последнее время террористические акты.

Тов. Ковальчук на заседании Политбюро неполно доложил о состоянии дел в западных областях, им не дана оценка фактам, когда оуновцами разоружены группы самоохраны.

Министерству Госбезопасности нужно усилить разведку.

На заседании т. Ковальчук не доложил какие меры принимает Министерство. То, что группы чекистов закреплены за проводами – это правильно, но в борьбе с низовкой нет направленности, фактов конкретной борьбы.

Предложение т. Гречухи заслуживает внимания. Общественный обход следовало бы ввести. Нам нужно найти новые методы борьбы с врагом, так как старые им уже разгаданы.

Нужно, чтобы т. Ковальчук продумал и подготовил все мероприятия и внес их на рассмотрение Политбюро.

Тов. *Кириченко* – С момента издания приказа проведена большая работа, но за последние дни террор усилился. Связано это с наступлением весны и ликвидацией Шухевича[1]. Мы должны принять активные меры. Следует усилить чекистскую работу, послать новых людей, а тех, которые уже работают в западных областях по 4 месяца, отозвать. Нужно посмотреть и взять людей из МВД. Послать также из восточных областей партийных и советских работников. Может быть следует издать новый приказ МГБ и еще раз предупредить не вышедших из подполья. Установить срок. Следовало бы провести ряд открытых процессов во всех областях. Часть приговорить к расстрелу.

Нужно больше втянуть в борьбу сельский актив. В колхозах любое упущение нужно расценивать как действие кулаков и оуновцев. Нужно добиться того, чтобы колхозники выступали и называли имена. Усилить выселение кулаков. Группы общественного порядка нужно активизировать, может быть дать им новое название. Нужно явившихся с повинной завербовать, пусть они работают как агенты, а также заставить их выступать публично. Больше практиковать засады. Партийные организации должны усилить массово-разъяснительную работу среди крестьянства.

Тов. *Коротченко* – Партийные органы и органы МГБ за время со дня опубликования приказа провели большую работу. Нам нужно закрепить уровень работы, достигнутый в период подготовки и проведения выборов в Верховный Совет.

Нужно каждый факт убийства рассматривать как чрезвычайное происшествие, вокруг каждого факта убийства создать нетерпимое положение по отношению к оуновцам. На похороны убитых привлекать побольше населения, разъяснять – кто убил. Воинские гарнизоны в черте их размещения должны также реагировать на бандпроявления, а не быть в стороне. Органы МВД также должны принимать участие в поимке бандитов. Нужно проводить открытые процессы, выносить строгие приговоры. Часть бандитов приговорить к расстрелу. Нужно побольше втягивать население в борьбу с оуновцами. Будет хорошо, если ввести обществен-

[1]Шухевич Р. – «Тарас Чупринка», «Роман Лозовський», «Щука» (1907-1950). З 1943 р. військовий референт Проводу ОУН, Голова Бюро Проводу ОУН, головний командир УПА в ранзі підполковника. У 1944-1950 рр. – голова Генерального секретаріату (ГС) і Генеральний секретар військових справ УГВР. 1946 р. іменований УГВР генерал-хо-рунжим УПА. Загинув під час операції підрозділів МГБ по його затриманню 5 березня 1950 р. в с. Білогорща біля м. Львова.

ные обходы в селах. С теми, кто явился с повинной, нужно хорошо разобраться, а также активизировать их.

Нужно усилить работу с интеллигенцией, проживающей на селе, – учителями, врачами, специалистами сельского хозяйства. Кроме того, профсоюзные организации, имеющиеся на селе, также должны принимать участие и помогать партийным органам. Органам МГБ нужно практиковать посылку подвижных чекистско-оперативных групп.

Тов. *Назаренко* – Враг активизировал борьбу против нашего партийного и советского актива, применяя террор. Он рассчитывает на срыв сева в этом году и понижение активности масс. Применением террора он создает эффект для моральной поддержки остатков оуновцев. Низовая сеть оуновцев слабо связана с центром. На ликвидацию низовки надо разработать план мероприятий.

Нужно усилить агентурную работу среди молодежи, так как враг рассчитывает на молодежь. Обходы в селах нужно ввести, это во многом нам поможет в борьбе против оуновцев. Нужно учесть еще и то обстоятельство, что много террористических актов совершено днем.

Мне кажется, что необходимо в районах провести районные партсобрания, на которых обсудить вопрос о бдительности. Обратить внимание партийных и советских органов, чтобы они следили за тем, чтобы в колхозы не пролезли кулаки и оуновцы. Явившиеся с повинной должны выполнить и вторую часть приказа, согласно которому они обязаны искупить свою вину перед Родиной.

Тов. *Сердюк* – Есть немало случаев, когда молодежь, призванная в ФЗО, после опубликования приказа, возвращается домой и является с повинной.

Министерству Госбезопасности необходимо продумать вопрос создания ударных групп из уполномоченных милиции. В работе органов МГБ очень мало фактов предупреждения террористических актов. Это говорит о слабой постановке разведки.

Я считаю, что работников МГБ из восточных областей в западные нужно послать. В борьбе с остатками оуновцев необходимо использовать также и явившихся с повинной.

Мое мнение, что общественный обход в селах в ночное время необходимо ввести.

Тов. *Мельников* – Нам нужно выработать документ об усилении борьбы с остатками оуновцев. За последнее время врагу нанесен серьезный урон. Усиление террористических актов объясняется тем, что оуновцы потерпели крах в своей пропаганде против наших мероприятий, проведенных за последнее время, как-то: успешное проведение коллективизации, успешное проведение выборов в Верховный Совет и т. д. Оуновцы стараются восстановить свой престиж.

Некоторое оживление врага говорит о том, что наша работа ослаблена. Наши работники успокоились тем, что в период подготовки и проведения выборов почти не было проявлений, что хорошо идет коллективизация. Если весну этого года мы проведем организованно, этим самым мы привлечем бесповоротно крестьян на нашу сторону. Врагу нужно создать невыносимую обстановку. Убийства пред[седателей] колхозов деморализует колхозников. Если мы не примем мер, наша работа будет намного снижена.

Ослабленные колхозы нам нужно взять под повседневный контроль. В колхозах создать обстановку, чтобы колхозники не боялись открыто говорить об оуновцах, называть их имена и вскрывать. Нужно расширить сеть агентуры среди колхозников и потребовать от них работы.

В ряде районов работники райотделов работают плохо. Нужно посмотреть кадры работников райотделов и укрепить их. Нужно часть хороших работников взять в восточных областях и направить для постоянной работы в западные.

Руководители районов, где имеются бандитские проявления, должны отвечать за состояние района. Бандитские проявления раскрываются мало. Чекистские группы на раскрытие бандпроявлений прибывают поздно. Нужно поднять оперативность. Необходимо вести

следствие и преследовать убийц по свежим следам. Материалы, добытые агентурным путем, необходимо реализовывать как можно скорее.

Предложение т. Гречухи о введении общественных обходов в селах, заслуживает внимания. Это вовлечет в самооборону все село. Следует посмотреть целесообразность объявления на собраниях крестьян – кого выселяют, кто арестован и т. д.

Нужно усилить нашу политическую работу на селе. Может быть следует послать из восточных областей в западные людей из числа партийного актива. Может быть сразу взять и послать одну тысячу человек.

Министерство Госбезопасности УССР должно разработать меры по усилению чекистской работы.

Я считаю, что мы поручим комиссии в составе тт.: Кириченко, Корниец, Ковальчук, Москальца и Дроздова, с учетом состоявшегося обмена мнениями, подготовить предложения и представить их Политбюро. Срок установим – вторник на следующей неделе.

Может быть следует попросить ЦК ВКП(б), чтобы разрешил нам оплачивать уполномоченных, посланных на весеннюю посевную кампанию. Продумать этот вопрос, может быть испросить денег, так как предприятия не имеют права платить уполномоченным заработную плату.

Нужно переговорить еще с секретарями обкомов партии, начальниками областных управлений МГБ, может быть у них имеются также какие-либо замечания и предложения по вопросу усиления борьбы с остатками оуновцев.

Літопис УПА. – Київ–Торонто, 2001. – Т. 3. – С. 397-401.

№ 137

ПОСТАНОВА БЮРО ЧЕРНІВЕЦЬКОГО ОБКОМУ КП(Б)У ПРО СТАН БОРОТЬБИ І ЗАХОДИ, СПРЯМОВАНІ НА ОСТАТОЧНУ ЛІКВІДАЦІЮ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛІСТИЧНОГО ПІДПІЛЛЯ

23 червня 1950 року

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!
Особая папка
Совершенно секретно

КОММУНИСТИЧЕСКАЯ ПАРТИЯ (БОЛЬШЕВИКОВ) УКРАИНЫ
ЧЕРНОВИЦКИЙ ОБЛАСТНОЙ КОМИТЕТ

№ Б–79/5 23.VI.50 г.

Постановление

бюро Черновицкого обкома КП(б)У, прот. № Б–79, § 5
от 23 июня 1950 года

О состоянии и мерах окончательной ликвидации подполья ОУН и бандитизма на территории области.

Заслушав доклады начальников Путильского райотдела МГБ т. Николаева, Вижницкого – т. Дедушенко и Вашковецкого – т. Хмара – о состоянии и мерах окончательной ликвидации бандитизма и подполья ОУН, бюро обкома КП(б)У отмечает, что в результате неудовлетворительного выполнения решений ЦК КП(б)У и обкома партии Вижницкий, Путильский и Вашковецкий районы до сих пор продолжают оставаться пораженными оуновским подпольем, на

территории которых действуют бандиты-одиночки и находятся окружной и надрайонный проводы ОУН.

В Вижницком и Путильском районах до настоящего времени не раскрыты четыре бандпроявления, имевшие место в мае 1950 года, в результате которых убиты 4 человека из актива местного населения. Так, 27 апреля с. г. банда ОУН в составе трех кустовых бандгрупп совершила нападение на колхоз им. Кирова в селе Ростоки, в результате которого бандиты убили председателя колхоза Гавьюка М. Т., участкового уполномоченного милиции Шпака А. М. и сожгли помещение конторы правления колхоза.

В этом же районе 7 мая с. г. бандиты увели в лес и убили отца председателя колхоза им. Кобылянской села Черешенка колхозника Фраюка, а 15 мая на хуторе Парцели Верхне-Луковецкого сельсовета убили Гаврилюка Г. Н., солдата войск МВД, прибывшего в краткосрочный отпуск из гор. Москвы.

В Путильском районе бандиты повесили бойца группы охраны общественного порядка Малыша и совершили ограбление колхоза им. Хрущева.

Розыски бандитов, организованные райотделами МГБ, не дали положительных результатов, кроме того, здесь допущены провалы в реализации оперативно-чекистских мероприятий.

Часть бандитов подполья ОУН, являясь коренными жителями указанных районов, располагают родственными и пособническими связями, что создает благоприятные условия для их розыска и ликвидации. Однако, райотделы МГБ не добились окончательной ликвидации бандитизма, а Путильский РО МГБ (нач. т. Николаев) проявляет при этом недопустимое благодушие и самоуспокоенность.

Начальники Вижницкого райотдела МГБ т. Дедушенко и отдела 2–Н УМГБ т. Довгаль, располагая данными о вероятном появлении бандитов в одном из участков района, не сумели достаточно глубоко и продуманно разработать оперативные мероприятия. При выполнении этих мероприятий чекистско-войсковые группы под руководством зам. нач. РО МГБ т. Мармовы, не проявили должного мужества, стойкости и не добились положительных результатов, чем дали возможность группе бандитов безнаказанно скрыться.

Бюро обкома КП(б)У считает, что это явилось следствием низкой требовательности начальников райотделов МГБ к оперативному составу и солдатам чекистско-войсковых групп, которые не повышают их партийной и государственной ответственности за порученное дело и укрепление служебной дисциплины.

Первичные партийные организации и начальники райотделов МГБ еще не добились коренного улучшения партийно-политической работы среди личного состава в духе честного и добросовестного отношения к выполнению своих обязанностей, повышению бдительности, воспитанию мужества и незнания страха в борьбе с остатками банд украинско-буржуазных националистов.

Вижницкий, Путильский и Вашковецкий райкомы КП(б)У не осуществляют должного политического руководства и контроля за работой райотделов МГБ по выполнению ими решений партии и правительства, не оказывают повседневной практической помощи первичным парторганизациям в улучшении политического воспитания личного состава, направленного на повышение уровня оперативно-чекистской работы и окончательную ликвидацию подполья ОУН.

Проводимая партийно-политическая и культурно-массовая работа среди сельского населения указанных районов все еще глубоко не вскрывает антинародных действий ОУН, не является целеустремленной и не поднимает трудящееся крестьянство на борьбу с бандитами и разоблачение их пособников.

В целях окончательной ликвидации оуновского бандитизма и его подполья, бюро обкома КП(б)У ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Обратить внимание начальников Вижницкого, Путильского и Вашковецкого райотделов МГБ – тт. Дедушенко, Николаева и Хмары на неудовлетворительную их работу по борьбе с остатками банд ОУН и предупредить, что если ими не будут приняты меры к перестройке оперативно-чекистской работы, улучшению руководства оперативным составом и проводимыми мероприятиями по розыску и окончательной ликвидации бандитов, они будут привлечены к строгой партийной ответственности.

2. Принять к сведению заявления начальников Путильского, Вижницкого и Вашковецкого райотделов МГБ, что они примут все необходимые меры по окончательной ликвидации в текущем году остатков банд ОУН и их пособников.

3. Согласиться с представленными УМГБ мероприятиями по розыску и окончательной ликвидации в 1950 году вооруженного подполья ОУН на территории области.

Обязать начальника УМГБ тов. Решетова установить строгий контроль за проведением в жизнь разработанных оперативно-чекистских мероприятий, обеспечивающих в ближайшее время окончательную ликвидацию остатков банд ОУН и оказать необходимую помощь райотделам МГБ в улучшении их работы.

4. Обязать райотделы МГБ (тт. Дедушенко, Николаева и Хмару) решительно улучшить руководство работой по борьбе с бандитами ОУН, для чего:

а) использовать возросшую политическую активность колхозников, вызванную проведенными собраниями с обсуждением дальнейших задач политического и организационно-хозяйственного укрепления колхозов, для своевременного вскрытия, пресечения диверсионно-террористического намерения бандитов и окончательной их ликвидации;

б) глубоко продумывать и тщательно разрабатывать оперативно-чекистские мероприятия по розыску бандитов. Анализировать результаты проведения оперативных мероприятий, вскрывать недостатки и намечать пути их устранения, повышать квалификацию оперативного состава и солдат чекистско-войсковых групп;

в) укреплять дисциплину личного состава и повышать чувство партийной и государственной ответственности за порученное дело по окончательной ликвидации оуновского банди-тизма.

Обратить особое внимание на воспитание честности, высокой бдительности, мужества, ненависти к бандитам и незнание страха в борьбе с остатками банд украинско-буржуазных националистов.

г) улучшить повседневное руководство работой участковых уполномоченных милиции и группами охраны общественного порядка, полностью обеспечить их оружием и повысить боеспособность.

5. Обязать секретарей райкомов КП(б)У – Вижницкого – т. Вицинского, Путильского – т. Ларкина, Вашковецкого – т. Короткого усилить политическое руководство, контроль за работой и оказание практической помощи райотделам МГБ по окончательной ликвидации оуновского бандитизма.

6. Обязать райкомы КП(б)У и начальников РО МГБ:

а) улучшить организационно-партийную и партийно-политическую работу в первичных парторганизациях РО МГБ. Повысить роль и ответственность парторганизации в укреплении служебной дисциплины и политико-морального состояния личного состава. Воспитывать коммунистов и весь личный состав РО МГБ в духе развертывания большевистской критики, самокритики и непримиримости к недостаткам в работе. Решительно улучшить марксистско-ленинское образование коммунистов и всех работников райотделов МГБ;

б) организовать систематическую партийно-политическую и воспитательную работу в группах охраны общественного порядка. Проводить семинарские занятия политруков, установить строгий контроль за их работой, периодически заслушивая отчеты о состоянии политико-воспитательной работы среди членов групп охраны общественного порядка;

в) повысить уровень массово-политической работы среди населения по разоблачению украинско-буржуазных националистов как злейших врагов украинского народа, агентов англо-американского империализма. Повышать политическую активность трудящегося крестьянства, направленную на борьбу с бандитами, разоблачение бандпособников, кулачества и оказание всемерной помощи органам советской власти и окончательной ликвидации оуновского подполья на территории области.

7. Начальникам РО МГБ и секретарям райкомов КП(б)У Вижницкого, Вашковецкого и Путильского районов представить к 1 октября 1950 г. в обком КП(б)У отчет о выполнении настоящего постановления.

Секретарь обкома КП(б)У **И. Рябик**

Копія. Машинопис.
Сергійчук В. Український здвиг: Прикарпаття. 1939-1955. – К.: Українська Видавнича Спілка, 2005. – С. 711-716.

№ 138

ПОСТАНОВА РАДИ МІНІСТРІВ УРСР і ЦК КП(б)У «ПРО ОБЛІК І РЕАЛІЗАЦІЮ КОНФІСКОВАНОГО МАЙНА ГОСПОДАРСТВ, ЯКІ ВИСЕЛЯЮТЬСЯ З ТЕРИТОРІЇ ВОЛИНСЬКОЇ, ДРОГОБИЦЬКОЇ, ЛЬВІВСЬКОЇ, РІВНЕНСЬКОЇ, СТАНІСЛАВСЬКОЇ, ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ, ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ І ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ»

№ 60/24 4 квітня 1951 р.

В соответствии с постановлениями Совета Министров Союза ССР от 23 января 1951 года № 189–88сс о выселении кулаков, от 13 февраля 1951 года № 377–190сс о выселении андерсевцев[1] и от 3 марта 1951 года № 667–339сс о выселении участников антисоветской нелегальной секты иеговистов с территории Волынской, Дрогобычской, Львовской, Ровенской, Станиславской, Тернопольской, Черновицкой и Закарпатской областей, Совет Министров Украинской ССР и ЦК КП(б)У постановляют:

1. Разрешить выселяемым брать с собой лично им принадлежащие ценности, домашние вещи и утварь (одежду, посуду, мелкий сельскохозяйственный и ремесленный инвентарь) и запас продовольствия на каждую семью общим весом: кулакам до 2-х т, иеговистам и андерсевцам до 1,5 т.

2. Все остальное имущество конфисковать. Конфискованное имущество выселяемых обратить на покрытие недоимок по государственным обязательствам; оставшуюся после погашения недоимок часть имущества (жилые, хозяйственные постройки, сельскохозяйственный и другой инвентарь, а также скот) передать колхозам бесплатно с зачислением им в неделимый фонд.

Продовольствие, продовольственное зерно, зернофураж и технические культуры передать государству.

[1]Так у тексті. Певно має бути: андерсовцев.

3. Обязать исполкомы облсоветов депутатов трудящихся и обкомы КП(б)У обеспечить должный учет и оценку всего имущества, оставленного после выселения указанных хозяйств, для чего выделить из областного и районного актива работников из расчета обеспечения полного учета имущества в день проведения выселения.

4. Выделенным работникам поручить, как представителям райисполкома, вместе с представителями сельсовета, колхоза и двумя активистами составить акт описи имущества и произвести его оценку. Акт описи имущества составить в трех экземплярах.

Все имущество, записанное в акте описи, передается на хранение колхозу с одним экземпляром акта описи, два остальных экземпляра сдаются в райисполком, из которых один экземпляр райисполком направляет облисполкому.

5. В течение двух дней после выселения определить ту часть имущества, которая необходима для покрытия задолженности государству выселенного хозяйства.

6. Покрытие задолженности государству выселенными хозяйствами и передачу имущества колхозам произвести в течение трех дней. Зерно, зернофураж, масличные, технические культуры, продовольствие и картофель сдать в течение трех дней заготовительным организациям.

7. Озимые посевы выселенных хозяйств передать колхозам.

8. Исполкомам облсоветов и обкомам КП(б)У обеспечить сохранность имущества, оставшегося после выселения. Расхищение конфискованного имущества рассматривать как хищение социалистической собственности.

9. Обязать председателей облисполкомов и секретарей обкомов КП(б)У представить Совету Министров УССР и ЦК КП(б)У отчет о проведенной работе по выселению, учету и реализации имущества не позже 10 дней после выселения.

Літопис УПА. – Київ–Торонто, 2001. – Т. 3. – С. 422-424.

№ 139

ПОСТАНОВА ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У «ПРО ДЕЯКІ ФАКТИ ПРОВАЛУ ЧЕКІСТСЬКО-ВІЙСЬКОВИХ ОПЕРАЦІЙ, ЩО ПРОВОДЯТЬСЯ ОРГАНАМИ МГБ»

№78/9 24 серпня 1951 р.

ЦК КП(б)У отмечает, что Министерство Госбезопасности УССР и его органы на местах плохо организуют подготовку многих чекистско-войсковых операций и проваливают их.

Отдельные чекистско-войсковые операции, проводимые даже некоторыми руководящими работниками МГБ УССР и начальниками областных управлений МГБ, не дали положительных результатов и были провалены.

Операция по захвату бандита, проведенная в феврале с. г. в Винницком районе, группой работников в 22 человека, которой руководили начальник Винницкого областного Управления МГБ т. Касаткин К. Н. и заместитель начальника управления МГБ УССР т. Шорубалко А. К., была провалена, а бандит, ранив четырех человек, скрылся.

В Корнинском районе Житомирской области в мае с. г. начальник областного управления МГБ т. Марковский К. М., возглавляя оперативную группу в количестве 18 человек, допустил растерянность и не обеспечил проведение операции по задержанию двух бандитов, находившихся в доме, окруженном оперативной группой, в результате чего бандиты подожгли дом колхозника, убили начальника Радомышльского райотделения МГБ т. Кезова и один из бандитов скрылся.

Начальником Киевского областного Управления МГБ тов. Бондаренко в июле с. г. безответственно и оперативно неграмотно была организована и проведена операция в Ставищанском и Володарском районах по задержанию двух бандитов, которые убили четырех оперативных работников и одного ранили.

В селе Судобичи Вербского района Ровенской области днем 9 июня с. г. оперативная группа в количестве 12 человек, получив сообщение о находящихся в сарае колхозника спящих бандитах, плохо организовала захват их и в результате проявленной трусости три бандита, убив начальника райотдела МГБ т. Кутицына, тяжело ранив его заместителя т. Милова и сержанта Соколова, скрылись.

В Лисецком районе Станиславской области в селах Ивановка, Тысменчаны, Братковцы и Хомяки за период с 26 по 29 марта бандитами совершено 5 террористических актов. Находившаяся в этих селах оперативная группа райотдела МГБ бездействовала, никаких мер по уничтожению бандитов не приняла.

Подобные факты провала операций не единичны.

Отдельные областные Управления и райотделы МГБ оперативные мероприятия по ликвидации бандгрупп и задержанию бандитов часто проводят без необходимой подготовки и оперативно неграмотно, некоторые работники органов МГБ и милиции при проведении оперативных мероприятий по изъятию бандитов и уголовных элементов вместо решительных действий проявляют беспечность и часто трусость.

ЦК КП(б)У считает, что провалы чекистско-войсковых операций по уничтожению бандитов явились результатом политической беспечности, слабой оперативной и боевой выучки отдельных оперативных работников, неумелого сочетания агентурно-оперативной работы с боевыми операциями и низкого уровня дисциплины среди личного состава, что приводит к подрыву авторитета органов МГБ и милиции среди трудящихся в ряде районов республики.

Министерство Госбезопасности УССР, областные Управления МГБ смирились с фактами провала чекистско-войсковых операций, не анализируют причин провалов и не привлекают виновных к строгой ответственности, слабо организуют работу по ликвидации имеющихся групп оуновских бандитов, изъятию уголовных элементов и прекращению уголовных проявлений.

ЦК КП(б)У постановляет:

1. За допущенную безответственность и нераспорядительность в проведении чекистской операции в Ставищанском и Володарском районах, в результате которой допущены большие потери оперативного состава, начальнику Киевского областного Управления МГБ тов. Бондаренко М. С. объявить выговор.

2. Начальнику Житомирского областного Управления МГБ тов. Марковскому К. М., не обеспечившему руководство операцией по поимке бандитов в селе Лысавка Корнинского района – объявить выговор.

3. За допущенную беспечность и безответственность в организации и проведении чекистско-войсковой операции в селе Зарванцы Винницкого района и провал операции начальнику Винницкого областного Управления МГБ т. Касаткину К. Н. объявить выговор, заместителю начальника Управления МГБ УССР т. Шорубалко А. К. указать.

4. Министру Госбезопасности УССР тов. Ковальчуку Н. К. необходимо обратить внимание на имеющиеся факты провалов чекистско-войсковых операций по ликвидации бандитов ОУН вследствие допускаемой при этом безответственности.

5. Обязать Министерство Госбезопасности УССР (т. Ковальчука Н. К.) и начальников областных Управлений МГБ принять решительные меры, предотвращающие провалы чекистских операций. Каждый факт провала рассматривать как чрезвычайное происшествие, по каждому из них проводить расследование и виновных в провале операций привлекать к ответственности.

6. Обязать обкомы, горкомы и райкомы КП(б) Украины оказывать органам МГБ повседневную и всемерную помощь, а также установить такой порядок, при котором были бы полностью исключены случаи провала чекистских операций. Допущенный каждый такой случай провала операций по ликвидации бандитов ОУН и других уголовных преступников обсуждать и виновных в этом привлекать к ответственности.

7. ЦК КП(б) Украины требует от всех работников органов МГБ повышения политической бдительности, повседневного изучения опыта советской разведки и умелого применения его в своей практической деятельности по борьбе с врагами советского народа.

Літопис УПА. – Київ–Торонто, 2001. – Т. 3. – С. 434-436.

№ 140

ПОСТАНОВА ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У «ПРО ПРОВЕДЕННЯ ВІДКРИТИХ СУДОВИХ ПРОЦЕСІВ НАД УЧАСНИКАМИ УКРАЇНСЬКИХ БУРЖУАЗНО-НАЦІОНАЛІСТИЧНИХ БАНД»

№ 83/61 5 жовтня 1951 р.

1. В соответствии с постановлением ЦК ВКП(б) провести открытые судебные процессы над участниками украинских буржуазно-националистических банд в гор. Львове по делу бандита Стахур – 15 октября 1951 г., в гор. Дрогобыче по делу Пихоцкого и Ванивского – 20 октября 1951 г., в гор. Николаеве Дрогобычской области по делу Гельнера и Кальченко – 27 октября 1951 г. и в гор. Черткове Тернопольской области по делу Сказинского[1] и др. 27 октября 1951 г.[2]

2. Утвердить состав военных трибуналов и государственных обвинителей, согласно приложению.

3. Судебные процессы провести на украинском языке.

4. Проекты обвинительных заключений, обвинительных речей прокуроров и приговоров представить ЦК КП(б)У не позже недельного срока до начала судебных процессов.

Подбор адвокатов и рассмотрение тезисов их речей поручить обкомам КП(б)У.

5. Обязать Львовский, Дрогобычский и Тернопольский обкомы КП(б)У обеспечить должную подготовку и проведение открытых судебных процессов и организацию среди населения широкой массово-политической работы по разоблачению украинско-буржуазных националистов, как злейших врагов украинского народа, используя материалы судебного разбирательства.

Отчеты о судебных процессах, выдержки из речей государственных обвинителей и приговоров опубликовать в областных и районных газетах[3].

---

[1]Сказінський Іларій – «Крига». У 1947-1951 рр. – провідник Чортківського окружного проводу ОУН.

[2]При розгляді постанови з тексту були викреслені ініціали підсудних: «Стахур М. В.», «Пихоцкий И. М.», «Ванивский И. И.», «Гельнер М. М.», «Кальченко А. Н.», «Сказинский И. Д.»

[3]З проекту постанови був вилучений абзац: «На судебные процессы привлечь максимальное количество рабочих, колхозников и интеллигенции, организовать трансляцию по проводам радиосети – начало судебного процесса, оглашение обвинительного заключения, речь прокурора и объявление приговора».

6. Предложить Министру Госбезопасности УССР т. Ковальчуку Н. К. и военному прокурору войск МГБ Украинского округа т. Кошарскому Г. А. совместно с обкомом КП(б)У отобрать по Станиславской области наиболее характерные два дела на участников бандитско-террористических групп, обеспечить высокое качество расследования по этим делам с тем, чтобы открытые судебные процессы провести в ноябре т. г.

Об отобранных и готовых к слушанию в суде делах доложить ЦК КП(б)У к 14 ноября 1951 года.

7. Обязать обкомы КП(б)У, Министерство Госбезопасности УССР (т. Ковальчук Н. К.), военную прокуратуру войск МГБ (т. Кошарского Г. А.) и председателя военного трибунала войск МГБ Львовского округа (т. Алутина К. Г.) доложить ЦК КП(б)У о проведенных процессах не позже 5-ти дней после их окончания.

Придавая политическое значение умело проведенным открытым судебным процессам в деле борьбы с остатками банд буржуазно-украинского националистического подполья, ЦК КП(б)У обращает внимание обкомов партии, Министра Госбезопасности УССР, прокурора войск МГБ Украинского округа и председателя военного трибунала войск МГБ Львовского округа на необходимость тщательной подготовительной работы к проведению открытых судебных процессов и проведение самих процессов.

Додаток

СОСТАВ
военных трибуналов и государственных обвинителей на открытых судебных процессах над участниками украинских буржуазно-националистических банд

Львовская сессия трибунала

Председатель Гниденко А. Г. – председатель военного трибунала войск МГБ Ровенской области;

члены – т. Буцкий Ф. И. – член военного трибунала войск МГБ Львовского округа,

т. Хоптяный Ф. И. – член военного трибунала Прикарпатского военного округа;

гос. обвинитель – тов. Руденко Р. А. – прокурор Украинской ССР.

Дрогобычская и Николаевская сессии трибунала

Председатель Сиротенко А. И. – член военного трибунала войск МГБ Львовского округа;

члены – т. Иваненко В. П. – председатель военного трибунала войск МГБ Дрогобычской области,

т. Щербак М. М. – зам. председателя военного трибунала войск МГБ Дрогобычской области,

гос. обвинители: в Дрогобычской сессии трибунала – тов. Кошарский Г. А. – военный прокурор войск МГБ Украинского округа;

в Николаевской сессии – тов. Нетименко И. И. – прокурор Львовской области.

Тернопольская (г. Чертков) сессия трибунала

Председатель т. Карпелюк И. К. – член военного трибунала войск МГБ Львовского округа;

члены – Котенко И. Д. – член военного трибунала войск МГБ Тернопольской области,

т. Василишин И. З. – член военного трибунала войск МГБ Тернопольской области,

гос. обвинитель – тов. Кошарский Г.А. – военный прокурор войск МГБ Украинского округа.

Сергійчук В. Десять буремних літ. – К.: Дніпро, 1998. – С. 823-825.

№ 141

ДОВІДКА МІНІСТЕРСТВА ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ УРСР «ПРО СТАН І ЗАХОДИ ПО ПОСИЛЕННЮ БОРОТЬБИ З ЗАЛИШКАМИ БАНДОУНІВСЬКОГО ПІДПІЛЛЯ У ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УРСР»

23 квітня 1952 р.

Краткие итоги

К моменту издания закрытого письма ЦК ВКП(б) «О неблагополучном положении в МГБ СССР», органами МГБ западных областей, по далеко неполным данным, были учтены и разыскивались 1514 вооруженных бандитов, в том числе по областям:

Станиславская	–	587
Львовская	–	248
Тернопольская	–	199
Дрогобычская	–	196
Ровенская	–	167
Волынская	–	92
Закарпатская	–	19
Черновицкая	–	6

Выполняя указания ЦК ВКП(б) и ЦК КП(б)У, органы МГБ западных областей с помощью партийных организаций, за время с 1 августа 1951 года по 17 апреля 1952 года разыскали и ликвидировали 949 вооруженных оуновских бандитов, в том числе:

убито	–	635
захвачено живыми	–	252
выведено с повинной	–	62

Эти данные по областям представляются в следующем виде:

Области	Всего ликвидировано	в том числе		
		убито	захвачено живыми	выведено с повинной
Станиславская	373	226	118	29
Дрогобычская	141	111	24	6
Львовская	131	97	26	8
Тернопольская	120	78	34	8
Волынская	93	62	30	1
Ровенская	69	52	15	2
Закарпатская	17	8	1	8
Черновицкая	5	1	4	–

Кроме того, за это же время в западных областях из числа участников ОУН и активных бандпособников арестовано 866 и выведено с повинной 193 человека, а всего 1059 человек. В порядке ответных мер на совершенные бандпроявления выселено 649 семей общей численностью 2470 человек.

У ликвидированных бандитов захвачено 1690 единиц оружия и большое количество боеприпасов.

Органами МГБ за это время разысканы и ликвидированы 18 из 19 американских и английских агентов-парашютистов, эмиссаров закордонных оуновских центров, которые были выброшены с самолетов на парашютах в 1951 году на территорию Станиславской, Дрогобычской и Тернопольской областей.

В ходе проводимых мероприятий, основное внимание органов МГБ было направлено на ликвидацию оуновских главарей, организующих и направляющих шпионско-террористическую деятельность оуновского подполья в западных областях.

За время с 1 августа 1951 года по 17 апреля с. г. ликвидировано 172 руководителя и члена оуновских «проводов», 113 главарей бандгрупп, 14 руководителей оуновских организаций, участники которых проживали легально, а также ликвидировано 67 функционеров оуновских «проводов».

В числе ликвидированных главарей:

член УГВР («Лисовой»[1])	–	1
членов Центрального «провода»	–	2
руководителей и членов краевых «проводов»	–	9
руководителей и членов окружн[ых] «проводов»	–	16
руководителей и членов надрайонных «проводов»	–	42
руководителей и членов районных «проводов»	–	102

В результате проведенных чекистско-войсковых мероприятий за это время полностью ликвидировано 72 оуновских «провода», в том числе:

краевой «провод» ОУН «Подилля» – действовавший на территории Тернопольской области;

7 окружных «проводов» ОУН – Львовский, Жолковский, Станиславский, Калушский, Коломыйский, Чертковский и Дрогобычский;

12 надрайонных «проводов» ОУН – в Станиславской – 4, в Тернопольской – 2, в Ровенской – 2, во Львовской – 2 и в Дрогобычской – 2;

52 районных «провода» – в Станиславской – 13, в Тернопольской – 9, в Ровенской – 8, в Дрогобычской – 8, в Волынской – 8 и во Львовской – 6.

Кроме того, полностью ликвидировано:

92 бандитских группы,

22 оуновских организации и группы, участники которых проживали легально.

Остальные, состоящие на учете оуновские «проводы», также частично ликвидированы и в настоящее время в их составе осталось по 1–2 участника.

Ликвидация оуновских бандитов в Каменец-Подольской, Житомирской и Винницкой областях

Выполняя указания ЦК КП(б)У, МГБ УССР были приняты решительные меры к быстрейшей ликвидации главарей ОУН и вооруженных бандитов, прибывших из западных областей для организации и проведения националистической деятельности, а также создания оуновских групп и пособнической базы в Каменец-Подольской, Житомирской и Винницкой об-ластях.

За время с 1 августа 1951 года по 17 апреля с. г. всего ликвидировано 50 оуновских бандитов, в том числе:

	Всего	Убито	Захват[ено]	Арестов[ано]
Каменец-Подольская обл.	44	10	15	19
Житомирская область	6	6	–	–

В результате захвата бандитов живыми, органами МГБ выявлена значительная пособническая база, в отношении которой сейчас проводятся мероприятия по ее ликвидации.

[1]Кравчук Роман – «Петро», «Степовий», «Лісовий» (1912-1951). У 1942-1951 рр. – член Проводу ОУН і його організаційний референт, крайовий провідник ОУН ЗУЗ (1943-1951), голова президії УГВР від літа 1950 р.

Бандпроявления и их раскрываемость

За время с 1 августа 1951 года по 17 апреля 1952 года на территории западных областей Украины было совершено 76 бандитских проявлений, в основном террористического характера:

в августе	1951 года	–	20	бандпроявлений
в сентябре	-"-	–	22	-"-
в октябре	-"-	–	8	-"-
в ноябре	-"-	–	14	-"-
в декабре	-"-	–	7	-"-
в январе	1952 года	–	4	-"-
в феврале	-"-	–	1	-"-
в марте	-"-	–	–	-"-
в апреле (17 дней)	-"-	–	–	-"-

Количество бандпроявлений за этот период в каждой области представляется в следующем виде:

	Количество бандпроявл[ений]	Колич[ество] раскрытых бандпроявлений
Львовская область	22	5
Станиславская область	15	6
Ровенская область	12	1
Тернопольская область	8	1
Волынская область	7	5
Дрогобычская область	6	3
Закарпатская область	6	1
Черновицкая область	–	–

Состояние оуновского подполья на 17 апреля 1952 года

По неполным данным, добытым через агентуру, путем допроса захваченных участников оуновского подполья и изучения изъятых документов ОУН, по состоянию на 17 апреля с.г. в западных и Закарпатской областях осталось 647 вооруженных бандитов, из них:

в Станиславской	области	–	212
в Львовской	-"-	–	130
в Дрогобычской	-"-	–	91
в Тернопольской	-"-	–	86
в Ровенской	-"-	–	84
в Волынской	-"-	–	30
в Закарпатской	-"-	–	8
в Черновицкой	-"-	–	6

В настоящее время в западных и Закарпатской областях действуют: 71 оуновский «провод», 84 бандгруппы и 130 бандитов-одиночек, из них:

	Количество	Из них членов
Центральный "провод"	1	3
краевых "проводов"	3	3
окружных "проводов"	5	9
надрайонных "проводов"	14	21
районных "проводов"	49	69
функционеров всех "проводов"		160
бандгрупп	84	252

Недостатки

Приведенные данные свидетельствуют о том, что мероприятия органов МГБ по ликвидации остатков вооруженного ояновского бандитизма проводятся неудовлетворительно и поэтому обстановка в западных областях продолжает оставаться напряженной.

В результате понесенных потерь, уцелевшие главари ОУН еще более усилили конспирацию и проводят вражескую работу очень скрытно.

Подрывная деятельность ояновского подполья в настоящее время проводится в следующих направлениях:

– усиление распространения националистической идеологии среди местного населения, особенно среди сельской и учащейся молодежи;

– пополнение подполья за счет легально проживающих лиц, главным образом из числа неустойчивой части молодежи;

– насаждение ояновской агентуры в селах и колхозах, не связанной между собой, но проводящей активную подрывную работу;

– подрыв политического и организационно-хозяйственного укрепления колхозов;

– подготовка ояновских кадров к активным антисоветским действиям на случай возникновения войны, а также активизация шпионской деятельности в пользу американских и английских разведывательных органов.

В работе органов МГБ западных областей по окончательной ликвидации оставшихся главарей и вооруженных бандитов имеют место серьезные недостатки, главными из которых являются:

1. Органы МГБ западных областей еще не полностью мобилизовали чекистский аппарат на безусловную и быстрейшую ликвидацию остатков вооруженного бандитизма.

В результате, до сих пор в областных управлениях и райотделах МГБ состояние агентурной работы продолжает оставаться неудовлетворительным.

Следует признать, что нам еще не удалось внедрить надежную агентуру в т. н. центральный «провод» и в оставшиеся краевые и окружные «проводы» ОУН, и поэтому до настоящего времени не располагаем прямыми агентурными подходами к главарям этих «проводов».

Многие руководители чекистских органов слабо и нерешительно ведут работу по захвату бандитов живыми и вербовке их в качестве агентуры для розыска и ликвидации их главарей.

Наряду с этим, отдельные руководители при проведении острых и смелых агентурных комбинаций проявляют нерешительность, растерянность и в ряде случаев становятся в тупик, боясь благоразумно рискнуть в интересах дела («как бы чего не вышло»). В результате, проводимые мероприятия не достигают цели или же нередко проваливаются.

В то же время, во многих чекистских органах агентурная сеть засорена двурушниками и предателями, проникшими по заданию подполья, и меры к их выявлению и разоблачению принимаются все еще недостаточно.

2. В практике работы органов МГБ до сих пор продолжают иметь место факты, когда некоторые чекисты несвоевременно реагируют на сигналы агентуры о появлении в селах бандитов, о местах их укрытия или о подготавливаемых ими террористических актах.

3. Многие начальники городских и районных отделов МГБ недооценивают чекистскую работу по вскрытию и ликвидации ояновских организаций, участники которых проживают легально, поддержавают связь с главарями ОУН и по их указанию проводят активную националистическую деятельность и в ряде случаев подготавливают террористические акты.

Такие начальники органов МГБ не придают должного значения тому факту, что участники этих организаций являются основным резервом вооруженных бандитских групп.

4. Слабо ведется работа по разложению ояновского подполья и выводу с повинной участников ОУН и бандитов.

5. Имеют место случаи, когда серьезные оперативные мероприятия проводятся без тщательной подготовки, руководящий состав не всегда принимает непосредственное участие в их осуществлении, часто передоверяя руководство этими мероприятиями малоопытным оперативным работникам. Это приводит к тому, что наши мероприятия по розыску и ликвидации бандитов остаются безрезультатными, так как бандитам удается безнаказанно скрыться.

6. Слабо используются возможности органов милиции и групп охраны общественного порядка, начальники органов МГБ еще недооценивают значения того факта, что при правильном и активном использовании милиции и групп охраны общественного порядка можно закрыть доступ бандитов в села и колхозы и таким образом изолировать их от населения.

7. Серьезным недостатком является также и то, что многие руководящие работники мало предъявляют требовательности к подчиненному аппарату и не оказывают им необходимой практической помощи в чекистской работе.

В результате слабого контроля со стороны областных управлений и неудовлетворительного состояния агентурно-оперативной работы, ряд райотделов МГБ, на территории которых скрываются бандиты, бездействует и не принимает решительных мер к их ликвидации (Золочевский горотдел Львовской области, Славский райотдел Дрогобычской области, Мизочский райотдел Ровенской области и др.).

8. За последнее время отдельные обкомы и райкомы КП(б)У западных областей ослабили требовательность к органам МГБ, не реагируют должным образом на тот факт, что ликвидация ояновского бандитизма в ряде районов проходит медленно и неудовлетворительно.

Отдельные руководящие партийные работники на местах неправильно считают, что окончательная ликвидация остатков банд ояновского подполья должна проводиться только карательными методами, недооценивая первостепенного значения в условиях сегодняшнего дня идеологической работы в борьбе с националистическими проявлениями.

Именно этим можно объяснить то, что во многих районах западных областей идеологическая работа среди населения, особенно среди молодежи, проводится слабо, периодически и в ряде случаев нецелеустремленно.

Наши мероприятия

В целях окончательной ликвидации вооруженного бандитизма в западных и Закарпатской областях и решения этой задачи в весенне-летний период, МГБ УССР проводятся следующие основные мероприятия:

1. Разработан план мероприятий, которым предусматривается:

а) Принятие решительных мер к розыску и ликвидации в ближайшее время членов т.н. Центрального «провода» ОУН Кука, Галаса и Охримовича. Для этой цели созданы из числа лучших и опытных чекистов специальные оперативные группы во главе с начальниками и заместителями начальников управлений Министерства. Эти группы обеспечены транспортом, войсками и техническими средствами.

б) Укрепление оперативно-чекистских групп, созданных для ликвидации всех оставшихся ояновских «проводов» и бандгрупп, наиболее опытными квалифицированными работниками, имеющими опыт борьбы с националистическим подпольем.

Все усилия оперативно-чекистских групп направлены к тому, чтобы приобрести необходимую агентуру и внедрить ее в остатки Центрального, краевых, окружных, надрайонных и

районных «проводов» ОУН, поставив перед этой агентурой задачу подвести участников «проводов» под оперативный удар.

в) Активное использование захваченных бандитских главарей по розыску их соучастников, разложению оуновского подполья и выводу бандитов с повинной.

г) Усиление агентурно-оперативных мероприятий по вскрытию и ликвидации националистических организаций, участники которых проживают легально, поддерживают связь с бандитами и проводят вражескую работу. Выявление среди них лиц, высказывающих намерение перейти на нелегальное положение, и своевременное предотвращение их ухода в банды.

д) Разработка явившихся с повинной бандитов и участников ОУН с целью выявления среди них бандитов, явившихся с повинной по заданию подполья и продолжающих преступную деятельность.

е) Усиление чекистской работы в районах, где полностью ликвидирован оуновский бандитизм и где продолжительное время нет бандпроявлений.

ж) Активное использование войск внутренней охраны МГБ, милиции и групп охраны общественного порядка в деле розыска и ликвидации бандитов.

з) Проведение специальных мероприятий по своевременной ликвидации забрасываемых в СССР шпионов американской и английской разведок из числа участников оуновского подполья и других изменников родины.

и) Улучшение чекистской работы в районах Тернопольской, Ровенской, Каменец-Подольской и Житомирской областей, расположенных вдоль бывш[ей] госграницы, с целью свое-временного выявления и ликвидации бандитов, направляемых в восточные области Украины с вражескими заданиями главарей ОУН.

к) Совместно с обкомами КП(б)У организация и проведение выступлений перед населением захваченных оуновских главарей с разоблачением антинародной деятельности украинских националистов.

2. Учитывая имеющиеся материалы, каждым управлением МГБ разработаны конкретные планы мероприятий по ликвидации вооруженного бандитизма на территории западных и Закарпатской областей с назначением ответственных за исполнением и установлением сроков исполнения.

3. В целях усиления чекистской работы в гор[оде] Львове, увеличить аппарат отдела 2–Н по городу, а начальник этого отдела является заместителем начальника УМГБ.

Одновременно подбираются оперативные работники органов МГБ восточных областей для направления их на постоянную работу в западные области в должности начальников райотделов МГБ.

4. Принимаются меры к усилению воспитательной работы среди оперативного состава органов МГБ, укреплению служебной дисциплины и соблюдению советской законности.

23.IV–52 г.

Н. Ковальчук

Сергійчук В. Десять буремних літ. – Київ: Дніпро, 1998. – С. 839-849.

№ 142

ДОВІДКА АДМІНІСТРАТИВНОГО ВІДДІЛУ ЦК КП(б)У «ПРО СТАН БОРОТЬБИ З ЗАЛИШКАМИ БАНДОУНІВСЬКОГО ПІДПІЛЛЯ В ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УРСР»

Не пізніше 24 квітня 1952 р.

1. Работа по ликвидации оуновских банд

По данным Министерства Госбезопасности УССР к моменту издания закрытого письма ЦК ВКП(б) «О неблагополучном положении в МГБ СССР» в западных областях, по неполным данным, было учтено и разыскивались 1514 вооруженных оуновских бандитов.

Органы МГБ западных областей при помощи партийных организаций, за время с 1 августа 1951 года по 17 апреля 1952 года, разыскали и ликвидировали 949 вооруженных оуновских бандитов, в том числе:

убито	–	635
захвачено живыми	–	252
выведено с повинной	–	62

Кроме того, за это же время в западных областях из числа участников ОУН и активных бандпособников арестовано 866 и выведено с повинной 193 человека, а всего 1059 человек. В порядке ответных мер на совершенные бандпроявления выселено 649 семей общей численностью 2470 человек.

Разысканы и ликвидированы 18 из 19 американских и английских агентов-парашютистов, эмиссаров закордонных оуновских центров, которые были выброшены с самолетов на парашютах в 1951 году на территорию Станиславской, Дрогобычской и Тернопольской областей.

Ликвидировано 172 руководителя и члена оуновских «проводов», 113 главарей банд-групп, 14 руководителей оуновских организаций, участники которых проживали легально, а также ликвидировано 67 функционеров оуновских «проводов».

В результате проведенных чекистско-войсковых мероприятий за это время полностью ликвидировано 72 оуновских «провода», 92 бандитских группы и 22 оуновских организации и группы, участники которых проживали легально.

Министерством Госбезопасности проведена некоторая работа по ликвидации главарей ОУН и вооруженных бандитов в Каменец-Подольской, Житомирской и Винницкой областях, прибывших из западных областей для организации и проведения националистической деятельности, а также создания оуновских групп и пособнической базы в этих областях.

За время с 1 августа 1951 года по 17 апреля с. г. в этих областях всего ликвидировано 50 оуновских бандитов, в том числе:

	Всего	Убито	Захвач[ено]	Арестов[ано]
Каменец-Подольская обл.	44	10	15	19
Житомирская обл.	6	6	–	–

В результате захвата бандитов живыми, органами МГБ выявлена значительная пособническая база, в отношении которой сейчас проводятся мероприятия по ее ликвидации.

2. Бандпроявления и их раскрываемость

За время с 1 августа 1951 года по 15 апреля 1952 года на территории западных областей Украины было совершено 79 бандитских проявлений, в основном террористического характера, в том числе:

в августе	1951 года	–	20	бандпроявлений
в сентябре	-"-	–	22	-"-
в октябре	-"-	–	8	-"-
в ноябре	-"-	–	14	-"-
в декабре	-"-	–	7	-"-
в январе	1952 года	–	4	бандпроявления
в феврале	-"-	–	1	-"-
в марте	-"-	–	1	-"-
в апреле (20 дней)	-"-	–	2	-"-

Количество бандпроявлений за этот период в каждой области представляется в следующем виде:

	Количество бандпроявлений	Количество раскрытых бандпроявлений
Львовская область	22	5
Станиславская область	15	6
Ровенская область	12	1
Тернопольская область	9	1
Волынская область	7	5
Дрогобычская область	6	3
Закарпатская область	7	1
Черновицкая область	–	–

3. Состояние оуновского подполья на 17 апреля 1952 года

По неполным данным, добытым через агентуру путем допроса захваченных участников оуновского подполья и изучения изъятых документов ОУН, по состоянию на 17 апреля с. г. в западных и Закарпатской областях осталось 647 вооруженных бандитов, из них:

в Станиславской области	–	212
в Львовской	–	130
в Дрогобычской	–	91
в Тернопольской	–	86
в Ровенской	–	84
в Волынской	–	30
в Закарпатской	–	8
в Черновицкой	–	6

В настоящее время в западных и Закарпатской областях действуют: 71 оуновский «провод», 84 бандгруппы и 130 бандитов-одиночек, из них:

	Количество	Из них членов
Центральный "провод"	1	3
краевых "проводов"	3	3
окружных "проводов"	5	9
надрайонных "проводов"	14	21
районных "проводов"	49	69
функционеров всех "проводов"	–	160
бандгрупп	84	252

4. Недостатки в работе МГБ УССР

В западных областях УССР уже осенью 1951 года создавалась благоприятная обстановка для полной ликвидации оуновского бандитизма к весне 1952 года.

Однако, в результате допущенных руководством отдельных управлений МГБ серьезных ошибок и крупных провалов, обстановка в западных областях продолжает оставаться напряженной. Главари оуновского подполья, использовав ошибки и провалы в работе органов МГБ, усилили конспирацию и свою вражескую работу проводят сейчас более скрытно и несколько изменили свою тактику.

Подрывная деятельность оуновского подполья в настоящее время направляется на:

а) усиление распространения националистической идеологии среди местного населения;

б) пополнение подполья за счет легально проживающих лиц, главным образом из числа неустойчивой части молодежи;

в) насаждение оуновской агентуры в селах и колхозах, не связанной между собой, но проводящей активную подрывную работу;

г) подрыв политического и организационно-хозяйственного укрепления колхозов;

д) подготовку оуновских кадров к активным антисоветским действиям на случай возникновения войны, а также активизацию шпионской деятельности в пользу американских и английских разведывательных органов.

Следует отметить, что Министерство Госбезопасности УССР и областные управления МГБ западных областей, добившись некоторых результатов по ликвидации оуновского подполья и банд в Станиславской и некоторых других областях, посчитали эти результаты очень значительными, самоуспокоились и не создали нарастающего напряжения по окончательной ликвидации банд и оуновского подполья. Не полностью мобилизован чекистский аппарат на безусловную и быстрейшую ликвидацию остатков вооруженного бандитизма. В результате, до сих пор в областных управлениях и райотделах МГБ состояние агентурной работы продолжает оставаться неудовлетворительным.

Следует отметить, что Министерство и областные Управления МГБ западных областей до сего времени не сумели внедрить надежную агентуру в т.н. центральный «провод» и в оставшиеся краевые и окружные «проводы» ОУН, в результате нет прямых агентурных подходов к главарям этих «проводов».

Наряду с тем, что многие руководители чекистских органов западных областей слабо и нерешительно ведут работу по захвату бандитов живыми и вербовке их в качестве агентуры для розыска и ликвидации их главарей, отдельные руководители органов МГБ (начальник Станиславского областного Управления МГБ т. Костенко и другие) проявляют легкомысленность и беспечность к завербованным бандитам, не конспирируют от них методов чекистской работы и часто, не понимая, что эти бандиты только под нажимом дают некоторые результаты, считают, что они идейно разоружились, вступают с ними в «сердечные» разговоры.

При использовании завербованных бандитов в проведении чекистских операций не соблюдают конспирации и не обеспечивают мероприятий, предупреждающих побеги этих бандитов, в результате имеют место случаи, когда завербованные бандиты проваливают операции и уходят в подполье полностью осведомленными о работе органов МГБ.

Имеют место случаи, когда серьезные оперативные мероприятия проводятся без тщательной подготовки, руководящий состав не всегда принимает непосредственное участие в их осуществлении, часто передоверяя руководство этими мероприятиями малоопытным оперативным работникам. Это приводит к тому, что мероприятия по розыску и ликвидации бандитов остаются безрезультатными, так как бандитам удается безнаказанно скрыться.

Слабо используются возможности органов милиции и групп охраны общественного порядка. Начальники органов МГБ еще недооценивают значения того факта, что при правиль-

ном и активном использовании милиции и групп охраны общественного порядка можно закрыть доступ бандитов в села и колхозы и таким образом изолировать их от населения.

Серьезным недостатком является также и то, что многие руководящие работники мало предъявляют требовательности к подчиненному аппарату и не оказывают им необходимой практической помощи в чекистской работе.

В результате слабого контроля со стороны областных управлений и неудовлетворительного состояния агентурно-оперативной работы, ряд райотделов МГБ, на территории которых скрываются бандиты, бездействует и не принимает решительных мер к их ликвидации (Золочевский горотдел Львовской области, Славский райотдел Дрогобычской области, Мизочский райотдел Ровенской области и др.).

За последнее время отдельные обкомы и райкомы КП(б)У западных областей ослабили требовательность к органам МГБ, не реагируют должным образом на тот факт, что ликвидация ояновского бандитизма в ряде районов проходит медленно и неудовлетворительно.

Отдельные руководящие партийные работники на местах неправильно считают, что окончательная ликвидация остатков банд ояновского подполья должна проводиться только карательными методами, недооценивая первостепенного значения в условиях сегодняшнего дня идеологической работы в борьбе с националистическими проявлениями.

Именно этим можно объяснить то, что во многих районах западных областей идеологическая работа среди населения, особенно среди молодежи, проводится слабо, периодически и в ряде случаев нецелеустремленно.

Необходимо отметить серьезные недостатки в работе областных Управлений МГБ по ликвидации банд и подполья украинско-буржуазных националистов. Особенно крупные недостатки имеют место в Львовской, Тернопольской, Ровенской и Станиславской областях.

Руководство Львовского областного Управления МГБ, несмотря на огромный аппарат и оказанную помощь в подборе кадров лучших чекистов, отстало в деле борьбы с ояновским бандитизмом от других западных областей. В работу этого Управления МГБ в 1951 году никакой перестройки в организации борьбы с ояновцами не внесено и продолжают работать старыми методами.

Если в Станиславской области, наряду с имевшимися там в 1951 году крупными провалами чекистских операций, все же добились положительных результатов комбинированной агентурной работы, сопровождавшейся внедрением агентуры в руководящие звенья ояновского подполья и захватами бандитских главарей и рядовых бандитов, то Львовское областное Управление МГБ на протяжении 1951 года работало старыми методами, на очень низком оперативном уровне и в основном эти методы заключались в том, что всю тяжесть работы несли солдаты и рядовой оперативный состав, которые часто долгое время бродили по различным операциям и засадам, не принося результатов.

Львовское областное Управление МГБ в 1951 году не внедрило в руководящие звенья ояновского подполья ни одного солидного агента и кроме захвата группы бандита Стахура, убийцы писателя Галана в 1951 году серьезных захватов бандитов не имело. Только в начале 1952 года был захвачен бандит «Ярема». Захваченные бандиты оперативно не использовались и разворота в деле разгрома ояновского подполья эти захваты бандитов не дали.

В гор. Львове работа по борьбе с ояновским подпольем находится в запущенном состоянии. Работа с имеющейся агентурой проводилась крайне примитивными методами. Начальник отдела по гор. Львову т. Лузинов до последнего времени никакой агентуры на личной связи не имел.

Очень плохо ведется контрразведывательная работа в учебных заведениях гор. Львова, в которых осело значительное количество скрытых ояновцев. Имеются случаи, когда отдельные

из них прекращают учебу, уходят в подполье и возглавляют районные «проводы» (Отынянский район Станиславской области и другие).

В Тернопольской области имелись все данные закончить ликвидацию остатков ояновцев уже к весне этого года. В области была полная возможность подойти к ликвидации краевого «провода» ОУН, так как областное Управление держало в руках линию связи, идущую к краевому «проводу» ОУН. Однако, в результате самоуспокоенности и благодушия, проявленного руководством областного Управления МГБ, ояновцы разгадали замыслы Управления МГБ, перестроились и сохранили свои кадры (до 100 бандитов) и еще могут в результате этого некоторое время продержаться, если не будет усилена агентурно-оперативная работа по ликвидации остатков ояновских бандитов.

О плохой работе Тернопольского областного Управления МГБ свидетельствует ряд фактов. Вот отдельные из них.

В мае 1951 года при проведении агентурной комбинации были пойманы главари банды так называемого Чертковского окружного провода ОУН – «Крыга», «Косач» и «Клим»[1].

Имея в своих чекистских руках таких бандглаварей, при условии глубоко продуманных оперативных мероприятий, была полная возможность ликвидировать всех вооруженных бандитов и их связи, действовавших на территории районов южной части области. Тем более, что это был весенний период, когда бандиты активизировали встречи между собой и своими связями.

Но этого сделано не было, а наоборот, была проявлена поспешность и легкомыслие. Не изучив главаря банды «Клим» и поверив его обещаниям, что он за несколько дней сам лично ликвидирует всех известных ему вооруженных бандитов, в том же мае месяце 1951 года бандита «Клима» отпустили, дав ему в помощь трех лучших агентов-боевиков. Причем, заместитель начальника отдела 2–Н областного управления МГБ тов. Дубовой и заместитель начальника отделения этого отдела тов. Абышев хвастливо заявляли, что не пройдет и трех дней, как все бандиты южных районов области будут ликвидированы. А получилось так, что этот «Клим» на второй же день при встрече с бандитами-ояновцами в Залещицком районе, расстрелял приданных ему боевиков, а сам с другими бандитами скрылся, рассказав бандитам и подполью о том, что «Крыга» и «Косач» в руках МГБ и о способе их поимки и использовании органами МГБ.

В результате такой беспечности, проявленной работниками областного Управления МГБ, на протяжении последних 6–7 месяцев в южной части области почти никаких результатов по ликвидации бандитов ОУН нет.

Отсутствие требовательности и постоянного контроля за работой райорганов МГБ, безответственное отношение отдельных начальников райотделов МГБ и их заместителей привело к тому, что в ряде районов области длительное время орудуют бандиты.

В Заложцевском районе на протяжении нескольких лет действуют четыре вооруженных бандитских группы. Бывший начальник этого райотдела МГБ Резников аппаратом не руководил, с агентурой не работал, бездельничал и пьянствовал. Руководство облуправления МГБ знало об этом и своевременных мер не принимало. Только в июне 1951 года Резников был снят с поста за провал работы и как скомпрометировавший себя.

С осени 1951 года и по настоящее время в этом районе находятся заместитель начальника облуправления МГБ т. Хорсун, 80 оперативных работников и рота солдат, а результатов

[1]Ярчук Михайло – «Гарт», «Клим» (?-1952)! У 1949-1951 рр. – референт СБ ОУН Чортківської округи.

нет. Больше того, в марте с. г. бандиты тяжело ранили бойца группы охраны общественного порядка Гуральского и забрали винтовку. Эта винтовка впоследствии была найдена в бункере. Однако, это бандпроявление было скрыто.

В Пробежнянском райотделе МГБ у руководства долгое время находились: начальником райотдела МГБ – Петров и его заместителем –Лизнев, которые еще в 1949 году заявляли, что на территории района бандитов нет, тогда как в мае 1951 года было установлено, что в этом районе длительное время орудуют бандиты ОУН: «Око», «Грим», «Бандура» и «Галушка», которые в том же 1951 году тяжело ранили оперативного работника райотдела МГБ и скрылись.

На территории Ровенской области около 4-х лет укрывается член центрального «провода» ОУН «Орлан»[1], к которому до сего времени нет агентурных подходов. Также на территории области остается и действует руководитель ояновского «провода» «Ульян»[2], орудует эс-бист «Кайдаш» и другие.

Следует отметить, что темпы и методы работы органов МГБ области такие, что в ближайшее время вряд ли дадут полную ликвидацию ояновских банд и подполья.

Территория Закарпатской области близко прилегает к нефтеносным районам, к которым давно проявляют большой интерес английская и американская разведки. Поступают сигналы о том, что территория Закарпатской области насаждена агентурой англо-американской разведки, однако ни областное Управление МГБ, ни Министерство в этом направлении должной работы не ведут. Слабо изучается и разрабатывается в этой области такой контингент людей, как находящиеся вне гражданства и подданные иностранных государств.

Все эти и другие недостатки работы органов МГБ привели к тому, что ликвидация остатков банд ояновского подполья затянулась.

Необходимо отметить, что и после закрытого письма ЦК ВКП(б), рецидивы грубых нарушений Постановления СНК СССР и ЦК ВКП(б) от 17 ноября 1948 года в практике УМГБ западных областей продолжают иметь место. Так:

В ночь с 8 на 9 января 1952 года начальник УМГБ Закарпатской области, без тщательной оперативной подготовки материалов, провел массовые аресты среди жителей Тячевского округа, арестовав без санкции прокурора по обвинению в бандпособничестве 44 человека мест-ных граждан.

При рассмотрении материалов Военным Прокурором, им были даны санкции на арест 27 человек, а 17 человек освобождено из-под стражи за отсутствием оснований к аресту.

По представлению Военного Прокурора войск МГБ Закарпатского погранокруга данный факт нарушения Постановления СНК СССР и ЦК ВКП(б) от 17 ноября 1948 года рассматривался на бюро Закарпатского обкома КП(б)У, однако начальник Управления МГБ полковник Чернецкий наказан не был.

В Станиславском областном Управлении МГБ Военной Прокуратурой в марте 1952 г. вскрыты факты фальсификации следственных материалов. Зам. начальника следственного отдела УМГБ майор Франчук, расследуя дело по обвинению Цымбал О. О., Петлька И. А., Вивчарук В. В. и других в принадлежности их к националистической организации, занялся корректировкой и по существу фальсификацией протоколов допросов обвиняемых. Им были изъяты из дела некоторые протоколы допроса обвиняемых, составленные с участием помощника военного прокурора, и заменены другими, составленными задним числом. В этих

[1]Галаса Василь – «Орлан», «Зенон», «Савченко» (1920 р. н.), у 1943-1945 рр. – обласний провідник ОУН у Перемишлі, заступник крайового провідника ОУН «Закерзонського краю» в Польщі (1945-1947), провідник ОУН ПЗУЗ (1948-1953). Заарештований органами МДБ у 1953 р.

[2]Маєвський Анатолій – «Гребля», «Йовта», «Уліян», у 1943-1944 рр. – політичний референт ОУН Рівненського надрайону, референт СБ, провідник ОУН Рівненської округи (1945-1953).

новых сфальсифицированных протоколах допросов не были включены наиболее существенные моменты из показаний обвиняемого Пиндус, раскрывавшие цели и задачи националистической организации.

По представлению Военной Прокуратуры Министром Госбезопасности УССР работники УМГБ Станиславской области, виновные в фальсификации материалов по делу Цымбал, Петльока и др[угих], наказаны.

До сих пор наблюдаются случаи представления в Военную Прокуратуру поверхностных и необоснованных материалов на санкционирование арестов граждан. Только в течение I квартала 1952 г. военными прокурорами по западным областям УССР было отказано в санкции на арест 18 человек.

Сроки следствия по делам о государственных преступлениях, несмотря на принимаемые Министром Госбезопасности УССР меры, в течение I квартала 1952 г. не улучшились и остаются неудовлетворительными. Это видно из следующих данных: в III квартале 1951 г. в сроки свыше 2 месяцев по УМГБ западных областей было окончено 33,4% дел, в IV квартале 1951 г. – 40% и в I квартале 1952 г. – 42% дел. Особенно неудовлетворительны сроки следствия по УМГБ Ровенской и Львовской областей, где за II полугодие 1951 года и I квартал 1951 г. в сроки свыше 2-х месяцев было окончено около 60% дел.

Такие большие сроки следствия в УМГБ западных областей объясняются прежде всего тем, что дела возбуждались наспех, без достаточной проверки материалов, представляемых районными отделами МГБ.

Качество следствия по делам, расследуемым УМГБ западных областей, также является неудовлетворительным. Из-за неполноты расследования различными судебными инстанциями было возвращено на доследование в III квартале 1951 г. 6, 7% дел; в IV квартале 1951 г. – 7% и в I квартале 1952 г. – 9,3%. Особенно неудовлетворительно состояние следственной работы в УМГБ Львовской области (возвращено на доследование в I квартале 1952. г. 10,3% дел); Ровенской (20,0%); Станиславской (10,4%) и Тернопольской (11,6% дел).

Таким образом, суммируя изложенное, надо полагать, что существенного улучшения состояния следственной работы в УМГБ западных областей УССР пока не наступило.

Зам. зав. административным отделом ЦК КП(б)У Голлынный

Літопис УПА. – Київ–Торонто, 2001. – Т. 3. – С. 462-470.

№ 143

ІЗ СТЕНОГРАМИ ЗАСІДАННЯ ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У З ПИТАННЯ «ПРО ЗАВДАННЯ ПАРТІЙНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ ПО ВИКОНАННЮ ДАНИХ ТОВАРИШЕМ СТАЛІНИМ ВКАЗІВОК 14 КВІТНЯ 1952 р.»

№99/1 24 квітня 1952 р.

[Мельников Л.] ... По борьбе с оуновцами. Я уже говорил, как расценивает товарищ Сталин этот вопрос, что промедление в этом деле – это лишний раз подрывает веру у наших колхозников во все наши мероприятия. Раз мы его не можем защитить, раз он подвергается всякого рода происками со стороны бандитов, ясное дело он не со всей душой, не со всей активностью будет бороться за наше дело. Он будет работать с оглядкой на поле, будет дома оглядываться и потом скажет – что это за советская власть, которая не может меня защитить от бандитов, хулиганов и т. д.

Поэтому мы разрабатываем специальные мероприятия, которые будут обсуждаться здесь отдельно с работниками западных областей и работниками МГБ, чтобы решить этот вопрос двояко: с одной стороны, усилить работу органов МГБ по ликвидации остатков оуновского подполья, и с другой стороны – надо подорвать веру у населения к этим националистам, ликвидировать всякую поддержку за счет коренного улучшения политико-воспитательной работы среди населения западных областей...

[Коротченко Д.] Надо уделить особое внимание, чтобы эти колхозы и МТС были взяты под особый контроль. Такой борьбы нет. А товарищи считают, что это их не касается. Это неправильно. Эту причину надо искать в нашей никудышней работе, без глубокого знания дела, а это приводит к тому, что мы до сих пор не можем покончить с отстающими колхозами, которые позорят район, область, людей, подрывают авторитет колхозного строя.

Особенно это относится к западным областям. Надо, товарищи, иметь ввиду, что разгром вооруженным путем, войсками ЧК оуновцев этого еще недостаточно. Им мало проводить лекции, доклады. Надо проводить эту работу, громить вооруженным нажимом и всей идейно-политической работой, воспитывая людей правильно, но в то же время надо громить оуновцев подъемом колхозного хозяйства, укреплением колхозников, созданием изобилия продуктов в колхозе. Колхозник, который еще сегодня слушает гнусные вещи от оуновца против колхоза, против советской власти и он не получил на трудодень даже прожиточного минимума, он скорее оуновцу поверит, чем при других условиях, если бы он получил натурой и деньгами вдоволь, морально был бы успокоен, что рассчитался с государством...

Тогда эта агитация оуновцев не поколебала бы его в мероприятиях советской власти и колхозного строя. А если он получает исключительно мало, прожиточный минимум ему не обеспечиваем, он скорее поддается этой гнусной агитации и всяким измышлениям и отвлекается от высокопроизводительной активной работы в колхозе, от физической работы и с точки зрения его политической активности в колхозе.

Поэтому надо содействовать борьбе за подъем урожайности в западных областях, борьбу за ликвидацию отставания в некоторых колхозах.

Это одно из важнейших дел поможет нам быстрее закончить разгром и уничтожение оставшихся негодяев, которые до сих пор терроризируют население и создают такое впечатление, что наши люди остаются беззащитными, власть не может защитить людей от врагов, которые покушаются на жизнь и благополучие людей.

Поэтому эти вопросы надо поставить, как вопросы политические и особое внимание им уделить сейчас. Сейчас еще можно наверстать, если по-большевистски взяться за это дело...

Літопис УПА. – Київ–Торонто, 2001. – Т. 3. – С. 471-472.

№ 144

ПОСТАНОВА ПОЛІТБЮРО ЦК КП(б)У «ПРО ПОДАЛЬШЕ ПОСИЛЕННЯ БОРОТЬБИ ПО ОСТАТОЧНІЙ ЛІКВІДАЦІЇ ЗАЛИШКІВ БАНД УКРАЇНСЬКИХ БУРЖУАЗНИХ НАЦІОНАЛІСТІВ У ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УРСР»

№ 102/1 9 травня 1952 р.

(ПБ от 24.IV–1952 г. прот. № 99 п. 4–з.)

ЦК КП(б) Украины отмечает, что трудящиеся западных областей Украинской ССР под руководством партийных организаций, благодаря постоянному вниманию и огромной помощи ЦК ВКП(б), Союзного правительства и лично нашего великого вождя и учителя товарища Сталина, добились больших успехов в социалистическом преобразовании промышленности,

сельского хозяйства, науки и культуры. Восстановлены и реконструируются промышленные предприятия, созданы новые отрасли промышленности – машиностроительная, приборостроительная, электротехническая, угольная, лесная, строительных материалов и другие.

По инициативе товарища Сталина город Львов превращен в один из крупнейших промышленных и культурных центров Советской Украины. Во Львове работает 13 высших учебных заведений, в которых обучается 16 тысяч студентов. Открыт филиал Центрального музея В. И. Ленина, филиал Академии наук УССР с сетью научно-исследовательских институтов, созданы все возможности дальнейшего подъема идейной и культурной жизни, условия подготовки и воспитания научных кадров и интеллигенции из местного населения.

Проведена сплошная коллективизация сельского хозяйства. Трудовое крестьянство, убедившись в преимуществах колхозного строя, ведет борьбу за дальнейшее организационно-хозяйственное укрепление колхозов, активно помогает органам советской власти в ликвидации остатков банд украинских буржуазных националистов и решительно разоблачает происки враждебных элементов. На руководящую работу в партийные, советские и хозяйственные органы выдвинуто значительное количество кадров из местного населения. Повысился уровень социалистической культуры, значительно улучшилось материальное благосостояние, возросла политическая активность и творческая инициатива трудящихся.

Вместе с тем, ЦК КП(б) Украины отмечает, что некоторые обкомы, горкомы и райкомы КП(б)У, Министерство Госбезопасности УССР и областные Управления МГБ западных областей, довольствуясь достигнутыми политическими и хозяйственными успехами, слабо используют сложившуюся в западных областях благоприятную обстановку и возросшую политическую активность населения для окончательного и полного уничтожения остатков банд украинских буржуазных националистов. До настоящего времени в отдельных районах Львовской, Ровенской, Тернопольской, Станиславской, Дрогобычской и Волынской областей имеют место вооруженные бандитские проявления, террористические акты над партийно-советским активом, грабеж государственных, кооперативных организаций и колхозов.

Некоторые руководители областных и районных партийных организаций и органов МГБ западных областей успокаивают себя тем, что в районах нет бандитских проявлений и делают неправильные выводы об отсутствии в этих районах оуновских банд и их пособнической базы. Однако, как показала практика, бандиты, тщательно маскируясь, не всегда себя открыто проявляют с тем, чтобы усыпить бдительность коммунистов и населения, нередко там, где расположены руководящие звенья оуновских банд, они стремятся создать видимость спокойной обстановки.

Обкомы, горкомы, райкомы КП(б)У, областные Управления и районные отделы МГБ западных областей продолжительное время мирятся с тем, что борьба с оуновскими бандами ведется в отдельных районах, главным образом чекистско-войсковыми, поисковыми операциями и недооценивают того, что без повсеместного улучшения партийной, массово-политической работы, активного участия широких масс трудящихся в ликвидации украинских буржуазных националистов и серьезно подготовленных агентурно-оперативных мероприятий, разгром и выкорчевывание остатков банд оуновского подполья и их пособнической базы будет серьезно тормозиться.

ЦК КП(б)У считает, что крупным недостатком и серьезной ошибкой в работе партийных организаций и органов МГБ западных областей является то, что до сих пор остались не ликвидированными, хотя и малочисленные, оуновские банды и их руководящие звенья в этих областях.

Министерство Госбезопасности УССР и областные Управления МГБ западных областей, добившись за последнее время некоторых результатов по ликвидации банд оуновского

подполья, самоуспокоились и ослабили борьбу, не создали нарастающего напряжения в работе и не развернули активных агентурно-оперативных действий по окончательной ликвидации т.н. центрального «провода» и оставшихся краевых, окружных, надрайонных и районных оуновских «проводов».

Несмотря на постоянное пребывание в гор. Львове руководящих работников Министерства Госбезопасности УССР и оказанную помощь в подборе кадров, ничего нового в работу Львовского Областного Управления МГБ до сих пор не внесено. В Львовской области и особенно в г. Львове работа по вскрытию и ликвидации оуновского подполья находится в запущенном состоянии. В этой области до настоящего времени скрываются[1], действуют остатки краевого, окружного, четырех надрайонных и десяти районных оуновских проводов, не ликвидированы двенадцать бандитских групп и также бандитские главари.

В Станиславской области действуют двадцать восемь бандитских групп, остатки краевого, окружного, трех надрайонных и десяти районных оуновских «проводов». На территории Ровенской и Волынской областей продолжает скрываться член[2] т. н. центрального оуновского «провода» и действуют одиннадцать оуновских «проводов» и четырнадцать бандитских групп.

Многие оперативные мероприятия органов МГБ по ликвидации бандгрупп и захвату бандитов проводятся без тщательной подготовки. Руководящий состав органов МГБ не всегда принимает непосредственное участие в их осуществлении и руководство этими мероприятиями часто передоверяется малоопытным работникам, которые не увязывают своих действий с местными органами, не умеют сочетать агентурно-осведомительную работу с боевыми операциями, вместо решительных действий по захвату бандитов часто проявляют нераспорядительность, беспечность, а в отдельных случаях и трусость, что приводит к провалам операций и дает возможность скрыться многим бандитам. Создают легенды о неуловимости некоторых бандитов. В течение 1951 года и января – марта с. г. провалено свыше 90 операций с уходом[3] многих бандитов. Особенно много провалов операций с уходом бандитов во Львовской, Тернопольской, Станиславской и Ровенской областях. Борьба с провалами операций ведется плохо и лица, виновные в этом, не всегда наказываются.

Провалы операций с уходом бандитов в отдельных случаях привели к расконспирированию методов работы органов МГБ, в результате в ряде районов Станиславской, Тернополь-ской и Львовской областей на протяжении последних 3-4 месяцев почти никаких результатов по ликвидации оуновских бандитов нет.

Особенно нетерпимым является то, что отдельные руководящие работники органов МГБ проявляют легкомысленность и беспечность по отношению к захваченным бандитам, считают, что, признаваясь на допросах в своих преступлениях, эти бандиты идейно разоружились, не соблюдают в присутствии этих бандитов конспирации, допускают болтовню с ними и чрезмерно доверяются в их обещаниях. Непродуманно стремятся использовать захваченных бандитов, не обеспечивая при этом мероприятий, предупреждающих побеги их, в результате бандиты часто убегают и уходят в подполье, будучи осведомленными о работе органов МГБ.

Министерство Госбезопасности УССР и областные Управления МГБ слабо вскрывают бандитские проявления и плохо ведут работу по поимке бандитов. Около 70% бандпроявлений, совершенных за последние 9 месяцев, до сих пор не раскрыты. Особенно большое количество нераскрытых бандпроявлений в Львовской, Ровенской, Станиславской и Тернополь-ской областях.

[1]Вилучено текст: «два члена т.н. центрального оуновского «провода».
[2]Йдеться про Василя Галасу.
[3]Вилучено текст: «более 200».

Отдельные начальники районных отделов, а иногда и областных Управлений МГБ, вместо принятия решительных ответных мер по раскрытию бандпроявлений и ликвидации бандитов, свою плохую работу стремятся прикрыть неправильными информациями, в которых бандпроявления квалифицируют как обычные, бытовые происшествия и дела по расследованию и розыску бандитов передают в органы прокуратуры, чем усыпляют бдительность и соз-дают ложное впечатление благополучия.

В борьбе с бандами слабо используются органы милиции, особенно участковые уполномоченные и группы охраны общественного порядка, которые в ряде сел и колхозов не приведены еще в боевое состояние и не очищены от проникшей в них оуновской агентуры.

Руководство Министерства Госбезопасности УССР и областных Управлений МГБ еще неудовлетворительно ведут борьбу с аморальными проступками среди личного состава. До сего времени не изжиты такие позорные явления как нарушения советской законности, дисциплины, пьянство и другие аморальные проступки, снижающие уровень работы органов МГБ.

ЦК КП(б)У считает, что Министерство Госбезопасности УССР, ряд областных Управлений МГБ, партийных и советских органов проявляют политическую беспечность и недооценивают того, что оуновское бандитское подполье стремится проникнуть и в восточные области и, как свидетельствуют факты, особенно Каменец-Подольскую, Житомирскую, Винницкую и даже Киевскую область, распространить там свое влияние и создать пособническую базу из числа некоторых отсталых, недовольных и враждебных элементов и, применяя насилие, угрозы и провокации, пытаются подорвать колхозы и сорвать выполнение политических и хозяйственных мероприятий.

Органы военной прокуратуры войск МГБ часто формально осуществляют надзор за ведением следствия в областных Управлениях и районных отделах МГБ, поверхностно знакомятся с содержанием дел и часто несвоевременно реагируют на затягивание сроков следствия, на факты необоснованных арестов и задержаний граждан.

Обкомы, горкомы и райкомы КП(б)У западных областей еще слабо повышают уровень политического руководства первичными партийными организациями. Организационно-партийная и партийно-политическая работа в отдельных районах находится на низком уровне. Серьезной ошибкой многих партийных организаций западных областей УССР является недооценка политической работы в массах, медлительность и организационная слабость в развертывании массово-политической работы среди населения, особенно на селе.

Некоторая часть сельских и колхозных партийных организаций не укреплена и не оказывает должного влияния на положение дел в селах и колхозах. Не во всех селах и колхозах создан широкий беспартийный актив, на который можно было бы постоянно опираться при решении хозяйственно-политических задач.

ЦК КП(б)У считает неправильным, когда во многих селах и колхозах не проводится повседневная массово-политическая работа, особенно в селах и колхозах, где нет партийных организаций. Лекции и доклады читают только по праздникам и при проведении кампаний, часто слабо подготовленные работники, сухим недоходчивым языком, с плохо подобранными фактами и примерами. Во многих случаях население не знает докладчика или лектора. Местная интеллигенция не привлекается к повседневной массово-политической работе, не оказывается ей необходимая помощь. Мало выступает ученых, деятелей культуры, искусства, литературы по вопросам Ленинско-Сталинской дружбы народов и советского патриотизма.

Многие партийные организации еще не сумели так организовать политическую работу в массах, чтобы она охватывала всех трудящихся и велась целеустремленно, повседневно, с учетом особенностей и запросов различных слоев населения – рабочих, служащих, колхозни-

ков, интеллигенции, учащихся, женщин и молодежи. Мало организуют лекций, направленных на воспитание высокой политической сознательности, беззаветной любви к социалистической Родине, нерушимой дружбы между народами СССР и жгучей ненависти к украинским буржуазным националистам – злейшим врагам украинского народа.

Областные, районные и политотдельские газеты мало публикуют статей, показывающих огромную заботу Центрального Комитета ВКП(б), Союзного правительства и лично нашего великого вождя и учителя товарища Сталина о повышении материального благосостояния и культуры нашего народа, недостаточно показывается рост колхозов и зажиточность колхозников, крайне редко публикуются статьи, разоблачающие украинских буржуазных националистов, как агентуру американо-английских поджигателей новой мировой войны.

Обкомы, горкомы, райкомы КП(б)У западных областей и ЦК ЛКСМУ недооценивают того, что в своей подрывной деятельности украинские буржуазные националисты делают ставку, прежде всего, на молодежь. Между тем, работа среди молодежи, особенно учащейся и сельской молодежи, проводится еще неудовлетворительно, а в ряде организаций запущена. Во многих колхозах не созданы комсомольские организации. Более 35% комсомольских организаций западных областей малочисленны. 25% колхозных комсомольских организаций во втором полугодии 1951 года и более 30% колхозных комсомольских организаций в январе-марте этого года не приняли в комсомол ни одного человека.

Некоторые обкомы [и] райкомы КП(б)У западных областей еще слабо осуществляют контроль за работой областных управлений и районных отделов МГБ и плохо помогают им в работе, неглубоко вникают в работу партийных организаций органов МГБ, которые часто проводят свою работу в отрыве от выполнения служебно-оперативных задач, и часто не вмешиваются в работу коммунистов, плохо обеспечивающих выполнение служебно-оперативных заданий и допускающих провалы в работе.

ЦК КП(б)Украины постановляет:

1. Обязать Львовский, Волынский, Ровенский, Тернопольский, Станиславский, Дрогобычский, Черновицкий и Закарпатский обкомы КП(б)У, райкомы и окружкомы партии этих областей, Министерство Госбезопасности УССР, областные Управления, районные и окружные отделы МГБ устранить отмеченные в настоящем постановлении недостатки в организации борьбы по окончательной ликвидации банд и подполья украинских буржуазных националистов.

2. Министерству Государственной Безопасности УССР и начальникам областных Управлений МГБ пересмотреть намеченные практические мероприятия по вскрытию и ликвидации т.н. центрального, оставшихся краевых, окружных и районных «проводов» ОУН и каждой бандитской группировки, сделать эти мероприятия действенными, выделив для осуществления их опытных оперативных работников, лучших агентуристов, правильно расставить и использовать силы внутренней охраны, работников милиции и групп охраны общественного порядка. Выделить необходимое количество автотранспорта и другие технические средства борьбы с бандами. Развернуть глубокую агентурно-осведомительную работу не только в районах, засоренных бандитами и оуновским подпольем, но и в соседних с ними районах с тем, чтобы в течение весенне-летнего периода 1952 года окончательно ликвидировать оуновское подполье и уничтожить бандитов.

3. Обязать Министерство Государственной Безопасности УССР, начальников областных Управлений и районных отделов МГБ, командиров подразделений внутренней охраны и пограничных войск коренным образом улучшить подготовку и проведение чекистско-войсковых операций. Использовать лучший опыт, инициативу и предложения рядовых работников.

Ввести в практику работы органов МГБ и внутренней охраны разбор проведенных операций. Отмечать и поощрять солдат, сержантов, офицеров, оперативных работников органов МГБ и милиции, отличившихся во время розыска и захвата бандитов. Работников, которые

своей нераспорядительностью, пренебрежительным отношением к подготовке операций или проявлением трусости способствовали провалу операций, наказывать, не взирая на занимаемое положение.

4. В связи с тем, что имеются не единичные факты проникновения оуновских бандитов на территорию Каменец-Подольской, Винницкой, Житомирской и Киевской областей, обязать Министерство Госбезопасности УССР (т. Ковальчука), начальников областных Управлений МГБ этих областей принять меры к ликвидации всех появившихся оуновских бандитов и разоблачению их пособников. Создать обстановку невозможности проникновения ни одного бандита в восточные области.

5. Учитывая изменившуюся обстановку и применение бандитским подпольем разнообразных методов конспирации, ЦК КП(б)У обращает внимание органов МГБ УССР на необходимость больше проявлять инициативы и изобретательности в изыскании новых, наиболее совершенных методов борьбы с украинскими буржуазными националистами. Принимать меры к полному раскрытию всех бандпроявлений и предотвращать диверсионно-террористические акты оуновцев в процессе их подготовки.

6. Органам МГБ и райкомам КП(б)У принять необходимые меры по укреплению групп охраны общественного порядка, полностью очистить их от враждебных элементов, усилить среди бойцов этих групп политическое воспитание и боевую подготовку с тем, чтобы все группы действительно стали надежной опорой в охране общественного порядка в колхозах и селах и вели бы активную борьбу со всякого рода вражескими проявлениями.

7. Министерству Госбезопасности УССР и обкомам КП(б)У укрепить, там где нужно, состав работников областных Управлений и райотделов МГБ, заменить непригодных работников и не дающих показателей в работе, работниками, способными организовать и закончить в ближайшее время ликвидацию остатков банд и подполья украинских буржуазных националистов. До 30 мая с. г. полностью укомплектовать все вакантные должности работников райотделов МГБ западных областей подготовленными и грамотными чекистами.

8. Обкомам, горкомам и райкомам КП(б)У коренным образом улучшить идейно-политическое воспитание личного состава органов МГБ и милиции. Повести решительную борьбу со всякого рода нарушениями советской законности, дисциплины и аморальными проступками.

9. ЦК КП(б)У требует от обкомов, горкомов, окружкомов и райкомов партии западных, Черновицкой и Закарпатской областей коренным образом улучшить партийно-политическую работу среди населения. Организовать полное использование разнообразных форм агитационно-массовой работы для дальнейшего повышения политической сознательности и активности трудящихся. Важнейшей задачей массово-политической работы считать систематическую пропаганду советской идеологии, борьбу с пережитками капитализма в сознании людей и особенно борьбу против всяких проявлений буржуазно-националистической идеологии, против аполитичности, безыдейности и низкопоклонства перед буржуазной культурой.

Систематически разъяснять трудящимся политику большевистской партии, важнейшие решения партии и правительства, достигнутые успехи в хозяйственном и культурном развитии Союза ССР и его неотъемлемой составной части – Советской Украины. Разъяснять, что успехи Украинской ССР в развитии промышленности, сельского хозяйства, культуры достигнуты благодаря нерушимой Ленинско-Сталинской дружбы народов, помощи всех народов СССР и, прежде всего, великого русского народа. Воспитывать трудящихся в духе революционной бдительности, советского патриотизма, советской национальной гордости, беззаветной любви к большевистской партии и нашему великому вождю и учителю товарищу Сталину.

Массово-политическая работа среди трудящихся должна быть направлена на разоблачение звериного лица американо-английских поджигателей новой мировой войны и их агентуры – украинских буржуазных националистов, на воспитание у советских людей ненависти к оуновским бандитам, непоколебимой решимости в борьбе за полное и окончательное уничтожение их.

10. ЦК КП(б)У обращает внимание обкомов, горкомов, окружкомов и райкомов КП(б)У западных областей на то, что важнейшим условием повышения идейного уровня массово-политической и агитационно-пропагандистской работы среди трудящихся является личное участие в ней руководителей партийных и советских организаций.

Принять меры к тому, чтобы лекции, доклады и беседы проводились на высоком идейно-политическом уровне, в ясной форме, с учетом особенностей и запросов различных слоев населения. Обратить особое внимание на проведение систематической массово-политической работы в селах и колхозах, где нет партийных организаций. Широко привлекать к участию в массово-политической и агитационной работе среди населения местную интеллигенцию и ученых.

11. Обязать отделы ЦК КП(б)У: пропаганды и агитации, науки и высших учебных заведений, художественной литературы и искусств, Президиум Академии наук УССР, Правление Союза советских писателей УССР организовать систематические поездки из Киева и других крупных городов республики в западные области ученых, преподавателей вузов, работников искусств, писателей для чтения лекций и докладов на общественно-политические и научные темы и выступлений перед населением с докладами, разоблачающими украинско-буржуазных националистов, как злейших врагов украинского народа и агентуру англо-американского империализма.

12. Учитывая, что оуновское подполье делает ставку на молодежь и, прежде всего, на учеников старших классов и студентов, ЦК КП(б)У обязывает обкомы, горкомы, райкомы партии и ЦК ЛКСМУ принять решительные меры к улучшению работы комсомольских и пионерских организаций в школах, усилению идейно-воспитательной работы среди учеников средних школ и студентов техникумов и вузов.

13. Обязать обкомы, горкомы и райкомы КП(б)У западных областей и ЦК ЛКСМУ принять меры к созданию в ближайшее время во всех колхозах первичных комсомольских организаций, улучшить руководство и глубже вникать в содержание их работы, добиться всемерного усиления влияния партийных и комсомольских организаций на молодежь, не состоящую в комсомоле, обеспечить активное участие комсомольцев и несоюзной молодежи в выполнении хозяйственно-политических мероприятий. Воспитывать у молодежи чувство советского патриотизма и ненависти к врагам советского народа, повысить ее активность в борьбе по окончательному уничтожению остатков банд и подполья украинских буржуазных националистов.

14. ЦК КП(б)У обращает внимание руководителей и всех работников органов МГБ на нетерпимость в настоящее время не только бандитских проявлений, но и безнаказанное появление бандитов в населенных пунктах, ибо этим бандиты стремятся демонстрировать, что наши органы государственной безопасности не могут защитить и оградить население от всякого произвола бандитов.

Считать главной задачей партийных организаций и всех работников органов МГБ – выполнение указаний товарища Сталина о полной ликвидации в кратчайший срок всех банд и подполья украинских буржуазных националистов и обеспечить необходимые условия для нормальной и спокойной жизни и работы трудящихся западных областей республики.

15. ЦК КП(б)У обязывает обкомы, горкомы, окружкомы и райкомы КП(б)У, Министерство Госбезопасности УССР, областные Управления, городские и районные отделы МГБ до конца

выполнить указания, данные в закрытом письме ЦК ВКП(б) от 13 июля 1951 года «О неблагополучном положении в Министерстве Государственной Безопасности СССР», повысить ответственность каждого коммуниста за устранение недостатков в работе и успешное выполнение задач, стоящих перед советскими органами государственной безопасности.

ЦК КП(б)У требует от партийных, советских организаций, органов МГБ и всех коммунистов и комсомольцев повысить политическую бдительность и непримиримость ко всем врагам нашей великой Родины, еще больше укрепить свои связи с широчайшими массами трудящихся, коренным образом улучшить идейно-политическое воспитание трудящихся, поднять уровень оперативно-чекистской работы органов МГБ, оказывать повседневную практическую помощь им в работе, мобилизовать рабочих, крестьян, интеллигенцию на окончательную ликвидацию остатков банд украинских буржуазных националистов, на дальнейшее укрепление силы и могущества нашей социалистической Родины.

ЦК КП(б)У выражает уверенность, что большевики западных областей с честью выполнят свой большевистский долг перед нашей Родиной и еще теснее сплотят ряды трудящихся вокруг коммунистической партии и нашего великого вождя и учителя товарища Сталина.

16. О ходе выполнения настоящего постановления заслушать в июле с. г. в ЦК КП(б)У доклады руководства Министерства Госбезопасности УССР, а также секретарей обкомов КП(б)У и начальников областных Управлений МГБ Львовской, Станиславской, Ровенской и Тернопольской областей.

17. Постановление направить всем обкомам КП(б)У и областным Управлениям МГБ. Секретарям обкомов КП(б)У и начальникам областных Управлений МГБ ознакомить с настоящим постановлением секретарей горкомов, окружкомов и райкомов КП(б)У, всех руководящих и ответственных оперативных работников органов МГБ и обеспечить выполнение настоящего постановления.

Літопис УПА. – Київ–Торонто, 2001. – Т. 3. – С. 476-485.

№ 145

ПОСТАНОВА БЮРО ЦК КПУ «ПРО ПОСТАНОВУ ЦК КПРС ВІД 26 ТРАВНЯ 1953 РОКУ «ПИТАННЯ ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЕЙ УКРАЇНСЬКОЇ РСР» ТА ДОПОВІДНУ ЗАПИСКУ ТОВ. Л. БЕРІЯ ДО ПРЕЗИДІЇ ЦК КПРС»

№ 26/1–з. 28 травня 1953 р.

(тт. Кириченко, Мельников, Коротченко, Корниец, Корнейчук, Кальченко, Назаренко, Сердюк, Сенин, Подгорный, Струев, Гришко, Гречуха)

В своем постановлении от 26 мая 1953 года «Вопросы западных областей Украинской ССР» ЦК КПСС отметил, что политическое состояние в западных областях Украины продолжает оставаться неудовлетворительным. Слабая работа местных партийных и советских органов, а также недостаточное руководство со стороны ЦК КП Украины и Совета Министров УССР привели к тому, что среди значительной части населения существует недовольство хозяйственными, политическими и культурными мероприятиями, осуществляемыми на местах.

До сего времени не принимаются эффективные меры по организационно-хозяйственному укреплению колхозов, получающих низкие доходы, что в свою очередь снижает материальное благосостояние колхозников.

Серьезное недовольство населения западных областей Украины, как это совершенно правильно отмечается в постановлении ЦК КПСС, вызывают факты глубоко извращения ленинско-сталинской национальной политики. В составе руководящего советского и партийного актива западных областей очень мало работников из местного населения. Существует огульное недоверие к местным кадрам интеллигенции, особенно к старшему поколению, что особенно болезненно воспринимается населением западных областей. В высших учебных заведениях недооценивается преподавание на украинском языке.

Отдельные работники допускают администрирование, произвол и беззаконие по отношению к местному населению. Несмотря на многолетнюю борьбу, до этого времени не ликвидировано националистическое подполье, которое все еще существует, а его банды продолжают терроризировать население.

За эти крупные ошибки и недостатки ЦК КПСС подверг острой критике ЦК КП Украины и Совет Министров УССР и снял т. Мельникова Л. Г. с поста первого секретаря ЦК КП Украины как не обеспечившего руководство.

Центральный Комитет КПСС поставил перед всей партийной организацией Украины одну из главных задач на ближайший период – решительное оздоровление политического состояния западных областей республики и обязал ЦК КП Украины и Львовский, Дрогобычский, Тернопольский, Станиславский, Волынский, Ровенский, Закарпатский, Измаильский и Черновицкий обкомы партии в корне перестроить всю партийно-политическую работу в западных областях Украины с тем, чтобы в ближайшее время добиться исправления отмеченных ошибок и недостатков.

Бюро ЦК КП Украины постановляет:

1. Заслушав и обсудив постановление ЦК КПСС от 26 мая 1953 года «Вопросы западных областей Украинской ССР» и докладную записку тов. Л. П. Берия в Президиум ЦК КПСС, Бюро ЦК КП Украины целиком и полностью признает свои политические ошибки, отмеченные в этом постановлении, единодушно одобряет решение ЦК КПСС и принимает его к неуклонному руководству и исполнению.

Бюро ЦК КП Украины считает, что постановление ЦК КПСС является огромной помощью партийной организации Украины, программным документом, который определяет пути исправления и ликвидации крупных ошибок и недостатков в руководстве ЦК КП Украины и Советом Министров УССР западными областями Украины.

2. Бюро ЦК КП Украины считает также целиком правильным и полностью одобряет решение ЦК КПСС о снятии т. Мельникова Л. Г. с поста первого секретаря ЦК КП Украины, как не обеспечившего руководства.

Будучи первым секретарем ЦК КП Украины, т. Мельников грубо нарушал принцип коллегиальности и коллективного руководства, много важных вопросов решал лично, допускал при этом серьезные ошибки, во многих случаях неправильно оценивал состояние дел в партийной организации, проявлял вождизм, грубость, администрирование и не оправдал оказанного ему доверия.

Внести на утверждение Пленума ЦК КП Украины предложение о выводе т. Мельникова Л.Г. из состава членов Бюро ЦК КП Украины.

3. Рекомендовать Пленуму ЦК КП Украины на пост первого секретаря ЦК КП Украины т. Кириченко А. И.

4. Для обсуждения постановления ЦК КПСС от 26 мая 1953 года «Вопросы западных областей Украинской ССР» и докладной записки тов. Л. П. Берия в Президиум ЦК КПСС созвать 2 июня 1953 года пленум ЦК КП Украины.

5. Во исполнение постановления ЦК КПСС в ближайшее время разработать конкретные мероприятия по практическому осуществлению постановления ЦК КПСС от 26 мая 1953 года «Вопросы западных областей Украинской ССР» и докладной записки тов. Л. П. Берия в Президиум ЦК КПСС.

Сергійчук В. Десять буремних літ. – К.: Дніпро, 1998. – С. 863-865.

№ 146

ПОСТАНОВА ПЛЕНУМУ ЦК КПУ «ПРО ПОСТАНОВУ ЦК КПРС ВІД 26 ТРАВНЯ 1953 РОКУ «ПИТАННЯ ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЕЙ УКРАЇНСЬКОЇ РСР» І ДОПОВІДНУ ЗАПИСКУ ТОВ. Л. П. БЕРІЯ ДО ПРЕЗИДІЇ ЦК КПРС»

№ 4/1 4 червня 1953 р.

Заслухавши і обговоривши доповідь секретаря ЦК КП України т. Кириченка О. І. про постанову ЦК КПРС від 26 травня 1953 року «Питання західних областей Української РСР» і доповідну записку тов. Л. П. Берія до Президії ЦК КПРС, Пленум ЦК КП України вважає, що ця постанова є документом великого політичного значення і одностайно схвалюється всією партійною організацією України як прояв піклування ЦК КПРС про зміцнення політичного становища в західних областях, яке тепер, – як це цілком і повністю правильно відмічається в постанові ЦК КПРС, – продовжує лишатися незадовільним.

Пленум ЦК КП України відмічає, що ЦК КПРС цілком правильно вказав, що явно неблагополучне становище в західних областях Української РСР є наслідком недооцінки Центральним Комітетом КП України і Радою Міністрів УРСР важливого загальнодержавного полі-тичного значення зміцнення радянської влади в цих областях. Це також є наслідком того, що колишній перший секретар ЦК КП України т. Мельников Л. Г. поверхово займався питанням західних областей, не розумів того, що правильне і послідовне здійснення ленінсько-сталінської національної політики є однією з найважливіших умов політичного оздоровлення західних областей.

Слабка робота місцевих партійних і радянських органів, а також недостатнє керівництво з боку ЦК КП України привели до того, що серед значної частини населення західних областей існує невдоволення господарськими, політичними і культурними заходами, які проводяться на місцях.

Пленум ЦК КП України відмічає, що в керівництві сільським господарством західних областей з боку Бюро ЦК КП України, Ради Міністрів Української РСР і місцевих партійних, радянських і сільськогосподарських органів припущені серйозні помилки. Бюро ЦК КП України і Рада Міністрів УРСР глибоко не аналізували стану сільського господарства і не вирішували корінних питань його розвитку; окремі галузі сільського господарства в багатьох районах і колгоспах західних областей ведуться без урахування місцевих особливостей. До цього податкова система на селі здійснюється неправильно, без урахування економічного стану колгоспів і сільського населення.

Багато трудящих західних областей, як про це свідчать численні факти, висловлюють невдоволення діями місцевих органів влади.

Маючи сигнали про незадовільне ведення господарства в багатьох колгоспах і на підприємствах, факти грубого зневаження прав громадян, адміністрування, безчинства і беззаконня

з боку окремих працівників у відношенні до західноукраїнського населення, Бюро ЦК КП України, Рада Міністрів УРСР, партійні і радянські органи західних областей не завжди робили з цих фактів відповідні політичні висновки, слабо боролись за зміцнення радянського правопорядку і суворого запровадження соціалістичної законності.

Серйозне невдоволення населення викликають факти грубого викривлення ленінсько-сталінської національної політики, що мають місце в західних областях України.

Пленум ЦК КП України вважає, що Бюро ЦК КП України, Рада Міністрів УРСР і обкоми партії західних областей протягом останніх років припустили грубі помилки в тому, що не вели настирливої роботи по створенню кадрів керівного партійного і радянського активу з місцевого населення західних областей. Бюро ЦК КП України і Рада Міністрів УРСР не ставили перед керівними партійними, радянськими, комсомольськими та іншими працівниками, надісланими в свій час для роботи в західні області, як одного з найголовніших завдань – виховання і сміливого висування на керівні пости в усіх ланках партійної, радянської, комсомольської, наукової, культурно-освітньої та іншої роботи кадрів з місцевого населення. Це привело до того, що майже всі керівні пости в партійних і радянських органах західних областей України зайняті працівниками, командированими зі східних областей УРСР, а також з інших республік Радянського Союзу.

З 742 секретарів обкомів, міськкомів і райкомів партії лише 62 чол. з місцевого населення. Серед 599 відповідальних працівників апарату обкомів партії місцевих лише 22 чол., серед 2776 відповідальних працівників апарату міськкомів і райкомів партії лише 285 чол. з числа місцевого населення.

Серед голів, заступників голів і секретарів виконкомів міських і районних Рад депутатів трудящих місцеві українці складають 44%; серед секретарів міськкомів і райкомів комсомолу – 46%; серед міських і районних прокурорів – 12%, голів райспоживспілок – 42%, райуповмінзагів – 13%, завідуючих міськими і районними фінансовими відділами – 44%, завідуючих районними відділами сільського господарства – 16%.

Таке ж нестерпне становище з висуванням місцевих кадрів на керівні пости і в наукових, культурно-освітніх, адміністративних, господарських та інших організаціях західних областей республіки.

Порочна практика недооцінки висування кадрів західних українців на роботу в керівні органи викликає справедливе нарікання місцевого населення. Особливо хворобливо сприймає населення західних областей огульне недовір'я до місцевих кадрів з числа інтелігенції, зокрема старшого покоління. У Львові з 1718 професорів та викладачів 12 вищих учбових закладів до числа місцевої інтелігенції належить лише 320 чол., в складі директорів цих навчальних закладів немає жодного місцевого працівника; в числі 25 заступників директорів лише один, а серед 42 деканів вузів тільки два є західними українцями.

Пленум ЦК КП України вважає, що все це сталося внаслідок недооцінки Бюро ЦК КП України і обкомів партії західних областей політичного значення справи залучення до активної партійної, радянської і господарської роботи людей з місцевого населення, як однієї з найважливіших умов успішного здійснення ленінсько-сталінської національної політики, зміцнення партійних, радянських органів і розширення їх зв'язків з масами.

Пленум ЦК КП України вважає, що ЦК КПРС в своїй постанові цілком правильно вказав на ненормальне становище, яке існує у вищих учбових закладах західних областей, коли переважна більшість дисциплін викладається російською мовою. Наприклад, у Львівському торговельно-економічному інституті всі 56 дисциплін викладаються російською мовою, а в лісотехнічному інституті з 41 дисципліни українською мовою викладаються лише 4 дисципліни. В політехнічному інституті з 412 викладачів українською мовою ведуть заняття лише 15. Таке

ж становище в державному університеті ім. Франка, де з 295 викладачів читають лекції українською мовою 49 чол. Аналогічне становище в педагогічному, сільськогосподарському і поліграфічному інститутах м. Львова.

Пленум ЦК КП України відзначає, що Бюро ЦК КП України, Рада Міністрів УРСР, місцеві партійні і радянські органи західних областей республіки погано керують підготовкою учительських кадрів. До цього часу серед учителів шкіл вихідці з місцевого населення становлять трохи більше однієї третини.

Пленум ЦК КП України вважає, що ЦК КПРС своєчасно і цілком правильно вказав на те, що ЦК КП України і обкоми партії західних областей не розуміють всієї важливості збереження і використання кадрів західноукраїнської інтелігенції. Фактичний перевод викладання у вузах західних областей на російську мову, а також те, що читання лекцій і доповідей, агітаційна робота і діловодство в багатьох установах переважно ведеться російською мовою широко використовують ворожі елементи, називаючи це політикою русифікації.

Пленум ЦК КП України відмічає, що серйозною помилкою Бюро ЦК КП України і Ради Міністрів Української РСР за останні роки було незадовільне керівництво справою підготовки керівних партійних, радянських і господарських кадрів з числа населення західних областей республіки, безвідповідальне ставлення до вирощування і висування місцевої інтелігенції. Так, наприклад, в мережі партійних шкіл і курсів західних областей навчається 967 чол., з них слухачів з місцевого населення лише 498 чол. Серед студентів м. Львова місцева молодь становить лише половину, а в таких вузах, як поліграфічний – 25%, декоративного і прикладного мистецтва – 23%. У вузах м. Чернівці кількість студентів з місцевого населення не перевищує 50%.

Пленум ЦК КП України вважає неправильним те, що протягом останніх років значна частина молодих спеціалістів з місцевого населення, яка закінчувала вузи, направлялась на роботу в східні області УРСР, а також в інші республіки Радянського Союзу. Це перешкоджало поповненню і закріпленню кадрів спеціалістів та інтелігенції в західних областях з місцевого населення.

Пленум ЦК КП України вважає, що Бюро ЦК, обкоми, міськкоми і райкоми КП України західних областей, ЦК ЛКСМУ погано керують роботою комсомольських організацій, в зв'язку з чим ідейно-виховну роботу серед молоді в багатьох організаціях занедбано.

Пленум ЦК КП України підкреслює, що таке становище в західних областях України створює грунт для підривної роботи ворогів радянської влади, особливо буржуазно-націоналістичного підпілля. Факти говорять про те, що це підпілля, не зважаючи на багаторічну боротьбу по його ліквідації, все ще існує, а його банди продовжують тероризувати населення.

Пленум ЦК КП України вважає, що ЦК і обкоми КП України західних областей до цього часу не враховують того, що боротьбу з націоналістичним підпіллям, не можна вести лише шляхом масових репресій і чекістсько-військових операцій, що безглузде застосування репресій викликає лише невдоволення населення і завдає шкоди справі боротьби з буржуазними націоналістами. Протягом 1944–1952 років в західних областях піддано різним репресіям дуже велику кількість людей.

Пленум ЦК КП України вважає цілком правильним, що ЦК КПРС визнав незадовільним керівництво ЦК КП України і Ради Міністрів західними областями України.

Пленум ЦК КП України вважає також цілком правильною постанову ЦК КПРС про зняття т. Мельникова Л. Г. з поста першого секретаря ЦК КП України як такого, що не забезпечив керівництва.

Будучи першим секретарем ЦК КП України, т. Мельников грубо порушував принцип колегіальності і колективного керівництва, неправильно організовував роботу Бюро ЦК,

зазнався, багато серйозних питань вирішував особисто, припускаючи при цьому значні помилки, в ряді випадків неправильно ставився до керівних кадрів, при їх оцінці проявляв необ'єктивність і тенденційність, при доборі працівників на керівні пости часто не зважав на думки та поради членів Бюро ЦК і партійного активу. Тов. Мельников в роботі застосовував засуджені партією адміністрування, грубіянство, окрики, проявляв вождізм. В Бюро ЦК КП України слабо була розгорнута критика і самокритика, а т. Мельников не подавав прикладу в цьому і нетерпимо ставився до критики в його адрес.

Пленум ЦК КП України вважає, що рішення ЦК КПРС від 26 травня 1953 року «Питання західних областей Української РСР» є своєчасною і величезною допомогою Українській партійній організації в справі докорінного поліпшення політичного становища в західних областях. Одностайно схвалюючи цю постанову, пленум приймає її до неухильного керівництва і виконання.

Пленум ЦК КП України постановляє:

1. Зняти т. Мельникова Л. Г. з поста першого секретаря ЦК КП України як такого, що не забезпечив керівництва і вивести його з складу членів Бюро ЦК КП України.

2. Відповідно до рішення ЦК КПРС вважати одним з головних завдань всієї партійної організації України на найближчий період рішуче оздоровлення політичного становища західних областей республіки. Зобов'язати Бюро ЦК КП України, Львівський, Дрогобицький, Тернопільський, Станіславський, Волинський, Ровенський, Закарпатський, Ізмаїльський і Чернівецький обкоми партії провести докорінну перебудову всієї партійно-політичної роботи в західних областях України з тим, щоб в найближчий час добитися виправлення серйозних помилок і недоліків, які відзначені в постанові ЦК КПРС від 26 травня 1953 року.

3. Зобов'язати Бюро ЦК КП України, обкоми, міськкоми і райкоми партії західних областей рішуче покінчити з перекрученням ленінсько-сталінської національної політики нашої партії, з порочною практикою висування на керівну партійну і радянську роботу в західних областях України переважно працівників зі східних областей Української РСР та з інших республік Радянського Союзу, а також з недооцінкою політичного значення викладання у вузах західних областей українською мовою. Серйозно поліпшити справу підготовки і перепідготовки кадрів, сміливо висувати працівників з місцевого населення на керівні пости в партійні, радянські, профспілкові, комсомольські та господарські органи, додержуватись при цьому партійного принципу добору кадрів за політичними і діловими ознаками. Пленум ЦК вимагає від керівників партійних і радянських органів рішуче покінчити зі шкідливою практикою огульного недовір'я до західноукраїнських кадрів.

4. Пленум ЦК КП України зобов'язує Бюро ЦК КП України, обкоми, міськкоми і райкоми партії західних областей України якнайуважніше ставитися до збереження і використання кадрів західноукраїнської інтелігенції, посилити серед неї виховну, ідеологічну роботу, сміливіше висувати її кращих представників на керівні пости в учбові заклади, а також в наукові, культурні та інші установи.

5. Пленум зобов'язує Бюро ЦК КП України забезпечити наявність в керівному складі ЦК КП України і в уряді Української РСР працівників із західних українців.

6. Відповідно з постановою ЦК КПРС від 26 травня 1953 року «Питання західних областей Української РСР» доручити Бюро ЦК КП України і Раді Міністрів Української РСР розробити конкретні заходи по дальшому розвитку економіки і культури західних областей України. В цих заходах передбачити організаційно-господарське зміцнення колгоспів, розвиток їх громадського господарства з урахуванням місцевих особливостей і підвищення мате-ріального добробуту колгоспного селянства: зниження норм по державних поставках сільськогосподарських продуктів і обов'язкових грошових платежах насамперед для колгоспів

гірських і передгірських районів; максимальне використання великої технічної та матеріальної допомоги, що її надає ЦК КПРС і Союзний уряд колгоспам і машинно-тракторним станціям.

Намітити заходи до поліпшення підготовки кваліфікованих кадрів робітників і інженерно-технічних працівників з місцевого населення; до повного використання коштів, що їх відпускається на промислове, культурно-побутове і житлово-комунальне будівництво; до збільшення виробництва предметів широкого споживання для задоволення потреб місцевого населення; до поліпшення використання місцевих природних багатств. Передбачити розширення підготовки спеціалістів з місцевого населення по лінії вищих шкіл і середніх спеціальних учбових закладів, а також підготовки наукових і педагогічних кадрів; значно поліпшити роботу культурно-освітніх установ і установ мистецтв; видати українською мовою підручники для вищих і середніх учбових закладів; поліпшити діяльність творчих організацій і видавництв, особливо у м. Львові; значно збільшити видання українською мовою творів класиків російської літератури, а також сучасної літератури братніх республік; випустити в найближчий час «Історію Української РСР», «Історію української літератури», українсько-російський та ро-сійсько-український словники, забезпечити більш широке постачання населення літературою та кінофільмами рідною мовою; підвищити ідейний рівень газет і журналів, які видаються в західних областях.

7. Бюро ЦК КП України, Раді Міністрів УРСР, обкомам партії і облвиконкомам західних областей покінчити з адмініструванням в роботі, рішуче присікаючи свавілля і беззаконня, що їх припускають окремі працівники у відношенні до місцевого населення, широко розгорнути серед трудящих масово-політичну і агітаційно-роз'яснювальну роботу.

Доручити Бюро ЦК КП України розробити програму масово-політичної і ідеологічної роботи серед селян, робітників і інтелігенції західних областей, особливо серед інтелігенції міста Львова, з тим, щоб у найближчий час докорінно поліпшити цю роботу.

Пленум ЦК КП України зобов'язує Бюро ЦК КП України, партійні організації західних областей посилити виховання трудящих в дусі ленінсько-сталінської дружби народів, насамперед дружби з великим російським народом, як джерела сили і могутності нашої держави, основи процвітання возз'єднаної Радянської України в дусі ненависті до українських буржуазних націоналістів – найлютіших ворогів українського народу.

8. Пленум ЦК КП України зобов'язує Бюро ЦК КП України, обкоми, міськкоми і райкоми партії західних областей, ЦК ЛКСМУ в найближчий час домогтися докорінного поліпшення керівництва роботою комсомольських організацій, рішуче усунути серйозні недоліки в справі ідейного виховання молоді і дальшого піднесення її активності в господарському та культурному будівництві.

9. Пленум ЦК КП України вимагає від Бюро ЦК КП України, Ради Міністрів УРСР в найближчий час добитися ліквідації в західних областях республіки буржуазно-націоналістичного підпілля. При здійсненні необхідних каральних заходів по відношенню до дійсних ворогів радянської влади не припускати перекручень, які викликають справедливе невдоволення широких кіл населення. Піднести пильність і вжити всіх заходів до активізації місцевого населення в боротьбі проти залишків українського буржуазного націоналістичного підпілля.

10. Пленум ЦК КП України зобов'язує Бюро ЦК, партійні організації України вжити рішучих заходів до всебічного розвитку критики і самокритики, як найважливішої умови усунення серйозних недоліків і помилок в роботі партійних, радянських і господарських органів, у здійсненні поставленого ЦК КПРС завдання по політичному оздоровленню західних областей.

11. Доручити Бюро ЦК КП України в найближчий час провести пленуми обкомів і міськкомів партії західних областей, на яких обговорити постанову ЦК КПРС від 26 травня

1953 року «Питання західних областей Української РСР» і доповідну записку тов. Л. П. Берія до Президії ЦК КПРС та розробити конкретні заходи по практичному здійсненню цієї постанови.

На пленумах райкомів західних областей обговорити постанову Пленуму ЦК КП України.

12. Відмічаючи, що в здійсненні ленінсько-сталінської національної політики допускаються недоліки і в ряді східних областей України, Пленум ЦК КП України зобов'язує всі обкоми, міськкоми, райкоми КП України зробити необхідні висновки з постанови ЦК КПРС від 26 травня 1953 року «Питання західних областей Української РСР» і рішуче виправити ці недоліки.

13. Враховуючи загальнодержавну важливість питання про господарське і політичне становище західних областей України, зобов'язати Львівський, Дрогобицький, Тернопільський, Станіславський, Волинський, Ровенський, Закарпатський, Ізмаїльський, Чернівецький обкоми партії через 6 місяців подати в ЦК КП України звіти про хід виконання постанови ЦК КПРС і цієї постанови.

* * *

Пленум ЦК КП України запевняє Центральний Комітет Комуністичної партії Радянського Союзу, що партійна організація України докладе всіх зусиль, щоб ще міцніше згуртувати трудящих Радянської України навколо ЦК КПРС і Радянського уряду, до кінця виправити помилки і недоліки в керівництві західними областями України, доб'ється дальшого розвитку економіки і культури, піднесе ідейний рівень масово-політичної роботи серед трудящих Радянської України в дусі відданості партії і вірності ленінсько-сталінській дружбі народів.

Літопис УПА. – Київ–Торонто, 2001. – Т. 3. – С. 514-521.

№ 147

З ПОСТАНОВИ ЦК КПУ
«ПРО ПОСТАНОВУ ПЛЕНУМУ ЦК КПРС ВІД 7 ЛИПНЯ 1953 р.
«ПРО ЗЛОЧИННІ АНТИПАРТІЙНІ І АНТИДЕРЖАВНІ ДІЇ БЕРІЯ»

30 липня 1953 р.

... Запеклий ворог партії і народу Берія намагався використати недоліки в господарському, культурному будівництві, в політичній роботі серед трудящих західних областей України в інтересах своїх ворожих планів. В своїй записці про становище в західних областях він під фальшивим приводом боротьби з порушеннями національної політики партії намагався підірвати дружбу народів нашої країни, протиставити український народ великому російському народові, українців західних областей – українцям східних областей, активізувати буржуазних націоналістів – лютих ворогів українського народу...

6. Обкомам, міськкомам, райкомам і окружкомам партії всемірно підвищувати революційну пильність комуністів і всіх трудящих. Треба завжди пам'ятати про капіталістичне оточення, яке засилає і засилатиме в нашу країну своїх агентів для підривної діяльності, про те, що вороги, спритно маскуючись, намагались і намагатимуться проникнути в ряди партії з метою підривної роботи. Пленум вважає найважливішим завданням партійної організації України – знищення всіх решток українських буржуазних націоналістів – цієї агентури імперіалістичних паліїв війни, лютих ворогів українського народу...

Літопис УПА. – Київ–Торонто, 2001. – Т. 3. – С. 521-522.

№ 148

П Р И Г О В О Р

29 апреля 1949 года СССР г. Черновцы

Военный Трибунал войск МВД Черновицкой области в составе:

Председательствующего капитана юстиции Кузнецова и заседателей: мл. лейтенанта юстиции Кирьянова и Шпигун при секретаре ст. лейтенанте Микула без участия представителей гособвинения и защиты в закрытом судебном заседании, рассмотрев дело по обвинению:

КОЗАКА Степана Георгиевича 1902 г. рождения, из крестьян, уроженца с. Киселив Заставновского р-на* Черновицкой области, жителя г. Вашковцы, украинца, гр. СССР, б/п, малограмотного, рабочего, женатого, несудимого, в преступлениях, предусмотренных ст.ст. 54-1 "а" и 54-11 УК УССР и материалы предварительного и судебного следствия

У С Т А Н О В И Л:

Подсудимый Козак, проживая в г. Вашковцы, летом 1941 г. вступил в банду ОУН, которая после отхода советских войск с территории Черновицкой обл. захватила в г. Вашковцы власть в свои руки, орудовала там до прихода туда немецко-румынских захватчиков. Тогда же, по заданию главаря банды ОУН Лучака (осужден), Козак ходил с барабаном по г. Вашковцы, оповещая население об отступлении советских войск, призывал граждан идти в церковь молиться за установление "Самостийной Украины". На второй день после этого, Козак нес охрану арестованных советских граждан, подвергал их избиению, а также охранял спиртзавод. Кроме того, Козак в ноябре 1946 г. принял к себе в дом активного бандеровца Баланюка, дал ему бритву и прибор, где он побрился, а затем из дома ушел.

На основании изложенного Военный Трибунал признал Козака виновным в совершении преступлений, предусмотренных ст. 54-1 "а" и ст. 54-11 УК УССР.

Руководствуясь ст. ст. 296 и 297 УПК УССР

П Р И Г О В О Р И Л:

КОЗАКА Степана Георгиевича на основании ст. 54-1 "а" УК УССР с применением ст. 2-й Указа Президиума Верховного Совета СССР от 26 мая 1947 года "Об отмене смертной казни" заключить в исправительно-трудовых лагерях сроком на 25 лет с поражением в правах по п.п. а, б в ст. 29 УК УССР на 5 лет с конфискацией всего имущества.

Избранный срок меры наказания с зачетом предварительного заключения исчислять с 22 февраля 1949 года. Меру пресечения осужденному, содержащемуся под стражей оставить без изменения.

Судебные издержки по делу в сумме 100 руб. взыскать с осужденного Козака.

Приговор может быть обжалован в кассационном порядке в ВТ войск МВД Львовского округа через ВТ войск МВД Черновицкой области в течение пяти дней с момента вручения копии приговора осужденному.

Подлинный за надлежащими подписями

Председатель **Кузнецов**

Верно: **начальник отделения отдела "А" УМГБ по Черновицкой области майор Джусь**

подпись печать

П р и м і т к а: По дорозі до Сиблагу Козак С.Г. помер 31 серпня 1951 р.

ДА УМВС у Чернівецькій області. – Спр. СО-681.

* Нині Кіцманського р-ну.

№ 149

А К Т

29 января 1941 г. комиссия в составе нач. заставы 25 лейтенанта Лубиненко, ст. военфельдшера Субботина и мл. лейтенанта Строненко составили настоящий акт в нижеследующем:

1941 г. 28 января в 6 ч. 15 мин. в координате погранаряда, дозорами и группой пограничников убиты нарушители госграницы при попытке скрыться от наряда и вооруженного сопротивления:

1. Мосарюк Андрей Иванович	41 г.	
2. Бурло Иван	35 л.	
3. Теурян Оса… Иванович	32 г.	
4. Воронка Георгий Семенович	21 г.	Гореча
5. Флоря Евгения	28 л.	
6. Мосарюк Андрей	25 л.	
7. Яремей Василий	17 л.	
8. Антонович Вероника	17 л.	Гореча
9. Флоря Нестор	32 г.	-”-
10. Родич Иван	45 л.	
11. Неопознанная личность мужчины	40 л.	
12. Флоря Тодор	49 л.	

Трупы преданы земле 28 января 1941 г. в 19 ч. 00 мин. в координате, в чем и расписываемся.

Начальник заставы 25
лейтенант **Лубиненко**

Ст. военфельдшер **Субботин**

Мл. лейтенант **Строненко**

Верно: подпись неразборчива фамилии не указано

29.I-41 г.

ДА УМВС у Чернівецькій області. – Спр. Р-172.

№ 150

К о п и я

А К Т

8.III-48 г.

с. Мамаевцы

Мы нижеподписавшиеся: начальник Кицманского РО МГБ капитан Свириденко, оперуполномоченный РО МГБ лейтенант Олейник, оперуполномоченный РО МГБ ст. лейтенант Сокур в присутствии сержанта 331 с/п 3-го с/б 9-й роты войск МГБ Белякова Николая и мл. сержанта той же части Богатыря Ивана составили акт о нижеследующем:

8.III-48 г. в 17-00 ч. в с. Ст. Мамаевцы Кицманского р-на проводилась чекистско-войсковая

операция по ликвидации группы вооруженных бандитов ОУН, укрывающихся в сарае Кокоячука Николая Ильича, жителя с. Ст. Мамаевцы Кицманского р-на. В результате проведенной операции убиты бандиты: Майданский Константин по кличке “Юрась”, уроженец с. Рогизна Садгорского р-на Черновицкой области; Федоряк Георгий Степанович по кличке “Борец”, кустовой проводник ОУН в Кицманском р-не, уроженец с. Боривцы Кицманского р-на; Шупеня Иван Николаевич по кличке “Мирон”, уроженец с. Шишковцы Кицманского р-на, находился в личной охране кустового проводника ОУН “Борец”.

Кроме убитых, ранен и захвачен Кантимир Василий Николаевич, уроженец с. Шубранец Садгорского р-на, по кличке “Остап”, он же “Денис”, райпроводник ОУН в Кицманском р-не. У бандитов захвачено три автомата, один из них немецкий, винтовка СВТ, два иностранных пистолета, три полевых сумки с оуновскими документами и другие разные предметы и вещи. Все вышеперечисленное оружие, документы и вещи направлены в отдел 2-Н УМГБ Черновицкой обл.

Трупы бандитов опознаны легализовавшимися бандитами ОУН “Хмарой” и “Славка”, после чего направлены в Кицманский РО МГБ для фотографирования. О чем и составлен настоящий акт.

Подписи всех лиц.

Верно: **ст. лейтенант Красовский**

С п р а в к а. Подлинник акта находится в архивном деле – формуляр арх. № 3658 на Майданского К.Д. Дело хранится в архиве учетно-архивного отделения УКГБ Черновицкой обл.

№ 151

СПРАВКА

97-й пограничный отряд НКВД не располагает никакими данными в отношении нелегального ухода в Румынию Горошинский Илья Васильевич, а также о его участии в вооруженной группе, пытавшейся уйти в Румынию с 6 на 7 февраля 1941 г. Не исключена возможность, что Горошинский находился в числе убитых при столкновении с погранарядом, которые были преданы земле неопознанными.

Зам. начальника 97 погранотряда НКВД
капитан **Кураков**

28 марта 1941 г.

ДА УМВС у Чернівецькій області. – Спр. Р-188.

2.7. ДОКУМЕНТИ ПРО РЕАБІЛІТАЦІЮ ПОЛІТИЧНО РЕПРЕСОВАНИХ

№ 152

ЗАКОН УКРАЇНСЬКОЇ РАДЯНСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ РЕСПУБЛІКИ "ПРО РЕАБІЛІТАЦІЮ ЖЕРТВ ПОЛІТИЧНИХ РЕПРЕСІЙ НА УКРАЇНІ"

Після 1917 року, в період громадянської війни і наступні десятиріччя, на землі України пролилося багато людської крові. Мільйони безвинних людей на підставі антигуманних і антидемократичних законів та внаслідок прямого беззаконня і свавілля зазнали переслідувань за свою політичну діяльність, висловлювання та релігійні переконання. Особливо тяжкою спадщиною минулого є масові репресії, які чинились сталінським режимом та його провідниками в республіці. При судових і позасудових розправах грубо нехтувались норми Конституції, покликані охороняти права і свободи громадян, елементарні норми судочинства.

Відмічаючи, що частину осіб, репресованих у 30-40-х і на початку 50-х років, уже поновлено в правах на підставі законодавства Союзу РСР, Верховна Рада Української РСР вважає, що реабілітація жертв політичних репресій повинна охоплювати увесь період після 1917 року до моменту набрання чинності цим Законом і поширюватись на осіб, необґрунтовано засуджених за цей час судами Української РСР або репресованих на території республіки іншими державними органами в будь-якій формі, включаючи позбавлення життя чи волі, переселення в примусовому порядку, вислання і заслання за межі республіки, позбавлення громадянства, примусове поміщення до лікувальних закладів, позбавлення чи обмеження інших громадянських прав або свобод з мотивів політичного, соціального, класового, національного і релігійного характеру.

Верховна Рада Української РСР засуджує репресії і відмежовується від терористичних методів керівництва суспільством, висловлює співчуття жертвам необґрунтованих репресій, їх рідним і близьким, проголошує намір неухильно добиватись відновлення справедливості, усунення наслідків свавілля і порушень громадянських прав, прагне забезпечити посильну на цей час компенсацію матеріальної і моральної шкоди, заподіяної незаконними репресіями реабілітованим та їх сім'ям, та гарантує народу України, що подібне ніколи не повториться, що права людини і законність будуть свято додержуватись.

Цим Законом ліквідуються наслідки беззаконня, допущені з політичних мотивів до громадян Української РСР, поновлюються їх права, встановлюється компенсація за незаконні репресії та пільги реабілітованим.

Стаття 1. Вважати реабілітованими осіб, які з політичних мотивів були необґрунтовано засуджені судами або піддані репресіям позасудовими органами, в тому числі "двійками", "трійками", особливими нарадами і в будь-якому іншому позасудовому порядку, за вчинення на території України діянь, кваліфікованих як контрреволюційні злочини за кримінальним законодавством Української РСР до набрання чинності Законом СРСР "Про кримінальну відповідальність за державні злочини" від 25 грудня 1958 року, за винятком осіб, зазначених у статті 2 цього Закону.

Визнати реабілітованими також громадян, засуджених за:

антирадянську агітацію і пропаганду за статтею 7 Закону СРСР "Про кримінальну відповідальність за державні злочини" від 25 грудня 1958 року і статтею 62 Кримінального кодексу Української РСР в редакціях до прийняття Закону Української РСР від 28 жовтня 1989 року "Про затвердження Указу Президії Верховної Ради Української РСР від 14 квітня 1989 року "Про внесення змін і доповнень до Кримінального і Кримінально-процесуального кодексів Української РСР";

поширення завідомо неправдивих вигадок, що порочать радянський державний і суспільний лад, тобто за статтею 187[1] Кримінального кодексу Української РСР;

поширення законів про відокремлення церкви від держави і школи від церкви, посягання на особу та права громадян під приводом справляння релігійних обрядів, якщо вчинені дії не були поєднані з заподіянням шкоди здоров'ю громадян чи статевою розпустою.

Підлягають реабілітації також особи, щодо яких з політичних мотивів застосовано примусові заходи медичного характеру.

Стаття 2. Реабілітації не підлягають особи, щодо яких у матеріалах кримінальних справ є сукупність доказів, які підтверджують обґрунтованість притягнення їх до відповідальності за:

– зраду Батьківщини, шпигунство, диверсії, шкідництво, саботаж, терористичні акти;

– злочини проти людства і людяності, каральні акції щодо мирного населення, вбивства, мордування громадян і пособництво в цьому окупантам у період Великої Вітчизняної війни;

– організацію збройних формувань, які чинили вбивство, розбої, грабежі та інші насильства;

– збройні вторгнення на територію України та особисту участь у вчиненні цих злочинів.

Не підлягають реабілітації також особи, засуджені за злочини проти правосуддя, пов'язані з застосуванням репресій, навіть якщо вони самі згодом зазнали репресій.

Стаття 3. Реабілітувати всіх громадян, засланих і висланих з постійного місця проживання та позбавлених майна за рішенням органів державної влади і управління з політичних, соціальних, національних, релігійних та інших мотивів під приводом боротьби з куркульством, противниками колективізації, так званими бандпособниками та їх сім'ями.

Стаття 4. Поновити реабілітованих в усіх громадянських правах, у тому числі в праві проживання в населених пунктах і місцевостях, в яких вони постійно проживали до репресій, поширивши це право на членів їх сімей.

Визнати недійсними пов'язані з застосуванням репресій рішення про позбавлення державних нагород, учених ступенів, військових, спеціальних і почесних звань, пенсій та інших прав.

За бажанням реабілітованого або його родичів у разі смерті реабілітованого повідомлення про реабілітацію має бути безкоштовно опубліковано в пресі чи іншим способом доведено до відома громадськості за місцем роботи або проживання реабілітованого.

Стаття 5. Встановити для осіб, які відбували покарання у вигляді позбавлення волі або примусового поміщення у лікувальні заклади і згодом реабілітовані відповідно до статті 1 цього Закону, грошову компенсацію у розмірі 140 карбованців за кожний місяць позбавлення волі, але не більш як 12 тисяч карбованців. Одноразово як грошова компенсація реабілітованій особі виплачується до 3000 карбованців, решта належних грошей – протягом наступних 5 років.

Вилучені будівлі та інше майно по можливості (якщо будинок не зайнятий, а майно збереглося) повертається реабілітованому або його спадкоємцям. При відсутності такої можливості заявнику відшкодовується вартість будівель та майна.

Не підлягають поверненню (компенсації) будівлі та інше майно, що було націоналізовано (муніципалізовано) на підставі відповідних нормативних актів.

Заяви про компенсацію та повернення майна подаються не пізніше трьох років з моменту набрання чинності Законом або з дня одержання особою довідки про реабілітацію згідно з цим Законом.

Порядок виплати компенсації, повернення майна або відшкодування його вартості реабілітованим регулюється Положенням, затверджуваним Радою Міністрів Української РСР.

Стаття 6. Реабілітованим громадянам відповідно до статті 1 цього Закону час тримання під вартою, відбування покарання в місцях позбавлення волі, заслання або перебування на примусовому лікуванні зараховується у потрійному розмірі в стаж роботи для призначення трудових пенсій.

Реабілітованим громадянам, які потребують поліпшення житлових умов, надається право на першочергове одержання житла.

В разі смерті реабілітованої особи це право зберігається за одним з подружжя, якщо вони не створили нову сім'ю, а також за батьками і дітьми, які проживали спільно до арешту і у зв'язку з застосуванням репресій втратили право на займане жиле приміщення та потребують поліпшення житлових умов.

Реабілітовані особи, які проживають у сільській місцевості, мають право на одержання безпроцентної позики та першочергове забезпечення будівельними матеріалами для будівництва житла.

Якщо реабілітована особа згідно з статтею 1 цього Закону стала інвалідом внаслідок репресій або пенсіонером, їй надається також право на:

– одержання пільгових путівок для санаторно-курортного лікування та відпочинку;

– право на безплатне забезпечення автомобілем класу ЗАЗ-968М при наявності відповідних медичних показників;

– безплатний проїзд всіма видами міського пасажирського транспорту (крім таксі) та на автомобільному транспорті загального користування (за винятком таксі) в сільській місцевості в межах адміністративного району;

– зниження оплати жилої площі та комунальних послуг на 50 процентів, в межах норм, передбачених чинним законодавством;

– позачергове надання медичної допомоги і на 50 процентів зниження вартості ліків за рецептом;

– переважне право на вступ до садівницьких товариств, першочергове право на вступ до житлово-будівельних кооперативів;

– першочергове встановлення телефону.

Особи, реабілітовані відповідно до цього Закону, мають право на безплатну консультацію адвокатів з питань, пов'язаних з реабілітацією. Реабілітованим, які мають право на передбачені цим Законом пільги, видається посвідчення єдиного зразка, що затверджується Радою Міністрів Української РСР.

Видача цього посвідчення проводиться за місцем проживання виконкомами відповідних місцевих рад народних депутатів.

Чинність статей 4, 5 та 6 цього Закону поширюється на жертв політичних репресій, що були реабілітовані до прийняття цього Закону.

Стаття 7. Встановити такий порядок застосування статей 1 і 2 цього Закону.

Органи прокуратури у взаємодії з органами державної безпеки проводять перевірки та складають відповідні висновки щодо всіх кримінальних справ, зазначених в статтях 1 і 2 цього Закону, рішення по яких не були скасовані до моменту його прийняття.

На реабілітованих осіб органи прокуратури видають відповідні довідки.

При наявності підстав для визнання особи такою, що згідно з статтею 2 цього Закону не підлягає реабілітації, прокурор надсилає справу з висновком:

щодо засуджених судами – до тих же судів, які виносили останнє судове рішення. Справи, по яких вироки, ухвали, постанови було внесено ліквідованими або розформованими судами, а також військовими трибуналами щодо цивільних осіб, передаються на розгляд тих судів, до підсудності яких ці справи віднесено чинним законодавством. Територіальна підсудність справи визначається за місцем винесення останнього судового рішення;

щодо підданих покаранню за рішенням позасудових органів – до Верховного Суду Української РСР, обласних та Київського міського судів, військових трибуналів округів, Чорноморського флоту, на території яких застосовувались репресії.

Внаслідок розгляду справи суд може прийняти одне з таких рішень:

– визнати, що особу обґрунтовано засуджено або піддано покаранню позасудовим органом і на неї не поширюється дія статті 1 цього Закону;

– визнати, що особу необґрунтовано засуджено або піддано покаранню позасудовим органом і вона підлягає реабілітації згідно з статтею 1 цього Закону.

При розгляді справи суд може також внести зміни до раніше винесених вироку, ухвали і постанови судів чи до рішень несудових органів.

Стаття 8. Особі, яка визнана судом чи військовим трибуналом такою, що не підлягає реабілітації, вручається копія ухвали (постанови), а в разі визнання необґрунтовано засудженою або підданою покаранню за рішенням несудового органу – довідка про реабілітацію.

Ухвалу (постанову) суду чи військового трибуналу може бути опротестовано прокурором чи головою відповідного суду або оскаржено особою, якій відмовлено в реабілітації.

Протести в порядку нагляду і за нововиявленими обставинами розглядаються у звичайному порядку, передбаченому нормами Кримінально-процесуального кодексу Української РСР.

Стаття 9. Вирішення питань, пов'язаних з встановленням факту розкуркулення, адміністративного виселення, з відшкодуванням матеріальних збитків, поновленням трудових, житлових, пенсійних та інших прав громадян, реабілітованих відповідно до цього Закону, покласти на обласні, міські і районні ради народних депутатів. З цією метою радам народних депутатів утворити штатні комісії, положення про які затверджуються Радою Міністрів Української РСР.

За дорученням цих комісій органи внутрішніх справ встановлюють факти безпідставності заслання і вислання, направлення на спецпоселення, а також конфіскації і вилучення майна у зв'язку з необґрунтованими репресіями і матеріали перевірки надсилають комісіям.

Голова Верховної Ради Української РСР **Л.Кравчук**

м. Київ
17 квітня 1991 року

Реабілітовані історією. Закарпатська область. – Ужгород: Закарпаття, 2003. – Кн. 1. – С. 142-145.

№ 153

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ "ПРО ТЛУМАЧЕННЯ ЗАКОНУ УКРАЇНИ "ПРО РЕАБІЛІТАЦІЮ ЖЕРТВ ПОЛІТИЧНИХ РЕПРЕСІЙ НА УКРАЇНІ"

У зв'язку з численними запитами реабілітованих громадян, комісій по поновленню прав реабілітованих, інших посадових осіб та в інтересах єдиного поняття і вірного застосування Закону Верховна Рада України постановляє:

1. Роз'яснити, що політичний мотив репресій (стаття 1) – це застосування державою примусових заходів щодо противників радянської влади у вигляді пред'явлення обвинувачення у вчиненні політичного (контрреволюційного) злочину або визнання особи соціально небезпечною у політичному відношенні за наявності достовірних матеріалів, застосування на цих підставах репресій у судовому порядку відповідно до статей 33–34 Кримінального кодексу Української РСР у редакції 1927 року та в адміністративному порядку.

2. Територія Української РСР (стаття 1) – територія України на час прийняття Закону України "Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні" – 17 квітня 1991 року.

3. Громадяни України – особи, які постійно проживали на території України до застосування щодо них незаконних репресій, і також такі, які з різних причин були переміщені за межі України.

4. Застосування (піддання) репресій (стаття 1):

– оголошення вироку, ухвали (постанови) судом першої інстанції або рішення (постанови) позасудовим органом про застосування кримінального покарання, відправлення у заслання та вислання без пред'явлення обвинувачення у конкретному злочині;

– винесення судом або позасудовим органом рішення про необгрунтоване застосування примусових заходів медичного характеру;

– винесення постанови про арешт та перебування під вартою в разі закриття справи на попередньому слідстві чи у судовому порядку;

– прийняття рішення місцевими органами влади, службовими особами чи громадськими організаціями про застосування репресії в адміністративному порядку.

5. Не підлягають реабілітації особи (стаття 2, частина 1), щодо яких у матеріалах кримінальних справ є сукупність доказів, які підтверджують їх зраду Батьківщини у формах, передбачених Кримінальним кодексом Української РСР 1922, 1927 та 1961 років.

Злочини проти миру та людства (стаття 2, частина 2) – злочини, кваліфіковані за Законом № 10 Контрольної Ради у Німеччині від 20 грудня 1945 року "Про покарання осіб, винних у військових злочинах, злочинах проти миру та проти людства" (стаття 11, параграф I, пункт "а", "б", "і", "с") та згідно з Указом Верховної Ради СРСР від 19 квітня 1943 року "Про міру покарання для німецько-фашистських злочинців, винних у вбивствах та мордуваннях радянських цивільних громадян та полонених червоноармійців, для шпигунів, зрадників Батьківщини з боку радянських громадян та їх пособників".

Виходячи із загальноприйнятих принципів міжнародного права та на підставі наведених нормативних актів не можуть бути реабілітовані за Законом України "Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні" засуджені громадяни колишнього СРСР, іноземні громадяни та особи без громадянства, які під час Другої світової війни служили у військових формуваннях фашистської Німеччини та її сателітів, охоронних військах СС, поліції, адмі-ністративних органах окупантів.

Підлягають реабілітації громадяни, які займали адміністративні посади в період тимчасової німецької окупації території України, якщо буде встановлено, що вони подавали допомогу партизанам, підпільникам і частинам радянської армії чи саботували виконання вимог окупаційної влади, допомагали населенню в приховуванні запасів продовольства та майна чи іншим шляхом сприяли боротьбі з окупантами.

6. Збройні формування (стаття 2, частина 3) – стабільні озброєні угруповання осіб, які об'єдналися для боротьби проти державної влади, незалежно від кваліфікації дій їх організаторів і членів.

7. Направлення на заслання, вислання та спеціальні поселення в адміністративному порядку (стаття 3) – застосування репресій на підставі рішень місцевих органів влади, адміністративних органів, посадових осіб чи громадських організацій з політичних мотивів до сімей, осіб, репресованих за обвинуваченням у контрреволюційних злочинах; до осіб, визнаних со-ціально небезпечними у політичному відношенні, противниками колективізації; обвинувачених у зв'язках з так званими "ворогами народу", у приналежності до політичних партій тощо.

Особи, які були незаконно вислані чи заслані і згодом реабілітовані, поновлюються в усіх громадянських правах, але на них не поширюються пільги, передбачені статтею 6 цього

Закону.

Не підлягають реабілітації відправлені в адміністративному порядку на спецпоселення радянські громадяни, які перебували під час війни у полоні, а також репатрійовані громадяни, які служили у стройових формуваннях німецької армії, поліції, спеціальних німецьких формуваннях та брали участь у розвідувальних, каральних та бойових діях проти Червоної армії, партизанів, армій антигітлерівської коаліції та мирного населення, за винятком тих, хто пізніше брав активну участь у складі Червоної армії або партизанських загонів, а також у лавах Опору інших держав у бойових діях проти німецько-фашистських військ та їх сателітів.

Довідки про реабілітацію, згідно із статтею 3 цього Закону, видаються реабілітованим на їх вимогу органами внутрішніх справ за наявності в них відповідних документів (постанови про вислання, особистих справ на виселення осіб тощо), а за відсутності таких документів – районними комісіями по поновленню прав реабілітованих після встановлення ними факту виселення.

8. Особи, які були засуджені неодноразово або по сукупності за політичні (контрреволюційні) та загальнокримінальні злочини і згодом реабілітовані відповідно до статті 1 Закону за діяння як політичні (контрреволюційні) злочини із зниженням міри покарання в частині реабілітації, мають право на грошову компенсацію, передбачену статтею 5 Закону, за кожну репресію на підставі довідок про реабілітацію.

9. Реабілітовані, згідно із статтями 1 та 3 цього Закону, особи (їх спадкоємці першої черги) мають право на повернення (відшкодування вартості) вилучених у них будинків, майна (стаття 5). Можливість повернення реабілітованому будинку (його частини) в натурі вирішується з урахуванням конкретних обставин: правомочного проживання там громадян, великого порівняно з його вартістю розміру затрат на перебудову, потреби у продовженні його використання для соціальних потреб (дитячих закладів, лікарень тощо).

Не можуть бути повернені жилі будівлі, будинки реабілітованому (його спадкоємцям першої черги), якщо первинному набувачу вони були передані правомірно і знаходяться у його власності або перебудовані у нежилі будівлі чи суттєво перебудовані.

В разі неможливості повернення будівель чи майна у натурі реабілітованому (його спадкоємцям першої черги) його вартість відшкодовується установами, організаціями та їх правонаступниками громадянам та їх спадкоємцям, а якщо ці фізичні та юридичні особи та їх правонаступники невідомі – фінансовими органами з коштів місцевого бюджету у розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України.

Склад майна, яке підлягає поверненню реабілітованому, встановлюється на підставі документів про його вилучення і реалізацію з архівів та інших установ. Майно (або його компенсація) повертається спадкоємцям першої черги реабілітованого в разі подання свідоцтва про право на спадщину, яке відкривається з дня прийняття про це рішення районною Комісією з питань поновлення прав реабілітованих. Коло спадкоємців першої черги визначається на день винесення цього рішення.

Свідоцтво про право на спадщину видається нотаріальними конторами достроково на підставі відповідного рішення Комісії з питань поновлення прав реабілітованих, яке має містити відомості про склад спадкового майна (або суму його відшкодування у мінімальних заробітних платах), перелік документів, на підставі яких встановлена належність громадянина до кола спадкоємців першої черги, та документів, згідно з якими встановлено факт смерті спадкоємця.

В разі появи спадкоємців першої черги реабілітованого вони мають право отримати свою частку (відшкодування вартості) у спадкоємця, який оформив на своє ім'я спадкове майно (компенсацію), а при невирішенні цього питання між собою – звернутися до суду.

Питання про спадкоємство жилого будинку при появі інших спадкоємців першої черги вирішується у судовому порядку.

10. Право на безкоштовне забезпечення автомобілем (стаття 6), встановленого для інвалідів класу, мають тільки реабілітовані згідно із статтею 1 цього Закону особи, які стали інвалідами внаслідок репресій і мають відповідні показання.

11. Довідки або посвідчення про реабілітацію, видані у державах – республіках колишнього СРСР або його державними органами, чинні на території України. В разі необхідності органи прокуратури та внутрішніх справ України роблять відповідний запит до органів держав – республік колишнього СРСР, які видали такі документи, щодо офіційних документів про підставу реабілітації та інших необхідних даних.

Правоохоронні органи, архівні та інші державні установи України за запитом державних та громадських установ, а також приватних осіб з держав – республік колишнього СРСР подають правову допомогу у питаннях, пов'язаних з реабілітацією.

12. Відповідно до частин четвертої та сьомої статті 7 цього Закону обласні і Київський міський суди, військові суди регіонів і Військово-Морських Сил України вправі переглядати в порядку нагляду і за нововиявленими обставинами кримінальні справи, розглянуті в минулому військовими трибуналами та позасудовими органами, в тому числі за межами території колишнього Радянського Союзу, щодо осіб, які на момент застосування репресій були громадянами України, останні судові рішення по яких винесені військовими трибуналами фронтів, військ МВС Українського округу та інших військових трибуналів, за винятком Військової колегії Верховного Суду колишнього СРСР.

13. Якщо відповідно до частини четвертої статті 7 і статті 8 цього Закону особа визначається такою, що згідно із статтею 2 цього Закону не підлягає реабілітації, прокурор складає відповідний висновок і повідомляє про це заінтересованих осіб. Прокурор надсилає справу на розгляд суду тільки за заявами, зверненнями заінтересованих осіб, які не погоджуються з висновками про відмову в реабілітації.

14. Особам, які реабілітовані у встановленому порядку до прийняття цього Закону (до 17 квітня 1991 року) і не мають або втратили довідки про реабілітацію, такі довідки можуть бути видані органами Служби безпеки України та Державного архіву України за умов, що рішення про це судових органів або прокуратури про їх реабілітацію є в архівних кримінальних справах.

15. Реабілітовані або за їх згодою в разі їх смерті близькі родичі мають право знайомитись з матеріалами закритих провадженням кримінальних та адміністративних справ і одержувати копії документів непроцесуального характеру. Знайомитись з такими справами вони можуть тільки в разі, якщо в них немає даних, які можуть негативно вплинути на гідність, законні права та інтереси як самих потерпілих, їх рідних, так і інших громадян.

Реабілітовані особи та їх спадкоємці мають право на одержання рукописів, фотокарток, інших особистих речей, які збереглися у справах. Державні органи зобов'язані повідомити рідних реабілітованого про місце його загибелі (смерті) при наявності таких даних.

Голова Верховної Ради України **І.Плющ**

м. Київ
24 грудня 1993 року

Реабілітовані історією. Закарпатська область. – Ужгород: Закарпаття, 2003. – Кн. 1. – С. 145-147.

№ 154

ПОСТАНОВА
ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН І ДОПОВНЕНЬ ДО ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОРЯДОК ВИПЛАТИ КОМПЕНСАЦІЙ, ПОВЕРНЕННЯ МАЙНА АБО ВІДШКОДУВАННЯ ЙОГО ВАРТОСТІ РЕАБІЛІТОВАНИМ ГРОМАДЯНАМ ТА ДО ПОЛОЖЕННЯ ПРО КОМІСІЇ РАД НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ З ПИТАНЬ ПОНОВЛЕННЯ ПРАВ РЕАБІЛІТОВАНИХ
від 18 лютого 1993 р. № 112 Київ

У зв'язку з прийняттям Верховною Радою України Закону України "Про внесення змін і доповнень до Закону України "Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні", постанов "Про порядок надання пільг реабілітованим особам, які були репресовані за межами республіки і проживають на території України" і "Про порядок введення в дію Закону України "Про внесення змін і доповнень до Закону України "Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні" Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Внести зміни до Положення про порядок виплати компенсацій, повернення майна або відшкодування його вартості реабілітованим громадянам та до Положення про комісії Рад народних депутатів з питань поновлення прав реабілітованих, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 24 червня 1991 р. № 48 (ЗП УРСР, 1991 р., № 6, ст. 59; ЗП України, 1992 р., № 11, ст. 268), виклавши їх у редакції згідно з додатками № 1 і 2.

2. Установити, що заяви реабілітованих громадян та їхніх спадкоємців про виплату грошової компенсації, повернення майна або відшкодування його вартості розглядаються комісіями, до яких вони надійшли на розгляд до прийняття цієї постанови.

Прем'єр-міністр України **Л. Кучма**

Міністр Кабінету Міністрів України **А. Лобов**

Додаток № 1

П О Л О Ж Е Н Н Я
про порядок виплати грошової компенсації, повернення майна або відшкодування його вартості реабілітованим громадянам або їхнім спадкоємцям

Це Положення визначає порядок виплати грошової компенсації, повернення майна або відшкодування його вартості громадянам, реабілітованим відповідно до Закону України "Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні", або їхнім спадкоємцям.

І. Громадяни, які мають право на отримання грошової компенсації, повернення майна або відшкодування його вартості.

1. Право на отримання грошової компенсації за час позбавлення волі або примусового поміщення до лікувальних закладів мають:

громадяни України, громадяни інших держав, а також особи без громадянства (надалі – громадяни), які зазнали політичних репресій на території України і згодом були реабілітовані відповідно до статті 1 Закону України "Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні" органами прокуратури та суду;

громадяни, які були репресовані з політичних мотивів на території України та реабілітовані в установленому порядку до прийняття Закону України "Про реабілітацію жертв по-літичних репресій на Україні", а також громадяни, які постійно проживали в Україні та з різних причин були переміщені за межі колишнього СРСР, необгрунтовано засуджені військовими трибуналами або піддані репресіям позасудовими органами.

Громадяни, які були репресовані в Україні, реабілітовані в установленому порядку та постійно проживають на території Російської Федерації, за їхнім бажанням мають право

одержати належну їм грошову компенсацію за місцем постійного проживання відповідно до Закону Російської Федерації від 22 грудня 1992 р. "Про внесення змін і доповнень до Закону РРФСР "Про реабілітацію жертв політичних репресій" або у порядку, передбаченому цим Положенням.

Бажаючим отримати компенсацію в Російській Федерації комісія Ради народних депутатів з питань поновлення прав реабілітованих (надалі – комісія) видає довідку про те, що належна їм компенсація в Україні не виплачена.

2. Право на грошову компенсацію мають також спадкоємці громадян, реабілітованих відповідно до статті 1 указаного Закону, якщо вона була нарахована, але не отримана реабілітованим. Виплата зазначеної компенсації в усіх випадках провадиться тільки спадкоємцям першої черги.

3. Громадянам, реабілітованим згідно із статтями 1 і 3 Закону України "Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні", повертаються вилучені у них будівлі та інше майно або відшкодовується їх вартість (за винятком майна, цивільний обіг якого було заборонено на час піддання репресіям).

У разі смерті реабілітованого вилучені будівлі та інше майно повертаються (відшкодовується їх вартість) спадкоємцям першої черги.

II. Порядок звернення за грошовою компенсацією, повернення майна або відшкодування його вартості.

4. Заява про виплату грошової компенсації реабілітованим громадянам, які були піддані репресіям в Україні і постійно проживають на її території, подається заявниками до комісії за місцем їхнього проживання, а про повернення будівель та іншого майна або відшкодування їх вартості – до комісії за місцем вилучення чи залишення будівель та іншого майна.

Реабілітованими громадянами, які мають право як на отримання грошової компенсації, так і на повернення майна або відшкодування його вартості, заява подається до комісії за місцем вилучення чи залишення будівель та іншого майна.

5. Громадяни, які зазнали репресій на території України і визнані згідно із Законом України "Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні" реабілітованими, але проживають за межами України, подають заяву про виплату грошової компенсації, повернення будівель та іншого майна або відшкодування їх вартості до дипломатичних представництв і консульських установ України, а у тих державах, де їх немає, – безпосередньо до комісій обласних Рад народних депутатів за місцем провадження попереднього слідства, вилучення чи залишення їхнього майна.

Дипломатичні представництва і консульські установи України надсилають вказані заяви для розгляду до обласних комісій за місцем провадження попереднього слідства, вилучення чи залишення майна реабілітованими.

6. Заяви про компенсацію та повернення майна подаються не пізніше трьох років з моменту набуття чинності Закону України "Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні" або з дня одержання громадянином довідки про реабілітацію згідно з указаним Законом.

У разі, коли трирічний строк пропущено з поважних причин, він може бути продовжений рішенням комісії.

7. Рішення про призначення грошової компенсації реабілітованим громадянам приймається комісією на підставі довідки органів прокуратури чи суду про реабілітацію та документів, що підтверджують строк відбування покарання у місцях позбавлення волі або примусового поміщення до лікувальних закладів.

III. Порядок оформлення, нарахування і виплати грошової компенсації, повернення майна або відшкодування його вартості.

8. Заяви про виплату грошової компенсації, повернення майна або відшкодування його вартості розглядаються комісіями, які надсилають прийняте рішення для виконання відповідним фінансовим органам, юридичним або фізичним особам.

Заява підлягає розглядові не пізніше 6-місячного строку з дня надходження її до комісії.

9. Громадянам, які відбували покарання у вигляді позбавлення волі або примусового поміщення до лікувальних закладів і згодом реабілітовані відповідно до статті 1 Закону України "Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні", виплачується грошова компенсація у розмірі однієї мінімальної заробітної плати, що встановлена на час розгляду заяви, за кожний місяць позбавлення волі, але не більш як 75 мінімальних заробітних плат. Після прийняття рішення про це реабілітованим громадянам одноразово виплачується до 15 мінімальних заробітних плат, а решта належних грошей – рівними частками протягом наступних п'яти років (у першому півріччі).

При можливості за рішенням місцевої державної адміністрації на вимогу реабілітованого або його спадкоємця першої черги вся нарахована грошова компенсація може бути виплачена одноразово.

Грошова компенсація за неповний місяць позбавлення волі визначається за днями.

За час перебування реабілітованого на спецпоселенні, засланні чи висланні виплата грошової компенсації не провадиться.

Якщо громадянин, засуджений з політичних мотивів, під час відбуття покарання був засуджений вдруге за статтями, що не підпадають під дію Закону України "Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні", грошова компенсація призначається лише за час відбування покарання згідно з першим вироком.

10. Комісії визначають склад майна, яке підлягає поверненню реабілітованому, і встановлюють його вартість на підставі документів про вилучення і реабілітацію майна, одержуваних з архівів та інших установ. Спадкоємцям реабілітованих повертається майно або відшкодовується його вартість при поданні свідоцтва про право на спадщину.

11. Не підлягають поверненню (компенсації) будівлі та інше майно, що було націоналізовано (муніципалізовано) на підставі відповідних нормативних актів.

12. Вилучені будівлі та інше майно (якщо будинок не зайнятий, а майно збереглося) повертаються реабілітованому або його спадкоємцям. При відсутності такої можливості заявнику відшкодовується вартість будівель і майна.

13. Майно реабілітованим повертають державні органи, підприємства та організації незалежно від форм власності (у тому числі колективні сільськогосподарські підприємства), об'єднання громадян або їхні правонаступники, громадяни чи їхні спадкоємці, яким майно первинно було передано безкоштовно.

14. Якщо майно не збереглося, його вартість компенсується тими підприємствами й організаціями, які першими одержали це майно, або їхніми правонаступниками. В інших випадках відшкодування вартості майна провадиться за рахунок коштів місцевого бюджету.

15. Виплата передбаченої цим Положенням грошової компенсації, повернення майна або відшкодування його вартості реабілітованим громадянам провадяться незалежно від часу реабілітації.

Указана компенсація виплачується за рахунок коштів місцевого бюджету відповідним фінансовим органом за місцем проживання реабілітованого, а якщо реабілітований громадянин проживає за межами України – фінансовим органом за місцем провадження попер-нього слідства.

16. Згідно з пунктами 13 і 14 цього Положення юридичні та фізичні особи повертають реабілітованим майно або відшкодовують його вартість в установлені комісією строки, але не пізніше одного року після прийняття рішення.

17. Вартість визначається: будівель і споруд, що збереглися на момент розгляду заяви комісією, але повернути їх реабілітованому або його спадкоємцю першої черги немає можливості, – за діючими на день розгляду заяви оцінними нормами державного обов'язкового страхування з урахуванням їх зносу на день вилучення;

худоби, птиці та сільськогосподарської продукції, якщо в архівних документах вказана їх якісна характеристика (вага, вид тощо), – за закупівельними цінами, що діють на момент розгляду заяви;

іншого майна, якщо в архівних документах вказана його якісна характеристика (модель, марка тощо), – за середніми ринковими цінами, що діють в районі (місті) на момент розгляду заяви, з урахуванням його зносу на день вилучення.

18. У разі коли повернути майно або відшкодувати його вартість у порядку, передбаченому пунктами 12 і 15 цього Положення, неможливо, реабілітованим на сім'ю виплачується грошова компенсація в таких розмірах: за майно – до 15 тис. крб., за будівлі та споруди, що не збереглися, – до 55 тис. карбованців. Комісії можуть в кожному конкретному випадку визначати й інше співвідношення в сумах компенсації вартості майна. При цьому загальна сума компенсації не повинна перевищувати 70 тис. карбованців.

19. Реабілітованим, які придбали вилучені у них чи залишені ними внаслідок репресій будівлі та майно, за рішенням комісії повертається сплачена сума з урахуванням грошової реформи 1947 року й зміни масштабу цін в 1961 році.

У такому ж порядку провадиться компенсація за вилучені під час репресій гроші та облігації державних позик.

20. За вилучені вироби із золота, срібла та інших дорогоцінних металів і коштовних каменів компенсація виплачується, якщо збереглися архівні документи про їх вилучення і в них вказано дані про кількість, якість, вагу цих виробів тощо.

Зазначена компенсація виплачується в цінах, що діють при купівлі цих цінностей у населення на момент розгляду заяви реабілітованого. При відсутності якісної характеристики вказаних виробів компенсація виплачується згідно з пунктом 18 цього Положення.

21. У разі одержання громадянином компенсації відповідно до Указу Президії Верховної Ради СРСР від 18 травня 1981 р. "Про відшкодування шкоди, заподіяної громадянам незаконними діями державних і громадських організацій, а також службових осіб при виконанні ними службових обов'язків" фінансовий орган на вимогу комісії подає довідку про розмір виплаченої компенсації, на суму якої зменшується розмір компенсації, що виплачується відповідно до цього Положення.

22. У зв'язку із зміною розміру відшкодувань за будівлі та майно з 5 жовтня 1992 р., а також розміру грошової компенсації реабілітованому за кожний місяць позбавлення волі з 1 листопада 1992 р. не провадиться перерахунок сум цих виплат, щодо яких вже прийнято відповідне рішення, крім випадків, коли указані компенсації не виплачено з поважних причин (з вини комісій, фінансових органів, підприємств, установ, організацій тощо).

Залишок грошової компенсації за час позбавлення волі реабілітованого громадянина, що належить до виплати протягом п'яти років, виплачується йому або його спадкоємцям першої черги починаючи з 1 листопада 1992 р. з підвищенням за коефіцієнтом 28.

23. У разі розгляду комісією Верховної Ради Республіки Крим, обласною, Київською та Севастопольською міськими комісіями рішень районних (міських) комісій, оскаржених реабілітованими або їхніми спадкоємцями першої черги щодо розміру сум відшкодування за вилучені будівлі та інше майно, що були нараховані до 5 жовтня 1992 р., та грошової компенсації за час позбавлення волі до 5 листопада 1992 р., донараховані після зазначених строків за новими рішеннями суми виплачуються з підвищенням за коефіцієнтами відповідно 10 і 23. Якщо скарга була безпідставною, перерахунки не провадяться.

24. Якщо реабілітованому або спадкоємцю першої черги за місцем застосування репресії вже була виплачена частина грошової компенсації, решта суми виплачується тим же фінансовим органом у порядку, визначеному у пункті 22 цього Положення.

25. Облік нарахованих і виплачених грошових компенсацій провадиться відповідними фінансовими органами.

26. Після виплати всієї суми компенсації або після повернення будівель та іншого майна чи відшкодування їх вартості фінансовий орган або інша організація, що здійснює цю виплату, ставить на зворотному боці довідки про реабілітацію штамп і повертає її реабілітованому (спадкоємцю). У справі залишається копія цього документа.

27. Виплата належних реабілітованому громадянину сум грошової компенсації та вартості вилученого майна провадиться шляхом їх перерахування на особові рахунки реабілітованих чи їхніх спадкоємців першої черги в установах Ощадного банку України або поштових переказів.

Реабілітовані громадяни або їхні спадкоємці першої черги, які проживають за межами України, за своїм вибором одержують нараховану компенсацію за місцем розгляду заяви або поштовим переказом.

Витрати, пов'язані із перерахуванням та доставкою переказами зазначених сум, провадяться за рахунок коштів юридичних або фізичних осіб, що їх здійснюють.

28. Рішення комісій про виплату компенсації, повернення майна або відшкодування його вартості підлягають обов'язковому виконанню всіма органами державної виконавчої влади, підприємствами, їх об'єднаннями, установами, організаціями, колективними сільськогосподарськими підприємствами, об'єднаннями громадян або їхніми правонаступниками, а також громадянами чи їхніми спадкоємцями.

29. Рішення комісій з питань виплати компенсації, повернення майна або відшкодування його вартості можуть бути оскаржені реабілітованими (або їхніми спадкоємцями) та іншими заінтересованими громадянами відповідно до комісії Верховної Ради Республіки Крим, обласної, Київської та Севастопольської міських комісій. В разі незадоволення прийнятими рішеннями ці громадяни можуть звернутися за розв'язанням спору до суду.

Міністр Кабінету Міністрів України **А. Лобов**

Додаток № 2

П О Л О Ж Е Н Н Я
про комісії Рад народних депутатів з питань поновлення прав реабілітованих

1. Комісії Рад народних депутатів з питань поновлення прав реабілітованих (надалі – комісії) утворюються Верховною Радою Республіки Крим, обласними, районними, міськими і районними в місті Радами народних депутатів.

Комісії у своїй роботі керуються законами України, постановами Кабінету Міністрів України, іншими нормативними актами, а також цим Положенням.

2. Головними завданнями комісій є вирішення питань, пов'язаних з установленням факту розкуркулення, адміністративного виселення з відшкодуванням матеріальних збитків і виплатою грошової компенсації реабілітованим, які відбували покарання у вигляді позбавлення волі або примусового поміщення до лікувальних закладів, поновленням житлових та інших прав громадян, реабілітованих відповідно до Закону України "Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні".

3. Комісії відповідно до покладених на них завдань:

подають допомогу громадянам в одержанні необхідних документів у зв'язку з реабілітацією;

організують публікацію повідомлень про реабілітацію в пресі чи іншим способом інформують громадськість за місцем роботи та проживання реабілітованого;

доручають органам внутрішніх справ провадити перевірку фактів безпідставності заслання і вислання, направлення на спецпоселення, а також конфіскації та вилучення майна у зв'язку з необгрунтованими репресіями (розкуркуленням);

заслуховують інформацію відповідних службових осіб про виконання законодавства з питань реабілітації, а також подання допомоги реабілітованим громадянам і членам їхніх сімей;

здійснюють контроль за відшкодуванням реабілітованим громадянам матеріальних збитків і наданням установлених пільг;

вирішують інші питання, пов'язані з поновленням прав реабілітованих громадян.

4. Районні, міські, районні в місті комісії крім виконання функцій, передбачених у пункті 3 цього Положення:

розглядають листи, заяви і скарги репресованих громадян або їхніх спадкоємців першої черги з питань встановлення факту розкуркулення, адміністративного виселення, відшкодування матеріальних збитків, виплати грошової компенсації реабілітованим;

приймають рішення щодо:

встановлення факту розкуркулення, адміністративного виселення;

відшкодування матеріальних збитків відповідно до Положення про порядок виплати грошової компенсації, повернення майна або відшкодування його вартості реабілітованим громадянам або їхнім спадкоємцям;

поновлення житлових та інших прав реабілітованих громадян.

5. Комісія Верховної Ради Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські комісії, крім виконання функцій, передбачених у пункті 3 цього Положення, розглядають скарги на рішення районних, міських, районних у місті комісій та приймають за ними рішення, здійснюють координацію їх роботи, подають методичну допомогу.

6. Комісії діють у складі голови, заступника голови, секретаря та членів комісії. Кількісний і персональний склад комісії, а також штатна чисельність її працівників затверджуються відповідною Радою народних депутатів.

До складу комісії можуть входити депутати Рад народних депутатів, представники громадськості, фінансових органів, житлово-комунального господарства, соціального забезпечення, архівних установ, а у разі необхідності й інших організацій та установ.

7. Організацію роботи комісій забезпечує голова комісії. Діловодство здійснює секретар комісії, який відповідає за правильне ведення документації, підготовку до засідань комісії необхідних матеріалів, їх зберігання та облік.

8. Засідання комісії проводяться в міру необхідності, але не рідше одного разу на місяць, і правомочні, якщо на них присутні більше половини її складу. Всі питання в комісії вирішуються більшістю голосів присутніх її членів.

9. У засіданнях комісії можуть брати участь і особи, які подали заяву з питань, віднесених до компетенції комісії, або їхні представники.

10. Рішення комісії підписує голова (у разі його відсутності – заступник голови) і секретар комісії.

11. Рішення комісій з питань виплати грошової компенсації, повернення будівель та іншого майна або відшкодування їх вартості можуть бути оскаржені реабілітованим (або його спадкоємцями) та іншими заінтересованими громадянами відповідно до Комісії Верховної Ради Республіки Крим, обласної, Київської та Севастопольської міських комісій. У разі незадоволення прийнятим рішенням ці громадяни можуть звернутися за розв'язанням спору до суду.

12. Організаційно-технічне та фінансове забезпечення діяльності комісій здійснюють виконавчий комітет і секретаріат відповідної Ради народних депутатів.

13. Комісія користується штампом і печаткою Ради народних депутатів, яка її утворила.

Міністр Кабінету Міністрів України **А. Лобов**

Голос України. – 1993. – 5 березня.

2.8. СПОГАДИ РЕПРЕСОВАНИХ

№ 155

Я.І. Волошина

БОЛЮЧИЙ СПОГАД

Я народилася 16 червня 1928 року у Вашківцях на Горішньому Куті. До війни закінчила 5 класів румунської і шостий клас української радянської школи. І нас розпустили на канікули. Я після школи пасла на луці гусей. Мама Марія Георгіївна Гарас 1906 року народження, тато Іван Тодорович Гарас 1901 року народження займались господарськими роботами. А коли сонечко ховалось за горизонт, ми вечеряли і лягали спати. Так було і 12 червня 1941 року, за чотири дні до мого тринадцятиліття. Повмивалися, повечеряли і полягали спати. Та о другій годині ночі у сінешні двері грубо застукали чиїсь недобрі руки. Батько пішов у сіни, відкрив двері і побачив п'ятьох військових. Два стали на брамі, а три зайшли до хати. Нас вдома було троє: тато, мама і я. Я ще спала і гуркоту в двері не чула. Розповідаю зі слів мами. Один із трьох, очевидно старший, сказав:

– Собирайтесь! Час на сборы! Вас переселяют в другую область! Разрешаем взять 100 килограммов вещей и питания на трое суток! Не медлите!

Мама розбудила мене:

– Славко, вставай! Одягни зо три сорочки на себе! Нас вивозять у Сибір!

Я встала, хотіла плакати, але ні батько, ні мати не плакали, і я теж не стала плакати.

Мама була бойова. Увечері бабуся Анастасія Лисан, мамина мама, їй сказала, що хтось був у місті і бачив там багато підвід. Може ви кудись пішли б ночувати. Мама спочатку намірилась це зробити. Але я вже спала, і родичі не захотіли мене будити. Лишились дома. Чорний ворон тоді кожну ніч забирав когось.

Ми жили над самою річкою Тепличкою в літній кухні, а звідти двері вели в стайню, а потім на задній двір. Мама могла спуститися до річки і втекти. Але вона подумала, що прийшли тільки за батьком. Може вона хоч збере йому щось. Вилізла на пліт, побачила двох солдатів біля воріт і вернулася до хати. Поки ми збиралися, один солдат ходив за мамою, а другий – за батьком. Мама сказала мені: налий котам молока, віднеси собакам по хлібині. Пси Дуник і Рижий були великі, як вівчарки, на прив'язі…

Ми мали 2 корови, телицю, пару коней, 10 овець, які перебували в задої. Хату мали нову, у 1940 році збудували. Стайня, стодола, хата під бляхою, комора під черепицею. Мали 10 гектарів землі.

Забрали нас трьох і пішки повели на станцію. Там батька від нас відділили. Нас загнали в один вагон, батька – в інший. У нашому вагоні були усі вашківчани українці і двоє євреїв. Їхали цілий місяць у товарному вагоні.

Перший раз відкрили вагон через 3 дні, десь у Жмеринці. Сказали: беріть по двоє відер і йдіть на кухню. Принесли суп і кашу. І там почули, що почалась війна. Ми вже бачили як летіли літаки по 3 разом. Три, три, три… Ми їхали боковими залізницями, нас не бомбили. День стояли в тупику, вночі їхали. Бачили, як ешелони йшли на фронт.

Привезли нас в Омську область, на станцію Називаєвку. Вивантажили. За нами приїздили підводами і розвозили по районах. Вашківчан відправили в Тюкалінський радгосп, ферми №№ 1 і 2. Євреїв залишили в Тюкалінську. Це було кілометрів 10 від нашої ферми № 1. Там стояло 10 хат. Нас називали переселенцями. Були бараки. Старі. Нам видали тапчани. У нашій кімнаті жили – я з мамою, татів старший брат Гарас Микола з жінкою Параскою, Тодосюк Ілля з жінкою Катериною і сином Михайлом, тесть Гараса Миколи і Тодосюка Іллі Миняйло Михайло Іванович років 76 і його дочка Гафіца років 40.

У прохідній кімнаті жила Миняйлова невістка Олена з трьома дітьми – Марією 1922 р.н., Параскою 1927 р.н. та Іваном 1936 р.н. Її чоловік Георгій Миняйло, коли прийшли за

бирати, вискочив у вікно і втік. Він залишився в селі. Женився на іншій дівчині і працював агрономом. Замість нього енкаведисти схопили Михайла Пуршегу з Драчинців. Він мав хворе серце. І там через 5 чи 6 років помер.

Влітку усі працювали на сінокосі. А ми, чотири дівчини – Марійка Бандура, Фрозинка Гнатюк, Оля Осинчук із Станівців і я працювали у городній бригаді. Обробляли цибулю та капусту. З нами там працювали вуйна Марія Лисан та Анна Лютик. Вони були старші, як і наші бригадири.

Прийшла зима. Маму послали телят доглядати. Школа мала тільки 4 класи, то ми сиділи вдома. Робочим давали по 700 грамів хліба, а утриманцям – по 200. Влітку ще й по літру перегону. А взимку – нуль. Мами брали сорочки, хустки, ішли в села і міняли на відро картоплі чи на півпуда муки. Так пережили зиму.

Як я хотіла їсти. Здавалось, що ніколи не наїмся. Мама від бичків приносила дерть. Я вибирала з дерті крупу, чистила картоплю і варила супи.

Декому при висилці дозволяли взяти муки чи крупи. А нам не дозволили нічого взяти. Навіть подушок. Мати тільки прослала батькову сорочку і кинула на неї зо 20 кусків сала та цукру кілограмів 10 і сувій полотна, що вибілювався на траві. Згорнула і кинула на віз. Потім мама обміняла його на картоплю. А тато розгубився. Солдат, який ходив за ним казав: – Хозяин, бери все, что можешь взять. Пригодится!

А він не брав.

Мама ж навпаки хапала одне й друге. А той, що ходив за мамою, не давав брати:

– Это тебе не надо! Это тебе не надо!..

Потім росіяни сказали, щоб ми просили городи і різали кришені картоплі для посадки. А весною сказали: городів не садіть! Ми будемо вас розвозити далі.

Першими забрали мене з мамою, Олю Гарас, Івана Ілліча Гараса, хворого на туберкульоз. Він в першу зиму помер. Це була перша наша жертва. Лишилась вдовою його жінка Ольга 25 років і дворічний синок Віктор. Потім всю сім'ю діда Михайла Міняйла, Гафіцу і Олену з трьома дітьми і з людей інших сіл. Дали нам по 2 кілограми гороху та хліба і повезли до Іртиша, станція Саргатка. Там 2 тижні чекали пароплава. А вода підтопляла пшеницю, і нас змусили носити ту пшеницю мішками на берег. Пливли пароплавом "Карл Лібкнехт" Іртишем на північ, а далі по Обі. Привезли в Салехард. Там розвинута рибна промисловість. Це Ямало-Ненецький округ. Перші там були російські переселенці 30-х років.

Мені вже 14 років. Тут був рибний консервний комбінат. Багатьох відправили на пісок, ловити рибу. Ловили багато гарної риби. Ми лишилися в Салехарді. Все працювало на дровах. Літом привозили на баржах провіант на зиму. Ми щомісяця відмічались у комендатурі. Заготовляли дрова. Плоти сплавляли, плотоматки приводили. Витягують літом до берега. Вода спадає. Дерево залишилось на березі. Ми відвозили і пиляли.

Розселили нас по бараках. Старі поселенці вже побудували собі будинки. А нас розселили по тих кімнатах, які вони залишили.

Там ми прожили 16 років. В грудні 1956 року зі спецпоселення нас звільнили. Про батька нічого ми не знали. Коли дозволили переписуватись, Микола Бандура написав, що батько помер у таборі 13 вересня 1943 року. І дядько мого чоловіка із Чорного Потоку Іван Партемійович Василинчук теж не повернувся звідти. Із наших десяти повернувся тільки Микола Бандура. Єврея – Миші Каца – доля невідома. Він мав сестру Пепі Кац, може на рік чи два старшу від мене, Миша років на 4 був старший від мене. Що трапилось з ними не знаю. Ще було прізвище Елтес… Теж не знаю їхньої долі.

Моя мама в 1957 році вийшла заміж за російського переселенця Шилова Митрофана Олександровича 1900 р.н. У нього жінка померла. Лишила 4 дітей. От вони й об'єдналися.

У лютому 1948 року я вийшла заміж за Волошина Василя Івановича 1924 р.н. з Чорного Потоку. Його батько Волошин Іван Васильович 1898 р.н. теж там помер у 1945 році. Вийшов за зону і сказав Ріщуку, адвокату з Чернівців:

– Ти йди, може зустрінеш мою сім'ю, розкажеш про мене. А я не можу йти. Вертаюсь у зону. Мене тут хоч поховають…

Василева мати Василина Партеніївна 1902 р.н. жила з нами. Їх було 4 сестри. Одну Марію не забрали. Вона була одружена. Домку, яку перейменували на Тамару, і старшу Занхіру, яку зробили Вірою, забрали. Тамара в Ізмаїлі живе, а Віра – невідомо де.

Нас після спецпоселення на Буковину не пускали. В 1957 році можна було вже їхати із спецпоселення. Звільненим дозволяли укладати угоди й одержувати північні. І ми 4 роки заробляли гроші. А в серпні 1961 року приїхали в Ізмаїл, купили там будиночок. А потім переїхали в Чернівці. Чоловік мій помер. Сини – Володимир 1950 року народження та Олександр 1957-го р.н., оженилися. Володимир залишився в Росії, Олександр виїхав у Фінляндію. З гіркотою згадую ті страшні роки. Жорстокість влади, яка в 13 літ зробила мене сиротою, а відтак і самотньою в старості.

№ 156

Й.Г. Куташ

ТАКЕ НЕ ЗАБУВАЄТЬСЯ

Я Куташ Йосип Григорович, 1913 р.н., з м. Чернівців живу по вул. Олега Кошового, № 39. Українець. Освіта середня. Мій тато Григорій Куташ прийшов з італійського фронту в 1918 році, захворів і помер. А я з десяти літ пішов по роботах. Працював у Чернівцях у братів Інглерів років 10. Вони багато і добре платили. У них було 10 робітників. Я купував одному дзигари, другому закуску і мав по 60-70 лей щодня. З 1935 року служив у румунській армії. Румуни зневажали українців. У 1944 році я втік з Чернівців у Лукавці Вижницького району до знайомих. Помагав їм у столярних роботах, щоб годували, бо в Чернівцях нічого було їсти.

У травні 1944 року приходять до нас у хату 4 азіати з внутрішніх військ НКВС СРСР, почали шукати зброю. Пошукали зо три години. Нічого не знайшли – ні вибухівки, ні зброї. "Іди з нами!" – кажуть. Вивели на толоку. Молодих – в армію. А мене – на роботу. В Сухобезводне Горьковської області. Нас там було зо 2000 чоловік. Одні робили шпали, а я займався будівельними роботами. Зі мною був Ісар Микола з Лукавців. Він працював бригадиром. Було багато людей з Берегомета та Вижниці. Дуже велика біда була. Ми не мали правди. Нас тримали в таборі за колючим дротом, як полонених. Годували вівсяною кашею. Я на одному лушпинні з барабулі жив. Мив його і варив суп. Порожній. На цілу тарілку 2 вівсини. У лазню ходили в табір до в'язнів. Будували бараки для депортованих татар.

Бачив, як жінок голих і босих привозили з Криму. Охоронці, що їх супроводжували, погано себе вели. Жінок ґвалтували, били, матюкали. Обходилися з ними гірше, ніж з худобою. Пам'ятаю, що одна жінка хотіла води, нахилилась, щоб напитись із калюжі, охоронник убив її. А в лісі вони не знали, куди дерево падає, попадали під дерево і калічились, а охорона їх там добивала. О, скільки там тих людей загинуло! Не порахувати! Я теж упав з даху і став інвалідом 2-ї групи. В мене плечі поламані. Я двічі падав. Люди там гинули, як мухи. Їх убивав голод. Що ті триста грамів хліба чорного? Звечора з'їв, а вранці вже немає нічого. Голодний. А коли колону вели, то конвой попереджав: "Шаг влево, шаг вправо – стреляем!"

Десь у серпні чи у вересні 1947-го мене відправили із Сухобезводного в Чернівці, бо я був хворий. Лікували на Мусоргського. Я там і нині стою на обліку. Жінка моя Стефанія Семенівна жива ще.

Лейтенант азіат перекрутив моє ім'я та по батькові, з Йосипа Григоровича на Куташа Григорія Йосиповича. Зараз маю мороку з документами. Ніяк не можу відновити свого справжнього імені та по батькові. А без цього не хочуть давати пенсії.

м. Чернівці
25 травня 1995 року

№157

Є. Царик

І ЗА КОЛЮЧИМ ДРОТОМ НАДІЯ НЕ ВМИРАЛА

Коли Ольга Парафтеївна Патраш принесла свою частку пожертви на пам'ятник борцям за волю і незалежність України, в її очах стояли сльози. Бо ніколи і ніхто не зможе повернути назад тих 8 років, проведених у тюрмі і таборі.

Вона народилась і жила у Михайлівці нині Глибоцького району на Буковині. В 1940 році, коли прийшли радянські війська, між людьми ходили недобрі чутки відносно нової влади. Вирішили і Ольга з матір'ю Вікторією Леонівною Якубович їхати в Румунію (там навчався її старший брат.) Хотіли бути всі разом. Декілька разів їздили в Чернівці, щоб отримати перепустку на виїзд. Аж ось надійшла звістка – три дні кордон буде відкритий. Тут до них підійшла чорнява жінка (взнали вони і її прізвище, Ольга пам'ятає його і тепер), розговорились. Нова знайома сказала, що теж тікає в Румунію. І якщо вони хочуть, то разом підуть, дорогу вона знає. Та виявилось, що це була провокаторка. 11 листопада 1940 р. вона провела їх прямо на прикордонну заставу, де жінок заарештували. Забрали всі речі, в тому числі 23600 леїв, 400 крб., золоті вироби. Поздирали навіть сережки з вух. Далі – тюрма, де були до літа 1941 року. А звідти – у Свердловську область, куди етапом їх везли близько місяця. Давали їсти солону тюльку – раз у три дні.

Пам'ятає табори №№ 17, 45 та інші. Особливо важко було взимку. Великі сніги, а працювали на лісоповалі. Весь час старалась триматись біля матері. Однієї ночі Олю розбудила медсестра: "Вставай, твою маму забирають". Схопилась і прожогом кинулась туди, де вже зібрали людей, їх вивозили в інше місце. Хтось порадив: йди на браму, можливо там щось вдасться зробити. Благала, як могла, аби матір відпустили. Мати, боячись, що більше дочку не побачить, вирвала пасмо волосся з голови і дала на згадку. І по цей час Ольга Парафтеївна його зберігає.

Чи допомогли їй сльози, а чи те, що вже тоді вона значилась ударницею праці на лісоповалі, але матір відпустили. Знову були разом, хоч і в неволі.

Умови праці не змінювались. Страшно боліли очі, почалась цинга. Якщо десь у лісі траплялась їм липа, то збирали листя, варили його і відвар добавляли до баланди.

10 січня 1946 року їх звільнили і привезли до Станіслава, в табір військовополонених. Тут тримали і таких, як вони з матір'ю. Копали рови, носили каміння і все це під охороною. Звідти їх привезли в Чернівці, де біля Прута поблизу пивзаводу теж був табір. Тут ще їх тримали 2 роки і 3 місяці, хоч своїх 5 років позбавлення волі вони вже давно відбули. На запитання, коли відпустять, відповідь звучала одна: коли прийде час. Арештували Ольгу, коли ще не мала й 17 років. І кращі молоді роки свого життя вона провела у неволі.

Та все-таки потім доля зводить її з добрими людьми. З вдячністю згадує головного бухгалтера ліспромгоспу В.О. Білоцького, який уважно її вислухав, не побоявся взяти на роботу і прикріпив її до бухгалтера Г.В. Жидченко. Оля працювала рахівником. Не знала мови, то Галина Вікторівна вчила її, як рідну доньку, і не тільки мови. Коли ліквідували ліспромгосп, вона перейшла на роботу в Глибоцький промкомбінат і забрала з собою Ольгу. З 1963-го Ольга Парафтеївна працювала у Глибоцькому райвузлі зв'язку аж до виходу на пенсію. Спочатку бухгалтером, потім оператором по розрахунках. Де б вона не працювала, всюди відзначалася сумлінністю.

За своє трудове життя Ольга Парафтеївна Патраш отримала 26 подяк, похвальну грамоту. Була занесена на Дошку пошани, у Книгу трудової слави. Досвід роботи передавала молодим працівникам. Такої трудової книжки мені ще не доводилось бачити. Жінка з вдячністю згадує колективи, в яких працювала, і вважає їх своїми рідними. Та до цього часу ще ніяк не може отримати документів за оті останні 2 роки і 3 місяці, проведені у фільтраційних таборах Станіслава і Чернівців.

18 квітня 1993 року

Розділ ІІІ
ВИЗНАЧНІ ПОЛІТИЧНІ І ГРОМАДСЬКІ ДІЯЧІ, РЕПРЕСОВАНІ ТОТАЛІТАРНИМ РЕЖИМОМ

*І.П.Фостій**

СЕРГІЙ ІВАНОВИЧ КАНЮК
(15.07.1880–13.03.1945)

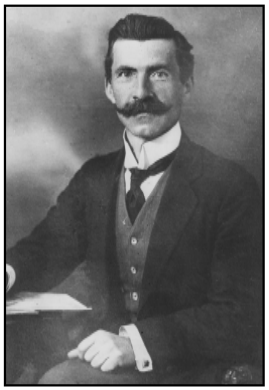

Сергій Іванович Канюк

І М’Я Сергія Івановича Канюка – визначного педагога і публіциста нашого краю – в певній мірі відоме буковинцям. Народився він 15 липня 1880 року в селі Хлівище тодішнього Кіцманського повіту в сім'ї дрібного шляхтича. Мати його – Зіновія Канюк – була відомою на той час народною поетесою Буковини.

Батько помер, коли Сергієві було два роки. Та все ж мати, незважаючи на складні матеріальні умови після смерті чоловіка, зуміла дати дітям освіту. Після закінчення початкової школи в Кіцмані Сергій вступив учитися у Чернівецьку школу вправ, згодом – на підготовчий курс учительської семінарії, яку закінчив з відзнакою в 1900 році. Працював учителем у Старій Жучці, потім у Старих Мамаївцях, був завідувачем народної школи в Садовій Радівецького повіту і в Глибокій. В 1910 році його призначили повітовим шкільним інспектором у Вашківцях. Та з цієї посади згодом був звільнений австрійськими властями як неблагонадійний, що підтримував тісні контакти з російською адміністрацією під час перебування російської армії на Буковині [1].

В 1918–1919 роках С.І. Канюк – завідувач народної школи в Старих Мамаївцях.

Як літератор-публіцист Сергій Іванович Канюк заявляє про себе вже в 1905–1906 роках. Його оповідання “Судьба”, опубліковане 20 січня (2 лютого) 1906 року в газеті “Буковина”, яскраво свідчить про політичну позицію і симпатію автора до знедолених.

У 1911 році С.І. Канюк друкує в Чернівцях підручник “Дидактика” для вчителів семінарій і народних шкіл [2]. Видав ряд брошур про різні господарські спілки і товариства.

Працюючи на ниві народної освіти, він цікавиться вченням Маркса і Енгельса, його захоплюють ідеї боротьби за соціальне і національне визволення трудящих краю.

Під впливом подій у Росії (1915–1917 рр., і особливо 1917-го) він стає на шлях революційної боротьби. 3 листопада 1918 року разом із своїми однодумцями засновує в Чернівцях Комуністичну партію Буковини і очолює її Центральний комітет. Використовуючи наявні можливості для легального доступу до трудящих, С.І. Канюк приймає від керівників Української соціал-демократичної партії мандат редактора друкованого органу соціал-демократів – газети “Воля народа”, яку редагує з 7 серпня 1919-го по 1 липня 1920 року. В ній проводить ідеї і політику КПБ. На цьому грунті виник конфлікт між керівниками УСДП і С.І. Канюком. Тому він змушений був скласти свої редакторські повноваження. Але у відчай не впадає. Робить кроки для видання газети КПБ. Нею стала “Громада”, перший номер якої вийшов 17 березня 1921 року [3].

Долаючи неймовірні цензурні рогатки, “Громада” наполегливо закликала сільських і міських пролетарів до єдності в боротьбі проти експлуататорів, відстоювала їх інтереси перед визиском органів окупаційної влади, поміщиків і капіталістів, боролася проти румунізації краю, за національні і громадянські права корінного населення. Ні одна публікація газети не

Всі нариси в цьому розділі написані І.П. Фостієм.

проходила повз увагу органів влади. 18 червня 1921 року сигуранца напала на редакцію і закрила “Громаду”. 14-й номер газети, який готували Василь Травінський і Василь Буцура, був знищений.

В поліцейських справах випадково залишився відбиток восьмої сторінки. На ній у чорній напіврамці читаємо таке оголошення: *“Отцим повідомляємо сумну вість, що вночі 18-го червня ц.р. арештовано редактора “Громади” тов. СЕРГІЯ КАНЮКА. Товариші робітники! Не падайте духом, коли наших найкращих товаришів арештують. Вірте! Прийде день, коли прокинеться народ і зійде зіронька свободи і щастя!”* [4].

Канюка тримали в тюрмі 8 місяців. На допитах він вів себе достойно і мужньо. Відкидаючи звинувачення в антидержавній діяльності, заявляв, що працював для народу, для його добра і благополуччя. Ніяких інших цілей перед собою не ставив. На запитання слідчого, які його політичні погляди, відповідав:

“Мої політичні переконання можна охарактеризувати одним реченням: робити все, що добре і корисне для блага людства, тобто трудящого народу” [5].

3 лютого 1922 року С.І. Канюка без суду було звільнено з тюрми. Та на волі побув недовго. Цього ж року 12 березня він втікає з-під чергового арешту. А через кілька днів разом із Василем Буцурою та Іваном Дудичем йому щастить перебратися в Галичину. З небезпекою для життя 27 березня Канюк переправився через Збруч у районі Гусятина. Звідси направився у Кам’янець-Подільський, де оформив проїзні документи. Їхав у Москву, в Комінтерн. 8 травня 1922 року тут, в Комінтерні, здав звіт про своє керівництво КПБ і про діяльність партії з 3 листопада 1918-го по березень 1922 рр. [6].

Цей рік був щедрим для нього й на інші події. З 5 листопада по 5 грудня в Петрограді відкрився IV Конгрес Комінтерну, який продовжив свою роботу в Москві. С.І. Канюк був його учасником. Він слухав звіт виконкому Комінтерну, з яким виступив його тодішній голова Г.Є. Зінов’єв, доповідь В.І. Леніна “П’ять років Російської революції і перспективи світової революції”, брав участь в обговоренні проекту програми Комінтерну, складеного М.І. Бухаріним, разом з усіма аналізував стан національно-визвольного руху в колоніальних і залежних країнах, збагачувався досвідом діяльності компартій в галузі освіти і виховання мас, голосував за створення Міжнародної організації допомоги борцям революції.

Участь у конгресі була для С.І. Канюка великою школою політичного виховання, збагачення досвідом революційної боротьби. Тут мав змогу бачити і слухати виступи таких видатних діячів світового комуністичного руху, як Клара Цеткін, Вальтер Ульбріхт, Бугоміл Шмерал, Марсель Кашен, Бела Кун, Отто Куусінен, Сен Катаяма, Н.К. Крупська, Юліан Мархлевський, Вільгельм Пік та інші. Після конгресу його віра в справедливість і важливість справи, якій присвятив своє життя, ще більше зміцніла.

За рекомендацією Д.З. Мануїльського та В.П. Затонського Сергій Канюк повернувся в Україну. Працював в агітпропі ЦК КП(б)У, Робітничо-селянській інспекції, очолював Правобережну філію “Село – Книга”. Жив то в Харкові, то в Києві. В 1927 році остаточно переїхав до Харкова, де в наркоматі освіти завідував шкільним відділом. Згодом очолив Центральну наукову бібліотеку. Перебуваючи в Україні, С.І. Канюк одружився з Є.М. Русанівською. 21 січня 1924 року у них народився син Сергій.

Тут в Україні Сергій Іванович Канюк не забуває про рідну Буковину, про тих, хто страждає там під окупаційним гнітом румунської буржуазної олігархії та реакційної вояччини. Разом з іншими буковинцями – Ф.І. Альботою, С.Ю. Гуцуляком, В.Б. Морозом – 1 лютого 1926 року він звертається в Політбюро ЦК КП(б)У із заявою у справі організаційного зміцнення Компартії Буковини. Зокрема, комуністи-буковинці просили найближчим часом вирішити питання відповідно до постанов V Конгресу Комінтерну, тобто визнати для Буковини

територіальну крайову партію, яка б організаційно підлягала Компартії Румунії. Вони направили в президію Комінтерну і відповідний меморіал, який згодом був детально обговорений 24 лютого 1926 року на спеціальній нараді, проведеній у Москві на розширеному пленумі виконкому Комінтерну М.О. Скрипником в присутності представників КПЗУ [6, арк. 8].

З 1927 року починається новий період у публіцистичній діяльності С.І. Канюка, якого обирають членом президії Спілки революційних письменників "Західна Україна". Статті за його підписом друкуються в багатьох українських журналах та збірниках. Зокрема, в збірнику "Західна Україна" за 1927 рік вміщено статтю "Буковина під Румунією". В журналі "Більшовик України", № 21–22 за 1928 рік, надрукована стаття "Поневолення Буковини". В журналі "Західна Україна", № 4 за 1929 рік, під псевдонімом С. Аннюта з'являється його стаття "КП Буковини та КП Румунії". В журналі "Червоний шлях", № 1 за цей же рік видрукувана рецензія-відгук на статтю С. Дзвінченка "Буковина і захоплення її Румунією", присвячена десятиліттю румунської окупації краю. 5 липня 1929 року при партосередку КП(б)У в наркоматі освіти, де С.І. Канюк завідував шкільним курсовим відділом, він пройшов партійну чистку. Був визнаний перевіреним [7, арк. 45]. Отже, можна спокійно працювати. В 1930 році у видавництві ЦК МОДРу в Харкові виходить брошура "Під чоботом румунських бояр", а у Держвидавництві України – книжка "Буковина в румунській неволі" [8].

С.І. Канюк, висвітлюючи соціально-економічне та політичне становище Буковини в румунській неволі, чільне місце приділив розвитку комуністичного руху в краї, простежив його зародження і перші кроки. Саме з цієї книжки довідуємось про час утворення КПБ, про тих, хто входив до складу її ЦК, хоча і не всіх, про виникнення і діяльність "Громади" тощо.

В 1931 році під псевдонімом С. Аннюта Канюк друкує в журналі "Західна Україна", № 3 статтю "Буковина та Україна", в якій викриває неправомірність Сен-Жерменського договору між Австрією та Антантою від 10 вересня 1919 року і Северського договору від 10 серпня 1920 року, котрий визнавав Буковину за Румунією.

Автор статті наголошував, що населення Буковини, незважаючи на переслідування і страшний терор, не раз висловлювало свій протест проти румунської окупації, зверталося до Ліги Націй з петиціями, щоб Ліга стала на захист поневолених буковинців. На різних зборах трудящі краю заявляли, що хочуть об'єднатися з Радянською Україною. Румунська ж буржуазія намагається це прагнення трудящих Буковини представити перед буржуазною Європою виключно як затію комуністів-більшовиків, хоч і сама боярія дуже добре знає, що це тяжіння є наслідком всього революційного руху, економічного й політичного гніту, що панує в Румунії і охоплює широкі маси трудящих.

Закінчуючи свою гнівну статтю, С.І. Канюк заявляв, що революційний рух у Румунії зростає, а велика світова криза, що охоплює зараз всі капіталістичні країни, тільки поширює і зміцнює його.

В цьому ж номері журналу вже за підписом С. Канюка вміщено статтю "Тринадцятий рік поневолення Буковини", в якій стисло подається історія Буковини, починаючи з другої половини XIV століття і кінчаючи тринадцятилітнім періодом окупації краю румунськими військами, показується розвиток революційного руху, діяльність Компартії Буковини. В № 11–12 "Західної України" за цей же рік С.І. Канюк друкує статтю "Буковинське село за румунської окупації", яка закінчується такими словами: "Село на Буковині пригноблене, поневолене, але серед широких мас тліє й розжарюється вогонь революції, а коли вибухне полум'я, його не в стані вже будуть здушити ні тюрми, ні сигуранца" [9].

Це була чи не остання публікація Сергія Івановича. В 1932–1933 роках над ним, як і над багатьма іншими українськими інтелігентами, які прибули з-за кордону, нависають страшні і

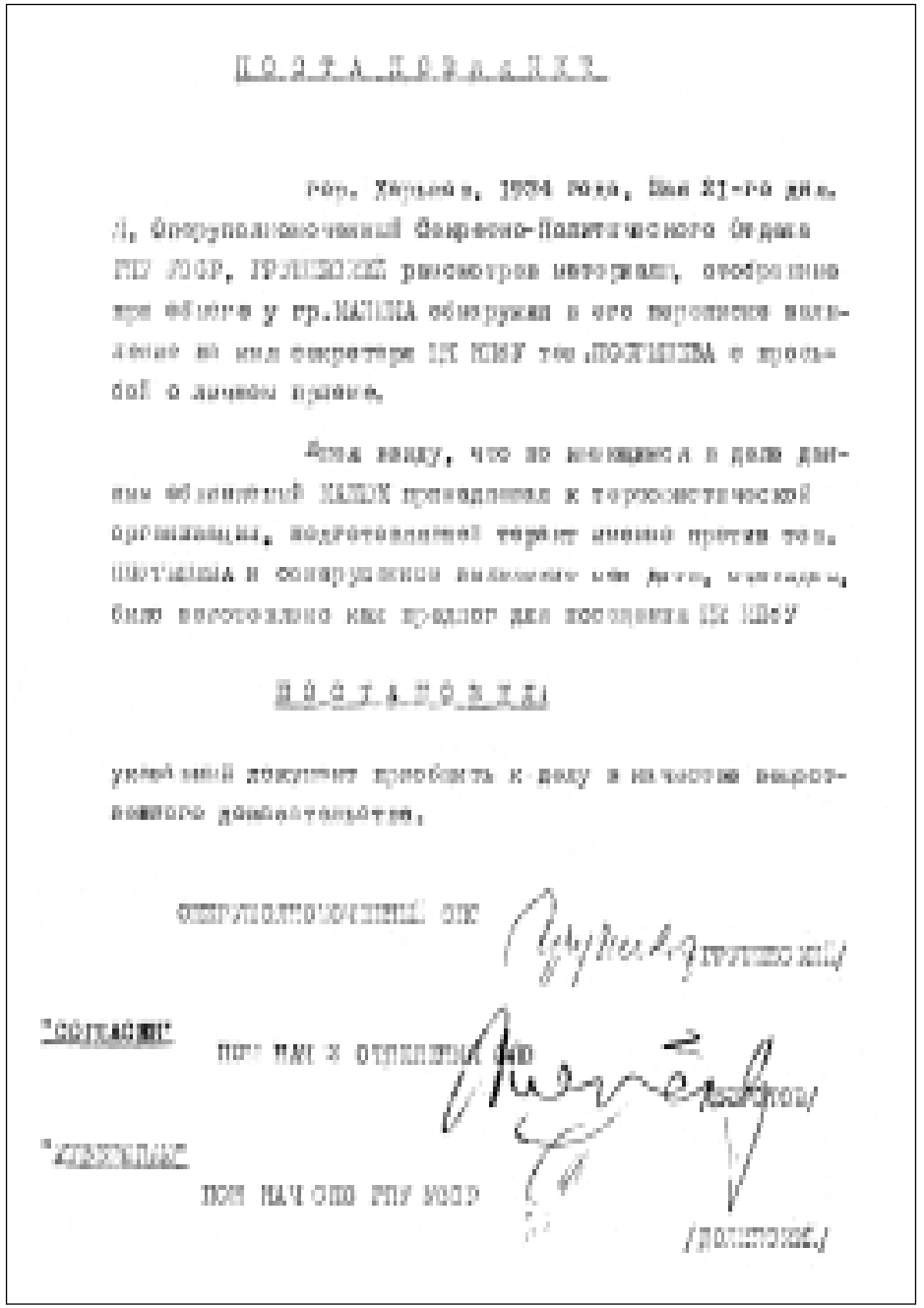

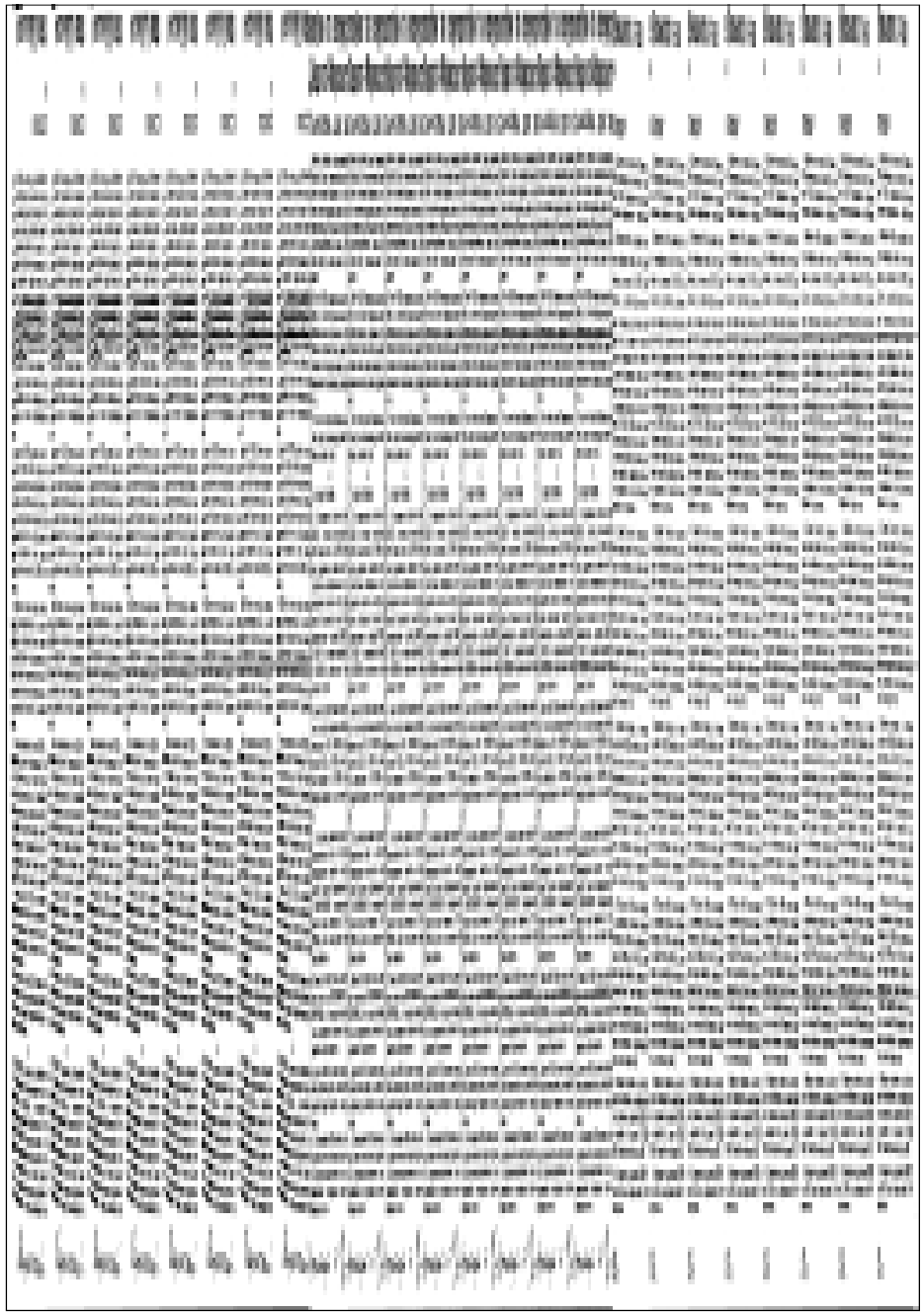

безпідставні хмари політичних звинувачень. Цьому в значній мірі сприяла прийнята червневим пленумом ЦК КП(б)У (1933 р.) постанова про чистку партії. В ній, зокрема, говорилось, що ріст рядів партії, який проходив в основному за рахунок робітників і працюючих селян, не завжди супроводжувався уважним відбором і перевіркою тих, хто вступав у партію. Тому в партійні організації проникали явно ворожі, буржуазно-націоналістичні елементи, які пробрались навіть в районні партійні центри і на відповідальні ділянки радянського і господарського апарату, особливо по лінії земельних і освітніх органів.

Внаслідок сталінської політики форсування колективізації і викачування хліба із колгоспів та одноосібних дворів, у 1933 році на Україні запанував голод. Мільйони людей пухли від того, що не було що їсти, і вмирали. Треба було знайти винних, на кого можна було б звалити провал політики колективізації. Винних шукали слухняні і запопадливі виконавці вказівок відповідних інстанцій. Находили "ворогів народу", "терористів", "шпигунів", "агентів іноземних розвідок", "буржуазних націоналістів". Фальсифікували справи й вершили скорий і неправий суд. В хід були пущені антизаконні каральні новоутворення: "трійки ДПУ", "особливі наради". Їм на службу були поставлені тисячі спеціалістів з фальсифікації справ, вибивання доказів і свідчень. Так розкручувався маховик сталінського терору проти українського народу, як і проти інших народів СРСР.

Працюючи директором Центральної наукової бібліотеки, С.І. Канюк по роботі часто їздить в села і районні центри Харківщини та інших областей республіки. Там він спостерігає страшні картини голоду і безладдя. Та і в місті не краще. Довжелезні черги за хлібом, який видавався по картках, за іншими продуктами. Дома теж сутужно. Ось деякі записи із його щоденника за 1932 рік:

"1.5. Не весело. Воно, біднятко, находилось, підбило ніжки, втомилось і схотіло їстоньки: "Молочка! Я так давно не пив молочка!"

Дитя... відповідального партійця" [9, арк. 18].

Це про дев'ятирічного сина Сергійка.

А ось враження із сіл:

"6.6. Для учителів Вовчі великий день: дають хліб, чорний, житній хліб... Учителька була в бібліотеці, якраз тоді, коли я обслідував, отже й бачив, з якою жадобою вона кинулася на той хліб і їла без нічого... "Наші досягнення" починають дьоргати нерви".

"17.8–18.8. В селі Кобилівка. Колгосп. Радгосп. Цукроварня. Кріликарня. Свинарня. Курятник.

Моменти:

1. Врожаю 1100 – хлібозаготовка, план – 1600.

2. Свинарник. Все здавши, як є, контрольної цифри не виповнять, а оплата – просто за безцінь.

3. "Колективізовані" кури ходять собі у спільній загороді; от і все. 3/4 поздихало" [9, арк. 12].

Зустріч у селах з опухлими, напівживими, напівбожевільними людьми, відчуття свого безсилля чим-небудь допомогти родять у душі такого, здавалося б, стійкого і загартованого бійця, яким був С.І. Канюк, розпач і безнадію, а в певній мірі і зневіру. Він згадує свою першу дружину Ольгу Прокопович, сина Ярему і дочку Надію, яких залишив на Буковині. І вперше, мабуть, за всі роки подумав: а чи треба було робити такий крок? Ось запис у блокноті, зроблений 23 липня 1933 року:

"Сьогодні твій день, Душко. В злиднях і сльозах ти проводиш його і, може, гірко плачучи клянеш мене, думаючи, що я тут "розжився"... Воно, може, й краще, що ти не бачиш, не знаєш моїх "гараздів"..." [9, арк. 11].

Грім над головою С.І. Канюка загримів восени 1933 року. 11 жовтня в газеті "Харківський пролетар" була опублікована постанова ЦК КП(б)У "Про роботу Українського науково-дослідного інституту педагогіки та Всеукраїнського товариства "Педагог-марксист". ЦК КП(б)У констатував, що Український науково-дослідний інститут педагогіки, який мав відіграти важливу роль у будівництві політехнічної школи, в розробленні теоретичних проблем педагогіки і педології та в гартуванні кваліфікованих наукових радянських педагогічних кадрів, останні два роки був засмічений контрреволюційними, буржуазно-націоналістичними петлюрівськими елементами (Бадан, Вітек, Приступа, Канюк), котрі керували основними його відділами та секціями. Цілком в їхніх руках був кабінет вивчення закордонної освіти, який вони особливо використовували для своєї контрреволюційної роботи.

В постанові підкреслювалось, що УНДІП "являв значною мірою нелегальну базу для контрреволюційної діяльності буржуазних націоналістичних елементів, які "обґрунтовували" та роздмухували політичні помилки старого керівництва НКО в питаннях системи і методів освіти, мови, примусової українізації нацменшостей" [9, арк. 58].

Зазначимо, що все це відбувається після того, як в обстановці жорстокого цькування і звинувачень у націоналізмі 7 липня 1933 року покінчив з життям нарком освіти Микола Олексійович Скрипник. Тепер треба було розправитись з тими, хто працював під його керівництвом. Команда в верхах прозвучала, треба було її негайно виконувати.

17 жовтня 1933 року на відкритих партійних зборах Народного комісаріату освіти УРСР на пропозицію тодішнього заступника наркома Хаїта, який був одночасно і новоспеченим директором УНДІПу, С.І. Канюка виключили з партії як класового ворога [9, арк. 59].

Осінь і зима 1933–1934 років стали для Сергія Івановича періодом неймовірних душевних мук. Безробітний, не маючи на що жити, бо ж "класового ворога" нікуди на роботу не приймали, він доходить до крайнього розпачу, про що свідчать записи у його блокнотах:

"Щодень сили мої все слабнуть, здоров'я підупадає. Багато чого болить. Голова наповнилась оловом, що давить, тяжка стала. Піднялась неврастенія, все частіше переживаю хвилі повного розпачу, в очі пруться сльози, в горлі щось давить; втік би кудись у безлюддя і там диким ревом заглушив усе переживання.

Позбавлений всіляких перспектив і тут і там, – бачу себе висмоктаною цитриною, нікому вже не потрібною. І ця свідомість такої дійсності гнітить ще дужче.

Ех, наскільки краще було б гинуть в Жилаві чи Дофтані! Якби знав був свою долю безталанну, вибрав був би, безумовно, Дофтану...

Та що й казать, минулося й не вернеться. Наближається "природний" кінець..." [9, арк. 18].

Канюк мав небезпідставні передчуття. 28 квітня 1934 року уповноважений слідчої групи таємно-політичного відділу ДПУ УРСР Гольдман підписав постанову про арешт С.І. Канюка як члена української контрреволюційної організації, який причетний до терористичної організації. А наступного дня його було заарештовано. При обшуку в паперах знайдено записку без дати на ім'я Постишева. С.І. Канюк хотів потрапити до нього на прийом, але той не приймав. Згодом ця записка була використана як речовий доказ наміру С.І. Канюка вчинити терористичний акт проти П.П. Постишева [9, арк. 8].

21 травня 1934 року оперуповноважений таємно-політичного відділу ДПУ УРСР Грушевський, озброєний цією запискою й рядом виписок із щоденників і записників арештованого, приступив до допиту.

"Питання: Скажіть, тов. Канюк, ви визнаєте себе винним у приналежності до Української військової організації, і, зокрема, до однієї з її терористичних груп?

Відповідь: Ні, не визнаю. Я ні до якої контрреволюційної організації не належав.

Питання: Скажіть, тов. Канюк, з яким формулюванням вас виключили з рядів партії?

Відповідь: Мене виключили з партії як "класового ворога", як "націоналіста". З цим формулюванням я не погоджусь" [9, арк. 19].

Потім були очні ставки з М.В. Мірченком, який стверджував, що Канюк належав до УВО. Сергій Іванович категорично відкидав ці вигадки.

Як на гріх, чернівецький національно-громадський та літературно-науковий часопис "Самостійна думка" в квітні 1933 року опублікував некролог про сина Канюка Ярему. Це теж було поставлено Сергію Івановичу у вину. Хоча Ярема ніколи ворогом Радянського Союзу не був, завжди підтримував батька, був його гарячим прихильником.

Сьогодні важко сказати, як допитували свідків, що підказували їм слідчі, а що дописували на власний розсуд. Справа в тому, що всі тогочасні звинувачення штампувалися за одним шаблоном. Деякі "свідки", як, наприклад, Йосип Михайлович Зозуляк, навіть стверджували, що С.Ю. Гуцуляк та С.І. Канюк були агентами румунської сигуранци, що вони вели серед української частини населення Буковини і Бессарабії роботу за визнання цих територій за Румунією [10].

У того, хто знає історію революційного руху на Буковині, волосся дибом піднімається від таких "свідчень". Канюка й Гуцуляка звинувачували ще і в тому, нібито вони свою роботу спрямовували на розклад революційного руху на Буковині, використовуючи націоналістичну ідеологію, яка була спрямована не проти румунських окупантів, а проти керівників КПР. Тут під руками слідчих та їхніх "свідків" все перевертелось з ніг на голову, біле ставало чорним.

Винним себе С.І. Канюк не визнав. Але оперуповноважений Грушевський і його начальники по відділу Долинський і Козельський вважали вину доведеною, приписуючи йому злочини, передбачені статтями 54–11, 54–8 Кримінального кодексу УРСР. Справа була передана на розгляд Судової трійки при колегії ДПУ УРСР з пропозицією про засудження С.І. Канюка до виправно-трудових таборів строком на 10 років [9, арк. 64].

25 травня 1934 року Судова трійка задовольнила цю пропозицію. Дізнавшись про це, дружина Сергія Івановича – Євгенія Матвіївна Русанівська, яка в 1934 році мала 40 років і працювала викладачем фабрично-заводської школи № 96 у Харкові, кинулась під поїзд. Син Сергій залишився сиротою. Його сліди загубились.

Табірний період С.І. Канюка маловідомий. До 1 травня 1942 року він перебував у Свірському виправно-трудовому таборі у місті Лодейне Поле Ленінградської області Російської Федерації. Потім його перевели в Сибтабір у місто Маріїнськ Кемеровської області. Строк у нього закінчувався 28 квітня 1944 року. На цей час і Харків, і Буковина були уже визволені від німецьких загарбників. Та його з табору не відпускали. Підірване табірними знущаннями, голодом і холодом, душевними муками здоров'я не витримало. 13 березня 1945 року життя письменника-публіциста, визначного громадського і культурного діяча, колишнього першого секретаря ЦК Компартії Буковини обірвалось у Новоіванівському табірному пункті Сусловського відділення Сибтабору [9, арк. 71].

С.І. Канюк з дружиною і донькою.

На прохання дирекції Чернівецького краєзнавчого музею справа С.І. Канюка 18 квітня 1964 року була переглянута Судовою колегією в кримінальних справах Верховного суду Української Радянської Соціалістичної Республіки. Рішення Судової трійки при колегії ДПУ УРСР від 25 травня 1934 року стосовно Канюка Сергія Івановича скасовано і справу припинено за відсутністю складу злочину [9, арк. 152]. Так істина восторжествувала тільки через тридцять років, коли вже нікого із сім'ї в живих не залишилось. Партійна реабілітація відбулася ще пізніше – в 1970 році. Рішенням бюро Харківського обкому партії С.І. Канюк посмертно був відновлений у партії. Отже, каральні і партійні органи визнали, що допустили невиправний злочин, замордувавши талановитого публіциста, високодостойного громадянина, вірного сина народу. Але ж є каяття, та немає вороття.

Ми поки що не знаємо, де його могила. Пошуки, які досі велися, не дали бажаних наслідків. Державні служби, які мали б дати на це питання точну відповідь, розводять руками.

Джерела та література

1. Василиненко П. Нема безіменних героїв. – Ужгород: Карпати, 1967. – 128 с.
2. Канюк С. Дидактика. Підручник для вчителів семінарій і народних шкіл. – Чернівці, 1911. – 120 с.
3. Громада. – 1921. – 17 березня.
4. Там само. – 1921. – 18 червня.
5. Фостій І. Незгасна його зоря //Радянська Буковина. – 1989. – 11 квітня.
6. ЦДАГОУ. – Ф. 6. – Оп. 2. – Спр. 157.
7. Там само. – Ф. 15. – Оп. 2. – Спр. 24.
8. Канюк С. Буковина в румунській неволі. – Харків: Державне видавництво України, 1930. – 134 с.
9. ДА СБУ ХО, кримінально-слідча справа № 57092 на Канюка С.І. – 184 арк.
10. Зозуляк Йосип Михайлович, 1900 р.н., уродженець м. Комарно в Галичині, до арешту старший науковий співробітник Інституту історії партії ЦК КП(б)У в Харкові. За постановою Судової трійки від 23.09.1933 р. засуджений до 10 р. у ВТТ. Перебував у Соловецьких таборах особливого призначення. В жовтні 1937 р. включений у списки для розстрілу в урочищі Сандормох, але був відкликаний в Україну, де на підставі постанови наркома внутрішніх справ СРСР Єжова і прокурора Вишинського 23 листопада 1937 р. розстріляний і похований у Биківні.

м. Чернівці
20 червня 2006 року

СЕМЕН ЮРІЙОВИЧ ГУЦУЛЯК
(4.08.1897–3.11.1937)

Семен Юрійович Гуцуляк

БУКОВИНЕЦЬ Семен Юрійович Гуцуляк належить до людей, життя яких схоже на легенду. Народився він 4 серпня 1897 року в Станівцях-над-Черемошем [1, арк. 9]. Щоб прогодуватися, Юрію Гуцуляку і його дітям доводилося працювати або в дідича, або в лісництві.

Не минула ця доля й Семена. До 12 років він жив у селі, і хоч взимку ходив до школи, в літні дні разом з батьком і матір'ю працював на дідича. Здібність і кмітливість хлопця, який охоче й швидко засвоював шкільну науку, сподобались вчителеві, і він після того, як Семен закінчив сільську шестикласну школу, умовив старого Гуцуляка віддати хлопця до гімназії в Чернівці. Перший рік його підтримували сільський учитель та старший брат. А з другого класу юний гімназист мусив жити уже на свій заробіток, даючи приватні уроки дітям, що не мали змоги відвідувати школу. Це був типовий шлях бідняцьких дітей, що, переборюючи злигодні і нестатки, вибирались із темряви неуцтва.

У 1915 році Семена Гуцуляка мобілізують на імперіалістичну війну. Був він спочатку жовніром, а після закінчення курсів молодшого командного складу – кадет-аспірантом. Навесні 1918 року його направили в 6-й полк, фронтова частина якого перебувала на відпочинку в Польщі, а офіцерський склад – у Чехословаччині. *"Пробувши декілька місяців у Польщі, я з цим полком,* – писав в автобіографії Семен Юрійович, – *був відправлений у червні-липні на французький фронт під Верден, де пробув до німецької революції, тобто до кінця 1918 року. Тут, на цьому фронті був назначений прапорщиком, підпоручиком"* [1, арк. 10].

Воюючи на французькому фронті, солдати австрійської армії, серед яких було багато галичан і буковинців, з великою увагою стежили за ходом подій у Росії, де було скинуто царя. У жовтні 1918 року революційна хвиля докотилася до Німеччини. Група спартаківців, що об'єднувала кращі сили німецького революційного руху, створювала робітничі і солдатські ради. Німецькі й австрійські солдати на заклик спартаківців за прикладом російських більшовиків обирали в частинах солдатські ради. Семен Юрійович Гуцуляк організував і очолив таку раду в 6-му полку. Потім його обрали делегатом і головою солдатської ради 106-ї дивізії.

Фронтові частини армії рвались до Берліна, де вже лунали полум'яні промови Карла Лібкнехта, котрий 23 жовтня 1918 року був випущений з тюрми й відразу ж поринув у вир політичної боротьби, закликаючи робітників і солдатів столиці скинути уряд кайзера Вільгельма та взяти владу в свої руки. 3 листопада в Кілі повстали моряки військового флоту. Це був початок революції. 9 листопада робітники і солдати Берліна повалили монархію Гогенцоллернів, а Карл Лібкнехт з балкона берлінського палацу проголосив соціалістичну республіку.

В ці ж дні катастрофічними темпами розпадалась Австро-Угорська монархія. На її руїнах утворювались нові національні держави. Семен Гуцуляк покидає свій полк і поспішає на Буковину. На початку 1919 року він прибув до Коломиї. В той час вона була значним центром набору солдатів і офіцерів до Української галицької армії. Командування УГА запропонувало Гуцулякові вступити на службу до Петрушевича, однак він відмовився від цієї пропозиції.

Взимку 1919 року Семен Юрійович повернувся в рідні Станівці. Буковина була окупована чужинцями. Гуцуляк вирішив за будь-яку ціну здобути освіту, а тому переїхав до Чернівців на свою стару квартиру і поновив заняття у гімназії. Будучи людиною високої громадянської активності, маючи за плечима значний досвід революційної роботи в армії, він не міг стояти осторонь робітничого руху, що з кожним днем ставав дедалі відчутнішим. Навчаючись у гімназії, Семен Юрійович одночасно працює в Робітничому домі, де продовжує формуватися його світогляд. У "Волі народа" з'явилися його перші статті, в яких яскраво відбивалися погляди автора. Він близько здружується з секретарем ЦК КП Буковини Сергієм Івановичем Канюком, стає його близьким помічником і товаришем по підпільній роботі.

"З ініціативи і рішення групи робітників (ми вважали себе тоді вже більшовиками-комуністами) я виїхав восени 1919 р. до Москви, щоб познайомитися докладніше з ідеями і принципами більшовизму-комунізму і привезти деяку літературу", – писав пізніше Гуцуляк.

Ця поїздка була винятково цікавою і багатою на враження. Перебравшись через Дністер, посланець буковинських робітників зупинився в Кам'янець-Подільському, зайнятому на той час петлюрівцями. Намагався налагодити зв'язки з комуністичною підпільною організацією, яка б допомогла йому перебратися на звільнену територію. Однак встановити такий зв'язок не вдалося. Та випадок звів його з відомим швейцарським комуністом Фрідріхом Платтеном* . З ним наш земляк і вирушив до Москви.

Поїздка виявилась великою несподіванкою для Гуцуляка. Він вперше зустрівся з людиною незвичайного політичного діапазону. Фрідріх з великою любов'ю розповідав про різні епізоди з життя Леніна в Цюриху, про його виступи на вечорах у Цюрихському народному домі, про те, як Платтен добивався у міських властей дозволу на проживання Леніна в Цюриху, коли той в лютому 1916 року переїхав сюди з Берна, як допомагав друкувати брошуру "Соціалізм і війна".

– Ви її читали? – запитав захоплений розмовою Фрідріх.

– Ні, – відповів Гуцуляк.

– Приїдемо в Москву, я вам роздобуду цю книгу.

Гуцуляк слухав Платтена, захоплювався його винятковою ерудицією, а особливо тим, як він у квітні 1917 року домігся дозволу у німецького уряду на проїзд В.І. Леніна в Стокгольм через Німеччину. Він же захистив його від смерті в січні 1918 року, коли вони, разом провівши мітинг червоноармійців, що відправлялись на фронт, машиною поверталися з Михайлівського манежу в Смольний і біля мосту через Фонтанку були обстріляні контрреволюціонерами… Слухаючи розповіді цього сміливого карооkого революціонера, обличчя і думки якого викликали щире довір'я, Семен Юрійович і сам впевненіше почував себе в розгойданому війною світі.

Так вони доїхали до Житомира, де Фрідріха Платтена і Семена Гуцуляка прийняли член Тимчасового Бюро ЦК КП(б)У Мануїльський і член президії крайового комітету Комуністичної

* Платтен Фрідріх (Фріц) (1883-1942) – один із організаторів Комуністичної партії Швейцарії. У 1919 р. брав участь у створенні Комуністичного інтернаціоналу, був членом бюро Комінтерну.

партії Східної Галичини і Буковини В.І. Порайко. Платтен, який після румунської Жилави, куди він перейшов після катастрофи літака, на якому весною 1919 року летів до Радянської Угорщини, почував себе знесиленим і хворим, кілька днів відпочивав у Житомирі. Гуцуляк тим часом знайомився з комуністичною літературою. Через тиждень Платтен і Гуцуляк виїхали до Москви, де Семен Юрійович пробув близько двох тижнів. Повертаючись додому, він знову зупинився в Житомирі, одержав від крайкому КПСГ і Буковини вказівки розгортати підпільну революційну роботу в краї, а також необхідну літературу.

На початку 1920 року, подолавши польські і румунські прикордонні заслони, Гуцуляк повернувся на Буковину. Він розповів товаришам по підпільній роботі про свої зустрічі з Мануїльським і Порайком, а також з членом президії Третього інтернаціоналу Фрідріхом Платтеном, передав інструкції і вказівки крайового комітету Компартії Східної Галичини і Буковини. Все це стало значним поштовхом для активізації підпільної роботи. Було вжито заходів, щоб зміцнити партійні осередки й залучити до партії нових членів. В цей час і сам Гуцуляк остаточно оформляє своє членство в КПБ. Його обирають до складу Центрального комітету. *"Наголос в нашій роботі ми ставили на організації в Буковині повстання, і ця робота була доручена мені. Чималу роботу провів я в румунській армії, зокрема в полку, що рекрутувався з буковинців",* – писав у згаданій біографії Семен Юрійович [2].

Гуцуляк ще до поїздки в Москву за дорученням ЦК КПБ вів значну політичну роботу в 113-му піхотному полку в Чернівцях, в 114-му полку в Радівцях та інших військових частинах. На жаль, повстання вибухнуло трохи завчасно, коли Гуцуляка не було на Буковині, без відповідної координації і врахування інших сприятливих обставин, тому зазнало поразки.

Однак КПБ не припиняла роботи в армії. Поразка виступу 113-го полку ще раз підтвердила, що успіх справи залежатиме від правильного керівництва, від наявності революційної ситуації і тісного єднання всіх революційних сил – солдатів, робітників і селян.

Влітку 1920 року, коли Червона армія вступила в Галичину, сотні солдатів і допризовників переходили на лівий берег Дністра і вливались у червонозорі полки.

Налякані пробільшовицькими настроями в армії і серед цивільного населення, окупаційні власті королівської Румунії посилили політичний терор проти громадських організацій і товариств. У серпні в Станівцях було арештовано Семена Гуцуляка. Але йому вдалося втекти з-під арешту і перебратися у село Завалля, що в нинішньому Снятинському районі. Тут він з товаришами організував повстанський комітет, втягнувши до нього селян Снятинського повіту. Комітет ставив завдання при наближенні Червоної армії, що наступала, організувати повстання в тилу польських військ. *"Але до цього не дійшло,* – писав згодом Семен Юрійович, – *оскільки дальший наступ Червоної армії був припинений. Залишившись у Завалі до літа 1921 року, організував передаточний пункт літератури і дописував до нашої газети "Громада", що виходила тоді в Чернівцях"* [1, арк. 13].

Влітку 1921 року ЦК Компартії Буковини відправив Гуцуляка для з'ясування низки питань, зокрема організаційних, на Радянську Україну. В Кам'янці-Подільському він налагодив зв'язки з Буковинським пунктом (керував ним тоді Садков). Семен Юрійович написав відозву, яка була надрукована і відправлена на Буковину. Потім побував у Харкові в Мануїльського і в Полтаві – у Порайка. Одержавши потрібні інструкції і літературу, повернувся в Завалля і через своїх зв'язківців передав усе ЦК КПБ.

За рішенням ЦК КП Буковини в серпні 1921 року Гуцуляк їде до Відня, щоб серед буковинської молоді, що навчалась у столиці Австрії або жила там в еміграції, вести комуністичну роботу і готувати кадри для Буковини. Там він прожив чотири роки. В 1921 році вступив на факультет суспільно-економічних наук Віденського університету, який закінчив у 1924-му. Навчання поєднував з активною громадсько-політичною діяльністю. Він постійно підтримував контакт з Компартією Буковини, надсилав Центральному комітетові необхідну літературу, інформації та основні рішення пленумів Комінтерну, ЦК ВКП(б) та ЦК КП(б)У,

подавав основні відомості з Радянського Союзу та з Радянської України, які черпав з радянських газет, а також з інформації, одержаної у повпредстві СРСР у Відні [1, арк. 15].

Семен Юрійович налагодив також зв'язки з комуністами-більшовиками, що жили в Америці та Канаді, через них організував збір коштів для підтримки революційного руху на Буковині. В 1923 році стає редактором газети "Економічно-господарський вісник сходу", яка виходила у Відні німецькою мовою, видавалась за згодою та підтримкою радянського представництва у Відні. На її сторінках висвітлювались досягнення СРСР в будівництві соціалізму, перспективи розвитку торгівлі між Країною Рад і Австрією.

В той же час, за свідченням головного управління державної поліції Польщі, Семен Гуцуляк як член товариства "Єдність", до якого входили дрібні службовці, ремісники та робітники-українці, працював учителем в українській школі, відкритій цим товариством на Пазманітенгассе. У школі навчалося 17 дітей. Кошти на утримання школи виділяло радянське посольство.

У 1924 році Гуцуляк бере активну участь в організації Буковинського революційного комітету, який ставив собі за мету мобілізувати широкі кола буковинського робітництва, селянства та трудової інтелігенції на боротьбу з румунською боярщиною, за возз'єднання Північної Буковини з Радянською Україною. Він же очолює прогресивне товариство "Громада", що об'єднувало українських студентів, котрі відкололись від націоналістичної "Січі", проводить роботу за повернення членів цього товариства в Україну і включення їх у соціалістичне будівництво.

Свою роботу у Відні С.Ю. Гуцуляк вважав не досить ефективною. А тому, порадившись з Ю.М. Коцюбинським, який у той час працював радником повпредства СРСР в Австрії, вирішив переїхати на постійну роботу в СРСР, щоб бути, за його словами, більш корисним для справи соціалізму. В жовтні 1925 року Семен Юрійович переїхав в Україну і оселився в Харкові, який тоді був столицею республіки. Спочатку вступив на роботу в Держторг, де попрацював місяць і в листопаді перейшов в Держплан республіки. Маючи добру економічну підготовку, він показав себе висококваліфікованим, знаючим справу економістом і вмілим організатором. Спочатку він працював членом секції, згодом заступником голови кон'юнктурного бюро, головою цього бюро, а відтак – заступником начальника центрального планового бюро. В 1931 році його було призначено членом президії Держплану республіки і начальником сектора капітального будівництва.

Всі, хто працював з Семеном Юрійовичем у Держплані України, ставились до нього з винятковою повагою як до знаючого справу, високоерудованого і перспективного працівника, запального оратора і цікавого співбесідника. Він любив свою справу, з усією відповідальністю виконував важливе державне доручення.

Його статті "Робота української промисловості в 1927–28 рр." [3], "Перспектива соціалістичного будівництва в Україні в 1929–30 рр." [4], "П'ятирічний план розвитку народного господарства України" [5], "Підсумки другого року п'ятирічки і головніші господарські завдання на осібний квартал 1930 року" [6] друкуються в журналах "Господарство України" та "Більшовик України". Здавалось, що все йде добре, нормально. Та в № 1–2 журналу "Господарство України" за 1932 рік появляється "Постанова партколегії ЦК КП(б)У в справі журналу "Господарство України", в якій гострій критиці було піддано ряд статей, що нібито "протаскували троцькістську контрабанду, правоопортуністичні настановлення аж до ототожнення СРСР з фашистською Італією" [7]. Редколегії журналу "за відсутність більшовицької чуйності, за пропущення до друку ряду політично-шкідливих статтів" було оголошено догану. Голові редколегії Попову, "відповідальному за роботу редколегії в цілому і за вміщення статей, в яких протягалося антипартійні і ворожі пролетаріатові погляди" теж оголосили догану. Окремих членів редколегії обізвали апологетами фашизму і заборонили протягом двох років займати відповідальні редакторські посади. Працівника редакції Мишкіса,

"що редагував і пропустив із своєю доброзичливою приміткою контрреволюційну статтю, скеровану на дискредитацію політики партії і соціалістичного будівництва, як такого, що не поборов меншовицьких поглядів", виключили з партії [7, с. 2].

Гуцуляка теж звинуватили в тому, що "боронив у своїх статтях ряд троцькістських і правоопортуністичних постановлень і положень", але оскільки він у цьому ж журналі опублікував свій покаяльний лист, в якому твердив, що усвідомив свої помилки і піддав їх розгорнутій критиці, йому лише зауважили [8].

Покарання було невелике, але воно подавало великий знак тривоги. Такі політичні звинувачення тоді даром не минали. Органи НКВС їх моментально брали на гачок і розкручували, як хотіли. Чекати довелося недовго. У липні 1933 року С.Ю. Гуцуляка звільнили з роботи в Держплані і 1 серпня призначили директором Онуфріївського свинорадгоспу, але 11 грудня на підставі ордера № 48 його було арештовано Кременчуцьким міським відділом ДПУ [1, арк. 1].

15 грудня 1933 року уповноважений слідчої групи ТПВ ДПУ УРСР Гольдман розглянув матеріали по звинуваченню Гуцуляка Семена Юрійовича, на той час уже економіста Онуфріївського радгоспу Харківської області, присланого спецконвоєм із Кременчуцького відділу ДПУ, в злочинах, передбачених ст. 54–11 Кримінального кодексу УРСР, котрі проявилися в тому, що він належить до української контрреволюційної організації, яка прагнула скинути радянську владу збройним шляхом. Перекинутий у 1925 році на Радянську Україну для підпільної контрреволюційної роботи, вів шкідницьку і розвідувальну роботу по лінії Держплану [1, арк. 1].

Гуцуляка кинули в спецкорпус № 1 Харківської тюрми. Події розгорталися круто і швидко. Буквально цього ж дня уповноважений ТПВ ДПУ УРСР Хаїт, розглянувши зібрані матеріали, написав постанову на проведення попереднього слідства, яку направили в прокуратуру на погодження.

Тим часом почалися допити, як завжди, з біографії – де й коли народився, в якій родині, де вчився, в яких арміях служив, як і чого прибув до СРСР. Гуцуляк розповів все без утаювання аж до дня арешту. Цю ж розповідь повторив у власноруч написаній біографії.

Добре знаючи політичну і наукову діяльність Семена Юрійовича, його участь у комуністичному русі на Буковині, його роботу в Держплані, викликають подив написані його рукою зізнання від 31 грудня 1933 року.

Читайте, будь ласка, самі і судіть.

"ДО КОЛЕГІЇ ДПУ.
ЗАЯВА

Признаю себе винним в приналежності до контрреволюційної організації УВО, до якої вступив, перебуваючи за кордоном, у кінці 1924 року в м. Відні.

Приїхавши за завданням цієї організації у 1925 році на Радянську Україну, я проводив увесь час активну контрреволюційну роботу, спрямовану на повалення радянської влади в Україні.

Про завдання й цілі цієї організації і мою участь у ній я розкажу докладно у своїх зізнаннях, не скриваючи ні одного факту як моєї контрреволюційної діяльності, так і інших членів нашої організації, з якими я був зв'язаний.

Роззброюючись і розкаюючись цілковито, я рішуче засуджую своє контрреволюційне минуле, чим я наніс велику шкоду радянській владі і партії. Я прошу колегію ДПУ помилувати мене і дати можливість скупити свою вину чесною і відданою роботою на користь соціалізму.

С.Ю. Гуцуляк

31.12.1933" [1, арк. 13].

Пояснення тут може бути одне. Слідчі НКВС добре попрацювали над фізичною обробкою арештованого. І він, уникаючи повторних сеансів тортур, рішив "зізнаватися" в усьому, чого від нього вимагали його кати.

24 лютого 1934 року Судтрійка при колегії ДПУ УРСР засудила Семена Юрійовича Гуцуляка до 5 років ВТТ за приналежність до УВО [1, т. 2, арк. 209].

Його відправили на Соловки, в так званий СТОП (Соловецький табір особливого призначення), по-російськи СЛОН (Соловецкий лагерь особого назначения). Термін ув'язнення у нього минав 24 лютого 1938 року. Залишилось небагато часу до виходу на волю. Але органи НКВС СРСР не збирались випускати політв'язнів з таборів. В СТОПі на Гуцуляка С.Ю. була заведена нова кримінальна справа, в якій, крім шкідницької роботи в Держплані, йому приписали шпигунську діяльність з консульством Польщі.

Начальник Соловецької тюрми ГУДБ старший майор держбезпеки Апетер і його помічник капітан держбезпеки Раєвський звинуватили С.Ю. Гуцуляка в тому, що, прибувши на Соловки, він між в'язнями табору, далі за оригіналом *"проводит к-р разговоры, распространяет клевету на руководящих работников Сов. Украины. Высказывает сожаление, что не остался за границей, высказывает клеветнические слухи об органах НКВД. Ведет а/с пораженческую агитацию о Советском Союзе"* [9, с. 52]. Ця довідка тюремними начальниками була написана в перші дні жовтня 1937 року. А 9 жовтня ц.р. Особлива трійка УНКВС Ленінградської області засудила С.Ю. Гуцуляка до розстрілу. 3 листопада 1937 року він був розстріляний в урочищі Сандормох недалеко від Медвежегорська в Карелії разом з іншими 1111 в'язнями [9, с. 52].

Так обірвалося життя людини, котра в молоді роки захопилася комуністичними легендами про свободу і щастя, посвятила здійсненню цієї легенди своє свідоме життя і була безжально знищена партією, яка проповідувала і нині проповідує рівність і братство між народами, яка видавала себе за розум, честь і совість радянського народу.

Чи можна було вірити цим проповідям? Судіть самі.

Джерела та література

1. ДА СБУ в Кіровоградській області, кримінально-слідча справа № П–55929 на Гуцуляка С.Ю. у 2-х томах.
2. Фостій І.П. Сторінки героїчної біографії //Радянська Буковина. – 1970. – 28 червня.
3. Гуцуляк С. Робота української промисловості в 1927–28 рр. //Більшовик України. – 1928. – № 15–16. – С. 35–44.
4. Гуцуляк С. Перспектива соціалістичного будівництва на Україні в 1929–30 рр. //Господарство України. – 1929. – № 7–8. – С. 15–16.
5. Гуцуляк С. П'ятирічний план розвитку народного господарства України //Більшовик України. – 1927. – № 12–13. – С. 11–24.
6. Гуцуляк С. Підсумки другого року п'ятирічки і головніші господарські завдання на осібний квартал 1930 року //Господарство України. – 1930. – № 8–9. – С. 15–16.
7. Постанова партколегії ЦК КП(б)У в справі журналу "Господарство України" //Господарство України. – 1932. – № 1–2. – С. 1–2.
8. Гуцуляк С. Покаяльна заява без заголовка //Господарство України. – 1932. – № 1–2. – С. 129–133.
9. Остання адреса. До 60-річчя соловецької трагедії. У 3 т. Упорядники Кулаковський П., Шаповал Ю. – К.: Сфера, 1998. – Т. 2. – 286 с.

м. Чернівці
16 червня 2006 року

ВАСИЛЬ ВАСИЛЬОВИЧ БУЦУРА
(19.04.1900–22.01.1957)

Василь Васильович Буцура

ВАСИЛЬ ВАСИЛЬОВИЧ БУЦУРА народився 19 квітня 1900 року в селі Іванківцях Чернівецького повіту, нині Кіцманського району, в сім'ї вчителя. У 1905–1907 роках навчався в сільській школі, в 1908–1910-му – у Чернівцях в народній школі, з 1910-го по 1918-й – у 2-ій державній цісарсько-королівській гімназії в Чернівцях [1, арк. 5].

Батько Василя був директором школи в Іванківцях, дуже переживав за долю сина, котрий був, по-перше, хворобливим, а, по-друге, великим правдолюбом, відважним, не боявся органів влади, любив свій народ, часто виступав проти його кривдників.

У той час багато буковинських українців вірили в соціалістичні ідеї, в те, що революція, яка відбулася в Росії в жовтні 1917 року, справді несе народам світу свободу, незалежність, звільнення від соціального і національного гніту.

В 1918 році Василь вступив до Чернівецького університету на філософський факультет. За рішенням студентської ради університету його направляють в Українську галицьку армію, що утворилася після розпаду Австро-Угорської монархії. Тоді молодь була захоплена революційними подіями, і утворення УГА породжувало у багатьох надії на визволення України з ярма іноземних поневолювачів і возз'єднання її земель в єдиній суверенній державі.

За станом здоров'я Василь не був придатний до стройової служби і працював у Коломийській комендатурі діловодом, де комендантом певний час був С.Г. Галицький, родом із Нової Жучки під Чернівцями, якого Буцура добре знав по навчанню в гімназії.

У Коломиї тоді стояли підрозділи 24-го австрійського полку, до складу якого входили представники різних національностей. Після перевороту він був розпущений і роззброєний. Комендатура міста оголосила мобілізацію чоловіків від 18 до 36 років. На 5 березня 1919 року в Коломиї знаходилось близько 600-700 солдатів. Переворот, як свідчив купець С. Соболевський, здійснили в основному українські січові стрільці. Цікаво, що багато солдатів було переодягнено із австрійських мундирів у російські, козацькі. І солдати хвастались, що це їм прийшла допомога зі Східної, російської, як тоді казали, України.

"Приблизно в середині січня 1919 року в українському війську в Коломиї, – свідчить все той же Соболевський, – *розпочались великі заворушення, виникли солдатські ради. Комендантові міста Приймакові солдатська рада наказала протягом 24 годин виїхати (з міста), що він негайно й зробив. Начальника гарнізону, українця, сотника Галібея солдати оточили в його будинку і, погрожуючи кулеметами, змусили дати обіцянку, що він не буде більше втручатись до військових справ. Солдатська рада залишила на місці лише стрийського старосту, який був українцем. З цього часу панує послаблення дисципліни, посилилось дезертирство, грабунки і вбивства"* [2, с. 111–112].

В квітні 1919 року Василь Буцура повертається в Чернівці і записується на природничий відділ філософського факультету університету. За виступ проти королівської сім'ї, який проявився в тому, що В.В. Буцура як секретар студентського товариства "Союз" зробив у державного секретаря Буковини Воронки заяву, що члени товариства, як і весь український народ Буковини, не вважають себе підданими короля Румунії, як і не вважають принца Карла престолонаслідником, а тому не будуть брати участі в обладнанні двох кімнат в українському стилі в мисливському замку, який від імені буковинського народу представники окупаційної влади хотіли подарувати престолонаслідникові Карлу, його виключили з університету.

Василь Буцура, Василь Руснак, Іван Дудич, Іван Пігуляк, Степан Пенюк та інші виступали проти тих діячів української громадськості, які заявляли від імені буковинського українського населення, що буковинські українці цілком погоджуються з умовами Сен-Жерменського договору і визнають над собою владу Румунії. Саме за такі заяви вищеназвані члени товариства "Союз" побили вікна буковинському депутату румунського парламенту Антону Лукашевичу, кинувши у вікно разом із каменем записку зі звинуваченнями його в зраді справи українського народу.

5 червня 1921 року, на Вознесіння Христове, в Українському народному домі в Чернівцях відбулася подія, що показала, хто з українців на якому боці барикад стоїть. Гімназійний професор з Карапчева Ізидор Цурканович зі своїми прихильниками не знайшов спільної мови з союзанцями і рішив їх вигнати з Українського народного дому. Відбулася гостра сутичка, яка дійшла до бійки. 29 юнаків заарештувала поліція. Серед них був і Василь Буцура, відпоручник товариства "Союз", який мав мати вирішальний голос на цих зборах. Тримали їх під арештом з 17.15 до 22.30, а потім оштрафували по 50 леїв кожного, а Івана Пігуляка та Степана Пенюка – по 100 леїв.

З цього приводу було випущено листівку, що закінчувалася словами (подаємо за оригіналом, зберігаючи орфографію і пунктуацію):

"Українська громадо!

Чи дозволяєш ти, щоб зрадники народа грабили твоє добро і щоб через них арештовано твоїх синів?"

І далі: *"Пан І. Цурканович, дійсний член Української соціал-демократичної партії на Буковині, батько (розуміється соціалізмові "не" ворожо настроєного товариства "Запорожа") визиває по цім всім на поєдинок студента В. Буцуру. Чисто по соціялістичному! Треба сподіватись, що виграє певно п. Цурканович, бо його оружієм звичайний собі чоловік воювати не вміє"* [3].

10 червня цього ж року Василь Буцура організував комітет у складі Івана Дудича, Іполита Іванческула, Василя Канюка і Михайла Синявського для проведення в клечальну суботу, 18 червня 1921 року, о половині 4-ї години дня, академічного віча, на якому мали обговорити два питання:

1. Доля студентів українців Чернівецького університету;
2. Вільні внесення.

Після цього арешту Буцуру виключили з університету. Він стає бойовим помічником Сергія Івановича Канюка, допомагає йому редагувати газету "Громада", добирати і опрацьовувати листи, розсилати свіжі номери передплатникам.

Вийшло, як ми вже писали, 13 номерів "Громади". Чотирнадцятий готувався Василем Буцурою і Василем Травінським уже після арешту Канюка. Але вийти йому не судилось. Агенти сигуранци, що налетіли на редакцію 18 червня 1921 року, розсипали складені сторінки

набору. Зберігся тільки один-єдиний відбиток восьмої сторінки, на якому надруковано повідомлення про арешт редактора* .

Слідство над Канюком велось 8 місяців. Третього лютого 1922 року прокурор Чернівецького трибуналу звільнив С.І. Канюка з-під арешту за відсутністю підстав для передачі справи в суд. Через три дні після виходу з тюрми, як пише у своїх спогадах Іларій Карбулицький, С.І. Канюк разом з Іваном Дудичем та Василем Буцурою перебрався в Галичину, звідки Буцура виїхав до Чехословаччини. Тут звернемось до біографії самого Буцури, яку він, будучи арештованим, написав 22 березня 1933 року:

"Через Галичину мені вдалося перебратися в початку червня того року до Чехословаччини. Відти я хотів далі їхати до Відня, де мав у замірі вчитись на університеті. Товариші з Буковини з мотивів матеріального забезпечення, яке я міг одержати, як всі студенти в Празі, й на яке я не міг розраховувати у Відні, дорадждували мені остатись в Празі. Я так і зробив, записався в Празі на природничий факультет Чеського університету, слухаючи водночас лекції по географії професора Кудрицького на Українському вільному університеті (УВУ), та лекції на Німецькому університеті і Чеській політехніці. Року 1927 я закінчив студії на Чеськім університеті.

Ще року 1924 я подав на повпредство СРСР в Празі прохання на право в'їзду в СРСР. Тому, що не одержав ще після закінчення студій в березні 1927 року дозволу на в'їзд, а в Чехословаччині не мав роботи, я поїхав до Відня пошукати роботи. В липні 1927 року у зв'язку з робітничою демонстрацією 15 і 16 липня мене заарештовано як співучасника демонстрації. Пізніше мене звільнили, з тим, щоб протягом 24 годин виселився з Австрії. Я повернувся назад до Праги і одержав у грудні того року на основі свого прохання й клопотання професора Рудницького право в'їзду до СРСР.

10 січня 1928 року я приїхав до Харкова, де вступив до Географічного інституту на посаду асистента. 1 березня 1928 року став науковим співробітником цього інституту і був ним до дня арешту. З жовтня 1928 року до 1930 року був по сумісництву викладачем роббфаку Інституту народної освіти, в 1930–1931-му – доцентом, а від 1931 року до дня арешту – професором на географічному факультеті. Крім того від 1931-го до дня арешту був науковим співробітником Геологічного інституту, а від 1932 року працював на посаді старшого геолога в Укргіпроводі… Остання служба була основна" [1, арк. 5-7].

До 13 січня 1933 року Буцура В.В. жив у Харкові в будинку по вул. Юмовській, 9/11, кв.4. Був безпартійним. Одружився з Оленою Цезарівною Русьян-Курською, вдовою колишнього коменданта Одеси, голови ради солдатських депутатів 4-ї армії Румунського фронту, одного із керівників Одеського січового збройного повстання 1918 року Дмитра Івановича Курського, який у 1924–1927 роках був головою Центральної ревізійної комісії ВКП(б), а до 1928 року працював наркомом юстиції РРФСР. Батьком дружини Буцури В.В. був відомий професор географії Цезар Карлович Русьян. Життя складалося нібито непогано. Та 13 січня 1933 року на квартиру В.В. Буцури завітав оперуповноважений ТПВ ДПУ УРСР Бесчинський. Він зробив у хаті трус в присутності свідків і хоч ніяких компрометуючих матеріалів не знайшов, але в обвинувальному висновку написав, що *"арештований і притягнутий по слідчій справі № 737 старший геолог Укргіпроводу, науковий співробітник Інституту географії і картографії, професор Педагогічного інституту Буцура Василь Васильович є членом контрреволюційної організації, що іменує себе "Українською військовою організацією"*.

Детонуючим матеріалом послужили так звані зізнання Осипа Мироновича Фур'єра, колишнього січового стрільця, випускників УВУ Володимира Онишкевича та В. Гериновича.

* Зміст оголошення подано в статті про С.І. Канюка.

Онишкевич, свідчення якого є у справі в непідписаних копіях, заявляв, що Буцура, навчаючись в Українському вільному університеті, був зв'язаний у Празі з представниками УВО Іванцем та Буцманюком, так званою бойовою групою УВО; що в 1928 році, прибувши на Радянську Україну, він нібито зв'язався з Романюком (не зазначено, хто це), членами УВО Мельником Тодором (буковинцем. – *І.Ф.*) і Буцуляком (очевидно Гуцуляком. – *І.Ф.*) [2, арк. 21].

"Обвиняемый Буцура Василий Васильевич в предъявленных ему обвинениях не сознался, однако его активная контрреволюционная деятельность подтверждается как показаниями выше перечисленных обвиняемых, так и показаниями обвиняемых Танашевича и Герасимовича», – стверджували слідчі, не наводячи свідчень названих осіб [1, арк. 22].

Бесчинський запропонував передати справу Буцури на розгляд Судової трійки ДПУ УРСР з проханням застосувати до нього такий захід соціального захисту, як 8-річне ув'язнення в концентраційному таборі.

Однак з цим не погодились заступник начальника ТПВ ДПУ УРСР Козельський і начальник цього відділу Александровський. Вони знизили термін перебування в концтаборі з 8 до 5 років. Судова трійка змилостивилась над Буцурою і 23 вересня 1933 року замінила пропонованих 5 років концтабору на 3 роки вислання в Казахстан, рахуючи термін з 13 січня 1933 року.

"К месту ссылки, – говорилось в постанові, – *направить этапом"* [1, арк. 33].

Тут не зайвим буде вказати на злочинне добування слідчими зізнань арештованих. Вони їх добували жорстокими тортурами і знущаннями, нав'язуючи в'язням вигадані звинувачення і зізнання. А потім ці вигадки підшивали до справ і по них приймали рішення.

28 листопада 1933 року за пропозицією прокурора Буцуру В.В. звільнили з-під охорони і він сам в одиночному порядку за посвідченням № 513 від 2 грудня 1933 року відбув у м. Уральськ, куди мав прибути не пізніше 15 грудня.

Разом із Буцурою була вислана і його дружина Олена Цезарівна. Зі справи Василя Васильовича видно, що Оленин батько звертався 19 липня 1934 року в ДПУ з проханням відмінити висилку його дочки. Уповноважений Наркомату внутрішніх справ УРСР Рубінштейн 23 лютого 1935 року повідомив Русьяна, що його просьбу залишено без наслідків.

В.В. Буцурі вдалося пережити єжовські репресії 1937-1938 років. Очевидно його врятувало те, що на той час він відбув своє покарання і оселився в Саратові, влаштувався працювати в місцевому університеті на посаду старшого викладача, де успішно займався науково-дослідницькою роботою. 18 жовтня 1946 року Василь Васильович захистив кандидатську дисертацію на тему «Нові дані про геологію і геоморфологію середньої частини Куйбишевсько-Саратовського Поволжя». Після захисту дисертації подружжя переїхало до Харкова. Роки, прожиті на спецпоселенні в Казахстані, відбилися на здоров'ї науковця. Йому дошкуляло запалення лімфатичних вузлів туберкульозного походження. 22 січня 1957 року він помер, про що зроблено запис (під № 70) в реєстраційній книзі померлих Київського райбюро ЗАГСу м. Харкова.

Джерела та література

1. ДА СБУ ХО, кримінально-слідча справа № 5375 ФП на Буцуру В.В.
2. Під прапором Жовтня. – Львів, 1957. – С. 111-112.
3. Листівка "Українська громадо!" //Особистий архів автора. Справа В.В. Буцури.

м. Чернівці
23 червня 2006 року

ОЛЕКСІЙ НАЗАРОВИЧ ІВАНЧЕВСЬКИЙ
(1890–11.01.1938)

Олексій Назарович Іванчевський

МАЛО хто із сьогоднішніх буковинців знає щось про Харківську школу червоних старшин... і ми не збираємось про неї широко розповідати. Згадуємо її лише тому, що тут в 1921–1937 роках працював викладачем української мови і літератури буковинець, уродженець села Карапчів Вижницького району Іванчевський Олексій Назарович.

Я кілька разів перечитував кримінально-слідчу справу Іванчевського, заведену на нього Харківським обласним управлінням НКВС 16 серпня 1937 р. як на активного учасника "національно-фашистської терористичної організації" [1].

Саме цього дня уповноважений 3-го відділення особливого відділу управління державної безпеки НКДБ Харківського військового округу Дроздов встановив, що, цитую за оригіналом: *"Иванчевский А.Н. является участником контрреволюционной националистической организации, агентом австрийской разведки и участником контрреволюционной группы"*.

І постановив, керуючись ст.ст. 126 і 127 КПК УРСР, притягти його до кримінальної відповідальності за ст.ст. 54–6, 54–8, 54–9, 54–10 ч. 1 і 54–11 КК УРСР.

Тимчасово виконуючий обов'язки прокурора Харківської області Леонов підписав постанову про арешт Іванчевського Олексія Назаровича.

1 серпня 1937 р. співробітник Харківського обласного управління НКВС Летичевський одержав ордер на арешт за № 60. Наступного дня на квартирі відбувся обшук, арешт і запроторення до в'язниці.

Хто ж такий Олексій Іванчевський? Народився він 1890 року в Карапчеві Вижницького району. В 1913 році закінчив 2-у державну цісарсько-королівську гімназію в Чернівцях, а потім історико-філологічний факультет Чернівецького університету. У Чернівцях же закінчив школу прапорщиків і на початку імперіалістичної війни був відправлений у Галичину – на німецько-російський фронт.

23 квітня 1915 р. в Перемишлі був взятий російськими військами в полон і відвезений у Симбірську губернію. Пізніше його перевели в Астрахань, потім у Бугуруслан і нарешті – в м. Абдуліно Самарської губернії. Там його застала лютнево-березнева революція 1917 року в Росії, а потім і жовтневий переворот, в яких він участі не брав.

У серпні 1918 р., під час чехословацького заколоту, його разом з іншими військовополоненими чехи забрали і відправили в Самару, а потім перевезли в Омськ, де перебував у таборі військовополонених.

У серпні 1919 р. він утік з табору в Семипалатинськ і влаштувався чорноробом у млин.

Там у 1920 році навіть вступив кандидатом у члени РКП(б). Але через 5 місяців за неявку на партійну перереєстрацію був виключений з кандидатів.

У цьому ж таки 1920 році його мобілізовують у Червону армію і направляють на польський фронт.

Після перемир'я з Польщею він прибув до Харкова і поступив у Головполітосвіту наркомату освіти УРСР завідуючим бібліотечним відділом. 19 березня 1921 р. за рекомендацією завідуючого політпросвітнім сектором школи червоних старшин Запорожця О.Н. Іванчевський переходить на роботу в цю школу викладачем української мови і літератури.

І ось після 14 років роботи на цій посаді і двох років викладання в електротехнікумі його арештовують зі страшними звинуваченнями – контрреволюція, тероризм, шпигунство. Заарештовують не одного. За ґратами уже сиділи викладач математики Павло Данилович Федосов, командир політшколи Науменко, викладач тактики Андрій Тимофійович Дяченко, викладач фізики Авраменко, викладач інженерної справи Рябчук, командир роти Ковальов, викладач хімічної справи Басик, викладачі російської мови Петро Іванович Жебіньов і Шульга, командир батальйону Стриженко, викладач соціально-економічних дисциплін Кушнірук та інші.

Слідчого Дроздова цікавило найголовніше: які причини спонукали Іванчевського стати на шлях боротьби з радянською владою? Ми не знаємо, що насправді відповів Олексій Назарович слідчому, але в протоколі його відповіді записані з неприхованим специфічним термінологічним перевантаженням, яке було тоді характерне для всіх звинувачень, що висувались перед арештованими працівниками НКВС:

"Вопрос: Какие причины побудили Вас стать на путь борьбы с Советской властью?

Ответ: Еще в дореволюционной гимназии и университете вращался в буржуазной среде как среди студентов, так и среди учащихся школы прапорщиков, и был воспитан в буржуазном шовинистическом духе. Решающую роль в возникновении, а впоследствии и закреплении моих украинских националистических убеждений сыграло пребывание в школе червоных старшин.

С первых же дней работы в ШЧС я очутился в украинском националистическом окружении, возглавлявшемся бывшим преподавателем физкультуры Франко Тарасом Ивановичем и бывшим казначеем школы Макарушко, о которых впоследствии я узнал как об активных участниках контрреволюционной националистической организации в школе.

Преподавательский состав был засорен классовочуждым элементом: белогвардейцами Пятницким и Раком; монархистами Потешкиным, Васильевым – бывшим генералом царской армии, Малеевым – бывшим полковником царской армии и ярыми украинскими националистами, которые под видом "украинизации" проводили большую контрреволюционную, националистическую работу на всех участках боевой и политической жизни школы".

Як бачимо з цих рядків, над Харківською школою червоних старшин нависла страшенна хмара загального розгрому. Виловлювали не тільки українських націоналістів, а й білогвардійців, монархістів. Слідчі НКВС давали цим особам відповідні характеристики і намагались вкласти ці характеристики в уста допитуваних як їхні зізнання.

Далі з протоколу вичитуємо, що Іванчевський характеризує казначея школи Макарушка, який був родом із Галичини, як запеклого націоналіста, який пропагував у своїх розмовах ідею Самостійної Незалежної Української Держави. Цитую за оригіналом:

"Макарушко говорив, що українська культура в порівнянні з російською набагато слабша, але союзний уряд цього не враховує, мало уваги приділяє їй і не допомагає коштами. І оскільки Україна є залежною державою, національна культура України розвивається слабо.

До 1923 року, – зізнавався далі Іванчевський, – *мої сумніви переросли в пряму незгоду із засадами партії і радянської влади в галузі національної політики.*

Я вважав, що Україна повинна стати самостійною і незалежною, як Фінляндія, Естонія, Литва і Латвія. Починаючи з 1923 року все добре українське протиставляв поганому російському.

В 1924 році, на пропозицію викладача фізики Харківського педінституту Вишиваного, я підписав "Декларацію 66-ти" з вимогою повернення в Україну всіх українських інтелігентів, які в роки громадянської війни емігрували за кордон.

В декларації зазначалось, що оскільки радянська влада в Україні слабка, бо немає достатньо українських кадрів, котрі змогли б взяти участь у розвитку української національної культури, закликали їх приїхати в Україну і цим рятувати українську культуру.

Ця "Декларація" зачитувалась українською делегацією на VIII партконференції КП(б)У і була відхилена".

Читаючи протокол зізнання О.Н. Іванчевського, знаходимо досить чіткі і правильні оцінки тогочасної дійсності, ставлення багатьох працівників школи червоних старшин до національної, економічної, освітньої та культурної політики ВКП(б) і радянського уряду в Україні, яку вони вважали антинародною, такою, що не сприяє розвитку і зміцненню української державності.

Вичитуємо з протоколів, що в школі червоних старшин у 1920–1930-х роках працювали буковинці Нагуляк, Кукелко, галичани Коссак, Фардега, Олійник, Очкус, Мирослав Ірчан.

Так, зокрема, Нагуляк, імені і по батькові якого нам, на жаль, встановити не вдалося, за свідченням Іванчевського прибув у Харківську школу червоних старшин на посаду комісара в 1926 році. Часто зустрічався з Іванчевським з питань видання перекладів українських військових підручників і наголошував, що в Україні все повинно бути українське – школи, література, армія, а командний склад в школі червоних старшин слід виховувати в українському національному дусі.

"Нагуляк говорив, – свідчив далі Іванчевський, – *що Україні в системі Союзу мало приділяється уваги, хоча українська культура стоїть значно вище російської. Якби Україна була самостійною, державне будівництво проходило б значно швидше. Я з цими думками погоджувався, підтримував їх. Нагуляк називав росіян ворогами українського народу, казав, що Україна і Галичина повинні бути об'єднані. Наприкінці 1926 р., коли я був у кабінеті Нагуляка з доповіддю про переклад військових підручників на українську мову, останній сказав мені, що в школі червоних старшин діє українська військова організація, запропонував долучитись до неї і під його керівництвом розгорнути велику контрреволюційну націоналістичну роботу серед курсантів".*

Зі сказаного вище випливає, що працівники Харківського НКВС "працювали" з Іванчевським, не шкодуючи сил і засобів. І ті звичайні розмови, які велися між друзями з приводу суспільного безладу і політичних помилок, в протоколах оформлялись у чітку систему контрреволюційної організації, з підрозділами, групами, терористичними і диверсійними планами та завданнями.

Основним організатором боротьби проти всього російського в школі, вірячи протоколам, виступав комісар Нагуляк. За його наказом всі лекції поповнювались українськими національними теоріями і національною пропагандою; стройова і навчальна робота велась під лозунгом посиленої українізації; російська мова вилучалась із викладання і розмов (окремі викладачі ухитрялись викладати російську мову і літературу українською мовою); бібліотека ШЧС наповнювалась книгами, що залишились від гетьманщини та петлюрівщини і посібниками контрреволюційного, націоналістичного змісту. Нагуляк, збираючи в себе в

кабінеті учасників організації, говорив, що школа червоних старшин повинна стати центром по забезпеченню кадрами частин Української військової організації, які в територіальних частинах Червоної армії повинні стати провідниками українського духу.

Іванчевський дав свідчення, що Нагуляк рекомендував вести активну націоналістичну пропаганду серед курсантів школи, проводячи шкідницьку і підривну роботу, створити літературний гурток і організував лабораторії – виставки творів українських письменників, плакати і таблиці на галицькій мові.

Посилаючись на інформацію, нібито одержану від викладачів ШЧС Коссака і Москаленка, Іванчевський назвав 33-х чоловік, які входили в УВО школи, 6 із яких він завербував сам.

Важливим моментом у вирішенні долі О.Н. Іванчевського стало те, що він, по-перше, був виключений із ВКП(б), по-друге, що він був австрійським офіцером, по-третє, що арештовувався в 1933 році, але не був знищений. Тепер потрібно було набрати достатньо "гріхів", щоб знищити національно свідомого українця, а що він був саме таким, засвідчує увесь протокол допиту.

На одному з допитів Іванчевський зізнався, що в 1933 році був арештований органами НКВС. Але на попередньому слідстві він не дав правдивих свідчень про свою участь у контрреволюційній українській націоналістичній організації, внаслідок чого після 4-х місяців ув'язнення він з-під охорони був звільнений.

Тут хочу зробити невеличкий екскурс в початок 30-х років. НКВС уже тоді почав полювання за українською інтелігенцією, особливо за галичанами і буковинцями, які з тих чи інших причин опинилися в Україні. Цьому сприяло її жахливе економічне становище, опір селянства, котре не хотіло іти до колгоспів, продовольчі і мануфактурні нестатки. Кліка Сталіна шукала стрілочників, на яких би можна було скласти вину за своє недолуге керівництво і з допомогою арештів та розстрілів стримати народ від масових антирадянських виступів. У селах забирали і висилали у віддалені райони СРСР кращих землеробів-господарів, котрих обзивали куркулями, в містах виловлювали людей національно свідомих, вишколених інтелігентів, які не сприймали голодного і обідраного казарменого соціалізму.

В 1930 році був арештований один із викладачів ШЧС Григорій Йосипович Коссак, колишній генерал Української галицької армії, котрого звинувачували в приналежності до УВО. З його допомогою хотіли розмотати, так би мовити, всю мережу цієї організації в Україні.

22 червня 1931 року Коссака запитували й про Іванчевського О.Н., якого він добре знав. На запитання слідчого він відповів так:

"Іванчевський був зв'язаний з усією контрреволюцією в Харкові і з групою "буковинців", до якої входили Канюк, Мороз, Хемічук і Гуцуляк. Як буковинець Іванчевський вів серед курсантів ШЧС популяризацію ідеї визволення Буковини і організацію Української націоналістичної Буковинської республіки".

Важко сказати, чим керувався Г. Коссак, коли давав таку характеристику людям, які в той час твердо стояли на комуністичних позиціях і вели відповідну роботу і в Харкові, і на Буковині. Але всі вони потім були з ВКП(б) виключені, репресовані, за винятком Хемічука, котрий помер своєю смертю, не будучи арештованим.

Цього ж разу в зону енкавеесівського полювання потрапив Іванчевський. Для нього плелась доволі недолуга, але надто жорстока справа. Після звільнення з-під арешту в 1933 р. він уже не повернувся в школу червоних старшин. Двері для роботи в цьому закладі перед Олексієм Назаровичем були закриті. На початку 1934 р. він влаштувався викладачем німецької мови в Харківський електротехнікум. І, очевидно, від свого українства не відмовлявся. Познайомився з викладачем української мови Карповим, який теж обурювався тим, що

українізація в Україні не ведеться, українських книг і підручників дуже мало, що Україну дуже сильно русифікують, а українська культура перебуває в значно гіршому становищі, ніж російська.

Іванчевський з Карповим організували в технікумі літгурток. Керівником цього гуртка був відомий у той час український критик Володимир Коряк, який згодом був арештований як націоналіст. Карпова теж звинуватили в тому, що він засмітив фонд бібліотеки при лабораторії української літератури книгами контрреволюційно-націоналістичного змісту таких авторів, як Андрій Хвиля, Іван Нечуй-Левицький та інших.

Слідство тривало з 2 серпня по 25 листопада 1937 р. Матеріал нагромаджувався страшний, який тягнув на вищу міру покарання. Вся справа свідчила, що в ШЧС нібито звила кубло широко розгалужена організація УВО, яка своїми щупальцями проникла у стрілецькі і артилерійські полки і намітила ряд диверсійних акцій на липень-серпень 1937 року.

На допиті 18 листопада 1937 р. Іванчевський "зізнався", що в контрреволюційну українську націоналістичну організацію він був завербований у 1926 р. колишнім комісаром школи Нагуляком. У диверсійну групу цієї організації його залучив секретар політвідділу школи Солтиський, а до шпигунської діяльності на користь австрійської розвідки – викладач школи Кукелко.

Іванчевський також "зізнався", що зі Солтиським він знайомий по спільній роботі в ШЧС з 1927 р. Після арешту в 1933 р. ці зв'язки не обірвались, а в березні 1937 р. в розмові він висловив думку, що в недалекому майбутньому може виникнути війна між СРСР і капіталістичними країнами, тому обов'язок членів контрреволюційної організації бути готовими до боротьби з радянською владою шляхом підриву економічної і оборонної могутності СРСР. За планом Солтиського передбачалось підірвати склади вибухових речовин і зброї в ШЧС, 69-му стрілецькому і 23-му артилерійському полках, 5 залізничних мостів через річки Уди і Лопань на Північно-Донецькій залізниці та в інших місцях. Вибух мав бути одночасним на всіх об'єктах. Для цього Солтиський завербував 12-х курсантів ШЧС, які добре знали підривну справу.

Вся ця "липа" була направлена на розгляд Особливої трійки УНКВС по Харківській області, яка 9 грудня 1937 року розглянула справу № 8607 5-го відділу Управління державної безпеки Харківського УНКВС за звинуваченням Іванчевського Олексія Назаровича 1890 р.н. за ст.ст. 54–6, 54–8, 54–9, 54–10 ч. 1, 54–11 КК УРСР і засудила його до розстрілу. Вирок виконано 11 січня 1938 р.

Ця ж трійка 10 квітня 1938 р. засудила до розстрілу за ст. ст. 54–2, 54–8 і 54–11 КК УРСР Жебіньова Петра Івановича 1885 р.н., викладача української і російської мов у школі червоних старшин і 9-ій авіашколі, а 15 квітня 1938 року до вищої міри покарання були також засуджені: Ковальков Омелян Андрійович 1880 р.н., викладач російської мови, звинувачений за ст.ст. 54–2, 54–11 КК УРСР, Подшевкін Всеволод Петрович 1889 р.н. та Коваленко Іван Федорович 1893 р.н., викладачі цієї ж школи, звинувачені відповідно за ст. ст. 54–8, 54–10, 54–11 та 54–2 і 54–11 КК УРСР.

Інші були засуджені до інших строків ув'язнення.

20 років висіло це страшне звинувачення над ім'ям Олексія Назаровича Іванчевського і його колегами по Харківській школі червоних старшин. Тільки після розвінчання культу особи Сталіна, після розстрілу Берії радянська Феміда розкрила очі на ці зловмисні вбивства. 12 червня 1957 року військовий прокурор Київського військового округу (КВО) генерал-майор юстиції Бударгін у порядку нагляду надіслав свій протест у військовий трибунал Київського військового округу (ВТ КВО) по справі усіх розстріляних і засуджених до певних строків тюремного ув'язнення.

9 липня 1957 р. ВТ КВО під головуванням полковника юстиції Коломійцева розглянув цей протест і відмінив постанову Особливої трійки УНКВС по Харківській області від 9.12.1937 р. щодо Іванчевського О.Н., а справу на нього в кримінальному порядку припинив за відсутністю складу злочину. Іванчевського Олексія Назаровича реабілітували. Його дружина Антоніна Василівна Іванчевська писала 19.07.1957 р. заступнику голови ВТ КВО полковнику юстиції Захарченку: "Велике Вам спасибі. Багато років я чекала правди і рада, що справедливість прийшла до мене хоч на старості літ".

Надто гірка і болюча справедливість. Але приймаємо і її.

Джерела та література

1. ДА СБУ ХО, кримінально-слідча справа № 8607 на Іванчевського О.Н. та інших.

м. Чернівці
21 березня 1997 року

МИХАЙЛО ДМИТРОВИЧ ПАНЧИК
(12.03.1895–20.09.1937)

Михайло Дмитрович Панчик

НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНІ ідеї, які напередодні і в роки Першої світової війни набули широкого розповсюдження не тільки в Росії, а й в Австро-Угорщині, захопили у свій вир багатьох молодих буковинських юнаків. Прагнення вирватись із цісарсько-королівської підлеглості і територіально приєднатися до Великої України, створивши Самостійну Соборну Українську Державу, хвилювало серця і думки багатьох українців, котрі в той час перебували в австрійському війську і воювали хто на австро-німецько-російському, а хто на австро-італійському фронтах. Не обминуло це прагнення і Михайла Дмитровича Панчика, який був людиною діяльною і небайдужою до долі рідного краю і його громадян. Ще будучи гімназистом, він визначив свій життєвий шлях як шлях боротьби за волю Буковинського краю, за возз'єднання його з Україною. Цей вибір наклав свій трагічний відбиток на долю юнака, яка виявилась романтичною, складною, зрештою, трагічною.

Народився Михайло Дмитрович 12 березня 1895 року в селі Дорошівцях нинішнього Заставнівського району в бідній селянській родині. Батько з матір'ю мали десятеро дітей. Третім серед них був Михайло. Закінчивши чотири класи початкової школи в рідному селі, він у 1907 році вступив у перший клас Кіцманської гімназії імені Дмитра Кантеміра, яку закінчив у 1915 році [1]. Цього ж року його призивають в австрійську армію, в котрій служив старшиною до грудня 1918-го. Потім пішов добровольцем в Українську галицьку армію, в якій перебував у Чорткові до липня 1919-го. Це був період формування і зміцнення його ідейних позицій. Він бачив значне розходження між політичними деклараціями й ділами уряду Сидора Голубовича, його нерішучість у проведенні соціально-економічних реформ. Серед солдатів УГА і цивільного населення зростало невдоволення політикою уряду. Воно захопило і старшинський корпус. Водночас серед рядового складу наростали симпатії до більшовиків, які трубили, що передають владу в руки робітників і селян, а поміщицьку землю поділять між тими, хто її обробляє, фабрики й заводи передадуть у загальнодержавну власність. Інколи в Чортків до Панчика заглядали й буковинці, котрі служили у розвідувальному відділі 14-ї радянської армії, що дислокувалася на Поділлі. Вони почали агітувати Панчика перейти на бік Червоної армії, де вже давно покінчено з генералами і офіцерами, де панує виборна система командирів.

М.Д. Панчик разом з іншими товаришами організовує в Чорткові змову проти окружного військового коменданта Чортківщини, щоб скинути його, взяти командування військами в свої руки і відкрити фронт Червоній армії, яка мала йти на допомогу Радянській Угорщині. Однак ця змова не мала успіху через швидкий відступ галицької армії і зраду одного з учасників змови [2].

У вересні 1919 року М.Д. Панчик, перебуваючи на Поділлі, таємно зв'язується з комуністами-підпільниками Могилівщини і за їх дорученням веде роботу в галицьких частинах по їх переходу на бік Червоної армії. Про цю його діяльність дізнається армійська контррозвідка. В жовтні 1919 року його заарештовують, звинувачують у більшовицькій пропаганді, в залишенні без дозволу командування місць проживання та служби і засуджують до одного року тюремного ув'язнення, позбавляють офіцерського звання [3].

При переводі з військового суду в тюрму, Панчику вдалося втекти з-під охорони. В листопаді він прибуває в Могилів-Подільський і з'являється в штаб 14-ї армії, де зустрічається зі своїм земляком, уродженцем села Нові Мамаївці Дарієм Денисовичем Хемічуком. За рекомендацією Хемічука та парторганізатора Могилівщини Басараба Панчика приймають у Червону армію й зараховують у розвідвідділ 14-ї армії. В грудні 1919 року як червоноармійський депутат Михайло Дмитрович їде до Вінниці з доповіддю у губвійськкомат. Там же вступає до КП(б)У. Одержавши в губпарткомі інструкції відносно партійної роботи на Буковині і в Бессарабії, окупованих на той час військами королівської Румунії, в кінці квітня 1920 року він залишає свій партквиток та інші документи в Могилеві і через фронт перебирається на Буковину. В перших числах травня прибув у Чернівці. Налагодив зв'язок із секретарем ЦК КПБ С.І. Канюком і до вересня 1920 року працював у складі Компартії Буковини, входячи до її Центрального комітету [4].

Разом зі С.І. Канюком, С.Ю. Гуцуляком, В.І. Майданським, В.З. Штерном працює над зміцненням партійних осередків, збором потрібної суспільно-політичної та військової інформації, яку надсилає в Галревком на ім'я його голови В.П. Затонського. Через свого односельчанина Г.В. Крейтора налагоджує зв'язки з військовою частиною в м. Роман, залучає до підпільної партійної роботи своїх односельчан І.Д. Стасюка, Василя Анаку і з їх допомогою переправляє інформацію з Буковини в Галревком, який у той час перебував у Тернополі.

У вересні 1920 року в Кіцмані румунська сигуранца арештувала М.Д. Панчика. Але він утік з-під арешту, переправився через Дністер у Галичину і 14 вересня прибув у Тернопіль, де склав звіт В.П. Затонському про свою діяльність в Компартії Буковини та про соціально-політичне становище в краї, окупованому румунськими королівськими військами [5].

Це був період відступу Червоної армії з Галичини. М.Д. Панчик певний час працював при Галревкомі, а потім відбув у розпорядження штабу 14-ї армії. В травні 1921 року його знову посилають на Буковину для роботи в комуністичному підпіллі. Але на слід розвідника напала сигуранца. Уникаючи арешту, він тікає в Галичину, окуповану на той час поляками. Будучи арештованим польською дефензивою, заявив, що пробирається в Чехословаччину на навчання, і його відпустили.

На Буковину повертатися він не наважився, але і в штаб 14-ї армії теж не повернувся. Знав, що багато його буковинських ровесників навчається в Чехословаччині й Австрії. Рішив, що і йому в такий непевний час доречно здобути вищу освіту.

Восени 1921 року він прибув до Праги і подав заяву на медичний факультет Українського вільного університету. Тут він веде комуністичну роботу серед студентства. Підтримує зв'язок з краєм і з представниками Компартії Буковини у Відні С.Ю. Гуцуляком та Д.Д. Хемічуком, які, уникаючи арештів, емігрували з краю в Австрію і там навчались у вузах [6].

17 серпня 1924 року у Відні було створено Буковинський комітет під керівництвом професора географії Івана Степановича Рудницького. До комітету входили буковинські емігранти різних політичних напрямків, які ставили перед собою завдання визволення північно-західної Буковини з-під румунського поневолення і возз'єднання її з УРСР та СРСР. До цього комітету ввійшли і буковинські комуністи, що проживали на той час у Відні. В березні 1925 року тут же група буковинських емігрантів і студіюючої молоді утворила організаційний

комітет, котрий вирішив об'єднати розпорошені сили буковинців, залучивши до конспіративної роботи в першу чергу тих товаришів, які раніше брали участь у комуністичному русі в краї.

Згаданий комітет, до якого входили С.Ю. Гуцуляк, Д.Д. Хемічук, Г.Ф. Толмачов-Піддубний, звернувся в Прагу до М.Д. Панчика з пропозицією взяти участь у роботі комітету. Панчик дав на це згоду. В травні 1925 року Оргкомітет посилає його на Буковину для вивчення стану комуністичного руху і можливості відродження діяльності КПБ. Він працює на Буковині з травня по листопад 1925 року разом з В.Г. Травінським, І.Л. Клевчуком, М.І. Ковальчуком, І.Д. Стасюком, В.В. Гаврилюком. Як він пізніше звітував, йому вдалося відновити роботу 6-7 гуртків на провінції, налагодити особисту і гурткову пропаганду в Чернівцях, а головне – зробити соціал-демократичну газету "Боротьба" неофіційним пропагандистом ідей КПБ. М.Д. Панчик пробував налагодити зв'язки з комуністичними гуртками інших національностей. Написав до Америки протест проти акцій, які провела Спілка українських робітничих організацій (СУРО) щодо збору коштів на допомогу революційному рухові Буковини. Звернувся із листом до представника КПЗУ на закордон П.С. Ладана з проханням роз'яснити, чому ведеться така акція [7].

В листопаді 1925 року М.Д. Панчик приїхав до Відня і склав звіт про свою роботу на Буковині. До оргкомітету було прийнято уродженця с. Волока В.З. Штерна (Зоріна), який ще з 1919 року був у складі КПБ, а в той час жив у Відні і був членом Компартії Австрії.

Побувши певний час у Відні, М.Д. Панчик знову повертається на Буковину, зустрічається в Чернівцях з делегатами ЦК КПР, проводить конференцію КПБ, на котрій обирають ЦК, до складу якого Михайло Дмитрович увійшов як секретар. В цей час віденський оргкомітет перетворюється в Закордонне бюро крайової комуністичної організації Буковини. У січні 1926 року М.Д. Панчик знову приїздить до Відня і складає звіт про свою роботу. Йому рекомендують змінити дотеперішній спосіб роботи, зайнятись більше робітництвом і селянством, не обмежуватись роботою тільки серед інтелігенції, відстоювати крайову позицію перед ЦК КПР, вести політичну роботу серед представників усіх національностей.

У березні 1926 р. на Буковину з Відня приїздить Д.Д. Хемічук і проводить персональні зміни в ЦК КПБ. З його складу виводять М.Д. Панчика та В.Г. Травінського. Вважали, що Панчика добре знає сигуранца, і йому не можна доручати таку відповідальну роботу. Травінський теж був достатньо скомпрометований як комуніст. ЦК обирають у складі Дарія Денисовича Хемічука, Івана Дмитровича Стасюка та Василя Тодоровича Руснака. Однак М.Д. Панчик продовжує працювати на Буковині. В липні 1926 р. тут трапився провал. Була розкрита конспіративна квартира Іллі Клевчука в Нових Мамаївцях, де зберігався архів ЦК КПБ. Клевчука заарештували, але він, будучи важко хворим, помер у в'язниці під час слідства. Оскільки секретар ЦК КПБ Володимир Васильович Гаврилюк і посланець Закордонного бюро допомоги (ЗБД) КПЗУ Осип Іванович Букшований мусили тікати з Буковини, Панчик узяв на себе обов'язок поінформувати про це ЦК КПР. Він повіз у Бухарест звіт про провал і арешти у Нових Мамаївцях. Здаючи звіт, порушив питання про те, щоб ЦК КПР дозволив виїхати за кордон, оскільки йому загрожує арешт. Такий дозвіл він одержав. Але сигуранца все ж його заарештувала в Бухаресті. По дорозі в Чернівці М.Д. Панчик вискочив з вагона поїзда. 30 вересня 1926 р. в районі Кам'янця-Подільського перейшов кордон і за телеграмою ЦК КП(б)У направився в Харків. Тут здав письмовий звіт про діяльність КПБ, поставив перед ЦК КП(б)У питання про відновлення його партійного членства і вступає на 4-й курс Харківського мединституту. В грудні 1926 р. одружується з одеситкою Оксаною Гнатівною Кобеняк, яку знав ще з 1920–1921 років, коли працював у розвідвідділі 14-ї армії. Згодом у них народився син Богдан. Життя в той час у Харкові не було легким. Панчик не мав

Министерство Обороны
Союза ССР

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ШТАБ
ГЛАВНОЕ
РАЗВЕДЫВАТЕЛЬНОЕ УПРАВЛЕНИЕ

[illegible] декабря 196_ г.

№ 17/796

г. Москва

экз. № 1

НАЧАЛЬНИКУ СЛЕДСТВЕННОГО ОТДЕЛА
УКГБ ПО ОДЕССКОЙ ОБЛАСТИ

МАЙОРУ тов. [illegible]

г. Одесса

На № 16/3196 от 12 декабря 196_ г.

Сообщаю, что ПАНЧИК Михаил Дмитриевич, 1895 г. рождения, привлечен к разведработе Регистрационным отделом 14 армии в сентябре 1920 г. В октябре-ноябре 1920 г. он два-три раза направлялся в тыл петлюровских войск с разведзаданием. В мае 1921 года ПАНЧИК М.Д. был направлен в Румынию в район Черновицкого и Хотинского уездов в качестве маршрутного агента.

В данном ему задании говорилось:

"Задание военного характера, которое Вам при сем передается, Вам надлежит выполнить в течение месяца, считая с момента перехода румынской границы".

В документальных материалах нет сведений о том, что ПАНЧИК М.Д. находился в Румынии на подпольной работе по заданию Коммунистической партии, нет также сведений и о его провокаторской деятельности.

Более того, в приказе-задании указывалось:

"Вы не имеете права вступать в связь или какие бы то ни было сношения с партийными, разведывательными или имеющими какое бы то ни было отношение к этим организациям лицами, а также с кем-либо из моих сотрудников, которых Вы можете встретить за рубежом".

О времени возвращения ПАНЧИКА М.Д. из Румынии сведений не имеется.

Оп.17082, д.3; 19482, д.1; 18119, д.4.

НАЧАЛЬНИК ОТДЕЛА ГЛАВНОГО РАЗВЕДУПРАВЛЕНИЯ
ГЕНШТАБА
КАПИТАН 1 РАНГА

/[illegible]/

Анкета обвиняемого

Фамилия: Панчик

Имя и отчество: Михаил Дмитриевич

Год рожд.: 1895. 4. Место рожд.: [illegible]

5. Адрес: Одесса – Садовая [illegible]

Профессия: [illegible] 7. Профсоюз. принадл.: [illegible]

Место службы и должность или род занятий: [illegible]

Социальное положение: [illegible]

Социальное и политическое прошлое: из крестьян [illegible]

Гражданство и национальность: УССР – украинец

Образование: высшее. 13. Партийн. [illegible]

Категория воинского учета: [illegible]

Имущественное положение: никакого

Состояние здоровья: здоров

Сведения о прежних судимостях и нахождении под следствием: [illegible]

постійної квартири і належного заробітку. До того ж до нього як до емігранта з Буковини пильно приглядалися органи НКВС. 5 березня 1927 р. його заарештували і намагались звинуватити у шпигунстві. Два з половиною місяця він сидів у тюрмі в Харкові, а потім ще півтора місяця – в Москві. Але слідчі не знайшли в його діях криміналу і випустили [6, арк. 8].

Не маючи в Харкові квартири, він переїздить до Одеси, вступає до мединституту, який закінчує у 1929 р. Певний час викладав українську і німецьку мови. Згодом його призначили секретарем Одеського окружного відділу охорони здоров'я. В березні 1929-го він стає інспектором охорони здоров'я Знам'янського району Одеської області. Але вже в серпні його повертають до Одеси і він працює викладачем німецької мови та літератури в будівельному інституті та будівельному технікумі, а водночас виконує обов'язки санітарного лікаря цих навчальних закладів.

Жили Панчики в Одесі по вул. Садовій, буд. 5, кв. 7 [6, арк. 8]. Душу Михайла Дмитровича тривожило те, що з початком 1933-го по всій Україні почалася нагінка на буковинських і західноукраїнських емігрантів, на українську інтелігенцію взагалі. Ці тривоги були небезпідставні. 22 лютого 1933 р. співробітник Одеського обласного відділу ДПУ А.А. Гольденберг одержав ордер № 13790 на обшук квартири і арешт М.Д. Панчика, хоча він уже 8 днів, з 14 лютого, сидів під арештом і давав пояснення, де і коли народився, що де робив, як появився в Одесі. А через 5 днів, 27 лютого, уповноважений особливого відділу ДПУ УРСР Весеньєв написав постанову на арешт Панчика М.Д., якого звинувачували в "злочинах", передбачених ст.ст. 54–4 і 54–11 КК УРСР, тобто в причетності до контрреволюційної організації, що ставила перед собою мету скинення радянської влади [6, арк. 5]. М.Д. Панчик у ці дні сидів у 19-й камері 2-го корпусу Одеської в'язниці і гірко каявся, що вскочив з вогню та в полум'я. Він не відчував за собою ніякої вини, бо ж працював у підпіллі заради високих ідей соціалізму, побудови нового суспільства, а його звинувачують у ворожій, контрреволюційній діяльності. Сподівався, що йому вдасться довести свою невинність і вийти на волю. Не вдалось.

5 листопада 1933 р. уповноважений ТПВ Одеського обласного відділу ДПУ Ліфшиць З.Д. підписав обвинувальний висновок, в якому звинуватив Панчика в приналежності до контрреволюційної повстанської української організації. Він писав, що нібито в кінці 1932 р. органами ДПУ була розкрита українська контрреволюційна повстанська організація, що ставила перед собою мету – скинути радянську владу в Україні шляхом збройного повстання, а також з допомогою інтервенції з боку капіталістичних держав і наявних там українських емігрантських збройних сил.

Ліфшиць стверджував, що для здійснення цієї мети організація мала тісний зв'язок зі своїми закордонними центрами, організувала цілу мережу контрреволюційних повстанських осередків у місті і на селі, розробила план повстання, займалася збором озброєння і створенням боївок для терористичної і диверсійної діяльності, а також у широких масштабах вела шпигунську роботу на користь капіталістичних держав.

На думку Ліфшиця, контрреволюційні організації складались із галицьких частин (УВО) і місцевих контрреволюційних елементів. Вони нібито у практичній діяльності підтримували тісний контакт із німецькою і польською контрреволюційними організаціями.

Далі Ліфшиць викладав біографію Панчика, даючи кожній його дії, кожному вчинку відповідну – ворожу щодо радянської влади і комуністичного руху – характеристику. Так, наприклад, українське студентське товариство "Громада" в Чехословаччині, в діяльності якого брав участь М.Д. Панчик, він назвав "фашистською студентською організацією". Ліфшиць у січні 1927 р. в ЦК політемігрантів при МОДРі України роздобув лист від ЦК КПР, в якому Панчик характеризувався як провокатор, що перебуває на службі румунської сигуранци. Його

звинувачували у видачі сигуранці відомих у той час діячів Компартії Румунії Бориса Стефанова і Павла Ткаченка та в належності до УВО. Це підтверджувалось "свідченнями" Мануляка В.Г., Винницького-Кюнца Т.І., Бордашевського Ф.В. і Міхелкінса В.В., які нібито були певні, що Панчик збирав головним чином відомості шпигунського характеру [6, арк. 19–22]. Які саме, з матеріалів слідства не видно.

Взагалі-то всі звинувачення, висунуті Ліфшицем проти Панчика, були фальсифіковані, вигадані, а тому в деталях не розшифровувались. Слідча справа № 9416 цього ж дня, 5 листопада 1933 р., була направлена на розгляд Судової трійки при колегії ДПУ УРСР з пропозицією застосувати до обвинуваченого захід соціального захисту – 8-річне ув'язнення в концтаборі. Речових доказів по справі не було.

Судова трійка при колегії ДПУ УРСР 14 листопада 1933 р. "поправила" пропозицію уповноваженого ТПВ Ліфшиця, начальника ТПВ Загореного та начальника облвідділу ДПУ Леонюка, які підписували обвинувальний висновок, і збільшила покарання М.Д. Панчику до 10 років виправно-трудових таборів, рахуючи строк з 23 лютого 1933-го. В'язня направили в Медвєжегорський концтабір, де він чотири з половиною роки працював лікарем [6, арк. 58]. Тут на нього було заведено нову кримінальну справу № 7814, яку 20 вересня 1937 р. розглянула трійка НКВС Карельської АРСР і засудила Михайла Дмитровича Панчика до розстрілу. Вирок був оперативно виконаний [8].

Син безвинно розстріляного – Богдан Михайлович Панчик, який живе в Москві, 5 жовтня 1963 року написав у ЦК КПРС заяву, в котрій просив реабілітувати його батька. Заяву направили на розгляд прокуратури Одеського військового округу, яка перевірила всі обставини справи і встановила, що Михайло Дмитрович Панчик ніколи провокаторською діяльністю не займався, його зв'язки з румунською сигуранцою не встановлені. Навпаки, в документальних матеріалах Чернівецького обласного інспекторату жандармерії значиться Панчик Міхай Д., який підозрювався в проведенні української пропаганди. Проживав він у с. Дорошівцях. Дата – 1926 р. [6, арк. 60].

21 березня 1964 р. Військовий трибунал Одеського військового округу скасував постанову Судтрійки при колегії ДПУ УРСР від 14 листопада 1933 р. стосовно Панчика Михайла Дмитровича і справу судочинством припинив за відсутністю в його діях складу злочину [6, арк. 100]. Панчик Михайло Дмитрович реабілітований посмертно.

Джерела та література

1. ДАЧО. – Ф. 350. – Оп. 2. – Спр.8. – Арк. 31, 35.
2. ЦДАГОУ. – Ф. 1. – Оп. 68. – Спр. 16. – Арк. 17.
3. Там само.
4. Там само.
5. Там само.
6. ДА СБУ в Одеській області, кримінально-слідча справа № 14542 на Панчика М.Д.
7. ДАЧО. – Ф. 118. – Оп. 1. – Спр. 28. – Арк. 80–85.
8. Архив МВД Карелии. – Д. № 7814.

м. Чернівці
31 травня 2006 року

ОСИП ІВАНОВИЧ БУКШОВАНИЙ
(1.06.1890–8.12.1937)

ВИЗНАЧНИЙ діяч національно-визвольного руху на західноукраїнських землях і на Буковині – Осип Іванович Букшований* народився 1 червня 1890 року в селі Жаб'є (нині Верховина) Косівського повіту в Галичині. Закінчивши 1908 року гімназію в Коломиї, він вступає до Львівського університету. Тут перебуває під впливом радикальної партії, бере участь у боротьбі за створення українського університету у Львові. У липні 1910 року разом зі своїм краянином, майбутнім видатним громадським і політичним діячем українського народу Василем Івановичем Порайком та ще 298 студентами, які виступали за створення українського університету, був арештований і засуджений на процесі "101" [1].

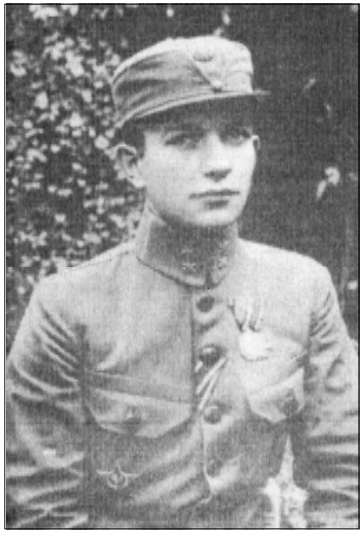

Осип Іванович Букшований

Після закінчення в 1914 році університету у зв'язку з початком Першої світової війни О.І. Букшований був призваний до австро-угорської армії, де служив у 30-му піхотному полку. З осені 1914-го по травень 1915 року воював на австро-російському фронті спочатку в чині хорунжого, потім підпоручика. В 1915 році перебуває в Тегерані в експедиції при німецько-перській військовій місії. В кінці цього ж року потрапляє в російський полон, перебуває у таборі полонених у місті Вольську Саратовської губернії. Звідси тікає і через Кавказ прибуває в Тегеран до австро-німецької місії, звідки в кінці 1916-го – на початку 1917 року через Багдад та Відень повертається в свою частину. Його призначають командиром роти Українських січових стрільців, так званих усусів.

Від лютого до липня 1917-го О.І. Букшований перебуває на австро-російському фронті, а з липня до грудня цього ж року – в селі Пісочному коло Стрия. З грудня 1917-го до 15 жовтня 1918 року він у чині капітана командує куренем Українських січових стрільців (УСС), що входив до складу 25-го австрійського корпусу. Це був час пробудження і формування його національно-патріотичних ідей, головною з яких, звичайно, була ідея визволення рідного народу з ярма чужоземних гнобителів, об'єднання його в єдиній Українській державі.

З розпадом Австро-Угорської монархії у жовтні-листопаді 1918 року О.І. Букшований стає командиром 1-го полку Українських січових стрільців, згодом командиром 1-ї бригади УСС. Веде боротьбу з польськими військами Пілсудського, які намагались окупувати Західну Україну. 25 лютого 1919 року о 6 годині вечора почалося перемир'я з поляками. А наступного дня у Стрию відбулася зустріч командира Української галицької армії генерал-хорунжого

* Насправді Букшований Осип є сином Букшованого Семена та Букшованої Деонизії. По батькові змінено з метою конспірації і оберігання рідних від переслідувань польської влади. Осип мав брата Євгена.

Павленка зі старшинами-делегатами від вояків III корпусу. На цьому зібранні генерал поінформував старшин-делегатів про воєнні події та умови перемир'я. А ввечері о 9.15 сюди прибув поїзд із Станіслава з Головним отаманом армії УНР Симоном Петлюрою. На залізничному вокзалі була вишикувана почесна сотня. Петлюру вітали делегати від різних частин корпусу, представники цивільної влади:

"У тій самій кімнаті, де рано відбувалася старшинська збірка, – читаємо в "Літописі Червоної калини", – *була спільна вечеря. До стола засіли, крім Головного отамана, його прибічники, генерал Павленко, полковник Гриць Коссак, генерал Гембачів, повітовий комісар др. Герасимович, др. Калитовський, отаман УСС Букшований, отаман Котович, сотники УСС Носковський і Білинкевич, поручик Медвідь, поручик Утриско та багато інших… Усіх було до 35 військових і цивільних"* [2].

Як бачимо, О.І. Букшований у ті роки був відомою серед української національної патріотичної еліти особою. З його думкою, досвідом і хоробрістю рахувалися.

В липні 1919 року бригада О.І. Букшованого разом з іншими частинами Української галицької армії (УГА) під натиском польської армії, якою командував генерал Йозеф Галлер, відступила з Галичини за Збруч. В районі Кам'янця-Подільського УГА об'єдналася з військами Української Директорії. Разом вони відтіснили Червону армію і зайняли Київ [4, т. 1, арк. 78].

Однак 1-а бригада УСС під командуванням О.І. Букшованого участі в цих боях не брала. Вона стояла в запасі у Кам'янці-Подільському. В перших днях вересня її відправили в район Христинівки – Умані для боротьби з денікінцями. Тут О.І. Букшований укладає на короткий час союз з Нестором Махном і б'ється з двома денікінськими дивізіями. Та сили були нерівні. До того ж бригаду Букшованого майже до решти винищив тиф та бойові втрати. В кінці жовтня вона відступила в район Жмеринки. На початку листопада в Жмеринці відбувається нарада Симона Петлюри і Петрушевича з представниками армії Директорії та УГА, в якій брав участь і Букшований. Нарада мала завдання з'ясувати становище обох армій та узгодити план дальших дій. Головний отаман Симон Петлюра провів окремо нараду галичан. На ній виявилось, що командування УГА без відома Петрушевича почало таємні переговори з Денікіним у справі переходу УГА на його бік. Це багатьох обурило. Нарада закінчилась без прийняття будь-якого чіткого рішення [4, т. 1, арк. 79–80].

Під кінець першої половини листопада О.І. Букшований прибув до Кам'янця-Подільського, де зустрівся з Семеном Вітеком – міністром Директорії у справах Галичини. Той сказав, що умова про перехід УГА на бік Денікіна стала незаперечним фактом. Петрушевич дав на це згоду. Водночас Вітек сказав Букшованому, що мав розмову зі швейцарським комуністом Фрідріхом Платтеном, який перебуває в Кам'янці-Подільському, і той запропонував, щоб УГА перейшла на бік Червоної армії для спільної боротьби проти поляків.

Вітек запропонував Букшованому спільно з ним провести цей задум у життя. Удвох, залучивши ще деяких надійних товаришів, вони мали утворити революційний комітет, який усуне Петрушевича від влади, скасує угоду з Денікіним і проведе переговори з командуванням Червоної армії про перехід УГА на її бік. Букшований погодився з планами Вітека. Та не встигли вони розгорнути роботу по його реалізації, як 15 листопада поляки, за попередньою домовленістю з Петлюрою, перейшли Збруч і зайняли Кам'янець-Подільський. Петрушевич утік до Румунії. Галицькі частини рушили на схід.

Не бажаючи йти на Денікіна, Букшований залишив галицьку армію, а в бригаду передав листа, щоб вона в районі Житомира шукала зв'язку з Червоною армією і переходила на її бік.

Втікаючи від поляків, С. Вітек та О.І. Букшований перебрались у Бессарабію, сподіваючись звідти добратись до Відня. Однак румуни дозволили їхати через Румунію тільки

Вітеку, а Букшованого вернули назад на Поділля. Так він проти своєї волі опинився на території, окупованій поляками. Певний час жив у Кам'янці-Подільському, переховуючись у знайомих. Тут він знайомиться з комуністами, які залучають його до підпільної роботи, проходить перше ознайомлення з комуністичною літературою. Нелегально працює серед галицьких стрільців у підрозділах і частинах, що були розташовані в селах на схід від Кам'янця-Подільського. Метою цієї роботи було підготовити стрільців до боротьби з поляками, організувати з них партизанські загони і оперувати ними в тилу польської армії, полегшуючи наступ Червоної армії на захід [4, т. 1, арк. 81–82].

У квітні 1920 року, коли О.І. Букшований працював у селі Привороття, до нього прибув зв'язковий від Кам'янець-Подільського ревкому і сказав, що йому треба їхати до Києва, де відбудеться перша конференція галицьких комуністів. З Осипом Івановичем на цю конференцію мав їхати Степан Фрей, який теж працював у підпіллі за завданням ревкому. В середині квітня вони рушили в дорогу, маючи при собі відповідні посвідчення. Однак до Києва вони не добрались. У Жмеринці їх затримали, коли вони хотіли сідати в поїзд, і довідавшись, що вони галичани, відправили в Одесу у фільтраційний табір. То був час, коли підрозділи ЧУГА, порушивши присягу, перейшли на бік поляків. Приблизно через два тижні кілька сот інтернованих галичан відправили з Одеси до Харкова. Туди ж повезли і Осипа Івановича.

У Харкові Букшований звертається в Галбюро, розповідає про свої пригоди, знайомиться з головою Галбюро Феліксом Коном, зустрічається з його заступником Михайлом Лукичем Бараном, якого знав ще з 1914 року, бо обидва були сотенними командирами в батальйоні Григорія Коссака. Зустрів він тут і Омеляна Паліїва, котрий вів з ним розмови про УВО, а потім хотів позбутись Букшованого, як невигідного свідка, подавши в ЧК відомості, нібито він разом з Петлюрою приймав парад військ УНР з нагоди зайняття ними Києва. Це була абсолютна вигадка, оскільки Букшований був заарештований у Жмеринці задовго до того, як армія Директорії вступила в Київ.

Сидячи у Харківській ЧК, Букшований написав заяву на ім'я Фелікса Кона, в якій висловлював здивування такою акцією проти нього. Через кілька днів його звільнили і етапом направили в місце, де збирали всіх галичан. Згодом зібраних етапом направили в Москву. Десь на третьому етапному пункті Букшованому дали на руки папери і наказали самому їхати до Кожухова під Москвою, де в таборі збирали всіх галичан. В Кожухові Осип Іванович дізнався, що всіх його земляків вивезли до Казані. Його ж самого затримали в таборі, де він пробув близько чотирьох тижнів. За цей час з Москви прибула комісія, яка дала вказівку звільнити Букшованого і направити в Галбюро при ЦК РКП(б), яке займалося в той час справами всіх галичан – і партійних, і безпартійних.

Секретарем Галбюро при ЦК ВКП(б) був Лесь Пушкар, добрий знайомий Букшованого ще з довоєнних часів по Коломиї. Тут же як співробітників бюро він зустрів своїх краян Івана Петровича Запаренюка (Тура) та Якова Баландюка, яких до цього часу не знав. Бюро направило Букшованого на короткотермінові курси всеобучу, де він ознайомився з міліцейською системою організації армії. З нього готували фахівця у цій справі на той випадок, коли доведеться організувати Червону українську галицьку армію (ЧУГА) за міліцейською системою, бо на той час почався наступ Червоної армії на Варшаву.

Навчаючись на курсах, Букшований часто заходив у Галбюро. Одного разу Лесь Пушкар сказав йому, що, мабуть, настав час вступу до партії. Думка Пушкаря збіглася з бажаннями Букшованого. Він на той час уже щиро ставився до комуністичних ідей і йому здавалось, що тільки радянська влада і Червона армія є тією реальною силою, яка визволить Галичину з-під польської окупації. Заява була написана. Рекомендації дали Лесь Пушкар, Іван Запаренюк та Яків Баландюк, що були комуністами з 1918–1919 років. Позитивну характеристику дав і

партосередок курсів. Невдовзі рішення партосередку було затверджено на бюро райкому.

О.І. Букшованого прийняли в члени РКП(б), рахуючи стаж з лютого 1920 року.

Восени до Москви приїхав член Галревкому Федір Михайлович Палащук (Конар). Букшований познайомився з ним, довідався про стан справ у Галичині. Там уже була встановлена радянська влада. Потрібні були партійні і радянські працівники. Лесь Пушкар виїхав у рідні краї на партійну роботу. Галбюро при ЦК РКП(б) очолив Яків Баландюк, який запропонував Букшованому перейти зі штабу Московського військового округу, де він у той час працював, у Галбюро помічником завідуючого. Ця пропозиція була прийнята. Та в середині грудня 1920 року всі справи Галбюро при ЦК РКП(б) були передані в Харків.

Букшований переїздить до Харкова і його направляють на роботу в Міжнародну раду профспілок (пізніше Профінтерн) на посаду члена редколегії, де він працював до осені 1921 року спочатку у відділі міжнародного зв'язку, а після його ліквідації – у видавничому відділі, де був технічним співробітником, потім помічником завідуючого і в кінці – завідуючим відділом.

В руках автора статті є посвідчення, видане ЦК КП(б)У 9 вересня 1921 р., підписане Феліксом Коном, в якому читаємо:

"Центральный комитет КП(б) Украины командирует тов. Букшованого О.И. в г. Киев в распоряжение Галбюро при ЦК КП(б)У.

Всем партийным, советским, военным и ж/д. органам предлагается оказывать т. Букшованому всяческое содействие при передвижении" [3, арк. 227] .

Та поки Букшований їхав до Києва, постало питання про ліквідацію Галбюро. 16 вересня 1921 року член ЦК КП(б)У Затонський написав такого листа в ЦК РКП (б):

"Ввиду ликвидации Галбюро вообще и невозможности при данных условиях целесообразно использовать т. Букшованого на Правобережье, предлагаю ему вернуться в распоряжение ЦК РКП(б) в Москву.

Как коммунист т. Букшованый не известен, имею сведения, что он весьма ценный работник по вашему делу и лучше всего может быть использован в Москве" [3, арк. 227].

Галбюро 19 вересня 1921 року видало Букшованому мандат № 2205, в якому читаємо:

"Пред'явник цього Букшований О.І. командирується в Москву в розпорядження ЦК РКП(б). Всі партійні, військові та радянські установи повинні оказувати тов. Букшованому всяку поміч.

Керуючий справами *Підпис*
Діловод *Підпис"* [3, спр. 44, арк. 386].

Саме в цей час із Варшави до Москви повертається Карл Максимович як делегат від розламівської групи Василькова в Комуністичній партії Східної Галичини (КПСГ). Він зв'язується з Конаром, а через нього з Букшованим, домовляється з ним про виїзд за кордон, щоб працювати на групу Василькова, але після повної теоретичної підготовки.

"На весну 1922 р. попав я в число 1000 відповідальних працівників, яких в порядку партмобілізації малось перекинути з Москви на місця, – писав у своєму поясненні слідчому ДПУ В. Блюману О.І. Букшований 19 червня 1933 р. – *Я мав уже намір виїхати за кордон, і тому на моє прохання ЦК РКП(б) звільнив мене від мобілізації і дозволив виїхати. Мене направили до наркомату внутрішніх справ, який мене як нібито сербського полоненого відправив з іншими полоненими через Ленінград–Штеттін. З Москви виїхав я з початком вересня 1922 р."* [4, т. 1, арк. 98].

Отож, з вересня 1922-го до липня 1924-го О.І. Букшований як член РКП(б) працював за кордоном – у Празі, Відні, Берліні, де був у контакті з представниками радянських дипломатичних місій, працював під їх безпосереднім керівництвом, був зв'язаний з ЦК КПСГ і ЗБД КПСГ, співробітничав з американськими і канадськими комуністичними виданнями, що виходили українською мовою, був працівником органу КПСГ "Наша правда" і редактором закордонного комуністичного видавництва українською мовою "Космос".

Прибувши в Берлін, Букшований через кілька днів зв'язався з повноважним представником України у Празі Михайлом Васильовичем Левицьким, який у той час перебував у столиці Німеччини. Левицький дав Букшованому адресу Івана Тура, котрий теж був там. А Тур зв'язав Букшованого з представниками розламівців Романом Роздольським та Федором Васильовичем Беєм-Орловським.

Від них Букшований дізнався, що невдовзі відбудеться пленум закордонної групи розламівців, в якому повинен взяти участь і він. Цей пленум незабаром відбувся в одній із кімнат повпредства, уступленій М. Левицьким. В ньому взяли участь: Карл Максимович, Львівський як делегат розламівців у краї, Роман Роздольський і Федь Бей-Орловський з Праги, а також Богдан Кузьма і Семен Олененко – представники розламівців із Відня. Букшований був на пленумі як гість. Пленум обговорив такі питання:

1. Про діяльність групи в краї.
2. Про ставлення до виборів у польський сейм.
3. Про саботажну акцію.
4. Про ставлення групи до Комуністичної партії Польщі (КПП) та Комуністичного інтернаціоналу (КІ).
5. Організаційні справи.

Це була перша зустріч Букшованого з розламівцями. Вони прийняли його в свою групу і призначили, як ми вже згадували, на роботу в щотижневу газету "Наша правда", що була закордонним органом розламівської групи.

В першій половині листопада 1922 р. Осип Букшований, Богдан Кузьма і Семен Олененко прибули до Відня, де застали Г.Ф. Піддубного (Толмачова). Вчотирьох вони почали редагувати газету та займатися організаційними справами.

В той час у Відні була численна галицька еміграція, в тому числі й робітнича. Був там і уряд Петрушевича, до якого розламівці стояли в опозиції. Група опиралася на україномовну секцію Компартії Австрії, котра нараховувала 30–40 осіб, переважно робітників. Були серед них і колишні офіцери УГА – Василь Коссак, Петро Іванович Демчук, Михайло Васильович Чичкевич та Микола Григорович Кузняк, які навчалися у віденських вузах.

Троє з них – Коссак, Демчук і Чичкевич виїжджали в Україну для роботи на користь розламівців.

Віденська група розламівців вважалася тоді центральною поза краєм. Вона мала тісні зв'язки не тільки з празькою групою, а й з українськими секціями в компартіях ПАСШ та Канади. Звідти напливали грошові фонди, зібрані робітниками, за рахунок яких утримувалась діяльність розламівців за кордоном і в краї. Група підтримувала зв'язок з повпредством УРСР у Відні, яке очолював Наум Калюжний.

Душею організації був Карл Максимович. Група користувалася дипломатичною поштою представництва. "Наша правда" мала слабкий зв'язок з краєм, займалася в основному справами еміграції і була найбільш поширена в Америці й Канаді. До краю її по кілька примірників доставляли члени празької групи, котра мала найсильнішу організаційну базу.

У Празі була чимала студентська група, що складалася з кількох десятків чоловік, переважно колишніх офіцерів УГА, крім того по таборах у Північній Чехії і в Словаччині були численні осередки, до яких теж входили колишні стрільці УГА.

У січні 1923 року Букшований одержав звістку, що Львівський повернувся з Москви, для його звіту та встановлення дальшої тактики групи у Відні на кінець січня скликався пленум Закордонного бюро допомоги. В пленумі взяли участь: Букшований, Олененко, Піддубний, Максимович, Львівський, Роздольський і Павло Ладан з Берліна. Львівський привіз вказівку Комінтерну негайно ліквідувати розлам у КПСГ і порозумітися з КПП, щоб спільно з нею розробити політичну платформу, що стане підставою для ліквідації розламу.

Пленум постановив підпорядковуватись цій директиві, зміцнивши свою організаційну базу в краї. Карл Максимович проінформував, що є можливість найближчим часом оволодіти УСДП, а тому було вирішено вислати до краю нові сили для зміцнення кадрів – Романа Роздольського з Праги, Богдана Кузьму і Семена Олененка з Відня.

На цьому пленумі було обрано повний склад ЗБД. До нього увійшли О.І. Букшований як секретар, Г.Ф. Піддубний, Ф. Бей-Орловський та Павло Ладан як члени. Букшований одержав директиву посилити збір коштів для організації серед емігрантів Америки й Канади. Максимович зажадав від Букшованого якнайчастіше інформувати його про діяльність ЗБД. В одному із цих засідань брав участь повпред УРСР у Відні Наум Калюжний.

Після вищезгаданого пленуму О.І. Букшований розгорнув активну кампанію по збору фондів і за 6 місяців зібрав до 30 тисяч американських доларів, які передав Максимовичу.

У травні 1923 року в Берліні у державному помешканні повпредства УРСР відбувся черговий пленум ЗБД, в якому взяли участь Максимович, Ладан, Львівський, Роздольський, Бей-Орловський, Олененко і Букшований. Тут було обговорено й ухвалено платформу для об'єднавчої конференції, яка в червні мала відбутися у Львові.

На той час розламівці оволоділи УСДП, посиливши таким чином свій вплив на Волині, де партія мала свої організації. До рук розламівців у Львові перейшли два органи УСДП – газети "Земля і Воля" і "Вперед", крім того до них приєдналися депутати польського сейму Приступа, Войтюк, Скрипа та Пащук, що стали членами УСДП. Тижневик "Наша правда" перетворили на щомісячний теоретичний журнал з такою ж назвою.

На червневому пленумі було вирішено весь апарат ЗБД перевести з Відня до Берліна. А саме бюро затвердили в такому складі: О.І. Букшований – секретар, Павло Ладан і Семен Вікул – члени. Ця трійка одночасно була і редколегією журналу "Наша правда".

На цей час О.І. Букшований зібрав у США і Канаді 12000 американських доларів, які були використані на видання журналу.

У вересні 1925 року весь апарат ЗБД О.І. Букшований перевів з Відня до Берліна. В цей же час у Москві відбувся II з'їзд КПП, котрий прийняв до відома факт об'єднання КПСГ і перейменував її на КПЗУ та затвердив новий ЦК КПЗУ у такому складі: Крілик-Васильків Осип Васильович, Савран Карл Авксентійович (Максимович), Крайківський Пантелеймон, Львівський (секретар ЦК КПЗУ).

З цього часу всі принципові справи, які досі вирішувало ЗБД, перейшли у відання ЦК КПЗУ.

ЦК КПП затвердив також новий склад ЗБД. Таким чином всі керівні посади КПЗУ опинилися в руках розламівців.

З липня 1924 року по червень 1926-го Букшований працював у ЗБД при ЦК КП(б)У одним із редакторів журналу КПЗУ "Наша правда" та викладачем на перших парткурсах КПЗУ в Харкові.

Він багато сил віддав розвитку комуністичного руху на Західній Україні і в Буковині. В "Нашій правді" появляються його статті теоретичного і практично-організаційного плану.

У квітні 1925 року відбулася V конференція КПЗУ з правами з'їзду, на якій обрали новий ЦК у складі Карла Максимовича, Осипа Крілика-Василькова, Павла Степановича Ладана,

Пантелеймона Крайківського і Романа Турянського. Новообраний ЦК на першому своєму засіданні вирішив перевести Закордонне бюро допомоги і "Нашу правду" до Харкова. ЗБД затвердив у складі Павла Ладана як секретаря, Вікула і Букшованого як членів. Але вже в серпні Букшованого виводять із бюро і на його місце призначають Попеля.

У жовтні 1925 року Карл Максимович переїздить із Варшави до Харкова. Павла Ладана виводять із ЗБД. Секретарем ЗБД обирають Максимовича.

У грудні Букшованого виводять зі складу редколегії "Нашої правди", залишаючи на посту технічного секретаря редколегії без права голосу у вирішенні редакційних справ.

Восени цього ж року в Москві відбувся II з'їзд КПЗУ. Букшований брав у ньому участь як технічний редактор з'їздівського матеріалу.

Під час з'їзду відбулася нарада керівного ядра КПЗУ, на якій було вирішено скликати в одному із західноєвропейських міст конгрес революційних організацій Західної України, Закарпатської України, Буковини, Північноамериканських Сполучених Штатів, Канади і Південної Америки. Для підготовки конгресу вирішили послати в ці країни своїх представників: Букшованого – на Буковину, Богдана Кузьму – на Закарпаття, Павла Ладана – в Америку.

На початку квітня 1926 року Букшований виїхав на Буковину. Про те, що він там застав, Осип Іванович розповідав 23 червня 1933 року слідчому Блюману таке:

"Властиво кажучи, на Буковині взагалі не було тоді ще ніякої організації. Прибувши туди, знайшов я 4-5 людей, що працювали в українській секції Соціал-демократичної партії Буковини. Секція спиралась на пливку, неорганізовану селянську стихію… Тому з самого початку я взявся за створення солідної бази, щоб організація не висіла в повітрі, а дійсно представляла якусь організовану силу. В тому напрямку пішли перші мої зусилля.

Розробили ми спільно з тими кількома членами секції початковий план праці та приступили до організування перших місцевих і повітових комітетів, зачіпаючи при тому за земельні болячки селянських мас та їх національно-культурні потреби. Ця масова організаційна праця велась під легальною вивіскою УСДП, а одночасно з тим почав я творити перші засновки підпільної Компартії Буковини" [4, т. 1, арк. 131].

З архівних документів, захоплених сигуранцою у хаті Іллі Клевчука в Нових Мамаївцях, видно, що під керівництвом Букшованого, який в документах фігурує під псевдонімом Іванович, були прийняті: "Резолюція про стосунки КПБ і КПР", "Резолюція в справі виборів", "Тези в справі ставлення КПБ до УСДП", "Справа з'єднання партійної роботи", "Резолюція в справі робітничо-селянського блоку", "Резолюція про налагодження зв'язків з ЦК КПР" та "Резолюція про закордонні комітети" [5, арк. 33–73].

Це були документи, які регламентували діяльність КПБ, її зв'язки з КПР, УСДП та закордонними комітетами КПБ, котрі після 8 травня 1926 р. (дня прийняття резолюції) мали припинити свою діяльність. Ця резолюція викликала невдоволення у членів віденського комітету КПБ, оскільки вони побачили в ній певну недовіру до себе і неприкрите знецінення їхньої роботи щодо розгортання комуністичного руху в краї. Голова комітету Дарій Хемічук зажадав від ЦК КПБ пояснень. Але не діждався, бо 18 липня на квартиру Клевчука налетіла бригада Чернівецької сигуранци, зробила в хаті обшук, знайшла у скрині під підлогою архів КПБ, друкарську машинку, 100 американських доларів, печатку КПБ, протоколи засідань і резолюції ЦК КПБ.

Сигуранца, оволодівши архівом, арештувала І.Л. Клевчука і почала пошуки секретаря ЦК КПБ В.В. Гаврилюка (В. Федоріва) та Івановича (Букшованого). На допитах Ілля Клевчук Букшованого назвав Семенюком, тож сигуранца шукала ще й Семенюка.

Тим часом О.І. Букшований, В.В. Гаврилюк та зв'язкова ЦК КПБ Є.Ю. Басараба, уникаючи арешту, рішили перебратися в Україну. Подолавши в районі села Самушина Дністер, Букшований і Гаврилюк, який назвався Ісидором Підгірняком, 25 липня 1926 року були арештовані польською поліцією. О.І. Букшованого, відомого польській поліції ще з осені 1918 року, звинуватили в шпигунстві проти польської держави на користь Радянського Союзу і кинули спочатку в Станіславську, а потім у Львівську тюрму, де він перебував до 18 березня 1927 року. На допитах в поліції Букшований приховав своє перебування на Буковині, свій перехід румунсько-польського кордону. Стверджував, що перейшов кордон з Радянської України, аби податись до своїх рідних на Косівщину, бо його не задовольняла посада в Харківському державному видавництві.

Буковина уважно стежила за долею О.І. Букшованого. Газета "Боротьба", яку редагував І.Д. Стасюк, 22 квітня 1928 р. повідомляла своїх читачів:

"Букшований, колишній командир бригади Українських січових стрільців вийшов з польського криміналу на волю. Польським поліцейським бандитам не вдалося зробити з нього шпигуна, хоч півроку мучили його в своїх казематах" [6].

З 18 березня 1927 року до травня 1932-го О.І. Букшований перебував у Львові в розпорядженні ЦК КПЗУ, здебільшого як працівник, а потім як член ЦК Українського селянсько-робітничого соціалістичного об'єднання – "Сельробу" – легальної прибудівки КПЗУ, створеної старим керівництвом КПЗУ в 1926 році.

В кінці 1927-го – на початку 1928 року О.І. Букшованого як члена ЦК "Сельробу" було призначено одним із керівників Центрального робітничо-селянського виробничого комітету у Львові. Не примикаючи до "Сельроб-лівиці", що розбила в кінці 1927 року "Сельроб", Букшований у серпні 1928-го став одним із організаторів "Сельроб-єдності". Як член її ЦК допомагав консолідації табору, за що його часто кидали до в'язниць, переслідували, але випускали на волю за відсутністю доказів.

За комуністичну діяльність Букшований О.І. сидів у польських тюрмах у січні 1928-го, від 28 жовтня до 8 листопада 1928-го, від 6 вересня 1930-го по листопад 1931-го, від 22 лютого по 17 березня 1932-го, від 30 квітня по 2 травня цього ж року.

Вийшовши на волю, він застав "Сельроб-єдність" розпущеною. З дозволу керівництва КПЗУ виїхав у 1932 році в Радянський Союз. Навідав свою доньку Галину, яка жила в Москві. Потім прибув до Харкова і жив у готелі "Червоний", працював членом редколегії журналу "Наша правда".

Він активно працює над проблематикою революційного руху. В журналі "Наша правда" № 3 за 1932 р. публікує статтю "На вищому етапі революційного піднесення". Цю ж статтю опублікував журнал "Західня Україна" №3–4 за 1933 рік [7].

В квітні 1933-го до нього завітав Володимир Гаврилюк, який у той час працював викладачем Комуністичного університету ім. Артема, видав окремою книжкою свою дисертацію "Основоположники марксизму про національне питання". Згадали спільну працю на Буковині, перехід румунсько-польського кордону, арешт 25 липня 1926 року в районі Борщева. А далі кожен розповів про свій сімейний стан, творчі успіхи. Обидва висловлювали тривожні думки, викликані ситуацією, що складалася на той час в Україні. Страх наводила погоня ДПУ за буковинцями і галичанами. Ці думки були небезпідставними. 8 травня помічник начальника 2-го відділення ТПВ ДПУ УРСР Шерстов написав постанову про початок слідства, обрання запобіжних заходів і висунення звинувачення проти Букшованого Осипа Івановича, він же Кривицький Михайло Олександрович, члена КП(б)У, який за ст. 54–11 КК УРСР звинувачувався в приналежності до контрреволюційної організації. А 10 травня 1933-го

Букшований був заарештований у П'ятигорську, де відпочивав, і кинутий під охорону в спецкорпус Харківської тюрми ДПУ УРСР.

Почалися допити, жорстокі і страшні, в результаті котрих у справі О.І. Букшованого появилась його заява "До колегії ДПУ УРСР", на якій відсутня дата написання. В ній читаємо:

"Я, підписаний, являюсь членом контрреволюційної підпільної організації УВО, що ставила собі за мету шляхом збройної інтервенції проти СРСР, і зокрема проти УСРР, та шляхом підриву радянської влади із нутра повалити радянську владу й встановити в Україні диктатуру фашизму. Ця організація УВО, до якої я належав, скривалася під фірмою КПЗУ. До організації належали Васильків, Турянський, Максимович, Волинець, Крайківський, Стасюк, Калятинський, Рудик, Чорний, Хлонь, Ернест, Бей, Роздольський, Косар, Корляков, Степан (технік політбюро).

В першій половині березня цього року під приводом неможливості далі вести працю КПЗУ в Берліні наслідком приходу Гітлера до влади, задумав Косар перенести роботу організації до Харкова. Для того доручив він мені й Корлякову виїхати до Харкова, а сам мав приїхати сюди дещо пізніше, щоб взяти на себе дальше керівництво роботою УВО. Дав нам завдання за допомогою ЗБД зорганізувати відповідні пункти на радянському кордоні, над Збручем або на Волині для переправки людей і літератури. Крім того доручив Корлякову якнайскоріше повернути до Берліну і привезти йому такі інформації:

1. Щодо справи Конара;

2. Щодо арештів галичан в Україні та в Москві (Бей);

3. Як поставиться ЗБД до перенесення берлінського центру КПЗУ до Харкова;

4. Про внутрішнє положення в СРСР, зокрема в Україні, в зв'язку з труднощами в сільському господарстві.

Як це сказав Корляков, відповідь на ці запитання мав йому дати Горенко, хоч не маю певності, чи в тому сказав він правду. Він виїхав з Харкова до Берліну мабуть 17 квітня. Я мав поки що завдання інформувати знайомих мені членів організації УВО й одночасно членів КП(б)У про успіхи і хід інтервенційної підготовки імперіалістів за співучастю української контрреволюції і зокрема УВО. Це перевів я в розмовах з Вікулом і присутнім там його племінником, з Демчуком.

Більше часу для своєї роботи я не мав, бо виїхав лікуватися.

Дальші докладні інформації про мою контрреволюційну роботу дам у своїх свідченнях, які щиро і невимушено бажаю дати слідчим органам ДПУ.

Моя провина супроти радянської влади й пролетарської революції є надто велика, щоб можна було її спростувати одним тільки щирим визнанням. Я готов виправити мої провини в минулому, висловлюючи щирий жаль за дотеперішню мою контрреволюційну діяльність та віддаючи всі мої сили й знання радянській владі для якнайрішучішої й найуспішнішої боротьби проти всіх українських контрреволюційних організацій і зокрема УВО" [4, т. 1, арк. 8–9].

Перший допит почався 2 червня 1933 року. Букшований "розповів" Блюману про діяльність УВО за кордоном, розстановку кадрів УВО за кордоном і в УРСР, про мету свого приїзду в УРСР і проведення по лінії УВО кадрової роботи.

Букшований нібито заявив, що в УВО його втягнув у січні 1923 року Максимович, коли приїздив до Відня. Що УВО завжди мало великі кадри всередині КПЗУ і "Сельробу".

Допити велись ще 3 і 5 червня. Вони були однотипні, тому не будемо на них зупинятися. 15 червня 1933 року слідчі Бордон і Блюман провели очну ставку О.І. Букшованого з Григорієм Коссаком.

Питання (до Букшованого. – *І.Ф.*): *Що ви знаєте про роботу Коссака в УВО?*

Відповідь: Нічого не знаю.

Питання (до Коссака. – *І.Ф.*): *Що вам відомо про роботу Букшованого проти радянської влади?*

Відповідь: Букшованого я знаю по спільній роботі в УВО, як активного керівника організації і польського агента.

Після переходу УГА за Збруч Букшований брав активну участь у збройній боротьбі з Червоною армією, будучи командиром бригади. Тоді Букшований ще належав до крайніх націоналістів і [був] впертим ворогом більшовиків.

У Кам'янці-Подільському Букшований брав участь у ряді нарад з Петлюрою, Коновальцем та Вітеком про боротьбу з більшовиками.

В УВО Букшований вступив у кінці 1919 р. На початку 1920 р. він зв'язався з польським командуванням і був одним із організаторів зради частин УГА і переходу їх на бік поляків.

Після розгрому УГА Букшований за завданням керівників організації замаскувався під більшовика і потім вступив у члени компартії.

Після того, як була розкрита контрреволюційна робота окремих членів Галревкому, Букшований разом із Конаром, Годзинським і Герасевичем поїхав до Москви на військові курси.

Зі слів Герасевича знаю, що Букшований тоді уже зібрав для поляків матеріал по армії.

Із Москви за завданням УВО Букшований виїхав за кордон для проведення роботи серед української еміграції і організації перекидання членів УВО із закордону на Радянську Україну. У Відні в період 1922–1923 рр. я особисто зустрічався з Букшованим, говорив з ним по питаннях роботи УВО. Від нього я одержував вказівки про організацію роботи в Празі, в напрямку організації перекидання членів УВО в УСРР. Сам Букшований тоді у Відні був зв'язаний з моїм братом Василем, Кузняком Миколою, Чичкевичем і Суровцевою. Він вів боротьбу серед тієї частини молоді, яка орієнтувалась на більшовиків і щоб не відштовхнути її від себе, виступив як член КПЗУ.

В Україні я зустрівся з Букшованим у 1924 р. в театрі ім. Франка (нині "Березіль"). Він звів мене з керівником УВО в Україні Максимовичем. Після цього я зустрічався з ним у нього на квартирі на Сумській, 6 і в клубі політемігрантів в присутності Максимовича і Олекси Яворського. Мав з ним ряд бесід. Він розповідав про організацію ним шпіонажу для поляків і про свою роботу в повстанському комітеті УВО. Я розповідав йому про свою роботу за завданням органів Червоної армії.

В 1926 р. перед своїм від'їздом за кордон Букшований розповів мені про те, що їде за завданням УВО для проведення розкладової роботи в КПЗУ. Про це мені розповіли, крім Букшованого, Максимович і Левицький.

Пізніше, після того, як Букшований разом з членами УВО Кріликом, Турянським і Беєм провів розкол КПЗУ, Букшований був направлений для розкладової роботи в "Сельроб". Цю роботу він проводив у зв'язку з дефензивою. Про його зв'язок з поляками знаю від нього особисто, а також від К. Максимовича, М. Левицького та інших керівних членів УВО.

Питання (до Букшованого): *Підтверджуєте ви свідчення Коссака Григорія?*

Відповідь: Ні, не підтверджую. В згаданий ним час я з ним зустрічався, але ніколи про організацію не говорив і членом організації не був" [4, т. 2, арк. 45–53].

Мордували О.І. Букшованого в підвалах спецкорпусу Харківської тюрми довго й нещадно. Вибивали з нього ті відомості, які потрібні були слідчим для стовідсоткової компрометації його і всіх найактивніших діячів КПЗУ. На перших допитах Букшований правдиво розповідав про свою діяльність в РКП(б) і КПЗУ. З тих розповідей та й з усієї його діяльності було видно,

що він чесно і віддано служив комуністичній ідеї. Але він був високоосвіченим українським інтелігентом і патріотом, що не влаштовувало ті політичні сили в Москві, які дотримувались щодо України колонізаторсько-асиміляційної імперіалістичної політики. Всі сили ДПУ були кинуті на винищення української еліти. Одним із перших під цю страшну косу потрапив і Букшований. Його справа складалася з чотирьох томів, у котрих він "зізнавався" у своїх гріхах. В одному із цих томів були протоколи допиту від 11 і 13 вересня 1933 р., в яких вимучений в'язень висловив свою правдиву сповідь. На жаль, зацікавлені у фальсифікації правди особи, вилучили цю сповідь зі справи і очевидно знищили. Після цих заяв у справі немає ніяких документів, які б свідчили про нові допити Букшованого.

23 вересня 1933 року Судова трійка при колегії ДПУ УРСР звинуватила О.І. Букшованого в приналежності до УВО, приписала йому роль одного з керівників цієї організації, а ще й шпигунську діяльність на користь Польщі та провокаторську в КПЗУ і засудила до 10 років виправно-трудових таборів. Його відправили на Соловецькі острови у відомий своїми жахливими розправами Соловецький табір особливого призначення НКВС СРСР, який відзначався особливою жорстокістю і нещадністю щодо політичних в'язнів. Тут на Букшованого і ще на 1115 в'язнів у жовтні 1937 року були складені розстрільні списки. Постановою Особливої трійки УНКВС Ленінградської області Російської Федерації від 25 листопада 1937 року Осип Іванович Букшований був засуджений до розстрілу і 8 грудня цього ж року розстріляний в урочищі Сандормох [8, с. 43].

Військовий трибунал Київського військового округу 18 лютого 1959 року в порядку нагляду розглянув протест військового прокурора КВО на постанову Судової трійки при колегії ДПУ УРСР від 23 вересня 1933 р., котрою був ув'язнений у виправно-трудові табори строком на 10 років Букшований Осип Іванович, і постанову Особливої трійки УНКВС Ленінградської області Російської Федерації від 25 листопада 1937 р., на підставі якої він був розстріляний 8 грудня цього ж року та скасував їх, а справу припинив за відсутністю в його діях складу злочину.

Осип Іванович Букшований повністю реабілітований. Він був безпідставно знищений тільки за те, що був українцем, що мав гаряче серце патріота, що повірив у життєтворчі сили комуністичних ідей, в право нації на самовизначення, а громадян – в право любити свій народ, боронити свою землю, дбати про її розквіт, які були використані ворожою українській незалежності владою, як приманка і своєрідний опіум, щоб потім нещадно винищити цвіт української нації.

Джерела та література

1. Державний архів Львівської області (далі ДАЛО). – Ф. 11. – Оп. 29. – Спр. 437; ф. 121. – Оп. 3. – Спр. 415, спр. 136, спр. 142, 207, 208, 426, 428, 558, 677, 160, 73, 703; ф. 1. – Оп. 51. – Спр. 653, 708; ф. 139. – Оп. 9. – Спр. 20, 666, 507, 2585; ф. 243. – Оп. 2. – Спр. 42, 23, 22; ф. 255. – Оп. 1. – Спр. 4, 8, 39.
2. Літопис Червоної калини. – 1937. – Ч. 7–8. – С. 3.
3. ЦДАГОУ. – Ф. 38. – Оп. 1. – Спр. 46.
4. ДА СБУ, кримінально-слідча справа № 49830 ФП у 4 т. на Букшованого О.І.
5. ДАЧО. – Ф. 118. – Оп. 1. – Спр. 28.
6. Боротьба. – 1928. – 22 квітня.
7. Іванович О. На вищому етапі революційного піднесення //Наша правда. – 1932. – № 3. – С. 39–55; Західня Україна. – 1933. – № 3–4. – С. 85–101.
8. Остання адреса. До 60-річчя соловецької трагедії. У 3 т. Упорядники Кулаковський П., Шаповал Ю. – К.: Сфера, 1999. – Т. 3. – 394 с.

м. Чернівці

ГРИГОРІЙ ФЕДОРОВИЧ ПІДДУБНИЙ
(1886–4.11.1937)

УЧАСНИКАМ революційного руху на Буковині в двадцятих-тридцятих роках XX ст., читачам багатьох газет і журналів, які в той час виходили на Радянській Україні, а також у Польщі, Сполучених Штатах Америки і в Канаді, були широко відомі прізвища "Г.Григорович", "Г.Піддубний". Та, мабуть, мало хто знав, як тоді, так і тепер, що за цими іменами-псевдонімами стояла одна і та ж людина – Григорій Федорович Толмачов. Деякі свої статті, які, зокрема, друкувалися в органі ЦК КПСГ – ЦК КПЗУ "Наша правда", підписував крептонімом "С" або псевдонімом "Свій".

Не будемо перелічувати всі його публікації цього періоду, присвячені поневоленій румуно-боярськими окупантами Буковині. Їх дуже багато. Але деякі назвемо. Ось статті і кореспонденції, опубліковані в газетах і журналах Радянської України за підписом "Г.Григорович": "Українці під румунською кормигою" (газета "Більшовик" за 28 грудня 1924 р.), "Земельна реформа на Буковині" (ця ж газета за 18 січня 1925 р.), "Про земельну реформу Буковини" (газета "Комуніст" за 4 серпня 1926 р.), "Буковина під ножем боярських хірургів" (газета "Пролетарська правда" за 28 липня 1925 р.), "По селах і містах Буковини" (ця ж газета за 12 липня 1925 р.), "З буковинського життя" (газета "Вісті ВУЦВИК" за 11 квітня 1926 р.), "Під боярською владою" (газета "Народний учитель" за 22 вересня 1926 р.) та інші. А ще ряд публікацій, що побачили світ за підписом "Г.Піддубний": "Робітничий рух на Буковині" (журнал "Вестник профдвижения Украины" № 12 за 1926 р.), "Повідь у Західній Україні та Буковині і наша допомога" (журнал "Селянський будинок" № 11 за 1927 р.), "Під знаком демократичних ілюзій" (журнал "Західна Україна" № 4 за 1929 р.), "Колонізація Галичини" (газета "Вісті" за 1 і 2 березня 1923 р.), "Боярська диктатура і робітнича преса в Буковині" ("Вісті" за 1 грудня 1925 р.), "Листи з Буковини. Селянський бунт в Мамаєштах" ("Вісті" за 14 листопада 1924 р.).

Обсяг нашої публікації не дає можливості проаналізувати кожну з вищезгаданих статей і кореспонденцій. Скажемо, що всі вони спрямовані на захист прав і свобод поневолених українських трудівників Буковини. В багатьох розвінчувалася буржуазна лжедемократія, терор жандармів і сигуранци, ошукування селян при земельній реформі, в результаті якої земля потрапила до рук тих, хто на ній не працював. В окремих публікаціях показано боротьбу політичних партій, стан революційного робітничого і профспілкового руху тощо.

У 1925 р. у Відні за підписом Грегорі Григоровича, за яким стояв Г.Ф. Толмачов-Піддубний, вийшла книжка "Буковинське селянство в ярмі", де зроблено глибокий аналіз соціально-економічного і політичного становища буковинського селянства, показано терор і насильство королівської влади.

"Шлях визволення Буковини, – зазначав не без пафосу автор, – *простелився на схід, туди, де 25 мільйонів трудівників українських працюють на своїх, уже не панських ланах, де трудівник села в союзі і згоді зі своїм спільником, працівником міста, відбудували свою державу і створили союз трудових республік. Так, шляхи визволення буковинського селянства також збігаються з визвольними шляхами трудящого селянства цілого світу. Одне другому не суперечить"* [9, с. 58–59].

Віра в те, що в СРСР робиться все для блага трудівника, була твердою і, очевидно, щирою. Автор гаряче пропагував паростки нового, що появлялось в Україні. Намагався завоювати

якомога більше прихильників нового ладу серед буковинського селянства, викликати у нього зневагу до окупаційної влади.

"Замість національної культури – румунізація, замість волі – кайдани, замість робітничо-селянської республіки – румунський король, замість розвитку добробуту – загальна руїна, замість поступу – регрес, замість землі – колонізація, замість школи – тюрма, замість закону – щоденні арештування, замість життя – морд. Ось що значить Буковина в румунському ярмі. Тому це ярмо повинно бути розбите і воно буде розбите", – категорично стверджував Г.Ф. Піддубний.

У 1928 р. в Харкові в Державному видавництві України тиражем 2000 примірників вийшла книга "Буковина – її минуле й сучасне". Вона складалась із трьох частин і чотирнадцяти підрозділів. У ній було подано широкий географічний та історичний екскурс, висвітлено національний і соціальний склад населення, економіку краю, показано революційні події, окупацію Буковини військами королівської Румунії в 1918 р., терор жандармів і сигуранци, румунізацію культурного життя, державних установ, широко висвітлено професійний рух, становище робітництва і селянства, діяльність і боротьбу політичних партій за представництво в парламенті, їх ставлення до комуністичного руху взагалі.

Згадані вище книги, не зважаючи на деякі неточності і певну ідеологічну заангажованість, відіграли важливу роль в ознайомленні трудящих України і світу зі становищем українських народних мас Буковини під боярським гнітом у 20-х роках XX ст. Вони й сьогодні є важливими документами бойової публіцистики тих років, спрямованої на захист поневоленого буковинського люду.

Хто ж він був? Чому його серце так боліло за долю Буковини?

Народився Григорій Федорович Толмачов 1886 р. в с. Тетлега теперішнього Чугуївського р-ну на Харківщині в сім'ї селянина, котрий згодом став робітником. У 1893 р. вступив до сільської трьохкласної школи, яку закінчив у 1897 р. До 1903 р. працював у батьківському господарстві. А потім рішив поїхати на заробітки на Далекий Схід [1, арк. 114].

Знав, що в м. Уфа живе його сільський учитель Кузьменко, якого любив і шанував. Той, у свою чергу, любив здібного і трудолюбивого учня. Григорій заїхав до вчителя, і він порадив юнакові далі не їхати, а залишитися в Уфі й продовжити навчання в учительській семінарії. Три роки навчання пролетіли швидко. Січневі події 1905 р., розстріл 9 січня робітничої демонстрації в Петербурзі розбудили багатьох, в тому числі і юного Толмачова. Він починає брати участь у революційному русі, зокрема в учительських гуртках есерівського напрямку. Влітку 1906 р. вступає до партії соціалістів-революціонерів. Виконує обов'язки агітатора. Стає членом бойової дружини. В 1906–1907 рр. працює на Уралі в містах Златоуст, Нижній Тагіл. Восени 1907-го під псевдонімом "Піддубний" виїжджає до Петербурга. Тут зв'язується з есерівською організацією і працює організатором Коломенського р-ну. Відвідує курси Лезгорта. Живе на кошти організації, а також на платню, зароблену приватними уроками. В кінці літа 1908 р., коли юний революціонер повертався з чергового завдання додому, його перехопили агенти охоронного відділення, арештували і посадили в тюрму "Кресты", що на Арсенальній набережній у Петербурзі. Восени 1908 р. відбувся суд над 11 учасниками революційних подій 1907-го р. Піддубного царський суд засудив на вічне заслання в Сибір. Етапом його відправляють у Мартинівську волость Іркутської губернії [1, арк. 114].

Прибув він сюди в кінці літа 1910 р. і до весни 1911 р. перебував у Мартинівці разом з двома поляками на самому хлібі та воді. Кілька місяців сидів у лісовій хижі, працюючи в селян за 40 копійок у день. Весною 1911 р. з першими сплавами лісу і сіна, найнявшись до селянина-тунгуса, приплив на дарабах до невеликого повітового містечка Кіренська, що за

тисячу кілометрів від Іркутська. Пішов працювати вантажником краму та горілки із барж та пароплавів на баркас. "*Це привчало мене,* – писав він, – *до великої суворої праці, що одразу зробила з мене, мовляв, господаря своєї долі, принаймні в обсягу навколишнього засланського оточення. Я оселився в Мельничному. Мені довго довелося блукати з однієї квартири до другої, ночувати у товаришів і знайомих, переважно моряків – Єрмаша, Красикова та інших"* [38, с. 13–14].

Своє перебування в Мельничному, роботу в судноремонтній майстерні Громова Г.Ф. Толмачов досить детально і колоритно описав у книзі "Страйк на засланні". Він був організатором і активним учасником цього страйку, що відбувся в Кіренську в квітні 1912 р. на знак протесту проти розстрілу робітників на золотих копальнях в Бодайбо 4 квітня цього ж року, коли не менше 300 робітників-страйкарів було убито, а 250 поранено [38, с. 16–20]. Страйк у Кіренську був політичним протестом засланців проти царського ладу та його кривавої системи панування.

Активну участь у підготовці цього страйку, окрім Піддубного, взяли політзасланці Тарасов, Льосик, Гризодуб, Романенко, Красіков, Єрмаш, Кисельов, Владимиров, Брешко-Брешковська, Циганенко та інші. Серед 11 осіб, засуджених у Петербурзі 1909 р. разом з Піддубним, були Василь Владимиров, колишній студент Київської політехніки і його дружина Ядвіга Флоріанівна Федорович [38, с. 45–46].

Після страйку 12 засланців було арештовано. Піддубний відразу ж перейшов на нелегальне становище і разом з поляком Віктором Раковським з Немирова почав готуватися до втечі із заслання. Він зголив бороду, одягнувся на європейський зразок, підготував паспорт, назбирав грошей і в травні, коли Лена звільнилась від криги, з допомогою капітана Фока, шведа за національністю, добрався пароплавом в торгове село Жигалов, а звідти – візником на станцію Тиреть, де купив два квитки до Новомиколаївська і, розійшовшись з Раковським по різних купе, поїхали, як він писав, "до нового і вільного, хоч і нелегального життя" [38, с. 120].

З великими труднощами Г.Ф. Піддубний добирається до Владивостока. Там сідає на поїзд і переїжджає в Південну Манчжурію, в порт Дайрен, де зустрів працівника еміграційного бюро, уродженця Чернігівщини, анархіста Смирнова, який теж утік із заслання з Іркутської губернії. Смирнов порадив йому їхати не у Ванкувер чи Сан-Франциско, куди за третій клас треба було заплатити від 110 до 170 доларів (Толмачов же мав всього 88 крб.), а в Брісбен, в Австралію. І дорога туди дешевша, і роботу там знайти легше. Смирнов 20 днів до відплиття пароплава за кошти бюро годує Піддубного, дає безплатний нічліг, купує квиток за 80 карбованців до Брісбена на пароплав китайської компанії. А ще радить йому вивчати англійську мову, яку сам уже вивчив, зрікшись політичної діяльності. Григорій Федорович користується цією порадою [40, с. 35].

З Дайрена пароплавом запливли в порт Моджі в Японії, а звідти вже в Австралію. В книзі "Шафіровий океан" Піддубний з великим зачудуванням і любов'ю описує місто Моджі, яке йому припало до вподоби більше, ніж Харбін і Дайрен. Воно рясно переповнене людьми, які надзвичайно чисто вбрані. В місті дешевизна. Сотня мандаринів коштує пів'єни. Але він ходить голодний, бо в нього зовсім мало грошей, а ще ж треба їхати до Австралії. У Моджі він зустрічає Бережного з Полтави, який виручає харчами і грошима. А ще – робітника з Маріупольського заводу Довженка з жінкою і дитиною. Всі емігранти помітили, що в Японії немає крадіжок. Один з емігрантів пояснив це прикладом із російсько-японської війни. Коли російські полонені солдати сиділи в таборах, їх посилали на роботи до японців. Вони там крали, що потрапляло до рук, і приносили в табір. Надійшла до коменданта скарга. В табір прибула група солдатів, зробила трус. Кожного, у кого знайшли щось крадене, розстріляли. Так російських солдатів учили бути чесними. Японці ж, знаючи як суворо в країні карають злодіїв, виховували в собі високу чесність і порядність.

Чотири дні чекання в Моджі пролетіли, як один день. П'ятого дня емігранти чистим, зручним пароплавом "Сент-Альбенз" тоннажністю в шість тисяч тонн, обминувши Шанхай, взяли курс на Гонконг.

"Коли ми виїхали в одкрите море, – згадував пізніше Піддубний, – *я наліг знову на англійську мову, що я заходився як слід її студіювати від першого дня, скоро сів тільки на пароплав. Мені пощастило ще в Моджі побачити і дістати у одного емігранта самовчителя англійської мови Туссена і Лянгеншайдта – частина перша. Я заходився коло вивчення англійської мови з таким завзяттям, з яким я, здається, ще ніколи нічого не вивчав"* [40, с. 105–106].

Англійська була третьою іноземною мовою, якою оволодівав Г.Ф. Піддубний, пливучи до Австралії. Німецьку і французьку він вивчив, сидячи в "Крестах" у Петербурзі, за підручниками і методою цих же авторів. Водночас його захоплювала краса і велич баченого, зокрема, краса і велич Гонконгу. Він спускається з пароплава в місто. Ходить, любується його красою, чистотою, величчю, щоб потім, через 20 років написати:

"Мене приваблювали оті могутні будинки, що, мов велетенські башти, стояли рівними рядами понад берегом: вони дуже високі, мабуть по шість-сім поверхів, одноманітні, і вікна оддалеку здавались за звичайні просвіти для суцільних ганків чи наче для веранди. Мене цікавило, що це за могутня веранда навколо і як там живуть у тих, дивної архітектури, домищах. Ніде – ні в Японії, ні в Дайрені, ні в Харбіні я ні разу не бачив таких потужних будинків" [40, с. 88–89].

Г.Ф. Піддубний був людиною допитливою, чутливою, ніжною, справедливою, не байдужою як до краси та радості, так і до соціальної потворності й людського горя. Саме соціальна несправедливість штовхнула його на шлях революційної боротьби. Вирвавшись із російської тюрми народів, від'їхавши на безпечну відстань від царських шпигунів і провокаторів, відчувши себе вільною людиною, він думав, що має робити, до чого взятися, щоб якомога швидше допомогти тим, хто страждає, кого мучать і катують.

"*І перед моїми очима малювалася висока Швейцарія, ті славні, звідані всіма народами усіх часів і сторіч гори, де зосереджувалася наша революційна еміграція під час перебування за кордоном. Туди ж я мушу поїхати. Я мушу взяти всі напрямки і допевнитися ще раз, що мої переконання підтверджує сама практика і теорія закордонного соціалістичного руху. Там, або в Парижі, були всі провідники. Там виходили часописи і кришталізувалася думка. Хіба ж мені не треба поповнити революційне знання після чотирьох років царського полону?"* – задає він собі питання. І відповідає: треба! Він мріє закінчити університет, який дасть йому змогу *"бути всеозброєним і теоретично, і практично в боротьбі з царатом і капіталом. Університет, може, я знайду в Галичині. Я читав так багато часописів про ті події з боротьби українських студентів із синками польських дідичів і панів, що я хотів би обізнатися з тим життям і поруч з тим, крім науки, міг я бути дуже близький до українського кордону. Я дістану там зв'язки і подамся знову у підпілля, може сам, а може й зорганізую гурт для цілої великої роботи, для постави на ноги нової соціалістичної організації на Україні*" [40, с. 35–36].

З такими думками він плив до Австралії. Ці думки переривалися враженнями від сонячної барвистої Маніли на Філіппінах, де його захоплюють "оливкові обличчя з брунатними очима", краса, працелюбство і граційність філіппінок. Його чарує розкішна, буйна, сповнена п'янких пахощів, природа острова Мінданао, міста Самбоанго, котре він порівняв з великим ботанічним

садом з усіма розкошами тропічної рослинності. Григорій Федорович дуже шкодував, коли пароплав обходив острови Борнео і Целебес, краса яких залишалась на горизонті, мов казкове марево.

Своє перебування в Австралії він описав у документальній повісті "Мідяні заграви", що вийшла в Харкові 1933 р. тиражем 3000 примірників. Спочатку він жив у емігрантському домі в Брісбені – столиці одного із шести штатів федерації, найгарячішій тропічній частині цього суходолу – Квінзленді.

"Брісбен розташований понад самим берегом Тихого океану, біля гирла глибокої річки Брісбен, що утворює природну затоку, надзвичайно гарну й глибоку для того, щоб усілякої місткості океанські пароплави могли вільно приставати до самого берега… Місто чисте, із струнко збудованими котеджами, з готелями, з кам'яницями, з громер скул (середні школи), палацами, університетом, біржею, бібліотекою. Воно вражало багатством фарб, квітів, веселих ліній, різнобарвного вбрання природи, вогневими промінням сонця. На мою голодну фантазію ці гострі різнокольорові картини після суворих сибірських краєвидів падали, мов світлові проміння на в'язня, випущеного на сонячні луки" [41, с. 13–14].

В Австралії Г.Ф. Піддубний зустрічається з Федором Андрійовичем Сергєєвим ("Артемом"), який там жив з донькою і дружиною, з Паулем Йорданом, котрий утік з Харбінської в'язниці.

Через деякий час Піддубний з Брісбена переїздить на мідні копальні до Мавнт-Чолмерза. Будує собі житло – тент за один фунт стерлінгів. І живе в ньому. Возить у копальні вагонетки, пересипає мелок з одного рівня на інший. Потім перейшов на міделавильню. Робота була важка і виснажлива. А грошей платили мало. Один хлопчисько по імені Нік запропонував Григорію поїхати на цукрові плантації в Північний Квінзленд, де за 6 місяців можна заробити 120 фунтів стерлінгів. Вони покидають Мавнт-Чолмерз з міделавильнями та мідними шахтами і їдуть на Північ, в м. Кернс – золоте Ельдорадо Австралії.

Кілька днів жили в готелі 25-тисячного Рокгемптона, що на березі Тихого океану, на 23-ій паралелі. Тут Піддубний закохується в дружину власника готелю, яка щовечора грала на піаніно. І коли настав час відпливати пароплавам на батьківщину, юнакові було боляче кидати готель. Якась незнана туга вхопила його за серце. "Ця музика і ці блакитні очі з чорними віями та чорними бровами, крізь які світилися вогники життя і спалахи бажання, перевертали мій спокій і зламали мою рівновагу, що з нею я приїхав до Рокгемптону", – згадував він [41, с. 126].

Будучи в Австралії, Г.Ф. Піддубний брав участь у діяльності Австралійської соціалістичної партії, уважно стежив за подіями на батьківщині. Лютнева революція 1917 р. в Росії змела з політичної арени самодержавство. Влітку 1917 р. Піддубний повертається в рідні краї, спочатку їде до Києва, а потім – у Макіївку, до рідного брата Данила. Кілька днів відпочинку. І знову він поринає в політичну діяльність. Твердо вірячи, що прийшла довгождана пора свободи, він їде в м. Бахмут, де працює інструктором з підготовки виборів до Установчих зборів України. В кінці 1917 р. вступає до партії українських есерів. Його обирають до складу Центрального комітету. В січні 1918 р., напередодні того, як Київ почали бомбардувати війська Муравйова, він переїздить сюди і починає працювати в редакції газети "Боротьба" – органі УПСР, редактором якої в той час був відомий український письменник і літературознавець Василь Михайлович Блакитний (Елланський). Тут же в той час працював письменник Гнат Васильович Михайличенко, майбутній нарком освіти УРСР в травні-червні 1919 р. [1, арк. 114].

Зі встановленням в Україні гетьманщини Піддубний влітку 1918 року їде на Донбас для налагодження зв'язків і підготовки повстання проти гетьмана. А восени знову повертається до Києва. На початку січня 1919 р. за пропозицією ЦК УПСР його посилають у Відень як

представника есерів на конгрес. Тут він зустрічається і близько знайомиться з активним учасником боротьби проти царизму Петром Юрійовичем Дятловим, котрий запропонував йому порвати з есерами, які на той час уже, по суті, втратили свій революційний дух і розсипались, та разом з ним взятися до заснування видавництва "Комуністична бібліотека", де організувати видання партійної літератури.

То був час тріумфу соціалістичних ідей. Перемога революції в Росії вселяла надію, що невдовзі такі ж революції прокотяться по всьому світу і принесуть людству свободу і щастя. Політичне насильство буде зруйноване. Отже, треба більше видавати революційної літератури. Хай робітники і селяни читають, хай свідомо піднімаються на боротьбу проти своїх експлуататорів.

Піддубний погоджується працювати у цьому видавництві. В 1920 році він вступає в члени Комуністичної партії Австрії, а згодом переходить до Комуністичної партії Східної Галичини, стає редактором її центрального органу – газети "Наша правда". Редагує її з 1921-го по 1923-й роки [1, арк. 54]. В цей же час входить до складу Закордонного бюро допомоги КПСГ. Видає у Відні брошури "Паризька Комуна", "Розбийте кайдани!".

17 червня 1924 р. в Москві відкрився V Конгрес Комінтерну, який обговорював завдання згуртування робітничих лав і всього світового революційного руху перед наступом капіталу та зміцнення комуністичних партій [20, с. 220]. Це був час, коли комуністичний рух, здавалось, нарощував свої сили, коли в серцях багатьох комуністів жила надія, що їм удасться перебудувати світ на засадах свободи, рівності і братерства, коли ще культ особи Сталіна тільки зароджувався, політичні репресії ще не набрали масового характеру, а внутрішньопартійна боротьба велась у формі політичних дискусій, які ще не закінчувалися розстрілами сталінових противників.

Григорій Федорович був на конгресі як спеціальний кореспондент газети "Українські щоденні вісті", що виходила в США. Дискусії на конгресі показали, що в комуністичному русі немає належної єдності. Гострій критиці піддавалися погляди "правих" і "ультралівих". Окремі групи взяли курс на повний розрив із соціал-демократією, зосереджуючи вогонь проти лівого її крила. Багато говорилося про більшовизацію компартій, про їхню роботу у профспілках, про ставлення до селянства, про політику в національному питанні. Все це вимагало великої самовідданої роботи кожного комуніста.

Повернувшись до Відня, Піддубний намагався діяти в руслі рішень конгресу.

В той час у столиці Австрії навчалися буковинські комуністи Семен Юрійович Гуцуляк з Нижніх Станівців, Дарій Денисович Хемічук з Мамаївців, Вольф Штерн з Волоки, у Празі – Михайло Дмитрович Панчик з Дорошівців, Семен Георгійович Галицький з Нової Жучки. В березні 1925 р. вони та дехто зі студентської молоді заснували тут організаційний комітет, котрий ставив за мету притягти до конспіративної роботи тих товаришів, які брали участь у комуністичній партійній роботі на Буковині в 1919–1921 рр. [2, арк. 80]. Піддубний прилучився до цієї групи і почав активно працювати в ній. Перш за все рішили налагодити зв'язок з краєм і залучити до комуністичного руху якомога більше людей. Д.Д. Хемічук написав листа Іллі Клевчуку в Мамаївці, а той, в свою чергу, – товаришам по гімназії Михайлові Гаврищу-ку з Мамаївців та Петрові Лисюку із Хрещатика, які навчались у Празі, з пропозицією всту-пити до цього організаційного комітету. Однак Гаврищук і Лисюк не прийняли цієї про-позиції.

Комітет тим часом розгортав роботу. Він звернувся до ЦК КПЗУ, а потім до буковинців в Америці і Канаді з проханням надати йому матеріальну допомогу. Зокрема, за підписом "Буковинського революційного комітету" в "Українських щоденних вістях" у Нью-Йорку і "Робітничих вістях" у Канаді були опубліковані відповідні звернення. Дарій Хемічук і Григорій Піддубний почали детально вивчати буковинські відносини. В результаті цього вивчення

появились в газетах і журналах Радянської України статті за підписом "Г.Григоровича" і "Г.Піддубного", про які ми говорили на початку статті. Хемічук по кілька разів на рік приїздив на Буковину, зустрічався з комуністами-підпільниками, зокрема з членами ЦК КПБ – Іллею Клевчуком, Володимиром Гаврилюком, Іваном Стасюком, Василем Руснаком, – збирав матеріали, котрі потім оброблялися у Відні. На їхній основі Г.Ф.Піддубним була написана і видана книга «Буковинське селянство в ярмі", яку ми вже згадували [2, арк. 81].

Ця книга, потрапивши на Буковину, читалась при світлі каганців у селянських хатах і студентських гуртожитках. Один її примірник під час обшуку був знайдений жандармами на подвір'ї Василя Гаврилюка – батька Володимира Гаврилюка – в Хрещатику [43].

Дарій Хемічук у своєму звіті ЦК КПБ про роботу Закордонного бюро у Відні від 29 червня 1926 р. писав так: *"Для Бук[овинського] селянства рішено було написати "Бук[овинське] сел[янство] в ярмі". Зібрані матеріали почали використовувати для "Меморандуму", в якім комітет аргументував і показував, чому якраз на Буковині потрібна автономна партійна організація"* [2, арк. 81].

В цьому звіті Дарій Хемічук, високо оцінюючи роботу Піддубного, розповідав, що Закордонне бюро КПБ у Відні не раз захищало його перед нападками представника ЦК КПЗУ на закордон Павла Ладана (Недобитого), який вимагав усунути його з бюро, як небуковинця [2, арк. 83]. Г.Ф. Піддубний брав також активну участь у випуску першого номера газети "Буковинська правда", що вийшов у Відні.

В 1926 р. за пропозицією радянського повпредства у Відні Піддубний переїздить в Україну і поселяється в Харкові. На той час він був уже одружений на уродженці Швейцарії Ерні Едуардівні Пробет, мав дочку Оксану і сина Світозара. Поселили його по вулиці Селянських письменників, 5, кв. 49 [1, арк. 7, 115].

6 листопада 1926 р. комісія ЦК КП(б)У на попередньому розгляді заяв вихідців з інших партій затвердила Піддубного (Толмачова) Григорія Федоровича дійсним членом КП(б)У [3, арк. 11]. Це був третій розгляд його справи. Перший раз вона розглядалася 6 лютого 1926 р. на засіданні цієї ж комісії, другий раз – 21 липня 1926 р. на секретаріаті ЦК КП(б)У, які двічі залишали питання відкритим, прикріпили його до партосередку, щоб потім зажадати від останнього оцінку минулої роботи Піддубного. Крім того, мали запросити характеризуючий його матеріал від наркома освіти Шумського О.В.

Партосередок наркомату освіти дав Піддубному позитивну характеристику. А от Юрій Коцюбинський, який у той час був першим радником повпредства СРСР у Відні, у своєму листі до голови Закордонного бюро допомоги КПЗУ Карла Максимовича характеризував Піддубного з негативного боку. І все ж його затвердили "дійсним членом КП(б)У" [3, арк. 11].

Спочатку він працював у Народному комісаріаті освіти заступником начальника Головліту, потім очолював відділ ліквідації неписьменності. На початку 1929 р. його призначають директором видавництва політкаторжан. З другої половини 1932 р. він – заступник директора видавництва "Література і мистецтво" ("ЛІМ") по фінансах і плануванню. Активно займався літературною роботою. З-під його пера виходять згадувані вище автобіографічні повісті "Страйк на засланні" та "Через кордон"(1932 р.), "Шафіровий океан" та "Мідяні заграви" (1933 р.). Була підготовлена до друку автобіографічна повість "Через Океанію", але світу вона не побачила. Рецензент Павло Ходченко знайшов її антихудожньою з рядом ідеологічних зривів, занадто автобіографічною, в якій "не показано справжньої боротьби за соціалізм". В кінці 1932 р. Піддубного звільнили з посади за скороченням штату і відрядили в розпорядження ЦК КП(б)У [1, арк. 53, 65, 66, 115].

Це був час, коли в Харкові і по всій Україні вишукували і арештовували членів УВО, до якої зараховували всіх буковинців, галичан, а також тих, хто в 1922–1926 рр. прибув до УРСР із закордону. Під різними приводами їх звільняли з роботи, з високих посад переводили на нижчі, виключали з партії і, врешті-решт, арештовували й судили. Не минула ця доля і Піддубного. В 1929 р. його виключили з партії як баласт. Але після кількох апеляцій до М.О. Скрипника та О.В. Шумського в 1930 р. його поновили в партії як кандидата. Та ненадовго. 13 жовтня 1934 р. Жовтнева районна комісія чистки партії підтверджує рішення первинної організації Канатного заводу про виключення Г.Ф. Піддубного із кандидатів партії, "як такого, що випадково потрапив у партію" [1, арк. 67–68]. Ця "випадковість" далі розкривалась у таких звинуваченнях: "за сокрытие своей принадлежности к боротьбистам и того, что был делегатом в Центральную раду; за активное сочувствие троцкистам, выразившееся в проведении с троцкистами Чернышевым, Сергиенко и Демченко работы среди рабочих (разлагал остальных членов партии, читал троцкистские брошюры и т. д.); за партнедисциплинированность (не платил 7 месяцев членских взносов, за что имел выговор); за неискренность на чистке и апелляции" [1, арк. 69].

Такий судовий вирок винесли Піддубному голова райкомісії Судаков, члени комісії Єсава, Бейдюк і секретар Субочев.

Та Піддубний не змирився з таким рішенням. Подав повторну апеляцію, яка розглядалась 10 січня 1935 р. комісією персональної чистки парторганізації "ЛІМ". Ця комісія глибше вивчила всі його гріхи і розписала їх, не шкодуючи барв. Оскільки висновки комісії є характерним документом страшної доби комуністичного самопожирання, наведемо їх повністю:

"Піддубний у 1906–12 рр. працював у партії с.-р. В 1913–17 рр., перебуваючи в Австралії, працював в Австралійській соціалістичній партії, мав зв'язок з марксистами і ніби пройнявся інтернаціоналізмом. Тим часом, повернувшись у 1917 р. на Україну, він вступив не до інтернаціоналістської партії більшовиків, а до найбільш соціал-шовіністичної партії українських есерів і проходить у її ЦК в кінці 1917 р. – саме тоді, коли українські есери стали ведучою партією буржуазної контрреволюції, допомагали Калединові, почали організацію української білої гвардії, готували війну з РСФСР.

Після розгрому державного апарату української контрреволюції – Центральної ради, що перебувала під фактичним керівництвом українських есерів, Піддубний ніби лівішає, працюючи в "Боротьбі" з лівими есерами (Блакитний, Михайличенко), але після повороту Ц.р. з закликаними нею німцями залишається працювати в "Боротьбі" уже з Голубовичем, а після гетьманського перевороту, коли ліві на з'їзді в травні 1918 р. захопили ЦК, відходить од них, виїздить у Донбас. Восени знову опиняється в Києві в середовищі правих, активних провідників контрреволюції, цього разу ініціаторів уже антантівської інтервенції, і під час Директорії, як член старого контрреволюційного ЦК Української партії соціалістів-революціонерів, входить рівноправним редактором у "Трудову республіку" разом з іншими членами ЦК і агентами Грушевського – Христюком та Ісаєвичем.

Далі, передчуваючи неминучу поразку Директорії, намагається умовити правих стати на радянську платформу, що, по суті, було б тільки маневром, але не доходить до порозуміння і в половині січня 1919 р., безпосередньо перед вступом до Києва Червоної армії, виїздить на гроші Директорії за її дорученням та через руки якогось галицького націоналіста Кушніра за кордон, в закордонну делегацію Української партії есерів, де півтора року працює з іншими членами контрреволюційного ЦК УПСР – Грушевським, Чечелем, Шрагом і т.д.

Після удаваного переходу закордонної делегації УПСР на радянську платформу, Піддубний організовує самостійне видавництво з участю діяча Союзу визволення України П.

Дятлова, узурпувавши для цього видавництва назву Комуністичної бібліотеки, з тим же Дятловим бере редакційну участь у "Новій добі", що мала легалізувати поворот грушевсько-винниченківського дворушницького блоку на Україну, вступає в Компартію Австрії і тоді стає редактором Ц.О. Комуністичної партії Східної Галиччини – "Нашої правди" – під керівництвом контрреволюційної групи Василькова і Турянського.

Повернувшись у 1926 р. на Україну, Піддубний працює в наркомосі заступником нач. Головліту, тримає тісні зв'язки з Баданом і Ерстенюком. У 1929 р. його вичищають з партії як баласт. Поновлений у 1930 р., Піддубний працює в Товаристві політкаторжан директором видавництва, звідки його знято в червні 1932 р. Під час засилля націоналістів у видавництві "ЛІМ" працював тут керівником фінсектору. Підтримував зв'язки з Дятловим, і через Ірчана одержав посаду директора видавництва націонал-інтервентів "Західна Україна".

Перебуваючи в Радянській Україні біля 8 років і маючи контакт з письменницькими колами, Піддубний не цікавився літературним життям, не дав ні одної критичної чи взагалі літературно-політичної статті і так само не виявив свого лиця як комуніст хоч би будь-яким твором на теми соціалістичного будівництва.

Під час чистки Піддубний не дав щирої більшовицької оцінки свого минулого, зокрема, не висвітлив своєї політичної ваги, як член ЦК Партії українських соціалістів-революціонерів, намагався створити враження, ніби весь час стояв на лівому крилі цієї партії, затушковував свою півторарічну роботу в закордонній делегації УПСР і не хотів дати їй належної політичної оцінки.

Ухвалили:

За приховання контрреволюційного минулого (співробітництво в петлюрівській Директорії, від якої Піддубний був відряджений за кілька днів до приходу Червоної армії до Києва за кордон); *за замазування під час чистки контрреволюційної ролі партії українських есерів, в лавах якої брав активну участь до 1920 р.; за відсутність боротьби з контрреволюційним націоналізмом; за відсутність у його літературній діяльності будь-якої активної боротьби за соціалістичне будівництво в СРСР – ПІДДУБНОГО-ТОЛМАЧОВА Г.Ф. З ЛАВ ПАРТІЇ ВИКЛЮЧИТИ.*

Голова комісії *Перлов"* [1, арк. 70–74].

Одночасно з партійним нагрібанням компромату і осудом ішла робота по "оформленню" справи і по лінії НКВС. Оперуповноважений 2-го відділення ТПВ Харківського обласного управління НКВС України Бордон 25 грудня 1934 р. написав постанову на відкриття справи № 7360, в якій Піддубному-Толмачову за ст. 54–8 КК УРСР приписувалась участь у терористичній організації, яка ставила за мету терор проти керівників партії [1, арк. 1]. 15 січня 1935 р. його арештували, але постанова на арешт була відповідно оформлена лише 26 січня. В ній зазначалося, що Піддубний-Толмачов є членом контрреволюційної організації УВО [1, арк. 2]. "Викривали" його в цьому після обробки костоламами НКВС учорашні товариші по партії і по закордонній роботі: Олександр Іванович Бадан-Яворенко, Василь Іванович Атаманюк, Хома Михайлович Приступа, Петро Іванович Демчук, Михайло Степанович Білий, Петро Дмитрович Темицький, Мирослав Дмитрович Ірчан-Баб'юк, Семен Юрійович Гуцуляк, Василь Степанович Зборовець та Володимир Іванович Сенчин [1, арк. 11–13].

Свідчення були надумані, неконкретні, очевидно, добувались під силою мук і катувань, тому вся сітка КПЗУ була представлена, як мережа УВО. Це працівників НКВС влаштовувало.

Не треба було вигадувати своїх версій. Все накладалось одне на друге. Слідчі звинувачували Піддубного у зв'язках з "контрреволюціонером" П.І. Демчуком, котрий у них проходив як колишній сотник УГА і агент польської дефензиви та був уже засуджений на 5 років ВТТ. Він нібито дав свідчення, що разом із Піддубним та іншими особами входив до складу УВО з 1920 р., що вони вдвох здійснювали контроль над ідеологічною і оргмасовою роботою органу ЦК КПСГ – "Наша правда" – в інтересах УВО, і що в редакції газети вівся облік кадрів УВО.

В листі генеральному прокурору УРСР 2 травня 1935 р. Піддубний відкидав вигадані ДПУ і приписані Демчуку "зізнання" і, в свою чергу, почав шукати темні плями в діяльності Демчука. Ми не будемо їх згадувати. Це просто рефлекс людини, яка не може пояснити дії свого колишнього колеги і починає висловлювати свої припущення.

Як видно з цього листа, Піддубний з приводу "наклепів" Демчука звертався в березні 1935 р. до Постишева, давав свідчення в додаткових протоколах слідства. Він не міг змиритися з "твердженнями Демчука". Та всі ці протести-виправдовування йому не допомогли. Фальсифікація справи продовжувалась. В протоколах появилися нові "свідчення" Демчука про те, що нібито уже в 1922 р. головні сили УВО були розставлені в основному таким чином: Головний штаб на чолі з Кріликом знаходився в Данцігу, а його представники: Турянський – у Москві і Данцігу, Максимович – у Харкові, Ладан – у Берліні, Букшований – у Відні й Берліні; що наради штабу проходили нібито в Берліні, Данцігу і Відні; що емісарами штабу УВО у Відні були Дятлов, Піддубний, Чичкевич, Букшований; що уповноваженими штабу УВО за кордоном для Румунії був Піддубний, для Америки – Дятлов і Бадан; що Закордонне бюро допомоги ЦК КПЗУ було перетворене в контрреволюційну організацію [1, арк. 26].

16 січня 1935 р. допит Піддубного вів уповноважений 2-го відділення ТПВ Харківського обласного управління НКВС УРСР Бліок. Він знову пройшовся по нелегкій долі Піддубного від дня народження до дня арешту, звинувачував його з допомогою "свідчень" Демчука та інших в приналежності до УВО. 28 січня Бліок допитувався, хто відвідував квартиру Піддубного і в кого він був вдома, коли познайомився з Мирославом Ірчаном, з секретарем видавництва "Західна Україна" Петром Гірником, Баданом та Ерстенюком, Гуцуляком і Букшованим [1, арк. 52–58].

Ведучи справу, слідчі не вкладалися у відведений час. Кілька разів продовжували термін слідства на 15 і 20 днів. Тільки 23 червня 1935 р. військовий прокурор 14-го стрілецького корпусу Сафронов підписав висновок по справі № 7360. Наводимо його дослівно в оригіналі, зберігаючи орфографію і пунктуацію:

"З А К Л Ю Ч Е Н И Е

Гор. Харьков, 23 июня, 1935 г. Военный Прокурор 14 стр. корпуса САФРОНОВ рассмотрев следственное дело № 7360 по обвинению гр. ПОДДУБНОГО-ТОЛМАЧЕВА Григория Федоровича в преступлении, предусмотренном ст. 54–8 УК УССР.

Н А Ш Е Л :

1. Материалами, предварительного следствия вполне установлено, что обвиняемый ПОДДУБНЫЙ-ТОЛМАЧЕВ состоял членом контрреволюционной террористической организации УВО.

2. Что допрошеный в качестве обвиняемого ПОДДУБНЫЙ-ТОЛМАЧЕВ в пред'явленном ему обвинении виновным себя не признал, однако, своей связи и знакомства с осужденными руководителями к-р террористической организации УВО – БАДАНОМ, АТАМАНЮКОМ, ПРИСТУПОЙ, ЧИЧКЕВИЧЕМ и др. он ПОДДУБНЫЙ-ТОЛМАЧЕВ не отрицает. (Підкреслення моє. – *І.Ф.*).

3. Что материалами предварительного следствия собрано достаточно даных для привлечения ПОДДУБНОГО-ТОЛМАЧЕВА к судебной ответственности, но имея ввиду, что проверить в судебном заседании показания, ныне осужденных БАДАНА, АТАМАНЮКА, ПРИСТУПЫ, ЧИЧКЕВИЧА и др. – не представляется возможным, руководствуясь постановлением ВЦИКа СССР от 10 июля 1934 г.

П О С Т А Н О В И Л :

Обвинительное заключение по делу, по обвинению гр. ПОДДУБНОГО-ТОЛМАЧЕВА Григория Федоровича, 1886 г. рождения, уроженца села Тетлеги, Чугуевского р-на, Харьковской области, быв. чл. КП(б)У, исключенного из партии в 1934 г. за сокрытие своего к-р прошлого, по профессии журналиста, не судимого – по ст. 54–8 УК УССР – УТВЕРДИТЬ и дело о нем направить на рассмотрение Особого Совещания при НКВД СССР на предмет заключения ПОДДУБНОГО-ТОЛМАЧЕВА в исправительно-трудовые лагеря.

ВОЕННЫЙ ПРОКУРОР 14 с.к. САФРОНОВ" [1, арк. 81].

28 липня 1935 р. заступник наркома внутрішніх справ УРСР підписав відповідну постанову, підготовлену працівниками ТПВ Акимовим, Долинським і Козельським. З нею погодився військовий прокурор Українського військового округу Парфільєв. 31 липня справу направили в Москву. 14 вересня Особлива нарада при наркомі внутрішніх справ СРСР постановила: *"Поддубного-Толмачева Григория Федоровича за к-р деятельность – заключить в исправтрудлагерь сроком на пять лет, сч. срок с 25.XII – 34 г. Дело сдать в архив"* [1, арк. 92].

Людину високих ідеалів, чесну і самовіддану, було безпідставно звинувачено в тому, в чому вона не була винна, і засуджено до 5 років. Строк на той час невеликий. Декому вистачало сил відбути його. Але переслідування Піддубного Г.Ф., як і десятків тисяч інших оббріханих службистами НКВС, і після присуду Особливої наради не припинилося. 19 вересня 1935 р. його відправили в Біломорсько-Балтійський табір НКВС на ст. Медвежа Гора для утримання на Соловецьких островах [1, арк. 94]. А 9 жовтня 1937 р. Особлива трійка УНКВС Ленінградської області у складі начальника УНКВС ЛО Л. Заковського, його заступника В. Гаріна і прокурора м. Ленінград Б. Позерна, про що ми писали в попередніх статтях, затвердила три протоколи (№№ 81, 82, 83), а 10, 14 жовтня по одному за № 84 та № 85 [22, с. 28, 177].

Він ішов по списку № 83 під номером 187. В список входило 266 осіб. Разом із Піддубним були розстріляні письменники В.П. Підмогильний, В.Л. Поліщук, М.Д. Ірчан, М.К. Зеров, М.Г. Куліш, Г.Д. Епік, режисер О.С. Курбас, колишній зав. сектором капітального будівництва Держплану УРСР С.Ю. Гуцуляк, академік М.І. Яворський, професор П.Ю. Дятлов та інші представники української національної еліти [22, с. 137–194].

Так обірвалось життя людини, яка присвятила себе боротьбі за свободу і щастя для себе й свого народу. Його життєва дорога була нелегка. Здавалося, вийшов на широкий простір, досяг того, за що боровся. І ось тобі удар! Нещадний, підлий удар у саме серце, удар тих, до кого він ішов з відкритою душею, хто мав би його захищати від несправедливості і беззаконня.

Президія Харківського обласного суду 27 листопада 1970 р. скасувала постанову Особливої наради при НКВС СРСР від 14 вересня 1935 р. і постанову Особливої трійки УНКВС Ленінградської обл. від 9 жовтня 1937 р. щодо Піддубного-Толмачова Григорія Федоровича, а справу припинила за відсутністю складу злочину і реабілітувала посмертно [1, арк. 191–192].

Радянська Феміда визнала, що людину знищено нізащо. Але винні лишилися непокараними. Розстріляних не воскресити. Життя їм не повернути. І в цьому найбільший трагізм злочинів сталінізму.

Сьогодні все, що написав і опублікував Г.Ф. Піддубний, стало важливим історичним свідченням його складного, трагічного життя, як і життя усього українського народу.

Літературна творчість Піддубного не втратила свого пізнавального значення сьогодні. Комуністичні ж ідеали, які він певний час проповідував і за які боровся, померкли і почорніли, втратили свою привабливість ще за його життя. Злочини сталінізму, жертвою котрих він став, перекреслили все те, що колись так вабило молодих революціонерів.

Трагічна доля Г.Ф. Піддубного, як і десятків мільйонів інших жертв кривавого деспотизму і сваволі, сьогодні і в майбутньому буде неспростованим і непростимим звинуваченням Сталіну і його опричникам, які жорстоко і нещадно нищили цвіт українського і всіх інших народів колишнього СРСР, мимоволі стверджуючи, що такі самоїдські партії і таких вождів-деспотів не можна допускати до влади.

Джерела та література

1. ДА СБУ ХО, кримінально-слідча справа № 64676 на Піддубного-Толмачова Г.Ф.
2. ДАЧО. – Ф. 805. – Оп. 1. – Спр. 28.
3. ЦДАГОУ, протоколи комісії ЦК КП(б)У по попередньому розгляду заяв вихідців з інших компартій. – Ф. 1. – Оп. 68. – Спр. 16.
4. Григорович Г. Листи з Буковини. Селянський бунт в Мамаєштах //Вісті. – 1924. – 14 листопада.
5. Григорович Г. Українці під румунською кормигою //Більшовик. – 1924. – 28 грудня.
6. Григорович Г. Лист із Буковини. По селах і містах Буковини //Пролетарська правда. – 1925. – 12 липня.
7. Григорович Г. Буковина під ножем боярських хірургів //Там само. – 28 липня.
8. Григорович Г. Спробні вибори в Румунії //Там само. – 16 вересня.
9. Григорович Г. Буковинське селянство в ярмі. – Відень: Нове село, 1925. – 80 с.
10. Григорович Г. Боярська диктатура і робітнича преса в Буковині //Вісті. – 1925. – 1 грудня.
11. Григорович Г. Земельна реформа на Буковині //Більшовик. – 1925. – 18 січня.
12. Григорович Г. З буковинського життя //Вісті. – 1926. – 11 квітня.
13. Григорович Г. Готентотські вибори на Буковині //Там само. – 25 червня.
14. Григорович Г. Про земельну реформу Буковини //Комуніст. – 1926. – 4 серпня.
15. Григорович Г. Під боярською владою //Народний учитель. – 1926. – 22 вересня.
16. Григорович Г. Розлам буковинської соціал-демократії //Пролетар. – 1928. – 23 грудня.
17. Григорович Г. Нова партія на Буковині //Там само. – 1929. – 8 листопада.
18. Канюк С. Буковина в румунській неволі. – Харків: ДВУ, 1930. – 134 с.
19. Кухта Б.Л. Боротьба КПЗУ за поширення ленінських ідей соціалістичної революції //Заграви волі. – Львів: Каменяр, 1970. – С. 61–75.
20. Коммунистический Интернационал. Краткий исторический очерк. – М.: Политиздат, 1969. – 600 с.
21. Левицька О.Ф. Ю.М. Коцюбинський у Відні //УІЖ. – 1971. – № 12. – С. 113–114.
22. Остання адреса. До 60-річчя соловецької трагедії. У 3 т. Упорядники Кулаковський П., Смірнов Г., Шаповал Ю. – К.: Сфера, 1997. – Т. 1. – 325 с.
23. Піддубний Г. Розбийте кайдани! – Відень–Львів, 1921. – 32 с.
24. Піддубний Г. Паризька Комуна (1871–1921). – Відень–Львів, 1921. – 40 с.
25. Піддубний Г. Пролетаріат, інтелігенція і студентство //Наш стяг. – 1921. – № 2. – С. 14–25.
26. Піддубний Г. На V конгресі Комінтерну. Дискусія в національній справі //Українські щоденні вісті (США). – 1924. – 5 серпня.
27. Піддубний Г. Консолідація революційних сил Західної України //Вісті. – 1926. – 1 грудня.

28. Піддубний Г. Робітничий рух на Буковині //Вестник профдвижения Украины. – 1926. – № 12. – С. 62–65.
29. Піддубний Г. Професійний рух Буковини //Там же. – № 13. – С. 59–61.
30. Піддубний Г. Земельне питання в Румунії, Буковині й Бессарабії //Більшовик України. – 1926. – № 4–5. – С. 81–98.
31. Піддубний Г. Преса на Буковині. Матеріали до історії української преси //Червона преса. – 1927. – № 6. – С. 25–30.
32. Піддубний Г. Повідь у Західній Україні та Буковині і наша допомога //Селянський будинок. – 1927. – № 11. – С. 5–8.
33. Піддубний Г. Буковина під владою Румунії //Більшовик України. –1927. – № 7-8. – С. 76–93.
34. Піддубний Г. Буковина – її минуле й сучасне. – Харків: ДВУ, 1928. – 256 с.; Чернівці: Зелена Буковина, 2005. – 216 с.
35. Піддубний Г. Під знаком демократичних ілюзій //Західна Україна. – 1929. – № 4. – С. 12–14.
36. Піддубний Г. Еміграційна політика боярської Румунії //Більшовик України. – 1929. – № 10. – С. 68–75.
37. Піддубний Г. Еміграція з Румунії //Західна Україна. – 1929. – № 4. – С. 38–39.
38. Піддубний Г. Страйк на засланні. – Харків: В-во Всеукр. ради політкаторжан і засланців, 1932. – 120 с.
39. Піддубний Г. Через кордон. – Харків: В-во Всеукр. ради політкаторжан і засланців, 1932. – 76 с.
40. Піддубний Г. Шафіровий океан. – Харків: В-во Всеукр. ради політкаторжан і засланців, 1933. – 167 с.
41. Піддубний Г. Мідяні заграви. – Харків: В-во Всеукр. ради політкаторжан і засланців, 1933. – 128 с.
42. Фостій І. Газета “Буковинська правда” //УІЖ. – 1970. – № 7. – С. 36–40.
43. Фостій І. Володимир Гаврилюк //Радянська Буковина. – 1971. – 9 квітня.
44. Черненко А.М., Савченко О.І. В.І. Ленін і російська революційна еміграція в Австрії (1907–1919 рр.) //УІЖ. – 1988. – № 4. – С. 81–89.

м. Чернівці
5 травня 2001 року

МИКОЛА ІВАНОВИЧ ІВАСЮК
(16.04.1865–25.11.1937)

Микола Іванович Івасюк

ХУДОЖНИК світової слави Микола Іванович Івасюк, людина високої мистецької культури, поліглот, який вільно володів українською, російською, німецькою, французькою, румунською, польською мовами, народився 16 квітня 1865 року у місті Заставна на Буковині. У 1884 році закінчив вищу реальну школу в Чернівцях, у 1889-му – Академію образотворчих мистецтв у Відні. З 1890-го – по 1896 роки удосконалювався по спеціальності в Академії образотворчих мистецтв у Мюнхені, де одержав похвальний диплом за свої роботи [1].

З іменем Миколи Івановича Івасюка зв'язані кращі сторінки реалізму в українському образотворчому мистецтві. В молоді роки навчання і творчості він мав тісні творчі і чисто людські стосунки з І.Я. Франком, Осипом Маковеєм, Михайлом Павликом, Володимиром Гнатюком та Іваном Трушом.

Увійшовши в 1888 році до складу новозаснованої редакції "Літературно-наукового вістника", Іван Якович Франко підтримував молодого художника морально і матеріально. У 1897 році при сприянні І. Франка та Осипа Маковея редакція газети "Правда" замовляє йому виготовлення віньєток для кліше, а з 1898 року – до "Літературно-наукового вістника" [2].

Титульні сторінки "Вістника" за 1898-й і наступні роки оздоблювалися графічними малюнками М.І. Івасюка.

Заголовні літери, так звані ліхтарики, виконані в стилі староукраїнських рукописних пам'яток, і графічний рисунок української дівчини з лірою в руках свідчили про те, що журнал друкує на своїх сторінках не тільки науково-дослідницькі праці, а й художні твори кращих українських письменників, поетів та митців.

У кінці XIX – на початку XX століття М.І. Івасюк переходить від графічних рисунків до портретних робіт, жанрових картин та художніх полотен на історичні теми.

Зокрема, у 1892 році він починає писати ескіз до картини "В'їзд Богдана Хмельницького в Київ". Виконуючи його у сіро-блакитній кольоровій гамі, художник прагнув відобразити в першу чергу настрій моменту і разом з тим художньо розв'язати дуже складну біографічну сцену. Ескіз, як відомо, вийшов вдалим. Його у свій час відзначив І.Ю. Рєпін і підтримав нахили М. Івасюка до історичного живопису.

Та сам художник не був задоволений цим ескізом і в 1911 році починає працювати над другим, в якому чіткіше виписує схему, змінює колорит, замість сіро-блакитної гами використовує світлу, яка краще підкреслювала радість свята. Картина була завершена у 1912 році. Художник відтворив у ній одну із славних сторінок української історії – в'їзд гетьмана України Богдана Хмельницького на чолі свого війська у золотоверхий Київ [3].

Нині ця картина зберігається в Київському музеї українського мистецтва по вул. Грушевського, 5.

У 1903 році художник пише "Битву під Хотином", у 1917-му створює картину "Кубанські козаки у Львові", у 1919-му – "Іван Богун під Берестечком".

Мовою живопису Микола Іванович розповідав історію українського народу, показував його визначних героїв. Картина "Іван Богун під Берестечком" сповнена динамізму і романтичної захопленості неповторною сміливістю і відвагою прославленого козацького полководця, який веде своє славне військо у бій з ворогом.

Майстром батального живопису М.І. Івасюк показав себе в полотнах "Козак-трубач", "Батальна сцена".

Непересічний талант художника втілений і в жанрових полотнах. Зокрема, в сповненій життєвої правди, сонця і радості картині "Мати", народне вбрання якої грає усіма барвами. Синє небо різко контрастує з жовтим соняшником, підсилюючи гру сонячного світла. З такою ж емоційною силою написана невелика за форматом, переконлива своїм виконанням картина "Гуцулка під деревом".

Не залишають байдужими шанувальників і знавців мистецтва картини "Біля криниці" (1917 р.), "Поцілунок", "Чекання", "Жнива", "Буковинець".

У спадщині художника значне місце займають портрети Ю. Федьковича (1885 р.), Ольги Кобилянської, О. Мишуги, Тараса Шевченка (1925 р.), Івана Франка (1925 р.).

На виставці, що експонувалася в Чернівецькому краєзнавчому музеї на честь 100-ліття від дня народження художника – в квітні 1966 року, – відвідувачі бачили автопортрет Миколи Івановича, написаний ще 1887 року, портрети батька, матері, сестри і брата. Останній мав назву "Портрет селянина". Він відзначається мистецькою виразністю і глибокою психологічною характеристикою.

Микола Іванович Івасюк у 1898-1908 роках був організатором і керівником першої школи образотворчо-прикладного мистецтва в Чернівцях.

З 1908-го по 1925 рік він постійно жив у Мюнхені та Відні й займався живописом.

У 1925 році з ініціативи Наркомату освіти при сприянні повпреда УРСР у Відні Юрія Михайловича Коцюбинського художник переїздить в Україну, до Києва, приймає громадянство СРСР. Спочатку працює на кафедрі мистецтвознавства Всеукраїнської академії наук, а в 1927-му переходить на роботу в бюро преси Всеукраїнського фотокіноуправління. З 1928-го до початку 1930 року Івасюк працює художником постановчого цеху на Київській кінофабриці. З жовтня 1930 року – науковий працівник підвідділу графіки картографічного відділу Всеукраїнського будівельного інституту.

Жив Микола Іванович Івасюк у ці роки в Києві по бульвару Шевченка, 4, кв. 10, з дружиною Цецілією Христіанівною, німкенею за національністю, уродженкою Баварії, з якою одружився, живучи в Німеччині, і двома дочками.

Буря налетіла несподівано. 18 вересня 1937 року в квартиру увірвалися енкаведисти зі свідками, влаштували поголовний обшук і хоча нічого крамольного не знайшли, господаря арештували і кинули до Лук'янівської в'язниці. На той час багато знайомих і близьких друзів Івасюка були вже арештовані і засуджені. Отож кожен факт знайомства Івасюка з ними ставав звинуваченням проти нього.

2 жовтня 1937 року молодший лейтенант держбезпеки Локтєв написав постанову, в якій твердив, що Микола Іванович Івасюк є активним учасником української антирадянської націоналістичної терористичної організації та агентом німецької розвідки, який нібито утримував явочні квартири німецької і гетьманської агентури.

Почалися допити. Слідчий випитував у арештованого біографічні відомості. Дізнався, що він – син механіка сільськогосподарських машин Івасюка Івана і домогосподарки. Це вже насторожувало. Те ж, що він навчався у Відні і Мюнхені, що одружений із дівчиною німецької

національності, давало підстави за тодішньою енкаведистською методологією оформити на художника зі світовим ім'ям будь-яке політичне звинувачення.

На запитання слідчого, звідки, коли і чого він приїхав у Радянський Союз, Микола Іванович спокійно і чесно відповідав:

"Івасюк: У Радянський Союз прибув із Австрії у 1925 році офіційно по візі повпредства СРСР в Австрії. Приїхав, щоб поліпшити своє матеріальне становище і дати можливість своїм двом дочкам закінчити університетську освіту. В Австрії я як художник майже не мав ніякого заробітку.

Слідчий: Ви брешете! Нам відомо, що в СРСР ви прибули з контрреволюційною метою і до самого арешту проводили роботу проти радянської влади. Пропоную дати відверті зізнання.

Івасюк: Повторюю! В СРСР я прибув, щоб поліпшити своє матеріальне становище…

Слідчий: Івасюк! Припиніть упиратись! Вам це нічого не дасть! Ви викриваєтесь Струхманчуком та іншими.

Івасюк: Я контрреволюційної роботи не проводив, ні в якій контрреволюційній організації не був. Струхманчука я знаю з 1931 року… Мене познайомив з ним Онищук, працівник бібліотеки історичного музею в Києві" [1].

Слідчий зачитав "свідчення" Струхманчука і Григорія Коссака, в яких вони нібито твердили, що в Києві до керівного повстанського комітету входили М. Сірко, Яків Струхманчук, Микола Івасюк та Ланшик. На ці звинувачення Івасюк категорично відповів:

"Коссак каже неправду. Цих людей, за винятком Сірка, я знав, але з ними ніякої контрреволюційної роботи не проводив".

Слідчий навів цитату із зізнань Букшованого О.І., в якій говорилось, що з кінця 1924 року в Україну почали прибувати із закордону групи людей як члени УВО, так і члени інших українських контрреволюційних партій, яких відправляли звідти за директивами Максимовича і Шумського.

Івасюк свідчення Букшованого заперечив і ще раз заявив, що зв'язків з контрреволюційними організаціями не мав і не має.

Заперечення Миколою Івановичем Івасюком висунутих проти нього звинувачень повисали в повітрі. Слідчі не брали їх до уваги. Вони поспішали виконати оперативний наказ наркома внутрішніх справ М. Єжова № 00486 від 15 серпня 1937 року про винищення української інтелігенції.

В кінці жовтня 1937 року обвинувальний висновок УДБ НКВС УРСР про Івасюка М.І. був готовий. Його звинувачували за ст. ст. 54-6, 54-8, 54-11 КК УРСР. У висновку, зокрема, говорилося:

"УГБ НКВД УССР вскрыта и ликвидирована антисоветская украинская националистическая террористическая организация, ставившая своей главной задачей насильственное свержение советской власти на Украине и установление фашистского строя.

Одним из участников этой организации являлся арестованный 17 сентября 1937 года и привлеченный по настоящему делу в качестве обвиняемого Ивасюк Николай Иванович.

Следствием установлено, что Ивасюк с 1926 года является активным участником антисоветской националистической террористической организации".

Далі йшли витяги із вибитих енкадебістами "зізнань" художника Якова Струхманчука, Осипа Букшованого та Григорія Коссака, які нібито стверджували, що М.І. Івасюк був членом контрреволюційної повстанської організації і членом УВО в Києві.

Автори обвинувального висновку, щоб забезпечити М.І. Івасюку вищу міру покарання, абсолютно бездоказово звинуватили його ще і в тому, нібито він "був тісно зв'язаний з агентами німецької розвідки та емісарами центру гетьмана Скоропадського в Берліні Гриневичем і Крутим", які уже були арештовані і засуджені.

"Звинувачений Івасюк Микола Іванович винним себе не визнав", – змушені були написати слідчі. Речових доказів його будь-якої вини теж не було. Та це не завадило трійці при Київському облуправлінні НКВС УРСР прийняти 14 листопада 1937 року постанову: *"Івасюка Миколу Івановича розстріляти. Особисто належне йому майно конфіскувати"*.

11 днів чекав у камері смертників своїх катів семидесятидволітній художник. Вони прийшли о 24 годині ночі 25 листопада 1937 року, щоб виконати вирок згаданої вище злочинної трійки, скласти відповідний акт, в котрому увіковічити своє ганебне ім'я катів і вбивць. Звичайно, ця злочинна акція здійснювалась в присутності трьох осіб, які й стверджували акти людиновинищення. Але під актом про розстріл Миколи Івановича Івасюка стоїть лише прізвище коменданта НКВС УРСР капітана держбезпеки Шашкова. Очевидно його куля й обірвала життя великого художника і прекрасної людини, яка творила для нас з вами, шановний читачу, для майбутніх поколінь, уславляла народних героїв, рідну Україну і своє ім'я.

Єжовсько-сталінські кати намагалися стерти з лиця землі імена найвизначніших українців, записуючи їх у різні контрреволюційні організації і нещадно розстрілюючи. Але брехня, фальсифікації були настільки грубі, що та ж сама влада і її правові органи змушені були згодом визнати свої великі злочини і провести реабілітацію безвинних жертв.

Уже в 1980 році багато сил для вияснення долі М.І. Івасюка доклав старший слідчий слідвідділу КДБ УРСР майор Плужник. Зібрані ним матеріали 24 грудня 1980 року розглянув Військовий трибунал Київського військового округу, який скасував постанову трійки при Київському обласному управлінні НКВС УРСР від 14 листопада 1937 року відносно Івасюка М.І., а справу судочинством припинив за відсутністю в його діях складу злочину.

На жаль, трибунал не виніс ніякого рішення щодо фальсифікаторів-слідчих, членів злочинної трійки і виконавців її постанови. Трибунал не засудив цього, як і багатьох інших подібних злочинів. А де злочини прощаються, там правовий нігілізм набирає неймовірних розмірів. Злочинці перестають боятись правосуддя, яке не виконує своїх обов'язків перед суспільством, і множаться, як черва у падлі.

Джерела та література

1. ДА СБУ, кримінально-слідча справа № 58204 ФП на Івасюка М.І.
2. Середюк І.І. Франко та М.І. Івасюк //Прапор перемоги. – 1966. – 15 вересня.
3. Кулініченко Л. Автор історичних полотен //Радянська Буковина. – 1966. – 10 квітня.

м. Чернівці
17 липня 2006 року

ГАННА МИХАЙЛІВНА ЯВОРСЬКА

(11.05.1898–дата смерті невідома)

КОЛИ читаєш розповідь Ганни (Люсі) Михайлівни Яворської слідчому Проскурякову про минулі роки її життя, серце поневолі здригається від болю і гніву за потоптану справедливість, за знищене людське життя. Мимоволі на думку спадає відомий афоризм – "як мало прожито, як багато пережито". А ще й народне прислів'я: "не було щастя змалку, не буде й до останку". Можливо тут трошки повіває фаталізмом. Але що зробиш, коли й справді тридцятишестилітню жінку, котрій би ще жити та й жити, розлучають з чоловіком, якого на десять років кидають у тюрму, а потім туди ж відправляють і її на п'ять років тільки за те, що вона, будучи українкою, повірила у велич і справедливість комуністичних ідей, і в двадцять два роки посвятила себе боротьбі за їх утвердження. Ця боротьба закінчилась так, що ми сьогодні не можемо навіть установити, коли і де Ганна Михайлівна померла, коли і де похована.

Про неї, на жаль, у нас немає інших матеріалів, окрім кримінально-реабілітаційної справи № 58426 ФП, яка була розпочата слідчими ДПУ УРСР Гольдманом, Шерстовим і Долинським 20 червня, а закінчена 5 жовтня 1934 р. Дівоче прізвище Ганни Михайлівни Яворської було Муляк. Народилася вона в Чернівцях 11 травня 1898 року в сім'ї дроворуба і прачки. Тут закінчила шестикласну школу і два класи гімназії. Вчилась за власні кошти, які добувала навчанням слабших учнів.

У 1912 році помер батько, а мати важко захворіла. Ганна (Люся) кинула навчання в гімназії і пішла працювати в школу, навчати учнів 1–2 класів. Тут, окрім заробітку, вчителям видавали безплатні обіди. Це рятувало від голодної смерті.

На початку 1913 р. дівчина вступає в Товариство Червоного Хреста і працює медсестрою в лікарні. Коли почалася Перша світова війна, її мобілізували на фронт. Зарахували у 13-й Краківський полк австрійської армії сестрою милосердя і відправили на передові позиції. На фронті Ганна була до липня 1915 р., коли її арештувала австрійська польова жандармерія, звинувативши в русофільстві. Підставою для звинувачення стало те, що вона інколи давала російським полоненим продукти харчування і цигарки. Після короткого перебування під арештом у Відні, сестру милосердя відправляють разом з матір'ю у м. Талергоф. Після відступу російських військ з Буковини "грішницю" переправляють із Талергофа в Станіславську, а потім у Коломийську тюрму, де її тримали рік. У 1916 році відвозять в розпорядження чернівецької жандармерії. Тут їй дозволили зустрітись із сестрою, яка принесла дещо з одягу, і через три дні знову відправили в Талергоф. Матір відпустили на вільне поселення.

У липні 1916 р. Ганна отруїлася рибою, тяжко захворіла і її відправили у м. Грац, де вона цілий місяць лікувалась, а потім за рішенням слідчої комісії під охороною була перевезена в чеське містечко Хоцен, що недалеко від Праги, де перебувала у той час і її мати. Тут Ганна одружується з галичанином Августом Гуминським і деякий час живе з ним. Мати виїздить у Чернівці, а донька з чоловіком – у містечко Тлумач, що недалеко від Станіслава. В Тлумачі чоловік захворів на туберкульоз. Ганна залишає його у сестри, а дитину віддає на утримання знайомій бабусі. Сама ж їде у Львів і влаштовується на роботу в лікарні Червоного Хреста. Але й тут молодій жінці не повезло. Попрацювавши три тижні, вона захворіла сипним тифом. Видужавши, взяла відпустку і поїхала до чоловіка в Тлумач, де повторно захворіла тифом. У важкому стані повернулася до Львова, звідки її відправили в Заболотів, де вона лікувалась з

грудня 1917-го по 15 березня 1919 року. Тут вона одержує повідомлення, що чоловік помер, і їде за дитиною, з якою повертається в Заболотів.

В кінці 1919-го чи на початку 1920 р. Ганна одержує службове підвищення. Їй доручили виконувати обов'язки лікаря 1-го ступеня з епідемічних хвороб.

Коли у 1920 році Червона армія наближалася до Львова, лікарню евакуювали в Краків. Матеріальні труднощі змушують молоду матір залишити свою дитину на східцях притулку, де виховувалися діти польської шляхти, заявивши про це в комісаріат по боротьбі з епідеміями. Сама ж поїхала в Заболотівську лікарню на роботу. Дитина в притулку невдовзі померла. Тим часом Ганну переводять із Заболотівської лікарні в Рожнятівську на таку ж роботу. Тут на початку 1921 року вона знову захворіла. На цей раз черевним тифом. Видужавши, йде працювати офіціанткою, скориставшись тим, що працівники їдалень страйкували і в їдальнях були вільні місця.

Саме в цей час молода жінка знайомиться з Олексієм Климентійовичем Яворським, відомим на той час діячем КПЗУ. Він почав знайомити Ганну Михайлівну з комуністичною літературою, з революційним рухом. Допомагав їй і матеріально – коли грошима, коли продуктами.

В кінці 1921-го чи то на початку 1922 року О.К. Яворського арештувала польська поліція по Свято-Юрській справі. Його товариші доручають Ганні вести роботу по модрівській лінії. Їй приносили гроші і продукти, а вона ділила їх між сім'ями політв'язнів, які перебували в нужді. На побаченнях з Яворським Ганна одержувала від нього різні листи та відозви і передавала партійцям, які працювали в підпіллі. Поступово налагодила зв'язки з підпільними комуністичними осередками і згодом подала заяву про вступ до КПЗУ. Її прийняли в партію, зарахувавши стаж з 1921 року.

У 1922 році комуністи-підпільники, які працювали у Варшаві, залучили її до розвідувальної роботи. Вона мала роздобувати для партії вибухові матеріали та зброю. Одного разу, перебуваючи у Варшаві, зайшла в радянське представництво, де познайомилась з повпредом Карлом Максимовичем, а потім і з іншими працівниками. Тут вона одержала точні інструкції по розвідці воєнного потенціалу польської армії на користь СРСР.

У 1923 році О.К. Яворський вийшов з тюрми і залучив Ганну Михайлівну до активної роботи по лінії КПЗУ. Вона виконувала обов'язки технічного секретаря газети "Земля і Воля", а після її закриття працювала з підпільниками Дітріхом, Солоненком та Василем Слиньком. Останніх двох вона сама залучила до КПЗУ.

В цей період Ганна Михайлівна, не покидаючи розвідувальної діяльності, часто їздила до Варшави, навідувала радянське представництво, куди здавала всі роздобуті розвідувальні дані. Невдовзі їй доручили самостійну роботу, зв'язали з рядом інших розвідників, що працювали на користь СРСР, котрі жили в Рівному, Дубно, Ковно, Кракові та інших містах. Від них вона одержувала зброю, вибухові матеріали, різні таємні документи. Зброю і вибухівку розвідниця здавала на склад КПЗУ, який знаходився в приміщенні газети "Діло", а документи в радянське повпредство.

На початку 1924 року розвідниця зв'язується з рідним братом Антоном Михайловичем Муляком, який служив сержантом у польському війську і перебував у той час у м. Ярославі. Він працював у штабі, і сестра разом зі своїми помічниками Дітріхом, Солоненком і Йосипом Слиньком зуміла одержати від нього ряд важливих мобілізаційних документів. Та невдовзі Антон був заарештований, а за ним Дітріх та Солоненко, яких за вироком польського суду було розстріляно. Ганну 8 липня 1924 року львівська дефензива теж заарештувала і кинула до в'язниці. В ці критичні дні Олексій Климентійович Яворський, який уже на той час був чоловіком Ганни, з допомогою друзів пішки переходить польсько-чехословацький кордон і їде в Прагу, звідти через Берлін – в Україну.

Ганну ж тим часом допитують то в Боторово, то в Бригідках і польський суд засуджує її до розстрілу. Але підсудна була вагітна і при повторному розгляді справи у Львівському окружному суді кару знижують до 7 літ тюремного ув'язнення. Справа потрапила на розгляд польського сенату, який збільшив строк покарання до 10 років.

Тоді в цих тюрмах сиділи визначні комуністичні діячі Західної України Іваненко-Бараба та Пізняк, з якими Ганна знайомиться ближче. У кінці 1925-го – на початку 1926 року її із Бригідок перевозять у Білостоцьку в'язницю, звідки вона була обміняна і прибула в Харків. Її відразу направили в Крим у санаторій, а звідти – в Одесу в Лермонтовський інститут. Після лікування Ганну Михайлівну призначили завідуючою дитбудинком у селищі Південному під Харковом, але невдовзі вона захворіла і до 1928 року ніде не працювала.

Яворський О.К. після прибуття у 1926 році в Київ поїхав у Москву, де проходив навчання. У 1928-му він повернувся в Харків. Подружжя поселилося в будинку № 6 по вулиці Сумській, у 22-ій квартирі. Ганна Михайлівна Яворська 7 січня 1926-го і 24 січня 1928 р. подавала заяви про вступ до КП(б)У, але обидва рази комісія з попереднього розгляду заяв вихідців з інших компартій рекомендувала їй вступити до КП(б)У на загальних підставах. Оргбюро ЦК 13 січня 1928 р. доручило парторганізації зібрати додаткові матеріали та рекомендації і переглянути справу. 21 березня 1928 року, враховуючи революційні заслуги та міцний зв'язок з партією, Яворську Ганну Михайлівну затвердили кандидатом КП(б)У на 6 місяців.

Восени 1928-го вона влаштовується на роботу касиром кінотеатру "Жовтень". Згодом її призначають директором кінотеатру "Комінтерн". Але поганий стан здоров'я змусив повернутись на посаду касира в "Жовтень".

У 1930 році Яворські переїжджають у Київ. Ганну призначають помічником завідуючого Держкіно № 3 на вул. Воровського, де вона працює 7–8 місяців і переходить на посаду інструктора міського партійного комітету. Звідси через кілька місяців жінку переводять на посаду судді. Головою суду був юрист Повєткін, з яким у Ганни Михайлівни не склалися добрі стосунки, тому її на початку 1933 року за погодженням із парткомом направляють у таємну частину управління торфорозробок.

Та 1 січня 1933-го ДПУ УРСР арештувало Яворського О.К., і дружина в знак протесту відмовилась працювати в управлінні торфорозробок. Партком посилає її на роботу на державний пивзавод кущовим касиром, де її невдовзі переводять на посаду інспектора. Тут її застала партійна чистка, якої вона не пройшла. 7 жовтня 1933 року її виключають із КП(б)У за дворушництво. Після виключення вона близько чотирьох місяців ніде не працювала, а потім влаштувалась на цьому ж заводі помічником завідуючого пивними, але в грудні звільнилася з цієї посади.

В травні 1934 року Ганна Михайлівна працювала лікарем поліклініки на Петрівці. Тижнів три займалась щепленням проти черевного тифу. Та оскільки ця робота матеріально її не задовольняла, вона влаштовується медсестрою у Гельмязівський райздороввідділ, але невдовзі звільнилася з цієї посади і до арешту ніде не працювала.

Тим часом органи ДПУ готувалися до її арешту. 21 червня 1934 р. був підписаний ордер № 3 і постанова на обшук та арешт. Його мали провести працівники таємно-політичного відділу Артемов, Герсонський і Грушевський. Виключена з партії, вона жила тоді в Києві по вул. Паризької комуни, д. 19, кв. 3. В ніч з 22 на 23 червня жертва була обшукана, але ця ганебна процедура ніякого компромату не дала. Знайшли тільки 799 карбованців грошей, які конфіскували, а господиню квартири арештували.

26 червня 1934 р. уповноважений 2-го відділення ТПВ Гольдман, помічник начальника цього ж відділення Шерстов і помічник начальника ТПВ ДПУ УРСР Долинський на підставі власних вигадок підписали постанову про заведення кримінальної справи на Яворську Г.М.,

яка за ст. 54–11 КК УРСР звинувачувалась у "тісних зв'язках з українською контрреволюційною терористичною організацією", в тому, що вона нібито "одержувала завдання від харківського керівництва організації повідомити київську групу організації про час переїзду українського уряду із Харкова в Київ для підготовки терористичного акту". Машина людиновинищення закрутилась.

7 липня 1934 р. Проскуряков, Шерстов та Долинський підписали постанову про притягнення Г.М. Яворської до кримінальної відповідальності. Почались допити. Перший – 26 червня 1934 р. Слідчі цікавились біографією, яку викладено вище, зв'язками з УВО, кого вона знала з членів УВО, які завдання по цій лінії їй давалися, як вона готувала терористичний акт проти керівників партії і радянської влади влітку 1934 року у зв'язку з переїздом уряду УРСР із Харкова до Києва.

Всі ці звинувачення Ганна Михайлівна з гнівом відкинула, винною себе не визнала. Та 30 вересня 1934 р. слідчі звинуватили її саме в цьому, про що й написали відповідну постанову.

Справу №15765 22 грудня 1934 року розглянула Особлива нарада при наркомі внутрішніх справ СРСР і призначила Ганні Михайлівні Яворській кару – 5 років виправно-трудових таборів, рахуючи термін з 22 червня 1934 року. З цих таборів вона живою не вийшла.

В грудні 1988 року справа Г.М. Яворської була переглянута. Постанову Особливої наради при НКВС СРСР від 22.12.1934 року скасовано, а справу судочинством припинено за відсутністю в діях репресованої складу злочину.

Джерела та література

1. ДА СБУ, кримінально-слідча справа № 58426 ФП на Яворську Г.М.

м. Чернівці
8 червня 2006 року

ВАСИЛЬ БОГДАНОВИЧ МОРОЗ
(20.11.1889–1942)

НАРОДИВСЯ 20 листопада 1889 р. в селі Хрещатик Кіцманського повіту на Буковині у селянській родині Тодосія Мороза, яка мала близько 5 гектарів землі і невелике господарство. З 1903 по 1908 роки навчався в 2-ій державній цісарсько-королівській гімназії в Чернівцях, а в 1908–1909-му – як приватник. Двічі піддавався іспитові на зрілість: перший раз – 24 вересня 1912 року з відстрочкою на шість місяців, другий – 17 лютого 1913 року, коли був визнаний зрілим більшістю голосів [1, арк. 39].

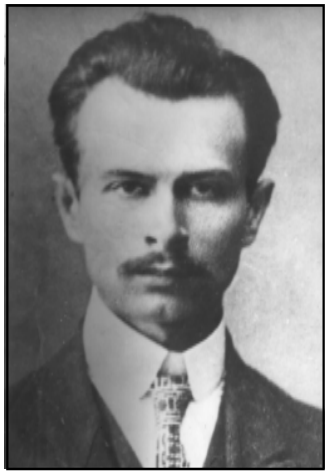

Василь Богданович Мороз

У 1913–1914 роках навчався в Чернівецькому університеті, у 1915-му – у Віденському. Перша світова війна перервала навчання юнака і закинула його в Німеччину у місто Раштадт, де він працював перекладачем у таборі для російських військовополонених, серед яких було багато українців. Тут він організовує школу для полонених. Сам виступає з лекціями на історичні, географічні та суспільно-політичні теми. Уважно прислухається і придивляється до того, що діється у світі. Зокрема, він прихильно сприйняв і російську революцію, і те, що розпалась Австро-Угорська монархія. Російська революція збудила в душі Василя сподівання, що не сьогодні-завтра і його рідна Буковина, яку в жовтні 1918-го захопила королівська Румунія, приєднається до Великої України.

У 1918–1920 роках Василь Тодосійович живе в Берліні, займається перекладами з німецької на українську. Зокрема, для українських галицьких видавництв він перекладав науково-популярні твори Оренштейна, а водночас з жовтня 1921 року працює консультантом в бюро репатріації російських військовополонених на батьківщину.

У 1920 році за рекомендацією Вільгельма Піка його приймають до лав Комуністичної партії Німеччини.

Восени 1921 року в Берлін прибув новий повноважний представник УРСР Володимир Християнович Ауссем. Він набирав собі співробітників і, дізнавшись, що Василь Мороз добре володіє українською, російською і німецькою мовами, за рекомендацією ЦК КПН взяв його у своє розпорядження на посаду секретаря повпредства. Ці обов'язки він виконував до кінця 1923 року [2].

У 1922 році В.Т. Мороз приймає громадянство СРСР, до цього часу він був австрійським підданим.

Працюючи в повпредстві, він у жовтні 1921 року вступає в Берлінський університет на філологічний факультет, який закінчив у 1923 році. При університеті діяли дві студентські організації: "Спілка" – петлюрівської орієнтації і "Громада українських студентів" – зміновіховського плану. Василь Тодосійович був прихильником зміновіховської громади і брав участь у її роботі.

Він виступав на зборах студентів з доповідями. Крім того, за завданням Ауссема вів роботу серед студентів, щоб схилити їх на бік радянської влади.

На початку 1924 року повпредство УРСР в Берліні було ліквідоване, і Василя Тодосійовича відправляють у Харків у розпорядження ЦК КП(б)У, куди й прибув у квітні 1924 року.

Адаптація до життя в країні соціалізму проходила небезболісно: повсюди відчувалися великі нестачі харчів, одягу, взуття, ще живий був відгомін голоду 1922 року. До того ж тут Мороз потрапив у поле постійного стеження. Усюди діяли партосередки, профспілкові комітети. На нього всюди дивилися підозріло, як на чужака.

Нам не вдалося встановити, коли саме і де Василь Тодосійович змінив своє по батькові на Богдановича. Очевидно, прибувши в Радянський Союз, з єдиною метою, щоб румунська сигуранца не прив'язувала його до родичів і не переслідувала за сина чи брата більшовика.

Відразу ж після прибуття в Харків він поставив питання про вступ до КП(б)У. Його й прийняли у 1924 р., видавши парткиток № 0758959. З 1924-го по 1933 роки працював викладачем німецької мови в Інституті народної освіти, Харківському політехнічному інституті та Харківському державному університеті. Все ніби йшло добре. Предмет свій він знав досконало. Отже, з цього боку претензій не боявся. Але ж коли влада намітила тебе знищити, то гачок знайде.

7 лютого 1934 року в університеті появився наказ № 17, в якому говорилось:

"Викладача німецької мови т. Мороза, як представника буржуазної методології, який не забезпечив читання ідеологічно витриманого курсу, з роботи в Харківському державному університеті зняти.

Ректор ХДУ *Блудов*
Секретар *Сіастенов"* [2, арк. 12].

Машина закрутилась.

Перед нами протокол № 26 комісії по чистці парторганізації Харківського державного університету економічного, історичного і літературного факультетів від 27 листопада 1934 року. Присутніх членів партії – 95, комсомольців – 189, безпартійних – 83. Всього 367 осіб. Немало як для чистки.

Відзначено, що до 1914 року навчався на Буковині, з 1914 по 1920 – працював у таборах для військовополонених, в 1920–1921 роках – у Берліні в комісії в справах військовополонених, в 1922–1923 – в повпредстві УРСР у Німеччині.

У 1924-му відкомандирований у розпорядження ЦК КП(б)У. З 1924-го по 1933 рр. – викладач німецької мови в ІНО, ХПІПО, ХДУ і Головліті. В даний час працює в Москві в "Учпедгізі".

У 1912–1914 – перебував у СДПБ (Соціал-демократичній партії Буковини).

З 1920–1924 – перебував у КПН.

Які мав стягнення?

У 1929 році від Харківської комісії по чистці за пасивне перебування в партії – на вид.

У 1931 році – від парткомітету ХДУ за несплату членських внесків – догана.

В 1933 році – від парткомітету ХДУ за те, що приховав своє перебування в СДПБ, за блок з контрреволюціонером Нємчиновим і за пасивне перебування в партії – виключений із партії [3, арк. 101–104].

Василь Богданович не погодився з таким рішенням. Звернувся з апеляцією в Центральну комісію ВКП(б) по чистці. Довго чекав реакції на заяву. Нарешті одержав виклик з Москви бути на засіданні комісії 15 вересня 1935 року. Розгляд був коротким. Апеляцію відхилили, а

рішення Харківської обласної комісії по чистці про виключення Мороза В.Б. із ВКП(б) як вихідця з опортуністичної соціал-демократичної партії, а також за відсутність ідейної більшовицької витримки та партійну пасивність – підтвердили.

Мороз зрозумів, що його впіймали в капкан недовіри і навряд чи йому вдасться з нього вирватись.

Після повернення з Москви В.Б. Мороз уже був готовий для того, щоб його арештувати і кинути у виправно-трудові табори. Чекати довелося недовго.

28 березня 1936 року співробітнику НКВС Тимошенку було видано ордер № 158 на обшук і арешт Мороза В.Б. Ця операція була успішно проведена, Мороза відправили в спецкорпус № 1, камеру № 29 Харківського обласного управління НКВС.

А наступного дня начальник економічного відділу капітан держбезпеки НКВС УРСР Арров розглянув матеріали про "злочинну" діяльність Мороза Василя Богдановича, виключеного із членів КП(б)У, яка проявилася нібито в тому, що він, будучи учасником контрреволюційного фашистського підпілля, за завданням іноземних держав проводив контрреволюційну агітацію за скинення радянської влади та відновлення капіталістичного ладу, знайшов у його діях ознаки злочинів, передбачених статтями 54–10 і 54–11 КК УРСР і постановив розпочати попереднє слідство.

Василь Богданович сидів як приголомшений у в'язниці і не знав, що хочуть з ним робити. Тільки 7 квітня йому оголосили постанову на арешт. Слід сказати, що 28 березня 1936 року заступник обласного прокурора Леонов підписав цю постанову, давши санкцію на арешт не тільки Мороза В.Б., а й Рози Львівни Хемічук та Євгенії Юліївни Тоціус, які звинувачувалися за цими ж статтями.

У зв'язку із ситуацією, що закручувалася навколо Мороза, який із 7 лютого 1934 року ходив безробітний, його дружина Парасковія Михайлівна, уродженка м. Вашківці на Буковині, скориставшись переїздом інституту іноземних мов із Харкова до Києва, забрала з собою трьох дітей – Максима 13 літ, Мая – 11 літ і п'ятнадцятилітню дочку Галю – і переїхала в нову столицю, сподіваючись врятувати і себе, і дітей від спецпоселення. Василю Богдановичу тим часом викручували руки і мізки.

Слідчі всі патріотичні пориви В.Б. Мороза намагалися перевернути з ніг на голову і витрактувати як контрреволюційні, спрямовані на підрив радянської влади. Його щира розповідь про те, як він учився, де працював, з ким листувався, що робив для активізації комуністичного руху в окупованій Румунією Буковині Арров сприймав як замасковані контрреволюційні дії.

29 березня 1936 року, наприклад, він ставив такі питання (подаємо за оригіналом):

"Вопрос: Когда и под влиянием чего Вы стали на контрреволюционный путь?

Ответ: Никогда и никакой контрреволюционной деятельности, направленной против советской власти я не проводил как во время пребывания за границей, так и с момента приезда в Советский Союз.

Вопрос: Принимали ли Вы участие в украинской контрреволюционной организации, и что Вам известно о деятельности таковой как за границей, так и в СССР?

Ответ: В украинской контрреволюционной организации я никакого участия не принимал, и о ее деятельности за границей и на территории УССР мне ничего не было известно до момента ареста участников этой организации, среди которых оказались мои знакомые: Дятлов, Гуцуляк, Потылицкий и Иванчевский.

Конечно, если бы я знал их контрреволюционную деятельность, то как член КП(б)У своевременно заявил бы об этом соответствующим организациям…" [2, арк. 18].

В.Б. Мороз не розумів, що згадані ним його знайомі були пришиті білими нитками до УВО чи якоїсь іншої "контрреволюційної організації" безвинно, так як і його намагались пришити.

Допити йшли один за одним. В основному нічні, з побоями і тортурами. Слідчі ламали Мороза, вимагали від нього потрібних їм зізнань. І добилися свого. Ще 25 квітня на стандартне запитання слідчого, з якого часу він став членом УВО і хто, крім нього, Гуцуляка, Канюка входив до буковинської контрреволюційної групи цієї організації, він відповів, як і раніше: *"Я ні в яких контрреволюційних організаціях ніколи не був!"* [2, арк. 40].

А вже через два дні на допиті 27 квітня на запитання слідчого, чи визнає себе винним, відповів:

"Визнаю себе винним в приналежності і участі в контрреволюційній групі буковинців".

"Вопрос: Кто входил в состав буковинской контрреволюционной группы?

Ответ: В состав контрреволюционной группы входили следующие буковинцы: Гуцуляк, Канюк, Савчук, Я – Мороз, Гаврилюк, Хемичук и Поддубный. Последний хотя и не буковинец, но примыкал к нашей контрреволюционной группе.

Вопрос: Кто являлся руководителем данной группы?

Ответ: Руководителем данной контрреволюционной группы являлся Гуцуляк Семен.

Вопрос: От кого получал руководство и направление в контрреволюционной деятельности Гуцуляк?

Ответ: До приезда Гуцуляка в Харьков, отдельные члены нашей контрреволюционной группы как-то Канюк и Савчук поддерживали связь и получали направление в контрреволюционной деятельности от Левицкого Михаила. С момента приезда Гуцуляка осенью 1925 года связь с Левицким была прекращена, по каким причинам мне не известно, и принявший руководство нашей группой Гуцуляк всецело стал находиться под руководством Максимовича, который в свою очередь был связан и получал направление в контрреволюционной работе от Шумского.

Вопрос: Какая конечная цель контрреволюционной группы?

Ответ: Конечной целью нашей контрреволюционной группы, как мне известно из заседаний членов контрреволюционной группы, происходивших на квартире Гуцуляка, на которых присутствовал и я, было получение автономии Буковины. Эту цель я полностью разделял наравне с другими членами нашей контрреволюционной группы" [2, арк. 49].

Як кажуть, говорила-балакала. То де ж тут контрреволюція? Буковина ж то окупована Румунією? Про яку автономію йдеться? Просто блуд.

І хоч у слідчих зі звинуваченнями Мороза і його "доказами" явно не витанцьовувалось, помічник прокурора по спецсправах Липський 20 червня 1936 року підписав "Заключение по делу по обвинению Мороза Василия Богдановича, обвиняемого по статьям 54–10, 54–11 УК УССР", в якому твердив:

"Материалами следствия установлено, что Мороз является старым украинским националистом, с 1912 по 1914 год являлся членом Социал-демократической организации Буковины, пропагандируя идеи национального объединения с украинской буржуазией (см. вещдок "Робітничий прапор" № 2). С 1920 по 1924 г. с двурушнической целью проник в члены КПГ, входя в Берлинскую контрреволюционно-националистическую организацию, прикрывавшуюся названием "Украинской национальной группы", ставившей себе задачу переброски в УССР украинских националистических кадров в целях подготовки восстания против советской власти…" [2, арк. 93].

Прокурор обвинувальний висновок ХОУ НКВС затвердив, з пропозицією ув'язнити Мороза В.Б. на 5 років у ВТТ погодився.

У липні 1936 року справа Мороза розглядалася у Києві. Оперуповноважений економічного відділу УДБ сержант держбезпеки Глєбов, начальник 3-го відділення старший лейтенант держбезпеки Чечерський і начальник економічного відділу УДБ НКВС УРСР комісар держбезпеки 3 рангу Мазо прийняли постанову про направлення слідчої справи № 7929 Мороза В.Б. на розгляд Особливої наради при НКВС СРСР з клопотанням про ув'язнення Мороза у ВТТ строком на 5 років.

Заступник наркома внутрішніх справ УРСР Кацнельсон 4 жовтня 1936 року затвердив цю постанову.

22 листопада 1936 року ОН при наркомі внутрішніх справ СРСР засудила Мороза В.Б. за контрреволюційну діяльність до 5 років у ВТТ, рахуючи строк з 29 березня 1936 року.

Цікаво почитати акт лікарської комісії санвідділу АГВ ХОУ НКВС від 10 липня 1936 року про стан здоров'я арештованого. Лікарі Герекке та Озер'єр встановили діагноз: міастенія серця, недокрів'я і знесилення від недостатку харчування. Але протипоказань з боку здоров'я для направлення Мороза В.Б. в концтабір лікарі не знайшли.

Відбував Василь Богданович незаслужене покарання до весни 1941 року. У квітні прибув у Київ до дружини й дітей, але жити йому в столиці не дозволили, тому поселився у Білій Церкві. Пізньої осені 1941-го, коли німці окупували Київ, він прибув до сім'ї. Добре володіючи німецькою мовою, влаштувався конторником у готелі, де його дружина працювала прибиральницею. Але восени 1942 року між Морозом і шефом готелю Фріцом Локком несподівано виникла гостра суперечка, після якої гестапо заарештувало Мороза і без суду розстріляло у Бабиному Яру.

25 березня 1960 року Президія Харківського обласного суду скасувала постанову ОН при НКВС СРСР від 22 листопада 1936 року відносно Мороза В.Б., справу судочинством припинила за недоведеністю звинувачення.

Джерела та література

1. ДАЧО. – Ф. 350. – Оп. 2. – Спр. 9. – Арк. 39.
2. ДА СБУ ХО, кримінально-слідча справа № 250167 ФП на Мороза В.Б.
3. ЦДАГОУ. – Ф. 58. – Оп. 1. – Спр. 110.

м. Чернівці
21 червня 2006 року

ВОЛОДИМИР ВАСИЛЬОВИЧ ГАВРИЛЮК
(9.04.1901–29.11.1937)

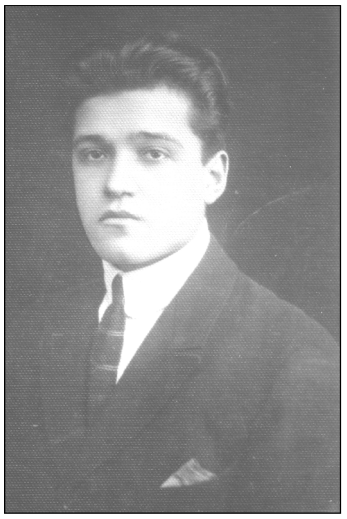

Володимир Васильович Гаврилюк

БАГАТЬОМ буковинцям це ім'я відоме. Його у радянські часи побіжно згадували у своїх статтях науковці Г.С. Іванушко, В.М. Курило, Н.Й. Сирота [1, с. 34], Б.Ф. Білецький, З.Б. Браславський, Л.І. Васюк [2, с. 13]. Йому присвячували свої нариси і статті письменник Г.В. Синельников [3], журналіст І.П. Фостій [4, с. 37–46], але вся правда про В.В. Гаврилюка не була сказана, бо тодішня цензура не дозволяла розкривати глибоку трагічність його долі. Сьогодні є можливість сказати повну правду про цю людину. І ми хочемо цим скористатися.

Його життя, виповнене високою мужністю і самовідданістю в боротьбі за велику справу визволення рідного народу з чужоземної неволі, за возз'єднання краю з Радянською Україною, було обірване злочинною владою на підставі вигаданих, сфальсифікованих звинувачень. Але все по порядку.

Наш земляк Володимир Васильович Гаврилюк належав до людей сміливих і чесних, які, долаючи всілякі перешкоди, несхибно йшли до високої мети. Народився він 9 квітня 1901 року в селі Хрещатик нинішнього Заставнівського району в сім'ї бідного землероба. Живучи в селі, хлопець бачив і сам відчував нужденне життя, що панувало майже в кожній хаті. Соціальна нерівність впадала у вічі і в місті, де після сільської початкової школи Володимир Гаврилюк продовжив навчання в гімназії, в якій познайомився з вченням про соціалізм і глибоко зацікавився його ідеями, марксистською літературою, уважно стежив за ходом подій у молодій, як тоді казали, Країні Рад. Всі його думки і помисли були звернені до неї, бо там жили його брати і сестри. Великий вплив на нього мало знайомство і дружба з тодішнім секретарем Компартії Буковини Сергієм Івановичем Канюком, в котрому він знайшов не тільки доброго учителя, а й вірного старшого товариша.

Після того, як С.І. Канюк внаслідок сигуранцівських репресій змушений був на початку 1922 року нелегально емігрувати до Радянського Союзу, справу комуністичного руху в краї далі повели його учні – Ілля Клевчук, Володимир Гаврилюк, Іван Стасюк та інші. 1923 року Володимир Гаврилюк вступає на філософський факультет Чернівецького університету, де згодом входить до складу студентського комуністичного гуртка [5].

1924 року у Відні з ініціативи комуністів-буковинців, що перебували в еміграції, зокрема, члена ЦК КПБ С.Ю. Гуцуляка, було утворено Організаційний комітет, котрий ставив собі за мету гуртувати людей, що прагнули працювати для розгортання комуністичного руху на Буковині. Після кількох поїздок членів цього комітету в край, їм вдалося налагодити зв'язки з існуючими комуністичними організаціями і навесні 1925 року провести конференцію комуністів Буковини, на якій було обрано Центральний комітет Компартії Буковини. В.В. Гаврилюка обрано членом і секретарем ЦК КПБ [6].

Так майже після трирічного затишшя, спричиненого розгромом Центрального комітету КПБ, очолюваного С.І. Канюком, Компартія Буковини знову почала відроджуватись, зміцнювати свої ряди. Як свідчать документи, влітку 1925 року в краї вже діяло близько 25 партійних організацій, які об'єднували майже 500 комуністів і численний актив співчуваючих. Було вжито заходів і для відновлення діяльності робітничих культурно-просвітніх товариств "Воля" та "Праця", через які Компартія вела пропагандистську і організаторську роботу серед робітників міста. Восени 1925 року КПБ вдалось посилити свій вплив у Буковинській інтернаціональній соціал-демократичній партії і навіть заволодіти певною мірою друкованим органом її української секції – газетою "Боротьба", що почала виходити 8 листопада 1925 року. Її редактором був член ЦК КПБ І.Д. Стасюк [7].

Компартія Буковини в цей період розгортала активну політичну роботу. Її авторитет і вплив на маси зростав. Під час виборів до румунського парламенту в травні 1926 року вона виставляє за списком соціал-демократичної партії п'ять кандидатів-комуністів, серед яких були, зокрема, Іван Стасюк, Іван Степак, Василь Руснак, Сидір Лупуляк, Тодор Стефюк, а також організовує ряд віч, демонстрацій і страйків, котрими в 1926 році були охоплені робітники лісопильного заводу "Гец", текстильної фабрики "Постеверія Ромине", цегельних заводів, хутровики, поліграфісти, столяри, пекарі та комунальники. Страйкуючі висували не тільки економічні, а й політичні вимоги.

Зростає роль Центрального комітету КПБ в керівництві партійними осередками та організаційному зміцненні всієї партії. ЦК посилив зв'язки з ЦК КП(б)У та ЦК КПЗУ. В.В. Гаврилюк у 1925–1926 роках тричі був у Радянській Україні, де одержував від відповідальних працівників вказівки, рекомендації, інструкції та зв'язки.

Після розгляду в лютому 1926 року буковинського питання на нараді при виконкомі Комінтерну, посилилась допомога Компартії Буковини з боку Комінтерну та ЦК КП(б)У. В квітні-травні для партійної роботи на Буковину прибули член ЦК КПЗУ О.І. Букшований як представник Закордонного бюро допомоги та С.Г. Галицький як представник Балканської федерації Комінтерну. На початку року в край прибув також член Закордонного бюро КПБ у Відні Д.Д. Хемічук (І. Зеленко) та ряд інших. Прилив досвідчених партійних кадрів відіграв важливу роль у поліпшенні роботи ЦК КПБ. У травні-липні 1926 року він прийняв ряд важливих документів, зокрема, "Резолюцію про склад та організаційне будівництво КПБ", "Резолюцію про відношення КПБ і КПР", "Тези в справі відношення КПБ до УСДП", "Резолюцію в справі виборів", "Резолюцію про закордонні комітети", "Резолюцію в справі робітничо-селянського блоку", "Звернення до Буковинської соціал-демократичної партії та її української секції" та ряд інших. Все це сприяло пожвавленню внутрішньопартійної роботи, розширило зв'язки партії з масами, піднесло її авторитет як значної політичної сили [8].

Активізація комуністичної діяльності в краї викликала тривогу у властей. Сигуранца розпочала активні пошуки центру КПБ. 12 липня 1926 року в с. Бучушка Оргеєвського р-ну Бессарабії їй вдалося перехопити лист до Гаврилюка, адресований на конспіративну квартиру Іллі Клевчука в Нових Мамаївцях, і самого посланця. 18 липня на квартиру до Клевчука прибула група Чернівецької сигуранци. Під час обшуку знайдено заховану під підлогою скриню, а в ній архів КПБ, різну комуністичну літературу і печатку партії. Клевчука та ряд зв'язаних з ним осіб заарештували. У багатьох донесеннях поліцейські вказували, що активним учасником комуністичної організації в Нових Мамаївцях є Володимир Гаврилюк, який не тільки дружив з Клевчуком, а й довгий час жив у нього [9].

Генеральний інспекторат сигуранци оголосив розшуки Гаврилюка. 20 липня провів обшук у домі його батька в Хрещатику. Там було знайдено комуністичну літературу, зокрема, книжку Г. Григоровича (Г. Піддубного) "Буковинське селянство в ярмі", а також лист Володимира, в

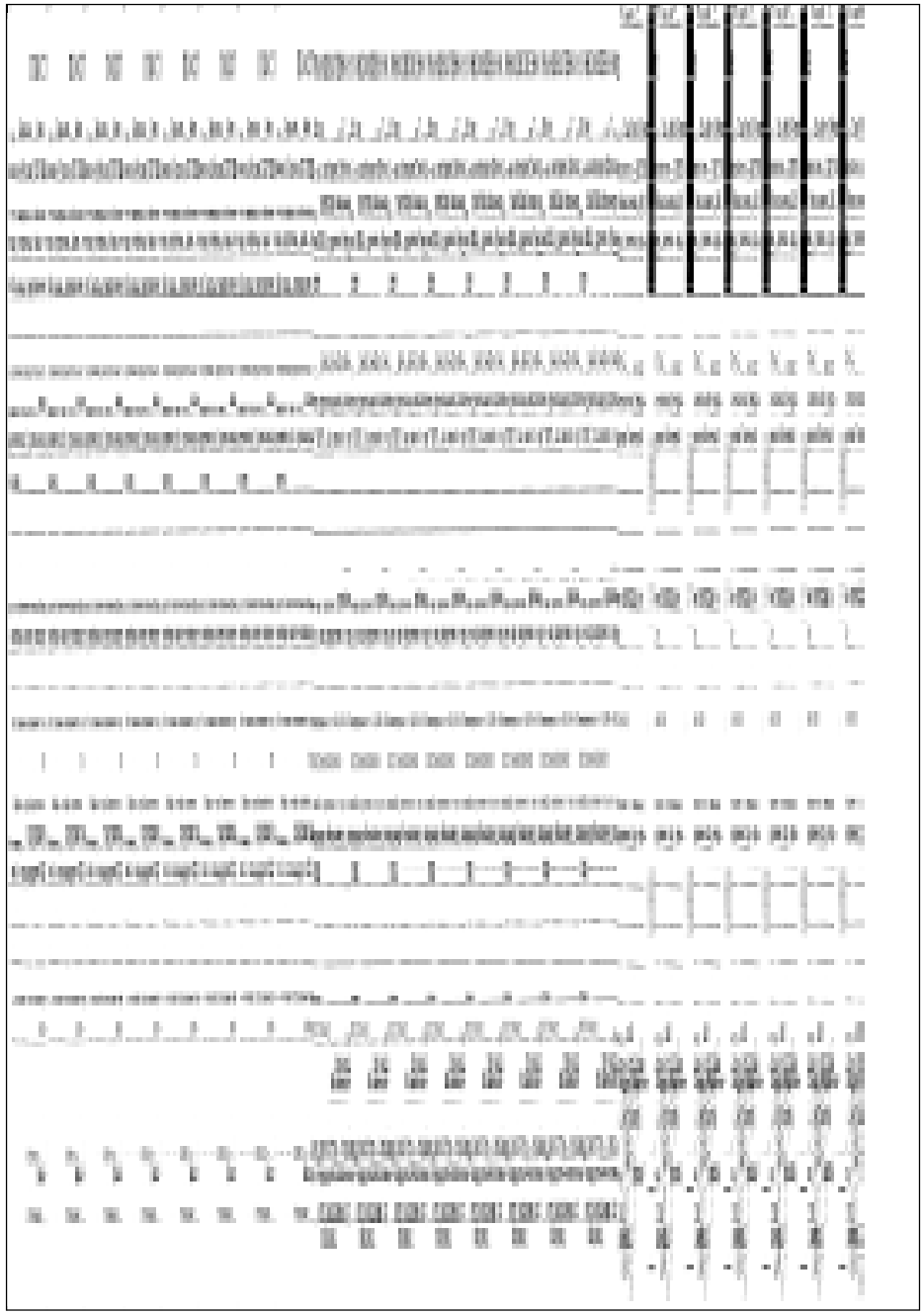

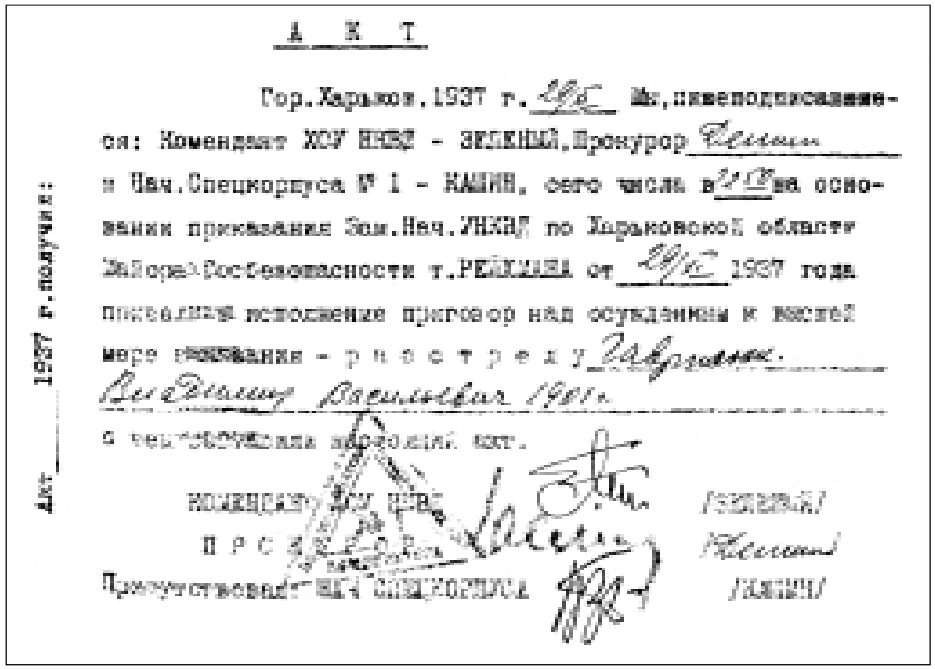

А К Т

Гор. Харьков. 1937 г. 29/V Мы, нижеподписавшиеся: Комендант ХСУ НКВД – ЗЕЛЕНЫЙ, Прокурор [illegible] и Нач. Спецкорпуса № 1 – КАШИН, сего числа в 22.50 на основании приказания Зам. Нач. УНКВД по Харьковской области Майора Госбезопасности т. РЕЙХМАНА от 29/V 1937 года приведены исполнение приговор над осужденным к высшей мере наказания – расстрелу Гаврилюк Владимир Васильевич 1901 г.

о чем составили настоящий акт.

КОМЕНДАНТ ХСУ НКВД /ЗЕЛЕНЫЙ/

ПРОКУРОР /[illegible]/

Присутствовал: НАЧ. СПЕЦКОРПУСА /КАШИН/

Акт 1937 г. получил:

Выписка

из протокола № 388 решения Наркома Внутренних Дел СССР Генерального Комиссара Госбезопасности тов. ЕЖОВА и Прокурора СССР тов. ВЫШИНСКОГО от 23.XI.37.

Слушали: Материалы не обвиняемых, представленные Управлением НКВД по Харьковской области, в порядке приказа НКВД СССР № 00485 от 11/VII-1937 года.

Постановили: Гаврилюка Владимира Васильевича

расстрелять.

Нарком Внутдел СССР Генеральный Комиссар Госбезопасности – Ежов

Прокурор СССР – Вышинский

ВЕРНО: ОПЕРУПОЛН П ОТД УГБ
Мл. Лейтенант Госбезопасности –

якому він гостро картав батька за те, що той на виборах до румунського парламенту виступив на підтримку буржуазного уряду.

“Доброго батька ми мали, нічого сказати, – писав Володимир. – *Вам потрібний уряд, тату? Ви забули “добро”, зроблене урядом. Може, і цей уряд вам нагадає його. ...Ви зрадили товаришів, які мужньо боролися за свої права, а нині сидять за це в тюрмі. Ви продаєте своїх власних дітей, які ще не сиділи, але будуть сидіти в тюрмі. Однак вони не продадуться ворогам своїм за шмат ковбаси. Я не сплю цілими ночами, днями нічого не їм, і ніг своїх не чую, працюю разом з робітниками і селянами, а вам потрібний уряд? Від сьогоднішнього дня знайте, можете триматися уряду, але у вас немає більше дітей (мене і Миколи)... більше я до вас не приїду, і ви теж не повинні бувати в мене. Такого батька я й бачити не хочу... за робітників ви не могли агітувати. Яка ганьба! Добре, ідіть з панами. Мене вам більше нічого знати. Я, звичайно, не скажу, що ваш син, навіть коли буду гнити в тюрмах. Я напишу й Миколі, що батько зрадив справу робітників і продався панам. Він вам скаже те ж, що сказав і я...”* [10].

Сумнівів щодо політичних поглядів Володимира Гаврилюка в сигуранци не було. І записка, знайдена в Клевчука, і лист до батька засвідчували, що він є активним діячем комуністичного руху на Буковині.

24 липня 1926 року генеральний субінспектор сигуранци, складаючи протокол про таємний архів, знайдений у Іллі Клевчука, записав, що під час обшуків, проведених у Володимира Гаврилюка в Чернівцях і в його родичів у Хрещатику Чернівецького повіту, знайдено документи і листи, але самого Гаврилюка поки що не знайдено. Довідавшись, що конспіративна квартира Клевчука розкрита, ЦК КПБ, щоб уникнути арешту своїх членів, які на підставі захоплених сигуранцою документів могли бути розшифровані, дав дозвіл Володимиру Гаврилюку, Осипу Букшованому, а також зв’язковій ЦК Євдокії Басарабі залишити Буковину і перебратися в СРСР.

Наприкінці липня 1926 року в районі села Самушина В. Гаврилюк та О. Букшований перепливли Дністер і перебрались до Польщі, але через кілька годин після переходу кордону їх заарештували і кинули до Борщівської в’язниці. Букшованого, як польського громадянина (він був родом із села Жаб’є Косівського повіту), через два дні відправили спочатку до Станіслава, а потім до Львова. Гаврилюка ж, який назвався Сидором Підгірняком, кооператором з Києва, що хотів перебратися до Чехословаччини, аби вступити там до інституту, польська поліція змусила повернутися в Радянську Україну. У вересні 1926 року В.В. Гаврилюк прибув до Москви, а звідти його направили до Харкова. Там він працював у Наркоматі освіти редактором Головліту. 6 листопада 1926 року комісія ЦК КП(б)У з попереднього розгляду заяв членів закордонних компартій, які прибули на територію України, вирішила просити ЦК зарахувати В.В. Гаврилюка членом КП(б)У. 22 березня 1927 р. це рішення було затверджено секретаріатом ЦК, що підняло настрій Гаврилюка, заохотило його до творчої і наукової роботи. 1927 року він вступив до аспірантури Українського інституту марксизму-ленінізму, після закінчення якої і захисту дисертації працював викладачем Комуністичного університету ім. Артема [11].

У 1930–1937 роках він працює в редакції Української Радянської Енциклопедії, Українській академії комуністичного виховання та на інших посадах. Займається науковою та громадською роботою.

Третього січня 1930 р. Гаврилюк проходив чистку при партійній організації Українського інституту марксизму-ленінізму. Комісія рішила: *“Вважати за перевіреного. Зауважити тов. Гаврилюкові В.В. на недостатньо чітке розуміння лінії партії в національному питанні”* [12].

У 1930 р. Гаврилюк видав книгу “Національне питання в Маркса і Енгельса” [13], а в 1933-му – книгу “Основоположники марксизму про національне питання” [14]. Та в цей час ЦК КП(б)У і органи ДПУ розгортають фальсифікаційну справу про Українську військову організацію (УВО). Гаврилюка виключають з партії за вступ до неї за рекомендацією О.К. Яворського, який на той час уже був арештований у справі УВО, нерозкриття контрреволюційної діяльності співробітників Всеукраїнської академії марксизму-ленінізму (ВУАМЛіну) Ржицького та Бадана, а також за помилки й невірне трактування вчення Маркса з національного питання і звільняють з роботи в інституті [11].

Євдокія Юріївна Басараба

Близько року Гаврилюк ніде не працював. Потім влаштувався викладачем німецької мови у 54-ій Харківській середній школі. 27 липня 1937 року його заарештували, а 27 вересня була арештована і його дружина Євдокія Юріївна Басараба, яка працювала вчителькою 133-ї середньої школи в Харкові. Гаврилюка за ст. ст. 54–8, 54–10 ч. 1 та 54–11 КК УРСР звинуватили в тому, що він, виконуючи завдання розвідуправління штабу РСЧА, нібито зв’язався з іноземною розвідкою і був завербований для шпигунської діяльності на території СРСР. Якою саме іноземною розвідкою, не зазначалось. Йому також приписувалось, що, працюючи на відповідальній посаді в Наркоматі освіти й у ВУАМЛіні в Харкові, зв’язався з українськими контрреволюційними націоналістичними колами і в 1933 році був завербований до складу контрреволюційної націоналістичної організації УВО для боротьби з радянською владою в Україні [11, арк. 7].

Слідство тривало недовго. Його оформили відповідно до вимог наказу наркома внутрішніх справ СРСР Єжова та прокурора СРСР Вишинського № 00485 від 11 серпня 1937 р. Єжов і Вишинський, розглянувши матеріали, подані Управлінням НКВС по Харківській області, постановили Гаврилюка Володимира Васильовича розстріляти. Цей жорстокий акт сваволі і несправедливості був здійснений 29 листопада 1937 р. в спецкорпусі № 1 Харківської в’язниці комендантом Харківського обласного управління НКВС Зеленим, прокурором Дьоміним, начальником спецкорпусу № 1 Кашиним. Вони склали акт, в якому значиться (подаємо за оригіналом, зберігаючи його орфографію і пунктуацію): *“Сего числа о 22.50 на Основании приказания Зам. Нач. УНКВД по Харковской области Майора Госбезопасности т. Рейхмана от 29.XI.1937 года привели в исполнение приговор над осужденным к высшей мере наказания – р а с с т р е л у Гаврилюк Владимир Васильевич 1901 г. в чем и составили настоящий акт”.*

Нижче йшли підписи Зеленого, Дьоміна, Кашина [11, арк. 33].

Так надміру безжально, безпідставно і невиправдано оперативно було знищено людину високого інтелекту, честі і мужності, яка в юні роки повірила в широко пропаговані комуністичні ідеали, стала активним борцем за їх втілення в життя. І тільки тому, що В.В. Гаврилюк був українцем, що любив свою мову, свій народ, свою державу Україну, нещадно був знищений сталінсько-єжовською репресивною машиною.

Скажемо, що його дружину Євдокію Юріївну Басарабу теж безвинно осудили і кинули на 5 років у виправно-трудові табори, а дев’ятилітню доньку Мирославу відправили як сироту

в один із дитбудинків Краснодарського краю, де її виховували в ненависті до “ворогів народу” і “українських контрреволюціонерів”, забороняючи листування з матір’ю, не повідомляючи, куди подівся її любимий батько.

В.В. Гаврилюка добре знав Іуда Шайович Дудавський, 1899 р.н., безпартійний. Кербуд 255-го будинкоуправління м. Харкова, що жив по вулиці Сумській 69, кв. 51. 17 грудня 1956 року він розповів слідчому КДБ УРСР, що знав В. Гаврилюка з 1931 року як голову житлово-будівельного кооперативу, де Іуда працював кербудом. Він часто зустрічався з Гаврилюком, мав з ним добрі стосунки. Володимир Васильович, за свідченням Дудавського, був енергійним працівником, сумлінно ставився до роботи в кооперативі. Колектив працівників поважав його. Гаврилюк працював в інституті марксизму-ленінізму, викладачі якого входили до кооперативу. Іуда Шайович ніколи ні від кого не чув поганих відгуків про Гаврилюка. В ділових стосунках Гаврилюк був прямою, принциповою людиною, скромною в побуті. “У мене про Гаврилюка залишилося хороше враження”, – заявив він слідчому, який готував справу до реабілітації [11, арк. 47].

11 вересня 1957 року Військовий трибунал Ленінградського військового округу переглянув справу В.В. Гаврилюка і посмертно реабілітував його. Рішенням бюро Харківського обкому КП України від 24 вересня 1960 року В.В. Гаврилюка (посмертно) було відновлено в партії [11, арк. 109]. Таким чином держава і партія визнали свій злочин перед В.В. Гаврилюком і його родиною. Була виплачена і певна сума грошової компенсації. Але людина була безвинно знищена, і цього злочину не покрити ніякими компенсаціями.

Джерела та література

1. Іванушко Г.С., Курило В.М., Сирота Н.Й. та ін. Чернівецька область //Історія міст і сіл УРСР. У 26 т. – Київ: Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1969. – Чернівецька область. – 704 с.
2. Білецький Б.Ф., Браславський З.Б., Васюк Л.І. Нариси історії Чернівецької обласної партійної організації. – Ужгород: Карпати, 1980. – 296 с.
3. Синельников Г.В. З когорти мужніх //Радянська Буковина. – 1968. – 10 квітня.
4. Фостій І.П. Іван Стасюк – видатний організатор революційного руху на Буковині //Боротьба трудящих Північної Буковини і Бессарабії за своє соціальне і національне визволення. Матеріали міжвузівської наукової конференції, присвяченої 28-ій річниці возз’єднання Північної Буковини і колишніх Хотинського, Акерманського та Ізмаїльського повітів Бессарабії з Українською РСР. – Чернівці, 1970. – 198 с.; Володимир Гаврилюк. До 70-річчя від дня народження //Радянська Буковина. – 1971. – 9 квітня; Червоні сполохи. Вулиця твоєї юності //Молодий буковинець. – 1980. – 23 січня.
5. Архивная справка Института марксизма-ленинизма ЦК КПУ № 395 П/А. Декабрь, 1960. – 1 с.
6. ЦДАГОУ. – Ф. 6. – Оп. 1. – Спр. 171. – Арк. 26.
7. Газета “Боротьба”. – 1925. – 8 листопада.
8. ДАЧО. – Ф. 118. – Оп. 1. – Спр. 28.
9. Там само.
10. Там само.
11. ДА СБУ ХО, кримінально-слідча справа № 45193 на Гаврилюка В.В.
12. ЦДАГОУ. – Ф. 20. – Оп. 2. – Спр. 39. – Арк. 81, 90.
13. Гаврилюк В. Національне питання в Маркса і Енгельса. – Харків: ДВУ, 1930.
14. Гаврилюк В. Основоположники марксизму про національне питання. – Харків: ДВУ, 1933.

м. Чернівці
16 червня 2006 року

ЄВДОКІЯ ЮРІЇВНА БАСАРАБА
(1901–10.10.1986)

ПЕРЕД нами кримінально-слідча справа № П-53130 на Басарабу Євдокію Юріївну, від якої віє жахом, несправедливістю і державним злочином, котрому немає прощення. Справа зліплена на шпигунку, мало не диверсантку, хоча у слідчих таємно-політичного відділу УДБ Харківського обласного управління НКВС абсолютно ніяких доказів про це не було [1].

Євдокія Юріївна Басараба

На Буковині Євдокію Юріївну Басарабу у першій половині двадцятих років минулого століття її ровесники і товариші знали як політично активну і національно свідому семінаристку, учасницю комуністичного руху, яка діяла у підпіллі разом з В.В. Гаврилюком, О.І. Букшованим, І.Л. Клевчуком, І.Д. Стасюком та В.Т. Руснаком. У серпні 1926 року вона зникла з політичного горизонту краю. Її ім'я з'явилося на сторінках газет, у радіо-і телепередачах лише в сімдесятих роках, коли засоби масової інформації почали несміливо розповідати про учасників комуністичного руху, які діяли на Буковині в період румунської окупації – 1918–1940 рр. і, уникаючи арештів сигуранци, тікали в Радянський Союз, шукаючи там притулку і політичного захисту. Але в 30-х роках майже всі були безпідставно звинувачені в шпигунстві та контрреволюційній діяльності і кинуті у виправно-трудові табори НКВС СРСР, де більшість з них замордували або розстріляли. Євдокії Юріївні вдалося уціліти, повернутись на Буковину і деякий час пожити в Чернівцях. Про неї в цей період, зокрема, писали письменник Г.В. Синельников [2], публіцист П.М. Василиненко [3], автор цих рядків [4]. Її ім'я згадувалося в публікаціях окремих науковців. Але уся правда про неї не була сказана, оскільки в ті роки політична цензура не допускала до друку матеріалів, які в деталях розповідали про політичні репресії. Отже, ця публікація на сьогодні буде найбільш повною і об'єктивною.

Я дивлюсь на портрет цієї жінки-страдниці і думаю: Літа! Літа! Відгомоніли буйними грозами, відцвіли квітучими веснами, посріблили сивиною голову, глибокою задумою сповнили очі... Її звали Доцею, Докійкою, коли вона бігала вулицями Ленківців, що під Чернівцями, коли ходила припрутськими зарінками, коли вчилась у Чернівецькій жіночій семінарії, і навіть тоді, коли двадцятичотирилітньою дівчиною, одурена красивими фразами більшовицької пропаганди, стала активною учасницею комуністичного руху в рідному краї…

1925-й рік. Буковина стогнала під чоботом королівсько-румунських окупантів, які нищили все українське, намагаючись навіки утвердити в краї владу румунських королів з династії Гогенцоллернів, а народ перетворити в слухняних рабів буржуазної олігархії.

Центральний комітет Компартії Буковини, очолюваний студентом філософського факультету Чернівецького університету Володимиром Васильовичем Гаврилюком, гартував

комуністів, всіх трудящих краю на боротьбу за свої соціальні і національні права, за возз'єднання з Радянською Україною. Його вірним товаришем і бойовим помічником у цій складній і важливій справі була молода вчителька Євдокія Юріївна Басараба. За дорученням ЦК і особисто В.В. Гаврилюка юна підпільниця не раз виконувала відповідальні завдання по зв'язку і збору інформації, згуртуванню і зміцненню партійних сил. Серце раділо тоді, повнилось світлими надіями, що недалеко час визволення, що невдовзі Буковина стане радянською [4].

20 липня 1926 року Євдокія, повернувшись із чергової поїздки до Бухареста, йшла додому. На вулиці її зустрів Володимир. Він був схвильований, насторожений.

– Доцю, біда, – мовив тихо, завернувши в провулок. – В неділю сигуранца арештувала Іллю…

Євдокія знала, що в Нових Мамаївцях, у Іллі Клевчука зберігались архіви ЦК КП Буковини. Ця звістка приголомшила її.

– А що ж Ілля сказав сигуранці? – запитала.

– Що сказав – невідомо. Але документи можуть сказати багато. І в цьому наша небезпека.

Володимир повідомив, що відбулося засідання ЦК, на якому прийнято рішення, що він, Гаврилюк, а також представник ЦК КПЗУ Осип Букшований і Євдокія повинні залишити Буковину і перебратися в Радянський Союз.

Того ж дня, забравши з собою Букшованого, підпільники рушили в далеку дорогу.

– Спочатку вирішили навідатись у Ленківці, – розповідає Євдокія Юріївна. – Йшли понад Прутом. Добре, що була пора польових робіт і в селі ми нікого не зустріли. Зайшли до нашої хати, як нам здавалось, непоміченими. Коли стемніло, мама і сестра порадили нам не залишатися дома, а спуститися в надпрутські лози та йти в Хабалівку (так називається поле над Прутом) і там в кукурудзі на нашій нивці чекати або маму, або сестру…

Ситуація ускладнювалась тим, що ніхто з підпільників не мав грошей. А без них вирушати в таку небезпечну дорогу з переходом двох кордонів – просто було нерозумно. Отже, Докіїна сестра Домка мала поїхати до Чернівців, взяти там гроші, які повинен був приготувати тодішній член ЦК Василь Тодорович Руснак, і вернутися до втікачів.

Ніч і наступний день довелося пересидіти в кукурудзі. Увечері до них прийшла Докіїна мати, принесла харчі та гроші й розповіла, що вночі в хату вдерлися жандарми та сигуранщики, поперекидали усе, але нічого не знайшли, бо мати перед тим позбирала папери, книжки та фотокартки і спалила. А про дочку сказала, що та живе в Чернівцях і вже більше тижня не була вдома.

Попрощавшись із матір'ю, Докія, Букшований і Гаврилюк рушили на північ до Дністра. Вночі йшли, а день пересиджували в полях. Так минуло дві доби.

– На третю ніч, – веде далі оповідь Євдокія Юріївна, – ми побачили відблиски міського освітлення. То була Мельниця-Подільська. Осип і Володимир залишилися в полі, а я спустилась до села, що розкинулось в придністровському видолинку. Зайшла на крайнє подвір'я, побачила чоловіка. Привіталась з ним і ризикнула говорити прямо, що мені і двом хлопцям потрібно обов'язково перебратися за Дністер. Допоможіть.

В ті часи з Буковини багато молоді втікало до Радянського Союзу. Населення вороже ставилось до румунських окупантів.

Після недовгого роздумування чоловік згодився допомогти. Він відвів нас чи то до свого друга, чи то до родича, що жив над самим Дністром. Той спочатку відмовлявся, мотивуючи тим, що після дощів у Карпатах вода в Дністрі піднялась, посилилась течія. А в нього маленький човен – чобка, який не здолає плину ріки. Та ми сказали, що обійдемось без човна, бо вміємо плавати. І він згодився переправити нас на той берег, але тільки після зміни караулу [4].

Ніч була малохмарна, темна, тиха. Де-не-де визирали зорі. Дністер сердито шумів, дихав прохолодою. Троє втікачів роздяглись на подвір'ї господаря. Мужчини попливли першими. Докія за ними. Занурившись у холодну воду відчула, як почало судомити їй руки та ноги. Вода швидко несла за течією. Зрозумівши, що в такому стані вона річку не подолає, Докія з трудом вибралась на берег і, тремтячи від холоду, побігла до знайомої хати. На порозі Докію зустріла господиня, швиденько завела в літню кухоньку, дала свою сорочку та інший одяг, поклала на теплий припічок і вкрила кожухом. Це було в селі Самушин.

Два дні відходила Докія після тієї нічної купелі. Застудилась трохи. Та все ж на третій день рушила в Чернівці. До Юрківців йшла пішки, а там сіла на поїзд та доїхала до Мамаївців, де на батьковій дачі жила її подруга, дочка професора Єремієва Геня. Розповіла їй свою біду. Геня чимало доброго робила для підпільників. І цього разу охоче прийшла на допомогу Докії. Вона поїхала в Чернівці, купила подрузі одяг, взуття, роздобула грошей на дорогу. Все це Докія запакувала в торбину і знову поїздом вирушила до Юрківців, а звідти пішки до Самушина, вже до знайомих людей. Там зраділи гості. І господар вночі човном переправив її на лівий берег Дністра.

Цього разу Докії Юріївні щастило. Успішно подолавши румунсько-польський кордон, вона невдовзі перейшла польсько-радянський і ступила на омріяну радянську землю. Там з'явилась на прикордонну заставу, розповіла хто вона і куди йде. Через кілька днів у Москві вона зустрілась з Володимиром Гаврилюком, який прибув туди після кількатижневого перебування в Борщівській в'язниці, куди потрапив після арешту польськими прикордонниками.

Згодом двоє політемігрантів переїхали до Харкова, тодішньої столиці Радянської України. Тут працювали, училися, одружилися, мріяли про той радісний день, коли назавжди буде визволена з-під чобота чужинців і возз'єднана з Матір'ю-Україною рідна Буковина.

У 1927 р. Гаврилюк В.В. вступив до аспірантури щойно організованого Інституту марксизму-ленінізму на кафедру національного питання, яку закінчив у 1930 р. Його направили викладачем діалектичного матеріалізму і національного питання в Комуністичний університет ім. Артема, а в 1933-му призначили завідувачем кафедри діалектичного матеріалізму Всеукраїнського інституту комуністичної освіти (ВУІКО) [5].

Євдокія Юріївна після народження 9 квітня 1928 року дочки певний період ніде не працювала, доглядала Мирославу, а потім вступила на вечірнє відділення Харківського інституту комунального господарства, який закінчила у 1935 році. Навчалася увечері, а вдень працювала на різних роботах. Та невдовзі радість змінилась на тривогу, а потім перейшла в страх, котрий висів над кожним буковинським чи західноукраїнським емігрантом.

1 січня 1933 р. таємно-політичний відділ ДПУ УРСР заарештував Яворського Олексія Климентійовича нібито за приналежність до УВО. 23 вересня 1933 р. Судова трійка при колегії ДПУ УРСР засудила його до 10 років виправно-трудових таборів. Це позначилося на долі В.В. Гаврилюка, який вступив до КП(б)У за рекомендацією Олексія Климентійовича, а відтак і на долі його дружини Є.Ю. Басараби.

Євдокію Юріївну автоматично записали до списку шпигунів та диверсантів. Помічник начальника 4-го відділення 3-го відділу Управління державної безпеки Харківського обласного управління НКВС УРСР молодший лейтенант держбезпеки Рєзніков, начальник 3-го відділу УДБ старший лейтенант держбезпеки Фішер, заступник начальника ХОУ НКВС капітан держбезпеки Рейхман і військовий прокурор Харківського військового округу військовий юрист 1-го рангу Нельюк підписали постанову на арешт Є.Ю. Басараби за ст. 54–6 КК УРСР як такої, що підозрюється у шпигунській діяльності на користь Румунії. А 28 вересня 1937 року співробітник 2-го відділу ХОУ НКВС Крупчан одержав ордер № 29/6 на обшук і арешт

абсолютно безвинної жінки, яка жила тоді в Харкові, по Барачному провулку, 8 кв. 116, була безробітною і безпартійною [1, арк. 1–3].

2 жовтня 1937 р. уповноважений 3-го відділу УДБ ХОУ НКВС УРСР Коган влаштував арештованій допит. Подаємо за оригіналом:

"Вопрос: Следствию известно, что вы являетесь агентом румынской разведки, по заданию которой проводили шпионскую работу на территории СССР. Предлагаю дать показания по существу.

Ответ: Агентом румынской разведки я никогда не была, никакого задания не имела и никакой шпионской деятельностью не занималась.

Вопрос: Когда и каким способом вы прибыли в СССР?

Ответ: В СССР прибыла нелегально в августе 1926 года, перейдя государственную границу в районе Залесья и Гукова.

Вопрос: Что вас побудило бежать на советскую сторону?

Ответ: Меня побудила бежать на советскую сторону боязнь быть арестованной сигуранцой. Так-как в то время произошел провал буковинской подпольной коммунистической организации, в которой я состояла, будучи связанной тогда подпольной работой с секретарем Буковинской подпольной организации Гаврилюком (теперь он мой муж) и членом организации Букшованым, которого я знала как Чеснокова…" [1, арк. 11–14].

Далі йшли питання і відповіді про родичів, знайомих на Буковині і в Харкові, хто чим займався, а також що робила сама Євдокія в Харкові. Вона відповіла, що до 1929 року була домогосподаркою, а з 1929-го по 1935 рр. викладала німецьку мову в Інституті червоної професури. Одночасно з 1931-го по 1935 рр. навчалась в Інституті комунального господарства.

17 листопада 1937 року Коган оголосив арештованій про закінчення слідства. Не добившись від Євдокії Юріївни зізнань у проведенні шпигунської і контрреволюційної роботи на території СРСР, яку вона категорично заперечувала, Коган все ж написав у постанові, що *"Є.Ю. Басараба прибула нелегально з Румунії в СРСР із завданнями розвідувального характеру і проводила шпигунську роботу на території СРСР"*, а тому її слід притягти до кримінальної відповідальності за ст. ст. 54–6 і 80 КК УРСР [1, арк. 23].

29 грудня 1937 року оперуповноважений 3-го відділу УДБ НКВС УРСР молодший лейтенант держбезпеки Дудерзе у постанові про звинувачення написав таке:

"Учитывая, что показания Басарабы доверия не заслуживают и [она] является подозрительной по шпионажу, а посему, руководствуясь приказом НКВД СССР № 00485 – постановил:

следдело Харьковского облуправления НКВД №53130 по обвинению Басарабы Евдокии Юрьевны в преступлении, предусмотренном ст. 54–6 КК УССР, – направить на рассмотрение Особого совещания НКВД СССР.

Справка: Арестованная Басараба содержится под стражей в Харьковской тюрьме.

Вещдоков по делу нет" [1, арк. 27, 28].

З цією постановою погодився помічник начальника відділення 3-го відділу УДБ старший лейтенант держбезпеки Вебрас. Постанову затвердив помічник начальника відділення 3-го відділу УДБ НКВС УРСР капітан держбезпеки Сапір.

16 травня 1938 р. Особлива нарада, підозрюючи Євдокію Юріївну Басарабу в шпигунстві, постановила ув'язнити її у виправно-трудовий табір терміном на 5 років, рахуючи строк з 27 вересня 1937 р. Безвинну жінку відправили в Ухтинський табір Комі АРСР Російської Федерації, куди вона прибула 25 травня 1938 року і числилась там під № 465300 [1, арк. 29]. Тут, працюючи на лісоповалі, страждала від голоду і холоду, а ще й від того, що нічого не знала про свого чоловіка та дев'ятилітню дочку.

"Ворогів народу" привезли майже на голе місце, де стояли два бараки: один для начальства і другий для в'язнів. Більшість з них жила в сирих і холодних землянках, де волосся примерзало до подушок. Сюди ж до політичних привезли і кримінальних злочинців, які жорстоко знущалися над ними, особливо над жінками "ворогів народу". Наступала зима. Пішли сніги й морози. Одяг у в'язнів був нікудишній. Харчі жахливі. Євдокія Юріївна захворіла на лісоповалі туберкульозом. Її ледве врятували табірні лікарі Солодовников та Закір Мухамеджіянович Закіров, які вмовили начальника табору залишити Басарабу в санчастині, оскільки вона була грамотною і могла їм допомагати в лікуванні хворих. Це врятувало жінку від смерті. Вона закінчила тримісячні медичні курси і працювала медсестрою до кінця строку.

15 квітня 1939 року, працюючи в лазареті Герд-Йоль, Євдокія Юріївна одержала листа від Мирослави з дитбудинку, що знаходився в Краснодарському краї. Сльози радості і смутку буквально душили матір. У відповіді, яку вона відразу ж написала, відчувається ця велика збентеженість. Подаємо за оригіналом:

Мирослава Володимирівна Леонова – донька В.В. Гаврилюка та Є.Ю. Басараби.

"Моя родная, дорогая дочурка! Моя маленькая, милая девочка!

Сегодня у меня большой праздник, ибо я получила извещение о том, где ты находишься – девочка моя родная!

Еще несколько дней тому назад – 9-го апреля, в день твоего рождения, я горько, горько плакала, потому что я не знала, где ты находишься. Но теперь мне будет легче. Я знаю, где ты, я знаю, что ты мне ответишь, расскажешь, как тебе живется, что ты делаешь… А я теперь буду часто, часто писать…

Моя Славочка дорогая – дитя мое родное! 11 лет тому назад твоя мать была очень, очень счастливая, ибо у нас родилась маленькая, черноглазая девочка, которую назвали Славочкой. Я, твоя мать, и твой отец очень радовались, ибо ты, дитя родное, была их счастьем и радостью. Ты росла и мама и папа учили тебя быть серьезной, умной, учили тебя любить жизнь, любить родину, веровать добру.

И ты, моя девочка родная – росла умницей, маленькой пламенной патриоткой и любила своих маму и папу.

Но настало время, когда мать от тебя ушла и ты осталась одна. Ужас в твоих глазенках сказал мне, что ты не понимаешь, почему ты остаешься без мамы. Ты не понимала, что твоя мать очень несчастная и, что ей ужасно тяжело было расставаться со своей родной девчуркой. – Ты меня тогда спросила: „Увижу ли я тебя еще мамуся родная?" – и этот твой вопрос остался тогда без ответа также, как и у меня. До сегодняшнего дня я ничего о тебе не знала. Я не только не знала увижу ли тебя, буду ли я гладить еще твою головку, услышу ли я еще такие бесконечно дорогие слова как „моя мамуся родная".

Учись хорошо, будь жизнерадостной! Пиши маме как тебе живется, как ты учишься, чем ты еще занимаешься? Учишься ли ты музыке? Ты так хотела учиться играть на рояле или на скрипке. Учишься ли ты танцевать? Пиши мне обо всем, что ты делаешь и что ты

хотела бы иметь от меня. Я тебе пошлю посылочку.

Ну – пока кончаю писать. Желаю тебе быть здоровой, крепкой, жизнерадостной. Желаю тебе быть умной, хорошей, доброй и счастливой.

Целую твою головку.
Твоя горячо любящая тебя мать.
Пиши мне по адресу:
Коми АССР – Севжелдорлаг НКВД
п/о Княж-Погост, л/п № 29
лазарет Герд-Йоль
Басарабе Евдокии Юрьевне" [7].

Листування з дочкою тривало 8 років. Мирослава у 1943-му пішла працювати в Сочинський радгосп, одночасно навчаючись у 7-му класі. В 1944-му вступила до Вознесенського технікуму молочної промисловості Краснодарського краю, який закінчила в 1947-му. Цього ж року одружилася зі своїм однокурсником Леоновим М.І. і вдвох поїхали працювати на маслозавод в станицю Васюринську цього ж краю.

Євдокія Юріївна відбувала свій строк не 5 років, а цілих 9. Звільнившись у 1946-му з таборів, без дозволу НКВС напівтаємно побувала в Харкові. Шукала друзів і знайомих, але нікого не знайшла. Репресії і війна розвіяли всіх майже безслідно. Зупинилась у доктора Солодовникова, з яким сиділа у таборах. Навідала довоєнну квартиру, не оголошуючи, що вона її колишня господиня. Своїх речей там не побачила. Нові квартиронаймачі навіть гадки не мали, що той дім кооперативний, що кожна квартира по праву належала тому, хто в неї у важкі тридцяті роки вклав свої гроші. Але про це тоді навіть страшно було говорити, не те що вимагати справедливості.

Розуміючи, що в Харкові житла їй ніхто не дасть, Євдокія Юріївна поїхала на Буковину до своєї матері і брата Миколи. Матеріальне становище було поганим. Не кращим воно було і в Мирославі. Допомогти одна одній не могли. У 1951 році Мирослава приїхала у Чернівці до матері. Влаштувалась у Маслопромтресті спочатку аналізатором на міському молокозаводі, потім завідуючою лабораторією, майстром маслоцеху і, нарешті, техкерівником. "Моє сумлінне ставлення до роботи помітили, і я дуже швидко росла по службі, – згадує Мирослава у своїх спогадах. – Із міськмолокозаводу мене забрали в обласну лабораторію на посаду інженера технохімконтролю. Я побувала на багатьох заводах області. Але хворів мій син, і я не могла весь час бути у відрядженнях. Мене перевели експертом на базу "Маслопром". Область відвантажувала продукцію в Ленінград та інші міста країни. Було багато рекламацій. Мене кинули сюди для наведення порядку. Але мій чоловік закінчував Ленінградський університет і наполягав, щоб я переїхала до його матері на Кубань. Звільнялась я з боєм, не відпускали" [8].

Євдокія Юріївна, таким чином, залишилась сама. Дізнавшись про це, Микола Васильович Гаврилюк, який після Карлагу жив у Караганді, запропонував їй приїхати до нього, щоб доживати вік разом. Є.Ю. Басараба здала квартиру міськвиконкому і поїхала в Казахстан. Невдовзі туди прибула з Кубані і Мирослава з сином, оскільки життя з чоловіком з різних причин не склалося.

Відшукавши доньку, Євдокія Юріївна в 50-х роках, почала розшукувати чоловіка.

"На мої запити ніхто не відповідав, – писала вона авторові цих рядків 20 листопада 1970 р. – *Тільки після XX з'їзду КПРС органи держбезпеки повідомили мені, що Гаврилюк В.В. помер у таборах у 1945 р. від виразки дванадцятипалої кишки"* [6].

Це, звичайно, була велика брехня. Очевидно самим працівникам цієї служби було страшно писати вимученій таборами жінці жахливу правду про те, що ні в яких таборах її чоловік не

був, що його розстріляли харківські душогуби ще в далекому 1937 р. Брехали, бо правда кидала криваву тінь на їхній нечистий мундир.

“У квітні 1957 р. Військовий трибунал Київського округу переглянув мою справу, – продовжувала спогад Є.Ю. Басараба, *– і реабілітував мене “за відсутністю у моїх діях складу злочину”. У серпні цього ж року Військовий трибунал Ленінградського військового округу переглянув “справу” Гаврилюка В.В. і посмертно реабілітував його теж “за відсутністю складу злочину”* [6].

Після реабілітації Євдокія Юріївна за все втрачене майно одержала 7536 карбованців компенсації, а також свою і чоловікову двохмісячну зарплату. Це ще 2000 карбованців. Ось і все. Це за розстріляного чоловіка, за втрачену квартиру і майно, за 9 років таборів, і за 9 років Мирославиного сирітства. Дуже дешево влада оцінила життя та муки людей і свої злочини.

Євдокія Юріївна доживала свій вік у Караганді, де й померла 10 жовтня 1986 року. Там же ще в 1967 році помер і Микола Васильович Гаврилюк, який з юних літ боровся за щастя робочого люду, а в результаті мусив 5 років відбувати за колючим дротом Карагандинського табору НКВС. Трагічні долі людей наштовхують на думку: а чи все ми зробили й робимо, щоб цей жах ніколи не повторився. В душі автора відносно цього є великі сумніви.

Джерела та література

1. ДА СБУ ХО, кримінально-слідча справа № П-53130 на Басарабу Є.Ю.
2. Синельников Г.В. З когорти мужніх //Радянська Буковина. – 1968. – 10 квітня.
3. Василиненко П. Нема безіменних героїв. – Ужгород: Карпати, 1967. – 128 с.
4. Фостій І. З доріг життя //Радянська Буковина. – 1971. – 7 березня.
5. Фостій І. Володимир Гаврилюк. До 70-річчя від дня народження //Радянська Буковина. – 1971. – 9 квітня.
6. Листи Басараби Є.Ю. //Особистий архів автора.
7. Лист Басараби Є.Ю. до доньки Мирослави від 15.04.1939 р. //Особистий архів автора.
8. Леонова М.В. Мої дитячі спогади і розповіді матері //Особистий архів автора. – 19 арк.

м. Чернівці
20 червня 2006 року

МИКОЛА ВАСИЛЬОВИЧ ГАВРИЛЮК
(1.05.1895–25.05.1967)

Микола Васильович Гаврилюк

У 30-х роках минулого століття НКВС ловило буковинців по всьому Радянському Союзу, де тільки могло, і кидало у виправно-трудові табори. Не уник цієї долі і Микола Васильович Гаврилюк, старший брат Володимира, який народився 1 травня 1895 року на Буковині в селі Хрещатик, нині Заставнівського району. Родина у Василя Гаврилюка була велика. Дружина народила йому 14 дітей, більшість яких повмирала, бо в батьків не було засобів для їх утримання і виховання. Батьківське господарство складалося зі звичайної сільської хати, одного гектара землі і невеликої корчми, де селяни знаходили можливість випити келих пива чи вина й обговорити життєві проблеми [1].

Батько й мати були неписьменними, але бачили, що без науки дітям із сільських злигоднів не вибратись. Отож у 1906 році Миколу як здібного учня сільської школи за порадою вчителя влаштували у 2-у державну цісарсько-королівську гімназію в Чернівцях. Він добре вчився, за що мав безплатну бурсу (гуртожиток). У 1914 році з відзнакою закінчує гімназію і починає учителювати в старших класах. Заробляв кошти на одяг та взуття також на цукрозаводі і на збиранні цукрових буряків у поміщика.

1 серпня 1914 року спалахнула Перша світова війна. Миколу призивають в австрійську армію і направляють у Відень на шестимісячні фельдшерські курси, після яких він як військовий фельдшер у 1915 році їде спочатку на румунський фронт, а в 1916-му – на італійський.

У жовтні 1918 року війна закінчилася, Австро-Угорська монархія розпалась. Микола Гаврилюк повертається в Чернівці, вступає в українську соціал-демократичну організацію, яка з великими симпатіями ставилася до революційних подій, що відбувалися в Україні.

Коли в Галичині розгорнулася боротьба з поляками, Микола Гаврилюк організовує санітарний загін і лікує хворих та поранених. Буковину тим часом окупували румунські війська. Микола Васильович у цей час зв’язується зі своїм односельчанином Василем Морозом, котрий жив у Берліні, працював у місії з репатріації російських полонених, серед яких було багато українців.

У січні 1921 року Гаврилюк М.В. їде в Берлін. З допомогою Василя Мороза його приймають в Комуністичну партію Німеччини. Він починає працювати серед українських емігрантів і військовополонених, які затрималися в Німеччині. Тут же вступає до Берлінського медінституту і навчається в ньому до 1924 року, але лекції відвідував рідко, заліків не здавав, бо був дуже завантажений роботою, за яку одержував гроші.

В кінці квітня 1924 року берлінська поліція заарештувала Гаврилюка, і хоча ніяких доказів його протиправної діяльності не знайшла, окрім партійного квитка, все ж запропонувала йому покинути Німеччину як персоні нон-грата.

Микола Васильович одержав у повпредстві УРСР у Берліні радянське громадянство, паспорт і виїхав до Москви. В травні 1924-го уже ходив вулицями радянської столиці. Тут він вступає до Другого Московського мединституту. Його переводять з Компартії Німеччини у ВКП(б). Закінчивши три курси мединституту у 1927-му, за сімейними обставинами залишає його і поступає на роботу в Міжнародний аграрний інститут на посаду секретаря правління. Працюючи тут, Микола Васильович протягом року не відвідував партійних зборів, не сплачував внесків, за що його в 1933-му виключили з партії, як такого, що відірвався від парторганізації, і звільнили з роботи в інституті. Він влаштувався лінотипістом у 7-у міську друкарню "Іскра революції". Дружина Броня, час одруження з якою нам встановити не вдалося, покинула його і виїхала до Харкова, де знайшла собі другого чоловіка і жила, як кажуть знавці, у шикарній квартирі.

1 грудня 1934 р. в Ленінграді сталося вбивство С.М. Кірова, за яким прокотилася хвиля арештів, котра зачепила й М.В. Гаврилюка. Він був на початку 1935 року арештований, а 31 липня Особлива нарада при НКВС СРСР нібито за ведення контрреволюційної агітації засудила його до 5 років виправно-трудових таборів [2]. Гаврилюка направили в Карагандинський табір НКВС, де він один рік завідував амбулаторією, а потім був начальником санітарної частини в організаційному табірному відділенні. Звільнився з таборів у 1940 році, але без права виїзду за межі Караганди. Завідував медпунктом шахти № 1, а з 1948-го за сумісництвом ще й кабінетом пунктів охорони здоров'я.

У 1940–1941 роках закінчив курси підвищення кваліфікації фельдшерів з відзнакою. Перебуваючи в таборі, одружився з медсестрою, яка працювала там же. Вийшовши на волю, удвох працювали за фахом і прожили разом до 1954 року. Дітей не було. Микола Васильович відпустив дружину на курорт, де вона познайомилася з іншим, очевидно, кращим мужчиною і додому не повернулась.

"Микола Васильович, – як пише його племінниця Мирослава, – *був людиною твердого характеру, жорсткою, прямолінійною, не любив брехливих і криводухих, мав складний характер, тому не зміг ужитися ні з першою дружиною, ні з другою. Відомо, що риба шукає, де глибше, а людина – де ліпше. Він був прямою протилежністю мого батька. Це не раз відмічала мама та й він сам не заперечував цього. Про себе розповідати не любив. Від прямих запитань і відповідей ухилявся. Казав, що працював у повпредстві України в Німеччині у 1920–1922 роках, і це стало причиною його арешту, а мій батько до цього не мав ніякого відношення. Але при всій складності свого характеру завжди і всюди залишався українцем. Мову пам'ятав не дуже добре, розуміти все розумів, а говорити за роки роботи в Москві, а потім у Гулазі – розучився, як і я"* [3].

Живучи одинаком у Караганді, Микола Васильович довго не давав знати про себе ні рідним, ні знайомим. Казав, що не хоче повертатися до минулого. Та все ж у 1955-му, коли вже не було ні Сталіна, ні Берії, він розшукав свого двоюрідного брата Михайла Дмитровича Гаврилюка, котрий жив у Чернівцях, рахувався "старим більшовиком" і працював заступником редактора обласної газети "Радянська Буковина". Через нього дізнався про дружину брата Володимира Євдокію Юріївну, яка в той час жила сама в Чернівцях по вулиці Коростишівській, 10, і згодом запропонував їй переїхати до нього в Караганду, щоб доживати вік разом. Вона погодилась. А невдовзі до них прибула і Мирослава з сином, про що ми вже писали.

Микола Васильович був дуже радий приїздові племінниці і внука, тішився ними. Мирославу називав не інакше як дочкою. Допоміг влаштуватися на роботу, де їй пригодився досвід роботи в Чернівецькому маслопромтресті. Молоду жінку призначили головним товарознавцем-технологом холодильника місткістю 18 тисяч тонн вантажу. Тут вона пропрацювала 24 роки – до виходу на пенсію.

Микола Васильович, за словами людей, які його знали, був лікарем від Бога, хоча мав лише середню фельдшерську освіту. Він працював у Караганді заступником головного лікаря міської лікарні № 4, а одночасно завідував медпунктом шахти Вертикальна. Його шанували і колеги, і пацієнти. Працював до останніх днів. Помер 25 травня 1967 року, у віці 72 літ, від лімфогранулометозу, яким хворів лише три місяці.

Джерела та література

1. Автобіографія Гаврилюка М.В. //АЧОВПВАКПУ. Справа Гаврилюка М.В.
2. Справка Московского городского суда № 5ПС–182/64 от 30 июня 1964 г. //Там же.
3. Леонова М.В. Мої дитячі спогади і розповіді матері //Особистий архів автора. – 19 арк.

м. Чернівці
22 червня 2006 року

СЕМЕН ГЕОРГІЙОВИЧ ГАЛИЦЬКИЙ (АЛЬФРЕД ВЕДДІНГ)

(3.02.1891–28.11.1954)

У ПЛЕЯДІ визначних діячів підпільного комуністичного руху на Буковині в роки поневолення її румунськими боярами – 1918-1940 рр. – чільне місце займає секретар Буковинського крайового комітету Комуністичної партії Румунії Семен Георгійович Галицький, який понад п'ять років в умовах небаченого сигуранцівсько-жандармського терору, в умовах суворої конспірації очолював крайову партійну організацію.

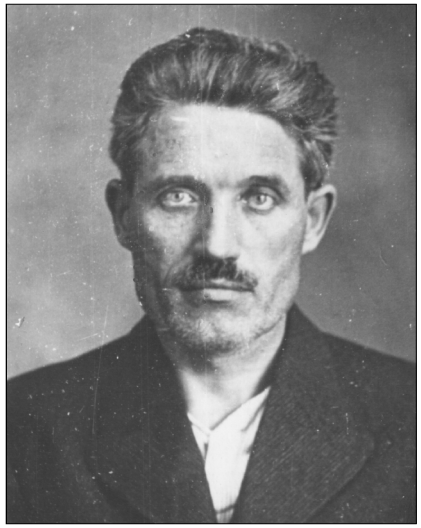

Семен Георгійович Галицький

Комуністичний рух під його керівництвом досяг тут найвищого свого розвитку. Небувало зріс авторитет комуністичної організації, посилився її вплив у масах, в робітничих і культурно-просвітніх товариствах. Про політичну діяльність С.Г. Галицького писалося чимало в радянський період, але в значній мірі однобоко і неповно, бо не дозволяла цензура. Сьогодні є можливість і потреба сказати про нього всю правду.

Народився С.Г. Галицький 3 лютого (за старим стилем), а 16 лютого (за новим) 1891 року [1] у селі Нова Жучка під Чернівцями в сім'ї сільського шевця. Крім Семена, який був старший, у сім'ї росло ще шестеро дітей – три хлопці і три дівчини. Лише щоденною тяжкою працею батькові вдавалося утримувати численну родину. Незважаючи на постійні нестатки, він зумів дати синові середню освіту.

Після закінчення в 1902 році сільської початкової школи, Семен того ж року вступає до 2-ї державної цісарсько-королівської гімназії в Чернівцях, котру закінчує 1911 року.

Навчаючись у гімназії, С. Галицький захоплюється творами Драгоманова і Франка, Шевченка і Чернишевського, Маркса і Гегеля, проникається революційними ідеями і згодом вступає в Буковинську радикальну партію, яка виникла 1906 року й складалася переважно з учителів та молодих інтелігентів, що вийшли з села. Радикали стояли в опозиції до Української національно-демократичної партії. В своїй програмі вони писали, що партія "стоїть на основі соціалізму і бореться за усунення всякого визиску праці, за забезпечення масам українського народу вільно розпоряджатися землею і всіма засобами продукції" [2].

Борючись за "утворення можливостей свобідного розвою всіх культурних сил українського народу і кожної його одиниці" [2], партія радикалів виступала за такі реформи і установи, які обмежували б визиск праці робітників, усували всілякі привілеї класів, що визискують працю, давали б можливість селянам володіти землею і продуктами праці. Радикали виступали за спілкову організацію праці, за збільшення впливу трудящих мас на державне управління, за усунення всіляких обмежень суспільної рівності і вільного культурного розвитку.

Партія добивалась вільного самоуправління для українського та всіх інших політично поневолених народів, усунення мілітаризму і об'єднання всіх народів для спільної праці.

В справах політичних радикали виступали за федеративний зв'язок народів, що населяли Австро-Угорщину, за утворення окремої української політичної території з українських частин Галичини та Буковини, за безпосереднє загальне, таємне і рівне право голосування без різниці статі, за ліквідацію виборчих курій, за свободу особи, зборів, слова, товариств, науки і друку.

Хоч програма радикалів не була до кінця революційною і послідовною, все ж вона відбивала найбільш прогресивні ідеї того часу. Не виступаючи відкрито за відрив Буковини і Галичини від Австрії, радикали досить широко, особливо серед молодого поповнення, культивували ідеї визволення українського і всіх інших народів з-під гніту Габсбурзької монархії. Саме це і привабило С. Галицького і багатьох його ровесників до радикальної партії.

Початок імперіалістичної війни застає С. Галицького в австрійській армії. Він був обер-лейтенантом в артилерійських частинах. Деякий час навіть служив ад'ютантом у Вільгельма Габсбурга. Після розпаду Австро-Угорської монархії він у чині поручика в жовтні 1918 року вступає до Української галицької армії, яка в той час вела бої проти польських військ, а потім і проти Червоної армії. Звичайно, збройна боротьба проти своїх братів українців і росіян, що служили в Червоній армії, не дуже імпонувала галичанам і буковинцям, що входили до куренів і бригад УГА. На початку 1920 року окремі її бригади перейшли на бік Червоної армії. Серед них був і командир батареї гаубиць 1-ї бригади УГА С. Галицький.

Після короткого перебування в Одесі, де вояки і старшини УГА проходили фільтрацію, в квітні-травні 1920 року С.Г. Галицького відкликають до Харкова в розпорядження Галицького організаційного комітету, очолюваного в той час Феліксом Коном. Тут він вступає в групу співчуваючих КП(б)У і згодом його направляють в Галичину співробітником Галицького революційного комітету під керівництвом В.П. Затонського.

Тут С.Г. Галицький працює з метою встановлення і зміцнення радянської влади в містах і селах Західної України. Але 10 вересня 1920 року постановою ЦК КПГ Компартія Галичини була тимчасово розпущена. Галицький вибув з партії. В цей час польські війська перейшли в наступ. Семен Георгійович перебирається на Буковину, що була окупована військами королівської Румунії. Побувши деякий час дома, біля батьків, він восени 1920 року їде до Чехословаччини і вступає на юридичний факультет Українського вільного університету.

Зазначимо, що 1918–1920 роки були для С. Галицького часом великих роздумів, шукань, ломки переконань. Він, мабуть, не міг тоді глибоко розібратися в тому, на чиєму боці правда історії, і тому рішив виждати час, щоб правильно оцінити обстановку і остаточно вибрати шлях у житті.

В 1921–1925 роках Прага, як і столиці багатьох інших країн Західної Європи, була переповнена емігрантами найрізноманітніших соціальних груп і політичних напрямків, в тім числі і значною частиною українців – вихідців з Галичини й Буковини. Тут же перебувала значна частина студентів-буковинців, які у зв'язку з румунізацією Чернівецького університету, виїхали на навчання до Праги. Вони групувались навколо тих чи інших політичних та культурно-просвітніх товариств. Зокрема, С. Галицький з 8 грудня 1920 року був членом української академічної (тобто університетської) групи.

В 1921 році радянська країна переживала небачений голод. Понад 23 млн. громадян Поволжя, Криму, степових губерній України лишилися без хліба. Іноземні держави, знаючи про це, намагалися допомогти голодуючим. Семен Галицький теж не стояв осторонь цієї справи. Він входить до складу виконавчого органу Українського комітету зі збору коштів і пожертвувань для голодуючих у Радянській Україні. Цей комітет був заснований 27 серпня 1922 року з ініціативи українських студентів у Празі.

Як свідчить звіт про діяльність каси Українського комітету в Чехословаччині, який підписав поряд з іншими членами виконавчого органу і Семен Галицький, на 10 серпня 1922 року заходами комітету було зібрано 68821 чеську крону і 45 доларів. З цих грошей 45 доларів було витрачено на харчові продукти, надіслані Академії наук України, а решта коштів була витрачена на закупівлю харчових продуктів та ліків, котрі потім були надіслані голодуючим Запорізької губернії, а також дітям-сиротам галичанських біженців та деяким українським культурним діячам [3].

У 1922–1923 роках С.Г. Галицький був головою української студентської організації "Централя допомоги українському студентству" в Празі. В 1924-му він 4 місяці служить у видавництві при Українському вільному університеті.

Роки перебування в столиці Чехословаччини були роками дальшого формування світогляду Галицького. Він близько знайомиться з видатним діячем КПЗУ Федором Беєм-Орловським, який також входив до української академічної громади, був членом комуністичного гуртка, і в кінці 1925 року вступає в члени празької групи КПЗУ.

В березні 1925 року у Відні "гурток буковинських емігрантів та дехто зі студіюючої за кордоном молоді рішили заснувати … організаційний комітет" [4, арк. 18]. До нього ввійшли С.Ю. Гуцуляк, Д.Д. Хемічук, Г.Ф. Піддубний-Толмачов та ряд інших. Майже одночасно виникає буковинський комітет і в Празі, куди входили студенти-буковинці, що навчалися в чехословацькій столиці.

На Буковині і за кордоном вживаються заходи для відродження комуністичної роботи в краї, яка після арешту у 1922 р. С.І. Канюка та інших членів ЦК КПБ майже зовсім занепала.

За допомогою віденської групи Компартія Буковини налагоджує зв'язки з ЦК КПЗУ. Але в самому краї не було достатньо практично і теоретично підготовлених керівників, які б могли повести організаційну і виховну роботу належним чином. ЦК КПЗУ через Закордонне бюро допомоги намагався подати буковинцям не лише моральну та матеріальну допомогу, але й практичну.

Весною 1926 року Ф. Бей-Орловський зв'язує С. Галицького з представництвом Компартії Румунії у Відні. Тут Галицький оформляє своє членство в КПР, одержує гроші та паспорт і за дорученням балканської федерації Комінтерну в кінці квітня 1926-го виїздить для партійної роботи на Буковину [5].

Компартія Буковини в цей час переживала період відродження і активізації партійних сил. Комуністи заволоділи ключовими позиціями в Українській соціал-демократичній партії: секретарем був обраний Василь Руснак, редактором газети "Боротьба" став Іван Стасюк. В руках комуністів був також провід робітничих товариств "Воля" та "Праця". Комуністичні організації діяли в багатьох містах і селах Буковини. В своєму листі від 20 травня 1925 року до ЦК КПЗУ С. Никодим (С. Гуцуляк) і Г. Григорович (Г. Піддубний) писали: "… є організації в Чернівцях, Заставні, Дорошівцях, Мамаївцях, Станівцях, Вашківцях, Вижниці, Качиці, де є декілька сот українських робітників на солінарні (працюють вкупі з румунами), Рогізній, Середі, Якобенах. Що торкається кількості, то так як формального оформлення ще не було, то по наших підсумках, доволі точних, у нас мається близько 300–500 тісно зв'язаних членів по гуртках, кількість яких хитається коло 25. Та стільки, мабуть, набереться слабше зв'язаних і незалежних комуністів. Це все майже виключно українці. Є також румунські групи на півдні, але дуже слабі" [6, арк. 6].

Навесні 1926 р. активізація Компартії Буковини значно посилилась. Цьому сприяло обговорення питання про Компартію Буковини на комісії Комінтерну в лютому 1926 року, а також посилення уваги до КПБ з боку ЦК КП(б)У та ЦК КПЗУ.

Взимку і весною 1926 р. для партійної роботи на Буковину прибули також О.І. Букшований як представник ЦК КПЗУ та Д.Д. Хемічук, М.Д. Панчик як члени віденського комітету

Компартії Буковини. Це був час, коли постало питання про виконання рішень V Конгресу Комінтерну, який, узагальнивши досвід класових боїв, визначив як першорядне завдання – більшовизацію компартій, перетворення їх у сильні масові партії.

Рішення V Конгресу Комінтерну мали велике значення для розвитку революційної боротьби на Буковині, в Закарпатті й Галичині. В них, зокрема, підкреслювалось, що ця робота може бути успішною за умови поєднання її з боротьбою робітників і селян Румунії, Чехословаччини і Польщі за повалення влади капіталу. Конгрес визнав за необхідне встановити централізоване керівництво з боку комуністичних партій Румунії, Чехословаччини і Польщі комуністичними організаціями Буковини, Закарпаття і Галичини, зберігаючи контакт з Комуністичною партією України. Конгрес визнав також необхідним проголосити лозунг возз'єднання українських земель Буковини, Галичини і Закарпаття з Радянською Україною.

Прибувши на Буковину, С. Галицький налагодив зв'язки з Центральним комітетом Комуністичної партії Буковини, який у той час очолював Володимир Васильович Гаврилюк. Деякий час Семен Галицький жив у Садгорі і працював приватним службовцем, а потім перейшов у редакцію газети "Боротьба". Поновивши своє членство в Соціал-демократичній партії, С. Галицький неофіційно входить до складу редакції, працює заступником редактора.

Професіональні революціонери Іван Стасюк і Семен Галицький були великими друзями. Вони близько шести років працювали поруч, пліч-о-пліч, і багато зробили для розгортання революційного руху на Буковині, зміцнення партійних осередків.

Комуністи Буковини провели велику роботу по виконанню рішень V Конгресу Комінтерну про т. зв. більшовизацію комуністичних партій. Підпільні комуністичні осередки створювалися в масових робітничих організаціях, у профспілках і на селах. Багато уваги було звернуто на підготовку пропагандистських кадрів. В Чернівцях, по вулиці Шкільній, 6, створили бюро соціалістичної пропаганди, а також курси агітаторів та пропагандистів. Сигуранца довідалась про їх існування лише влітку 1927 р. Генеральний інспекторат сигуранци 2 серпня 1927 р. писав начальнику особливого відділу сигуранци в Чернівцях, що учасниками цих курсів науки про соціалізм у переважній більшості є молоді люди, члени культурно-спортивного товариства "Воля".

Агент сигуранци, якому було доручено глибше розвідати і вивчити діяльність цих курсів, 10 серпня 1927 р. подавав особливому відділу сигуранци таку інформацію: "З приводу курсів агітації і пропаганди повідомляю, що був створений комітет ще в березні 1926 року в складі Василя Руснака, Семена Галицького та Івана Стасюка. Вони навчають селян, як проводити пропаганду в селах, населених українцями на півночі і півдні Буковини, дають їм брошури і газети, які агітатори, в свою чергу, роздають селянам.

Згаданий комітет займається також підготовкою пропагандистів-агітаторів для околиць міста Чернівці. Вони використовують кожну подію для натравлювання населення проти діячів державної і комунальної влади. Вони готують агітаторів також і серед юних членів спортивних товариств.

У нинішній час і агітатори розгорнули діяльність на повну силу. Значна частина агентів-пропагандистів розсилається по селах, а деякі з них – місцеві жителі цих сіл. Вони одержують накази із центру по вул. Шкільній, 6" [7, арк. 327].

Сам Галицький бере активну участь у революційному русі легальних організацій, підготовці та проведенні страйків і демонстрацій. Він виступає на зборах і вічах трудящих з викривальними промовами, а в "Боротьбі" – зі статтями проти румунської буржуазної олігархії та її порядків, проти українських і румунських політичних партій, які вірно слугували королівській владі.

4 липня 1926 р. у великій залі Робітничого дому відбулося масове віче в справі дальшої боротьби за школу з українською мовою викладання. На цих зборах з палкою промовою виступив Семен Георгійович:

“Сьогодні протестуємо проти румунізації українських шкіл та домагаємось повернення до них навчання на українській мові. Діти румунської мови не знають і вона не приносить їм жодного хісна [8]. *Школа для працюючих буде лише тоді корисна, коли їх діти вчитимуться на матірній мові...*

У 1919 році, – продовжував свою промову Галицький, – *румунська буржуазія зобов’язалась перед антантською буржуазією дальше затримати українську мову в школах. Але ця вся комедія була відіграна лише для того, щоб пустими словами заспокоїти розбурхані тоді українські маси. Коли ж маси успокоїлись, буржуазія знищила 218 народних шкіл зі звиш 50000 учениками, дві учительські семінарії, дві гімназії, одну паралельну, одну реальну гімназію, 5 фахових шкіл та дві кафедри на Чернівецькім університеті.*

Румунська буржуазія придумала ще й таке, що ми румуни, які забули свою мову, і тому насилу хоче нас румунізувати. Хто ми є, це наша справа і ми нікому не дозволимо за нас відповідати. Так само не відрікаємося від ніяких інших наших прав, а будемо боротись поки їх не добудемо” [9].

Віче за пропозицією Стасюка і Галицького прийняло резолюцію, в якій вимагало від уряду з початком 1926–1927 навчального року відновити навчання українською мовою в усіх початкових школах, де перед розпадом Австрії була заведена українська мова. Там же, де таких шкіл не було, закласти нові. Повернути українську мову в усі гімназії, де вона була до розпаду Австрії. Закласти український університет уЧернівцях, а до того часу відновити кафедри української мови та літератури і утворити кафедру історії України. Віче вимагало також повернення української мови у фахові школи та відновлення всіх учителів-українців на роботі в школах, де вони працювали і були усунуті з посад або ж переведені на румунську територію.

Робота в партійних організаціях посилювалася. Все відчутнішим ставав вплив комуністів у масах, які, викриваючи опортуністів та реформістів, мобілізовували трудящих на боротьбу за своє соціальне і національне визволення та возз’єднання з Радянською Україною. Це не на жарт налякало сигуранцу і королівську владу. Намагаючись розправитись з комуністичним підпіллям, сигуранца посилює розшуки комуністичного центру. В липні 1926 р. їй вдалося розкрити конспіративну квартиру ЦК Компартії Буковини в Нових Мамаївцях і заарештувати Іллю Клевчука. Після його арешту В. Гаврилюк (Федорів, Долинський), О. Букшований (Іванович), зв’язкова ЦК Євдокія Басараба (Сорока) за рішенням ЦК КПБ у 20-х числах липня 1926 року залишили Буковину, уникаючи арешту. Стало питання про те, кому очолити партійну організацію краю. На засіданні ЦК КПБ секретарем крайової організації було обрано С.Г. Галицького.

Ось що пише з цього приводу тодішній член ЦК КПБ, учасник засідання В.Т. Руснак: “Десь наприкінці липня 1926 року секретарем комітету було обрано Семена Галицького. Я вже не можу пригадати докладно, чи на дотичному засіданні брав участь і делегат якої-небудь вищестоячої підпільної комуністичної організації. Мені здається, що такого делегата на засіданні не було. Це засідання відбулося в домівці товариства “Воля”. В комітеті залишилися тоді т.т. С. Галицький, І. Стасюк, В. Руснак, М. Ковальчук та С. Лупуляк. В цьому складі цей комітет працював до кінця 1928 року” [10, арк. 7].

Хоч сигуранцівським слідчим випитати у Клевчука нічого не вдалося, все ж з архівів, захоплених у нього, було видно, що Компартія Буковини веде свою роботу в масах, використовуючи як заслону Українську соціал-демократичну організацію.

Сигуранца зосередила свою увагу на Робітничому домі, на діяльності “Боротьби” і її редакторів – Стасюка і Галицького. 9 грудня 1926 р. їх було заарештовано і кинуто до в’язниці. Понад чотири місяці тривало слідство. Але сигуранцівські інспектори та комісари так і не

змогли назбирати таких обвинувальних матеріалів, які б дозволили їм запроторити Стасюка та Галицького в Жилаву чи Дофтану. 12 квітня 1927 р. їх випустили на волю.

“Слідство виявило, – писала “Боротьба” 8 травня, – *що всі обвинувачення сигуранци не мають ніякої основи й залишаються чистими, нічим недоказаними підозріннями. За підозріння однак не можна судити і тому дивно вражає, що суд не застановив слідства взагалі і наших товаришів не пустив остаточно на волю. А тому увільнив їх тільки провізорично, до суду”.*

Однак цього було достатньо, щоб знову поринути у вир політичної боротьби. Крайова комуністична організація веде наступ проти колонізації Буковини румунськими осадниками, за підвищення заробітної плати і скорочення робочого дня промислових робітників, за ліквідацію стану облоги та припинення терору жандармів і сигуранци, за школу на рідній мові, за встановлення добросусідських відносин з Радянським Союзом, за амністію політичним в’язням.

Семен Галицький – постійний учасник робітничих зборів, на яких виступає з доповідями і рефератами про міжнародне та соціально-політичне становище трудящих. Він частий гість сільських партійних осередків. Ось що писав у своїх спогадах один із активних учасників комуністичного підпілля М.В. Павлюк:

“В той час на Буковині виросли міцні і надійні комуністичні осередки. С.Г. Галицький сам ходив повсюди і перевіряв, в якому вони стані, яку ведуть роботу, наскільки висока свідомість комуністів. Він збирав людей, розмовляв з ними, давав настанови, закликав бути пильними до ворогів, жандармів, дотримуватись суворої конспірації. Не раз ми переводили його від села до села глибокими снігами по полях, щоб не подибатися з жандармами. С.Г. Галицький не дивився на погоду. В дощ і заметілі йшов до людей і в призначений час був на місці. Всюди його любили і поважали як талановитого, здібного і мудрого товариша” [11].

Сигуранца весь час тримала Галицького на прицілі. За виступи на вічах і за статті в “Боротьбі” та “Землі і Волі” 17 листопада 1927 р. його і Стасюка знову потягли до суду, звинувачуючи в порушенні закону про охорону громадського спокою, а також в таємному поширенні “Боротьби”, календаря на 1927 рік та книжки “Дядько Дмитро” в області стану облоги, що призвело до росту соціалістичних голосів під час виборів до парламенту, та в симпатіях до Радянського Союзу і зв’язках з ним, а також в національно-більшовицькій іреденті (прагненні до відокремлення від румунської держави) через пропаганду за заведення рідної мови в школах по українських місцевостях Буковини.

Адвокати Винту й Канано, які захищали підсудних, опротестували компетентність військового суду в розгляді справи і зажадали, щоб цю справу розглядав цивільний суд. Але цей протест було відхилено.

Галицький і Стасюк вели себе на суді з високою гідністю, відкидаючи звинувачення сигуранци, як безпідставні.

“Я не знаю румунської мови, – сказав Семен Георгійович, – *і тому погано розумію зміст обвинувачення. Наскільки я здогадуюсь, мене звинувачують у редагуванні календаря й книжечки “Дядько Дмитро”, які мали би бути протидержавного змісту. Що це неправда, доказує недвозначно та обставина, що сигуранца сконфіскувала тільки частину накладу календаря. А книжечка “Дядько Дмитро” появилась ще в 1903 році* (автор – В. Винниченко. – *І.Ф.) і тепер її тільки передруковано. Ця книжечка знаходиться в університетській бібліотеці в Чернівцях. “Боротьбу” я справді дав людям для поширення, однак я не знав, щоби вона була заборонена. Бо коли я питався в сигуранци про це, мені відповідали сміхом.*

Зрештою не можна було звертати увагу на жодну заборону, якщо її не оголошено в "Моніторул офічіял", урядовій газеті" [12].

Після дводенного розбору справи військовий суд присудив Галицькому і Стасюкові по 2 тисячі лей штрафу. Так закінчилась справа, що тяглася з грудня 1926 року.

Терором і переслідуваннями, тяганиною по судах і тюрмах окупаційна влада намагалась зламати волю до боротьби Галицького і його друзів. Але ці переслідування тільки посилювали її.

5 лютого 1928 р. у великій залі Робітничого дому відбулося масове віче українських працюючих. Воно проходило під гаслами: "Вся влада працюючим!", "Геть олігархів від влади!", "Геть олігархічні порядки!". На цьому вічі Семен Галицький виступив з промовою, в якій висвітлив політичне становище трудящих Румунії і закликав присутніх спільними силами разом з робітничим класом і селянством Румунії під керівництвом пролетарської партії повалити владу буржуазії і встановити свою робітничо-селянську владу.

Революційність Галицького, як і Стасюка, не подобалась верхівці так званої інтернаціональної Соціал-демократичної партії. Ці незгоди з кожним днем посилювались і переросли у відкритий конфлікт у питанні про блок з цараністами на виборах до парламенту, що мали відбутися в грудні 1928 р. На конференції цієї партії Українська соціал-демократична організація заявила про свій вихід з неї, оскільки її лідери перейшли на службу до національної буржуазії. 17 лютого 1929 р. Українська соціал-демократична організація провела свою конференцію і заснувала Партію українських працюючих Румунії "Визволення".

Хоч Галицький юридично не входив ні до складу ЦК партії "Визволення", ні до складу редакції "Борця" – органу цієї партії, він як секретар крайкому КПР багато докладав сил, щоб налагодити діяльність "Визволення", розширити зв'язки з масами, охопити політичною роботою якомога ширші кола трудящих. Під його керівництвом і за його участю проходила не лише установча конференція "визволенців", але й збір коштів на газету, збирання та редагування матеріалів, визначення політичної лінії партії, яка діяла під ідеологічним і організаційним керівництвом КПР.

У зв'язку з підготовкою до видання газети "Борець" С. Галицький в кінці грудня 1929 р. – на початку січня 1930 р. виїздив до Львова, де звернувся по допомогу до керівників "Сельробу". Голова "Сельробу" М. Дурдела зв'язав Галицького з О. Букшованим, а той – із Й. Ковальським. З'ясувалось, що для одержання допомоги треба було їхати аж у Краків, де в той час перебував кандидат у члени політбюро ЦК КПЗУ Г.В. Іваненко (Бараба).

Тут в одному з кафе Галицький зустрівся з Барабою та Ковальським, яких проінформував про матеріальний стан партійної організації та про брак коштів для видання "Борця". Питання матеріальної допомоги було вирішено. 31 березня 1929 року "Борець" вийшов у світ. Це була справді бойова, революційна газета. З її допомогою крайова комуністична організація вела велику роботу у справі мобілізації трудящих на боротьбу за свої соціально-економічні і політичні права, за соціальне і національне визволення і возз'єднання з Радянською Україною.

Звичайно, поліція і сигуранца постійно слідкували за Галицьким, підозрюючи в ньому неабиякого партійного функціонера. Ще 10 липня 1926 р. Кіцманський особливий відділ сигуранци писав Чернівецькому особливому відділу сигуранци про те, що Галицький Семен, уродженець і житель Садгори є комуністичним кур'єром. *"Він,* – говорилося в донесенні, – *регулярно їздить уПрагу і назад у Чернівці та Садгору, привозить з собою різні комуністичні маніфести, одержані в комуністичному центрі в Празі, в передмісті Козинамешти, де знаходиться російське консульство.*

Є відомості також про те, що Галицький Семен має фальшивий російський паспорт і

паспорти інших країн, одержані в російському консульстві в Празі. Галицький дуже обережний і розкрити його діяльність можна тільки за допомогою якогось трюку" [13, арк. 86–87].

1929 рік ознаменувався дальшим наступом реакції на права робітників і селян. 7 квітня націонал-цараністська влада вчинила масовий розстріл учасників конгресу унітарних профспілок в Тімішоарі. Приводом для цього послужили похорони робітника-революціонера Фанагого, що загинув від катувань у Жилаві. Влада заборонила ці похорони, які мали відбутися в останній день конгресу. Робітники виступили проти цього рішення, чим скористалась поліція. Вона заслала в робітничі ряди своїх провокаторів, які зчинили стрілянину і викликали вогонь поліції на робітників.

Ця провокація потрібна була націонал-цараністському уряду для того, щоб розв'язати терор проти унітарних профспілкових організацій по всій Румунії. В Тімішоарі 60 робітників і робітниць були віддані до суду, 29 з них були засуджені від 21 року до кількох місяців тюрми і 88 тисяч леїв штрафу та позбавлення прав на три роки.

В таких умовах комуністи Буковини готувались до антивоєнної демонстрації, що мала відбутись 1 серпня 1929 року. Поліція теж не дрімала. 20 липня вона зробила обшук у квартирі С. Галицького і знайшла там комуністичну літературу. За день до цього, 19 липня, у жителя Клокучки Петра Шлапака було знайдено мішок антивоєнних листівок, які С. Галицький зберігав там для розповсюдження в день демонстрації. Семена Георгійовича заарештували. Перебуваючи в тюрмі, він оголосив голодовку і після двадцятиодноденного голодування був випущений на волю.

1 серпня в багатьох містах Румунії, Бессарабії і Буковини пройшли антивоєнні демонстрації. В Кишиневі учасники демонстрації були розстріляні. Потім послідував розстріл робітників у Бухаресті і, нарешті, розстріл шахтарів у Лупені. Буржуазія не шкодувала робітничої крові в досягненні своїх цілей.

24 грудня 1929 р. на всебуковинську конференцію зібрались делегати унітарних профспілок Буковини, щоб визначити лінію і тактику боротьби проти соціал-фашистів, проаналізувати економічну ситуацію в Румунії, що характеризувалась загостренням економічної кризи, проголошенням фашизму, посиленням терору, а також загостренням класової боротьби, радикалізацією робітничо-селянських мас та піднесенням революційного руху.

Конференція прийшла до висновку, що в той час лише революційною боротьбою, лише натиском пригнічених мас під керівництвом Комуністичної партії Румунії, організацією фабричних страйкових та сільських комітетів і комітетів самооборони робітники й селяни зможуть оборонитись від нелюдського визиску і фашистських нападів буржуазної влади.

Конференція зайнялась також організацією незаможного селянства на боротьбу за його інтереси, за землю, що після так званої "аграрної реформи" здебільшого залишилася в руках великих землевласників.

Однак частина делегатів конференції 25 грудня була заарештована. 24 делегати із 40, між якими був також і Семен Галицький, продовжили конференцію в тюрмі. *"Арешт конференції, побиття арештованих товаришів на поліції,* – писала 19 січня 1930 року газета "Борець", – *вкинення товаришів до тюрми – це незаперечні факти проголошення фашизму і приготування імперіалістичної війни проти батьківщини робітничо-селянських мас цілого світу".*

"Учасники конференції арештовані, – писала далі газета, – *але класова боротьба не може бути ніколи арештована".*

І класова боротьба не припинялась. Її вели ті, хто залишався на волі, і ті, кому вдавалося вирватися з тюрми. Політична боротьба не припинялась і в тюрмі. Камери політв'язнів перетворювались в школи політичного виховання.

Поки учасники конференції унітарних профспілок сиділи в тюрмі, влада завдала ще одного удару по революційних організаціях. У березні було закрито газету "Борець" і заборонено легальну діяльність партії "Визволення". 5 березня сигуранца заарештувала Івана Стасюка. Крайова комуністична організація лишилася без керівництва і без друкованого органу, а тому, щоб швидше вийти з цього становища, Семена Георгійовича Галицького було по суті викуплено з тюрми під грошовий заклад. Вийшовши на волю, він продовжує здійснювати керівництво крайовим комітетом КПР.

У 1930–1931 роках комуністична організація Буковини добилася дальшого піднесення революційної боротьби. Страйки чернівецьких текстильників у 1931 р. знайшли широкий відгук у Румунії. В одній із листівок Трансільванського комітету КПР писалось: "Робітники-текстильники Чернівців вступили в бій… Хай живе боротьба робітників Чернівців!"

Робітники Буковини тим часом переходять від страйків до політичних демонстрацій. У день Паризької Комуни, в Міжнародний жіночий день, 1 Травня, в антивоєнний день 1 серпня, в Міжнародний день молоді – в Чернівцях проходили великі демонстрації. На вулицях міста відбувались збройні сутички робітників із поліцією та військами. Селяни захоплювали поміщицькі землі і чинили опір інтервентам. У Рідківцях, Васловівцях та в інших селах мали місце збройні виступи селян. Очолюючи революційний рух, комуністична організація створювала єдиний фронт трудящих, зміцнювала союз робітників і селян Буковини. Головна її увага була звернута на відновлення діяльності розгромленої та той час партії "Визволення" і зміцнення "Робітничо-селянського блоку" як важливого засобу не тільки доступу до мас, але й мобілізації та організації їх на боротьбу за свої соціальні й національні права.

В своїй доповіді про економічне і політичне становище Буковини, надісланій ЦК КП(б)У 26 листопада 1931 року, Семен Георгійович писав:

"Широкого та масового розмаху набрала революційно-політична боротьба українських селян літом 1931 року з нагоди парламентарних виборів, в яких Робітничо-селянський блок, а властиво його складова частина, "Визволення", здобули в Чернівецькій окрузі друге місце щодо політичного впливу та числа отриманих голосів. І другий раз восени з нагоди кампанії відбудови та реактивування низових організацій "Визволення".

Окупантська влада відповіла на цей революційний підйом селян диким терором. Зараз по виборах арештовано близько 200 чоловік селянського активу, всіх кандидатів, пропонентів кандидатів та тих селян, що їх кандидатури висувало "Визволення" делегатами до виборчих комісій. Арештовані мусили пройти всі жахи слідства: бійки, муки голоду, наругу тюрми. Особливо дику погоню влаштувала влада за українським селянським послом Кашулом. Жандарми вимусили від двох бандитів зізнання нібито Кашул є спільником їхньої банди. На цій основі зачалась проти товариша Кашула широка погоня, а буржуазна преса опублікувала це зізнання під іронічним заголовком "Справжній комуніст" [14, арк. 60–61].

Розповідаючи далі про терор окупантської влади, яка побачила в боротьбі трудящих ознаки організованості і тому рішила знищити керівний центр, С.Г. Галицький писав, що влада, не знаючи цього центру, кидалась на тих, кого вважали провідниками, фабрикуючи на них доноси, і на підставі цих доносів саджали людей у тюрми.

Але найдикішу погоню затіяла влада на самого С. Галицького, "якого вся буржуазія і її соціал-фашистські підпори вважають за інструктора і організатора комуністичного руху на Буковині. Не маючи змоги його спіймати, сигуранца нападала ночами декілька разів на дім старої матері, знущалась над нею, била її до непритомності, арештовувала її, домагаючись подання місця його побуту. Не добившись цього від матері, сигуранца визначила нагороду в сумі 10 тисяч леїв тому, хто подасть місце перебування т. Галицького" [14].

Очевидно, враховуючи ці обставини, ЦК КПР у листопаді 1931 р. відкликав С. Галицького з посади секретаря Буковинського крайкому партії і послав у Москву своїм представником при виконкомі Комінтерну.

3–24 грудня 1931 року [15] відбувся V з'їзд Компартії Румунії, на якому як делегат від буковинських комуністів був і Семен Георгійович.

П'ятий з'їзд КПР проаналізував перспективи революційного руху країни, піддав критиці всі відхилення від марксистсько-ленінської лінії, поклав край ідеологічній плутанині в партії. З'їзд визначив як головне завдання – встановлення бойового союзу робітників і селян під керівництвом пролетаріату, а також боротьбу проти загрози антирадянської війни.

"Керуючись марксистським положенням про те, що "не може бути вільним народ, який пригнічує інші народи", V з'їзд поставив перед партією як головне завдання боротьбу проти національного гніту, за повну економічну, політичну і культурну рівноправність всіх національностей" [16, с.12].

На цьому з'їзді С.Г. Галицький був обраний членом ЦК і членом Політбюро ЦК КПР.

Працюючи при виконкомі Комінтерну під псевдонімом Альфред Веддінг, С.Г. Галицький багато уваги приділяв партійній роботі в Румунії і особливо – в Молдавській АРСР і на Буковині. Знаючи наскільки складними для комуністів Буковини є питання забезпечення потрібною літературою і друкарськими засобами, а також кадрами, С.Г. Галицький в одній з доповідних поряд з проблемами політичного характеру, ставить питання матеріального і грошового забезпечення партійної роботи. Ставлячи в кінці доповідної питання: "Що нам потрібно?" – він тут же відповідав:

"1. Українська друкарська машинка.
2. Кошти для видання легальної української газети.
3. Працівники для профспілкової справи, для комсомольської роботи і для "Визволення".
4. Література.
5. Бюджет.
6. Моральна підтримка у формі контролю над роботою і негайного виправлення помилок, а також у формі інтенсивнішого зв'язку з керівними центральними органами.
Надання буковинцям кількох місць у партшколах" [17, арк. 159].

Для пожвавлення діяльності партії "Визволення" і зміцнення її матеріально-технічних засобів, від яких у значній мірі залежав розмах і ефективність агітаційно-пропагандистської і організаторської роботи, С. Галицький пропонував провести такі заходи:

"1. Відкрити зараз же легальний локаль для свого секретаріату.
2. Приступити зараз же до видання двох легальних газет, одного тижневика і одного місячника.
3. Негайно випустити ряд намічених брошур (щодо української національної партії, СД, кузистів, підготовки війни проти СРСР і т.д.).
4. Створити кадри пропагандистів шляхом організації курсів.
5. Постаратись про технічну обстановку (дві друкарські машинки, циклостилі і т.д.).
6. Відкрити в Чернівцях публічну бібліотеку і читальню, реактивуючи робітниче товариство "Воля" для паралізування впливів Українського касина, Міщанської читальні і т.п.
7. Приступити до організації власної друкарні" [18, арк. 69–70].

Звичайно, сьогодні, перечитуючи всі ці вимоги, не з усіма можна погодитись. Зокрема, з паралізуванням Українського касина і Міщанської читальні.

Але ж враховуймо, які завдання тоді ставив Комінтерн перед комуністичними організаціями, якої тактики вони мали дотримуватись у ставленні до так званих буржуазних партій і національних товариств та їхніх установ.

Архівні матеріали свідчать про велику і копітку роботу С.Г. Галицького на високому посту члена Політбюро ЦК КПР і представника Компартії Румунії при виконкомі Комінтерну. В Радянському Союзі він глибоко вивчає партійне будівництво, збагачується теоретичними знаннями і досвідом, бере активну участь у роботі пленумів ЦК КПР, які проходили то в Празі, то в Берліні, то в інших місцях.

Влітку 1935 року він востаннє відвідав Буковину, побував у Чернівцях. Ця поїздка була зроблена не тільки для того, щоб відвідати рідних, але й щоб на місці ознайомитись зі станом партійної роботи. Є відомості, що він хотів через редактора газети "Час" Юрія Сербенюка домовитись із керівництвом Української національної партії, очолюваної Володимиром Залозецьким, про ненапад і співпрацю в боротьбі проти окупаційної влади. Але не знайшов порозуміння.

Активна політична діяльність С. Галицького обірвалась 2 лютого 1936 року, коли його було арештовано Головним управлінням державної безпеки НКВС СРСР у готелі "Москва", де він жив під прізвищем Альфреда Веддінга, як міжнародного шпигуна.

Під час арешту слідчі НКВС мали можливість переконатися, яким багатством володів цей "міжнародний шпигун". При обшуку у нього було вилучено: записник із фотокарткою невідомої жінки, теплі гетри до черевиків, натільну і верхню сорочки, дзеркало, 3 пари шкарпеток, джемпер шерстяний, рукавиці вовняні, машинку для гостріння лез, 8 носовичків, 8 комірців для сорочки, один комплект застібок, 4 шпильки, мильницю, помазок, безпечну бритву і 21 лезо, кишеньковий ножик, шматок мила, зубну щітку, бляшану мильницю з милом. Все. Ось це багатство С.Г. Галицького свідчило, що він був людиною високої ідеї, за яку боровся. Матеріальні блага його мало цікавили.

З лютого по вересень 1936 року арештований перебував у Бутирській тюрмі, де слідчий Рубінштейн допитував його, з якими іноземними розвідками мав зв'язок. Ці фальсифіковані звинувачення Галицький з гнівом відкидав. Речових доказів у слідстві не було. Однак зліплена Рубінштейном та його начальниками справа була направлена на розгляд Особливої наради при НКВС СРСР, яка 7 вересня, посилаючись на ст. 58 КК РРФСР (шпигунство на користь іноземної держави) прийняла постанову про ув'язнення С.Г. Галицького у ВТТ терміном на 5 років. Цього ж місяця його відправили у Владивосток, а звідти на Колиму [19].

Після відбуття цього покарання він як вільнонайманий працював обліковцем на золотодобувній копальні "Гвардієць" на Колимі. Тут за доносами стукачів на нього була заведена ще одна кримінальна справа, в якій він звинувачувався у веденні антирадянської пропаганди. Військовий трибунал військ МВС при Дальстрої 18–21 травня 1946 року засудив його до 4 років позбавлення волі і 3 років позбавлення політичних прав. Після звільнення Галицького не пустили на волю. 18 березня 1950 року його відправили в Тасєєвський район Красноярського краю, куди він прибув 9 травня. Але поки в'язня туди переправляли, керівники "Дальстрою" передумали і 7 квітня рішили направити його в особливі табори МВС. Так він опинився в Агульському психоневрологічному інтернаті Ірбейського району Красноярського краю, тобто в психушці, звідки він у 1950 р. прислав у Садгору один, сповнений гніву, зневіри, образи і розпачу, прощальний лист, який ще й досі знаходиться в безчесних і недобрих руках сина, батькові якого С.Г. Галицький адресував свого листа. Згаданий син не передає цього листа ні в державний архів, ні дослідникам, котрі вивчають життєдіяльність одного з визначних діячів комуністичного руху на Буковині зокрема і в Румунії взагалі. Утаювання цього листа не дало можливості врятувати Семена Георгійовича з Агульського психоневрологічного диспансеру, де він і помер.

23 листопада 1964 року Військовий трибунал Московського військового округу скасував постанову Особливої наради НКВС СРСР від 7 вересня 1936 року і справу судочинством припинив за відсутністю складу злочину.

Всі, хто знав Семена Галицького, хто працював з ним поруч у підпіллі і легальних організаціях, пам'ятають його як проникливого і далекоглядного політиного діяча, який добре орієнтувався в обстановці, умів чітко і ясно визначити головну лінію на той чи інший період, умів організувати людей і повести їх за собою. Будучи професіональним революціонером, він присвятив все своє життя звільненню трудящих від несправедливого суспільства, від соціального і національного гніту окупантів. Семен Георгійович вірив у комуністичні ідеали, коли жив і працював на Буковині. Ця віра значно згасла, коли він зустрівся з радянською дійсністю, коли побачив в Україні голод 1933 року, коли дізнався, що його краян, які працювали в комуністичному русі до нього і після нього, арештовують і кидають у тюрми. Куди згодом і сам потрапив.

Пам'ять про Семена Георгійовича Галицького живе сьогодні в людських серцях. В Садгорі встановлено йому пам'ятник. Там же одна з вулиць названа його іменем. Те, за що він боровся, здійснилось 28 червня 1940 року. Рідна йому Буковина стала областю Української РСР. Я пишу ці рядки і думаю, що дехто може мені дорікнути, чи варто згадувати колишніх комуністів. Адже вони натворили стільки зла. Мовляв, а – понищили! Туди їм і дорога! Так їм і треба! За що боролися, на те й напоролися! Але ж таких жертв були мільйони! Це були чесні люди, які хотіли добра для свого народу, хотіли створити йому кращі умови для життя. Вони любили свій народ! Саме за цю любов і були знищені.

Джерела та література

1. В "Історії міст і сіл УРСР. Чернівецька область", на стор. 77 дати народження і смерті С. Галицького (1889–1954) подані неточно. Насправді він народився 3 лютого (за старим стилем) 1891 року, а помер 28 листопада 1954 року.

2. Громадянин. – 1909. – 25 лютого.

3. Каменярі. – 1922. – 10 жовтня.

4. ДАЧО. – Ф. 3535. – Оп. 2. – Спр. 1.

5. В ряді статей і праць, в яких у тій чи іншій мірі йшла мова про С.Г. Галицького, допущено неточності в трактуванні окремих моментів його життя і діяльності. Так, зокрема, в статті "Семен Галицький", опублікованій у "Радянській Буковині" 30 квітня 1965 року, вказано, що Галицький приїхав з Праги в Садгору на постійне проживання в 1925 році. В "Історії міст і сіл УРСР. Чернівецька область" на стор. 77 написано, що він "після закінчення Празького університету з 1924 року працював у Чернівцях, брав активну участь у революційній боротьбі"; у колективній праці "Північна Буковина, її минуле і сучасне". – Ужгород: Карпати, 1969 р., на стор. 102 написано таке: "В 1924 році у підпільний ЦК Компартії Буковини прийшли молоді, енергійні діячі. Секретарем був обраний В.В. Гаврилюк, членами І.Д. Стасюк, І.Л. Клевчук, С.Г. Галицький, Т.В. Руснак" (до речі не Т.В., а В.Т. Руснак). Насправді ж Галицький прибув на Буковину не в 1924-му, і не в 1925-му, а в квітні 1926 року і невдовзі після цього ввійшов до керівного ядра КПБ.

6. ЦДАГОУ. – Ф. 6. – Оп. 1. – Спр. 157.

7. ДАЧО. – Ф. 119. – Оп. 1. – Спр. 187.

8. Користі.

9. Боротьба. – 1926. – 11 липня.

10. ДАЧО. – Ф. 3535. – Оп. 1. – Спр. 82.

11. Павлюк М.В. Мої спогади про Семена Галицького //Особистий архів автора.

12. Боротьба. – 1927. – 20 листопада.
13. ДАЧО. – Ф. 502. – Оп. 1. – Спр. 74.
14. ЦДАГОУ. – Ф. 6. – Оп. 1. – Спр. 633.
15. В окремих виданнях (див. Георге Георгиу-Деж. Статьи и речи. – М., 1956. – Т. І. – С. 477; С.И. Самойлов. Румыния в 1918–1939 годах. – М., 1951. – С. 24) вказано дату п'ятого з'їзду КПР січень 1932 р. В свій час з метою конспірації в повідомленні про з'їзд було вказано цю дату. Насправді ж V з'їзд КПР відбувся в грудні 1931 р. (див. "Историю международного рабочего и национально-освободительного движения". – М., 1962. – Ч. ІІ. – С. 303).
16. Георге Георгиу-Деж. Статьи и речи. – М., 1956. – Т. І. – С. 12.
17. ЦДАГОУ. – Ф. 6. – Оп. 1. – Спр. 633.
18. Там само.
19. Центральный архив Федеральной службы безопасности Российской Федерации, уголовное дело № Р–28899 на Галицкого С.Г. (Веддинга Альфреда).

м. Чернівці
1 червня 2006 року

АНДРІЙ АНАНІЙОВИЧ ОЛІНТЕР-ХВИЛЯ
(19.08.1898–1.03.1939)

Андрій Ананійович Олінтер-Хвиля

ПРО цю видатну людину Хотинщина, де він народився, знала і знає дуже мало. Багатьом учасникам комуністичного руху на Буковині і в Бессарабії, що діяли тут у 1918–1940 р., повезло в популярності більше, ніж Андрію Ананійовичу Хвилі. А це тому, що він своє батьківське прізвище Олінтер змінив у роки громадянської війни на романтичний псевдонім "Хвиля", під яким і увійшов в історію революційної боротьби, комуністичного будівництва та в літературний процес в Україні в 1918–1937 роках. Буковинці і бессарабці дізналися про трагічну долю цього самородка з публікацій Петра Кобевка [1], Андрія Квасецького [2], що з'явилися 1987 року в газеті "Молодий буковинець", та солідного матеріалу доктора історичних наук П. Бачинського, опублікованого в чотирьох номерах газети "Комсомольское знамя" [3]. Не всі матеріали рівнозначні. На першій, зокрема, публікації позначилось бажання журналіста замінити серйозний розгляд трагічної долі А.А. Хвилі пейзажними замальовками. Стаття ж професора Бачинського торкається його долі лише побіжно, бо в цілому присвячена загибелі тодішнього голови Раднаркому УРСР П.П. Любченка. Але в ній є досить серйозні абзаци по звинуваченню і обороні Андрія Ананійовича, котрі дають певне уявлення про те, в яку м'ясорубку він потрапив, як його П.П. Любченко намагався з тієї м'ясорубки витягти, за що й поплатився і своїм життям, і життям дружини.

Отже, Андрій Ананійович Олінтер народився 19 серпня 1898 року в землеробській родині села Рингач тодішнього Хотинського повіту Бессарабської губернії Росії. У 1911 році закінчив Ревкоуцьке одноклясне народне училище, а в 1915-му – Хотинське вище початкове училище. У 1916-му їде до Полтави, де вступає до землемірного училища і на все життя відривається від рідних місць [4, арк. 3].

Навчаючись у Полтаві, він у 1916–1917 роках починає вчителювати, даючи дітям багатих батьків приватні уроки. Невдоволення політичною ситуацією, становищем України і її громадян штовхають його в революційний молодіжний гурток марксистського напрямку. В листопаді 1917-го Андрій Хвиля виступив організатором антипетлюрівського повстання, був арештований і засуджений до розстрілу. Але йому вдалося вирватися з камери смертників і перебратися до своїх. У квітні 1918-го він уже агітатор Полтавської ради робітничих і селянських депутатів, а потім боєць Полтавського загону Червоної гвардії.

Будучи людиною діяльною, енергійною, мислячою, у травні 1918 року в Житомирі вступає в партію комуністів-боротьбистів, тобто тих, що гуртувалися навколо газети "Боротьба". І все

своє життя присвячує пропаганді комуністичних ідей, будівництву нового соціалістичного суспільства, нової національної за формою, соціалістичної за змістом культури.

Як видно з посад, які він займав після вступу до партії комуністів-боротьбистів, Андрій Ананійович мав серед своїх однодумців неабиякий авторитет. Йому доручають важливі завдання, його затверджують на відповідальні посади. Так, у період гетьманування Павла Скоропадського Андрій Хвиля перебував на підпільній роботі у Волинській і Полтавській губерніях. Був членом Полтавського ревкому, а потім комісаром ЦК КП(б)У в цих двох губерніях. Коли в Україну посунули денікінці, в жовтні-грудні 1919-го він очолював Подільські губернські партійний і революційний комітети [4, арк. 3]. У 1920-му, перебуваючи в підпіллі, був секретарем губпарткому у Вінниці.

В січні-березні 1919 року виконував обов'язки члена Чернігівського ревкому, завідував губернським відділом соціального забезпечення і навіть був головою Чернігівського губернського комітету. В квітні-травні цього ж року він комісар Дубовицького полку, що дислокувався і оперував у Чернігові і Борзні.

З червня по жовтень 1919-го Андрій Хвиля – член губернського комітету оборони і завідуючий відділом соціального забезпечення в Житомирі.

Під час польської окупації України у травні-листопаді 1920 року ЦК КП(б)У посилає його в Подільську губернію, де він очолює губпартком, а потім його призначають секретарем Волинської організації КП(б)У.

Як бачимо, хвилі революції і громадянської війни жбурляли молодого ентузіаста побудови світу на соціалістичних засадах, як морський шторм легенького човна. Його кидали туди, де був прорив, де потрібні були грамотні, енергійні, віддані партії працівники.

Від 7 грудня 1920 року по 3 листопада 1922-го він – голова Сумського ревкому і повітового виконкому, а з листопада 1922-го по літо 1923-го – студент Харківського сільськогосподарського інституту, слухач вищих партійних курсів при ЦК КП(б)У в місті Харкові.

5 травня 1924 року його відряджають до Одеси на посаду завідуючого відділом пропаганди і агітації та члена бюро губернського комітету КП(б)У. В 1930 році ми вже бачимо його на посадах завідуючого відділом культури, а потім завідуючого відділом агітації, пропаганди та преси.

З третього липня 1925 року Андрій Ананійович працює в апараті ЦК КП(б)У. Спочатку заступником завідуючого відділом агітації і пропаганди, а з 1927 року – членом ЦК КП(б)У і оргбюро ЦК КП(б)У.

В 1930–1932 роках завідує відділом культурної пропаганди і агітаційно-пропагандистсько-пресовим відділом ЦК КП(б)У. У вересні 1932-го входить до складу Центральної комісії з підготовки святкування XV річниці Жовтневої революції.

Зазначимо, що в ці роки Андрій Хвиля веде активну боротьбу з "русотяпством", за активне проведення українізації. В журналі "Більшовик України" за 1927 рік № 11 він публікує статтю "Ларінська русотяпська "практика". Ця стаття і сьогодні в багатьох аспектах звучить актуально, злободенно. Хвиля критикує "практика" національного питання Ларіна, який кричить "Рятуйте! В Україні наших душать! Російська культура гине, марно гине! Нікому слова не дають вимовити російською мовою – все українською. Інакше – звільнення з посади" [5, с. 69].

В цій статті Хвиля подав об'єктивний аналіз стану використання української мови в державі, в школах, на зборах, в побуті. Показав кількість українців і росіян, які живуть в найголовніших робітничих районах України, та кількість українських і російських газет, передплачуваних ними. Виходило, що російських газет передплачується 421700, а українських тільки 139547.

Автор статті, розкритикувавши "русотяпство" Ларіна, говорить, що той хоче дискредитувати українізацію під гаслом захисту національних меншостей, збити її назад і

увічнити в Україні гегемонію російської культури. Бо, на його думку, робітництво в Україні переважно російське.

Таким чином, практична політика Ларіна веде до того, аби усю культурно-освітню й громадську роботу повести таким шляхом, щоб через певний час Україну русифікувати. Поки що, мовляв, побалакаємо селянською мовою з селянством, все робітництво України русифікуємо, українську мову, культуру почнемо цькувати, а через деякий час така політика дасть свої наслідки [5, с. 74–75].

Андрій Хвиля, до речі, у своїх статтях пробував вгамувати деяких занадто палких борців з українським націоналізмом у лавах КП(б)У та КПЗУ. Зокрема, в статті "Так не можна…" [6, с. 78] він піддав гострій критиці статтю Михайла Левицького, опубліковану в "Більшовику України" № 11 за 1927 рік, яка справила на Хвилю "дивне враження". В ній М. Левицький нечітко, а то й плутано висвітлював розвиток національного питання в Західній Україні, зробивши головний наголос на боротьбі українців з поляками. Утворення КПЗУ Левицький теж показував не зовсім точно. Він твердив, нібито вона утворилася з "перебіжчиків", які повернулися з російського полону. Видно, що доля українського народу бентежила А.А. Хвилю і він, уважно стежачи за публікаціями на ці теми, глибоко аналізував їх, намагаючись спрямувати розмову у правильне русло.

Згадані статті свідчать, що національна позиція А.А. Хвилі в ті роки була досить чітка і смілива. Звичайно, Москва, НКВС не могли цього забути. До пори до часу вони придивлялися до Хвилі, не ставили йому перешкод, дали можливість повністю розкритись.

У 1933 році його призначають заступником наркома освіти УРСР, а в 1936–1937 роках він очолює Управління в справах мистецтв при Раднаркомі УРСР. Його обирають делегатом V, VI, IX, X, XI, XII і XIII з'їздів КП(б)У, делегатом XV, XVI і XVII з'їздів ВКП(б). Він брав також участь у III і IV надзвичайних Всесоюзних з'їздах рад. Це в ті часи було великою честю і шаною.

Андрій Ананійович Хвиля з 1929-го по 1937 рр. був постійним членом Всеукраїнського центрального виконавчого комітету, а з 1930-го по 1937 рр. – членом ЦК КП(б)У. Нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора.

З 1925-го по 1937 рр. ним опубліковано понад 30 публіцистичних та літературно-критичних статей. Серед них такі, як "Нацполітика", "Так не можна…" та інші.

Як головний урядовий організатор і куратор він багато уваги приділяв розвитку української культури і культур національних меншин. Журнал "Красная Бессарабия" № 8 за 1936 рік опублікував статтю "Внимание молдавскому искусству". В ній, зокрема, читаємо:

"Пятидневка молдавской народной песни, музыки и пляски в Тирасполе 25-29 июня прошла с большим подъёмом. Интерес к народному творчеству очень большой. Уже за 2 дня до открытия пятидневки в кассе не было билетов на первые дни. Тысячеместный зал театра был переполнен.

За пять дней продемонстрировали свое искусство около 1000 человек. Хоры, певцы, музыканты и танцоры" [7].

Далі журнал повідомляв, що в цій п'ятиденці молдавської творчості взяв участь начальник Управління в справах мистецтв при Раднаркомі УРСР А.А. Хвиля. Він пообіцяв допомогти справі, добитися швидкого видання нот молдавських народних пісень і прислати групу композиторів для запису і обробки ще неопрацьованого матеріалу.

Як видно з подальших матеріалів, А.А. Хвиля слів на вітер не кидав. У цьому ж журналі опублікована інформація "Бригада украинских композиторов в Молдавии". В ній читаємо:

"За дорученням т. Хвилі в липні Молдавію відвідала група українських композиторів (Шутенко, Жданов, Компанієць та Віленський). У супроводі начальника Управління в справах

мистецтв АМРСР т. Кірліга, письменника Д. Мільова та етнографа Іванова композитори здійснили поїздку по Рибницькому, Каменському, Дубоссарському та Кодимському районах, збираючи і записуючи у полі, в таборах і колгоспних клубах під час роботи і відпочинку колгоспників молдавські пісні. Зібрані композиторами матеріали, – писалося в інформації, – будуть використані при виданні великого збірника молдавських народних пісень" [8].

Активна політична діяльність А.А. Хвилі обірвалася 13 серпня 1937 року, коли він був заарештований органами НКВС і кинутий до в'язниці, де підданий жорстоким тортурам, внаслідок яких обмовив себе і багатьох своїх товаришів, у тому числі й голову Раднаркому УРСР Панаса Петровича Любченка, з котрим довгі роки дружив і працював пліч-о-пліч.

Він написав на ім'я наркома внутрішніх справ М.І. Єжова заяву, яку генеральний секретар ЦК КП(б)У Косіор зачитав на пленумі ЦК КП(б)У 29 серпня 1937 року. В цій заяві Хвиля називав Любченка керівником контрреволюційної групи.

Правда, на очній ставці Хвилі з Косіором і Любченком, яку Сталін провів у себе в кабінеті, Хвиля відмовився від своїх "зізнань", сказав, що він оббрехав і себе, і Любченка. Категорично заявив, що ніякої підпільної організації серед колишніх боротьбистів не було і немає.

Сталін запитав Хвилю:

– А Таран націоналіст?

– Ні, чесна людина.

– А Войцехівський націоналіст?

– Ні, чесний.

– А Триліський?

– Теж чесний.

Любченко на очній ставці у Сталіна теж почав захищати Хвилю та інших запідозрених, доводив, що всі вони чесні люди, що ніякої контрреволюційної організації не існує.

Однак члени Політбюро не повірили ні Любченку, ні Хвилі. 23 серпня справу передали на розгляд ЦК КП(б)У.

29 серпня 1937 р. було скликано пленум ЦК КП(б)У з двома питаннями в порядку денному: 1. Повідомлення про розкриття націоналістичної антирадянської організації. 2. Поточні справи.

Першому надали слово секретарю Київського обкому КП(б)У С.А. Кудрявцеву, котрий повідомив, що останнім часом у складі ЦК КП(б)У викрито і арештовано ряд ворогів партії та народу, яких треба виключити з партії. Він назвав прізвища другого секретаря ЦК М.М. Хатаєвича, третього секретаря ЦК Н.Н. Попова, першого секретаря Донецького обкому партії С.А. Саркісова та інших. Всього 23 особи. Серед них і А.А. Хвилю. Проголосували за виключення одноголосно.

Потім слово надали генеральному секретарю ЦК КП(б)У Станіславу Косіору. Він заявив, що в Україні викрита контрреволюційна українська націоналістична організація, з якою зв'язаний член Політбюро ЦК КП(б)У, голова Раднаркому П.П. Любченко. Її очолювали колишні боротьбисти. Члени цієї організації нібито були агентурою польських панів і німецьких фашистів, ставили за мету з допомогою інтервенції фашистської Німеччини і Польщі скинути радянський лад, реставрувати в Україні владу поміщиків та капіталістів і перетворити Україну в колонію фашистської Німеччини і Польщі.

Ми тут не будемо подавати стенограми пленуму, скажемо тільки, що він проходив агресивно і нещадно. Здавалось, що там зібралися не члени однієї партії, а одвічні вороги, які нічиєї іншої правди не хотіли визнавати, окрім тієї, що сфальсифікувало НКВС.

У запропонованому Косіором проекті рішення після характеристики "контрреволюційної" організації йшли імена відповідальних партійних і радянських працівників – Хвилі, Войцехівського, Триліського, Тарана, Порайка, Маркітана, які нібито обманювали партію і

прикривали свою контрреволюційну шпигунську шкідницьку роботу проти Комуністичної партії і Радянської держави, проти українського народу. "Ця буржуазно-націоналістична організація, – говорилося в проекті, – знаходилася у найтісніших зв'язках з раніше викритою антирадянською організацією, очолюваною Якіром, Балицьким, Поповим" [3].

Таким чином, згорнули всіх "ворогів" докупи. Окремо прийняли рішення по П.П. Любченку. Його виключили з Політбюро і зі складу членів ЦК КП(б)У, зняли з посади голови Раднаркому УРСР, поставили перед ЦК ВКП(б) питання про виведення П.П. Любченка зі складу кандидатів у члени ЦК ВКП(б) і про виключення його з рядів партії. Справу Любченка мали передати в НКВС. Але не встигли. Під час обідньої перерви, що тривала 4 години, ще до того, як мали зачитати проект рішення, життя Панаса Петровича Любченка і його дружини було обірване найманими убивцями. Всіх інших "контрреволюціонерів" перестріляли, як курчат, без жалю і співчуття, жорстоко і зухвало.

Андрія Ананійовича Хвилю розстріляли 1 березня 1939 року. Йому було на той час лише 40 років. Після його смерті залишилося сиротами четверо дітей.

17 років про А.А. Хвилю ніхто ніде не згадував. Усі його публікації й видання, у яких він так чи інакше називався, закрили в спецфондах. До його кримінально-слідчої справи допуску не було. Отже, мало хто знав, де він подівся.

Тільки після смерті Сталіна почався процес реабілітації жертв політичного терору. 22 вересня 1956 року справу по звинуваченню Олінтера-Хвилі Андрія Ананійовича переглянуто Військовою колегією Верховного суду СРСР. Вирок Військової колегії від 8 лютого 1938 р. скасовано за відсутністю складу злочину, справу судочинством припинено. Державний діяч високого рангу, що був безвинно звинувачений і безжально знищений, реабілітований. 10 травня 1957 року бюро Київського обкому КПУ відновило його в партії, визнавши таким чином злочинну діяльність КП(б)У і ВКП(б) у ті страшні роки безмежної й жорстокої сваволі комуністичних вождів та їхніх підручних.

Джерела та література

1. Кобевко П. Народжений революцією //Молодий буковинець. – 1987. – 1 серпня.
2. Квасецький А. Нарком із Рингача //Молодий буковинець. – 1987. – 7 листопада.
3. Бачинський П. …Честным остался до конца. Имена в истории //Комсомольское знамя. – 1988. – 22, 23, 27, 29 ноября.
4. Коротка біографія Олінтера-Хвилі Андрія Ананійовича //АЧОВПВАКПУ, справа Хвилі А.А. на 25 арк.
5. Хвиля А. Ларінська русотяпська "практика" //Більшовик України. – 1927. – № 11. – С. 69-75.
6. Хвиля А. Так не можна… //Там само. – 1927. – № 15. – С. 78–83.
7. Кирлиг Ф. Внимание молдавскому искусству //Красная Бессарабия. – 1936. – № 8. – С. 7.
8. Кирлиг Ф. Бригада украинских композиторов в Молдавии //Там же. – С. 6.

м. Чернівці
15 червня 2006 року

ДМИТРО ЮРІЙОВИЧ ЗАГУЛ
та
МИКОЛА ІВАНОВИЧ МАРФІЄВИЧ

Дмитро Юрійович Загул
(28.08.1890–1944)

В ПЛЕЯДІ буковинських письменників першої половини минулого століття поруч, майже нерозривно стоять імена Дмитра Юрійовича Загула і Миколи Івановича Марфієвича. Вікова різниця у 8 років після досягнення повноліття мало відчувалася, особливо ж тоді, коли буковинські співці революції жили на території України. Щоб уникнути зайвих повторів, ми рішили розповідь про них об'єднати в одному матеріалі. Отже, починаємо цей нарис оповіддю про Д.Ю. Загула, а закінчимо розповіддю про М.І. Марфієвича, які разом з мільйонами інших громадян СРСР стали жертвами політичної сваволі радянської влади та її репресивних органів.

Дмитро Юрійович Загул був одним із визначних українських поетів-буковинців, що заявили про себе в другому і третьому десятиріччі XX століття гарячими рядками революційної поезії. Він гаряче сприйняв революційну бурю, що котилася широкими просторами Росії й України, сподіваючись, що вона принесе усім народам свободу від соціального та національного гніту. Надії не справдились. Багато організаторів жовтневого перевороту в Росії і їхніх послідовників згодом комуністичними вождями було безжалісно винищено. Не уник цієї гіркої долі і Дмитро Загул.

Ми тут не будемо аналізувати його поезії, оцінювати її здобутки, критикувати недоліки. Нас цікавить Дмитро Юрійович Загул в першу чергу як громадянин. Бо ж відомі слова Миколи Некрасова: поетом можеш ти не бути, громадянином буть повинен.

Тож скажемо, що народився Дмитро Юрійович 28 серпня 1890 р. в с. Мілієве на Буковині в сім'ї селянина. У 1912 році закінчив 2-у державну цісарсько-королівську гімназію в Чернівцях і вступив до Чернівецького університету на філософський факультет. У цей же час він став членом релігійного товариства адвентистів і був біблійним проповідником, тобто поширював та пояснював Біблію. Але 1 серпня 1914 р. почалася Перша світова війна. В Чернівці вступила російська армія. Навчання в університеті припинилося. Дмитро Загул у ці роки співпрацював із редакцією газети "Нова Буковина", давав приватні уроки, одержував матеріальну допомогу від "Рідної каси".

В той час російські війська виловлювали в містах і селах Буковини українських інтелігентів та відправляли далеко у свої тили. Не уник цієї участі й Загул. У лютому 1915 року царські жандарми його заарештували і відправили в Російську імперію. Жив спочатку в Одесі, а потім поселився в Києві. Влаштувався в російський "Союз городов", де написав статтю до адвентистської газети "Благая весть", а з серпня ц.р. почав служити в госпіталі № 4 спочатку конторником, а потім рахівником.

Восени 1917 року працював у департаменті Державної скарбниці Центральної ради. Ситуація в ті роки в Україні не була стабільною. У Києві влада мінялася кілька разів. Коли до

влади прийшов гетьман Павло Скоропадський, Загул працював в Українському телеграфному агентстві (УТА), яким керував Дмитро Донцов, спочатку перекладачем, а потім секретарем агентства. У 1919 році Загул разом з петлюрівською командою покидає Київ і переїздить до Вінниці, працює в редакції газети, де друкує свої статті й вірші.

Дмитра Юрійовича планували затвердити товаришем міністра віросповідань Директорії. Але швидка зміна ситуації поламала ці плани. Коли Київ зайняли денікінці, він виїхав до Кам'янця-Подільського. Жив на гонорар, котрий одержував за переклади творів Генріха Гейне на українську мову, які йому замовляло видавництво "Серп і Молот".

Пробувши місяць у Кам'янці, Загул знову повернувся до Вінниці, де працював у редакції газети "Київщина".

В кінці 1919 року він остаточно повертається до Києва, в якому вже господарювала радянська влада. Працював у "Всевидаві", в редакції журналу "Галицький комуніст". Певний час жив з літературного заробітку. Потім перейшов на педагогічну роботу. Працював у Ставищенській учительській семінарії, де викладав історію культури та літературу, потім у Таращанському районному відділі народної освіти і в Северинівській семирічній школі.

В 1923 році він знову повертається до Києва на постійне місце проживання. Певний час жив з літературного заробітку. Потім працював у редакції журналу "Глобус", в редакції газети "Пролетарська правда", у Всеукраїнському інституті фізичної культури та Всеукраїнській Академії наук (ВУАН).

Першу свою збірку "З зелених гір" Дмитро Загул видав у 1918 році. Це була книга не образів, а настроїв, поет подав лише свої думки, переживання та мрії, викликані спомінами рідних гір. У 1919 році вийшла його нова збірка "На грані", у 1925-му – "Наш день", а в 1927-му – "Мотиви". У цих збірках проявляється і його захоплення модернізмом та символізмом, і його розуміння ролі митця у новому суспільстві, і біль за своїх краян-буковинців, які мучаться під гнітом румунської боярщини.

Вище ми згадували, що поет займався перекладами з німецької і англійської мов. Він дав можливість українським читачам познайомитися з творчістю Гейне, Гете, Шіллера, Байрона, Нексе, Бехера та інших.

Варто зазначити, що Дмитро Загул, живучи в Києві, не поривав зв'язків з рідним краєм. Його теж пам'ятали на Буковині. Зокрема, молодіжний журнал "Промінь", що виходив у Чернівцях у 1921–1923 роках, публікував вірші поета. Так, у числах 9–10 за вересень-жовтень 1922 року надруковано його два вірші із книжки "Марія і Мара". В ч. 3 місячника за цей же рік на с. 93 подані літературні новинки, де читаємо, що у Львові з січня 1922 року почав виходити ілюстрований місячник літератури й мистецтва "Митуса". В його січневому номері опубліковано з книжки Дмитра Загула "Марія і Мара" поезії: "Примари химерної майї", "По катакомбах, коридорах", "Слухай синіх симфоній" та "Порозпліталисъ гірлянди". "Промінь" повідомляв, що ілюстрований місячник на Буковині можна придбати в Чернівцях у Видавничій спілці по вул. Фабричній, 2 і в М. Кракалії по Траубенгассе, 8. В "Промені" ч. 7–8 за цей же рік під заголовочком "Мистецтво на Україні" (с. 220) серед інших є й таке повідомлення: "Поет Д.Загул виготував книжку своїх поезій під назвою "Марія і Мара" і переклав лібрето опери В.Вагнера "Тангайзер".

Ім'я Дмитра Юрійовича Загула часто зустрічалось серед авторів журналу "Червоний шлях", що виходив в Україні, в Харкові в 1923–1936 роках. В № 1–2 за 1924 р. на с. 253–254 є рецензія А.Музички на збірку Генріха Гейне "Сатира та інші політичні поезії" в перекладах Д.Загула.

Певний набуток його творчості складають окремі літературні дослідження. Зокрема – "Поетика", "Література чи літературщина", а також літературно-критичні статті "Спад ліризму

в сучасній українській поезії”, “Зріст і сила творчості Павла Тичини”, “Сосюра вчорашній і Сосюра сьогоднішній”, “Літературно-мистецька спадщина В. Еллана-Блакитного”, “Про нашу критику” та інші.

Загул дуже близько дружив з художником Яковом Струхманчуком, який присвятив його творчості ціле дослідження, детально розглянув зорові образи, малярські епітети, музичні елементи та містицизм його поезії. Щира дружба єднала Дмитра Юрійовича з редактором журналу “Західна Україна” Мелетієм Кічурою, письменниками Григорієм Косинкою, Василем Атаманюком, Дмитром Рудиком, Михайлом Козорісом, Миколою Марфієвичем, Володимиром Гжицьким, актором Йосипом Гірняком, академіком Миколою Прокоповичем.

Біда налетіла несподівано, як ураган. Взимку 1933 року, а саме 26 лютого, коли голодна смерть косила мільйони українців, коли політична коса сталінізму була пущена на голови української інтелігенції, в дім до Дмитра Загула і його дружини Ірини Матвіївни заскочила група депеушників на чолі з уповноваженим Київського облвідділу ДПУ Бренером. Перевернула в квартирі все вверх дном, назбирала мішок різних рукописів, і, заарештувавши господаря, подалась до в’язниці. Що ж трапилось у ці дні в Києві?

2 лютого на підставі телеграфного розпорядження особливого відділу ДПУ УРСР за № 371 від 30 січня 1933 р. був арештований Струхманчук Яків Михайлович і під конвоєм відправлений в арештантському вагоні до Харкова. Це прозвучало, мов грім серед ясного неба, який засвідчив, що на голови галичан і буковинців впала велика біда.

11 лютого Струхманчук був допитаний оперуповноваженим особливого відділу ДПУ УРСР Гірчаєвим, у якого в папці уже були зізнання Найдана Петра Павловича від 21 і 29 січня 1933 р., котрий у 1927 році переїхав з Умані до Києва і добре знав Струхманчука Я.М., Рудика Д.П., завгоспа театру імені Івана Франка Корпана, а через них познайомився з викладачем педтехнікуму Лишафаєм, викладачем румунської мови у Лінгвістичному інституті Миколою Марфієвичем, працівником облвиконкому Михайлом Козорісом та викладачем математики в Києві Строквашею. Всіх їх звинувачували в участі в контрреволюційній Українській військовій організації (УВО).

Як допитували Струхманчука, ми не знаємо. Очевидно не без застосування тортур, бо він за протоколом занадто легко назвав Кічуру, Будая, Артемовича, Загула і Паліїва членами УВО:

– До Києва я переїхав у 1924 році за наполяганням Кічури, який у той час був викладачем німецької мови в художньо-індустріальному технікумі. Кічура тоді у Києві мав зв’язки з Будаєм, Артемовичем, Атаманюком, Загулом і Паліївим.

Кічура мене вперше познайомив з Атаманюком і Загулом, з якими я близько зійшовся, знайшовши в них людей моїх поглядів. Мої політичні погляди в той період були дрібнобуржуазні, націоналістичні. Я вважав, що радянська влада на Україну принесена зовні і встановлена насильством Росії. Практичний вихід для України я бачив у повстанні селянської частини населення, яке повинні були очолити галичани. Мої установки розділились між названими особами. Кожний член нелегальної організації мав проводити вербувальну роботу... Загул вів пропаганду і вербувальну роботу в академічних інститутах ВУАН, де він був зв’язаний з письменником Савченком.

В період до 1926 р. організація поповнилась галичанами, які прибули в Київ з периферії: Їжакевич, Малиця – викладачі в Києві, Перперовський – нарсуддя в Києві, Івасюк – художник, котрий приїхав із закордону в 1926 р. з Австрії, Онищук – викладач Художнього інституту, Рудик, Марфієвич – викладачі.

14 лютого 1933 р. був допитаний Рудик Дмитро Петрович. Він назвав себе уповноваженим Спілки письменників. Але в 1931 році він свої повноваження передав Любомиру Дмитеркові. Він теж назвав членами УВО Атаманюка, Марфієвича і Малицького.

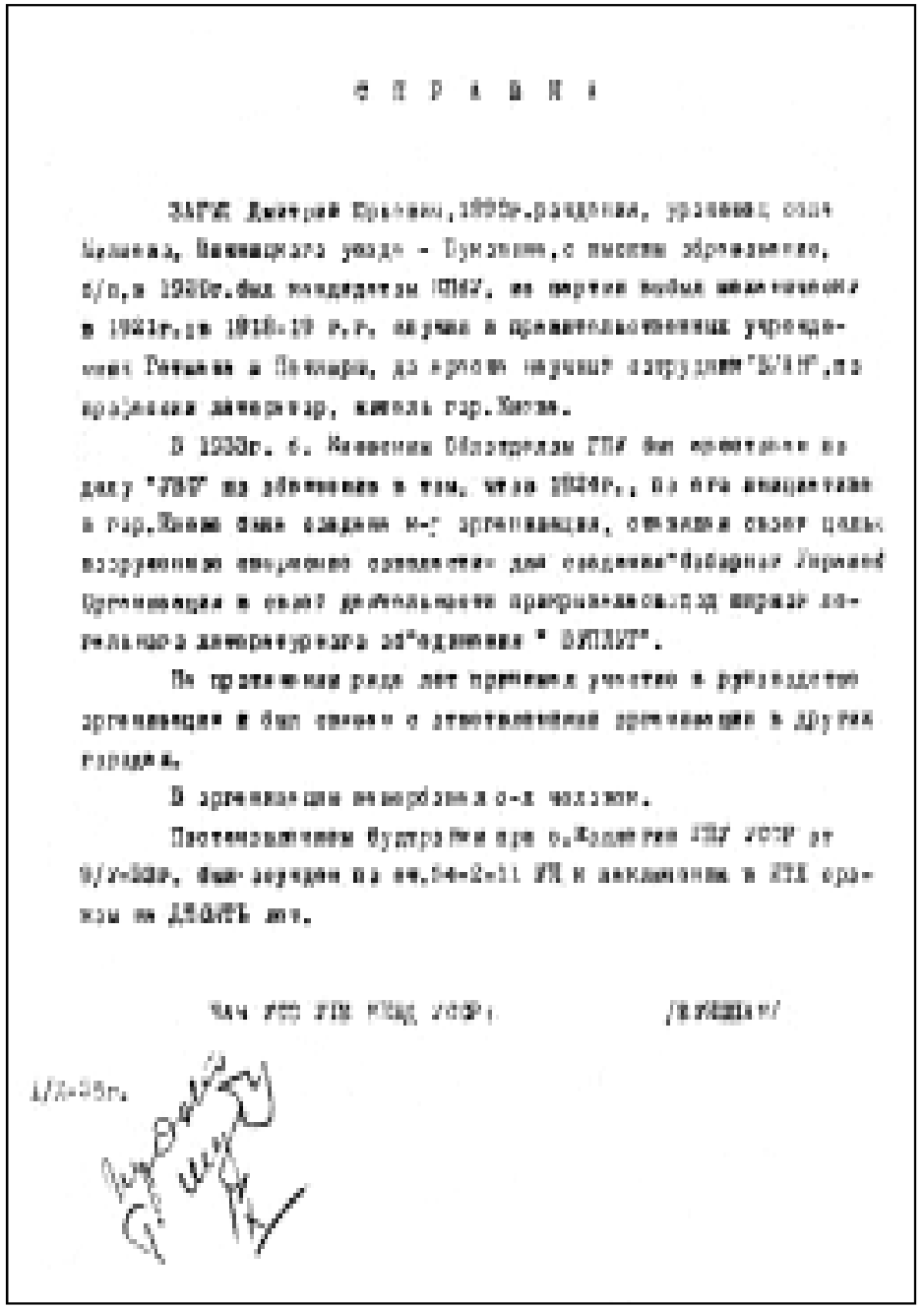

Военный Трибунал КВО
Вкл. 30-8-57
Вх. № 03962

Копия
Секретно
Экз. № 2

ОПРЕДЕЛЕНИЕ № 1162/0-57

ВОЕННЫЙ ТРИБУНАЛ КИЕВСКОГО ВОЕННОГО ОКРУГА

В составе:

председательствующего подполковника юстиции КОЗЛОВА Ю

членов: подполковников юстиции ЮТОВА и ТОРГАШИНА

рассмотрел в заседании от 9-го августа 1957 года протест в порядке надзора военного прокурора Киевского военного округа на постановление Судебной тройки при Коллегии ГПУ УССР от 9-го апреля 1933 года, на основании которого был заключен в концлагерь сроком на 10 лет

ЗАГУЛА Дмитрий Юрьевич, 1890 года рождения,

до ареста в феврале 1933 года – писатель.

Заслушав доклад тов. ЮТОВА и заключение пом. военного прокурора КВО подполковника юстиции ВЫНОВА, об удовлетворении протеста.

Дело зарегистрировано под № 339 Ф. № 21 КСО

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

(о начатии следствия, избрании меры пресечения и пред'явлении обвинения)

Гор. Киев 26 - февраля 1933 г., я, уполномоченный Бренер Рай(Гор)Отделения Киевск. Облотдела ГПУ УССР

рассмотрев материалы о преступной деятельности гр-на Загул Дмитрия Юрьевича

выразившейся в том, что он состоял ч/с-р. организации, завившей себе целью: свержение сов. власти вооруженным путем.

и усматривая в означенных деяниях наличие признаков преступлений, предусмотренных ст. ст. 54-2, 54-11 УК УССР

16 лютого був допитаний письменник Михайло Козоріс. Він назвав 26 членів Київської організації УВО. Серед них: Сіяка Івана Михайловича – директора Лінгвістичного інституту; Атаманюка-Яблуненка Василя Івановича – літератора; Яворського Олексу Климентійовича і Дорошкевича – працівників ВУАН; Струхманчука Якова Михайловича – викладача педінституту і Польського педтехнікуму; Марфієвича Миколу Івановича – аспіранта Інституту мовознавства і викладача технікуму; Загула Дмитра Юрійовича – працівника Академії наук і кінофабрики; Турчинську Агату Федорівну – літератора; Канюка Сергія Івановича – працівника Маслотресту; Пушкаря – працює в області, Найдана – учителя.

Козоріс заявив, що Канюк був завербований в організацію Марфієвичем.

22 лютого був заарештований і допитаний Дмитро Загул. За протоколом він теж давав тільки позитивні відповіді слідчому. Зокрема, він нібито сказав, що Атаманюк висловлювався за необхідність створення могутньої контрреволюційної організації в Києві, в яку треба залучити знайомих галичан та буковинців, назвав прізвища Струхманчука, Козоріса, Рудика, Кічури, Марфієвича, котрі візьмуть активну участь у цій контрреволюційній організації. Загул нібито погодився взяти участь у створенні такої організації.

Тут хочу сказати, що копії усіх цих зізнань надруковані на тонкому цигарковому папері і ніким не підписані.

Микола Іванович Марфієвич (1898–1968)

26 лютого перед слідчим "сповідався" редактор "Сільгоспвидаву" Федір Михайлович Малицький. Він заявив, що Марфієвич завербував до УВО Онуфрійчука, а Дмитерко – Сачука (може Савчука. – *І.Ф.*).

27 лютого Гірчаєв допитав Мелетія Омеляновича Кічуру, який "зізнався", що початок його контрреволюційної діяльності відноситься до 1925 року, коли В. Атаманюк із Загулом завербували його в українську контрреволюційну організацію.

23 лютого 1933 р. перед Гірчаєвим сидів буковинський поет Микола Іванович Марфієвич. Він на той час уже два роки був членом ВКП(б). Але це не врятувало його від звинувачень, які висувалися усім галичанам і буковинцям як учасникам контрреволюційної Української військової організації.

Слідчий перш за все попросив Марфієвича розповісти свою біографію. І довідався, що Микола Іванович народився 1898 р. в с. Іспас на Буковині. Що його батько, будучи безземельним, у 1903 році із сім'єю переїхав у Чернівці, де найнявся працювати на лісопильний завод. У Чернівцях Микола закінчив шестикласну школу і вступив до учительської семінарії, яку закінчив у 1920 році.

У 1916 році його призвали в австрійську армію, яка воювала на двох фронтах – італійському і російському. Прослуживши в армії 2 роки, одержав звання хорунжого. Після розпаду в жовтні 1918 року Австро-Угорської імперії Микола Марфієвич за всіма ознаками вступив до Української галицької армії і боровся з польськими військами, а потім і з більшовицькими. Але про це він слідчому не говорив. Сказав лишень, що рік – це очевидно 1919-й – він перебував у польських таборах як інтернований, звідки на початку 1920 року повернувся в Чернівці.

"*Під впливом тяжких економічних умов життя в Румунії і переслідувань поліції,* – продовжував далі Микола Іванович, – *як співчуваючий революційному руху, я рішив перейти в Радянський Союз.*

У лютому 1924 року перейшов на радянський бік. Поїхав у Харків, де розшукував Канюка, колишнього секретаря Компартії Буковини. Але дізнався, що він живе у Києві, поїхав до нього. Зустрівся з ним. Він працював директором банку. Допоміг мені влаштуватися учителем у школі № 78. Тут я почав ходити на літературні вечори. Зблизився з Атаманюком, Загулом, Будаєм, Козорісом...

У 1925 році з ініціативи Атаманюка, Загула, Козоріса, Рудика, Струхманчука, Будая, Кічури, Ткачевського, Канюка, а пізніше мене, Турчинської і Семка в Києві було створено об'єднання письменників Західної України – західноукраїнський "Плуг".

У цих рядках, як бачимо, ніяких контрреволюційних намірів чи натяків немає. Але далі Марфієвича ніби підмінили. Він почав характеризувати цю організацію як таку, що складалась із "запеклих націоналістів, колишніх активних учасників галицької і петлюрівської армій, які розгорнули широку контрреволюційну діяльність по консолідації ворожих радянській владі елементів з метою створення відповідних кадрів для активної боротьби з радянською владою".

Далі він заявив, що основне ядро цієї контрреволюційної організації діяло під прикриттям західноукраїнського "Плуга" і складалося з групи, в яку входили Атаманюк, як ідейний натхненник, Рудик, Козоріс та Струхманчук. Всього Марфієвич назвав 27 імен, які нібито входили до цієї організації. По суті усіх західноукраїнських письменників, поетів і публіцистів, які тоді входили до "Плуга". В протоколі читаються прізвища Мелетія Кічури, Агати Турчинської, Федора Малицького, Любомира Дмитерка, Сергія Канюка, Мечислава Гаска, Мирослава Ірчана, Дмитра Бедзика, Володимира Гжицького, Греха та Фертюка.

Ця організація, за заявою Марфієвича, була тісно зв'язана з Америкою і Польщею. Атаманюк же, в свою чергу, був тісно зв'язаний із Харковом через Мирослава Ірчана і актора Йосипа Гірняка.

Сітка плелася велика й міцна. Слідчі намагалися захопити в неї якнайбільше українських інтелігентів, яких вважали головною контрреволюційною силою в Україні.

"Робота" слідчих ДПУ з Миколою Марфієвичем продовжувалась. 5 березня 1933 року, в розпал всеукраїнського голодомору, сидячи в Київському допрі, він пише заяву колегії ДПУ УРСР, в якій підтверджує свої попередні зізнання і додає, що на організаційних зборах, котрі відбувалися в Атаманюка, дійсно йшла розмова про вербування нових членів з-поміж вихідців з Буковини, Галичини, Волині та Холмщини для ведення контрреволюційної роботи, прикриваючись письменницькими творами під гаслом Соборної України. Він просив у цій заяві помилувати його і дати можливість працювати для загального добра.

Але помилування не відбулося. 31 березня 1933 року оперуповноважений таємно-політичного відділу ДПУ УРСР Погребінський, начальник слідчої групи цього ж відділу Київського облуправління ДПУ Соломон Гольдман і заступник начальника цього відділу Галицький написали обвинувальний висновок, в якому визнали Марфієвича М.І. членом повстанської контрреволюційної організації, котрий, будучи її активним учасником, проводив діяльність, спрямовану на ліквідацію радянської влади, відокремлення України від СРСР у вигляді самостійної буржуазної держави, для чого вербував кадри, проводив пропагандистську роботу по націоналістичному вихованню молоді, знав про зв'язки контрреволюційної організації із закордонними фашистськими організаціями. Всі ці злочинні дії підпадали під статті 54–2 та 54–11 Кримінального кодексу УРСР.

Марфієвич свою вину визнав. Депеушники ж, вважаючи його особою соціально небезпечною, рішили слідчу справу № 3391 по звинуваченню Миколи Івановича Марфієвича, 1898 року народження, направити на розгляд Судової трійки при колегії ДПУ УРСР з клопотанням про застосування до обвинуваченого заходу соціального захисту – ув'язнення в концтаборі строком на 5 років.

9. 11/УСО.

ВЫПИСКА ИЗ ПРОТОКОЛА №___71/504

[illegible] Тройки при Коллегии ГПУ УССР от "9/4-33г." 1933г.

СЛУШАЛИ:	ПОСТАНОВИЛИ:
[illegible] №-3391/45773-Киевского [illegible] ГПУ, по обв. гр. [illegible] Николая Ивановича, [illegible] Буковина, [illegible] по ст. 54-2, 54-11 УК УССР.	[illegible] Николая Ивановича заключить в Концлагерь сроком на ПЯТЬ лет, считая срок с 26/II-33г. Дело сдать в архив.

Верно: секретарь Судебной Тройки

ПОЛАГАЮ:

[illegible] дело № 3391 по обв. [illegible] [illegible] направить на рассмотрение Судтройки при Коллегии ГПУ УССР с ходатайством о применении к [illegible] меры социальной защиты – ЗАКЛЮЧЕНИЕ в КОНЦЛАГЕРЬ сроком НА ПЯТЬ ЛЕТ.

СПРАВКА: [illegible] содержится в Киевском Допре и с [illegible] ГПУ УССР.

[illegible] ГПУ УССР.

[illegible] 1933 г. г. Киев.

Оперуполномоченный [illegible] ГПУ /ПОГРЕБИНСКИЙ/

СОГЛАСЕН: НАЧ СЛЕД. ГРУППЫ /ГОЛЬДМАН/

УТВЕРЖДАЮ: ЗАМ НАЧ [illegible] ГПУ /ГАЛИЦКИЙ/

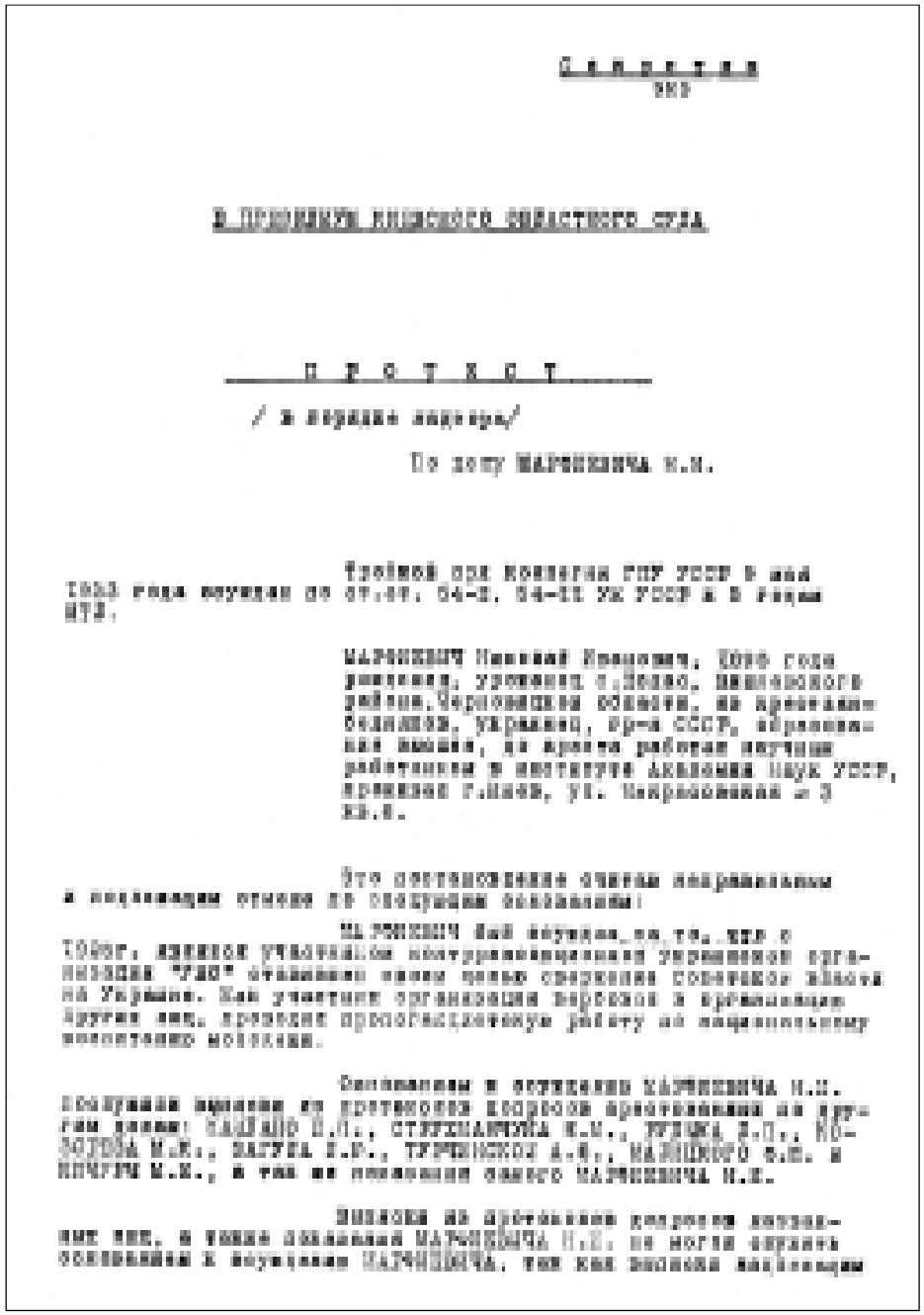

9 травня 1933 року Судова трійка при колегії ДПУ УРСР (протокол № 71/504) постановила: *Марфієвича Миколу Івановича ув'язнити в концтабори строком на п'ять років, рахуючи термін з 26 лютого 1933-го.*

Буковинського поета відправили на будівництво каналу Москва–Волга.

Варто зауважити, що прізвище Миколи Івановича Марфієвича слідчими спотворювалося кілька разів. В обвинувальному висновку від початку до кінця він був уже Марафієвичем, а в постанові Судової трійки уже Морфієвичем. Та це, звичайно, не врятувало його від концтабору. З Київського допру його відправили у Дімітровлаг, що знаходився недалеко від Москви. На помилки в прізвищах енкаведисти уваги не звертали.

А як же події розвивалися з Дмитром Юрійовичем Загулом?

Ознайомлення зі справами Струхманчука, Марфієвича та інших показує, що ДПУ УРСР за вказівкою з Москви розробляло план масової ліквідації української патріотично налаштованої інтелігенції. З цією метою була сфальсифікована справа про Українську військову організацію. В неї включили галичан, буковинців і закарпатців. Серед них були буковинці – Микола Іванович Марфієвич, Сергій Іванович Канюк, Олексій Назарович Іванчевський, Ганна Михайлівна Яворська, Філарет Іванович Альбота-Савчук, Семен Юрійович Гуцуляк, Василь Васильович Буцура, Володимир Васильович Гаврилюк, Василь Богданович Мороз та ряд інших.

Дмитро Юрійович Загул у день його арешту лежав хворий, з високою температурою, однак це не зупинило депеушників. Вони, не маючи ордера на арешт, арештували Загула, кинули його в Київський допр. Перший допит відбувся 22 лютого. Проводив його Самуїл Бренер. Він цікавився в основному біографічними даними, які викладені вище. А 26 лютого написав постанову на арешт Загула як члена контрреволюційної УВО, що ставила перед собою мету – скинення радянської влади і встановлення в Україні буржуазно-демократичного ладу – Незалежної Соборної України шляхом підготовки збройного повстання проти радянської влади.

Підставою для арешту і формування звинувачення з самого початку послужили зізнання Григорія Коссака, вибиті з нього депеушниками 26 липня 1931 року, Найдана П.П. – 29 січня 1933 року, Рудика, Струхманчука, Козоріса та Марфієвича.

Ми не будемо тут їх повторювати. Вони однотипні, хоча одержані від різних людей. Всі надто загальні, позбавлені будь-якої конкретики. Важливо те, в що вони вилилися. А вилилися вони в обвинувальний висновок, який 16 квітня 1933 р. підписали оперуповноважений таємно-політичного відділу Київського обласного відділу ДПУ Борисов та начальник слідчої групи Гольдман, а затвердив заступник начальника Київського обласного відділу ДПУ Галицький.

З нього дізнаємось, що організація працювала під керівництвом закордонних українських контрреволюційних центрів, була зв'язана з другим відділом Генерального штабу Польщі. Що керівні кадри організації складалися з представників галицької і української націоналістичної інтелігенції, командного складу колишніх корпусів січових стрільців і галицької армії, які систематично перекидалися закордонними контрреволюційними центрами в Україну для організації керівництва повстанням, шпигунської, диверсійної і терористичної діяльності.

Для цієї контрреволюційної роботи перекинуті із закордону члени організації нібито забезпечувались для маскування фіктивними партійними квитками Чеської компартії. З цією ж метою перекидалися кадри під личиною політемігрантів, перебіжчиків, молоді, яка їде навчатись у радянські вищі навчальні заклади.

Перекинуті із закордону кадри, на думку слідчих, разом з націоналістичними елементами галичан, колишнього командного складу галицької армії, які осіли в Україні після громадянської війни, створили в Україні ряд опорних пунктів у Харкові, Києві, Кам'янці, в

наукових, громадських і культурних установах та організаціях, використовуючи для контрреволюційної роботи їхні легальні можливості.

Слідчі нібито встановили, що організація проводила активну роботу зі створення повстанських осередків, залучаючи до них місцеві контрреволюційні та куркульські елементи для збройного виступу проти радянської влади, який намічався на весну 1933 року, хоча жодного такого осередку не назвали.

"Притягнутий по цій справі як обвинувачений, Загул Д.Ю., – говорилось у висновках, – *як це встановлено матеріалами слідства, брав активну участь у діяльності Київської контрреволюційної організації і входив до складу її керівництва.*

Діяльність Київської організації прикривалась легальною літературною організацією "Західна Україна", в якій концентрувались націонал-шовіністично налаштовані галицькі кадри, котрі під ширмою літературного об'єднання проводили активну контрреволюційну повстанську роботу".

Далі наводилися зізнання Малицького Ф.М., Атаманюка В.І., Найдана П.П., Рудика Д.П., Струхманчука Я.М., Козоріса М.К., Марфієвича М.І., Турчинської А.Ф., Кічури М.О. та Будая Л.Л., які підтверджували контрреволюційну діяльність Загула.

Слідчі нагадали йому і "активну участь у секті адвентистів" у 1912–1914 роках, і службу в "Союзе городов", і роботу в департаменті Державної скарбниці УНР та в Українському телеграфному агентстві за часів гетьмана Павла Скоропадського, співробітництво в петлюрівському офіціозі "Київщина".

Особливо ж гострій критиці було піддано вірш поета "Мара", написаний у 1918 році, де він описав "жахи більшовицького режиму, який гнітив Україну".

"В цей твір Загул вклав ненависть до радянської влади, – писали у висновках слідчі ДПУ, – *і цим тоді ще показав своє обличчя контрреволюціонера... Загул у творі "Мара" такими словами описує прихід Червоної армії в Київ і становище радянської влади:*

"...Сьогодні червоні в погоні –
Летять і кричать –
Потіють натруджені коні –
"Скорей – твою мать!"
Шукають, хапають, стріляють –
"В чрезвычайку ступай!"
По селах комбіди гуляють –
Комуністичний рай..."

Звичайно, в той час за такі слова на помилування сподіватись не було підстав. Тим більше, що сам Загул на допитах заявив:

"У 1918 р. я написав контрреволюційний вірш "Мара" і підписав його псевдонімом "Юрисич". Цей твір друкувався в одній з київських друкарень при Денікіні і вийшов окремою брошурою. Частина "Мари" друкувалась у м. Кам'янці-Подільському в 1919 р. при Директорії в урядовій пресі. В "Марі" я описав жахи більшовицького ладу, його насилля і гніт. Я це писав цілком свідомо. В цей твір я вклав своє ставлення до радянської влади – контрреволюційне і вороже. Я писав про жахи Червоної армії, надзвичайних комісій і комбідів, оплакував Україну, яка потрапила під іго більшовиків".

Ці щирі і мужні слова поета, сказані слідчим ДПУ, теж не лишили для нього абсолютно ніякого шансу на порятунок. Бо ж до контрреволюційної діяльності, яку Загул визнав, він ще й писав такі жорстокі антирадянські поетичні твори, до того ж Дмитро Юрійович нібито завербував в організацію Агату Турчинську, Федора Малицького та Мелетія Кічуру.

Всі ці злочини підпадали під статті 54–2 та 54–11 Кримінального кодексу УРСР. 16 квітня 1933 р., як уже згадувалось, Борисов, Гольдман і Галицький підписали "Заключний висновок", в якому пропонували Судовій трійці колегії ДПУ УРСР ув'язнити Загула Дмитра Юрійовича в концтабір строком на 10 років.

9 травня 1933 року Судова трійка проштампувала цю пропозицію. Дмитра Юрійовича направили в далекі від України краї – на станцію Урульга Забайкальської залізниці, де він перебував у 2-му відділенні Бамлагу НКВС.

Звідси 20 липня 1935 року він написав два листи: один – в ЦК КП(б)У, а другий – секретарю ЦК КП(б)У Постишеву П.П. особисто, в якому викладав свою біографію, повідомив, зокрема, що в 1915 році потрапив до царської Росії як заручник і весь час жив у Києві. Зізнавався, що в перші роки революції був налаштований націоналістично в своїй літературній діяльності і виступав проти радянської влади! Але з 1920 року порвав з націоналістами раз і назавжди.

"Пізніше з відома т. Хвилі, тодішнього завкультпропом ЦК партії, – цитуємо далі заяву, – *організував Спілку революційних письменників "Західна Україна", а в 1926 р. був одним з організаторів Всеукраїнської спілки пролетарських письменників. Працював у радянських установах і в радянській пресі. Співчував весь час комуністам... У своїй літературній діяльності з 1923 року, коли перейшов у радянське громадянство, керувався порадами і вказівками товаришів, відповідальних комуністів, таких, як колишній редактор "Пролетарської правди" Т. Щупак. Знає мене і колишній зав. ДВУ* (Державне видавництво України. *– І.Ф.) т. Шмайонок та інші.*

Проти буржуазних націоналістичних вилазок в українській літературі я боровся і ділом, і словом, що відомо всій літературній громадськості Києва і Харкова. Я виступав активно проти хвильовизму-шумськізму, націоналістів із ВАПЛІТЕ, проти буржуазних неокласиків, групи "Марса", інших ворожих угруповань, що ЦК партії напевне відомо".

Далі Загул писав про своє ставлення до націоналістичного ухилу в партії, якому він ніколи не симпатизував. А в останні роки, не будучи партійним, ішов за генеральною лінією партії як в національному, так і в інших питаннях економіки чи політики.

Зараз нам може трохи й дивно читати такі слова. Але тоді вони мали звучати з вуст кожного інтелігента, який хотів бути ближче до партії, бо ж вона надавала посади, а це означало заробіток і спокій у домі, в сім'ї.

Та якщо ти раз уже спіткнувся, то навряд чи тобі хтось подасть руку допомоги. Пиши пропало! Раз тобі приклеїли тавро контрреволюціонера, то його рідко хто міг змити.

Побувши два роки в концтаборі на "магістралі століття", заслуживши там значок "Кращому ударнику БАМу", Дмитро Загул відчув, що має право на прощення своїх гріхів.

"Два роки з половиною ув'язнення – доволі великий строк, щоби я відпокутував свою протирадянську літературну діяльність у 1917–1919 рр., коли я ще не був радянським громадянином, – писав він. *– За 15 років роботи в галузі радянської літератури на Україні як поет, критик, теоретик літератури, як дослідник і перекладач кращих творів класики, я, здається мені, заслужив настільки, щоб радянська влада переглянула вирок і звільнила мене з-під варти та дозволила зайнятися корисною літературно-науковою роботою, на яку в мене є і сили, і знання.*

Я весь час хворію, а умови табору з кожним днем погіршують стан мого здоров'я. Дружина моя, що живе в Києві, теж хвора, потребує моєї допомоги...

Звертаюсь до Вас з проханням поінтересуватись моєю долею, і як я своєю роботою заслужив на те, допомогти мені в перегляді моєї особистої справи. Всі свої сили і знання я

буду з радістю віддавати роботі в тій галузі, в якій маю хист і навик, на добро трудящим масам Радянського Союзу, на процвітання радянської літератури і науки на Україні”.

Як видно з матеріалів справи, ні в ЦК КП(б)У, ні до Постишева заяви Загула не дійшли. На одній з них є лише штампик секретаріату Наркомату внутрішніх справ УРСР від 13 серпня 1935 року. На другій, що архівна справа 198588 переглянута у відповідності до наказу № 00511 і залишена для дальшого збереження в архіві. Цей перегляд відбувся 30 листопада 1955 року. Про долю Дмитра Юрійовича жодного слова.

І тільки 9 серпня 1957 року Військовий трибунал Київського округу в порядку нагляду розглянув протест військового прокурора на постанову Судової трійки при колегії ДПУ УРСР від 9 травня 1933 року і скасував її, а справу переведенням припинив за відсутністю в діях Д.Ю. Загула складу злочину.

Від дня арешту і засудження до дня реабілітації проминуло 24 роки. Гулагівські кати так нищили людей, що не встигали записувати дат смерті і місць поховання в’язнів. Тож сьогодні ми не можемо нашим читачам сказати, коли саме, від чого і де обірвалося життя нашого славного поета, не можемо сказати, де він похований. Є непідтверджені відомості, що він помер на Колимі у 1944 році.

Що ж до Миколи Марфієвича, то він відбував своє покарання на будівництві каналу Москва–Волга. У 1936 році достроково звільнений з табору. Брав участь у німецько-радянській війні, був поранений, нагороджений двома орденами і трьома медалями.

25 липня 1957 року М.І. Марфієвич поставив питання про свою реабілітацію. В заяві, надісланій прокурору Київської області, він писав:

“Не дивлячись на те, що я за собою жодної вини не відчував і винним себе не визнавав (на жаль, визнав. – *І.Ф.*), *мене після жорстоких фізичних катувань та моральних знущань з боку слідчих Погребінського, Блюмана, Борисова й інших примушено підписати протокол, що я член контрреволюційної організації...*

В 1936 р. я був достроково звільнений, але травми, які беззаконно і несправедливо завдала мені “трійка”, лежать досі тяжким каменем на моїх грудях. Я після арешту втратив дочку, яка після переляку тяжко захворіла. Я втратив квартиру, здоров’я, але не втратив віри в правду, в радянську законність і справедливість. Я завжди вірив, що справедливість переможе”.

З вересня 1953 році М.І. Марфієвич завідував кафедрою іноземних мов у Київському інституті фізичної культури. Питання про його реабілітацію не розглядалося і він 19 вересня написав другу заяву прокурору Київської області, з якої дізнаємося, що Микола Іванович з 1920 року виконував окремі відповідальні доручення підпільної Компартії Буковини, поширював комуністичну пресу. Виступав зі своїми поезіями та піснями проти румунської боярської окупації, закликав трудящий народ Буковини до возз’єднання з Радянської Україною, і кров’ю своєю під час Великої Вітчизняної війни довів вірність цій великій ідеї, за яку боровся.

Постановою президії Київського облсуду від 13 лютого 1958 р. постанову Судової трійки ДПУ УРСР від 9 травня 1933 р. скасовано і справу припинено за безпідставністю його засудження.

Помер М.І. Марфієвич у Києві у 1968 році.

Джерела та література

1. ЦДАГОУ. – Ф. 263. – Оп. 1, кримінально-слідча справа № 43063 на Загула Д.Ю.
2. ЦДАГОУ. – Ф. 263. – Оп. 1, кримінально-слідча справа № 46046 на Марфієвича М.І.

м. Чернівці
15 травня 2006 року

ТРАГІЧНА ДОЛЯ СІМ’Ї ВАСИЛЯ РУБАНА

В КОМУНІСТИЧНО-БІЛЬШОВИЦЬКІЙ імперії, яка називалась СРСР, життя людини рівнялося життю мухи чи якоїсь комахи. На людину дивились як на безмовного покірного раба, який повинен по-ударному працювати, славлячи комуністичну партію і її вождів. Якщо ж людина допускала вільнодумство, а, не дай Боже, ще й наважувалась критикувати радянську владу, комуністичну партію чи її вождів, то вона підлягала безумовному знищенню.

Переді мною сидить чернівчанка Олена Василівна Рубан і тихо розповідає про свою нелегку долю дочки “ворога народу”. Вона – не корінна буковинка, бо народилася 1912 року в містечку Зіньків на Полтавщині. Там минуло її дитинство у затишному, переважно одноповерховому, містечку, в якому було три школи, два технікуми і дев’ять церков. Церкви надзвичайно красиві, але в двадцятих роках від них і сліду не лишилось.

Сім’я у Василя Степановича Рубана, смаглявого, чорночубого, завжди привітного і доброзичливого красеня, складалась із семи чоловік: дружини Оксани Олексіївни і п’яти дітей – Василя, Олени, Олександра, Юрія і Артема.

Жили Рубани без розкошів то на приватній, то на державній квартирі, бо власної хати не було.

– Батька нашого, трохи схожого на цигана, з яскравою білозубою усмішкою, густим чорним чубом і лагідними, розумними карими очима ми вважали красенем і дуже любили, – розповідає Олена Василівна. – Мама не була писаною красунею, але мала вроджений хист до творення прекрасного. Виготовлені нею штучні квіти важко було відрізнити від живих. Серед зими у нашій хаті можна було побачити гілку тільки-но розквітлої черемхи чи букет троянд. Все пошите мамою – було нею ж гарно вишите і помережене. В хаті завжди було ошатно і затишно. Сім’я жила не багато, але щасливо, в любові і злагоді. До нас часто приходили мамині брати Петро та Іван, їхній друг Наум Голобородько і влаштовували концерти. Грали на струнних інструментах – скрипці, балалайці, мандоліні. Літніми вечорами музика лунала просто на подвір’ї на втіху сусідам. Зимові вечори посвячувались вишиванню, книгам, шахам. Василь у 1930 році закінчив Полтавський індустріально-технічний інститут і був направлений у Запоріжжя, в селище Верхня Хортиця на механічний завод ім. Енгельса. Через деякий час туди переїхала вся наша сім’я...

Ми росли, учились, ставали фахівцями. Василь у 1937 році був уже інженером-механіком, Ольга – вчителькою. Мали свої сім’ї. Здавалось, що все йде гаразд. Правда селищем, не втихаючи, блукали чутки: арештували того-то і того. А через кілька днів ще когось. А потім ще і ще... Впевненості, що тебе не арештують завтра, не було ні в кого [1]. Енкавеес ловило “ворогів народу”. Ні Василь, ні Оксана Рубани себе такими не вважали і спокійно працювали. Він завідував фінансовим відділом на заводі ім. Енгельса у Верхній Хортиці, вона працювала в домашньому господарстві.

Біда налетіла несподівано, з першими грудневими морозами 1937 року. Вночі до хати настирно постукали. Господар відкрив двері і відразу ж відчув, як у груди вперлось холодне дуло револьвера. Його завели в хату. Наказали одягтись. І повели у небуття. З тієї грудневої ночі 1937 року Василя Степановича Рубана ніхто на волі не бачив.

Машина винищення української еліти була запущена. Їй потрібні були жертви. Такою жертвою став і п’ятдесятилітній Василь Степанович Рубан. За постановою народного комісара внутрішніх справ СРСР Миколи Єжова і прокурора СРСР Вишинського, цих неймовірно

страшних і жорстоких людиноненависників і катів, він за ст. 54–10 був засуджений до смертної кари і розстріляний як член контрреволюційної повстанської організації [2].

Тут хочу зробити відступ. Переді мною лежить "Свідоцтво про смерть Рубана В.С. ЯС № 356975", видане Ленінським районним бюро ЗАГСу міста Запоріжжя 26 травня 1958 року. В ньому зазначено, що Рубан Василь Степанович помер 19 березня 1942 року. Причина смерті – інфаркт міокарда. Запис про смерть зроблено 14 травня 1958 р. за № 24. Є тут позначка, що померлому 55 років. На всьому цьому стоїть печатка установи і підпис зав. бюро ЗАГСу. Свідоцтво про смерть В.С. Рубана – звичайна для радянських адміністративних органів фальшивка. Рубан не міг померти в Запоріжжі 19 березня 1942 року, бо був розстріляний у Запорізькій тюрмі в грудні 1937 року.

Запорізька обласна прокуратура ще й сьогодні боїться сказати правду дочці репресованого – де і коли розстріляли її батька, де шукати його могилу. Старший "помішник" (так у листі. – *І.Ф.*) прокурора Запорізької області старший радник юстиції В.А. Нестеренко в листі №13/589–95 від 09.08.95 р. пише: *"Постановою НКВС та Прокуратури СРСР від 28 грудня 1937 р. згідно зі ст. 54–10 КК УРСР Рубан Василь Степанович був репресований як член контрреволюційної організації"* [3]. Отже, репресований і все. Ні слова про розстріл.

Довідка ж про реабілітацію, що надійшла Олені Василівні з Верховного суду України, говорить дещо ширше і дещо інше. Цитую: *"Ухвалою Судової колегії в кримінальних справах Верховного суду УРСР від 28 березня 1958 р. рішення комісії НКВС та Прокурора СРСР від 15 грудня 1937 р. відносно Рубана Василя Степановича 1887 р. народження, уродженця м. Змієва Харківської області, працювавшого завідуючим фінвідділом заводу ім. Енгельса м. Запоріжжя, репресованого і підданого розстрілу* (де? коли? – *І.Ф.*) *по звинуваченню в участі в контрреволюційній організації та проведенні антирадянської агітації скасовано, а кримінальну справу переведенням закрито за недоведеністю обвинувачення.*

Гр. Рубана В.С. по даній справі реабілітовано" [4].

Цю довідку підписав заступник голови Судової колегії в кримінальних справах Верховного суду України Є.І. Овчинников.

Два документи і дві різні дати: 15 грудня і 28 грудня 1937 р. Яка дата правильна, а яка вигадана? Може в одному документі зазначено день арешту, а в другому день розстрілу? Репресії починаються арештом, а кінчаються розстрілом. То де початок, а де кінець? А може запис у загсівській книзі правильний? Може й справді Рубана В.С. розстріляли 19 березня 1942 року? Але де? На це питання ні Верховний суд, ні Запорізька обласна прокуратура не відповідають. Чому? Бо не можуть пояснити вигадку. Кінці з кінцями не сходяться.

Та облишимо догадки. Мертвим це вже не допоможе. Поговорімо про живих. Як було дітям після арешту батька? Чи мали вони спокій, довіру, любов і шану громадян?

Їх терзали, їх переслідували, їх звільняли з роботи, їм не давали нормально жити, бо всі вони носили невидиме клеймо – дітей "ворога народу". Це клеймо падало на весь рід і на тих, хто з тим родом поріднився.

– Мого чоловіка – Беренка Романа Яковича, який працював директором десятирічної школи в Червоноармійську Житомирської області не прийняли до лав КП(б)У, хоч він був готовий вступити. А якщо ти не комуніст – директором школи не бути. Вихід із ситуації один – розлучення. Сім'я була зруйнована. Я мусила сама виховувати сина, – з болем розповідає Олена Василівна. – Я мусила забрати до себе маму і своїх менших братів і переїхати спочатку в селище Корнин цієї ж області, а потім – в Сокиряни, де мене застала війна. Із Сокирян ми виїхали на Харківщину. А після війни знову повернулись у Чернівці. Мінялися місця роботи, та не мінялася ситуація навколо мене. Дискримінація, недовіра, переслідування ходили за мною по п'ятах і було страшенно боляче і образливо, бо ж знала, що ніякого "ворога народу" не було, а був винятково чесний і порядний, працьовитий громадянин Рубан Василь Степанович, який добре знав свою роботу, любив людей, любив свій народ, який до нього ніяких претензій не мав. Претензії мали кати українського народу, єжовські опричники, котрі

нищили все найбільш достойне і досконале. Я знала, що версія працівників НКВС про "ворога народу" була наскрізь надумана, фальшива, брехлива. Але доводити це не було кому. Мусили мовчати, щоб самим не опинитись у камерах смертників, у катівнях Запорізької чи якоїсь іншої тюрми.

Однак багато людей вірили енкаведистській брехні, сприймали її за чисту монету і, як натреновані пси, накидались на нас безвинних, ставились до нас, як до людей другого сорту, як до ворогів, яких треба донищити.

– Я по натурі людина працьовита, – продовжує свою сумну оповідь Олена Василівна. – Намагалась добре виконувати свою роботу, щоб заслужити нарешті довіру начальства, яке завжди знало, хто я є. Але мої старання не допомагали, а шкодили. Приїхавши в серпні 1944 року в Чернівці, влаштувалась в університеті лаборантом на кафедрі неорганічної хімії. Один раз викликали в КДБ і запропонували змити з себе пляму дочки "ворога народу" своєрідним способом – стати донощицею, сексоткою. Я відмовилась. Сказала, що не можу і не хочу. Мій співбесідник так ударив кулаком по склу, яке лежало на столі, що воно розлетілося в друзки. А по сумісництву я ще працювала викладачем хімії у Чернівецькому військово-технічному училищі. Створила там навчальну лабораторію, лекції супроводжувала дослідами. Успішність мала високу. Але ось на лекціях з'являються контролери, щось шукають. Дають підготовити доповідь на задану тему. Слухають у темній порожній залі. Ніби все гаразд. Але через певний час на вимогу політвідділу звільняють з роботи без ніяких пояснень. Служба держбезпеки подіяла.

Подібне було і в Облхарчопромі, де я очолювала лабораторію з якості продуктів, яку майже заново створила. Але замість шани – переводять на нижчу посаду – завідуючою лабораторією Чернівецького міськхарчокомбінату та головного інженера комбінату за сумісництвом. Мотив переводу – не член партії, не заслуговує такої високої посади.

Зазнав цих переслідувань і мій син Беренко Едуард. Хлопець розумний, талановитий. З дитинства мріяв майструвати, будувати кораблі. Сам збудував чотиривесловий човен. Добре закінчив десятирічку, але прорватись у вищий навчальний заклад не міг. Кожного разу відсівали. Не зміг він вступити і в Ленінградське військово-морське училище. Внукові "ворога народу" бути високоосвіченим не дозволялось. Отже, мій син не здобув вищої освіти, бо його дід в архівах НКВС числився "ворогом народу". А то був бар'єр, якого не міг перестрибнути найвидатніший спортсмен. Мого наймолодшого брата Артема Рубана 1928 р.н., учасника війни, в листопаді 1948 року в армії у Ризі довели до того, що він наклав на себе руки.

Проклята епоха. Щоб вона більше ніколи не поверталась. Коли я чую, як місцеві комуністичні вожді галасують на мітингах про славний СРСР, про те, як їм там було добре, про те, щоб нас усіх знову загнати у великоімперську тюрму, я кажу: "Боже, врятуй нас від цих напівбожевільних шаманів. Дай людям розум, щоб вони не забували страшного минулого, щоб не дозволяли цим комуністичним недоноскам дурити себе і людей! Не треба нам комунізму! Не треба комуністів! Хай живе незалежна суверенна Україна! Ми її збережемо! Ми її виведемо на широкий шлях прогресу і розквіту. Наше щастя у власному домі, а не в таборах і тюремних камерах Росії.

Джерела та література

1. Спогад Рубан О.В. //АЧОВПВАКПУ.
2. Фостій І. Я так люблю, люблю її… //Буковина. – 1996. – 10 лютого.
3. Довідка Запорізької обласної прокуратури № 13/589–95 від 9.08.1995 р.
4. Ухвала Судової колегії в кримінальних справах Верховного суду України від 28 березня 1958 р.

м. Чернівці
25 липня 2006 року

ЗА ЩО РОЗСТРІЛЯЛИ ЙОСИПА ЖАБИЦЬКОГО?..

ТРАГЕДІЯ сталінських репресій прокотилася Радянським Союзом, як страшна чума. Мабуть, жодна країна світу не знала таких жахів, яких зазнали громадяни “першої у світі країни соціалізму”, керованої комуністами на чолі з жорстоким і нещадним тираном Сосо Джугашвілі, що обрав собі псевдонім “Сталін”.

Євфросинія Октавівна Жабицька

Мабуть, в СРСР не залишилося жодного куточка, куди б не сягла кривава рука цього ката, якого поети, композитори, артисти довгий час оспівували як найдобрішого і наймудрішого вождя усіх народів. А дехто ще й сьогодні йому поклоняється, ходить вулицями з його портретом і кривавим сталінським стягом.

Давайте на хвильку послухаємо розповідь чернівчанки Антоніни Йосипівни Джигирис, яка народилася 5 листопада 1926 року за Дністром, у селі Вербовець Мурованокуриловецького району Вінницької області, в родині Йосипа Антоновича та Євфросинії Октавівни Жабицьких. Троє люблячих сердець – тато, мама й маленька донечка – жили і не знали горя. Та 25 березня 1929 року, коли на дворі лив не дуже теплий весняний дощ, до них у хату заскочила група комнезамівців* і наказала господарю одягатися, взяти з собою, окрім сокири, рубанок та фуганок (батько був столяром і теслею), харчів на п’ять днів, дві пари білизни і в теплому одязі з’явитися в сільську раду. Будуть нібито їхати на роботу в Могилів-Подільський.

Євфросинія Октавівна зібрала все це, склала в торбу і провела чоловіка за ворота, сподіваючись, що через день-два він повернеться. Та коли зайшла до хати, відчула якусь невідому тривогу, що не давала її душі спокою. Швиденько одяглась і поспішила до сільради. Тривога неймовірно зросла, коли вона побачила біля сільради групу міліціонерів і почула розпачливі, подібні до чаїних, голоси арештованих чоловіків і жінок. Усіх їх посадили на підводи і під охороною повезли в Могилів. За що їх арештували – ніхто не знав. Через кілька днів прийшов до хати черговий сільради і сказав Євфросинії Октавівні й родичам інших заарештованих, що можна повезти в Могилів-Подільську тюрму передачі арештованим.

Люди хвилювались. Надворі весна. Не сьогодні-завтра треба виходити в поле, орати, сіяти, садити, а тут господарів позабирали і мордують у в’язниці.

– Передачі мама носила кілька тижнів, – розповідає Антоніна Йосипівна. – А одного дня, коли мама прийшла з передачею, їй сказали, що батька в тюрмі вже немає. Вивезли. Куди? Таємниця. Чекайте листа.

---

* Члени комітету незаможних селян.

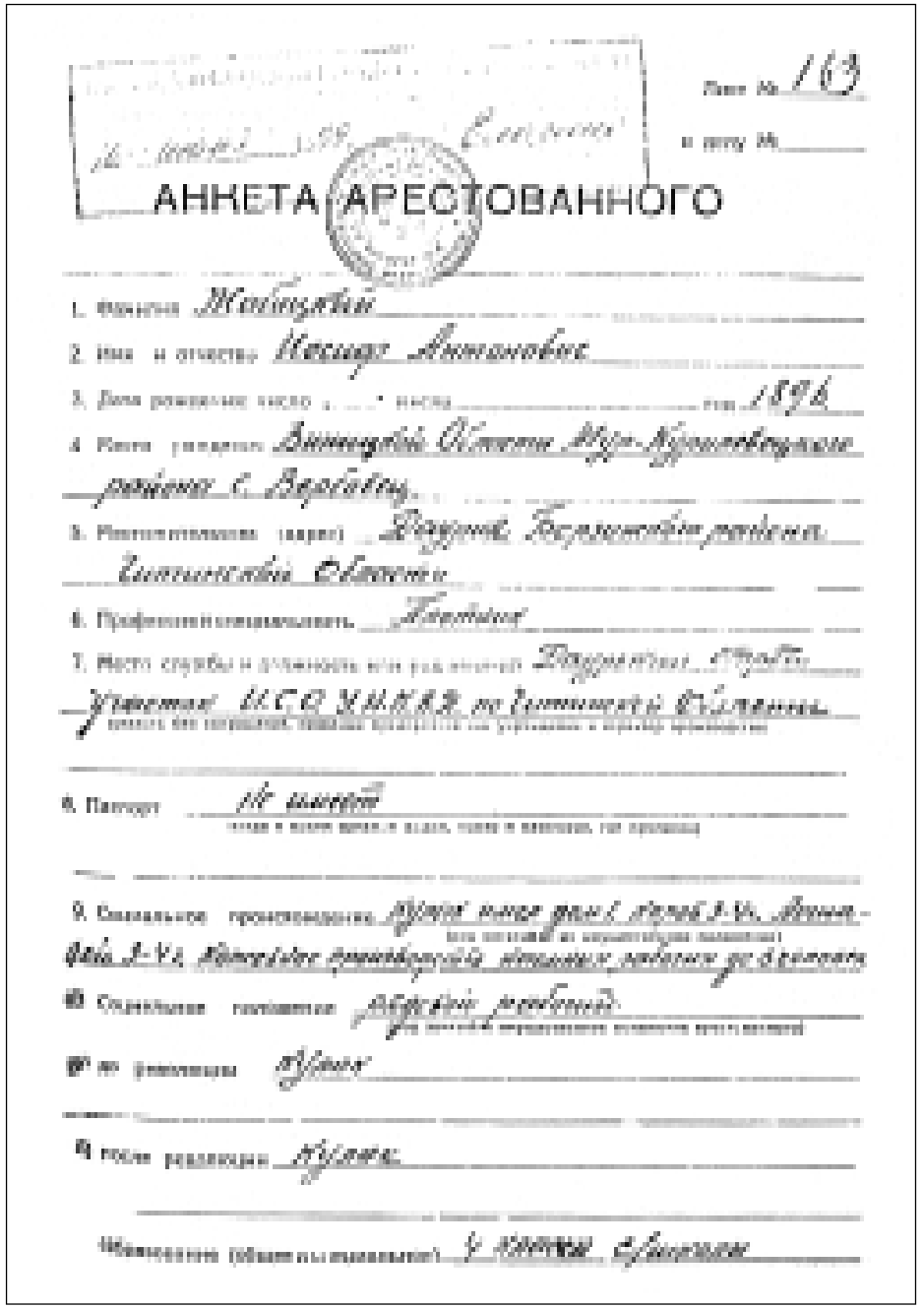

АНКЕТА АРЕСТОВАННОГО

Чекали вістки довго. А її все не було й не було. І ось, нарешті, через два чи три місяці прийшов лист, з якого дізналися, що батька завезли в Красноярський край, в тайгу на лісоповал. Вони там рубають дерева, очищають їх від гілля та кори, звозять до річки Єнісей і сплавляють. Живуть у бараках. Харчують їх жахливо, лиш би не повмирали. Продукти здебільшого цвілі й гнилі.

Сум у душах, біль у серцях, а ще й тривога, що арештом батька трагедія родини не закінчиться. І ось одного осіннього вечора 1930 року в хату знову завалились комнезамівці і оголосили матері, що нас висилають до батька.

– Тільки не здумайте продавати майно чи худобу! – заявив голова сільради. – Коні, корови, будівлі – все конфісковано.

– Хата у нас була старенька із солом'яним дахом і маленькими трьома вікнами, – розповідає далі Антоніна. – Житлова площа не перевищувала 20 квадратних метрів. У ній жили дідусь, бабуся, їхній син з дитиною та жінкою і я з мамою. Сказали, що на висилку можна брати з собою багаж з одягом, взуттям, постільними речами і мішок борошна. Із села тоді забирали 30 сімей. Зокрема, родину нинішнього хірурга Чернівецької залізничної лікарні Віталія Віталійовича Звоздецького, Кароля Волкуновича та інших. Нас повантажили в товарні вагони, в яких стояли залізні "буржуйки" і повезли в Сибір. Люди тоді ще уяви не мали, що таке Сибір. Але, їдучи у вагонах, поступово почали розуміти, що то за страхіття. У вагонах холодно, їсти нічого. Палити в "буржуйках" нічим. Якщо на якійсь станції вдавалося роздобути дров, ми гріли кип'яток, котрий називали чаєм, і трохи зігрівались.

Їхали довго. Продукти, які взяли з дому, давно закінчились. Діти застудилися. Чхали, кашляли, плакали. Багато наших супутників не витримали голоду та холоду і померли в дорозі. Їх викидали з вагонів на станціях, а то й прямо на ходу поїзда. Коли ми приїхали в Красноярськ, сподівались, що одержимо багаж і одягнемося тепліше. Але ніякого багажу не було. Очевидно його зі станції Котюжани нікуди не відправляли, а прямо там енкаведисти його "конфіскували".

– У Красноярську виселенців поділили по невеликих групах і направили далі на північ. А нас – в тайгу до батька. Поселили в дерев'яних бараках. Чоловіки й жінки вручну пиляли високенні сосни та ялини, обрубували гілля, обдирали з колод кору. Я, п'ятилітня, разом з іншими дітьми сиділа в бараці. Жити хоч було й важко, але радувало, що ми всі разом. Наш батько з нами.

Та ось в кінці 1932 року батька знову від нас забрали і направили на станцію Даурія Борзинського району Читинської області. Через якийсь час відправили туди ж і мене з мамою. Поселили на околиці містечка Даурія в дерев'яних бараках, які мали двоярусні, збиті з дошок нари, що стояли обабіч неширокого проходу попід стінами. Проходи, по яких цілими зграями бігали миші та щурі, були засипані тирсою та стружками.

Посередині барака стояв загальний громадський стіл. Двоє маленьких вікон з обох боків пропускали знадвору тьмяне світло. Дві чавунні грубки, в яких ми палили день і ніч, щоб не замерзнути, обігрівали весь барак. Біля грубок завжди черга. Про приготування сніданків чи обідів і думати не доводилося. Хоча б нагріти чай.

Ми, діти висланих з України батьків, весь час ходили голодні, тому навідувались до військових їдалень і просили їжу. Недалеко від нас знаходився прикордонний загін, кіннота Будьонного і їдальня льотчиків. Чоловіки зробили нам жерстяні казанки, з якими ми бігали до чергових по кухні. Якщо траплявся добрий черговий, то наливав нам повні казанки супу. Особливо, коли чув нашу українську мову і дізнавався звідки ми вислані. Але були й такі, що посуд відбирали, а нас проганяли. Тоді ми зі сльозами на очах, голодні поверталися у свій непривітний барак. Проганяли нас чергові від їдалень і тоді, коли поблизу появлялось начальство з кубиками та шпалами у петлицях.

Ми ж не тільки самі ті супи їли, а й приносили в барак хворим та немічним. Хто знав біду, ділився з нужденними останнім.

Увечері при підсліпуватих каганчиках ми робили уроки. В бараці мертва тиша, тільки хтось на нарах тяжко стогне або гірко плаче. Інколи хто-небудь тихо-тихо заспіває українську пісню. Весь барак спочатку насторожиться й слухає, а потім підтримає один, другий, третій. І загриміла пісня на повен голос, ледь стелі не здіймає...

Дорослі встають рано. Ми теж. Вони – на роботу, а ми – в школу. В Даурії всі чоловіки й жінки працювали на будівництві. Носили цеглу носилками, а вапняний розчин відрами на другий поверх споруди. Підйомних кранів там не було. Всі роботи виконувались вручну.

Увечері о 23.00 або й посеред ночі перевірка чи всі дома, чи ніхто не втік за кордон, який тут зовсім близько.

У 1935-1936 роках ситуація трошки поліпшилась. Із бараків нас перевели в будинки: по дві сім'ї в одну квартиру. Жінки зробили навколо ліжок занавіски, щоб можна було одягтися й роздягтися. Це були по суті сімейні гуртожитки. Ми вже рахували, скільки нам залишилось там жити. Бо ж казали, що нас вислали на 10 років.

Та ось прийшли страшні 1937-1938 роки. Почалися арешти. Ніхто не знав, за ким завтра прилетить "чорний ворон". Виселенці, правда, казали, що їм арешти не грозять.

– Куди вони нас ще запроторять? – запитували.

Але третього травня 1938 року під вікнами нашого будинку зупинилася крита чорна машина. В кімнату заскочили три чи чотири енкаведисти. Вчинили обшук. Перевернули все вверх дном і знову арештували батька. За що – не казали. Відповідь знаходимо в довідці Управління КДБ по Читинській області від 14 грудня 1962 р. № 1/6 ж-д, що Йосипа Антоновича Жабицького заарештували і за ст.ст. 58–1 "а" та 58–11 КК РРФСР засудили до розстрілу як учасника контрреволюційної шпигунсько-диверсійної організації, створеної японською розвідкою. З анкети арештованого дізнаємося, що його дружина Жабицька Євфросинія Октавівна і дочка Антоніна 14 років* репресовані в 1930 році, як сім'я куркулів, і заслані в Східний Сибір, у м. Даурія.

5 липня 1938 року трійка УНКВС по Читинській області засудила Жабицького Йосипа Антоновича до розстрілу, а 1 вересня вирок було виконано.

Його вагітну дружину з дванадцятилітньою донею протягом 24 годин знову відправили в Красноярськ, а звідти – за 100 кілометрів у тайгу, в Балайський свинорадгосп, на хутір, який налічував 20 хат. Антоніні довелося ходити в школу в шостий клас за 6 кілометрів, бо на хуторі було лише 3 початкових класи. Саме на цьому хуторі 8 червня 1938 року Євфросинія Октавівна народила свою другу дитину – сина Анатолія, який нині живе у Білій Церкві. Йому не пощастило ні бачити, ні чути свого батька. Сталінський терор знищив його як зрадника батьківщини, осиротивши дружину і двох дітей.

– У 1940 році мама поїхала в Красноярськ і одержала п'ятирічний паспорт, – закінчує свою розповідь Антоніна Йосипівна. – Родинній радості не було меж. Мамин брат, Іван Октавович Сливінський, жив у містечку Гнівань Вінницької області. І хоч родичі остерігалися в ті роки листуватися з нами, він все-таки не побоявся кари, вислав нам на дорогу гроші. І ми приїхали у Гнівань. Тут почалася війна і ми залишилися жити на Україні, на рідній землі. Після війни працівники районного відділу НКВС перевіряли мамин паспорт, але нічого не сказали. Ми підросли, допомогли їй збудувати хату. І вона була дуже рада, що ні від кого не залежить. Мама прожила 90 років і тихо-тихо, нікого не турбуючи, померла 29 червня 1990 року.

---

* У 1938 році Антоніні було лише 12 років. Тут енкаведисти 2 роки дівчині добавили.

Військовий трибунал Забайкальського військового округу 10 червня 1958 року відмінив вирок трійки УНКВС по Читинській області від 5 липня 1938 року відносно Жабицького Йосипа Антоновича як безпідставний і реабілітував безвинну жертву. А 5 серпня 1999 року були, нарешті, реабілітовані й мати з дочкою. Але скільки ж довелося їм пережити, перемучитись, поки істина була встановлена. Та користь від цієї істини невелика, хіба тільки те, що ми ще раз дізнались, які антилюдські, беззаконні, жорстокі, масштабні сталінські репресії довелося пережити мільйонам громадян СРСР. Нащадки і послідовники Сталіна ще живі, вони рвуться до влади. Будьмо щодо них дуже уважні! Не дозвольмо їм сісти на наші шиї ще раз!

Джерела та література

1. Спогад Джигирис А.Й. //АЧОВПВАКПУ, справа Джигирис А.Й.
2. Довідка Управління КДБ по Читинській області від 14 грудня 1962 р. № 1/6 ж-д.
3. Фостій І. Гострота сталінської сокири //Буковина. – 2005. – 23 березня.

м. Чернівці
23 березня 2005 року

ВАСИЛЬ ГЕОРГІЙОВИЧ ГОТИНЧАН
(19.10.1902–11.05.1941)

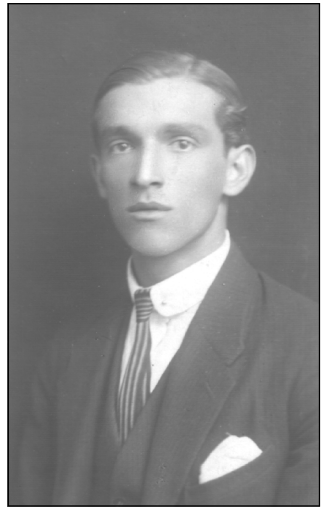

Василь Георгійович Готинчан

ВІДШУМІЛИ хвилі революційних виступів трудівників Буковини в ті далекі роки, коли над їхніми спинами свистав нагай румунського жандарма, а на руках брязкали невільницькі кайдани. Але пам'ять народна береже імена тих, хто у важке лихоліття сміливо йшов на бій з окупаційною владою, не боявся тюремних тортур, віддавав усього себе боротьбі за визволення і возз'єднання рідного краю з Радянською Україною у великій, як тоді писали, і дружній сім'ї народів СРСР.

Одним з активних бійців революційної армії трудящих Буковини був Василь Георгійович Готинчан. В особовій карточці, заведеній у 30-х роках квестурою поліції Чернівців, він характеризується як ватажок комуністичного руху на Буковині, керівник партії "Визволення".

Біографія Василя Готинчана подібна до біографій багатьох буковинців, які в жорстоких умовах румунсько-боярської окупації не схиляли голови перед насильниками, а скільки вистачало сил, знань і хисту віддавали себе революційній боротьбі.

Народився Василь Георгійович 19 жовтня 1902 року в селі Веренчанка, нині Заставнівського району, в сім'ї сільського учителя [1]. З малих літ бачив біду і нужду селян, був свідком їх жорстокої експлуатації місцевими дідичами. Все це викликало в його вразливій і чесній душі глибоке обурення і гнів проти окупаційної влади.

1913 року одинадцятилітній Василь приїздить до Чернівців і поступає на курси, що готували учнів до вступу в гімназію. Успішно склавши вступні іспити, навчався в ній з осені 1914-го по липень 1923 року. Разом з ним у ті роки в різних класах Чернівецької гімназії здобували освіту майбутні активні учасники революційного руху на Буковині, провідні діячі крайової комуністичної організації Сидір Лупуляк, Іван Стасюк, Володимир Гаврилюк, Микола Оленюк, Микола Шлапак, Василь Буцура. Вони створили гурток гімназистів, який всім єством ненавидів королівських наїзників, вів у гімназії і серед міської та сільської молоді антикоролівську пропаганду. До цієї групи належав і Василь Готинчан. Гімназію він закінчив, чітко визначивши своє політичне кредо борця за ідеали народних мас. Його політично гострі статті уже в 1925 році привертають увагу до себе політичною непримиренністю і глибокою аргументацією. 20 грудня 1925 року він публікує в газеті "Боротьба" статтю "Політична боротьба робітників і селян за волю". Зазначаючи, що робочим людям з кожним днем стає все тяжче жити, бо хліб та інші життєві засоби дорожчають, а порятунку немає, автор статті писав: "Робочий чоловік гарує від досвітку до пізньої ночі на фабриках і заводах, у полі, в душних і вогких хатах мучиться, потом обливається, – аби заробити той кривавий гріш, добути кусок хліба, котрим треба йому і його родині прогодуватися, щоби з голоду не пухнути, не згинути. Він їсть бараболю пісну, юшку, огірки і кулешу, а рідко коли хліб. Він, як злочинець,

прикутий до землі, до фабрики і машини, мусить віддавати свою робочу силу панові за марний гріш, мусить стати вільним рабом його, яким пан може довільно розпоряджати" [2].

Причиною цієї несправедливості, джерелом зубожіння мас, як зазначав автор, є приватна власність панів та капіталістів. Знищення її приведе до щасливого життя всього людства. Але за це щасливе майбутнє, яке називається соціалізмом, треба боротись. "Тільки боротьбою повалити можна робочим цей капіталістичний лад, свою кривду. І тільки в боротьбі може відбутися скасування приватної власності і світових багатств купки панів" [2].

В. Готинчан закликав робітників і селян перш за все позбутися опіки панів, які обсіли їхнє тіло, як те чорне гайвороння, і хочуть жити з робітника й мужика, та взяти владу в свої руки, коли значення і силу матиме не воля панів, попів і їх уряду, а воля робочого народу.

Ці революційні ідеї він виніс не тільки з гімназійних класів – вони доформовувались і відточувались у селі Іванківцях, куди, не одержавши державної служби, повернувся після гімназії і, працюючи у своєму господарстві, час від часу звертався в інспекторат Буковини з проханням надати йому можливість працювати учителем.

Тільки в грудні 1927 року просьби увінчалися успіхом. В.Г. Готинчану надали місце помічника учителя в селі Пояно-Стимпей Кимполунзького повіту, а через 11 днів перевели в село Шаруль-Дорней. Та й тут працював недовго. В липні 1928-го його було позбавлено права викладати в школах за те, що в 1925 році від імені жителів села Іванківців написав у румунські урядові інстанції листа з вимогою ввести в Іванковецькій сільській школі українську мову викладання. В зв'язку з цим військовий трибунал завів на Готинчана кримінальну справу, але все обмежилось лише звільненням з роботи [3].

Позбувшись державної служби, Василь Георгійович повертається в Іванківці з глибоким переконанням посвятити себе революційній боротьбі. Він часто навідується в Чернівці, бере участь у робітничих зборах та мітингах, співробітничає в редакції газети "Боротьба". В листопаді 1928 року в Соціал-демократичній партії Буковини відбувся розкол. Українська соціал-демократична організація заявила про вихід із СДПБ і утворення Партії українських працюючих Румунії "Визволення". Василь Готинчан був одним з ініціаторів організації цієї партії, яка діяла під керівництвом Буковинського крайового комітету КПР. На першій установчій конференції партії, що відбулася 17 лютого 1929 року, Василя Готинчана було обрано до складу її Центрального комітету [4].

10 березня цього ж року на загальних зборах українського робітничо-просвітнього товариства "Воля" Василя Георгійовича обирають до контрольної комісії. Це товариство широко використовувалось Буковинським крайкомом КПР для ведення революційної роботи серед чернівецького робітництва [5].

Влітку 1929 року В.Г. Готинчан остаточно переїздить до Чернівців. За рекомендацією С.Г. Галицького та І.Д. Стасюка його приймають в члени КПР і посилають на роботу в редакцію газети "Борець" – орган ЦК партії "Визволення". Політично гострі, злободенні статті Василя Георгійовича часто появляються на сторінках войовничого "Борця". В цей же час він редагує листівки, що видавали крайком КПР, Робітничо-селянський блок, партія "Визволення" та міський комітет МОДРу [5, арк. 17].

Листівки закликали трудящих боротися проти буржуазної олігархії, терору жандармів і сигуранци, проти соціального і національного гніту, за злуку з Радянською Україною, проти підготовки імперіалістичної антирадянської війни, за оборону СРСР.

Революційна діяльність Готинчана не залишилась непоміченою окупантами. 21 липня 1929 року жандармерія провела обшук у його будинку в Іванківцях і знайшла там заборонені книги, брошури та газети, а також кореспонденцію комуністичного змісту.

В протоколі, складеному з цього приводу, жандармські чиновники характеризували В.Г. Готинчана як полум'яного прихильника комуністичних ідей, котрий займається

організацією комітетів партії "Визволення" в селах Буковини, є членом ЦК цієї партії, розповсюджує серед селян календарі "Знання – то сила". На запитання жандармів: для чого він тримає ці книги, Василь Георгійович відповів, що одержав їх поштою, а про те, що вони заборонені, не знав.

Оскільки слідство не могло довести вину В.Г. Готинчана у веденні антидержавної діяльності і розповсюдженні забороненої літератури, його після 23 днів перебування під арештом було випущено на волю [5, арк. 57].

Та сигуранца і поліція не спускали очей з партії "Визволення", її керівників та активістів. У ніч з 12 на 13 грудня 1929 року поліція затримала Рувіма Мільштейна та Шейндель Вайсельберг, коли вони виходили з приміщення партії "Визволення". При обшуку в них були знайдені листівки, які закликали робітників, селян і солдатів до боротьби проти реакційного фашистського уряду убивць, за тісно згуртований єдиний фронт робітників і селян, за національне самовизначення Буковини аж до відокремлення і возз'єднання з Радянською Україною.

З допиту арештованих поліція дізналась, що Рувім Мільштейн складав, а Шейндель Вайсельберг друкувала листівки на машинці. Що в редагуванні листівок їм допомагали Василь Готинчан і Бернгард Кац. Всі четверо були заарештовані і засуджені до різних строків тюремного ув'язнення. Зокрема, В.Г. Готинчан та Б.Ш. Кац – відповідно до 15 і 18 місяців тюрми [5, арк. 57–58].

Відбувши покарання і вийшовши на волю, В.Г. Готинчан не припиняє революційної діяльності. Він складає і розповсюджує листівки, створює в селах комуністичні осередки. 28 травня 1931 року його заарештовують в третій раз за те, що нібито він розповсюджував листівки в селі Шипинцях. Однак, коли його привели в село на очну ставку, ніхто жандармських звинувачень не підтвердив. Нічого не дав і обшук, вчинений у нього дома. Та 30 травня його знову потягли на допит. Але Василь Георгійович відмовився давати будь-які показання, заявивши, за свідченням протоколу, що це його принцип.

Через три дні поліція випустила комуніста. Однак 20 червня знову було підписано ордер на його арешт. В рапорті Чернівецького крайового інспекторату поліції прокурору Чернівецького повітового трибуналу говорилось, що комуністи Василь Готинчан, Антон Ощепко, Натан Райнер і Карл Терлецький проводять серед членів комуністичної організації широку антидержавну пропаганду. З цією метою В. Готинчан таємно завозить в країну іноземні газети, брошури та маніфести підривного характеру, перекладає їх українською мовою, розмножує і розповсюджує в селах Північної Буковини. 29 травня 1931 року він одержав п'ять примірників комуністичної брошури "Дер Роте Ауфбан", надісланих йому з Берліна [6].

9 липня 1931 року В. Готинчана заарештували в зв'язку з передвиборною агітацією. При обшуку жандарми знайшли книгу на німецькій мові комуністичного змісту. Йому інкримінували проведення таємних комуністичних зборів у Хлівищі та інших селах, звинувачували в тому, що він, будучи арештованим минулого разу, нібито говорив на допиті, що хоче вивчати комуністичні ідеї, буде боротись проти буржуазії за республіку, і що на Буковині невдовзі трапиться те, що відбулося в Іспанії. В поліції В. Готинчан заявив, що він цього ніколи не говорив. Підтвердив тільки, що він є членом партії "Визволення" і бореться проти буржуазії і монархії [6].

Ім'я Василя Готинчана в ті дні не покидало поліцейських донесень і прокурорських реляцій. Так, 28 червня 1931 року в доповідній квестури чернівецької поліції обласному інспекторату після аналізу діяльності комуністичних організацій в повіті говорилось таке: "Тепер, коли їх керівники (керівники комуністичних організацій. – *І.Ф.*) – Іван Стасюк, Василь

Готинчан, Євстафій Сорофтей, Ізя Розенвальд та інші – звільнені з тюрми, їх діяльність процвітає. Не зважаючи на всю пильність, все ще не вдалося зловити їх на гарячому, що робить майже неможливим їх викриття".

В донесенні зазначалось, що особливо небезпечні для державної безпеки вогнища знаходяться в комунах Нова Жучка, Садгора, Раранча, Нові і Старі Мамаївці, Лужани та Іванківці. "Керівниками руху в цих комунах, – говорилось далі, – є Готинчан Василь з Іванківців та Галицький Семен із Садгори. Загалом їх пропаганда обмежується переконанням робітників і нужденного населення в тому, що після введення комуністичної системи управління їх матеріальне становище поліпшиться і право управління буде належати їм…" [7, арк. 17–18].

Слідство тяглося кілька місяців. Тільки 26 лютого 1932 року відбувся суд. В.Г. Готинчана за законом Мирзеску було засуджено до 6 місяців тюремного ув'язнення і сплати 10 тисяч лей штрафу. 10 квітня цього ж року він подав апеляцію, в котрій просив зменшити строк тюремного ув'язнення і суму штрафу, якого не міг сплатити, оскільки перебуває в тюрмі вже більше року. Апеляція була залишена без розгляду. Тільки 16 січня 1933 року на подання адвоката трибунал звільнив В. Готинчана з тюрми. Та невдовзі у зв'язку з подіями в Грівіці та інших містах Румунії його знову заарештували і кинули до чернівецької в'язниці. Разом з ним в той час там сиділи Іван Стасюк, Сидір Лупуляк та багато інших комуністів і "визволенців". Тюрма стала школою політичного гарту комуніста. Витримка, мужність, товариська солідарність – ось принципи політичних в'язнів. У тюрмі за співання "Інтернаціоналу" Готинчан був засуджений ще до 3-х місяців ув'язнення [6].

Після звільнення Василь Готинчан разом з Петром Магою та Василем Кашулом входять до тимчасового бюро партії "Визволення", якому було доручено провести реактивацію партії, скликати обласну конференцію "визволенців" і відновити діяльність всіх її організацій зверху до низу. Одночасно обком КПР приймає рішення послати В.Г. Готинчана в Хотинський повіт для відновлення повітової партійної організації, котра після чергових провалів майже не діяла.

9 травня 1933 року В.Г. Готинчан зустрівся з тодішнім членом обкому КПР Ю.З. Мірошем, який мав проінструктувати посланця, дати явки й паролі. В розмові Василь Георгійович сказав, що добре було б захопити з собою хоч трохи літератури, котру можна було б завезти в Хотин. Мірош заявив, що в нього така література є, і він зараз її принесе. Та невдовзі з того боку, куди побіг Мірош, почулися крики. Зачувши їх, Готинчан пішов з місця зустрічі.

Як виявилось наступного дня, в той вечір сигуранца і поліція провели облаву. Вони напали на квартири всіх відомих їм активістів робітничого руху, влаштували обшуки і багатьох арештували. Не обминули сигуранщики і дім, де мешкав Ю.З. Мірош. Коли він прибіг до хати за літературою, поліція була вже там і відразу ж схопила його.

На допиті Мірош зізнався в своїй підпільній комуністичній діяльності і видав майже всіх відомих йому партійних активістів та членів обласного комітету партії, а також багатьох "визволенців", місце друку газети "Українська воля", яка на той час була органом обкому КПР, та явки.

В заяві на ім'я міністра внутрішніх справ Румунії Мірош писав, що він допоміг органам державної влади розкрити всю комуністичну організацію Буковини разом з її керівниками і просив застосувати щодо нього статтю 6 закону Мирзеску, тобто залишити вільним і непокараним. Та все ж Військовий трибунал 4-го армійського корпусу в Яссах засудив Міроша до року позбавлення волі, 500 лей штрафу і 5 років позбавлення політичних прав [8, арк. 35-41].

Вийшовши з тюрми, Мірош, щоб реабілітувати себе перед товаришами по підпіллю і знову втертися в довір'я, розпустив наклеп, що нібито його видав сигуранці Готинчан, який,

за заявою Міроша, мав бути агентом сигуранци. Цей наклеп особливо активно поширював тодішній комуніст Б.Ш. Кац, котрий бачив в особі Готинчана свого конкурента в керівництві революційним рухом. Цю брехню активно підтримувала сигуранца та її платна агентура. А оскільки обласний комітет був розгромлений, провести партійне розслідування і встановити істину не було кому.

Вакуум, який утворився навколо Готинчана внаслідок наклепу Міроша, глибоко вразив Василя Георгійовича. Але не вибив з колії. Він і далі продовжував вести революційну роботу. В розмовах із селянами допомагав розібратися в ситуації, правильно оцінити обстановку, вибрати методи підпільної роботи. Коли йому говорили, що про нього ходять погані чутки, він твердо заявляв: "Ті плітки розпускає сигуранца та її прислужники! Я був комуністом і залишуся комуністом до кінця днів своїх!"

У 1938 році його знову було заарештовано. На цей раз в кооперативі села Ставчани. Закованого в кайдани, жандарми вели В.Г. Готинчана від села до села аж у Чернівці, в сигуранцівські катівні. Комісари сигуранци пристрасно допитували арештованого про те, чого він ходить по селах і баламутить людей, ведучи комуністичну пропаганду і розповсюджуючи маніфести.

Василь Георгійович відкидав ці звинувачення, заявляючи, що ходить по селах тому, що працює бухгалтером сільського кооперативу. Сигуранца, не маючи речових доказів для підтвердження висунутих звинувачень, змушена була випустити його на волю.

Встановлення 28 червня 1940 року радянської влади на Буковині, якого так чекав і за яке активно боровся, не принесло В.Г. Готинчану бажаної радості. За доносом того ж самого Міроша 26 серпня 1940 року його було арештовано і кинуто в Чернівецьку тюрму № 1. До звинувачень Міроша приєдналась і його дружина Ольга, а також Б.Ш. Кац, який 7 серпня 1940 року на запитання молодшого лейтенанта держбезпеки Кулагіна: що вам відомо про провокаторську діяльність Готинчана у румунській компартії, заявив, що в грудні 1929 року, будучи арештованим, у процесі слідства нібито видав сигуранці Каца і членів МОДРу Рувіма Мільштейна та Шейндель Вайсельберг. Це був наклеп чистої води. При детальному вивченні всіх документів згаданого процесу автором цих рядків і управлінням КДБ Чернівецької області встановлено, що все було навпаки. Мільштейн і Вайсельберг були арештовані першими і відразу зізнались, що вони й де робили. Вони ж назвали й імена Готинчана і Каца.

У 1933–1934 рр. Буковиною і Бессарабією прокотилася хвиля арештів комуністів. Це був поголовний погром партійних осередків. У пазурах поліції і жандармерії опинилося 106 комуністів та їхніх симпатиків. Цей провал згадані вище особи теж приписували провокаторській діяльності В.Г. Готинчана, але насправді це було справою рук Юліана Міроша.

І хоча слідчі НКДБ – молодший лейтенант Кулагін, сержанти Кудус та Кузьмін – мали ці документи у своєму розпорядженні, вони все-таки не захотіли виправдати безвинного Готинчана, який продовжував сидіти у в'язниці. Його здоров'я не витримувало допитів і тортур. 29 жовтня слідчий Кудус написав постанову, що з 20 вересня 1940 року Готинчан В.Г. знаходиться на лікуванні і слідство в його справі вести немає як [1].

Та все ж слідство йшло до кінця. Готинчана звинувачували за ст. 54–13 КК УРСР у видачі сигуранці членів КПР Б.Ш. Каца, Р. Мільштейна, Ш. Вайсельберг, а також Ю.З. Міроша, який зрадив потім усю підпільну комуністичну організацію Чернівецького повіту.

В пред'явлених звинуваченнях В.Г. Готинчан винним себе не визнав. Свідчення Міроша, Каца і Терлецького відкинув як брехливі. Однак його заперечень слідчі до уваги не взяли. Справу мали відправити на розгляд Особливої наради при НКВС СРСР. Але 12 травня 1941 року начальник санітарної частини тюрми № 1 Тіморін, лікарі тюрми Ющенко і Пістинер

склали акт, що 11 травня 1941 року о 17.30 Василь Георгійович Готинчан помер у тюремній лікарні [1]. Юліан Мірош 26 листопада 1940 року за ст. 54–13 КК УРСР Чернівецьким обласним судом був засуджений до 10 років позбавлення волі [1].

Клеймо провокатора над В.Г. Готинчаном висіло до 27 квітня 1972 року, коли підполковник Чернівецького обласного управління КДБ Вишневський в порядку розгляду заяви автора цих рядків про безпідставне звинувачення В.Г. Готинчана у провокаторській діяльності написав постанову про припинення кримінальної справи № 1571 за відсутністю в діях Василя Георгійовича Готинчана складу злочину [1].

Джерела та література

1. ДА СБУ ЧО, кримінально-слідча справа № П–1571 на Готинчана В.Г.
2. Готинчан В. Політична боротьба робітників і селян за волю //Боротьба. – 1925. – 20 грудня.
3. ДАЧО. – Ф. 118. – Оп. 5. – Спр. 1576.
4. Борець. – 1929. – 31 березня.
5. ДАЧО. – Ф. 118. – Оп. 5. – Спр. 1564.
6. Там само. – Спр. 1098.
7. Там само. – Ф. 38. – Оп. 2. – Спр. 56.
8. Там само. – Ф. 1. – Оп. 18. – Спр. 5008.

м. Чернівці
12 грудня 2005 року

ІВАН ОНИКІЙОВИЧ ВЕРГУН

(1908–дата смерті невідома)

Іван Оникійович Вергун

У 1940 році Північна Буковина переживала радісні і тривожні дні. Західна Україна була уже в складі Української Радянської Соціалістичної Республіки. На лівому березі Черемошу й Пруту майоріли червоні прапори і вабили до себе гарячі серця буковинців, яким остогидла двадцятидвохлітня румунська неволя. Зимовими ночами 1939–1940 року багато буковинців перейшло румунсько-радянський кордон, сподіваючись знайти там свободу, щастя, міцні обійми братів, любов і ласку сестер, а потім потрапляли у виправно-трудові табори НКВС, у голод, холод, непосильну працю й знущання.

Розумніші, хоч і тяжко їм жилося під гнітом чужинців, сиділи в своїх оселях і чекали братів зі сходу. І ось 28 червня нарешті сталася ця велика подія – Червона армія вступила в Бессарабію та Буковину. За три дні румунські окупаційні органи евакуювались у межі Старого Королівства. На Буковину, в новопридбаний край, з Києва прибували різного роду спеціалісти, які мали встановлювати тут соціалістичний лад.

На прохання Чернівецького обкому КП(б)У відрядила сюди своїх представників і Спілка радянських письменників України. В її складі були: Іван Вергун, Дмитро Косарик, Геннадій Брежньов, Іван Плахтін. Вони мали подати допомогу обкому партії у випуску альманаха і організації літературної групи. Спілка мала також прислати сюди свого уповноваженого. Було запропоновано три кандидатури – Григорій Мізюн, Іван Плахтін та Іван Вергун. Але Олександр Корнійчук з трьох запропонованих кандидатур вибрав харківського поета Івана Оникійовича Вергуна [1, арк. 16].

У вересні 1940 р. група прибула в Чернівці. Іван Вергун та Дмитро Косарик зустріли в Чернівцях свого краянина Павла Федоровича Гонтаренка, котрий уже працював директором обласного Будинку народної творчості, встиг одержати квартиру в домі Гордійчука, в якій жив одинаком. Він запропонував їм поселитися в нього, що письменники з вдячністю прийняли. Жити в товаристві – то не те, що жити одинаком. Є з ким поділитися думками і враженнями, є в кого щось запитати, дізнатися, є кому щось розповісти.

Вергуна зацікавила і полонила Буковина, її люди. Він написав вірша про цей чудовий край Черемошу й Пруту. Їздив по районах, цікавився життям і побутом людей, газетами та книгами, які тут виходили до 1940 р. Зокрема, в кінці жовтня побував у Кіцманському районі, де йому до рук потрапило кілька номерів газети “Час” та “Літературно-науковий вістник”, які він привіз до Чернівців, щоб почитати і скласти свою думку про ці видання.

Вергун цікавився, як живуть люди на Буковині. Бачив, що вони в значно кращому становищі, ніж селяни в Україні, яких загнали в колгоспи і вони там животіють впроголодь.

Як видно з кримінально-слідчої справи, що зберігається в архіві управління СБУ Чернівецької області, перебування на Буковині збудило в Івана Оникійовича багато критичних думок, які він з болем носив у своїй душі і чекав нагоди, щоб висловити вголос. І така нагода

трапилась. Увечері 6 листопада 1940 р., напередодні жовтневих свят, до яких активно готувалася новоутворена область, письменникам видали по пляшці олії. І ця пляшка олії стала тим детонатором, від котрого вибухнув нагромаджений у душі Івана Вергуна гнів і протест. А ще й телеграма, яку він одержав від дружини Катерини Іванівни Жукової із Харкова. Вона повідомляла, що діти хворі, а тому в Чернівці приїхати не зможе. Він же не мав грошей, щоб послати дружині. У Оникійовича був паскудний настрій і він рішив з поетом Геннадієм Брежньовим зайти у ресторан. Там побачили за столом співробітника альманаха "Вільна Буковина" Письменного і ще двох незнайомих людей. Вергун і Брежньов знали Письменного і підсіли до його столу. Замовили вечерю з випивкою. Пили, закушували, говорили. А потім рішили перейти в ресторан "Чорний орел". Там Вергун посидів півгодини, відчув себе недобре і шепнув Письменному, що хоче йти додому. Той вивів його на вулицю, і Вергун сам рушив до будинку Гордійчука.

П'яному, як відомо, і море по коліна. Іван Оникійович забув у той час, хто він і де знаходиться. Йшов вулицею, похитуючись, з гордо, як сам казав Дмитру Косарику, піднятою головою і просив усіх дати йому дорогу. Коли прийшов до свого будинку, двері йому відкрив господар, який критичним поглядом оглянув хмільного поета і пішов у свою кімнату, а Вергун зайшов у гонтаренкову вітальню. Там нікого не було. Іван Оникійович сів до столу і намагався перебороти той стан, у якому по своїй волі опинився. Голова крутилась. Коли заплющував очі, у них починали стріляти тисячі дрібнесеньких блискавок. І все ж він не хотів лягати спати.

У цей час на порозі появився Дмитро Косарик. Побачив біля столу друга з опущеною головою, який ніяк не зреагував на його прихід, взяв за плече:

– Що з тобою, Іване?

– Випив трохи…

– Де? З ким?..

Розповів, де вечеряв і з ким, як ішов додому. Косарику не сподобалась поведінка Вергуна.

– Як же ти рішився на таке? Що подумають про нас місцеві люди?

– А хто тут мене знає?

– Кому треба, той узнає. А нас з тобою місцеві люди бачать за кілометр. Це "совіти" таке собі дозволяють, – скажуть.

– Навпаки. Мене тут люди сприймають за свого. Я в капелюсі. І в мене модне пальто, – не здавався Іван.

– Але ж тобі двері відкривав Гордійчук. Він бачив, який ти приплентався додому.

– Я врахував це, тому почекав пару хвилин за дверима, поки Гордійчук зайшов до себе. Потім і я зайшов у нашу вітальню.

За якусь хвилину Вергун встав і поспішив у свою кімнату. І тільки зачинив за собою двері, як почав векати. Косарик зрозумів, що Іван блює. Перебрав бідолаха!

Звільнившись від зайвини й прополоскавши рот, Вергун повернувся у вітальню і сів до столу. Косарик прилаштувався біля нього. Іван побачив на столі пляшку олії, яку одержав в обкомівському буфеті, і пішов у наступ.

– Що це за життя, Дмитре, – звернувся до Косарика, – коли на свята десь треба одержувати пляшку олії? Золото яке знайшли! Я – письменник. Дружина моя має вищу освіту! І ми терпимо велику нужду. Діти мої хворі, а я не маю змоги послати їм хоча б кілька десятків карбованців. А як гірко живуть наші селяни! Коли я їду в село, настрій у мене падає до нуля. Після цього я не можу писати.

– А в мене навпаки, – бадьоро почав Косарик. – Село мене наснажує. Мій батько колгоспник. В нього завжди є 200–300 карбованців. Село дає мені великий духовний заряд у роботі.

– Селяни втратили багато, якщо не все, – продовжував Іван. – Вони були власниками землі й худоби. Це були вільні, незалежні люди. Мій батько до революції мав двадцять гектарів землі. Кілька пар коней, кілька корів, вівці, свині. Сім'я не знала горя. Ще й людям давали заробити. Але нас розкуркулили. Зруйнували господарство, сім'ю. Тепер мій батько добуває собі кусок хліба на Єленівських рудниках. Дома він був господар, а тепер там чорнороб. Мати теж там прибиральницею працює. А була шанованою господинею в Матвіївці Градизького району Полтавської області, де я народився. Сталіну захотілося всіх зробити жебраками, він і загнав усіх голодранців у колгоспи, а заможних пограбував, зробив ворогами радянської влади і розігнав по світу. Хай старцюють! А нам подарував 1933-й рік! Ти був у тридцять третьому в селі? Бачив, що там робилося? Люди вмирали з голоду тисячами і мільйонами. Моя сестра теж померла. Я ніколи Сталіну не прощу її смерті. Царська влада, яка була жорстока, а не допускала країну до такого стану…

– Ну це ти вже закруто повернув, Іване, – почав урезонювати його Косарик. Він не дозволяв собі критикувати радянський лад. Причини голоду пояснював в унісон поясненням ЦК ВКП(б). – Труднощі тридцять третього були викликані ворожою діяльністю капіталістичних елементів, що залишилися на селі. Уряд вжив усіх заходів для їх ліквідації і добився в цьому великих успіхів.

– Які успіхи, Дмитре? Які успіхи? Оця пляшка олії, яку ти одержав в обкомі партії? Тобі не соромно було її брати? Мені було соромно. Але що поробиш. Мусив брати, бо ж треба якось жити… Ти, Дмитре, не вдумуєшся в наше життя. Ти не бачиш, що ми з тобою ніщо. Ми – злидарі, жебраки! І сюди ми принесли своє жебрацтво! І самохвальство! І ти до цього самохвальства звик! Сприймаєш його за істину. А це ж брехня, друже! Величезна брехня… І ти це знаєш. Але назвати брехню брехнею боїшся… Скільки наші пропагандисти кричали, що наша Червона армія наймогутніша, непереможна, – продовжував далі Вергун. – Всі сподівались, що ми за два дні розчавимо Фінляндію. А нас там добре відлупцювали і сказали: не лізь у чужий город!..

– Як це відлупцювали? – скипів Косарик. – Ми ж захопили половину Фінляндії!..

– Не сміши мене, Дмитре! Яку половину! Шматочок, курці ніде стати. А скільки людей поклали!.. Ти знаєш скільки?..

– Не знаю!

– А треба було б знати. Треба було б, щоб Сталін і Ворошилов відзвітували перед народом, якою кров'ю омито ті клапті завойованої землі. Молодці фіни. Добре втерли носа московським узурпаторам… Не думай, Дмитре, що нас з великою радістю зустріли в Латвії, Литві, Естонії, на Буковині і в Бессарабії. Там ще буде кров, і велика кров. Наші вожді про це не думають. Вони все ще марять світовою революцією. Тріумфальним маршем по Західній Європі… Я тобі скажу: якби Ленін був живий, половина Європи була б уже нашою…

– Що ти плетеш? – обурився Косарик. – Хто ти такий, Іване?.. Контрреволюціонер чи що?..

Косарик забігав по кімнаті. Думки в його голові роїлися, стрибали, змінюючи одна одну. Це ж явно контрреволюційні розмови. Яка страшна антирадянщина. Яка зневага армії, керівників держави! Де це бачено? І це письменник? Уповноважений спілки? Та чи можна йому довіряти таку відповідальну роботу?..

В цей час відкрились двері і в кімнату зайшов наймач квартири Павло Гонтаренко. Побачивши, що Косарик набундючився, як півень у бою, і щось кричить на Вергуна, а той у відповідь видає свої тиради, подумав, що вони сперечаються на літературні теми. А коли прислухався, в нього волосся піднялося на голові. Він попросив їх замовкнути. І коли ті трохи вгамувались, спитав:

– Що тут сталось?

– Та от новий революціонер з'явився. Все йому не по нутру! Все його не влаштовує. Випив чарку горілки і вже готовий світ перевертати…

– Не в чарці діло, – встав зі стільця Вергун. – Не в чарці, а в реальній дійсності. Говоримо про те, що твориться в нашій країні… – і Вергун пішов по новому кругу роз'яснювати Гонтаренку те, про що кілька хвилин тому говорив Косарику. Він сказав, що у його рідному селі Матвіївці в 33-му році з тисячі селян померло вісімсот. – Як це влада допустила? – гнівно запитував. – Моя сестра теж померла, а сусідка не могла її поховати, тому що сама опухла з голоду і не могла ходити. Я ніколи не прощу цього радянській владі…

Гонтаренко не радий був, що встряв у цю розмову, що чув ці "контрреволюційні" заяви Вергуна. Вони його ставили в пікантне становище. За існуючими статтями Кримінального кодексу УРСР, зокрема ст. 54–12 він зобов'язаний був невідкладно доповісти про цю суперечку в НКВС, інакше сам загримить у віддалені райони СРСР…

Тим часом розгніваний Косарик пішов у свою кімнату, а Вергун перевів мову з Гонтаренком на літературні теми.

– Ось уже три роки я мовчу, – сказав. – І це тому, що я не можу писати правду. В літературі зараз великий провал. Немає великих імен. Немає великих творів. Назви мені, Павле, хоч один путящий твір… Не назвеш…

– Ну чому ж, – опирався Гонтаренко. – А "Роман міжгір'я" Івана Ле, "Бур'ян" Андрія Головка, "Вершники" Юрія Яновського.

– А чи можна їх поставити на рівень творів Оноре де Бальзака, Віктора Гюго, Стендаля? – не здавався Вергун. – Ми ж живемо в двадцятому столітті. Нам би треба було б піднятись на вищий п'єдестал. Не підніземось. Дуже важкі ідеологічні гирі на наших ногах. Дуже багато над нами різних наглядачів, які вказують, як писати і що писати… Це жах, Павле! Жах, якого ти не можеш зрозуміти, бо ти не письменник…

– То добре, що я не письменник, – сказав Гонтаренко. – Скільки вашого брата уже загриміло на Соловки. Ти теж рвешся туди?..

– Ти донесеш? – взявши Гонтаренка за лікоть, суворо запитав Вергун.

– Не знаю, – відвернувши очі вбік, якось невпевнено сказав Гонтаренко і додав:

– Іди спати!

– Я ще не хочу спати, – різко відповів і, побачивши в руках Гонтаренка перепустку на святкову трибуну 7 листопада, примирливо сказав:

– Ладно! Досить сперечатись. Все одно я тебе не переконаю. Давай мою перепустку і йди спати, бо вже пізно.

Гонтаренко дав йому перепустку. Іван Оникійович написав на ній своє прізвище "Вергун" та ініціали "І.О." і почав роздягатись. Невдоволений чи навіть розгніваний Гонтаренко пішов у свою кімнату. Він розумів, що потрапив у справжню халепу, з якої не знав, як вилізти. Аби він був з Вергуном сам на сам, знав би що робити. А тут їх було двоє. А що як Косарик піде завтра в обком чи в енкаведе і донесе, а він залишиться збоку, потім з'ясують, що він теж все те чув і не доніс. Що буде? Вся біографія піде шкереберть. А скільки горя він принесе сім'ї. Та й чого варті ті балачки? Чи від них щось зміниться? Дурний ти, Іване, дурний. Знайшов де розводити критику. Зайшов би в туалет і там стінам чи раковинам виказав своє "фе"!

Гонтаренко хотів лягти спати, але передумав. Він би все одно не заснув. Пішов до Косарика. Той лежав на дивані з відкритими очима і аж смикався від напруги.

– Що думаєте, Дмитре? – запитав його Гонтаренко.

– Та от думаю над Івановим виверженням. Не знаю, що з ним робити. Не сподівався, що він носить у собі стільки ненависті до радянської влади. Куркульське коріння дає свої плоди. Все йому не до шмиги…

– Я його вижену з кімнати, – заявив Гонтаренко. – Не хочу жити з ним в однім помешканні. Я ж знав його по Харкову тільки з доброї сторони. Тому, як тільки він сюди приїхав, я взяв його на свою квартиру. А тепер не знаю, що з ним робити. Вигнати?.. А може краще хай він залишається під моїм наглядом, бо, викинувши на вулицю, можу загубити його.

7 листопада вранці письменники мали вітати зі святом Ольгу Кобилянську. Ще напередодні було домовлено, що вітальну промову скаже Іван Оникійович Вергун. І хоч про його учорашній антирадянський вибух зранку всі письменники знали, але міняти промовця не стали. Ольгу Юліанівну вітав таки Вергун, що немало обурило Гонтаренка. В обкомі партії, на зустрічі з першим секретарем Іваном Самійловичем Грушецьким, де 10 листопада проходила розбірка вергунового вчинку, Гонтаренко темпераментно заявив:

– Мене обурює те, що товариші Носенко і Косарик, знаючи про антирадянські розмови Вергуна, все ж доручили йому вітати Кобилянську! Цього не можна було робити!

Дні 7, 8 і 9 листопада для Івана Оникійовича проходили в гнітючих думах, які буквально позбавляли його сил і бажання жити. Розумів, що він потрапив у велику халепу, з якої не знав як вибратись. Нарешті 10 листопада о 10.00 письменників запросили в обком партії. В просторій кімнаті сиділи: перший секретар Іван Самійлович Грушецький, другий секретар Іван Степанович Зеленюк, редактор обласної газети "Радянська Буковина" Олексій Носенко, письменник Дмитро Косарик, директор Будинку народної творчості Гонтаренко і "письменник-антирадянщик" Іван Вергун.

Грушецький попросив Косарика розповісти, що відбулося 6 листопада увечері на квартирі, де мешкали Косарик, Вергун і Гонтаренко. Той розповів, підкресливши, що знає Вергуна з 1932 року як поета селянського походження. Всі його вірші в спілці визнавались гарними, ліричними. Поет прийшов у спілку з Червоної армії і приніс присвячені їй гарні вірші. З того часу він прийнятий у Спілку радянських письменників. Після переведення столиці України із Харкова в Київ, Вергун залишився в Харкові і трохи відірвався від письменницького гурту.

"Про його особисте життя в Харкові ми нічого не знали, – продовжував Косарик. – *Коли постало питання про призначення сюди уповноваженого Спілки радянських письменників України, на партійній групі спілки були названі імена поетів і письменників, які живуть у Чернівцях, – Мізюна, Плахтіна і Вергуна…"* [1, арк. 16].

Далі Косарик розповів усе те, про що читач уже знає з попередніх сторінок і додав, що наступного дня, тобто 7 листопада, Гонтаренко сказав йому, що про ту розмову треба обов'язково доповісти Івану Самійловичу, що він і зробив.

Після Косарика виступив Гонтаренко, розповів, що він застав у кімнаті, коли прийшов увечері додому, яка полеміка велася між Вергуном та Косариком, і що Іван Оникійович говорив про голод 1933 року, про життя письменників та війну з Фінляндією [1, арк. 18].

Коли Грушецький надав слово Вергуну, той пояснив, що приїхав у відрядження, а коли виникло питання про призначення його уповноваженим спілки, поставив питання перед сім'єю про переїзд у Чернівці. Але одержав телеграму, що діти хворі і дружина приїхати не зможе.

– Мене це сильно вразило тільки тому, що я не мав грошей, щоб вислати дружині. В мене був поганючий настрій, і я пішов з товаришами в ресторан, де ми добряче випили, – пояснював Вергун. – Але в ресторані ніяких розмов, які б торкалися політики радянської влади, не було. У всякому випадку я не пам'ятаю… Я збентежений повернувся додому. Коли прийшов товариш Косарик, у нас зав'язалась розмова на побутові теми, котру я тепер оцінюю, як контрреволюційний акт… Я говорив такі речі, які не мав би говорити [1, арк. 19].

Грушецький тут зауважив:

– Є мудре народне прислів'я: що в тверезого на умі, те в п'яного на язиці. Ви говорили про те, про що думали всі ці роки, про те, що у вас нагромадилось за весь цей час. Краще, коли людина відкрита. А коли вона все таїть у собі, закрита – це погано!

Вергун мусив зізнатися, що в його батька було 20 гектарів землі, що він був висланий, а потім повернувся із заслання.

– А коли ви у 1925 році вступали до комсомолу, батько уже був висланий? – запитав Грушецький.

– Ні, тоді він ще не був висланий.

– Ви нещирий, замкнутий, не позбулися куркульської свідомості. Завдяки радянській владі ви одержали освіту, вступили в ряди радянських письменників, але нічого не писали.

– Я писав. Я писав вірші… Щиро, від душі…

– Писали, прикидаючись. Ви пристосовувались. Коли партизан нап'ється, він бере шаблю і пробує рубати білогвардійців та іншу сволоту, а ви, випивши, розповіли про те, про що думали протягом багатьох років. Так я розумію вашу бесіду в ніч із 6 на 7 листопада.

Іван Оникійович хотів усе звернути на стан душі. Але було вже пізно. Маховик тогочасної репресивної машини заводився моментально. Після розмови в обкомі партії він додому вже не повернувся. Його при виході з обкому арештували і відправили в КПУ*, хоча ордер на арешт № 461 було підписано тільки 14 листопада.

З анкети, заведеної слідчим, дізнаємось, що Іван Оникійович Вергун народився 1908 року в селі Матвіївка Градизького району Полтавської області. Мав у Харкові дружину Катерину Іванівну Жукову 1910 року народження і двох дочок – чотирирічну Лесю і дворічну Наталю. Жили вони в будинку "Слово" по вулиці Червоних письменників, 5, квартира 32 [1, арк. 24].

При обшуку на квартирі у Вергуна було вилучено газету "Час" – незалежний безпартійний часопис, який в протоколі проходив як "орган ОУН", і "Літературно-науковий вістник" (рік і число в протоколі не зазначені). Інших компрометуючих матеріалів не було знайдено. Але й того, що Іван Оникійович наговорив своїм товаришам увечері 6 листопада 1940 року вистачало, щоб працівники Чернівецького обласного управління НКВС могли написати:

"Вергун І.О., арештований 10 листопада 1940 року, матеріалами слідства викривається в тому, що протягом ряду років проводить контрреволюційну, націоналістичну пропаганду, спрямовану на дискредитацію партії і Радянського уряду, одночасно розповсюджував наклепницькі вигадки на адресу Червоної армії, радянської політики" [1, арк. 12].

У зв'язку з цим під підозру працівників НКВС, як антирадянськи налаштовані, потрапили письменники Іван Плахтін, Олександр Дейч, Юрій Смолич, поети Геннадій Брежньов, Петро Дорошко, Терень Масенко, критик Степан Крижанівський, поет-перекладач Володимир Свідзінський.

Матеріали, що стосувалися Дейча, Брежньова і Плахтіна, направлялись у 2-й відділ УДБ Управління НКВС Чернівецької області, які стосувалися Крижанівського – у 2-й відділ УДБ УНКВС м. Києва, які стосувалися Смолича, Масенка, Дорошка, Свідзінського – у 2-й відділ УДБ УНКВС м. Харкова.

Слідство тривало довго, неодноразово продовжувалось. А на допитах, які розпочалися 13 листопада 1940 року, наляканий таким поворотом подій Іван Оникійович все-таки не втрачав присутності духу. В дечому він зізнавався, дещо спростовував. Зокрема, визнав всі критичні зауваження щодо жебрацького життя письменників, війни з Фінляндією та захоплення Європи. Говорячи про голод 1933-го, звинуватив уряд у поганому забезпеченні селян хлібом.

---

* Камера попереднього ув'язнення.

"Я згадав вичитані мною з книжки "Хронологія історії України" відомості, що при Катерині II теж був голод на Україні, але вона, об'їжджаючи села, усунула його, тобто вжила заходів, щоб люди не вмирали, – продовжував свою сповідь арештований поет. – *Відносно нового закону про платне навчання в школах, я сказав, що нібито цей закон закриває двері колгоспній молоді до вузів, що в Харкові студенти медінституту, коли дізнались про це, то плакали. І останнє, що пам'ятаю, я висловився з питань української літератури, що в цей час творчість нібито в стані депресії, тобто мало виходить нових творів"* [1, арк. 25].

Вставляючи у свої зізнання слово "нібито", Вергун намагався пом'якшити їх вплив на слідчого. Але це йому не вдавалося.

26 листопада 1940 року його допитував старший слідчий слідчої частини Управління держбезпеки НКВС в Чернівецькій області молодший лейтенант держбезпеки Д.П. Новиков, якого цікавило соціальне походження І.О. Вергуна, час вступу до колгоспу, служба в Червоній армії.

Іван Оникійович відповів, що господарство у батька було куркульське. Його батька розкуркулили у 1930 році і за антирадянську агітацію репресували. В комсомол він вступив у 1925 році, а в 1935-му вибув як перероток. У Червоній армії служив у 1931–1932 роках у зенітній артилерійській частині в Коростені, де був редактором стінгазети.

А потім слідчий поцікавився, де Вергун роздобув газету "Час". Він відповів, що був у жовтні в Кіцманському районі і там дістав цю газету.

Далі підемо за оригіналом протоколу:

"Вопрос: Вы знакомы с содержанием этих газет?

Ответ: Да, несколько номеров этих газет я просмотрел и считаю их контрреволюционными, националистическими.

Вопрос: Для какой цели вы хранили у себя на квартире отдельные номера контрреволюционной националистической газеты "Час"?

Ответ: Эти газеты я хранил у себя на квартире потому, что хотел познакомиться с содержанием украинских националистических газет, которые выходили на украинском языке в Румынии.

Вопрос: Помимо газет "Час" Вы еще хранили у себя на квартире контрреволюционный националистический журнал под названием "Литературно-научный вестник" – орган буржуазной националистической литературы. Вы подтверждаете это?

Ответ: Да, подтверждаю!

Вопрос: Для какой цели Вы достали этот контрреволюционный националистический журнал?

Ответ: Указанный контрреволюционный националистический журнал под названием "Литературно-научный вестник" – орган буржуазной националистической литературы, я достал в городе Черновцы у местного жителя с целью ознакомления. В частности, я хотел ознакомиться со стихами украинско-фашистского писателя и поэта Евгения Маланюка, так как слышал о нем, как об одаренном, талантливом писателе и поэте фашистского направления. С этим журналом я успел частично познакомиться, прочитал стихи и отдельные произведения критического порядка. Этот журнал явно националистический и контрреволюционный, который распространяет всякого рода клеветнические и провокационные измышления относительно Советского Союза, клевещет на передовую украинскую советскую культуру и прочее.

Вопрос: Вы знаете Михаила Гилёва?

Ответ: *Да, Михаила Гилёва я знаю хорошо, с которым познакомился в области литературного труда. Я с ним работал в харьковском "Литературном журнале", где он работает и сейчас секретарем редакции.*

Вопрос: *Вы поддерживаете с ним переписку?*

Ответ: *Да, я имел с ним переписку.*

Вопрос: *Какой характер носила эта переписка?*

Ответ: *Главным образом служебный.*

Вопрос: *Опишите, о чем идет речь в письме, присланном Вам…*

Ответ: *Я считаю, что в этом письме Гилёв говорит о своем плохом настроении, так как он недоволен был своей работой"* [1, арк. 27–28].

4 грудня 1940 року слідчого Новикова цікавили такі питання:

"Вопрос: *Вы знаете писательницу Пригару Марию Аркадьевну?*

Ответ: *Да, писательницу Пригару Марию Аркадьевну я знаю как советского писателя. Читал ее стихи.*

Вопрос: *В каких взаимоотношениях Вы с ней были?*

Ответ: *С писательницей Пригарой Марией Аркадьевной я находился в хороших взаимоотношениях, мы друг друга уважали.*

Вопрос: *Что Вам известно о её деятельности и настроении?*

Ответ: *В лице Марии Пригары я видел очень хорошую советскую писательницу, печатавшую довольно много своих стихов и переводов с украинского языка на русский, немецкий, еврейский языки и обратно. Ничего плохого за ней я никогда не замечал, антисоветских, контрреволюционных разговоров я в присутствии ее никогда не вел.*

Вопрос: *Вы говорите неправду. Следствие располагает данными, изобличающими Вас в проведении антисоветской пропаганды. Почему Вы это скрываете?*

Ответ: *Я ничего от следствия не скрываю и заявляю только правду, что в присутствии Пригары Марии Аркадьевны я никогда не проводил антисоветской и антисемитской пропаганды…*

Вопрос: *Свидетель Коваленко-Косарик Дмитрий Михайлович в своих показаниях изобличает Вас в проведении антисоветской и антисемитской агитации в присутствии Пригары Марии Аркадьевны. Вам зачитывается выдержка из показаний свидетеля Коваленко-Косарика Дмитрия Михайловича. Вы подтверждаете это?*

Ответ: *Показания свидетеля Коваленко-Косарика Дмитрия Михайловича в этой части я не подтверждаю.*

Вопрос: *Кто такой Новиченко и знаете ли Вы его?*

Ответ: *Новиченко я знаю. Это критик, который проживает в городе Киеве. Новиченко в кругу литераторов считался хорошим критиком и ничего плохого за ним я никогда не замечал.*

Вопрос: *В каких взаимоотношениях Вы находились с критиком Новиченко?*

Ответ: *С критиком Новиченко я находился в обыкновенных отношениях, не был с ним дружен и не был в ссоре с ним.*

Вопрос: *В присутствии Новиченко Вы вели антисоветскую агитацию, направленную на дискредитацию Советской власти и подвергали в резкой форме осуждению политику Советского правительства. Вы подтверждаете это обстоятельство?*

Ответ: *Нет, этого я не подтверждаю и утверждаю, что в присутствии Новиченко никогда не занимался антисоветской пропагандой и никогда не осуждал ни в каких вопросах политику Советского правительства.*

Вопрос: *Допрошенный 2 декабря 1940 г. свидетель Коваленко-Косарик Дмитрий Михайлович показал, что Вы в присутствии Новиченко занимались антисоветской агитацией.* (Зачитывается выдержка из показаний Коваленко-Косарика Дмитрия Михайловича). *Вы подтверждаете это обстоятельство?*

Ответ: *Показания свидетеля Коваленко-Косарика Дмитрия Михайловича в этой части я не подтверждаю, так как я никогда в присутствии Новиченко не вел антисоветской пропаганды и никогда не высказывал такого утверждения, что сделали с Украиной.*

Вопрос: *Почему Вы скрыли от следствия тот факт, что Вы, будучи в городе Черновцах, имели встречу в ресторане с немцами? Следствие предлагает Вам дать по этому поводу правдивые показания.*

Ответ: *От следствия я этого факта не скрывал, а не сказал о нем… считая его маловажным… Действительно, я в ресторане имел встречу с немцем, отъезжавшим в Германию, с которым меня познакомил местный немец Дейч, искавший мне квартиру. После того, как квартира им была подыскана у немца Отто, Дейч предложил мне и писателю Плахтину зайти в ресторан выпить вина. Мы согласились, и втроем (я, Дейч и Плахтин) зашли, сели за стол и заказали вина. Когда мы начали пить вино, за столом уже сидели какие-то незнакомые мне люди… Плахтин сказал несколько фраз по-немецки. Сидящий за столом немец был очень доволен и восхищался, что Плахтин хорошо знает немецкий язык и может вести разговорную речь по-немецки. После этого он предложил нам выпить за дружбу Советского Союза с Германией. Мы выпили. Затем немец в присутствии Дейча и других начал восхвалять Гитлера, как великого политического деятеля, проводить параллель между фашистским вождем Гитлером и вождем трудящихся всех стран мира Сталиным, говоря, что Сталин и Гитлер – великие люди, что Гитлер такой же, как Сталин, и прочее. Таким образом, этот немец в присутствии меня, Дейча и Плахтина проводил явно фашистскую пропаганду. А мы сидели, слушали и не только не возражали, а, наоборот, даже поддерживали, то есть соглашались.*

Вопрос: *Вы донесли органам Советской власти о немце, проводившем в сентябре месяце 1940 года в присутствии Вас контрреволюционную фашистскую пропаганду?*

Ответ: *Нет, я не доносил"* [1, арк. 29–34].

2 січня 1941 р. Вергун простим олівцем на чотирьох сторінках написав власноручно зізнання, що антирадянські розмови у Харкові у нього були з Крижанівським Степаном Андрійовичем, Масенком Терентієм Германовичем (в протоколі "Массиком". – *І.Ф.*), Свідзінським Володимиром Юхимовичем, Смоличем Юрієм Корнійовичем і Дорошком Петром Онуфрійовичем.

14 лютого 1941 р. Іван Вергун пише друге власноручне зізнання на 15 сторінках чорним чорнилом, в якому визнає, що в листопаді на квартирі у Гонтаренка Павла Федоровича займався антирадянською пропагандою, що вів її спочатку в присутності Косарика, а потім в присутності Гонтаренка.

"Причиной этой пропаганды было то, что я был недоволен рядом мероприятий Советского правительства, начал клеветать, что в нашей стране большие продовольственные трудности, что в очередях невозможно ничего достать и прочее. Потом я клеветнически заявил, что на Украине в 1933 году вымерло 8 миллионов населения от голода, и что Советское правительство в голодные годы якобы не заботилось о том, чтобы не допустить до этого, тогда как, мол, даже царское правительство в голодные годы не допускало населения до такого состояния. Я тут же добавил, что и при Екатерине II был голод, но она, якобы, до вымирания населения не допускала, помогала ему, а наше правительство не помогло. Таким образом, я тогда сделал наглую клевету на Советское правительство" [1, арк. 58].

В цьому зізнанні Вергун пробував пом'якшити своє ставлення самобичуванням. Водночас він вдався до звинувачень в антирадянській пропаганді і українському буржуазному націоналізмі всіх своїх друзів-письменників – Геннадія Брежньова, Івана Плахтіна, Тереня Масенка, Петра Дорошка, Степана Крижанівського, Юрія Смолича, Володимира Свідзінського.

Оцінюючи свій коментар воєнних дій між Фінляндією і Радянським Союзом, визнав, що то був явний наклеп на боєздатність Червоної армії, що нас там здорово побили. Визнав також, що несхвально відгукувався про приєднання Північної Буковини, Бессарабії, Литви, Латвії і Естонії до СРСР, наклепницьки заявляв, що якби жив Ленін, то вже половина Західної Європи була б радянською.

Постанову уряду про оплату навчання у вузах він також не схвалював, вважав її реакційною. Чув від когось, що в Харківському університеті на мітингу з приводу цієї постанови, студенти освистали резолюцію мітингу, і деякі з них після цього були арештовані. Таким чином, він скористався неперевіреними антирадянськими чутками і оббрехав радянське студентство.

І нарешті визнав брехливими свої заяви на передову українську літературу, яка нібито переживає період занепаду, що за останні роки появилось дуже мало добрих книг.

"Таким чином я і тут став передавачем тих нездорових антирадянських тверджень, які чув у колі нездорово налаштованих письменників, – закінчував свою сповідь Вергун. – *Насправді ж треба було сказати, що ось і я сам за останні роки не дав нової книжки тому, що був налаштований антирадянськи, і справжніх віршів, які писав раніше, писати не міг, або писав мало, тільки в хвилини просвітлення, а хвилин просвітлення було дуже мало. Приблизно в такому дусі велася мною антирадянська пропаганда на квартирі Гонтаренка в присутності Косарика Дмитра. Крім антирадянської пропаганди на квартирі Гонтаренка, я, перебуваючи в Чернівцях, займався ще антирадянською пропагандою на квартирі у поета Брежньова Геннадія, а саме: приблизно в кінці жовтня на вечері у Брежньова в присутності Брежньова Геннадія, його дружини і письменника Плахтіна зайшла мова про останні події. Всі захоплювалися успіхами Німеччини у війні з Англією і я тут допустив явно фашистський вислів про те, що, мовляв німецька нація завжди була організованою, цілеспрямованою і т.д. Крім цього я висловив наклеп з приводу нашого тилу, заявивши, що у нас тил слабкий, що колгоспники живуть погано; якщо німцям у майбутній війні з СРСР удасться де-небудь прорвати фронт і вони викинуть лозунг: "Розбирай землю!", то багато колгоспників підуть на це і розбіжаться. Коли я вихваляв німецьку націю, то тут же заявив, що українська нація завжди була дуже розрізнена, неорганізована. По суті це була поразницька пропаганда. Тут же я допустив антисемітський випад, заявивши, що я б усіх євреїв вислав у Біробіджан. Правда, це було висловлено після того, як жінка Брежньова дуже образливо відгукнулась про український народ. Але я вважаю це неприпустимою образою єврейської нації"* [1, арк. 59].

Далі Вергун писав, що в ресторані в присутності Брежньова Геннадія і Плахтіна Івана Олексійовича заявив, що наші радянські письменники не пишуть правди, що вони підкрашують, лакують у своїх творах нашу дійсність, а він пише тільки правду.

23 січня 1941 р. допит Вергуна продовжувався:

"Вопрос: Занимаясь систематической антисоветской и контрреволюционной пропагандой, Вы ставили перед собой задачу – разложение молодых, неустойчивых и слабохарактерных писателей, в частности поэта Брежнёва. Вы подтверждаете это обстоятельство?

Ответ: Проводя систематическую антисоветскую и контрреволюционную пропаганду, я никогда не ставил перед собой цели разложения молодых и неустойчивых писателей, тем более вполне сформировавшегося поэта Брежнёва, имеющего целый ряд взглядов такого же антисоветского и контрреволюционного содержания, как мои.

Поэтому поэта Брежнёва, собственно говоря, нечего было разлагать, так как он и без моего влияния политически и морально разложился. Так, например, он неоднократно мне высказывал такие взгляды: что тот не писатель, который не пьет водки, что жизнь писателя хуже жизни дворника, что писателю не следует жениться, т.е. он всячески, как и я, клеветал и распространял взгляды, что советскому писателю плохо живется, что писатели в СССР живут в недостатке, материально ущемлены, что якобы советское правительство не интересуется жизнью писателей и не создает для писателей условий, необходимых для их творческой и литературной деятельности.

Говоря о литературном творчестве, Брежнёв рассуждал также, как и я, т.е. он клеветнически утверждал, что якобы советская власть не создает условий для роста молодых писателей, что молодых писателей затирают, что их судьбами советское правительство не интересуется, что украинская национальная культура недооценивается, что украинский язык искажается и прочее.

Вопрос: Из Ваших показаний получается, что поэт Брежнёв также, как и Вы, занимался распространением антисоветских и контрреволюционных измышлений. Вы подтверждаете правильность Ваших показаний?

Ответ: Безусловно, поэт Брежнёв также, как и я, антисоветски настроен и нередко по отдельным вопросам высказывает явно антисоветские толкования, направленные против советского правительства, распуская о нем всякого рода клеветнические слухи и поэтому свои показания в этой части я полностью подтверждаю" [1, арк. 44–45].

Виникає питання, як міг поет-правдолюб так ганебно обмовляти і себе, і своїх товаришів та друзів по перу?

Розгадку дає пояснення, яке Іван Оникійович виклав старшому слідчому в особливо важливих справах УКДБ при Раді Міністрів УРСР по Харківській області майору Гаврюшенку 22 липня 1961 року, коли збирались документи для реабілітації. Підемо за протоколом:

"Меня допрашивали дни и ночи, не давали спать, угрожали оружием, неоднократно били и выбили даже три зуба. Допрашивали меня разные следователи, а иногда на допросы приходило по несколько человек. Фамилии допрашивавших меня следователей припомнить не могу. В результате таких незаконных методов ведения следствия моя воля ослабла. Мне стало все безразлично и я мечтал, чтобы скорее пришел конец этому следствию. В таком состоянии я стал признавать все то, в чем меня необоснованно обвиняли. Следователи мне подсказывали, что говорить, а я сочинял всякие небылицы, которые записывали в протокол допросов и даже я сам писал под диктовку следователя. Однако, что конкретно я говорил, сейчас не могу припомнить, ибо все это не соответствовало действительности, а всякая ложь быстро забывается. В судебном заседании я подтвердил все эти ложные показания. Я считал, что раз записано в протоколах моих допросов, то все равно меня осудят и поэтому не хотел портить взаимоотношений с судом своим отрицанием. Причем я боялся, что если буду отказываться, то дело вернут на доследование и начнется все сначала" [1, арк. 128].

22 лютого 1941 р. було підписано обвинувальний висновок по слідчій справі № 54074 по звинуваченню Вергуна І.О. за ст. 54–10 ч. 1 КК УРСР.

11 березня відбулося підготовче засідання Чернівецького облсуду. Головував Каленюк, народні засідателі Золоторян і Кнап, секретар Галкіна. Доповідав прокурор Мітченко, який

сказав, що Вергун І.О. протягом ряду років займався антирадянською націоналістичною пропагандою. Адвоката не було.

Співдоповідач Каленюк зазначив, що слідство проведено повно, злочин кваліфіковано правильно, справу прийняти до судового розгляду.

Ухвалили: обвинувальний висновок затвердити, підсудного Вергуна І.О. віддати до суду за ст. 54–10 ч. 1 КК УРСР. Список свідків залишити без змін. Справу слухати в закритому засіданні.

21 березня відбувся суд: головував Каленюк, народних засідателів представляли Коршак і Боднар, секретарювала Галкіна. Прокуратуру представляв Мітченко, оборонців – Онищенко. Вергуна під вартою привезли із Чернівецької тюрми в зал судових засідань.

Адвокат заявив, що свідок Гонтаренко на суд не з'явився і справу слухати не можна.

Вергун заявив, що він не зі всіма свідченнями згоден, але справу можна слухати.

Ухвалили слухання почати, а Гонтаренка привезти. Його невдовзі й привезли. Слухання йшло без будь-яких ексцесів.

Вергун визнав себе винним частково. О 15-й годині суд пішов на нараду і після неї оголосив вирок – 10 років позбавлення волі в далеких ВТТ з обмеженням в правах за пунктами "а", "б", "в" ст. 28 КК УРСР після відбуття кари терміном на 5 років.

Оскаржити можна було у Верховному суді УРСР протягом 5 днів з моменту вручення копії вироку.

Вергун вважав вирок занадто суворим і написав апеляцію до Верховного суду УРСР:

"За час арешту і служби я все усвідомив, нічого не приховав і відчуваю глибоко, що позбувся всякої антирадянської скверни. В зв'язку з цим я прошу Верховний суд УРСР переглянути мою справу і зменшити мені кару, щоб згодом я міг повернутись до своєї літературної роботи та доказати на ділі, що я знов радянський поет і тільки був заразився антирадянською хворобою" [1, арк. 96–108].

26 квітня 1941 р. Колегія в кримінальних справах Верховного суду УРСР залишила скаргу Вергуна без задоволення, а вирок облсуду в силі.

І пішло, поїхало. Де ж пропадав Іван Оникійович? На Волгобуді, у виправно-трудовому таборі № 470, що знаходився у м. Рибінську Ярославської області Росії.

Тільки 26 жовтня 1956 р. Чернівецька обласна прокуратура знову розглядала справу Вергуна в порядку нагляду. Та скарга залишилася без задоволення. *"Вергун був засуджений правильно"*, – писав у постанові помічник прокурора Чернівецької області по нагляду за слідством в органах держбезпеки М. Кламбоцький.

25 січня 1961 р. Вергун пише просьбу прокурору України, в якій заявляє, що кілька років він перебував у ВТТ на півночі, що в 1944 р. Ярославський обласний суд переглянув справу і 17 липня 1944 р. його було звільнено з таборів.

"Того ж таки 1944 року я пішов у Радянську армію, – писав Іван Оникійович у заяві. – *Спершу був у 53-му запасному стрілецькому полку, а потім – і вже до кінця Великої Вітчизняної війни – у 384-му стрілецькому полку військ НКВС. Нагороджений медаллю "За Перемогу над Німеччиною". В кінці 1945 р. демобілізувався. В 1956 р. подавав заяву прокурору Чернівецької обл. з проханням реабілітувати мене. В реабілітації мені відмовлено"* [1, арк. 116].

Хоч органи НКВС змінили свій гнів на милість, дозволили Вергуну навіть повоювати у складі своїх військ, прокуратура з цим рахуватися не хотіла. Продовжувала тримати його в чорному тілі. Між тим на захист репресованого поета виступили брати по перу.

25 січня 1961 р. Ігор Муратов як голова Харківської філії СПУ надіслав у прокуратуру *"Виробничо-творчу характеристику на І.О. Вергуна"*, в якій читаємо:

"Іван Вергун – відомий український поет. Його довоєнна, як і післявоєнна творчість просякнута високою ідейністю, глибокою патріотичністю. Особливо змужнів і розвинувся талант Вергуна у повоєнні роки. Визначним явищем української радянської літератури є його поеми "Орільські дівчата" та "Матвіївка над Сулою", в яких у глибоко художніх образах розкривається щастя колгоспної праці, любов до трудового народу, непохитна віра в близьку перемогу комунізму в нашій країні. Значне місце в творчості Вергуна посідають мотиви громадянської лірики. Поруч з пафосом утвердження нашої радянської дійсності (вірші "Радянський герб", "Україна", "Слава бійця" та багато інших), велике значення мають його лірико-публіцистичні поезії, скеровані проти ворога людства – фашизму, проти імперіалістичних злочинів у Кореї.

Як громадський діяч І. Вирган виявив себе якнайактивніше особливо у повоєнні роки. Протягом ряду років він сумлінно виконував обов'язки члена правління Спілки письменників Харкова, був головою поетичної секції. Зараз І. Вирган є першим заступником голови Харківської спілки письменників (філії Спілки радянських письменників України), головою ювілейної Шевченківської комісії.

Крім того, Іван Вирган активно виступає перед численними читачами у колгоспах і на заводах з творами, присвяченими найактуальнішим проблемам нашого часу.

Іван Вирган був делегатом республіканських, всесоюзних з'їздів та пленумів Спілки письменників, учасником Декади української літератури і мистецтва в Москві, де його творчість дістала одностайну схвальну оцінку.

Моральне обличчя Івана Виргана, як на роботі, так і в побуті, є зразком поведінки радянського громадянина і радянського письменника" [1, арк. 118].

Знову пішли допити Вергуна і свідків. 22 липня 1961 р. Іван Оникійович заявив старшому слідчому в особливо важливих справах УКДБ при РМ УРСР по Харківській області майору Гаврюшенку, що він ніколи антирадянської агітації не проводив і був засуджений безпідставно. *"Все моє життя і творча діяльність, як до арешту, так і після засудження, свідчить про те, що я не міг вести антирадянську агітацію, оскільки завжди був і залишаюсь радянською людиною, яка гаряче любить нашу соціалістичну батьківщину. Підтвердженням цього є мої вірші та проза"* [1, арк. 124-125].

"Хочу отметить, что и тогда я не верил, что мог так высказываться, как об этом докладывал Косарик. Но не возражал ему, полагая, что со мной побеседуют и на этом все кончится. Но после беседы в обкоме партии меня сразу же арестовали и доставили в органы НКВД..." [1, арк. 128].

Тут же Іван Вергун заперечив і свої зізнання в тому, що нібито він вів антирадянські розмови з Косариком, Гонтаренком, Плахтіним, Крижанівським, Масенком, Свідзінським: *"Це неправда. Ніяких антирадянських розмов я з ними не вів. Це коректура моїх свідчень з боку слідчого. Про матеріальні труднощі можливо ми й говорили, що в пресі коверкається українська мова, що в редакціях працюють люди, які не знають її. Це цілком природно. І ніякого націоналізму в цьому не було. Я ніколи себе не вважав і не вважаю українським націоналістом, завжди зневажав цих людей і в протоколі правильно записано, що в мене з національними питаннями ніколи ніяких хитань не було. Я завжди в цьому питанні стояв і стою на марксистсько-ленінських позиціях"* [1, арк. 130-131].

І.О. Вергун заперечив і свої зізнання від 27 січня 1941 р., в яких обмовив і себе, і друзів та товаришів – Крижанівського, Дорошка, Масенка, Смолича, Свідзінського. Заявив, що він

ніколи з ними антирадянських розмов не вів і вони ніколи антирадянськи настроєними людьми не були. Всі ці записи визнав неправдивими і категорично їх відкинув [1, арк. 132].

Неправдивими він визнав і свої зізнання від 14 лютого 1941 р., написані власноручно, в яких також обмовив себе й інших.

"Повторюю, я ніколи антирадянських ворожих настроїв не мав і ніколи не задумував вести антирадянську агітацію чи пропаганду", – заявив наостанку слідчому Іван Оникійович.

24.07.61 р. в Харкові допитували письменника Юрія Яковича Барабаша, 1931 р.н.:

"Вопрос: Как Вы можете охарактеризовать Вергуна с деловой и политической стороны?
Ответ: Вергун является одним из крупных писателей Украины, особенно как поэт. Его книги переведены на русский язык, высоко ценятся читателями и критиками. Произведения Вергуна высокоидейные, актуальные, в них воспевается дружба народов, любовь к Советской Родине, героические подвиги советских людей в период войны и в труде. Как старый опытный поэт и руководитель Харьковского отделения Союза советских писателей Украины, он передает свой большой опыт молодым поэтам. Активно участвует во всех проводимых мероприятиях. Я в его лице вижу честного, преданного делу коммунизма советского человека. Ничего компрометирующего о Вергуне сообщить не могу" [1, арк. 135].

Слідчий слідвідділу КДБ при РМ УРСР майор Гребнєв 6 вересня 1961 р. допитав як свідка Пригару Марію Аркадіївну, 1908 р.н., яка народилася в Москві, а жила в Києві. Вона позитивно відгукнулась про Вергуна, як знавця української мови, що протягом року в журналі "Прапор" – органі Харківської організації Спілки письменників України – друкується фразеологічний словник української мови, одним з авторів якого є Іван Оникійович Вергун.

"Я знала його з 1933 р. Зустрічалася з ним у Чернівцях у 1940-му, а після війни – в Харкові і Києві.

Цей словник являє собою великий вклад у справу української культури. Для його створення Вергун провів величезну роботу. З приходом у 1933 році в українську літературу, Вергун відразу визначився як дуже талановитий поет і прозаїк. Краще його оповідання "Даринка і її братик", вірш "Ластівка над Сулою" та інші.

Ніяких антирадянських проявів у літературній творчості Вергуна ніколи не було і немає. І такого від нього ніколи не чула в розмовах" [1, арк. 139].

Цього ж дня, 6.09.61 р., в Києві був допитаний і Леонід Новиченко, 1914 р.н., уродженець с. Русанівка Липоводолинського району Сумської області. Він розповів слідчому Гребнєву, що знає Вергуна з часу навчання в Харківському державному училищі в 1934–1935 рр., потім по літературі. *"Зараз він один з кращих поетів України. Патріотизм, любов до Батьківщини, дружба народів є головними темами його творчості. Він має великий авторитет у Спілці письменників України, обраний членом правління Харківської спілки письменників України, був делегатом письменницьких з'їздів УРСР і СРСР. Я чув, що його арештовували за якісь неправильні вислови про українську мову, які потягли за собою звинувачення в націоналізмі. Але суті цих висловлювань я не знаю. Не допускаю, що він міг висловлювати націоналістичні погляди"* [1, арк. 144–147].

Цього ж дня Гребнєв допитав Павла Федоровича Гонтаренка, 1914 р.н., уродженця с. Катеринівка Лозівського району Харківської області, безпартійного, з вищою освітою. Він навчався в Харківському державному університеті разом з Новиченком і Вергуном. Працював в Академії наук УРСР, в Інституті мистецтвознавства, фольклору та етнографії (відділ

словесного фольклору) молодшим науковим співробітником. Заявив: *"Я знаю Вергуна з 1934 р. по Харківському університету, де ми навчались на факультеті мови та літератури. Він мав перерву в навчанні. Зустрілися з ним у 1940 р. в Чернівцях. Я був директором обласного Будинку народної творчості, а він – уповноваженим Спілки письменників України в Чернівецькій області. Вергун у 1940 р. засуджував керівництво партії, здійснюване Сталіним, і висловлював своє невдоволення матеріальними труднощами. В цьому і полягала вся суть його політичних висловлювань, які тоді оцінили як антирадянську пропаганду. Мене 5 разів викликали до слідчого. В обкомівській стенограмі немає висловів Вергуна про Сталіна, а я там їх наводив"* [1, арк. 150].

7 вересня 1961 р. власноручні свідчення дав Степан Крижанівський. Він знав Вергуна з 1931 р. по літературній діяльності. До війни вони були зв'язані і особистою дружбою.

"З 1940 р. я живу в Києві, а Вергун – у Харкові. Від Косарика я знав, що Вергун засуджений за антирадянські висловлювання, за розмови у п'яному стані. Я знаю його оповідання "Даринка і її братик", збірник віршів "Поворот сонця на літо". До війни він написав поему "Джигіт", після війни – поему "Матвіївка над Сулою". Це один з кращих творів про колгоспне село. Велику роботу він веде як перекладач російських, чеських та інших поетів" [1, арк. 165].

8 вересня 1961 р. був допитаний як свідок Коваленко-Косарик Дмитро Михайлович, 1904 р.н., уродженець с. Фідровка (Федорівка) Великокримківського району Полтавської області, українець, член КПРС з 1942 р., працював в Академії наук УРСР як співробітник Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії, член Спілки письменників України, жив у м. Києві.

Косарик повністю підтвердив свої свідчення від 10 листопада 1940 року в Чернівецькому обкомі КП(б)У і 2 грудня на допиті у слідчого, уточнив, що в листопаді 1940 р. Вергун сказав, що він ніколи не простить Сталіну організованого в Україні голоду.

"Після того, як Вергуна 10 листопада 1940 р. вивели з кабінету секретаря обкому КП(б)У, Грушецький відразу доповів по телефону 2-му секретарю ЦК КП(б)У Бурмистенку. Той дав вказівку забрати Вергуна з області, щоб не заважав працювати. Цю вказівку Грушецький тут же повторив перед нами. Смисл вказівки був чіткий – притягти Вергуна до кримінальної відповідальності.

Зараз не пам'ятаю вислову Марії Пригари про Вергуна, – сказав Косарик. *– Він нібито хвалив Гітлера, що той нищив євреїв. Твори, які він написав до і після війни, дають йому моральне право ставити питання про свою реабілітацію, але з визнанням своєї політичної помилки в 1940 р. Зараз я ставлюсь до нього, як до поета, цілком позитивно і ціню його творчість"* [1, арк. 168, 172].

8 вересня 1961 р. Гребнєв допитав як свідка безпартійного поета Т.Г. Масенка, 1903 р.н., уродженця с. Гладосій Хмелівського району Кіровоградської області, який знав Вергуна по літературній роботі з 1932 року.

"Я шаную Вергуна за активність в громадському радянському житті, за талант, прямоту і чесність в поведінці. І до війни, і після війни він ентузіаст всього нового в житті радянського суспільства, – заявив Терень Германович. *– У 1961 р. він видав збірник "Лірика" з передмовою Максима Рильського, в якому висловлював переживання, зв'язані з матеріальними недоліками, але це не було осудженням нашої соціалістичної системи, і не було проявом націоналізму. За своєю ідеологією і поглядами на життя він є щирою, свідомою радянською людиною"* [1, арк. 177].

11 вересня 1961 р. дав пояснення слідчому Гребнєву Петро Дорошко, 1910 р.н., уродженець с. Тупичів Городнянського району Чернігівської області, член КПРС з 1941 р. Він знав Вергуна з 1936 року, бо жив у Харкові в одному будинку з ним і часто зустрічався.

"Вергун Іван Оникійович дуже талановитий, щирий і глибокий поет, чесний, сумлінний і трудолюбивий, – заявив Дорошко. – *Єдиний недолік – він хворобливо реагує на окремі неправильні висловлювання щодо української мови і української літератури. Про його антирадянські висловлювання нічого не знаю"* [1, арк. 183].

28 серпня 1961 р. майор Батін допитав Андрія Васильовича Клоччя-Левицького, 1905 р.н., уродженця с. Сураж Брянської області Росії, завідуючого відділом культури газети "Радянська Донеччина", який, будучи критиком, неодноразово виступав з рецензіями і статтями про творчість Івана Вергуна. Він заявив, що ніяких антирадянських націоналістичних проявів у автора не помітив і антирадянських висловлювань від нього не чув [1, арк. 186–187].

12 вересня 1961 р. Гребнєв допитав Олексу Єрмолайовича Носенка, 1910 р.н., уродженця с. Кірове Оріхівського району Запорізької області, який у 1940 р. був редактором чернівецької обласної газети "Радянська Буковина".

Носенко заявив, що зустрічався з Вергуном нечасто, на політичні теми з ним не говорив. Його літературна діяльність у 1961 р. оцінена позитивно. Видані Вергуном до війни книги поезій "Сад дружби", "Джигіти", "Щастя-доля" дістали позитивну оцінку [1, арк. 189–190].

Харківська організація Спілки письменників України 27 січня 1941 р. дала таку характеристику на поета, який на той час вніс деякі зміни у своє поетичне ім'я. Замість Вергуна почав підписуватись Вирган.

"Літературна критика і письменницька громада відзначали постійний зріст Виргана як поета. Ряду його віршів давали високу оцінку, як творам великого політичного і поетичного звучання. Такі радянські поезії виводили Виргана в ряди кращих молодих поетів.

Видані Вирганом окремі книги поезій "Сад дружби", "Джигіти", "Щастя-доля" також діставали позитивну оцінку.

В громадському житті Вирган був пасивним. Він не брав активної участі в роботі організації, на зборах з політичних питань ніколи не виступав" [1, арк. 102].

Характеристику підписали члени президії Харківської організації СРПУ Микола Трублаїні, Леонід Юхвід, Наталя Забіла.

Оцінюючи свідчення 1961 року, напрошується висновок, що Дмитро Косарик і Павло Гонтаренко і через 20 років не змінили своїх свідчень, які давали 10 листопада 1940 року в Чернівецькому обкомі партії. Всі ж інші заявляли, що ніяких контрреволюційних розмов від нього не чули, що він є визначним українським поетом, високоідейні і актуальні твори якого переведені на російську мову.

13 жовтня 1961 року Верховний суд УРСР скасував постанову Чернівецького обласного суду від 21 березня 1941 року за відсутністю складу злочину, реабілітувавши Івана Оникійовича Вергуна (Виргана). Так закінчилася ця страшна, майже дика, надто довга, двадцятилітня фізична і моральна мука поета – і причиною цієї трагедії була висловлена вголос правда про тодішні економічні, політичні та військові негаразди Радянського Союзу, про які заборонялося не тільки говорити, а й думати. Хвала Богові, що та жахлива епоха ідеологічного гніту і політичної сваволі закінчилась! Робімо все можливе, щоб вона ніколи до нас не повернулась.

Джерела та література

1. ДА СБУ ЧО, кримінально-слідча справа № П-6998 на Вергуна І.О., арк. 2–190.

м. Чернівці
20 травня 2006 року

ФІЛАРЕТ ІВАНОВИЧ АЛЬБОТА-САВЧУК
(4.02.1895–13.10.1969)

Філарет Іванович Альбота-Савчук

Його ім'я стоїть в плеяді борців за визволення українських буковинців з іноземної неволі, за приєднання повітів краю, заселених українцями, до України. У 1920 році він вступив у Чернівцях до лав Компартії Буковини і разом із Сергієм Івановичем Канюком працював над зміцненням її осередків, над залученням нових самовідданих бійців до активної політичної роботи в ім'я соціалізму і комунізму.

Народився Філарет Іванович 4 лютого 1895 року в селі Комарівцях тодішнього Сторожинецького повіту в сім'ї селянина-бідняка. В 1906 році вступив і в 1914 році закінчив 2-у державну цісарсько-королівську гімназію в Чернівцях і був призваний в австрійську армію. Йому присвоїли звання лейтенанта і відправили на австро-італійський фронт [1]. Тут він побачив на власні очі всю безглуздість братовбивчої імперіалістичної бойні, познайомився з революційними ідеями і настроями, а коли в жовтні 1918 року Австро-Угорська імперія розпалася, Ф.І. Альбота повертається на Буковину і включається в революційний рух. Працює в профспілках, серед солдатів 3-го полку в Чернівцях, серед селян Сторожинецького повіту [2]. Згодом його призначають зв'язковим між КПБ і КП(б)У. Він обирає собі партійний псевдонім "Савчук" і вже до кінця свого життя не розлучається з ним. Не один раз він пересікав то румунсько-радянський, то румунсько-польський та польсько-радянський кордони, добираючись у Кам'янець-Подільський на пункт зв'язку, яким завідував буковинець Михайло Рувимович Шульдинер (Садков).

Це не залишилось непоміченим сигуранцою. Влітку 1921 року Ф.І. Альбота, уникаючи арешту, пересік в районі Гусятина польсько-радянський кордон, щоб назавжди залишитися в Україні. Певний час він перебував у розпорядженні Одеського закордонного відділу КП(б)У. На початку 1924 року Філарет Іванович як представник цього відділу, що добре володів німецькою і румунською мовами, переїздить до Харкова, де його залучають до виконання важливих на той час завдань по лінії ЦК КП(б)У, Комінтерну та НКВС [3]. Він виїжджає в Румунію та Німеччину для зв'язку з представниками КПБ та КПЗУ. Під псевдонімом "Павло Гельд" друкує ряд матеріалів про становище буковинських трудящих під гнітом боярської Румунії в газетах Радянської України [4].

В Харкові у 1924 році утворюється група буковинських комуністів у складі С.І. Канюка, В.Б. Мороза та Ф.І. Альботи. У 1925 році до них приєднується Семен Юрійович Гуцуляк, який прибув з Відня. Разом вони обговорюють питання допомоги комуністичному рухові на

Буковині. Пишуть 1 лютого 1926 року листа до Політбюро ЦК КП(б)У, до якого додають "Меморіал до Комінтерну" з проханням розглянути його в найкоротший час, ще до парламентських виборів у Румунії, що мали відбутися в липні 1926 року. Автори "Меморіалу" просили також президію Комінтерну "вирішити в найближчому часі буковинське питання в смислі постанов V Конгресу Комінтерну, визначивши для Буковини територіальну крайову партію, яка би організаційно підлягала КП Румунії" [5].

Від групи комуністів-буковинців "Меморіал до Комінтерну" підписав Ф.І. Альбота.

24 лютого 1926 року поставлене групою комуністів питання було розглянуто на нараді в Москві під час роботи розширеного пленуму виконкому Комінтерну. Проводив її член ЦК КП(б)У і делегат КП(б)У на пленумі Микола Олексійович Скрипник. В ній взяли участь представники КПЗУ Р.В. Турянський та Мосальський і уповноважений від компартії Ф.І. Альбота [6].

Прийняті нарадою ухвали були спрямовані на подання організаційної і матеріальної допомоги комуністичному рухові Буковини. В край було направлено представників КПЗУ Осипа Івановича Букшованого та Семена Георгійовича Галицького для роботи на місці, а також організовано збір матеріальних коштів серед буковинських емігрантів у Великій Україні [7].

Живучи в Харкові, Ф.І. Альбота певний час працював у республіканському Управлінні держстраху, а з 1927-го по 1932 рр. очолював театр "Березіль", обласне фотокіноуправління, Українську філармонію. З 1933 року працював у Наркоматі юстиції України, звідки у цьому ж році був мобілізований для роботи на селі. Його призначили директором Гадяцької МТС Полтавської області. Спосіб перекидання комуністів з культури в сільське господарство не міг дати бажаних результатів. Не проявив себе на посаді директора МТС і Філарет Іванович. Його невдовзі зняли з цієї посади, як такого, що не справився з роботою. Він повернувся в Харків і працював директором хіміко-фармацевтичної фабрики [3, арк. 7].

А 22 вересня 1936 року він несподівано був заарештований органами НКВС Харківської області і безпідставно звинувачений в участі в Українській військовій організації. На слідстві Філарет Іванович всі висунуті проти нього звинувачення спростував і винним себе не визнав. Однак 7 лютого 1937 року Особлива нарада при НКВС СРСР засудила Ф.І. Альботу-Савчука до 5 років тюремного ув'язнення за участь у контрреволюційній Українській військовій організації і незаконне зберігання зброї [1, арк. 83]. Покарання відбував у виправно-трудових таборах НКВС.

Після початку війни з тюрем і таборів було достроково звільнено чотириста двадцять тисяч в'язнів і передано райвійськкоматам. У 1942–1943 роках достроково звільнили ще сто п'ятдесят тисяч в'язнів [8, с. 613]. В число цих щасливчиків потрапив і Філарет Іванович Альбота. Його відправляють на Волховський, а потім на Ленінградський фронт, де він у званні рядового солдата мужньо б'ється з фашистськими загарбниками, за що був удостоєний високих державних нагород.

У 1944 році він демобілізувався. Працював заступником директора Київської обласної філармонії, директором Будинку творчості і відпочинку художників.

2 листопада 1956 року Харківський обласний суд постанову Особливої наради при НКВС СРСР від 7 лютого 1937 року скасував за недоведеністю складу злочину і справу судочинством припинив. Ф.І. Альбота-Савчук був повністю реабілітований [1, арк. 189–190].

Останні свої роки Філарет Іванович жив у Києві. Ще в 1956 році працював директором оперної студії Київської консерваторії ім. П.І. Чайковського. З цієї посади пішов на пенсію. Вів значну виховну і патріотичну роботу. Помер 13 жовтня 1969 року [9].

Джерела та література

1. ДА СБУ ХО, кримінально-слідча справа № 8716 на Альботу-Савчука Ф.І.
2. Ревуцький М., Переїденко О. Зв'язковий Філарет Савчук //Радянська Буковина. – 1966. – 20 вересня.
3. Автобіографія Альботи-Савчука Ф.І. //АЧОВПВАКПУ. Справа Альботи-Савчука Ф.І. – 10 арк.
4. Там само.
5. ЦДАГОУ. – Ф. 6. – Оп. 1. – Спр. 157. – Арк. 8.
6. Там само. – Арк. 25–29.
7. Там само.
8. Млечин Л. Иосиф Сталин, его маршалы и генералы. – М.: Центрополиграф, 2004. – 816 с.
9. Пам'яті товариша //Радянська Буковина. – 1969. – 17 жовтня.

м. Чернівці
12 липня 2006 року

ІСИДОР ІЛЛІЧ БУЦУРА
(15.04.1890–дата смерті невідома)

ВОЛОК – це знаряддя для ловлі риби у річках і ставках. Коли рибалки з волоком заходять у нешироку річку, рідко якій рибині, окрім , звичайно, дрібноти, вдається уникнути цієї снасті і не потрапити в юшку чи на сковорідку. Але ж риба для того й призначена, щоб її варили та смажили.

Інша справа сталінсько-єжовсько-берііївський волок, який виловлював так званих "ворогів народу", "контрреволюціонерів", "антирадянських елементів", "агентів іноземних розвідок" і т.д., і т.п.

Так ось. Жив у Києві на 5 вересня 1937 року уродженець буковинського села Ставчани, нині Кіцманського району, Ісидор Ілліч Буцура, який працював у той час судовим виконавцем у житлових справах Київського обласного суду. Мав дружину Ванду Михайлівну сорока років, яка була домогосподаркою, і тещу Марію Адольфівну Громоковську шістдесяти років. Як порядний радянський службовець Ісидор Ілліч ходив на роботу, сумлінно виконував покладені на нього обов'язки. Але на світанку 5 вересня 1937 року в квартиру несподівано вдерлися енкадебісти, перевернули у ній все вверх дном, ніяких компрометуючих матеріалів не знайшли, але господаря арештували і кинули до в'язниці.

Як же Ісидор Ілліч потрапив у ті роки зі Ставчан у Київ? Прослідкуємо за його розповіддю слідчому. Народився він 15 квітня 1890 року. Батько Ісидора був відомим у краї народним учителем, тож намагався, щоб його три сини – Ісидор, Володимир та Віктор і дві дочки Аврора та Сидонія були освіченими людьми. Отож, усі діти закінчили не тільки сільську початкову школу, а й Кіцманську та Чернівецьку гімназії. Ісидор, наприклад, у 1911 році закінчив 2-у державну цісарсько-королівську гімназію в Чернівцях і до 1914 р. навчався в Чернівецькому університеті.

Коли 1 серпня 1914 року вибухнула Перша світова війна, Ісидор був мобілізований в австрійську армію і відправлений на австро-німецько-російський фронт. Відразу ж потрапив у полон до росіян, де й був до жовтня 1918-го року. Повернувся в Ставчани саме в ті дні, коли в Австрії почалася революція. Буковина теж вирувала зборами та мітингами. Українці мріяли про возз'єднання з братами по той бік Дністра.

"Я, як колишній полонений, – писав у одній із заяв у вищі інстанції Ісидор Ілліч, – *був запідозрений у співчутті більшовикам. Разом з іншими був побитий і принижений. Я рішив перебратися в Радянський Союз, де прийняв радянське громадянство і поселився в Києві. Там же в 1920 році одружився. Працював у різних установах, а останні 12 років в облсуді. Був головою житлового кооперативу"* [1].

Ця заява писалася 21 квітня 1953 р., уже після смерті Сталіна. В ній є явні анахронізми і не дуже точні відповіді. На допиті ж 5 вересня 1937 р., коли пам'ять була свіжіша, він говорив про це значно детальніше:

"В 1918 р., після зайняття с. Ставчани румунською армією, я відмовився від румунського громадянства і з 25-ма чоловіками перейшов на Поділля, де в той час діяла УГА. Нас охорона допитала і відпустила. Я з Кам'янця-Подільського поїхав у Вінницю. Там захворів тифом і три місяці лежав. Коли видужав, поїхав у Київ, де й живу зараз. Рік жив в Умані. В 1921 році працював у ЧК. Завідував столом інформації".

Я схильний думати, що в цих зізнаннях теж не вся правда. Багато чого Ісидор Ілліч слідчому не сказав, бо розумів, як НКВС ставився до всього, що стосувалося Української Народної Республіки та її армії і Західно-Української Народної Республіки та її армії (УГА).

Сказати правду – означало підписати собі смертний вирок. Отже, у цій відповіді теж є дуже важливі пропуски. Слідчі, як не дивно, їх чомусь залишили поза увагою. Якщо ж глибше уважно простежити Буцурівський рід, то побачимо, що це були люди твердого характеру і високих прагнень, яким притаманне громадянське почуття добра й справедливості. Це люди високого патріотичного складу, нескоримого духу, вільнолюбні і чесні.

Хто цікавиться історією рідного краю, той знає, що 10-11 листопада 1918 року, коли румунські війська вступали на територію Північної Буковини нібито для придушення більшовицьких заворушень, а насправді для грубої колонізації, у Лужанах група буковинських патріотів, серед яких був також двадцятивосьмилітній Ісидор Ілліч Буцура, котрий тільки-но повернувся з російського полону, вчинила непроханим гостям збройний опір. Після першої жорстокої сутички з регулярними військами, загін з боями відступав до Кіцманя й Заставни, а відтак 25 бійців, бачачи, що проти регулярної армії їм не встояти, розійшлися по селах і зачаїлися. Окупанти ж, встановивши у краї свій суворий режим, почали виловлювати тих, хто чинив опір, бити їх на постерунках і відправляти до в'язниці. Тоді й визріла у багатьох буковинців думка тікати в Галичину та на Поділля, вступати там в УГА, щоб потім з новою силою повернутись на Буковину і, здійснюючи споконвічні мрії трударів, приєднати її до України.

Громадянська війна, яка тривала в Україні близько трьох років, завершилась перемогою більшовиків. Доля вояків Української галицької армії склалася по-різному: хтось виїхав за кордон і залишився живим, хтось перейшов на бік Червоної армії і утворив Червону українську галицьку армію, яка невдовзі була розпущена, а всі її командири і вояки репресовані.

Ісидор Ілліч, як письменний чоловік, був приписаний до штабу УГА, з ним і мандрував по Україні. Спочатку був у Кам'янці-Подільському, потім у Вінниці, де захворів на тиф. Три місяці лежав у лікарні. Вінниця у той час переходила кілька разів з рук в руки, аж поки зовсім не стала радянською. Відомо, що захоплені у Вінницькому госпіталі хворі на тиф вояки УПА були розстріляні червоноармійцями. Як уник цієї смерті Ісидор Ілліч, залишається загадкою.

Після своєї хвороби Ісидор Ілліч уже до УГА не повернувся, бо вона була частково інтернована в польських таборах, частково аж у Падебрадах у Чехословаччині. Ісидор Ілліч на цей час зупинився в Умані, і, як уже знаємо, працював у міському відділі ЧК завідуючим столом інформації.

Які причини послужили тому, що він залишив ЧК, ми поки що не знаємо. Але в кінці 1922 року він покидає Умань і перебирається до Києва. Два роки працює секретарем міського управління комунального господарства. Тут вступає кандидатом у члени КП(б)У, до речі, разом з відомим буковинським поетом, уродженцем с. Іспас Дмитром Загулом. У 1925 році Ісидор переходить на роботу в Київський окружний, а згодом обласний суд, де працює на різних посадах. Остання – судовий виконавець у житлових справах...

1937-й рік був роком жорстокого розгулу сталінського терору. "Вождь усіх народів", боячись найменших порухів опозиції, нещадно винищував усіх, на кого падала хоч маленька підозра, або на кого хтось зі злоби чи із заздрощів подав у НКВС анонімний сигнал. Тих же, що раніше чи пізніше прибули в СРСР із закордону, а також тих, хто мав за кордоном родичів, арештовували без будь-яких доносів. І слідчі уже в процесі допитів арештованого формулювали йому звинувачення.

Саме так, без ніяких попереджень і обвинувальних матеріалів, 5 вересня 1937 року в Києві, в будинку № 72, кв. 3 по вул. Леніна, був арештований Ісидор Ілліч. Причин арешту слідчі не могли пояснити. Тільки через 10 днів оперуповноважений 3-го відділу Управління державної безпеки Київського обласного управління НКВС УРСР сержант держбезпеки Кельнер, розглянувши слідчі матеріали, встановив, що Буцура нібито займався шпигунською діяльністю на користь іноземної розвідки. Якої саме, слідчий не конкретизував.

Цього ж дня, керуючись ст.ст. 126 і 127 Кримінально-процесуального кодексу (КПК) УРСР, Кельнер постановив притягти Буцуру Ісидора Ілліча до кримінальної відповідальності за ст. 54–6 КК УРСР, тобто за шпигунство. З Кельнером погодився начальник 3-го відділу УДБ Київського обласного управління НКВС УРСР старший лейтенант держбезпеки Марк Роголь. Постанову затвердив заступник начальника управління НКВС капітан держбезпеки Якушев. Дата і час оголошення цієї постанови Буцурі І.І. в справі не зазначені. Обвинувальних матеріалів не вистачало. Кельнер не міг їх роздобути. Справа затягувалася. Її ведення було передоручено іншій особі – уповноваженому слідчої групи 3-го відділу Зелікову.

15 вересня Зеліков влаштував Буцурі І.І. перший допит. З'ясував: коли і де народився, як потрапив в СРСР, де жив, ким працював, кого з рідних має за кордоном. Вияснивши ці питання, Зеліков заявив:

– Слідство має відомості, що ви – агент румунської сигуранци і проводили на території СРСР шпигунську роботу. Вимагаю щирих зізнань з цього приводу.

– Я ці звинувачення відкидаю, – категорично заявив Буцура. *– Заперечую їх. Ніколи ніхто мене не вербував і ніякою шпигунською діяльністю я не займався.*

Та ця відповідь Ісидора Ілліча не переконала Зелікова в безпідставності висунутих звинувачень. Оскільки термін слідства закінчувався, він рішив продовжити його на 1 місяць. 21 жовтня 1937 року написав постанову з проханням про продовження терміну слідства. Мотивував він це двома причинами:

1. Що Буцура Ісидор Ілліч прибув в СРСР нелегально в 1920 році з Румунії і довгий час перебував на території **"зайнятій Галичиною і білими військами"** (саме так написано в постанові. – *І.Ф.*).

2. Буцура звинувачується в шпигунській діяльності на користь Румунії, що приховував, і до цього часу не дав вичерпних зізнань.

А тому, керуючись ст. 113 КПК УРСР постановив порушити клопотання перед ЦВК (Центральним виконавчим комітетом) СРСР про продовження слідства на 1 місяць.

З цим погодився начальник 4-го відділення 3-го відділу лейтенант держбезпеки Лемберг і начальник цього ж відділуРоголь. Звернімо увагу на прізвища слідчих та їх начальників, які вирішували долю українських інтелігентів.

Другий допит відбувся 21 листопада. Ось деякі фрагменти з нього:

"Зеліков: Вам пред'явлено звинувачення за ст. 54 п. 6 КК УРСР в тому, що ви на території СРСР проводили контрреволюційну фашистську і шпигунську роботу. Визнаєте себе винним?

Буцура: Не визнаю. Ніякої контрреволюційної і шпигунської роботи я не проводив.

Зеліков: Брехня! Ви переконаний фашист!

1. Слідством установлено, що ви наклепницьки висловлювались на адресу СРСР, розповсюджували чутки про війну, в якій радянська влада буде "скинута".

2. Ви пробували прищепити оточуючим брехливі уявлення про радянську пресу.

3. Ви проповідували поразницькі настрої на користь іспанських заколотників і вихваляли фашистську Німеччину.

4. Ви на виробництві вели шкідницьку лінію, навмисне створюючи нездорові настрої серед військовослужбовців РСЧА.

5. Ви систематично затримували виконання судових рішень.

Буцура: Відкидаю!"

Звинувачення, як бачимо, були всеосяжні, але абсолютно бездоказові.

Ісидор Ілліч тримався твердо, не ламався. Слідчі гарячково шукали потрібних свідків та речові докази. Речових доказів не могли знайти, а свідки появились.

Анатолій Юхимович Буразері, 1892 року народження, грек за національністю, емігрант з Бессарабії заявив слідчому Погорєлову, що Буцура нібито передрікав швидку загибель радянської влади і наводив такі цитати з його заяв. Подаємо за оригіналом:

"Эти безобразия и аресты, которые сейчас свирепствуют в СССР, долго не продержатся, и такое беззаконие долго существовать не будет, так как вспыхнет война и советскую власть так или иначе сметут с лица земли".

Буразері заявив також, що Буцура мав тісні зв'язки з Мікітовою-Луренс Емілією Генріхівною, полькою чи німкенею за національністю, яка теж нібито була антирадянськи налаштована і мала тісний зв'язок з румунським посольством, вела контрреволюційну роботу.

Реакція Ісидора Ілліча на ці звинувачення по судово-слідчій справі не простежується. Очевидно, ці свідчення йому не були відомі. Очної ставки арештованого зі свідком слідство не робило.

Заступник же голови Київського облсуду Кондратенко дав на арештованого судовиконавця таку характеристику: *"Повільно виконував рішення суду. Невчасно здавав стягнуті гроші в касу, не брав ніякої участі в громадській роботі. Довго не міг виселити з квартири командира РСЧА Щербини".*

Винним у висунутих обвинуваченнях Буцура себе не визнав. Речових доказів про шпигунську та іншу антирадянську діяльність слідство не роздобуло. Але липовий обвинувальний висновок був зліплений. Його підписали оперуповноважений 3-го відділу УДБ УНКВС Київської області Качинський, начальник слідчої групи 3-го відділу Пржибитко, начальник 3-го відділу УНКВС М.П. Роголь. Затвердив обвинувальний висновок начальник УНКВС Київської обл. майор держбезпеки Микола Давидович Шаров (Шавер) і відправив на розгляд Особливої наради при наркомі внутрішніх справ СРСР. 26 грудня 1937 р. Особлива нарада при НКВС СРСР розглянула справу № 4491 і постановила: *"за контрреволюційну діяльність Ісидора Ілліча Буцуру* (який в обвинувальному висновку перейменований уже на Йосипа. – *І.Ф.*), *ув'язнити у виправно-трудові табори НКВС строком на 10 років, рахуючи термін з 5 вересня 1937 року".*

Безвинно засудженого судовиконавця відправили в Ухтимсько-Печорський табір НКВС СРСР (Ухтпечлаг). Що ж він там робив, чи що там робили з ним?..

Надамо слово самому Ісидору Іллічу (цитуємо за матеріалами слідчої справи):

"Перші три роки я працював безпосередньо на будівництві, а потім – в 9-ій і 10-ій райлікарнях МВС Печлагу фельдшером.

Після відбуття строку, був там залишений на моє прохання вільнонайманим. Працював з 4.09.1947 р. по липень 1949 р. і був звільнений "за скороченням штатів".

Місцем проживання я обрав Алтайський край (на Буковину в'язню повертатися не дозволялося. – *І.Ф.*). *І крайовим відділом охорони здоров'я з м. Барнаул був направлений на роботу в Родінський район, де я й працюю по сей день медфельдшером сільради Стєпной Кучук".*

Ці рядки взяті з листа Ісидора Ілліча, який він писав до Верховного суду СРСР відразу після смерті Сталіна 21 квітня 1953 року, де зазначав, що був безвинно заарештований і просив реабілітувати.

Та в 1953 році слідчі КДБ ще не сміли розвінчувати фальшиві вигадки своїх попередників. Слідчий 1-го відділу УМВС Київської області старший лейтенант Щур, начальник слідчого відділення Касяненко і заступник начальника 1-го відділу УМВС полковник Кожушко не знайшли достатньо підстав для реабілітації Буцури.

І тільки через рік після смерті Сталіна, 17 квітня 1954 р., на протест Генерального прокурора СРСР Верховний суд СРСР відмінив постанову Особливої наради при НКВС СРСР від 26 грудня 1937 р. і справу припинив як бездоказову.

Була ще тяжба Ісидора Ілліча з правоохоронними органами за золотий годинник "Мозер" № 25967 та брошку зі смарагдом у золотій оправі, які слідчі НКВС забрали в дружини Ісидора Ілліча, хоча рішення Особливої наради про конфіскацію майна не було.

На закінчення цієї сумної розповіді хочу сказати словами великого Тараса Григоровича Шевченка: "Раз добром нагріте серце, вік не прохолоне".

Ми знаємо, що на початку 50-х років минулого століття усім політично репресованим, звільненим із місць ув'язнення не дозволялося повертатися туди, де їх було арештовано, і в місця, де вони народилися. Тому-то Ісидор Ілліч і подався 5 листопада 1947 р. зі станції Сівая Маска з 10-ї райлікарні Печорського табору МВС на Алтай, в Барнаул. Але й там він не загубився.

Хоч у серці мав велику образу на радянську владу і репресивні органи, але, вийшовши на волю, він всього себе віддав благородній справі – охороні здоров'я громадян краю. Уже 3 липня 1950 р. газета "Алтайська правда", що була органом Алтайського крайового і Барнаульського міського комітетів ВКП(б) та крайової ради депутатів трудящих, у передовій "Радянський медпрацівник – вірний слуга свого народу" писала:

"Заслуженный врач республики тов. Бирюков и фельдшер тов. Буцура, хирург и санитар, – одинаково ценны и дороги для народа, поэтому их работа получает высокую оценку и признание" [2].

Ця ж газета 27 липня 1950 р. знову згадує фельдшера І.І. Буцуру серед інших лікарів, які вірно служать своєму народу. Ми, на жаль, не знаємо, чи закінчував хоч якісь медичні курси в таборах Ісидор Ілліч, чи він здобув фельдшерські знання самоосвітою. Але тим більше він заслуговує честі й слави, що в тих жорстоких умовах не зламався, не загубився, а ще й допомагав тисячам політв'язнів, яких радянська влада морила голодом, холодом і хворобами в цих таборах. Зокрема, він, будучи табірним фельдшером, врятував від голодної смерті політв'язня із сусіднього села Іванківці Кіцманського району Миколу Івановича Скрипника, який у 1939 році, порушивши румунсько-радянський кордон, перейшов у Радянський Союз і теж відбував покарання в Печорських таборах НКВС СРСР. Ісидор Ілліч Буцура – один з тих наших краян-страдників, чиє ім'я ми повинні ставити за зразок людської стійкості, незламності й доброти.

Вище було зазначено, що в Ісидора було ще два брати – Володимир і Віктор. Зі статті Святослава Лакусти "Пам'яті героїв", опублікованої в газеті "Час" 17 квітня 1931 року, дізнаємося, що обидва брати теж були вояками Української галицької армії. Віктор, як старший, з початком Першої світової війни був мобілізований до австрійського війська і воював на італійському фронті. Після розпаду Австро-Угорщини вступив до УГА і став на захист української землі та її народу. Командував чотою (взводом). Молодший брат Володимир, народжений 1899 року в Іванківцях, закінчив у 1918 році Кіцманську гімназію і теж вступив до УГА. Стояв у бойовій лінії під Львовом і там загинув у рукопашному бою з поляками в перших числах листопада 1918 року [3]. Що трапилося з Віктором, нам, на жаль, встановити не вдалося. Невідома поки що і дата смерті Ісидора Ілліча. Але знаємо, що він жив у Києві, куди повернувся з Алтаю після реабілітації, по Косогорівському провулку, 17, кв. 1. В Києві ж він помер і похований.

Джерела та література

1. ЦДАГОУ. – Ф. 263. – Оп. 1, кримінально-слідча справа № 5081 ФП на Буцуру І.І., 80 арк.
2. Советский медработник – верный слуга своего народа //Алтайская правда. – 1950. – 3 июля; 27 июля.
3. Лакуста С. Пам'яті героїв //Час. – 1931. – 17 квітня.

м. Чернівці
15 квітня 2007 року

КОСТЯНТИН ЮХИМОВИЧ ШИНКАРЕНКО
(1898-1959)

Костянтин Юхимович Шинкаренко

КОСТЯНТИН ЮХИМОВИЧ ШИНКАРЕНКО народився 1898 року в місті Хотині в родині безземельного селянина, який у тих умовах мусив оволодіти професією міського муляра і будував людям хати, мурував фундаменти та печі, живучи на Фортечній вулиці.

Дідівські і батьківські розповіді про героїку високих фортечних мурів, про козацькі бої гетьмана Петра Конашевича Сагайдачного з турками у далекі вересневі дні 1621 року, западали в мрійливу душу Костянтина, який пробував і себе уявити козаком, котрий скидає з фортечних бастіонів аскерів турецького паші.

Закінчивши у 1914 році 2 класи вищого початкового училища, Костянтин разом зі своїми ровесниками уважно стежив за ходом боїв на російсько-німецько-австрійському фронті. Хотілося, щоб війна швидше закінчилася. Та минали роки, а вона не закінчувалась. Восени 1915-го вісімнадцятилітніх юнаків Хотина призвали в армію царської Росії. Шинкаренка після короткої підготовки направили в пластунські підрозділи на фронт, що пролягав під Чернівцями та Садгорою. Головним завданням пластунів було непомітно підлізти до дротяних загорож ворога і прорізати у них прохід для розвідників, а то й для кавалерійських ескадронів, які залітали у ворожі тили і завдавали противнику відчутних ударів.

Після кількох тижнів пластунської служби, його перевели в кавалерію. Будучи військовим вершником, теж брав участь у боях з австро-угорцями під Чернівцями і Садгорою, відступав і під Недобоївцями потрапив в оточення. Здавалось ось-ось австрійці зламають опір оточених, у яких кінчались набої. Відбиватись було нічим. Але в цей час із Кам'янця-Подільського підоспіли два кінно-козачі полки, котрі вдарили по австрійцях, оточили і розгромили їх. Російські війська перейшли в наступ і зайняли всю Буковину. Через деякий час хороброго кавалериста командування фронту направило в авіаційну школу 6-го авіапарку, що знаходилась у Жмеринці. Він її успішно закінчив, одержавши звання унтер-офіцера і спеціальність молодшого авіамеханіка. Відразу ж після випуску направили в діючу армію Південно-Західного фронту, у 32-й авіазагін, що дислокувався в районі Бучача. Почались фронтові будні. Кілька разів на день льотчики на своїх тихоходах з'являлись над ворожими позиціями, обстрілювали їх, кидали гранати та бомби і повертались назад. В один із вересневих днів 1917 року, повертаючись із бойового завдання, літак Шинкаренка був підбитий і загорівся. У авіамеханіка ще вистачило сил, щоб посадити машину, але вилізти з кабіни не зміг. Обпаленого і непритомного його відвезли в госпіталь, де кілька тижнів перебував між життям і смертю. І все ж лікарі врятували льотчика. Повернули до життя [1].

Лікуючись у Проскурівському військовому госпіталі, почув, що в Петрограді відбувся жовтневий переворот. Керенського скинуто. Влада перейшла до рук Ради народних комісарів

на чолі з Леніним. За вікнами госпіталю проходили колони демонстрантів. Костянтин не міг залишатись осторонь цих подій. Він залишив госпіталь і влився в бурхливі, святкові колони. Через півроку його виписали з госпіталю і дозволили їхати додому. Довго думав: що робити? Адже його рідний Хотин стогне під п'ятою окупантів. Може краще лишитись в Україні і разом з іншими відстоювати здобутки української революції? А хто ж визволить Бессарабію і Буковину? І він наперекір всіляким небезпекам вирішив повернутись у рідні край, щоб тут разом з товаришами організувати боротьбу за визволення Хотинщини з-під іноземного гніту.

І ось він дома. Про свої наміри рідним нічого не говорив. Знав, що батько завжди був противником того, аби його діти втручались в якусь політику. Та й матері до пори до часу не хотів засмучувати. Всі раділи його поверненню, і Костянтин щиро розділяв цю радість.

До хати тим часом йшли сусіди, друзі, товариші. Першими на порозі з'явились Костянтинові ровесники – Василь та Андрій Кандиби, Леонід Воронянський, Олексій Ткаченко. Зачинили за собою двері і стали в нерішучості.

– Не впізнаєте? – вставши із-за столу, рушив до них Костянтин.

– Тільки по голосу й можна впізнати, що це ти. Де так підсмажився? – доторкнувся до щоки Воронянський. – Болить ще?

– Болить…

– Чого ж так поспішав виписуватись із госпіталю?

– Хотілося швидше додому. Набридло по палатах валятись. Добре, що живий лишився, а це заживе, – махнув рукою і запросив хлопців до столу.

Після першої чарки розмова пожвавішала. Кожен поспішав поділитися своєю новиною, враженнями, чутками. Костянтина цікавили події, що відбувалися в Хотині і в повіті, як люди ставляться до австро-угорців, які думки бродять в народі.

– Живемо надіями і чеканнями, – задумливо розповідав Воронянський. – 18 лютого ми провели селянський з'їзд. Я був делегатом. Всі голосували за ради. Було проголошено, що вся влада в Бессарабії повинна належати раді селянських, робітничих і солдатських депутатів. З'їзд вітав рішення третього Всеросійського з'їзду рад про повну соціалізацію землі. Було прийнято рішення про негайне проведення Декрету про землю в життя. Та вдерлись австрійці і все пропало. Ради розігнано. Багатьох селян розстріляно без суду і слідства. Тепер повітова земельна управа і її голова Китайгородський якось там керують на догоду новим хазяям. Всілякі збори заборонені. З селян стягують різні податки, примушують за безцінь працювати на панів. А люди відвикли від ярма, не хочуть знову в нього сунути голови. В багатьох селах біднота сама ділить і засіває дідичівські землі. Ох, Костя, як набридло дивитись на все це. Кулаки поневолі стискаються. Отак узяв би карабіна і пішов у ліс партизанити…

– Один мало що зробиш, – слушно зауважив Шинкаренко. – Треба народ готувати. Україна кипить. Рано чи пізно і нам доведеться взятись до зброї.

По домівках розходились, коли вже Хотин окутувала сиза мла вечірнього серпанку. В кінці городу блакитною стрічкою вигинався притихлий Дністер. Суворою величчю мурів вирізьблювалась на фоні вечірнього неба мовчазна фортеця. Все було, як і в минулі весни. Але в серцях молодих хотинців визрівали грона спопеляючого гніву. Вони кликали відважних до боротьби.

Через кілька днів Шинкаренко став членом бойової групи, до якої входили Василь і Андрій Кандиби, Леонід Воронянський, Петро Гібай та Олексій Ткаченко. Всі вони служили в російській армії, воювали з австрійцями. Але ж після Брестського миру австрійці і німці стали нібито союзниками українського уряду. Але ведуть себе в Україні негоже. Час би їм уже й додому забиратись.

Майже щодня товариші збирались то в Кандиб, то у Воронянського, що теж жив біля самої фортеці, ділилися новинами, що надходили в місто зі всіх кінців повіту та з лівого берега

Дністра. Одного разу, коли хлопці сиділи у кандибиному хліві і чистили зброю, роздобуту попередньої ночі, прибіг схвильований Ткаченко.

– Тільки що був у земській управі, – почав він поспішно, ледь зачинивши за собою двері. – Там приїхав староста с. Марківці. Розповідає таке, що вухам страшно. Місцеві пани Казиміри наскаржились австрійцям на своїх селян. То офіцер скликав людей на майдан і давай їх сікти різками. Кожному селянинові давали по 25, а декому й по 75 різок. Але цього йому здалось замало. Тоді він наказав селянам копати яму і пригрозив усіх повісити, а потім закопати в неї. Можете собі уявити, що думали ті нещасні, риючись у землі?..

– Чим же все скінчилось? – перервав коротку паузу Шинкаренко.

– А закінчилось тим, що в офіцера пройшла ханаберія і він змилувався. Але зажадав, щоб селяни сплатили йому дев'ять тисяч карбованців контрибуції. Всіх вишикували в одну шеренгу і почали чистити кишені. В кого були гроші – забирали, а того, хто їх не мав, знову сікли різками. Чоловік сорок ледве живих забрали звідти. Староста мало не плакав, розповідаючи про це. Прийшов шукати захисту в управі. Дивні люди, вони ще вірять в силу місцевої влади. Що можуть вдіяти ці жалюгідні холуї? Тут потрібна народна сила. Око за око, зуб за зуб! Меч проти меча! Я не годен більше терпіти. У нас є руки й очі, є зброя. Чого ж чекати? Треба піднімати повстання і бити цих австріяків, як скажених псів. Доки будемо дивитися і мовчати?..

У двадцятих числах жовтня 1918 року австрійські війська покидали Поділля і Бессарабію. Братам Кандибам з групою товаришів вдалося зупинити один загін австрійців, обеззброїти і відібрати майно, яке вони везли з України. Та ще не прохололи сліди австрійських солдатів, як на Хотинщину рушили війська королівської Румунії. Вчинити їм опір не було кому. Нові окупанти вели себе значно зухваліше і жорстокіше від австрійців. По селах почали формуватися повстанські загони. У Хотині утворився повстанський керівний орган – Директорія, яка закликала народ Бессарабії до повстання.

Костянтин Шинкаренко брав у ньому участь як командир кавалерійського ескадрону Данковецького полку. В Хотині, як і по всій Бессарабії, яка багато років була російською губернією, революційні настрої розвивалися двома напрямками – українським національним і пробільшовицьким. Перший очолював командуючий Бессарабською народною армією уродженець села Атаки Іларіон Дунгер, його підтримували члени Директорії Іван Лискун, Євген Лисак, Леонід Токан, Григорій Журавець, начальник штабу Бессарабської армії Філіпчук та ряд інших. Пробільшовицького напрямку дотримувався, зокрема, учитель 2-го Хотинського парафіяльного училища Йосип Іванович Волошенко-Мардар'єв.

Революційний виступ хотинців погоджувався і контактувався з подільськими представниками УНР, зокрема, з отаманом Маєвським. На Поділлі хотинці добували зброю і набої, одержували моральну підтримку.

Повстання в районі Окниці–Могилева-Подільського почалося 18 січня, а в Хотині – в ніч з 21 на 22 січня. Румуни були вигнані за межі повіту. Але втримати відвойовану в окупантів територію повстанці не змогли. Румуни підтягнули з центру країни регулярні війська і перейшли в наступ. Повстанці відступили за Дністер. Тут їх доля склалася по-різному, часто випадково, дивлячись, хто під який вплив потрапив, кого чиї війська взяли під свою опіку.

Революційним поривом хотинців уміло скористалися більшовики, створивши з них три бессарабські кавалерійські полки, які були включені в 1-у особливу бригаду під командуванням Мазурова і Шабалдіна. Командирами цих полків у різний час були Попа, Яблонський, Чебан, Макаренко, Нягу. Певний час у 1920 році, в період боротьби з поляками, 1-м Бессарабським кавалерійським полком командував і Костянтин Шинкаренко.

Ми тут не будемо описувати всі бої, в яких брав участь наш герой. Скажемо тільки, що 1 жовтня 1919 року 1-й кавалерійський полк, який тоді входив до складу 2-ї кавалерійської

бригади Г.І. Котовського, маючи у своєму складі 360 стройових і нестройових бійців, був реорганізований у кавалерійський дивізіон під командуванням М.І. Нягу, і продовжував громити муштровані денікінські армії. 7 жовтня, наприклад, Котовський писав начальнику штабу бригади Олександру Каменському:

"Донеси в дивізію, що молодецькою атакою о 6 годині ранку 400-м полком зі спішеним 1-м ескадроном кінноти противник вибитий із с. Нова Гребля. Захоплено 3 кулемети "Максим", 10000 російських патронів і 60 гвинтівок. Противник відкинутий за річку. Переправа зайнята нами і захоплено багато полонених, котрі зарубані і розстріляні на місці, але є й залишені живими. Наказав закріпитись і стать" [2, с. 109].

Як бачимо, червоні пощади до полонених не мали. Все залежало від волі командира. Що ж до Котовського, то він був і справді ненаситним у винищенні своїх противників. Але й сам став жертвою цієї ненаситності.

Сьогодні ми вже не славимо героїв громадянської війни, бо бачимо, що більшість з них була одурена фальшивим блиском романтичної слави, а потім знищена тими, кого ця слава сліпила. А сама громадянська війна не принесла Україні волі і незалежності, а, навпаки, вернула її в те ж нестерпне колоніальне імперське ярмо, яке згодом стало надміру важким і жорстоким. Мільйони борців за волю і кращу долю були безпідставно звинувачені в зраді чи шпигунстві, в антирадянській чи контрреволюційній діяльності і розстріляні або замордовані, чи покалічені в тюрмах і таборах.

Не уник цієї жахливої долі і кавалер ордена Червоного Прапора Костянтин Юхимович Шинкаренко. Після закінчення громадянської війни він виконував різні службові обов'язки: був зв'язковим окремої кавалерійської бригади, уповноваженим з вербування бессарабців у кавалерійську бригаду, уповноваженим із заготівлі сіна для бригади в Одеській і Херсонській областях.

У серпні 1925 року Костянтина Юхимовича посилають на навчання в Українську кавалерійську школу імені Будьонного у місто Ворошиловград, яку він успішно закінчив у вересні 1928 року.

Документи свідчать, що К.Ю. Шинкаренко користувався у начальства пошаною. 7 червня 1928 року, в день 10-ліття з часу утворення кавалерійської бригади Котовського, курсанту школи було вручено іменний годинник з таким надписом:

"К.Е. Шинкаренко, командиру 1-го Бескавполка отд. кавбригады Котовского за боевые отличия в период гражданской войны" [4].

У вересні 1928 року випускника Української кавалерійської школи імені Будьонного направляють у прикордонні війська ОДПУ в Середню Азію, призначають спочатку помічником начальника застави 46-го Ашхабадського прикордонного загону, а згодом переводять на посаду начальника застави.

В цьому загоні К.Ю. Шинкаренко прослужив понад 4 роки. Брав участь у боротьбі з басмачами у пісках Кара-Кум, зокрема, із загонами Дзіунан-Хана, Шалтай-Батира, Ібрагім-Бека та інших. Тут захворів, був визнаний інвалідом 2-ї групи і в кінці 1932 року демобілізований. Йому було встановлено персональну пенсію республіканського значення по лінії ОДПУ.

З 1933-го по 1935 роки К.Ю. Шинкаренко не працював. Жив з дружиною Вірою Іванівною в Москві, по вулиці Горького 42, кв. 16.

Звиклий до активного службового і громадського життя, учорашній командир прикордонної застави важко переживав свою пенсіонерську самотність. Тому на початку 1935 року звернувся в Октябрський райком партії міста Москви з проханням направити його на

господарську роботу в Наркомат оборони СРСР. Прохання було задоволене. Пенсіонера призначили помічником начальника 12 відділу Розвідуправління РСЧА.

Майже три роки Костянтин Юхимович займався комунально-побутовим облаштуванням працівників ГРУ. Все йшло добре. Та несподівано 23 лютого 1938 року його арештували. Потримали до вечора і відпустили, не пояснивши цієї неприємної акції. Зауважимо, що це був час, коли на всю широчінь розгорталося виконання оперативного наказу наркома внутрішніх справ СРСР М. Єжова № 00486. Енкаведисти не могли пройти мимо Шинкаренка, котрий був родом з Бессарабії, де ще жили його батько, мати, брати і сестри, з якими він, вочевидь, листується. А раз листується, має зв'язок із закордоном, то безсумнівно має бути шпигуном. Отже, його треба ізолювати.

3 березня 1938 року Костянтин Юхимович Шинкаренко був вдруге арештований працівниками Головного управління державної безпеки НКВС СРСР, звинувачений у шпигунстві і 28 квітня цього ж року постановою Особливої наради при НКВС СРСР на 8 років ув'язнений у виправно-трудові табори. Незаслужене покарання відбув від дзвінка до дзвінка в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Вийшов на волю у 1946 році [3].

Ходив він з тавром викритого, недобитого шпигуна 18 років. Відчуваючи абсолютну безпідставність звинувачень, Костянтин Юхимович ні на мить не припиняв боротьби за свою честь і гідність. Він звертався в різні судові і партійні інстанції, до Берії і Ворошилова, до XIX з'їзду ВКП(б), намагаючись привернути увагу відповідних органів до своєї долі, до тієї жахливої неправди, яку йому приписали слідчі НКВС. Та все було, як батогом по воді. Ось відповідь з канцелярії Президії Верховної Ради СРСР від 3 березня 1948 р. № СД-9959:

"Гр. Шинкаренко К. Е.
гор. Александров, Владимирской обл.
ул. Первомайская, д. 46.

Сообщаем, что Ваше ходатайство о снятии судимости отклонено.
Зам. нач. канцелярии Президиума Верховного Совета СССР.

И. Бабухин" [4].

Ким відхилено, чому відхилено – автор відписки не каже.

4 вересня 1949 року з таким же проханням Шинкаренко звертається до Маршала Радянського Союзу К.Є. Ворошилова. В своєму листі він описує все своє життя – як він служив у Червоній армії, які посади, нагороди мав, як боровся за радянську владу, як захищав її, переконливо доводив, що ніякої вини за собою не відчував і не відчуває.

"У 1946 році був звільнений з таборів і направлений у м. Александров Владимирської області, де працював на будівельних роботах муляром. У зв'язку з різким погіршенням здоров'я у 1952 році повернувся в Хотин, де дізнався, що найближчі родичі неодноразово піддавались репресіям з боку румунських окупантів за мою участь у Хотинському повстанні і за службу в Червоній армії.

В даний час я хворий на туберкульоз і не можу влаштуватись на роботу, а головне – я убитий морально, що з мене досі не знято тяжке, несправедливе звинувачення. Тому звертаюсь до Вас, як до одного з головних організаторів Червоної армії, в якій я служив з перших днів її створення, з проханням допомогти мені добитися перегляду моєї справи, моєї реабілітації і повернення мені мого партійного квитка, ордена і чесного імені радянського громадянина" [4, арк. 1–2].

Крик душі доповнювався ще й тим, що призначеної йому в 1932 році персональної пенсії він не одержував з 1938 року. Але й на ці листи позитивної відповіді не було. І тільки 24

березня 1956 року Колегія Верховного суду СРСР скасувала постанову Особливої наради при НКВС СРСР від 28 квітня 1938 року і справу про нього судочинством припинила за відсутністю в його діях складу злочину. Про це він дізнався 9 травня 1956 року.

Відновивши своє добре ім'я, Костянтин Юхимович захотів повернути своє житло, а тому рішив уселитися в свою московську квартиру, з якої його енкаведисти забрали 3 березня 1938 року. В ній на той час жила його колишня дружина Віра Іванівна Шинкаренко. Вона не пустила чоловіка в хату, тому він вирішив розв'язати цей вузол через суд. Але 15 жовтня 1956 року нарсуд 6-ї дільниці Свердловського району міста Москви, вислухавши пояснення господині, яка заявила, що з 1938 року припинила сімейні стосунки з позивачем, відмовив йому в задоволенні позову. Так, Костянтин Юхимович доживав свій вік у Хотині покинутим, ошуканим та окраденим і владою, і дружиною. Його реабілітували, відновили в партії, повернули орден, але ніхто не міг повернути втрачених років, здоров'я, сімейного затишку. Певний час він працював командиром-інструктором, а згодом головою комітету ДТСААФ Садгірського, а потім Хотинського районів. Помер у Хотині в 1959 році, де й похований.

Джерела та література

1. Фостій І.П. Гули над Дністром гармати. Борці за народну справу //Радянська Буковина. – 1970. – 7 липня.

2. Г.И. Котовский. Документы и материалы. К истории гражданской войны в СССР. Составители: Чижова Л.М., Муратов Х.И., Белый М.П. и Краснова Н.А. – Кишинев: Госиздат Молдавии, 1956. – 625 с.

3. Центральний архів Міністерства безпеки Російської Федерації. Довідка №10/АН–456 від 13.09.1994 р. по кримінально-архівній справі № Р-5053 на Шинкаренка К.Ю.

4. Архів Чернівецького краєзнавчого музею, ф. 12125-ІІІ-4700/239. – 101 арк.

м. Чернівці
18 липня 2006 року

Розділ IV

ІМЕННІ ДОВІДКИ ПРО РЕПРЕСОВАНИХ

ВИЖНИЦЬКИЙ РАЙОН

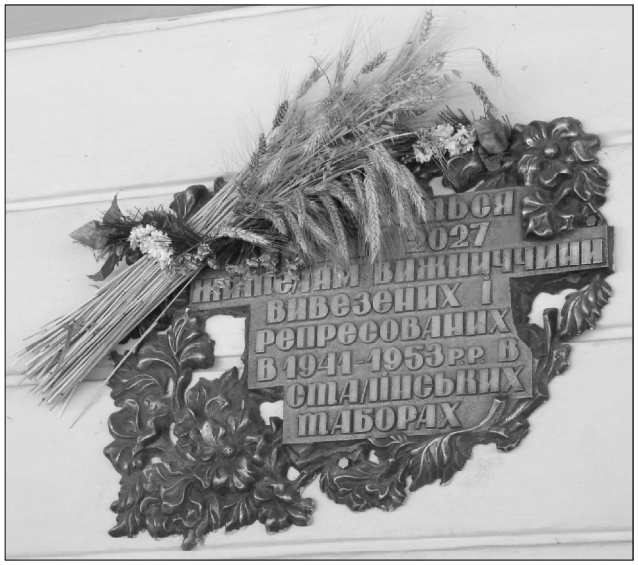

Меморіальна дошка про репресії в м. Вижниця.

СУМНА СТАТИСТИКА ПОЛІТИЧНИХ РЕПРЕСІЙ

Кривавим, жорстоким котком проїхалася радянська влада по селах і хуторах Вижницького району. Не було тут села чи хутора, який би не зазнав нещадних розправ. Найбільших репресій зазнало село Банилів, де було арештовано 388 осіб, за ним іде Карапчів – 305 осіб, місто Вашківці – 302 особи, села Берегомет – 245, Мигове – 241, Іспас – 229 осіб. В решті населених пунктів цифри коливаються від 64 до 178 осіб.

Що ж це були за люди? 2749 українців, 150 євреїв, 45 румунів, 24 поляки, 7 росіян, 3 молдавани, 2 білоруси, 1 німець і 18 осіб, національність яких не зазначено.

За соціальним станом репресовані ділилися так: селян – 1713 осіб, робітників – 206, службовців – 125, торговців – 85, без професії – 106 осіб.

Серед репресованих чоловіків було 1284, жінок – 1017, дітей – 768.

Всього було засуджено 1178 осіб. З них:

за статтею 54-1 "а" – зрада батьківщини – 50;

за статтями 20, 54-1 "а" – пособництво і зв'язок з ОУН – 404 особи;

за статтями 54-1 "а", 54-11 – зрада батьківщини і організаційна діяльність, спрямована на здійснення контрреволюційних злочинів – 389 осіб;

за статтею 54-10 – за антирадянську агітацію – 35 осіб;

за статтею 54-13 – за активну боротьбу проти робітничого класу і революційного руху – 149 осіб;

за статтями 16, 80 – за порушення і перехід кордону – 47 осіб;

за статтями 54-12 – за недонесення про підготовку контрреволюційного злочину – 52 особи.

Із 1117 засуджених померли у виправно-трудових таборах 163 особи, із 1682 виселених померли на спецпоселеннях 190 осіб. Всього – 353 особи.

Без даних про міру покарання в районі нараховується 217 репресованих.

Б А Г Н А

АНДРЮК Параска Тодорівна, 1918 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 1947 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЕЗИНСЬКИЙ Василь Іванович, 1918 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 1 жовтня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15 січня 1948 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 22 вересня 1950 р. в Сєвпечлазі Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 вересня 1991 р.

БІЗІНСЬКА Параска Софронівна, 1896 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 25 жовтня 1947 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЗІНСЬКИЙ Дмитро Миколайович, 1894 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 17 серпня 1957 р. в Пермській обл. Російської Федерації.

БІЗІНСЬКИЙ Софроній Дмитрович, 1929 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БІЛАК Василь Георгійович, 1926 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛАК Василь Іванович, 1934 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 7 лютого 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Помер на спецпоселенні в 1950 р. в м. Углеуральськ Пермської обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛАК Ганна Дмитрівна, 1910 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1958 р. в м. Угле-уральськ Пермської обл. Російської Федерації.

БІЛАК Іван Онуфрійович, 1905 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 грудня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 20 лютого 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 грудня 1990 р.

БІЛАК Ілля Іванович, 1935 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛАК Марія Іванівна, 1941 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 7 лютого 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛАК Микола Іванович, 1936 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛАК Михайло Георгійович, 1927 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Помер на спецпоселенні 15 серпня 1949 р. в м. Углеуральськ Пермської обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛАК Олена Григорівна, 1929 р.н., українка, неписьменна. Заарештована Вижницьким РВ НКВС 15 лютого 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 3 серпня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 27 вересня 1991 р.

БІЛАК Онуфрій Іванович, 1938 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 7 лютого 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛАК Параска Дмитрівна, 1899 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні 17 вересня 1952 р. в м. Углеуральськ Пермської обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛАК Параска Іванівна, 1943 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 7 лютого 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛАК Петро Іванович, 1932 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БІЛАК Петро Іванович, 1942 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВЕЛИЧКО Іван Гаврилович, 1887 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВЕЛИЧКО Ілля Іванович, 1936 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

Помер на спецпоселенні 23 червня 1949 р. в Пермській обл. Російської Федерації.

ВЕЛИЧКО Параска Маріївна, 1928 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 21 січня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 12 травня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Черні-вецькою облпрокуратурою 22 липня 1992 р.

ГРАБ Георгіна Василівна, 1938 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРАБ Марія Максимівна, 1919 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГРАБ Микола Васильович, 1945 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДРОЗДОВСЬКИЙ Іван Васильович, 1909 р.н., українець, освіта початкова, голова сільради. За-арештований Вижницьким РВ МДБ 27 липня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 30 серпня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 18 квітня 1956 р. термін покарання знижено до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Черні-вецькою облпрокуратурою 20 січня 1992 р.

ДЯКОНЮК Гнат Іванович, 1880 р.н., українець, селянин. За постановою опертройки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВАНЮК Ольга Танасіївна, 1915 р.н., народилася в м. Нью-Йорк у США, українка, освіта початкова. Заарештована Вижницьким РВ НКДБ 6 лютого 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 22 травня 1945 р. за зв'язок з ОУН-УПА за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 20 лютого 1992 р.

КАБАН Марія Дмитрівна, 1890 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою опертройки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАБАН Микола Кузьмич, 1924 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАЛИНИЧ Дмитро Дмитрович, 1945 р.н., українець. Висланий на спецпоселення до матері, після відбуття нею терміну покарання в таборах.

КАЛИНИЧ Марія Дмитрівна, 1942 р.н., українка. Підстава виселення така ж.

КАЛИНИЧ Параска Костянтинівна, 1916 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 16 лютого 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 26 квітня 1946 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 26 листопада 1991 р.

КЛИМ Анастасія Семенівна, 1926 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована Вижницьким РВ НКВС 16 квітня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 3 серпня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 18 листопада 1991 р.

КЛИМ Гафія Семенівна, 1894 (1899) р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЛИМ Георгій Вікторович, 1909 р.н., українець, освіта початкова, примар. Заарештований Вашківським РВ НКВС 22 липня 1940 р. Чернівецьким обласним судом 22 жовтня 1940 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Черні-вецькою облпрокуратурою 18 травня 1994 р.

КОЗАЧУК Василина Георгіївна, 1891 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЗАЧУК Іван Олексійович, 1884 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 13 лютого 1948 р. в Пермській обл. Російської Федерації.

КОЗАЧУК Петруня Іванівна, 1922 р.н., українка, селянка. Заарештована Вижницьким РВ НКДБ 15 вересня 1944 р. ОН при НКВС СРСР 17 листопада 1945 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 5-33 КК УРСР засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькоюоблпрокуратурою 16 березня 1993 р.

КОЗАЧУК Петруня Іванівна, 1924 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЗАЧУК Степан Іванович, 1930 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОЛОТИЛО Марія Костянтинівна, 1901 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЛОТИЛО Петро Іванович, 1891 р.н., українець, освіта початкова, примар. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 21 листопада 1942 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 31 травня 1989 р.

ЛАЗОРЯК Танасій Васильович, 1912 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 25 липня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 18 серпня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 26 березня 1955 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 20, 54-1 "а" на ст. 54-12 КК УРСР за недонесення і термін покарання змінено на 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 грудня 1991 р.

МАЗУРЯК Іван Тодорович, 1926 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 9 вересня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 11 листопада 1948 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 17 лютого 1992 р.

МАНЬКОВСЬКА Марія Михайлівна, 1903 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Померла на спецпоселенні 12 липня 1949 р. в м. Углеуральськ Пермської обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАНЬКОВСЬКА Олена Лазарівна, 1906 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАНЬКОВСЬКИЙ Іван Олексійович, 1922 р.н., українець, освіта початкова, лісоруб. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 18 листопада 1950 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 30 січня 1951 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПдУралВО 30 грудня 1954 р. термін покарання знижено до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 лютого 1992 р.

МАНЬКОВСЬКИЙ Микола Михайлович, 1932 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Помер на спецпоселенні 4 серпня 1955 р. в м. Углеуральськ Перм-ської обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАЧУЖАК Агрипина Гаврилівна, 1909 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАЧУЖАК Василь Гаврилович, 1944 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАЧУЖАК Микола Гаврилович, 1939 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕДЕНЮК Аксенія Борисівна, 1920 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 27 липня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 24 вересня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ЧФ 28 квітня 1955 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 20, 54-1 "а" на ст. 54-12 КК УРСР за недонесення і термін покарання змінено на 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітова-на Чернівецькою облпрокуратурою 26 листопада 1991 р.

МЕДЕНЮК Дмитро Петрович, 1928 р.н., українець, освіта початкова, швець. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 29 липня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 7 жовтня 1948 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 9 жовтня 1954 р. злочин перекваліфіковано зі ст. 54-1 "а" на ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР за зв'язок з ОУН і термін покарання змінено на 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 жовтня 1991 р.

МЕДЕНЮК Марія Оленівна, 1928 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 29 червня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15 вересня 1948 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 28 березня 1956 р. термін покарання знижено до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 15 лютого 1990 р.

МЕДЕНЮК Микола Петрович, 1922 р.н., українець, освіта початкова, їздовий колгоспу. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 30 липня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 7 жовтня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 9 жовтня 1954 р. термін покарання знижено до 6 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 жовтня 1991 р.

МЕДЕНЮК Олена Андріївна, 1905 р.н.,

українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 28 липня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 13 жовтня 1948 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Справа припинена ВТ ПрикВО 18 червня 1956 р. за відсутністю в діях складу злочину. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 14 квітня 1992 р.

МОРДЖУК Ганна Іванівна, 1907 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МОРДЖУК Мірча Деонизійович, 1937 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МОРДЖУК Палій Степанович, 1900 р.н., українець, освіта початкова, вантажник. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 14 лютого 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 20 лютого 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 грудня 1990 р.

МОРДЖУК Параска Петрівна, 1898 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МОРДЖУК Пилип Михайлович, 1908 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 5 липня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 9 грудня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 грудня 1991 р.

МОРДЖУК Стефанія Деонизіївна, 1929 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НЕСТЕРЮК Василина Пилипівна, 1886 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НЕСТЕРЮК Василь Георгійович, 1914 р.н., українець, освіта початкова, лісничий. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 30 липня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 13 жовтня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 лютого 1992 р.

НЕСТЕРЮК Василь Григорович, 1900 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 30 липня 1948 р. ОН при МВС СРСР 24 листопада 1948 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 7 червня 1956 р. в місцях позбавлення волі. Справа припинена ВТ ПрикВО 7 грудня 1956 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого і за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований.

НЕСТЕРЮК Василь Дмитрович, 1917 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 10 лютого 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 26 квітня 1946 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 листопада 1991 р.

НЕСТЕРЮК Григорій Васильович, 1905 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 5 вересня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 9 грудня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 13 жовтня 1954 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 грудня 1991 р.

НЕСТЕРЮК Дмитро Гаврилович, 1882 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 5 травня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 31 травня 1989 р.

НЕСТЕРЮК Іван Дмитрович, 1915 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НЕСТЕРЮК Ілля Андрійович, 1928 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 2 лютого 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НЕСТЕРЮК Ілля Михайлович, 1909 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 28 липня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 7 жовтня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 9 жовтня 1954 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 20, 54-1 "а" на ст. 54-12 КК УРСР за недонесення і термін покарання змінено на 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою

15 жовтня 1991 р.

НЕСТЕРЮК Микола Іванович, 1908 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 5 вересня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15 грудня 1947 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 жовтня 1992 р.

НЕСТЕРЮК Михайлина Павлівна, 1898 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 2 лютого 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НЕСТЕРЮК Олена Андріївна, 1923 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

НЕСТЕРЮК Савета Андріївна, 1926 (1931) р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЕРДЕЙЧУК Григорій Степанович, 1889 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований 10 серпня 1944 р. за шпигунську діяльність за ст. 54-6 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена 15 жовтня 1944 р. на підставі ст. 144 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 липня 1995 р.

ПИЛИПЮК Василина Іванівна, 1913 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 16 серпня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 7 жовтня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 9 жовтня 1954 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 20, 54-1 "а" на ст. 54-12 КК УРСР за недонесення і термін покарання змінено на 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 15 жовтня 1991 р.

ПИЛИПЮК Микола Іванович, 1947 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 25 жовтня 1947 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПИЛИПЮК Мирон Іванович, 1875 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Помер на спецпоселенні 12 травня 1950 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПИЛИПЮК Михайло Миронович, 1913 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 16 лютого 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 26 квітня 1946 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 листопада 1991 р.

ПИЛИПЮК Олена Гаврилівна, 1874 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПИЛИПЮК Олена Дмитрівна, 1922 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 2 серпня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. В березні 1947 р. самовільно покинула спецпоселення. За постановою ОН при МДБ СРСР від 25 жовтня 1947 р. повторно вислана на спецпоселення. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПИЛИПЮК Параска Іванівна, 1945 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЛАВЮК Марія Степанівна, 1884 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОПОВИЧ Софія Іванівна, 1927 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вашків-ським РВ НКДБ 31 січня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 29 квітня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою обл-прокуратурою 22 липня 1992 р.

ПРОКОП'ЮК Іван Тодорович, 1919 р.н., українець, неписьменний, робітник лісопильного заводу. Заарештований Вижницьким РВ МВС 30 липня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 24 вересня 1948 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ПВР СРСР 9 травня 1956 р. термін покарання знижено до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 3 лютого 1992 р.

СЕРГІЙ Анастасія Миколаївна, 1911 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СЕРГІЙ Ілля Іванович, 1937 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СЕРГІЙ Олексій Іванович, 1945 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СЕРГІЙ Степан Іванович, 1937 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 26 січня 1957 р. в м. Губаха Перм-ської обл. Російської Федерації.

СЕРГІЙ Фрозина Іванівна, 1932 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СЛОБОДЯН Василь Андрійович, 1907 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 30 липня 1948 р. ВТ військ

МВС Чернівецької обл. 27 вересня 1948 р. за зрадницьку діяльність і участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 3 лютого 1992 р.

СЛОБОДЯН Ганна Пилипівна, 1881 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 14 серпня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Померла на спецпоселенні 15 травня 1950 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СЛОБОДЯН Дмитро Миколайович, 1930 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СЛОБОДЯН Марія Миколаївна, 1938 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СЛОБОДЯН Микола Андрійович, 1881 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СЛОБОДЯН Фрозина Андріївна, 1925 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 28 липня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 8 жовтня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ПВР СРСР 23 квітня 1956 р. термін покарання знижено до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 10 лютого 1992 р.

ТЕТЕНЮК Туня Василівна, 1911 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 2 грудня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 11 жовтня 1948 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 13 листопада 1991 р.

ТОВСТЕЦЬКА Надія Василівна, 1924 р.н., українка, освіта неповна середня, секретар райвно. Заарештована Вижницьким РВ НКВС 3 лютого 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 5 червня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 15 червня 1992 р.

ТОВСТЕЦЬКА (ГОНТАРЮК) Павлина Іванівна, 1904 р.н., українка, освіта середня спеціальна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОВСТЕЦЬКИЙ Іван Степанович, 1922 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований 2 грудня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 3 лютого 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11, 54-12 КК УРСР засуджений до 15 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 2 серпня 1993 р.

ФІРЧУК Василина Іванівна, 1927 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФІРЧУК Дмитро Іванович, 1934 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФІРЧУК Іван Дмитрович, 1895 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФІРЧУК Михайлина Іванівна, 1937 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФІРЧУК Назарій Семенович, 1906 р.н., народився в с. Виженка, українець, неписьменний, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 5 вересня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 9 грудня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 10 лютого 1953 р. в місцях позбавлення волі в Донецькій обл. Реабілітований Чернівецькою обл-прокуратурою 6 грудня 1991 р.

ЧЕРНЕЙ Анастасія Маріївна, 1925 р.н., українка, селянка. За директивою НКВС СРСР від 31 березня 1944 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧЕРНЕЙ Василина Лук'янівна, 1924 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована 9 лютого 1945 р. за участь в ОУН-УПА. Засуджена не була. Справа припинена 24 травня 1945 р. за відсутністю в діях складу злочину. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 4 серпня 1995 р.

ЧЕРНЕЙ Василь Тодорович, 1924 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 7 лютого 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧЕРНЕЙ Георгій Іванович, 1907 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 5 вересня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 9 грудня 1947 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 грудня 1991 р.

ЧЕРНЕЙ Дмитро Пилипович, 1942 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 7 лютого 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧЕРНЕЙ Марія Георгіївна, 1900 р.н., українка, селянка. За директивою НКВС СРСР від 31 березня 1944 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧЕРНЕЙ Марія Іллівна, 1880 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 7 лютого 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Померла на спецпоселенні 20 січня 1952 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧЕРНЕЙ Марія Пилипівна, 1936 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧЕРНЕЙ Марія Тодорівна, 1913 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧЕРНЕЙ Олена Іванівна, 1911 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 7 лютого 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧЕРНЕЙ Петро Дмитрович, 1904 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 5 вересня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15 грудня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 4 травня 1951 р. в Дубравлазі Мордовської АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 травня 1992 р.

ШТЕФУРЯК Ілля Іванович, 1907 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 21 вересня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 9 грудня 1947 р. за зв'язок з ОУН засуджений за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 20 травня 1948 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 грудня 1991 р.

Каплиця «Борцям за волю України».

Б А Н И Л І В

АНДРИЧ Анастасія Миколаївна, 1922 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 14 червня 1941 р. за пособництво ОУН. У зв'язку з початком війни евакуйована на Схід СРСР. Засуджена не була. Подальша доля невідома. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 2 грудня 1963 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 4 листопада 1996 р.

АНДРИЧ Василь Іванович, 1923 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНДРИЧ Василина Іванівна, 1930 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АНДРИЧ Ганна Іванівна, 1886 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 16 червня 1941 р. за пособництво ОУН. У зв'язку з початком війни евакуйована на Схід СРСР. Засуджена не була. Подальша доля невідома. Реабілі-тована Чернівецькою облпрокуратурою 24 жовтня 1990 р.

АНДРИЧ Ганна Сидорівна, 1894 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою опер-трійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНДРИЧ Іван Якович, 1891 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 25 листопада 1942 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 3 листопада 1988 р.

АНДРИЧ Марія Іванівна, 1928 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНДРИЧ Микола Іванович, 1921 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНДРИЧ Михайло Іванович, 1934 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АНДРИЧ Олена Іванівна, 1938 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНДРИЧ Яків Іванович, 1932 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Помер на спецпоселенні в 1941 р. в Омській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНДРЮК Анастасія Михайлівна, 1893 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

АНДРЮК Василина Іванівна, 1940 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНДРЮК Василина Кузьмівна, 1911 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 15 січня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 4 травня 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 29 червня 1991 р.

АНДРЮК Василина Миколаївна, 1933 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 22 травня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНДРЮК Василина Михайлівна, 1922 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована УМДБ Чернівецької обл. 17 червня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 29 липня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 22 червня 1992 р.

АНДРЮК Василь Танасійович, 1911 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 16 червня 1941 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-2, 54-11 КК УРСР. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Помер 8 січня 1942 р. в Сєвураллазі Сверд-ловської обл. Російської Федерації. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 4 січня 1964 р. на підставі ст. 6 п. 2 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 17 червня 1996 р.

АНДРЮК Василь Танасійович, 1914 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

АНДРЮК Ганна Степанівна, 1927 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як невістка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

АНДРЮК Ганна Тодорівна, 1887 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні 19 серпня 1950 р. в м. Углеуральськ Пермської обл. Ро-сійської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНДРЮК Григорій Васильович, 1905 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 16 червня 1941 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-2, 54-11 КК УРСР. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 25 жовтня 1990 р.

АНДРЮК Дмитро Амбросійович, 1906 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вашківським РВ МДБ 5 жовтня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 16 грудня 1948 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ЧФ 21 квітня 1955 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 54-1 "а", 54-11 на ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР за зв'язок з ОУН і термін покарання змінено на 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 березня 1992 р.

АНДРЮК Іван Петрович, 1898 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вашківським РВ МДБ 11 листопада 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 12 лютого 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 липня 1992 р.

АНДРЮК Ілля Кузьмич, 1932 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНДРЮК Кузьма Дем'янович, 1885 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в січні 1948 р. в м. Углеуральськ Пермської обл. Російської Федерації.

АНДРЮК Марія Василівна, 1942 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АНДРЮК Марія Яківна, 1902 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНДРЮК Марія Яківна, 1922 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована ВТВ МДБ Кишинівської залізниці 7 липня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 18 серпня 1947 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 14 червня 1991 р.

АНДРЮК Микола Демидович, 1910 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 17 червня 1941 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-2, 54-11 КК УРСР. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 жовтня 1990 р.

АНДРЮК Микола Сидорович, 1896 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 16 грудня 1945 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 26-27 квітня 1946 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 грудня 1990 р.

АНДРЮК Микола Танасійович, 1906 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УМВС Чернівецької обл. 16 листопада 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 8 січня 1947 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілі-тований Чернівецькою облпрокуратурою 10 липня 1991 р.

АНДРЮК Олексій Амбросійович, 1901 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 21 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 14 жовтня 1942 р. за участь в ОУН за ст. 35 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

АНДРЮК Олексій Кузьмич, 1928 р.н., українець. За постановою ОН при МВС СРСР від 23 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНДРЮК Олена Кузьмівна, 1928 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 16 березня 1946 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 17 травня 1946 р. виправдана і звільнена з-під варти. За постановою ОН при МВС СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНДРЮК Петро Іванович, 1933 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНДРЮК Танасій Іванович, 1943 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АНДРЮК Фрозина Василівна, 1910 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 22 травня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БАРБАЗЮК Іван Олексійович, 1927 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 30 червня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 18 серпня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 12 квітня 1948 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 травня 1992 р.

БАРБАЗЮК Олексій Пантелійович, 1894 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 7 вересня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 4-6 жовтня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 15 липня 1955 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 20, 54-1 "а" на ст. 54-12 КК УРСР за недонесення і термін покарання змінено на 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 березня 1992 р.

БОБ'ЯК Василь Гаврилович, 1895 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 5 травня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОБ'ЯК Ганна Тимофіївна, 1897 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Померла на спецпоселенні в Обській Губі Ямало-Ненецького АО Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОБ'ЯК Катерина Василівна, 1926 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОБ'ЯК Марія Василівна, 1936 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Обській Губі Ямало-Ненецького АО Російської Федерації.

БОЙЧУК Анастасія Семенівна, 1903 р.н.,

українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення за пособництво ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОЙЧУК Георгій Миронович, 1911 р.н., українець, освіта початкова, залізничник. Заарештований Вашківським РВ МДБ 20 квітня 1950 р. ОН при МВС СРСР 27 вересня 1950 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 грудня 1991 р.

БОЙЧУК Іван Миронович, 1900 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. висланий на спецпоселення за пособництво ОУН. Помер на спецпоселенні 6 липня 1957 р. в Томській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУРЛАЧОК-ОСТАШЕК Ганна Георгіївна, 1922 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 30 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВЕКЛИЧ Катерина Дмитрівна, 1926 р.н., народилася в с. Майдан Спаський, українка, неписьменна, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 7 березня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 4 червня 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 29 червня 1991 р.

ГАВАЛЕШКО Іван Дмитрович, 1908 р.н., народився в с. Коритне, українець, неписьменний, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 14 травня 1945 р. ОН при МВС СРСР 2 серпня 1946 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 2 жовтня 1948 р. в Краслазі Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 14 травня 1993 р.

ГАВРИЛЮК Василь Степанович, 1941 р.н., українець. За постановою ОН при МВС СРСР від 11 серпня 1951 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАВРИЛЮК Іван Степанович, 1923 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 20 лютого 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 3 червня 1947 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 18 липня 1948 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 січня 1992 р.

ГАВРИЛЮК Катерина Андріївна, 1902 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 11 серпня 1951 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАВРИЛЮК Катерина Василівна, 1929 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 13 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАВРИЛЮК Марія Іванівна, 1946 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАВРИЛЮК Марія Степанівна, 1863 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 11 серпня 1951 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні в 1947 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАВРИШ Іван Михайлович, 1914 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вашківським РВ НКДБ 17 червня 1941 р. за участь в ОУН. Засуджений не був. Помер 6 листопада 1941 р. в Сєв-ураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена слідгрупою УНКДБ Свердловської обл. 10 червня 1943 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 17 жовтня 1990 р.

ГАЙСАН Фрозина Олексіївна, 1907 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вашків-ським РВ МДБ 5 грудня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 24 лютого 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою обл-прокуратурою 1 квітня 1992 р.

ГАКМАН Ганна Прокопівна, 1914 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАКМАН Іван Миколайович, 1909 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вашківським РВ НКДБ 31 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 13 червня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 листопада 1993 р.

ГАКМАН Марія Дмитрівна, 1894 р.н., народилася в с. Мілієве, українка, неписьменна, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 13 березня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 7 червня 1946 р. за пособництво і зв'язок з ОУН-УПА за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 27 грудня 1991 р.

ГАКМАН Марія Петрівна, 1937 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАКМАН Микола Петрович, 1934 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАКМАН Петро Георгійович, 1904 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вашківським РВ НКДБ 11 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 27 січня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 травня 1989 р.

ГАКМАН Танасій Петрович, 1933 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГЕНЗЛЕР Адольф Вольфович, 1887 р.н., народився в с. Карапчів, єврей, освіта неповна середня, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГЕНЗЛЕР Берта Пейсівна, 1903 р.н., єврейка, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГЕНЗЛЕР Дора Адольфівна, 1936 р.н., єврейка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в червні 1953 р. в Омській обл. Російської Федерації.

ГЕНЗЛЕР Рахіль Адольфівна, 1932 р.н., єврейка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГЕНЗЛЕР Фаїна Адольфівна, 1930 р.н., єврейка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГЕРЕЦУН Микола Олексійович, 1886 р.н., українець, неписьменний, лісник. Заарештований Вашківським РВ МДБ 3 листопада 1948 р. ОН при МДБ СРСР 23 лютого 1949 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 травня 1992 р.

ГЕРЕЦУН Параска Андріївна, 1892 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 13 травня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГІЛЬЗЕНРАД Давид Вольфович, 1926 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГІЛЬЗЕНРАД Манфріда Вольфівна, 1941 р.н., єврейка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГІЛЬЗЕНРАД Мізі Хайм-Лейбівна, 1860 р.н., єврейка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Омській обл. Ро-сійської Федерації.

ГІЛЬЗЕНРАД Мозис Вольфович, 1922 р.н., єврей. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1945 р. в Омській обл. Російської Федерації.

ГІЛЬЗЕНРАД Рита Вольфівна, 1926 р.н., єврейка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГІЛЬЗЕНРАД Сара Мойсеївна, 1897 р.н., єврейка, освіта неповна середня, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГІЛЬЗЕНРАД Соломон Вольфович, 1924 р.н., єврей. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГОКЕРА Григорій Григорович, 1948 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОКЕРА Григорій Манолійович, 1912 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. висланий на спецпоселення за пособництво ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОКЕРА Олена Григорівна, 1943 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОКЕРА Соломія Василівна, 1923 р.н., українка, освіта початкова, колгоспниця. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГОРДІЙЧУК Анастасія Георгіївна, 1927 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вижницьким РВ НКДБ 20 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 23 серпня 1948 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Черні-вецькою облпрокуратурою 31 жовтня 1991 р.

ГОРДІЙЧУК Василина Леонівна, 1923 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 19 жовтня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОРДІЙЧУК Ганна Василівна, 1931 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою

УМДБ Чернівецької обл. від 13 травня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОРДІЙЧУК Георгій Васильович, 1923 р.н., українець, освіта початкова, лісник. Заарештований Вашківським РВ МДБ 12 травня 1950 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 22 липня 1950 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 липня 1992 р.

ГОРДІЙЧУК Дмитро Васильович, 1931 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вашківським РВ МДБ 1 березня 1950 р. ОН при МДБ СРСР 8 липня 1950 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 вересня 1992 р.

ГОРДІЙЧУК Параска Георгіївна, 1893 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована УМВС Чернівецької обл. 13 березня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 31 травня 1946 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 26 квітня 1991 р.

ГОРДІЙЧУК Танасій Леонович, 1936 р.н., українець. За постановою ОН при МВС СРСР від 19 жовтня 1946 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОРДІЙЧУК Тодор Леонович, 1933 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГОРЮК Сидір Георгійович, 1929 р.н., українець, неписьменний. Заарештований Вашківським РВ МДБ 9 серпня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 24 вересня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Загинув 16 березня 1950 р. в Береговому ВТТ Магаданської обл. Російської Федерації. Реабі-літований Чернівецькою облпрокуратурою 27 жовтня 1992 р.

ГРИЖУК Василь Олексійович, 1935 р.н., українець, освіта початкова. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРИЖУК Ганна Демидівна, 1905 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована УМДБ Чернівецької обл. 17 червня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 29 липня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 22 червня 1992 р.

ГРИЖУК Іван Олексійович, 1926 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРИЖУК Олексій Михайлович, 1888 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУРДЮЧУК Параска Семенівна, 1899 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 7 грудня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 16 березня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 15 р. каторжних робіт. Військовою колегією ВС СРСР 23 серпня 1947 р. термін покарання змінено на 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 25 березня 1992 р.

ДАНИЛЮК Василь Іванович, 1922 р.н., народився в с. Замостя, українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вашківським РВ МДБ 12 жовтня 1948 р. ОН при МДБ СРСР 10 січня 1949 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 7-35 КК РРФСР засуджений до 5 р. вислання на спецпоселення. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 липня 1992 р.

ДАСЕВИЧ Анастасія Іванівна, 1939 р.н., українка. За постановою ОН при МВС СРСР від 19 жовтня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАСЕВИЧ Василь Іванович, 1920 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований 8 червня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 2 серпня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Помер 3 січня 1950 р. в Річному ВТТ Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецьким облсудом 12 квітня 1990 р.

ДАСЕВИЧ Георгій Іванович, 1936 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при МВС СРСР від 19 жовтня 1946 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАСЕВИЧ Іван Іванович, 1884 р.н., українець, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реа-білітації ті самі. Помер на спецпоселенні 25січня 1947 р. в Архангельській обл. Російської Федерації.

ДАСЕВИЧ Микола Іванович, 1930 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАСЕВИЧ Михайло Іванович, 1932 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДАСЕВИЧ Параска Пантеліївна, 1894 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 19 жовтня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАСЕВИЧ Тодор Іванович, 1935 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДАСЕВИЧ Яків Іванович, 1932 р.н., українець, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗАГУЛ Ганна Георгіївна, 1891 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вашківським РВ МДБ 9 серпня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 10 жовтня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Померла 27 листопада 1951 р. в Дубравлазі Мордовської АРСР Російської Федерації. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 22 червня 1992 р.

ЗАГУЛ Ганна Семенівна, 1900 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 28 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗАГУЛ Дмитро Іванович, 1934 р.н., українець, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗАГУЛ Іван Олексійович, 1888 р.н., народився в с. Мілієве, українець, неписьменний, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 28 червня 1950 р. висланий на спецпоселення за зв'язок з ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗАГУЛ Семен Іванович, 1932 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 28 червня 1950 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗАГУЛ Фрозина Георгіївна, 1916 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 10 лютого 1945 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 23 березня 1946 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 12 серпня 1992 р.

ЗВАРИЧ Василь Гаврилович, 1924 р.н., українець, освіта неповна середня, боєць винищувального загону. Заарештований Вашківським РВ МДБ 5 грудня 1947 р. за дворушництво і зв'язок з ОУН. Засуджений не був. Справа припинена старшим слідчим слідвідділу УМДБ Чернівецької обл. 27 лютого 1948 р. на підставі ст. 197 ч. 2 КПК УРСР. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗВАРИЧ Олена Іванівна, 1883 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Померла на спецпоселенні в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗОЗУЛЯ Андрій Андрійович, 1943 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗОЗУЛЯ Василь Андрійович, 1933 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗОЗУЛЯ Ганна Андріївна, 1938 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗОЗУЛЯ Микола Петрович, 1882 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований Вашківським РВ НКДБ 14 червня 1941 р. за шпигунську діяльність. Засуджений не був. Помер 15 листопада 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена слідчим слідгрупи УНКДБ Свердловської обл. 10 червня 1943 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 31 жовтня 1990 р.

ЗОЗУЛЯ Онисія Петрівна, 1916 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВАНЧУК Анастасія Петрівна, 1928 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована 8 червня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 2 серпня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 12 квітня 1990 р.

ІВАНЧУК Василина Миколаївна, 1930 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВАНЧУК Василь Степанович, 1926 р.н., українець, освіта початкова. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВАНЧУК Іван Ілліч, 1921 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований 96 ПЗ НКВС 27 листопада 1939 р. ОН при НКВС СРСР 10 серпня 1940 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 12 квітня 1990 р.

ІВАНЧУК Катерина Михайлівна, 1891 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника

ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВАНЧУК Марія Луківна, 1885 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як родичка члена контрреволюційної партії. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Омській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВАНЧУК Марія Степанівна, 1934 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВАНЧУК Микола Володимирович, 1903 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 22 травня 1944 р. за участь в ОУН. Засуджений не був. Справа припинена УНКВС Чернівецької обл. 21 серпня 1944 р. за відсутністю в його діях складу злочину.

ІВАНЧУК Микола Тодорович, 1892 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВАНЧУК Михайло Тодорович, 1893 р.н., українець, освіта неповна середня, колгоспник. Заарештований Кіцманським РВ МДБ 22 квітня 1950 р. ОН при МДБ СРСР 20 вересня 1950 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 9 квітня 1953 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 14 лютого 1994 р.

ІВАНЧУК Олена Тодорівна, 1901 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВАНЧУК Олена Филимонівна, 1894 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВАНЧУК Петро Савич, 1898 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УМВС Чернівецької обл. 14 листопада 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 19 березня 1948 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Справа припинена ВТ військ МВС УкрВО 14 квітня 1948 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВАНЧУК Степан Степанович, 1924 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВАНЧУК Степан Танасійович, 1897 р.н., українець, освіта початкова, примар. Заарештований Вашківським РВ НКДБ 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 25 листопада 1942 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 28 квітня 1942 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації до винесення вироку. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ІВАСЮК Дмитро Васильович, 1927 р.н., народився в с. Слобода-Банилів, українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований ВББ УМВС Чернівецької обл. 2 січня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 27 лютого 1947 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 жовтня 1992 р.

ІВОНЯК Василина Макарівна, 1899 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВОНЯК Василь Танасійович, 1943 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 25 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВОНЯК Іван Григорович, 1921 р.н., українець, освіта початкова, робітник лісопильного заводу. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 10 липня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 4-6 жовтня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 березня 1992 р.

ІВОНЯК Макар Васильович, 1877 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 25 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Помер на спецпоселенні 3 серпня 1955 р. в м. Углеуральськ Пермської обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВОНЯК Марія Танасіївна, 1945 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІВОНЯК Олена Георгіївна, 1924 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІВОНЯК Петро Георгійович, 1893 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою

ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Помер на спецпоселенні 31 березня 1953 р. в Томській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВОНЯК Степан Петрович, 1933 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІВОНЯК Танасій Васильович, 1909 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований ВББ УМВС Чернівецької обл. 6 жовтня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 12 листопада 1946 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 2 листопада 1992 р.

ІВОНЯК Танасій Макарович, 1910 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 12 квітня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 3 червня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 січня 1992 р.

ІЛЬЧУК Анастасія Іллівна, 1921 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини со-ціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІЛЬЧУК Василина Іллівна, 1911 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІЛЬЧУК Василина Семенівна, 1890 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІЛЬЧУК Василь Якович, 1928 р.н., українець, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІЛЬЧУК Георгій Якович, 1923 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІЛЬЧУК Григорій Іванович, 1898 р.н., українець, освіта вища, адвокат. Заарештований 13 грудня 1944 р. за участь в ОУН. Справа припинена ВТ військ МВС Чернівецької обл. 3 квітня 1946 р. за від-сутністю в його діях складу злочину. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІЛЬЧУК Ілля Георгійович, 1881 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою опер-трійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІЛЬЧУК Марія Костянтинівна, 1888 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини со-ціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІЛЬЧУК Олена Яківна, 1924 (1930) р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІЛЬЧУК Яків Георгійович, 1892 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований 9 червня 1941 р. як соціально небезпечний елемент. Засуджений не був. Помер 6 листопада 1941 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАЧАЛКА Василь Миколайович, 1922 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Помер на спецпоселенні в м. Печора Комі АРСР Ро-сійської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАЧАЛКА Ганна Миколаївна, 1931 р.н., українка, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАЧАЛКА Георгій Миколайович, 1935 р.н., українець, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАЧАЛКА Ірина Григорівна, 1893 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

КАЧАЛКА Марія Миколаївна, 1927 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАЧАЛКА Микола Петрович, 1890 р.н., українець, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в м. Печора Комі АРСР Російської Федерації.

КАЧАЛКА Параска Миколаївна, 1931 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1946 р. в м. Печора Комі АРСР Російської Федерації.

КЕБИЧ Вероніка Григорівна, 1926 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 24 лютого 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 16 квітня 1946 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 25 листопада 1992 р.

КОБИЛЮК Василь Васильович, 1930 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 23 серпня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 4-6 жовтня 1947 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 березня 1992 р.

КОБИЛЮК Ганна Василівна, 1899 р.н.,

народилася в с. Коритне, українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОБИЛЮК Георгій Степанович, 1930 р.н., українець, освіта початкова, робітник. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 9 лютого 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 3 червня 1947 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 січня 1992 р.

КОБИЛЮК Іван Степанович, 1941 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОБИЛЮК Марія Степанівна, 1937 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОБИЛЮК Микола Степанович, 1939 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОБИЛЮК Олена Георгіївна, 1903 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 24 серпня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 4-6 жовтня 1947 р. виправдана.

КОБИЛЮК Степан Семенович, 1908 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований 16 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 14 листопада 1942 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 1 червня 1943 р. в тюрмі № 1 м. Омськ Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 січня 1991 р.

КОБИЛЮК-ГАВРИЛЮК Микола Васильович, 1917 р.н., українець, освіта початкова, голова сільського споживчого товариства. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 15 лютого 1947 р. ОН при МДБ СРСР 21 червня 1947 р. за дворушництво за ст. 16-193-17 "а" КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 13 березня 1993 р.

КОЛОТИЛО Анастасія Тодорівна, 1907 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЛОТИЛО Андрій Якимович, 1890 р.н., українець, неписьменний, робітник. Заарештований Вашківським РВ МДБ 13 грудня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 21 лютого 1948 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 вересня 1994 р.

КОЛОТИЛО Василина Іванівна, 1931 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 13 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЛОТИЛО Василина Іллівна, 1897 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вашків-ським РВ МДБ 31 січня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 17 березня 1948 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 29 травня 1992 р.

КОЛОТИЛО Василина Миколаївна, 1933 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЛОТИЛО Василь Гаврилович, 1888 р.н., українець, освіта початкова, голова земельної громади. Заарештований ВББ УМВС Чернівецької обл. 16 листопада 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 8 січня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 вересня 1991 р.

КОЛОТИЛО Василь Іванович, 1936 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 13 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЛОТИЛО Василь Миколайович, 1946 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЛОТИЛО Василь Михайлович, 1928 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Помер на спецпоселенні в 1942р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЛОТИЛО Василь Олексійович, 1904 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 16 червня 1941 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-2, 54-11 КК УРСР. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 25 жовтня 1990 р.

КОЛОТИЛО Володимир Тодорович, 1927 р.н., українець, освіта початкова, боєць винищувального загону. Заарештований Вашківським

РВ МДБ 9 серпня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 10 жовтня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 25 січня 1992 р.

КОЛОТИЛО Ганна Василівна, 1888 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в 1949 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЛОТИЛО Ганна Іванівна, 1908 р.н., українка, селянка. За постановою Чернівецького облвиконкому від 31 серпня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЛОТИЛО Ганна Тодорівна, 1900 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЛОТИЛО Георгій Андрійович, 1899 р.н., народився в с. Карапчів, українець, освіта початкова, селянин. За постановою Чернівецького облвиконкому від 31 серпня 1950 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЛОТИЛО Георгій Миколайович, 1937 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЛОТИЛО Домка Тодорівна, 1914 р.н., народилася в м. Вашківці, українка, освіта початкова, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 13 березня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 8 липня 1946 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Померла 31 липня 1954 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 28 грудня 1991 р.

КОЛОТИЛО Іван Васильович, 1933 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЛОТИЛО Іван Євгенович, 1906 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вашківським РВ НКДБ 20 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 17 липня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 26 липня 1949 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 липня 1992 р.

КОЛОТИЛО Іван Семенович, 1906 р.н., українець, освіта початкова, голова сільради. Заарештований Вашківським РВ НКДБ 18 серпня 1948 р. ОН при МДБ СРСР 24 листопада 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 травня 1992 р.

КОЛОТИЛО Ілля Миколайович, 1931 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЛОТИЛО Катерина Василівна, 1920 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 31 серпня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 29 листопада 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 12 серпня 1992 р.

КОЛОТИЛО Катерина Олександрівна, 1898 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЛОТИЛО Марія Василівна, 1931 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОЛОТИЛО Марія Миколаївна, 1934 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЛОТИЛО Микола Михайлович, 1901 р.н., українець, неписьменний, мірошник. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 7 березня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 8 липня 1946 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 грудня 1991 р.

КОЛОТИЛО Михайло Васильович, 1881 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЛОТИЛО (КУЗЬ) Олена Василівна, 1938 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЛОТИЛО Олена Петрівна, 1920 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована

Вашків-ським РВ МДБ 12 листопада 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 12 лютого 1948 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою обл-прокуратурою 22 липня 1992 р.

КОЛОТИЛО Параска Василівна, 1927 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЛОТИЛО Параска Яківна, 1911 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вашківським РВ МДБ 16 грудня 1946 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 30 травня 1947 р. виправдана. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 31 липня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 30 червня 1992 р.

КОЛОТИЛО Петро Миколайович, 1946 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЛОТИЛО Степан Миколайович, 1942 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОЛОТИЛО Танасій Назарович, 1904 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 14 червня 1944 р. за участь в ОУН. Засуджений не був. Справа припинена старшим слідчим слідвідділу УНКДБ Чернівецької обл. 24 жовтня 1944 р. на підставі ст. 197 ч. 2 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 18 липня 1995 р.

КОЛОТИЛО-КРУШЕНИЦЬКА Марія Петрівна, 1921 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 7 березня 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 17 травня 1946 р. виправдана.

КОСТЮК Ілля Андрійович, 1918 р.н., народився в м. Серет у Румунії, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Вашківським РВ МВС 16 жовтня 1948 р. Чернівецьким обласним судом 10 грудня 1948 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Справа припинена судовою колегією ВС УРСР 14 вересня 1949 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

КОШМАН Марія Авксентіївна, 1897 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 22 січня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 25 березня 1946 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 11 серпня 1992 р.

КОШМАН Михайло Васильович, 1880 р.н., українець, освіта початкова, примар. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 квітня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КРІЗОР Степан Михайлович, 1897 р.н., народився в с. Коритне, українець, освіта початкова, залізничник. Заарештований 5 липня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 29 березня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Справа припинена ВТ ПрикВО 15 лютого 1950 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований.

КУЗЕНКО Степан Олексійович, 1928 р.н., українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Вижницьким РВ МВС 10 жовтня 1948 р. Чернівецьким обласним судом 18 серпня 1949 р. за те, що не дав належної відсічі членам ОУН і втратив зброю за ст. 54-4 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Судовою колегією ВС СРСР 17 лютого 1951 р. злочин перекваліфіковано зі ст. 54-4 на ст. 54-12 КК УРСР за недонесення і термін покарання змінено на 6 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чер-нівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

КУЗЬ Василина Василівна, 1905 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 19 жовтня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУЗЬ Василина Георгіївна, 1935 р.н., українка, освіта початкова. За постановою ОН при НКВС СРСР від 24 вересня 1944 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУЗЬ Василина Олександрівна, 1931 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 24 вересня 1944 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУЗЬ Василина Яківна, 1906 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 13 травня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 27 серпня 1945 р. за зв'язок з ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Померла 27 червня 1947 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 22 липня 1992 р.

КУЗЬ Василь Георгійович, 1866 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 24 вересня 1944 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Помер на спецпоселенні в 1945 р. в Пермській обл.

Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУЗЬ Василь Іванович, 1890 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВВБ УМВС Чернівецької обл. 14 листопада 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 29 січня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 22 червня 1949 р. в Дубравлазі Мордовської АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 10 січня 1992 р.

КУЗЬ Василь Іванович, 1917 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 16 червня 1941 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-2, 54-11 КК УРСР. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 жовтня 1990 р.

КУЗЬ Василь Пантелійович, 1907 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 17 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 17 червня 1942 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

КУЗЬ Георгій Васильович, 1897 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 24 вересня 1944 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Помер на спецпоселенні в 1945 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУЗЬ Григорій Іванович, 1901 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вашківським РВ МДБ 19 грудня 1946 р. ВТ військ МВС Черні-вецької обл. 18 березня 1947 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ військ МВС УкрВО 7 травня 1947 р. термін покарання знижено до 3 р. позбавлення волі у ВТТ і на підставі Указу ПВР СРСР від 7 липня 1945 р. "Про амністію" звільнений. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 вересня 1994 р.

КУЗЬ Дмитро Андрійович, 1925 р.н., українець, освіта початкова, боєць винищувального загону. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 1 липня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 5 вересня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 4 травня 1992 р.

КУЗЬ Іван Георгійович, 1934 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 24 вересня 1944 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУЗЬ Катерина Данилівна, 1911 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована УНКВС Чернівецької обл. 2 червня 1944 р. ВТ військ МВС Чер-нівецької обл. 17 жовтня 1944 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чер-нівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

КУЗЬ Марія Георгіївна, 1931 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 24 вересня 1944 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУЗЬ Марія Олександрівна, 1935 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КУЗЬ Микола Андрійович, 1932 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУЗЬ Олександр Васильович, 1900 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 22 травня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 17 жовтня 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер у місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

КУЗЬ Олена Андріївна, 1930 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУЗЬ Фрозина Іларіївна, 1907 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована УМДБ Чернівецької обл. 20 серпня 1947 р. ОН при МДБ СРСР 15 листопада 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою обл-прокуратурою 22 травня 1992 р.

КУРИЛЮК Андрій Ісайович, 1884 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в 1944 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУРИЛЮК Ганна Миколаївна, 1893 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в 1946 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17

квітня 1991 р.

КУРИЛЮК Дмитро Андрійович, 1914 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КУРИЛЮК Марія Дмитрівна, 1922 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вашківським РВ МДБ 4 листопада 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 25 грудня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 12 лютого 1955 р. термін покарання знижено до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 18 грудня 1991 р.

КУРИЛЮК Марія Миколаївна, 1930 р.н., українка, освіта початкова. Заарештована ВББ Вашків-ського РВ НКВС 23 квітня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 26 червня 1945 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 5 р. позбавлення волі у виправно-трудовій колонії для неповнолітніх (ВТК). Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 23 липня 1992 р.

КУРИЛЮК Олена Степанівна, 1920 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУРИЛЮК Тодор Васильович, 1907 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вашківським РВ МДБ 12 листопада 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 23 січня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 13 лютого 1992 р.

КУТАШ Ганна Григорівна, 1901 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 19 жовтня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУТАШ Ганна Михайлівна, 1922 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КУТАШ Сава Георгійович, 1919 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 25 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР від 15 січня 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 58-4, 58-8, 58-9, 58-11 КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований ВТ ПрикВО 14 січня 1958 р.

КУШИЦЬКИЙ Іван Дмитрович, 1928 р.н., українець, освіта неповна середня, боєць винищувального загону. Заарештований Вижницьким РВ МВС 16 жовтня 1948 р. Чернівецьким обласним судом 18 серпня 1949 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Судовою колегією ВС СРСР 17 лютого 1951 р. термін покарання знижено до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

ЛЕЙДЕР Макс Янкельович, 1911 р.н., єврей, освіта неповна середня. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. в червні 1941 р. за ухиляння від мобі-лізації в ЧА. Засуджений не був. Справа припинена Вашківським РВ МДБ 3 вересня 1948 р. на підставі ст. 197 ч. 2 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 16 червня 1995 р.

ЛУЧАК Василина Іларіївна, 1894 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 19 жовтня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні в 1947 р. в Архангельській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛУЧАК Михайло Порфирович, 1893 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАЗУРЯК Марія Григорівна, 1920 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАКОВІЙЧУК Феодосія Василівна, 1898 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 24 вересня 1944 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАКСИМЮК Фрозина Василівна, 1894 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Померла на спецпоселенні в 1946 р. в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАНДРИК Олена Георгіївна, 1923 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вижницьким РВ НКДБ 16 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 23 серпня 1945 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 31 жовтня 1991 р.

МАНЬКОВСЬКА Анастасія Григорівна, 1905 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАНЬКОВСЬКА Анна Григорівна, 1877 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні 13 грудня 1950 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕГЛЕЙ Василина Олексіївна, 1903 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні 23 травня 1945 р. в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕГЛЕЙ Георгій Танасійович, 1931 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕГЛЕЙ Марія Танасіївна, 1934 р.н., українка, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕГЛЕЙ Олена Танасіївна, 1936 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в березні 1946 р. в Комі АРСР Ро-сійської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЛЬНИЧУК Іван Михайлович, 1898 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 16 червня 1941 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-2, 54-11 КК УРСР. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Реабілі-тований Чернівецькою облпрокуратурою 24 жовтня 1990 р.

МЕНЗАК Анастасія Миколаївна, 1896 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 13 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕНЗАК Андрій Миколайович, 1924 (1928) р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 23 серпня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 4-6 жовтня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 березня 1992 р.

МЕНЗАК Василина Миронівна, 1896 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕНЗАК Василина Степанівна, 1930 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 8 лютого 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 3 червня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 30 січня 1992 р.

МЕНЗАК Ілля Степанович, 1935 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 13 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕНЗАК Марія Миколаївна, 1926 (1930) р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕНЗАК Михайло Ілліч, 1887 (1903) р.н., українець, освіта початкова, голова сільради. Заарештований Вашківським РВ МДБ 19 грудня 1946 р. ОН при МДБ СРСР 24 травня 1947 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 6 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 червня 1991 р.

МЕНЗАК Олена Павлівна, 1885 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕНЗАК Параска Михайлівна, 1925 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вашківським РВ МДБ 7 липня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 14 серпня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 29 червня 1991 р.

МИРОНЯК Ганна Михайлівна, 1937 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИРОНЯК Георгій Васильович, 1893 р.н., українець, освіта початкова, голова сільради. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 29 липня 1948 р. ОН при МДБ СРСР 1 грудня 1948 р. за зв'язок з ОУН і антирадянську агітацію за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 травня 1992 р.

МИРОНЯК Катерина Парасківна, 1916 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИРОНЯК Марія Георгіївна, 1902 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИРОНЯК Михайло Марійович (Миронович), 1910 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 21 грудня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 26-27 квітня 1946 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення

волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 грудня 1990 р.

МИРОНЯК Олена Георгіївна, 1887 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою УМДБ Чернівецької обл. від 3 липня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МІЦАН Максим Іванович, 1875 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 10 квітня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МОЙСЮК Георгій Іванович, 1904 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 18 червня 1941 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-2, 54-11 КК УРСР. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 жовтня 1990 р.

НАЙМАЄР Берта Берлівна, 1887 р.н., єврейка, освіта початкова, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НАЙМАЄР Лейб Іцкович, 1886 р.н., народився в с. Іспас, єврей, освіта початкова, власник промислових підприємств. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 3 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 30 грудня 1942 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

НАЙМАЄР Регіна Лейбівна, 1922 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НАХАМКО Анастасія Михайлівна, 1887 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 15 лютого 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НАХАМКО Ганна Іванівна, 1930 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

НАХАМКО Іван Зосимович, 1887 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1945 р. в Комі АРСР Російської Федерації.

НАХАМКО Микола Іванович, 1908 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 7 березня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 17 травня 1946 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 31 березня 1955 р. в Піщаному таборі Карагандинської обл. Казахської РСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 лютого 1991 р.

НИКУЛА Андрій Павлович, 1902 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 7 березня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 4 червня 1946 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер у 1946 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 квітня 1991 р.

НИКУЛА Василь Прокопович, 1909 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 16 червня 1941 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-2, 54-11 КК УРСР. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 жовтня 1990 р.

НИКУЛА Марія Григорівна, 1908 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НИКУЛА Олена Андріївна, 1938 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

НИКУЛА Олена Андріївна, 1922 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована Вашківським РВ МДБ 7 липня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 18 серпня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 27 травня 1992 р.

НИКУЛА Петро Андрійович, 1910 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 23 жовтня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 3 січня 1946 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 5 липня 1991 р.

ОСТАФІЙЧУК Микола Арсентійович, 1899 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 29 серпня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 12 листопада 1945 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОСТАШЕК Дмитро Семенович, 1911 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 16 червня 1941 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-2, 54-11 КК УРСР. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 жовтня 1990 р.

ОСТАШЕК Марія Іванівна, 1929 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 26 лютого 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 2 червня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 26 квітня 1991 р.

ОСТАШЕК Михайло Семенович, 1906 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 16 червня 1941 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-2, 54-11 КК УРСР. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 жовтня 1990 р.

ПАРЕНЮК Андрій Степанович, 1906 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований ВББ УМВС Чернівецької обл. 16 листопада 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 5 травня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 20 січня 1991р.

ПАРИНЮК Василь Іванович, 1937 р.н., українець. За постановою ОН при МВС СРСР від 19 жовтня 1946 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАРИНЮК Георгій Іванович, 1936 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАРИНЮК Марія Іванівна, 1939 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАРИНЮК Олена Тодосіївна, 1900 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАРИНЮК Параска Петрівна, 1922 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПИЛИПИК Тодор Миколайович, 1911 р.н., народився в с. Кибаки, українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 16 лютого 1951 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 27 квітня 1951 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 14 лютого 1994 р.

ПРІЦ Андрій Георгійович, 1899 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вашківським РВ НКДБ 31 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 13 червня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 28 вересня 1990 р.

ПРІЦ Василина Андріївна, 1934 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПРІЦ Марія Андріївна, 1932 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРІЦ Микола Андрійович, 1939 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРІЦ Михайло Андрійович, 1937 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРІЦ Олена Іфтимівна, 1911 р.н., народилася в с. Коритне, українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРІЦ Параска Андріївна, 1945 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРІЦ Петро Андрійович, 1941 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РАВЛЮК Олексій Параскович, 1905 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вашківським РВ МДБ 11 листопада 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 3 лютого 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 19, 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 липня 1992 р.

РОЖОК Василь Степанович, 1927 р.н., українець, освіта початкова, робітник. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 8 лютого 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 3 червня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 9 березня 1953 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 січня 1992 р.

РОМАНЮК Ганна Никифорівна, 1930 р.н., українка, освіта початкова. Заарештована ВКР "Смерш" 161 сд 30 січня 1946 р. в м. Снятин. ВТ 24-ї механізованої дивізії 2 березня 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 17 червня 1992 р.

СИНЯТОВИЧ Йосип Омелянович, 1911 р.н., народився в с. Іспас, українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 16 червня 1941 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-2, 54-11 КК УРСР. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 жовтня 1990 р.

СМЕТАНЮК Ілля Якович, 1910 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 28 вересня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 16 червня 1945 р. за дворушництво за ст. 109 КК УРСР засуджений до 2 р. позбавлення волі в місцях загального режиму. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 квітня 1945 р.

СТРИНАДКО Анастасія Василівна, 1901

р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРИНАДКО Анастасія Георгіївна, 1897 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРИНАДКО Анастасія Тодорівна, 1930 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вашківським РВ МДБ 12 серпня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 8 жовтня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Військовою колегією ВС СРСР 23 червня 1954 р. термін покарання знижено до 5 р. позбавлення волі у ВТТ і на підставі Указу ПВР СРСР від 27 березня 1953 р. "Про амністію" звільнена. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

СТРИНАДКО Василина Іванівна, 1934 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРИНАДКО Василина Михайлівна, 1897 р.н., народилася в с. Мілієве, українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 30 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРИНАДКО Василина Яківна, 1897 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Померла на спецпоселенні 12 червня 1947 р. в Томській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРИНАДКО Василь Георгійович, 1886 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 30 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРИНАДКО Василь Танасійович, 1934 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРИНАДКО Георгій Васильович, 1923 р.н., українець, освіта початкова, продавець. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 7 березня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 22 червня 1946 р. за пособництво ОУН за ст. 7-206-17 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 січня 1992 р.

СТРИНАДКО Іван Максимович, 1904 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 9 лютого 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 3 червня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 3 червня 1947 р. в Южкузбаслазі Кемеровської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 січня 1992 р.

СТРИНАДКО Іван Миколайович, 1897 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 16 червня 1941 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-2, 54-11 КК УРСР. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 25 жовтня 1990 р.

СТРИНАДКО Марія Прокопівна, 1911 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРИНАДКО Микола Якович, 1896 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 18 червня 1941 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-2, 54-11 КК УРСР. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 28 листопада 1963 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 18 жовтня 1990 р.

СТРИНАДКО Михайло Олексійович, 1928 р.н., українець, освіта неповна середня, заготівельник сільгосппродуктів. Заарештований Вашківським РВ МДБ 5 грудня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 13 березня 1948 р. за дворушництво і участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 лютого 1992 р.

СТРИНАДКО Олексій Несторович, 1898 р.н., українець, освіта середня, псаломщик. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРИНАДКО Степан Васильович, 1933 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 30 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРИНАДКО Степан Миколайович, 1894 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 24 січня 1943 р. як член

контрреволю-ційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

СТРИНАДКО Степан Танасійович, 1940 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРИНАДКО Танасій Несторович, 1895 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. висланий на спецпоселення за зв'язок з ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРИНАДКО Юрій Степанович, 1923 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволю-ційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТИМКОВИЧ Василь Дмитрович, 1888 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований Вашківським РВ МДБ 12 серпня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 8 жовтня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Військовою колегією ВС СРСР 23 червня 1954 р. термін покарання знижено до 6 р. позбавлення волі у ВТТ і на підставі Указу ПВР СРСР від 27 березня 1953 р. "Про амністію" звільнений. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

ТИМКОВИЧ Іван Васильович, 1933 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вашківським РВ МДБ 12 серпня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 8 жовтня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Військовою колегією ВС СРСР 23 червня 1954 р. термін покарання знижено до 5 р. позбавлення волі у ВТТ і на підставі Указу ПВР СРСР від 27 березня 1953 р. "Про амністію" звільнений. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

ТИМКОВИЧ Марія Василівна, 1931 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вашківським РВ МДБ 12 серпня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 8 жовтня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Військовою колегією ВС СРСР 23 червня 1954 р. термін покарання знижено до 5 р. позбавлення волі у ВТТ і на підставі Указу ПВР СРСР від 27 березня 1953 р. "Про амністію" звільнена. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

ТУРАШ Ганна Георгіївна, 1885 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасників ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТУРАШ Георгій Якович, 1916 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 березня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 7 червня 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 грудня 1991 р.

ТУРАШ Танасій Якович, 1928 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасників ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТУРАШ Яків Тодорович, 1884 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 березня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 7 червня 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 4 жовтня 1946 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 грудня 1991 р.

УРСУЛ Микола Михайлович, 1905 р.н., народився в с. Мілієве, українець, неписьменний, селянин. Заарештований Вашківським РВ НКДБ 10 лютого 1945 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. Засуджений не був. Помер 14 травня 1945 р. в місцях позбавлення волі. Справа припинена слідчим слідвідділу УНКДБ Чернівецької обл. 26 травня 1945 р. на підставі ст. 4 КПК УРСР. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФАЙ Тетяна Іллівна, 1899 р.н., народилася в с. Попельники Заболотівського р-ну Станіславської обл., українка, неписьменна, колгоспниця. Заарештована Вашківським РВ МДБ 25 листопада 1951 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 13 лютого 1952 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 11 березня 1992 р.

ФЛЬОРА Степан Михайлович, 1929 р.н., українець, освіта початкова, робітник. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 12 квітня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 3 червня 1947 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 січня 1992 р.

ЧЕРНЕЙ Дмитро Миколайович, 1924 р.н., народився в с. Слобода-Банилів, українець, неписьменний, селянин. Заарештований ВББ УМВС Чернівецької обл. 2 січня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівець-кої обл. 27 лютого 1947 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 жовтня 1992 р.

ЧОРНОГУЗ Григорій Макарович, 1907 р.н.,

українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 17 червня 1941 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-2, 54-11 КК УРСР. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 жовтня 1990 р.

ЧОРНОГУЗ Іван Михайлович, 1927 р.н., українець, освіта неповна середня, робітник. Заарештований Вашківським РВ МДБ 23 листопада 1951 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 13 лютого 1952 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ОдВО 22 квітня 1955 р. термін покарання знижено до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 11 березня 1992 р.

ЧОРНОГУЗ Михайло Тодосійович, 1901 р.н., українець, освіта початкова, столяр. Заарештований Вашківським РВ МДБ 23 листопада 1951 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 13 лютого 1952 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ОдВО 22 квітня 1955 р. термін покарання знижено до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 11 березня 1992 р.

ЧОРНОКОЖ-ПИЛИПИК Олена Михайлівна, 1923 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 21 грудня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 30 травня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реа-білітована Чернівецькою облпрокуратурою 5 травня 1992 р.

ЧОРНОКОЖА Михайло Ілліч, 1915 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. за шпигунську діяльність і участь в ОУН за ст. ст. 54-2, 54-11 КК УРСР. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 25 жовтня 1990 р.

ЧОРНОКОЖА Теодор Семенович, 1903 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вашківським РВ НКВС 21 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 31 травня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

ШАНДРО Андрій Данилович, 1907 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШАНДРО Василина Назарівна, 1908 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШАНДРО Григорій Семенович, 1896 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 16 червня 1941 р. за зв'язок з ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР. Помер 9 листопада 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Ро-сійської Федерації, за 5 днів до винесення вироку про вислання його на спецпоселення на 5 р. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШАНДРО Євфросинія Михайлівна, 1883 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в 1941 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШАНДРО Михайло Васильович, 1901 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вашківським РВ МДБ 9 грудня 1948 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 17 вересня 1949 р. виправданий. Реабілітований.

ШАНДРО Назарій Степанович, 1933 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШАНДРО Параска Петрівна, 1927 р.н., українка, освіта неповна середня, санітарка. Заарештована Вашківським РВ НКДБ 31 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 22 травня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 15 червня 1992 р.

ШАНДРО Степан Степанович, 1931 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШАНДРО Степан Танасійович, 1899 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 16 червня 1941 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-2, 54-11 КК УРСР. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 25 жовтня 1990 р.

БЕРЕГОМЕТ

АНДРІЙЧУК Іван Онуфрійович, 1900 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований опергрупою НКВС ст. Глибока 2 серпня 1940 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена прокурором Кишинівської залізниці 21 лютого 1941 р. за відсутність в його діях складу злочину. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

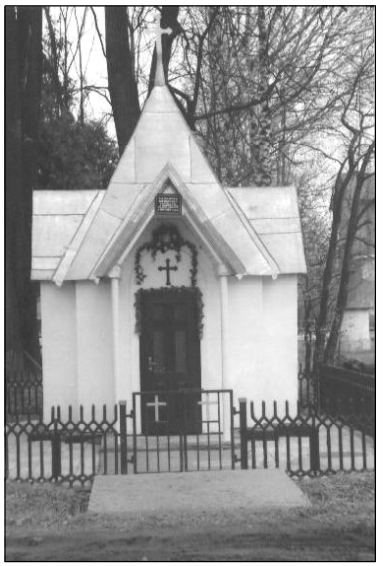

Каплиця-меморіал в пам'ять про репресії 1941-1953 рр.

АНДРІЯЩУК Григорій Семенович, 1891 р.н., українець, освіта вища, вчитель. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член контрреволюцій-ної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНДРІЯЩУК Марія Василівна, 1891 р.н., українка, освіта початкова, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНДРІЯЩУК Надія Григорівна, 1926 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЕРДЮК Василь Миколайович, 1921 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 9 серпня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 24 жовтня 1947 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 листопада 1991 р.

БЕРДЮК Семен Юрійович, 1925 р.н., українець, освіта початкова, вантажник ліспромгоспу. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 5 березня 1949 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 18 травня 1949 р. за участь в ОУН-УПА за ст. ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілі-тований Чернівецькою облпрокуратурою 7 лютого 1992 р.

БЕРНИК Василина Костянтинівна, 1914 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 7 жовтня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15 січня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Черні-вецькою облпрокуратурою 12 вересня 1991 р.

БЕРНИК Василина Опанасівна, 1906 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 2 серпня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 4 грудня 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 20 р. каторжних робіт. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 7 жовтня 1993 р.

БЕРНИК Василина Степанівна, 1923 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення член родини учасника ОУН-УПА. Реабі-літована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЕРНИК Ганна Пилипівна, 1914 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабі-літації ті самі.

БЕРНИК Євдокія Василівна, 1947 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЕРНИК Іван Онуфрійович, 1890 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 17 вересня 1949 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Помер 5 жовтня 1949 р. по дорозі на спецпоселення. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЕРНИК Катерина Степанівна, 1932 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЕРНИК Марія Василівна, 1922 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 21 вересня 1949 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЕРНИК Марія Степанівна, 1933 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЕРНИК Степан Іванович, 1921 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 9 серпня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 24 жовтня 1947 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 29 січня 1948 р. термін покарання змінено на 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 листопада 1991р.

БЕРНИК Тодор Петрович, 1907 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 6 жовтня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15 січня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 вересня 1991 р.

БОГДАН Марія Михайлівна, 1889 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 10 квітня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОДНАРАШЕК Софроній Васильович, 1907 р.н., українець, освіта початкова, комендант поліції. Заарештований опергрупою ДТВ НКВС Львівської залізниці 18 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 19 квітня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 23 червня 1941 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОЙКО Микола Олексійович, 1941 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОЙКО Параска Григорівна, 1920 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БУЖОР Олексій Іванович, 1888 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований опергрупою НКВС СРСР 2 серпня 1940 р. як со-ціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена 15 січня 1941 р. за недоведенням в його діях складу злочину. Реабі-літований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУЖОРА Василина Григорівна, 1893 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 6 лютого 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабіліто-вана на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУЖОРА Георгій Іванович, 1897 р.н., українець, освіта неповна середня, листоноша. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 1 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 1 липня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 24 січня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

БУЖОРА Емілія Георгіївна, 1928 р.н., українка, освіта неповна середня, секретар ліспромгоспу. Заарештована Вижницьким РВ НКДБ 8 травня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 28 червня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Черні-вецькою облпрокуратурою 12 серпня 1992 р.

БУЖОРА Марія Георгіївна, 1925 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 26 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 27 червня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 29 травня 1992 р.

БУЧОК Юлія Семенівна, 1908 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 17 вересня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15 грудня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою обл-прокуратурою 30 листопада 1992 р.

БУЧОК-ГРАБ Олена Михайлівна, 1907 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою УМДБ Чернівецької обл. від 20 вересня 1947 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАВАЛЕШКО Василь Степанович, 1904 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 16 жовтня 1944 р. за участь в ОУН-УПА за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена ст. слідчим УНКДБ Чернівецької обл. 20 квітня 1945 р. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 31 березня 1995 р.

ГАВАЛЕШКО Дмитро Семенович, 1893 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 9 серпня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 24 жовтня 1947 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 листопада 1991р.

ГАВАЛЕШКО Емілія Дмитрівна, 1936 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 6 лютого 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАВАЛЕШКО Євдокія Тимофіївна, 1906 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАВАЛЕШКО Іван Михайлович, 1916 р.н., українець, освіта неповна середня, кондуктор. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 18 жовтня 1944 р. за участь в ОУН-УПА за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена ст. слідчим УНКДБ Чернівецької обл. 20 квітня 1945 р. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 березня 1995 р.

ГАВАЛЕШКО Марія Василівна, 1939 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАВАЛЕШКО Параска Олексіївна, 1892 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 6 лютого 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Померла на спецпоселенні в 1949 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАВАЛЕШКО Степан Дмитрович, 1932 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАВАЛЕШКО Фрозина Дмитрівна, 1930 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАВАЛЕШКО Юлія Василівна, 1935 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАВАЛЕШКО-БОДНАРАШЕК Юлія Миколаївна, 1928 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 21 жовтня 1947 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРАБ Григорій Миколайович, 1914 р.н., українець, освіта початкова, столяр. Заарештований Вижницьким РВ МВС 13 грудня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 28 квітня 1949 р. за участь в ОУН-УПА за ст. ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 січня 1992 р.

ГРАБ Євдокія, 1940 р.н., українка. За постановою УМДБ Чернівецької обл. від 20 вересня 1947 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРАБ Іван Тодорович, 1904 р.н., українець, освіта початкова, майстер Лопушнянського лісопункту. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 10 лютого 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 26 квітня 1946 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 листопада 1991р.

ГРАБ Микола Оленович, 1924 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 16 квітня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 27-28 вересня 1945 р. за участь в ОУН-УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Верховним судом України 9 лютого 1999 р.

ГРАБ Петро Семенович, 1924 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 31 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 27-28 вересня 1945 р. за участь в ОУН-УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Верховним судом України 9 лютого 1999 р.

ДАНИЛЮК Іларіон Корнійович, 1908 р.н., українець, освіта вища, власник торгової фірми. Заарештований Управлінням контррозвідки МДБ Південної групи військ 27 листопада 1946 р. ОН при МДБ СРСР 18 жовтня 1947 р. за націоналістичну діяльність засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований.

ДАНИЛЮК Марія Матвіївна, 1892 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 6 лютого 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАНИЛЮК Параска Тодорівна, 1931 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в лютому 1954 р. в Пермській обл. Російської Федерації.

ДЖУЛИБА Степан Никифорович, 1897 р.н., народився в м. Чернівці, українець, освіта вища, завідуючий лісництвом. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 20 вересня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 5 січня 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 липня 1992 р.

ДЖУЛИБА-ОГОРОДНИК Степанія Мефодіївна, 1913 р.н., народилася в с. Розтоки Путильського р-ну, українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26

березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДМИТРЕНКО Анастасія Михайлівна, 1925 р.н., народилася в Київській обл., українка, освіта середня, вчителька. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 21 грудня 1949 р. за дворушництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а", 109 КК УРСР. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15 липня 1950 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 20, 54-1 "а", 109 на ст. 54-12 КК УРСР за недонесення. За постановою ОН при МДБ СРСР від 30 грудня 1950 р. занесено в покарання строк попереднього ув'язнення і з-під варти звільнено. Реабілітована на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДРУК Микола Іванович, 1907, українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 18 жовтня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 4 травня 1945 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 вересня 1993 р.

ДУМЕНКО Георгій Григорович, 1894 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою ОН при МВС СРСР від 6 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Помер 25 лютого 1952 р. на спецпоселенні в м. Углеуральськ Пермської обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДУМЕНКО Євдокія Георгіївна, 1923 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДУМЕНКО Олена Тодорівна, 1896 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДУМЕНКО Фрозина Георгіївна, 1931 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДУМІТРО Юлія Іванівна, 1925 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 6 жовтня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15 січня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 12 вересня 1991 р.

ЗЕВЕР Марія Степанівна, 1921 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 19 жовтня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗЕВЕР Микола Степанович, 1923 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 5 листопада 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 8 січня 1945 р. за зраду батьківщини і участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. Військовою колегією ВС СРСР 16 січня 1945 р. вирок замінено на 20 р. каторжних робіт. Реабілітований Чер-нівецькою облпрокуратурою 26 травня 1992 р.

ЗЕВЕР Михайло Степанович, 1928 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при МВС СРСР від 19 жовтня 1946 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗЕВЕР Степан Іванович, 1891 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗЕВЕР Фрозина Василівна, 1892 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОВАЛЮК Василь Олексійович, 1910 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою МДБ Чернівецької обл. від 15 березня 1951 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОВАЛЮК Василь Тодорович, 1921 р.н., українець, освіта початкова, робітник лісопункту. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 12 січня 1946 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 27 травня 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 жовтня 1992 р.

КОВАЛЮК Марія Олексіївна, 1880 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою МДБ Чернівецької обл. від 15 березня 1951 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЗОРІЗ Іван Олексійович, 1920 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОРНЕЦЬКА Василина Тодорівна, 1928 р.н., українка. За постановою опертройки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОРНЕЦЬКИЙ Тодор Олексійович, 1883 р.н., українець, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1946 р.

КОРПАН Василина Семенівна, 1921 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 6 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОРПАН Дмитро Якович, 1913 р.н., українець, освіта початкова, листоноша. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 27 травня

1949 р. ОН при МДБ СРСР 1 жовтня 1949 р. за недонесення за ст. 58-12 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 липня 1992 р.

КОСТЮК Параска Степанівна, 1899 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 17 вересня 1949 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОСТЮК Степан Юрійович, 1931 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОСТЮК Юрій Васильович, 1898 р.н., українець, освіта початкова, лісник. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 7 листопада 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 22 грудня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 18 березня 1992 р.

КРАВЧУК Георгій Костянтинович, 1924 р.н., українець, освіта неповна середня, фотограф. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 24 квітня 1947 р. Чернівецьким обласним судом 22 липня 1947 р. за участь в ОУН-УПА за ст. ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 червня 1991 р.

КУНДЕТСЬКА Олена Тодорівна, 1909 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 3 листопада 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 31 грудня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 18 березня 1992 р.

КУНДЕТСЬКИЙ Степан Іванович, 1904 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 17 вересня 1949 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУРУЧУК Георгій Артемович, 1922 р.н., українець, неписьменний, робітник. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 2 грудня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 26 лютого 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 18 червня 1992 р.

КУЧЕК Марія Юріївна, 1881 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУЧЕК Степан Іванович, 1929 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 27 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 27 червня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 8 жовтня 1992 р.

КУЧЕК Фрозина Іванівна, 1928 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КШИШ Фердинанд Омелянович, 1919 р.н., народився в м. Чернівці, українець, освіта початкова, залізничник. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 14 квітня 1943 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ЛАРІОН Дмитро Григорович, 1892 р.н., українець, освіта неповна середня, поліцейський. Заарештований опергрупою НКВС Львівської залізниці 12 липня 1940 р. як соціально небезпечний елемент. Засуджений не був. Справа припинена транспортним прокурором Чернівецької дільниці Львівської залізниці 8 березня 1941 р. за ст.ст. 115, 197 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 17 червня 1996 р.

ЛАУФЕР Калман Мозесович, 1895 р.н., народився в с. Луківці, єврей, освіта неповна середня, директор лісопильного заводу. Заарештований опергрупою НКВС ст. Чернівці 2 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 27 вересня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ЛЕЙБ'ЮК Василина Семенівна, 1894 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 6 лютого 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛЕЙБ'ЮК Костянтин Степанович, 1925 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 31 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 27 червня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 9 червня 1992 р.

ЛЕЙБ'ЮК Марія Степанівна, 1938 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 6 лютого 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАЗЕПА Василина Дмитрівна, 1931 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАЗЕПА Дмитро Миколайович, 1900 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАЗЕПА Степан Дмитрович, 1933 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАЗЕПА Фрозина Тодорівна, 1902 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАКСИМЧУК Василина Миколаївна, 1912 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Померла на спецпоселенні 25 серпня 1951 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАКСИМЧУК Іван Тодорович, 1937 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАКСИМЧУК Микола Тодорович, 1934 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАКСИМЧУК Михайло Тодорович, 1939 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАКСИМЧУК Тодор Дмитрович, 1906 р.н., українець, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. в жовтні 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 15 грудня 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАНЬКОВСЬКА-КОЗОРІЗ Фрозина Олексіївна, 1905 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Померла на спецпоселенні 29 квітня 1951 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАРЧУК Гаврило Ілліч, 1879 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАРЧУК Іван Гаврилович, 1916 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАРЧУК Ілля Петрович, 1910 р.н., українець, освіта початкова, конюх. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 22 січня 1949 р. ВТ військ МВС Черні-вецької обл. 22 квітня 1949 р. за участь в ОУН-УПА за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Справа припинена ст. слідчим слідвідділу УКДБ Чернівецької обл. 12 квітня 1956 р. на підставі ст. 197 ч. 2 КПК УРСР. Реа-білітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАРЧУК Параска Кузьмівна, 18.. р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАРЧУК Юрій Гаврилович, 1921 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАЧУЖИК Танасій Гаврилович, 1912 р.н., народився в с. Черешенька, українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований 96 ПЗ НКВС 4 червня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 10 лютого 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Справа припинена Чернівецьким обласним судом 25 травня 1972 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований.

МЕЛЕНКО Василина Іванівна, 1885 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 29 березня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЛЕНКО Ілля Семенович, 1922 р.н., українець, робітник лісокомбінату. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕЛЕНКО Марія Семенівна, 1928 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕЛЕНКО Мефодій Орестович, 1938 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЛЕНКО Остап Орестович, 1936 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕЛЕНКО Параска Семенівна, 1930 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 29 березня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЛЕНКО Семен Юрійович, 1881 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 17 листопада 1944 р. за участь в ОУН. Засуджений не був. Помер 20 грудня 1944 р. в місцях позбавлення волі. Справа припинена ст. слідчим слідвідділу УНКДБ Чернівецької обл. 12 січня 1945 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого і на підставі ст. 4 "а" КПК УРСР. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЛЬНИЧУК Михайло Прокопович, 1923 р.н., українець, освіта початкова, робітник ліспромгоспу. Заарештований Вижницьким РВ МВС 11 лютого 1949 р. Чернівецьким обласним судом 21 трав-ня 1949 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 жовтня 1992 р.

МЕНДРИШОРА Василина Петрівна, 1932 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 21 жовтня 1947 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕНДРИШОРА Василь Петрович, 1926 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕНДРИШОРА Дмитро Олексійович, 1929 р.н., українець, освіта початкова, лісоруб. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 6 листопада 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 27 січня 1948 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 грудня 1991 р.

МЕНДРИШОРА Дмитро Якович, 1906 р.н., українець, освіта початкова, вантажник. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 31 жовтня 1951 р. ВТ військ МДБ Чернівецької обл. 23 лютого 1952 р. за участь в ОУН-УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований ВТ ПрикВО 3 вересня 1957 р.

МЕНДРИШОРА Домна Костянтинівна, 1899 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 21 жовтня 1947 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕНДРИШОРА Євдокія Тодорівна, 1922 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 6 листопада 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 27 січня 1948 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 27 грудня 1991 р.

МЕНДРИШОРА Іван Васильович, 1911 р.н., українець, неписьменний, лісоруб. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 6 листопада 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 27 січня 1948 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 грудня 1991 р.

МЕНДРИШОРА Катерина Василівна, 1901 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 6 листопада 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 27 січня 1948 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реа-білітована Чернівецькою облпрокуратурою 27 грудня 1991 р.

МЕНДРИШОРА Петро Васильович, 1897 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 17 жовтня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 15 грудня 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт у ВТТ. Реабілітований ПВР СРСР 1 липня 1956 р.

МИЦКАН Василина Іхтимівна, 1898 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИЦКАН Григорій Юрійович, 1897 р.н., українець, неписьменний селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МИЦКАН Катерина Іванівна, 1902 (1907) р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні в квітні 1953 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИЦКАН Михайло Григорович, 1931 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИЦКАН Олена Прокопівна, 1932 (1937) р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МОЙСЮК Василь Іванович, 1919 р.н., українець, освіта початкова, бригадир ліспромгоспу. За-арештований УНКДБ Чернівецької обл. 16 жовтня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 13 січня 1945 р. за участь в ОУН-УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 жовтня 1993 р.

МОЙСЮК Ганна Василівна, 1921 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілі-тована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МОЙСЮК Дмитро Іванович, 1916 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 31 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 13 січня 1945 р. за участь в ОУН-УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Реабілітований Верховним судом України 9 лютого 1999 р.

ОГІРОК Марія Іванівна, 1923 р.н., українка, освіта початкова, прачка. Заарештована УМДБ Чернівецької обл. 8 квітня 1947 р. ВТ військ МВС Черні-вецької обл. 25 червня 1947 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою обл-прокуратурою 6 травня 1992 р.

ПАЛАМАРЮК Варвара Тодорівна, 1921 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 6 жовтня 1947 р. ВТ військ

МВС Чернівецької обл. 15 січня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 12 вересня 1991 р.

ПАНТЕЛЮК Михайло Онуфрійович, 1904 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕРЕПЕЛИЦЯ Василина Семенівна, 1897 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕРЕПЕЛИЦЯ Василь Степанович, 1905 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 10 червня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 21 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 листопада 1993р.

ПЕРЕПЕЛИЦЯ Ірина Дмитрівна, 1912 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 14 серпня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні 3 вересня 1957 р. в Архангельській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕРЕПЕЛИЦЯ Олексій Степанович, 1928 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕРЕПЕЛИЦЯ Семен Степанович, 1920 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЕРЕПЕЛИЦЯ Степан Васильович, 1932 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 14 серпня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОВІДАШ Марія Гаврилівна, 1914 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОВІДАШ Михайло Петрович, 1888 р.н., українець, освіта неповна середня, вантажник. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 30 грудня 1942 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ПОЛЯК Бедріх Францішкович, 1909 р.н., народився в м. Іглава в Чехословаччині, єврей, освіта середня, бухгалтер. Заарештований 14 липня 1941 р. за шпигунську діяльність. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 жовтня 1994 р.

ПОПОВИЧ Параска Паліївна, 1898 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 21 жовтня 1947 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПРОКОП'ЮК Олена Іванівна, 1920 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 1 жовтня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15 січня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 12 вересня 1991 р.

РОМАНЮК Євстафій Онуфрійович, 1903 р.н., народився в с. Іспас, українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 13 лютого 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 26 квітня 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 18 січня 1954 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 листопада 1991 р.

РОМАНЮК Олена Петрівна, 1917 р.н., народилася в с. Черешенька, українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОМАНЮК Онуфрій Євстафійович, 1936 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

САЇН Василина Іванівна, 1934 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

САЇН Дмитро Іванович, 1929 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

САЇН Ірина Миколаївна, 1911 р.н., народилася в с. Мигове, українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

САЇН Марія Іванівна, 1930 р.н., українка. За

постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

САЇН Микола Олексійович, 1911 р.н., українець, освіта початкова, поліцейський. Заарештований 18 серпня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 12 грудня 1944 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "б" КК УРСР засуджений до 20 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 листопада 1996р.

СИВАР Іван Пантелійович, 1924 р.н., українець, освіта початкова, робітник. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 29 квітня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 7 серпня 1947 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 жовтня 1991 р.

СЛЕПЕЦЬКИЙ-МИЦКАН Костянтин Тимофійович, 1929 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований 17 жовтня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 28 грудня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 18 лютого 1994 р.

СТРАТІЙ Василь Степанович, 1920 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 12 січня 1946 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 27 травня 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 12 грудня 1953 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 жовтня 1992 р.

ТОЧЕНЮК Вікторія Антонівна, 1929 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 27 травня 1949 р. ОН при МВС СРСР 14 вересня 1949 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 28 листопада 1991 р.

ФОРДУК Євдокія Олексіївна, 1915 р.н., народилася в с. Виженка, українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 17 вересня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 26 листопада 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ 4-го ВМФ 12 січня 1955 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 20, 54-1 "а" на ст. 54-12 КК УРСР за недонесення і термін покарання змінено на 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 30 квітня 1992 р.

ФОРДУК Олена Танасіївна, 1924 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФОЧУК Василина Михайлівна, 1927 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 10 червня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФОЧУК Георгій Онуфрійович, 1888 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 10 листопада 1944 р. за участь в ОУН. Засуджений не був. Помер 3 грудня 1944 р. в місцях позбавлення волі. Справа припинена ст. слідчим слідвідділу УНКДБ Чернівецької обл. 4 січня 1945 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФОЧУК Іван Миколайович, 1945 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 30 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФОЧУК Іван Михайлович, 1932 р.н., українець. За постановою ОН при МВС СРСР від 10 червня 1946 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФОЧУК Михайло Іванович, 1888 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФОЧУК Олена Танасіївна, 1920 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 30 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФОЧУК Фрозина Семенівна, 1904 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 10 червня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФОЧУК Юрій Миколайович, 1943 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 30 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ХАРЮК Василина Петрівна, 1900 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілі-тована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ХАРЮК Георгій Васильович, 1922 р.н., українець, освіта початкова, лісоруб. Заарештований 25 травня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 31 липня 1945 р. за участь в ОУН-УПА за ст. ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 липня 1992 р.

ЧОРНЕЙ Василь Дмитрович, 1900 р.н., українець, освіта неповна середня, поліцейський. За-

арештований опергрупою НКВС Львівської залізниці ст. Чернівці 12 липня 1940 р. як соціально небезпечний елемент. Засуджений не був. Справа припинена помічником прокурора Кишинівської залізниці 5 березня 1941 р. на підставі ст. 223 ч. 2 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 лютого 1996 р.

ЧОРНЕЙ Марія Танасіївна, 1931 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 6 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧОРНЕЙ Микола Іванович, 1930 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧОРНЕЙ Олена Іванівна, 1900 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧОРНЕЙ Олена Паліївна, 1888 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 6 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧОРНЕЙ Степан Васильович, 1934 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧОРНЕЙ Степан Іванович, 1912 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 18 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена ст. слідчим УНКДБ Чернівецької обл. 8 березня 1945 р. на підставі ст. 197 п. 2 КПК УРСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧОРНЕЙ Степан Миколайович, 1924 р.н., українець, освіта початкова, вантажник. Заарештований Вижницьким РВ МВС 17 червня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 19 липня 1948 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 12 лютого 1955 р. термін покарання знижено до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 січня 1992 р.

ЧОРНЕЙ Степан Танасійович, 1927 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 29 квітня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 7 серпня 1947 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 жовтня 1991 р.

ЧОРНЕЙ Степан Тодосійович, 1942 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 7 лютого 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧОРНЕЙ Танасій Єфтемович, 1892 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 6 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧОРНЕЙ Тодосій Гаврилович, 1882 р.н., українець, освіта неповна середня, садівник лісгоспу. Заарештований ВТВ НКДБ Кишинівської залізниці ст. Чернівці 27 серпня 1944 р. як соціально небезпечний елемент. Засуджений не був. Справа припинена ст. слідчим ВТВ НКДБ Кишинівської залізниці ст. Чернівці 8 січня 1945 р. за не доведенням в його діях складу злочину. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 25 червня 1996 р.

ЧОРНЕЙ Тодосій Миколайович, 1907 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 16 квітня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 27 червня 1945 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 жовтня 1992 р.

ЧОРНЕЙ Федора Степанівна, 1925 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 7 лютого 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧОРНОГУЗ Дмитро Олексійович, 1925 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 25 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧОРНОГУЗ Костянтин Марійович, 1907 р.н., українець, освіта початкова, залізничник. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 25 вересня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 8 жовтня 1949 р. за участь в ОУН-УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 березня 1993 р.

ЧОРНОГУЗ Марія Олексіївна, 1922 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 25 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧОРНОГУЗ Танасій Олексійович, 1921 р.н., українець, освіта неповна середня, начальник лісодільниці. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 22 лютого 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 19 квітня 1946 р. за участь в ОУН-УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 червня 1989 р.

ЧОРНОГУЗ Фрозина Василівна, 1891 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 25 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШВАРЦ Давид Йосифович, 1877 р.н., народився в с. Нижні Луківці, єврей, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як со-ціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШВАРЦ Фріда Бенціонівна, 1892 р.н., єврейка, освіта початкова, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШЕМБЕРКО Василина Василівна, 1903 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 4 грудня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 31 грудня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 9 червня 1956 р. термін покарання знижено до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 18 березня 1992 р.

ШЕМБЕРКО Ілля Миколайович, 1903 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 17 вересня 1949 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШПЕТКО Анастасія Іхтимівна, 1901 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 7 лютого 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасників ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШПЕТКО Дмитро Григорович, 1906 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 18 січня 1946 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 27 травня 1946 р. за участь в ОУН-УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 жовтня 1992 р.

ШПЕТКО Іван Васильович, 1895 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 17 листопада 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 4 травня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Помер 25 серпня 1948 р. в Томському ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 вересня 1993 р.

ШПЕТКО Ілля Дмитрович, 1926 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 17 січня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 27 травня 1946 р. за участь в ОУН-УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 8 серпня 1947 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 жовтня 1992 р.

ШПЕТКО Параска Іванівна, 1904 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 19 жовтня 1944 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШУТАК Василина Гаврилівна, 1926 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 14 серпня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШУТАК Василь Ілліч, 1944 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШУТАК Дмитро Григорович, 1906 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 28 січня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 30 травня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 вересня 1993 р.

ШУТАК Дмитро Ілліч, 1946 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШУТАК Емілія Гаврилівна, 1928 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШУТАК Емілія Іванівна, 1900 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШУТАК Євдокія Семенівна, 1893 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 14 серпня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабі-літована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШУТАК Іван Михайлович, 1941 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШУТАК Ілля Іванович, 1890 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШУТАК Марія Іллівна, 1931 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШУТАК Марія Михайлівна, 1943 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШУТАК Олена Михайлівна, 1874 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабі-літації ті самі. Померла на спецпоселенні 15 січня 1946 р. в Комі АРСР Російської Федерації.

ШУТАК Степан Ілліч, 1928 р.н., українець, освіта неповна середня, робітник ліспромгоспу. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 11 листопада 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 8 березня 1945 р. за участь в ОУН-УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 жовтня 1992 р.

ШУТАК Степан Ілліч, 1928 р.н., українець, освіта неповна середня, робітник ліспромгоспу. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 18 січня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 12 серпня 1946 р. за участь в ОУН-УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 20 квітня 1992 р.

ШУТАК Фрозина Гаврилівна, 1921 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШУТАК Юлія Гаврилівна, 1930 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 14 серпня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЯКОБЮК Микола Іванович, 1902 р.н., українець, освіта неповна середня, поліцейський. Заарештований ВТВ НКВС Львівської залізниці ст. Чернівці 12 липня 1940 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена слідчим ВТВ НКВС Кишинівської залізниці ст. Чернівці 28 березня 1941 р. за не доведенням в його діях складу злочину. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

В А Ш К І В Ц І

АКСЕЛЬРОД Бела Беньямінівна, 1926 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АКСЕЛЬРОД Беньямін Бертович, 1879 р.н., єврей, освіта неповна середня, кравець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в 1944 р. в Омській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АКСЕЛЬРОД Берта Менделівна, 1891 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АЛЬБРЕХТ Арнольд Самуїлович, 1909 р.н., єврей, освіта середня, червоноармієць. Заарештований НКВС Приволзького ВО 17 січня 1942 р. ВТ Саратовського гарнізону 18 липня 1942 р. за антирадянську агітацію за ст. ст. 58-2, 58-10 ч. 2 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 жовтня 1992 р.

АРОНЕЦЬ Люся Авксентіївна, 1918 р.н., народилася в с. Шипинці Кіцманського р-ну, українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вашківським РВ МДБ 3 жовтня 1947 р. ОН при МДБ СРСР 28 серпня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 22 жовтня 1992 р.

БАГАН Віктор Йосипович, 1930 р.н., народився в с. Слобідка-Шелехівська Деражнянського р-ну Хмельницької обл., українець, освіта середня, фінагент. Заарештований УКДБ Чернівецької обл. 11 квітня 1958 р. Чернівецьким обласним судом 9 червня 1958 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 4 р. позбавлення волі у ВТТ. ПВР УРСР 21 червня 1960 р. термін покарання знижено до 2 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 жовтня 1992 р.

БАНДУРА Марія Миколаївна, 1928 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БАНДУРА Микола Георгійович, 1901 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 5 січня 1944 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 19 січня 1989р.

БАНДУРА Михайло Дмитрович, 1913 р.н., українець, освіта початкова, комірник. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 6 вересня 1949 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 6 грудня 1950 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 липня 1992 р.

БАНДУРА Параска Онуфріївна, 1898 р.н., українка, освіта початкова, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Померла на спецпоселенні в 1945 р. в Омській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БАНДУРА Ярослав Миколайович, 1932 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛИЧ Вікторія Іванівна, 1933 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛИЧ Іван Георгійович, 1912 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БІЛИЧ Катерина Тодорівна, 1900 р.н., народилася в с. Карапчів, українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована УМДБ Чернівецької обл. 20 серпня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 30 жовтня 1948 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ЧФ 20 квітня 1955 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 20, 54-1 "а" на ст. 54-12 КК УРСР за недонесення і термін покарання змінено на 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 29 січня 1992 р.

БІЛИЧ Олена Іванівна, 1939 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛОКУЧМА Микола Степанович, 1893 р.н., народився в с. Верхні Станівці Кіцманського р-ну, українець, неписьменний, колгоспник. Заарештований Вашківським РВ МДБ 9 лютого 1949 р. за пособництво і зв'язок з ОУН. Помер 6 березня 1950 р. в місцях позбавлення волі. Справа припинена слідчим УМДБ Чернівецької обл. 13 березня 1950 р. на підставі ст. 4 п. "а" КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 16 червня 1995 р.

БОРЕЦЬ Георгій Юрійович, 1884 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при МВС СРСР від 19 березня 1947 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Помер на спецпоселенні. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОРЕЦЬ Євдокія Танасіївна, 1889 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БУЖОР Георгій Васильович, 1898 р.н., народився в с. Банчин Дорохойського повіту Румунії, румун, освіта середня спеціальна, агент поліції. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 1 липня 1940 р. Чернівецьким обласним судом 13 листопада 1940 р. як агент румунської сигуранци за ст. 54-2 КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. Верховним судом СРСР 18 січня 1941 р. вирок замінено на 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 29 листопада 1941 р. в Ухтпечлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 6 червня 1994 р.

БУЛЕР Ерна Якубівна, 1911 р.н., єврейка, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена сіоністської організації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУЛЕР Мортко Хаймович, 1937 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена сіоністської організації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУЛЕР Хайм-Іцик Мойсейович, 1901 р.н., єврей, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 28 квітня 1943 р. як член сіоністської організації за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 18 червня 1958 р.

БУРГ Аделіна Борохівна, 1905 р.н., єврейка, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУРГ Геня Мозесівна, 1930 р.н., єврейка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БУРГ Герберт Мозесович, 1934 р.н., єврей. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БУРГ Мозес Давидович, 1899 р.н., єврей, освіта початкова, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВАНДЕР Берта Хаймівна, 1898 н.р., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні 27 травня 1945 р. в м. Салехард Тюменської обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВАНДЕР Ізраїль Фроймович, 1891 р.н., єврей, торговець. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 14 квітня 1943 р. як соціально небезпечний

елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер до винесення вироку 6 листопада 1942 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВАНДЕР Макс Ізраїльович, 1928 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня1991 р.

ВАНДЕР Софія Ізраїлівна, 1924 р.н., єврейка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВАТРИЧ Олексій Танасійович, 1910 р.н., народився в с. Луківці, українець, неписьменний, колгоспник. Заарештований Вашківським РВ МДБ 3 лютого 1949 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 17 березня 1949 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 жовтня 1992 р.

ВАТРИЧ Параска Георгіївна, 1907 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВИДВІЦЬКА Марія Іванівна, 1910 р.н., народилась в с. Залуччя Снятинського р-ну Станіславської обл., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950р. вислана на спецпоселення як член родини учасника єврейських погромів. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВІРЖЕНСЬКИЙ Богдан Францович, 1884 р.н., народився в с. Карапчів, поляк, освіта середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 13 січня 1943 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ГАВАЛЕШКО Іван Дмитрович, 1900 р.н., українець, освіта початкова, поліцейський. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 21 липня 1940 р. Чернівецьким обласним судом 7 вересня 1940 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 червня 1990 р.

ГАВРИШ Іван Юрійович, 1928 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вашківським РВ МДБ 3 жовтня 1947 р. ОН при МДБ СРСР 28 серпня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 жовтня 1992 р.

ГАВРИШ Михайло Іванович, 1915 р.н., українець, освіта неповна середня, колгоспник. Заарештований Вашківським РВ МДБ 8 березня 1951 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 9 травня 1951 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 18 лютого 1993 р.

ГАЙГЕР Нетті Менделівна, 1879 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАЙКО Георгій Миколайович, 1889 р.н., росіянин, освіта середня, примар. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 23 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 травня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАЛЕР Лея Мошківна, 1889 р.н., єврейка, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в липні 1956 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАЛЕР Мендель Шулімович, 1926 р.н., єврей. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАЛЕР Рахіль Шулімівна, 1921 р.н., єврейка, освіта неповна середня, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАЛЕР Шулім Лейзерович, 1890 р.н., єврей, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в 1950 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАРАС Василь Іванович, 1913 р.н., українець, освіта початкова, солдат румунської армії. Заарештований ПЗ НКВС СРСР 27 грудня 1939 р. ОН при НКВС СРСР 21 червня 1940 р. за нелегальний перехід кордону засуджений за ст. 80 КК УРСР до 5р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Івано-Франківською облпрокуратурою 27 червня 1996 р.

ГАРАС Віктор Іванович, 1939 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАРАС Вікторія Георгіївна, 1924 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 19 березня 1947 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН.

Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАРАС Георгій Дмитрович, 1925 р.н., українець, освіта початкова, робітник. Заарештований Вашківським РВ МДБ 5 листопада 1951 р. ВТ військ МДБ Чернівецької обл. 8 квітня 1952 р. за зрадницьку діяльність і участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 грудня 1992 р.

ГАРАС Іван Ілліч, 1906 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в квітні 1942 р. в Омській обл. Ро-сійської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАРАС Іван Тодорович, 1901 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 14 квітня 1943 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 13 вересня 1943 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ГАРАС Марія Георгіївна, 1906 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки Вашківського РВ НКДБ від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ГАРАС Михайло Дмитрович, 1915 р.н., українець, освіта неповна середня, солдат румунської армії. Заарештований ПЗ НКВС СРСР 27 грудня 1939 р. ОН при НКВС СРСР 21 червня 1940 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 8 січня 1942р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Івано-Франківською облпрокуратурою 27 червня 1996 р.

ГАРАС Ольга Онуфріївна, 1915 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАРАС Параска Георгіївна, 1904 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вашків-ським РВ НКДБ 31 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 8 червня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Померла 4 березня 1955 р. в Ангарлазі Іркутської обл. Російської Федерації. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 23 липня 1992 р.

ГАРАС Тодор Михайлович, 1944 р.н., українець. За постановою ОН при МВС СРСР від 19

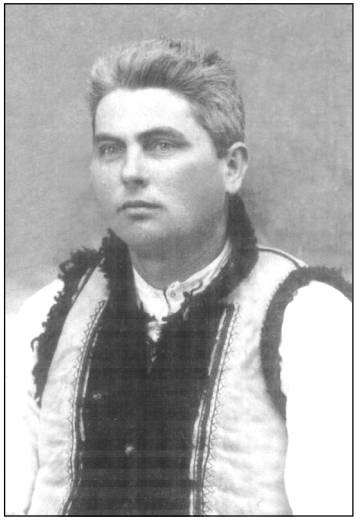

Іван Тодорович Гарас

березня 1947 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАРАС Ярослава Іванівна, 1928 р.н., українка. За постановою опертрійки Вашківського РВ НКДБ від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ГАСТЕР Арон Капелович, 1921 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАСТЕР Берта Лазарівна, 1885 р.н., народилася в м. Чернівці, єврейка, освіта початкова, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні 4 лютого 1958 р. в м. Салехард Тюменської обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАСТЕР Броня Капелівна, 1927 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАСТЕР Елла Йосифівна, 1912 р.н., народилася в м. Гура-Гуморулуй у Румунії, єврейка,

освіта середня, службовець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАСТЕР Йосиф Мойсейович, 1907 р.н., єврей, освіта вища, бухгалтер. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. як соціально небезпечний елемент. Помер 17 березня 1942 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 грудня 1990 р.

ГАСТЕР Капел Зельманович, 1898 р.н., єврей, освіта середня, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАСТЕР Лазар Мозесович, 1922 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАСТЕР Міта (Суламіф) Йосифівна, 1935 р.н., єврейка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАСТЕР Мозес Соломонович, 1880 р.н., єврей, освіта початкова, торговець. Заарештований Вашківським РВ НКДБ 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 11 листопада 1942 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 24 лютого 1944 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАСТЕР Соломон Капелович, 1921 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАСТЕР Цирла Абрамівна, 1889 р.н., єврейка, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГЛАЗЕР Герман Мозесович, 1907 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГЛАЗЕР Еті Єфремівна, 1893 р.н., єврейка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні 18 серпня 1954 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ГЛАЗЕР Мозес Хаймович, 1877 р.н., єврей, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. По дорозі на спецпоселення заарештований і направлений у ВТТ, де помер 16 жовтня 1942 р. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГЛАЗЕР Сося Айзиківна, 1914 р.н., єврейка, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГНАТИШИН Танасій Миколайович, 1885 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 15 лютого 1946 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Помер на спецпоселенні 18 січня 1946 р. в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГНАТИШИНА Олена Дмитрівна, 1890 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 7 грудня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 16 березня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 15 р. каторжних робіт. Військовою колегією ВС СРСР 23 серпня 1947 р. злочин перекваліфі-ковано зі ст. ст. 54-1 "а", 54-11 на ст. 54-1 "а" КК УРСР і термін покарання змінено на 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 25 березня 1992 р.

ГНАТИШИНА Параска Георгіївна, 1924 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована ВББ УМВС Чернівецької обл. 13 грудня 1946 р. Чернівецьким обласним судом 27 лютого 1947 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 3 березня 1992 р.

ГНАТЮК Володимир Георгійович, 1940 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГНАТЮК Георгій Миколайович, 1906 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. як соціально небезпечний елемент. Засуджений не був. Помер 24 листопада 1941 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 14 лютого 1990 р.

ГНАТЮК Іван Георгійович, 1923 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою опер-трійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. ОН при МВС СРСР 10 червня 1949 р. за втечу зі спецпоселення за ст. 16-82 ч. 1 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГНАТЮК Марія Георгіївна, 1936 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГНАТЮК Параска Василівна, 1895 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. ОН при МВС СРСР 10 червня 1949 р. за втечу із спецпоселення за ст. 16-82 ч. 1 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГНАТЮК Фрозина Георгіївна, 1927 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОГЕРЛО Дмитро Васильович, 1913 р.н., українець, освіта неповна середня, тесля. Заарештований Чортківським ПЗ НКВС 21 грудня 1939 р. ОН при НКВС СРСР 21 червня 1940 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 17 листопада 1989 р.

ГОГЕРЛО Микола Георгійович, 1908 р.н., українець, освіта початкова, робітник. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 2 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 5 січня 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 5 жовтня 1989 р.

ГУДИМОВА Валентина Петрівна, 1915 р.н., народилася в м. Харків. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 23 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАВБЕР Арон Шлемович, 1937 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАВБЕР Марія Мозесівна, 1897 р.н., єврейка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДАВБЕР Шлем Беркович, 1906 р.н., єврей. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДАНИЛЮК Іван Петрович, 1893 р.н., народився в с. Замостя, українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ПЗ НКВС СРСР 15 листопада 1939 р. ОН при НКВС СРСР 21 червня 1940 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДОБРЕНЬКО Ганна Костянтинівна, 1914 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДОБРЕНЬКО Дмитро Миколайович, 1945 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДОБРЕНЬКО Марія Миколаївна, 1943 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДОБРЕНЬКО Микола Євгенович, 1912 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. висланий на спецпоселення за пособництво ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДОБРЕНЬКО Михайло Миколайович, 1948 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДОВБЕР Арон Меєрович, 1886 р.н., єврей, аптекар. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в 1945 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДОВБЕР Мартин Аронович, 1924 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДОВБЕР Павла Емалівна, 1900 р.н., єврейка, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДОМІТРАЩУК Георгій Іванович, 1913 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДОМІТРАЩУК Євдокія Іванівна, 1879 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДОМІТРАЩУК Іван Георгійович, 1947 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДОМІТРАЩУК Михайло Георгійович, 1950 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 3 квітня 1951 р. в Томській обл. Російської Федерації.

ДОМІТРАЩУК Михайло Іванович, 1904 р.н., українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Вашківським РВ МДБ 10 лютого 1950

р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 31 березня 1950 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 9 квітня 1955 р. термін покарання знижено до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

ДОМІТРАЩУК Фрозина Миколаївна, 1928 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДУШЧАН Георгій Лазарович, 1906 р.н., народився в с. Купка Глибоцького р-ну, молдаванин, освіта початкова, поліцейський. Заарештований Вашківським РВ НКВС 21 липня 1940 р. Чернівецьким обласним судом 14 лютого 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 6 червня 1994 р.

ЕЛЬТЕС Естер Хаймівна, 1897 р.н., єврейка, домогосподарка. За постановою опертрійки Вашківського РВ НКДБ від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЕЛЬТЕС Ісаак Мойсейович (Мозесович), 1891 р.н., народився в с. Мигове, єврей, власник лісозаводу. За постановою опертрійки Вашківського РВ НКДБ від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЕЛЬТЕС Макс Ісаакович, 1932 р.н., єврей. За постановою опертрійки Вашківського РВ НКДБ від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЕЛЬТЕС Шику Ісаакович, 1922 р.н., єврей. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЖУКОВА-КОСТЮК Василина Олексіївна, 1903 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЖУРАВЕЛЬ Георгій Васильович, 1918 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ПЗ НКВС СРСР 20 листопада 1939 р. ОН при НКВС СРСР 21 червня 1940 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Івано-Франківською облпрокуратурою 28 березня 1995 р.

ЗАХАРЧУК Дмитро Прокопович, 1923 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований. ВТ 12 армії КОВО 28-31 березня 1941 р. за зраду батьків-щини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 25 червня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Верховним судом СРСР 21 грудня 1960 р. злочин перекваліфіковано зі за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 на ст. ст. 16, 80 КК УРСР. Реабілітований за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР Чернівецькою обл-прокуратурою у жовтні 1991 р.

ЗЕЛІНСЬКА Ганна Миколаївна, 1945 р.н., білоруска. За постановою ОН при МДБ СРСР від 18 червня 1952 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗЕЛІНСЬКА Зінаїда Павлівна, 1914 р.н., народилася в м. Грозово Греського р-ну Бобруйської обл. Білорусії, білоруска, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗІЛЬБЕРГ Хана Йосифівна, 1860 р.н., народилася в м. Чернівці, єврейка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІЛЬЧУК Василина Семенівна, 1900 р.н., українка, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІЛЬЧУК Василь Якович, 1928 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІЛЬЧУК Віра Григорівна, 1928 р.н., українка, освіта неповна середня, секретар райвно. Заарештована УНКВС Чернівецької обл. 19 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 25 травня 1945 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 19, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 12 грудня 1989р.

ІЛЬЧУК Георгій Якович, 1923 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІЛЬЧУК Григорій Іванович, 1898 р.н., українець, освіта вища, юрист. За постановою ОН при МДБ СРСР від 16 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Помер на спецпоселенні 19 серпня 1951 р. в Пермській обл. Ро-сійської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІЛЬЧУК Іван Якович, 1921 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі

ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІЛЬЧУК Ігор Григорович, 1941 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 16 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІЛЬЧУК Минодора Василівна, 1907 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІЛЬЧУК Олена Яківна, 1929 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІЛЬЧУК Ярослав Григорович, 1933 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 16 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Помер на спецпоселенні 2 грудня 1949 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАЦ Клара Срулівна, 1898 р.н., єврейка, освіта початкова, домогосподарка. За постановою опертрійки Вашківського РВ НКДБ 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАЦ Мотель Беркович, 1895 р.н., народився в с. Стара Жадова Сторожинецького р-ну, єврей, освіта неповна середня, власник магазину. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 8 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 29 березня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

КАЦ Мошко Кальманович, 1924 р.н., єврей. За постановою опертрійки Вашківського РВ НКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАЦ Пепі Кальманівна, 1926 р.н., єврейка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КИБИЧ Калина Петрівна, 1924 р.н., народилася в с. Княже Снятинського р-ну Станіславської обл., українка, неписьменна, селянка. Заарештована ВББ УМВС Чернівецької обл. 21 листопада 1946 р. ОН при МВС СРСР 29 листопада 1947 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджена до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 6 липня 1991 р.

КЛИМ Володимир Аркадійович, 1904 р.н., народився в с. Банилів, українець, освіта початкова, апаратник спиртзаводу. Заарештований Вашківським РВ МДБ 27 лютого 1953 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15 квітня 1953 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 11 квітня 1994 р.

КЛИМ Іван Миколайович, 1911 р.н., народився в с. Виженка, українець, освіта середня спеціальна, механік. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 8 липня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 8 грудня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 25 листопада 1993 р.

КНЯЗЬКИЙ Любомир Петрович, 1931 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 23 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КНЯЗЬКИЙ Олег Петрович, 1924 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КНЯЗЬКИЙ Петро Дмитрович, 1898 р.н., народився в с. Карапчів, українець, освіта середня, агроном. Заарештований Вашківським РВ НКВС 23 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 12 грудня 1942 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 9 січня 1943 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 червня 1989 р.

КНЯЗЬКИЙ Святослав Петрович, 1932 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 23 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОБИВКА Марія Іванівна, 1924 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вашківським РВ МВС 4 листопада 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 25 грудня 1946 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою обл-прокуратурою 2 березня 1992 р.

КОЗАК Марія Танасіївна, 1904 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 21 травня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЗАК Степан Георгійович, 1902 р.н., народився в с. Киселів Кіцманського р-ну, українець, осві-та початкова, слюсар. Заарештований Вашківським РВ МДБ 22 лютого 1949 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 29 жовтня 1949 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 30 серпня 1951 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 14 травня 1992 р.

КОЗАК Юрій Степанович, 1931 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 21 травня 1950 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Помер на спецпоселенні 1 червня 1952 р. в Томській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЗОРІЗ Ганна Іванівна, 1894 р.н., українка, неписьменна, колгоспниця. Заарештована Вашківським РВ МДБ 23 вересня 1949 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 21 жовтня 1949 р. і 6 грудня 1950 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 22 липня 1992 р.

КОЗОРІЗ Дмитро Костянтинович, 1893 р.н., українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Вашківським РВ МДБ 23 вересня 1949 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 21 жовтня 1949 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 6 грудня 1950 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР повторно засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 липня 1992 р.

КОЗЬМИК Марія Михайлівна, 1949 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні 4 липня 1951 р. в Томській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЗЬМИК-КУРИК Ганна Іванівна, 1920 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. В 1956 р. самовільно покинула спецпоселення. 1 липня 1956 р. за втечу зі спецпоселення засуджена.

КОЛАМАНЧУК Степан Іванович, 1921 р.н., народився в с. Петрашівка Герцаївського р-ну, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 16 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 14 жовтня 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 84 КК РРФСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 5 липня 1990 р.

КОЛЯСКО Ілля Васильович, 1909 р.н., народився в с. Верхні Станівці Кіцманського р-ну, українець, освіта початкова, фінагент. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 20 лютого 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 10 травня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 18 березня 1992 р.

КОПЧУК Дмитро Никифорович, 1943 р.н., українець. За постановою ОН при МВС СРСР від 13 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОПЧУК Калина Михайлівна, 1921 р.н., народилася в с. Залуччя Снятинського р-ну Станіславської обл., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вашківським РВ МВС 29 жовтня 1946 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 25 грудня 1946 р. виправдана. За постановою ОН при МВС СРСР від 13 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОПЧУК Михайло Никифорович, 1941 р.н., українець. За постановою ОН при МВС СРСР від 13 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОПЧУК Ярослав Никифорович, 1941 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОРОБАТЮК Ілля Васильович, 1907 р.н., українець, освіта неповна середня, коваль. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 18 листопада 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1943 р. за шпигунську діяльність за ст. 58-6 ч. 1 КК РРФСР засуджений до вищої міри покарання. Повторно заарештований оперчеквідділом Сєвураллагу 10 березня 1943 р. ОН при НКВС СРСР 21 серпня 1943 р. за ст. ст. 58-2, 58-10 ч. 2, 58-11 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Свердловським обл-судом 15 травня 1958 р. і Чернівецькою облпрокуратурою 13 травня 1996 р.

КОСТАНТИНЮК Ганна Іванівна, 1933 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОСТАНТИНЮК Деонизій Іванович, 1928 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОСТАНТИНЮК Євдокія Дмитрівна, 1898 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОСТАНТИНЮК Іван Миколайович, 1895 р.н., українець, неписьменний, лісоруб. Заарештований Вашківським РВ МДБ 2 січня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 11 березня 1947 р. за недонесення і пособництво ОУН за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1992 р.

КОСТАНТИНЮК Марія Степанівна, 1930 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вашківським РВ МДБ 3 жовтня 1947 р. ОН при МДБ СРСР 28 серпня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 22 жовтня 1992 р.

КРАЙНИК Олена Степанівна, 1896 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 20 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасників ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУРИК Микола Іванович, 1923 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ПЗ НКВС СРСР 3 лютого 1940 р. ОН при НКВС СРСР 30 липня 1940 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 16-80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 6 лютого 1990 р.

КУРИК Тетяна Онуфріївна, 1925 р.н., українка, освіта середня, домогосподарка. Заарештована УНКВС Станіславської обл. 3 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Станіславської обл. 4 січня 1946 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Івано-Франківською облпрокуратурою 4 вересня 1991 р.

КУСЯК Михайло Степанович, 1919 р.н., народився в с. Карапчів, українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вашківським РВ МДБ 10 лютого 1950 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 31 березня 1950 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 9 квітня 1955 р. термін покарання знижено до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

КУФЕЛЬ Іван Михайлович, 1921 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 17 жовтня 1939 р. ОН при НКВС СРСР 20 червня 1940 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Івано-Франківською облпрокуратурою 29 грудня 1969 р.

КУФЕЛЬ Петро Тодорович, 1895 р.н., українець, неписьменний, столяр. За постановою ОН при МДБ СРСР від 13 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУФЕЛЬ Савета Петрівна, 1929 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КУФЕЛЬ Юлія Петрівна, 1925 р.н., українка, освіта неповна середня, бібліотекар. Заарештована УНКВС Чернівецької обл. 19 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 25 травня 1945 р. за пособництво і зв'язок ОУН за ст. ст. 19, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 12 грудня 1989 р.

ЛИСАН Танасій Іванович, 1872 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований Вашківським РВ НКДБ 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 28 березня 1942 р. і 28 квітня 1943 р. як со-ціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер у місцях позбавлення волі в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою обл-прокуратурою 31 травня 1989 р.

ЛЮТИК Анна Іллівна, 1888 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛЮТИК Василь Георгійович, 1899 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 13 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛЮТИК Ганна Танасіївна, 1902 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛЮТИК Микола Васильович, 1935 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛЮТИК Михайло Васильович, 1938 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛЮТИК Петро Георгійович, 1917 р.н., українець, освіта початкова, швець. Заарештований Вашківським РВ МДБ 16 грудня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 29 листопада 1947 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Верховним судом УРСР 13 лютого 1990 р.

МАНДРИК Михайло Георгійович, 1903 р.н., українець, освіта початкова, робітник. Заарештований 96 ПЗ НКВС 12 квітня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 18 квітня 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 25 січня 1990 р.

МАРИНЧУК Ольга Миколаївна, 1925 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 21 грудня 1945 р. за пособництво ОУН. Засуджена не була. Справа припинена опертрійкою УНКДБ Чернівецької обл. 13 лютого 1946 р. за відсутністю в діях складу злочину. Реабілітована Чернівецьким облсудом 27 липня 1990 р.

МАЧУЖЕК Михайло Фокович, 1923 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 24 квітня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 13 липня 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 17 листопада 1989 р.

МЕЛЬНИК Євдокія Миколаївна, 1895 р.н., українка, освіта неповна середня, колгоспниця. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 10 лютого 1950 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 23 березня 1950 р.

за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Померла 23 липня 1951 р. в Озерному ВТТ Іркутської обл. Ро-сійської Федерації. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 14 травня 1992 р.

МЕЛЬНИК Йосип Михайлович, 1922 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ПЗ НКВС СРСР 16 листопада 1939 р. ОН при НКВС СРСР 10 серпня 1940 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 30 березня 1990 р.

МЕНЧЕЛЬ Естер Мозесівна, 1895 р.н., єврейка, освіта неповна середня, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИХАЙЛОВСЬКА Вільгерія-Лукерія Антонівна, 1902 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 15 лютого 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИХАЙЛОВСЬКА Ганна Петрівна, 1925 р.н., українка, освіта неповна середня, бухгалтер. Заарештована УНКВС Чернівецької обл. 19 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 25 травня 1945 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 19, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 12 грудня 1989р.

МИХАЙЛОВСЬКИЙ Володимир Петрович, 1932 р.н., українець. За постановою ОН при МВС СРСР від 15 лютого 1946 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИХАЙЛОВСЬКИЙ Дмитро Петрович, 1924 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МИХАЙЛОВСЬКИЙ Петро Іванович, 1899 р.н., українець, освіта неповна середня, кравець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МИХАЙЛОВСЬКИЙ Тарас Петрович, 1942 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МІНЯЙЛО Євдокія Дмитрівна, 1906 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 13 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Померла на спецпоселенні 24 серпня 1950 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МІНЯЙЛО Іван Георгійович, 1936 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МІНЯЙЛО Іван Михайлович, 1938 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 13 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МІНЯЙЛО Марія Георгіївна, 1925 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МІНЯЙЛО Михайло Георгійович, 1911 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Вашківським РВ МДБ 2 січня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 11 березня 1947 р. за участь в ОУН-УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1992 р.

МІНЯЙЛО Михайло Іванович, 1865 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МІНЯЙЛО Олена Михайлівна, 1895 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МІНЯЙЛО Параска Георгіївна, 1927 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

НЕЛЮБА Зінаїда Олександрівна, 1925 р.н., народилася в с. Руновщина Полтавської обл., українка, освіта середня спеціальна, фармацевт. Заарештована Вашківським РВ НКДБ 17 серпня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 26 жовтня 1945 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 29 листопада 1993 р.

ОДИНСЬКА Лукерія Єреміївна, 1934 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 16 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОДИНСЬКА Марія Танасіївна, 1912 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОЛЕНІН Семен Дмитрович, 1925 р.н., народився в Курській обл. Росії, росіянин, освіта початкова, безробітний. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 20 серпня 1946 р. Чернівецьким обласним судом 15 жовтня 1946 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 8 квітня 1992 р.

ОПАЄЦЬ Істратій Георгійович, 1892 р.н., народився в с. Череш Сторожинецького р-ну, румун, освіта неповна середня, поліцейський. Заарештований Вашківським РВ НКВС 1 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 травня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 15 травня 1942 р. в Сєввостлазі Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 4 травня 1989 р.

ОПАРИК Василь Тодорович, 1906 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 16 червня 1941 р. як член контрреволюційної партії за ст. ст. 54-2, 54-11 КК УРСР. Засуджений не був. Помер 27 листопада 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена слідчим слідгрупи УНКДБ Свердловської обл. 11 червня 1943 р. на підставі ст. 4 п. 1 КПК РРФСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 31 жовтня 1990 р.

ОПАРИК Георгій Тодорович, 1923 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОПАРИК Євдокія Миколаївна, 1885 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАВЛЮК Дмитро Юрійович, 1905 р.н., народився в с. Серафимівка Снятинського р-ну Станіславської обл., українець, неписьменний, селянин. Заарештований ПЗ НКВС СРСР 21 листопада 1939 р. ОН при НКВС СРСР 21 серпня 1940 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Черні-вецьким облсудом 12 квітня 1990 р.

ПАВЛЮК Роман Григорович, 1922 р.н., українець, освіта початкова, столяр. Заарештований ПЗ НКВС СРСР 16 листопада 1939 р. ОН при НКВС СРСР 10 серпня 1940 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 30 березня 1990 р.

ПЕРЕПЕЛИЦЯ Дмитро Миколайович, 1900 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вашківським РВ МДБ 15 березня 1952 р. ВТ військ МДБ Чернівецької обл. 8 квітня 1952 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Справа припинена Запорізьким обласним судом 5 червня 1954 р. в зв'язку з важкою хворобою. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 вересня 1992 р.

ПЕРЕПЕЛИЦЯ Марія Іванівна, 1915 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вашківським РВ МДБ 10 лютого 1950 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 31 березня 1950 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 9 квітня 1955 р. термін покарання знижено до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

ПЕТРОВСЬКИЙ Омелян Васильович, 1899 р.н., народився в с. П'ядиківці Кіцманського р-ну, українець, освіта початкова, поліцейський. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 21 липня 1940 р. Чернівецьким обласним судом 11 грудня 1940 р. за боротьбу проти революційного руху за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 9 р. позбавлення волі у ВТТ. Реа-білітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 жовтня 1990 р.

ПІКУЗА Валентина Миколаївна, 1946 р.н., білоруска. За постановою ОН при МДБ СРСР від 18 червня 1952 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОТАПІЄВИЧ Євген Тодорович, 1922 р.н., народився в с. Іванківці Кіцманського р-ну, українець, освіта початкова, робітник. Заарештований ПЗ НКВС СРСР 16 листопада 1939 р. ОН при НКВС СРСР 10 серпня 1940 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 30 березня 1990 р.

ПРОДАНЮК Костянтин Іванович, 1899 р.н., українець, освіта початкова, сторож. Заарештований Вашківським РВ НКДБ 14 грудня 1944 р. за участь в ОУН. Засуджений не був. Справа припинена слідчим слідвідділу УНКДБ Чернівецької обл. 9 серпня 1945 р. на підставі ст. ст. 193, 194 КПК УРСР.

ПРОДАНЮК Микола Костянтинович, 1939 р.н., українець. За постановою УНКДБ Чернівецької обл. від 31 березня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПРОДАНЮК Параска Георгіївна, 1908 р.н., українка, селянка. За постановою УНКДБ Чернівецької обл. від 31 березня 1945 р. вислана на спецпоселення за зв'язок з ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПУДЮК Костянтин Іванович, 1907 р.н., народився в м. Серет Радівецького повіту Румунії, українець, неписьменний, селянин. Заарештований

97 Чернівецьким ПЗ НКВС 8 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 17 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 23 березня 1990 р.

РОМАНЕСКУЛ Іван Дмитрович, 1889 р.н., народився в с. Іванківці Кіцманського р-ну, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 13 січня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер у 1943 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Справа припинена Чернівецьким облсудом 16 грудня 1967 р. за відсут-ністю в його діях складу злочину. Реабілітований.

РОТАР Георгій Михайлович, 1919 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 8 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 28 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 12 грудня 1989 р.

РУСНАК Костянтин Деонизійович, 1898 р.н., українець, освіта вища, адвокат. Заарештований 16 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 14 листопада 1942 р. за антирадянську агітацію за ст. 58-10 ч. 2 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 травня 1989 р.

СОРОХАН Іван Петрович, 1944 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 13 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СОРОХАН-ЗЛАНКЕВИЧ Марія Іванівна, 1920 р.н., народилася в с. Луківці, українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СЕНЬКО Іван Георгійович, 1897 р.н., українець, освіта неповна середня, поліцейський. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 22 липня 1940 р. Чернівецьким обласним судом 11 вересня 1940 р. за боротьбу проти революційного руху за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 березня 1994 р.

СЕРДЮК Марія Дмитрівна, 1914 р.н., українка, освіта середня спеціальна, безробітна. Заарештована УНКВС Чернівецької обл. 11 лютого 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 29 травня 1945 р. за участь в ОУН-УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 22 жовтня 1991 р.

СИНЯВСЬКА Юлія Ракусівна, 1922 р.н., полька. За постановою ОН при МДБ СРСР від 7 липня 1951 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СИНЯВСЬКИЙ Едвард Францович, 1949 р.н., поляк. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СИНЯВСЬКИЙ Тадеуш Францович, 1950 р.н., поляк. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СИНЯВСЬКИЙ Франц Владиславович, 1922 р.н., народився в с. Слобода-Банилів, поляк, освіта неповна середня, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 7 липня 1951 р. висланий на спецпоселення за шпигунство. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СМИКАЛО Василь Михайлович, 1883 р.н., народився в с. Слобода-Комарівці Сторожинецького р-ну, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 8 серпня 1950 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 31 серпня 1950 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 25 грудня 1991 р.

СМИКАЛО Марія Михайлівна, 1918 р.н., народилася в с. Коритне, українка, освіта початкова, колгоспниця. Заарештована Вашківським РВ МДБ 19 липня 1950 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 31 серпня 1950 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 25 грудня 1991 р.

СОКОЛОВИЧ Ганна Петрівна, 1918 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 13 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СОКОЛОВИЧ Микола Юрійович, 1914 р.н., народився в с. Мілієве, українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 22 грудня 1945 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 25-26 березня 1946 р. за участь в ОУН-УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 27 липня 1990 р.

СОКОЛОВИЧ Ольга Миколаївна, 1941 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 13 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СОКОЛЮК Тодор Спиридонович, 1892 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 27 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 14 червня 1941 р. за сприяння нелегальному переходу кордону за ст. ст. 19, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 27 липня

1990 р.

ТОДОСЮК Анастасія Георгіївна, 1865 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОДОСЮК Ілля Георгійович, 1891 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОДОСЮК Катерина Михайлівна, 1897 р.н., українка, освіта початкова. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОДОСЮК Костянтин Васильович, 1909 р.н., українець, освіта початкова, столяр. Заарештований 96 ПЗ НКВС 12 квітня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 18 квітня 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 25 січня 1990 р.

ТОДОСЮК Михайло Ілліч, 1920 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Заарештований на спецпоселенні в 1945 р. за антирадянську агі-тацію і за ст. 58-10 КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

УСАТЮК Борис Георгійович, 1931 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Помер на спецпоселенні 21 березня 1943 р. в Омській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

УСАТЮК Георгій Петрович, 1885 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Заарештований на спецпоселенні за ст. 58-13 КК РРФСР. Помер 9 березня 1942 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Справа припинена 31 березня 1942 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

УСАТЮК Єлизавета Георгіївна, 1925 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. В 1946 р. самовільно покинула спецпоселення. ОН при МВС СРСР 10 березня 1950 р. за втечу зі спецпоселення за ст. 16-82 ч. 1 КК РРФСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФЕДОРАК Ганна Іванівна, 1926 р.н., народилася в с. Якубівка Станіславської обл., українка, осві-та початкова, селянка. Заарештована УНКВС Станіславської обл. 17 січня 1946 р. ВТ військ МВС Станіславської обл. 11 травня 1946 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Івано-Франків-ською облпрокуратурою 10 лютого 1992 р.

ФЕРБЕЙ Василь Петрович, 1943 р.н., українець. За постановою ОН при МВС СРСР від 25 жовтня 1947 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФЕРБЕЙ Дмитро Тодорович, 1907 р.н., народився в с. Серафимець Снятинського р-ну Станіславської обл., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 21 грудня 1945 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 25-26 березня 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілі-тований Чернівецьким облсудом 27 липня 1990 р.

ФЕРБЕЙ Іван Петрович, 1939 р.н., українець. За постановою ОН при МВС СРСР від 25 жовтня 1947 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФЕРБЕЙ Ірина Тодорівна, 1907 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФЕРБЕЙ Марія Юхимівна, 1937 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФЕРБЕЙ Микола Петрович, 1940 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФЕРБЕЙ Параска Тодорівна, 1895 р.н., народилася в с. Серафимець Снятинського р-ну Станіславської обл., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФЕРБЕЙ Петро Петрович, 1931 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФЛОРЕСКО Іван Танасійович, 1901 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований ПЗ НКВС СРСР 23 листопада 1939 р. ОН при НКВС СРСР 21 серпня 1940 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 16 лютого 1990 р.

ФРЕНКЕЛЬ Бено Рубінович, 1923 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу.

Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФРЕНКЕЛЬ Мальця Рубінівна, 1919 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФРЕНКЕЛЬ Рубін Лейбович, 1880 р.н., єврей, освіта початкова, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні 15 лютого 1948 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФРЕНКЕЛЬ Слува Борухівна, 1886 р.н., єврейка, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ХАЧМАН Василь Антонович, 1927 р.н., українець, освіта неповна середня, рядовий 107-ї гаубичної артилерійської бригади 25-ої армії. Заарештований ВКР "Смерш" 16 жовтня 1946 р. ВТ 25-ої армії 14 листопада 1946 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 12 грудня 1989 р.

ЦУПАЛО Катерина Прокопівна, 1900 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 18 січня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЦУПАЛО Олена Іванівна, 1926 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЦУРКАН Георгій Захарович, 1898 р.н., народився в с. Неполоківці Кіцманського р-ну, українець, освіта початкова, сторож. Заарештований Вашків-ським РВ МДБ 22 січня 1949 р. ОН при МДБ СРСР 7 вересня 1949 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 квітня 1993 р.

ШАНДРО Іван Георгійович, 1914 р.н., українець, освіта неповна середня, сторож. Заарештований Вашківським РВ МДБ 18 листопада 1950 р. Чернівецьким обласним судом 6 січня 1951 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 вересня 1992 р.

ШАПКА Наталя Дмитрівна, 1922 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 7 грудня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 16 березня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 15 р. каторжних робіт. Військовою колегією ВС СРСР 23 серпня 1947 р. термін покарання знижено до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 25 березня 1992 р.

ШАУЕР Клара Нахамівна, 1910 р.н., єврейка,

Українська громада м. Вашківці 1933-1934 рр.
Значна частина цих людей у 1941-1950 роках була знищена радянською владою.

домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШАУЕР Міна Яківна, 1918 р.н., єврейка, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШАУЕР Рахіль Яківна, 1916 р.н., єврейка, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШАУЕР Рахміль Якович, 1908 р.н., єврей. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШАУЕР Циля Лейбівна, 1888 р.н., єврейка, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШАУЕР Яків Симонович, 1876 р.н., єврей, освіта початкова, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШАФЕР Берл Іцкович, 1909 р.н., єврей, освіта початкова, продавець. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 30 грудня 1942 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 22 травня 1963 р.

ШАФЕР Мендель Іцкович, 1914 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШАФЕР Санька Берлівна, 1939 р.н., єврейка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШАФЕР Хая (Рахіль) Мотківна, 1914 р.н., єврейка, освіта неповна середня, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШПЕРБЕР Еліцер-Арон Лейбович, 1913 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШПЕРБЕР Еріка Еліцер-Аронівна, 1940 р.н., єврейка. Підстави репресії і реабілітації ті самі..

ШТАЙН Бланка Ісаківна, 1920 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШТАЙН Норберт Якович, 1924 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШТАЙН Роза Шайвівна, 1891 р.н., єврейка, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШТАЙН Фріма Гершківна, 1892 р.н., єврейка, освіта початкова, власниця магазину. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШТАЙН Хаїм Ісакович, 1922 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШТАЙН Яків Йосифович, 1891 р.н., єврей, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Помер на спецпоселенні в лютому 1945 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШТАРЕР Лейзер Мендельович, 1864 р.н., єврей. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Російській Федерації.

ШТРАУБ Юлія Михайлівна, 1881 р.н., полька, домогосподарка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 7 липня 1951 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні 11 березня 1952 р. в Іркутській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЩЕРБАН Марія Дмитрівна, 1920 р.н., народилася в с. Рибне Кутського р-ну Станіславської обл., українка, селянка. Заарештована Вашківським РВ МДБ 4 грудня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15-19 квітня 1948 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 23 травня 1956 р. термін покарання знижено до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 13 жовтня 1991 р.

ЮРІЙЧУК Євдокія Миколаївна, 1905 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні 17 жовтня 1950 р. в Томській обл. Російської Федерації. Реабілітована на

підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЮРІЙЧУК Орися Михайлівна, 1932 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЮРМАН Гершко Мошкович, 1902 р.н., єврей, освіта неповна середня, власник магазину. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Заарештований на спецпоселенні в 1942 р. ОН при НКВС СРСР 12 грудня 1942 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЮРМАН Єва Гершківна, 1932 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ЮРМАН Мойсей Гершкович, 1939 р.н., єврей. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЮРМАН Поліна Лейзерівна, 1905 р.н., єврейка, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЮРМАН Яків Гершкович, 1927 р.н., єврей. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

В И Ж Е Н К А

АНДРИЦУЛЯК Олексій Онуфрійович, 1895 р.н., народився в с. Іспас-Діброва, українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 13 лютого 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 17 травня 1946 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 лютого 1992 р.

БІЛІНСЬКА Марія Михайлівна, 1901 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛІНСЬКИЙ Петро Тодорович, 1900 р.н., народився в м. Чернівці, українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 16 травня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 2 серпня 1945 р. за участь в ОУН-УПА за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. ВТ ПрикВО 8 червня 1955 р. термін покарання знижено до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 4 серпня 1992 р.

ВАЛИГА Олексій Петрович, 1915 р.н., народився в с. Багна, українець, освіта початкова, фін-агент. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 27 березня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 12 червня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ БіломорВО 8 квітня 1955 р. термін покарання знижено до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Верховним судом УРСР 26 квітня 1966 р.

ГАЙДУК Кузьма Костянтинович, 1910 р.н., українець, освіта початкова, вантажник. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 25 травня 1948 р. ОН при МДБ СРСР 4 грудня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 18 лютого 1992 р.

ГУЛЕЙ Аксенія Іванівна, 1940 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУЛЕЙ Василина Танасіївна, 1920 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Померла на спецпоселенні. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУЛЕЙ Веронія Миколаївна, 1905 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вижницьким РВ НКДБ 31 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 30 червня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 23 липня 1992 р.

ГУЛЕЙ Ірина Яківна, 1883 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як мати члена контрреволюційної партії. Звільнена в березні 1947 р. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. повторно вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУЛЕЙ Катерина Костянтинівна, 1900 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 19 жовтня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУЛЕЙ Марія Савівна, 1926 р.н., українка, освіта початкова. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як сестра члена контрреволюційної партії. Звільнена в березні 1947 р. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. повторно вислана на спецпоселення як член родини учасника

ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУЛЕЙ Михайло Миколайович, 1900 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 2 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 16 травня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 січня 1993 р.

ГУЛЕЙ Михайло Олександрович, 1930 р.н., українець, освіта початкова, робітник. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 3 вересня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 20 листопада 1947 р. за зв'язок з ОУН і недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 2 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 5 листопада 1992р.

ГУЛЕЙ Олександра Петрівна, 1885 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 19 жовтня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУЛЕЙ Параска Іванівна, 1940 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУЛЕЙ Параска Савівна, 1933 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як сестра члена контрреволюційної партії. Звільнена в березні 1947 р. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. повторно вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУЛЕЙ Сава Гнатович, 1876 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як батько члена контрреволюційної партії. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДЖУРЯК Дмитро Михайлович, 1907 р.н., народився в с. Розтоки Путильського р-ну, українець, освіта початкова, службовець. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 29 листопада 1948 р. ОН при МДБ СРСР 13 квітня 1949 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 листопада 1991р.

КЛИМ Анастасія Никодимівна, 1925 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЛИМ Анастасія Самійлівна, 1914 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 28 листопада 1947 р. ОН при МДБ СРСР 28 липня 1948 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 25 травня 1972р.

КЛИМ Анастасія Фоківна, 1924 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована Вижницьким РВ НКДБ 31 березня 1945 р. за участь в ОУН. Засуджена не була. Справа припинена слідвідділом УНКДБ Чернівецької обл. 2 липня 1945 р. в зв'язку з тим, що дала згоду на співробітництво з органами НКДБ. Реабілітована на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЛИМ Андрій Маркович, 1930 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЛИМ Борис Олексійович, 1890 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 1 липня 1948 р. ОН при МДБ СРСР 1 грудня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 травня 1992 р.

КЛИМ Влас Якович, 1885 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент і член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЛИМ Гаврило Борисович, 1928 р.н., українець, освіта неповна середня, червоноармієць. Заарештований відділом контррозвідки МДБ в/ч 34130 20 грудня 1949 р. ВТ військ МВС Київської обл. 25 лютого 1950 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 14 вересня 1992 р.

КЛИМ Дарій Володимирович, 1904 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 27 березня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 12 червня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ БіломорВО 8 квітня 1955 р. термін покарання знижено до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 грудня 1991 р.

КЛИМ Дарій Дмитрович, 1911 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований

УМДБ Чернівецької обл. 7 вересня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 4 листопада 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 листопада 1991р.

КЛИМ Домка Георгіївна, 1882 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЛИМ Євгенія Никодимівна, 1931 р.н., українка, освіта початкова. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЛИМ Євдокія Марківна, 1924 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЛИМ Євфросинія Никифорівна, 1929 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЛИМ Єлизавета Петрівна, 1916 р.н., українка, освіта неповна середня, завідуюча клубом. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 12 вересня 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 28 листопада 1946 р. виправдана.

КЛИМ Єлизавета Прокопівна, 1902 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Померла на спецпоселенні 28 травня 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЛИМ Захарій Дмитрович, 1903 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 3 вересня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 20 листопада 1947 р. за зв'язок з ОУН і недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 4 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 5 листопада 1992 р.

КЛИМ Іван Власович, 1926 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислання на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу і зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЛИМ Іван Маркович, 1940 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислання на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЛИМ Іван Семенович, 1916 р.н., українець, неписьменний, безробітний. Заарештований ВББ Вижницького РВ НКВС 20 січня 1945 р. за зв'язок з ОУН. Засуджений не був. Справа припинена слідчим ВББ УНКВС Чернівецької обл. 29 червня 1945 р. за станом здоров'я. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 25 червня 1996 р.

КЛИМ Ілля Власович, 1924 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислання на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу і зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЛИМ Ілля Никодимович, 1934 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислання на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЛИМ Катерина Власівна, 1931 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу і зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЛИМ Корнилій Федорович, 1902 р.н., українець, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 30 жовтня 1944 р. за участь в ОУН. Засуджений не був. Справа припинена 24 травня 1945 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 листопада 1994 р.

КЛИМ Марія Никифорівна, 1921 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вижницьким РВ НКВС 26 грудня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 28 березня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 20 р. каторжних робіт. Військовою колегією ВС СРСР 24 березня 1954 р. термін покарання знижено до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Верховним судом України 2 червня 2000 р.

КЛИМ Марія Никодимівна, 1923 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЛИМ Марія Танасіївна, 1914 р.н., українка, освіта неповна середня, секретар земельної комісії. Заарештована УМДБ Чернівецької обл. 7 вересня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 4 листопада 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована

Чернівецькою облпрокуратурою 29 листопада 1991р.

КЛИМ Марія Тимофіївна, 1926 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 24 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 16 травня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Померла 13 червня 1945 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 21 січня 1993 р.

КЛИМ Михайло Борисович, 1927 р.н., українець, освіта неповна середня, моторист. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 1 липня 1948 р. ОН при МВС СРСР 24 листопада 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

КЛИМ Никифор Деонизійович, 1882 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислання на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Помер на спецпоселенні в 1948 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЛИМ Олександра Власівна, 1921 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу і зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЛИМ Параска Власівна, 1918 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КЛИМ Параска Никодимівна, 1929 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЛИМ Петро Кузьмич, 1875 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислання на спецпоселення як член контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЛИМ Петро Михайлович, 1923 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 16 червня 1947 р. ОН при МВС СРСР 27 вересня 1947 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 листопада 1991р.

КЛИМ Софія Юріївна, 1883 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу і зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЛИМ Степан Борисович, 1924 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 26 березня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 12 червня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ Біло-морВО 8 квітня 1955 р. термін покарання знижено до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 грудня 1991 р.

КЛИМ Степан Тимофійович, 1891 р.н., українець, освіта середня, столяр. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 4 січня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 18 травня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 3 липня 1992 р.

КЛИМ Танасій Власович, 1920 р.н., українець, освіта початкова, робітник лісгоспу. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислання на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу і зрадника батьківщини. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 4 квітня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 12 червня 1948 р. за зв'язок з ОУН і недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 грудня 1991 р.

КЛИМ Фрозина Марківна, 1925 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЛИМ Фрозина Никифорівна, 1929 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЛИМ Яків Семенович, 1915 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 2 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 8 червня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "б" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 23 липня 1948 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 13 червня 1996 р.

КЛИМ Ярина Гаврилівна, 1884 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КМІТКОВСЬКИЙ Роман Михайлович, 1894 р.н., українець, освіта середня, обліковець Вижницького відділення держбанку. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 5 грудня 1940 р. Чернівецьким обласним судом 7 січня 1941 р. за антирадянську агі-

тацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 жовтня 1992 р. Повторно заарештований у місцях позбавлення волі. Куйбишевським обласним судом 7 серпня 1941 р. за антирадянську агітацію за ст. 58-10 ч. 1 КК РРФСР засуджений до вищої міри покарання. Судовою колегією ВС РРФСР вирок замінено на 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ОН при НКВС СРСР 20 травня 1942 р. за антирадянську агітацію в умовах воєнного часу засуджений до вищої міри покарання. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 травня 1989 р.

МОРЖУК Мирон Тимофійович, 1907 р.н., українець, освіта неповна середня, вантажник райспоживспілки. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 27 травня 1948 р. ОН при МДБ СРСР 4 грудня 1948 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 8 травня 1952 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 18 лютого 1992 р.

ПАВЛЮК Василь Іванович, 1905 р.н., українець, освіта середня, збирач податків. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 22 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 26 квітня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Черні-вецьким облсудом 31 березня 1966 р.

ПАВШАК Василь Гнатович, 1926 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 15 червня 1947 р. ОН при МВС СРСР 27 вересня 1947 р. за участь в ОУН-УПА за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 листопада 1991р.

ПАВШАК Марія Гнатівна, 1928 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 23 грудня 1949 р. ОН при МДБ СРСР 19 липня 1950 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 26 травня 1992 р.

ПАВШАК Яків Гаврилович, 1909 р.н., українець, освіта початкова, тесляр Берегометського ліспромгоспу. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 22 грудня 1949 р. ОН при МДБ СРСР 15 липня 1950 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 січня 1992 р.

ПЕРДЕЙЧУК Єлизавета Олексіївна, 1903 р.н., народилася в с. Рівня, українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 31 грудня 1949 р. ОН при МДБ СРСР 13 вересня 1950 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 22 вересня 1992 р.

ПОПОВИЧ Пилип Гаврилович, 1890 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 3 вересня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 20 листопада 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 5 листопада 1992р.

РЕВЕГА Тимофій Миколайович, 1897 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 30 серпня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 4 грудня 1947 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 1 листопада 1949 р. в Дубравлазі Мордовської АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 травня 1992 р.

РОМАНЮК Костянтин Іванович, 1922 р.н., українець, освіта початкова, вантажник лісозаготконтори. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 27 травня 1948 р. ОН при МДБ СРСР 4 грудня 1948 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 18 лютого 1992 р.

САНДУЛ Семен Васильович, 1908 р.н., українець, неписьменний, робітник Берегометського ліспромгоспу. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 28 грудня 1949 р. ОН при МДБ СРСР 27 вересня 1950 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 лютого 1994 р.

СЕМАКА Євгенія Марківна, 1927 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 30 серпня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 3 червня 1947 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Справа припинена ВТ військ МВС УкрВО 9 червня 1947 р. на підставі ст. 4 п. "д" КПК УРСР. Реабілітована на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СЕМАКА Євдокія Танасіївна, 1925 р.н., українка, освіта неповна середня, обліковець Вижницької лісодільниці. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 28 грудня 1949 р. ОН при МДБ СРСР 29 липня 1950 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 30 вересня 1992 р.

СЕМАКА Танасій Дмитрович, 1879 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 14 січня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований

Чернівецькою облпрокуратурою 26 травня 1989 р.

ЧЕПІЛЬ Іван Дарійович, 1922 р.н., українець, освіта початкова, мірошник. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 26 березня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 12 червня 1948 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ БіломорВО 8 квітня 1955 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 54-1 "а", 54-11 на ст. 54-12 КК УРСР за недонесення і термін покарання змінено на 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 грудня 1991 р.

ШНАПП Клара Хаймівна, 1903 р.н., народилася в м. Вижниця, єврейка, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШНАПП Поліна Яківна, 1932 р.н., єврейка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

В И Ж Н И Ц Я

БІДОЛАХ Василь Танасійович, 1914 р.н., народився в с. Карапчів, українець, освіта неповна середня, поліцейський. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 7 вересня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 1 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 25 квітня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецьким облсудом 17 листопада 1989 р.

БЛИЗНЮК Андрій Павлович, 1924 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований ПЗ НКВС СРСР 17 лютого 1945 р. ВТ військ НКВС Станіславської обл. 10 травня 1945 р. за участь в ОУН-УПА за ст. 54-11 КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Помер 5 березня 1946 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Івано-Франківською облпрокуратурою 25 травня 1994 р.

БЛИЗНЮК Григорій Костянтинович, 1890 р.н., народився в с. Виженка, українець, освіта неповна середня, поліцейський. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 21 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1941 р. за боротьбу проти революційного руху за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

БЛИЗНЮК Дмитро Петрович, 1925 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 10 лютого 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 18 квітня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 липня 1992 р.

БЛИЗНЮК Костянтин Павлович, 1929 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований 33 ПЗ НКВС і Вижницьким РВ НКВС 24 лютого 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 26 червня 1946 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

Насипна могила – хрест борцям за волю України.

ВАНСОВИЧ Іван Юзефович, 1907 р.н., народився в с. Іспас, поляк, освіта початкова, кухар. За-арештований УНКВС Чернівецької обл. 28 вересня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 29 березня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ВИЖБОВСЬКА Елеонора Антонівна, 1921 р.н., полька. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВИЖБОВСЬКА Розалія Антонівна, 1923 р.н., полька. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВИЖБОВСЬКА Стефанія Стефанівна, 1888 р.н., полька. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВИЖБОВСЬКИЙ Антон Іванович, 1886 р.н., поляк, власник промислових підприємств. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні у 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВИЖБОВСЬКИЙ Іван Антонович, 1924 р.н., поляк. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВИЖБОВСЬКИЙ Степан Антонович, 1922 р.н., поляк. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВИЖБОВСЬКИЙ Тадеуш Антонович, 1928 р.н., поляк. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВОГЕЛЬ Софія Карлівна, 1886 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАЙДУК Іван Фокович, 1888 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 2 серпня 1946 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілі-тований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАЙДУК Михайлина Іванівна, 1889 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГОЖДА Калина Іванівна, 1884 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Померла на спецпоселенні в березні 1948 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОЖДА Олена Василівна, 1932 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГРИЦЮК Петро Максимович, 1929 р.н., українець, освіта неповна середня, студент. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 3 вересня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 29 вересня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 березня 1992 р.

ГРІНБЕРГ Дорота Абрамівна, 1931 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАНИЛЯК Еммануїл Михайлович, 1923 р.н., народився в с. Брусниця Кіцманського р-ну, українець, освіта неповна середня, учень. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 18 лютого 1941 р. за антирадянську агітацію. Засуджений не був. Справа припинена слідчим УНКВС Чернівецької обл. 10 березня 1941 р. на підставі ст. 5 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 13 червня 1995 р.

ДЕБРИН Богдан Романович, 1943 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДЕБРИН Василь Романович, 1922 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 9 лютого 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 16 травня 1945 р. за участь в ОУН-УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 січня 1993 р.

ДЕБРИН Гафія Назарівна, 1901 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДЕБРИН Катерина Павлівна, 1903 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 2 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 16 травня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 21 січня 1993 р.

ДЕБРИН Митродора Романівна, 1932 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДЕБРИН Михайлина Романівна, 1929 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДЕБРИН Параска Архипівна, 1922 р.н., українка, освіта середня, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДЕБРИН Роман Данилович, 1883 р.н., українець, освіта неповна середня, тесляр. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДОДЯК Агрипина Василівна, 1904 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДОДЯК Андрій Маркович, 1883 р.н., українець, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

ДОДЯК Василь Андрійович, 1944 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДОДЯК Ганна Андріївна, 1929 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДОДЯК Ігор Андрійович, 1941 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДОДЯК Марія Андріївна, 1926 р.н., українка, освіта неповна середня, вишивальниця. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 2 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 16 травня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 21 січня 1993 р.

ДОДЯК Петруня Андріївна, 1933 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДОМЕНЧУК Марія Миколаївна, 1917 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована Вижницьким РВ НКДБ 8 червня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 25 липня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 22 липня 1992 р.

ЗАРЕМБА Дмитро Теофілович, 1923 р.н., народився в с. Мариничі Путильського р-ну, українець, освіта неповна середня, завідуючий цехом. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 10 січня 1950 р. ОН при МДБ СРСР 29 липня 1950 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 вересня 1992 р.

КИБИЧ Дмитро Георгійович, 1896 р.н., українець, освіта початкова, голова сільради. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 30 січня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 29 травня 1946 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 квітня 1992 р.

КИБИЧ Максим Фокович, 1886 р.н., українець, освіта початкова, лісник. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КИБИЧ Марія Максимівна, 1923 р.н., українка, освіта неповна середня, секретар нарсуду. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 24 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 16 травня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 15 р. каторжних робіт. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 21 січня 1993 р.

КИБИЧ Олена Дмитрівна, 1926 р.н., українка, освіта неповна середня, учениця. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 30 січня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 29 травня 1946 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 29 квітня 1992 р.

КЛИМ Тодор Вікторович, 1898 р.н., українець, освіта початкова, лісник. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 13 січня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 29 травня 1946 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер у місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 квітня 1992 р.

КОБЗЮК Ганна Томівна, 1907 р.н., народилася в с. Підзахаричі Путильського р-ну, українка, неписьменна, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 24 січня 1946 р. за зв'язок з ОУН. Засуджена не була. Справа припинена ВТ військ МВС Чернівецької обл. 13 травня 1946 р. і з-під варти звільнена.

КОБЗЮК Іван Васильович, 1894 р.н., народився в с. Малий Рожин Косівського р-ну Станіславської обл., українець, неписьменний, селянин. За-арештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 24 січня 1946 р. за зв'язок з ОУН. Засуджений не був. Справа припинена ВТ військ МВС Чернівецької обл. 13 травня 1946 р. і з-під варти звільнений.

КОБЗЮК Юрій Іванович, 1920 р.н., українець, освіта початкова, пастух. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 19 вересня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 26 листопада 1948 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 14 травня 1955 р. термін покарання знижено до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівець-

кою облпрокуратурою 26 листопада 1991 р.

КОЛОТИЛО Надія Леонідівна, 1926 р.н., народилася в с. Довгопілля Путильського р-ну, українка, освіта середня спеціальна, студентка. Заарештована УМДБ Чернівецької обл. 25 вересня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. Засуджена не була. Справа припинена 3 грудня 1948 р. і з-під варти звільнена.

КОРДЯК Марія Степанівна, 1925 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОРДЯК Марія Юріївна, 1915 р.н., українка, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОРДЯК Олена Костянтинівна, 1890 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КРЕЙЗЕЛЬ Герман Рафаїлович, 1914 р.н., народився в м. Вашківці, єврей, освіта неповна середня, робітник лісопильного заводу. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 28 грудня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 21 грудня 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 28 квітня 1945 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1990 р.

МАЛЕР-ХЕМДЕС Мендель Анчелович, 1914 р.н., єврей, освіта початкова, пекар. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 24 грудня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 1 серпня 1942 р. за боротьбу проти революційного руху за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАНУГЕВИЧ Ганна Григорівна, 1923 р.н., полька, освіта неповна середня. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована Верховним судом УРСР 23 серпня 1989 р.

МАНУГЕВИЧ Кароліна Фердінандівна, 1898 р.н., полька, освіта неповна середня. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАНУГЕВИЧ Марія Григорівна, 1921 р.н., полька, освіта середня. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАНУГЕВИЧ Ядвіга Григорівна, 1940 р.н., полька. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАРКЕВИЧ Роубер Якубович, 1920 р.н., освіта середня. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 2 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 24 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону з антирадянською метою за ст. ст. 16, 54-4, 80 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 25 січня 1990р.

МАЧУЖАК Агрипина Гаврилівна, 1909 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАЧУЖАК Василь Гаврилович, 1944 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАЧУЖАК Микола Гаврилович, 1939 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕРБАУМ Йосип Якубович, 1900 р.н., єврей, власник магазину. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕРБАУМ Мозис Йосипович, 1932 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕРБАУМ Орайвен Йосипович, 1930 р.н., єврей. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕРБАУМ Салі Менделівна, 1905 р.н., єврейка, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МІРОШ Юліан Зотикович, 1903 р.н., народився в с. Хрещатик Заставнівського р-ну, українець, освіта вища, секретар міськради. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 2 вересня 1940 р. Чернівецьким обласним судом 26 листопада 1940 р. як со-ціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілі-тований Чернівецькою облпрокуратурою 4 серпня 1993 р.

НАХМАН Аврам Айзикович, 1878 р.н., єврей, власник магазину. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НАХМАН Сара Калманівна, 1883 р.н., єврейка, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НОВАК Йосип Йосипович, 1893 р.н., народився в м. Чернівці, поляк, освіта середня, бухгалтер. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 22 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 25 січня 1941 р. за боротьбу проти революційного руху за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 31 травня 1989 р.

ОРЕНШТЕЙН Давид Зіндельович, 1913 р.н., єврей, освіта початкова, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОРЕНШТЕЙН Рухен Абрамівна, 1878 р.н., єврейка, освіта початкова, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОРЕНШТЕЙН Шанця Лейбівна, 1913 р.н., єврейка, освіта початкова, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАУКЕР Бенціон Давидович, 1923 р.н., єврей, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАУКЕР Давид Бенціонович, 1888 р.н., єврей, освіта початкова, торговець. За постановою опер-трійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАУКЕР Йосиф Давидович, 1926 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАУКЕР Роза Йонівна, 1891 р.н., єврейка, освіта початкова, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПОПОВИЧ Гнат Мафтейович, 1911 р.н., українець, освіта неповна середня, сплавщик лісу. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 2 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 16 травня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 січня 1993 р.

РАПОПОРТ Клара Майлівна, 1890 р.н., єврейка, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

РЕНЕРТ Бланка Лемелівна, 1925 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РЕНЕРТ Лемель Іцикович, 1890 р.н., народився в с. Мілієве, єврей, власник магазину. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як со-ціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РЕНЕРТ Малка Сурінахманівна, 1901 р.н., єврейка, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РЕНЕРТ Месель Хаймович, 1921 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РЕНЕРТ Фані Айзиківна, 1893 р.н., єврейка, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РЕНЕРТ Хайм Лемельович, 1923 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РЕНЕРТ Хайм-Нуті Шльомович, 1886 р.н., єврей, власник магазину. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОЗЕНБЕРГ Абрам Хаймович, 1893 р.н., єврей, власник магазину. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОЗЕНБЕРГ Мозес Абрамович, 1926 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОЗЕНБЕРГ Рена Шойлівна, 1895 р.н., єврейка, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

САТРАН Давид Абрамович, 1887 р.н., народився в с. Карапчів, єврей, освіта середня, примар. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 22 серпня 1940 р. Чернівецьким обласним судом 12 жовтня 1940 р. як соціально небезпечний елемент за ст. ст. 54-2, 54-13 КК УРСР засуджений до 4 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Верховним судом УРСР 15 червня 1990 р.

СЕМЧУК Василина Іванівна, 1892 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 17 вересня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 4 грудня 1947 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ.

Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 22 червня 1992 р.

СЕМЧУК Олена Павлівна, 1922 р.н., українка, селянка. Заарештована 33 ПЗ НКВС і Вижницьким РВ НКВС 24 лютого 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 26 червня 1946 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СЕМЧУК Параска Танасіївна, 1930 р.н., українка, освіта початкова. Заарештована 33 ПЗ НКВС і Вижницьким РВ НКВС 24 лютого 1946 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 26 червня 1946 р. виправдана. Повторно заарештована Вижницьким РВ МДБ 26 серпня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 4 грудня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 23 жовтня 1992 р.

СЕМЧУК Петро Танасійович, 1925 р.н., українець, освіта початкова, кравець. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 8 вересня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 6 грудня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 11 серпня 1992 р.

ТІЛІНГЕР Софія Нутівна, 1908 р.н., єврейка, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФІШЕР Етя Давидівна, 1895 р.н., єврейка, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФІШЕР Марцель Карлович, 1932 р.н., єврей. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФІШЕР Юзефіна Карлівна, 1934 р.н., єврейка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФОЧУК Анна Кузьмівна, 1893 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФОЧУК Іван Гаврилович, 1893 р.н., українець, колгоспник. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФОЧУК Марія Іванівна, 1925 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФРАЙД Євгенія Йосипівна, 1928 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ФРАЙД Йосип Гершкович, 1887 р.н., народився в смт Кути Косівського р-ну Станіславської обл., єврей, власник магазину. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ФРАЙД Мойша Йосипович, 1929 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ФРАЙД Шміль Йосипович, 1924 р.н., єврей. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ХАЛУС Власій Тодорович, 1910 р.н., народився в с. Верхні Луківці, українець, освіта неповна середня, бухгалтер. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 11 січня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 5 травня 1945 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 липня 1992 р.

ЧИГРИН Фрозина Тодосіївна, 1929 р.н., народилася в с. Мариничі Путильського р-ну, українка, освіта початкова, селянка. Заарештована УМДБ Чернівецької обл. 2 січня 1950 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 7 липня 1950 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 15 липня 1993 р.

ШАУЕР Доллі Єфроїмівна, 1931 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціальнонебезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ШАУЕР Єфроїм Шльомович, 1870 р.н., єврей, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ШАУЕР Метті Єфроїмівна, 1938 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ШАУЕР Хая Абрамівна, 1904 р.н., єврейка, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШЕХТЕР Голді Йосилівна, 1912 р.н., народилася в с. Стара Жадова Сторожинецького р-ну, єврейка, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШЕХТЕР Лейба Озіясович, 1908 р.н., єврей, власник магазину. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ШЕХТЕР Цірі (Ліна) Лейбівна, 1937 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ЯРЕМЧУК Василь Іванович, 1923 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЯРЕМЧУК Олена Іллівна, 1910 р.н., народилася в с. Багна, українка, освіта початкова, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 21 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 16 травня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 21 січня 1993 р.

ЯРЕМЧУК Орися Сидорівна, 1931 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЯРЕМЧУК Сидір Фокович, 1905 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДОЛІШНІЙ ШЕПІТ

АНТОФІЙ Василь Іванович, 1898 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 21 вересня 1949 р. висланий на спецпоселення за пособництво ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНТОФІЙ Катерина Костянтинівна, 1928 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 21 вересня 1949 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНТОФІЙ Марія Костянтинівна, 1926 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АНТОФІЙ Марія Олексіївна, 1900 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

АНТОФІЙ Микола Костянтинович, 1934 р.н., українець, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АНТОФІЙ Олена Пилипівна, 1893 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована УМДБ Чернівецької обл. 5 листопада 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 24 січня 1949 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 27 грудня 1991 р.

БАРАНЮК Василина Миколаївна, 1900 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 21 вересня 1949 р. вислана на спецпоселення за пособництво ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БАТЕРКО Ганна Миколаївна, 1929 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 17 вересня 1949 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БАТЕРКО Дмитро Миколайович, 1923 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 5 листопада 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 24 січня 1949 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 грудня 1991 р.

БАТЕРКО Михайло Миколайович, 1930 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 5 листопада 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 24 січня 1949 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 грудня 1991 р.

БІДІНА Василина Олексіївна, 1925 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована ВББ УНКДБ Чернівецької обл. 7 березня 1945 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 20 липня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 27 травня 1992 р.

ГУЗАК Василь Фокович, 1903 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 27 серпня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 28 жовтня 1947 р. за участь в ОУН-УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 22 квітня 1951 р. в Дубравлазі Мордовської АРСР Російської Федерації. Реа-білітований Чернівецькою облпрокуратурою 4 травня 1992 р.

ЖЕБЧУК Влас Іванович, 1927 р.н., українець, освіта початкова, конюх. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 18 січня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 12 серпня 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 23 грудня 1946 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 20 квітня 1992 р.

ЖЕБЧУК Ганна Артемівна, 1917 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 21 вересня 1949 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЖЕБЧУК Іван Петрович, 1925 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Сторожинецьким РВ НКВС 15 травня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 11 вересня 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. ВТ 4 УФ 14 жовтня 1944 р. злочин перекваліфіковано зі ст. 54-1 "а" на ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР і вирок замінено на 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 липня 1993 р.

ЖЕБЧУК Михайло Іванович, 1909 р.н., українець, освіта початкова, лісоруб. За постановою ОН при МДБ СРСР від 21 вересня 1949 р. висланий на спецпоселення за пособництво ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЛИМ Іван Васильович, 1905 р.н., народився в с. Берегомет, українець, неписьменний, робітник лісопункту. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 5 листопада 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 24 січня 1949 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПдУралВО 2 квітня 1955 р. термін покарання знижено до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 грудня 1991 р.

КОЗАЧУК Василь Ілліч, 1947 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 вересня 1949 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЗАЧУК Дмитро Ілліч, 1946 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОЗАЧУК Євдокія Іллівна, 1932 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОЗАЧУК Ілля Козьмович, 1905 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 27 серпня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 28 жовтня 1947 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 4 травня 1992 р.

КОЗАЧУК Катерина Іллівна, 1935 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 вересня 1949 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЗАЧУК Микола Ілліч, 1936 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОЗАЧУК Параска Григорівна, 1916 р.н., народилася в с. Киселиці Путильського р-ну, українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОЗМАЧУК Танасій Пилипович, 1922 р.н., українець, освіта початкова, різноробочий. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 3 квітня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 17 серпня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілі-тований Чернівецькою облпрокуратурою 8 вересня 1992 р.

КОРПАН Іван Дмитрович, 1924 р.н., українець, освіта початкова, боєць винищувального загону. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 21 серпня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 20 жовтня 1947 р. виправданий.

КОСОВАН-ШЕМБЕРКО Василина Паліївна, 1915 р.н., українка, неписьменна, селянка. За-арештована Вижницьким РВ МДБ 16 жовтня 1948 р. Чернівецьким обласним судом 7 лютого 1949 р. за зв'язок з ОУН і недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджена до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 24 березня 1992 р.

МАНЬКІВСЬКА Феодосія Петрівна, 1875 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОЛЕКСЮК Марія Іванівна, 1914 р.н., народилася в с. Верхні Луківці, українка, освіта початкова, селянка. Заарештована УМДБ Чернівецької обл. 14 вересня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 30 листопада 1948 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 4 лютого 1992 р.

ПЕРЕПЕЛИЦЯ Василь Григорович, 1906 р.н., народився в с. Берегомет, українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 10 серпня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 21 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 2 квітня 1945 р. в Печлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 листопада 1993 р.

РОМАНЮК Василина Танасіївна, 1906 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 21 вересня 1949 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОМАНЮК Іван Семенович, 1937 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОМАНЮК Катерина Семенівна, 1935 р.н., українка, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОМАНЮК Михайло Семенович, 19.. р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОМАНЮК Семен Михайлович, 1903 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 7 жовтня 1949 р. висланий на спецпоселення за пособництво ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СКУЛЕБА Гафія Василівна, 1898 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована УМДБ Чернівецької обл. 13 вересня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 29 грудня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 17 червня 1955 р. термін покарання знижено до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 22 січня 1992 р.

ТОМНЮК Марія Семенівна, 1896 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОМНЮК Микола Лук'янович, 1896 р.н., українець, освіта початкова, секретар сільради. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 2 лютого 1945 р. ВТ військ МВС Станіславської обл. 29 травня 1945 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Івано-Франківською облпрокуратурою 24 травня 1994 р.

ТОМНЮК Степан Миколайович, 1941 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОМНЮК Тодосій Миколайович, 1931 (1934) р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧОРНЕЙ Ірина Гаврилівна, 1928 р.н., українка, освіта неповна середня, службовець. Заарештована УМДБ Чернівецької обл. 8 квітня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 25 червня 1947 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 6 травня 1992 р.

ШУТАК Михайло Ілліч, 1927 р.н., українець, освіта початкова, робітник. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 18 січня 1946 р. ВТ військ МВС Черні-вецької обл. 12 серпня 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 20 квітня 1992 р.

З А М О С Т Я

БАЛАНЮК Анна Михайлівна, 1925 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БАЛАНЮК Богдан Михайлович, 1939 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БАЛАНЮК Євдокія Василівна, 1905 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БАЛАНЮК Левко Михайлович, 1930 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БАЛАНЮК Мирон Михайлович, 1937 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БАЛАНЮК Тарас Михайлович, 1927 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАЙСАН Дмитро Васильович, 1912 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ПЗ НКВС СРСР 3 листопада 1939 р. ОН при НКВС СРСР 29 березня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Івано-Франківською облпрокуратурою 3 грудня 1996 р.

ДАНИЛЮК Ганна Тодорівна, 1935 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 20 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАНИЛЮК Іван Михайлович, 1902 р.н., українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Вашківським РВ МДБ 6 лютого 1949 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 2 листопада 1949 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДУМАН Іван Миколайович, 1922 р.н.,

українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Вашківським РВ МДБ 6 лютого 1949 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 2 листопада 1949 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Справа припинена ВТ військ МВС ЛьвівВО 21 листопада 1949 р. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КИФ'ЮК Михайло Миколайович, 1925 р.н., українець, освіта початкова, рядовий 1188 сп 357 сд. Заарештований ВКР "Смерш" 357 сд 22 березня 1945 р. ВТ 357 сд 5 квітня 1945 р. за антирадянську агітацію за ст. 58-10 ч. 2 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 жовтня 1992 р.

КУРИК Іван Миколайович, 1931 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУРИК Олена Миколаївна, 1925 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КУРИК Параска Михайлівна, 1902 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КУШНІРЮК Георгій Ілліч, 1893 р.н., народився в с. Коритне, українець, неписьменний, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 28 лютого 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 20 червня 1946 р. за антирадянську агітацію за ст. ст. 54-2, 54-10 ч. 2 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 21 червня 1990 р.

КУШНІРЮК Микола Васильович, 1913 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вашківським РВ МДБ 2 квітня 1950 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 25 липня 1950 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 червня 1992 р.

МАКОВІЙ Георгій Іванович, 1938 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАКОВІЙ Катерина Олексіївна, 1911 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАКОВІЙ Марія Іванівна, 1934 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАКОВІЙ Параска Іванівна, 1943 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

НИКИФОРУК Олексій Миколайович, 1929 р.н., українець, освіта неповна середня. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 28 грудня 1945 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 25-26 березня 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 27 липня 1990 р.

ОЛЕКСЮК Іван Георгійович, 1905 р.н., українець, освіта початкова, секретар сільради. Заарештований Вашківським РВ МДБ 6 лютого 1949 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 27 квітня 1949 р. за співробітництво з іноземною державою за ст. 54-3 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОЛІЙНИК Танасій Іванович, 1887 р.н., українець, освіта початкова, примар. Заарештований Вашківським РВ НКВС 27 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 29 березня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 20 листопада 1989 р.

ОЛІЙНИК-ЮРІЙЧУК Ганна Дмитрівна, 1922 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 28 червня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПРИМАК Михайло Танасійович, 1921 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ПЗ НКВС СРСР 15 листопада 1939 р. ОН при НКВС СРСР 21 червня 1940 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Івано-Франківською облпрокуратурою 27 червня 1996 р.

РІЗУН Ганна Миколаївна, 1944 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РІЗУН Юхимія Миколаївна, 1924 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

СЕМЕГЕН Ганна Матвіївна, 1882 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 16 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СЕМЕГЕН Дмитро Іванович, 1882 р.н., українець, освіта початкова, примар. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 28 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

СЕМЕГЕН Фрозина Георгіївна, 1919 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 16 березня 1948 р. вислана на

спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СКУТАР Василь Миколайович, 1938 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СКУТАР Георгій Миколайович, 1933 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СКУТАР Євдокія Іванівна, 1910 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабі-літації ті самі.

СКУТАР Іван Миколайович, 1941 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СКУТАР Орися Миколаївна, 1936 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШТЕФАНЮК Анастасія Танасіївна, 1900 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вашківським РВ МДБ 2 квітня 1950 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 9 червня 1950 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуд-жена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 30 червня 1992 р.

ШТЕФАНЮК Дмитро Миколайович, 1921 р.н., українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Вашківським РВ МДБ 2 квітня 1950 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 9 червня 1950 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований ВТ ПрикВО 13 травня 1955 р.

ЮРІЙЧУК Василь Миколайович, 1940 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 28 червня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЮРІЙЧУК Євдокія Георгіївна, 1901 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 20 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЮРІЙЧУК Катерина Василівна, 1885 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 16 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

І С П А С

АНДРОНАКІ Іван Федорович, 1897 р.н., народився в с. Гродники Радівецького повіту в Румунії, румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 20 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 28 жовтня 1942 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р. Повторно заарештований оперчеквідділом Сєвураллагу 3 травня 1943 р. ОН при НКВС СРСР 21 серпня 1943 р. за антирадянську агітацію і як член контрреволюційної партії за ст. ст. 58-2, 58-10 ч. 2, 58-11 КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 29 жовтня 1945 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Свердловською облпрокуратурою 15 травня 1958 р.

БІЛИЧ Георгій Микитович, 1902 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 28 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 31 травня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

БОЙКО Георгій Прокопович, 1917 р.н., українець, освіта початкова, солдат румунської армії. Заарештований 96 ПЗ НКВС 2 лютого 1940 р. ОН при НКВС СРСР 25 листопада 1940 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 1 квітня 1942 р. в Івдельлазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецьким облсудом 30 березня 1990 р.

ВАРВАРЮК-ВАТРИЧ Олена Юріївна, 1925 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 22 травня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Померла на спецпоселенні в квітні 1950 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВАТРИЧ Василина Георгіївна, 1939 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВАТРИЧ Микола Георгійович, 1936 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВАТРИЧ Фрозина Миколаївна, 1919 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВЕЛИЧКО Василина Дмитрівна, 1935 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВЕЛИЧКО Василина Іванівна, 1895 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВЕЛИЧКО Вікторія Дмитрівна, 1921 р.н., народилася в с. Багна, українка, освіта неповна

Каплиця “Борцям за волю України”.

середня, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВЕЛИЧКО Георгіна Миколаївна, 1928 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВЕЛИЧКО Григорій Дмитрович, 1931 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВЕЛИЧКО Дмитро Григорович, 1896 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 13 січня 1943 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

ВЕЛИЧКО Ілля Григорович, 1896 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 12 лютого 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 17 травня 1946 р. за співробітництво з іноземною державою за ст. 54-3 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 лютого 1992 р.

ВЕЛИЧКО Ірина Дмитрівна, 1926 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВЕЛИЧКО Фрозина Миколаївна, 1930 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВЕРЕГА Маковій Олексійович, 1937 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВЕРЕГА Микола Олексійович, 1939 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВЕРЕГА Фрозина Танасіївна, 1915 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВЕРЕГА Юрій Олексійович, 1936 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАКМАН Анастасія Петрівна, 1882 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Померла на спецпоселенні в 1946 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАКМАН Василь Костянтинович, 1873 р.н., українець, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Пермській обл. Російської Федерації.

ГАКМАН Катерина Іванівна, 1896 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАКМАН Лук’ян Костянтинович, 1896 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 30 травня 1950 р. в Пермській обл. Російської Федерації.

ГАКМАН Маковій Іванович, 1908 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ Вижницького РВ НКВС 29 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 29 травня 1945 р. за участь в ОУН-УПА за ст. 54-1 “а” КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 2 серпня 1993 р.

ГАКМАН Марія Лук’янівна, 1935 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАКМАН Петро Георгійович, 1904 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 27 січня 1943 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ГАРВАТ Василина Дмитрівна, 1902 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАРВАТ Іван Дмитрович, 1936 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАРВАТ Марія Дмитрівна, 1934 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Пермській обл. Російської Федерації.

ГАРВАТ Михайло Дмитрович, 1931 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГОРЮК Анастасія Іванівна, 1925 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вижницьким РВ НКВС 13 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 12 травня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 “а” КК УРСР засуджена до 15 р. каторжних робіт. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 27 вересня 1993 р.

ГОРЮК Анастасія Юріївна, 1928 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 лютого 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОРЮК Варвара Петрівна, 1912 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 березня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОРЮК Василина Фоківна, 1897 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 лютого 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Померла на спецпоселенні 19 жовтня 1953 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОРЮК Вікторія Юріївна, 1931 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні 3 березня 1949 р. в Пермській обл. Російської Федерації.

ГОРЮК Дмитро Іванович, 1919 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при МВС СРСР від 11 квітня 1947 р. висланий на спецпоселення як член родини учасників ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОРЮК Іван Дмитрович, 1874 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГОРЮК Іван Юрійович, 1934 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 лютого 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОРЮК Микола Іванович, 1926 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 18 травня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 28 червня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 “а”, 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОРЮК Михайло Іванович, 1918 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 14 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 28 червня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 “а”, 54-11 КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОРЮК Степан Олексійович, 1938 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 березня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОРЮК Фока Олексійович, 1941 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГОРЮК Фрозина Юріївна, 1925 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 лютого 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОТЕСМАН Мендель Беркович, 1909 р.н., єврей, освіта неповна середня. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 22 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 травня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ГРИГОРЯК Василь Степанович, 1891 р.н., українець, освіта неповна середня, збирач податків. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 22 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 8 березня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

ГРИГОРЯК Ганна Паліївна, 1906 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17

квітня 1991 р.

ГРИГОРЯК Георгій Іванович, 1920 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ПЗ НКВС СРСР 26 лютого 1940 р. ОН при НКВС СРСР 25 листопада 1940 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Івано-Франківською облпрокуратурою 7 травня 1996 р.

ГРИГОРЯК Марія Петрівна, 1946 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРИГОРЯК Орися Василівна, 1934 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРИГОРЯК Петро Онуфрійович, 1897 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 4 травня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 29 липня 1947 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 18 червня 1992 р.

ГРИГОРЯК Степан Васильович, 1921 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 23 жовтня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 13 січня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Помер 1 січня 1947 р. в Сєввостлазі Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 жовтня 1993 р.

ГРИГОРЯК Танасій Петрович, 1944 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРИГОРЯК-БЕЖЕНАР Георгіна Василівна, 1920 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАНИЛЮК Василина Дмитрівна, 1931 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАНИЛЮК Євдокія Іванівна, 1894 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

ДАНИЛЮК Микола Дмитрович, 1938 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДАНИЛЮК Олена Пилипівна, 1881 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАНИЛЮК Танасій Дмитрович, 1938 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАНИЛЮК Фрозина Дмитрівна, 1935 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДЕВДА Георгіна Юріївна, 1917 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 27 вересня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 13 грудня 1947 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ЧФ 26 квітня 1955 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 20, 54-1 "а" на ст. 54-12 КК УРСР за недонесення і термін покарання змінено на 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 5 березня 1992 р.

ДЕВДА Євгенія Іванівна, 1931 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДЕВДА Марія Василівна, 1909 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДЕВДА Микола Іванович, 1921 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 12 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 20 липня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1"а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 червня 1992 р.

ДЕНИС Георгій Кирилович, 1881 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 14 серпня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 11 листопада 1944 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1"а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 5 червня 1954 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 січня 1994 р.

ДЕНИС Пантелій Георгійович, 1901 р.н., українець, освіта початкова, примар. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 22 липня 1940 р. Чернівецьким обласним судом 13 грудня 1940 р. як со-ціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Верховним судом СРСР 19 жовтня 1990 р.

ДУБКОВЕЦЬ Катерина Євтимівна, 1905 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована УМДБ Чернівецької обл. 13 липня 1947 р. ВТ військ

МВС Чернівецької обл. 5 вересня 1947 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 5 червня 1992 р.

ДУБКОВЕЦЬ Танасій Катеринович, 1931 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 13 липня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 5 вересня 1947 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 5 червня 1992 р.

ЗАХАРІЙ Анастасія Іванівна, 1940 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗАХАРІЙ Євтима Юріївна, 1911 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілі-тації ті самі.

ЗАХАРІЙ Іван Тодорович, 1910 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 4 травня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 29 липня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 18 червня 1992 р.

ІВАНЧУК Дмитро Георгійович, 1888 р.н., українець освіта середня, службовець. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 22 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 17 травня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ІВАНЮК Василина Іванівна, 1931 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 2 лютого 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВАНЮК Ганна Іванівна, 1936 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІВАНЮК Фрозина Миколаївна, 1932 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника і пособника ОУН-УПА. Померла на спецпоселенні 7 серпня 1949 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВАНЮК Фрозина Олексіївна, 1901 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 2 лютого 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВАНЮК-БЕЖНАР Василь Дмитрович, 1923 р.н., українець, освіта початкова, червоноармієць 37 лусп 27 усд. Заарештований ВКР "Смерш" 27 усд 10 вересня 1944 р. ОН при НКВС СРСР 10 лютого 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1"а", 54-11 КК УРСР засуджений до 6 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 14 січня 1941 р. в місцях позбавлення волі в м. Новосибірськ Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 2 листопада 1992р.

ІВАНЮК-БЕЖНАР Михайло Дмитрович, 1904 р.н., українець, освіта початкова, червоноармієць 37 лусп 27 усд. Заарештований ВКР "Смерш" 27 усд 9 вересня 1944 р. ОН при НКВС СРСР 10 лютого 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1"а", 54-11 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 2 листопада 1992 р.

КОВАЛЬ Олексій Маковійович, 1883 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 14 серпня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 11 листопада 1944 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 12 травня 1945 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 січня 1994 р.

КУСЕК Михайло Васильович, 1897 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований 15 вересня 1944 р. за участь в ОУН. Засуджений не був. Справа припинена слідвідділом УНКДБ Чернівецької обл. 26 січня 1945 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 січня 1945 р.

ЛУЧИК Василина Василівна, 1911 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛУЧИК Василина Михайлівна, 1892 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛУЧИК Дмитро Георгійович, 1935 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛУЧИК Іван Георгійович, 1942 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Помер на спецпоселенні в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛУЧИК Іван Петрович, 1921 р.н., українець,

селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛУЧИК Марія Георгіївна, 1938 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛУЧИК Микола Тодорович, 1901 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою Чернівецького облвиконкому від 31 серпня 1950 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛУЧИК Олексій Онуфрійович, 1913 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 16 квітня 1945 р. за участь в ОУН. Засуджений не був. Помер 1 травня 1945 р. в місцях позбавлення волі. Справа припинена слідчим ВББ УНКВС Чернівецької обл. 1 червня 1945 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 листопада 1994 р.

ЛУЧИК Рудзина (Євфросинія) Георгіївна, 1940 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАЗУРЯК Василина Костянтинівна, 1916 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАЗУРЯК Ганна Олексіївна, 1906 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 7 жовтня 1947 р. ВТ військ МВС Черні-вецької обл. 13 грудня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ЧФ 26 квітня 1955 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 20, 54-1 "а" на ст. 54-12 КК УРСР за недонесення і термін покарання змінено на 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 5 березня 1992 р.

МАЗУРЯК Дмитро Макарович, 1937 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАЗУРЯК Катерина Михайлівна, 1934 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАЗУРЯК Макар Дмитрович, 1911 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 16 квітня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 29 травня 1945 р. за участь в ОУН-УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 3 квітня 1948 р. в Темлазі Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 липня 1993 р.

МАЗУРЯК Марія Миколаївна, 1914 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАЗУРЯК Микола Макарович, 1940 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАЗУРЯК Юрій Михайлович, 1939 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАЛИШ Анастасія Танасіївна, 1906 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 4 червня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні 7 травня 1947 р. в Архангельській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАЛИШ Марія Тодорівна, 1944 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАЛИШ Михайло Іванович, 1910 р.н., українець, освіта початкова, робітник. Заарештований Вижницьким РВ МВС 26 серпня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 28 жовтня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 6 травня 1955 р. термін покарання знижено до 6 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 січня 1992 р.

МАЛИШ Параска Тодорівна, 1939 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 4 червня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАРФІЄВИЧ Микола Іванович, 1898 р.н., українець, освіта вища, аспірант інституту лінгвістики. Заарештований Київським облвідділом ДПУ УРСР 26 лютого 1933 р. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 9 травня 1933 р. як член повстанської контрреволюційної організації за ст. ст. 54-2, 54-11 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Київським облсудом 13 лютого 1958 р.

МЕЦКОВСЬКА Анастасія Петрівна, 1905 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 11 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЦКОВСЬКА Георгіна Юріївна, 1935 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

НАГІРНЯК Георгій Іванович, 1913 р.н., українець, освіта початкова, ветфельдшер. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 24 лютого 1950 р. ОН при МДБ СРСР від 27 вересня 1950 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 жовтня 1992 р.

НАГІРНЯК Михайло Іванович, 1910 р.н., українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 13 грудня 1950 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 14 лютого 1951 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 8 вересня 1992 р.

НОВОСІВСЬКА Катерина Михайлівна, 1926 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована УМДБ Чернівецької обл. 22 липня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 5 вересня 1947 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 5 червня 1992 р.

НОВОСІВСЬКА Фрозина Михайлівна, 1922 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована УМДБ Чернівецької обл. 22 липня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 3 вересня 1947 р. за зв'язок з ОУН і недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі умовно і з-під варти звільнена. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 5 червня 1992 р.

НОВОСІВСЬКИЙ Георгій Семенович, 1905 р.н., українець, освіта початкова, столяр. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 5 лютого 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 15 травня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 10 лютого 1948 р. в місцях позбавлення волі в м. Перм Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 жовтня 1993 р.

ПАВЛОВСЬКА Василина Миколаївна, 1922 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як сестра члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАВЛОВСЬКА Ганна Пилипівна, 1883 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як мати члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАВЛОВСЬКА Фрозина Дмитрівна, 1917 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 12 листопада 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Померла на спецпоселенні 24 лютого 1947 р. в Архангельській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАВЛОВСЬКИЙ Альберт Танасійович, українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАВЛОВСЬКИЙ Микола Альбертович, 1878 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як батько члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАВЛЮК Василь Георгійович, 1929 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАВЛЮК Ганна Георгіївна, 1927 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАВЛЮК Іван Георгійович, 1936 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАВЛЮК Іван Григорович, 1924 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАВЛЮК Іван Михайлович, 1940 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАВЛЮК Ілля Георгійович, 1937 р.н., українець. За постановою ОН при НКДБ СРСР від 30 січня 1946 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАВЛЮК Ірина Петрівна, 1906 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

ПАВЛЮК Катерина Онуфріївна, 1894 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАВЛЮК Микола Георгійович, 1934 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в травні 1955 р. в м.

Сиктивкар Комі АРСР Російської Федерації.

ПАВЛЮК Михайло Петрович, 1915 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАВЛЮК Параска Іллівна, 1885 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАВЛЮК-ІВАНЮК Параска Миколаївна, 1919 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕРДЕЙКО Василина Іванівна, 1941 р.н., українка. За постановою УМДБ Чернівецької обл. від 2 жовтня 1947 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕРДЕЙКО Іван Остафійович, 1915 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 16 квітня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 13 червня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 липня 1992 р.

ПЕРДЕЙКО Марія Іванівна, 1935 р.н., українка. За постановою УМДБ Чернівецької обл. від 2 жовтня 1947 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕРДЕЙКО Фрозина Василівна, 1914 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОМАНЮК Анастасія Дмитрівна, 1898 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОМАНЮК Дмитро Васильович, 1899 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 28 квітня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 29 червня 1944 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 травня 1989 р.

РОМАНЮК Іларіон Дмитрович, 1931 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

САМАРСЬКИЙ Андрій Пантелеймонович, 1897 р.н., народився в м. Вінниця, росіянин, освіта вища, тимчасово безробітний. Заарештований УКДБ Чернівецької обл. 3 травня 1955 р. Чернівецьким обласним судом 14 травня 1956 р. за антирадянську агітацію за ст. ст. 54-10 ч. 2, 68 ч. 2 КК УРСР засуджений до 2 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 жовтня 1992р.

СОКИРКО Євдокія Яківна, 1884 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТКАЧ Олексій Мафтейович, 1908 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 16 травня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 30 червня 1945 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 вересня 1993 р.

ТОКАР Василина Олексіївна, 1902 р.н., українка, освіта початкова, колгоспниця. Заарештована УМДБ Чернівецької обл. 13 грудня 1950 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 14 лютого 1951 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Померла 28 липня 1951 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 8 вересня 1992 р.

ТОКАР Василина Юріївна, 1929 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР в і д 4 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОКАР Дмитро Петрович, 1907 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 19 червня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 21 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 2 серпня 1993 р.

ТОКАР Катерина Костянтинівна, 1925 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОКАР Катерина Миколаївна, 1907 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою УНКВС Чернівецької обл. від 22 вересня 1944 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. 13 квітня 1947 р. самовільно покинула спецпоселення і була засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОКАР Катерина Михайлівна, 1936 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 6 лютого 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОКАР Марія Михайлівна, 1932 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОКАР Михайло Іванович, 1892 р.н., українець, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

ТОКАР Олена Михайлівна, 1941 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОКАР Олена Танасіївна, 1896 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОКАР Параска Паліївна, 1892 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 6 лютого 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОКАР Петро Миколайович, 1943 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОКАР Фрозина Дмитрівна, 1928 р.н., українка, селянка. За постановою УНКВС Чернівецької обл. від 22 вересня 1944 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОКАР Фрозина Михайлівна, 1928 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 6 лютого 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОКАР Юрій Іванович, 1886 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Помер на спецпоселенні 10 лютого 1948 р. в Пермській обл. Ро-сійської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТРІЩ Василина Кузьмівна, 1932 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТРІЩ Ганна Степанівна, 1903 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТРІЩ Іван Кузьмич, 1940 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1949 р. в Пермській обл. Російської Федерації.

ТРІЩ Фрозина Кузьмівна, 1935 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТРУФИН Анастасія Олексіївна, 1908 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 7 лютого 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТРУФИН Василина Іванівна, 1914 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТРУФИН Василь Миколайович, 1936 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТРУФИН Вікторія Миколаївна, 1940 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТРУФИН Георгій Пантелійович, 1941 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТРУФИН Дмитро Андрійович, 1906 р.н., українець, освіта початкова, майстер маслозаводу. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 11 січня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 28 червня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 6 жовтня 1950 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТРУФИН Дмитро Олексійович, 1903 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 11 січня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 28 червня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТРУФИН Параска Миколаївна, 1933 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТРУФИН Савета Григорівна, 1919 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТУРКЕВИЧ Юрій Васильович, 1907 р.н., українець, освіта неповна середня, робітник. Заарештований Коломийським ПЗ НКВС Станіславської обл. 3 лютого 1940 р. ОН при НКВС

СРСР 16 липня 1940 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 26 грудня 1990 р.

ФЕДЮК Микола Михайлович, 1897 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 9 жовтня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 29 грудня 1944 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 25 листопада 1993 р.

ФУШТЕЙ Вікторія Дмитрівна, 1911 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФУШТЕЙ Параска Іванівна, 1881 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

ЧОРНОГУЗ Микола Танасійович, 1910 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 9 лютого 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 30 березня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 11 лютого 1992 р.

ЧОРНОГУЗ Михайло Іванович, 1916 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 30 грудня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 10-11 березня 1947 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Справа припинена ВТ військ МВС УкрВО 7 квітня 1947 р. Реабілі-тований Чернівецькою облпрокуратурою 26 грудня 1994 р.

ШПЕТКО Ігор Олексійович, 1938 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШПЕТКО Марко Олексійович, 1942 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШПЕТКО Михайлина Миколаївна, 1919 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШПЕТКО Олексій Іванович, 1910 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 19 липня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 8 грудня 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. ПВР СРСР 5 лютого1945 р. вирок замінено на 20 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 2 серпня 1993 р.

ШПЕТКО Орися Олексіївна, 1940 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЮРІЙЧУК Танасій Михайлович, 1913 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВТВ НКДБ Кишинівської залізниці ст. Чернівці в липні 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 18-19 грудня 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. Військовою колегією ВС СРСР вирок замінено на 20 р. каторжних робіт. Реабілітований прокуратурою УРСР 26 листопада 1991 р.

Каплиця невинно убієнним радянською владою жителям села.

ЯКОВЕНЮК Василина Петрівна, 1932 р.н., українка. За постановою УМДБ Чернівецької обл. від 12 жовтня 1947 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Померла на спецпоселенні 26 грудня 1947 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЯКОВЕНЮК-МАРАФТІЄВИЧ Ганна Михайлівна, 1905 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

К А Р А П Ч І В

АЛЕКСАНДРЮК Андріана Миколаївна, 1925 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вашківським РВ МДБ 10 травня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 16 липня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 25 березня 1992 р.

АЛЕКСАНДРЮК Гликерія Петрівна, 1904 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вашківським РВ МДБ 10 травня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 16 липня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 31 березня 1992 р.

АЛЕКСАНДРЮК Деонизій Миколайович, 1927 р.н., українець, освіта початкова, боєць винищувального загону. Заарештований Вашківським РВ МДБ 10 травня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 16 липня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 25 березня 1992 р.

АЛЕКСАНДРЮК Ольга Миколаївна, 1938 р.н., українка. За постановою ОН при МВС СРСР від 16 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособників ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АЛЕКСАНДРЮК Теофіла Миколаївна, 1931 р.н., українка, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БАРАНОВСЬКА Єфимія-Фрозина Іванівна, 1872 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 12 листопада 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні в 1947 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОЙЧУК Агрипина Семенівна, 1905 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 квітня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілі-тована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОЙЧУК Аркадій Олександрович, 1928 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОЙЧУК Ганна Олександрівна, 1934 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БОЙЧУК Наталя Олександрівна, 1937 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БОЙЧУК Савета Михайлівна, 1903 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

БУХІНСЬКА Минодора Василівна, 1920 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУЧАЦЬКИЙ Микола Леонтійович, 1909 р.н., українець, освіта неповна середня, лісоруб. Заарештований Вашківським РВ НКВС 14 березня 1945 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 19, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена ВББ УНКВС Чернівецької обл. 2 липня 1945 р. на підставі ст. 4 п. "д" КПК УРСР. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВАКАРЮК Аглая Тодорівна, 1919 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВАКАРЮК Микола Олександрович, 1945 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВАКАРЮК Олександр Семенович, 1900 р.н., українець, освіта початкова, мірошник. Заарештований Вашківським РВ НКДБ 6 березня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 6 квітня 1946 р. за участь в ОУН-УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 червня 1991 р.

ВАКАРЮК Семен Олександрович, 1944 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Помер на спецпоселенні в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВАКАРЮК Степан Олександрович, 1926 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Пермській обл. Російської Федерації.

ВЕЛИЧКО Василь Кузьмич, 1904 р.н., народився в с. Чорногузи, українець, неписьменний, колгоспник. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 22 квітня 1951 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 24 листопада 1951 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 16 березня 1956 р. термін покарання знижено до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 квітня 1994 р.

ВЕРБЕЧ Марія Семенівна, 1900 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 12 серпня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 18 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 15 р. каторжних робіт. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 6 липня 1992 р.

ВЕРЕНЬКО Філія Георгіївна, 1914 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вижницьким РВ НКДБ 18 грудня 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. Справа припинена ВББ УНКВС Чернівецької обл. 6 жовтня 1945 р. за не доведенням в діях складу злочину. Реабілітована на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВОЙЦЕНКО Олександр Михайлович, 1894 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований Вашківським РВ МДБ 9 вересня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 22 жовтня 1948 р. за участь в УПА за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 9 червня 1992 р.

ВОЛОШИН Іван Лазарович, українець, селянин. За постановою від 31 травня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВОЛОШИН Іполит Лазарович, українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВОЛОШИН Михайло Лазарович, українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВОЛОШИН Степан Миколайович, 1880 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 26 липня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 9 листопада 1944 р. за пособництво ОУН і недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 13 лютого 1946 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВОЛОШИНА Ганна Лазарівна, українка, селянка. За постановою від 31 травня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВОЛОШИНА Гликерія Лазарівна, українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВОЛОШИНА Марія Лазарівна, 1928 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 13 квітня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 1 лютого 1946 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 23 жовтня 1991 р.

ВОЛОШИНА Минодора, українка, селянка. За постановою від 31 травня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАВРИЛЮК Василь Омелянович, 1898 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 13 січня 1943 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ГАВРИЛЮК Вікторія Семенівна, 1901 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАВРИЛЮК Ольга Василівна, 1921 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГЛАВАЦЬКА Юлія Костянтинівна, 1906 р.н., народилася в с. Коритне, українка, освіта початкова, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 13 серпня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 28-29 листопада 1944 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 20 р. каторжних робіт. Реабілітована Верховним судом України 19 травня 1994 р.

ГЛАВАЦЬКИЙ Євген Іванович, 1908 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 13 серпня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 28-29 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. ПВР СРСР 26 січня 1945 р. вирок замінено на 20 р. каторжних робіт. Реабілітований Верховним судом України 19 травня 1994 р.

ГЛАВАЦЬКИЙ Ісидор Костянтинович, 1915 р.н., українець, освіта початкова, селянин.

Заарештований Вашківським РВ НКДБ 31 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 18 липня 1945 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілі-тований Чернівецькою облпрокуратурою 23 липня 1992 р.

ГРЕК Василина Іллівна, 1932 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН-УПА. Померла на спецпоселенні 30 квітня 1955 р. в Томській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРЕК Ілля Миколайович, 1908 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. висланий на спецпоселення за пособництво ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРЕК Катерина Семенівна, 1906 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Померла на спецпоселенні 1 лютого 1958 р. в Томській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРЕК Михайло Ілліч, 1930 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГРИГОРАЩУК Ганна Дмитрівна, 1925 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 25 жовтня 1944 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРЯБАН Костянтин Ілліч, 1882 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Помер на спецпоселенні 30 грудня 1954 р. в Удмуртській АРСР Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРЯБАН Лавредія Костянтинівна, 1925 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГРЯБАН Леонора Костянтинівна, 1923 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГРЯБАН Фрозина Іванівна, 1886 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУЦУЛ Василь Ілліч, 1929 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУЦУЛ Іван Ілліч, 1937 р.н., українець, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУЦУЛ Катерина Георгіївна, 1912 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вашківським РВ МДБ 4 липня 1950 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 14 серпня 1950 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУЦУЛ Катерина Іллівна, 1926 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована Чернівецьким облсудом 22 березня 1990 р.

ГУЦУЛ Марія Іллівна, 1928 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 2 березня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 13 травня 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 22 березня 1990 р.

ГУЦУЛ Микола Ілліч, 1934 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУЦУЛ Михайло Ілліч, 1931 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУЦУЛ Олена Іллівна, 1941 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУЦУЛ Параска Тодорівна, 1889 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 3 лютого 1951 р. вислана на спецпоселення як член родини учасників ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУЦУЛ Степан Ілліч, 1938 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУЦУЛ Устина Іллівна, 1903 р.н., народилася в с. Нижні Станівці Кіцманського р-ну, українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілі-тації ті самі.

ГУЦУЛ Фрозина Іллівна, 1927 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілі-тації ті самі.

ДАРІЙЧУК Степан Григорович, 1911 р.н., українець, неписьменний, червоноармієць. Заарештований ВКР "Смерш" 40 армії 2 УФ 28 червня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 12 січня 1945 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 21 вересня 1948 р. в Сєввостлазі Російської Федерації. Реа-білітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 жовтня 1993 р.

ЄРЕМІЙЧУК Дмитро Іванович, 1881 р.н.,

українець, неписьменний, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Помер на спецпоселенні в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЄРЕМІЙЧУК Минодора Дмитрівна, 1929 р.н., українка, освіта початкова. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. За-арештована25 грудня 1948 р. за втечу зі спецпоселення. Засуджена не була. Справа припинена ОН при МВС СРСР 29 липня 1949 р. за відсутністю в діях складу злочину. Реабілітована на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЖЕЛИП Дионисій Іванович, 1905 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 25 січня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 11 квітня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 25 грудня 1991 р.

ЖИЛІН Іван Георгійович, 1941 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 19 жовтня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЖИЛІНА Уліта Степанівна, 1916 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

ЗАВ'ЯЛЕЦЬ Вероніка Георгіївна, 1933 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗАВ'ЯЛЕЦЬ Георгій Костянтинович, 1897 р.н., українець, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 29 квітня 1945 р. в Комі АРСР Російської Федерації. Реа-білітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗАВ'ЯЛЕЦЬ Гликерія Георгіївна, 1928 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗАВ'ЯЛЕЦЬ Євгенія Георгіївна, 1936 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗАВ'ЯЛЕЦЬ Євдокія Іллівна,1895 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗАВ'ЯЛЕЦЬ Мелетій Георгійович, 1921 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗАВ'ЯЛЕЦЬ Микола Георгійович, 1927 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗАВ'ЯЛЕЦЬ Микола Георгійович, 1940 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗАВ'ЯЛЕЦЬ Фрозина Іванівна, 1901 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІЛЬЧУК Тимофій Андрійович, 1922 р.н., народився в с. Ново-Рахманове Шумського р-ну Тернопільської обл., українець, освіта вища, священик. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 24 вересня 1948 р. Чернівецьким обласним судом 11 грудня 1948 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 червня 1992 р.

КАЛИНЧУК Анастасія Дмитрівна, 1884 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. В грудні 1947 р. самовільно покинула спецпоселення. 8 квітня 1949 р. за втечу зі спецпоселення засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАЛИНЧУК Олена Дмитрівна, 1933 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАМІНСЬКА Броніслава Едуардівна, 1931 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 15 лютого 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАМІНСЬКА Ганна Семенівна, 1902 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Комі АРСР Російської Федерації.

КАМІНСЬКА Домна Іванівна, 1875 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Комі АРСР Російської Федерації.

КАМІНСЬКА Степанида Едуардівна, 1943 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАМІНСЬКИЙ Михайло Едуардович, 1934 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАМІНСЬКИЙ Юзеф Едуардович, 1935 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КИР'ЯК Параска Танасіївна, 1881 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЗОРІЗ Корнилій Андрійович, 1910 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 28 березня 1945 р. ОН при МВС СРСР 27 листопада 1946 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 14 лютого 1994 р.

КОМАРНИЦЬКИЙ Корнилій Мар'янович, 1927 р.н., поляк, освіта неповна середня, селянин. Заарештований ВББ Вашківського РВ НКВС 10 червня 1944 р. за участь в ОУН. Засуджений не був. Справа припинена слідчим ВББ УНКВС Чернівецької обл. 2 вересня 1944 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОРНЯ Василь Лазарович, 1931 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 13 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОРНЯ Олександр Лазарович, 1926 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 7 вересня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 18 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Помер 24 лютого 1945 р. в місцях позбавлення волі в Куйбишевській обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 6 липня 1992 р.

КОРНЯ Уліта Степанівна, 1901 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 13 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОСТЯНТИННИК Вероніка Миколаївна, 1933 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 4 червня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОСТЯНТИННИК Іларій Самійлович, 1911 р.н., українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Вашківським РВ МДБ 27 липня 1951 р. ВТ військ МДБ Чернівецької обл. 18-20 жовтня 1951 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілі-тований Чернівецькою облпрокуратурою 3 червня 1992 р.

КОСТЯНТИННИК Минодора Іванівна, 1908 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 4 червня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Померла на спецпоселенні 4 липня 1947 р. в Архангельській обл. Ро-сійської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУГУТЯК Василина Іванівна, 1894 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 30 грудня 1944 р. ОН при МВС СРСР 27 березня 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою обл-прокуратурою 18 вересня 1992 р.

КУГУТЯК Микола Дмитрович, 1897 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУЖИНОВСЬКИЙ Франц Петрович, 1900 р.н., поляк, неписьменний, робітник. Заарештований 1 квітня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 3 жовтня 1942 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 28 жовтня 1944 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою обл-прокуратурою 29 липня 1994 р.

КУПЧАНКО Ганна Миколаївна, 1902 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою Чернівецького облвиконкому від 31 серпня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУПЧАНКО Іван Григорович, 1928 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КУПЧАНКО Марія Григорівна, 1935 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КУПЧАНКО Олена Григорівна, 1932 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КУПЧАНКО Юстина Григорівна, 1941 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КУРИК Євгенія Дмитрівна, 1944 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУРИК Іван Петрович, 1889 р.н., українець, селянин. Загинув під час виселення на спецпоселення у вересні 1944 р. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУРИК Ольга Василівна, 1923 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУРИК Фрозина Костянтинівна, українка, селянка. Загинула під час виселення на спецпоселення у вересні 1944 р. Реабілітована на підставі ст. 3

Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУРКА Віктор Олександрович, 1927 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУРКА Євген Олександрович, 1924 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУРКА Занхіра Євгенівна, 1894 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУРКА Ілля Семенович, 1897 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 грудня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Заарештований на спецпоселенні в 1946 р. Верховним судом Комі АРСР Російської Федерації за антирадянську агітацію за ст. 58-10 ч. 2 КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУРКА Катерина Іванівна, 1897 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУРКА Марія Василівна, 1934 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 13 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУРКА Михайлина Іванівна, 1892 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КУРКА Олександр Миколайович, 1894 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Помер на спецпоселенні 15 грудня 1958 р. в м. Углеуральськ Пермської обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУРКА Олена Танасіївна, 1896 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУРКА Степан Олександрович, 1922 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 7 лютого 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 11 квітня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 25 грудня 1991 р.

КУСЯК Марія Миколаївна, 1902 р.н., народилася в м. Вашківці, українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вашківським РВ МДБ 10 лютого 1950 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 31 березня 1950 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 9 квітня 1955 р. термін покарання знижено до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

КУСЯК Степан Андрійович, 1893 р.н., українець, неписьменний, колгоспник. Заарештований Вашківським РВ МДБ 10 лютого 1950 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 31 березня 1950 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 17 липня 1953 р. в Озерлазі Іркутської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

КУШНІРЮК Афанасій Іванович, 1876 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. За постановою ОН при МВС СРСР від 10 червня 1946 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУШНІРЮК Євдокія Тодосівна, 1889 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КУШНІРЮК Тодор Афанасійович, 1909 р.н., українець, освіта початкова, робітник. Заарештований Вашківським РВ МДБ 27 липня 1951 р. за участь в ОУН. Засуджений не був. Справа припинена слідвідділом УМДБ Чернівецької обл. 26 вересня 1951 р. на підставі ст. 5 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 13 серпня 1994 р.

ЛЕКА Іполит Миколайович, 1939 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 13 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛЕКА Леонора Іллівна, 1908 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛЕКА Микола Дмитрович, 1884 р.н., українець, освіта неповна середня, примар. Заарештований Вашківським РВ НКВС 23 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 23 липня 1942 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

ЛЕКА Микола Іванович, 1903 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 4 березня 1946 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 20 квітня 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 31 березня 1994 р.

ЛІНСЬКА Ганна Іванівна, 1928 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛІНСЬКА Наталя Іванівна, 1933 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛІНСЬКА Олена Іванівна, 1939 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛІНСЬКИЙ Василь Іванович, 1922 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛІНСЬКИЙ Іван Матвійович, 1897 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. висланий на спецпоселення за пособництво ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛІНСЬКИЙ Матвій Іванович, 1945 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛІСОВСЬКА Марія Варварівна, 1893 р.н., народилася в м. Чернівці, українка, освіта середня, учителька. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛЮБКІВСЬКА Лукерія Григорівна, 1889 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛЮБКІВСЬКИЙ Георгій Лукерійович, 1922 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 17 липня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 9 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 2 серпня 1993 р.

МАКСИМЮК Дмитро Ілліч, 1929 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАКСИМЮК Євдокія Михайлівна, 1928 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАКСИМЮК Ілля Дмитрович, 1895 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 8 лютого 1947 р. в Удмуртській АРСР Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАКСИМЮК Олена Василівна, 1886 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАНЬКОВСЬКИЙ Макар Семенович, 1928 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Вашківським РВ МДБ 14 червня 1948 р. Чернівецьким обласним судом 17 серпня 1949 р. за недонесення за ст. ст. 54-10 ч. 1, 54-12 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВС УРСР 30 грудня 1954 р. термін покарання знижено до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 квітня 1992 р.

МАРКОВСЬКА Емілія Іванівна, 1912 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 25 листопада 1944 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАРКОВСЬКА Лідія Василівна, 1933 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАРКОВСЬКА Одарка Василівна, 1936 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАРЧУК Віктор Тодорович, 1909 р.н., українець, освіта початкова, службовець. Заарештований Вашківським РВ МДБ 21 серпня 1951 р. ВТ військ МДБ Чернівецької обл. 18-20 жовтня 1951 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 5 квітня 1994 р.

МАРЧУК Гликерія Дмитрівна, 1908 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАРЧУК Дмитро Григорович, 1943 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАРЧУК Емілія Олександрівна, 1914 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАРЧУК Іван Олександрович, 1936 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. висланий на спецпоселення

як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАРЧУК Леонтина Григорівна, 1937 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАРЧУК Степан Григорович, 1941 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАРЧУК Фрозина Семенівна, 1904 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАР'ЯНЧУК Василь Іванович, 1943 р.н., українець. За постановою УНКВС Чернівецької обл. від 9 березня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАР'ЯНЧУК Василь Танасійович, 1921 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАР'ЯНЧУК Вероніка Іванівна, 1922 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 13 серпня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 28-29 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 15 р. каторжних робіт. Реабілітована Верховним судом України 2 червня 1994 р.

МАР'ЯНЧУК Ганна Дмитрівна, 1909 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАР'ЯНЧУК Домна Михайлівна, 1940 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАР'ЯНЧУК Євгенія Дмитрівна, 1929 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 15 лютого 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАР'ЯНЧУК Іван Дмитрович, 1920 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАР'ЯНЧУК Іван Корнилович, 1927 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 20 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАР'ЯНЧУК Ілля Васильович, 1955 р.н., народився на спецпоселенні в с. Восьмая Чосинського р-ну Томської обл. Російської Федерації, українець. Батьки вислані на спецпоселення як члени родини пособника ОУН.

МАР'ЯНЧУК Лідія Корнилівна, 1934 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 20 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАР'ЯНЧУК Лукерія Семенівна, 1901 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 15 лютого 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні 10 жовтня 1947 р. в м. Ухта Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАР'ЯНЧУК Магдалина Петрівна, 1889 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАР'ЯНЧУК Марія Дмитрівна, 1922 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 15 лютого 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАР'ЯНЧУК Марія Іванівна, 1896 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАР'ЯНЧУК Марія Іванівна, 1911 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 20 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАР'ЯНЧУК Марія Іллівна, 1932 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАР'ЯНЧУК Михайло Семенович, 1887 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. висланий на спецпоселення за пособництво ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАР'ЯНЧУК Наталя Макарівна, 1931 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАР'ЯНЧУК Наталя Олександрівна, 1923 р.н., українка, селянка. За постановою УНКВС

Родина Танасія Мар'янчука на спецпоселенні

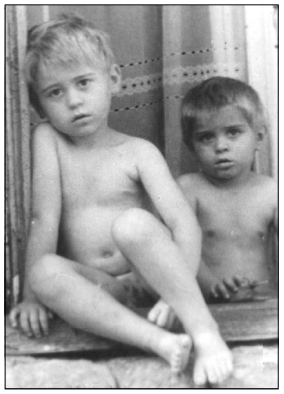

Малолітні спецпоселенці

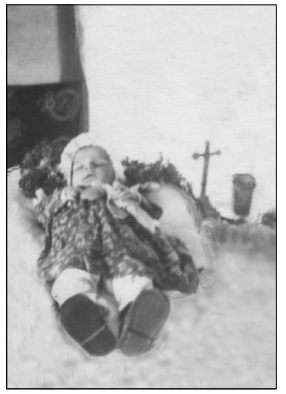

Перші жертви спецпоселенців

Чернівецької обл. від 9 березня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАР'ЯНЧУК Параска Володимирівна, 1889 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 25 листопада 1944 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні 9 травня 1945 р. в Пермській обл Ро-сійської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАР'ЯНЧУК Семен Дмитрович, 1930 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 15 лютого 1946 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАР'ЯНЧУК Сільвія Макарівна, 1940 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАР'ЯНЧУК Танасій Васильович, 1953 р.н., народився на спецпоселенні в с. Восьмая Чосинського р-ну Томської обл. Російської Федерації, українець. Батьки вислані на спецпоселення як члени родини пособника ОУН.

МАР'ЯНЧУК Танасій Семенович, 1885 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. висланий на спецпоселення за пособництво ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАР'ЯНЧУК Теофілія Макарівна, 1926 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАР'ЯНЧУК Ярослав Корнилович, 1938 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 20 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАШКОВСЬКА Вероніка Миколаївна, 1934 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 вересня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАШКОВСЬКА Магдалина Степанівна, 1906 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАШКОВСЬКИЙ Кароль Миколайович, 1937 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 6 березня 1945 р. в Пермській обл. Російської Федерації.

МЕЛЬНИЧУК Гликерія Улянівна, 1890 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 10 червня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЛЬНИЧУК Микола Пантелійович, 1915 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 20 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЛЬНИЧУК Стефанія Танасіївна, 1924 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕЛЬНИЧУК Теофілія Георгіївна, 1931 р.н., українка, освіта початкова. За постановою ОН при МВС СРСР від 10 червня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИРОНКО Іларій Семенович, 1908 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 28 грудня 1944 р. ОН при МВС СРСР 20 червня 1946 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 3 листопада 1993р.

МИРОНКО Теофілія Миколаївна, 1909 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 18 грудня 1944 р. ОН при МВС СРСР 20 червня 1946 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 19, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 3 листопада 1993р.

МОСКАЛЮК Марія Михайлівна, 1895 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НАЙДА Євген Степанович, 1912 р.н., українець, селянин. Заарештований Вашківським РВ НКВС у квітні 1945 р. за участь в ОУН. Засуджений не був. Справа припинена помічником оперуповноваженого Вашківського РВ НКВС 5 липня 1945 р. в зв'язку з тим, що прийшов з повинною. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 18 червня 1996 р.

НАЙДА Іван Степанович, 1914 р.н., українець, освіта початкова, робітник. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 19 листопада 1947 р. за пособництво і зв'язок з ОУН. Засуджений не був. Справа припинена ст. слідчим УМДБ Чернівецької обл. 17 січня 1948 р. на підставі ст. 5 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 14 лютого 1995 р.

НАЙДА Олена Степанівна, 1885 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 15 лютого 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні 22 квітня 1946 р. в Комі АРСР Ро-сійської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НИКОРОВИЧ Іван Васильович, 1928 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при МВС СРСР від 16 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НИКОРОВИЧ Касян Васильович, 1936 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

НИКОРОВИЧ Минодора Олександрівна, 1905 р.н., українка, селянка. Заарештована в червні 1947 р. Чернівецьким обласним судом 15 вересня 1947 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджена до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НИКОРОВИЧ Родіон Васильович, 1931 р.н., українець. За постановою ОН при МВС СРСР від 16 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НИКОРОВИЧ Фрозина Василівна, 1933 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОНЧУЛ Вікторія Георгіївна, 1944 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОНЧУЛ Ганна Іллівна, 1921 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОНЧУЛ Євген Лазарович, 1906 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 12 серпня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 18 листопада 1944 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Помер 5 квітня 1945 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 6 липня 1992 р.

ОНЧУЛ Євгенія Георгіївна, 1892 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОНЧУЛ Лазар Олександрович, 1934 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОНЧУЛ Марія Георгіївна, 1941 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОНЧУЛ Марія Михайлівна, 1909 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОНЧУЛ Михайло Євгенович, 1939 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОНЧУЛ Наталя Олександрівна, 1910 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОНЧУЛ Одарка Олександрівна, 1939 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОНЧУЛ Петро Лазарович, 1925 р.н., українець, освіта середня, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 28 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 20 липня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 26 лютого 1952 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 липня 1992 р.

ОНЧУЛ Сильвестр Євгенович, 1934 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОПАЄЦЬ Євгенія Матвіївна, 1885 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

ОПАЄЦЬ Олександр Семенович, 1889 р.н., українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 14 жовтня 1950 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 24 лютого 1951 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 11 жовтня 1954 р. злочин перекваліфіковано зі ст. 54-1 "а" на ст. 54-3 КК УРСР за співробітництво з іноземною державою і термін покарання змінено на 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 25 листопада 1993 р.

ОПАЄЦЬ Семен Олександрович, 1920 р.н., українець, освіта початкова, боєць винищувального загону. Заарештований Вашківським РВ НКДБ 21 липня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 20 вересня 1945 р. за зрадницьку діяльність і участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Справа припинена Військовою колегією ВС СРСР 28 лютого 1947 р. за не доведенням в його діях складу злочину. Реабілітований.

ОСЕЛІНСЬКИЙ Георгій Григорович, 1892 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Вашківським РВ МДБ 6 квітня 1949 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 27 червня 1949 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ПВР СРСР 17 вересня 1955 р. термін покарання знижено до 12 р. позбавлення волі у ВТТ. Справа припинена судовою колегією ВС УРСР 13 серпня 1958 р. за не доведенням в його діях складу злочину. Реабілітований.

ПАЛАМАРЮК Вероня Іванівна, 1900 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 15 лютого 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАЛАМАРЮК Іларій Костянтинович, 1941 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАЛАМАРЮК Нестор Костянтинович, 1935 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЕРЧ Назар Іванович, 1892 р.н., народився в с. Волока, українець, освіта неповна середня, фінагент. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 22 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реа-білітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 червня 1989 р.

ПОНИЧ Валерія Євгенівна, 1932 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 16 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОНИЧ Вероніка Євгенівна, 1930 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПОНИЧ Іван Євгенович, 1936 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПОНИЧ Лукерія Іванівна, 1900 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

ПОНИЧ Марія Броніславівна, 1923 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Померла на спецпоселенні в 1950 р. в Томській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОНИЧ Микола Ілліч, 1911 р.н., українець, освіта неповна середня, столяр. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. висланий на спецпоселення за пособництво ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОНИЧ Михайло Миколайович, 1944 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОНИЧ Семен Георгійович, 1899 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. висланий на спецпоселення за зв'язок з ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОНИЧ Стефанія Миколаївна, 1948 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст.

3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПРІМАК Василина Георгіївна, 1916 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 3 лютого 1951 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПРІМАК Марія Георгіївна, 1940 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРІМАК Микола Георгійович, 1942 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРІМАК Олена Іванівна, 1879 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРІМАК Яків Георгійович, 1934 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РИБ'ЮК Євгенія Панкратівна, 1923 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вашківським РВ МДБ 16 червня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 24 липня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 16 квітня 1992 р.

РИБ'ЮК Мафтей Миколайович, 1894 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вашківським РВ МДБ 16 січня 1948 р. Чернівецьким обласним судом 24 лютого 1948 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 січня 1992 р.

РИБ'ЮК Микола Іванович, 1920 р.н., українець, освіта початкова, робітник. Заарештований Вашківським РВ МДБ 16 червня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 24 липня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 16 квітня 1992 р.

РОКОЧА Вероня Самійлівна, 1914 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою УНКВС Чернівецької обл. від 20 березня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОКОЧА Степан Іванович, 1936 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОМАНОВИЧ Аглая Костянтинівна, 1920 р.н., українка, освіта неповна середня, колгоспниця. Заарештована Вашківським РВ МДБ 24 квітня 1950 р. ОН при МДБ СРСР 7 жовтня 1950 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 8 вересня 1992 р.

РОМАНОВИЧ Іван Олександрович, 1910 р.н., українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Вашківським РВ МДБ 24 квітня 1950 р. ОН при МДБ СРСР 7 жовтня 1950 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 8 вересня 1992 р.

САВЕСКУЛ Василь Георгійович, 1928 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований Вашківським РВ МДБ 21 травня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 16 липня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 25 березня 1992 р.

САВЕСКУЛ Вікторія Семенівна, 1884 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 16 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Померла на спецпоселенні 12 листопада 1955 р. в м. Углеуральськ Пермської обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СЕВЕРИНСЬКА Олена Дмитрівна, 1885 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 10 червня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СЕЛЯЦЬКИЙ Микола Ілліч, 1907 р.н., українець, освіта початкова, лісоруб. Заарештований Вашківським РВ МДБ 7 лютого 1949 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 22 квітня 1949 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 2 вересня 1949 р. термін покарання змінено на 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Черні-вецькою облпрокуратурою 16 березня 1993р.

СТРИНАДКО Василь Петрович, 1917 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 27 квітня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 9 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Помер 22 січня 1945 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРИНАДКО Марія Костянтинівна, 1924 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРИНАДКО Параска Василівна, 1944 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТАРНОВЕЦЬКИЙ Мелетій Іванович, 1907 р.н., українець, неписьменний, колгоспник. Заарештований Вашківським РВ МДБ 27 липня 1951 р. ВТ військ МДБ Чернівецької обл. 18-20 жовтня 1951 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 5 квітня 1994 р.

ТИРОН Василь Григорович, 1892 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 13 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні 1 листопада 1954 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТИРОН Георгій Васильович, 1925 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 7 вересня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 18 листопада 1944 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. 54-2 КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 6 липня 1992 р.

ТИРОН Георгій Мафтейович, 1914 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований 24 травня 1949 р. ОН при МДБ СРСР 18 жовтня 1950 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "б", 54-4, 54-11 КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТИРОН Гликерія Іванівна, 1911 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 12 листопада 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні в 1947 р. в Пермській обл. Росій-ської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТИРОН Ольга Василівна, 1919 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТИРОН Танасій Георгійович, 1933 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 12 листопада 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТУДАН Мефодій Михайлович, 1889 р.н., народився в с. Костинці Сторожинецького р-ну, молдаванин, освіта вища, священик. Заарештований Вашківським РВ МДБ 16 березня 1949 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 13 червня 1949 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 лютого 1993 р.

ТУНИК Микола Євгенович, 1931 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 16 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТУНИК Минодора Тодорівна, 1908 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі. Померла на спецпоселенні 2 серпня 1957 р. в Пермській обл. Російської Федерації.

ТУНИК Степанія Євгенівна, 1935 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФЕДОРОЩУК Василина Георгіївна, 1934 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФЕДОРОЩУК Марія Степанівна, 1904 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФЕДОРОЩУК Прокіп Георгійович, 1930 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФОЧУК Євген, 1936 р.н., українець. Загинув під час виселення на спецпоселення у вересні 1944 р. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФРАЦІЯН Микола Омелянович, 1902 р.н., народився в с. Нижні Станівці Кіцманського р-ну, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Вашківським РВ МДБ 26 липня 1951 р. ВТ військ МДБ Чернівецької обл. 18-20 жовтня 1951 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 3 червня 1992 р.

ЧОРНОГУЗ Євфросинія Олександрівна, 1891 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 13 березня 1948 р. вислана на спецпоселення за чоловіка, звинуваченого в антирадянській діяльності. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧОРНОГУЗ Орест Семенович, 1931 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 13 березня 1948 р. висланий на спецпоселення за батька, звинуваченого в антирадянській діяльності. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧОРНОГУЗ Семен Петрович, 1883 р.н., українець, освіта неповна середня, псаломщик. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 31 серпня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 4 грудня 1945 р. за антирадянську діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілі-тований Чернівецькою облпрокуратурою 25 листопада 1993 р.

ЩЕРБАН Анастасія Танасіївна, 1924 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЩЕРБАН Василь Дмитрович, 1933 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 20 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Помер на спецпоселенні 9 березня 1951 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЩЕРБАН Ганна Дмитрівна, 1879 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні в 1945 р. в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЩЕРБАН Дмитро Миколайович, 1899 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 20 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЩЕРБАН Єлизавета Семенівна, 1908 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вашків-ським РВ НКДБ 31 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 16 жовтня 1945 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 11 серпня 1992 р.

ЩЕРБАН Манолій Дмитрович, 1931 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 20 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЯКИМ Вероня Георгіївна, 1930 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 16 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособників ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЯКИМ Віктор Георгійович, 1926 р.н., українець, освіта неповна середня, боєць винищувального загону. Заарештований Вашківським РВ МДБ 10 травня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 16 липня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 25 березня 1992 р.

ЯКИМ Ганна Георгіївна, 1929 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 16 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособників ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЯКИМ Гликерія Олександрівна, 1903 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вашківським РВ МДБ 10 травня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 16 липня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 25 березня 1992 р.

ЯКИМ Олександр Георгійович, 1935 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 16 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини пособників ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЯКИМ Орися Георгіївна, 1933 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

К О Р И Т Н Е

АНДРИЧ Дмитро Григорович, 1900 р.н., українець, освіта початкова, фінагент. Заарештований Вашківським РВ МДБ 25 березня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 6 липня 1946 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 11 червня 1953 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 жовтня 1992 р.

АНТОН-МАРИНЕСКУ Василь Петрович, 1916 р.н., народився в с. Долішні Капачено повіт Ільфов у Румунії, румун, освіта неповна середня, військовополонений. Заарештований 16 грудня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 12 жовтня 1949 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-4 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 13 квітня 1951 р. термін покарання змінено на 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 17 березня 1944 р.

АРТЕМ Іван Лук'янович, 1930 р.н., українець. За постановою від 31 травня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АРТЕМ Лук'ян Марійович, 1903 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 23 квітня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 1 лютого 1946 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 жовтня 1991 р.

АРТЕМ Параска Григорівна, українка, селянка. За постановою від 31 травня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АРТЕМ Петро Миколайович, 1907 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований Вашківським РВ МДБ 19 листопада 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 17 лютого 1948 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АРТЕМ Сергій Лук'янович, українець. За постановою від 31 травня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАВРИЛЮК Михайло Романович, 1897 р.н., українець, освіта початкова, робітник лісопильного заводу. Заарештований ДТВ НКВС Львівської залізниці 12 липня 1940 р. Чернівецьким обласним судом 20 травня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. Вирок виконано 22 червня 1941 р. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 вересня 1993 р.

ГАКМАН Василина Дмитрівна, 1897 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАКМАН Василь Миколайович, 1932 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реа-білітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАКМАН Дмитро Петрович, 1902 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований Вашківським РВ МДБ 19 листопада 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 26 січня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ЧФ 21 квітня 1955 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 20, 54-1 "а" на ст. 54-12 КК УРСР за недонесення і термін покарання змінено на 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 січня 1992 р.

ГАКМАН Микола Онуфрійович, 1899 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 13 січня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Судовою колегією ВС Комі АРСР Російської Федерації 10 грудня 1942 р. за контрреволюційний саботаж і втечу за ст. 58-14 КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ з поглинанням попереднього терміну ув'язнення. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 14 грудня 1994 р.

ГАКМАН Федір Ілліч, 1880 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОЛИК Віра Тодорівна, 1924 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 листопада 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОЛИК Олена Лук'янівна, 1895 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1947 р. в Пермській обл. Російської Федерації.

ГОЛОВАЧ Ганна, 1947 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОЛОВАЧ Георгій Дмитрович, 1931 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГОЛОВАЧ Іван Дмитрович, 1937 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГОЛОВАЧ Катерина, 1942 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГОЛОВАЧ Марія Дмитрівна, 1922 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

ГОЛОВАЧ Михайло Дмитрович, 1914 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вашківським РВ МДБ 25 березня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 6 липня 1946 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 жовтня 1992 р.

ГОЯН Володимир Ілліч, 1890 р.н., румун, освіта середня, примар. Заарештований УНКВС Черні-вецької обл. 21 червня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ДАНИЛЮК Анастасія Онуфріївна, 1914 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАНИЛЮК Василина Андріївна, 1898 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДАНИЛЮК Василь Танасійович, 1934 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДАНИЛЮК Ганна Михайлівна, 1936 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДАНИЛЮК Георгій Афанасійович, 1893 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Вашківським РВ МДБ 17 березня 1949 р. Чернівецьким обласним судом 29 червня 1949 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 2 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілі-тований Чернівецькою облпрокуратурою 4 травня 1992 р.

ДАНИЛЮК Домка Танасіївна, 1884 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАНИЛЮК Домна Михайлівна, 1942 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДАНИЛЮК Іван Михайлович, 1940 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДАНИЛЮК Іван Степанович, 1879 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер дорогою на спецпоселення на станції Котельнич Горьковської залізниці Російської Федерації.

ДАНИЛЮК Іван Танасійович, 1932 р.н., українець, освіта початкова. Підстави репресії і реабілі-тації ті самі.

ДАНИЛЮК Марія Танасіївна, 1936 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДАНИЛЮК Онуфрій Танасійович, 1928 р.н., українець, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДАНИЛЮК Танасій Онуфрійович, 1906 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДАНИЛЮК Христина Танасіївна, 1928 р.н., українка, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДУМИЧ Дмитро Тодорович, 1876 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. як соціально небезпечний елемент. Помер 6 травня 1942 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 грудня 1989 р.

ДУМИЧ Занхіра Костянтинівна, 1875 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 12 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДУМИЧ Климентій Дмитрович, 1924 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1956 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ДУМИЧ Омелян Дмитрович, 1919 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДУМИЧ Орест Дмитрович, 1922 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДУМИЧ Сидір Вікторович, 1916 р.н., українець, освіта неповна середня, заст. секретаря сільради. Заарештований Вашківським РВ МДБ 19 листопада 1947 р. ОН при МДБ СРСР 15 травня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 14 лютого 1994 р.

ІВАНЕК Ганна Георгіївна, 1940 р.н., українка. За постановою УНКВС Чернівецької обл. від 24 вересня 1944 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВАНЕК Георгій Олексійович, 1905 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІВАНЕК Марія Георгіївна, 1909 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

ІЛЬЧУК Гафія Георгіївна, 1926 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 30 березня 1945 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 19, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. Засуджена не була. Справа припинена ст. слідчим УНКВС Чернівецької обл. 7 вересня 1945 р. за відсутністю в діях складу злочину. Реабілітована.

ІСКУЛЕСКУ Лукерія Георгіївна, 1900 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІСКУЛЕСКУ Микола Сильвестрович, 1919 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІСКУЛЕСКУ Сильвестр Гнатович, 1899 р.н., румун, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 28 квітня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 28 лютого 1948 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецьким облсудом 5 червня 1965 р.

КАЛИНЧУК Ганна Петрівна, 1888 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 15 лютого 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН-УПА. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАЛИНЧУК Гафія Георгіївна, 1933 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАЛИНЧУК Георгій Степанович, 1886 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Комі АРСР Ро-сійської Федерації

КАЛИНЧУК Григорій Васильович, 1877 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАЛИНЧУК Іван Георгійович, 1930 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАЛИНЧУК Іван Дмитрович, 1931 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 28 грудня 1944 р. за участь в ОУН. Засуджений не був. Справа припинена ст. слідчим ВББ УНКВС Чернівецької обл. 19 вересня 1945 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 25 листопада 1994 р.

КАЛИНЧУК Ірина Георгіївна, 1925 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАЛИНЧУК Марія Василівна, 1883 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в 1944 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАЛИНЧУК Никифор Григорович, 1921 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАЛИНЧУК Олена Георгіївна, 1925 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАЛИНЧУК Петро Онуфрійович, 1883 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 26 грудня 1944 р. ОН при НКВС СРСР 3 листопада 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 11 березня 1947 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 11 серпня 1992 р.

КАЛИНЧУК Фрозина Георгіївна, 1892 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЛОТИЛО Василина Матвіївна, 1896 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 22 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЛОТИЛО Гаврило Георгійович, 1928 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 20 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЛОТИЛО Ганна Георгіївна, 1924 р.н., українка, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОЛОТИЛО Михайло Георгійович, 1926 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОЛОТИЛО Порфирій Михайлович, 1923 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 13 серпня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 28-29 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. ПВР СРСР 26 січня 1945 р. вирок замінено на 20 р. каторж-них робіт. Реабілітований військовою прокуратурою Західного регіону України 29 листопада 1993 р.

КОЛОТИЛО Тодосій Георгійович, 1923 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 20 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУРИК Аксенія Василівна, 1924 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вашків-ським РВ МДБ 5 грудня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 23 лютого 1948 р. виправдана.

КУРИК Анастасія Деонизіївна, 1920 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУРИК Анастасія Дмитрівна, 1944 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КУРИК Василь Дмитрович, 1900 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вашківським РВ МДБ 30 грудня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 24 березня 1947 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 січня 1992 р.

КУРИК Владислав Васильович, 1945 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУРИК Дмитро Васильович, 1941 р.н.,

українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КУРИК Дмитро Онуфрійович, 1882 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 4 березня 1946 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 20 квітня 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 31 березня 1994 р.

КУРИК Дмитро Онуфрійович, 1915 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 25 серпня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 28-29 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Реа-білітований військовою прокуратурою Західного регіону України 29 листопада 1993 р.

КУРИК Ксенія Василівна, 1923 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою від 21 листопада 1944 р. помилково вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУРИК Марія Василівна, 1916 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУРИК Олена Танасіївна, 1884 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУТАШ Пантелій Костянтинович, 1886 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований 7 липня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 17 квітня 1946 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 квітня 1991 р.

ЛЮТИК Ганна Андріївна, 1905 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 23 квітня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 1 лютого 1946 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 23 жовтня 1991 р.

ЛЮТИК Домна Миколаївна, 1881 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 травня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛЮТИК Михайло Васильович, 1928 р.н., українець, освіта початкова, боєць винищувального загону. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 7 серп-ня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 29 жовтня 1946 р. за дворушництво за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 лютого 1992 р.

ЛЮТИК Танасій Васильович, 1934 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 22 травня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛЮТИК Фрозина Василівна, 1930 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАНЬКОВСЬКА Фрозина Миколаївна, 1910 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЛЬНИЧУК Анастасія Дмитрівна, 1924 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарешто-вана ВББ УНКВС Чернівецької обл. 13 серпня 1944 р. за участь в ОУН. 12 листопада 1944 р. втекла з-під конвою. Засуджена не була. Подальша доля не-відома.

МЕЛЬНИЧУК Лукреція Георгіївна, 1909 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 18 грудня 1944 р. ОН при НКВС СРСР 25 лютого 1946 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 18 вересня 1992 р.

МЕЛЬНИЧУК Степан Георгійович, 1904 р.н., українець, освіта початкова, кравець. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 16 грудня 1944 р. ОН при НКВС СРСР 25 лютого 1946 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 18 вересня 1992 р.

МИХАЙЛЮК Климентій Іванович, 1922 р.н., українець, освіта початкова, швець. Заарештований Вашківським РВ МДБ 19 листопада 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 14 лютого 1948 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 30 березня 1948 р. виправданий. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 5 червня 1996 р.

ОЛІЙНИК Василь Дмитрович, 1893 р.н., українець, освіта початкова, голова сільради. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 28 лютого 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена ст. слідчим ВББ УНКВС Чернівецької обл. 31 липня 1945 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований на підставі Закону України

від 17 квітня 1991 р.

ОНЧУЛ Андрій Петрович, 1912 р.н., українець, освіта середня, службовець. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 14 квітня 1943 р. як член контрреволю-ційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер до винесення вироку 16 лютого 1943 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Росій-ської Федерації. Реабілітований Чернівецькою обл-прокуратурою 30 травня 1989 р.

ОНЧУЛ Євпраксія Вікторівна, 1911 р.н., українка. За постановою від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволю-ційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОМАНЮК Василина Георгіївна, 1899 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОМАНЮК Дмитро Георгійович, 1934 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1950 р. в Пермській обл. Російської Федерації.

РОМАНЮК Марія Георгіївна, 1939 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОМАНЮК Михайло Іванович, 1904 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою УМДБ Чернівецької обл. від 23 березня 1951 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

САВАТ Параска Федорівна, 1875 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні 1 травня 1955 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СЕМЕНЧУК Георгій Іванович, 1902 р.н., українець, столяр. Заарештований УКДБ Чернівецької обл. 21 серпня 1958 р. Чернівецьким обласним судом 31 жовтня 1958 р. за антирадянську агітацію за ст. ст. 54-10 ч. 1, 68-1 ч. 1 КК УРСР засуджений до 6 р. позбавлення волі у ВТТ. ВС УРСР 27 квітня 1960 р. термін покарання знижено до 2 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Верховним судом України 25 вересня 1998 р.

СИНЯВСЬКИЙ Пилип Іванович, 1906 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 18 травня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 17 жовтня 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

СТРИНАДКО Анастасія Дмитрівна, 1940 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРИНАДКО Василина Миколаївна, 1898 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 12 листопада 1944 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРИНАДКО Василь Григорович, 1899 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СТРИНАДКО Георгій Васильович, 1930 р.н., українець, освіта початкова. Заарештований 8 червня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена 5 липня 1945 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований Чернівецьким облсудом 12 квітня 1990 р.

СТРИНАДКО Дмитро Танасійович, 1886 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРИНАДКО Іван Васильович, 1929 р.н., українець, освіта початкова. За постановою ОН при НКВС СРСР від 12 листопада 1944 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реа-білітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРИНАДКО Марія Дмитрівна, 1887 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРИНАДКО Микола Васильович, 1925 р.н., українець. Заарештований 8 червня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 2 серпня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 12 квітня 1990 р.

СТРИНАДКО Михайло Васильович, 1940 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 12 листопада 1944 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРИНАДКО Олексій Миколайович, 1880 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 15 лютого 1946 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Помер на спецпоселенні в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРИНАДКО Фрозина Василівна, 1936 р.н.,

українка, освіта початкова. За постановою ОН при НКВС СРСР від 12 листопада 1944 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТКАЧУК Андрій Михайлович, українець. За постановою від 31 травня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини пособників ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТКАЧУК Василина Андріївна, 1882 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні 7 січня 1951 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТКАЧУК Василина Михайлівна, українка. За постановою від 31 травня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини пособників ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТКАЧУК Марія Михайлівна, 1926 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 23 квітня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 1 лютого 1946 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 29 листопада 1991р.

ТКАЧУК Онисія Михайлівна, 1923 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 23 квітня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 1 лютого 1946 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 29 листопада 1991р.

ТКАЧУК Філарет Костянтинович, 1920 р.н., українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 16 лютого 1950 р. ОН при МДБ СРСР 4 жовтня 1950 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 жовтня 1992 р.

ТОМКО Онуфрій Агрипинович, 1888 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 26 грудня 1944 р. ОН при НКВС СРСР 25 лютого 1946 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 18 вересня 1992 р.

ШЕЙЧУК Василина Дмитрівна, 1924 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШЕЙЧУК Георгій Васильович, 1905 р.н., українець, освіта неповна середня, робітник. Заарештований ВББ УМВС Чернівецької обл. 7 грудня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 6 червня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 31 серпня 1992 р.

ШЕЙЧУК Софрон Васильович, 1914 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШТЕФАНЮК Марія Савівна, 1906 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Померла на спецпоселенні 9 грудня 1948 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШТЕФАНЮК Микола Петрович, 1936 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШТЕФАНЮК Петро Тодорович, 1902 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований 26 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 4 липня 1945 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Помер 18 травня 1949 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 серпня 1993 р.

ЯВОРСЬКА Євдокія Дмитрівна, 1897 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЯВОРСЬКА Катерина Петрівна, 1924 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЯВОРСЬКА Марія Миколаївна, 1927 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні 30 липня 1951 р. в Пермській обл. Російської Федерації.

ЯВОРСЬКИЙ Теофан Миколайович, 1923 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 13

серпня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 28-29 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. ПВР СРСР 26 січня 1945 р. вирок замінено на 20 р. ка-торжних робіт. Реабілітований військовою прокуратурою Західного регіону України 29 листопада 1993 р.

Л У К І В Ц І

АКІНФІН Євстрат Іванович, 1918 р.н., народився в с. Клемауци в Румунії, росіянин, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 15 грудня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 21 черв-ня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 25 травня 1972 р.

АКІНФІН Степан Іванович, 1912 р.н., народився в с. Клемауци в Румунії, росіянин, неписьменний, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 15 грудня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 21 черв-ня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 25 травня 1972 р.

АНДРЮК Василина Семенівна, 1914 р.н., народилася в с. Бережниця, українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 16 грудня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15-19 квітня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст.ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 23 травня 1956 р. термін покарання знижено до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 13 листопада 1991 р.

АНДРЮК Василь Пилипович, 1904 р.н., народився в с. Кибаки, українець, освіта неповна середня, священик. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 30 листопада 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 19 квітня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст.ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Справа припинена ВТ ПрикВО 23 травня 1956 р. за відсутністю в його діях складу злочину.

АРИЧ Марія Іллівна, 1909 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована УМДБ Чернівецької обл. 15 квітня 1950 р. ОН при МДБ СРСР 4 жовтня 1950 р. за пособництво ОУН за ст.ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 8 вересня 1992 р.

БОГОСЕВИЧ Петро Танасійович, 1913 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 9 червня 1944 р. за пособництво ОУН. Засуджений не був. Справа припинена заступником начальника ВББ УНКВС Чернівецької обл. 31 серпня 1944 р. в зв'язку з важкою хворобою. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 червня 1995 р.

БОДНАРАШЕК Іван Дмитрович, 1889 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 30 травня 1949 р. ОН при МДБ СРСР 24 вересня 1949 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст.ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 22 жовтня 1954 р. в Озерлазі Іркутської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 червня 1992 р.

БОДНАРЮК Анастасія Онуфріївна, 1927 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОДЯН Агрипина Касянівна, 1917 р.н., народилася в с. Бирка Радівецького повіту в Румунії, румунка, селянка. За постановою опертройки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОДЯН Орест Порфирійович, 1939 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БОЙКО Варвара Миколаївна, 1909 р.н., українка, неписьменна, колгоспниця. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 4 травня 1949 р. ОН при МДБ СРСР 10 вересня 1949 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст.ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 7 лютого 1992 р.

ВИШИВАН Олена Танасіївна, 1927 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 4 травня 1950 р. ОН при МДБ СРСР 7 жовтня 1950 р. за зв'язок з ОУН за ст.ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 16 січня 1992 р.

ВИШИВАН Танасій Костянтинович, 1886 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 29 квітня 1950 р. ОН при МДБ СРСР 27 вересня 1950 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст.ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 14

лютого 1994 р.

ВИШИНСЬКА Марія Іллівна, 1898 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні 22 липня 1952 р. в м. Ухта Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВИШИНСЬКИЙ Олексій Танасійович, 1893 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 10 червня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 24 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст.ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Верховним судом СРСР 29 червня 1960 р.

ВОЛОШЕНЮК Іван Андрійович, 1911 р.н., українець, освіта початкова, вантажник Берегометського ліспромгоспу. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 28 квітня 1949 р. ОН при МДБ СРСР 31 серпня 1949 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст.ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 травня 1992 р.

ГАВРИЛЮК Віра Михайлівна, 1939 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАВРИЛЮК Ганна Олексіївна, 1907 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАВРИЛЮК Дмитро Михайлович, 1932 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАВРИЛЮК Ілля Георгійович, 1904 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 11 лютого 1949 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 20 квітня 1949 р. за зв'язок з ОУН за ст.ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 18 грудня 1991 р.

ГАВРИЛЮК Магдалина Михайлівна, 1935 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАВРИЛЮК Марія Михайлівна, 1943 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАВРИЛЮК Микола Михайлович, 1937 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАВРИЛЮК Михайло Іванович, 1902 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 10 червня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 24 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст.ст. 54-1 "а", 54–2 КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 8 лютого 1945 р. вирок замінено на 20 р. каторжних робіт. Помер 31 грудня 1948 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 січня 1992 р.

ГАВРИЛЮК Параска Михайлівна, 1944 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАВРИЛЯК Георгій Олексійович, 1889 р.н., українець, освіта неповна середня, примар. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 22 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 24 травня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 18 січня 1942 р. у Вятлазі Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ГАВРИЛЯК Іванна Петрівна, 1886 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГЕНЦАРЮК Михайло Петрович, 1927 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 12 серпня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 18 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. Військовою колегією ВС СРСР 17 січня 1945 р. вирок замінено на 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Верховним судом України 7 липня 1995 р.

ГИЛЮК Дмитро Михайлович, 1925 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований 16 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Станіславської обл. 25 травня 1945 р. за участь в ОУН-УПА за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Івано-Франківською облпрокуратурою 4 травня 1994 р.

ГОЛОВАТЮК Микола Олексійович, 1888 р.н., українець, освіта початкова, сторож. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 9 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 3 червня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 17 серпня 1942 р. в Карлазі Карагандинської обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ГОНТАРЮК Георгій Ілліч, 1920 р.н., українець, освіта неповна середня, голова колгоспу. За-арештований УМДБ Чернівецької обл. 23 червня 1950 р. ОН при МДБ СРСР 21 квітня 1951 р. за антирадянську агітацію і розголошення секретних даних за ст.ст. 54-10 ч. 1, 98 ч. 2, 109 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Черні-вецькою облпрокуратурою 26 травня 1989 р.

ГОРЮК Василь Петрович, 1925 р.н., українець, освіта початкова, військовослужбовець. Заарештований УКР МДБ ЗабВО 12 березня 1950 р. ВТ Читинського гарнізону 5 травня 1950 р. за антирадянську агітацію за ст. 58-10 ч. 1 КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Військовою колегією ВС СРСР 9 червня 1954 р. термін покарання знижено до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Верховним судом СРСР 16 серпня 1984 р.

ГОРЮК Петро Васильович, 1891 р.н., українець, неписьменний, сторож. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 8 липня 1940 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР. Справа припинена слідчим УНКВС Чернівецької обл. 29 серпня 1940 р. на підставі ст. 197 ч. 2 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 16 серпня 1995 р.

ГУЦУЛ Антон Танасійович, 1881 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Помер на спецпоселенні в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУЦУЛ Марія Дмитрівна, 1888 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДАНИЛЮК Ганна Іванівна, 1894 р.н., народилася в м. Вашківці, українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАНИЛЮК Дмитро Миколайович, 1894 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 27 жовтня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 7 лютого 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР виправданий, а за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 грудня 1992 р.

ДАНИЛЮК Іван Миколайович, 1896 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 31 жовтня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 25 червня 1948 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 6 березня 1990 р.

ДАНКО Георгій Никифорович, 1915 р.н., народився в с. Мигове, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 28 квітня 1949 р. ОН при МДБ СРСР 10 вересня 1949 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 лютого 1992 р.

ДАНКО Домна Дмитрівна, 1885 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 27 червня 1949 р. ОН при МВС СРСР 14 вересня 1949 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 28 листопада 1991 р.

ДАШКЕВИЧ Георгій Дмитрович, 1873 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАШКЕВИЧ Марія Степанівна, 1898 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАШКЕВИЧ Степан Георгійович, 1907 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДРИЩ Василина Миколаївна, 1888 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДРИЩ Дмитро Іванович, 1928 р.н., українець, освіта початкова, боєць винищувального загону. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 15 серпня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 20 лютого 1948 р. за участь в ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований ВТ ПрикВО 30 березня 1957 р.

ДРИЩ Євдокія Василівна, 1924 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДРИЩ Іван Ілліч, 1887 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Помер на спецпоселенні в липні 1949 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДРИЩ Ірина Григорівна, 1896 р.н., народилася в с. Мигове, українка, неписьменна, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 26 лютого 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 14 серпня

1945 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 21 лютого 1992 р.

ЄРЕМЕЙ Георгій Ілліч, 1896 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 9 червня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 24 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 8 лютого 1945 р. вирок замінено на 20 р. каторжних робіт. Помер 23 жовтня 1945 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 січня 1992 р.

ЄРЕМЕЙ Ілля Дмитрович, 1864 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 13 березня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Помер на спецпоселенні в травні 1945 р. в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗИБАЧИНСЬКА Ольга Михайлівна, 1886 р.н., народилася в м. Чернівці, українка, освіта середня. За постановою ОН при МДБ СРСР від 21 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІПАТІЙ Андрій Теодорович, 1909 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 25 липня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 18 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. Військовою колегією ВС СРСР 17 січня 1945 р. вирок замінено на 20 р. каторжних робіт. Реабілітований Верховним судом України 7 липня 1995 р.

ІПАТІЙ Євзебій Іванович, 1904 р.н., українець, неписьменний, колгоспник. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 28 травня 1949 р. ОН при МДБ СРСР 21 вересня 1949 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 червня 1992 р.

ІПАТІЙ Ілля Тодорович, 1911 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 13 листопада 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 17 лютого 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 27 липня 1948 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 березня 1992 р.

КАЛЕНЧУК Анастасія Іванівна, 1922 р.н., народилася в с. Берегомет, українка, неписьменна, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 10 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 14 серпня 1945 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою обл-прокуратурою 21 лютого 1992 р.

КИСЕЛИЦЯ Євдокія Василівна, 1905 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вижницьким РВ НКВС 10 червня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 24 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджена до вищої міри покарання. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 5 січня 1945 р. вирок замінено на 15 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 22 січня 1992 р.

КЛИМ Віктор Марійович, 1914 р.н., народився в с. Мигове, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Сторожинецьким РВ МДБ 4 березня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 6 квітня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 жовтня 1992 р.

КОЗМЕНЮК Георгій Олексійович, 1924 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЗМЕНЮК Олена, українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОЗУБОВСЬКА Олена Дмитрівна, 1929 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЗУБОВСЬКИЙ Танасій Дмитрович, 1925 р.н., українець, освіта неповна середня, робітник лісопильного заводу. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 29 квітня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 7 серпня 1947 р. за участь в УПА за ст. 54-1"а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 жовтня 1991 р.

КОНТРОЛЕВИЧ Василина Дмитрівна, 1879 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОНТРОЛЕВИЧ Георгій Олексійович, 1912 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 9 червня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 24 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1"а", 54-2 КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Помер 26 грудня 1947 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Верховним судом СРСР 29 червня 1960 р.

КОСОВАН Василь Дмитрович, 1944 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОСОВАН Василь Іванович, 1913 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 13 листопада 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 17 лютого 1948 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 березня 1992 р.

КОСОВАН Вікторія Дмитрівна, 1941 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОСОВАН Дмитро Іванович, 1917 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований ВББ УМВС Чернівецької обл. 31 грудня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 21 березня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 20 січня 1954 р. в Южкузбаслазі Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 вересня 1992 р.

КОСОВАН Івона Никифорівна, 1919 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОСТЕЦЬКА Параска Георгіївна, 1920 р.н., українка, неписьменна, робітниця. Заарештована УМДБ Чернівецької обл. 2 липня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 25 серпня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 22 вересня 1954 р. термін покарання знижено до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 21 січня 1992 р.

КОСТЕЦЬКИЙ Ілля Васильович, 1927 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 22 квітня 1950 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15 червня 1950 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 12 лютого 1955 р. термін покарання знижено до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 липня 1992 р.

КОСТИНЮК Василь Георгійович, 1914 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 2 липня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 25 серпня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 3 листопада 1954 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 20, 54-1 "а" на ст. 54-12 КК УРСР за недонесення і термін покарання змінено на 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 січня 1992 р.

КОЧЕРГАН Танасій Васильович, 1928 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований ВББ Вашківського РВ НКВС 23 квітня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 1 лютого 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 жовтня 1991 р.

КРАВЧУК Адель Дмитрівна, 1934 р.н., українка, освіта початкова. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КРАВЧУК Василина Іллівна, 1906 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

КРАВЧУК Григорій Ілліч, 1898 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 9 червня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 24 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. Військовою колегією ВС СРСР 5 січня 1945 р. вирок замінено на 20 р. каторжних робіт. Помер 25 вересня 1945 р. у Воркутлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Верховним судом СРСР 29 червня 1960 р.

КРАВЧУК Дмитро Ілліч, 1904 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 9 червня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 24 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Верховним судом СРСР 29 червня 1960 р.

КРАВЧУК Євдокія Олексіївна, 1903 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КРАВЧУК Іван Дмитрович, 1927 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КРАВЧУК Іван Михайлович, 1903 р.н., українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Сторожинецьким РВ МДБ 5 березня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 8 квітня 1948 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою

облпрокуратурою 10 квітня 1992 р.

КРАВЧУК Іван Олексійович, 1940 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Помер на спецпоселенні в 1945 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КРАВЧУК Марія Григорівна, 1929 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КРАВЧУК Марія Дмитрівна, 1929 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КРАВЧУК Минодора Григорівна, 1941 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КРАВЧУК Михайло Григорович, 1934 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КРАВЧУК Михайло Дмитрович, 1940 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КРАВЧУК Олексій Ілліч, 1900 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 9 червня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 24 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. Військовою колегією ВС СРСР 5 січня 1945 р. вирок замінено на 20 р. каторжних робіт. Помер 1 жовтня 1945 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 січня 1992 р.

КРАВЧУК Олена Дмитрівна, 1936 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КРАВЧУК Олена Костянтинівна, 1894 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КРАВЧУК Петро Григорович, 1936 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КРАВЧУК Раїса Григорівна, 1932 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КРАВЧУК Рахіля Григорівна, 1938 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КУТАШ Анастасія Георгіївна, 1928 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вашківським РВ МДБ 23 квітня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 24 травня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 6 вересня 1955 р. термін покарання знижено до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 27 грудня 1991 р.

КУТАШ Євдокія Костянтинівна, 1891 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована ВББ УМВС Чернівецької обл. 4 жовтня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 28 листопад 1946 р. за зв'язок з ОУН і недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджена до 4 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 31 серпня 1992 р.

КУШНІР Василь Танасійович, 1930 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 26 березня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 12 травня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 11 липня 1991 р.

КУШНІР Олена Кузьмівна, 1907 р.н., народилася в с. Брусниця Кіцманського р-ну, українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 26 березня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 12 травня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 11 липня 1991 р.

КУШНІРЮК Ілля Тодорович, 1922 р.н., українець, освіта початкова, лісоруб. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 29 грудня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 27 травня 1949 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 липня 1991 р.

КУШНІРЮК Катерина Миколаївна, 1896 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 10 січня 1949 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 9 лютого 1949 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 26 березня 1992 р.

ЛАЗАРЮК Йосип Степанович, 1912 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 9 червня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 24 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 січня 1992 р.

ЛАШКІБА Євдокія Олексіївна, 1925 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 2 січня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 12 березня 1948 р. за зв'язок з ОУН і антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 2 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 30 жовтня 1992 р.

ЛАШКІБА Нестор Васильович, 1927 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 2 січня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 12 березня 1948 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 14 липня 1992 р.

ЛЕБ'ЮК Ганна Гнатівна, 1920 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ

СРСР від 4 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛУКОВЕЦЬКИЙ Йосип Володимирович, 1910 р.н., народився в м. Вижниця, українець, освіта неповна середня, залізничник. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 12 грудня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 29 квітня 1945 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 10 березня 1994 р.

ЛЮТИК Андрій Іванович, 1930 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 28 липня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 30 серпня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Військовою колегією ВС СРСР в 1954 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 20, 54-1 "а" на ст. 54-12 КК УРСР за недонесення і термін покарання змінено на 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 червня 1991 р.

ЛЮТИК Василь Іванович, 1923 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 26 серпня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 24 вересня 1948 р. за зв'язок з ОУН і недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛЮТИК Степан Іванович, 1920 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 28 липня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 30 серпня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Військовою колегією ВС СРСР в 1954 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 20, 54-1 "а" на ст. 54-12 КК УРСР за недонесення і термін покарання змінено на 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 червня 1991 р.

МАНЦ Фрідріх Адамович, 1907 р.н., народився в с. Порубне Глибоцького р-ну, німець, неписьменний, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 18 вересня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 8 грудня 1944 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 2 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 2 грудня 1966 р.

МАРФІЙЧУК Іван Олексійович, 1902 р.н., народився в с. Мигове, українець, освіта початкова, сторож. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 30 травня 1949 р. ОН при МДБ СРСР 21 вересня 1949 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 10 червня 1992 р.

МАРФІЙЧУК Параска Олексіївна, 1912 р.н., українка, неписьменна, колгоспниця. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 30 травня 1949 р. ОН при МДБ СРСР 21 вересня 1949 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 10 червня 1992 р.

МАРЧУК Василь Миколайович, 1895 р.н., українець, освіта початкова, службовець. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 24 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 11 листопада 1942 р. в Сєвпечлазі Російської Федерації. Реабілітований Чернівецьким облсудом 18 вересня 1965 р.

МАРЧУК Василь Трифонович, 1923 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вашківським РВ НКВС 9 листопада 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 3 лютого 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 17 червня 1994 р.

МАРЧУК Ілля Миколайович, 1902 р.н., українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 27 травня 1949 р. ОН при МДБ СРСР 28 вересня 1949 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 червня 1992 р.

МЕЛЬНИЧУК Микола Онуфрійович, 1907 р.н., українець, освіта початкова, бригадир будівельної бригади. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 30 травня 1949 р. ОН при МДБ СРСР 21 вересня 1949 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 2 березня 1992 р.

МЕНЗАК Василина Михайлівна, 1931 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕНЗАК Ганна Миколаївна, 1902 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілі-тації ті самі.

МЕНЗАК Євдокія Михайлівна, 1934 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕНЗАК Марія Михайлівна, 1942 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕНЗАК Михайло Дмитрович, 1900 р.н., українець, освіта неповна середня, псаломщик. Заарештований Вашківським РВ НКВС 9 листопада 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 3 лютого

1945 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 19, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 липня 1994 р.

МЕНЗАК Параска Михайлівна, 1936 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НАГІРНЯК Іван Танасійович, 1903 р.н., українець, освіта початкова, робітник. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 24 лютого 1950 р. ОН при МДБ СРСР 13 січня 1951 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 жовтня 1992 р.

НАГІРНЯК Олена Михайлівна, 1905 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована УМДБ Чернівецької обл. 24 лютого 1950 р. ОН при МДБ СРСР 13 січня 1951 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 21 жовтня 1992 р.

ОДОТЮК Аделія Степанівна, 1928 р.н., українка, освіта початкова. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОДОТЮК Домка Степанівна, 1891 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОДОТЮК Ілля Степанович, 1934 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ОДОТЮК Марія Степанівна, 1926 р.н., українка, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОДОТЮК Микола Степанович, 1914 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ОДОТЮК Михайло Степанович, 1925 р.н., українець, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ОДОТЮК Олена Степанівна, 1924 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОДОТЮК Степан Дмитрович, 1884 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОЛЕКСЮК Василина Дмитрівна, 1925 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 24 лютого 1950 р. ОН при МДБ СРСР 13 вересня 1950 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 18 лютого 1992 р.

ОЛЕКСЮК Василина Михайлівна, 1902 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 серпня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Померла на спецпоселенні 2 травня 1946 р. в Удмуртській АРСР Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОЛЕКСЮК Ганна Дмитрівна, 1920 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована УМДБ Чернівецької обл. 24 лютого 1950 р. ОН при МДБ СРСР 27 вересня 1950 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою обл-прокуратурою 2 червня 1992 р.

ОЛЕКСЮК Євдокія Михайлівна, 1928 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 серпня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОЛЕКСЮК Михайло Миколайович, 1893 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 28 квітня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 28 червня 1944 р. за пособництво ОУН і недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реа-білітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОЛЕКСЮК Степан Михайлович, 1934 р.н., українець, освіта початкова. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 серпня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОСТАФІЙЧУК Василина Іллівна, 1921 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вашківським РВ МДБ 29 січня 1950 р. ОН при МДБ СРСР 14 червня 1950 р. за зв'язок і пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 30 січня 1992 р.

ПАРАМОНОВ Нефедій Давидович, 1919 р.н., росіянин, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 29 січня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 21 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 27 жовтня 1989 р.

ПЕЛЕПКО Микола Олексійович, 1894 р.н., українець, освіта початкова, лісоруб. Заарештований

ВББ УМВС Чернівецької обл. 8 жовтня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 8 січня 1947 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15 липня 1947 р. виправданий.

ПЕЛИПКО Микола Георгійович, 1920 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 27 грудня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 28 травня 1949 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 31 серпня 1956 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 54-1 "а", 54-11 на ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР і термін покарання змінено на 9 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 31 березня 1992 р.

ПОПЕСКУ Георгій Тодорович, 1904 р.н., народився в с. Бадауци Радівецького повіту в Румунії, румун, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОРЧУК Параска Касянівна, 1900 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 27 лютого 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 5 квітня 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 22 вересня 1992 р.

ПРОДАНИК Ольга Петрівна, 1915 р.н., народилася в с. Іспас, українка, освіта початкова, кравчиня. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 22 вересня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 2 листопада 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 18 вересня 1992 р.

ПРОДАНЮК Олена Федорівна, 1927 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 31 жовтня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 18 грудня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 17 вересня 1954 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 20, 54-1 "а" на ст. 54-12 КК УРСР за недонесення і термін покарання змінено на 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

ПРОДАНЮК Федір Васильович, 1897 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 31 жовтня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 18 грудня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 17 вересня 1954 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 20, 54-1 "а" на ст. 54-12 КК УРСР за недонесення і термін покарання змінено на 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 28 листопада 1954 р. в Дубравлазі Мордовської АРСР Російської Федерації. Реабілітований Черні-вецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

ПУГА Аксенія Іванівна, 1897 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу і зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПУГА Йосип Касянович, 1920 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПУГА Касян Адамович, 1877 р.н., народився в Румунії, румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент і член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПУГА Микола Касянович, 1923 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу і зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПУГА Сільвія Касянівна, 1928 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОГОВСЬКИЙ Іван Михайлович, 1918 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 2 серпня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 30 серпня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 червня 1991 р.

РОМАНЧУК Варвара Петрівна, 1922 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 20 липня 1944 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОМАНЧУК Василина Дмитрівна, 1888 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОМАНЧУК Марія Петрівна, 1936 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОМАНЧУК Микола Петрович, 1930 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОМАНЧУК Олексій Петрович, 1931 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОМАНЧУК Олена Петрівна, 1934 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОМАНЧУК Петро Іванович, 1889 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 10 червня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 24 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 “а”, 54-2 КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Реабілітований Верховним судом СРСР 29 червня 1960 р.

РОМАНЧУК Яків Петрович, 1914 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 20 липня 1944 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОМАНЮК Параска Танасіївна, 1905 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована УМДБ Чернівецької обл. 14 лютого 1950 р. ОН при МДБ СРСР 6 вересня 1950 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 “а”, 54-11 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою обл-прокуратурою 21 жовтня 1992 р.

РОЩЕБАК Василь Юрійович, 1918 р.н., українець, освіта початкова, робітник радгоспу. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 14 серпня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 25 жовтня 1948 р. за зв’язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 “а” КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 листопада 1991 р.

САБУРА Дмитро Іванович, 1914 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 10 червня 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 “а”, 54-2 КК УРСР. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 24 листопада 1944 р. виправданий.

САБУРА Іван Миколайович, 1889 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований ВББ УМВС Чернівецької обл. 8 жовтня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 24 грудня 1946 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 “а” КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 серпня 1992 р.

САВЕСКУЛ Іван Васильович, 1899 р.н., українець, неписьменний, колгоспник. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 22 квітня 1950 р. ОН при МВС СРСР 27 вересня 1950 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 “а” КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 10 липня 1991 р.

САВЕСКУЛ Костянтин Васильович, 1903 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 18 квітня 1950 р. ОН при МВС СРСР 27 вересня 1950 р. за зв’язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 “а” КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 10 липня 1991 р.

САВЕСКУЛ Петро Костянтинович, 1930 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 22 квітня 1950 р. ОН при МВС СРСР 27 вересня 1950 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 “а” КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 10 липня 1991 р.

САВЕСКУЛ Юстина Дмитрівна, 1905 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована УМДБ Чернівецької обл. 22 квітня 1950 р. ОН при МВС СРСР 27 вересня 1950 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 “а” КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 10 липня 1991 р.

САВЧУК Олена Олексіївна, 1907 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вижницьким РВ НКВС 9 червня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 24 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 “а”, 54-2 КК УРСР засуджена до 20 р. каторжних робіт. Реабілітована Чернівецькою обл-прокуратурою 22 січня 1992 р.

САВЧУК Степан Костянтинович, 1902 р.н., українець, освіта початкова, продавець. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 9 червня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 24 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 “а”, 54-2 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабіліто-ваний Верховним судом СРСР 29 червня 1960 р.

СЕМЕГЕН Дмитро Семенович, 1926 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 31 грудня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 16 березня 1948 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 “а” КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Справа припинена ВТ ПрикВО 19 вересня 1956 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований Чернівецькою обл-прокуратурою 29 грудня 1991 р.

СМУК Василина Іванівна, 1915 р.н., народилася в с. Іспас, українка, неписьменна, селянка. За-арештована Вашківським РВ МДБ 6 грудня 1947 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 “а” КК УРСР. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 23 лютого 1948 р. виправдана. Повторно заарештована Вашківським РВ МДБ 15 квітня 1950 р. ОН при МДБ СРСР 10 лютого 1951 р. за зв’язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 “а” КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 21 січня 1972 р.

СМУК Георгій Дмитрович, 1907 р.н., українець, освіта початкова, лісник. Заарештований Вашківським РВ МДБ 6 грудня 1947 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 “а” КК УРСР. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 23 лютого 1948 р. виправданий.

СТАВОВА Ганна Іллівна, 1896 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТАВОВИЙ Василь Ілліч, 1929 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СТАВОВИЙ Гаврило Фокович, 1914 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 10 червня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 24 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 “а”, 54-2 КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Верховним судом СРСР 29 червня 1960 р.

СТАВОВИЙ Ілля Миколайович, 1892 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Помер на спецпоселенні в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРАТІЙ Василина Юріївна, 1944 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 7 лютого 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРАТІЙ Костянтин Остапович, 1925 р.н., українець, освіта неповна середня, шофер. Заарештований УМВС Чернівецької обл. в 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 11 жовтня 1947 р. за участь в ОУН-УПА за ст. 54-1 “а” КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРАТІЙ Марія Юріївна, 1942 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 7 лютого 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРАТІЙ Олена Юріївна, 1947 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СТРАТІЙ Параска Прокопівна, 1913 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СТРАТІЙ Юрій Остапович, 1913 р.н., українець, освіта початкова, сторож. Заарештований УМДБ Львівської обл. 25 січня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15 серпня 1947 р. за участь в ОУН-УПА за ст. 54-1 “а” КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 6 листопада 1991р.

СУМАРЮК Параска Іванівна, 1887 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Померла на спецпоселенні 21 січня 1954 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТАТАРИН Ілля Юрійович, 1922 р.н., українець, освіта початкова, сторож. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 29 грудня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 27 травня 1949 р. за зв’язок з ОУН і недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 липня 1991 р.

ТЕРЛИБОВКА Олексій Дмитрович, 1927 р.н., українець, освіта початкова, боєць винищувального загону. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 16 серпня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 20 лютого 1948 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 “а” КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований ВТ ПрикВО 30 березня 1957 р.

ТКАЧУК Варвара Олексіївна, 1924 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована УМДБ Чернівецької обл. 28 квітня 1949 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 14 липня 1949 р. за пособництво і зв’язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 “а” КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Верховним судом УРСР 27 лютого 1990 р.

ТКАЧУК Василь Петрович, 1908 р.н., українець, освіта неповна середня, службовець. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 28 квітня 1949 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 14 липня 1949 р. за пособництво і зв’язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 “а” КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Верховним судом УРСР 27 лютого 1990 р.

ТКАЧУК Микола Дмитрович, 1926 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 16 серпня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 20 лютого 1948 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 “а” КК УРСР

Марія Юріївна Стратій

засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований ВТ ПрикВО 30 березня 1957 р.

ТОКАР Анастасія Петрівна, 1939 р.н., українка. За постановою ОН при МВС СРСР від 11 квітня 1947 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОКАР Анастасія Танасіївна, 1907 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОКАР Євдокія Іллівна, 1923 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована УМДБ Чернівецької обл. 15 квітня 1950 р. ОН при МДБ СРСР 25 жовтня 1950 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-11, 109 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 17 березня 1992 р.

ТОКАР Ілля Петрович, 1941 р.н., українець. За постановою ОН при МВС СРСР від 11 квітня 1947 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОКАР Марія Миколаївна, 1925 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. ОН при МДБ СРСР 12 листопада 1948 р. за втечу зі спецпоселення засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОКАР Параска Петрівна, 1915 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 11 квітня 1947 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Померла на спецпоселенні в 1947 р. в Кокчетавській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОКАР Петро Миколайович, 1944 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОКАР Фрозина Петрівна, 1936 р.н., українка. За постановою ОН при МВС СРСР від 11 квітня 1947 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТРУФИН Юрій Олексійович, 1915 р.н., українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 24 січня 1950 р. ОН при МВС СРСР 14 серпня 1950 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 вересня 1991 р.

УРСАК Вікторія, 1930 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

УРСАК Дмитро, 1933 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

УРСАК Марія Павлівна, 1902 р.н. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФАЛЬОСА Василина Іллівна, 1928 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФАЛЬОСА Василь Ілліч, 1926 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФАЛЬОСА Ілля Танасійович, 1889 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в березні 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ФАЛЬОСА Ірина Іллівна, 1931 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФАЛЬОСА Микола Ілліч, 1922 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФАЛЬОСА Пелагея Степанівна, 1905 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФЕДОРНЯК Василина Георгіївна, 1941 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФЕДОРНЯК Дмитро Георгійович, 1943 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФЕДОРНЯК Марія Танасіївна, 1914 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФЕДОРНЯК Ольга Георгіївна, 1936 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФЕДОРНЯК Фрозина Георгіївна, 1935 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФЕДОРЮК Георгій Антонович, 1899 р.н., українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 30 травня 1949 р. ОН при МДБ СРСР 28 серпня 1949 р. за зв'язок з ОУН і недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 червня 1992 р.

ФОКА Георгій Олексійович, 1927 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФОКА Олексій Пелагейович, 1923 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований

Вижницьким РВ НКВС 9 червня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 24 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст.ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 січня 1992 р.

ФОКА Пелагея Петрівна, 1902 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні 10 липня 1952 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЦИРГАН Ганна Матвіївна, 1901 р.н., чешка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вижницьким РВ НКВС 11 вересня 1944 р. ОН при НКВС СРСР 7 березня 1945 р. за співробітництво з іноземною державою за ст. 54-3 КК УРСР засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою обл-прокуратурою 28 серпня 1990 р.

ЦІПСЕР Сидір Казимирович, 1896 р.н., українець, освіта початкова, червоноармієць. Заарештований ВКР "Смерш" 23 сд 6 грудня 1944 р. ВТ Свердловського гарнізону 28 лютого 1945 р. за антирадянську агітацію за ст. 58-10 ч. 2 КК РРФСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований військовою прокуратурою Західного регіону України 18 червня 1997 р.

ЧОРНЕЙ Василь Тодосійович, 1893 р.н., українець, освіта неповна середня, сторож. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 30 травня 1949 р. ОН при МДБ СРСР 25 січня 1950 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 24 березня 1950 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 11 грудня 1991 р.

ЧОРНЕЙ Віра Василівна, 1930 р.н., українка, освіта середня, селянка. Заарештована УМДБ Чернівецької обл. 15 травня 1949 р. ОН при МДБ СРСР 25 січня 1950 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 11 грудня 1991 р.

ЧОРНЕЙ Іван Тодосійович, 1924 р.н., українець, освіта середня, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 17 травня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена ВББ УНКВС Чернівецької обл. 20 липня 1945 р. за не доведенням в його діях складу злочину. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШОКОСТЮК Дмитро Георгійович, 1927 р.н., українець, освіта початкова, боєць винищувального загону. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 16 серпня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 20 лютого 1948 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований ВТ ПрикВО 30 березня 1957 р.

ШТЕФЮК Василь Степанович, 1907 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 10 червня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 24 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Помер 17 січня 1948 р. в місцях позбавлення волі в Томській обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою обл-прокуратурою 22 січня 1992 р.

ШТЕФЮК Марія Дмитрівна, 1915 р.н., українка, освіта початкова, колгоспниця. Заарештована УМДБ Чернівецької обл. 24 лютого 1950 р. ОН при МВС СРСР 14 серпня 1950 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 12 квітня 1990 р.

М И Г О В Е

АНДРІЙЧУК Георгій Олексійович, 1908 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 24 липня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 18 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. Військовою колегією ВС СРСР 17 січня 1945 р. вирок замінено на 20 р. каторжних робіт. Реабілітований Верховним судом України 7 липня 1995 р.

АНДРІЙЧУК Марія Костянтинівна, 1910 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 17 серпня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 18 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст.ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 15 р. каторжних робіт. Військовою колегією ВС СРСР 12 липня 1947 р. термін покарання змінено на 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 10 червня 1991 р.

БАБИЧ Петро Онуфрійович, 1924 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 29 квітня 1947 р. за участь в УПА за ст.ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена начальником слідвідділу УМДБ Чернівецької обл. 25 липня 1947 р. на підставі ст. 197 ч. 2 КПК УРСР. Реабілітований на підставі ст.1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОДНАРЮК Аксенія Танасіївна, 1901 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОДНАРЮК Василь Прокопович, 1907 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований Сторожинецьким РВ МДБ 14 грудня 1948 р. ВТ

Насипна могила-хрест борцям за волю України.

військ МВС Чернівецької обл. 11 березня 1949 р. за зв'язок з ОУН за ст.ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 14 квітня 1992 р.

БОДНАРЮК Вероніка Петрівна, 1929 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОДНАРЮК Ілля Петрович, 1925 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОДНАРЮК Фрозина Петрівна, 1936 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОЙКО Анастасія Миколаївна, 1925 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 4 липня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОЙКО Варвара Петрівна, 1911 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОЙКО Віктор Олексійович, 1907 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 11 листопада 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 8 січня 1945 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Помер 13 листопада 1945 р. в Сєввостлазі Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 травня 1992 р.

БОЙКО Віктор Павлович, 1935 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОЙКО Євдокія Василівна, 1919 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 11 листопада 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 27 квітня 1945 р. за зв'язок з ОУН за ст.ст. 20, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 29 січня 1992 р.

БОЙКО Замфіра, 1901 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОЙКО Катерина Павлівна, 1924 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БОЙКО Лукерія Дмитрівна, 1920 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 4 липня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОЙКО Марія Павлівна, 1920 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОЙКО Матвій Олексійович, 1911 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 11 листопада 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 8 березня 1945 р. за

участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 26 червня 1945 р. в Сиблазі Іркутської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 жовтня 1992 р.

БОЙКО Петро Миколайович, 1917 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 11 листопада 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 8 січня 1945 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 травня 1992 р.

ГАЙСАН Анастасія Василівна, 1923 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАЙСАН Георгій Іванович, 1935 р.н., українець. За постановою ОН при МВС СРСР від 19 жовтня 1946 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Помер на спецпоселенні в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАЙСАН Микола Якович, 1916 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 18 січня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 20 червня 1945 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 31 березня 1992 р.

ГАЙСАН Степан Семенович, 1915 р.н., українець, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 20 квітня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 8 червня 1945 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 31 жовтня 1991 р.

ГАЙСАН-ЛЕВИЦЬКА Фрозина Танасіївна, 1911 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 19 жовтня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГЕШКО Іван Петрович, 1910 р.н., українець, неписьменний, столяр. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 3 січня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 26 лютого 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 вересня 1993 р.

ГЛАДЧУК Василина Іванівна, 1925 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 20 листопада 1944 р. за участь в УПА. Засуджена не була. Справа припинена слідвідділом УНКДБ Чернівецької обл. 12 березня 1945 р. за не доведенням в діях складу злочину. Реабілітована на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГЛАДЧУК Василь Михайлович, 1912 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 22 липня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 18 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. Військовою колегією ВС СРСР вирок замінено на 20 р. каторжних робіт. Реабілітований Верховним судом України 7 липня 1995 р.

ГЛАДЧУК Дмитро Петрович, 1900 р.н., українець, освіта початкова, голова сільради. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 20 серпня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст.ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена слідвідділом УМДБ Чернівецької обл. 14 листопада 1947 р. на підставі ст. 197 ч. 2 КПК УРСР. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГЛАДЧУК Євдокія Іванівна, 1930 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГЛАДЧУК Іван Якович, 1896 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 27 квітня 1950 р. в Комі АРСР Російської Федерації.

ГЛАДЧУК Параска Петрівна, 1900 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні 13 липня 1950 р. в Комі АРСР Російської Федерації.

ГЛАДЧУК Федір Онуфрійович, 1923 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 27 квітня 1949 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 18 червня 1949 р. за участь в УПА за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 18 квітня 1956 р. термін покарання знижено до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Справа припинена 21 травня 1956 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОЛОВАТЮК Олена Миколаївна, 1899 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 21 вересня 1949 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАНКО Анастасія Василівна, 1929 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАНКО Василина Прокопівна, 1924 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на

спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАНКО Василина Танасіївна, 1901 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 27 травня 1949 р. ОН при МДБ СРСР 24 вересня 1949 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 10 червня 1992 р.

ДАНКО Василь Якович, 1893 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАНКО Гаврило Лук'янович, 1928 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 14 грудня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 31 січня 1947 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1992 р.

ДАНКО Євдокія Іванівна, 1887 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою УНКВС Чернівецької обл. від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАНКО Євдокія Олексіївна, 1903 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАНКО Катерина Василівна, 1925 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДАНКО Марія Олексіївна, 1927 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 17 серпня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 18 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 15 р. каторжних робіт. Військовою колегією ВС СРСР 12 липня 1947 р. термін покарання змінено на 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 10 червня 1991 р.

ДАНКО Микола Васильович, 1923 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 27 квітня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 4 липня 1947 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 17 лютого 1992 р.

ДАНКО Михайло Семенович, 1906 р.н., українець, освіта початкова, голова сільради. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 30 травня 1949 р. ОН при МДБ СРСР 24 вересня 1949 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 10 червня 1992 р.

ДАНКО Параска Василівна, 1931 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАРІЙ Василь Миколайович, 1899 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабі-літований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАРІЙ Микола Васильович, 1927 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 8 травня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 20 липня 1945 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 січня 1992 р.

ДАРІЙ Олена Петрівна, 1897 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАСКАЛЮК Микола Григорович, 1928 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 18 січня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 20 червня 1945 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 31 березня 1992 р.

ДУМЕНКО Анастасія Андріївна, 1904 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДУМЕНКО Василина Миколаївна, 1927 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДУМЕНКО Віра Костянтинівна, 1945 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДУМЕНКО Іван Тодорович, 1927 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 8 травня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 20 липня 1945 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 січня 1992 р.

ДУМЕНКО Костянтин Васильович, 1921 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 9 березня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 20 серпня 1946 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР

засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1992 р.

ДУМЕНКО Микола Іванович, 1945 р.н., українець. За постановою ОН при МВС СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДУМЕНКО Олена Андріївна, 1924 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДУМЕНКО Тодор Костянтинович, 1898 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДУМЕНКО Фрозина Тодорівна, 1930 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДУТКА Василь Миколайович, 1926 р.н., українець, освіта неповна середня, продавець. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 11 листопада 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 8 січня 1945 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 травня 1992 р.

ДУТКА Параска Петрівна, 1883 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 19 жовтня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДУТКА Фрозина Василівна, 1913 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 17 серпня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 18 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 15 р. каторжних робіт. Померла 21 лютого 1945 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 10 червня 1991 р.

ДУТКА Юрій Іванович, 1933 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 17 вересня 1949 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЕРМАЧ Василь Семенович, 1894 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЕРМАЧ Дмитро Федорович, 1910 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 11 листопада 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 8 березня 1945 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 19 серпня 1945 р. в Сєввостлазі Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 жовтня 1992 р.

КЕРМАЧ Марія Миколаївна, 1900 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЕРМАЧ Марія Миколаївна, 1921 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

КЕРМАЧ Олена Василівна, 1929 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КЕРМАЧ Фрозина Василівна, 1930 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КЕРМАЧ Юрій Васильович, 1927 р.н., українець, освіта початкова, робітник. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 10 травня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 7 серпня 1947 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 17 січня 1953 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 листопада 1991р.

КИРИЛЯК Ганна Павлівна, 1930 р.н., українка, освіта початкова. За постановою ОН при НКВС СРСР від 4 червня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КИРИЛЯК Микола Павлович, 1927 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 4 червня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КИРИЛЯК Олена Григорівна, 1893 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КИРИЛЯК Павло Васильович, 1882 р.н., українець, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1945 р. в Архангельській обл. Російської Федерації.

КИРИЛЯК Степан Павлович, 1921 р.н., українець, освіта початкова, слюсар. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 12 червня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 13 серпня 1946 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 лютого 1992 р.

КЛИМ Калина Іванівна, 1944 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 17 вересня 1949 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЛИМ Марія Іванівна, 1940 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КЛИМ Марія Петрівна, 1909 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КЛИМ Степан Іванович, 1937 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КЛИМ Христина Іванівна, 1938 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОЗУБОВСЬКА Анастасія Іллівна, 1938 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЗУБОВСЬКА Віра Іллівна, 1944 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОЗУБОВСЬКА Олена Пилипівна, 1920 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОЗУБОВСЬКИЙ Микола Ілліч, 1941 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОПЕЛЬЧУК Олена Григорівна, 1904 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОПЧУК Василина Степанівна, 1937 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОПЧУК Іван Степанович, 1939 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОПЧУК Марія Степанівна, 1934 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОПЧУК Олена Паліївна, 1906 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілі-тації ті самі.

КОПЧУК Степан Іванович, 1905 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 26 липня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 18 листопада 1944 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. Військовою колегією ВС СРСР 17 січня 1945 р. вирок замінено на 20 р. каторжних робіт. Помер 5 лютого 1950 р. в Дубравлазі Мордовської АРСР Російської Федерації. Реабілітований Верховним судом України 7 липня 1995 р.

КОРПАН Іван Онуфрійович, 1909 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 11 листопада 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 8 січня 1945 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. Військовою колегією ВС СРСР 16 січня 1945 р. вирок замінено на 20 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 травня 1992 р.

КОСОВАН Василь Михайлович, 1907 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 11 листопада 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 8 січня 1945 р.за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. Військовою колегією ВС СРСР 16 січня 1945 р. вирок замінено на 20 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 травня 1992 р.

ЛАШКІБА Михайло Кузьмич, 1925 р.н., українець, освіта початкова, коваль. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 9 травня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 20 липня 1945 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 січня 1992 р.

ЛУПАШКО Сидір Євгенович, 1907 р.н., українець, освіта середня, учитель. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 18 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 10 грудня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 5 жовтня 1989 р.

МАРЧУК Дем'ян Фрозинович, 1927 р.н., народився в с. Берегомет, українець, освіта початкова, лісоруб. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 29 квітня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 7 серпня 1947 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 жовтня 1991 р.

МАРЧУК Олексій Фрозинович, 1929 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАРЧУК Фрозина Пантеліївна, 1898 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕЛЬНИЧУК Василина Георгіївна, 1932 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЛЬНИЧУК Василь Олексійович, 1940 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЛЬНИЧУК Катерина Тодорівна, 1912 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЛЬНИЧУК Марія Олексіївна, 1902 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабі-літована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЛЬНИЧУК Микола Олексійович, 1936 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕЛЬНИЧУК Михайло Георгійович, 1935 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЛЬНИЧУК Параска Олексіївна, 1943 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЛЬНИЧУК Танасій Костянтинович, 1912 р.н., українець, освіта початкова, лісоруб. Заарештований 11 листопада 1944 р. за участь в УПА. Засуджений не був. Помер 21 грудня 1944 р. в місцях позбавлення волі. Справа припинена 2 січня 1945 р. на підставі ст. 4 п. "а" КПК УРСР. Реабілітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р..

МЕЦКАН Василина Танасіївна, 1934 р.н., українка, освіта початкова. За постановою ОН при МВС СРСР від 11 квітня 1947 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЦКАН Ірина Танасіївна, 1936 р.н., українка, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕЦКАН Марія Єреміївна, 1902 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 16 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЦКАН Марія Танасіївна, 1921 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 11 квітня 1947 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. ОН при МВС СРСР 27 травня 1949 р. за втечу зі спецпоселення за ст. ст. 78 ч. 3, 82 ч. 2 КК УРСР засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЦКАН Микола Танасійович, 1942 р.н., українець. За постановою ОН при МВС СРСР від 11 квітня 1947 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЦКАН Михайло Танасійович, 1922 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. ОН при МВС СРСР у серпні 1948 р. за втечу зі спецпоселення за ст. 78 ч. 3 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реа-білітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЦКАН Олексій Юрійович, 1926 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 31 грудня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 16 березня 1948 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Справа припинена ВТ ПрикВО 19 вересня 1956 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований Чернівецькою обл-прокуратурою 29 травня 1992 р.

МЕЦКАН Онуфрій Ілліч, 1894 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 16 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабі-літований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЦКАН Сидір Онуфрійович, 1925 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 24 листопада 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 31 січня 1947 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Черні-вецькою облпрокуратурою 12 травня 1992 р.

МЕЦКАН Танасій Онуфрійович, 1890 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 17 серпня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 18 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Військовою колегією ВС СРСР 12 липня 1947 р. термін покарання змінено на 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 10 червня 1991 р.

МЕЦКАН Юрій Танасійович, 1939 р.н., українець. За постановою ОН при МВС СРСР від 11 квітня 1947 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИКИТЮК Василина Дмитрівна, 1943 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИКИТЮК Ганна Петрівна, 1922 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МИКИТЮК Георгій Васильович, 1908 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 11 листопада 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 8 січня 1945 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Помер 5 жовтня 1945 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 травня 1992 р.

МИКИТЮК Домка Василівна, 1916 р.н., українка, освіта неповна середня. За постановою ОН при МВС СРСР від 19 березня 1947 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабі-літована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИКИТЮК Марія Георгіївна, 1939 р.н.,

українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МИКИТЮК Марія Дмитрівна, 1938 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИКИТЮК Микола Дмитрович, 1936 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МИКИТЮК Петро Георгійович, 1936 р.н., українець. За постановою ОН при МВС СРСР від 19 березня 1947 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МОСКАЛЮК Євдокія Яківна, 1917 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 28 серпня 1945 р. вислана на спецпоселення за пособництво УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МОТОВИЛЕЦЬ Анастасія Максимівна, 1896 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 10 червня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні 18 листопада 1947 р. в Удмуртській АРСР Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МОТОВИЛЕЦЬ Григорій Іванович, 1889 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 2 липня 1947 р. в Удмуртській АРСР Російської Федерації.

МОТОВИЛЕЦЬ Марія Григорівна, 1928 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОТОВИЛЕЦЬ Микола Григорович, 1940 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОТОВИЛЕЦЬ Петро Григорович, 1937 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОТОВИЛЕЦЬ Степан Григорович, 1933 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОТОВИЛЕЦЬ Юлія Григорівна, 1930 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОДОТЮК Микола Тодорович, 1925 р.н., українець, освіта неповна середня, шофер. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 19 листопада 1951 р. за зрадницьку діяльність. Засуджений не був. Справа припинена слідчим слідвідділу УМДБ Чернівецької обл. 19 січня 1952 р. на підставі ст. 197 ч. 2 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 грудня 1994 р.

ОНУФРІЙЧУК Георгій Якович, 1910 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований ВББ Сторожинецького МВ НКВС 10 липня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 16 жовтня 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 липня 1993 р.

ОНЧУЛЯК Варвара Олексіївна, 1900 р.н., українка, селянка. За постановою від 1947 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОНЧУЛЯК Костянтин Петрович, 1927 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОНЧУЛЯК Микола Петрович, 1924 р.н., українець, освіта неповна середня, робітник. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 8 травня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 7 липня 1947 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 6 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Черні-вецькою облпрокуратурою 30 жовтня 1991 р.

ОНЧУЛЯК Петро Онуфрійович, 1890 р.н., українець, селянин. За постановою від 1947 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАЛАМАРЮК Василина Миколаївна, 1942 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАЛАМАРЮК Олена Тодорівна, 1912 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАЛАМАРЮК Петро Миколайович, 1944 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПИЛИПКО Катерина Георгіївна, 1897 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОМАНЮК Анастасія Яківна, 1925 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОМАНЮК Варвара Кіцівна, 1884 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Померла на спецпоселенні 9 січня 1946 р. в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОМАНЮК Василь Георгійович, 1940 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОМАНЮК Віктор Онуфрійович, 1938 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОМАНЮК Євдокія Юріївна, 1895 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОМАНЮК Калина Яківна, 1928 р.н., українка. За постановою ОН при МВС СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОМАНЮК Марія Кіцівна, 1877 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабі-літації ті самі. Померла на спецпоселенні 16 жовтня 1951 р. в Пермській обл. Російської Федерації.

РОМАНЮК Марія Семенівна, 1915 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

РОМАНЮК Микола Георгійович, 1942 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОМАНЮК Онуфрій Іванович, 1888 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОМАНЮК Параска Никифорівна, 1919 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабі-літована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СЕМЕГЕН Іван Онуфрійович, 1913 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 17 серпня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 18 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. Військовою колегією ВС СРСР 17 січня 1945 р. вирок замінено на 20 р. каторжних робіт. Помер 17 грудня 1947 р. в Сєвлазі Російської Федерації. Реабілітований Верховним судом України 7 липня 1995 р.

СЕМЕГЕН Михайло Васильович, 1925 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 5 листопада 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 8 січня 1945 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 травня 1992 р.

СЕНЧИЛО Євген Іванович, 1947 р.н., народився в м. Котовськ Молдавської РСР, росіянин, осві-та середня, робітник Берегометського лісокомбінату. Заарештований УКДБ Чернівецької обл. 21 квітня 1967 р. Чернівецьким обласним судом 17 липня 1967 р. за антирадянську агітацію за ст. 62 ч. 1 КК УРСР засуджений до 1 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 жовтня 1992 р.

СИРОТЮК Василина Пилипівна, 1904 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СИРОТЮК Василь Миколайович, 1926 р.н., українець, освіта неповна середня, працівник Берегометського ліспромгоспу. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 4 квітня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 12 жовтня 1945 р. за участь в УПА за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Військовою колегією ВС СРСР 10 січня 1947 р. термін покарання знижено до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 20 січня 1992 р.

СОВАК Георгій Еліфтерович, 1904 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 11 листопада 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 8 січня 1945 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 травня 1992 р.

СОВАК Марія Степанівна, 1900 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 9 березня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРАЖИР Юрій Танасійович, 1903 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 17 листопада 1944 р. за зв'язок з ОУН. Засуджений не був. Справа припинена ст. слідчим УНКДБ Чернівецької обл. 9 березня 1945 р. на підставі ст. 197 ч. 2 КПК УРСР. Реабілітований.

ТАТАРИН Фрозина Іванівна, 1913 р.н., народилася в с. Банилів-Підгірний Сторожинецького р-ну, румунка, освіта початкова, колгоспниця. Заарештована УМДБ Чернівецької обл. 29 червня 1951 р. ВТ військ МДБ Чернівецької обл. 3 листопада 1951 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 18 вересня 1954 р. термін покарання знижено до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою обл-прокуратурою 1 квітня 1992 р.

ТЕРЛЕБОВКА Василь Михайлович, 1894 р.н., українець, освіта початкова, торговець. Заарештований 12 грудня 1940 р. за спробу нелегального переходу кордону. Помер до винесення вироку 12 березня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Ро-сійської Федерації. Реабілітований Чернівецькою обл-прокуратурою 14 вересня 1989р.

ТЕРЛЕБОВКА Вікторія Іванівна, 1932 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТЕРЛЕБОВКА Георгій Максимович, 1913 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 17 серпня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 18 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений

до вищої міри покарання. Військовою колегією ВС СРСР 17 січня 1945 р. вирок замінено на 20 р. каторжних робіт. Реабілітований Верховним судом України 7 липня 1995 р.

ТЕРЛЕБОВКА Дмитро Іванович, 1932 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТЕРЛЕБОВКА Іван Олексійович, 1908 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 17 серпня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 18 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. Військовою колегією ВС СРСР 17 січня 1945 р. вирок замінено на 20 р. каторжних робіт. Реабілітований Верховним судом України 7 липня 1995 р.

ТЕРЛЕБОВКА Ірина Іванівна, 1906 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТЕРЛЕБОВКА Марія Іванівна, 1931 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТКАЧУК Василина Онуфріївна, 1882 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 10 квітня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Померла на спецпоселенні в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТКАЧУК Георгій Андрійович, 1912 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. в жовтні 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 15 грудня 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТКАЧУК Катерина Андріївна, 1921 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 10 квітня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТКАЧУК Михайло Ілліч, 1910 р.н., українець, неписьменний, робітник. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 12 травня 1945 р. за шпигунську діяльність. Засуджений не був. Справа припинена слідчим УНКДБ Чернівецької обл. 5 лютого 1946 р. на підставі ст. 197 ч. 2 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 1 березня 1996 р.

ТКАЧУК Петро Андрійович, 1913 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 11 листопада 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 8 січня 1945 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Помер 8 листопада 1945 р. в Сєввостлазі Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 травня 1992 р.

ТКАЧУК Фрозина Андріївна, 1929 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТКАЧУК Юрій Ілліч, 1920 р.н., українець, неписьменний, їздовий. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 20 лютого 1949 р. ОН при МДБ СРСР 7 вересня 1949 р. за участь в УПА за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 жовтня 1992 р.

ТОКАР Василь Павлович, 1914 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 16 листопада 1944 р. за участь в ОУН. Засуджений не був. Справа припинена ст. слідчим УНКДБ Чернівецької обл. 8 березня 1945 р. на підставі ст. 197 ч. 2 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 червня 1996 р.

ТОКАР Василь Федорович, 1904 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 11 листопада 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 8 січня 1945 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Помер 11 січня 1946 р. в Карлазі Карагандинської обл. Казахської РСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 травня 1992 р.

ТОКАР Ганна Дмитрівна, 1885 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Померла на спецпоселенні 15 березня 1949 р. в м. Углеуральськ Пермської обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОКАР Микола Степанович, 1924 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 8 травня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 7 серпня 1947 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 6 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 жовтня 1991 р.

ТОМНЮК Вікторія Іванівна, 1936 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 6 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОМНЮК Ганна Онуфріївна, 1899 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОМНЮК Євдокія Іванівна, 1931 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОМНЮК Іларіон Іванович, 1928 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОМНЮК Олена Іванівна, 1922 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТРІЩУК Василь Кирилович, 1892 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТРІЩУК Домка Василівна, 1928 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТРІЩУК Іван Васильович, 1923 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФІВКА Олексій Михайлович, 1928 р.н., українець, освіта початкова, водій. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 16 вересня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 30 жовтня 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 лютого 1992 р.

ХОВАНЕЦЬ Петро Миколайович, 1917 р.н., українець, освіта неповна середня, робітник Фальківського ліспромгоспу. Заарештований УКДБ Чернівецької обл. 12 березня 1958 р. Чернівецьким обласним судом 22 травня 1958 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 6 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 жовтня 1992 р.

ХОМА Василина Олексіївна, 1933 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ХОМА Марія Яківна, 1890 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Комі АРСР Російської Федерації.

ХОМА Олена Олексіївна, 1926 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧИВ'ЮК Семен Гаврилович, 1924 р.н., українець, освіта початкова, боєць винищувального загону. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 8 травня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 7 серпня 1947 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 жовтня 1991 р.

ШАТРУК Георгій Миколайович, 1925 р.н., українець, освіта неповна середня, приймальник лісу. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 23 квітня 1951 р. ВТ військ МДБ Чернівецької обл. 13 липня 1951 р. за зрадницьку діяльність і участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 березня 1994 р.

ШТЕФАНЮК Микола Степанович, 1914 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 6 березня 1949 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 18 травня 1949 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ПВР СРСР 27 червня 1956 р. термін покарання знижено до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 травня 1992 р.

ШУТАК Василина Георгіївна, 1896 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШУТАК Георгій Петрович, 1936 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШУТАК Іван Петрович, 1926 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШУТАК Марія Василівна, 1905 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШУТАК Марія Василівна, 1933 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШУТАК Микола Васильович, 1927 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШУТАК Михайло Васильович, 1936 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШУТАК Павло Петрович, 1931 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШУТАК Петро Степанович, 1897 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШУТАК Степан Петрович, 1924 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 29 квітня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 7 серпня 1947 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 6 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 жовтня 1991 р.

ЯНЧИК Антоніна Миколаївна, 1891 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

М І Л І Є В Е

АНДРЮК Михайло Пилипович, 1908 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 4 грудня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл.15-19 квітня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Справа припинена ПВР

СРСР 24 березня 1956 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований ПрикВО 23 травня 1956 р.

АПЕТРІ Костянтин Васильович, 1915 р.н., народився в с. Кучниш у Бессарабії, молдаванин, повар. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 4 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 29 березня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

АРИЧ Катерина Єрмилівна, 1910 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 27 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 7 липня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 30 червня 1992 р.

БІЛЬДНЕР Герш Давидович, 1889 р.н., народився в с. Банилів, єврей, освіта початкова, торговець. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 22 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1941 р. як со-ціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

БОЙЧАК Євтимія Іванівна, 1908 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 12 грудня 1947 р. ВТ військ МВС Черні-вецької обл. 19 липня 1948 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ БілорусВО 12 лютого 1955 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 20, 54-1 "а" на ст. 54-12 КК УРСР за недонесення і термін покарання змінено на 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 27 грудня 1991 р.

БУЛИГА Василь Дмитрович, 1917 р.н., українець, освіта початкова, тесляр. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 21 листопада 1947 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-1 "б", 54-10 ч. 1 КК УРСР. Справа припинена слідчим слідвідділу УМДБ Чернівецької обл. 28 грудня 1949 р. на підставі ст. 197 ч. 2 КПК УРСР. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУЛИГА Іван Олексійович, 1891 р.н., українець, освіта початкова, охоронець спиртзаводу. За-арештований Вижницьким РВ НКВС 11 січня 1945 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР. Засуджений не був. Помер 31 січня 1945 р. в місцях позбавлення волі. Справа припинена ВББ Вижницького РВ НКВС 14 вересня 1945 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУЛИГА Марія Михайлівна, 1894 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 21 листопада 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР. Засуджена не була. Справа припинена 10 лютого 1948 р. на підставі ст. 194 КПК УРСР. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 2 лютого 1992 р.

БУЛИГА Олексій Танасійович, 1913 р.н., українець, охоронець спиртзаводу. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 11 січня 1945 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена ВББ Вижницького РВ НКВС 14 вересня 1945 р. за не доведенням в його діях складу злочину. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУЛИГА Параска Василівна, 1931 р.н., українка, освіта неповна середня. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 26 листопада 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 11 жовтня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 13 листопада 1991р.

ВОВК-ТОМНЮК Олексій Михайлович, 1902 р.н., українець, освіта початкова, червоноармієць 35 усп 27 усд. Заарештований ВКР "Смерш" 22 вересня 1944 р. Засуджений не був. Справа припинена начальником ВКР "Смерш" СибВО 22 листопада 1944 р. за не доведенням в його діях складу злочину. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 квітня 1996 р.

ВОЛОШЕНЮК Катерина Іллівна, 1902 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 6 травня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Восени 1947 р. самовільно покинула спецпоселення. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 18 квітня 1948 р. ОН при МДБ СРСР 7 серпня 1948 р. за втечу зі спецпоселення за ст. 78 ч. 3 КК УРСР засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 4 червня 1996 р.

ВОЛОШЕНЮК Марія Миколаївна, 1926 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 6 травня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАВРИЛЮК Дмитро Танасійович, 1891 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 20 листопада 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15-19 квітня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 23 травня 1956 р. термін покарання знижено до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 13 листопада 1991 р.

ГАВРИЛЮК Микола Григорович, 1919 р.н., українець, освіта початкова, вантажник. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 26 листопада 1947 р. за пособництво і зв'язок з ОУН. Справа припинена ст. слідчим слідвідділу УМДБ Чернівецької обл. 15 березня 1949 р. на підставі ст. 197 ч. 2 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 серпня 1995 р.

ГАВРИЛЮК Олена Дмитрівна, 1931 р.н., українка, освіта початкова. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 25 листопада 1947 р. ВТ військ МВС Черні-вецької обл. 15-19 квітня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 23 травня 1956 р. термін покарання знижено до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 13 листопада 1991 р.

ГАКМАН Василина Петрівна, 1928 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 18 листопада 1947 р. ОН при МДБ СРСР 11 вересня 1948 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 29 травня 1992 р.

ГАКМАН Петро Іванович, 1902 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 10 березня 1946 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 5 квітня 1946 р. виправданий.

ГЕРЕР Самуїл Ісакович, 1894 р.н., народився в с. Лужани Кіцманського р-ну, єврей, освіта початкова, торговець. Заарештований 22 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 12 травня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. вислання на спецпоселення. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 січня 1991 р.

ГЕШКО Дмитро Іванович, 1913 р.н., українець, освіта початкова, червоноармієць 35 усп 27 усд. Заарештований 14 жовтня 1944 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований військовою прокуратурою Західного регіону України 11 жовтня 1997 р.

ГЕШКО Микола Олексійович, 1899 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 8 липня 1949 р. Чернівецьким обласним судом 22 липня 1949 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 2 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 23 січня 1951 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 квітня 1992 р.

ГЕШКО Петро Іванович, 1917 р.н., українець, освіта неповна середня, секретар сільради. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 25 листопада 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15-19 квітня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 23 травня 1956 р. термін покарання знижено до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 13 листопада 1991 р.

ГЕШКО Танасій Іванович, 1921 р.н., українець, освіта неповна середня, секретар сільради. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 28 листопада 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15-19 квітня 1948 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 23 травня 1956 р. термін покарання знижено до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 13 листопада 1991 р.

ГЕШКО Юрій Іванович, 1926 р.н., українець, освіта початкова, коваль. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 4 грудня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15-19 квітня 1948 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 6 квітня 1992 р.

ДУТЧАК Ірина Василівна, 1913 р.н., народилася в с. Іспас, українка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДУТЧАК Катерина Петрівна, 1937 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗАГУЛ Василина Дмитрівна, 1933 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 10 червня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗАГУЛ Василина Степанівна, 1922 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 12 травня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19 жовтня 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 лютого 1992 р.

ЗАГУЛ Дмитро Юрійович, 1890 р.н., українець, освіта незакінчена вища, науковий працівник Всеукраїнської академії наук. Заарештований Київським облвідділом ДПУ УРСР 26 лютого 1933 р. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 9 травня 1933 р. як член повстанської контрреволюційної організації за ст. ст. 54-2, 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер у Бамлазі Російської Федерації. Реабілітований ВТ КВО 9 серпня 1957 р.

ЗАГУЛ Євтимія Юріївна, 1874 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗАГУЛ Іван Дмитрович, 1937 р.н., українець. За постановою ОН при МВС СРСР від 10 червня

1946 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗАГУЛ Катерина Василівна, 1902 р.н., народилася в с. Банилів, українка, освіта початкова, колгоспниця. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 4 лютого 1950 р. ОН при МВС СРСР 20 вересня 1950 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 25 липня 1991 р.

ЗАГУЛ Катерина Дмитрівна, 1936 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗАГУЛ Марія Дмитрівна, 1943 р.н., українка. За постановою ОН при МВС СРСР від 10 червня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗАГУЛ Марія Іванівна, 1913 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗАГУЛ Микола Іванович, 1888 р.н., українець, неписьменний, кравець. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 4 лютого 1950 р. ОН при МВС СРСР 20 вересня 1950 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 25 липня 1991 р.

ЗАГУЛ Микола Іванович, 1898 р.н., українець, освіта середня спеціальна, голова сільради. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 9 лютого 1945 р. ОН при МВС СРСР 20 червня 1946 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗАГУЛ Михайло Дмитрович, 1935 р.н., українець. За постановою ОН при МВС СРСР від 10 червня 1946 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗАГУЛ Олексій Миколайович, 1930 р.н., українець, неписьменний, колгоспник. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 4 лютого 1950 р. за пособництво ОУН. Засуджений не був. Справа припинена УМДБ Чернівецької обл. 13 червня 1950 р. на підставі акту судово-психіатричної експертизи. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 червня 1995 р.

ЗАГУЛ Олена Іванівна, 1909 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 10 червня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Влітку 1947 р. самовільно покинула спецпоселення. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 18 лютого 1948 р. ОН при МДБ СРСР 7 липня 1948 р. за втечу зі спецпоселення за ст. 78 ч. 3 КК УРСР засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗАГУЛ Олена Танасіївна, 1886 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗАГУЛ Параска Дмитрівна, 1940 р.н., українка. За постановою ОН при МВС СРСР від 10 червня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗАГУЛ Танасій Миколайович, 1928 р.н., українець, освіта початкова, коваль. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 23 листопада 1947 р. ОН при МДБ СРСР 4 вересня 1948 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 9 червня 1992 р.

ЗАГУЛ Танасій Степанович, 1924 р.н., українець, освіта початкова, боєць винищувального загону. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 25 листопада 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 11 жовтня 1948 р. за зв'язок з ОУН і недонесення за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-12 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 23 травня 1956 р. термін покарання знижено до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 13 листопада 1991 р.

ЗАГУЛ Яків Миколайович, 1936 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВАНЧУК Іван Андрійович, 1921 р.н., українець, освіта початкова, охоронець спиртзаводу. За-арештований Вижницьким РВ НКВС 23 січня 1945 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена ВББ Вижницького РВ НКВС 14 вересня 1945 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІСАК Петро Ілліч, 1903 р.н., українець, освіта неповна середня, голова сільради с. Кибаки. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 10 вересня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 23 листопада 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 липня 1992 р.

КИСЕЛИЦЯ Георгій Юрійович, 1914 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 13 червня 1947 р. ОН при МДБ СРСР 1 листопада 1947 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 квітня 1993 р.

КИСИЛИЦЯ Дмитро Іванович, 1904 р.н., українець, освіта початкова, червоноармієць 35 усп 27 усд. Заарештований ВКР "Смерш" СибВО 2 жовтня 1944 р. ОН при НКВС СРСР 18 серпня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 15 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований ВТ ПрикВО 28 квітня 1961 р.

КОЛОТИЛО Анастасія Фоківна, 1920 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 16 грудня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15-19 квітня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Справа припинена ВТ ПрикВО 23 травня 1956 р. за не доведенням в діях складу злочину. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 13 листопада 1991 р.

КОЛОТИЛО Василь Георгійович, 1911 р.н., народився в с. Бережниця, українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 22 грудня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15-19 квітня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 23 травня 1956 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 20, 54-1 "а" на ст. 54-12 КК УРСР за недонесення і термін покарання змінено на 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 13 листопада 1991 р.

КОЛОТИЛО Катерина Миколаївна, 1910 р.н., народилася в с. Бережниця, українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 4 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЛЯСКО Володимир Степанович, 1893 р.н., народився в м. Чернівці, українець, освіта початкова, робітник. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 24 травня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 13 вересня 1944 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 15 грудня 1948 р. в Сиблазі Іркутської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 липня 1992 р.

КУЗЕК Анастасія Василівна, 1929 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 20 листопада 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15-19 квітня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 23 травня 1956 р. термін покарання знижено до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою обл-прокуратурою 13 листопада 1991р.

КУЗЕК Іван Григорович, 1891 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 жовтня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 21 липня 1945 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 червня 1990 р.

КУЗЕК Параска Олексіївна, 1902 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 13 жовтня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 21 липня 1945 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 21 червня 1990 р.

КУЗЕК Петро Олексійович, 1922 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 26 лютого 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 7 липня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 29 грудня 1949 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 червня 1992 р.

КУЗИК Василина Олексіївна, 1924 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУЗИК Марія Олексіївна, 1902 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Комі АРСР Російської Федерації.

КУЗИК Олексій Ілліч, 1894 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Комі АРСР Російської Федерації.

КУЗЯК Юрій Петрович, 1914 р.н., українець, освіта неповна середня, телефоніст. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 12 грудня 1942 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ЛУКАШ Матвій Семенович, 1888 р.н., народився в с. Іванківці Кіцманського р-ну, українець, освіта середня спеціальна, учитель. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 27 січня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15 квітня 1948 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 грудня 1992 р.

На фото зліва направо:
(стоять) Матвій Семенович Лукаш,
Василь Гора;
(сидять) Арета Лукаш,
Антоніна Костянтинівна Фруза.

МАРКЕВИЧ Іван Наркисович, 1898 р.н., народився в с. Губин Локачинського р-ну Волинської обл., українець, освіта вища, священик. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 8 грудня 1949 р. ОН при МВС СРСР 18 березня 1950 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

МИКИТЮК Василина Михайлівна, 1912 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення за антирадянську агітацію. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИКИТЮК Ганна Деонизіївна, 1919 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення за сестру чоловіка, звинувачену в антирадянській агітації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИКИТЮК Гафія Михайлівна, 1880 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення за дочку, звинувачену в антирадянській агітації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИКИТЮК Марія Іванівна, 1936 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення за матір, звинувачену в антирадянській агітації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИКИТЮК Олена Михайлівна, 1921 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення за сестру, звинувачену в антирадянській агітації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИКИТЮК Параска Іванівна, 1931 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення за матір, звинувачену в антирадянській агітації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИКИТЮК Петро Михайлович, 1919 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення за сестру, звинувачену в антирадянській агітації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИРОНЯК Петро Мафтейович, 1905 р.н., українець, освіта початкова, червоноармієць 35 усп 27 усд. Заарештований ВКР "Смерш" СибВО 30 вересня 1944 р. ОН при НКВС СРСР 18 серпня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований ВТ ПрикВО 28 квітня 1961 р.

ОСТАФІЙЧУК Георгій Арсенійович, 1897 р.н., народився в с. Банилів, українець, освіта початкова, лісник. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 жовтня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 21 липня 1945 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 6 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 червня 1990 р.

ОСТАШЕК Анастасія Олексіївна, 1912 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 30 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОСТАШЕК Іван Васильович, 1911 р.н., українець, голова сільради. Заарештований

Вижницьким РВ НКДБ 9 лютого 1945 р. ОН при МВС СРСР 20 червня 1946 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАВЛЮК Василь Васильович, 1918 р.н., народився в с. Бережниця, українець, неписьменний, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 17 грудня 1947 р. ОН при МДБ СРСР 15 травня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 квітня 1993 р.

ПОПА Євген Іванович, 1914 р.н., народився в с. Фундуль-Веть у Румунії, румун, освіта початкова, поліцейський. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 4 липня 1947 р. ОН при НКВС СРСР 3 червня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 4 травня 1989 р.

ПРОЦЮК Георгій Михайлович, 1934 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 грудня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПРОЦЮК Євтимія Миколаївна, 1900 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі. Померла на спецпоселенні в травні 1946 р. в Комі АРСР Російської Федерації.

ПРОЦЮК Іван Михайлович, 1941 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРОЦЮК Марія Михайлівна, 1931 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРОЦЮК Микола Михайлович, 1936 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРОЦЮК Михайло Георгійович, 1901 р.н., українець, освіта початкова, лісоруб. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 7 березня 1945 р. за участь в ОУН-УПА. Засуджений не був. Помер 8 квітня 1945 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 червня 1992 р.

ПРОЦЮК Олена Михайлівна, 1938 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПРОЦЮК Танасій Михайлович, 1944 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РАВЛЮК Анастасія Іванівна, 1902 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 червня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РЕШКО Микола Георгійович, 1903 р.н., українець, освіта початкова, охоронець спиртзаводу. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 23 січня 1945 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена ВББ Вижницького РВ НКВС 14 вересня 1945 р. за не доведенням в його діях складу злочину. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РЕШКО Микола Дмитрович, 1896 р.н., українець, неписьменний, конюх. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 8 січня 1945 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР. Засуджений не був. Помер 31 січня 1945 р. в місцях позбавлення волі. Справа припинена ВББ Вижницького РВ НКВС 14 вересня 1945 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РИЖКО Анастасія Георгіївна, 1876 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РИЖКО Анастасія Олексіївна, 1934 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РИЖКО Дмитро Олексійович, 1940 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РИЖКО Катерина Іванівна, 1907 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

СКРИННИК Микола Дмитрович, 1920 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 3 січня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 5 квітня 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 8 червня 1992 р.

СЛАВНИЧ Анастасія Григорівна, 1903 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СЛАВНИЧ Василь Іванович, 1896 р.н., українець, освіта неповна середня, поштар. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 9 лютого 1945 р. ОН при МВС СРСР 20 червня 1946 р. за участь в ОУН-УПА за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 17 листопада 1959 р.

СЛАВНИЧ Василь Петрович, 1914 р.н., українець, освіта початкова, охоронець спиртзаводу. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 23 січня 1945 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена ВББ Вижницького РВ НКВС 14 вересня 1945 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований

на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СМУК Анастасія Георгіївна, 1925 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СМУК Василина Миколаївна, українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СМУК Георгій Танасійович, українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СМУК Дмитро Миколайович, 1908 р.н., українець, освіта початкова, червоноармієць 35 усп 27 усд. Заарештований ВКР "Смерш" СибВО 5 вересня 1944 р. ОН при НКВС СРСР 18 серпня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 29 грудня 1946 р. в Норільлазі Красноярського краю Російської Федерації. Реабілітований ВТ ПрикВО 28 квітня 1961 р.

ТАРАС Олексій Іванович, 1923 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини і соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТАТАРИН Євдокія Дмитрівна, 1899 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 10 червня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТАТАРИН Тодор Олексійович, 1929 р.н., українець, освіта неповна середня, секретар сільради. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 24 листопада 1947 р. ОН при МДБ СРСР 4 вересня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Черні-вецькою облпрокуратурою 9 травня 1992 р.

ТРЕПТКА Кузьма Онуфрійович, 1904 р.н., народився в с. Іспас, українець, неписьменний, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 28 липня 1944 р. за зрадницьку діяльність. Засуджений не був. Справа припинена УНКДБ Чернівецької обл. 10 жовтня 1945 р. на підставі ст. ст. 4 п. "б", 197 ч. 2 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 липня 1995 р.

УРСУ Василина Миколаївна, 1935 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

УРСУ Домніка Миколаївна, 1941 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

УРСУ Євтимія Іванівна, 1907 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

УРСУ Михайло Миколайович, 1930 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФРУНЗА Аврора Вікторівна, 1902 р.н., народилася в с. Коритне, українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 11 квітня 1947 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФРУНЗА Антоніна Костянтинівна, 1921 р.н., народилася в с. Зруб-Комарівці Сторожинецького р-ну, українка, освіта середня спеціальна, перекладач. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 8 травня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19 жовтня 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 15 р. каторжних робіт. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 27 лютого 1992 р.

ЧЕРНЯВСЬКА Клавдія Корнїївна, 1907 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧЕРНЯВСЬКА Тамара Іларіонівна, 1929 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКВС Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧЕРНЯВСЬКИЙ Борис Іларіонович, 1934 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКВС Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧЕРНЯВСЬКИЙ Іларіон Вікторович, 1901 р.н., народився в с. Коритне, українець, освіта вища, учитель. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 8 травня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 19 лютого 1945 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 травня 1989 р.

ЧЕРНЯВСЬКИЙ Нестор Іларіонович, 1941 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКВС Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧЕРНЯВСЬКИЙ Тодор Іларіонович, 1928 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШАНДРО Микола Васильович, 1920 р.н., українець, освіта неповна середня, охоронець спиртзаводу. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 23 січня 1945 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена ВББ Вижницького РВ НКВС 14 вересня 1945 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШВЕЙКО Анастасія Семенівна, 1895 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини і со-ціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШВЕЙКО Георгій Онуфрійович, 1902 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 14 квітня 1943 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 25 березня 1968 р.

ШВЕЙКО Дмитро Георгійович, 1933 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини і соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШВЕЙКО Дмитро Семенович, 1912 р.н., українець, освіта неповна середня, голова колгоспу. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 5 серпня 1950 р. ВТ військ МДБ Чернівецької обл. 20-21 листопада 1951 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 25 жовтня 1991 р.

ШВЕЙКО Микола Іванович, 1880 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 1 квітня 1941 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР. Засуджений не був. Помер 5 квітня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена ст. слідчим слідгрупи УНКДБ Свердловської обл. 8 червня 1943 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 жовтня 1989 р.

ШВЕЙКО Олена Георгіївна, 1928 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини і соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШВЕЙКО Танасій Якович, 1911 р.н., українець, освіта початкова, червоноармієць 35 усп 27 усд. Заарештований ВКР "Смерш" СибВО 6 вересня 1944 р. за участь в ОУН. Засуджений не був. Помер 26 січня 1945 р. в місцях позбавлення волі. Справа припинена ОН при НКВС СРСР 18 серпня 1945 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований ВТ ПрикВО 28 червня 1961 р.

СЛОБОДА - БАНИЛІВ

БАРБАЗЮК Георгій Рафаїлович, 1903 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вашківським РВ МДБ 20 грудня 1948 р. ОН при МДБ СРСР 16 квітня 1949 р. за дворушництво за ст. ст. 20, 54-1 "а", 109 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Справа припинена Центральною комісією з перегляду справ 15 серпня 1955 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БАРБАЗЮК Микола Георгійович, 1929 р.н., українець, освіта початкова, секретар сільради. Заарештований 21 жовтня 1948 р. Чернівецьким обласним судом 9 січня 1949 р. за антирадянську агітацію і недонесення за ст. ст. 54-10 ч. 1, 54-12 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілі-тований Чернівецькою облпрокуратурою 19 березня 1993 р.

БОЙЧУК Олена Михайлівна, 1922 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 16 червня 1947 р. ОН при МВС СРСР 29 листопада 1947 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 6 липня 1991 р.

БОРГЕН Марія Іванівна, 1927 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 28 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19-20 червня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована прокуратурою України 9 вересня 1991 р.

БОРГЕН Степан Іванович, 1913 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 25 лютого 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 4 травня 1946 р. за участь в УПА за ст. 54-2 КК УРСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 17 липня 1991 р.

ВАСИЛИК Варвара Тимофіївна, 1879 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 13 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні 5 квітня 1954 р. в

Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВАСИЛИК Василь Петрович, 1932 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 28 червня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВАСИЛИК Григорій Петрович, 1941 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВАСИЛИК Іван Дмитрович, 1927 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 23 квітня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 1 лютого 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 жовтня 1991 р.

ВАСИЛИК Катерина Кузьмівна, 1909 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 28 червня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВЕЛЬНИЧУК Дмитро Степанович, 1909 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 20 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВЕЛЬНИЧУК Катерина Михайлівна, 1912 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 25 грудня 1945 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 25-26 березня 1946 р. за пособництво ОУН і недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджена до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 27 липня 1990 р.

ВЕЛЬНИЧУК Марія Дмитрівна, 1933 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 20 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВОВЧУК Анастасія Тодорівна, 1889 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 22 березня 1945 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 19, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19-20 червня 1945 р. виправдана.

ГАВАЛЕШКО Ганна Миколаївна, 1927 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 22 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19-20 червня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована прокуратурою України 9 вересня 1991 р.

ГАВАЛЕШКО Микола Кузьмич, 1890 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАВАЛЕШКО Минодора Григорівна, 1891 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАВАЛЕШКО Параска Петрівна, 1896 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 12 червня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАВАЛЕШКО Петро Тимофійович, 1897 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАВРИЛЮК Олена Іллівна, 1905 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. В 1946 р. самовільно покинула спецпоселення. Чернівецьким обласним судом в 1948 р. засуджена до 15 р. вислання на спецпоселення. Реабі-літована на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОЛИК Анастасія Іванівна, 1941 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 13 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОЛИК Георгій Іванович, 1947 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГОЛИК Григорій Дмитрович, 1900 р.н., українець. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 11 червня 1941 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР. Засуджений не був. Помер у 1942 р. в місцях позбавлення волі. Справа припинена в 1942 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 лютого 1978 р.

ГОЛИК Дмитро Григорович, 1927 р.н., українець, освіта початкова. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОЛИК Іван Григорович, 1928 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 20 листопада 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ГОЛИК Іван Мафтейович, 1905 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вашківським РВ МДБ 9 квітня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 4 червня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 18 лютого 1992 р.

ГОЛИК Іван Танасійович, 1909 р.н., українець, неписьменний, конюх. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 17 грудня 1945 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 30 травня 1946 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 27 березня 1991 р.

ГОЛИК Марія Іванівна, 1939 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 13 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини пособника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОЛИК Олена Михайлівна, 1912 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

ГОЛИК Параска Іванівна, 1907 р.н., українка, освіта початкова. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОЯН Дмитро Миколайович, 1891 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 16 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабі-літований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОЯН Марія Миколаївна, 1897 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГОЯН Марія Михайлівна, 1906 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОЯН Микола Дмитрович, 1921 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 16 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОЯН Ольга Григорівна, 1944 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРИГОРАЩУК Василина Лазарівна, 1924 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 22 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19-20 червня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 9 вересня 1991 р.

ДАНИЛЮК Варвара Дмитрівна, 1922 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАНИЛЮК Марія Прокопівна, 1895 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Померла на спецпоселенні в 1942 р. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДЕЛЯВСЬКА Варвара Григорівна, 1931 р.н., українка, освіта початкова. За постановою ОН при НКВС СРСР від 24 вересня 1944 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДЕЛЯВСЬКА Катерина Остафіївна, 1883 р.н., народилася в с. Княже Снятинського р-ну Станіславської обл., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДЕЛЯВСЬКА Марія Григорівна, 1924 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 28 грудня 1945 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 25-26 березня 1946 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджена до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 27 липня 1990 р.

ДЕЛЯВСЬКИЙ Василь Григорович, 1928 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 28 грудня 1945 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 25-26 березня 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 27 липня 1990 р.

ДЕЛЯВСЬКИЙ Григорій Петрович, 1913 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 12 квітня 1946 р. за зв'язок з УПА. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 4 травня 1946 р. виправданий.

ДЕЛЯВСЬКИЙ Дмитро Григорович, 1915 р.н., українець, селянин. Заарештований ВКР "Смерш" 138 сд 19 травня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 25 вересня 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-3 КК УРСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВАНЧУК Анастасія Дмитрівна, 1896 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВАНЧУК Василина Василівна, 1933 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІВАНЧУК Ганна Петрівна, 1925 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 22 березня 1945 р.

ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19-20 червня 1945 р. за зв'язок з ОУН і недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 9 вересня 1991 р.

ІВАНЧУК Іван Танасійович, 1924 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 20 грудня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 12 квітня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 липня 1992 р.

ІВАНЧУК Марія Василівна, 1926 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВАНЧУК Микола Танасійович, 1902 р.н., українець, освіта початкова, червоноармієць 35 усп 27 усд. Заарештований ВКР "Смерш" 5 вересня 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. Засуджений не був. Помер 9 березня 1945 р. в місцях позбавлення волі. Справа припинена ВКР "Смерш" 12 березня 1945 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 31 жовтня 1990 р.

ІВАНЧУК Олена Василівна, 1928 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВАНЧУК Орися Василівна, 1930 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 22 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19-20 червня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Військовою колегією ВС СРСР 19 травня 1954 р. термін покарання знижено до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 9 вересня 1991 р.

ІВАНЧУК Ярослава Василівна, 1938 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 28 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЕБИЧ Ганна Василівна, 1906 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 13 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЕБИЧ Григорій Федорович, 1896 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КЕБИЧ Калина Григорівна, 1932 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КЕБИЧ Марія Григорівна, 1930 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КЕБИЧ Наталя Григорівна, 1941 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КЕБИЧ Олена Григорівна, 1928 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КЕБИЧ Федір Григорович, 1938 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КЕБИЧ Ярослава Григорівна, 1935 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КИБИЧ Василь Миколайович, 1886 р.н., українець, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КИБИЧ Григорій Васильович, 1923 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 4 травня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 21 липня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 січня 1994 р.

КИБИЧ Іван Васильович, 1925 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 13 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КИБИЧ Ірина Степанівна, 1896 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КИБИЧ Параска Василівна, 1926 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОБЕВКО Григорій Дмитрович, 1921 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Чортківським ПЗ НКВС 20 жовтня 1939 р. ОН при НКВС СРСР 25 червня 1940 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 17 листопада 1989 р.

КОРДА Ганна Іванівна, 1890 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 10 квітня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН . Померла на спецпоселенні 26 липня 1945 р. в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОРДА Дмитро Михайлович, 1928 р.н., українець, освіта початкова, кравець. Заарештований Вашківським РВ МДБ 17 травня 1947 р. Чернівецьким обласним судом 12 серпня 1947 р. за зв'язок з ОУН і недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чер-нівецькою облпрокуратурою 26 вересня 1994 р.

КОРДА Дмитро Томович, 1897 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 10 квітня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Помер на спецпоселенні 17 травня 1945 р. в Комі АРСР

Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОРДА Марія Дмитрівна, 1923 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 22 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19-20 червня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 9 вересня 1991 р.

КОШМАН Василь Михайлович, 1908 р.н., українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Вашківським РВ МДБ 25 жовтня 1948 р. ОН при МДБ СРСР 16 квітня 1949 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 1 квітня 1950 р. в місцях позбавлення волі в Російській Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 травня 1992 р.

КОШМАН Ганна Дмитрівна, 1904 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 10 березня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. 15 грудня 1946 р. самовільно покинула спецпоселення. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 28 листопада 1948 р. за втечу зі спецпоселення засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОШМАН Ганна Іванівна, 1913 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 22 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19-20 червня 1945 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 9 вересня 1991 р.

КОШМАН Дмитро Васильович, 1890 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований 24 грудня 1949 р. ОН при МДБ СРСР 10 червня 1950 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 17 серпня 1993 р.

КОШМАН Марія Михайлівна, 1925 р.н., українка, освіта неповна середня, продавець. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 22 березня 1945 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 19-20 червня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСРзасуджена до 15 р. каторжних робіт. Військовою колегією ВС СРСР 19 травня 1954 р. термін покарання знижено до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована прокуратурою України 9 вересня 1991 р.

КОШМАН Михайло Миколайович, 1897 р.н., українець, освіта середня, збирач податків. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 21 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 24 травня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

КОШМАН Наталя Михайлівна, 1928 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 10 березня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОШМАН Прокіп Васильович, 1929 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вашківським РВ МДБ 14 жовтня 1947 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 12 лютого 1948 р. виправданий.

КУЗИК Дмитро Олексійович, 1895 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 13 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабі-літований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУЗИК Марія Танасіївна, 1900 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КУПЧУК Варвара Дмитрівна, 1908 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 21 грудня 1945 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 25-26 березня 1946 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Черні-вецьким облсудом 27 липня 1990 р.

КУШИЦЬКА Василина Леонтіївна, 1903 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою НКВС УРСР від 24 березня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУШИЦЬКА Василина Михайлівна, 1919 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 22 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19-20 червня 1945 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 9 вересня 1991 р.

МАЦЕНКО Катерина Федорівна, 1909 р.н., народилася в с. Княже Снятинського р-ну Станіславської обл., українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 18 липня 1947 р. ОН при МВС СРСР 29 листопада 1947 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджена до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 6 липня 1991 р.

МАЦЕНКО Ольга Миколаївна, 1927 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 22 грудня 1945 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 25-26 березня 1946 р. за

участь в ОУН за ст. 54-1 “а” КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 27 липня 1990 р.

МИРОНЮК Микола Іванович, 1900 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований 4 травня 1945 р. за пособництво ОУН. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 21 липня 1945 р. виправданий.

НАГОРНЯК Роман Васильович, 1919 р.н., народився в с. Коритне, українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 4 травня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 21 липня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 “а” КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 січня 1994 р.

НИКИФОРЯК Ірина Василівна, 1877 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НИКИФОРЯК Олександр Павлович, 1905 р.н., українець, освіта початкова, голова

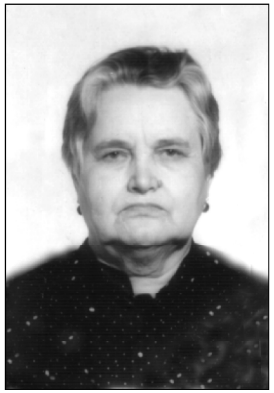

Ольга Миколаївна Маценко

сільвиконкому. Заарештований УМВС Чернівецької обл. 20 жовтня 1948 р. Чернівецьким обласним судом 18 серпня 1949 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Судовою колегією ВС УРСР 30 вересня 1955 р. термін покарання знижено до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабі-літований Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

ПАВЛЮК Василь Григорович, 1938 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 16 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАВЛЮК Григорій Степанович, 1885 р.н., українець, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАВЛЮК Іван Григорович, 1931 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАВЛЮК Ірина Григорівна, 1896 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАВЛЮК Катерина Григорівна, 1933 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАВЛЮК Марія Григорівна, 1927 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 22 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19-20 червня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 “а” КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована прокуратурою України 9 вересня 1991 р.

ПРОСКУРНЯК Іван Гаврилович, 1898 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 22 березня 1945 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 19, 54-1 “а”, 54-11 КК УРСР. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 20 червня 1945 р. виправданий.

РАВЛЮК Василина Дмитрівна, 1922 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 22 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19-20 червня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 “а”, 54-11 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована прокуратурою України 9 вересня 1991 р.

РАВЛЮК Пантелій Ілліч, 1907 р.н., українець, освіта початкова, голова сільради. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 12 квітня 1946 р. за зв’язок з УПА. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 4 травня 1946 р. виправданий.

РАДУЛ Никифор Костянтинович, 1929 р.н., українець, освіта неповна середня, боєць винищувального загону. Заарештований УМВС Чернівецької обл. 16 жовтня 1948 р. Чернівецьким обласним судом 18 серпня 1949 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

ФЕРБЕЙ Ганна Михайлівна, 1906 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована УНКВС Чернівецької обл. 25 лютого 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 4 травня 1946 р. за участь в УПА за ст. 54-1 “а” КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою обл-прокуратурою 17 липня 1991 р.

ФЕРБЕЙ Микола Степанович, 1923 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 25 лютого 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 4 травня 1946 р. за участь в УПА за ст. 54-1 “а” КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 17 липня 1991 р.

ФЛОРА Григорій Олексійович, 1909 р.н., українець, освіта початкова, примар. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 30 грудня 1942 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

ФЛОРА Ярина Георгіївна, 1892 р.н., українка, селянка. За постановою опертройки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФЛЬОРА Олексій Костянтинович, 1879 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 22 березня 1945 р. за пособництво ОУН за ст. ст. 19, 54-1 “а”, 54-11 КК УРСР. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 20 червня 1945 р. виправданий.

ЧОРНОГУЗ Пелагія Георгіївна, 1916 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вашків-ським РВ МДБ 7 травня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 16 серпня 1947 р. за зв’язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 “а” КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою обл-прокуратурою 5 липня 1991 р.

ШАМАНСЬКА Ганна Тимофіївна, 1901 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 27 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШАМАНСЬКИЙ Рудольф Васильович, 1901 р.н., поляк, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1959 р. в Пермській обл. Російської Федерації.

Ч Е Р Е Ш Е Н Ь К А

БАБЮК Ілля Іванович, 1909 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 9 лютого 1945 р. ОН при НКВС СРСР 21 листопада 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 “а”, 54-11 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 жовтня 1992 р.

БАБЮК Марія Іванівна, 1893 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 19 жовтня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілі-тована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОЙКО Анастасія Степанівна, 1919 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МВС 25 серпня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 28 жовтня 1948 р. за зв’язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 “а” КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 6 травня 1955 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 20, 54-1 “а” на ст. 46 КК УРСР і термін покарання змінено на 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 22 січня 1992 р.

БОЙКО Георгіна Іванівна, 1935 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасників ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОЙКО Марія Іллівна, 1892 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БОЙКО Павлина Іванівна, 1931 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БОЙКО Фрозина Іванівна, 1938 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВАЛИГА Марія Танасіївна, 1902 р.н., народилася в с. Іспас, українка, неписьменна, селянка. За-арештована УМДБ Чернівецької обл. 19 квітня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 3 липня 1947 р. за зв’язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 “а” КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Померла 22 серпня 1952 р. в Мінераллазі Російської Федерації. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 12 грудня 1992 р.

ВАЛИГА Танасій Іванович, 1928 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 19 квітня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 3 липня 1947 р. за зв’язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 “а” КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 грудня 1992 р.

ВОРОТНЯК Степан Олексійович, 1903 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 9 лютого 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 26 квітня 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 “а” КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 листопада 1991р.

ГУЦУЛЯК Василь Гаврилович, 1924 р.н., українець, освіта початкова, червоноармієць. Заарештований ВКР МДБ 25 тд 6 листопада 1946 р. за антирадянську агітацію. Засуджений не був. Справа припинена слідчим ВКР МДБ 25 тд 28 лютого 1947 р. на підставі ст. 204 “б” КПК РРФСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 серпня 1995 р.

ГУЦУЛЯК Гаврило Танасійович, 1882 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 17 листопада 1945 р. висланий на спецпоселення за зв’язок з ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАНКО Ілля Іванович, 1933 р.н., українець.

За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАНКО Катерина Петрівна, 1912 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабі-літації ті самі.

ДАНКО Марія Іванівна, 1942 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДАНКО Олена Іванівна, 1936 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДУМЕНКО Марія Матвіївна, 1888 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 14 серпня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні в Комі АРСР Російської Федерації. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДУМЕНКО Семен Максимович, 1880 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 17 листопада 1945 р. висланий на спецпоселення за зв'язок з ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДУМЕНКО-БОДНАРАШЕК Катерина Семенівна, 1905 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 14 серпня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗІЗИК Олена Тодорівна, 1897 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗІЗИК Фрозина Іванівна, 1931 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАЛИНИЧ Онуфрій Михайлович, 1875 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 12 грудня 1944 р. за антирадянську агітацію і зв'язок з ОУН. Засуджений не був. Помер 26 березня 1945 р. в місцях позбавлення волі. Справа припинена ст. слідчим слідвідділу УНКДБ Чернівецької обл. 2 квітня 1945 р. на підставі ст. 4 п. "д" КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 4 серпня 1995 р.

КОЗЛАН Василина Василівна, 1924 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 23 лютого 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 18 червня 1948 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 12 липня 1993 р.

КОРДЯК Василина Василівна, 1939 р.н., українка. За постановою УНКВС Чернівецької обл. від 20 листопада 1944 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОРДЯК Георгій Кузьмич, 1912 р.н., українець, освіта початкова, робітник. Заарештований 33 ПЗ НКВС 22 травня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 8 вересня 1947 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 січня 1994 р.

КОРДЯК Дмитро Васильович, 1931 р.н., українець. За постановою УНКВС Чернівецької обл. від 20 листопада 1944 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОРДЯК Євдокія Іванівна, 1905 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілі-тації ті самі. Померла на спецпоселенні 15 жовтня 1945 р. в Пермській обл. Російської Федерації.

КОРДЯК Марія Василівна, 1932 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОРДЯК Микола Васильович, 1942 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОРДЯК Олена Василівна, 1939 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОРДЯК Орися Василівна, 1940 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КРИЦАН Ганна Василівна, 1887 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Казахській РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КРИЦАН Іван Миколайович, 1925 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КРИЦАН Микола Ілліч, 1886 р.н., народився в с. Селятин Путильського р-ну, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 13 червня 1941 р. Помер до винесення вироку 8 вересня 1942 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. ОН при НКВС СРСР 20 січня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛАЗОРЯК Сидір Ілліч, 1912 р.н., народився в с. Багна, українець, освіта початкова, рядовий 647 сп 216 сд. Заарештований ВКР "Смерш" 11 січня 1945 р. ВТ військ 2БФ 13 грудня 1945 р. за зраду батьківщини за ст. 58-1 "а" КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Верховним судом СРСР 23 вересня 1971 р.

МАНІОВСЬКА Марія Паліївна, 1908 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАНІОВСЬКА Параска Дмитрівна, 1930 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАЧУЖИК Василина Степанівна, 1923 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАЧУЖИК Марія Василівна, 1947 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАЧУЖИК Микола Іванович, 1916 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований 2 квітня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 9 вересня 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Івано-Франківською облпрокуратурою18 квітня 1996 р.

МАЧУЖИК Михайлина Василівна, 1942 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАЧУЖИК Степан Васильович, 1940 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕЛЬНИК Марія Георгіївна, 1930 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 14 серпня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МОЙСЮК Анастасія Іванівна, 1904 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПУГАЧ Катерина Іванівна, 1888 р.н., українка, селянка. За постановою УНКДБ Чернівецької обл. від 29 березня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПУГАЧ Марія Никифорівна, 1929 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПУГАЧ Никифор Васильович, 1882 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 17 листопада 1945 р. висланий на спецпоселення за зв'язок з ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

САМАРЮК Олексій Іванович, 1905 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований ВКР "Смерш" 4 квітня 1945 за участь в ОУН за ст.ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена Чернівецьким перевірочно-фільтраційним пунктом НКВС СРСР 8 жовтня 1945 р. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СИДОР Олексій Миколайович, 1915 р.н., народився в с. Багна, українець, освіта початкова, лісоруб. Заарештований Вижницьким РВ МДБ 8 листопада 1950 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 30 січня 1951 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПдУралВО 30 грудня 1954 р. термін покарання знижено до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 лютого 1992 р.

ТРУФИН Василина Петрівна, 1947 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФЕЩУК Надія Омелянівна, 1906 р.н., українка, освіта середня, селянка. За постановою опер-трійки УНКДБ Чернівецької обл. від 12 червня 1941 р. вислана на спецпоселення за чоловіка, звинуваченого в антирадянській діяльності. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФЕЩУК Орест Васильович, 1932 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 12 червня 1941 р. висланий на спецпоселення за батька, звинуваченого в антирадянській діяльності. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧІКАН Василина Миколаївна, 1930 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧІКАН Георгій Петрович, 1927 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧІКАН Георгіна Миколаївна, 1936 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧІКАН Дмитро Миколайович, 1928 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧІКАН Ілля Миколайович, 1934 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧІКАН Марія Тодорівна, 1890 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабі-літації ті самі.

ЧІКАН Мірча Миколайович, 1932 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧІКАН Олена Іванівна, 1908 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧІКАН Павлина Миколаївна, 1941 р.н.,

українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧІКАН Степан Миколайович, 1940 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧОКАН Дмитро Михайлович, 1933 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧОКАН Софія Михайлівна, 1930 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

Ч О Р Н О Г У З И

АНДРЮК Ірина Георгіївна, 1940 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНДРЮК Параска Прокопівна, 1910 р.н., народилася в с. Багна, українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БІЛАК Микола Петрович, 1920 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 2 березня 1945 р. ОН при НКВС СРСР 25 лютого 1946 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Справа припинена Чернівецьким облсудом 9 січня 1961 р. на підставі ст. 4 п. "д" КПК УРСР. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛАК Петро Георгійович, 1890 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛАК Фрозина Олексіївна, 1902 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВЕЛИЧКО Ганна Костянтинівна, 1908 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВЕЛИЧКО Іван Танасійович, 1929 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВЕЛИЧКО Танасій Тодорович, 1906 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 14 квітня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст.1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ГОФЕР Моті Говшийович, 1900 р.н., народився в с. Іспас, єврей, освіта початкова, торговець. За-арештований УНКВС Чернівецької обл. 24 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 16 грудня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 18 грудня 1941 р. в місцях позбавлення волі. Реабілі-тований Чернівецькою облпрокуратурою 26 травня 1989 р.

ГРИБОВИЧ Ганна Кузьмівна, 1900 р.н., народилася в с. Іспас, українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРИБОВИЧ Георгіна Миколаївна, 1931 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГРИБОВИЧ Кузьма Миколайович, 1933 р.н., українець, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГРИБОВИЧ Марія Миколаївна, 1926 р.н., українка, освіта неповна середня, солістка Буковинського народного ансамблю. Заарештована Вижницьким РВ НКДБ 9 липня 1945 р. за участь в ОУН. Засуджена не була. Справа припинена ст. слідчим УНКДБ Чернівецької обл. 18 січня 1946 р. на підставі ст. 197 ч. 2 КПК УРСР. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 18 серпня 1945 р. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРИБОВИЧ Микола Дмитрович, 1894 р.н., народився в с. Іспас, українець, освіта початкова, лісосплавник. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 15 травня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 24 липня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 лютого 1992 р.

ГРИБОВИЧ Михайлина Миколаївна, 1931 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРИБОВИЧ Олена Миколаївна, 1929 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГРИБОВИЧ Фрозина Миколаївна, 1927 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 15 травня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 24 липня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК

УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 24 лютого 1992 р.

ГУЛЕЙ Григорій Миколайович, 1913 р.н., українець, освіта неповна середня, начальник охорони. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 11 січня 1945 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена ВББ Вижницького РВ НКВС 14 вересня 1945 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУЛЕЙ Павлина Олексіївна, 1922 р.н., українка, освіта неповна середня, робітниця. Заарештована Вижницьким РВ НКДБ 20 листопада 1944 р. ОН при НКВС СРСР 17 листопада 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою обл-прокуратурою 4 червня 1992 р.

ДЕБРИН Михайло Матвійович, 1899 р.н., народився в с. Рівня, українець, освіта початкова, збирач податків. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 22 липня 1940 р. Чернівецьким обласним судом 26 жовтня 1940 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-2 КК УРСР засуджений до 6 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 16 серпня 1942 р. в Свердловській обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 січня 1992 р.

ДЕБРИН Павлина Максимівна, 1926 р.н., українка, освіта початкова, бухгалтер. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 20 листопада 1944 р. ОН при НКВС СРСР 17 листопада 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 4 червня 1992 р.

ДУДЧУК Дмитро Степанович, 1883 р.н., румун, освіта початкова, примар. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 22 липня 1940 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР. Засуджений не був. Помер 14 листопада 1941 р. в Старобільському таборі НКВС Ворошиловоградської обл. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КЛИМ Михайло Вікторович, 1898 р.н., українець, освіта початкова, сторож. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 18 жовтня 1944 р. за участь в ОУН. Засуджений не був. Помер 21 грудня 1944 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 липня 1992 р.

КОЛОТИЛО Микола Онуфрійович, 1919 р.н., українець, освіта середня, залізничник. Заарештований ПЗ НКВС СРСР 10 листопада 1939 р. ОН при НКВС СРСР 19 серпня 1940 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 7 грудня 1942 р. в Ухтіжемлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабі-літований Чернівецьким облсудом 16 лютого 1990 р.

МАЦЮК Дмитро Васильович, 1874 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 28 січня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 17 травня 1946 р. за зрадницьку діяльність і як соціально небезпечний елемент за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 18 листопада 1946 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 лютого 1992 р.

МАЦЮК Дмитро Іванович, 1920 р.н., українець, освіта початкова, робітник. Заарештований Коломийським ПЗ НКВС 30 листопада 1939 р. ОН при НКВС СРСР 25 листопада 1940 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 30 березня 1990 р.

МАЦЮК Марія Петрівна, 1880 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в червні 1941 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАЦЮК Михайло Дмитрович, 1920 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований ПЗ НКВС СРСР 5 лютого 1940 р. ОН при НКВС СРСР 27 грудня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Івано-Франківським облсудом 27 травня 1993 р.

МАЦЮК Танасій Дмитрович, 1910 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Помер на спецпоселенні в червні 1941 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАЧИК Євгенія Прокопівна, 1940 р.н., українка. За постановою ОН при МВС СРСР від 19 жовтня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАЧИК Марія Аркадіївна, 1914 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілі-тації ті самі.

МАЧИК Олена Прокопівна, 1938 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МИЦКАН Аксенія Михайлівна, 1928 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 27 вересня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 12 грудня 1947

р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ЧФ 26 квітня 1955 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 20, 54-1 "а" на ст. 54-12 КК УРСР за недонесення і термін покарання змінено на 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 5 березня 1992 р.

МИЦКАН Кузьма Михайлович, 1914 р.н., українець, освіта початкова, сплавщик лісу Вижницького лісгоспу. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 5 лютого 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 20 червня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 жовтня 1993 р.

МОСКАЛЮК Ганна Миколаївна, 1924 р.н., українка, освіта неповна середня, санітарка Вижницької лікарні. Заарештована УНКВС Чернівецької обл. 25 січня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 17 липня 1945 р. за участь в ОУН-УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 21 травня 1992 р.

МОСКАЛЮК Дмитро Андрійович, 1908 р.н., народився в с. Іспас, українець, неписьменний, лісосплавник. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 23 жовтня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 21 квітня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

МОСКАЛЮК Олена Андріївна, 1923 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МОСКАЛЮК Петро Дмитрович, 1910 р.н., українець, освіта початкова, капрал румунської армії. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 31 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 16 лютого 1990 р.

МОТРЮК Вікторія Іванівна, 1928 р.н., українка, освіта початкова, вишивальниця. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 23 лютого 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 18 червня 1948 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 8 липня 1993 р.

МОТРЮК Марія Іванівна, 1926 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована Вижницьким РВ МДБ 23 лютого 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 18 червня 1948 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 8 липня 1993 р.

НЕСТЕРЮК Василь Іванович, 1913 р.н., українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 20 квітня 1951 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена УМДБ Чернівецької обл. 2 листопада 1951 р. в зв'язку з тим, що з'явився з повинною. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НЕСТЕРЮК Дмитро Павлович, 1879 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Помер на спецпоселенні в 1946 р. в Комі АРСР Ро-сійської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОВАДЮК Павлина Дмитрівна, 1920 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 6 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОВАДЮК Дмитро Пантелійович, 1920 р.н., українець, освіта початкова, залізничник. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 20 листопада 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 21 квітня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер у серпні 1946 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

ОВАДЮК Михайлина Миколаївна, 1942 р.н., українка. За постановою УНКВС Чернівецької обл. від 31 березня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОВАДЮК Фрозина Степанівна, 1924 р.н., українка, селянка. За постановою УНКВС Чернівецької обл. від 31 березня 1945 р. вислана на спецпоселення за зв'язок з ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАЛАМАРЮК Йосип Іванович, 1905 р.н., українець, освіта початкова, столяр. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 28 лютого 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 20 червня 1945 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 29 квітня 1950 р. в Карлазі Казахської РСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 липня 1992 р.

ПЕРЕПЕЛИЦЯ Георгій Костянтинович, 1913 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 23 жовтня 1944 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 21 квітня 1945 р. за ухиляння від мобілізації в ЧА за ст. 54-1 "а"

КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 жовтня 1992 р.

ПЛАВ'ЮК Афанасій Степанович, 1911 р.н., українець, освіта початкова, червоноармієць. Заарештований ВКР "Смерш" 27 усд 10 вересня 1944 р. ОН при НКВС СРСР 3 березня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЛАВ'ЮК Ірина Іванівна, 1892 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабі-літована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЛАВ'ЮК Параска Дмитрівна, 1933 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

САНДУЛЯК Андрій Іванович, 1874 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 квітня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Помер на спецпоселенні 8 листопада 1945 р. в Пермській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СЕРГІЙ Михайло Ілліч, 1907 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований 96 ПЗ НКВС СРСР 3 березня 1940 р. за нелегальний перехід кордону. Засуджений не був. Справа припинена слідчим УНКДБ Чернівецької обл. 27 травня 1941 р. на підставі ст. 5 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 червня 1995 р.

СТРАТІЙЧУК Георгіна Костянтинівна, 1912 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРАТІЙЧУК Наталя Іллівна, 1934 р.н., українка, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СТРАТІЙЧУК Орися Іллівна, 1931 р.н., українка, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СТРАТІЙЧУК Стефанія Іллівна, 1937 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТАТАРИН Параска Фоківна, 1905 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТЕРОНЯК Микола Васильович, 1896 р.н., українець, освіта початкова, збирач податків. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 22 червня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 24 травня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер у 1943 р. в Сєввостлазі Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ТОВАРНИЦЬКА Павлина Степанівна, 1923 р.н., українка, освіта неповна середня, кравчиня. Заарештована Вижницьким РВ НКДБ 31 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 27 липня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 30 червня 1992 р.

ТОВАРНИЦЬКИЙ Василь Георгійович, 1914 р.н., народився в с. Черешенька, українець, освіта початкова, офіціант в їдальні військторгу в м. Чернівці. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 17 травня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 30 червня 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 2 березня 1992 р.

ТОВАРНИЦЬКИЙ Георгій Михайлович, 1911 р.н., народився в с. Багна, українець, неписьменний, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 3 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 22 серпня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 вересня 1993 р.

ФЕДАКОВИЧ Іван Йосипович, 1911 р.н., українець, коваль. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 23 жовтня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 10 травня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер у 1947 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФІРЧУК Кузьма Олексійович, 1888 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 12 травня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 18 жовтня 1944 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Помер 1 вересня 1951 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 2 серпня 1993 р.

ФІРЧУК Степан Максимович, 1899 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 24 травня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 8 грудня 1944 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 2 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 6 червня 1994 р.

ФОЧУК Ганна Кузьмівна, 1906 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член

родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФОЧУК Іван Гаврилович, 1904 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФОЧУК Марія Іванівна, 1925 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФОЧУК Микола Федорович, 1898 р.н., українець, освіта початкова, робітник. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 3 листопада 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 24 квітня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 жовтня 1993 р.

ФОЧУК Олексій Іванович, 1921 р.н., українець, освіта неповна середня, столяр. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 20 листопада 1944 р. ОН при НКВС СРСР 18 серпня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 2 серпня 1962 р.

ФОЧУК Фрозина Михайлівна, 1899 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧАХОВСЬКИЙ Василь Семенович, 1872 р.н., народився в м. Чернівці, українець, освіта вища. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 26 травня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 27 липня 1944 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 2 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 3 січня 1945 р. у ВТТ Вінницького пересильного пункту. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 вересня 1992 р.

ЧОРНОГУЗ Василь Георгійович, 1914 р.н., українець, освіта неповна середня, завгосп райвиконкому. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 16 жовтня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 6 січня 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Помер 23 жовтня 1947 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 липня 1992 р.

ШОКОСТЮК Кузьма Васильович, 1889 р.н., українець, освіта неповна середня, примар. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 22 липня 1940 р. Чернівецьким обласним судом 25 вересня 1940 р. як член контрреволюційної партії за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 4 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 3 квітня 1990 р.

ШПАК Георгій Гаврилович, 1912 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 31 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 8 червня 1945 р. за участь в УПА за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 4 листопада 1975 р.

ШПАК Гізела Георгіївна, 1945 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШПАК Дмитро Васильович, 1878 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Вижницьким РВ НКДБ 11 лютого 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 17 травня 1946 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 лютого 1992 р.

ШПАК Євгенія Георгіївна, 1939 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШПАК Ілля Георгійович, 1937 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШПАК Марія Іллівна, 1910 р.н., народилася в с. Мілієве, українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 30 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШПАК Микола Тодорович, 1930 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШПАК Олена Миколаївна, 1913 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 23 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабі-літована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШПАК Фрозина Георгіївна, 1936 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШПЕТКО Георгій Олексійович, 1891 р.н., народився в с. Іспас, українець, освіта початкова, помічник примаря. Заарештований Вижницьким РВ НКВС 22 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 1 березня 1941 р. як член контрреволюційної партії за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

СПИСОК ГРОМАДЯН, РЕПРЕСОВАНИХ РАДЯНСЬКОЮ ВЛАДОЮ, НА ЯКИХ НЕМАЄ ДОКУМЕНТІВ В АРХІВАХ МВС ТА СБУ

БАГНА

БІЛАК Іван Тодорович, 1898 р.н., українець, освіта початкова, селянин.

ГАНЕВИЧ Анастасія Іванівна, 1920 р.н., українка, селянка.

МЕДУСОН Ганна Миколаївна, 1930 р.н., українка.

МОРДЖУК Іван Палійович, 1924 р.н., українець, селянин.

МОРДЖУК Олена Паліївна, 1938 р.н., українка.

БАНИЛІВ

АНДРЮК Георгій Амбросійович, 1908 р.н., українець, освіта початкова, селянин.

АНДРЮК Танасій Петрович, 1887 р.н., українець, селянин.

ДУТКОВСЬКИЙ Петро Степанович, 1905 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин.

ІВАНЧУК Михайло Васильович, 1913 р.н., українець, освіта початкова, селянин.

ІВОНЯК Параска Петрівна, 1925 р.н., українка, освіта початкова, селянка.

КОЛОТИЛО Іван Андрійович, 1931 р.н., українець, освіта початкова, робітник.

КОЛОТИЛО Іван Тодорович, 1903 р.н., українець, селянин.

КОЛОТИЛО Микола Ілліч, 1896 р.н., українець, селянин.

КОЛОТИЛО Михайло Георгійович, українець, неписьменний, селянин.

КУЗЬ Василина Василівна, 1879 р.н., українка, селянка.

КУЗЬ Василина Мойсеївна, українка, освіта початкова, селянка.

КУЗЬ Микола Іванович, 1910 р.н., українець, освіта початкова, селянин.

ЛУЧУК Катерина Василівна, 1916 р.н., українка, селянка.

МЕГЛЕЙ Михайло Танасійович, 1928 р.н., українець.

НИКУЛА Деонизій Андрійович, 1901 р.н., українець, освіта початкова, селянин.

ШАНДРО Данило Федорович, 1873 р.н., українець, селянин.

БЕРЕГОМЕТ

БІЛІНСЬКА (ПОВІДАШ) Марія Гаврилівна, 1914 р.н., українка, неписьменна, селянка.

БОДНАРЮК Микола Іванович, 1915 р.н., українець, селянин.

ГАВАЛЕШКО Василь Ілліч, 1914 р.н., українець, селянин.

ДУМЕНКО Марія Георгіївна, 1926 р.н., українка.

ДУМІТРО Микола Танасійович, 1920 р.н., українець, селянин.

МИЦКАН Іван Григорович, 1922 р.н., українець, робітник.

ПОВІДАШ Петро Танасійович, 1923 р.н., українець, освіта неповна середня, тесля.

ПОВІДАШ Тодор Гаврилович, 1907 р.н., українець, селянин.

ФОЧУК Микола Юрійович, 1910 р.н., українець, селянин.

ЧОРНЕЙ Дмитро Васильович, 1925 р.н., українець.

ЧОРНЕЙ Марія Михайлівна, 1925 р.н., українка.

ВАШКІВЦІ

АРОНЕЦЬ Володимир Кузьмич, 1930 р.н., народився в с. Залуччя Снятинського р-ну Станіславської обл., українець.

АРОНЕЦЬ Кузьма Микитович, 1890 р.н., народився в с. Залуччя Снятинського р-ну Станіславської обл., українець, селянин.

АРОНЕЦЬ Фрозина Василівна, 1895 р.н., народилася в с. Залуччя Снятинського р-ну Станіславської обл., українка, селянка.

БУРЯК Онуфрій, 1917 р.н., українець, селянин.

ГАРАС Микола Тодорович, 1886 р.н., українець, селянин.

ГАРАС Параска, українка, селянка.

ЛИСАН Ганна Танасіївна, 1920 р.н., українка, селянка.

ЛИСАН Георгій Танасійович, 1900 р.н., українець, селянин.

ЛИСАН Іван Танасійович, 1910 р.н., українець, селянин.

ЛИСАН Марія Іванівна, 1886 р.н., українка, селянка.

ЛИСАН Олексій Танасійович, 1905 р.н.,

українець, селянин.

МУРМИЛЮК (АРОНЕЦЬ) Олена Михайлівна, 1868 р.н., народилася в с. Залуччя Снятинського р-ну Станіславської обл., українка, селянка.

ОПАРИК Тодор Іванович, 1881 р.н., українець, освіта неповна середня, примар.

СОРОХАН Петро Іванович, 1915 р.н., українець, селянин.

СТРИНАДКО Степан Васильович, 1931 р.н., українець, освіта початкова, селянин.

ЦУПАЛО Дмитро Михайлович, 1902 р.н., українець, селянин.

ШТАЙН Ісак Мішулинович, 1895 р.н., єврей, власник промислових підприємств.

ВИЖЕНКА

ГУЛЕЙ Іван Маркович, 1918 р.н., українець, селянин.

ЗАРУЦЬКА Степанія Миколаївна, 1923 р.н., народилася в с. Вільківці Тернопільської обл., українка, селянка.

КЛИМ Іван Олексійович, 1926 р.н., українець.

КЛИМ Ілля Олексійович, 1927 р.н., українець.

КЛИМ Катерина Олексіївна, 1928 р.н., українка.

КЛИМ Никодим Ілліч, 1900 р.н., українець, селянин.

КЛИМ Олексій Якович, 1887 р.н., українець, селянин.

КЛИМ Параска Олексіївна, 1920 р.н., українка.

КЛИМ Танасій Олексійович, 1924 р.н., українець.

ВИЖНИЦЯ

ВІВЧАРЮК, українець, селянин.

ДЯЧЕНКО Євдокія Федорівна, 1928 р.н., українка, селянка.

КИБИЧ Георгій Іванович, 1920 р.н., українець, селянин.

КУЗЯК Михайло Дмитрович, 1883 р.н., народився в с. Мілієве, українець, освіта неповна середня, селянин.

МАНУГЕВИЧ Григорій Богданович, 1886 р.н., поляк, власник магазину.

ПОЛЯНСЬКИЙ Михайло, 1925 р.н., українець.

ФЕДОРИШИН Роман Степанович, 1932 р.н., українець.

ФЕДОРИШИН Степан Тимофійович, 1912 р.н., українець, механік.

ФЕДОРИШИНА Анастасія Степанівна, 1934 р.н., українка.

ФЕДОРИШИНА Галина Степанівна, 1940 р.н., українка.

ФЕДОРИШИНА Ірина Степанівна, 1945 р.н., українка.

ФЕДОРИШИНА Марія Дмитрівна, 1910 р.н., українка, селянка.

ФОЧУК Олексій Іванович, 1921 р.н., українець, робітник.

ДОЛІШНІЙ ШЕПІТ

КОСОВАН Семен Тодорович, 1913 р.н., українець, селянин.

СЕМАКА Петро Степанович, 1915 р.н., народився в с. Берегомет, українець, освіта неповна середня, робітник.

СЕМЕГЕН Василь Гнатович, 1922 р.н., українець, освіта початкова, лісоруб.

ТОКАР Михайло Мартинович, 1925 р.н., українець, лісоруб.

ЗАМОСТЯ

БАЛАНЮК Михайло Петрович, 1898 р.н., українець, освіта неповна середня, голова сільради.

КОЛОТИЛО Танасій Миколайович, 1910 р.н., народився в с. Луківці, українець, освіта початкова, селянин.

РІЗУН Микола Юхимович, 1924 р.н., українець, селянин.

СЕМЕГЕН Георгій Дмитрович, 1911 р.н., українець, селянин.

ІСПАС

ГАКМАН Василь Маковійович, 1940 р.н., українець.

ГАКМАН Параска Василівна, 1910 р.н., українка, селянка.

ГАКМАН Фрозина Маковіївна, 1933 р.н., українка.

ГОРЮК Олексій Іванович, 1908 р.н., українець, селянин.

ЗЛАГОДЮК Федір Іванович, 1933 р.н., українець.

КАРАПЧІВ

ГРИГОРАЩУК Євген Дмитрович, 1919 р.н., українець, селянин.

ЗАВ'ЯЛЕЦЬ Георгій Іванович, 1880 р.н., українець, селянин.

КОСТЯНТИННИК Микола Семенович, 1903 р.н., українець, селянин.

КОСОВАН Микола Тодорович, 1911 р.н., українець, селянин.

КУПЧАНКО Григорій Іванович, 1888 р.н., українець, селянин.

КУРКА Юлія Василівна, 1924 р.н., українка, селянка.

МАР'ЯНЧУК Дмитро Семенович, 1891 р.н., українець, селянин.

МАР'ЯНЧУК Іван Михайлович, 1913 р.н., українець, освіта початкова, селянин.

МАР'ЯНЧУК Макар Іванович, 1878 р.н., українець, селянин.

МЕЛЬНИЧУК Іван Пантелійович, 1920 р.н., українець, селянин.

СТРИНАДКО Танасій Григорович, 1919 р.н., українець, освіта початкова, солдат румунської армії.

КОРИТНЕ

ГОЛИК Василь Тодорович, 1925 р.н., українець.

ІЛЬЧУК Василина Георгіївна, 1913 р.н., українка, селянка.

ІЛЬЧУК Іван Георгійович, 1930 р.н., українець.

ІЛЬЧУК Олена Михайлівна, 1890 р.н., українка, селянка.

КАЛИНЧУК Олена Дмитрівна, 1933 р.н., українка, селянка.

КУРИК Олена Павлівна, 1900 р.н., українка, неписьменна, селянка.

КУРИК Федір Онуфрійович, 1890 р.н., українець, селянин.

ПАВЛЮК Георгій Миколайович, 1891 р.н., українець, селянин.

ПРИГОРСЬКИЙ Савелій Гнатович, 1929 р.н., народився в с. Стрільськ Сарненського р-ну Рівненської обл., українець, освіта середня, селянин.

СОРОХАН Григорій Іванович, 1928 р.н., українець, селянин.

ЛУКІВЦІ

БОДНАРЮК Михайло Степанович, 1924 р.н., українець, селянин.

ГЕНЦАРЮК Ілля Петрович, 1914 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин.

КОНТРОЛЕВИЧ Іван Олексійович, 1906 р.н., українець, селянин.

ЛАШКІБА Василь Петрович, 1891 р.н., українець, освіта початкова, робітник.

СИДОР Михайло Ілліч, 1927 р.н., українець.

ТОКАР Петро Михайлович, 1910 р.н., українець, селянин.

МИГОВЕ

БОДНАРЮК Петро Тодорович, 1890 р.н., українець, селянин.

БОЙКО Павло Георгійович, 1893 р.н., українець, селянин.

КЕРМАЧ Іван Васильович, 1935 р.н., українець.

МОТОВИЛЕЦЬ Іван Григорович, 1930 р.н., українець.

ПИЛИПКО Ганна Пантелеймонівна, 1925 р.н., народилася в с. Дорошівці Заставнівського р-ну, українка, освіта початкова, селянка.

ПИЛИПКО Олена Василівна, 1929 р.н., українка.

РОМАНЮК Дмитро Петрович, 1913 р.н., українець, селянин.

СИРОТЮК Ольга Петрівна, 1928 р.н., народилася в с. Ліщанці Бучацького р-ну Тернопільської обл., українка.

ТОКАР Віра Іванівна, 1928 р.н., народилася в с. Торчин Луцького р-ну Волинської обл., українка, освіта початкова.

ЧОКАН Василина Прокопівна, 1925 р.н., українка.

ЧОКАН Дмитро Миколайович, 1928 р.н., українець, їздовий.

ЯНЧИК Юрій Михайлович, 1899 р.н., народився в с. Веренчанка Заставнівського р-ну, українець, селянин.

МІЛІЄВЕ

АРИЧ Марія Миколаївна, 1907 р.н., українка, селянка.

БЛИЩУК Параска Іванівна, 1931 р.н., українка.

ВАТРИЧ Олексій Дмитрович, 1901 р.н., українець, освіта початкова, селянин.

ГОРДЕЙ Танасій Іванович, 1909 р.н., українець, лісник.

ЗАГУЛ Василь Дмитрович, 1945 р.н., українець.

ЗАГУЛ Дмитро Ілліч, українець.

ЗАГУЛ Іван Олексійович, 1920 р.н., українець, селянин.

ЗАГУЛ Ірина, українка.

ЗАГУЛ Катерина Миколаївна, українка.

КОЛОТИЛО Микола Євтимійович, 1901 р.н., українець, селянин.

КУЗИК Марко Гнатович, 1912 р.н., українець, селянин.

КУЗИК Параска Миколаївна, 1919 р.н., українка, селянка.

ОЛЕКСЮК Олексій Дмитрович, 1920 р.н., українець, селянин.

ОСТАФІЙЧУК Анастасія Маковіївна, 1904 р.н., українка, селянка.

ОСТАФІЙЧУК Василина Георгіївна, 1941 р.н., українка.

ОСТАФІЙЧУК Василь Георгійович, 1930 р.н., українець.

ОСТАФІЙЧУК Василь Танасійович, українець.

ОСТАФІЙЧУК Іван Танасійович, українець.

ОСТАФІЙЧУК Ілля Георгійович, 1933 р.н., українець.

ОСТАФІЙЧУК Марія Георгіївна, 1925 р.н., українка.

ОСТАФІЙЧУК Микола Танасійович, українець.

ОСТАФІЙЧУК Олексій Георгійович, 1932 р.н., українець.

ОСТАФІЙЧУК Параска Георгіївна, 1944 р.н., українка.

СМУК Михайло Георгійович, 1904 р.н., українець, селянин.

СМУК Олена, українка.

ТОКАР Дмитро Танасійович, українець.

ТОКАР Ілля Танасійович, українець.

ЯКУБЧАК Домка Григорівна, 1933 р.н., українка.

СЛОБОДА-БАНИЛІВ

БІЛАВА Ірина Георгіївна, українка.

ВАСИЛИК Петро Іванович, 1907 р.н., українець, освіта початкова, селянин.

ДАНИЛЮК Дмитро Васильович, 1889 р.н., українець, примар.

КОВАЛЬЧУК Марія Дмитрівна, 1923 р.н., українка, селянка.

ЧЕРЕШЕНЬКА

ДУМЕНКО Семен Васильович, українець, селянин.

ФЕЩУК Василь Григорович, 1900 р.н., українець, юрист.

ЧІКАН Фрозина Іванівна, 1941 р.н., українка.

ЧОРНОГУЗИ

ГУЛЕЙ Танасій Олексійович, 1915 р.н., українець, селянин.

МОТРЮК Юрій Прокопович, 1922 р.н., українець, селянин.

ПЛАВ'ЮК Георгій Дмитрович, 1924 р.н., українець, селянин.

ПЛАВ'ЮК Іван Дмитрович, 1926 р.н., українець, селянин.

ТАРНОВЕЦЬКА Ганна Михайлівна, 1912 р.н., українка, селянка.

ТАРНОВЕЦЬКА Марія Михайлівна 1934 р.н., українка.

ТАРНОВЕЦЬКИЙ Петро Михайлович, 1931 р.н., українець.

ГЕРЦАЇВСЬКИЙ РАЙОН

Пам'ятний хрест політично репресованим на території Спиридонівської церкви м. Герца.

СУМНА СТАТИСТИКА ПОЛІТИЧНИХ РЕПРЕСІЙ

Репресивна винищувальна машина нещадно пройшлася і по населених пунктах Герцаївського району, заселеного в основному румунами, які й стали жертвами антинаціональної політики ВКП(б). В районі не залишилося жодного села, котре б не зазнало сталінської соціально-економіч-ної та ідейно-політичної чистки. Найбільше постраждали села: Горбова, з якого було депортовано 197 осіб, Тернавка – 169, Хряцька – 147, Велика Буда – 144, місто Герца – 141, Луковиця – 93, Острица – 90, Лунка – 77, Молниця – 74 особи.

З інших сіл було депортовано менше людей: 3 осіб вивезли з Цуреня, по 17 і 24 відповідно з Буківки і Годинівки, по 30-45 осіб – з Куликівки, Байраків, Маморниці, Міхореня і Великосілля.

Всього з району було депортовано 1373 особи.

За соціальним станом репресовані ділилися так: селян – 709, робітників – 29, службовців – 25, декласовані елементи – 165, торговці – 59 осіб.

Серед репресованих було 432 чоловіки, 360 жінок, 581 дитина.

За національністю: румуни становили 1057 осіб, євреї – 125, молдавани – 33, українці – 31, росіяни – 4, німці – 2, поляки – 1 і 120 осіб, національність яких не зазначено.

Із загальної кількості репресованих засуджено: за ст. 54-1 "а" КК УРСР (зрада батьківщини) – 65 осіб; за ст.ст. 20, 54-1 "а" (пособництво зв'язок з ОУН) – 3 особи, за ст.ст. 54-1 "а", 54-11 (участь в ОУН) – 3 особи, за ст. 54-10 (антирадянська агітація) – 26 осіб, за ст. 54-13 (соціально небезпечний елемент і член контрреволюційної партії) – 57, за ст.ст. 16, 80 (порушення кордону) – 127 осіб, за ст. 54-12 (недонесення про підготовку контрреволюційного злочину) – 3 особи. Без даних про причини і міру покарання – 236 осіб.

Із 269 засуджених 67 померли у виправно-трудових таборах.

Відправлено на спецпоселення 1086 осіб, із них померли на спецпоселенні 219 осіб.

Б А Й Р А К И

АЛБУ Мірча Васильович, 1927 р.н., румун, освіта початкова, колгоспник. Заарештований ПЗ МВС СРСР 19 серпня 1949 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 31 жовтня 1949 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 12 лютого 1955 р. злочин перекваліфіковано зі ст. 54-1 "а" на ст. 80 КК УРСР за нелегальний перехід кордону і з-під варти звільнений. Повторно заарештований УКДБ Чернівецької обл. 26 січня 1961 р. Чернівецьким обласним судом 13-14 квітня 1961 р. як член нелегальної релі-гійної організації "Свідки Єгови" за ст. ст. 62 ч. 1, 206 ч. 2 КК УРСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 жовтня 1994 р.

АПРЕУТЕСІЙ Дмитро Миколайович, 1892 р.н., народився в с. Підвальне, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 10 березня 1941 р. за нелегальний перехід кордону. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Помер 5 лютого 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена ст. слідчим слідгрупи УНКВС УРСР 25 вересня 1942 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БИНДЮ Валерія Іванівна, 1928 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Заарештована 31 ПЗ МВС 20 жовтня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 27 листопада 1946 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1"а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Військовою колегією ВС СРСР 25 грудня 1954 р. злочин перекваліфіковано зі ст. 54-1 "а" на ст. 80 КК УРСР за нелегальний перехід кордону і термін покарання змінено на 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БИНДЮ Георгій Іванович, 1911 р.н., румун, неписьменний, колгоспник. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БИНДЮ Іван Кузьмич, 1878 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

БИНДЮ Катерина Дорофтеївна, румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БИНДЮ Марія, румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУДЯНУ Дмитро Дмитрович, 1916 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 19 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 28 травня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 5 липня 1990 р.

ВІЗІТЕУ Георгій Іванович, 1921 р.н., народився в с. Підвальне, молдаванин. Заарештований УНКВС СРСР 3 квітня 1945 р. за шпигунську діяльність за ст. 54-6 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена ст. слідчим слідвідділу УНКДБ Чернівецької обл. 8 липня 1945 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВАНЕСКО Василь Ілліч, 1914 р.н., молдаванин, освіта початкова, селянин. Заарештований 19 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 24 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 2 листопада 1990р.

ІГНАТ Ганна Іванівна, 1903 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІГНАТ Георгій Ілліч, 1903 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІГНАТ Євгенія Георгіївна, 1933 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІГНАТ Іван Георгійович, 1927 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІГНАТ Микола Ілліч, 1895 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 24 квітня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 жовтня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 5 липня 1990 р.

ІГНАТ Минодора Георгіївна, 1933 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІГНАТ Минодора Іванівна, 1898 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІГНАТ Одарка Георгіївна, 1925 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3. Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІГНАТ Профіра Іванівна, 1890 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІГНАТ Теодора Миколаївна, 1925 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАЛАМАНЧУК Дмитро Дорофтейович, 1904 р.н., румун, неписьменний, колгоспник. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 9 липня 1950 р. ВТ військ МДБ Чернівецької обл. 10-11 серпня 1951 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Справа припинена ст. слідчим УКДБ Чернівецької обл. 18 травня 1955 р. на підставі ст. 5 КПК УРСР. Реабілітова-ний Чернівецькою облпрокуратурою 9 березня 1993 р.

КОЗЬМА Леонора Іллівна, 1924 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення за чоловіка, звинуваченого у зрадницькій діяльності. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЗЬМА Юріка Дмитрівна, 1945 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення за батька, звинуваченого у зрадницькій діяльності. Реабілітована на підставі ст. 3. Закону України від 17 квітня 1991 р.

НІКА Михальча Костянтинович, 1915 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 19 вересня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 16 листопада 1990 р.

ОКРАЇНА Андрій Васильович, 1907 р.н., народився в с. Фетешти Хотинського повіту, молдаванин, освіта вища, офіцер. Заарештований 23 ПЗ НКВС 14 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 17 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реа-білітований Чернівецьким облсудом 2 листопада 1990 р.

ОНУФРІЙ Іван Георгійович, 1928 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3. Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОНУФРІЙ Минодора Георгіївна, 1937 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОНУФРІЙ Минодора Іванівна, 1894 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАВЕЛ Іван Костянтинович, 1882 р.н., румун, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 грудня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні 23 грудня 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАВЕЛ Марія Георгіївна, 1888 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАВЕЛ Марія Іванівна, 1919 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАВЕЛ Профіра Іванівна, 1928 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СТОЙКО Костянтин Георгійович, 1899 р.н., народився в с. Підвальне, румун, неписьменний, лісник. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 23 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 17 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 25 січня 1989 р.

ШОДРИНГА Аглая Антонівна, 1888 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 4 червня 1945 р. вислана на спецпоселення за чоловіка, звинуваченого у зрадницькій діяльності. Померла на спецпоселенні в 1946 р. в Архангельській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШОДРИНГА Магдалина Петрівна, 1928 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 4 червня 1945 р. вислана на спецпоселення за батька, звинуваченого у зрадницькій діяльності. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШОДРИНГА Марія Петрівна, 1926 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1947 р. в Архангельській обл. Російської Федерації.

ШОДРИНГА Михайло Петрович, 1932 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1947 р. в Архангельській обл. Російської Федерації.

ШОДРИНГА Петро Васильович, 1893 р.н., румун, освіта початкова, фінагент. Заарештований Герцаївським РВ НКВС 15 жовтня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 3 лютого 1945 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Помер у місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 червня 1991 р.

Б У К І В К А

БУНЖАК Дмитро Васильович, 1932 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілі-тований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУНЖАК Минодора Василівна, 1906 р.н., народилася в с. Дубівка Глибоцького р-ну, румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

БУНЖАК Петро Васильович, 1929 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ГРЕБЕНАР Дмитро Миколайович, 1901 р.н., румун, селянин. Заарештований Герцаївським РВ НКДБ 26 липня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 23 жовтня 1945 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 грудня 1993 р.

ЮШУПАВЛОВ Георгій Іванович, 1903 р.н., румун, неписьменний, пастух. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 20 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 13 червня 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 27 липня 1990 р.

КАЦЕЛ Федір Штефанович, 1893 р.н., румун, освіта початкова, голова колгоспу. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 11 липня 1950 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 10 листопада 1950 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 15 липня 1993р.

МАЙОР Валер'ян Михайлович, 1911 р.н., народився в с. Порубне, румун, освіта неповна середня, колгоспник. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 2 серпня 1952 р. Чернівецьким обласним судом 13 вересня 1952 р. як керівник нелегальної релігійної організації п'ятидесятників і за антирадянську агітацію за ст. ст. 54-2, 54-10 ч. 2 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. 7 липня 1956 р. термін покарання знижено до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 травня 1991 р.

ПОСТІВКА Аурел Давидович, 1918 р.н., румун, освіта неповна середня, машиніст Герцаївської МТС. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 2 серп-ня 1952 р. Чернівецьким обласним судом 13 вересня 1952 р. як член нелегальної релігійної організації п'ятидесятників і за антирадянську агітацію за ст. ст. 54-2, 54-10 ч. 2 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. 7 липня 1956 р. термін покарання знижено до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 травня 1991 р.

ПОСТІВКА Олена Костянтинівна, 1907 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОТАРУ Костянтин Онуфрійович, 1898 р.н., румун, неписьменний, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької області від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОТАРУ Марія Костянтинівна, 1933 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОТАРУ Минодора Костянтинівна, 1923 р.н., румунка, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОТАРУ Пантелій Костянтинович, 1929 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОТАРУ Сусанна Миколаївна, 1901 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

В Е Л И К А Б У Д А

АВРАМЮК Іван Георгійович, 1904 р.н., народився в с. Мала Буда, румун, освіта початкова, торговець. Заарештований 6 квітня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 17 жовтня 1942 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 35 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

АНДРІЯШ Василь Кирилович, 1913 р.н., народився в с. Пасат, румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Герцаївським РВ НКДБ 27 листопада 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 30 травня 1945 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 18 серпня 1991 р.

АНДРІЯШ Дмитро Кирилович, 1911 р.н., народився в с. Пасат, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС

2 травня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 27 червня 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 16 листопада 1990 р.

АНДРІЯШ Домніка Тодорівна, 1884 р.н., народилася в с. Пасат, румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНДРІЯШ Катерина Кирилівна, 1911 р.н., народилася в с. Пасат, румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АНДРІЯШ Марія Кирилівна, 1920 р.н., народилася в с. Пасат, румунка, неписьменна, селянка. Заарештована УНКДБ Чернівецької обл. 17 червня 1944 р. Чернівецьким обласним судом 3 жовтня 1944 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджена до півтора року позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

АНДРІЯШ Марія Михайлівна, 1931 р.н., народилася в с. Пасат, румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНДРІЯШ Олена Кирилівна, 1927 р.н., народилася в с. Пасат, румунка, освіта неповна середня, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АРСЕНІЙ Анкуца Федорівна, 1894 р.н., народилася в с. Пасат, румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 23 січня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні 24 березня 1947 р. в Архангельській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АРСЕНІЙ Ганна Іллівна, 1930 р.н., народилася в с. Пасат, румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1947 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АРСЕНІЙ Ілля Васильович, 1887 р.н., народився в с. Пасат, румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1947 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

АРСЕНІЙ Ілля Федорович, 1935 р.н., народився в с. Пасат, румун, освіта початкова. За постановою ОН при НКВС СРСР від 23 січня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АРСЕНІЙ Марія Іллівна, 1923 р.н., народилася в с. Пасат, румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АРСЕНІЙ Марія Федорівна, 1937 р.н., народилася в с. Пасат, румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 23 січня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АРСЕНІЙ Петро Федорович, 1940 р.н., народився в с. Пасат, румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АРСЕНІЙ Порфира Григорівна, 1895 р.н., народилася в с. Пасат, румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛЬ Георгій Васильович, 1905 р.н., народився в с. Пасат, румун, освіта початкова, селянин. За-арештований УНКВС Чернівецької обл. 7 травня 1941 р. як організатор нелегального переходу кордону за ст. ст. 19, 54-1 "а" КК УРСР. Засуджений не був. Помер 6 лютого 1942 р. в Сєвураллазі Російської Федерації. Справа припинена 1 вересня 1943 р. на підставі ст. 4 п. 1 КПК РРФСР. Реабілітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛЬ Микола Васильович, 1898 р.н., народився в с. Пасат, румун, освіта початкова, селянин. За-арештований 4 травня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 17 жовтня 1942 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 35 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

ВАКАРАШУ Пантелій Васильович, 1915 р.н., народився в с. Пасат, румун, освіта початкова, солдат румунської армії. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 30 березня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 3 квітня 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 22 березня 1990 р.

ВЕЛИКОГОЛОВА Михайло Петрович, 1903 р.н., народився в с. Валя Кузьмина Глибоцького р-ну, румун, освіта початкова, солдат румунської армії. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 5 грудня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 28 жовтня 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР за-

суджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 22 березня 1990 р.

ГЕРМАН Ангеліна Іванівна, 1870 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опер-трійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГЕРМАН Григорій Іванович, 1879 р.н., румун, освіта середня спеціальна, дяк. Заарештований Герцаївським РВ НКДБ 29 грудня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 7 квітня 1945 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Помер 2 червня 1947 р. в Карлазі Карагандинської обл. Казахської РСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 жовтня 1993 р.

ГЕРМАН Марія Євгенівна, 1905 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення за брата, звинуваченого у зрадницькій діяльності. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГЕРМАН Микола Іванович, 1900 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. висланий на спецпоселення за брата дружини, звинуваченого у зрадницькій діяльності. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГЕРМАН Фрозина Миколаївна, 1938 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення за дядька, звинуваченого у зрадницькій діяльності. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГЕРМАН Харламп Миколайович, 1943 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГРАДЕНАРУ Іван, 1888 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований Герцаївським РВ НКДБ 21 лютого 1945 р. за зрадницьку діяльність. Засуджений не був. Справа припинена ст. оперуповноваженим Герцаївського РВ НКДБ 13 липня 1945 р. на підставі ст. 197 ч. 2 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 червня 1995 р.

ГРИГОРАЩУК Василина Іванівна, 1897 р.н., молдаванка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьків-щини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРИГОРАЩУК Євдокія Георгіївна, 1925 р.н., молдаванка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГРИГОРАЩУК Ілля Георгійович, 1930 р.н., молдаванин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДАМЯН Мина Кирилович, 1897 р.н., румун, освіта початкова, бухгалтер. Заарештований Герцаївським РВ МДБ 12 серпня 1947 р. Чернівецьким обласним судом 15 січня 1948 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 10 лютого 1992 р.

ДЕВЕРЯГА Олександр Григорович, 1920 р.н., народився в с. Мала Буда, румун, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДЕВЕРЯГА Флоріка Георгіївна, 1919 р.н., народилася в с. Мала Буда, румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДОСКАЛУ Георгій Тодорович, 1903 р.н., народився в с. Міхорень, румун, неписьменний, селянин. Заарештований Герцаївським РВ НКВС 31 жовтня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 3 лютого 1945 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Помер у місцях позбавлення волі. Реабілітований Черні-вецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

ДУМІТРАШ Іван Георгійович, 1924 р.н., народився в с. Мала Буда, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 27 січня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 4 черв-ня 1947 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 2 лютого 1993 р.

ЄНАТЕСКУ Михайло Юхимович, 1900 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Російській Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАЛМУЦЬКА Емілія Георгіївна, 1913 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1 липня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні 4 грудня 1950 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАЛМУЦЬКА Ольга Іллівна, 1938 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1944 р. в Тюменській обл. Ро-сійської Федерації.

КАЛМУЦЬКИЙ Костянтин Ілліч, 1931 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОСТЕНЮК Костянтин Іванович, 1879 р.н., румун, неписьменний, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. висланий на спецпоселення за сина, звинуваченого у зрадницькій діяльності. Помер на спецпоселенні в 1945 р. в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОСТЕНЮК Михайло Костянтинович, 1939 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. висланий на спецпоселення за брата, звинуваченого у зрадницькій діяльності. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОСТЕНЮК Наталя Кіндратівна, 1898 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення за сина, звинуваченого у зрадницькій діяльності. Померла на спецпоселенні в 1947 р. в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОСТЕНЮК Петро Костянтинович, 1935 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. висланий на спецпоселення за брата, звинуваченого у зрадницькій діяльності. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОСТЕНЮК Степан Костянтинович, 1930 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОСТЕНЮК Фрозина Костянтинівна, 1928 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МИГАЙ Гарета Іванівна, 1924 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИГАЙ Георгій Іванович, 1926 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МИГАЙ Іван Петрович, 1880 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

МИГАЙ Марина Іллівна, 1885 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

МИГАЙ Марія Іванівна, 1929 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МИГАЙ Флоря Іванівна, 1916 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОЛДОВАН Дмитро Георгійович, 1922 р.н., народився в с. Мала Буда, румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОЛДОВАН Марія Іванівна, 1882 р.н., народилася в с. Мала Буда, румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

МОЛДОВАН Петро Георгійович, 1906 р.н., народився в с. Мала Буда, румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

МОРАРУ Георгій Федорович, 1925 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОРАРУ Дмитро Петрович, 1908 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 28 квітня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР. Засуджений не був. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Подальша доля невідома. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 11 листопада 1963 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 листопада 1996 р.

МОРАРУ Костянтин Федорович, 1923 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МОРАРУ Наталя Георгіївна, 1890 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабі-літації ті самі.

МОРАРУ Федір Георгійович, 1883 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ОЛАРУ Іван Михайлович, 1909 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 28 вересня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 5 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 27 жовтня 1989 р.

ОЛАРУ Олександр Олександрович, 1883 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований Герцаївським РВ НКДБ 21 лютого 1945 р. за зрадницьку діяльність. Засуджений не був. Справа припинена ст. оперуповноваженим Герцаївського РВ НКДБ 13 липня 1945 р. на підставі ст. 197 ч. 2 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 червня 1995 р.

ОНУ Георгій Петрович, 1939 р.н., народився в с. Пасат, румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОНУ Євгенія Петрівна, 1938 р.н., народилася в с. Пасат, румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОНУ Параска Дмитрівна, 1915 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілі-тації ті самі.

ОСТАФІЙ Вікторія Іванівна, 1923 р.н., народилася в с. Мала Буда, румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОСТАФІЙ Зоїда Георгіївна, 1900 р.н., народилася в с. Мала Буда, румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОСТАФІЙ Іван Георгійович, 1879 р.н., народився в с. Мала Буда, румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОСТАФІЙ Марія Іванівна, 1918 р.н., народилася в с. Мала Буда, румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОСТАФІЙ Наталя Іванівна, 1928 р.н., народилася в с. Мала Буда, румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОСТАФІЙ Олена Іванівна, 1929 р.н., народилася в с. Мала Буда, румунка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

ОСТАФІЙ Савета Іванівна, 1920 р.н., народилася в с. Мала Буда, румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЕНДЕРЯК Тодор Васильович, 1882 р.н., народився в с. Горбова, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 3 квітня 1941 р. за зрадницьку діяльність. Засуджений не був. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Подальша доля невідома. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 10 грудня 1963 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 листопада 1996р.

ПЕТРОВИЧ Анета Дмитрівна, 1925 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕТРОВИЧ Георгій Дмитрович, 1934 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЕТРОВИЧ Дмитро Дмитрович, 1932 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЕТРОВИЧ Дмитро Кирилович, 1896 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЕТРОВИЧ Магдалина Георгіївна, 1897 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЕТРОВИЧ Марія Дмитрівна, 1930 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЕТРОВИЧ Михайло Дмитрович, 1922 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 28 квітня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР. Засуджений не був. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Подальша доля невідома. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 11 листопада 1963 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 листопада 1996 р.

ПЕТРОВИЧ Олександра Дмитрівна, 1937 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕТРОВИЧ Федора Дмитрівна, 1939 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРИКОПЧУК Аделя Федорівна, 1927 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРИКОПЧУК Георгій Дмитрович, 1930 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРИКОПЧУК Дмитро Дмитрович, 1928 р.н., румун, освіта неповна середня. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРИКОПЧУК Дмитро Михайлович, 1900 р.н., румун, залізничник. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРИКОПЧУК Марія Миколаївна, 1894 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ПРИКОПЧУК Минодора Федорівна, 1926 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРИКОПЧУК Михайло Федорович, 1929 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРИКОПЧУК Наталя Георгіївна, 1900 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРИКОПЧУК Ольга Дмитрівна, 1934 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРИКОПЧУК Пантелій Дмитрович, 1932 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРИКОПЧУК Федір Михайлович, 1895 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРИКОПЧУК Флоаря Дмитрівна, 1924 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

РАУЦ Дмитро Михайлович, 1925 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РАУЦ Марія Михайлівна, 1927 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РАУЦ Михайло Іванович, 1880 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РАУЦ Флора Михайлівна, 1924 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1944 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

РАХОВЕЙ Варвара Іванівна, 1930 р.н., народилася в с. Пасат, румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні 13 червня 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

РАХОВЕЙ Марія Степанівна, 1895 р.н., народилася в с. Пасат, румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні 10 жовтня 1944 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

РАХОВЕЙ Павлина Іванівна, 1922 р.н., народилася в с. Пасат, румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОБУ Агрипина Георгіївна, 1901 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОБУ Ортанца Дионисівна, 1927 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОПЧАНУ Ананій Михайлович, 1925 р.н., народився в с. Мала Буда, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 25 січня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 4 червня 1947 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 2 лютого 1993 р.

РУСУ Тодор Георгійович, 1898 р.н., народився в с. Мала Буда, румун, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Герцаїв-ським РВ МДБ 24 березня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 14 червня 1947 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 грудня 1992 р.

РУСУ Фрозина Йордакіївна, 1880 р.н., народилася в с. Мала Буда, румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СУПЧИНСЬКА Емілія Тодорівна, 1940 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 28 червня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СУПЧИНСЬКА Марія Тодорівна, 1937 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СУПЧИНСЬКА Олена Іванівна, 1906 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі. Померла на спецпоселенні 16 липня 1945 р. в Архангельській обл. Російської Федерації.

СУПЧИНСЬКА Топіца Тодорівна, 1938 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СУПЧИНСЬКА Фрозина Тодорівна, 1943 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

УРСУ Марія Василівна, 1917 р.н., народилася в с. Пасат, румунка, освіта початкова, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 14 липня 1945 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 10 червня 1946 р. за недонесення і нелегальний перехід кордону за ст. ст. 54-12, 80 КК УРСР засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 30 січня 1996 р.

ФАКАС Георгій Іванович, 1924 р.н., народився в с. Пасат, румун, освіта початкова, селянин. За-арештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 12 грудня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 27 червня 1942 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Повторно заарештований оперчекві́дділом Сєв-ураллагу 20 травня 1943 р. ОН при НКВС СРСР 21 серпня 1943 р. за антирадянську агітацію і як член контрреволюційної партії за ст. ст. 58-2, 58-10 ч. 2, 58-11 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Свердловською облпрокуратурою 15 травня 1958 р.

ФЕДЮ Адріана Дмитрівна, 1939 р.н., народилася в с. Пасат, румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФЕДЮ Георгіна Дмитрівна, 1927 р.н., народилася в с. Пасат, румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФЕДЮ Дмитро Ілліч, 1895 р.н., народився в с. Пасат, румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 21 жовтня 1948 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ФЕДЮ Іван Дмитрович, 1925 р.н., народився в с. Пасат, румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФЕДЮ Костянтин Дмитрович, 1932 р.н., народився в с. Пасат, румун. Підстави репресії і реабілі-тації ті самі.

ФЕДЮ Марія Іванівна, 1900 р.н., народилася в с. Пасат, румунка, селянка. Підстави репресії і реабі-літації ті самі.

ФЕРДЕЙ Аурел Ілліч, 1926 р.н., народився в с. Пасат, румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФЕРДЕЙ Ілля Федорович, 1900 р.н., народився в с. Пасат, румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФЕРДЕЙ Мірча Ілліч, 1929 р.н., народився в с. Пасат, румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в лютому 1950 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ФЕРДЕЙ Уляна Василівна, 1885 р.н., народилася в с. Пасат, румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧЕЛАК Василь Петрович, 1932 р.н., народився в с. Пасат, румун, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧЕЛАК Ганна Василівна, 1894 р.н., народилася в с. Пасат, румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧЕЛАК Георгій Петрович, 1928 р.н., народився в с. Пасат, румун, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧЕЛАК Петро Васильович, 1875 р.н., народився в с. Чумаки Кобеляцького р-ну Полтавської обл., росіянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в грудні 1941 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ЧЕЛАК Петро Петрович, 1936 р.н., народився в с. Пасат, румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧЕЛАК Порфира Петрівна, 1923 р.н., народилася в с. Пасат, румунка, неписьменна. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧЕУКА Ганна Йонівна, 1932 р.н., народилася в с. Мала Буда, румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧЕУКА Іван Йонович, 1937 р.н., народився в с. Мала Буда, румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧЕУКА Ілля Йонович, 1928 р.н., народився в с. Мала Буда, румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧЕУКА Йон Георгійович, 1898 р.н., народився в с. Мала Буда, румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ЧЕУКА Марія Іллівна, 1901 р.н., народилася в с. Мала Буда, румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

В Е Л И К О С І Л Л Я

АПЕТРОЙ Харлампій Дмитрович, 1891 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований 3 квітня 1950 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 24 червня 1950 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО термін покарання знижено до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 6 серпня 1993 р.

БЕЖЕНАР Іван Георгійович, 1922 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 20 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЕЖЕНАР Микола Георгійович, 1912 р.н., румун, освіта неповна середня, солдат румунської армії. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 24 листопада 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 12 квітня 1990 р.

БЕЖЕНАР Наталя Іванівна, 1885 р.н., росіянка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 20 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЕЖЕНАР Харлампій Георгійович, 1928 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БУДЯНУ Аніка Василівна, 1927 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУДЯНУ Василь Іванович, 1898 р.н., народився в с. Лунка, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 28 червня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1941 р. як соціально небезпечний елемент і за нелегальний перехід кордону за ст. ст. 54-13, 80 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Повторно заарештований Герцаївським РВ МДБ 16 квітня 1949 р. ОН при МВС СРСР 7 вересня 1949 р. за антирадянську агітацію і активну боротьбу проти революційного руху за ст. ст. 54-10 ч. 1, 54-13 КК УРСР засуджений до вислання на спецпоселення безстроково. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 листопада 1989 р.

БУДЯНУ Віржинія Панатіївна, 1922 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУДЯНУ Георгій Васильович, 1938 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУДЯНУ Георгій Панатійович, 1919 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУДЯНУ Грапина Георгіївна, 1880 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БУДЯНУ Ліостина Павлівна, 1896 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Померла на спецпоселенні в Омській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУДЯНУ Марія Василівна, 1934 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Омській обл. Російської Федерації.

БУДЯНУ Панатій Семенович, 1875 р.н., румун, неписьменний, селянин. За постановою опер-т-рійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУДЯНУ Харлампій Васильович, 1936 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУЦАНАШ Михайло Йордатійович, 1897 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 24 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 1 липня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 30 квітня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецьким облсудом 28 вересня 1989 р.

ДРОН Віржинія Іванівна, 1924 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДРОН Іван Георгіївна, 1887 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДРОН Ровейка Іванівна, 1891 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАПРЕ Вероніка Георгіївна, 1934 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАПРЕ Георгій Георгійович, 1930 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАПРЕ Георгій Григорович, 1890 р.н., народився в с. Арофтяни Дейсус у Румунії, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАПРЕ Костянтин Георгійович, 1928 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАПРЕ Микола Георгійович, 1938 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАПРЕ Олена Георгіївна, 1891 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАПРЕ Сильвестр Георгійович, 1925 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КИРИК Георгій Агапійович, 1887 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований ВКР "Смерш" 40 армії 22 червня 1944 р. ВТ 40 армії 10 липня 1944 р. за зрадницьку діяльність за ст. 58-1 "а" КК РРФСР засуджений до 20 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований військовою прокуратурою Західного регіону України 20 лютого 1998 р.

ЛУНИК Олексій Іванович, 1895 р.н., народився в с. Маршинці Новоселицького р-ну, молдаванин, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 30 липня 1940 р. ВТ 12 армії КОВО 26 лютого 1941р. за шпигунство за ст. 54-6 ч. 1 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 23 листопада 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований військовою прокуратурою Західного регіону України 28 лютого 1997 р.

МАРКУ Костянтин Костянтинович, 1890 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 30 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1941 р. за сприяння нелегальному переходу кордону за ст. ст. 19, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 31 серпня 1990 р.

РОЙЛЯНУ Василь Георгійович, 1879 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОЙЛЯНУ Ганна Василівна, 1930 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОЙЛЯНУ Грапина Агафіївна, 1883 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

РОЙЛЯНУ Костянтин Васильович, 1925 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СЕМЕН Ревека Йордакіївна, 1892 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Заарештована Чернівецьким ПЗ МВС 30 квітня 1949 р. ВТ військ МВС Черні-вецької обл. 7 липня 1949 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Верховним судом СРСР 18 грудня 1954 р.

ТАНАС Сильвестр Георгійович, 1896 р.н., румун, освіта початкова, фінагент. Заарештований Герцаївським РВ МДБ 10 листопада 1948 р. Чернівецьким обласним судом 21 березня 1949 р. за антирадянську агітацію за ст. ст. 54-3, 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілі-

Пам'ятний хрест політично репресованим на території Герцаївської центральної районної лікарні.

тований Чернівецькою облпрокуратурою 23 вересня 1992 р.

ХОДОРОГ Аніка Дмитрівна, 1936 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ХОДОРОГ Георгій Дмитрович, 1926 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ХОДОРОГ Єлизавета Дмитрівна, 1931 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ХОДОРОГ Ілля Дмитрович, 1929 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ХОДОРОГ Магдалина Дмитрівна, 1933 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ХОДОРОГ Марія Дмитрівна, 1924 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ХОДОРОГ Марія Панаінтіївна, 1886 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

ХОДОРОГ Наталя Дмитрівна, 1938 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ХОДОРОГ Олена Дмитрівна, 1925 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ХОДОРОГ Петро Дмитрович, 1940 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

Г Е Р Ц А

АКЛІП Марія Альтерівна, 1898 р.н., єврейка, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АКЛІП Фройм Шойлович, 1929 р.н., єврей. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АКЛІП Хайм Шойлович, 1931 р.н., єврей. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АКЛІП Шойл Фроймович, 1898 р.н., єврей, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Ро-сійської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АКЛІПЕ Берку Хунович, 1890 р.н., єврей, освіта початкова, торговець. Підстави репресії і реабілі-тації ті самі.

АКЛІПЕ Ісак Беркович, 1918 р.н., єврей, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АКЛІПЕ Шейдля Еліківна, 1886 р.н., єврейка, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АМАРІЙ Василь Васильович, 1899 р.н., народився в с. Буківка, румун, освіта початкова, коваль. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 24 серпня 1940 р. Чернівецьким обласним судом 12 листопада 1940 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 жовтня 1992 р.

АРАНОВИЧ Дора Аронівна, 1885 р.н., єврейка, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АРАНОВИЧ Женні Йосипівна, 1918 р.н., єврейка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АРАНОВИЧ Йосип Янкельович, 1885 р.н., народився в с. Радівці в Румунії, єврей, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як со-ціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АРАНОВИЧ Рашель Йосипівна, 1925 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Черні-

вецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АРАНОВИЧ Салі Йосипівна, 1915 р.н., єврейка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БАЛАН Штефан Васильович, 1915 р.н., народився в с. Луковиця, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 18 травня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 28 листопада 1946 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БАСАРАБЯН Василь Георгійович, 1885 р.н., румун, освіта початкова, швець. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 24 червня 1941 р. за намір нелегального переходу кордону за ст. ст. 19, 54-1 "а" КК УРСР. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Подальша доля невідома. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 5 лютого 1964 р. на підставі ст. 6 п. 2 КПК УРСР. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЕЖЕНАРУ Дмитро Манолійович, 1910 р.н., румун, освіта початкова, солдат румунської армії. Заарештований ПЗ НКВС СРСР 24 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 18 квітня 1942 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 22 березня 1990 р.

БЕРКОВИЧ Арон Зейдович, єврей, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реа-білітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІК Ісак Іхільович, 1899 р.н., єврей, освіта початкова, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІК Кароль Срульович, 1907 р.н., єврей, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІК Мена Ісаківна, 1941 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІК Роза Леонівна, 1914 р.н., єврейка, освіта початкова, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІК Тоба Іцківна, 1909 р.н., єврейка, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІК Шилу Ісакович, 1935 р.н., єврей. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БЛАНАРУ Голда Хаймівна, 1929 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. В жовтні 1947 р. самовільно покинула спецпоселення. В липні 1949 р. повторно вислана на спецпоселення. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЛАНАРУ Іта Інгелівна, 1904 р.н., єврейка, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. В жовтні 1947 р. самовільно покинула спецпоселення. В 1949 р. за втечу зі спецпоселення за ст. 78 ч. 3 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЛАНАРУ Леві Хаймович, 1931 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. В жовтні 1947 р. самовільно покинув спецпоселення. В липні 1949 р. повторно висланий на спецпоселення. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЛАНАРУ Хайм Лейбович, 1891 р.н., народився в с. Радівці в Румунії, єврей, освіта початкова, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. У жовтні 1947 р. самовільно покинув спецпоселення. В 1949 р. за втечу зі спецпоселення за ст. 78 ч. 3 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЛАНАРУ Хаскал Хаймович, 1936 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. В жовтні 1947 р. самовільно покинув спецпоселення. В липні 1949 р. повторно висланий на спец-

поселення. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЛЮМІНФЕЛЬД Єва Аронівна, 1908 р.н., єврейка, освіта середня, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУДЯНУ Марія Георгіївна, 1888 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 11 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 17 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 27 липня 1990 р.

БУЙМОВИЧ Рівен Меєрович, 1906 р.н., єврей, неписьменний, робітник. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВАЙНШТЕЙН Мойсей Зусьович, 1907 р.н., народився в м. Хотин, єврей, освіта вища, завідуючий аптекою. Заарештований Герцаївським РВ НКДБ 6 липня 1944 р. за пособництво окупаційній владі за ст. 54-3 КК УРСР. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 14 жовтня 1944 р. виправданий.

ВАТАРУ Етла Айзиківна, 1861 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВАТАРУ Ісак Сімкович, 1939 р.н., єврей. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВАТАРУ Марчел Сімкович, 1932 р.н., єврей. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВАТАРУ Сімку Іцкович, 1898 р.н., єврей, освіта початкова, торговець. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 10 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 9 грудня 1942 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер у 1942 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ВАТАРУ Хая Мойсеївна, 1906 р.н., єврейка, освіта неповна середня, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВОЙТАНОВИЧ Дмитро Іванович, 1874 р.н., народився в м. Чернівці, румун, освіта початкова. Заарештований 23 ПЗ НКВС 22 грудня 1940 р. ВТ військ НКВС Станіславської обл. 17 червня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 серпня 1993 р.

ВОЙТАНОВИЧ Єлизавета Георгіївна, 1870 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОЛЬДМАН Лея Берківна, 1890 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні 3 травня 1955 р. в Кемеровській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОЛЬДМАН Мойсей Іцкович, 1887 р.н., єврей, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОЛЬДМАН Симон Мойсейович, 1925 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОЛЬДМАН Фаїна Мойсеївна, 1927 р.н., єврейка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГРАНДЕЛ Едуард Йосипович, 1880 р.н., народився в с. Волока Глибоцького р-ну, німець, освіта початкова, пекар. Заарештований 23 ПЗ НКВС 22 грудня 1940 р. ВТ військ НКВС Станіславської обл. 17 червня 1941 р. за зраду батьківщини кордону за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 серпня 1993 р.

ГРОЙСМАН Берку Ізраїльович, 1915 р.н., єврей, освіта початкова, солдат румунської армії. Заарештований ПЗ НКВС СРСР 8 січня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 3 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 27 липня 1990 р.

ГРОСМАН Бейріш Буюмович, 1901 р.н., народився в с. Велика Буда, єврей, освіта початкова, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРОСМАН Бруно Бейрішович, 1935 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ

Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРОСМАН Міна Бейрішівна, 1929 р.н., єврейка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГРОСМАН Фейла Шулімівна, 1895 р.н., єврейка, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУЦАНУ Ангеліна Георгіївна, 1890 р.н., народилася в с. Тернавка, румунка, неписьменна, селянка. Заарештована 31 ПЗ НКВС 14 грудня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 21 травня 1945 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 2 КК УРСР засуджена до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 11 серпня 1992 р.

ЄГЛОФ Жан Миколайович, 1922 р.н., народився в м. Штиринген у Франції, француз, освіта неповна середня, офіцер німецької армії. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 18 травня 1944 р. за нелегальне проживання в м. Герца. Засуджений не був. Справа припинена ст. слідчим слідвідділу УНКДБ Чернівецької обл. 19 серпня 1944 р. на підставі ст. 197 ч. 2 КПК УРСР і направлений у табір для військовополонених. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 16 листопада 1994р.

ЗАХАРІЯ Адела Дмитрівна, 1921 р.н., румунка, освіта неповна середня, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗАХАРІЯ Георгій Дмитрович, 1919 р.н., румун, освіта середня, секретар поліції в Румунії. За-арештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 13 вересня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 27 жовтня 1989 р.

ЗАХАРІЯ Дмитро Іванович, 1877 р.н., румун, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗАХАРІЯ Теодора Іванівна, 1878 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ЗЕЙЛИК Сура Янкелівна, 1897 р.н., єврейка, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗЕЙЛИК Хайм Аврамович, 1893 р.н., єврей, освіта початкова, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗОНТАГ Бруно Шмільович, 1926 р.н., єврей, освіта неповна середня. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗОНТАГ Малі Бурківна, 1899 р.н., єврейка, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗОНТАГ Шміль Фроймович, 1899 р.н., народився в м. Дорохой у Румунії, єврей, освіта неповна середня. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член контрреволюційної партії. Реабілі-тований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІСТРАТІЙ Петро Стефанович, 1912 р.н., румун, освіта неповна середня, музикант. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 27 вересня 1945 р. ОН при МДБ СРСР 18 грудня 1946 р. за зловживання при виконанні спецзавдання за ст. ст. 7, 206, 17 "а" КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реа-білітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 квітня 1993 р.

КАРУЧЕРУ Марія Хаймівна, 1926 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

КАРУЧЕРУ Меліна Янківна, 1936 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАРУЧЕРУ Роза Еліївна, 1910 р.н., єврейка, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАРУЧЕРУ Сара Хаймівна, 1927 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реа-білітована на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

КАРУЧЕРУ Фейга Михайлівна, 1892 р.н., єврейка, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАРУЧЕРУ Хайм Шоломович, 1884 р.н., єврей, освіта неповна середня, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як со-ціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

КАРУЧЕРУ Шоїм Хаймович, 1931 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

КАРУЧЕРУ Янко Мендельович, 1902 р.н., єврей, освіта початкова, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Загинув на спецпоселенні в серпні 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАЦ Раїса Ісааківна, 1923 р.н., народилася в с. Слобода-Шаргородська Шаргородського р-ну Вінницької обл., єврейка, освіта середня, статист Герцаївської облспоживспілки. Заарештована Герцаївським РВ НКДБ 18 жовтня 1944 р. за терористичні наміри по відношенню до радянсько-партійного активу за ст. 54-8 КК УРСР. Засуджена не була. Справа припинена слідвідділом УНКДБ Чернівецької обл. 11 червня 1945 р. за не доведенням у діях складу злочину. Реабілітована на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КІФ Микола Ілліч, 1902 р.н., румун, освіта початкова, власник продуктових підприємств. Заарештований Герцаївським РВ НКВС 3 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1941 р. за намір нелегального переходу кордону і як соціально небезпечний елемент за ст. ст. 16, 80, 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Черні-вецькою облпрокуратурою 5 жовтня 1995 р.

КОН Давид Янкович, 1890 р.н., народився в м. Дорохой у Румунії, єврей, освіта початкова, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОН Серла Нусімівна, 1884 р.н., народилася в м. Дорохой у Румунії, єврейка, освіта початкова, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОСТАКЕЛ Костянтин Георгійович, 1877 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Помер на спецпоселенні 16 листопада 1950 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОСТАКЕЛ Параска Дмитрівна, 1887 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛАБІШ Ісла Шамшівна, 1938 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛАБІШ Марго Берківна, 1908 р.н., єврейка, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛАБІШ Шамша Янкельович, 1902 р.н., народився в м. Дорохой у Румунії, єврей, освіта неповна середня, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛЕЙБОВИЧ Клара Гершівна, 1890 р.н., народилася в м. Ботошани в Румунії, єврейка, освіта неповна середня, домогосподарка. За постановою опер-трійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛЕЙБОВИЧ Моріц Хаймович, 1885 р.н., єврей, освіта початкова, торговець. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 20 січня 1942 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер у 1943 р. в Устьвимлазі Російської Федерації. Реабілітований Чернівецьким облсудом 19 січня 1989 р.

ЛЕЙБОВИЧ Хама Моріцівна, 1928 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАРАМОВИЧ-РЕЙДЛЕР Лея Фавлівна, 1893 р.н., народилася в с. Миток Дорохойського повіту в Румунії, єврейка, освіта початкова. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Померла на спецпоселенні 1 березня 1954 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАРГУЛІС Герхард Лазарович, 1915 р.н., народився в м. Відень в Австрії, єврей, освіта вища, лікар. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 30 серпня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 18 листопада 1944 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 вересня 1993 р.

МАРКОВИЧ Аврам Нухімович, 1910 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАРКОВИЧ Бізель Аврамівна, 1886 р.н., єврейка, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАРКОВИЧ Ганна Нухімівна, 1926 р.н., єврейка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАРКОВИЧ Нухім Маркович, 1879 р.н., народився в м. Дарабань у Румунії, єврей, освіта початкова, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАРКОВИЧ Роза Нухімівна, 1919 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МОРІМ Ейхвед Срулівна, 1926 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МОРІМ Карл Срульович, 1930 р.н., єврей. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОРІМ Роза Хацкелівна, 1894 р.н., єврейка, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОРІМ Сруль Хаймович, 1893 р.н., єврей, освіта початкова, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МОРІМ Фроїм Срульович, 1923 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реа-білітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МУРАРУ Іван Іванович, 1920 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 8 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 8 квітня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 27 липня 1990 р.

ПАСКАРУ Абрам Фроймович, 1901 р.н., єврей, освіта початкова, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні 16 вересня 1959 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАСКАРУ Роза Абрамівна, 1930 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАСКАРУ Ханна Гершківна, 1906 р.н., єврейка, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПОПЕСКУ Георгій Іванович, 1884 р.н., народився в с. Помирла Дорохойського повіту в Румунії, румун, освіта середня спеціальна, фармацевт. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як со-ціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в квітні 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РЕЙДЛЕР Зейлік Якович, 1892 р.н., єврей, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в квітні 1948 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОЗЕН Абрам Алтерович, 1883 р.н., єврей, освіта початкова, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОЗЕН Алтер Цалікович, 1852 р.н., єврей, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОЗЕН Іда Алтерівна, 1907 р.н., єврейка, освіта середня. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОЗЕН Малка Хаймівна, 1874 р.н., народилася в м. Дорохой у Румунії, єврейка, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні 28 серпня 1947 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991р.

РОЗЕН Моріц Абрамович, 1923 р.н., єврей. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОЗЕН Тауба Фроймівна, 1884 р.н., єврейка, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОЗЕН Фрідріх Абрамович, 1915 р.н., єврей. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОЗЕНБЕРГ Маркус Літманович, 1902 р.н., єврей, освіта початкова, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОЗЕНБЕРГ Сура Давидівна, 1905 р.н., єврейка, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОЗЕНБЕРГ Циля Маркусівна, 1927 р.н., єврейка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОКУ Тодор Георгійович, 1893 р.н., народився в с. Ібинешти Дорохойського повіту в Румунії, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 8 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 3 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 15 серпня 1990 р.

РОМАНЮК Дмитро Іванович, 1885 р.н., румун, пічник. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОМАНЮК Харіта Людвігівна, 1890 р.н., народилася в м. Дорохой у Румунії, румунка, освіта початкова, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні 15 липня 1947 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

СЕГАЛ Берта Срулівна, 1908 р.н., народилася в м. Дорохой у Румунії, єврейка, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СЕГАЛ Ноїх Пантелійович, 1906 р.н., народився в м. Дорохой у Румунії, єврей, освіта початкова, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СЕГАЛ Мойсей Меєрович, 1874 р.н., єврей, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СЕГАЛ (БЕРКОВИЧ) Раїса Мойсеївна, 1901 р.н., єврейка, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СЕГАЛ Хая Аронівна, 1878 р.н., єврейка, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФАЙНЕР Діна Мошківна, 1884 р.н., єврейка, освіта початкова, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФАЙНЕР Йосип Мендельович, 1914 р.н., єврей. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФАЙНЕР Паула Менделівна, 1919 р.н., єврейка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФОГЕЛЬ Цалик Іцкович, 1895 р.н., народився в Румунії, єврей, освіта початкова, кравець. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 3 серпня 1940 р. Чернівецьким обласним судом 19 грудня 1940 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 18 травня 1994 р.

ХАРАБАЖИВУ Етель Лупівна, 1923 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ХАРАБАЖИВУ Лейба Яківна, 1895 р.н., єврейка, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ХАРАБАЖИВУ Лупу Абрамович, 1891 р.н., народився в с. Дарабань у Румунії, єврей, освіта початкова, торговець. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 30 грудня 1942 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 30 квітня 1943 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 квітня 1989 р.

ХАРАБАЖИВУ Сара Лупівна, 1925 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЦОЛЕР Бліма Фішерівна, 1868 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в 1945 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991р.

ШИНФЕЛЬД Мойша Сухаревич, 1918 р.н., єврей, освіта початкова. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 30 листопада 1940 р. ОН при НКВС СРСР 21 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 26 грудня 1990 р.

ШМІЛЕВИЧ Ребека Янківна, 1938 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШМІЛЕВИЧ Фрейда Іцківна, 1904 р.н., єврейка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШМІЛЕВИЧ Хаїм Янкович, 1930 р.н., єврей. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШМІЛЕВИЧ Янко Хаймович, 1899 р.н., єврей, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в 1949 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШПУНТ Авраам Срульович, 1892 р.н., єврей, освіта початкова, торговець. За постановою опер-трійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШПУНТ Давид Авраамович, 1926 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабі-літований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШПУНТ Рівка Іцківна, 1897 р.н., єврейка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1944 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ШПУНТ Сура Авраамівна, 1925 р.н., єврейка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1954 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ШПУНТ Хава Іцківна, 1889 р.н., народилася в м. Дорохой у Румунії, єврейка, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШПУНТ Шейндля Авраамівна, 1928 р.н., єврейка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШПУНТ Янкель Срульович, 1878 р.н., народився в м. Дорохой у Румунії, єврей, освіта початкова, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШТЕФАНЕСКУ Василь Васильович, 1906 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Герцаївським РВ МДБ 29 вересня 1951 р. Чернівецьким обласним судом 1 грудня 1951 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 вересня 1992 р.

ЯКУБ Михайло Іванович, 1884 р.н., румун, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 4 липня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЯКУБ Профіра Миколаївна, 1892 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабі-літації ті самі.

Г О Д И Н І В К А

АВАСИЛКІ Василь Георгійович, 1921 р.н., румун, освіта початкова, коваль. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 15 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 4 червня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 31 серпня 1990 р.

АВАСИЛКІ Вероніка Степанівна, 1920 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 15 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 4 червня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 31 серпня 1990 р.

АВАСИЛКІ Георгій Георгійович, 1918 р.н., румун, освіта початкова, коваль. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 15 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 4 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 31 серпня 1990 р.

ГЕОРГІЦАН Сава Миколайович, 1904 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 30 червня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 27 грудня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 17 листопада 1989 р.

ДІАКОНУ Агрипина Василівна, 1894 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні 14 листопада 1944 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДІАКОНУ Василь Олександрович, 1931 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 1 травня 1948 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ДІАКОНУ Вікторія Олександрівна, 1925 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДІАКОНУ Ганна Олександрівна, 1928 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДІАКОНУ Ілля Олександрович, 1934 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 24 травня 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ДІАКОНУ Олександр Тодорович, 1893 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДІАКОНУ Тодор Олександрович, 1929 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЄНАТЮК Георгій Георгійович, 1896 р.н., румун, освіта початкова, торговець. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 1 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 29 березня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Черні-вецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

ЖАЛБА Сава Федорович, 1901 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Герцаївським РВ НКВС 2 серпня 1940 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена слідчим УНКВС Чернівецької обл. 14 грудня 1940 р. на підставі ст. 4 КПК УРСР. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗГИРЧА Харлампій Іванович, 1886 р.н., румун, освіта початкова, голова сільради. Заарештований Герцаївським РВ НКДБ 22 серпня 1940 р. як со-ціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена заст. начальника УНКВС Чернівецької обл. у вересні 1940 р. на підставі ст. 197 ч. 2 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 16 серпня 1995 р.

МАЛУШ Ананій Михайлович, 1910 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 30 червня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 27 грудня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 9 січня 1943 р. у Воркутлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 17 листопада 1989 р.

ОСТАФІЙ Георгій Іванович, 1909 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 29 грудня 1940 р. за антирадянську агітацію і нелегальний перехід кордону за ст. ст. 54-10 ч. 1, 80 КК УРСР. Засуджений не був. Помер 15 травня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Ро-сійської Федерації. Справа припинена слідчим НКВС УРСР 28 жовтня 1942 р. на підставі ст. 4 "а" КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 17 жовтня 1989 р.

ПАЛАДІЙ Харлампі Степанович, 1894 р.н., румун, освіта початкова, примар. Заарештований Герцаївським РВ НКВС 2 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 3 червня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ЦАР Агрипина Георгіївна, 1890 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991р.

ЦАР Вікторія Іванівна, 1916 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЦАР Іван Петрович, 1882 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ЧОКОБОК Олександр Миколайович, 1906 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 12 травня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 14 листопада 1942 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 20 грудня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

Г О Р Б О В А

АВРУМУЦОАЄ Василь Миколайович, 1921 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АВРУМУЦОАЄ Валерія Георгіївна, 1912 р.н., народилася в с. Банчени, румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні 7 липня 1953 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АВРУМУЦОАЄ Віорел Штефанович, 1935 р.н., народився в с. Банчени, румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АВРУМУЦОАЄ Віоріка Штефанівна, 1933 р.н., народилася в с. Банчени, румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АВРУМУЦОАЄ Ганна Штефанівна, 1938 р.н., народилася в с. Банчени, румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АВРУМУЦОАЄ Микола Васильович, 1887 р.н., народився в с. Маморниця, румун, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні 17 листопада 1947 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АВРУМУЦОАЄ Михайло Штефанович, 1937 р.н., народився в с. Банчени, румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АВРУМУЦОАЄ Олена Гаврилівна, 1883 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АМАРІЦА Ілля Тодорович, 1919 р.н., народився в с. Штринга Дорохойського повіту в Румунії, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 27 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 4 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 5 липня 1990 р.

АМІХАЛАКІОЙ Костянтин Миколайович, 1891 р.н., румун, неписьменний, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АМІХАЛАКІОЙ Марія Георгіївна, 1893 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

АМІХАЛАКІОЙ Марія Костянтинівна, 1926 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АМІХАЛАКІОЙ Микола Костянтинович, 1931 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АМІХАЛАКІОЙ Петро Костянтинович, 1929 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АМІХАЛАКІОЙ Федір Костянтинович, 1928 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АНДРОНІК Адель Василівна, 1939 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 8 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНДРОНІК Василь Миколайович, 1921 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 27 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 4 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 5 липня 1990 р.

АНДРОНІК Варвара Василівна, 1906 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 8 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНДРОНІК Вероніка Василівна, 1935 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АНДРОНІК Микола Тодорович, 1888 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований Герцаїв-ським РВ НКДБ 7 березня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15 квітня 1946 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 31 грудня 1952 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 червня 1992 р.

АНДРОНІК Михайло Васильович, 1932 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 8 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АПЕТРІ Валерій Миколайович, 1932 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 21 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії і зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АПЕТРІ Валерія Миколаївна, 1912 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 20 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АПЕТРІ Василь Миколайович, 1930 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 21 травня 1941 р. висланий на спецпосе-

лення як син члена контрреволюційної партії і зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АПЕТРІ Костянтин Костянтинович, 1936 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 20 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АПЕТРІ Марія Миколаївна, 1939 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 21 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії і зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АПЕТРІ Микола Костянтинович, 1937 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 20 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реа-білітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1990 р.

АПЕТРІ Олена Іванівна, 1903 р.н., селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 21 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії і зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АПЕТРІ Олена Миколаївна, 1935 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 21 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії і зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АПЕТРІ Параска Костянтинівна, 1940 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 20 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1990 р.

АТОДОРЕС Тодор Тодорович, 1892 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Герцаївським РВ МДБ 25 грудня 1950 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 3 березня 1951 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 січня 1994 р.

БАЛАГУРА Вероніка Георгіївна, 1940 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 20 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БАЛАГУРА Марія Миколаївна, 1915 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БАНЧУ Джоржета Дмитрівна, 1932 р.н., народилася в с. Банчени, румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БАНЧУ Олена Дмитрівна, 1880 р.н., народилася в с. Банчени, румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1945 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

БАНЧУ Федора Дмитрівна, 1926 р.н., народилася в с. Банчени, румунка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

БІЛИК Тодор Миколайович, 1919 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 27 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 4 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 5 липня 1990 р.

БОЄНЧАН Аглая Георгіївна, 1905 р.н., народилася в с. Молниця, румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БРИЧКО Василь Миколайович, 1883 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БРИЧКО Катерина Василівна, 1930 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БРИЧКО Марія Василівна, 1921 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БРИЧКО Микола Васильович, 1906 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 11 вересня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 1 липня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 28 березня 1990 р.

БРИЧКО Михайло Васильович, 1924 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БРИЧКО Наталя Михайлівна, 1889 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БУЖОР Марія Миколаївна, 1887 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілі-тації ті самі. Померла на спецпоселенні 10 червня 1955 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

БУЖОР Наталя Танасіївна, 1926 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БУЖОР Танасій Васильович, 1876 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 26 серпня 1948 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

БУМБАК Марія Костянтинівна, 1936 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 20 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУМБАК Параска Костянтинівна, 1930 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БУМБАК Флоря Іллівна, 1907 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 20 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУТНАРУ Харлампій Костянтинович, 1909 р.н., народився в с. Хряцька, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 24 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 17 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. ст. 19, 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 5 червня 1990р.

ГОЛЬДЕНБЕРГ Моріц Беркович, 1897 р.н., єврей, освіта початкова, поміщик. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 20 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 5 червня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ГРИГОРІЙ Аглая Іванівна, 1912 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЄРЕМЕЙ Василь Васильович, 1924 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Тюменській обл. Російської Федерації.

ЄРЕМЕЙ Євгенія Василівна, 1936 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Тюменській обл. Російської Федерації.

ЄРЕМЕЙ Зіновія Миколаївна, 1903 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Тюменській обл. Російської Федерації.

ЄРЕМЕЙ Костянтин Васильович, 1930 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Тюменській обл. Російської Федерації.

ЄРЕМЕЙ Михайло Васильович, 1928 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЄРЕМЕЙ Харита Василівна, 1933 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Тюменській обл. Російської Федерації.

ЄРЕМІЙ Вікторія Георгіївна, 1928 р.н., румунка. За постановою опертрійки Герцаївського РВ НКВС від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЄРЕМІЙ Катерина Георгіївна, 1903 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЄРЕМІЙ Харлампій Георгійович, 1930 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗАЙЦУ Вікторія Іллівна, 1918 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗАЙЦУ Ілля Васильович, 1884 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗАЙЦУ Маргарита Іванівна, 1887 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗАЙЦУ Наталя Іллівна, 1920 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІЛІЙ Євген Іванович, 1938 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІЛІЙ Іван Миколайович, 1907 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 27 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 4 червня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 5 липня 1990 р.

ІЛІЙ Микола Іванович, 1936 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІЛІЙ Флоря Іванівна, 1916 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІНЦУРАЦЕЛІ Євгенія Георгіївна, 1926 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 20 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІНЦУРАЦЕЛІ Катерина Іллівна, 1890 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІСТРАТІЙ Алеко Іванович, 1910 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Черні-

вецьким ПЗ НКВС 17 вересня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 14 червня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1990 р.

КАПАЛБ Леонора Іванівна, 1919 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАПАЛБ Профира Федорівна, 1893 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАЧУК Іван Костянтинович, 1910 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 18 вересня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 14 червня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 15 серпня 1990 р.

КІРІЯК Ілля Ілліч, 1898 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні 10 квітня 1942 р. в Тюменській обл. Ро-сійської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КІРІЯК Марія Георгіївна, 1893 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОСОВАН Петро Миколайович, 1920 р.н., українець, освіта неповна середня, робітник. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 29 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 1 липня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 5 липня 1990р.

КОСТАКІ Ганна Георгіївна, 1890 р.н., народилася в с. Банчени, румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1946 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУЧУРЯНУ Леонора Георгіївна, 1924 р.н., румунка, освіта неповна середня, робітниця. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 6 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 18 квітня 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 27 липня 1990 р.

МИГАЙ Іван Іванович, 1920 р.н., румун, освіта середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 27 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 4 січня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 11 лютого 1942 р. в Сєввостлазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 5 липня 1990 р.

МІХАЙ Патіна Іванівна, 1918 р.н., народилася в с. Валень, румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МІХАЙ Фросина Василівна, 1890 р.н., народилася в с. Валень, румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

НИКИТУК Олена Дмитрівна, 1885 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

НИКИФОР Георгій Кирилович, 1933 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

НИКИФОР Євгенія Кирилівна, 1930 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

НИКИФОР Катерина Григорівна, 1899 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

НІСТОР Магдалина Кирилівна, 1937 р.н., народилася в с. Банчени, румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НІСТОР Марія Кирилівна, 1934 р.н., народилася в с. Банчени, румунка. Підстави репресії і реабі-літації ті самі.

НІСТОР Параска Ананіївна, 1905 р.н., народилася в с. Банчени, румунка, неписьменна. Підстави репресії і реабілітації ті самі. .

НІСТОР Томас Кирилович, 1940 р.н., народився в с. Банчени, румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

НІСТОР Фіза Кирилівна, 1930 р.н., народилася в с. Банчени, румунка. Підстави репресії і реабі-літації ті самі.

НІСТРУ Анкуца Василівна, 1885 р.н., народилася в с. Банчени, румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1946 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

НІСТРУ Віржинія Іллівна, 1939 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Тюменській обл. Російської Федерації.

НІСТРУ Іван Ілліч, 1936 р.н., народився в с. Банчени, румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Тюменській обл. Російської Федерації.

НІСТРУ Марія Іванівна, 1890 р.н., народилася в с. Банчени, румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Тюменській обл. Російської Федерації.

НІСТРУ Олена Миколаївна, 1913 р.н., народилася в с. Банчени, румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

НІСТРУ Степан Іванович, 1885 р.н., народився в с. Банчени, румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

НІСТРУ Феніка Іллівна, 1937 р.н., народилася в с. Банчени, румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОЛАРУ Тодор Іванович, 1920 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 27 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 4 червня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 5 липня 1990 р.

ПАСКАРЕЛ Ілля Георгійович, 1921 р.н., румун, освіта середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 13 вересня 1940 р. ВТ 12 армії КОВО 9-10 квітня 1941 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 грудня 1991 р.

ПРЕСКУРЕ Жоржета Земфірівна, 1930 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПРЕСКУРЕ Катерина Тодорівна, 1911 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРЕСКУРЕ Марія Земфірівна, 1932 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРЕСКУРЕ Параска Земфірівна, 1936 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРЕСКУРІЙ Василь Федорович, 1933 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПРЕСКУРІЙ Ілля Федорович, 1923 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРЕСКУРІЙ Костянтин Федорович, 1935 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРЕСКУРІЙ Марія Іванівна, 1890 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1949 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ПРЕСКУРІЙ Марія Федорівна, 1932 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРЕСКУРІЙ Михайло Іванович, 1931 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРЕСКУРІЙ Федір Георгійович, 1881 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1948 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

РОМАНЮК Ілля Михайлович, 1921 р.н., народився в с. Котул-Боян Новоселицького р-ну, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 27 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 4 червня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 5 липня 1990 р.

РОМАНЮК Медонія Францівна, 1909 р.н., народилася в с. Тереблече Глибоцького р-ну, румунка, неписьменна, селянка. Заарештована Глибоцьким РВ НКДБ 11 грудня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 15 травня 1945 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 29 листопада 1993 р.

САВА Ілля Ілліч, 1875 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований 25 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 1 липня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. вислання на спецпоселення. Помер по дорозі на спецпоселення 4 листопада 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

САМОЇЛ Степан Ілліч, 1912 р.н., народився в с. Острица Новоселицького р-ну, румун, освіта початкова, коваль. Заарештований Герцаївським РВ МДБ 29 квітня 1951 р. Чернівецьким обласним судом 11 липня 1951 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Верховним судом УРСР 28 листопада 1969 р.

САРЕНКУ Василь Дмитрович, 1938 р.н., румун. За постановою УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

САРЕНКУ Георгій Дмитрович, 1924 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

САРЕНКУ Михайло Дмитрович, 1920 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 27 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 4 червня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 5 липня 1990 р.

САРЕНКУ Наталя Василівна, 1897 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою УНКДБ

Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

САРЕНКУ Тодор Дмитрович, 1935 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СКРИНЧУ Костянтин Олександрович, 1905 р.н., румун, освіта початкова, солдат румунської армії. Заарештований ПЗ НКВС СРСР 6 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР. Засуджений не був. Помер 25 жовтня 1941 р. в місцях позбавлення волі. Справа припинена слідгрупою НКДБ Свердловської обл. 10 червня 1943 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 31 жовтня 1990 р.

СОРОКА Адам Георгійович, 1939 р.н., народився в с. Банчени, румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СОРОКА Леонтина Миколаївна, 1910 р.н., народилася в с. Банчени, румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СОРОКА Олена Георгіївна, 1937 р.н., народилася в с. Банчени, румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1942р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

СПАТАР Олена Дмитрівна, 1930 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СПАТАР Олена Іванівна, 1891 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СПАТАРУ Агафія Михайлівна, 1906 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СПАТАРУ Агафія Степанівна, 1930 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СПАТАРУ Аглая Іванівна, 1909 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 20 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СПАТАРУ Артіна Степанівна, 1926 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СПАТАРУ Валерія Іллівна, 1927 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СПАТАРУ Валерія Семенівна, 1912 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СПАТАРУ Віорел Іванович, 1939 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СПАТАРУ Георгій Ілліч, 1933 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СПАТАРУ Дмитро Іванович, 1937 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 20 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СПАТАРУ Дмитро Ілліч, 1929 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СПАТАРУ Земфіра Миколаївна, 1861 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СПАТАРУ Іван Ілліч, 1931 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СПАТАРУ Лучіка Іллівна, 1939 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СПАТАРУ Марія Семенівна, 1903 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілі-тації ті самі.

СПАТАРУ Олена Степанівна, 1925 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 8 листопада 1940 р. ОН при НКВС СРСР 17 травня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 20 квітня 1995 р.

СПАТАРУ Степан Ілліч, 1941 р.н., румун. За постановою УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СПАТАРУ Теодора Іванівна, 1941 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Черні-вецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпосе-лення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТЕРПУ Валерія Михайлівна, 1933 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Черні-вецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпосе-лення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991р.

СТЕРПУ Дмитро Михайлович, 1932 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СТЕРПУ Іван Михайлович, 1937 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СТЕРПУ Іван Степанович, 1879 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 10 січня 1944 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

СТЕРПУ Костянтин Михайлович, 1935 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СТЕРПУ Марія Дмитрівна, 1909 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СТЕРПУ Марія Іванівна, 1892 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні 15 грудня 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

СТЕРПУ Марія Михайлівна, 1928 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СТЕРПУ Михайло Михайлович, 1940 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СТЕРПУ Олена Михайлівна, 1938 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОМАГУ Вікторія Георгіївна, 1923 р.н., народилася в с. Банчени, румунка, освіта неповна середня. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОМАГУ Віргінія Іллівна, 1934 р.н., народилася в с. Банчени, румунка. Підстави репресії і реабі-літації ті самі.

ТОМАГУ Георгій Іванович, 1880 р.н., народився в с. Банчени, румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1945 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ТОМАГУ Георгій Харлампійович, 1929 р.н., народився в с. Банчени, румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОМАГУ Зіновія Георгіївна, 1925 р.н., народилася в с. Банчени, румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОМАГУ Марія Георгіївна, 1886 р.н., народилася в с. Банчени, румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОМАГУ Марія Миколаївна, 1882 р.н., народилася в с. Банчени, румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в січні 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ТОМАГУ Марія Харлампіївна, 1921 р.н., народилася в с. Банчени, румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОМАГУ Наталя Харлампіївна, 1924 р.н., народилася в с. Банчени, румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОМАГУ Олександра Іллівна, 1937 р.н., народилася в с. Банчени, румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОМАГУ Олена Харлампіївна, 1926 р.н., народилася в с. Банчени, румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОМАГУ Харлампій Іванович, 1884 р.н., народився в с. Банчени, румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФЕЧЕРУ Георгій Георгійович, 1924 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФЕЧЕРУ Георгій Георгійович, 1884 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1942р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991р.

ФЕЧЕРУ Земфіра Георгіївна, 1884 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ФЕЧЕРУ Леонора Георгіївна, 1927 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФІЧАРУ Микола Георгійович, 1896 р.н., румун, неписьменний, колгоспник. Заарештований Герцаївським РВ МДБ 14 червня 1951 р. Чернівецьким обласним судом 25 жовтня 1951 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 2 жовтня 1992 р.

ЦАР Аглая Іллівна, 1895 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЦАР Гликерія Степанівна, 1897 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1949 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЦАР Дарій Васильович, 1897 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЦАР Марія Григорівна, 1927 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЦАР Параска Іванівна, 1903 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧЕБОТАРУ Єлизавета Михайлівна, 1896 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧЕБОТАРУ Іван Ананійович, 1889 р.н., румун, освіта початкова, коваль. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 23 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 21 січня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 27 липня 1990 р.

ЧЕБОТАРУ Іван Михайлович, 1895 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. На спецпоселенні заарештований. ОН при НКВС СРСР в лютому 1943 р. за антирадянську агітацію засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧЕБОТАРУ Ольга Іванівна, 1928 р.н., молдаванка, освіта неповна середня, секретар сільради. Заарештована контррозвідкою МДБ в/ч 02034-б в м. Бухарест 20 листопада 1948 р. ОН при МДБ СРСР 26 листопада 1949 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 12 липня 1990 р.

ЧЕБОТАРУ Севастяна Михайлівна, 1892 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧЕМПОЄШУ Агрипина Дмитрівна, 1886 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1944 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧЕМПОЄШУ Аделя Дмитрівна, 1918 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧЕМПОЄШУ Дмитро Георгійович, 1885 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1953 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ЧЕМПОЄШУ Олена Дмитрівна, 1930 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧОКОБОК Михайло Іванович, 1895 р.н., румун, неписьменний, тесляр. Заарештований 23 червня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 8 вересня 1947 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 1 березня 1948 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 8 грудня 1996 р.

ЧОКОБОК Петро Іванович, 1901 р.н., румун, освіта початкова, заготівельник. Заарештований Герцаївським РВ МДБ 15 жовтня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 10 грудня 1948 р. за антирадянську агітацію за ст. ст. 54-1 "а", 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 17 лютого 1952 р. в місцях позбавлення волі в Іркутській обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 10 вересня 1992 р.

ЧОРНЕЙ Аніца Іванівна, 1895 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧОРНЕЙ Домніка Василівна, 1904 р.н., народилася в с. Молниця, румунка, неписьменна, селянка. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 6 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 18 квітня 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 27 липня 1990 р.

ЧОРНЕЙ Іван Федорович, 1930 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧОРНЕЙ Милитина Федорівна, 1925 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧОРНЕЙ Федір Іванович, 1895 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 19 серпня 1948 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ЯКУБ Ілля Ілліч, 1941 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 20 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЯКУБ Олена Іванівна, 1916 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

К У Л И К І В К А

АДОКІЄ Георгій Васильович, 1922 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований ПЗ НКВС СРСР 31 липня 1940 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. зараховано у покарання термін попереднього ув'язнення і з-під варти звільнено. Реабілітований Чернівецьким облсудом 27 липня 1990 р.

АДОКІЄ Марія Миколаївна, 1880 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Заарештована ПЗ НКВС СРСР 31 липня 1940 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. зараховано у покарання термін попереднього ув'язнення і з-під варти звільнено. Реабілітована

Чернівецьким облсудом 27 липня 1990 р.

АНДРІЄШ Костянтин Іванович, 1903 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 14 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 17 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 16 листопада 1990 р.

АНДРІЄШ Пантелій Георгійович, 1902 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Герцаївським РВ НКВС 10 жовтня 1940 р. Чернівецьким обласним судом 15 лютого 1941 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 вересня 1991 р.

БУНДУК Василь Іванович, 1904 р.н., українець, селянин. Заарештований ПЗ НКВС СРСР 18 листопада 1945 р. Народним судом Сталінського р-ну м. Чернівці 12 червня 1945 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРИБ Тодор Дмитрович, 1920 р.н., молдаванин, освіта початкова, селянин. Заарештований ПЗ НКВС СРСР 31 липня 1940 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. зараховано у покарання термін попереднього ув'язнення і з-під варти звільнено. Реабілітований Чернівецьким облсудом 27 липня 1990 р.

ДАБУЛА Георгій Єлисейович, 1925 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАБУЛА Елеонора Єлисеївна, 1921 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДАБУЛА Єлисей Тодорович, 1881 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ДАБУЛА Касандра Тодорівна, 1886 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР

КІЦАН Костянтин Петрович, 1906 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Герцаївським РВ НКВС 10 жовтня 1940 р. Чернівецьким обласним судом 15 лютого 1941 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 6 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 вересня 1991 р.

КІЦАН Микола Іванович, 1898 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований Герцаївським РВ НКВС 10 жовтня 1940 р. Чернівецьким обласним судом 15 лютого 1941 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 6 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 вересня 1991 р.

УСАНОВ Василь Олександрович, 1919 р.н., росіянин, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 31 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 4 листопада 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 17 травня 1943 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 11 липня 1990 р.

УСАНОВ Олександр Микитович, 1893 р.н., народився в с. Ланцівка Тобольської губернії в Росії, росіянин, неписьменний, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 31 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 4 листопада 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер до винесення вироку 12 квітня 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 11 липня 1990 р.

Л У К О В И Ц Я

АЙЛАШОЙ Костянтин Дмитрович, 1914 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 31 березня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 20 червня 1942 р. за зрадницьку діяльність за ст. ст. 19, 58-1 "а" КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 3 серпня 1993 р.

АНИКУЛАЄСИ Тодор Петрович, 1905 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 19 березня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 1 6 , 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. ВТ військ НКВС Станіславської обл. 22 травня 1941 р. виправданий.

БАЛАН Василь Іванович, 1873 р.н., румун, неписьменний, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 20 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні 6 грудня 1941 р. в Красноярському краї Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БАЛАН Марія Василівна, 1921 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БУДАК Валерія Георгіївна, 1926 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

на на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991р.

БУДАК Георгій Васильович, 1882 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БУДАК Григорій Васильович, 1895 р.н., румун, торговець. Заарештований 6 грудня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 31 січня 1949 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ЛьвівВО 8 квітня 1949 р. злочин перекваліфіковано зі ст. 54-1 "а" на ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР за антирадянську агітацію і термін покарання змінено на 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 березня 1993 р.

БУДАК Ілля Георгійович, 1923 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУДАК Мірча Георгійович, 1924 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БУДАК Наталя Іллівна, 1889 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГРИЦКУ Ілля Миколайович, 1894 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГРИЦКУ Іон Васильович, 1900 р.н., румун, освіта початкова, касир-секретар примарії. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 24 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 жовтня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Черні-вецькою облпрокуратурою 5 липня 1990 р.

ГРИЦКУ Йордатій Миколайович, 1896 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 27 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 17 квітня 1943 р. за шпигунську діяльність за ст. 58-6 ч. 1 КК РРФСР засуджений до 15 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 27 квітня 1952р. в Сєввостлазі Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 березня 1991 р.

ГРИЦКУ Мірча Ілліч, 1923 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРИЦКУ Наталя Василівна, 1893 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГРИЦКУ Ортанца Іллівна, 1926 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАПІЦАН Адела Михайлівна, 1923 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Заарештована Герцаївським РВ НКВС 20 жовтня 1944 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 21 березня 1945 р. за зраду батьків-щини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 31 серпня 1989 р.

КАПІЦАН Марія Йордакіївна, 1884 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні 24 вересня 1955 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАПІЦАН Михайло Іванович, 1888 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реа-білітації ті самі. Помер на спецпоселенні 8 червня 1944 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

КИФИЧАК Василина Йордакіївна, 1896 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КИФИЧАК Георгій Васильович, 1930 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КИФИЧАК Марія Василівна, 1936 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КИФИЧАК Сава Васильович, 1936 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КИФИЧАК Флора Василівна, 1933 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КИФИЧАК Штефан Васильович, 1939 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КІВЧАК Минодора Василівна, 1906 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КІВЧАК Олена Василівна, 1912 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КРЕЦУ Валерія Георгіївна, 1930 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КРЕЦУ Георгій Савич, 1937 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 31 березня 1944 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КРЕЦУ Зонца Петрівна, 1899 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні 22 грудня 1949 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КРЕЦУ Олена Костянтинівна, 1906 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 31 березня 1944 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Втекла зі спецпоселення. Народним судом 2 дільниці Чернівецької обл. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджена до 2 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КРОЙТОРУ Ілля Йонович, 1880 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в грудні 1941 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КРОЙТОРУ Катерина Дмитрівна, 1885 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

Лукерія Олександрівна Куцак

КРОЙТОРУ Петро Ілліч, румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в серпні 1941 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

КУЦАК Лукерія Олександрівна, 1925 р.н., румунка, освіта початкова, буфетниця в їдальні. Заарештована 25 червня 1941 р. за шпигунську діяльність за ст. 54-6 КК УРСР. Засуджена не була. Померла 8 червня 1943 р. в місцях позбавлення волі. Справа припинена 1 липня 1943 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченої. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 2 грудня 1994 р.

МЕЛЬНИЧУК Ілля Васильович, 1926 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЛЬНИЧУК Олена Дмитрівна, 1893 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МИХАЙЛЮК Ананій Іванович, 1930 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИХАЙЛЮК Георгій Дмитрович, 1895 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИХАЙЛЮК Дмитро Георгійович, 1936 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МИХАЙЛЮК Дмитро Іванович, 1922 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИХАЙЛЮК Єлизавета Петрівна, 1881 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні 7 жовтня 1945 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

МИХАЙЛЮК Іван Георгійович, 1923 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИХАЙЛЮК Іван Миколайович, 1880 р.н., румун, неписьменний, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні 19 травня 1947 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИХАЙЛЮК Ілля Георгійович, 1926 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабі-літований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИХАЙЛЮК Катерина Дмитрівна, 1898 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МИХАЙЛЮК Костянтин Георгійович, 1932 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МИХАЙЛЮК Марія Георгіївна, 1936 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МИХАЙЛЮК Олена Іванівна, 1937 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИХАЙЛЮК Петро Георгійович, 1928 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991р.

МИХАЙЛЮК Флоаря Георгіївна, 1930 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МУРАРУ Іван Тодорович, 1879 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1948 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

МУРАРУ Профіра Василівна, 1881 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1948 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ОЛАРУ Георгій Георгійович, 1902 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 9 червня 1948 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ОЛАРУ Марія Георгіївна, 1941 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОЛАРУ Профіра Тодорівна, 1910 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОСТАФІЙЧУК Георгій Георгійович, 1888 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1942р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ОСТАФІЙЧУК Ілля Георгійович, 1939 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОСТАФІЙЧУК Павлина Георгіївна, 1923 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОСТАФІЙЧУК Параска Георгіївна, 1926р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАШКАНУ Георгій Тодорович, 1906 р.н., румун, освіта початкова, сторож. Заарештований Герцаївським РВ НКДБ 4 серпня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 31 січня 1945 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 25 листопада 1993р.

ПАШКАНУ Земфір Тодорович, 1904 р.н., народився в с. Буда, румун, неписьменний, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 28 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 17 квітня 1943 р. за шпигунську діяльність за ст. 58-6 ч. 1 КК РРФСР засуджений до 15 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 березня 1991 р.

РАЙЛЯНУ Анета Тодорівна, 1935 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РАЙЛЯНУ Георгій Тодорович, 1911 р.н., румун, коваль. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 28 червня 1941 р. за шпигунську діяльність за ст. 58-6 ч. 1 КК РРФСР. Засуджений не був. Помер 8 лютого 1942 р. в місцях позбавлення волі в Свердловській обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 березня 1991 р.

РАЙЛЯНУ Марія Тодорівна, 1926 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РАЙЛЯНУ Олена Миколаївна, 1888 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РАЙЛЯНУ Олена Тодорівна, 1918 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РАЙЛЯНУ Тодор Васильович, 1880 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в листопаді 1941 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

РАЙЛЯНУ Філарета Тодорівна, 1923 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РУСУ Адела Костянтинівна, 1932 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 12 листопада 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РУСУ Костянтин Дмитрович, 1884 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Архангельській обл. Російської Федерації.

РУСУ Марія Василівна, 1884 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Архангельській обл. Ро-сійської Федерації.

РУСУ Пацука Георгіївна, румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РУСУ Флоаря Іллівна, 1922 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СИДОР Анастасія Петрівна, 1914 р.н., українка, селянка. За постановою Чернівецького облвиконкому від 31 серпня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СИДОР Георгій Михайлович, 1941 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СИДОР Микола Михайлович, 1935 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СИДОР Михайло Іванович, 1904 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою Чернівецького облвиконкому від 31 серпня 1950 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СКРИПКАРУ Віктор Іванович, 1937 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 28 червня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СКРИПКАРУ Георгій Іванович, 1933 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СКРИПКАРУ Євгенія Омельянівна, 1910 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СКРИПКАРУ Катерина Миколаївна, 1881 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СКРИПКАРУ Костянтин Іванович, 1938 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 28 червня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СКРИПКАРУ Мірча Іванович, 1940 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СКРИПКАРУ Петро Іванович, 1931 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СКРИПКАРУ Петро Степанович, 1923 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СКУЛЯК Ілля Дмитрович, 1924 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СКУЛЯК Катерина Дмитрівна, 1929 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СКУЛЯК Марія Георгіївна, 1889 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СКУЛЯК Олена Дмитрівна, 1932 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СКУЛЯК Савета Дмитрівна, 1926 р.н., україн-ка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОДОС Адела Танасіївна, 1920 р.н., румунка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована 6 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 31 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 22 вересня 1990 р.

ТОДОС Олена Дмитрівна, 1894 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Заарештована 6 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 31 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджена до 3р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 22 вересня 1990 р.

Л У Н К А

АЙРІНІ Георгій Георгійович, 1922 р.н., народився в с. Могилівка, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 26 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 28 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 27 жовтня 1989 р.

АНГЕЛУШ Катерина Харлампіївна, 1881 р.н., народилася в с. Могилівка, румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНГЕЛУШ Костянтин Харлампійович, 1920 р.н., народився в с. Могилівка, румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АНГЕЛУШ Михайло Харлампійович, 1921 р.н., народився в с. Могилівка, румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АНГЕЛУШ Харлампій Григорович, 1884 р.н., народився в с. Могилівка, румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

АНДРІЄШ Іван Михайлович, 1870 р.н., народився в с. Могилівка, румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в квітні 1943 р. в Тюменській обл. Ро-сійської Федерації.

АНЕГРОАЄ Георгій Георгійович, 1880 р.н., румун, селянин. Помер на спецпоселенні в Новосибірській обл. Російської Федерації.

АНЕГРОАЄ Катерина Георгіївна, румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АНЕГРОАЄ Олена Георгіївна, 1919 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АНЕГРОАЄ Олена Дмитрівна, 1920 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 30 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 31 серпня 1990 р.

БЕРЧУК Антініца Георгіївна, 1890 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 28 грудня 1940 р. за спробу неле-

гального переходу кордону. Засуджена не була. Померла 19 червня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена 8 червня 1943 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченої. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 4 жовтня 1994 р.

БЕРЧУК Микола Дмитрович, 1897 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою опер-трійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЕРЧУК Петро Дмитрович, 1899 р.н., румун, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 20 квітня 1949 р. Чернівецьким обласним судом 24 червня 1949 р. за пособництво румунським окупантам за ст. ст. 54-2, 54-3 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 лютого 1993 р.

БЕСАРАБ Костянтин Ілліч, 1940 р.н., народився в с. Могилівка, румун. За постановою опер-трійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЕСАРАБ Леонора Георгіївна, 1915 р.н., народилася в с. Могилівка, румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БЄЛИЧ Дмитро Дмитрович, 1938 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БЄЛИЧ Марія Дмитрівна, 1940 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БЄЛИЧ Параска Миколаївна, 1913 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

ГАВРИЛ Марія Харлампіївна, 1923 р.н., молдаванка, освіта початкова, селянка. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 2 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 3 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 12 квітня 1990 р.

ГРИГОРУЦ Катерина Григорівна, 1890 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 30 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 31 серпня 1990 р.

ЄРЕМЕСКУ Григорій Миколайович, 1875 р.н., народився в с. Могилівка, румун, неписьменний, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЖАРА Василь Петрович, 1899 р.н., народився в с. Могилівка, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 15 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. як член контрреволюційної партії за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ЖАРА Георгій Петрович, 1895 р.н., народився в с. Могилівка, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 15 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. як член контрреволюційної партії за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

КАРУЧЕРУ Дмитро Миколайович, 1883 р.н., народився в с. Могилівка, румун, неписьменний, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Ро-сійської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАРУЧЕРУ Євгенія Дмитрівна, 1929 р.н., народилася в с. Могилівка, румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАРУЧЕРУ Іван Миколайович, 1924 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАРУЧЕРУ Микола Тодорович, 1886 р.н., народився в с. Могилівка, румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

КАРУЧЕРУ Параска Петрівна, 1888 р.н., народилася в с. Могилівка, румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАРУЧЕРУ Профіра Георгіївна, 1890 р.н., народилася в с. Могилівка, румунка, селянка. Підста-ви репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпо-селенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

КРАКАН Костянтин Іванович, 1887 р.н., народився в с. Могилівка, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ Герцаївського РВ НКВС 9 березня 1946 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 2 КК УРСР. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 18 травня 1946 р. виправданий.

ЛИМБОЙ Степан Іванович, 1898 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАЛЕНКА Аніка Георгіївна, 1935 р.н., народилася в с. Могилівка, румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАЛЕНКА Єлизавета Петрівна, 1897 р.н., народилася в с. Могилівка, румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАЛЕНКА Магдалина Георгіївна, 1937 р.н., народилася в с. Могилівка, румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАЛЕНКА Марія Георгіївна, 1925 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАЛЕНКА Олена Георгіївна, 1939 р.н., народилася в с. Могилівка, румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАНДАРЕСКУ-КОЖУХОВА Марія Миколаївна, 1918 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОНУФРЕЙ Ольга Василівна, 1916 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 18 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 10 лютого 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 27 жовтня 1989 р.

ПАДУРАРУ Аніка Тодорівна, 1883 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕЛИГАЧ Василь Ілліч, 1922 р.н., народився в с. Могилівка, румун, неписьменний, селянин. За-арештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 23 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 27 жовтня 1989 р.

ПЕЛИГАЧ Георгій Миколайович, 1929 р.н., народився в с. Могилівка, румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕЛИГАЧ Микола Пантелійович, 1897 р.н., народився в с. Могилівка, румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ПЕЛИГАЧ Олена Іванівна, 1884 р.н., народилася в с. Могилівка, румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПОГОРЯНУ Микола Костянтинович, 1880 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 20 лютого 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ПОГОРЯНУ Стефан Костянтинович, 1888 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 29 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 17 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 22 березня 1990 р.

ПОГОРЯНУ Федір Йордатійович, 1895 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 31 січня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 2 листопада 1990 р.

ПОСТЕВКА Дмитро Георгійович, 1906 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 3 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 14 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 27 жовтня 1989 р.

ПРОДАН Аніка Георгіївна, 1890 р.н., народилася в с. Могилівка, румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1948 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОМАНЮК Василь Іванович, 1896 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 7 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 липня 1941 р. за сприяння нелегальному переходу кордону за ст. ст. 19, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 липня 1990 р.

РОМАНЮК Віктор Васильович, 1925 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 19 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 12 квітня 1990 р.

РУСКАНУ Катерина Василівна, 1933 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Ро-сійської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РУСКАНУ Катерина Іванівна, 1889 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

САРАНЧУК Микола Миколайович, 1922 р.н., румун, освіта середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 13 лютого 1941 р. ОН при

НКВС СРСР 6 травня 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 30 вересня 1993 р.

СПРИНЧАНУ Дмитро Іванович, 1937 р.н., народився в с. Могилівка, румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в серпні 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СПРИНЧАНУ Катерина Георгіївна, 1868 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

СПРИНЧАНУ Костянтин Васильович, 1923 р.н., народився в с. Могилівка, румун, освіта середня, секретар сільради. Заарештований Герцаївським РВ МДБ 26 листопада 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 29 січня 1949 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 11 грудня 1991 р.

СПРИНЧАНУ Марія Георгіївна, 1910 р.н., народилася в с. Могилівка, румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СПРИНЧАНУ Михайло Іванович, 1935 р.н., народився в с. Могилівка, румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СПРИНЧАНУ Петро Іванович, 1939 р.н., народився в с. Могилівка, румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в серпні 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

СПРИНЧАНУ Порфира Георгіївна, 1868 р.н., народилася в с. Могилівка, румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні 6 квітня 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ТИНКУ Тодор Іванович, 1908 р.н., народився в с. Могилівка, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 7 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 17 червня 1942 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. вислання на спецпоселення. Реабілітований Чернівецьким облсудом 28 лютого 1991 р.

ФЕДОР Дмитро Георгійович, 1922 р.н., народився в с. Могилівка, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 26 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 28 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 27 жовтня 1989 р.

ФЕДОРЕ Віржинія Георгіївна, 1928 р.н., народилася в с. Могилівка, румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФЕДОРЕ Катерина Георгіївна, 1890 р.н., народилася в с. Могилівка, румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФЕДОРЕ Магдалина Георгіївна, 1929 р.н., народилася в с. Могилівка, румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ХАЮ Артина Миколаївна, румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ХАЮ Федір Васильович, 1864 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в лютому 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ХОДОРОГ Анна Харлампіївна, 1922 р.н., народилася в с. Могилівка, румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ХОДОРОГ Єлизавета Харлампіївна, 1928 р.н., народилася в с. Могилівка, румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ХОДОРОГ Костянтин Харлампович, 1931 р.н., народився в с. Могилівка, румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ХОДОРОГ Лучіка Харлампіївна, 1934 р.н., народилася в с. Могилівка, румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1941 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ХОДОРОГ Марія Георгіївна, 1899 р.н., народилася в с. Могилівка, румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1948 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ЧЕБОТАРУ Василь Іванович, 1893 р.н., румун, освіта початкова, робітник. Заарештований 3 березня 1941 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР. Засуджений не був. Помер 16 травня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧЕРКУН Харлампій Ананійович, 1922 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 22 червня 1941 р. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Помер 24 лютого 1942 р. в місцях позбавлення волі в Свердловській обл. Російської Федерації. Справа припинена слідчим слідгрупи УНКВС 17 липня 1942 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 20 жовтня 1989 р.

М А М О Р Н И Ц Я

АЙЛОАЄ Дмитро Іванович, 1927 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АЙЛОАЄ Іван Дмитрович, 1886 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1948 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

АЙЛОАЄ Параска Іванівна, 1923 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілі-тації ті самі.

АЙЛОАЄ Профира Йордакіївна, 1886 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1947 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

АНДРУСЯК Георгій Васильович, 1883 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 21 липня 1940 р. Чернівецьким обласним судом 12 грудня 1940 р. як со-ціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 жовтня 1990 р.

ГАФІЦА Василь Георгійович, 1897 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 23 червня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 8-9 вересня 1947 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 9 листопада 1948 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 8 грудня 1996 р.

ГЕРШКУЛЯК Віржинія Іллівна, 1913 р.н., румунка, освіта початкова. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГЕРШКУЛЯК Ганна Штефанівна, 1934 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГЕРШКУЛЯК Олена Тодорівна, 1890 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГЕРШКУЛЯК Олена Штефанівна, 1937 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГЕРШКУЛЯК Штефан Георгійович, 1909 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ГОЛЬДЕР Генріх Кальманович, 1889 р.н., народився в м. Чернівці, єврей, освіта середня спеціальна, агроном. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 21 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 29 березня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 червня 1989 р.

ДЕЖЕРАТ Ельвіра Дмитрівна, 1874 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1948 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДЕЖЕРАТ Іван Григорович, 1896 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Заарештований на спецпоселенні в 1943 р. Подальша доля невідома.

ДЕЖЕРАТ Іван Іванович, 1926 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДЕЖЕРАТ Катерина Георгіївна, 1915 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗГАРЧА Олена Василівна, 1888 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні 11 червня 1943 р. в Омській обл. Російської Федерації.

ЛАТАРЧУК Василь Іванович, 1884 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 24 вересня 1944 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ЛАТАРЧУК Олімпія Василівна, 1872 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОРУЗ Аглая Іванівна, 1884 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МОРУЗ Арета Михайлівна, 1922 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОРУЗ Михайло Георгійович, 1884 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реа-білітації ті самі. Помер на спецпоселенні в листопаді 1953 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

МОРУЗ Ортанца Михайлівна, 1930 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МУРАРУ Іван Миколайович, 1917 р.н., ру-

мун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

МУРАРУ Леонтина Миколаївна, 1927 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МУРАРУ Марія Миколаївна, 1886 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

ОПРЯ Михайло Георгійович, 1890 р.н., народився в м. Бухарест у Румунії, румун, освіта вища, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 21 липня 1940 р. Чернівецьким обласним судом 8 жовтня 1940 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. Вирок виконано 12 лютого 1941 р. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 квітня 1992 р.

ПАНТЕЛЕЙ Костянтин Васильович, 1930 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАНТЕЛЕЙ Олександра Василівна, 1906 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАНТЕЛЕЙ Олена Василівна, 1938 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАСКАРУ Василь, румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАСКАРУ Євдокія Миколаївна, 1885 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі. Померла на спецпоселенні 16 грудня 1950 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ПУРИЧ Адела Георгіївна, 1926 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПУРИЧ Василь Георгійович, 1925 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1955 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ПУРИЧ Ганна Григорівна, 1880 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ПУРИЧ Георгій Миколайович, 1884 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

САФРЮК Костянтин Михайлович, 1920 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Чернівецьким РВ НКВС 1 квітня 1941 р. ВТ військ НКВС Станіславської обл. 22 травня 1941 р. за зрадницьку діяльність за ст. ст. 16, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 серпня 1992 р.

ФІЛІППЧУК Артина Степанівна, 1938 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФІЛІППЧУК Марія Георгіївна, 1912 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

М І Х О Р Е Н Ь

ВАГНЕР Семен Буракхович, 1917 р.н., єврей, освіта початкова, продавець. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 9 листопада 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 жовтня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 червня 1990 р.

ВАЙПАН Іван Васильович, 1931 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВАЙПАН Марія Василівна, 1929 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВАЙПАН Микола Васильович, 1923 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВАЙПАН Олена Іванівна, 1888 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілі-тації ті самі. Померла на спецпоселенні в березні 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ВОЛОВИЧ Петро Станіславович, 1903 р.н., румун, освіта початкова, селяннин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 17 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 2 листопада 1990 р.

ГЕЛЬБЕР Шайбер Перецович, 1912 р.н., єврей, освіта середня, повар. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 9 листопада 1940 р. ОН при НКВС СРСР 19 січня 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 липня 1990 р.

КНІТЕЛЬ Дора Шлеймівна, 1920 р.н., єврейка, освіта неповна середня, кравчиня. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 9 листопада 1940 р. ОН при

НКВС СРСР 7 жовтня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1990 р.

КОБЕЛЯ Аніка Іванівна, 1904 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОБЕЛЯ Ганна Йорданівна, 1897 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 4 червня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні 3 лютого 1946 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОБЕЛЯ Георгій Тодорович, 1927 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Герцаївським РВ НКВС 9 вересня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 3 лютого 1945 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

КОБЕЛЯ Іван Георгійович, 1894 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Герцаївським РВ НКВС 13 жовтня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 3 лютого 1945 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

КОБЕЛЯ Катерина Іллівна, 1896 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення за сина, звинуваченого у зрадницькій діяльності. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОБЕЛЯ Кулина Михайлівна, 1932 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОБЕЛЯ Марія Михайлівна, 1933 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОБЕЛЯ Микола Михайлович, 1934 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОБЕЛЯ Михайло Миколайович, 1905 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 26 січня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 17 жовтня 1942 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. Вирок виконано 22 грудня 1942 р. Реабілітований військовою прокуратурою Західного регіону України 14 серпня 1997 р.

КОБЕЛЯ Олена Михайлівна, 1934 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОБЕЛЯ Ортанца Михайлівна, 1930 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОБЕЛЯ Сава Миколайович, 1903 р.н., румун, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 12 лютого 1950 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 5 травня 1950 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. 19 вересня 1955 р. злочин перекваліфіковано зі ст. 54-1 "а" на ст. 54-3 КК УРСР за співробітництво з іноземною державою і термін покарання змінено на 6 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 6 червня 1993 р.

КОБЕЛЯ Тодор Георгійович, 1888 р.н., румун, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. висланий на спецпоселення за сина, звинуваченого у зрадницькій діяльності. Помер на спецпоселенні в Архангельській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАВЕЛ Георгій Іванович, 1915 р.н., народився в с. Панцер Радівецького повіту в Румунії, румун, пастух. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 16 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 14 жовтня 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 84 КК РРФСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 5 липня 1990 р.

ПАДУРАРУ Троян Миколайович, 1924 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 29 серпня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 9 жовтня 1947 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 7 жовтня 1950 р. в Піщаному ВТТ Казахської РСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 5 листопада 1992р.

ПАДУРАРУ Фросина Пантеліївна, 1889 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАНТЕЛЕЙ Георгій Іванович, 1886 р.н., румун, неписьменний, селянин. За постановою опер-трійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення в червні 1941 р. як член родини зрадників батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАНТЕЛЕЙ Мірча Георгійович, 1925 р.н., ру-

мун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАНТЕЛЕЙ Профіра Пантелеймонівна, румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ПЛАНТУС Ілля Михайлович, 1896 р.н., румун, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 12 лютого 1950 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 5 травня 1950 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ.

Вероня Пантеліївна, Параскева Мойсеївна та Ілля Пантелійович Плешки

19 вересня 1955 р. злочин перекваліфіковано зі ст. 54-1 "а" на ст. 54-3 КК УРСР за співробітництво з іноземною державою і термін покарання змінено на 6 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 6 червня 1993 р.

ПЛЕШКО Вероня Пантеліївна, 1930 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 12 листопада 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЛЕШКО Ілля Пантелійович, 1934 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЛЕШКО Костянтин Пантелійович, 1924 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЛЕШКО Параскева Мойсеївна, 1898 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РУСУ Іван Тодорович, 1881 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований Герцаївським РВ НКВС 15 листопада 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 3 лютого 1945 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 4 липня 1945 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 січня 1991 р.

РУСУ Катерина Захарівна, 1884 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СПІЦЮК Олена Іванівна, 1930 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СПІЦЮК Савета Іванівна, 1890 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілі-тації ті самі.

СТАВАРАТ Василь Костянтинович, 1920 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Герцаївським РВ МДБ 30 вересня 1949 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 7 липня 1950 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 3 березня 1993 р.

СТАВАРАТ Емілія Костянтинівна, 1932 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТАВАРАТ Костянтин Васильович, 1890 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СТАВАРАТ Мірча Костянтинович, 1938 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СТАВАРАТ Омелян Костянтинович, 1932 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СТАВАРАТ Фрозина Тодорівна, 1891 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФОЛОШНЯ Аніка Тодорівна, 1889 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФОЛОШНЯ Ортанца Миколаївна, 1928 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЯКУБ Адам Іванович, 1918 р.н., румун, селянин.

Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 16 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 14 жовтня 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 84 КК РРФСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 5 липня 1990 р.

М О Л Н И Ц Я

АЛЕКСА Василь Іванович, 1938 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АЛЕКСА Ганна Дмитрівна, 1900 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілі-тації ті самі.

АЛЕКСА Георгій Іванович, 1926 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АЛЕКСА Дмитро Іванович, 1928 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АЛЕКСА Костянтин Іванович, 1935 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АЛУКІ Зіновія Тодорівна, 1890 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АЛУКІ Ілля Сандович, 1924 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АЛУКІ Марія Сандівна, 1936 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АЛУКІ Микола Костянтинович, 1885 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Герцаївським РВ МДБ 9 серпня 1947 р. Чернівецьким обласним судом 22 вересня 1947 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 лютого 1993 р.

АЛУКІ Олександр Іванович, 1928 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АЛУКІ Петро Сандович, 1922 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АЛУКІ Сандо Тодорович, 1891 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АМІХАЛАКЕЙ Василь Іванович, 1927 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АМІХАЛАКЕЙ Вікторія Іванівна, 1929 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АМІХАЛАКЕЙ Савета Іванівна, 1902 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БЕЗУС Аглая Георгіївна, 1900 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні 10 квітня 1946 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

БЕЗУС Жоржета Іванівна, 1930 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БЕЗУС Костянтин Іванович, 1933 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БЕЗУС Михайло Іванович, 1935 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БЕЗУС Олександр Іванович, 1936 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БЕЗУС Олена Іванівна, 1922 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БУНДУК Аглая Георгіївна, 1900 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 12 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні у вересні 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст.3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУНДУК Дмитро Іванович, 1901 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 30 червня 1941 р. як член контрреволюційної партії. Засуджений не був. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Справа припинена оперуповноваженим Герцаївського РВ МДБ 30 березня 1948 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований Чернівецькою обл-прокуратурою 12 липня 1995 р.

БУНДУК Євгенія Дмитрівна, 1929 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 12 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВИНТУ Аделя Дмитрівна, 1939 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВИНТУ Марія Дмитрівна, 1907 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілі-тації ті самі.

ВИНТУ Марія Дмитрівна, 1931 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВИНТУ Олена Дмитрівна, 1929 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВІЄРУ Георгій Васильович, 1896 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 23 червня 1941 р. за антирадянську агітацію. Засуджений не був. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Подальша доля невідома. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 20 червня 1996 р.

ГАЙДУЛЯН Вікторія Василівна, 1900 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАЙДУЛЯН Марія Іванівна, 1923 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні 9 червня 1954 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ГАФУ Дмитро Ананійович, 1926 р.н., румун, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАФУ Іван Ананійович, 1933 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАФУ Марія Іванівна, 1885 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАФУ Минодора Ананіївна, 1931 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГОФУ Костянтин Миколайович, 1891 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 27 липня 1940 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Помер 16 березня 1942 р. в Сєввостлазі Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОЧУ Георгій Тодорович, 1925 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОЧУ Катерина Тодорівна, 1929 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГОЧУ Олена Тодорівна, 1927 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГОЧУ Тодор Дмитрович, 1895 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГРАДІНАРУ Аглая Іллівна, 1940 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1947 р. в Тюменській обл. Ро-сійської Федерації.

ГРАДІНАРУ Ангеліна Василівна, 1896 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГРАДІНАРУ Ілля Ілліч, 1928 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГРАДІНАРУ Марія Іллівна, 1922 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГРАДІНАРУ Павло Ілліч, 1925 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУЦАНОВ Василь Пантелеймонович, 1915 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 22 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 17 жовтня 1942 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 35 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

КАПРА Дмитро Михайлович, 1924 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою опер-трійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАПРА Михайло Георгійович, 1890 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Заарештований на спецпоселенні в 1946 р. 19 вересня 1946 р. засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАПРА Савета Василівна, 1887 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Черні-вецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАТАРЖИВ Аніка Іванівна, 1910 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

КАТАРЖИВ Костянтин Костянтинович, 1936 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОЖУХАРУ Аглая Василівна, 1925 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОЖУХАРУ Аніка Дмитрівна, 1910 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

КОЖУХАРУ Вероніка Василівна, 1931 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОЖУХАРУ Ілля Ілліч, 1925 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОЖУХАРУ Костянтин Васильович, 1931 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОЖУХАРУ Марія Василівна, 1926 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОЖУХАРУ Олена Василівна, 1935 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАЛАНКА Аглая Георгіївна, 1894 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАЛАНКА Георгій Михайлович, 1934 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАЛАНКА Євгенія Михайлівна, 1926 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАЛАНКА Леонора Петрівна, 1920 р.н., ру-мунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАЛАНКА Олена Петрівна, 1917 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАЛАНКА Петро Петрович, 1928 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАЛАНКА Савета Іванівна, 1887 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілі-тації ті самі.

ПЛАТИК Іван Савелійович, 1910 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЛАТИК Марія Василівна, 1900 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЛАТИК (МАЛАНКА) Єлизавета Федорівна, 1893 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЛАТИКА Аглая Георгіївна, 1940 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЛАТИКА Аніка Йордакіївна, 1888 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЛАТИКА Іван Георгійович, 1874 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЛАТИКА Магдалина Петрівна, 1913 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЛАТИКА Марія Георгіївна, 1939 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

О С Т Р И Ц Я

БОДНАРАШ Євгенія Кіндратівна, 1920 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОДНАРАШ Кіндрат Дмитрович, 1886 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Тюменській обл. Російської Федерації.

БОДНАРАШ Марія Гаврилівна, 1888 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Тюменській обл. Російської Федерації.

ГНАТЮК Вероніка Василівна, 1884 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГНАТЮК Марія Несторівна, 1921 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

ГНАТЮК Олена Несторівна, 1931 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГНАТЮК Стефан Несторович, 1922 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 28 січня 1941 р. ВТ 12 армії КОВО 28-31 березня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВС СРСР 21 грудня 1960 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 54-1 "а", 54-11 на ст. ст. 16, 80 КК УРСР за спробу нелегального переходу кордону. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою в жовтні 1991 р. за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР.

ГНАТЮК Флорій Несторович, 1926 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОРЕНЧУК Домніка Олександрівна, 1907 р.н., молдаванка, неписьменна, селянка. Заарештована в січні 1941 р. за сприяння нелегальному переходу кордону. Засуджена не була. У зв'язку з початком війни евакуйована на Схід СРСР. Справа припинена 27 лютого 1945 р. за не доведенням в діях складу злочину. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 19 вересня 1994 р.

ГОРЕНЧУК Євгенія Георгіївна, 1930 р.н., молдаванка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОРЕНЧУК Ілля Георгійович, 1910 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 28 січня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. ВТ 12 армії КОВО 28-31 березня 1941 р. виправданий. Помер 10 лютого 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. ВС СРСР 21 грудня 1960 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 54-1 "а", 54-11 на ст. ст. 16, 80 КК УРСР за спробу нелегального переходу кордону. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою в жовтні 1991 р. за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР.

7 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОРЕНЧУК Нестор Георгійович, 1919 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 28 січня 1941 р. ВТ12 армії КОВО 28-31 березня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 4 червня 1947 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. ВС СРСР 21 грудня 1960 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 54-1 "а", 54-11 на ст. ст. 16, 80 КК УРСР за спробу нелегального переходу кордону. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою в жовтні 1991 р. за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР.

ГОРЕНЧУК Параска Лазарівна, 1889 р.н., молдаванка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОРЕНЧУК Степан Георгійович, 1925 р.н., молдаванин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГОРЕНЧУК Степанида Георгіївна, 1928 р.н., молдаванка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУРЕЛЮК Стефан Гаврилович, 1915 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 28 січня 1941 р. ВТ 12 армії КОВО 28-31 березня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. Вирок виконано 22 червня 1941 р. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 грудня 1991 р.

ІВАНЕЦЬ Домніка Дмитрівна, 1939 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. До 1954 р. знаходилася в дитячому будинку. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВАНІЦА Домніка Стефанівна, 1939 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВАНІЦА Костянтин Стефанович, 1922 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІВАНІЦА Олександра Михайлівна, 1886 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІВАНІЦА Параска Іванівна, 1905 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ІВАНІЦА Стефан Дмитрович, 1884 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІОНЕЦЬ Георгій Васильович, 1921 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІОНЕЦЬ Домніка Василівна, 1925 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІОНЕЦЬ Захар Семенович, 1913 р.н., румун, освіта початкова, робітник. Заарештований 28 січня 1941 р. ВТ 12 армії КОВО 28-31 березня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 25 червня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. ВС СРСР 21 грудня 1960 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 54-1 "а", 54-11 на ст. ст. 16, 80 КК УРСР за спробу нелегального переходу кордону. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою в жовтні 1991 р. за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР.

ІОНЕЦЬ Марія Олександрівна, 1896 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІОНЕЦЬ Олександра Василівна, 1920 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

ІОНЕЦЬ Олена Георгіївна, 1912 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Заарештована 28 січня 1941 р. ВТ 12 армії КОВО 28-31 березня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВС СРСР 21 грудня 1960 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 54-1 "а", 54-11 на ст. ст. 16, 80 КК УРСР за спробу нелегального переходу кордону. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою в жовтні 1991 р. за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР.

ІОНЕЦЬ Олена Іванівна, 1935 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІСАК Олександра Петрівна, 1893 р.н., народилася в с. Цурень, румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЙОНЕЦЬ Василь Семенович, 1908 р.н., молдаванин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЙОНЕЦЬ Домніка Семенівна, 1922 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Заарештована 28 січня 1941 р. ВТ 12 армії КОВО 28-31 березня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК

УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВС СРСР 21 грудня 1960 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 54-1 "а", 54-11 на ст. ст. 16, 80 КК УРСР за спробу нелегального переходу кордону. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою в жовтні 1991 р. за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР.

ЙОНЕЦЬ Євдокія Семенівна, 1928 р.н., молдаванка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЙОНЕЦЬ Катерина Онуфріївна, 1889 р.н., молдаванка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КЛИМ Глафіра Василівна, 1868 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОНСТАНЧУК Михайло Андрійович, 1897 р.н., румун, освіта середня, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 20 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 26 квітня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

МЕДВІДЬ Георгій Іванович, 1910 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 28 січня 1941 р. ВТ 12 армії КОВО 28-31 березня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. Вирок виконано 30 червня 1941 р. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 грудня 1991 р.

МЕДВІДЬ Замфіра Дмитрівна, 1913 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕДВІДЬ Троян Георгійович, 1939 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОРОРЯН Василь Георгійович, 1913 р.н., румун, освіта середня спеціальна, вчитель. Заарештований 28 січня 1941 р. ВТ 12 армії КОВО 28-31 березня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. Вирок виконано 22 червня 1941 р. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 грудня 1991 р.

МОРОРЯН Ілля Георгійович, 1921 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 28 січня 1941 р. ВТ 12 армії КОВО 28-31 березня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВС СРСР 21 грудня 1960 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 54-1 "а", 54-11 на ст. ст. 16, 80 КК УРСР за спробу нелегального переходу кордону. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою в жовтні 1991 р. за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР.

НИКОЛАЄВИЧ Домніка Іванівна, 1924 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НИКОЛАЄВИЧ Стефанія Іванівна, 1926 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПОПОВИЧ Василь Іванович, 1913 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 28 січня 1941 р. ВТ 12 армії КОВО 28-31 березня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВС СРСР 21 грудня 1960 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 54-1 "а", 54-11 на ст. ст. 16, 80 КК УРСР за спробу нелегального переходу кордону. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою в жовтні 1991 р. за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР.

ПУРИЧ Георгій, 1935 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПУРИЧ Євдокія Іванівна, 1892 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілі-тації ті самі. Померла на спецпоселенні в Красноярському краї Російської Федерації.

ПУРИЧ Захарій Семенович, 1915 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПУРИЧ Марія Георгіївна, 1918 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПУРИЧ Семен Васильович, 1871 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні.

РАЦУ Якуб Семенович, 1898 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований 28 січня 1941 р. ВТ 12 армії КОВО 28-31 березня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 28 червня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Верховним судом СРСР 21 грудня 1960 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 54-1 "а", 54-11 на ст. ст. 16, 80 КК УРСР за спробу нелегального переходу кордону. Реабілітований Чернівецькою обл-прокуратурою в жовтні 1991 р. за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР.

РОЖКО Іванна Павлівна, 1887 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чер-

нівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОЖКО Стефанія Пантеліївна, 1927 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОТАРЬ Марія Дмитрівна, 1900 р.н., молдаванка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОТАРЬ Михайло Миколайович, 1866 р.н., молдаванин, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

САМУЇЛ Вероніка Іванівна, 1914 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

САМУЇЛ Григорій Семенович, 1927 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

САМУЇЛ Іван Семенович, 1913 р.н., румун, освіта середня, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

САМУЇЛ Марія Савеліївна, 1892 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

САМУЇЛ Семен Онуфрійович, 1886 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

САМУЇЛ Степан Семенович, 1929 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СКУТЕЛЬНИК Аврора Савівна, 1902 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СКУТЕЛЬНИК Євгенія Савівна, 1919 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СКУТЕЛЬНИК Йона Георгіївна, 1881 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СТРАТІЙЧУК Георгій Семенович, 1922 р.н., румун, робітник. Заарештований 28 січня 1941 р. ВТ 12 армії КОВО 28-31 березня 1941 р. за зраду бать-ківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВС СРСР 21 грудня 1960 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 54-1 "а", 54-11 на ст. ст. 16, 80 КК УРСР за спробу нелегального переходу кордону. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою в жовтні 1991 р. за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР.

ТОДЕРЯН Іван Костянтинович, 1908 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 28 січня 1941 р. ВТ 12 армії КОВО 28-31 березня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. ВС СРСР 21 грудня 1960 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 54-1 "а", 54-11 на ст. ст. 16, 80 КК УРСР за спробу нелегального переходу кордону. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою в жовтні 1991 р. за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР.

ТОДЕРЯН Марія Матеївна, 1930 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОДЕРЯН Матей Савович, 1881 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Томській обл. Російської Федерації.

ТОДЕРЯН-ТКАЧУК Домніка Іванівна, 1897 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОДОСЯН Георгій Дмитрович, 1928 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОДОСЯН Георгій Іванович, 1935 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 14 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОДОСЯН Дмитро Миколайович, 1872 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Томській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОДОСЯН Іван Федорович, 1894 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 14 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в червні 1942 р. в Томській обл. Російської Федерації. Реабілі-тований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОДОСЯН Марія Георгіївна, 1903 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в липні 1943 р. в Томській обл. Російської Федерації.

ТОДОСЯН Марія Миколаївна, 1891 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Томській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОДОСЯН Федір Іванович, 1929 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 14 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТУЛУПКО Василь Костянтинович, 1920 р.н., румун, освіта середня, колгоспник. Заарештований Герцаївським РВ МДБ 13 серпня 1951 р. ВТ військ МДБ Чернівецької обл. 29 вересня 1951 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 14 лютого 1994 р.

ТУЛУПКО Костянтин Семенович, 1889 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Томській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТУЛУПКО Параска Іллівна, 1900 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТУЛУПКО Раду Костянтинович, 1925 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЦИХОН Марія Іванівна, 1888 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 19 жовтня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Померла на спецпоселенні в Архангельській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЦИХОН Петро Ілліч, 1888 р.н., українець, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Архангельській обл. Російської Федерації.

ЦУРКАН Аврора Іллівна, 1902 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в Томській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЦУРКАН Григорій Георгійович, 1931 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЦУРКАН Євгенія Георгіївна, 1933 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Томській обл. Російської Федерації.

ЦУРКАН Марія Георгіївна, 1937 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЦУРКАН Семен Георгійович, 1935 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 27 березня 1943 р. в Томській обл. Російської Федерації.

ЦУРКАН Теофіла Георгіївна, 1939 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Томській обл. Російської Федерації.

ЮТИШ Стефан Дмитрович, 1922 р.н., румун, освіта середня спеціальна, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 27 січня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону. Засуджений не був. Помер 28 лютого 1943 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена УНКВС Свердловської обл. 9 квітня 1943 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

Т Е Р Н А В К А

АБУТНАРИЦ Адам Дмитрович, 1923 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АБУТНАРИЦ Аделя Дмитрівна, 1928 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АБУТНАРИЦ Дмитро Васильович, 1890 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1945 р.в Тюменській обл. Російської Федерації.

АБУТНАРИЦ Ілля Дмитрович, 1926 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АБУТНАРИЦ Лучіка Дмитрівна, 1932 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АБУТНАРИЦ Олександра Федорівна, 1892 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АВАКАРІЦА Тодор Георгійович, 1890 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 11 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 18 квітня 1942 р. за сприяння нелегальному переходу кордону за ст. ст. 19, 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АЙЛІНКА Олена Василівна, 1912 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Заарештована 28 лютого 1941 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР. У зв'язку з початком війни евакуйована на Схід СРСР. По дорозі втекла і повернулася в с. Тернавка, де й померла в 1942 р. Справа припинена ст. уповноваженим Герцаївського РВ МДБ 9 червня 1947 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченої. Реабілітована на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АКСЕНТІЙ Аглая Миколаївна, 1881 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р.

вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АКСЕНТІЙ Віржинія Миколаївна, 1931 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АКСЕНТІЙ Микола Миколайович, 1930 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АКСЕНТІЙ Петро Миколайович, 1927 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АКСЕНТІЙ Харлампій Миколайович, 1928 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АНДРОС Георгій Миколайович, 1933 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії і зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНДРОС Євгенія Миколаївна, 1935 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії і зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНДРОС Наталя Григорівна, 1910 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Заарештована 12 лютого 1941 р. за недонесення. Засуджена не була. Справа припинена оперуповноваженим УНКДБ Чернівецької обл. 2 квітня 1941 р. за відсутністю в діях складу злочину. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії і зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АРУШТІ Аглая Тодорівна, 1928 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АРУШТІ Олександр Тодорович, 1925 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 20 листопада 1946 р. Чернівецьким обласним судом 17 травня 1947 р. за втечу з-під арешту і озброєний перехід кордону за ст. 56-17 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Трагічно загинув 24 червня 1947 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 лютого 1992 р.

АРУШТІ Олександра Тодорівна, 1914 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АРУШТІ Профіра Іванівна, 1884 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АРУШТІ Тодор Семенович, 1891 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АСКРИПКАРІЦА Дмитро Григорович, 1912 р.н., румун, освіта початкова, солдат румунської армії. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 18 січня 1941 р. за нелегальний перехід кордону і шпигунство за ст. 54-6 КК УРСР. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Пропав безвісти. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 26 травня 1964 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реабілітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

БАГНАРЕВ Мигай Тодорович, 1936 р.н., народився в с. Дяківці, румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БАГНАРЕВ Марія Іонівна, 1918 р.н., народилася в с. Дяківці, румунка, освіта початкова, селянка. Заарештована Герцаївським РВ НКВС 6 лютого 1941 р. за недонесення. Засуджена не була. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БАГНАРЕВ Тодор Тодорович, 1939 р.н., народився в с. Дяківці, румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БИРЗУ Іона (Харитон) Дмитрович, 1910 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 20 листопада 1946 р. Чернівецьким обласним судом 17 травня 1947 р. за втечу з-під варти і озброєний перехід кордону за ст. ст. 54-14, 80 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 лютого 1992 р.

БИРЗУ Марія Іванівна, 1895 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ МВС 23 липня 1947 р. за сприяння нелегальному переходу кордону за ст. ст. 16, 56-25 КК УРСР. Народним судом II дільниці Шевченківського р-ну м. Чернівці 13-15 вересня 1947 р. виправдана.

БИРЗУ Профіра Дмитрівна, 1907 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опер-трійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІГОН Ілля Георгійович, 1883 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 23 березня 1941 р. за шпигунство за ст. 54-6 КК УРСР. У зв'язку

з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Помер 16 вересня 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена ст. слідчим УКДБ 16 червня 1964 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 жовтня 1990 р.

БІЗІДЕ Георгій Миколайович, 1885 р.н., народився в с. Дяківці, румун, неписьменний, селянин. Заарештований 25 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом у листопаді 1990 р.

БІЛИК Костянтин Дмитрович, 1906 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 2 липня 1942 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 липня 1990 р.

БОНЗАР Костянтин Іванович, 1884 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 2 липня 1942 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 липня 1990 р.

БОРДІЯНУ Анна Харлампівна, 1890 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОРДІЯНУ Василь Георгійович, 1898 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БОРДІЯНУ Катерина Василівна, 1932 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БОРДІЯНУ Марія Василівна, 1928 р.н., румунка, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БОРЧА Георгій Костянтинович, 1928 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БОРЧА Костянтин Дмитрович, 1895 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

БОРЧА Марія Петрівна, 1895 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні 28 жовтня 1944 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

БОРЧА Олена Костянтинівна, 1926 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні 31 серпня 1944 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

БРИНЗЕЙ Іван Іванович, 1877 р.н., народився в с. Дяківці, румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 30 грудня 1948 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ГАЇНА Аглая Дмитрівна, 1914 р.н., народилася в с. Дяківці, румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1 липня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАЇНА Анет Георгійович, 1939 р.н., народився в с. Дяківці, румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАЇНА Дмитро Георгійович, 1935 р.н., народився в с. Дяківці, румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАЇНА Іван Георгійович, 1937 р.н., народився в с. Дяківці, румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАЇНА Михайло Георгійович, 1933 р.н., народився в с. Дяківці, румун. Підстави репресії і реабі-літації ті самі.

ГАЙНУЦА Георгій Дмитрович, 1903 р.н., румун, освіта середня, колгоспник. Заарештований Герцаївським РВ МДБ 13 січня 1949 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 8-9 січня 1951 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 25 вересня 1954 р. злочин перекваліфіковано зі ст. 54-1 "а" на ст. 54-4 КК УРСР і термін покарання змінено на 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 18 лютого 1993 р.

ГАНКА Ананій Георгійович, 1882 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 28 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 17 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 16 листопада 1990 р.

ГУЦАНУ Аглая Василівна, 1924 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУЦАНУ Василь Тодорович, 1885 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУЦАНУ Георгій Васильович, 1922 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУЦАНУ Дмитро Васильович, 1929 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУЦАНУ Євфросинія Іванівна, 1889 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУЦАНУ Олена Василівна, 1926 р.н., румун

ка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЄВГЕНІЙ Василь Ілліч, 1927 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЄВГЕНІЙ Грапина Іллівна, 1923 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЄВГЕНІЙ Лучіка Іллівна, 1929 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЄВГЕНІЙ Марія Василівна, 1890 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілі-тації ті самі.

ЗАЩ Михайло Васильович, 1922 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 26 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 3 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 12 квітня 1990 р.

ЗУГРАВУ Ангеліна Федорівна, 1882 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗУГРАВУ Василь Дмитрович, 1880 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАРАБУШ Георгій Федорович, 1925 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАРАБУШ Жоржета Федорівна, 1936 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАРАБУШ Марія Іванівна, 1873 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні 10 березня 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

КАРАБУШ Марія Федорівна, 1932 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАРАБУШ Севастіяна Василівна, 1890 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАРАБУШ Федір Васильович, 1891 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1944 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

КАРАУШ Михайло Васильович, 1924 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 14 лютого 1941 р. ВТ військ НКВС Станіславської обл. 13 червня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 16 травня 1994 р.

КРАЧУНЕЛ Аделіна Дмитрівна, 1918 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КРАЧУНЕЛ Віоріка Дмитрівна, 1937 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КРАЧУНЕЛ Костянтин Дмитрович, 1933 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КРАЧУНЕЛ Лукерія Дмитрівна, 1926 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КРАЧУНЕЛ Марія Дмитрівна, 1924 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КРАЧУНЕЛ Марія Дмитрівна, 1935 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КРАЧУНЕЛ (БЕРЗУ) Олена Василівна, 1886 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні 15 березня 1954 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

КРИГАН Аглая Дмитрівна, 1890 р.н., народилася в с. Дяківці, румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1946 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

КРИГАН Анна Дмитрівна, 1900 р.н., народилася в с. Дяківці, румунка, освіта середня спеціальна. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КРИГАН Віра Адамівна, 1929 р.н., народилася в с. Дяківці, румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КРИГАН Георгій Георгійович, 1926 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КРУШМАРУ Іон Миколайович, 1865 р.н., румун, неписьменний, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАНИГА Агрипина Дмитрівна, 1910 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАНИГА Віржинія Костянтинівна, 1937 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАНИГА Георгій Іванович, 1927 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАНИГА Домніка Дмитрівна, 1876 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1946 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

МАНИГА Марія Костянтинівна, 1940 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАФТЕЙ Адела Семенівна, 1927 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАФТЕЙ Дмитро Семенович, 1924 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАФТЕЙ Євгенія Семенівна, 1929 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАФТЕЙ Профіра Георгіївна, 1899 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі. Померла на спецпоселенні в квітні в Тюменській обл. Російської Федерації.

МАФТЕЙ Семен Георгійович, 1898 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Тюменській обл. Російської Федерації.

МИГАЙ Дмитро Степанович, 1896 р.н., народився в с. Дяківці, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 8 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 17 листопада 1989 р.

МИГАЙ Зінаїда Іванівна, 1936 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИГАЙ Марія Дмитрівна, 1914 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МИГАЙ Марія Іванівна, 1938 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОЛОДЯНУ Валерій Васильович, 1929 р.н., молдаванин, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОЛОДЯНУ Василь Васильович, 1896 р.н., молдаванин, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОЛОДЯНУ Георгій Васильович, 1927 р.н., молдаванин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОЛОДЯНУ Євген Васильович, 1940 р.н., молдаванин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОЛОДЯНУ Євгенія Василівна, 1925 р.н., молдаванка Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОЛОДЯНУ Іван Васильович, 1931 р.н., молдаванин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОЛОДЯНУ Марія Василівна, 1938 р.н., молдаванка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОЛОДЯНУ Олена Василівна, 1932 р.н., молдаванка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОЛОДЯНУ Софія Дмитрівна, 1903 р.н., молдаванка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОЛОДЯНУ Троян Васильович, 1935 р.н., молдаванин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

НІКУЛАЦ Костянтин Васильович, 1900 р.н., народився в с. Дяківці, румун, освіта початкова, завмаг райспоживспілки. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 23 листопада 1940 р. ОН при НКВС СРСР 29 березня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 2 листопада 1990 р.

НІКУЛІЦА Адела Василівна, 1928 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НІКУЛІЦА Василь Георгійович, 1889 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

НІКУЛІЦА Костянтин Васильович, 1933 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

НІКУЛІЦА Марія Петрівна, 1900 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

НІКУЛІЦА Михайло Васильович, 1931 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

НІКУЛІЦА Тодор Васильович, 1926 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАЛАГІАНУ Вікторія Костянтинівна, 1887 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАЛАГІАНУ Пантелій Васильович, 1921 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАЛАГІАНУ Профіра Василівна, 1912 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАНТЕСКУ Георгій Дмитрович, 1917 р.н., народився в с. Хряцька, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 10 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 6 травня 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 2 листопада 1990 р.

ПЕТРУ Дмитро Минович, 1937 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕТРУ Марія Іванівна, 1911 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЕТРУ Марія Минівна, 1941 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПИНЗАРУ Георгій Семенович, 1875 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Тюменській обл. Російської Федерації.

ПИНЗАРУ Дмитро Георгійович, 1902 р.н., ру-

мун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПИНЗАРУ Лучіка Іванівна, 1912 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПИНЗАРУ Петро Григорович, 1911 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 24 травня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 1 липня 1942 р. за сприяння нелегальному переходу кордону за ст. ст. 19,59-10 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

ПРИСАКАРУ Георгій Іванович, 1888 р.н., народився в с. Дяківці, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 4 листопада 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 21 березня 1945 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 26 травня 1945 р. вирок відмінено, справа направлена на дорозслідування. Звільнений з-під варти 3 квітня 1946 р. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 18 квітня 1996 р.

ПРОДАН Катерина Дмитрівна, 1876 р.н., народилася в с. Дяківці, румунка, неписьменна, селянка. Заарештована Герцаївським РВ НКВС 6 лютого 1941 р. ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПУПАЗЕ Іван Миколайович, 1903 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 2 липня 1942 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 липня 1990 р.

СИДОР Аглая Георгіївна, 1903 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 20 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Красноярському краї Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СИДОР Віржинія Пантеліївна, 1927 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СИДОР Євгенія Пантеліївна, 1931 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СКРИПА Іон Михайлович, 1922 р.н., румун, освіта початкова, робітник. Заарештований ПЗ НКВС СРСР 21 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 17 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 5 липня 1990 р.

СОРОЧАН Григорій Георгійович, 1914 р.н., народився в с. Дяківці, українець, неписьменний, лісник. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 1 квітня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 14 листопада 1942 р. за участь у терористичному акті за ст. 58-14 КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 4 грудня 1989 р.

СТЕКЛЯРУ Василь Ілліч, 1923 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реа-білітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТЕКЛЯРУ Дмитро Ілліч, 1924 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СТЕКЛЯРУ Марія Іллівна, 1932 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СТЕКЛЯРУ Олена Іллівна, 1926 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СТРЕТІНАР Адам Харлампійович, 1930 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СТРЕТІНАР Василь Харлампійович, 1928 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СТРЕТІНАР Харлампій Федорович, 1875 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТУТУНАРУ Аглая Григорівна, 1922 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТУТУНАРУ Агрипина Іванівна, 1872 р.н., народилася в с. Дяківці, румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТУТУНАРУ Адам Георгійович, 1934 р.н., народився в с. Дяківці, румун. Підстави репресії і реабі-літації ті самі.

ТУТУНАРУ Василь Григорович, 1930 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТУТУНАРУ Григорій Ілліч, 1887 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Іркутській обл. Російської Федерації.

ТУТУНАРУ Дмитро Георгійович, 1923 р.н., народився в с. Дяківці, румун, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Номер на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТУТУНАРУ Євгенія Георгіївна, 1926 р.н., народилася в с. Дяківці, румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ТУТУНАРУ Іван Григорович, 1927 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабі-літований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТУТУНАРУ Марія Іллівна, 1889 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТУТУНАРУ Микола Георгійович, 1935 р.н., народився в с. Дяківці, румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТУТУНАРУ Олена Григорівна, 1924 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФАГУРЕЛ Профіра Федорівна, 1892 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФАГУРЕЛ Теодор Васильович, 1888 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. На спецпоселенні в січні 1943 р. за антирадянську агітацію за ст. 58-10 КК РРФСР засуджений. Помер у серпні 1943 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФЕДІР Іван Стефанович, 1924 р.н., румун, освіта початкова, учень військової школи телефоністів і телеграфістів у м. Дорохой у Румунії. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 18 січня 1941 р. за нелегальний перехід кордону і шпигунську діяльність за ст. 54-6 КК УРСР. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 26 травня 1964 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реабілітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЦАР Аглая Харлампіївна, 1907 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЦАР Ернест Георгійович, 1901 р.н., румун, освіта середня, учитель. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЦАР Євген Ернестович, 1929 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЦАР Костянтин Ернестович, 1931 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЦАР Петро Ернестович, 1933 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЦЕВНЮК Іон Васильович, 1922 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований ПЗ НКВС СРСР 21 січня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 17 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 5 липня 1990 р.

ЦИРДІЯ Маргіола Георгіївна, 1873 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ЧЕБОТАР Дмитро Іванович, 1892 р.н., народився в с. Дяківці, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 15 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 17 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 16 листопада 1990 р.

ЧИМПОЯШ Адам Георгійович, 1898 р.н., румун, освіта початкова, секретар сільради. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 28 листопада 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 1 вересня 1945 р. за шпигунство за ст. 54-6 КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 20 грудня 1993 р.

ЧОБОТАР Аглая Миколаївна, 1879 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧОБОТАР Аністин Олександрович, 1880 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 26 лютого 1947 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ЧОБОТАР Емілія Аністинівна, 1922 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШТЕФАНЕСКУ Дмитро Миколайович, 1878 р.н., румун, освіта вища, вчитель. Заарештований 16 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 24 травня

1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. вислання на спецпоселенні. Реабілітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЯКУБ Василь Іванович, 1893 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні 15 жовтня 1951 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЯКУБ Катерина Тодорівна, 1895 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

Х Р Я Щ Ь К А

АВАСІЛОАЄ Вікторія Василівна, 1897 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АВАСІЛОАЄ Емілія Іллівна, 1924 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АВАСІЛОАЄ Ілля Ілліч, 1895 р.н., румун, освіта середня, примар. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 14 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 29 вересня 1941 р. як соціально небезпечний елемент і за нелегальний перехід кордону за ст. ст. 54-13, 80 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 16 лютого 1990 р.

АВАСІЛОАЄ Ілля Ілліч, 1927 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АВАСІЛОАЄ Микола Ілліч, 1926 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АНКУЦА Георгій Іванович, 1914 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 12 листопада 1940 р. ОН при НКВС СРСР 24 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 12 квітня 1990 р.

АОДОЩЕ Аглая Костянтинівна, 1921 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АОДОЩЕ Василь Костянтинович, 1927 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АОДОЩЕ Катерина Федорівна, 1886 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

АОДОЩЕ Микола Костянтинович, 1923 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

БАСАРАБ Грапина Василівна, 1871 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991р.

БАЧУ Аглая Іллівна, 1926 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БАЧУ Анна Іллівна, 1923 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БАЧУ Ілля Георгійович, 1887 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

БАЧУ Ілля Ілліч, румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БАЧУ Костянтин Ілліч, 1927 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БАЧУ Марія Федорівна, 1889 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БАЧУ Микола Ілліч, 1932 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БАЧУ-ЗАЯЦЬ Марія Іллівна, 1917 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БОДАЙКО Марія Федорівна, 1911 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОЛТАРУ Василь Васильович, 1889 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Герцаївським РВ НКДБ 24 травня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 17 квітня 1942 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. 58-4 КК РРФСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 2 липня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

БУТНАРУ Костянтин Ілліч, 1879 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини.

Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУТНАРУ Олена Тодорівна, 1884 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БУТНАРУ Тодор Костянтинович, 1919 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 5 листопада 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 30 березня 1990 р.

ВЕСКУ-ПОДУРАРУ Аніка Василівна, 1878 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в листопаді 1944 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВЕСКУ-ПОДУРАРУ Василь Анікович, 1907 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в листопаді 1944 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ВЕСКУ-ПОДУРАРУ Флоря Миколаївна, 1923 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАЛАК Домна Георгіївна, 1861 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ГУЦАН Домніка Іллівна, 1880 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУЦАН Мандриця Петрівна, 1919 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУЦАН Наталя Петрівна, 1926 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУЦАН Петро Іванович, 1886 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДАНИЛО Вікторія Іллівна, 1918 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

ДАНИЛО Дмитро Ілліч, 1927 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДАНИЛО Ілля Іванович, 1886 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1942р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ДАНИЛО Ортанца Іллівна, 1930 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДАНИЛО Профіра Іллівна, 1890 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні 17 липня 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ДОБАШЕРУ Василь Георгійович, 1885 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Герцаївським РВ НКДБ 26 лютого 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 21 липня 1945 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 2 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЖЕРЖЕСКУ Катерина Іванівна, 1901 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЖЕРЖЕСКУ Микола Васильович, 1930 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЖЕРЖЕСКУ Минодора Василівна, 1926 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗАЯЦЬ Вікторія Василівна, 1940 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗУГРАВ Георгій Йордакійович, 1923 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 11 листопада 1940 р. ОН при НКВС СРСР 31 жовтня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 5 липня 1990 р.

КАНТУРЯНУ Харлампій Григорович, 1910 р.н., румун, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 6 березня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 3 квітня 1943 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер до винесення вироку 2 грудня 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецьким облсудом 28 квітня 1990 р.

КОНСТАНТИН Адам Іванович, 1926 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОНСТАНТИН Іван Іванович, 1932 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОНСТАНТИН Катерина Іллівна, 1904 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОНСТАНТИН Марія Іванівна, 1937 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОНСТАНТИН Стефан Іванович, 1927 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1948 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

КОНСТАНТИН Троян Іванович, 1935 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОНСТАНТИН Харлампій Іванович, 1940 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОСТЯ Адам Михайлович, 1932 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОСТЯ Вероніка Михайлівна, 1934 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОСТЯ Георгій Михайлович, 1937 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОСТЯ Ілля Іванович, 1915 р.н., румун, освіта початкова, солдат румунської армії. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 листопада 1940 р. ОН при НКВС СРСР 14 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 16 листопада 1990 р.

КОСТЯ Михайло Васильович, 1891 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою опер-трійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні 7 липня 1944 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОСТЯ Олена Георгіївна, 1907 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОСТЯ Олена Михайлівна, 1922 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КРЕЦУ Георгій Михайлович, 1880 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

КРЕЦУ Катерина Георгіївна, 1927 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КРЕЦУ Марія Василівна, 1884 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КРЕЦУ Марія Георгіївна, 1924 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КРЕЦУ Уляна Георгіївна, 1919 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛАЗАР Катерина Іванівна, 1890 р.н., румунка, селянка. В червні 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛАЗАР Марія Миколаївна, 1923 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛАЗАР Микола Георгійович, 1890 р.н., румун, селянин Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер по дорозі на спецпоселення в 1941 р.

ЛАЗАР Михайло Миколайович, 1919 р.н., румун, селянин. Заарештований у червні 1941 р. ОН при НКВС СРСР 28 травня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 15 жовтня 1942 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991р.

ЛАЗАР-УРСАН Олена Миколаївна, 1924 р.н., румунка. В червні 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАРАМОВИЧ Естер Семенівна, 1930 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАРАМОВИЧ Роза Янківна, 1898 р.н., єврейка, домогосподарка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАРАМОВИЧ Семен Йосифович, 1900 р.н., єврей, освіта початкова, торговець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАРАМОВИЧ Шміль Семенович, 1936 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕДВІДЬ Георгіна Дмитрівна, 1939 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕДВІДЬ Дмитро Дмитрович, 1929 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕДВІДЬ Дмитро Петрович, 1886 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕДВІДЬ Корнелія Дмитрівна, 1937 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕДВІДЬ Михайло Дмитрович, 1925 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕДВІДЬ Олімпія Дмитрівна, 1916 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕДВІДЬ Параска Іонівна, 1905 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕДВІДЬ Фінарета Дмитрівна, 1932 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕДВІДЬ-СЕРЕНКУ Катерина Василівна, 1914 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МИГАЙ Степан Федорович, 1903 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 20 листопада 1940 р. ОН при НКВС СРСР 17 жовтня 1942 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-4 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 13 листопада

1942 р. в Івдельлазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 вересня 1993 р.

МИНЗАТУ Георгій Васильович, 1855 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1941 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МОСКАЛУ Георгій Миколайович, 1918 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 22 березня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 27 січня 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 31 липня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 5 липня 1990 р.

НІКІТА Аглая Григорівна, 1928 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НІКІТА Григорій Васильович, 1886 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 31 січня 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

НІКІТА Дмитро Григорович, 1931 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

НІКІТА Катерина Дмитрівна, 1891 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні 21 січня 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

НІКІТА Марія Григорівна, 1922 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЕТРЯНУ Дмитро Іванович, 1883 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 29 серпня 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ПЕТРЯНУ Катерина Василівна, 1888 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

ПЕТРЯНУ Олена Дмитрівна, 1925 р.н., румунка, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЕТРЯНУ Олімпія Георгіївна, 1890 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПУШКАШУ Микола Костянтинович, 1891 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований 23 червня 1941 р. за антирадянську агітацію. Засуджений не був. Помер 25 січня 1942 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОЖКО Аглая Іванівна, 1894 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОЖКО Анета Федорівна, 1936 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОЖКО Георгій Федорович, 1923 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОЖКО Костянтин Федорович, 1938 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОЖКО Олена Федорівна, 1930 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОЖКО Федір Григорович, 1890 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

РУСУ Костянтин Іванович, 1912 р.н., румун, освіта початкова, солдат румунської армії. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 6 березня 1941р. ОН при НКВС СРСР 3 квітня 1943 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 84 КК РРФСР засуджений до 3р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 28 квітня 1990 р.

РУСУ Марія Іванівна, 1879 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РУСУ Микола Іванович, 1920 р.н., румун, освіта початкова, безробітний. Заарештований 2 червня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 3 грудня 1945 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РУСУ Наталя Гаврилівна, 1916 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РУСУ Олена Гаврилівна, 1915 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РУСУ Пантелій Іванович, 1896 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 19 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 28 лютого 1942 р. як член контрреволюційної партії за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 22 жовтня 1942 р. в Івдельлазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 1Закону України від 17 квітня 1991 р.

СКРИПА Василь Іванович, 1913 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 12 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 30 березня 1990 р.

СУВЕЙКЕ Домна Василівна, 1902 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СУВЕЙКЕ Костянтин Іванович, 1938 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СУВЕЙКЕ Марія Іванівна, 1932 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СУВЕЙКЕ Троян Іванович, 1940 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ТАРНІЧЕРУ Георгій Єремійович, 1901 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 24 травня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 17 жовтня 1942 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 20 грудня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989р.

ТАРНІЧЕРУ Олена Іванівна, 1903 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 24 травня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 16, 54-1 "а" КК УРСР. Засуджена не була. Померла 16 грудня 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена УНКВС Свердловської обл. 2 вересня 1943 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченої. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р..

ТИНКУ Георгій Георгійович, 1928 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТИНКУ Георгій Іванович, 1886 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ТИНКУ Дмитро Георгійович, 1915 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТИНКУ Магдалина Георгіївна, 1923 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТИНКУ Марія Василівна, 1889 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ТИНКУ Михайло Георгійович, 1927 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Трагічно загинув на спецпоселенні в 1945 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

ЦОПА Анета Климентівна, 1930 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЦОПА Віржинія Климентівна, 1935 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЦОПА Дмитро Климентович, 1937 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЦОПА Климент Васильович, 1896 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЦОПА Клементина Климентівна, 1928 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЦОПА Параска Василівна, 1907 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЯКУБ Микола Михайлович, 1918 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 25 травня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР. Засуджений не був. Помер 4 січня 1943 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена УНКВС Свердловської обл. 3 вересня 1943 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1982 р.

Ц У Р Е Н Ь

ГИМБЛЮК Василина Іванівна, 1880 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою УНКВС Чернівецької обл. від 12 грудня 1944 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГИМБЛЮК Флоря Георгіївна, 1914 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГИМБЛЮК Фрозина Георгіївна, 1904 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СПИСОК ГРОМАДЯН, РЕПРЕСОВАНИХ РАДЯНСЬКОЮ ВЛАДОЮ, НА ЯКИХ НЕМАЄ ДОКУМЕНТІВ В АРХІВАХ МВС ТА СБУ

БУКІВКА

БОДНАР Герасим Дмитрович, 1891 р.н., румун, селянин.

БОДНАР Іван Мафтейович, 1883 р.н., румун, селянин.

ГАБОР Іван Ананійович, 1891 р.н., румун, освіта початкова, селянин.

ВЕЛИКА БУДА

АКОСТАКІОЄ Віра Миколаївна, 1926 р.н., румунка.

БЕЗУГЛА Марія Миколаївна, 1928 р.н., народилася в с. Пасат, румунка.

БІЛЬ Георгій Іванович, 1913 р.н., румун, освіта початкова, селянин.

ДОСКАЛУ Аглая Дементіївна, 1901 р.н., народилася в с. Міхорень, румунка, селянка.

ДОСКАЛУ Василь Георгійович, 1936 р.н., народився в с. Міхорень, румун.

ДОСКАЛУ Георгій Георгійович, 1934 р.н., народився в с. Міхорень, румун.

ДОСКАЛУ Зажета Георгіївна, 1940 р.н., народилася в с. Міхорень, румунка.

ДОСКАЛУ Марія Георгіївна, 1938 р.н., народилася в с. Міхорень, румунка.

ДОСКАЛУ Мигай Георгійович, 1942 р.н., народився в с. Міхорень, румун.

ДОСКАЛУ Олена Георгіївна, 1933 р.н., народилася в с. Міхорень, румунка.

ТЕРЕНТІЙ Василь Петрович, 1925 р.н., румун.

ГОДИНІВКА

ГЕОРГІЦАНУ Сава Георгійович, 1905 р.н., румун, селянин.

УРСУ Ілля Климентійович, 1911 р.н., румун, селянин.

ЦАР Іон Георгійович, 1896 р.н., румун, селянин.

ГОРБОВА

ГААС Вікторія Іллівна, 1918 р.н., селянка.

ШУРУБАРУ Ольга Ананіївна, 1932 р.н., народилася в с. Пасат, румунка.

КУЛИКІВКА

АНДРІЄШ Аглая Георгіївна, 1873 р.н., румунка, селянка.

АНДРІЄШ Георгій Васильович, 1876 р.н., румун, селянин.

АНДРУС Георгій Пантелійович, 1923 р.н., румун, селянин.

АНТОЩУК Аглая Миколаївна, 1924 р.н., румунка.

АНТОЩУК Дмитро Миколайович, 1922 р.н., румун, селянин.

АНТОЩУК Марія Іванівна, 1891 р.н., румунка, селянка.

АНТОЩУК Микола Георгійович, 1888 р.н., румун, селянин.

ДАБУЛА Костянтин Васильович, румун.

ДАБУЛА Мина Іванович, 1917 р.н., румун, селянин.

ІВАШКУ Олена Пантеліївна, 1933 р.н., румунка.

КІЦУК Георгій Штефанович, 1933 р.н., румун.

КІЦУК Маргіола, 1883 р.н., румунка, селянка.

КІЦУК Марія Штефанівна, 1920 р.н., румунка, селянка.

КІЦУК Мина Штефанович, румун.

КІЦУК Штефан, 1881 р.н., румун, селянин.

ТУДУРАКІ Георгій Миколайович, 1920 р.н., румун, селянин.

ЛУКОВИЦЯ

РЕЙЛЯНУ Профіра Тодорівна, 1936 р.н., румунка.

ЛУНКА

АМУРАРІЦА Георгій Іванович, 1911 р.н., народився в с. Могилівка, румун, селянин.

БУДЯНУ Флоаря Іванівна, 1915 р.н., румунка, освіта початкова, селянка.

МАЛЕНКА Георгій Іванович, народився в с. Могилівка, румун, селянин.

МОЛНИЦЯ

ГОЧУ Іван Тодорович, 1896 р.н., румун, освіта початкова, селянин.

ОСТРИЦЯ

МОРОРЯН Марія Георгіївна, 1918 р.н., румунка, освіта початкова, селянка.

ТЕРНАВКА

ВАСИЛІКА Михайло Костянтинович, 1921 р.н., румун, селянин.

КАЛМИКОВА Олена Василівна, 1926 р.н.

ТОКАРЕВА Людмила Захарівна, 1922 р.н., селянка.

ХРЯЦЬКА

ГУЦАНУ Марія, 1900 р.н., румунка, селянка.

ДАНІЛЕ Іон, 1887 р.н., румун, селянин.

ДУРІЛЕ Марія, 1912 р.н., румунка, селянка.

ЗАЄЦЬ Марія Іллівна, 1912 р.н., румунка, селянка.

ЗАЄЦЬ Вікторія, 1918 р.н., румунка, селянка.

КОНСТАНТИН Харлампій, 1898 р.н., румун, селянин.

КРЕЦУ Марія Тодорівна, 1926 р.н., румунка, селянка.

МЕДВІДЬ Мандіца, 1910 р.н., румунка, селянка.

МЕДВІДЬ Маргіола, 1915 р.н., румунка, селянка.

МЕДВІДЬ Михайло Михайлович, 1927 р.н., румун.

ОСТАФІЙ Георгій, 1913 р.н., румун, селянин.

РАКУ Маріука, 1878 р.н., румунка, селянка.

РАКУ Микола, 1878 р.н., румун, селянин.

РОШКА Тодор, 1889 р.н., румун, селянин.

СИМІОН Олена, 1920 р.н., румунка, селянка.

ТУДОС Елеонора, 1910 р.н., румунка, селянка.

УНГУРЯНУ Георгій, 1880 р.н., румун, селянин.

УНГУРЯНУ Костянтин, 1900 р.н., румун, селянин.

УНГУРЯНУ Марія, 1901 р.н., румунка, селянка.

ЧОКОБОК Микола, 1899 р.н., румун, селянин.

ЧУХУРЯНУ Костянтин, 1895 р.н., румун, селянин.

ГЛИБОЦЬКИЙ РАЙОН

Пам'ятник «Борцям за волю України» у смт Глибока.

СУМНА СТАТИСТИКА ПОЛІТИЧНИХ РЕПРЕСІЙ

У 25 населених пунктах Глибоцького району було репресовано 2290 осіб. Із них румунів – 1417, українців – 471, молдаван – 47, росіян – 29, поляків – 28, євреїв – 20, німців – 2 і 276 осіб, національність яких не зазначено.

Найбільше постраждали села: Широка Поляна – 256 репресованих, Карапчів – 211, Станівці – 202, Порубне – 186, Старий Вовчинець – 153 репресованих.

По 109-145 громадян було репресовано і депортовано у віддалені райони Союзу РСР із селища міського типу Глибока, із сіл Тарашани, Багринівка та Купка.

Найменше постраждали села: Коровія – 10 осіб, Валя Кузьмина – 12, Стерче – 19, Біла Криниця – 23, Чагор – 31, Корчівці – 32 особи.

За соціальним станом: селяни становили 1251 особу, робітники – 76, службовці – 85, торговці – 22, декласовані елементи – 75 осіб.

За статтю репресовані ділилися так: чоловіків – 890, жінок – 619, дітей – 781.

Репресовані поділялися на засуджених до покарання у виправно-трудових таборах НКВД СРСР і до виселення на спецпоселення. Засуджених до ВТТ було 620 осіб, з яких за ст. 54-1 "а" – 156, за ст.ст. 20, 54-1 "а" – 15, за ст.ст. 54-1 "а", 54-11 – 48 осіб, за ст. 54-10 – 44 особи, за ст. 54-13 – 196 осіб, за ст.ст. 16, 80 – 196 осіб, за ст. 54-12 – 11 осіб, без зазначення міри покарання – 421 особа.

Із 620 в'язнів виправно-трудових таборів 144 померли від голоду, холоду, хвороб, знущань начальства та нещасних випадків.

На спецпоселення у віддалені райони СРСР із Глибоцького району було депортовано 1453 особи, з яких 339 померли у перші місяці й роки поселення.

БАГРИНІВКА

АНДРУХОВИЧ Домніка Георгіївна, 1912 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНДРУХОВИЧ Михайло Петрович, 1938 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

АНДРУХОВИЧ Степан Петрович, 1940 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

БРОАСКА Давид Костянтинович, 1931 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БРОАСКА Іван Костянтинович, 1928 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БРОАСКА Костянтин Іванович, 1897 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БРОАСКА Олексій Костянтинович, 1934 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

БРОАСКА Олтіца Костянтинівна, 1936 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БРОАСКА Штефанія Іванівна, 1900 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БУРІЙ Петро Якович, 1910 р.н., поляк, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 13 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 29 березня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 28 квітня 1990 р.

ГАЗЮК Ілля Дмитрович, 1888 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАЗЮК Катерина Іллівна, 1923 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАЗЮК Олена Миколаївна, 1894 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГРИГОРАШ Петро Порфирійович, 1935 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРИГОРАШ Порфирій Георгійович, 1897 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Заарештований на спецпоселенні. ОН при НКВС СРСР 1 квітня 1944 р. за антирадянську агітацію за ст. 58-10 ч. 2 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 18 серпня 1944 р. в Івдельлазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ГРИГОРАШ Юліта Порфиріївна, 1938 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВАНЮК Василь Дмитрович, 1888 р.н., румун, селянин. За постановою УНКВС Чернівецької обл. від 12 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВАНЮК Георгій Васильович, 1932 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІВАНЮК Деонизій Васильович, 1935 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІВАНЮК Домніка Василівна, 1928 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ІВАНЮК Катерина Василівна, 1926 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІВАНЮК Лівія Василівна, 1930 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІВАНЮК Марія Григорівна, 1897 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІВАНЮК Микола Васильович, 1921 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІВАНЮК Олена Василівна, 1937 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІОНУЦА Ганна Теодорівна, 1919 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІОНУЦА Григорій Пантелійович, 1930 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІОНУЦА Євдокія Пантеліївна, 1934 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ІОНУЦА Єлизавета Василівна, 1905 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІОНУЦА Маранда Петрівна, 1881 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІОНУЦА Теодор Михайлович, 1875 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1945 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ІСОПЕСКУ Василь Георгійович, 1910 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 16 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 24 травня 1941 р. за сприяння нелегальному переходу кордону за ст. ст. 19, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 15 серпня 1991 р.

ІСОПЕСКУ Василь Костянтинович, 1925 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Помер на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІСОПЕСКУ Євдокія Костянтинівна, 1923 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ІСОПЕСКУ Іван Михайлович, 1923 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІСОПЕСКУ Ірина Костянтинівна, 1927 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІСОПЕСКУ Катерина Георгіївна, 1887 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІСОПЕСКУ Костянтин Іванович, 1890 р.н., румун, неписьменний, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІСОПЕСКУ Марина Миколаївна, 1882 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІСОПЕСКУ Михайло Іванович, 1883 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

КОНДРЮК Ганна, українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОНДРЮК Іван Штефанович, 1935 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОНДРЮК Костянтин Михайлович, 1899 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

КОНДРЮК Марія Костянтинівна, 1924 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОНДРЮК Микола Штефанович, 1928 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОНДРЮК Михайло Костянтинович, 1926 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

КОНДРЮК Параскева Михайлівна, 1897 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОНДРЮК Штефан, 1892 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОНДРЮК Штефанія Штефанівна, 1933 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ЛАЗАРЕСКУ Іван Тодорович, 1934 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛАЗАРЕСКУ Олена Михайлівна, 1913 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛУПАШТЯК Вероніка Костянтинівна, 1890 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛУПАШТЯК Георгій Ілліч, 1925 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ЛУПАШТЯК Домніка Іллівна, 1923 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛУПАШТЯК Микита Іванович, 1922 р.н., румун, освіта початкова, механік. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 25 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 18 квітня 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 12 грудня 1989 р.

ПАТРАШ Аврора Олексіївна, 1931 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАТРАШ Вероніка Григорівна, 1927 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАТРАШ Віктор Григорович, 1940 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ПАТРАШ Гаврило Дмитрович, 1887 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення. Помер на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАТРАШ Григорій Іванович, 1895 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАТРАШ Григорій Петрович, 1895 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАТРАШ Домніка Григорівна, 1921 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАТРАШ Євдокія Іванівна, 1889 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАТРАШ Замфіра Миколаївна, 1913 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАТРАШ Касян Танасійович, 1900 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 16 вересня 1940 р. ВТ 12 армії КОВО 21 січня 1941 р. за нелегальний перехід кордону і шпигунство за ст. 54-6 ч. 1 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований військовою прокуратурою Західного регіону України 28 лютого 1997 р.

ПАТРАШ Лівіка Олексіївна, 1925 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАТРАШ Лукерія Василівна, румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення. Померла на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАТРАШ Марія Григорівна, 1925 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАТРАШ Олексій Миколайович, 1882 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ПАТРАШ Олена Григорівна, 1932 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАТРАШ Параскева Антонівна, 1896 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАТРАШ Петро Григорович, 1930 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАТРАШ Савета Гаврилівна, 1922 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАТРАШ Степан Григорович, 1938 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАТРАШ Юліта Григорівна, 1933 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ТОПАЛО Георгій Калістратович, 1913 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 26 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 24 травня 1941 р. за сприяння нелегальному переходу кордону за ст. ст. 19, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 15 листопада 1941 р. в Сєввостлазі Російської Федерації. Реабілітований Чернівецьким облсудом 31 травня 1973 р.

ТОФАН Дмитро Миколайович, 1932 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОФАН Домніка Миколаївна, 1925 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОФАН Марія Миколаївна, 1921 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОФАН Микола Георгійович, 1894 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОФАН Михайло Миколайович, 1926 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОФАН Мірча Миколайович, 1930 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОФАН Ревека Дмитрівна, 1896 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТУРАНСЬКА Катерина Теодорівна, 1926 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТУРАНСЬКА Марія Теодорівна, 1938 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТУРАНСЬКА Минодора Тодорівна, 1898 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТУРАНСЬКИЙ Василь Теодорович, 1927 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТУРАНСЬКИЙ Георгій Теодорович, 1939 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТУРАНСЬКИЙ Микола Теодорович, 1923 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТУРАНСЬКИЙ Теодор Миколайович, 1900 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

УНГУРЯН Аврам Олексійович, 1932 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

УНГУРЯН Григорій Олексійович, 1935 р.н. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований Верховним судом УРСР 12 січня 1967 р.

УНГУРЯН Домніка, 1860 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

УНГУРЯН Іван Олексійович, 1939 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

УНГУРЯН Катерина Тодорівна, 1911 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

УНГУРЯН Микола Олексійович, 1937 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

УНГУРЯН Мірча Олексійович, 1934 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

Б І Л А К Р И Н И Ц Я

ДЕЄВ Олексій Фомич, 1899 р.н., росіянин, освіта початкова, продавець. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 6 січня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 27 січня 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 27 липня 1990 р.

ІВАНОВ Кіндін Порфирович, 1886 р.н., росіянин, освіта початкова, торговець. Заарештований Глибоцьким РВ НКВС 29 листопада 1940 р. ОН при НКВС СРСР 29 березня 1941 р. за антирадянську агі-тацію і як член контрреволюційної партії за ст. ст. 54-10 ч. 1, 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ІВАНОВ Кіндрат Олексійович, 1908 р.н., росіянин, освіта середня, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКВС 3 грудня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 3 червня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

КУЗЬМІНОВ Олександр Васильович, 1883 р.н., росіянин, освіта початкова, селянин. Заарешто-ваний 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 11 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 17 травня 1941 р. за сприяння

Пам'ятний знак жертвам сталінських репресій 1 квітня 1941 р.

нелегальному переходу кордону за ст. ст. 19, 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 14 жовтня 1994 р.

ЛАРІОНОВ Степан Сергійович, 1905 р.н., росіянин, неписьменний, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 30 вересня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 1 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 12 грудня 1989 р.

ЛУКІН Григорій Мартинович, 1906 р.н., росіянин, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 22 лютого 1950 р. за антирадянську агітацію. Загинув під час арешту 22 лютого 1950 р. Справа припинена оперуповноваженим Глибоцького РВ МДБ 28 лютого 1950 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 липня 1995 р.

МАРТИНОВ Іполит Феодосійович, 1906 р.н., народився в Румунії, росіянин, освіта середня спеціальна, настоятель старообрядницького монастиря. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 14 серпня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 28 жовтня 1947 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 жовтня 1992 р.

МАРТЬЯНОВ Кирик Кирикович, 1905 р.н., росіянин, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 8 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 5 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 5 жовтня 1989 р.

МАРТЬЯНОВА Аксенія Акимфівна, 1919 р.н., росіянка, неписьменна, селянка. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 8 грудня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 17 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 12 квітня 1990 р.

ОСИПОВ Семен Омелянович, 1897 р.н., ро-сіянин, освіта початкова, дяк. Заарештований Глибоцьким РВ НКВС 29 листопада 1940 р. ОН при НКВС СРСР 17 травня 1941 р. за антирадянську агітацію і як соціально небезпечний елемент за ст. ст. 54-10 ч. 1, 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

СЕМЕНОВ Григорій Анфілович, 1899 р.н., росіянин, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 12 грудня 1942 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 червня 1989 р.

СЕМЕНОВ Пилип Григорович, 1931 р.н., росіянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СЕМЕНОВА Ірина Григорівна, 1933 р.н., росіянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СЕМЕНОВА Мотря Акимівна, 1903 р.н., росіянка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СЕРГЄЄВА Марія Петрівна, 1889 р.н., росіянка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФЕДОРОВ Василь Іванович, 1882 р.н., росіянин, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 30 грудня 1942 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

ФЕДОРОВ Давид Миронович, 1882 р.н., росіянин, освіта початкова, примар. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 14 квітня 1943 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

ФЕДОРОВ Федір Давидович, 1912 р.н., росіянин, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФЕДОРОВА Ксенія Давидівна, 1919 р.н., росіянка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФЕДОРОВА Лукерія Олександрівна, 1882 р.н., росіянка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФЕДОРОВА Пелагея Василівна, 1918 р.н., росіянка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВАЛЯ КУЗЬМИНА

БАУГЕТНЕР Іван Карлович, 1919 р.н., німець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 12 вересня 1944 р. ОН при НКВС СРСР 3 березня 1945 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. вислання на спецпоселення. В лютому 1948 р. самовільно покинув спецпоселення. Повторно заарештований Глибоцьким РВ МВС 14 квітня 1949 р. ОН при НКВС СРСР 26 серпня 1949 р. за втечу з місця виселення за ст. 78 ч. 3 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

ГУДИМА Маргалина Іванівна, 1904 р.н., молдаванка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення за чоловіка, звинуваченого в ухилянні від мобілізації в ЧА. Померла на спецпоселенні 18 червня 1947 р. в Архангельській обл. Ро-сійської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДОМІТРОВИЧ Ілля Андрійович, 1903 р.н., молдаванин, освіта початкова, колгоспник. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 3 грудня 1949 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15 лютого 1950 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ військ МДБ Чернівецької обл. 9 жовтня 1951 р. термін покарання змінено на 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 квітня 1993 р.

НИКОЛАЄНКУ Георгій Васильович, 1911 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 25 квітня 1941 р. як організатор нелегального переходу кордону. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Помер 1 вересня 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілі-тований Чернівецькою облпрокуратурою 12 вересня 1991 р.

ОЛАРЮ Михайло Несторович, 1921 р.н., українець, освіта середня, студент. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 26 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 1 липня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 6 серпня 1993 р.

ПАНЦИР Михайло Іванович, 1906 р.н., молдаванин, освіта початкова, сторож. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 5 січня 1950 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15 лютого 1950 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ військ МДБ Чернівецької обл. 9 жовтня 1951 р. термін покарання змінено на 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 квітня 1993 р.

ПОПОВИЧ Михайло Георгійович, 1912 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 22 квітня 1941 р. як організатор нелегального переходу кордону. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 25 листопада 1963 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 вересня 1991 р.

РОБЧАН Георгій Іванович, 1882 р.н., румун, освіта початкова, примар. Заарештований УНКВС

Чернівецької обл. 20 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 31 травня 1941 р. як член контрреволюційної партії за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

ФАКАС Елеонора Іллівна, 1936 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення за вітчима, звинуваченого в ухилянні від мобілізації в ЧА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧОРНЕЙ Петро Георгійович, 1912 р.н., румун, освіта початкова, коваль. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 1 грудня 1949 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15 лютого 1950 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 квітня 1993 р.

В О Л О К А

БАЖАН Октавіан Филимонович, 1901 р.н., українець, освіта початкова, учитель. Заарештований 28 жовтня 1940 р. Чернівецьким обласним судом 25 лютого 1941 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-4, 54-11 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 серпня 1993 р.

ГОЛОВАЧ Василь Андрійович, 1904 р.н., румун, освіта початкова, колгоспник. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 24 травня 1951 р. ВТ військ МДБ Чернівецької обл. 18 липня 1951 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 березня 1994 р.

ГОРДА Василь Тодорович, 1920 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 28 січня 1941 р. ВТ 12 армії КОВО 28-31 березня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 20 липня 1943 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Верховним судом СРСР 21 грудня 1960 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 54-1 "а", 54-11 на ст. ст. 16, 80 КК УРСР за спробу нелегального переходу кордону. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою в жовтні 1991 р. за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР.

ЖИНАМИЦЬКА Віоріка Іванівна, 1905 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення за чоловіка, звинуваченого в ухилянні від мобілізації в ЧА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗАГОРЧУК Варвара Прокопівна, 1927 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗАГОРЧУК Дмитро Прокопович, 1923 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 28 січня 1941 р. ВТ 12 армії КОВО 28-31 березня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 26 червня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Верховним судом СРСР 21 грудня 1960 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 54-1 "а", 54-11 на ст. ст. 16, 80 КК УРСР за спробу нелегального переходу кордону. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою в жовтні 1991 р. за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР.

ЗАГОРЧУК Марія Дмитрівна, 1895 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗАГОРЧУК Микола Прокопович, 1925 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗАГОРЧУК Олена Прокопівна, 1931 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗАГОРЧУК Павлина Прокопівна, 1929 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗАГОРЧУК Прокіп Онуфрійович, 1873 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗАГОРЧУК Трохим Прокопович, 1913 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КУЛЮК Микола Андрійович, 1907 р.н., молдаванин, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 23 березня 1941 р. як орга-нізатор нелегального переходу кордону. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 8 січня 1964 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАНУЇЛ Лукерія Василівна, 1910 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 13 березня 1948 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАНУЇЛ Раду Миколайович, 1942 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАНУЇЛ Тодор Миколайович, 1946 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОНОФРЕЙЧУК Нестор Васильович, 1903 р.н., молдаванин, освіта початкова, селянин. Заарештований Чернівецьким РВ НКДБ 19 квітня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 8 липня 1942 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 19 вересня 1968 р.

ОНОФРЕЙЧУК Танас Григорович, 1900 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований Чернівецьким РВ НКДБ 19 квітня 1941 р. як організатор нелегального переходу кордону за ст. 54-1 "а" КК УРСР. Засуджений не був. Помер 22 листопада 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена ст. слідчим УНКДБ Свердловської обл. 2 вересня 1943 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецьким облсудом 19 вересня 1968 р.

ПАВЛЕНКО Адам Леонтійович, 1913 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Чернівецьким РВ НКВС 7 лютого 1941 р. як організатор збройного нелегального переходу кордону. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 1 грудня 1995 р.

ПАВЛЕНКО Тодор Костянтинович, 1900 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 16 жовтня 1945 р. за антирадянську агітацію. Засуджений не був. Помер 30 липня 1946 р. в місцях позбавлення волі. Справа припинена слідчим слідвідділу УМДБ Чернівецької обл. 30 липня 1946 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕНТЕЛЕЙЧУК Варвара Прокопівна, 1911 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 20 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕНТЕЛЕЙЧУК Георгій Опанасович, 1907 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 22 травня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР. Засуджений не був. Помер 6 лютого 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 17 жовтня 1990 р.

ПЕНТЕЛЕЙЧУК Іван Георгійович, 1940 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 20 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕНТЕЛЕЙЧУК Федір Григорович, 1909 р.н., румун, військовополонений румунської армії. За директивою МВС СРСР від 1946 р. направлений у табір НКВС СРСР для військовополонених і репатрійованих, звідки втік. У 1948 р. розшуканий і висланий на спецпоселення. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕРЧ Ганна Євзебіївна, 1923 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Самовільно покинула спецпоселення. В грудні 1948 р. за втечу зі спецпоселення засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕРЧ Дмитро Євзебійович, 1930 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕРЧ Євзебій Миколайович, 1889 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕРЧ Олександр Євзебійович, 1926 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Самовільно покинув спецпоселення. В грудні 1948 р. за втечу зі спецпоселення засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕРЧ Теофіла Макарівна, 1897 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Самовільно покинула спецпоселення. В грудні 1948 р. за втечу зі спецпоселення засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОКЛІТАР Тодор Танасійович, 1913 р.н., молдаванин, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 23 червня 1941 р. за шпигунську діяльність. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 12 листопада 1963 р. на підставі ст. 6 п. 2 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 17 червня 1996 р.

ПОПЕСКУ Микола Іванович, 1887 р.н., румун, освіта вища, суддя апеляційного суду м. Чернівці. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 8 серпня 1940 р. Чернівецьким обласним судом 16 жовтня 1940 р. за активну боротьбу проти революційного руху за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Судовою колегією ВС СРСР 27 лютого

Пам'ятник пам'яті жертв трагічних подій в районі 1941-1945 рр.

1941 р. вирок замінено на вислання за межі СРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 травня 1992 р.

РОМАНЮК-МІНТЕНКО Домніка Іванівна, 1900 р.н., народилася в с. Коровія, румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

Г Л И Б О К А

АМАРІЙ Василь Васильович, 1899 р.н., народився в с. Буківка Герцаївського р-ну, румун, освіта початкова, коваль. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 24 серпня 1940 р. Чернівецьким обласним судом 12 листопада 1940 р. за антирадянську агі-тацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 жовтня 1992 р.

БЕЙКО Григорій Миколайович, 1905 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований 2 листопада 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 20 січня 1945 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Помер 13 вересня 1946 р. в Сиблазі Іркутської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 серпня 1993 р.

БЕЙКО Прокіп Артемович, 1928 р.н., українець, освіта початкова, боєць винищувального загону. Заарештований ВББ УМВС Чернівецької обл. 24 жовтня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 6 лютого 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 жовтня 1992 р.

БОДОРІН Сава Никифорович, 1892 р.н., народився в Молдавії, росіянин, освіта початкова, бухгалтер. Заарештований Глибоцьким РВ НКВС 6 грудня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 24 травня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

БУКАТАР Георгій Тодорович, 1914 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВТВ НКДБ Кишинівської залізниці 13 липня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19 грудня 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Помер 1 лютого 1945 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований прокуратурою України 26 листопада 1991 р.

БУРЯК Сидір Семенович, 1900 р.н., українець, освіта початкова, швець. Заарештований 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 16 січня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

ВІЗНЮК Іван Карпович, 1908 р.н., українець, освіта початкова, залізничник. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 20 січня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 23 січня 1946 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВІЗНЮК Марія Дмитрівна, 1915 р.н., румунка, освіта неповна середня, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВІЗНЮК Мірча Іванович, 1937 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВІЗНЮК Степан Несторович, 1905 р.н., українець, освіта початкова, робітник ліспромгоспу. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 13 липня 1950 р. Чернівецьким обласним судом 9 вересня 1950 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Справа припинена судовою колегією ВС СРСР 5 серпня 1953 р. за не доведенням в його діях складу злочину. Реабілітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАНДЮК Василь Олексійович, 1891 р.н, українець, освіта середня, заготівельник райспоживспілки. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 20 січня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 24 листопада 1943 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецьким облсудом 2 квітня 1960 р.

ГАНДЮК Ганна Фоківна, 1889 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГЕРАТ Казимір Томашевич, 1894 р.н., поляк, лісник. Заарештований 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 21 листопада 1941 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

ГОРОБЕЦЬ Георгій Миронович, 1921 р.н., українець, освіта початкова, столяр. Заарештований ВТВ НКДБ Кишинівської залізниці 3 липня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19 грудня 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Помер 15 липня 1947 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований прокуратурою України 26 листопада 1991 р.

ЕЛЬГІСЕР Еміль Мендельович, 1891 р.н., єврей, освіта вища, торговець. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 30 грудня 1942 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

ЖИЖИЯН Дмитро Костянтинович, 1914 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 23 травня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 24 червня 1944 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 16 липня 1992 р.

ЗАГАРЮК Марко Дмитрович, 1909 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 квітня 1941 р. як організатор збройного нелегального переходу кордону. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 8 січня 1964 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 березня 1992 р.

ЗЕЛЕНЬКО Домніка Танасіївна, 1915 р.н., українка, освіта неповна середня, контролер ощадкаси. Заарештована ВТВ НКДБ Кишинівської залізниці 29 липня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19 грудня 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 15 р. каторжних робіт. Військовою колегією ВС СРСР 16 серпня 1947 р. термін покарання змінено на 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабі-літована прокуратурою України 26 листопада 1991 р.

ЗЕЛЕНЬКО Марія Карпівна, 1919 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована ВТВ НКДБ ст. Адинката 22 лютого 1946 р. ОН при МВС СРСР 4 грудня 1946 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою обл-прокуратурою 30 листопада 1990 р.

ЗЕЛЕНЬКО Михайло Карпович, 1908 р.н., українець, освіта початкова, кравець. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 24 травня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 6 вересня 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Помер 5 березня 1946 р. у Воркутлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 лютого 1992 р.

ЗЕЛЕНЬКО Титус Васильович, 1923 р.н., українець, освіта неповна середня, секретар райздоров-відділу. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 24 травня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 6 вересня 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 лютого 1992 р.

ІЗДЕБСЬКА-КОЗАЧЕНКО Марія Петрівна, 1914 р.н. За постановою від травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІЗДЕБСЬКИЙ Онисим Сидорович, 1908 р.н., народився в Молдавії, росіянин, освіта середня спеціальна, електромеханік. Заарештований ВДТВ НКДБ ст. Глибока 13 січня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 21 листопада 1942 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ІОНЕСКО Іордатель Георгійович, 1892 р.н., народився в Румунії, румун, освіта середня, сержант поліції. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 24 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1941 р. за контрреволюційну діяльність за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

КОВРИК Олександр Іванович, 1896 р.н., українець, освіта початкова, поліцейський. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 19 квітня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

КОТОНО Михайло Маркович, 1917 р.н., народився в Румунії, угорець, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 21 січня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 29 березня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. вислання на спецпоселення. Реабілітований Чернівецьким облсудом 14 серпня 1972р.

КРАФТ Михайло Зейлікович, 1905 р.н., єврей, освіта початкова, торговець. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 25 листопада 1942 р. як член сіоністської органі-зації за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 13 липня 1945 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецьким облсудом 22 квітня 1961 р.

КРАФТ Оскар Михайлович, 1927 р.н., єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена сіоністської організації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КРАФТ Фремеліна Михайлівна, 1929 р.н., єврейка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена сіоністської організації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КРАФТ Фріда Ушерівна, 1907 р.н., єврейка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена сіоністської організації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КРОЙТОР Костянтин Георгійович, 1926 р.н., українець, освіта середня, рахівник сільради. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 26 квітня 1944 р. як соціально небезпечний елемент. Засуджений не був. Справа припинена слідчим УНКДБ Чернівецької обл. 25 травня 1944 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 грудня 1995 р.

КРУЛІКОВСЬКИЙ Дмитро Карпович, 1921 р.н., українець, освіта неповна середня, зав. відділом Ленінського райвиконкому м. Чернівці. Заарештований ВТВ НКДБ Кишинівської залізниці 30 червня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19 грудня 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. Військовою колегією ВС СРСР 31 січня 1945 р. вирок замінено на 20 р. каторжних робіт. Реабілітований прокуратурою України 26 листопада 1991 р.

КРЮЧКО Василь Іванович, 1879 р.н., українець, селянин. Заарештований у червні 1941 р. за участь в ОУН. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Помер у грудні 1941 р. в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КРЮЧКО Василь Фокович, 1903 р.н., українець, освіта середня, кондуктор. Заарештований 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 8 травня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 9 травня 1943 р. в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецьким облсудом 21 травня 1960 р.

КРЮЧКО Вікторія Іванівна, 1908 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КРЮЧКО Георгій Тодорович, 1898 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКВС 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 25 листопада 1942 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

КРЮЧКО Іван Васильович, 1921 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КРЮЧКО Марія Василівна, 1920 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КРЮЧКО Марія Дмитрівна, 1898 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КРЮЧКО Михайло Миколайович, 1924 р.н., українець, освіта середня, продавець. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 27 травня 1944 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена ст. слідчим слідвідділу УНКДБ Чернівецької обл. 29 липня 1944 р. на підставі ст. 4 п. "д" КПК УРСР. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КРЮЧКО Олександр Іларіонович, 1912 р.н., українець, освіта початкова, столяр. Заарештований ВТВ НКДБ Кишинівської залізниці 15 липня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19 грудня 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Реабілітований прокуратурою України 26 листопада 1991 р.

ЛУПУЛЯК Варвара Никифорівна, 1905 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛУПУЛЯК Василь Онозійович, 1923 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВТВ НКДБ Кишинівської залізниці 3 липня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19 грудня 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Реабілітований прокуратурою України 26 листопада 1991 р.

ЛУПУЛЯК Візітор Никифорович, 1907 р.н., українець, швець. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 16 березня 1945 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена слідчим слідвідділу УНКДБ Чернівецької обл. 15 грудня 1945 р. на підставі ст. 197 ч. 2 КПК УРСР. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛУПУЛЯК Дмитро Денисович, 1902 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 9 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 12 грудня 1942 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 3 вересня 1943 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ЛУПУЛЯК Параска Дмитрівна, 1931 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛЮТИК Іван Васильович, 1903 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 12 липня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 28 червня 1948 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 2 серпня 1952 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 31 березня 1992 р.

ЛЮТИК Михайло Степанович, 1919 р.н., українець, селянин. Заарештований ВТВ НКДБ Кишинівської залізниці 30 червня 1945 р. за зрадницьку діяльність. Засуджений не був. Справа припинена ст. слідчим ВТВ НКДБ Кишинівської залізниці 28 вересня 1945 р. за не доведенням в його діях складу злочину. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 березня 1996 р.

ЛЮТИК Олександр Ілліч, 1921 р.н., українець, освіта середня, завідуючий перукарнею. За-арештований ВТВ НКДБ Кишинівської залізниці 14 січня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 12 квітня 1946 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 17 червня 1994 р.

ЛЯСКОВСЬКИЙ Андрій Альбінович, 1897 р.н., поляк, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 11 січня 1945 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 6-7 червня 1946 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 листопада 1992 р.

ЛЯСКОВСЬКИЙ Микола Альбінович, 1909 р.н., поляк, освіта неповна середня, слюсар паровозного депо. Заарештований 24 липня 1940 р. за зрадницьку діяльність. Засуджений не був. Справа припинена 18 січня 1941 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований Чернівецькою обл-прокуратурою 23 квітня 1996 р.

МАЗУРЯК Анастасія Онозіївна, 1900 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 23 квітня 1943 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАЗУРЯК Василь Олександрович, українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 23 квітня 1943 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАЗУРЯК Олександр Ілліч, 1897 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 28 квітня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 29 березня 1974 р.

МАЙЩУК Степан Калістратович, 1921 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВТВ НКДБ Кишинівської залізниці 27 липня 1944 р.

ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19 грудня 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Реабілітований прокуратурою України 26 листопада 1991 р.

МАКСИМЮК Андрій Михайлович, 1923 р.н., українець, освіта початкова, робітник. Заарештований ВТВ НКДБ Кишинівської залізниці в липні 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19 грудня 1944 р. виправданий.

МАКСИМЮК Василь Миронович, 1921 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАКСИМЮК Іфтима Георгіївна, 1898 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАКСИМЮК Мирон Васильович, 1889 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 13 січня 1943 р. як член контреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер до винесення вироку 8 червня 1942 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецьким облсудом 21 липня 1965 р.

МАКСИМЮК Олександр Михайлович, 1922 р.н., українець, освіта початкова, робітник паровозного депо. Заарештований ВТВ НКДБ Кишинівської залізниці 13 липня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19 грудня 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Помер 4 квітня 1947 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований прокуратурою України 26 листопада 1991 р.

МАКСИМЮК Фрозина Миколаївна, 1923 р.н., українка, освіта середня, продавець. Заарештована ВББ Вашківського РВ НКВС 11 лютого 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 29 травня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 15 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 22 жовтня 1991 р.

МАСЛЮК Іван Петрович, 1922 р.н., українець, освіта середня, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 6 березня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 2 червня 1947 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 10 грудня 1991 р.

МИТРАНЮК Василь Карпович, 1913 р.н., українець, освіта початкова, столяр. Заарештований ВТВ НКДБ ст. Чернівці 11 травня 1945 р. ОН при НКВС СРСР 12 січня 1946 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "б" КК УРСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 18 листопада 1991 р.

МОЛНЕР Франц Йосипович, 1885 р.н., народився в м. Бакеу в Румунії, німець, освіта початкова, фотограф. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 23 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. за боротьбу проти революційного руху за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

НІДЕРГОФЕР Шая Мойсейович, 1887 р.н., народився в с. Ясловіци в Румунії, єврей, освіта вища. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 30 грудня 1942 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. вислання на спецпоселення. Помер до винесення вироку 28 грудня 1942 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецьким облсудом 22 грудня 1988 р.

ОРШІВСЬКА Катерина Степанівна, 1887 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОРШІВСЬКА Ольга Омелянівна, 1896 р.н., румунка, освіта вища, вчителька. Заарештована УНКВС Чернівецької обл. 16 вересня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 30 вересня 1993 р.

ОРШІВСЬКИЙ Георгій Михайлович, 1893 р.н., румун, освіта вища, директор школи. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 16 вересня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 вересня 1993 р.

ОРШІВСЬКИЙ Іван Дмитрович, 1919 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОРШІВСЬКИЙ Танасій Дмитрович, 1920 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАЛАМАРЮК Георгій Васильович, 1899 р.н., українець, освіта початкова, стрілочник на залізниці. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 12 травня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 червня 1989 р.

ПАЛАМАРЮК Дмитро Теодорович, 1893 р.н., українець, освіта початкова, робітник. Заарештований ВТВ НКДБ Кишинівської залізниці в липні 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19 грудня 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований прокуратурою України 26 листопада 1991р.

ПАЛАМАРЮК Марія Дорофіївна, 1921 р.н., українка, освіта середня, селянка. Заарештована ВТВ НКДБ Кишинівської залізниці 3 липня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19 грудня 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до вищої міри покарання. Військовою колегією ВС СРСР 31 січня 1945 р. вирок замінено на 20 р. каторжних робіт. Реабілітована прокуратурою України 26 листопада 1991 р.

ПАЛАМАРЮК Олена Дмитрівна, 1902 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована ВТВ НКДБ Кишинівської залізниці 30 липня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19 грудня 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 15 р. каторжних робіт. Військовою колегією ВС СРСР 16 серпня 1947 р. термін покарання змінено на 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована прокуратурою України 25 листопада 1991 р.

ПАРТЕЙ Фрозина Георгіївна, 1913 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПИНЗАРУ Василь Денисович, 1910 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований НКВС ст. Чернівці 12 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 21 червня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Повторно заарештований оперчеквідділом Сєвураллагу 10 лютого 1943 р. ОН при НКВС СРСР 21 серпня 1943 р. за антирадянську агітацію і як член контрреволюційної партії за ст. ст. 58-2, 58-10 ч. 2, 58-11 КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Свердловською облпрокуратурою 15 травня 1958 р.

РЕПЧУК Катерина Георгіївна, 1904 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РЕПЧУК Марія Карпівна, 1931 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РЕПЧУК Марко Тодорович, 1906 р.н., українець, освіта початкова, столяр. Заарештований Глибоцьким РВ НКВС 14 вересня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. за сприяння нелегальному переходу кордону за ст. ст. 19, 80, 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 31 серпня 1990 р.

САНДУЛЯК Ілля Васильович, 1924 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 квітня 1941 р. ВТ військ НКВС Станіславської обл. 14 червня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 3 серпня 1994 р.

СКОРЦА Георгій Миколайович, 1917 р.н., народився в с. Берешти в Румунії, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований ВТВ НКДБ Кишинів-ської залізниці 29 червня 1945 р. ОН при НКВС СРСР 15 квітня 1946 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

СОПУХ Альбін Йозефович, 1893 р.н., чех, освіта початкова, торговець. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 13 січня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

СТРІЛЬЧУК Фрозина Іванівна, 1905 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована ВТВ НКДБ Кишинівської залізниці 29 липня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19 грудня 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 15 р. каторжних робіт. Померла 10 серпня 1945 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітована прокуратурою України 26 листопада 1991 р.

СТУСЯК Іван Ілліч, 1884 р.н., народився в м. Чернівці, українець, освіта середня, завідуючий магазином МТС. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 30 червня 1941 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 2 КК УРСР. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Пропав безвісти. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЦИМОРИК Валентина Іванівна, 1924 р.н., українка, освіта середня, селянка. Заарештована ВТВ НКДБ Кишинівської залізниці в липні 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19 грудня 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 15 р. каторжних робіт. Реабілітована прокуратурою України 26 листопада 1991 р.

ЧЕРЕВАНЬ Сергій Маркович, 1920 р.н., народився в м. Одеса, українець, освіта неповна середня, повар. Заарештований ВКР "Смерш" 31 ПЗ НКВС 16 вересня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 31 жовтня 1944 р. за терористичні наміри за ст. ст. 17, 54-2, 54-8 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШАВЕР Естер Хаймівна, 1880 р.н., єврейка, освіта початкова, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШЕФЕР Герман Кальманович, 1898 р.н., єврей, технорук Глибоцької контори "Заготзерно". Заарештований ВКР "Смерш" УНКВС Чернівецької обл. 25 грудня 1944 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена начальником 3-го відділу ВББ УНКВС Черні-вецької обл. 29 вересня 1945 р. на підставі ст. 4 п. "д" КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 14 серпня 1995 р.

ШНАРХ Еті Давидівна, 1900 р.н., єврейка, домогосподарка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШНАРХ Ілля Ісакович, єврей. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШНАРХ Ісак Меєрович, 1897 р.н., народився в Румунії, єврей, освіта початкова, торговець. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 10 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 28 квітня 1943 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 7 липня 1943 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

ШНАРХ Яків Ісакович, єврей. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЩЕРБАНОВСЬКИЙ Микола Гнатович, 1886 р.н., українець, селянин. Заарештований 8 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 18 червня 1941 р. за шпигунство за ст. 54-6 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 5 жовтня 1942 р. в Сиблазі Іркутської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 2 серпня 1993 р.

ЮРКЕВИЧ Параска Степанівна, 1908 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 20 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЯКОБ Михайло Олександрович, 1913 р.н., народився в Румунії, угорець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 21 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 29 березня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 14 серпня 1972 р.

Д И М К А

АМАРІЦА Ангеліна Леонтіївна, 1902 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АМАРІЦА Віоріка Миколаївна, 1927 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АМАРІЦА Ганна Миколаївна, 1938 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АМАРІЦА Домніка Миколаївна, 1924 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АМАРІЦА Євгенія Миколаївна, 1939 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АМАРІЦА Микола Семенович, 1889 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 5 травня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

БЕЗУШКО Дмитро Онуфрійович, 1906 р.н., народився в с. Дубівка, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 21 серп-ня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 13 жовт-ня 1947 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реа-білітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 лютого 1992 р.

ГОЛОВАТА Флорія Семенівна, 1900 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні влітку 1945 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОЛОВАТИЙ Гаврило Степанович, 1878 р.н., румун, освіта початкова, примар. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 23 липня 1940 р. як соціально небезпечний елемент. Засуджений не був. Помер 26 вересня 1940 р. в місцях позбавлення волі. Справа припинена слідчим УНКВС Чернівецької обл. 1 жовтня 1940 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 жовтня 1989 р.

ГОЛОВАТИЙ Григорій Лазарович, 1930 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОЛОВАТИЙ Петро Лазарович, 1920 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДИЩУК Микола Гаврилович, 1923 р.н., румун, освіта середня, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКВС 9 вересня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 28 травня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Черні-вецьким облсудом 14 червня 1991 р.

ДРИВАРЮК Марія Іванівна, 1887 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДРИВАРЮК Олена, 1898 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДРИВАРЮК Прокіп Степанович, 1893 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 травня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 13 червня 1942 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. вислання на спецпоселення. Помер 25 червня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Ро-сійської Федерації. Справа припинена в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЖИЖИЯН Василь Петрович, 1915 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реа-білітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЖИЖИЯН Георгій Петрович, 1927 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Трагічно загинув на спецпоселенні в Кемеровській обл. Російської Федерації.

ЖИЖИЯН Іван Петрович, 1922 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЖИЖИЯН Леон Петрович, 1929 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЖИЖИЯН Марія Мафтеївна, 1902 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ЖИЖИЯН Микола Петрович, 1930 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЖИЖИЯН Олена Дмитрівна, 1900 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЖИЖИЯН Флоря Петрович, 1922 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЖИРЯДА Ауреліан Васильович, 1916 р.н., румун, освіта середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 3 квітня 1941 р. за зрадницьку діяльність. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 8 січня 1964 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 березня 1992 р.

КУЛЮК Микола Васильович, 1893 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 21 серпня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 13 жовтня 1947 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 лютого 1992 р.

ЛАСТОВЕЦЬКИЙ Андріан Євгенович, 1907 р.н., румун, освіта середня, торговець. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 2 квітня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону. Засуджений не був. Помер 1 грудня 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецьким облсудом 27 липня 1990 р.

МАГАС Аврора Тодорівна, 1930 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАГАС Василь Тодорович, 1920 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в листопаді 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

МАГАС Віоріка Тодорівна, 1932 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАГАС Георгій Тодорович, 1913 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 2 квітня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону. Засуджений не був. Помер 28 травня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецьким облсудом 27 липня 1990 р.

МАГАС Дмитро Тодорович, 1927 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАГАС Євдокія Дмитрівна, 1908 р.н., румунка, освіта початкова, примар. За постановою опер-трійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАГАС Євдокія Тодорівна, 1923 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАГАС Леонтина Дмитрівна, 1892 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАГАС Леонтій Тодорович, 1928 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАГАС Мірча Тодорович, 1934 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАГАС Тодор Миколайович, 1881 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в листопаді 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

МАМОНТОВА Ауріка Іванівна, 1926 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МИХАЙЛЮК Дмитро Іванович, 1912 р.н., румун, освіта неповна середня, листоноша. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 2 квітня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 14 листопада 1942 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 27 липня 1990 р.

МИХАЙЛЮК Микола Іванович, 1922 р.н., румун, освіта середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 2 квітня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 14 листопада 1942 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 27 липня 1990 р.

ТУРЧАК Георгій Владиславович, 1901 р.н., румун, освіта середня спеціальна, бухгалтер. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 3 лютого 1950 р. Чернівецьким обласним судом 29 березня 1950 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-3 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Верховним судом УРСР 10 червня 1967 р.

ЧИМБРО Василь Георгійович, 1919 р.н., народився в Канаді, румун, освіта середня, учень слюсаря на автозаводі. Заарештований Глибоцьким РВ НКВС 9 вересня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 28 травня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 14 червня 1991 р.

ЧИМБРО Петро Георгійович, 1922 р.н., народився в Канаді, румун, освіта середня, коваль на автозаводі. Заарештований Глибоцьким РВ НКВС 9 вересня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 28 травня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 14 черв-ня 1991 р.

ШОРОДОК Василь Степанович, 1919 р.н., румун, освіта середня, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКВС 9 вересня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 28 травня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 14 червня 1991 р.

ШОРОДОК Леонтій Савович, 1907 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 квітня 1941 р. за зраду батьків-щини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена 5 травня 1941 р. за не доведенням в його діях складу злочину. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЯКУБОВИЧ Микола Іванович, 1878 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 23 липня 1940 р. Чернівецьким обласним судом 20 листопада 1940 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Чернівецьким обласним судом 24 червня 1941 р. термін покарання замінено на вищу міру покарання. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 17 листопада 1992 р.

Д У Б І В К А

АУРИТА Ганна Іванівна, 1925 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 1944 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛЕЦЬКА Тетяна Модестівна, 1933 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛЕЦЬКИЙ Леон Георгійович, 1891 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 30 грудня 1942 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 19 січня 1989 р.

БІЛЕЦЬКИЙ Модест Іванович, 1907 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛЕЦЬКИЙ Сильвестр Пантелійович, 1897 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 21 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 31 травня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Черні-вецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

БІРЕУ Євдокія Матвіївна, 1883 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІРЕУ-БУРГЕР Ганна Пантеліївна, 1921 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БУЛИГА Костянтин Тодорович, 1908 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 6 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 27 грудня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 27 жовтня 1989 р.

ВАСИЛАШ Василь Костянтинович, 1895 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 15 грудня 1944 р. за антирадянську агітацію за ст. ст. 54-10 ч. 2, 196 КК УРСР. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 27 червня 1945 р. виправданий.

ВАСИЛАШ Зіновія Стефанівна, 1886 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Заарештована ВББ УНКВС Чернівецької обл. 6 березня 1945 р. за антирадянську агітацію за ст. ст. 54-10 ч. 2, 196 КК УРСР. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 27 червня 1945 р. виправдана.

ГАЗДА Йосиф Францович, 1915 р.н., поляк, освіта середня, голова сільради. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 21 лютого 1945 р. за антирадянську агітацію і терористичні наміри. Засуджений не був. Справа припинена слідчим УНКДБ Чернівецької обл. 13 березня 1946 р. на підставі ст. 197 ч. 2 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 1 березня 1996 р.

ГАЙСЮК Георгій Васильович, 1924 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 26 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 14 листопада 1942 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 35 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

ГНЄДА Василь Георгійович, 1921 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГНЄДА Георгій Іванович, 1881 р.н., румун, неписьменний, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГНЄДА Єва Василівна, 1893 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГНЄДА Леон Георгійович, 1927 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГНЄДА Сільвія Георгіївна, 1930 р.н, румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГОЯН Андрій Миколайович, 1921 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОЯН Георгій Миколайович, 1921 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ГОЯН Катерина Георгіївна, 1907 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГОЯН Микола Георгійович, 1891 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ЗДРЕЛЮК Софрон Дмитрович, 1892 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 28 липня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 27 вересня 1945 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 2 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 липня 1992 р.

ЙОСИП Григорій Тодорович, 1884 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при

НКВС СРСР 25 листопада 1942 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

ЙОСИП Домніка Іванівна, 1884 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКВС Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КРЕЦУ Домка Петрівна, 1895 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Померла на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КРЕЦУ Іван Антонович, 1899 р.н., румун, неписьменний, робітник. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 22 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 20 червня 1945 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 18 жовтня 1948 р. в Карлазі Карагандинської обл. Казахської РСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 20 грудня 1993 р.

КРЕЦУ Іван Дмитрович, 1931 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Помер на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КРЕЦУ Наталя Дмитрівна, 1923 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КРЕЦУ Тодор Дмитрович, 1925 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Помер на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУДЕЛКО Василь Петрович, 1923 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУДЕЛКО Євдокія Василівна, 1894 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КУДЕЛКО Ілля Петрович, 1920 р.н., румун, освіта середня, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЕТРОВИЧ Катерина Леонівна, 1919 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЕТРОВИЧ Катерина Мафтеївна, 1871 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЕТРОВИЧ Маргалина Мафтеївна, 1933 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЕТРОВИЧ Мафтей Якович, 1904 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕТРОВИЧ Яків Олексійович, 1865 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕТРЮК Георгій Васильович, 1906 р.н., румун, освіта початкова, колгоспник. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 29 травня 1957 р. Чернівецьким обласним судом 24 липня 1957 р. як член нелегальної релігійної організації п'ятидесятників за ст. ст. 54-10 ч. 2, 54-11 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 липня 1990 р.

ПІНЧУК Арсентій Георгійович, 1903 р.н., українець, освіта початкова, інспектор Глибоцького райфінвідділу. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 25 січня 1946 р. за зрадницьку діяльність. Засуджений не був. Справа припинена ст. слідчим УМДБ Чернівецької обл. 9 квітня 1946 р. на підставі ст. 197 ч. 2 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 березня 1996 р.

ПІЦУЛ Костянтин Петрович, 1909 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 14 грудня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 10 лютого 1949 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 26 травня 1956 р. термін покарання знижено до 10 позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 лютого 1992 р.

ПІЦУЛ Леон Теодорович, 1899 р.н., румун, освіта початкова, ст. писар у примарії. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 21 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 16 грудня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

ПОПА Анастасія Василівна, 1884 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована

УНКДБ Чернівецької обл. 7 лютого 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 30 березня 1946 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 4 березня 1992 р.

РОЖОК Георгій Олександрович, 1892 р.н., українець, освіта початкова, робітник. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 25 січня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 25 липня 1946 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1992 р.

РОМАНЮК Василь Олександрович, 1882 р.н., українець, освіта початкова, примар. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 23 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 червня 1989 р.

РОМАНЮК Григорій Васильович, 1905 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 7 лютого 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 30 березня 1946 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 4 березня 1992 р.

РОМАНЮК Леонтина Іванівна, 1884 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована УНКВС Чернівецької обл. 7 лютого 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 30 березня 1946 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 4 березня 1992 р.

К А М' Я Н К А

БИДУ Георгій Андрійович, 1910 р.н., народився в с. Рекетеу в Румунії, румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 7 квітня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 3 жовтня 1942 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 19, 58-1 "а", 58-11 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 20 червня 1994 р. Повторно заарештований оперчеквідділом Сєвураллагу 18 березня 1943 р. ОН при НКВС СРСР 21 серпня 1943 р. за антирадянську агітацію і як член контрреволюційної партії за ст. ст. 58-2, 58-10 ч. 2, 58-11 КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 30 березня 1947 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Свердловською облпрокуратурою 15 травня 1958 р.

БАЛАН Георгій Васильович, 1921 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 15 лютого 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 13-16 липня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 15 серпня 1990 р.

БІЛІЙЧУК Василь Іванович, 1937 р.н., українець. За постановою ОН при МВС СРСР від 11 квітня 1947 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛІЙЧУК Вероніка Самсонівна, 1902 р.н., українка, освіта середня, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БІЛІЙЧУК Євдокія Іванівна, 1932 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БІЛІЙЧУК Іван Гаврилович, 1902 р.н., українець, освіта неповна середня, працівник ліспромгоспу. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 14 лютого 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 13-16 липня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 15 серпня 1990 р.

БІЛІЙЧУК Іоліта Іванівна, 1928 р.н., українка, освіта середня, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 11 квітня 1947 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛІЙЧУК Прокіп Іванович, 1899 р.н., українець, освіта початкова, працівник ліспромгоспу. За-арештований Глибоцьким РВ НКДБ 3 березня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 13-16 липня 1945 р. виправданий.

БІЛОУС Василь Миколайович, 1917 р.н., народився в США, українець, освіта середня, дяк. За-арештований Глибоцьким РВ НКДБ 23 листопада 1940 р. за зрадницьку діяльність. Засуджений не був. Справа припинена ст. оперуповноваженим УНКДБ Чернівецької обл. 29 грудня 1940 р. за не доведенням в його діях складу злочину. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 18 березня 1996 р.

БІЧЕР Сидір Теодорович, 1913 р.н., народився в с. Купка, румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 21 серпня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 1-2 листопада 1947 р. за пособництво окупаційній владі за ст. 54-2 КК УРСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 липня 1992 р.

БУЗЯК Дмитро Васильович, 1904 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований

УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 8 травня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер до винесення вироку 14 жовтня 1942 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований судовою колегією ВС УРСР 18 червня 1966 р.

ВЕЛИЧКО Дмитро Іванович, 1920 р.н., українець, освіта неповна середня, службовець. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 4 лютого 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 13-16 липня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 15 серпня 1990 р.

ВЕЛИЧКО Євдокія Степанівна, 1903 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована 14 березня 1945 р. за пособництво ОУН. Засуджена не була. Померла 27 квітня 1945 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 24 січня 1991 р.

ВОРОБЕЦЬ Афанасій Васильович, 1906 р.н., українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 7 грудня 1951 р. Чернівецьким обласним судом 28 лютого 1952 р. як член нелегальної релігійної організації п'ятидесятників за ст. ст. 54-10 ч. 2, 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований прокуратурою України 26 листопада 1991 р.

ВОРОБЕЦЬ Василь Танасійович, 1908 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 14 лютого 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 13-16 липня 1945 р. виправданий.

ВОРОБЕЦЬ Денис Манолійович, 1922 р.н., українець, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВОРОБЕЦЬ Іван Васильович, 1928 р.н., українець, освіта середня, колгоспник. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 7 грудня 1951 р. Чернівецьким обласним судом 28 лютого 1952 р. як член нелегальної релігійної організації п'ятидесятників за ст. ст. 54-10 ч. 2, 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований прокуратурою України 26 листопада 1991 р.

ВОРОБЕЦЬ Іван Степанович, 1907 р.н., українець, освіта початкова, пресвітер євангельської церкви. Заарештований УМДБ Дніпропетровської обл. 20 березня 1948 р. ОН при МДБ СРСР 18 вересня 1948 р. як член нелегальної релігійної організації п'ятидесятників і за антирадянську агітацію за ст. ст. 54-10, 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

ВОРОБЕЦЬ Ілля Миколайович, 1920 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 21 лютого 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 13-16 липня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 15 серпня 1990 р.

ВОРОБЕЦЬ Касян Петрович, 1900 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 1 лютого 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 13-16 липня 1945 р. виправданий.

ВОРОБЕЦЬ Манолій Іванович, 1880 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВОРОБЕЦЬ Михайло Манолійович, 1914 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАВРИЛОВИЧ Тодор Маковійович, 1902 р.н., українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 7 грудня 1951 р. Черні-вецьким обласним судом 28 лютого 1952 р. як член нелегальної релігійної організації п'ятидесятників за ст. ст. 54-10 ч. 2, 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований прокуратурою України 26 листопада 1991 р.

ГЕРАСИМ'ЮК Федір Семенович, 1919 р.н., українець, освіта середня, колгоспник. Заарештований УКДБ Чернівецької обл. 27 січня 1957 р. Чернівецьким обласним судом 18 березня 1957 р. за антирадянську агітацію за ст. ст. 54-10 ч. 1, 69-1 ч. 1 КК УРСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реа-білітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 жовтня 1992 р.

ДУЩАК Калина Миколаївна, румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДУЩАК Олена Іванівна, 1881 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як мати члена контрреволюційної партії. Померла на спецпоселенні 12 березня 1949 р. в Томській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗВОЗДЕЦЬКА Домніка Омелянівна, 1926 р.н., українка, освіта середня, селянка. Заарештована

Глибоцьким РВ НКДБ 6 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 13-16 липня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 15 серпня 1990 р.

ЗВОЗДЕЦЬКИЙ Микола Іванович, 1918 р.н., українець, освіта початкова, робітник. Заарештований УКДБ Чернівецької обл. 29 березня 1958 р. Чернівецьким обласним судом 29 квітня 1958 р. як член нелегальної релігійної організації п'ятидесятників за ст. 54-10 ч. 2 КК УРСР засуджений до 4 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 17 жовтня 1991 р.

ЗВОЗДЕЦЬКИЙ Омелян Іванович, 1898 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 17 січня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 13-16 липня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 15 серпня 1990 р.

ЗЕЛЕНІВСЬКА Вероніка Василівна, 1941 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1 липня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗЕЛЕНІВСЬКА Марія Олексіївна, 1920 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою від 13 липня 1951 р. вислана на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗЕЛЕНІВСЬКИЙ Георгій Дмитрович, 1919 р.н., румун, освіта середня, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 17 серпня 1946 р. за антирадянську діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена Глибоцьким РВ МДБ 29 серпня 1946 р. на підставі ст. 4 п. "д" КПК УРСР. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗЕЛЕНІВСЬКИЙ Іван Петрович, 1914 р.н., румун, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 8 квітня 1946 р. за зрадницьку діяльність. Засуджений не був. Справа припинена слідчим УМДБ Чернівецької обл. 17 червня 1946 р. на підставі ст. 197 ч. 2 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 2 червня 1995 р.

КАРЛИЧУК Василь Костянтинович, 1883 р.н., українець, освіта початкова, робітник. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 8 лютого 1945 р. за участь в ОУН. Засуджений не був. Справа припинена ст. слідчим слідвідділу УНКДБ Чернівецької обл. 31 травня 1945 р. на підставі ст. 197 ч. 2 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 25 листопада 1994 р.

КАРЛИЧУК Микола Дмитрович, 1924 р.н., українець, освіта середня, голова сільради. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 4 березня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 13-16 липня 1945 р. виправданий.

КАРЛИЧУК Микола Євгенович, 1892 р.н., українець, освіта середня, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 29 лютого 1945 р. за участь в ОУН. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 13-16 липня 1945 р. за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ, а за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР виправданий. Реабілітований Чернівецьким облсудом 15 серпня 1990 р.

КАРЛИЧУК Петро Євгенович, 1889 р.н., українець, освіта середня, учитель. За постановою ОН при МДБ СРСР від 13 березня 1948 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАРЛИЙЧУК Василь Іванович, 1912 р.н., українець, освіта середня, робітник лісопромгоспу. Заарештований УКДБ Чернівецької обл. 17 березня 1958 р. Чернівецьким обласним судом 29 квітня 1958 р. як член нелегальної релігійної організації п'ятидесятників за ст. 54-10 ч. 2 КК УРСР засуджений до 6 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 17 жовтня 1991 р.

КАРЛИЙЧУК Василь Семенович, 1940 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 22 березня 1952 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАРЛИЙЧУК Віржинія Семенівна, 1943 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАРЛИЙЧУК Георгій Миколайович, 1921 р.н., українець, освіта середня, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 24 червня 1949 р. Чернівецьким обласним судом 29 липня 1949 р. за участь в ОУН-УПА і за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 25 грудня 1991 р.

КАРЛИЙЧУК Домніка Семенівна, 1945 р.н., українка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 22 березня 1952 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАРЛИЙЧУК Євдокія Василівна, 1912 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАРЛИЙЧУК Замфіра Семенівна, 1936 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛАЗУРКА Василь Георгійович, 1927 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1 липня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛАЗУРКА Вероніка Георгіївна, 1906 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛАЗУРКА Віктор Георгійович, 1932 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛАЗУРКА Георгій Тодорович, 1890 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛАЗУРКА Іван Георгійович, 1922 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛАЗУРКА Сильвестр Георгійович, 1924 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛАЗУРКО Григорій Семенович, 1896 р.н., румун, освіта початкова, поліцейський. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 22 липня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 30 жовтня 1944 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 26 лютого 1945 р. у Воркутлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецьким облсудом 30 червня 1989 р.

МАЛОФІЙ Василь Ілліч, 1882 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 25 лютого 1945 р. за пособництво ОУН-УПА за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 13-16 липня 1945 р. виправданий.

МИХАЙЛЮК Василь Ілліч, 1920 р.н., румун, освіта середня, робітник ліспромгоспу. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 6 лютого 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 13-16 липня 1945 р. виправданий.

ОНУФРІЙЧУК Василь Петрович, українець, освіта неповна середня, червоноармієць 44 зсп. Заарештований ВКР "Смерш" 3 зсд 16 жовтня 1944 р. за участь в ОУН-УПА. Засуджений не був. Помер 19 травня 1945 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 10 січня 1995р.

ПАНЦИР Катерина Тимофіївна, 1865 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПІЦУЛ Семен Іванович, 1902 р.н., румун, освіта початкова, продавець. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 24 липня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 11 жовтня 1944 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 грудня 1991 р.

РОТАР Василь Дмитрович, 1935 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОТАР Дмитро Дмитрович, 1936 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОТАР Лукреція Тодорівна, 1907 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОТАР Сільвія Дмитрівна, 1938 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОТАР Теофіла Дмитрівна, 1940 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СЕМЕНЮК Василь Васильович, 1907 р.н., українець, освіта середня, заст. голови сільради. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 7 лютого 1945 р. за участь в ОУН. Засуджений не був. Справа припинена ст. слідчим слідвідділу УНКДБ Чернівецької обл. 31 травня 1945 р. на підставі ст. 197 ч. 2 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 25 листопада 1994 р.

СИМКО Василь Іванович, 1910 р.н., українець, освіта середня, колгоспник. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 7 грудня 1951 р. Чернівецьким обласним судом 28 лютого 1952 р. як член нелегальної релігійної організації п'ятидесятників за ст. ст. 54-10 ч. 2, 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований прокуратурою України 26 листопада 1991 р.

СИМКО Ілля Миколайович, 1929 р.н., українець, селянин. За постановою виконкому Глибоцької райради від 23 серпня 1950 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СИМКО Микола Іфтемович, 1899 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою виконкому Глибоцької райради від 23 серпня 1950 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СИМКО Савета Василівна, 1905 р.н., українка, селянка. За постановою виконкому Глибоцької райради від 23 серпня 1950 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СИМЧУК Василь Георгійович, 1891 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СИМЧУК Євдокія Василівна, 1929 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СИМЧУК Єлизавета Василівна, 1926 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СИМЧУК Іван Васильович, 1924 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СИМЧУК Марія Василівна, 1920 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СЛОНОВСЬКА Домніка Тодорівна, 1893 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1 липня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТКАЧУК Микола Степанович, 1921 р.н., українець, освіта початкова, робітник спиртзаводу. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 19 лютого 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 13-16 липня 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 15 серпня 1990 р.

ФЕДОРЮК Деонизій Іванович, 1912 р.н., українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 7 грудня 1951 р. Чернівецьким обласним судом 28 лютого 1952 р. як член нелегальної релігійної організації п'ятидесятників за ст. ст. 54-10 ч. 2, 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований прокуратурою України 26 листопада 1991 р.

ЦИБУЛЯК Параска Петрівна, 1899 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЩЕРБАНЬ Костянтин Степанович, 1895 р.н., українець, освіта неповна середня, мельник. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 8 лютого 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 13-16 липня 1945 р. виправданий.

К А Р А П Ч І В

БІЧЕР Георгіна Михайлівна, 1909 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЧЕР Микола Харитонович, 1909 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 24 травня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР. Засуджений не був. У зв'язку з початком війни справа не розглядалася і з-під варти звільнений. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 листопада 1996 р.

БОАР Марія Костянтинівна, 1911 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОАР Сильвестр Гаврилович, 1890 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 23 квітня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена ст. оперуповноваженим УНКДБ Чернівецької обл. 3 червня 1941 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 13 червня 1995 р.

БОЖЕСКУ Георгій Флорович, 1904 р.н., румун, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 20 вересня 1950 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 24 листопада 1950 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Справа припинена 16 травня 1956 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 грудня 1994 р.

БОЖЕСКУ Костянтин Іванович, 1896 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 29 квітня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. Засуджений не був. Помер 8 вересня 1942 р. в місцях позбавлення волі. Справа припинена слідчим слідгрупи УНКВС Свердловської обл. 23 жовтня 1942 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 жовтня 1990 р.

БОЖЕСКУ Сильвестр Георгійович, 1899 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 20 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 5 червня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реа-білітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

БОЖЕСКУ Флоря Іванович, 1900 р.н., румун, освіта неповна середня, голова сільради. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 1 липня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 2-3 листопада 1947 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 30 липня 1992 р.

БОЙКУ Георгій Тодорович, 1880 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 21 грудня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 8 лютого 1946 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 13 лютого 1947 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 грудня 1992 р.

БОСТАН Домніка Іллівна, 1908 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОСТАН Марія Георгіївна, 1936 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БОСТАН Марія Іллівна, 1903 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Заарештована відділом охорони МДБ ст. Чернівці 12 грудня 1947 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 2 липня 1948 р. виправдана.

ВАКАР Михайло Іванович, 1917 р.н., румун, освіта середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 квітня 1941 р. за нелегальний перехід кордону. Засуджений не був. Помер 24 листопада 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена слідчим слідгрупи НКВС Свердловської обл. 25 вересня 1942 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 вересня 1993 р.

ВОЛОЩУК Валерія Іллівна, 1938 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВОЛОЩУК Семен Ілліч, 1920 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВОЛЧИНСЬКА Євгенія Миколаївна, 1898 р.н., румунка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 25 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 5 липня 1990 р.

ВОЛЧИНСЬКИЙ Сидір Тодорович, 1895 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 25 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 20 липня 1942 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 5 липня 1990 р.

ГАВРИЛЮК Василь Семенович, 1906 р.н., народився в с. Панка Сторожинецького р-ну, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 16 лютого 1950 р. Чернівецьким обласним судом 10 квітня 1950 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 2 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 травня 1992 р.

ГАВРИЛЮК Марта Опанасівна, 1898 р.н., народилася в с. Мамаївці Кіцманського р-ну, українка, освіта середня, вчителька. Заарештована ВТВ НКДБ Кишинівської залізниці 22 листопада 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19 грудня 1944 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджена до вищої міри покарання. Військовою колегією ВС СРСР 31 січня 1945 р. вирок замінено на 20 р. каторжних робіт. Померла 20 жовтня 1950 р. в Озерному ВТТ Іркутської обл. Російської Федерації. Реабілітована прокуратурою України 26 листопада 1991 р.

ГАВРИЛЮК Петро Мафтейович, 1893 р.н., народився в с. Ставчани Кіцманського р-ну, українець, селянин, освіта середня, бухгалтер. Заарештований ВТВ НКДБ Кишинівської залізниці 29 липня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19 грудня 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Військовою колегією ВС СРСР 16 серпня 1947 р. термін покарання змінено на 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований прокуратурою України 26 листопада 1991 р.

ГАЛАК Микола Семенович, 1906 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 2 квітня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 28 жовтня 1942 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 19, 58-1 "а" КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 4 жовтня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 травня 1994 р.

ГАЛАК Семен Онуфрійович, 1904 р.н., румун, освіта початкова селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 11 листопада 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 23 березня 1945 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 лютого 1994 р.

ГОЛУНГА Георгій Миколайович, 1902 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 2 квітня 1941 р. ВТ військ НКВС Станіславської обл. 13 червня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 16 травня 1994 р.

ГОЛУНГА Костянтин Миколайович, 1914 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 28 квітня 1941 р. як організатор збройного переходу кордону за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 7 січня 1964 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 січня 1996 р.

ІВАНОВИЧ Василь Андрійович, 1897 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований

УМДБ Чернівецької обл. 15 жовтня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 20-21 грудня 1946 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІЛІКА Марія Григорівна, 1860 р.н., народилася в с. Ропча Сторожинецького р-ну, румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІОНЕЦЬ Георгій Савич, 1906 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 квітня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 20 червня 1942 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 58-1 "а", 58-11 КК РРФСР засуджений до 5 р. вислання на спецпоселення. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 18 березня 1996 р.

ІОНЕЦЬ Іван Григорович, 1904 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 квітня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 17 червня 1942 р. за спробу нелегального переходу кордону засуджений до 5 р. вислання на спецпоселення. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 18 березня 1996 р.

ІОНЕЦЬ Тодор Іванович, 1896 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 9 грудня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 14 листопада 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. ст. 16, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер до винесення вироку 6 лютого 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

ІОНЕЦЬ Флоря Іванович, 1894 р.н., румун, освіта початкова, механік. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 9 грудня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 14 листопада 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. ст. 16, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер до винесення вироку 25 жовтня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

ІРІМЕСКУ Георгій Григорович, 1889 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІРІМЕСКУ Ілля Георгійович, 1927 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІРІМЕСКУ Олена Касянівна, 1890 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ІРІМЕСКУ Петро Григорович, 1904 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 квітня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону. Засуджений не був. Помер 25 листопада 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 вересня 1993 р.

ІРІМЕСКУ Троян Георгійович, 1918 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 квітня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону. Засуджений не був. Помер 23 жовтня 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена слідчим слідгрупи НКВС Свердловської обл. 25 вересня 1942 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 вересня 1993 р.

КАРП Аурелія Григорівна, 1931 р.н., українка. За постановою від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАРП Василь Григорович, 1941 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАРП Георгій Андрійович, 1905 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 квітня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. Засуджений не був. Помер 1 листопада 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена слідчим слідгрупи НКДБ Свердловської обл. 11 червня 1943 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАРП Григорій Іванович, 1901 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 28 квітня 1943 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 30 липня 1943 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

КАРП Драгош Григорович, 1935 р.н., українець. За постановою від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАРП Іван Андрійович, 1907 р.н., румун, освіта середня, примар. Заарештований Сторожинецьким РВ НКВС 21 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

КАРП Іван Григорович, 1933 р.н., українець. За постановою від 13 червня 1941 р. висланий на

спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАРП Катерина Василівна, 1907 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілі-тації ті самі.

КИРЧУ Аурелія Флорівна, 1924 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КИРЧУ Ганна Флорівна, 1929 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КИРЧУ Георгій Семенович, 1894 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КИРЧУ Драгош Флорович, 1932 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КИРЧУ Євгенія Флорівна, 1926 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КИРЧУ Зіновія Петрівна, 1900 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КИРЧУ Іван Васильович, 1877 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 17 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. за сприяння нелегальному переходу кордону за ст. ст. 19, 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 5 липня 1990 р.

КИРЧУ Катерина Георгіївна, 1932 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КИРЧУ Параска Семенівна, 1897 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

КИРЧУ Петро Георгійович, 1898 р.н., румун, освіта початкова, голова сільського споживчого товариства. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 8 березня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 7 жовтня 1943 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 35 КК РРФСР засуджений до 4 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 червня 1989 р.

КИРЧУ Флорій Георгійович, 1913 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОБЕЛЬ Василь Костянтинович, 1890 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 22 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 16 грудня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

КОЖОКАР Антонія Флорівна, 1878 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОРЖЕНЕВСЬКИЙ Франц Петрович, 1900 р.н., поляк, неписьменний, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 квітня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 17 червня 1942 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 5 р. вислання на спецпоселення. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 липня 1994 р. 1994 р.

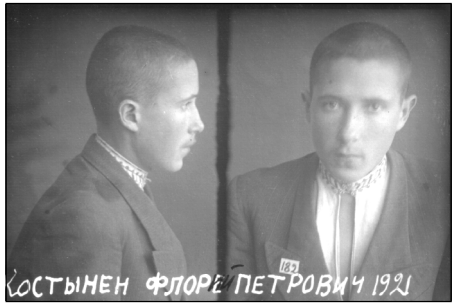

Флорій Петрович Костинян

КОСТИНЯН Флорій Петрович, 1921 р.н., румун, освіта початкова, слюсар. Заарештований 10 вересня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 16 червня 1943 р. як соціально небезпечний елемент засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 26 червня 1987 р.

ЛЕБЕЛЬ Мозес Срульович, 1905 р.н., єврей, освіта неповна середня, солдат румунської армії. Заарештований 27 вересня 1940 р. за нелегальний перехід кордону. ОН при НКВС СРСР 21 червня 1941 р. виправданий. Реабілітований Івано-Франківською облпрокуратурою 10 червня 1996 р.

ЛЕОРДА Валерія Григорівна, 1940 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКВС Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛЕОРДА Вероніка Григорівна, 1927 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛЕОРДА Григорій Семенович, 1902 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 12 грудня 1942 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

ЛЕОРДА Євгенія Григорівна, 1932 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКВС Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛЕОРДА Євдокія Романівна, 1907 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКВС Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Померла на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛУКЕНЮК Ауріка Флорівна, 1930 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛУКЕНЮК Замфіра Теодорівна, 1886 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛУКЕНЮК Олена Флорівна, 1922 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛУКЕНЮК Раду Флорович, 1920 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ЛУКЕНЮК Флоря Іванович, 1888 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ЛЮТИК Василь Петрович, 1891 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 25 квітня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 28 лютого 1942 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 5 травня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 липня 1989 р.

ЛЮТИК Григорій Флорович, 1934 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛЮТИК Замфіра Флорівна, 1939 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛЮТИК Іван Петрович, 1901 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 квітня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону і як член контрреволюційної партії. Засуджений не був. Помер 25 жовтня 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 вересня 1993 р.

ЛЮТИК Ілля Флорович, 1921 р.н., румун, освіта середня, селянин. Заарештований 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 14 квітня 1943 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 19, 58-1 "а" КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

ЛЮТИК Ревека Савеліївна, 1900 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАЛАЙКУ Аглая Георгіївна, 1938 р.н., румунка. За постановою опертрійки від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАЛАЙКУ Георгій Олександрович, 1873 р.н., румун, селянин. За постановою від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАЛАЙКУ Олександр Георгійович, 1923 р.н., румун, селянин. За постановою від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАЛАЙКУ Олександра Тодорівна, 1898 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАЛАЙКУ Параска Георгіївна, 1926 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

МАЛАЙКУ Петро Георгійович, 1932 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАЛАЙКУ Теодор Георгійович, 1929 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕЛЬНИЧУК Ілля Іванович, 1903 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований

УНКДБ Чернівецької обл. 2 квітня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Справа припинена ст. оперуповноваженим Глибоцького РВ МДБ 30 березня 1948 р. на підставі ст. 5 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 червня 1995 р.

МОЛДОВАН Дмитро Онуфрійович, 1913 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 2 квітня 1941 р. ВТ військ НКВС Станіславської обл. 14 червня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 16 травня 1994 р.

МОСКАЛ Леон Кузьмич, 1904 р.н., румун, освіта початкова, солдат румунської армії. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 квітня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 11 липня 1942 р. за нелегальний перехід кордону і як соціально небезпечний елемент за ст. ст. 16, 80, 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

МУСТЯЦА Іван Ілліч, 1896 р.н., румун, освіта вища, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 29 квітня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 6 січня 1964 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 3 грудня 1996 р.

НИКОЛАЙЧУК Костянтин Григорович, 1897 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 квітня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. Засуджений не був. Помер 25 березня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена слідчим слідгрупи НКДБ Свердловської обл. 11 червня 1943 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОЛАР Прокіп Томович, 1902 р.н., румун, освіта початкова, примар. Заарештований Сторожинецьким РВ НКВС 5 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 8 липня 1942 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 3 березня 1943 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 липня 1993 р.

ОПАЄЦЬ Аурел Онуфрійович, 1911 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення за спробу нелегального переходу кордону. Помер на спецпоселенні в 1941 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОПАЄЦЬ Василина Василівна, 1931 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОПАЄЦЬ Василь Іонович, 1920 р.н., румун, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОПАЄЦЬ Георгій Онуфрійович, 1889 р.н., румун, неписьменний, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 12 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОПАЄЦЬ Георгій Тодорович, 1889 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 9 грудня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 14 листопада 1942 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 16, 54-1 "а", 56-25 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 26 вересня 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

ОПАЄЦЬ Дмитро Гаврилович, 1909 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований у червні 1941 р. ОН при НКВС СРСР 1 липня 1942 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 28 травня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецьким облсудом 27 липня 1990 р.

ОПАЄЦЬ Драгош Георгійович, 1921 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 12 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОПАЄЦЬ Іван Онуфрійович, 1887 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОПАЄЦЬ Іон Григорович, 1898 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 квітня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 13 червня 1942 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1"а" КК УРСР засуджений до 5 р. вислання на спецпоселення. Помер 17 червня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецьким облсудом 18 березня 1996 р.

ОПАЄЦЬ Касандра Захарівна, 1890 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 12 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОПАЄЦЬ Катерина Григорівна, 1890 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОПАЄЦЬ Марія Іванівна, 1894 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОПАЄЦЬ Марія Іллівна, 1875 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як теща члена контрреволюційної партії. Померла на спецпоселенні 17 липня 1954 р. в Красноярському краї Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОПАЄЦЬ Марія Петрівна, 1913 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опер-трійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОПАЄЦЬ Михайло Аурелович, румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОПАЄЦЬ Петро Тодорович, 1909 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 9 грудня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 17 жовтня 1942 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 16, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

ОПАЄЦЬ Ревека Іонівна, 1919 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОПАЄЦЬ Уляна Іонівна, 1923 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОПАЄЦЬ Флоря Васильович, 1905 р.н., румун, освіта середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 квітня 1991 р. за зраду батьківщини. Засуджений не був. Помер 13 жовтня 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена слідчим слідгрупи НКВС Свердловської обл. 25 вересня 1942 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 червня 1989 р.

ОПАЄЦЬ Флоря Петрович, 1904 р.н., румун, освіта середня, колгоспник. Заарештований Глибоцьким РВ МВС 27 грудня 1953 р. Чернівецьким обласним судом 8 лютого 1954 р. як член нелегальної релі-гійної організації "Свідки Єгови" за ст. ст. 54-10 ч. 2, 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 жовтня 1992 р.

ОПАЄЦЬ Флоря Семенович, 1914 р.н., румун, освіта середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 квітня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 4 листопада 1942 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 червня 1989 р.

ПЕТРЮК Іларіон Миколайович, 1887 р.н., молдаванин, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕТРЮК Флоря Іванівна, 1881 р.н., молдаванка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПРИСКАРЯН Георгій Семенович, 1911р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 28 квітня 1943 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст.1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ПРИСЯЖНЮК Іван Прокопович, 1911 р.н., народився в с. Череш Сторожинецького р-ну, румун, неписьменний, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 3 квітня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена УНКДБ Чернівецької обл. 15 квітня 1941 р. на підставі ст. 4 КПК УРСР. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПУНЯК Вероніка Георгіївна, 1916 р.н., народилася в с. Ропча Сторожинецького р-ну, румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 грудня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РУСНАК Петро Іванович, 1910 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований

УНКДБ Чернівецької обл. 8 грудня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 20 лютого 1945 р. за участь в ОУН та дворушництво за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 жовтня 1993 р.

САВЧУК Тодор Гаврилович, 1880 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 30 листопада 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 8 лютого 1946 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 грудня 1992 р.

СКУТАР Ілля Фокович, 1916 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 27 лютого 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 16 травня 1945 р. за ухиляння від мобілі-зації в ЧА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 жовтня 1993 р.

СТРАТУЛАТ Пантелій Степанович, 1888 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 21 травня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону. Засуджений не був. Помер 8 листопада 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 жовтня 1990 р.

СТРУТИНСЬКИЙ Іван Фокович, 1920 р.н., народився в с. Ревне Кіцманського р-ну, українець, освіта середня спеціальна, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 17 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 27 грудня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 18 квітня 1942 р. в Краслазі Красноярського краю Російської Федерації. Реабілітований Чернівецьким облсудом 16 лютого 1990 р.

ТИМКУ Домніка Дмитрівна, 1919 р.н., румунка, селянка. За постановою від 1941 р. вислана на спецпоселення. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТИМКУ Замфіра Іванівна, 1896 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТИМКУ Микола Дмитрович, 1930 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТИМКУ Параска Андріївна, 1860 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ТИМКУ Параска Дмитрівна, 1921 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ТИМЧУК Василь Савович, 1917 р.н., українець, освіта середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 18 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 29 березня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 27 жовтня 1989 р.

ТИМЧУК Ілля Савич, 1903 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТИМЧУК Марія Миколаївна, 1919 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОВАРНИЦЬКА Валерія Василівна, 1935 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОВАРНИЦЬКА Елеонора Йосипівна, 1923 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОВАРНИЦЬКА Катерина Георгіївна, 1924 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОВАРНИЦЬКА Марія Тодорівна, румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОВАРНИЦЬКА Ревека Іллівна, 1869 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОВАРНИЦЬКИЙ Василь Іванович, 1905 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член контрреволюційної партії. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОВАРНИЦЬКИЙ Георгій Іванович, 1914 р.н., румун, освіта середня, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОВАРНИЦЬКИЙ Георгій Лазарович, 1885 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член контрреволюційної партії. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОВАРНИЦЬКИЙ Микола Георгійович, 1906 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 квітня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Помер 26 грудня 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена 25 вересня 1942 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 вересня 1993 р.

ТОВАРНИЦЬКИЙ Степан Танасійович, 1901 р.н., румун, неписьменний, сторож. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 21 грудня 1945 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 8 лютого 1946 р. виправданий.

ТОЩУК Василь Іванович, 1905 р.н., румун, освіта початкова, ст. кондуктор на залізниці. Заарештований Глибоцьким РВ НКВС 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 28 квітня 1943 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 червня 1989 р.

ТОЩУК Григорій Гаврилович, 1904 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКВС 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 5 травня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ТОЩУК Дмитро Григорович, 1939 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Помер на спецпоселенні в 1941 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОЩУК Домніка Стефанівна, 1903 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОЩУК Іван Васильович, 1931 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОЩУК Іван Онуфрійович, 1885 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 13 жовтня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 31 січня 1945 р. за зрадницьку діяльність за ст. ст. 54-1 "а", 54-10 ч. 2 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 листопада 1990 р.

ТОЩУК Марія Григорівна, 1936 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОЩУК Флоріана Григорівна, 1937 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОЩУК Флоря Дмитрович, 1910 р.н., румун, освіта початкова, залізничник. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 30 грудня 1942 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

ТУДАН Іван Георгійович, 1911 р.н., народився в с. Ясени Сторожинецького р-ну, румун, освіта початкова, дяк. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 25 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 4 серпня 1942 р. в Краслазі Красноярського краю Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 5 липня 1990 р.

ТУДАН Сидір Георгійович, 1908 р.н., народився в с. Ясени Сторожинецького р-ну, румун, освіта середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 25 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 5 липня 1990 р.

ТУДАН Терезія Олександрівна, 1920 р.н., народилася в с. Станівці, румунка, освіта середня, селянка. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 25 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 5 липня 1990 р.

УНГУРЯН Ілля Іванович, 1902 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 25 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. за сприяння нелегальному переходу кордону за ст. ст. 19, 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 17 липня 1942 р. в Сєввостлазі Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 5 липня 1990 р.

ФЕДОРОВИЧ Станіслав Антонович, 1919 р.н., поляк, освіта неповна середня, робітник. За-

арештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 3 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 5 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 16 лютого 1990 р.

ЧОРНЕЙ Замфіра Лазарівна, 1898 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 12 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧОРНЕЙ Лазар Іванович, 1923 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШОРОДОК Георгій Семенович, 1897 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 квітня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Помер 3 грудня 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена 25 вересня 1942 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 вересня 1993 р.

ШОРОДОК Ілля Семенович, 1896 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 квітня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Помер 1 листопада 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Росій-ської Федерації. Справа припинена 25 вересня 1942 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 вересня 1993 р.

ШТИРБУ Ганна Степанівна, 1900 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШТИРБУ Віоріка Омелянівна, 1936 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ШТИРБУ Євгенія Омелянівна, 1928 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШТИРБУ Омелян Герасимович, 1890 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

К О Р О В І Я

БУЗДУГАН Мілітан Єремійович, 1889 р.н., румун, освіта середня, служитель культу. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 20 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

ВОРОНКО Замфіра Степанівна, 1880 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в Томській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВОРОНКО Степан Тодорович, 1877 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Томській обл. Російської Федерації.

ДЕЛІЦОЙ Назарій Кузьмич, 1909 р.н., румун, освіта неповна середня, ливарник депо ст. Чернівці. Заарештований ВТВ МДБ Кишинівської залізниці 22 червня 1947 р. ВТ військ МВС Молдавської РСР 7 вересня 1947 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований військовою колегією ВС СРСР 30 січня 1958 р.

КИЦАК Магдалина Степанівна, 1907 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЧА Петро Георгійович, 1903 р.н., українець, освіта початкова, медфельдшер. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 12 квітня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 3 червня 1947 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 5 липня 1991 р.

МАРТИНЮК Микола Петрович, 1913 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 21 квітня 1941 р. як соціально небезпечний елемент. Засуджений не був. Справа припинена ст. оперуповноваженим Чернівецького РВ НКДБ 8 травня 1941р. на підставі ст. 5 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 14 червня 1996 р.

МІНТЕНКО Віктор Прокопович, 1922 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований ВТВ МДБ Кишинівської залізниці 30 червня 1947 р. ВТ військ МВС Молдавської РСР 7 вересня 1947 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований військовою колегією ВС СРСР 30 січня 1958 р.

МУДРАК Василь Тодорович, 1912 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 6 грудня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 5 червня 1941 р. за нелегальний

перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 15 серпня 1990 р.

МУДРАК Домніка Тодорівна, 1925 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991р.

МУДРАК Марія Дмитрівна, 1886 р.н., народилася в с. Великий Кучурів Сторожинецького р-ну, румунка, селянка. Підстави репресії іреабілітації ті самі.

МУДРАК Савета Тодорівна, 1924 р.н., народилася в с. Великий Кучурів Сторожинецького р-ну, румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МУДРАК Тодор Прокопович, 1882 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в жовтні 1941 р. в Томській обл. Російської Федерації.

МУДРАК Штефан Тодорович, 1927 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОЛЕКСІЙЧУК Дмитро Онуфрійович, 1919 р.н., українець, освіта неповна середня, голова сільради. Заарештований ВТВ МДБ Кишинівської залізниці 29 березня 1947 р. ВТ військ МВС Молдавської РСР 7 вересня 1947 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований комісією ПВР СРСР 26 квітня 1956 р.

ОНЧУЛЕНКО Микола Георгійович, 1914 р.н., молдаванин, освіта неповна середня, боєць винищувального загону. Заарештований ВТВ НКДБ Кишинівської залізниці 13 січня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 29 березня 1945 р. за антирадянську агітацію за ст. ст. 18, 54-8 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 29 листопада 1945 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 грудня 1991 р.

РОТАР Олена Григорівна, 1894 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТОЛЯРЧУК Марія Степанівна, 1914 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТАРНОВЕЦЬКА Аврора Михайлівна, 1926 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТАРНОВЕЦЬКА Аспазія Іллівна, 1882 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТАРНОВЕЦЬКА Фрозина Михайлівна, 1923 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТАРНОВЕЦЬКИЙ Василь Михайлович, 1913 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТАРНОВЕЦЬКИЙ Євген Михайлович, 1928 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТАРНОВЕЦЬКИЙ Михайло Кирилович, 1882 р.н., народився в с. Тарашани, українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОДОРЯН Микола Васильович, 1920 р.н., молдаванин, освіта неповна середня, зав. лабораторією. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 10 квітня 1951 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 26 червня 1951 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 березня 1994 р.

ТОДОРЯН Петро Танасійович, 1906 р.н., молдаванин, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 10 квітня 1951 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 26 червня 1951 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 березня 1994 р.

ТОДОРЯН Тодор Георгійович, 1914 р.н., молдаванин, освіта початкова, селянин. Заарештований ВТВ МДБ Кишинівської залізниці 17 червня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 30 липня 1947 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 19 лютого 1968 р.

ТРАЧУК Георгій Іванович, 1881 р.н., молдаванин, неписьменний, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні 4 січня 1942 р. в Томській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТРАЧУК Домніка Георгіївна, 1928 р.н., молдаванка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТРАЧУК Олена Олексіївна, 1893 р.н., молдаванка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні 6 липня 1954 р. в Томській обл. Російської Федерації.

ФЛЮНДРА Михайло Лазарович, 1922 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований ВТВ МДБ Кишинівської залізниці 22 червня 1947 р. ВТ військ МВС Молдавської РСР 7 вересня 1947 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований військовою колегією ВС СРСР 30 січня 1958 р.

К О Р Ч І В Ц І

АЛЕРГУШ Володимир Ілліч, 1908 р.н., народився в с. Купка, румун, неписьменний, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 березня 1941 р. ВТ військ НКВС Станіславської обл. 14 червня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1994 р.

БОДНАРЮК Іван Семенович, 1882 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОДНАРЮК Ілля Іванович, 1908 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БОДНАРЮК Олена Дмитрівна, 1885 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

БОДНАРЮК Савета Тодорівна, 1914 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ГУШУЛЕЙ Ілля Якубович, 1888 р.н., народився в с. Підлісне, румун, освіта середня, лісник. За-арештований Глибоцьким РВ НКДБ 9 вересня 1945 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 3 квітня 1946 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 2 КК УРСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 січня 1993 р.

ДУЧАК Микола Іванович, 1901 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 26 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 7 жовтня 1942 р. як соціально небезпечний елемент і член контрреволюційної партії за ст. 58-4 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

КЕРСТЯН Сергій Васильович, 1884 р.н., народився в с. Віков Нижній у Румунії, румун, освіта неповна середня, староста примарії. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 21березня 1941 р. Чернівецьким обласним судом 26 травня 1941 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 20 вересня 1941 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 липня 1993 р.

КРАСНЯК Дем'ян Васильович, 1902 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КРАСНЯК Домніка Іванівна, 1899 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

КРАСНЯК Іван Дем'янович, 1931 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі в Актюбінській обл. Казахської РСР. Помер на спецпоселенні.

КРАСНЯК Катерина Дем'янівна, 1927 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

КРАСНЯК Ольга Дем'янівна, 1929 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОСКАЛЕСКУ Аглая Василівна, 1930 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОСКАЛЕСКУ Василь Георгійович, 1896 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

МОСКАЛЕСКУ Графина Михайлівна, 1900 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

МОСКАЛЕСКУ Євгенія Василівна, 1924 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОСКАЛЕСКУ Катерина Василівна, 1939 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

МОСКАЛЕСКУ Михайло Васильович, 1937 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

МОСКАЛЕСКУ Наталя Василівна, 1932 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

МОСКАЛЕСКУ Рахіля Василівна, 1922 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОСКАЛЕСКУ Сільвія Василівна, 1935 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

МОСКАЛЕСКУ Флоря Василівна, 1927 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

НИКОРИЧ Костянтин Тодорович, 1893 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 16 листопада 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 4 лютого 1946 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 грудня 1992 р.

НИКОРИЧ Михайло Тодорович, 1912 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 16 листопада 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 4 лютого 1946 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 грудня 1992 р.

РЕПЧУК Василь Сильвестрович, 1918 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 25 листопада 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 4 лютого 1946 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 27 вересня 1946 р. в Піщаному ВТТ Казахської РСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 25 грудня 1992 р.

СКІПОР Костянтин Олександрович, 1904 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ МВС 10 листопада 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 13 січня 1947 р. за зраду батьківщни за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 30 червня 1955 р. злочин перекваліфіковано зі ст. 54-1 "а" на ст. 80 КК УРСР за нелегальний перехід кордону і термін покарання змінено на 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 6 Указу ПВР СРСР від 27 березня 1953 р.

ТКАЧУК Микола Георгійович, 1908 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 26 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 17 жовтня 1942 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 35 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ЧУРЮК Ілля Іванович, 1915 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 16 листопада 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 4 лютого 1946 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 16 листопада 1992 р.

ЧУРЮК Юрій Якович, 1895 р.н., українець, освіта початкова, службовець. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 21 січня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 8 квітня 1942 р. як член контрреволю-ційної партії за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

К У П К А

АЛЕРГУШ Анастасія Троянівна, 1937 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АЛЕРГУШ Ганна Танасіївна, 1909 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АЛЕРГУШ Лазар Іванович, 1903 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 6 грудня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 5 червня 1941 р. за сприяння нелегальному переходу кордону за ст. 56-25 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 15 серпня 1990 р.

АЛЕРГУШ Лазар Семенович, 1922 р.н., румун, освіта середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 квітня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 21 грудня 1942 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 квітня 1991 р.

АЛЕРГУШ Федір Семенович, 1919 р.н., румун, освіта середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 квітня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 4 листопада 1942 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 19, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 квітня 1991 р.

АМАРІ Георгій Васильович, 1879 р.н., народився в с. Широка Поляна, румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 6 квітня 1941 р. ВТ військ НКВС Станіславської обл. 21 червня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 15 жовтня 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 17 червня 1994 р.

БАГРИН Раїфта Петрівна, 1890 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 24 листопада 1951 р. вислана на спецпоселення як член нелегальної релігійної організації “Свідки Єгови”. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БАГРИН Христина Тодорівна, 1932 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БІЧЕР Василина Фоківна, 1879 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілі-тації ті самі.

БІЧЕР Василь Тодорович, 1940 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БІЧЕР Георгій Ілліч, 1918 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 2 квітня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 “а”, 54-11 КК УРСР. Засуджений не був. Помер 9 лютого 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена в зв’язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 11 квітня 1990 р.

БІЧЕР Іван Тодорович, 1938 р.н., румун. За постановою ОН при МДБ СРСР від 24 листопада 1951 р. висланий на спецпоселення як член нелегальної релігійної організації “Свідки Єгови”. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЧЕР Лазар Тодорович, 1948 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі

БІЧЕР Марія Іванівна, 1916 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БІЧЕР Сільва Тодорівна, 1927 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілі-тації ті самі.

БІЧЕР Стелла Тодорівна, 1941 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БІЧЕР Тодор Іванович, 1904 р.н., румун, освіта початкова, бригадир у колгоспі. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 10 березня 1951 р. Чернівецьким обласним судом 21 травня 1951 р. як член нелегальної релігійної організації “Свідки Єгови” за ст. ст. 54-2, 54-10 ч. 2, 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 липня 1991 р.

БОБУ Костянтин Іванович, 1909 р.н., румун, освіта неповна середня, колгоспник. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 20 листопада 1950 р. Чернівецьким обласним судом 15 січня 1951 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 вересня 1992 р.

БОГДАНЮК Василь Васильович, 1904 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКВС Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОГДАНЮК Євфросинія Іванівна, 1898 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКВС Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОГДАНЮК Єлизавета Василівна, 1925 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БОГДАНЮК Костянтин Васильович, 1930 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БОДНАР Віорел Петрович, 1940 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОДНАР Анна Флорівна, 1916 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БОДНАР Георгій Петрович, 1936 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БОДНАР Петро Іванович, 1909 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БОЛОКАН Анна Іванівна, 1861 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілі-тації ті самі. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

БОЛОКАН Дмитро Іванович, 1887 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БОЛОКАН Замфіра Іванівна, 1921 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БОЛОКАН Іван Дмитрович, 1912 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БОЛОКАН Іван Ілліч, 1900 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 10 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 16 січня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

БОЛОКАН Савета Іванівна, 1892 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опер-трійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОЛОКАН Флоаря Миколаївна, 1908 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опер-трійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена

контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БРОСКА Аврора Тодорівна, 1941 р.н., румунка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 24 листопада 1951 р. вислана на спецпоселення як член нелегальної релігійної організації “Свідки Єгови”. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БРОСКА Василь Тодорович, 1949 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БРОСКА Ганна Георгіївна, 1907 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БРОСКА Георгій Тодорович, 1931 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БРОСКА Іван Тодорович, 1946 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БРОСКА Ілля Іванович, 1909 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 27 квітня 1950 р. Чернівецьким обласним судом 19 липня 1950 р. як член нелегальної релігійної організації “Свідки Єгови” за ст. ст. 54-10 ч. 2, 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

БРОСКА Лазар Ілліч, 1949 р.н., румун. За постановою ОН при МДБ СРСР від 7 липня 1951 р. висланий на спецпоселення як член нелегальної релігійної організації “Свідки Єгови”. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БРОСКА Марія Тодорівна, 1939 р.н., румунка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 24 листопада 1951 р. вислана на спецпоселення як член нелегальної релігійної організації “Свідки Єгови”. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БРОСКА Олена Тодорівна, 1933 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БРОСКА Ревека Василівна, 1907 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 7 липня 1951 р. вислана на спецпоселення як член нелегальної релігійної організації “Свідки Єгови”. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БРОСКА Тодор Іванович, 1903 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 24 листопада 1951 р. висланий на спецпоселення як член нелегальної релігійної організації “Свідки Єгови”. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГИЗА Іон Тодорович, 1914 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 2 квітня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 21 грудня 1942 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 “а”, 54-2 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 квітня 1991 р.

ДУГАН Василь Дмитрович, 1908 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 30 квітня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 13 липня 1942 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 19, 58-1 “а”, 58-11 КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 2 грудня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

ДУГАН Герасим Іванович, 1904 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 6 грудня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 5 червня 1941 р. за сприяння нелегальному переходу кордону за ст. 56-25 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Черні-вецьким облсудом 15 серпня 1990 р.

ДУГАН Іван Дмитрович, 1901 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 23 квітня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону. Засуджений не був. Помер 6 липня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена в зв’язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 11 квітня 1991 р.

ІОНЕСКУ Олена Тодорівна, 1905 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опер-трійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАЙОР Сільвія Онуфріївна, 1927 р.н., румунка, освіта середня, колгоспниця. Заарештована УНКВС Чернівецької обл. 7 березня 1956 р. Чернівецьким обласним судом 31 травня 1956 р. як член нелегальної релігійної організації “Свідки Єгови” за ст. ст. 54-10 ч. 2, 54-11 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 12 вересня 1991 р.

МИХАЙЛОВИЧ Сава Георгійович, 1900 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 28 грудня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 3 липня 1943 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 54-4 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

МОРАР Іван Лазарович, 1899 р.н., румун, освіта середня, селянин. Заарештований УНКВС Черні-вецької обл. 15 квітня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону. Засуджений не був. Помер 20 травня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена слідчим слідгрупи УНКДБ Свердловської обл. 8 червня 1943 р. в зв’язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 16 жовтня 1989 р.

НІСТОР Леон Костянтинович, 1901 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 3 квітня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 16, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена слідчим УНКДБ Чернівецької обл. 27 травня 1941 р. на підставі ст. 5 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 червня 1995 р.

НОВАК Кароль Іванович, 1915 р.н., поляк, неписьменний, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НОВАК Ольга Петрівна, 1921 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОВАЧУК Василь Іванович, 1903 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 2 квітня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону. Засуджений не був. Помер 7 листопада 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 11 квітня 1991 р.

ОПАЄЦЬ Домніка Семенівна, 1896 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКВС Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОПАЄЦЬ Ілля Семенович, 1922 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОПАЄЦЬ Іон Семенович, 1920 р.н., румун, освіта середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 2 квітня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 21 грудня 1942 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 квітня 1991 р.

ОПАЄЦЬ Касандра Семенівна, 1926 р.н., румунка. За постановою УНКВС Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОПАЄЦЬ Костянтин Іванович, 1922 р.н., румун, освіта початкова, робітник. Заарештований 31 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР у 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 16 листопада 1990 р.

ОПАЄЦЬ Марія Семенівна, 1932 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКВС Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕРЧИК Вероніка Іванівна, 1925 р.н., румунка. За постановою УНКДБ Чернівецької обл. від 11 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕРЧИК Іван Георгійович, 1896 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЕРЧИК Фрозина Іванівна, 1927 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЕТРЮК Георгій Томович, 1936 р.н., румун. За постановою від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕТРЮК Євгенія Томівна, 1937 р.н., румунка. За постановою від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕТРЮК Касандра Іванівна, 1906 р.н., румунка, селянка. За постановою від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕТРЮК Тома Ілліч, 1906 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований УНКВС Черні-вецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 5 травня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 червня 1989 р.

ПЛЕВАН Августина Петрівна, 1894 р.н., румунка, селянка. За постановою від червня 1941 р. вислана на спецпоселення. Померла на спецпоселенні в квітні 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЛЕВАН Аврора Тодорівна, 1934 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЛЕВАН Аркадій Тодорович, 1928 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЛЕВАН Василь Тодорович, 1937 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЛЕВАН Віоріка Тодорівна, 1924 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЛЕВАН Ганна Флорівна, 1901 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально

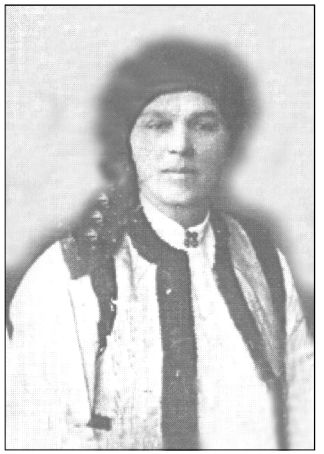

Августина Петрівна Плеван

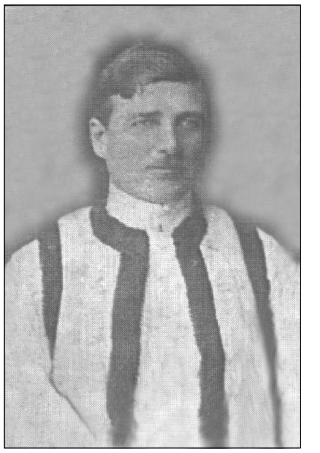

Тодор Іванович Плеван

небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЛЕВАН Георгій Дмитрович, 1928 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ПЛЕВАН Данило Тодорович, 1926 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення. Реа-білітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЛЕВАН Дмитро Іванович, 1893 р.н., румун, неписьменний, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЛЕВАН Домніка Дмитрівна, 1931 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЛЕВАН Євгенія Тодорівна, 1911 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКВС Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЛЕВАН Єлизавета Дмитрівна, 1933 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЛЕВАН Іван Дмитрович, 1930 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ПЛЕВАН Іван Лазарович, 1871 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ПЛЕВАН Костянтин Лазарович, 1900 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 5 травня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

ПЛЕВАН Лазар Дмитрович, 1926 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЛЕВАН Лазар Костянтинович, 1929 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКВС Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЛЕВАН Михайло Іванович, 1910 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 2 квітня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 21 грудня 1942 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-2 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 квітня 1991 р.

ПЛЕВАН Тодор Іванович, 1894 р.н., румун, неписьменний, селянин. За постановою від червня 1941 р. висланий на спецпоселення. Помер на спец-

поселенні 4 лютого 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОПЕСКУ Петро Георгійович, 1909 р.н., румун, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 18 лютого 1953 р. Чернівецьким обласним судом 17 серпня 1953 р. як член нелегальної релігійної організації "Свідки Єгови" за ст. ст. 54-10 ч. 2, 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 жовтня 1992 р.

СТУРЗА Троян Васильович, 1909 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 31 грудня 1940 р. як член контрреволюційної партії і за сприяння нелегальному переходу кордону. Засуджений не був. Справа припинена на підставі ст. 197 ч. 2 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 14 березня 1996 р.

ТАРИЦА Віоріка Драгошівна, 1939 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТАРИЦА Дмитро Іонович, 1902 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 6 квітня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 7 жовтня 1942 р. як організатор збройного переходу кордону за ст. ст. 19, 58-1 "а" КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 листопада 1993 р.

ТАРИЦА Драгош Лазарович, 1908 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою опер-трійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТАРИЦА Замфіра Василівна, 1881 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТАРИЦА Касандра Георгіївна, 1890 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 7 липня 1951 р. вислана на спецпоселення як член нелегальної релігійної організації "Свідки Єгови". Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТАРИЦА Катерина Дмитрівна, 1913 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТАРИЦА Катерина Михайлівна, 1923 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТАРИЦА Лазар Степанович, 1878 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в 1945 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТАРИЦА Одоріка Драгошівна, 1936 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТАРИЦА Петро Іванович, 1891 р.н., румун, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 27 квітня 1950 р. Чернівецьким обласним судом 19 липня 1950 р. як член нелегальної релігійної організації "Воїнство Христа" за ст. ст. 54-10 ч. 2, 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1991 р.

ТАРИЦА Петро Іванович, 1914 р.н., румун, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 30 грудня 1942 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 19, 58-1 "а" КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 7 квітня 1943 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ТАРИЦА Ревека Іванівна, 1925 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТАРИЦА Троян Драгошович, 1933 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТАРИЦА Троян Лазарович, 1911 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТАРИЦА Флоаря Дмитрівна, 1880 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні 20 листопада 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТИМІШ Георгій Лазарович, 1934 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТИМІШ Іван Георгійович, 1912 р.н., румун, освіта середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 2 квітня 1941 р. за зраду батьківщини. Засуджений не був. Помер 13 червня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена 11 липня 1942 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 9 жовтня 1990 р.

ТИМІШ Катерина Лазарівна, 1931 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТИМІШ Маргалина Іванівна, 1912 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні 4 квітня 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ТИМІШ Олена Іванівна, 1940 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні 4 лютого 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ТИМІШ Петро Іванович, 1938 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 7 квітня 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

УНГУРЯН Аурелія Іванівна, 1948 р.н., румунка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 24 листопада 1951 р. вислана на спецпоселення як член нелегальної релігійної організації "Свідки Єгови". Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

УНГУРЯН Іван Троянович, 1920 р.н., народився в с. Нижні Петрівці Сторожинецького р-ну, румун, освіта початкова, колгоспник. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

УНГУРЯН Ілля Іванович, 1951 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1952 р. в Іркутській обл. Російської Федерації.

УНГУРЯН Катерина Фролівна, 1931 р.н., народилася в с. Корчівці, румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФАРКАШ Георгій Олександрович, 1897 р.н., народився в Румунії, румун, неписьменний, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 5 червня 1941 р. висланий на спецпоселення за нелегальний перехід кордону. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФРЕТЕУЧАН Вікторія Василівна, 1893 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні 3 березня 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФРЕТЕУЧАН Констанція Сильвестрівна, 1922 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФРЕТЕУЧАН Мірча Сильвестрович, 1920 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 8 лютого 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ФРЕТЕУЧАН Раду Сильвестрович, 1926 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ХАРАБАРОВИЧ Зінаїда, 1880 р.н., полька, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЦИБУЛЯК Тодор Дмитрович, 1900 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 4 травня 1941 р. за намір нелегального переходу кордону за ст. 80 КК УРСР. Засуджений не був. Помер 28 вересня 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена слідчим слідгрупи УНКДБ Свердловської обл. 10 червня 1943 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 3 листопада 1989 р.

ЦУГУЙ Василь Георгійович, 1940 р.н., румун. За постановою від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЦУГУЙ Георгій Тодорович, 1916 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ЦУГУЙ Катерина Василівна, 1875 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ЦУГУЙ Магдалина Василівна, 1916 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ЦУГУЙ Тодор Георгійович, 1935 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ЦУГУЙ Тодор Іванович, 1868 р.н., румун, неписьменний, селянин. За постановою від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЦУГУЙ Флоаря Тодорівна, 1923 р.н., румунка, селянка. За постановою від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧІМІЛЯК Омелян Ганнович, 1921 р.н., румун, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 9 вересня 1950 р. ОН при МДБ СРСР 17 лютого 1951 р. за зрадницьку діяльність і антирадянську агітацію за ст. ст. 16, 54-8, 54-9, 54-10 ч. 1, 109 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 14 лютого 1994 р.

Л У К О В И Ц Я

АНДРУСЯК Василина Іванівна, 1897 р.н., народилася в с. Маморниця Герцаївського р-ну, молдаванка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНДРУСЯК Іван Георгійович, 1927 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 10 липня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 23 липня 1948 р. за зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПдУралВО 6 грудня 1954 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 20, 54-1 "а" на ст. 54-12 КК УРСР за недонеення і термін покарання змінено на 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 грудня 1991 р.

АНДРУСЯК Катерина Іллівна, 1924 р.н., молдаванка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БАДЮК Степан Дмитрович, 1895 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКВС 18 березня 1941 р. ВТ військ НКВС Станіславської обл. 22 травня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 16, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілі-тований Чернівецькою облпрокуратурою 28 серпня 1992 р.

БЕРЛІНСЬКА Олена Петрівна, 1940 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУЛЕЙ Георгій Миколайович, 1886 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БУЛЕЙ Касандра Олександрівна, 1889 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БУЛЕЙ-БЕРЛІНСЬКА Євдокія Георгіївна, 1917 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГНАТЮК Олена Тодорівна, 1882 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОРЕЦЬКИЙ Іван Дмитрович, 1908 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований 28 травня 1941 р. за сприяння нелегальному переходу кордону. Засуджений не був. Помер 2 грудня 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена слідчим слідгрупи НКВС УРСР на підставі ст. 4 п. 1 КПК РРФСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 31 жовтня 1990 р.

ГОРОДИНКО Єлизавета Василівна, 1918 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 24 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРОБОВЕЦЬКА Софія Миколаївна, 1906 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРОБОВЕЦЬКИЙ Михайло Васильович, 1941 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУЦУЛЯК Василь Іванович, 1938 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУЦУЛЯК Георгій Іванович, 1940 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУЦУЛЯК Графина Іванівна, 1943 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУЦУЛЯК Домніка Семенівна, 1914 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗАГОРОДНЮК Олена Тодорівна, 1867 р.н., молдаванка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як теща члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОРОЛЯК Андрон Миколайович, 1910 р.н., українець, освіта початкова, поліцейський. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 20 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 травня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУЦАК Василина Георгіївна, 1935 р.н., українка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУЦАК Василь Григорович, 1907 р.н., українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 1 серпня 1950 р. Чернівецьким обласним судом 11 вересня 1950 р. як член нелегальної релігійної організації за ст. 54-10 ч. 2 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілі-тований Чернівецькою облпрокуратурою 18 березня 1992 р.

КУЦАК Ганна Іванівна, 1904 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Померла на спецпоселенні в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУЦАК Марія Георгіївна, 1933 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОДОКІЙЧУК Аксенія Георгіївна, 1897 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні 25 березня 1946 р. в Комі АРСР Російської Федерації.

ОДОКІЙЧУК Микола Васильович, 1938 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОНУФРІЙЧУК Дмитро Якович, 1913 р.н., народився в с. Волока, українець, освіта неповна середня, збирач податків. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 20 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

РОЖОК Іван Петрович, 1920 р.н., українець, освіта початкова, коваль. Заарештований Глибоцьким РВ НКВС 19 березня 1941 р. ВТ військ НКВС Станіславської обл. 22 травня 1941 р. як організатор збройного переходу кордону за ст. ст. 16, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. Вирок виконано 22 червня 1941 р. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 серпня 1992 р.

РОМАНЮК Іван Петрович, 1909 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 19 квітня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР. Засуджений не був. Помер 3 січня 1943 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена ст. слідчим УНКДБ Свердловської обл. 2 вересня 1943 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 жовтня 1990 р.

РОМАНЮК Микола Георгійович, 1914 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКВС 23 березня 1941 р. ВТ військ НКВС Станіславської обл. 22 травня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 16, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілі-тований Чернівецькою облпрокуратурою 28 серпня 1992 р.

СИДОР Микола Георгійович, 1891 р.н., українець, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 11 червня 1941 р. за скоєння контрреволю-ційного злочину за ст. 54-4 КК УРСР. Засуджений не був. Помер 31 серпня 1841 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

СИДОР Михайло Миколайович, 1921 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКВС 18 березня 1941 р. ВТ військ НКВС Станіславської обл. 22 травня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 16, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 11 лютого 1948 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 серпня 1992 р.

ФОКАС Дмитро Ілліч, 1901 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 18 березня 1941 р. ВТ військ НКВС Станіславської обл. 22 травня 1941 р. за зраду батьків-щини за ст. ст. 16, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 серпня 1992 р.

ЧОРТИК Михайло Тодорович, 1904 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований 13 червня 1941 р. як член контрреволюційної партії. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Пропав безвісти. Справа припинена 21 липня 1952 р. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

М И Х А Й Л І В К А

АКСЕНЧУК Іван Ілліч, 1895 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований 31 ПЗ НКВС 23 грудня 1944 р. за зрадницьку діяльність. Засуджений не був. Помер 6 квітня 1945 р. в місцях позбавлення волі. Справа припинена ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 8 травня 1945 р. на підставі ст. 4 п. "а" КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 13 грудня 1994 р.

АНДРУСЯК Вероніка Миколаївна, 1924 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована ВББ УМВС Чернівецької обл. 7 грудня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 25 лютого 1947 р. за зв'язок з ОУН і недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 23 вересня 1992 р.

БАЛАВСЯК Парафтемій Петрович, 1887 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 4 квітня 1941 р. як організатор збройного нелегального переходу кордону. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Пропав безвісти. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 8 січня 1964 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 березня 1992 р.

БАТОВСЬКИЙ Володимир Васильович, 1915 р.н., українець, освіта початкова, наборщик у друкарні. Заарештований Глибоцьким РВ НКВС 30 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 29 березня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 30 січня 1992 р.

БІЛЕВИЧ Василь Григорович, 1907 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 12 квітня 1941 р. за зраду батьківщини. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 8 січня 1964 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 березня 1992 р.

БІЛОУС Артемій Прокопович, 1922 р.н., українець, освіта середня спеціальна, директор початкової школи с. Верхі Петрівці Сторожинецького р-ну. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 11 липня 1951 р. Чернівецьким обласним судом 24 вересня 1951 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 2 квітня 1993 р.

БІЛОУС Георгій Леонтійович, 1911 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 11 квітня 1941 р. за зраду батьківщини. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 8 січня 1964 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 березня 1992 р.

БІЛОУС Микола Тодорович, 1906 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 12 квітня 1941 р. за зраду батьківщини. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 8 січня 1964 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 березня 1992 р.

БІЛОУС Степан Михайлович, 1910 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 4 квітня 1941 р. за зраду батьківщини. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 8 січня 1964 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 березня 1992 р.

БІЛОУС Танасій Костянтинович, 1921 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 6 квітня 1941 р. за зраду батьківщини. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 8 січня 1964 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 березня 1992 р.

БОДНАРЮК Тодор Гнатович, 1888 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований 31 ПЗ НКВС 4 грудня 1944 р. за зрадницьку діяльність. Засуджений не був. Помер 14 травня 1945 р. в місцях позбавлення волі. Справа припинена 5 відділом 31 ПЗ НКВС СРСР 20 травня 1945 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 березня 1996 р.

ВАРВАРИЧ Артемон Олександрович, 1946 р.н., українець. За постановою ОН при МДБ СРСР від 15 листопада 1947 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВАРВАРИЧ Вероня Олександрівна, 1941 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВАРВАРИЧ Лукерія Миколаївна, 1908 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВАРВАРИЧ Олена Олександрівна, 1944 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВАХНЮК Василина Олексіївна, 1889 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 20 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1945 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВАХНЮК Іван Павлович, 1879 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Томській обл. Російської Федерації.

ВАХНЮК Марія Михайлівна, 1927 р.н., румунка. За постановою РНК СРСР від 2 березня 1940 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВАХНЮК Михайло Миколайович, 1885 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВАХНЮК Прокіп Михайлович, 1913 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 11 квітня 1940 р. як організатор нелегального переходу кордону. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 8 січня 1964 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 березня 1992 р.

ВАХНЮК Сільва Онуфріївна, 1898 р.н., румунка, селянка. За постановою РНК СРСР від 2 березня 1940 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВОЛОЩУК Іван Маркович, 1905 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 12 квітня 1941 р. за зраду батьківщини. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 8 січня 1964 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 березня 1992 р.

ДАБЕКА Микола Семенович, 1908 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 8 квітня 1941 р. за зраду батьківщини. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Пропав безвісти. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 8 січня 1964 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 березня 1992 р.

ЗОЛОТАРЮК Микола Єремійович, 1918 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 28 січня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 19 червня 1946 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер у місцях позбавлення волі в м. Магадан Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 20 грудня 1993 р.

КАЧУЛЯК Василь Георгійович, 1920 р.н., українець, освіта середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 10 квітня 1941 р. як організатор збройного нелегального переходу кордону. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Пропав безвісти. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 8 січня 1964 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 березня 1992 р.

КАЧУЛЯК Касян Миколайович, 1915 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 15 грудня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 28 січня 1947 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 9 жовтня 1950 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 17 лютого 1992 р.

КОСТЕНЮК Артемон Іванович, 1913 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОСТЕНЮК Домна Танасіївна, 1883 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

КРОХМАЛЬ Артемон Лазарович, 1883 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 5 травня 1943 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

КУКУЛЬСЬКА Ганна Василівна, 1920 р.н., селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 20 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛОПУЛЯК Онуфрій Іванович, 1887 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований ВББ УМВС Чернівецької обл. 16 жовтня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 6 лютого 1947 р. за пособництво і зв'язок з ОУН за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілі-тований Чернівецькою облпрокуратурою 31 серпня 1992 р.

МАХНЕВИЧ Іван Степанович, 1928 р.н., українець, освіта неповна середня, учень залізничного училища № 1 м. Чернівці. Заарештований ВББ УМВС Чернівецької обл. 14 жовтня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 7 лютого 1947 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 9 квітня 1952 р. в Берлазі Магаданської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 січня 1994 р.

НАЙДА Олена Андріївна, 1911 р.н., українка, неписьменна, селянка. Заарештована ВББ УМВС Чернівецької обл. 7лютого 1946 р. за пособництво і зв'язок з ОУН. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 7 лютого 1947 р. за ст. ст. 20, 54-1 "а" КК УРСР виправдана, а за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 10 листопада 1994 р.

ОНУФРІЙЧУК Артем Тодорович, 1888 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як со-ціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОНУФРІЙЧУК Ганна Василівна, 1889 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОНУФРІЙЧУК Георгій Артемович, 1916 р.н., українець, освіта неповна середня, робітник. Заарештований ВКР "Смерш" 129 гв. сд 11 червня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 4 жовтня 1946 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 6 грудня 1991 р.

ОНУФРІЙЧУК Дмитро Михайлович, 1900 р.н., українець, освіта початкова, лісник. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 16 серпня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 4 жовтня 1946 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 6 грудня 1991 р.

ОНУФРІЙЧУК Лукерія Іванівна, 1923 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 20 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОНУФРІЙЧУК Микола Артемович, 1928 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПИЛИПЯК Василь Касянович, 1936 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПИЛИПЯК Володимир Касянович, 1928 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПИЛИПЯК Єлизавета Василівна, 1908 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПИЛИПЯК Касян Георгійович, українець, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПИЛИПЯК Марія Касянівна, 1926 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПИЛИПЯК Микола Касянович, 1941 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РЕПЧУК Михайло Дмитрович, 1891 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 4 квітня 1941 р. як організатор збройного нелегального переходу кордону. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 8 січня 1964 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 березня 1992 р.

РОМАНЮК Лукерія Артемівна, 1903 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОМАНЮК Софрон Дмитрович, 1903 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 14 квітня 1943 р. за боротьбу проти революційного руху і як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

РУБАНЕЦЬ Євгенія Михайлівна, 1903 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РУБАНЕЦЬ Іван Васильович, 1910 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 25 квітня 1941 р. як організатор збройного нелегального переходу кордону. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Помер 11 листопада 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 вересня 1991 р.

РУБАНЕЦЬ Іван Семенович, 1900 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою опер-трійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня

1941 р. висланий на спецпоселення. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РУБАНЕЦЬ Микола Михайлович, 1909 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 8 квітня 1941 р. за зраду батьківщини. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 8 січня 1964 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реа-білітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 березня 1992 р.

РУБАНЕЦЬ Семен Іванович, 1933 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

САВЧУК Георгій Миколайович, 1909 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 12 квітня 1941 р. за зраду батьківщини. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 8 січня 1964 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реа-білітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 березня 1992 р.

САВЧУК Георгій Семенович, 1921 р.н., українець, освіта середня, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 28 січня 1946 р. за зрадницьку діяльність. Засуджений не був. Справа припинена слідчим ВББ УНКВС Чернівецької обл. 7 березня 1946 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

СКУЛЯК Артемон Костянтинович, 1904 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 січня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 5 травня 1943 р. як член контрреволю-ційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 16 січня 1989 р.

ФОРФУЛЯК Ілля Петрович, 1898 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 31 ПЗ НКВС 4 грудня 1944 р. за зрадницьку діяльність. Засуджений не був. Справа припинена 31 ПЗ НКВС 27 березня 1945 р. на підставі ст. 197 ч. 2 КПК УРСР. Помер 30 березня 1945 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧЕРМАК Степан Васильович, 1914 р.н., українець, освіта середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 11 квітня 1941 р. за зраду батьківщини. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 8 січня 1964 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 березня 1992 р.

ЮРКЕВИЧ Олексій Дмитрович, 1896 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 6 квітня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 17 жовтня 1942 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 19, 58-1, 58-11 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 31 травня 1994 р.

ЮРКЕВИЧ Парафтемій Дмитрович, 1918 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 28 січня 1946 р. за зрадницьку діяльність. Засуджений не був. Справа припинена слідчим ВББ УНКВС Чернівецької обл. 7 березня 1946 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЮРКЕВИЧ Трохим Георгійович, 1893 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 31 ПЗ НКВС 4 грудня 1944 р. за зрадницьку діяльність. Засуджений не був. Помер 14 лютого 1945 р. в місцях позбавлення волі. Справа припинена 31 ПЗ НКВС 16 лютого 1945 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 березня 1996 р.

Вікторія Леонівна Якубович

ЯКУБОВИЧ Вікторія Леонівна, 1894 р.н., румунка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 29 березня 1941 р. вислана на спецпоселення за спробу нелегального переходу кордону. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 30 січня 1991 р.

ЯКУБОВИЧ Ольга Парафтеївна, 1923 р.н., румунка, освіта неповна середня, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

М О Л О Д І Я

БЕНЯ Вероніка Семенівна, 1919 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в Томській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЕНЯ Леонтина Семенівна, 1920 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БЕНЯ Марія Георгіївна, 1887 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Томській обл. Російської Федерації.

БЕНЯ Семен Іванович, 1881 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Томській обл. Російської Федерації.

ІПАТІЙ Георгій Антонович, 1926 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІПАТІЙ Марія Артемонівна, 1900 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІФТОДІЙ Вероніка Василівна, 1904 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 19 березня 1947 р. вислана на спецпоселення за сина, звинуваченого в ухилянні від мобілізації в ЧА. Померла на спецпоселенні 24 березня 1945 р. в Архангельській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КРУПСЬКА Профіра Іванівна, 1886 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МОРОЗ Микола Дмитрович, 1911 р.н., молдаванин, неписьменний, колгоспник. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 27 червня 1950 р. Чернівецьким обласним судом 31 липня 1950 р. як член нелегальної релігійної організації п'ятидесятників за ст. ст. 54-10 ч. 2, 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 30 вересня 1952 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 липня 1992 р.

МУНТЯН Вікторія Іллівна, 1893 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опер-трійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МУНТЯН Володимир Іванович, 1923 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МУНТЯН Іван Васильович, 1888 р.н., румун, продавець. Підстави репресії і реабілітації ті самі. На спецпоселенні заарештований у 1943 р. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Реабілітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕПЕЛЯ Василь Іванович, 1897 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 4 червня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Помер на спецпоселенні в 1945 р. в Архангельській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕПЕЛЯ Ілля Васильович, 1934 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЕПЕЛЯ Іфтина Миколаївна, 1898 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЕПЕЛЯ Марія Василівна, 1929 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЕПЕЛЯ Степан Васильович, 1935 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1947 р. в Архангельській обл. Ро-сійської Федерації.

ПЕТРІВ Ангеліна Василівна, 1865 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні 15 березня 1946 р. в Архангельській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕТРІВ Микола Георгійович, 1862 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПОПОВИЧ Василь Васильович, 1941 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОПОВИЧ Василь Петрович, 1911 р.н., молдаванин, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 29 червня 1950 р. Чернівецьким обласним судом 31 липня 1950 р. як член нелегальної релігійної організації п'ятидесятників за ст. ст. 54-10 ч. 2, 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 липня 1992 р.

ПОПОВИЧ Вероніка Василівна, 1938 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОПОВИЧ Єфтиніка Василівна, 1936 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПОПОВИЧ Михайло Дмитрович, 1892 р.н., румун, освіта неповна середня, голова земельної комісії. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 18 листопада 1944 р. як соціально небезпечний елемент. Засуджений не був. Справа припинена ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 20 лютого 1945 р. за не доведенням в його діях складу злочину. Реабілітований.

ПОПОВИЧ Фотина Іванівна, 1900 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Померла на спецпоселенні 30 липня 1947 р. в Архангельській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

САРАФІНЧАН Василь Михайлович, 1930 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

САРАФІНЧАН Вероніка Миколаївна, 1926 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

САРАФІНЧАН Георгій Георгійович, 1926 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

САРАФІНЧАН Георгій Дмитрович, 1889 р.н., українець, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

САРАФІНЧАН Георгій Михайлович, 1912 р.н., народився в с. Валя Кузьмина, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 6 листопада 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 жовтня 1942 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Повторно заарештований оперчеквідділом Сєвураллагу 17 березня 1943 р. ОН при НКВС СРСР 21 серпня 1943 р. за антирадянську агітацію і як член контрреволюційної партії за ст. ст. 58-2, 58-10 ч. 2, 58-11 КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Свердловською облпрокуратурою 15 травня 1958 р.

САРАФІНЧАН Дмитро Георгійович, 1928 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

САРАФІНЧАН Дмитро Степанович, 1883 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 20 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 20 лютого 1944 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 7-35 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

САРАФІНЧАН Леонора Георгіївна, 1922 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

САРАФІНЧАН Марія Георгіївна, 1892 р.н., молдаванка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Томській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

САРАФІНЧАН Олена Михайлівна, 1923 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

САРАФІНЧАН Стефан Георгійович, 1924 р.н., молдаванин, освіта початкова, селянин. Заарештований 28 січня 1941 р. ВТ 12 армії КОВО 28-31 березня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 2 грудня 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Верховним судом СРСР 21 грудня 1960 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 54-1 "а", 54-11 на ст. ст. 16, 80 КК УРСР за спробу нелегального переходу кордону. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою в жовтні 1991 р. за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР

СЕРЕДЯК Василь Онуфрійович, 1865 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 12 листопада 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН-УПА. Помер на спецпоселенні в 1945 р. в Архангельській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СЕРЕДЯК Вероніка Георгіївна, 1875 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1945 р. в Архангельській обл. Російської Федерації.

СЕРЕДЯК Ілля Григорович, 1888 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 28 червня 1945 р. висланий на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРАТИЧУК Григорій Васильович, 1898 р.н., українець, освіта неповна середня, водій трамваю. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 29 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 17 жовтня 1942 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 35 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

ФІАЛКОВСЬКА Ангеліна Михайлівна, 1867 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки

УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФІАЛКОВСЬКА Анна Танасіївна, 1902 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧОЛАК Іван Семенович, 1887 р.н., румун, освіта початкова, колгоспник. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 29 червня 1950 р. Чернівецьким обласним судом 31 липня 1951 р. як член нелегальної релігійної організації п'ятидесятників за ст. ст. 54-10 ч. 2, 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 липня 1992 р.

П О Р У Б Н Е

АБРАГАМ Давид Якубович, 1888 р.н., єврей, освіта початкова, власник промислових підприємств. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 13 січня 1943 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 19 січня 1989 р.

БОБУЛЬ Ілля Васильович, 1917 р.н., народився в с. Стерче, українець, освіта початкова, голова сільради. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 1 листопада 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 29 січня 1947 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 листопада 1991 р.

БОДНАР Дмитро Олександрович, 1874 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОДНАР Домніка Яківна, українка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОДНАР Марія Дмитрівна, 1930 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БОДНАР Минодора Дмитрівна, 1927 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

БОДНАР Олена Пантеліївна, 1922 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Заарештована ПЗ НКВС СРСР 4 вересня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 2 листопада 1990 р.

БОДНАР Сергій Дмитрович, 1923 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВАСИЛАШ Дмитро Юстинович, 1897 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВАСИЛАШ Домніка Пантеліївна, 1897 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВАСИЛАШ Іван Георгійович, 1923 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 11 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Помер 11 червня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена слідчим слідгрупи УНКВС Свердловської обл. 24 січня 1942 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВАСИЛАШ Катерина Іванівна, 1880 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВАСИЛАШ Магдалина Дмитрівна, 1900 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВАСИЛАШ Роман Дмитрович, 1893 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

ГОЛОВАТА Ревека Георгіївна, 1902 р.н., молдаванка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОЛОВАТИЙ Василь Іванович, 1925 р.н., молдаванин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГОЛОВАТИЙ Георгій Іванович, 1926 р.н., молдаванин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГОЛОВАТИЙ Костянтин Іванович, 1927 р.н., молдаванин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУМЕНЮК Костянтин Васильович, 1885 р.н., румун, неписьменний, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУМЕНЮК Олена Якимівна, 1890 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУМЕНЮК Сільвія Костянтинівна, 1927 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУСАР Андрій Іванович, 1931 р.н., поляк. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУСАР Володимир Іванович, 1936 р.н., поляк. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУСАР Георгій Іванович, 1925 р.н., поляк. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУСАР Доротея Іванівна, 1941 р.н., полька. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУСАР Іван Іванович, 1938 р.н., поляк. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУСАР Іван Матвійович, 1898 р.н., поляк, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 14 квітня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ГУСАР Йосип Іванович, 1927 р.н., поляк. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУСАР Марія Іванівна, 1908 р.н., селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУСАР Розалія Іванівна, 1933 р.н., полька. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДУБЕЦЬ Василь Тодорович, 1896 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 26 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 жовтня 1993 р.

ЄПУР Єлизавета, 1912 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЄПУР Павло Іванович, 1903 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 16 січня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

ЄПУР Тодор Павлович, 1932 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЖЕНИЧ Марія Якубівна, 1893 р.н., полька, освіта початкова, селянка. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 14 вересня 1940 р. ВТ 12 армії КОВО 10 квітня 1941 р. за шпигунську діяльність за ст. 54-6 ч. 1 КК УРСР засуджена до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована військовою прокуратурою Західного регіону України 22 травня 1997 р.

ЗАЯЦ Варвара Ананіївна, 1892 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗАЯЦ Василь Іванович, 1920 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 21 травня 1941 р. висланий на спецпоселення за сприяння нелегальному переходу кордону. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ЗАЯЦ Віоріка Іванівна, 1925 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

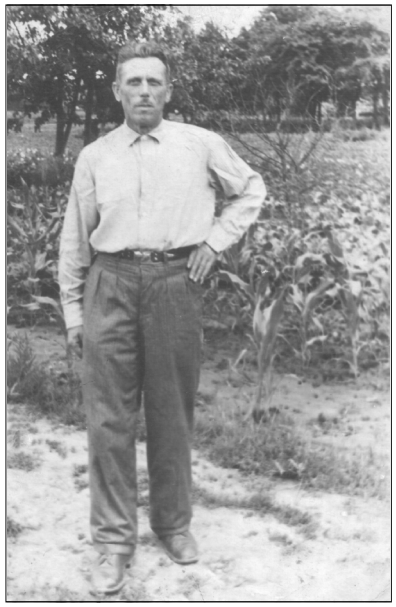

Василь Дмитрович Каленюк

ЗАЯЦ Іван Георгійович, 1898 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗЕГРЯ Олександр Карпович, 1913 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 2 січня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 27 грудня 1941 р. як організатор нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 17 червня 1994 р.

ЗЕЛЕНКА Марія Михайлівна, 1904 р.н., полька, неписьменна, селянка. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 14 вересня 1940 р. ВТ 12 армії КОВО 10 квітня 1941 р. за шпигунську діяльність за ст. 54-6 ч. 1 КК УРСР засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Померла 29 липня 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітована військовою прокуратурою Західного регіону України 22 травня 1997 р.

ЗОТИК Василь Тодорович, 1907 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 15 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 27 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою обл-прокуратурою 5 липня 1990 р.

ЗОТИК Елеонора Костянтинівна, 1923 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ЗОТИК Євдокія Захарівна, 1896 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗОТИК Захар Костянтинович, 1925 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАЛЕНЮК Василь Дмитрович, 1901 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 1 жовтня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15 грудня 1948 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 10 листопада 1992 р.

КИРДЕЙ Микола Георгійович, 1925 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЖОКАР Олена Лук'янівна, 1909 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОНЕЦЬКА Ганна Іванівна, 1928 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОНЕЦЬКА Єлизавета Захарівна, 1895 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОНЕЦЬКИЙ Іван Онуфрійович, 1899 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 28 квітня 1943 р. за боротьбу проти революційного руху і як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 квітня 1990 р.

КОСОВАН Домніка Самсонівна, 1881 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОСОВАН Ілля Миколайович, 1931 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОСОВАН Микола Дмитрович, 1888 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реа-білітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

КОСОВАН Параска Миколаївна, 1919 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КРЕЦУ Анастасія Василівна, 1927 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

КРЕЦУ Василь Карпович, 1904 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

КРЕЦУ Євген Васильович, 1925 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

КРЕЦУ Іон Васильович, 1930 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

КРЕЦУ Костянтин Васильович, румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КРЕЦУ Юзефіна Василівна, 1903 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

КУБАШКО Ганна Іванівна, 1883 р.н., полька, неписьменна, селянка. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 5 вересня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 27 жовтня 1989 р.

КУПЧИК Аспазія Петрівна, 1910 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУПЧИК Василь Степанович, 1900 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КУПЧИК Ганна Олексіївна, 1878 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КУПЧИК Георгій Степанович, 1910 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КУПЧИК Сергій Степанович, 1918 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КУПЧИК Степан Пилипович, 1868 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КУПЧИК Текла Антонівна, 1898 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілі-тації ті самі.

ЛАКУСТА Герасим Якимович, 1900 р.н., румун, освіта початкова, робітник. Заарештований ПЗ НКВС СРСР 22 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 17 травня 1941 р. за сприяння нелегальному переходу кордону за ст. ст. 19, 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 16 лютого 1990 р.

МАНДЮК Віоріка Миколаївна, 1929 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

МАНДЮК Дмитро Миколайович, 1924 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАНДЮК Марія Гаврилівна, 1901 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

МАНДЮК Марія Миколаївна, 1927 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОЦОК Василь Тодорович, 1898 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

МОЦОК Катерина Василівна, 1926 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОЦОК Олена Мефодіївна, 1906 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

НЕМЕЖАН Василь Дмитрович, 1939 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Помер на спецпоселенні в 1945 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НЕМЕЖАН Зіновія Лук'янівна, 1912 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1945 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

НЕМЕЖАН Лаврентій Дмитрович, 1876 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований

Глибоцьким РВ НКВС 22 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 3 червня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

НЕМЕЖАН Марія Дмитрівна, 1938 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в 1945 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НЕМЕЖАН Пантелій Дмитрович, 1937 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1945 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

НЕМЕЖАН Тодор Сергійович, 1877 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 22 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

НЕМЕНЖАН Василь Павлович, 1917 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НЕМЕНЖАН Гаврило Павлович, 1922 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

НЕМЕНЖАН Костянтин Павлович, 1913 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Кемеровській обл. Російської Федерації.

НЕМЕНЖАН Леонтина Герасимівна, 1881 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Кемеровській обл. Російської Федерації.

НЕМЗЯН Анастасія Іванівна, 1920 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НЕМЗЯН Василь Іванович, 1918 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Красноярському краї Російської Федерації.

НЕМЗЯН Домніка Павлівна, 1892 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Красноярському краї Російської Федерації.

НІМІЖАН Аврора Георгіївна, 1930 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НІМІЖАН Аспазія Іванівна, 1917 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 квітня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НІМІЖАН Василь Іванович, 1913 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

НІМІЖАН Георгій Денисович, 1899 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 30 грудня 1942 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 6 лютого 1949 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецьким облсудом 17 липня 1990 р.

НІМІЖАН Дмитро Кузьмич, 1906 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 26 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 4 січня 1942 р. в місцях позбавлення волі в Новосибірській обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 жовтня 1993 р.

НІМІЖАН Домніка Павлівна, 1884 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 квітня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НІМІЖАН Елеонора Іванівна, 1920 р.н., румунка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 26 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 29 жовтня 1993 р.

НІМІЖАН Єлизавета Якубівна, 1877 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 квітня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НІМІЖАН Костянтин Іванович, 1880 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

НІМІЖАН Марія Іванівна, 1900 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НІМІЖАН Микола Захарович, 1909 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 20 січня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

НІМІЖАН Пантелій Кузьмич, 1898 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 26 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 жовтня 1993 р.

НІМІЖАН Сирбу Павлович, 1911 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 26 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 жовтня 1993 р.

НІМІЖАН Тодор Георгійович, 1928 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НІМІЖАН Тодор Костянтинович, 1927 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 квітня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НОГА Іван Дмитрович, 1924 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ МВС 10 квітня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 19 серпня 1948 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 серпня 1991 р.

ОЛАР Василь Якубович, 1909 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 4 червня 1941 р. за зраду батьківщини. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. По дорозі під час бомбардування був поранений і звільнений з-під варти. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 червня 1996 р.

ОЛАР Наталя Мафтеївна, 1902 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Заарештована Глибоцьким РВ МВС 13 квітня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 19 серпня 1948 р. як організатор нелегального переходу кордону за ст. 56-25 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 24 серпня 1991 р.

ПАЛАМАРЮК Дмитро Ілліч, 1930 р.н. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАЛАМАРЮК Іван Ілліч, 1925 р.н. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Російської Фе-дерації.

ПАЛАМАРЮК Марія Омелянівна, 1904 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАЛАМАРЮК Савета Іллівна, 1919 р.н. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАНЧУК Аркадій Костянтинович, 1927 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАНЧУК Георгій Костянтинович, 1933 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАНЧУК Євдокія Леонтіївна, 1901 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАНЧУК Іван Тодорович, 1928 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ПАНЧУК Катерина Тодорівна, 1913 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАНЧУК Костянтин Андрійович, 1899 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 30 грудня 1942 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ПАНЧУК Леонтина Тодорівна, 1931 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ПАНЧУК Марія Тодорівна, 1923 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАНЧУК Наталя Пилипівна, 1889 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАНЧУК Сільвія Костянтинівна, 1926 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАНЧУК Тодор Калістратович, 1907 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАНЧУК Тодор Павлович, 1888 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в грудні 1941 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ПАСКАР Георгій Дорофтейович, 1927 р.н., румун, освіта початкова. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 12 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАСКАР Дорофтей Миронович, 1892 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАСКАР Савета Семенівна, 1893 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

ПІРАК Василь Іванович, 1908 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 24 березня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону. ОН при НКВС СРСР 4 листопада 1942 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 35 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Повторно заарештований оперчеквідділом Сєвураллагу 18 березня 1943 р. ОН при НКВС СРСР 21 серпня 1943 р. за антирадянську агітацію і як член контрреволюційної партії за ст. ст. 58-2, 58-10 ч. 2, 58-11 КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 18 листопада 1946 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Свердловською облпрокуратурою 15 травня 1958 р.

ПУЮ Аурел Калістратович, 1912 р.н., народився в с. Буківка Герцаївського р-ну, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 21 вересня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 травня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 13 лютого 1991 р.

РОМАНЮК Віоріка Георгіївна, 1931 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОМАНЮК Георгій Степанович, 1909 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

РОМАНЮК Дмитро Георгійович, 1928 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОМАНЮК Дмитро Павлович, 1901 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 5 травня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 25 липня 1946 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 6 травня 1992 р.

РОМАНЮК Олена Іванівна, 1908 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОМАНЮК Петро Георгійович, 1938 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

РОМАНЮК Савета Георгіївна, 1927 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РУСУ Євгенія Іванівна, 1922 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована ПЗ НКВС СРСР у серпні 1944 р. ОН при НКВС СРСР 3 березня 1945 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 5 р. вислання на спецпоселення. Реабілітована на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

СКРИПКАР Аурел Миколайович, 1919 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

СКРИПКАР Василь Миколайович, 1913 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СКРИПКАР Ганна Матвіївна, 1890 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СКРИПКАР Микола Георгійович, 1887 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СКРИПКАР Тодор Миколайович, 1926 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СОКАЧ Аврора Георгіївна, 1928 р.н., румунка. За постановою від 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СОКАЧ Василь Георгійович, 1923 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

СОКАЧ Віоріка Дмитрівна, 1939 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 20 травня 1941 р. вислана на спецпоселення. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СОКАЧ Ганна Семенівна, 1912 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СОКАЧ Георгій Ананійович, 1886 р.н., румун, неписьменний, селянин. За постановою від 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СОКАЧ Леон Кузьмич, 1897 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 2 січня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 27 грудня 1941 р. як організатор нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 8 липня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 17 червня 1994 р.

СОКАЧ Наталя Степанівна, 1885 р.н., румунка, селянка. За постановою від 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СОКАЧ Олена Георгіївна, 1930 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТКАЧ Акилина Софронівна, 1903 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 12 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1941 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ТКАЧ Василь Самійлович, 1901 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 12 грудня 1942 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 червня 1989 р.

ТКАЧ Ганна Василівна, 1932 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТКАЧ Домніка Миколаївна, 1911 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТКАЧ Іван Васильович, 1939 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТКАЧ Сергій Тодорович, 1892 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 12 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТКАЧ Тодор Сергійович, 1924 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ МВС 7 квітня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 19 серпня 1948 р. за зраду батьківщини і сприяння нелегальному переходу кордону за ст. ст. 54-1 "а", 56-25 КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 серпня 1991 р.

ТКАЧУК Іван Михайлович, 1899 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований ПЗ НКВС СРСР 19 січня 1941 р. за сприяння нелегальному переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР. Засуджений не був. Помер 4 листопада 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена слідчим слідгрупи УНКДБ Сверд-ловської обл. 9 червня 1943 р. на підставі ст. 4 п. 1 КПК РРФСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

ТКАЧУК Микола Михайлович, 1893 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ПЗ НКВС СРСР 17 березня 1941 р. за сприяння нелегальному переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР. Засуджений не був. Помер 14 грудня 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Справа припинена слідчим слідгрупи УНКДБ Свердловської обл. 9 червня 1943 р. на підставі ст. 4 п. 1 КПК РРФСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

ТОДЕРЮК Дмитро Іванович, 1924 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОДЕРЮК Іван Дмитрович, 1883 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОДЕРЮК Олександр Іванович, 1927 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОДЕРЮК Пантелій Іванович, 1927 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ТУРАНСЬКА Профіра Василівна, 1898 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ТУРАНСЬКИЙ Василь Дмитрович, 1927 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ХАМОНДЯК Георгій Іванович, 1897 р.н., українець, освіта неповна середня, листоноша. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 28 серпня 1940 р. ВТ 12 армії КОВО 18 листопада 1940 р. за шпигунську діяльність і як соціально небезпечний елемент за ст. ст. 54-6 ч. 1, 54-13 КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. Вирок виконано 24 січня 1941 р. Реабілітований військовою прокуратурою Західного регіону України 12 січня 1997 р.

ХАМОНДЯК Олексій Іванович, 1920 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 27 січня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

ЦІГЕРА Йосип Іванович, 1900 р.н., румун, освіта неповна середня, заготівельник кооперації. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 4 червня 1941 р. за зраду батьківщини. Засуджений не був. Помер 14 квітня 1942 р. в місцях позбавлення волі в Свердловській обл. Російської Федерації. Справа припинена слідчим слідгрупи УНКВС Свердловської обл. 17 липня 1942 р. в зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 червня 1996 р.

ЧОПЕЙ Василь Еммануїлович, 1909 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 4 червня 1941 р. за зраду батьківщини. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. По дорозі під час бомбардування був убитий. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 червня 1996 р.

ЧУПРУН Мелетій Васильович, 1880 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 16 січня 1941 р. за недонесення про вчинену зраду за ст. 54-1 "г" ч. 2 КК УРСР. Засуджений не був. Помер 4 лютого 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 10 квітня 1991 р.

ЧУПРУН Наталя Софронівна, 1884 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Заарештована Глибоцьким РВ НКДБ 16 січня 1941 р. за недонесення про вчинену зраду за ст. 54-1 "г" ч. 2 КК УРСР. Засуджена не була. Померла 18 жовтня 1941 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 10 квітня 1991 р.

ЧУПРУН Тодор Мелетійович, 1925 р.н., румун, освіта початкова. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШЛЕМКО Артемон Тодорович, 1900 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 12 грудня 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 11 лютого 1947 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 31 серпня 1992 р.

ШЛЕМКО Валерія Захарівна, 1925 р.н., румунка, освіта початкова. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ШЛЕМКО Захар Іванович, 1891 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШЛЕМКО Катерина Тодорівна, 1891 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШЛЕМКО Олексій Захарович, 1920 р.н., румун, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШОІНЧУК (ТРИФУ) Домніка Леонтіївна, 1893 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЯВОРСЬКА Єлизавета Миколаївна, 1922 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 7 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 13 червня 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 5 липня 1990 р.

С И Н І В Ц І

АДУМІТРОЄ Георгій Семенович, 1911 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 27 грудня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 4 березня 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 5 липня 1990 р.

АЗОЩЕ Дмитро Ілліч, 1924 р.н., румун. За постановою від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в січні 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АЗОЩЕ Іван Ілліч, 1926 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АЗОЩЕ Ілля Георгійович, 1898 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в грудні 1941 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

АЗОЩЕ Маргіола Семенівна, 1892 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в грудні 1941 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

АЗОЩЕ Пантелій Ілліч, 1930 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АКСЕНУЦ Олена Іллівна, 1890 р.н., народилася в Румунії, румунка, неписьменна, селянка. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 11 вересня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 17 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 2 листопада 1990 р.

БОЙКО Михайло Тодорович, 1903 р.н., освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 21 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 2 листопада 1990 р.

ВАТАМАН Дмитро Костянтинович, 1911 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 28 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 3 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 5 липня 1990 р.

ДАМАСКІН Валерія Костянтинівна, 1950 р.н., румунка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 7 липня 1951 р. вислана на спецпоселення як член нелегальної релігійної організації "Свідки Єгови". Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАМАСКІН Вікторія Іванівна, 1926 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДАМАСКІН Костянтин Іванович, 1922 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗАМФІРЕСКУ Дмитро Костянтинович, 1946 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗАМФІРЕСКУ Іван Костянтинович, 1950 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗАМФІРЕСКУ Костянтин Іванович, 1921 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗАМФІРЕСКУ Леонтина Дмитрівна, 1921 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗАМФІРЕСКУ Марія Костянтинівна, 1945 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАЛЕНЮК Іван Васильович, 1869 р.н., народився в с. Горбівці, українець, неписьменний, селянин. Заарештований 31 ПЗ НКВС 4 грудня 1944 р. за зрадницьку діяльність. Засуджений не був. Справа припинена 5 відділом 31 ПЗ НКВС 12 квітня 1945 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАРЛАНАРУ Аглая Георгіївна, 1885 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 24 листопада 1951 р. вислана на спецпоселення як член нелегальної релігійної організації "Свідки Єгови". Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАРЛАНАРУ Анета Тодорівна, 1916 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАРЛАНАРУ Георгій Тодорович, 1936 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАРЛАНАРУ Іван Тодорович, 1938 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАРЛАНАРУ Олімпія Тодорівна, 1929 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАРЛАНАРУ Порфіра Тодорівна, 1919 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОЦОФРИК Іван Онуфрійович, 1920 р.н., українець, освіта початкова, солдат румунської армії. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 8 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 21 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 5 жовтня 1989 р.

КРАЙНІЧУК Ілля Маркович, 1888 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 22 березня 1945 р. ВТ військ НКВС

Чернівецької обл. 31 травня 1945 р. за антирадянську діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 8 квітня 1953 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 квітня 1992 р.

КРЕЧІУН Георгій Олексійович, 1917 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 25 грудня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 21 квітня 1943 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 5 липня 1990 р.

ЛЕРКА Антоніна Дмитрівна, 1885 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛЕРКА Георгій Дмитрович, 1938 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛЕРКА Дмитро Іванович, 1887 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛЕРКА Зіновія Павлівна, 1927 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛЕРКА Іван Павлович, 1924 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛЕРКА Мандіца Дмитрівна, 1925 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛЕРКА Марія Іванівна, 1886 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1954 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛЕРКА Олена Дмитрівна, 1927 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛЕРКА Павло Іванович, 1885 р.н., румун, неписьменний, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1954 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛЕРКА Петро Дмитрович, 1924 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛЕРКА Троян Дмитрович, 1935 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛЕРКА Флоаря Дмитрівна, 1929 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАРУНЦЕЛУ Георгій Іванович, 1922 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 7 липня 1951 р. висланий на спецпоселення як член нелегальної релігійної організації "Свідки Єгови". Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАРУНЦЕЛУ Дмитро Георгійович, 1950 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАРУНЦЕЛУ Зіновія Павлівна, 1927 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАРУНЦЕЛУ Лукріца Георгіївна, 1948 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

НИКИФОРЮК Михайло Федорович, 1901 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 11 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 31 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 5 жовтня 1989 р.

ПОСТЕВКА Домніка Василівна, 1893 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТЕВКА Іван Тодорович, 1925 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПОСТЕВКА Марія Тодорівна, 1920 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПРОЦЮК Аурел Георгійович, 1932 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПРОЦЮК Віоріка Георгіївна, 1934 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної

партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПРОЦЮК Георгій Григорович, 1900 р.н., румун, освіта початкова, секретар примарії. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 14 квітня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 31 жовтня 1942 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 червня 1989 р.

ПРОЦЮК Євгенія Георгіївна, 1904 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПРОЦЮК Раду Георгійович, 1937 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПРОЦЮК Сільвія Георгіївна, 1929 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПУЮ Євгенія Іванівна, 1930 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПУЮ Катерина Петрівна, 1893 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПУЮ Марія Іванівна, 1920 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПУЮ Пантелій Іванович, 1926 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СМЕРЕКА Аніка Миколаївна, 1931 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СМЕРЕКА Георгій Миколайович, 1920 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 28 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 3 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 5 липня 1990 р.

СМЕРЕКА Заіна Дмитрівна, 1894 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьків-щини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СМЕРЕКА Катерина Миколаївна, 1924 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОПОР Георгій Петрович, 1931 р.н., народився в с. Станівці, румун, освіта середня, колгоспник. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 26 січня 1961 р. Чернівецьким обласним судом 13-14 квітня 1961 р. як член нелегальної релігійної організації "Свідки Єгови" за ст. ст. 62 ч. 1, 206 ч. 2 КК УРСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 жовтня 1992 р.

УРСУ Василь Георгійович, 1933 р.н., румун. За постановою від 12 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

УРСУ Вікторія Георгіївна, 1928 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

УРСУ Георгій Тодорович, 1895 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

УРСУ Катерина Іванівна, 1898 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

УРСУ Леонора Георгіївна, 1928 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

УРСУ Марія Георгіївна, 1924 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

УРСУ Микола Васильович, 1888 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 14 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 3 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 12 грудня 1989 р.

ФЕДОРОВИЧ Іван Леонтійович, 1912 р.н., румун, освіта початкова, сторож. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 22 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 31 травня 1945 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 квітня 1992 р.

ЦИКАЛО Іван Михайлович, 1910 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Черні-

Марія Владівна Шова

Пантелій Георгійович Шова

вецьким ПЗ НКВС 9 листопада 1940 р. ОН при НКВС СРСР 14 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 27 липня 1990 р.

ЦИКАЛО Марія Георгіївна, 1905 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована 19 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 3 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 5 липня 1990 р.

ЧОРНОЛЕЦЬ Домка Іванівна, 1890 р.н., українка, освіта середня, вчителька. Заарештована 19 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 3 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 5 липня 1990р.

ШОВА Аврора Іллівна, 1898 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШОВА Василь Пантелійович, 1934 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШОВА Вероніка Георгіївна, 1898 р.н., румунка, селянка. За постановою від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШОВА Володимир Пантелійович, 1931 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШОВА Георгій Георгійович, 1870 р.н., румун, селянин. За постановою від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШОВА Ілля Миколайович, 1896 р.н., румун, неписьменний, селянин. За постановою від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШОВА Іон Пантелійович, 1938 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШОВА Марія Владівна, 1876 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елемента. Померла на спецпоселенні в 1941 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШОВА Марія Пантеліївна, 1930 р.н., румунка. За постановою від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШОВА Пантелій Георгійович, 1896 р.н., румун, примар. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 10 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 12 грудня 1942 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 1 липня 1945 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

С Т А Н І В Ц І

БІРОВ Тома Олексійович, 1869 р.н., румун, неписьменний, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1 липня 1949 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІРОВА Марія Леонтіївна, 1886 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БУРЧУ Аглая Георгіївна, 1917 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУРЧУ Замфіра Тодорівна, 1941 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БУРЧУ Савета Георгіївна, 1898 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

БУЧА Віоріка Костянтинівна, 1939 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУЧА Єлизавета Миколаївна, 1906 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БУЧА Ілля Костянтинович, 1931 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БУЧА Марія Тодорівна, 1900 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні 13 липня 1942 р. в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУЧА Олена Костянтинівна, 1936 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУЧА Тодор Спиридонович, 1893 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реа-білітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВІЛЬЧАК Аглая Адамівна, 1939 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВІЛЬЧАК Олена Адамівна, 1931 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВІЛЬЧАК Флоаря Олексіївна, 1902 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАНЧЕР Василь Костянтинович, 1915 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАНЧЕР Георгій Миколайович, 1872 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 квітня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАНЧЕР Домніка Григорівна, 1877 р.н., румунка, освіта неповна середня, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Комі АРСР Російської Федерації.

ГАНЧЕР Єва Костянтинівна, 1883 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАНЧЕР Замфіра Георгіївна, 1913 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 квітня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАНЧЕР Катерина Костянтинівна, 1924 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАНЧЕР Костянтин Миколайович, 1878 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАНЧЕР Порфир Адамович, 1898 р.н., румун, освіта неповна середня, пожежник. Заарештований 14 березня 1949 р. Чернівецьким обласним судом 31 травня 1949 р. як член нелегальної релігійної організації п'ятидесятників за ст. ст. 54-10 ч. 2, 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРИГОРОВИЧ Василь Йордакійович, 1894 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член

контрреволюційної партії. Помер на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Російської Федерації. Реа-білітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРИГОРОВИЧ Замфіра Дмитрівна, 1903 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЖЕРЯДА Ілля Костянтинович, 1877 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЖЕРЯДА Олена Сильвестрівна, 1894 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

ЖИРЯДА Аглая Георгіївна, 1929 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЖИРЯДА Адам Павлович, 1886 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реа-білітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЖИРЯДА Аксентій Данилович, 1931 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЖИРЯДА Володимир Георгійович, 1926 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЖИРЯДА Георгій Ілліч, 1891 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Комі АРСР Російської Федерації.

ЖИРЯДА Георгій Лукич, 1909 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоць-ким РВ НКВС 12 грудня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 21 лютого 1942 р. за антирадянську агітацію і як член контрреволюційної партії за ст. ст. 54-10 ч. 1, 54-13 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокура-турою 12 травня 1989 р.

ЖИРЯДА Глорія Миколаївна, 1938 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЖИРЯДА Данило Аксентійович, 1899 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 3 травня 1944 р. в Комі АРСР Російської Федерації.

ЖИРЯДА Домна Адамівна, 1921 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЖИРЯДА Замфіра Георгіївна, 1925 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЖИРЯДА Замфіра Данилівна, 1925 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЖИРЯДА Зіновія Адамівна, 1892 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1941 р. в Комі АРСР Російської Федерації.

ЖИРЯДА Іван Георгійович, 1886 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 23 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 12 травня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

ЖИРЯДА Іван Ілліч, 1917 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 3 лютого 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Реабілітований Чернівецькою облп-рокуратурою 1 листопада 1996 р.

ЖИРЯДА Ілля Миколайович, 1942 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЖИРЯДА Катерина Марківна, 1920 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщи-ни. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЖИРЯДА Леон Адамович, 1923 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реа-білітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЖИРЯДА Магдалина Якимівна, 1890 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЖИРЯДА Микола Георгійович, 1922 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Комі АРСР Російської Федерації.

ЖИРЯДА Минодора Георгіївна, 1921 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Комі АРСР Російської Федерації.

ЖИРЯДА Мірча Георгійович, 1925 р.н., румун, освіта середня, завідуючий клубом. Заарешто-ваний Глибоцьким РВ МДБ 20 січня 1948 р. Черні-вецьким обласним судом 16 березня 1948 р. за анти-радянську агітацію і нелегальний перехід кордону за ст. ст. 54-10 ч. 1, 80 КК УРСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Верховним судом України 28 вересня 1993 р.

ЖИРЯДА Олена Лазарівна, 1915 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЖИРЯДА Олімпія Василівна, 1938 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЖИРЯДА Павло Адамович, 1914 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Черні-вецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спец-поселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЖИРЯДА Параска Митрофанівна, 1907 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою опер-трійки УНКДБ Чернівецької обл. від 1 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КІРЧУЛ Іван Георгійович, 1921 р.н., румун, освіта неповна середня, колгоспник. Заарештований 4 травня 1951 р. ВТ військ МДБ Чернівецької обл. 27-28 листопада 1951 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ОдВО 28 грудня 1954 р. злочин пере-кваліфіковано зі ст. 54-1 "а" на ст. 80 КК УРСР за нелегальний перехід кордону і термін покарання змінено на 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований за ст. 54-1 "а" КК УРСР.

КОБЕЛЬ Василь Іванович, 1928 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОБЕЛЬ Ганна Миколаївна, 1892 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОБЕЛЬ Ганна Миколаївна, 1909 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою РНК СРСР від 7 грудня 1940 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОБЕЛЬ Єлизавета Олексіївна, 1900 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОБЕЛЬ Замфіра Іванівна, 1932 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОБЕЛЬ Леонора Пантеліївна, 1922 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОБЕЛЬ Марія Іванівна, 1926 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОБЕЛЬ Ревека Іванівна, 1896 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

КОБЕЛЬ Сільвія Георгіївна, 1930 р.н., румунка. За постановою РНК СРСР від 7 грудня 1940 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОБЕЛЬ Троян Маркович, 1927 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУШУЛЬСЬКИЙ Георгій Васильович, 1922 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарешто-ваний 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 24 лютого 1941 р. ОН при НКВС СРСР 3 квітня 1943 р. за зраду бать-ківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 16 червня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 травня 1994 р.

ЛЕРКА Антоніна Дмитрівна, 1915 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛЕРКА Георгій Дмитрович, 1938 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛЕРКА Дмитро Іванович, 1887 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛЕРКА Мандіца Дмитрівна, 1926 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛЕРКА Олена Дмитрівна, 1927 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛЕРКА Петро Дмитрович, 1924 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛЕРКА Троян Дмитрович, 1935 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛЕРКА Флоріца Дмитрівна, 1926 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕЛЬНИК Ілля Костянтинович, 1884 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКВС у 1941 р. за недонесення. Подальша доля невідома. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 21 березня 1990 р.

МЕЛЬНИЧУК Лазар Георгійович, 1941 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЛЬНИЧУК Леонтина Миколаївна, 1907 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 черв-ня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЛЬНИЧУК Марія Лазарівна, 1917 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЛЬНИЧУК Микола Георгійович, 1937 р.н., румун. За постановою УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЛЬНИЧУК Олександра Митрофанівна, 1893 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЛЬНИЧУК Олена Георгіївна, 1934 р.н., румунка. За постановою УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЛЬНИЧУК Сільвія Георгіївна, 1931 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕЛЬНИЧУК Степан Ілліч, 1922 р.н., румун, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИГОРЯН Ауріка Олексіївна, 1924 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МИГОРЯН Ганна Костянтинівна, 1891 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МИГОРЯН Георгій Андрійович, 1936 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МИГОРЯН Георгій Олексійович, 1936 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИГОРЯН Домніка Олексіївна, 1933 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИГОРЯН Замфіра Андріївна, 1932 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МИГОРЯН Ілля Олексійович, 1926 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МИГОРЯН Катерина Олексіївна, 1903 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИГОРЯН Марія Тодорівна, 1915 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИГОРЯН Олексій Георгійович, 1890 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Комі АРСР Російської Федерації.

МИГОРЯН Філарет Олексійович, 1927 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МІРЖАЄВСЬКИЙ Карл Альбертович, 1916 р.н., поляк, освіта середня спеціальна, садівник. Заарештований відділом контррозвідки МДБ в/ч 93210 15 жовтня 1952 р. ВТ в/ч 06614 м. Костанца 19 листопада 1952 р. за зраду батьківщини і антирадянську агітацію за ст. ст. 58-1 "а", 58-10 ч. 1 КК РРФСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 27 квітня 1994 р.

МОКАН Ауріка Григорівна, 1924 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МОКАН Григорій Миколайович, 1890 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОКАН Іван Григорович, 1931 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МОКАН Леонтина Пилипівна, 1890 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОБЛІЧИНСЬКА Єлизавета Миронівна, 1889 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 12 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОЛІНІК Ауріка Кирилівна, 1911 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОЛІНІК Василь Георгійович, 1936 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАРТИКА Анна Леонтіївна, 1888 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАРТИКА Євгенія Іванівна, 1926 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАТРОВЧАН Домніка Тодорівна, 1925 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тована на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ПАТРОВЧАН Євдокія Тодорівна, 1923 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАТРОВЧАН Замфіра Георгіївна, 1898 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПІЛАТ Домніка Тодорівна, 1920 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні 25 червня 1942 р. в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЛАНТУС Аврора Кирилівна, 1931 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЛАНТУС Аглая Микитівна, 1896 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 12 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЛАНТУС Ауріка Георгіївна, 1937 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЛАНТУС Василь Дмитрович, румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 12 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЛАНТУС Георгій Дмитрович, 1929 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЛАНТУС Георгій Кирилович, румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЛАНТУС Дмитро Миколайович, 1888 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 12 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЛАНТУС Домніка Кирилівна, румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЛАНТУС Єва Самсонівна, 1909 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЛАНТУС Замфіра Дмитрівна, 1924 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 12 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЛАНТУС Зіновія Дмитрівна, 1900 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на

спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЛАНТУС Кирило Андронович, 1898 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ПЛАНТУС Лівія Георгіївна, 1935 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЛАНТУС Мірча Кирилович, румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЛАНТУС Октавіан Кирилович, 1935 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЛАНТУС Олена Кирилівна, 1936 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЛЕШКА Ілля Тодорович, 1939 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЛЕШКА Олена Іллівна, 1916 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПОРТИКА Іван Іванович, 1917 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОРТИКА Іван Тодорович, 1882 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПОРТИКА Марія Іванівна, 1889 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПОСТЕВКА Василь Дмитрович, 1906 р.н., молдаванин, освіта початкова, робітник. Заарештований УМДБ Томської обл. 14 лютого 1950 р. ОН при МДБ СРСР 28 жовтня 1950 р. як член контрреволю-ційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до вислання на спецпоселення. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 травня 1994 р.

ПОСТЕВКА Вікентій Антипович, 1901 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТЕВКА Георгій Вікентійович, 1931 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПОСТЕВКА Домніка Вікентіївна, 1925 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПОСТЕВКА Замфіра Павлівна, 1937 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 квітня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТЕВКА Іван Степанович, 1933 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 12 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТЕВКА Магдалина Георгіївна, 1899 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 квітня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТЕВКА Марія Георгіївна, 1916 р.н., народилася в с. Привороки, румунка, освіта початкова, селянка. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 9 травня 1941 р. за недонесення. Засуджена не була. Справа припинена помічником оперуповноваженого Чернівецького міськвідділу НКДБ 10 березня 1945р. за не доведенням в діях складу злочину. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 10 серпня 1995р.

ПОСТЕВКА Марія Павлівна, 1931 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 квітня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТЕВКА Олена Вікентіївна, 1936 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТЕВКА Олена Павлівна, 1929 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 квітня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТЕВКА Олена Семенівна, 1910 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 12 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТЕВКА Петро Павлович, 1936 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 квітня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТЕВКА Савета Павлівна, 1933 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПОСТЕВКА Трандафіра Павлівна, 1925 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПОСТЕВКА Фрозина Пилипівна, 1905 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в квітні 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТІВКА Адам Ілліч, 1927 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТІВКА Артемон Гнатович, 1895 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Комі АРСР Російської Федерації.

ПОСТІВКА Аурел Степанович, 1923 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 12 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТІВКА Ауріка Степанівна, 1928 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПОСТІВКА Василь Ілліч, 1930 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТІВКА Віоріка Сидорівна, 1911 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТІВКА Володимир Єремійович, 1900 р.н., українець, освіта початкова, секретар примарії. Заарештований 23 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 29 березня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 1 листопада 1944 р. в Сєвпечлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

ПОСТІВКА Георгій Артемонович, 1924 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТІВКА Георгій Віссаріонович, 1932 р.н., румун, За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТІВКА Єва Йосипівна, 1898 р.н., румунка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТІВКА Єремій Віссаріонович, 1935 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТІВКА Замфіра Іллівна, 1918 р.н., румунка, освіта середня, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТІВКА Замфіра Сидорівна, 1923 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТІВКА Зіновія Георгіївна, 1922 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПОСТІВКА Іван Порфирович, 1886 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТІВКА Іван Сильвестрович, 1887 р.н., румун, освіта початкова, примар. Заарештований 23 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

ПОСТІВКА Ілля Манолійович, 1899 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТІВКА Леон Віссаріонович, 1937 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТІВКА Леонтина Іллівна, 1925 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТІВКА Марія Артемонівна, 1927 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПОСТІВКА Марія Порфирівна, 1882 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТІВКА Минодора Іванівна, 1919 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТІВКА Нестор Тодорович, 1899 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 16 квітня 1948 р. Чернівецьким обласним судом 30 червня 1948 р. як член нелегальної релігійної організації п'ятидесятників за ст. ст. 54-10 ч. 2, 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Верховним судом УРСР 29 вересня 1989 р.

ПОСТІВКА Олена Григорівна, 1898 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТІВКА Олена Іванівна, 1911 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТІВКА Савета Архипівна, 1890 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 12 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТІВКА Сидір Антипович, 1885 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТІВКА Софія Олександрівна, 1891 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1941 р. в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОСТІВКА Степан Порфирович, 1894 р.н., румун, неписьменний, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 12 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

САНАУЧАН Єва Гнатівна, 1888 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

САНАУЧАН Онуфрій Степанович, 1885 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

САНАУЧАН Тодор Онуфрійович, 1916 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

САНДУЛЯК Микита Іванович, 1895 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

САНДУЛЯК Фрозина Георгіївна, 1892 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧУЛЯК Адам Петрович, 1912 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 3 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 17 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 30 березня 1990 р.

ШОВА Домніка Іллівна, 1917 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШОВА Катерина Лазарівна, 1940 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШОВА Лазар Лазарович, 1910 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШОВА Олександра Лазарівна, 1936 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЯЦЕНЮК Віржинія Дмитрівна, румунка. За постановою від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЯЦЕНЮК Дмитро Георгійович, 1891 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ЯЦЕНЮК Домніка Георгіївна, 1888 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ЯЦЕНЮК Леонора Дмитрівна, 1923 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЯЦЕНЮК Сільвія Дмитрівна, 1931 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЯЦЕНЮК Степан Дмитрович, 1928 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

С Т А Р И Й В О В Ч И Н Е Ц Ь

БАЛАН Аксентій Ілліч, 1925 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабі-літований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БАЛАН Віржинія Іллівна, 1934 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БАЛАН Домніка Іванівна, 1914 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БАЛАН Ілля Петрович, 1895 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні 8 грудня 1941 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БАЛАН Леонора Іллівна, 1939 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл.

Каплиця репресованим жителям села.

від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БАЛАН Марія Іллівна, 1936 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БАЛАН Олена Іллівна, 1940 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВІНТОНІК Андрій Олександрович, 1929 р.н., румун. За постановою УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВІНТОНІК Ганна Миколаївна, 1888 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВІНТОНІК Григорій Олександрович, 1918 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВІНТОНІК Дмитро Андрійович, 1913 р.н., українець, освіта початкова, пекар. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 2 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР від 14 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 27 липня 1990 р.

ВІНТОНІК Іван Михайлович, 1906 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 24 листопада 1940 р. ОН при НКВС СРСР 3 червня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ВІНТОНІК Іван Олександрович, 1923 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВІНТОНІК Феліція Олександрівна, 1916 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ВОРОБЕЦЬ Домніка Іванівна, 1897 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВОРОБЕЦЬ Іван Манолійович, 1909 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ВОРОБЕЦЬ Манолій Георгійович, 1882 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАЛІП Георгій Дмитрович, 1914 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 13 січня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ГАЛІП Георгій Йосипович, 1928 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАЛІП Дмитро Йосипович, 1925 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАЛІП Іван Йосипович, українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАЛІП Йосип Дмитрович, 1903 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 9 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 14 квітня 1943 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 21 липня 1965 р.

ГАЛІП Марія Йосипівна, українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАЛІП Олена Георгіївна, українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні 1 травня 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ГАЛІП Семен Михайлович, 1920 р.н., румун, освіта середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 3 лютого 1941 р. ВТ військ НКВС Станіславської обл. 19 травня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 2 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Верховним судом України 25 вересня 1998 р.

ГОРИЧКО Марія Танасіївна, 1871 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОРИЧКО Уляна Іванівна, 1918 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГОСТЕНЮК Ганна Танасіївна, 1924 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 квітня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРИНЧУК Ганна Іванівна, 1902 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРИНЧУК Домніка Модестівна, 1922 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУРИВ Василь Тихонович, 1901 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 30 грудня 1942 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ГУЦУЛЯК Андрій Томович, 1903 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований ПЗ НКВС СРСР 18 січня 1941 р. ВТ 12 армії КОВО 28 квітня 1941 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. Військовою колегією ВС СРСР вирок замінено на 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 24 січня 1994 р.

ГУЦУЛЯК Іволіта Дмитрівна, 1906 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУЦУЛЯК Іворіка Георгіївна, 1933 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУЦУЛЯК Олександр Георгійович, 1937 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУЦУЛЯК Петро Ілліч, 1903 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 27 лютого 1945 р. за пособництво ОУН-УПА за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 16 липня 1945 р. виправданий.

ЖИЖІЙ Дмитро Микитович, 1897 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЖИЖІЙ Іволіта Олександрівна, 1901 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЖИЖІЙ Куліта Іванівна, 1943 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 9 червня 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЖИЖІЙ-СУЧЕВАН Отілія Деонизіївна, 1925 р.н., румунка, освіта середня, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАРЛІЙЧУК Петро Тодорович, 1912 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАРЛІЙЧУК Філоніна Петрівна, 1935 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як внучка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАРПЮК Василь Ілліч, 1926 р.н., українець. За постановою від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАРПЮК Вероніка Іллівна, 1923 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

КАРПЮК Домніка Іллівна, 1929 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАРПЮК Іволіта Іллівна, 1932 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАРПЮК Ілля Олександрович, 1892 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 12 грудня 1942 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 3 лютого 1944 р.

в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

КАРПЮК Ірина Іллівна, 1927 р.н., українка. За постановою від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАРПЮК Леонтина Семенівна, 1896 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАРПЮК Олександр Ілліч, 1919 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

КАРПЮК Петро Іванович, 1869 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 13 січня 1943 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 січня 1991 р.

КАРПЮК Семен Ілліч, 1939 р.н., українець. За постановою від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Помер на спецпоселенні в 1941 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАРПЮК Троян Тарапонович, 1923 р.н., румун, освіта середня, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 27 лютого 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 13-16 липня 1945 р. за пособництво ОУН-УПА за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР виправданий, а за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 15 серпня 1990 р.

КАРПЮК Філоніна Іллівна, 1872 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАРПЮК Юрій Ілліч, 1931 р.н., українець. За постановою від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОСТИНЮК Елеонора Іванівна, 1919 р.н., українка, освіта неповна середня, листоноша. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОСТИНЮК Євдокія Андріївна, 1897 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 квітня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в Комі АРСР Росій-ської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОСТИНЮК Микола Дмитрович, 1936 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОСТИНЮК Петро Танасійович, 1922 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 26 квітня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУДЕЛЬКО Марія Мафтеївна, 1898 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУДЕЛЬКО Стефанія Георгіївна, 1923 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КУЗИК Василь Ілліч, 1932 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1 липня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУЗИК Георгій Ілліч, 1936 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

КУЗИК Єлизавета Василівна, 1908 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

КУЗИК Ілля Олександрович, 1912 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КУЗИК Марія Іллівна, 1934 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КУШНІР Вероніка Віталіївна, 1922 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КУШНІР Віталій Дмитрович, 1884 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і

реа-білітації ті самі.

КУШНІР Домна Віталіївна, 1925 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛІЩУК Олексій Дмитрович, 1913 р.н., українець, освіта середня, колгоспник. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 9 травня 1949 р. ОН при МДБ СРСР 13 лютого 1950 р. за зрадницьку діяльність за ст. ст. 54-1 "а", 54-10 ч. 2 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 липня 1993 р.

МАРИЩАК Василь Петрович, 1910 р.н., українець, селянин. За постановою від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАРИЩАК Віоріка Олександрівна, 1915 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАРИЩАК Євдокія Петрівна, 1897 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпеч-ного елементу. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАРИЩАК Марія, українка, селянка. За постановою від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАРИЩАК Марія Василівна, 1941 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла по дорозі на спецпоселення в 1941 р.

МАРИЩАК Михайло Лазарович, 1888 р.н., українець, неписьменний, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально не-безпечний елемент. Помер на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілі-тований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАРИЩАК Петро Михайлович, 1929 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як члена родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАРИЩАК Раду Васильович, 1938 р.н., українець. За постановою від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МАРИЩАК-ВОРОБЕЦЬ Віржинія Михайлівна, 1934 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОСТАФІЙЧУК Василь Сергійович, 1892 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ОСТАФІЙЧУК Василь Флорійович, 1939 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОСТАФІЙЧУК Євдокія Іванівна, 1913 р.н., румунка, освіта неповна середня, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОСТАФІЙЧУК Олена Пантеліївна, 1894 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОСТАФІЙЧУК Сергій Васильович, 1919 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПОРОХ Іван Вакулович, 1918 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 14 червня 1944 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена слідчим УНКДБ Чернівецької обл. 17 серпня 1944 р. за ст. 197 ч. 2 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 листопада 1994 р.

ПУХАЛЬСЬКА Катерина Захарівна, 1902 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 березня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 17 жовтня 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 3 червня 1967 р.

РОШКУЛЕЦЬ Марія Іванівна, 1939 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОШКУЛЕЦЬ Павло Семенович, 1878 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як батько члена контрреволюційної партії. Помер на спецпоселенні в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОШКУЛЕЦЬ Платон Іванович, 1880 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщи

ни. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОШКУЛЕЦЬ Раду Павлович, 1912 р.н., освіта початкова, робітник. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 30 грудня 1942 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 червня 1989 р.

РОШКУЛЕЦЬ Самфіра Микитівна, 1916 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОШКУЛЕЦЬ Флорина Миколаївна, 1881 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1944 р. в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОШКУЛЕЦЬ Флоря Василівна, 1885 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як мати члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

САДОВСЬКА Віоріка Теофілівна, 1928 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

САДОВСЬКА Євдокія Тодорівна, 1904 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

САДОВСЬКА Леонтина Теофілівна, 1931 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

САДОВСЬКИЙ Іван Теофілович, 1926 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

САДОВСЬКИЙ Теофіл Антонович, 1892 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 29 січня 1943 р. як член контр-революційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 червня 1989 р.

СЕГЕДИН Вероніка Дмитрівна, 1870 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СЕГЕДИН Вероніка Михайлівна, 1933 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СЕГЕДИН Лучія Михайлівна, 1935 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СЕГЕДИН Марія Михайлівна, 1941 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СЕГЕДИН Параска Якимівна, 1913 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

СИДОРЯК Василь Пилипович, 1921 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СИДОРЯК Віоріка, 1898 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СИДОРЯК Віоріка Пилипівна, 1924 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКВС Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СИДОРЯК Пилип Маркович, 1894 р.н., румун, освіта неповна середня, лісник. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 12 грудня 1942 р. як член контр-революційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 червня 1989 р.

СКРИПНИЧУК Іван Георгійович, 1911 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 20 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 28 травня 1941 р. за нелегальний

перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 16 лютого 1990 р.

СОКАЛЮК Ілля Миколайович, 1921 р.н., народився в Румунії, українець, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 4 вересня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 25 січня 1990 р.

ТАЩУК Іван Танасович, 1912 р.н., українець, освіта неповна середня, обліковець райспоживспілки. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 14 квітня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

ТКАЧУК Василь Федорович, 1920 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВББ УНКВС Чернівецької обл. 14 січня 1946 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 11 березня 1946 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 27 грудня 1946 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 грудня 1992 р.

ТКАЧУК Вікторія Іванівна, 1893 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТКАЧУК Ганна Тодорівна, 1929 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТКАЧУК Георгій Тодорович, 1923 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТКАЧУК Григорій Іванович, 1911 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 7 січня 1941 р. ВТ військ НКВС Станіславської обл. 15 травня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 9 червня 1994 р.

ТКАЧУК Дмитро Тодорович, 1925 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТКАЧУК Михайло Тодорович, 1927 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТКАЧУК Раду Тодорович, 1933 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТКАЧУК Тодор Георгійович, 1873 р.н., українець, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реа-білітації ті самі. Помер на спецпоселенні 25 березня 1941 р. в Комі АРСР Російської Федерації.

ТОПАЛО Василь Олександрович, 1910 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОПАЛО Георгій Васильович, 1906 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКВС 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 8 травня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

ТОПАЛО Домніка Семенівна, 1888 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОПАЛО Євдокія Онуфріївна, 1913 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОПАЛО Михайло Ілліч, 1879 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОПАЛО Отілія Троянівна, 1934 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОПАЛО Параска Миколаївна, 1916 р.н., румунка, освіта неповна середня, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОПАЛО Петро Васильович, 1935 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОПАЛО Петро Троянович, 1938 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОПАЛО Савета Тодорівна, 1914 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТОПАЛО Самфіра Василівна, 1932 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТОПАЛО Фрозина Іванівна, 1922 р.н., румунка, освіта середня, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

УНГУРЯН Аспазія Дмитрівна, румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

УНГУРЯН Віоріка Григорівна, 1925 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

УНГУРЯН Григорій Миколайович, 1895 р.н., румун, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 8 травня 1943 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер до винесення вироку 3 липня 1942 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

УНГУРЯН Лук'ян Ілліч, 1890 р.н., румун, неписьменний, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

УНГУРЯН Марія Григорівна, 1931 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

УНГУРЯН Мірча Григорович, 1923 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

УНГУРЯН Сільвія Григорівна, 1927 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

УНГУРЯН Флоря Іванівна, 1876 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФЕДОРЧАК Іван Дмитрович, 1908 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 10 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 27 січня 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 11 вересня 1990 р.

ФЕДОРЧАК Прокіп Степанович, 1903 р.н., українець, освіта початкова, залізничник. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 1 березня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 13-16 липня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР виправданий, а за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований.

ХОМА Альбіна Адамівна, 1898 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ХОМА Дмитро Тодорович, 1901 р.н., українець, освіта початкова, мельник. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 30 грудня 1942 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 23 серпня 1948 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

ХОМА Олена Дмитрівна, 1928 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧОРНЕЙ Домніка Василівна, 1884 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

С Т Е Р Ч Е

БОДНАРЮК Георгій Тодорович, 1917 р.н., румун, освіта початкова, шофер дитячого будинку с. Порубне. Заарештований УКДБ Чернівецької обл. 11 червня 1957 р. Чернівецьким обласним судом 24 липня 1957 р. як член нелегальної релігійної організації п'ятидесятників за ст. ст. 54-10 ч. 2, 54-11 КК УРСР засуджений до 6 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 липня 1990 р.

ГАПЕНЧУК Ілля Кузьмич, 1911 р.н., народився в с. Щербівці в Румунії, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 16 квітня 1948 р. Чернівецьким обласним судом 30 червня 1948 р. як керівник нелегальної релігійної організації п'ятидесятників за ст. ст. 54-10 ч. 2, 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 29 вересня 1989 р.

ГАФІЙЧУК Степан Григорович, 1926 р.н., українець, освіта неповна середня, службовець. Заарештований УКДБ Чернівецької обл. 11 червня 1957 р. Чернівецьким обласним судом 24 липня 1957р. як член нелегальної релігійної організації п'ятидесятників за ст. ст. 54-10 ч. 2, 54-11 КК УРСР засуджений до 6 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 26 липня 1990 р.

ЗАРУБАЙКО Петро Микитович, 1900 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 16 квітня 1948 р. Чернівецьким обласним судом 30 червня 1948 р. як член нелегальної релігійної організації п'ятидесятників за ст. ст. 54-10 ч. 2, 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 29 вересня 1989 р.

ЗЕЛЕНЮК Григорій Кузьмич, 1891 р.н., українець, освіта початкова, голова земельної комісії. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 4 березня 1945 р. ОН при НКВС СРСР 3 жовтня 1945 р. за зрадницьку діяльність за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 16 квітня 1946 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 травня 1992 р.

ПАШКАНЮК Віктор Теодорович, 1903 р.н., народився в с. Широка Поляна, румун, освіта середня, священик. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 13 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 26 квітня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 вересня 1995 р.

ХАРЕНА Аркадій Костянтинович, 1923 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ХАРЕНА Володимир Костянтинович, 1929 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ХАРЕНА Домніка Костянтинівна, 1921 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ХАРЕНА Єлизавета Василівна, 1894 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ХАРЕНА Захар Костянтинович, 1925 р.н., румун, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ХАРЕНА Касян Костянтинович, 1927 р.н., румун, освіта початкова. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ХАРЕНА Катерина Костянтинівна, 1936 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ХАРЕНА Костянтин Захарович, 1890 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 28 квітня 1943 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 31 серпня 1942 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ХАРЕНА Микола Костянтинович, 1931 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ХАРЕНА Ольга Костянтинівна, 1933 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ Петро Григорович, 1914 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 14 березня 1949 р. Чернівецьким обласним судом 31 травня 1949 р. як

член нелегальної релігійної організації п'ятидесятників за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. У 1954 р. термін покарання знижено до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧЕРОПІТА Дмитро Петрович, 1922 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від жовтня 1944 р. висланий на спецпоселення за зраду батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

Т А Р А Ш А Н И

БАНЧЕСКУ Єлизавета Тодорівна, 1910 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 19 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 1 липня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 28 квітня 1990 р.

БАНЧЕСКУ Микола Гаврилович, 1904 р.н., народився в м. Радівці в Румунії, румун, освіта середня, вчитель. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 19 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 1 липня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 2 вересня 1943 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілі-тований Чернівецьким облсудом 28 квітня 1990 р.

БАНЧЕСКУ Овідій Миколайович, 1928 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЕЗУШКО Беноній Іванович, 1937 р.н., українець. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЕЗУШКО Віра Іванівна, українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 1940 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в 1941 р. в Томській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЕЗУШКО Домніка Іванівна, 1940 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1 липня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЕЗУШКО Петро Іванович, 1937 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БЕЗУШКО Петро Іванович, 1937 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 1940 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЕЗУШКО Савета Іванівна, 1931 р.н., украін-ка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЕЗУШКО Сільвія Іванівна, 1939 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1 липня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в Красноярському краї Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЕЗУШКО Степанія Миколаївна, 1912 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЕЗУШКО Степанія Тодорівна, 1916 р.н., народилася в с. Дубівка, румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1 липня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в Красноярському краї Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЕЗУШКО Тамара Іванівна, українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 1940 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в 1941 р. в Томській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БЕЗУШКО Фанзя, українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1941 р. в Томській обл. Російської Федерації.

БІЛАК Лукерія Тодорівна, 1923 р.н., румунка, освіта середня, приймальниця молока. Заарештована 31 ПЗ НКВС 15 листопада 1944 р. ОН при МВС СРСР 27 листопада 1946 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 2 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 17

травня 1995 р.

БОДНАР Іван Георгійович, 1882 р.н., румун, освіта неповна середня, примар. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 22 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 травня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

БОДНАР Катерина Олексіївна, 1914 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Заарештована УНКВС Чернівецької обл. 23 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 3 березня 1943 р. за шпигунську діяльність за ст. 54-6 КК УРСР засуджена до 6 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована військовою прокуратурою Захід-ного регіону України 12 лютого 1997 р.

БУЛЬБУК Василь Михайлович, 1882 р.н., румун, неписьменний, селянин. За постановою опер-трійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУЛЬБУК Вікторія Гаврилівна, 1892 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БУЛЬБУК Георгій Васильович, 1925 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БУЛЬБУК Марія Афанасіївна, 1913 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 20 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУЛЬБУК Микола Васильович, 1920 р.н., румун, освіта неповна середня, службовець. Заарештований 4 травня 1951 р. ВТ військ МДБ Чернівецької обл. 27-28 листопада 1951 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ОдВО 28 грудня 1954 р. злочин перекваліфіковано зі ст. 54-1 "а" на ст. 80 КК УРСР за нелегальний перехід кордону і термін покарання змінено на 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований.

БУЛЬБУК Михайло Ілліч, 1932 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 20 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУЛЬБУК Тодор Васильович, 1930 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілі-тований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУЧКОВСЬКА Марія Касянівна, 1889 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1950 р. в Тюменській обл. Російської Федерації.

БУЧКОВСЬКА Тодосія Петрівна, 1886 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУЧКОВСЬКИЙ Теодор Васильович, 1888 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Тюменській обл. Російської Федерації. Реа-білітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ВЕЛИКОГОЛОВА Олена Дмитрівна, 1900 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАЙСЮК Валерія Іванівна, 1929 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАЙСЮК Іван Гаврилович, 1883 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 24 грудня 1941 р. в Том-ській обл. Російської Федерації.

ГАЙСЮК Ілля Іванович, 1924 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГЕРМАН Анна Іванівна, 1890 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГЕРМАН Ауріка Василівна, 1932 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини і соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГЕРМАН Василь Олексійович, 1885 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на

спецпоселення як член родини зрадників батьківщини і соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Томській обл. Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГЕРМАН Василь Петрович, 1889 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГЕРМАН Домніка Василівна, 1931 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГЕРМАН Климентій Лазарович, 1913 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 29 січня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 17 жовтня 1942 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. Вирок виконано 2 грудня 1942 р. Реабілітований військовою прокуратурою Західного регіону України 14 серпня 1997 р.

ГЕРМАН Марія Іллівна, 1888 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини і со-ціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГЕРМАН Марія Костянтинівна, 1920 р.н., народилася в с. Станівці, румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьків-щини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГЕРМАН Олександра Танасіївна, 1878 р.н., народилася в с. Станівці, румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГЕРМАН Петро Георгійович, 1862 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГЕРМАН Теофіл Васильович, 1878 р.н., румун, освіта неповна середня, секретар примарії. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 22 липня 1940 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Помер 19 грудня 1941 р. в місцях позбавлення волі в Алтайському краї Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГЕРМАН Теофіл Васильович, 1926 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУШУЛ Катерина Степанівна, 1896 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в січні 1945 р. в Томській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУШУЛ Сільва Миколаївна, 1934 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДОБРЯНСЬКА Анастасія Іванівна, 1919 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДОБРЯНСЬКА Олександра Іванівна, 1924 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1945 р. в Томській обл. Російської Федерації.

ДОБРЯНСЬКИЙ Сидір Іванович, 1926 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДЯКУР Григорій Васильович, 1923 р.н., румун, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 4 травня 1951 р. ВТ військ МДБ Чернівецької обл. 27-28 листопада 1951 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ОдВО 28 грудня 1954 р. злочин перекваліфіковано зі ст. 54-1 "а" на ст. 80 КК УРСР за нелегальний перехід кордону і термін покарання змінено на 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований.

ІВАНОВИЧ Валерія Миколаївна, 1932 р.н., молдаванка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВАНОВИЧ Василь Миколайович, 1926 р.н., молдаванин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІВАНОВИЧ Вероніка Миколаївна, 1923 р.н., молдаванка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІВАНОВИЧ Магдалина Іванівна, 1905 р.н., молдаванка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІВАНОВИЧ Северин Миколайович, 1929 р.н., молдаванин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КІРЧУЛ Ганна Іванівна, 1924 р.н., українка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КІРЧУЛ Георгій Тодорович, 1887 р.н., румун, неписьменний, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КІРЧУЛ Григорій Георгійович, 1913 р.н., румун, освіта неповна середня, колгоспник. Заарештований 4 травня 1951 р. ВТ військ МДБ Чернівецької обл. 27-28 листопада 1951 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ОдВО 28 грудня 1954 р. злочин перекваліфіковано зі ст. 54-1 "а" на ст. 80 КК УРСР за нелегальний перехід кордону і термін покарання змінено на 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований.

КІРЧУЛ Євдокія Георгіївна, 1915 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КІРЧУЛ Замфіра Касянівна, 1883 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілі-тації ті самі.

КІРЧУЛ Іван Георгійович, 1920 р.н., румун, неписьменний, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 10 квітня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону. ОН при НКВС СРСР 18 листопада 1942 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Повторно заарештований оперчекв-ідділом Сєвураллагу 17 березня 1943 р. ОН при НКВС СРСР 21 серпня 1943 р. за антирадянську агітацію і як член контр-революційної партії за ст. ст. 58-2, 58-10 ч. 2, 58-11 КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Свердловською облпрокуратурою 15 травня 1958 р.

КІРЧУЛ Олена Георгіївна, 1919 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КІРЧУЛ Олена Степанівна, 1883 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КНАПИК Наталя Георгіївна, 1918 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. За-арештована на спецпоселенні 13 грудня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 3 червня 1942 р. за антирадянську агітацію за ст. 58-10 ч. 2 КК РРФСР засуджена до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОБЕЛЬ Вероніка Костянтинівна, 1898 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОБЕЛЬ Костянтин Олексійович, 1928 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОБЕЛЬ Лаврентій Олексійович, 1926 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОБЕЛЬ Микола Костянтинович, 1923 р.н., народився в с. Станівці, румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 30 грудня 1940 р. за недонесення. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 28 листопада 1963 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 4 листопада 1996 р.

КОБЕЛЬ Олексій Ананійович, 1898 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОБЕЛЬ Параска Олексіївна, 1931 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КУДЕРА Ядвіга Францівна, 1924 р.н., народилася в с. Вікша Радівецького повіту Румунії, полька, освіта неповна середня, селянка. Заарештована НКВС Кишинівської залізниці 25 лютого 1941 р. за шпигунську діяльність за ст. 54-6 КК УРСР. Засуджена не була. Справа припинена слідчим ВДТВ НКВС Кишинівської залізниці ст. Чернівці 6 березня 1941 р. Реабілітована на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЛЬНИЧУК Георгій Васильович, 1883 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЛЬНИЧУК Григорій Георгійович, 1920 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕЛЬНИЧУК Марія Григорівна, 1893 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕЛЬНИЧУК Минодора Георгіївна, 1923 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МИКИТЮК Валерія Євгенівна, 1935 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1 липня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини

зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Томській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИКИТЮК Віоріка Євгенівна, 1930 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МИКИТЮК Замфіра Миколаївна, 1888 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1944 р. в Красноярському краї Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИКИТЮК Костянтин Євгенович, 1933 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1 липня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИКИТЮК Марія Миколаївна, 1911 р.н., народилася в с. Дубівка, румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Томській обл. Ро-сійської Федерації.

ОРЕНДАРЧУК Катерина Георгіївна, 1912 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьків-щини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПАВЛЮК Георгій Лазарович, 1932 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАВЛЮК Зіновія Касянівна, 1900 р.н., народилася в с. Станівці, румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАВЛЮК Ілля Лазарович, 1928 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАВЛЮК Лазар Тодорович, 1886 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАВЛЮК Марія Лазарівна, 1929 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПАВЛЮК Олена Лазарівна, 1935 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПЕРЛОНОВСЬКА Домніка Іванівна, 1881 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Померла на спецпоселенні в Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПЕТРОВИЧ Леонора Олексіївна, 1925 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПИЛИП'ЯК Аглая Самсонівна, 1889 р.н., народилася в с. Станівці, румунка, освіта початкова, селянка. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 18 жовтня 1940 р. ВТ військ НКВС Станіславської обл. 19 травня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 2 р. позбавлення волі в місцях загального режиму. Реабілітована на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПИЛИП'ЯК Віоріка Миколаївна, 1924 р.н., румунка, освіта початкова. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 18 жовтня 1940 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР. Засуджена не була. Справа припинена ст. слідчим УНКВС Чернівецької обл. 3 грудня 1940 р. і з-під варти звільнена як неповнолітня. Реабілітова-на на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РЄЗНИЧУК Наталя Танасіївна, 1912 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОМАНЮК Михайло Іванович, 1925 р.н., українець, освіта початкова, рядовий 133 зсп 46 зсд. Заарештований ВКР "Смерш" 46 зсд ПрикВО 26 травня 1945 р. ВТ в/ч пп 36918 5 жовтня 1945 р. за участь в УПА за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований військовою прокуратурою Західного регіону України 23 червня 1997 р.

РУДУКАН Віоріка Михайлівна, 1931 р.н., румунка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 17 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РУДУКАН Зіновія Олександрівна, 1907 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РУРАК Сільвія Дмитрівна, 1925 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 30 січня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РУССУ Домніка Тодорівна, 1892 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 1 липня 1941 р. вислана на

спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СЕРЕТЯН Петро Дмитрович, 1914 р.н., народився в м. Радівці в Румунії, молдаванин, освіта початкова, селянин. Заарештований Чернівецьким МВ НКВС 3 грудня 1940 р. ВТ 12 армії КОВО 27 лютого 1941 р. за шпигунство за ст. 54-6 ч. 1 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 21 березня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою обл-прокуратурою 27 вересня 1993 р.

СТАНИЦЬКИЙ Лазар Петрович, 1914 р.н., українець, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 6 травня 1941 р. як організатор нелегального переходу кордону. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Подальша доля невідома. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 вересня 1991 р.

СТРОНСЬКИЙ Микола Васильович, 1909 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 20 лютого 1941 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1943 р. за зрадницьку діяльність за ст. ст. 17, 58-1 "а" КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Повторно заарештований оперчеквідділом Сєвураллагу 17 березня 1943 р. ОН при НКВС СРСР 21 серпня 1943 р. за антирадянську агітацію і як член контрреволю-ційної партії за ст. ст. 58-2, 58-10 ч. 2, 58-11 КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Свердловською облпрокуратурою 15 травня 1958 р.

УРЕНЮК Георгій Васильович, 1922 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 24 квітня 1941 р. як організатор збройного нелегального переходу кордону. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Засуджений не був. Подальша доля невідома. Справа припинена УКДБ Чернівецької обл. 25 листопада 1963 р. на підставі ст. 6 п. 3 КПК УРСР. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 вересня 1991 р.

ЦАР Аглаїда Іванівна, 1910 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЦАР Домніка Пантеліївна, 1931 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЦАР Євдокія Пантеліївна, 1933 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЦАР Йона Касянович, 1880 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШОТРОПА Іван Миколайович, 1914 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований 13 травня 1941 р. за зрадницьку діяльність. Засуджений не був. Помер 18 червня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілі-тований Чернівецькою облпрокуратурою 23 жовтня 1990 р.

Пам'яті замучених режимом 1944 р.

Т У Р Я Т К А

АВАРВАРА Дмитро Ілліч, 1888 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 8 серпня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 25 жовтня 1944 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 жовтня 1993 р.

АЄРІЦКУЛЕС Михайло Дмитрович, 1908 р.н., румун, освіта початкова, солдат румунської армії. Заарештований 17 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 3 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 5 липня 1990 р.

АНДРІЄШ Аглая Георгіївна, 1873 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АНДРІЄШ Георгій Васильович, 1872 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

ВАКАР Трифон Васильович, 1914 р.н., румун, освіта середня, швець. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 березня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 14 листопада 1942 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАЛИЦЬ Дмитро Петрович, 1891 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в лютому 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГАЛИЦЬ Марія Дмитрівна, 1894 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в лютому 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ГАЛИЦЬ Михайло Дмитрович, 1922 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГАЛИЦЬ Олена Дмитрівна, 1927 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГЛУШНЯК Георгій Олексійович, 1888 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 28 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 18 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 15 серпня 1990 р.

ГРЕЧНИК Марія Василівна, 1881 р.н. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРЕЧНИК Костянтин Миколайович, 1885 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРОМЕЙ Марія Іванівна, 1880 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРОМЕЙ Олена Олексіївна, 1925 р.н., румунка, освіта середня. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІВАНЕСКУ Замфіра Василівна, 1888 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ІВАШКУ Олена Пантеліївна, 1930 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАБАЦЬКА Марія Іванівна, 1926 р.н., румунка, неписьменна. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАБАЦЬКА Олена Олексіївна, 1892 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАБАЦЬКИЙ Дмитро Іванович, 1918 р.н., румун, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 8 червня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 31 липня 1948 р. за зраду батьківщини і антирадянську агітацію за ст. ст. 54-1 "а", 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 19 березня 1992 р.

КАБАЦЬКИЙ Іван Дмитрович, 1889 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЗОРІЗ Костянтин Михайлович, 1908 р.н., румун, освіта початкова, солдат румунської армії. Заарештований 15 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 3 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 5 липня 1990 р.

КОПИЛЕЦЬ Василь Іванович, 1941 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в Красноярському краї Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОПИЛЕЦЬ Олена Костянтинівна, 1918 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОРСЕЙ Василь Петрович, 1909 р.н., українець, освіта початкова, продавець. Заарештований 15 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 3 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 5 липня 1990р.

КОРСЕЙ Дмитро Васильович, румун, неписьменний, селянин. За постановою опертрійки

УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОРСЕЙ Домніка Іванівна, 1902 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОРСЕЙ Лука Петрович, 1920 р.н., українець, освіта початкова, військовополонений. Заарештований Фроловським РВ НКВС Сталінградської обл. 13 червня 1943 р. ВТ СталВО 1 вересня 1943 р. за зрадницьку діяльність за ст. 58-1 "а" КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 листопада 1994 р.

КОРСЕЙ Микола Олексійович, 1885 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОРСЕЙ Олена Миколаївна, румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

КОРСЕЙ Пантелій Миколайович, румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОРСЕЙ Сафта Михайлівна, 1883 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОСОВАН Ілля Петрович, 1926 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 7 липня 1951 р. висланий на спецпоселення як член нелегальної релігійної організації "Свідки Єгови". Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОСОВАН Катерина Іллівна, 1950 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОСОВАН Марія Федорівна, 1921 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КОСОВАН Олена Іллівна, 1949 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛІНЕЦЬКА Варвара Іванівна, 1892 р.н., румунка, селянка. За постановою від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛІНЕЦЬКА Вікторія Іллівна, 1937 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛІНЕЦЬКА Євгенія Іллівна, 1930 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛІНЕЦЬКА Ольга Іллівна, 1932 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛІНЕЦЬКА Ортанца Іллівна, 1933 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛІНЕЦЬКА Параска Олександрівна, 1890 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛІНЕЦЬКИЙ Дмитро Ілліч, 1926 р.н., румун. За постановою від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛІНЕЦЬКИЙ Ілля Васильович, 1885 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реа-білітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1945 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ЛІНЕЦЬКИЙ Костянтин Ілліч, 1939 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛІНЕЦЬКИЙ Микола Ілліч, 1935 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЛІНЕЦЬКИЙ Михайло Костянтинович, 1925 р.н., румун. За постановою ОН при НКВС СРСР від 8 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МОСКОВИЧ Хая Найхівна, 1891 р.н., народилася в с. Могилівка Герцаївського р-ну, єврейка, неписьменна, домогосподарка. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 20 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 27 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Померла 11 грудня 1941 р. в Свердловській обл. Російської Федерації. Реабілітована Чернівецьким облсудом 11 вересня 1990 р.

ПИНЗАРУ Костянтин Дмитрович, 1924 р.н., румун, освіта середня, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 8 червня 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 31 липня 1948 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПИНЗАРУ Михайло Олександрович, 1904 р.н., румун, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 20 березня 1949 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 9 червня 1946 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 червня 1992 р.

ПІФТОР Віржиній Ілліч, румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від

12 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПІФТОР Домніка Дмитрівна, румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 12 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПІФТОР Іван Васильович, 1890 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою від червня 1941 р. висланий на спецпоселення. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПІФТОР Ілля Іванович, 1892 р.н., румун, неписьменний, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 12 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПІФТОР Катерина Миколаївна, 1898 р.н., румунка, селянка. За постановою від червня 1941 р. вислана на спецпоселення. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПІФТОР Костянтин Іванович, 1930 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПІФТОР Софія Іванівна, 1933 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПІФТОР Тодор Іванович, 1924 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПІХТОР Домніка Іванівна, 1900 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 12 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПІХТОР Катерина Іллівна, 1927 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПІХТОР Софія Іллівна, 1924 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПОПЕСКУ Василь Михайлович, 1922 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ПОПЕСКУ Іван Георгійович, 1879 р.н., румун, неписьменний, селянин. За постановою від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОПЕСКУ Маргіола Георгіївна, 1890 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ПОПЕСКУ Савета Іванівна, 1920 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ПОПЕСКУ Савета Михайлівна, 1911 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ПУЮ Агатіна Йонівна, 1929 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПУЮ Варвара Костянтинівна, 1890 р.н., румунка, селянка. За постановою від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в лютому 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПУЮ Василь Георгійович, 1895 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в березні 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ПУЮ Віктор Йонович, 1927 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПУЮ Володимир Васильович, 1929 р.н., румун. За постановою від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПУЮ Дмитро Йонович, 1909 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПУЮ Олена Георгіївна, 1886 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ПУЮ Харитина Василівна, 1924 р.н., румунка. За постановою від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СМЕРИК Іон Іонович, 1894 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 24 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 15 серпня 1990 р.

СТРУЦ Домніка Іванівна, 1915 р.н., румунка, селянка. За постановою від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СТРУЦ Іван Дмитрович, 1881 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

СТРУЦ Олена Михайлівна, румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

СУРУДЖИУ Ілля Іванович, 1928 р.н., румун, освіта середня, колгоспник. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 8 червня 1948 р. ВТ військ МВС Черні-вецької обл. 31 липня 1948 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТАРАБАС Золіна Іванівна, 1914 р.н., румунка, освіта середня, селянка. Заарештована Герцаївським РВ НКДБ 19 квітня 1945 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 18 серпня 1945 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 17 січня 1994 р.

ТАРАБАС Марія Петрівна, 1919 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТАРАБАС Олімпія Петрівна, 1920 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТАРАБАС Петро Костянтинович, 1915 р.н., румун, освіта неповна середня, голова сільради. Заарештований Герцаївським РВ НКДБ 19 квітня 1945 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 20 листопада 1945 р. виправданий.

ТАРАБАС Петро Семенович, 1889 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 11 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТАРІЦА Василь Якубович, 1925 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ТАРІЦА Дмитро Якубович, 1921 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТАРІЦА Домніка Василівна, 1883 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТАРІЦА Іван Якубович, 1913 р.н., румун, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Герцаївським РВ МДБ 30 травня 1949 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 14 вересня 1949 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-4 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 15 вересня 1950 р. термін покарання змінено на 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Черні-вецьким облсудом 6 серпня 1993 р.

ТАРІЦА Марія Якубівна, 1923 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ТАРІЦА Олена Якубівна, 1928 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТАРІЦА Якуб Дмитрович, 1878 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в березні 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ТАРІЦАН Василь Іванович, 1928 р.н., молдаванин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТАРІЦАН Іван Васильович, 1893 р.н., молдаванин, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті

Актюбінській обл. Казахської РСР.

ТАРІЦАН Маргіола Іванівна, 1933 р.н., молдаванка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТАРІЦАН Микола Іванович, 1920 р.н., молдаванин, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ТАРІЦАН Савета Георгіївна, 1891 р.н., молдаванка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ТАРІЦАН Савета Іванівна, 1929 р.н., молдаванка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФЕДОРЕНЧУК Іван Миколайович, 1907 р.н., румун, освіта початкова, капрал румунської армії. Заарештований 15 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 3 червня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 5 липня 1990 р.

ЧУРЧУН Дмитро Костянтинович, 1901 р.н., румун, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 20 березня 1949 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 9 червня 1949 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Чернівецьким обласним судом 17 вересня 1955 р. злочин перекваліфіковано зі ст. 54-1 "а" на ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР за антирадянську агітацію і термін покарання зменшено на 6 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 червня 1992 р.

Ч А Г О Р

АНДОНІЙ Степан Григорович, 1898 р.н., українець, освіта неповна середня, примар. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 20 квітня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 травня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ВОРОНКА Леонтина Георгіївна, 1909 р.н., українка, неписьменна, селянка. За постановою ОН при МВС СРСР від 19 жовтня 1946 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника УПА. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОШУЛЯК Василь Михайлович, 1911 р.н., народився в с. Луковиця, українець, освіта середня, касир. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 20 квітня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реа-білітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ГУДИМА Ауріка Іллівна, 1919 р.н., румунка, освіта середня, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 7 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГУДИМА Лазар Миколайович, 1939 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУДИМА Марія Самуїлівна, 1926 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУДИМА Микола Самуїлович, 1913 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУДИМА Параска Георгіївна, 1890 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реа-білітації ті самі.

ГУДИМА Самуїл Тодорович, 1883 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУДИМА Тодор Самуїлович, 1921 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 28 січня 1941 р. ВТ 12 армії КОВО 28-31 березня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Верховним судом СРСР 21 грудня 1960 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 54-1 "а", 54-11 на ст. ст. 16, 80 КК УРСР за спробу нелегального переходу кордону. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратуроюв жовтні 1991 р. за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР

ГУМЕН Єлизавета Яківна, 1906 р.н., румунка, освіта середня, друкарка. Заарештована 97 Черні-вецьким ПЗ НКВС 9 вересня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 26 квітня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 19 серпня 1992 р.

ЗАГАРЮК Петро Костянтинович, 1906 р.н., українець, освіта неповна середня, сержант поліції. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 9 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1941 р. як член контрреволюційної партії за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

КАСІЯН Дмитро Петрович, 1922 р.н., молдаванин, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 28 жовтня 1948 р. ВТ військ МДБ Чернівецької обл. 13 січня 1949 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 20 грудня 1955 р. у Воркутлазі Комі АРСР Російської Федерації.

Реабілітований Чернівецькою обл-прокуратурою 14 липня 1993 р.

КАСІЯН Домніка Петрівна, 1905 р.н., народилася в м. Чернівці, румунка, освіта початкова, селянка. Заарештована УМДБ Чернівецької обл. 23 квітня 1947 р. Чернівецьким обласним судом 2 серпня 1947 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджена до 2 р. позбавлення волі у ВТТ. Справа припинена судовою колегією ВС УРСР 12 вересня 1947 р. за відсутністю в діях складу злочину. Реабілітована.

КОБЛЮК Іван Георгійович, 1897 р.н., румун, освіта неповна середня. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 22 серпня 1940 р. Чернівецьким обласним судом 13 листопада 1940 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 6 червня 1994 р.

КОСТАШ Заншира Штефанівна, 1888 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 4 червня 1945 р. вислана на спецпоселення за сина, звинуваченого в ухилянні від мобілізації в ЧА. Померла на спецпоселенні 18 березня 1945 р. в Архангельській обл. Російської Федерації. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОСТАШ Танасій Ілліч, 1884 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні 17 березня 1945 р. в Архангельській обл. Російської Федерації.

МАГА Іван Георгійович, 1924 р.н., українець, освіта початкова, червоноармієць 194 сапб 25 тд. За-арештований ВКР "Смерш" 25 грудня 1945 р. ВТ 25 тд 1 лютого 1946 р. за зрадницьку діяльність за ст. 58-1 "а" КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 9 березня 1953 р. в місцях позбавлення волі. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 18 травня 1994 р.

МОРАР Василь Іванович, 1918 р.н., румун, освіта початкова, робітник трамвайного тресту. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 28 січня 1941 р. ВТ 12 армії КОВО 28-31 березня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. Верховним судом СРСР 21 грудня 1960 р. злочин перекваліфіковано зі ст. ст. 54-1 "а", 54-11 на ст. ст. 16, 80 КК УРСР за спробу нелегального переходу кордону. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою в жовтні 1991 р. за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР

МОСКАЛЮК Дмитро Арефтович, 1919 р.н., українець, освіта початкова, робітник. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 22 січня 1941 р. ВТ 12 армії КОВО 27 квітня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. Військовою колегією ВС СРСР 6 червня 1941 р. вирок замінено на 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 23 червня 1994 р.

ПИСЛАР Олександра Іванівна, 1874 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою ОН при НКВС СРСР від 12 листопада 1945 р. вислана на спецпоселення як член родини учасника ОУН. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПОШТАРУК Лазар Танасійович, 1904 р.н., українець, освіта початкова, городовий. Заарешто-ваний УНКВС Чернівецької обл. 7 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Черні-вецькою облпрокуратурою 27 квітня 1989 р.

ПОШТАРУК Микола Григорович, 1901 р.н., українець, освіта початкова, городовий. Заарешто-ваний УНКВС Чернівецької обл. 9 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 17 травня 1941 р. як соціально не-безпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чер-нівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

ПОШТАРУК Тодор Степанович, 1913 р.н., українець, освіта середня, городовий. За постановою ОН при НКВС СРСР від 29 березня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РОТАР Василь Ілліч, 1902 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 14 квітня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 19 червня 1989 р.

РОТАР Олена Григорівна, 1894 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опер-трійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контр-революційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

РУСНАК Петро Іванович, 1910 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 8 грудня 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 20 лютого 1945 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 7 жовтня 1993 р.

УРСАКІ Флоря Костянтинович, 1903 р.н., народився в Румунії, румун, освіта середня, службовець. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 23 жовтня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 27 грудня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону за ст. ст. 16, 80 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 10 лютого 1994 р. Повторно заарештований оперчеквідділом Сєвураллагу 20 березня 1943 р. ОН при НКВС СРСР 21 серпня 1943 р. за антирадянську агітацію і як член контрреволюційної партії за ст. ст. 58-2, 58-10 ч. 2, 58-11 КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 5 серпня 1944 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Свердловськоюоблпрокуратурою 15 травня 1958 р.

ХМАРА Дмитро Іванович, 1883 р.н., українець, освіта початкова, примар. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 24 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1941 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

ХМАРА Іван Миколайович, 1888 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Чернівецьким РВ НКВС 20 листопада 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 28 березня 1945 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 вересня 1993 р.

ЧОРНИЙ Микола Петрович, 1894 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 20 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 7 квітня 1941 р. як член контрреволюційної партії за ст. 54-13 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

Ч Е Р Е П К І В Ц І

БОЖЕСКУ Марія Юліанівна, 1900 р.н., українка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУГНЯ Іван Георгійович, 1912 р.н., народився в с. Вовчинець, українець, освіта середня, голова сільради. Заарештований ВТВ НКДБ Кишинівської залізниці в 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 4 грудня 1944 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. каторжних робіт. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 4 березня 1994 р.

ВАТРИЧ Софрон Софронович, 1932 р.н., народився в с. Кам'янка, румун, освіта неповна середня. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 1 жовтня 1952 р. ВТ військ МВС ЛьвівВО 16 травня 1953 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 25 липня 1995 р.

ГАКМАН Михайло Євгенович, 1921 р.н., українець, освіта початкова, машиніст водокачки ст. Вадул-Серет. Заарештований ВТВ МДБ Кишинівської залізниці 30 жовтня 1947 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР. Лінійним судом Кишинівської залізниці 20 травня 1948 р. виправданий.

ГОНЧАРЮК Лазар Григорович, 1908 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГОНЧАРЮК Феліція Василівна, 1924 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ГУЦУЛЯК Василь Самійлович, 1895 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований ВТВ НКДБ Кишинівської залізниці 20 лютого 1946 р. за антирадянську агітацію. Засуджений не був. Справа припинена оперуповноваженим ВТВ МДБ ст. Чернівці 11 червня 1946 р. за не доведенням в його діях складу злочину. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 березня 1996 р.

ДУБОСЕВИЧ Альбіна Миколаївна, 1939 р.н, полька. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДУБОСЕВИЧ Марія Павлівна, 1903 р.н., полька, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДУБОСЕВИЧ Микола Карлович, 1901 р.н., поляк, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДУБОСЕВИЧ Олена Миколаївна, 1923 р.н., полька, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДУБОСЕВИЧ Степанія Миколаївна, 1927 р.н., полька. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАЛИНЧУК Валерія Софронівна, 1929 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАЛИНЧУК Євдокія Степанівна, 1907 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАЛИНЧУК Олімпія Софронівна, 1939 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАЛИНЧУК Сільвія Софронівна, 1932 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАЛИНЧУК Софрон Наумович, 1898 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. По дорозі на спецпоселення заарештований. Помер у місцях позбавлення волі в Комі АРСР Росій-ської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

КАРПЮК Іван Мафтейович, 1940 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАРПЮК Іван Тодорович, 1863 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як батько члена контрреволюційної партії. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАРПЮК Мафтей Іванович, 1907 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 2 грудня 1942 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 10 січня 1946 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецьким обл-судом 12 липня 1966 р.

КАРПЮК Родіон Мафтейович, 1934 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАРПЮК Феліція Мафтеївна, 1914 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЛОТИЛО Адам Костянтинович, 1896 р.н., українець, освіта неповна середня, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 25 листопада 1942 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецьким облсудом 22 січня 1961 р.

КОЛОТИЛО Вероніка Тофанівна, 1910 р.н., українка, освіта неповна середня, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЛОТИЛО Домка Василівна, 1871 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в грудні 1941 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

Єлизавета Іларіонівна Колотило

КОЛОТИЛО Єлизавета Іларіонівна, 1924 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Заарештована ВТВ НКДБ Кишинівської залізниці в липні 1944 р. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 19 грудня 1944 р. за участь в ОУН за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 15 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 26 листопада 1991 р.

КОЛОТИЛО Михайло Танасійович, 1912 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований ВТВ НКДБ Кишинівської залізниці 26 лютого 1946 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 3 жовтня 1946 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ.

Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 лютого 1993 р.

КОЛОТИЛО Олімпія Адамівна, 1932 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 10 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КОЛОТИЛО Степан Васильович, 1895 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Помер на спецпоселенні в грудні 1941 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МЕЛЬНИЧУК Василь Танасійович, 1940 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 9 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Помер на спецпоселенні у вересні 1941 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

МЕЛЬНИЧУК Вероніка Василівна, 1911 р.н., українка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕЛЬНИЧУК Домніка Танасіївна, 1927 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕЛЬНИЧУК Євдокія Танасіївна, 1930 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕЛЬНИЧУК Іван Танасійович, 1938 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МЕЛЬНИЧУК Танасій Іванович, 1904 р.н., українець, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. як соціально небезпечний елемент. Засуджений не був. Помер 4 серпня 1941 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ОЛЕНЮК Іван Орестович, 1920 р.н., українець, освіта початкова, заготівельник. Заарештований ВТВ НКВС Кишинівської залізниці ст. Чернівці 27 листопада 1944 р. ОН при НКВС СРСР 3 жовтня 1945 р. за участь в ОУН за ст. ст. 54-1 "а", 54-11 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Справа припинена судовою колегією Верховного суду СРСР 16 березня 1955 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований.

ОСТРОВСЬКИЙ Володимир Антонович, 1902 р.н., народився в с. Ошихліби Кіцманського р-ну, поляк, освіта неповна середня, ст. машиніст водокачки ст. Вадул-Серет. Заарештований УМДБ Чернівецької обл. 6 жовтня 1947 р. Лінійним судом Кишинівської залізниці 20 травня 1948 р. за антирадянську агітацію за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 29 грудня 1991 р.

ТКАЧУК Вероніка Іллівна, 1924 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реа-білітована на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ТКАЧУК Євдокія Василівна, 1900 р.н., українка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабі-літації ті самі.

ТКАЧУК Ілля Маркович, 1900 р.н., українець, неписьменний, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 5 травня 1943 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер 3 березня 1946 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ТКАЧУК Леонора Іллівна, 1928 р.н., українка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ТКАЧУК Марко Ілліч, 1922 р.н., українець, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТКАЧУК Олена Іллівна, 1932 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТКАЧУК Олімпія Іллівна, 1940 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТКАЧУК Сільвія Іллівна, 1930 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧЕБОТАР Ілля Георгійович, 1897 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 14 квітня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

ЧОРНЕЙ Василь Ілліч, 1933 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЧОРНЕЙ Вероніка Василівна, 1905 р.н., українка, освіта початкова, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧОРНЕЙ Георгій Ілліч, 1934 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧОРНЕЙ Катерина Іллівна, 1929 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЧОРНЕЙ Олена Іллівна, 1936 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШИРОКА ПОЛЯНА

АМАРІЙ Василь Іванович, 1932 р.н., румун, освіта початкова, колгоспник. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 9 грудня 1952 р. Чернівецьким обласним судом 26 лютого 1953 р. як член нелегальної релігійної організації "Свідки Єгови" за ст. ст. 54-10 ч. 2, 54-11, 56-18 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 22 жовтня 1992 р.

АМАРІЙ Веніамін Іванович, 1912 р.н., румун, освіта середня, селянин. За постановою від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АМАРІЙ Домніка Леонтіївна, 1912 р.н., румунка, селянка. За постановою від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

АМАРІЙ Іван Харитонович, 1931 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АМАРІЙ Іоанна Веніамінівна, 1935 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АМАРІЙ Минодора Іванівна, 1900 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

АМАРІЙ Харитон Аркадійович, 1898 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛЕНКУ Аркадій Георгійович, 1921 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛЕНКУ Аурел Георгійович, 1924 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БІЛЕНКУ Василь Григорович, 1893 р.н., румун, селянин. Заарештований 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 5 травня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

БІЛЕНКУ Георгій Георгійович, 1890 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 28 квітня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Помер у травні 1945 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

БІЛЕНКУ Григорій Георгійович, 1855 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як батько члена контрреволюційної партії. Помер на спецпоселенні в 1947 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛЕНКУ Григорій Георгійович, 1927 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛЕНКУ Емілія Василівна, 1927 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛЕНКУ Євгенія Василівна, 1922 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БІЛЕНКУ Лаврентій Васильович, 1931 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛЕНКУ Леон Георгійович, 1929 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛЕНКУ Марія Іванівна, 1892 р.н., селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛЕНКУ Микола Георгійович, 1927 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛЕНКУ Сафта Григорівна, 1857 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як мати члена контрреволюційної партії. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БІЛЕНКУ Флоаря Георгіївна, 1904 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БОДЯН Василь Георгійович, 1910 р.н., народився в Румунії, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 15 серпня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 17 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджений до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецьким облсудом 5 червня 1990 р.

БУРЛА Аркадій Васильович, 1918 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

БУРЛА Ганна Георгіївна, 1886 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

БУРЛА Катерина Василівна, 1924 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

БУРЛА Маргалина Василівна, 1922 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

БУРЛА Степан Васильович, 1920 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ВЕБЕР Параска Фролівна, 1882 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Заарештована Глибоцьким РВ НКДБ 25 лютого 1945 р. за пособництво ОУН-УПА. ВТ військ НКВС Чернівецької обл. 13-16 липня 1945 р. за ст. ст. 20, 54-1 "а", 54-11 КК УРСР виправдана, а за недонесення за ст. 54-12 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 15 серпня 1990р.

ГРАНИЧУК Аурелія Василівна, 1919 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 12 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ГРАНИЧУК Василь Георгійович, 1885 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ГРАНИЧУК Маргарита Андріївна, 1889 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДАБИКА Вероніка Георгіївна, 1927 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 20 травня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДАБИКА Георгій Тодорович, 1884 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДАБИКА Іван Георгійович, 1927 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДАБИКА Катерина Семенівна, 1888 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДАБИКА Микола Георгійович, 1937 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДАБИКА Петро Георгійович, 1925 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДМИТРЮК Георгій Васильович, румун. За постановою від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ДМИТРЮК Домніка Семенівна, 1888 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДМИТРЮК Євдокія Василівна, 1923 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДМИТРЮК Марія Василівна, 1925 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ДМИТРЮК Петро Васильович, 1918 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗАГАРЮК Онуфрій Михайлович, 1912 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 12 травня 1941 р. за зрадницьку діяльність за ст. 54-1 "а" КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена ст. оперуповноваженим Глибоцького РВ МДБ 18 жовтня 1952 р. за не доведенням в його діях складу злочину. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 31 жовтня 1990р.

ЗЕГРЯ Василь Танасійович, 1900 р.н., румун, освіта середня, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 квітня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Помер 9 лютого 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської

Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 вересня 1993 р.

ЗЕГРЯ Георгій Савич, 1905 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 1 квітня 1941 р. за спробу нелегального переходу кордону. У зв'язку з початком війни евакуйований на Схід СРСР. Помер 8 липня 1942 р. в Сєвураллазі Свердловської обл. Російської Федерації. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 30 вересня 1993 р.

ЗЕГРЯ Ілля Васильович, 1890 р.н., румун, освіта неповна середня, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 2 квітня 1941 р. ВТ військ НКВС Станіславської обл. 20 травня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 16 травня 1994 р.

ЗЕГРЯ Семен Іванович, 1910 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 3 жовтня 1947 р. ВТ військ МВД Чернівецької обл. 12-13 квітня 1948 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 15 р. позбавлення волі у ВТТ. ОН при МДБ СРСР 11 грудня 1948 р. термін покарання змінено на 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 10 червня 1993 р.

ЗЕЛГІН Герасим Іванович, 1901 р.н., румун, освіта початкова, коваль. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЗЕЛГІН Марія Герасимівна, 1931 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗЕЛГІН Олена Герасимівна, 1933 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗЕЛГІН Рахіля Тодорівна, 1903 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЗЕЛЕНЬКО Микола Деонизійович, 1914 р.н., народився в смт Глибока, українець, освіта початкова, голова сільради. Заарештований 3 жовтня 1947 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 12-13 квітня 1948 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 20 р. позбавлення волі у ВТТ. ОН при МДБ СРСР 11 грудня 1948 р. термін покарання змінено на 25 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 31 травня 1993 р.

ІЛУЦАН Фрозина Василівна, 1901 р.н., румунка. За постановою від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІСОПЕСКУ Ганна Георгіївна, 1912 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ІСОПЕСКУ Домніка Георгіївна, 1910 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ІСОПЕСКУ Іван Георгійович, 1917 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ІСОПЕСКУ Олександра Архипівна, 1881 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ЙОНЕЦЬ Вероніка Георгіївна, 1903 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 7 липня 1951 р. вислана на спецпоселення як член нелегальної релігійної організації "Свідки Єгови". Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЙОНЕЦЬ Марія Тодорівна, 1929 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ЙОНЕЦЬ Тодор Олександрович, 1905 р.н., румун, неписьменний, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАЛАНЧА Георгій Миколайович, 1882 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 14 квітня 1943 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Черні-вецькою облпрокуратурою 30 травня 1989 р.

КАЛАНЧА Ілля Георгійович, 1910 р.н., румун, селянин. За постановою від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАЛАНЧА Микола Георгійович, 1917 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАЛАНЧА Мірча Ілліч, 1941 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 12 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КАЛАНЧА Олександра Іванівна, 1910 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КАЛАНЧА Феліція Іллівна, 1937 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

КИЦЮК Ганна Василівна, 1886 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпо-

селення як член родини соціально небезпечного елементу. В 1946 р. самовільно покинула спецпоселення. Заарештована Глибоцьким РВ МВС 20 серпня 1949 р. за втечу зі спецпоселення за ст. 78 ч. 3 КК УРСР. Засуджена не була. Справа припинена ОН при МВС СРСР 12 травня 1950 р. за відсутністю в діях складу злочину. Реабілітована управлінням охорони громадського порядку Чернівецького облвиконкому 12 листопада 1968 р.

КИЦЮК Георгій Іванович, 1907 р.н., українець, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ НКДБ 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 13 січня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Повторно заарештований. Верховним судом Комі АРСР 8 вересня 1942 р. за антирадянську агітацію за ст. 58-10 ч. 2 КК РРФСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Закону України від 17 квітня 1991 р.

КИЦЮК Григорій Миколайович, 1926 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. В 1946 р. самовільно покинув спецпоселення. Заарештований Глибоцьким РВ МВС 20 серпня 1949 р. за втечу зі спецпоселення за ст. 78 ч. 3 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена ОН при МВС СРСР 12 травня 1950 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований управлінням охорони громадського порядку Чернівецького облвиконкому 12 листопада 1968 р.

КИЦЮК Драгош Миколайович, 1929 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. В 1946 р. самовільно покинув спецпоселення. Заарештований Глибоцьким РВ МВС 20 серпня 1949 р. за втечу зі спецпоселення за ст. 78 ч. 3 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена ОН при МВС СРСР 12 травня 1950 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований управлінням охорони громадського порядку Чернівецького облвиконкому 12 листопада 1968 р.

КИЦЮК Микола Іванович, 1881 р.н., українець, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. в червні 1941 р. як соціально небезпечний елемент. Помер 30 вересня 1941 р. в Устьвимлазі Комі АРСР Російської Федерації. Реабілітований на підставі Закону України від 17 квітня 1991 р.

КИЦЮК Петро Миколайович, 1915 р.н., українець, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. В 1946 р. самовільно покинув спецпоселення. Заарештований Глибоцьким РВ МВС 20 серпня 1949 р. за втечу зі спецпоселення за ст. 78 ч. 3 КК УРСР. Засуджений не був. Справа припинена ОН при МВС СРСР 12 травня 1950 р. за відсутністю в його діях складу злочину. Реабілітований управлінням охорони громадського порядку Чернівецького облвиконкому 12 листопада 1968 р.

ЛЕВИЦЬКА Марія Теофілівна, 1914 р.н., народилася в с. Карапчів, румунка, освіта неповна середня, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Звільнена в 1946 р. Заарештована Глибоцьким РВ МДБ 3 травня 1950 р. Чернівецьким обласним судом 29 липня 1950 р. як член нелегальної релігійної організації "Свідки Єгови" за ст. 54-10 ч. 2 КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 31 липня 1991 р.

ЛЕВИЦЬКА Олена Костянтинівна, 1936 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛЕВИЦЬКИЙ Георгій Трохимович, 1884 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 16 лютого 1949 р. Чернівецьким обласним судом 10 травня 1949 р. як член нелегальної релігійної організації «Свідки Єгови» за ст. ст. 54-10 ч. 2, 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 16 квітня 1992 р.

ЛЕВИЦЬКИЙ Іон Костянтинович, 1938 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛЕВИЦЬКИЙ Костянтин Трохимович, 1902 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 16 грудня 1942 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 16 травня 1989 р.

ЛУК'ЯН Василь Йосипович, 1932 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабі-літований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛУК'ЯН Вероніка Олександрівна, 1910 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛУК'ЯН Григорій Йосипович, 1927 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛУК'ЯН Григорій Тодорович, румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991р.

ЛУК'ЯН Елеонора Йосипівна, 1923 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛУК'ЯН Іван Тодорович, румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як син члена контрреволюційної партії. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛУК'ЯН Йоганна Георгіївна, 1905 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дружина члена контрреволюційної партії. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛУК'ЯН Йосип Іванович, 1898 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКВС Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 28 квітня 1943 р. як член контрреволюційної партії за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 7 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 12 травня 1989 р.

ЛУК'ЯН Рахіль Йосипівна, 1925 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як дочка члена контрреволюційної партії. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛУК'ЯН Тодор Іванович, 1893 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член контрреволюційної партії. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛУК'ЯН Тодосія Іванівна, 1870 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як мати члена контрреволюційної партії. Померла на спецпоселенні взимку 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛУПАШТЯН Зіновія Дмитрівна, 1937 р.н., румунка. За постановою від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ЛУПАШТЯН Катерина Дмитрівна, 1929 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МАДВІЙ Валентина Василівна, 1940 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИХАЙЛОВИЧ Василь Костянтинович, 1881 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИХАЙЛОВИЧ Гаврило Васильович, 1914 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИХАЙЛОВИЧ Георгій Іванович, 1886 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИХАЙЛОВИЧ Домніка Георгіївна, 1921 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МИХАЙЛОВИЧ Іван Георгійович, 1923 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

МИХАЙЛОВИЧ Катерина Василівна, 1889 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МИХАЙЛОВИЧ Магдалина Іванівна, 1890 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МОСКАЛЮК Аглая Йосипівна, 1913 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МОСКАЛЮК Григорій Тодорович, 1912 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МОСКАЛЮК Іван Григорович, 1939 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

МОСКАЛЮК Корній Григорович, 1941 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

НЕДІЛЬКО Вероніка Корниліївна, 1894 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реа-білітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НЕДІЛЬКО Самсон Іванович, 1891 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

НІКОЛАЄСКУ Василь Ілліч, 1937 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НІКОЛАЄСКУ Домніка Іллівна, 1939 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

НІКОЛАЄСКУ Замфіра Іванівна, 1902 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

НІКОЛАЄСКУ Іван Ілліч, 1931 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

НІКОЛАЄСКУ Ілля Іванович, 1898 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою опер-трійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НІКОЛАЄСКУ Маргалина Іллівна, 1901 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в 1946 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НІКОЛАЄСКУ Матрона Іллівна, 1890 р.н., румунка, неписьменна, селянка. За постановою від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НІКОЛАЄСКУ Микола Георгійович, 1922 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

НІКОЛАЄСКУ Рафіра Іллівна, 1940 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

НІКОЛАЄСКУ Ревека Іллівна, 1922 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ОПАЄЦЬ Віра Михайлівна, 1924 р.н., народилася в м. Ясси в Румунії, румунка, освіта початкова, селянка. Заарештована 3 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 17 червня 1942 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 16 лютого 1990 р.

ПІДТЯЖКІНА Ревека Самсонівна, 1917 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПУЮ Агатина Йонівна, 1929 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як

член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ПУЮ Віктор Йонович, 1927 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ПУЮ Дмитро Йонович, 1909 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ПУЮ Олена Георгіївна, 1886 р.н., румунка, неписьменна, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

РОЙЛЯН Георгій Іванович, 1927 р.н., румун. За постановою від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

РОЙЛЯН Іван Васильович, 1892 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОЙЛЯН Маргалина Георгіївна, 1896 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОЙЛЯН Олена Іванівна, 1924 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

РОТАРУ Трандафір Дмитрович, 1927 р.н., народився в с. Кам'янка, румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 33 Закарпатським ПЗ НКВС 28 листопада 1948 р. ВТ військ МВС Чернівецької обл. 9 лютого 1949 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 25 р. позбавлення волі у ВТТ. ВТ ПрикВО 6 квітня 1955 р. злочин перекваліфіковано зі ст. 54-1 "а" на ст. 80 КК УРСР за нелегальний перехід кордону і термін покарання змінено на 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 31 жовтня 1990 р. за ст. 54-1 "а" КК УРСР.

САДОВИК Леонтина Миколаївна, 1916 р.н., народилася в с. Порубне, українка, неписьменна, селянка. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 12 вересня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 20 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджена до 5 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 24 травня 1990 р.

СИДОРЯК Василь Олексійович, 1933 р.н., українець. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СИДОРЯК Вероніка Олексіївна, 1934 р.н., українка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СИДОРЯК Драгош Олексійович, 1931 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СИДОРЯК Ілля Олексійович, 1927 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

СИДОРЯК Олексій Семенович, 1891 р.н., українець, освіта початкова, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СИДОРЯК Олена Іллівна, 1902 р.н., українка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СИДОРЯК Петро Олексійович, 1925 р.н., українець. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СУЧЕВАН Аврора Петрівна, румунка, селянка. За постановою від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СУЧЕВАН Аркадій Ілліч, 1900 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Помер на спецпоселенні в 1944 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

СУЧЕВАН Василь Георгійович, 1930 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СУЧЕВАН Василь Костянтинович, 1928 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СУЧЕВАН Георгій Григорович, 1935 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

СУЧЕВАН Георгій Петрович, 1904 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СУЧЕВАН Георгій Степанович, 1880 р.н., румун, неписьменний, селянин. За постановою опер-

трійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в 1945 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СУЧЕВАН Григорій Георгійович, 1913 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СУЧЕВАН Григорій Костянтинович, 1934 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СУЧЕВАН Домніка Аркадіївна, 1925 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СУЧЕВАН Євгенія Георгіївна, 1933 р.н., румунка. За постановою від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СУЧЕВАН Замфіра Андріївна, 1883 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СУЧЕВАН Ілля Георгійович, 1892 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СУЧЕВАН Ілля Георгійович, 1936 р.н., румун. За постановою від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СУЧЕВАН Ілля Григорович, 1938 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СУЧЕВАН Ірина Григорівна, 1928 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СУЧЕВАН Ірина Петрівна, румунка, селянка. За постановою від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СУЧЕВАН Лівія Іллівна, 1901 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СУЧЕВАН Марія Василівна, 1890 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

СУЧЕВАН Марія Григорівна, 1931 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СУЧЕВАН Минодора Андронівна, 1905 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СУЧЕВАН Олена, 1872 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

СУЧЕВАН Олена Аркадіївна, 1927 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

СУЧЕВАН Павло Іванович, 1902 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 2 квітня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 17 жовтня 1942 р. за зраду батьківщини за ст. ст. 19, 58-1 "а", 58-11 КК РРФСР засуджений до вищої міри покарання. Вирок виконано 21 листопада1942 р. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 20 червня 1994 р.

СУЧЕВАН Петро Георгійович, 1927 р.н., румун. За постановою від червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СУЧЕВАН Ревека Тодорівна, 1913 р.н., румунка, освіта початкова, селянка. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 16 листопада 1940 р. ВТ 12 армії КОВО 20 січня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджена до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецькою облпрокуратурою 28 травня 1991 р.

СУЧЕВАН Савета Флорівна, 1910 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СУЧЕВАН Сільвія Аркадіївна, 1929 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

СУЧЕВАН Сільвія Георгіївна, 1935 р.н., румунка. За постановою від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадника батьківщини. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТРАЧУК Василь Іванович, 1889 р.н., румун, освіта початкова, селянин. За постановою ОН при МДБ СРСР від 7 липня 1951 р. висланий на спецпоселення як член нелегальної релігійної організації "Свідки Єгови". Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТРАЧУК Василь Ілліч, 1917 р.н., румун, освіта середня, столяр. Заарештований Глибоцьким РВ МДБ 16 лютого 1953 р. Чернівецьким обласним судом 9 травня 1953 р. як член нелегальної релігійної організації "Свідки Єгови" за ст. ст. 54-10 ч. 2, 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Повторно заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 14 вересня 1958 р. Чернівецьким обласним судом 21 листопада 1958 р. як член нелегальної релігійної організації "Свідки Єгови" за ст. ст. 54-10 ч. 2, 54-11 КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 16 грудня 1991 р.

ТРАЧУК Вероніка Іллівна, 1891 р.н., румунка, селянка. За постановою ОН при МДБ СРСР від 7 липня 1951 р. вислана на спецпоселення як член нелегальної релігійної організації "Свідки Єгови". Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ТРАЧУК Вікторія Василівна, 1930 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТРАЧУК Ганна Василівна, 1931 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТРАЧУК Замфіра Василівна, 1933 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні 27 березня 1952 р. в Іркутській обл. Російської Федерації.

ТРАЧУК Ілля Васильович, 1936 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ТРАЧУК Параска Василівна, 1937 р.н., румунка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФЕДОР Катерина Карлівна, 1912 р.н., румунка, освіта неповна середня, селянка. Заарештована 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 16 липня 1940 р. ОН при НКВС СРСР 17 травня 1941 р. за нелегальний перехід кордону за ст. 80 КК УРСР засуджена до 3 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітована Чернівецьким облсудом 2 листопада 1990 р.

ФРАТОВЧАН Артемізія Дмитрівна, 1933 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФРАТОВЧАН Василь Григорович, 1924 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФРАТОВЧАН Вероніка Георгіївна, 1919 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФРАТОВЧАН Георгій Григорович, 1911 р.н., румун, освіта вища, службовець. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 16 листопада 1940 р. ВТ 12 армії КОВО 20 січня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до вищої міри покарання. 24 травня 1941 р. вирок замінено на 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 травня 1991 р.

ФРАТОВЧАН Георгій Дмитрович, 1881 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як член родини зрадників батьківщини. Помер на спецпоселенні в 1941 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФРАТОВЧАН Григорій Васильович, 1889 р.н., румун, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФРАТОВЧАН Дмитро Федорович, 1886 р.н., румун, неписьменний, селянин. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення. Помер на спецпоселенні в 1942 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реа-білітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФРАТОВЧАН Євдокія Василівна, 1888 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФРАТОВЧАН Катерина Георгіївна, 1915 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини зрадників батьківщи

ни. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФРАТОВЧАН Савета Іллівна, 1883 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Померла на спецпоселенні в 1941 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ФРАТОВЧАН Степан Дмитрович, 1926 р.н., румун. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. висланий на спецпоселення. Помер на спецпоселенні в 1943 р. в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ФРАТОВЧАН Теодосія Василівна, 1891 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФРАТОВЧАН Флорій Дмитрович, 1929 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ФРАТОВЧАН Штефан Григорович, 1916 р.н., румун, селянин. Підстави репресії і реабілітації ті самі. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР.

ШКРОБАНЕЦЬ Анастасія Іллівна, 1862 р.н., румунка, селянка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШКРОБАНЕЦЬ Аркіл Васильович, 1880 р.н., румун, неписьменний, селянин. За постановою опер-трійки УНКДБ Чернівецької обл. від 13 червня 1941 р. висланий на спецпоселення як соціально небезпечний елемент. Помер на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітований на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШКРОБАНЕЦЬ Василь Аркілович, 1924 р.н., румун. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШКРОБАНЕЦЬ Георгій Степанович, 1899 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований УНКДБ Чернівецької обл. 13 червня 1941 р. ОН при НКВС СРСР 5 травня 1943 р. як соціально небезпечний елемент за ст. 58-13 КК РРФСР засуджений до 8 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований на підставі ст. 1 Указу ПВР СРСР від 16 січня 1989 р.

ШКРОБАНЕЦЬ Іоанна Аркілівна, 1926 р.н., румунка. За постановою опертрійки УНКДБ Чернівецької обл. від червня 1941 р. вислана на спецпоселення як член родини соціально небезпечного елементу. Померла на спецпоселенні в Актюбінській обл. Казахської РСР. Реабілітована на підставі ст. 3 Закону України від 17 квітня 1991 р.

ШКРОБАНЕЦЬ Катерина Єреміївна, 1882 р.н., румунка, селянка. Підстави репресії і реабілітації ті самі.

ШКРОБАНЕЦЬ Костянтин Аркілович, 1922 р.н., румун, освіта початкова, селянин. Заарештований 97 Чернівецьким ПЗ НКВС 16 листопада 1940 р. ВТ 12 армії КОВО 20 січня 1941 р. за зраду батьківщини за ст. 54-1 "а" КК УРСР засуджений до 10 р. позбавлення волі у ВТТ. Реабілітований Чернівецькою облпрокуратурою 28 травня 1991 р.

СПИСОК ГРОМАДЯН, РЕПРЕСОВАНИХ РАДЯНСЬКОЮ ВЛАДОЮ, НА ЯКИХ НЕМАЄ ДОКУМЕНТІВ В АРХІВАХ МВС ТА СБУ

БАГРИНІВКА

БРОАСКА Георгій, 1936 р.н., румун.
БРОАСКА Катерина, 1939 р.н., румунка.
БРОАСКА Міхай Костянтинович, румун.
БРОАСКА Параска, 1915 р.н., румунка, селянка.
ІОНУЦА Вероніка, румунка, селянка.
ІОНУЦА Георгій Дмитрович, румун.
ІОНУЦА Дмитро, румун, селянин.
ІОНУЦА Докіца, румунка.
ІОНУЦА Катерина, румунка.
ІОНУЦА Микола Спиридонович, румун.
ІСОПЕСКУ Вероніка Іванівна, румунка, селянка.
ЛАЗАРЕСКУ Іван Миколайович, 1918 р.н., румун, селянин.
ЛАЗАРЕСКУ Костянтин Миколайович, 1905 р.н., румун, селянин.
ЛАЗАРЕСКУ Микола Костянтинович, 1882 р.н., румун, селянин.
ЛАЗАРЕСКУ Савета Іванівна, 1888 р.н., румунка, селянка.
ТОПАЛО Ганна Костянтинівна, румунка.
ТОПАЛО Катерина, румунка, селянка.
ТОПАЛО Костянтин, румун, селянин.
ТОПАЛО Савета Костянтинівна, румунка.
ТОФАН Вероніка, румунка.
ТОФАН Євдокія, румунка, селянка.
ТОФАН Ілля, румун, селянин.
ТОФАН Мірча, румун.
ЧИЖЕВСЬКА Валерія Костянтинівна.
ЧИЖЕВСЬКА Вероніка, селянка, дружина Чижевського Василя.
ЧИЖЕВСЬКА Вероніка, селянка, дружина Чижевського Костянтина.
ЧИЖЕВСЬКА Домніка Василівна.
ЧИЖЕВСЬКА Катерина Василівна.
ЧИЖЕВСЬКА Катерина Костянтинівна.
ЧИЖЕВСЬКА Марія Василівна.
ЧИЖЕВСЬКА Штефанія Костянтинівна.
ЧИЖЕВСЬКИЙ Василь, селянин.
ЧИЖЕВСЬКИЙ Георгій Васильович.
ЧИЖЕВСЬКИЙ Євзебій Костянтинович.
ЧИЖЕВСЬКИЙ Костянтин, селянин.

БІЛА КРИНИЦЯ

СЕРГЄЄВ Данило Євдокимович, 1910 р.н., росіянин, селянин.
СЕРГЄЄВ Євдоким Федорович, 1877 р.н., росіянин, селянин.

ВАЛЯ КУЗЬМИНА

ВАНЗУЛЯК Іван Костянтинович, 1900 р.н., румун.
ГУДИМА Іван Дмитрович, 1906 р.н., українець, селянин.

ВОЛОКА

ГОЛОВАЧ Віоріка Іванівна, 1912 р.н., румунка, селянка.
ГУЗ Іван Георгійович, 1913 р.н., румун, селянин.
ПАВЛЕНКО Василь Тимурович, 1882 р.н., румун, селянин.
ПАВЛЕНКО Думітру Георгійович, 1913 р.н., румун, селянин.
ПАВЛЕНКО Марія Якубівна, 1886 р.н., румунка, селянка.
ПАВЛЕНКО Прокопій Васильович, 1926 р.н., румун.
ПАВЛЕНКО Тодор Васильович, 1924 р.н., румун, селянин.
ПЕНТЕЛЕЙЧУК Ністор Якубович, 1908 р.н., румун, селянин.
ПЕНТЕЛЕЙЧУК Петро Тодорович, 1884 р.н., румун, селянин.
ПЕНТЕЛЕЙЧУК Прокопій Ністорович, 1919 р.н., румун, селянин.
УНГУРЯН Микола Миколайович, 1921 р.н., румун, селянин.
ХЛОПИНА Думітру Ілліч, 1915 р.н., румун, селянин.

ГЛИБОКА

ГЕРАТ Леокадія Казимірівна, 1923 р.н., полька, селянка.
ГЕРАТ Розалія Венцерівна, 1894 р.н., полька, селянка.
ГЕРАТ Станіслав Казимірович, поляк.
ГЕРАТ Тадеуш Казимірович, 1928 р.н., поляк.
ДРАГАН Василь Іванович, 1913 р.н., румун, селянин.
ЕЛЬГІСЕР Еті Якубівна, 1891 р.н., єврейка, домогосподарка.
КЛЬОЦ Вікторія Миколаївна, 1925 р.н., румунка, селянка.
КЛЬОЦ Петро Федорович, 1922 р.н., румун, селянин.
КРИЛЮК Василь Георгійович, 1915 р.н., румун, селянин.

ОРШІВСЬКИЙ Дмитро Іванович, 1884 р.н., українець, селянин.

ПАЛАМАРЮК Домніка Василівна, 1897 р.н., українка, селянка.

РАВЛЮК Олена Петрівна, 1915 р.н., румунка, селянка.

РАВЛЮК Яків Миронович, 1909 р.н., румун, селянин.

ШАВЕР Ісак Симонович, 1874 р.н., єврей, торговець.

ДИМКА

ЖИЖИЯН Домніка, 1924 р.н., румунка.

ЗОЗУЛЯК Анастасія, 1893 р.н.

ЗОЗУЛЯК Іван, 1882 р.н.

СУХАР Марія Іванівна, 1920 р.н.

ДУБІВКА

БІЛЕЦЬКА Лукерія Іванівна, румунка.

БІЛЕЦЬКА Маргалина Георгіївна, 1894 р.н., румунка, селянка.

БІЛЕЦЬКА Тетяна, 1933 р.н., румунка.

БІЛЕЦЬКИЙ Георгій Леонович, 1921 р.н., румун, селянин.

БІРЕУ Іоанна Василівна, 1915 р.н., румунка, селянка.

БУЛИГА Аурел Вікторович, румун.

БУЛИГА Вероніка Петрівна, румунка.

БУЛИГА Віктор Іванович, румун.

БУЛИГА Домніка Вікторівна, румунка, селянка.

БУЛИГА Іван Вікторович, румун.

ГАЛІП Вікторія, румунка.

ГАЛІП Пантелій Миколайович, румун.

ГОЯН Домніка Іванівна, румунка.

ДВОРСЬКИЙ Микола, румун.

КРЕЦУ Дмитро, румун.

КУЧУРЯН Марія, румунка.

КУЧУРЯН Петро, румун.

ОЛОЄР Іван Тодорович, румун.

ОЛОЄР Тетяна Іллівна, румунка.

ОРЕШТАЙН Аврум, єврей.

ОРЕШТАЙН Еті, єврейка.

ПОПОВИЧ Лазар, румун.

ПОПОВИЧ Марія Іванівна, румунка.

ХАЙСУК Василь Іванович, румун.

ХАЙСУК Георгій Васильович, румун.

ХАЙСУК Євдокія Василівна, румунка.

ХАЙСУК Параскева Василівна, румунка.

ХОЛОТЮК Марія, румунка.

ХОЛОТЮК Троян Георгійович, румун.

КАМ'ЯНКА

МИЦАК Ганна Маноліївна, 1897 р.н., українка, селянка.

МИЦАК Дмитро Васильович, 1921 р.н., українець, селянин.

МИЦАК Савета Василівна, 1924 р.н., українка, селянка.

МИЦАК Танасій Васильович, 1928 р.н., українець.

ПАНЦИР Дмитро Прокопович, 1926 р.н., румун.

ПАНЦИР Мотрона Михайлівна, 1900 р.н., румунка, селянка.

ПАНЦИР Олена Прокопівна, 1928 р.н., румунка.

ПАНЦИР Прокіп Никифорович, 1894 р.н., румун, селянин.

КАРАПЧІВ

БАНИЛЯН Захарій, 1914 р.н., румун, селянин.

БАНИЛЯН Параска, 1885 р.н., румунка, селянка.

БОСТАН Дмитро Семенович, 1925 р.н., румун.

БОСТАН Ілля Олексійович, 1900 р.н., румун, селянин.

БОСТАН Олександра Іванівна, 1913 р.н., румунка, селянка.

БОСТАН Савета Семенівна, 1920 р.н., румунка, селянка.

ГАВРИЛЮК Корнелія Петрівна, 1928 р.н., народилася в Румунії, українка, освіта неповна вища, студентка.

ІОНЕЦЬ Лазар Георгійович, румун.

ІОНЕЦЬ Флоаря, румунка.

КИРЧУ Флорій Тодорович, 1892 р.н., румун, селянин.

ЛАВРИН Василь Васильович, 1928 р.н.

ЛАВРИНА Ганна Василівна, 1930 р.н.

ЛЕОРДА Паладія Георгіївна, 1916 р.н., румунка, селянка.

ЛЕОРДА Пелагія Семенівна, 1888 р.н., румунка, селянка.

ОПАЄЦЬ Василь Пантелійович, 1916 р.н., румун, селянин.

ОПАЄЦЬ Віктор Пантелійович, 1913 р.н., румун, селянин.

ОПАЄЦЬ Ганна Пантеліївна, 1810 (1910) р.н., румунка, селянка.

ОПАЄЦЬ Флоаря Онуфріївна, 1893 р.н., румунка, селянка.

ПРИСКАРЯН Домніка, 1896 р.н., румунка, селянка.

ПРИСКАРЯН Марія Костянтинівна, 1911 р.н., румунка, селянка.

РЯБИНСЬКА Олена, 1900 р.н., румунка, селянка.

РЯБИНСЬКИЙ Василь Григорович, 1919 р.н., румун, селянин.

РЯБИНСЬКИЙ Гаврило Григорович, 1922 р.н., румун, селянин.

ТИМКУ Дмитро Миколайович, 1894 р.н., румун, селянин.

ТИМКУ Домніка Дмитрівна, 1938 р.н., румунка.

ТИМЧУК Дмитро Миронович, 1875 р.н., румун, селянин.

ТОВАРНИЦЬКА Віоріка Миколаївна, 1931 р.н., румунка.

ТОВАРНИЦЬКА Лідія Іванівна, 1935 р.н., румунка.

ТОВАРНИЦЬКА Маргалина, 1918 р.н., румунка, селянка.

ТОВАРНИЦЬКА Марія Іванівна, 1889 р.н., румунка, селянка.

ТОВАРНИЦЬКА Олена Миколаївна, 1935 р.н., румунка.

ТОВАРНИЦЬКА Олтіца Іванівна, 1938 р.н., румунка.

ТОВАРНИЦЬКА Ракела, 1889 р.н., румунка, селянка.

ТОВАРНИЦЬКА Ревека Георгіївна, 1925 р.н., румунка.

ТОВАРНИЦЬКА Флоаря, 1892 р.н., румунка, селянка.

ТОВАРНИЦЬКА Фрозина, 1909 р.н., румунка, селянка.

ТОВАРНИЦЬКИЙ Василь Георгійович, 1939 р.н., румун.

ТОВАРНИЦЬКИЙ Василь Миколайович, 1936 р.н., румун.

ТОВАРНИЦЬКИЙ Георгій Георгійович, 1938 р.н., румун.

ТОВАРНИЦЬКИЙ Георгій Миколайович, 1937 р.н., румун.

ТОВАРНИЦЬКИЙ Іван Олександрович, 1883 р.н., румун, селянин.

ТОВАРНИЦЬКИЙ Іларій, 1890 р.н., румун, селянин.

ТОЩУК Григорій Савич, 1907 р.н., румун, селянин.

ТОЩУК Дмитро Миронович, 1878 р.н., румун, селянин.

ТОЩУК Ілля Дмитрович, 1905 р.н., румун, селянин.

ТОЩУК Марія Іванівна, 1880 р.н., румунка, селянка.

ТОЩУК Марія Миколаївна, 1880 р.н., румунка, селянка.

ТОЩУК Марія Михайлівна, 1905 р.н., румунка, селянка.

ТОЩУК Марія Флорівна, 1939 р.н., румунка.

ТОЩУК Олександра Іванівна, 1910 р.н., румунка, селянка.

ЧОРНЕЙ Штефан Іванович, 1928 р.н., румун.

ШОРОДОК Катерина Тодорівна, 1902 р.н., румунка, селянка.

КОРЧІВЦІ

БАНЧЕСКУЛ Іларій Іванович, 1904 р.н., українець, освіта початкова, селянин.

ГУЦУЛЯК Георгій Васильович, 1910 р.н., селянин.

КУПКА

АЛЕРГУШ Троян Тодорович, румун, селянин.

НІСТОР Деонизій Микитович, 1900 р.н., румун, освіта початкова, селянин.

НІСТОР Домніка Танасіївна, 1903 р.н., румунка, освіта початкова, селянка.

ОВАЧУК Іван, 1880 р.н., румун, освіта початкова, селянин.

ПЛЕВАН Іоанна, 1880 р.н., румунка, селянка.

ПОПЕСКУ Аркадій Георгійович, 1925 р.н., румун, селянин.

ПОПЕСКУ Георгій Ілліч, 1880 р.н., румун, селянин.

ПОПЕСКУ Іван Георгійович, 1922 р.н., румун, селянин.

ПОПЕСКУ Іван Семенович, 1903 р.н., румун, селянин.

ПОПЕСКУ Катерина Георгіївна, 1890 р.н., румунка, селянка.

ПОПЕСКУ Марія Георгіївна, 1920 р.н., румунка, селянка.

ПОПЕСКУ Олена, румунка.

ПОПЕСКУ Ревека Георгіївна, 1934 р.н., румунка.

ФРЕТЕУЧАН Сильвестр Георгійович, 1896 р.н., румун, служитель культу.

ХАРАБАРОВИЧ Михайло, 1880 р.н., поляк, неписьменний, селянин.

ЛУКОВИЦЯ

АНДРУСЯК Ілля Васильович, 1892 р.н., селянин.

ГУШУЛЯК Олена Василівна, 1870 р.н., українка, селянка.

КИФИЧАК Олександр Миколайович, 1926 р.н.

РОМАНЮК Василь Петрович, 1912 р.н., українець, селянин.

МИХАЙЛІВКА

КОСТЕНЮК Іван Васильович, 1883 р.н., українець, селянин.

КРОХМАЛЬ Олена Миколаївна, 1885 р.н., румунка, селянка.

ЛОПУЛЯК Василь Онуфрійович, 1929 р.н., українець.

ЛОПУЛЯК Олена Трохимівна, українка, селянка.

ОНУФРІЙЧУК Домка, 1901 р.н., українка, селянка.

ОНУФРІЙЧУК Михайло, 1900 р.н., українець, селянин.

ОНЧУЛЕНКО Олександр Іванович, 1912 р.н., українець, селянин.

СКУЛЯК Георгій Артемонович, 1936 р.н., українець.

СКУЛЯК Домка Костянтинівна, 1909 р.н., українка, селянка.

СКУЛЯК Іван Артемонович, 1932 р.н., українець.

СКУЛЯК Марія Артемонівна, 1928 р.н., українка.

СКУЛЯК Олена, українка, селянка.

МОЛОДІЯ

ІФТОДІЙ Георгій Антонович, 1926 р.н.

ПОПОВИЧ Штефан Васильович, 1924 р.н., румун, селянин.

ПОРУБНЕ

ЗОТИК Костянтин Леонович, 1899 р.н., румун, селянин.

НЕМЕЖАН Дмитро Лаврентійович, 1909 р.н., румун, селянин.

НИКИТА Марія Дмитрівна, 1931 р.н., румунка.

ПАЛАМАРЮК Ілля Семенович, 1904 р.н., селянин.

ПАНЧУК Іван Миколайович, 1919 р.н., румун, селянин.

ТКАЧ Домніка Самійлівна, румунка.

ТРИФУ Семен Домнікович, 1914 р.н., румун, селянин.

СИНІВЦІ

ГРИНЧУК Флоаря, 1900 р.н., румунка, селянка.

ЛЕРКА Євген Георгійович, 1926 р.н., румун.

ЛЕРКА Зіновія Георгіївна, 1924 р.н., румунка, селянка.

ЛЕРКА Ілінка, 1892 р.н., румунка, селянка.

ЛЕРКА Ольга Дмитрівна, 1943 р.н., румунка, народилася на спецпоселенні.

ПОСТЕВКА Маріуца Тодорівна, 1900 р.н., румунка, селянка.

СОФРОНІ Дмитро Іванович, 1890 р.н., румун, селянин.

СОФРОНІ Флоаря, 1895 р.н., румунка, селянка.

СТАНІВЦІ

ГАНЧЕР Георгій Іванович, 1891 р.н., румун, селянин.

ГАНЧЕР Замфіра Василівна, 1895 р.н., румунка, селянка.

ЖИРЯДА Аглая Іполитівна, 1923 р.н., румунка, селянка.

ЖИРЯДА Замфіра, 1892 р.н., румунка, селянка.

ЖИРЯДА Іполит, 1889 р.н., румун, селянин.

ЖИРЯДА Климентій Іполитович, 1919 р.н., румун, селянин.

КОБЕЛЬ Іван Ілліч, 1892 р.н., румун, селянин.

КОБЕЛЬ Олена Пантеліївна, 1925 р.н., румунка.

КУШТУРЯК Ганна Михайлівна, 1923 р.н., селянка.

КУШТУРЯК Замфіра Якимівна, 1894 р.н., селянка.

КУШТУРЯК Михайло Якимович, 1891 р.н., селянин.

МЕЛЬНИЧУК Ілля Костянтинович, 1881 р.н., селянин.

ПОСТЕВКА Євфросинія Георгіївна, 1890 р.н., румунка, селянка.

ПОСТЕВКА Фелічія Василівна, 1932 р.н., румунка.

ЯЦЕНЮК Теофіл Дмитрович, 1931 р.н., румун.

СТАРИЙ ВОВЧИНЕЦЬ

ГУРИВ Іволіта Олександрівна, 1904 р.н., українка, селянка.

ГУРИВ Ізофіна Василівна, 1933 р.н., українка.

ГУРИВ Тихон, українець.

ГУЦУЛЯК Георгій Олександрович, 1903 р.н., румун, селянин.

КАРПЮК Георгій Самсонович, 1921 р.н., українець, освіта початкова, селянин.

ПОКШЕТАРОВ Валерій Дмитрович, 1904 р.н., українець, освіта середня, начальник залізничної станції.

СЕГЕДИН Михайло Тодорович, 1908 р.н., румун, селянин.

ФЕДОРЧАК Євфросинія Іванівна, 1922 р.н., українка, селянка.

СТЕРЧЕ

ЗАРУБАЙКО Ілля Микитович, 1921 р.н., румун, колгоспник.

ТАРАШАНИ

БІЛАК Тодор Костянтинович, 1894 р.н., румун, селянин.

БОДНАРЮК Георгій Тодорович, 1917 р.н., румун, освіта початкова, робітник.

ГЕРМАН Танасій, румун, селянин.

ДЯКУР Василь Дмитрович, румун, селянин.

ДЯКУР Вероня Василівна, 1929 р.н., румунка.

ДЯКУР Катерина Григорівна, 1899 р.н., румунка, селянка.

ДЯКУР Мірча Васильович, 1927 р.н., румун, селянин.

ДЯКУР-МИКИТЮК Леонтина Іванівна, румунка, селянка.

ТУРЯТКА

АВАРВАРА Євдокія Михайлівна, 1887 р.н., румунка, селянка.

ДУДУЦА Катерина Георгіївна, румунка, селянка.

ПУЮ Профіра Іванівна, румунка, селянка.

ЧОРНЕЙ Ортанца Костянтинівна, 1913 р.н., румунка, селянка.

ЧЕРЕПКІВЦІ

КОПАЧУК Євдокія Трифонівна, 1904 р.н., селянка.

ШИРОКА ПОЛЯНА

АМАРІЙ Домніка Василівна, 1940 р.н., румунка.

АМАРІЙ Іларій Георгійович, 1911 р.н., румун, селянин.

АМАРІЙ Марія, 1881 р.н., румунка, селянка.

АНДРИШОК Лазар, 1916 р.н., румун, селянин.

БУРЛА Анастасія, 1861 р.н., румунка, селянка.

ГОРОБЕЦЬ Аркадій Христинович, 1921 р.н., українець, селянин.

ГОРОБЕЦЬ Євгенія Христинівна, 1931 р.н., українка.

ГОРОБЕЦЬ Марія Іллівна, 1931 р.н., українка.

ГОРОБЕЦЬ Христина, 1901 р.н., українка, селянка.

ЗЕЛГІН Домніка Никифорівна, 1871 р.н., румунка, селянка.

ЗЕЛГІН Іван, 1871 р.н., румун, селянин.

ЗОТИК Вероніка, 1901 р.н., селянка.

ІСОПЕСКУ Ілля, 1879 р.н., румун, селянин.

ІСОПЕСКУ Іоанна, 1881 р.н., румунка, селянка.

МУТУ Ауріка Костянтинівна, 1925 р.н., румунка, селянка.

МУТУ Єфтемія, 1894 р.н., румунка, селянка.

МУТУ Костянтин, 1889 р.н., румун, селянин.

МУТУ Марія Костянтинівна, 1933 р.н., румунка.

МУТУ Троян Костянтинович, 1930 р.н., румун.

ПОПЕСКУ Анастасія, 1935 р.н., румунка.

ПОПЕСКУ Василь, 1861 р.н., румун, селянин.

ПОПЕСКУ Василь, 1911 р.н., румун, селянин.

ПОПЕСКУ Вероніка, 1937 р.н., румунка.

ПОПЕСКУ Вікторія, 1914 р.н., румунка, селянка.

ПОПЕСКУ Замфіра, 1938 р.н., румунка.

ПОПЕСКУ Іоанна, 1933 р.н., румунка.

ПОПЕСКУ Катерина, 1940 р.н., румунка.

ПОПЕСКУ Магдалина, 1941 р.н., румунка.

ПОПЕСКУ Ревека, 1936 р.н., румунка.

СИМИНОВИЧ Костянтин, 1866 р.н., румун, селянин.

СУЧЕВАН Агрипина, 1893 р.н., румунка, селянка.

СУЧЕВАН Анна Іванівна, 1871 р.н., румунка, селянка.

СУЧЕВАН Аркадій Лазарович, 1929 р.н., румун.

СУЧЕВАН Архип Георгійович, 1889 р.н., румун, селянин.

СУЧЕВАН Бенедикт Антонович, 1899 р.н., румун, селянин.

СУЧЕВАН Василь Архипович, 1934 р.н., румун.

СУЧЕВАН Вероніка Архипівна, 1933 р.н., румунка.

СУЧЕВАН Ганна Іванівна, 1871 р.н., румунка, селянка.

СУЧЕВАН Графина, 1895 р.н., румунка, селянка.

СУЧЕВАН Григорій Лазарович, 1935 р.н., румун.

СУЧЕВАН Домніка Василівна, 1938 р.н., румунка.

СУЧЕВАН Домніка Лазарівна, 1903 р.н., румунка, селянка.

СУЧЕВАН Домніка Яківна, 1893 р.н., румунка, селянка.

СУЧЕВАН Драгош Якович, 1924 р.н., румун, селянин.

СУЧЕВАН Євдокія Яківна, 1899 р.н., румунка, селянка.

СУЧЕВАН Іван Лазарович, 1929 р.н., румун.

СУЧЕВАН Іоанна Бенедиктівна, 1937 р.н., румунка.

СУЧЕВАН Іоанна Василівна, 1888 р.н., румунка, селянка.

СУЧЕВАН Лазар Архипович, 1931 р.н., румун.

СУЧЕВАН Лазар Бенедиктович, 1932 р.н., румун.

СУЧЕВАН Лазар Васильович, 1891 р.н., румун, селянин.

СУЧЕВАН Марія Бенедиктівна, 1928 р.н., румунка.

СУЧЕВАН Олена Георгіївна, 1935 р.н., румунка.

СУЧЕВАН Тетяна Архипівна, 1921 р.н., румунка.

СУЧЕВАН Флоаря Бенедиктівна, 1930 р.н., румунка.

ФРАТОВЧАН Іван, 1882 р.н., румун, селянин.

ФРАТОВЧАН Степан Григорович, 1918 р.н., румун, селянин.

ФРАТОВЧАН Олена Аркадіївна, 1927 р.н., румунка.

ЧОБОТАР Євгенія Василівна, 1922 р.н., селянка.

ШКРОБАНЕЦЬ Анастасія Іванівна, 1901 р.н., румунка, селянка.

ШКРОБАНЕЦЬ Ілля Архипович, 1888 р.н., румун, селянин.

ШКРОБАНЕЦЬ Костянтин Ілліч, 1923 р.н., румун, селянин.

ШКРОБАНЕЦЬ Марія, 1881 р.н., румунка, селянка.

ШКРОБАНЕЦЬ Ревека, 1901 р.н., румунка, селянка.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

А

Абакумов – 55
Абишев – 402
Аброськін – 260
Аврам Андрій – 71
Аврам Володимир – 67
Авраменко – 458
Авраменко Деонис Кирилович – 187
Аврамович Паул – 70
Агафій Олександр – 88
Адаменко П.І. – 363
Айзиксо Михайло Якович – 187
Айзнер – 186
Акимов – 491
Акопян – 97
Алафер – 39
Александрі Л. – 17, 128
Александровський – 456
Александрук – 253
Алексєєв – 244
Алексєєв Дмитро Михайлович – 370
Алексієнко – 171
Алексюк Георгій – 245, 249, 277
Алксніс – 164
Алутін – 379, 391
Альбота І.Л. – 3
Альбота-Савчук Філарет Іванович – 11, 41, 56, 439, 551, 585-587
Амосов – 116
Анака Василь Васильович – 143, 144, 464
Анака Василь Степанович – 66
Андреєв – 259
Андрейцу – 86
Андрійчук Георгій – 85
Андроник Денис – 88
Андрук Юрій – 66, 67, 68
Андрущак Іван Олександрович – 91
Анлейзер Фівш – 31
Аношин І.Д. – 323
Антоненко-Давидович Борис – 41
Антонеску Іон – 16, 69, 70-73, 75-83, 85, 86, 88, 133, 197, 225, 230
Антонов – 164, 189, 245-247, 249, 250
Антонович Вероніка – 421
Антонюк Володимир – 68
Антонюк Георгій – 111
Антофій Василь – 88
Антощенко І.І. – 363
Апенцелор Піня Симонівна – 182
Апетер – 39, 452
Аронець Онуфрій Володимирович – 120
Арров – 504
Артемов – 500
Артемович – 261, 544
Архипенко – 63, 179
Архипов – 171
Архіп – 85
Атаманюк-Яблуненко Василь Іванович – 41, 489-491, 544, 547, 548, 552
Ауссем Володимир Християнович – 502, 503
Ахмідєєв – 116
Ашпалова – 126

Б

Бабаєв – 126
Бабель Ісаак – 164
Бабуняк К.А. – 75
Бабухін І. – 597
Бабченко – 341, 342, 349
Бабюк Іван – 33
Баб'як Микола Дмитрович – 61
Баб'як Михайло – 34, 145, 147
Багдер Егон – 42
Бадан-Яворенко Олександр Іванович – 444, 449, 489, 490, 491, 512
Баєтул Магдалина – 213
Бажан О.І. – 131, 135
Бажанський Степан Миколайович – 144
Байрон – 543
Баклунов – 101, 102
Баландюк Яків – 472, 473
Балицький – 541
Бальзак – 572
Банар Г.Г. – 75
Бандера Степан – 84, 193, 196
Бантке С. – 17, 128, 131
Барабаш Юрій Якович – 582
Баран Михайло Лукич – 41, 472
Баранецький Василь – 68
Баранов М.І. – 164
Барінов – 247
Барт Северин Шулимович – 54
Басараба Євдокія Юріївна – 11, 28, 477, 511-520, 528
Басик – 458
Басістей Олександра – 88
Баскаков – 45
Бахур Тодор – 61, 65
Бацала Іван Дмитрович – 143, 144
Бачинський П. – 537, 541
Бегма – 298, 300, 352, 376
Бедзик Дмитро – 548
Безушко Ілля – 71
Бейдюк – 488
Бейко Василь Георгійович – 62
Бей-Орловський Федір Васильович – 474, 475, 478, 479, 526

Беленко М.А. – 63
Бенарський – 245, 253
Бендак Дмитро – 82, 84
Бережний – 483
Березін – 250
Березовський Іван Григорович – 92, 97
Беренко Едуард – 557
Беренко Роман Якович – 556
Берія Л.П. – 55, 99, 127, 163, 267, 270, 274, 275, 286,
320, 325, 380, 412-414, 419, 461, 522, 597
Бертфельд Зігмунд – 71
Бесчинський – 455, 456
Бехер – 543
Бєлоусов С.М. – 128
Бєляков Микола – 421
Бичков – 210
Бідняк Василь Миколайович – 106
Бідняк Захар Миколайович – 57, 60
Білак Іван – 213
Білас І. – 131, 137, 266, 268-271, 273, 274
Біленкевич – 471
Біленко – 251
Біленький – 195
Білецький Б.Ф. – 507, 513
Білий М.П. – 598
Білий Михайло Степанович – 489
Білик – 316
Білов – 210
Білоконь Андрій Олексійович – 94, 126
Білокучма Дмитро – 215
Білоус Василь – 31
Білоус Іван – 146
Білоус Олександр Іванович – 64, 187
Білоус Пантелеймон – 32
Біляк – 251
Бірюков – 238
Бірюков – 592
Благов – 126
Блакитний (Еллан-Блакитний, Елланський) Василь Михайлович – 485, 488, 544, 548
Блєднов І.К. – 251
Бліок – 490
Блудов – 503
Блюман О.І. – 473, 476, 478, 554
Бобенчук – 117
Богатир Іван – 421
Богданов – 125, 341
Богун Іван – 495
Богунов С.М. – 2
Богусевич – 203
Богуцький Ю.П. – 2
Боднар – 580
Боднар Михайло Іванович – 42
Боднарюк Параска – 215
Боєч – 250
Бойко Іван – 117
Бойчук Варвара – 214
Бойчук Георгій Іванович – 79
Бойчук Лідія – 214
Бойчук Сидір Миколайович – 112
Бойчук Ярина – 214
Болдін – 237
Болтак Олена Григорівна – 42
Бондаренко Павло Федорович – 370, 389
Бондарчук Ф.А. – 379
Бордашевський Ф.В. – 468
Борденюк Володимир Григорович – 34, 140-143
Бордіян Прокіп Якович – 42
Бордон – 478, 489
Борисов – 551, 552, 554
Бородатий Олексій Іванович – 26
Бортник Іван – 245, 277
Борщевський В.І. – 25
Боряк Г.В. – 2
Ботушанський В.М. – 3, 4, 129
Бочимінський В.І. – 25
Бочков – 274
Бош Євгенія – 39
Бошерніцан Ю. – 129
Боярин Є.Є. – 20
Боярко Олексій Павлович – 72, 87, 88
Бравінський Олександр – 194
Брагар І.Г. – 127
Брагін – 63
Браславський З.Б. – 507, 513
Братанюк І.І. – 26
Брежньов Геннадій – 569, 570, 574, 578
Бренер – 544, 551
Брешко-Брешковська – 483
Бриндзан Теофіл – 83, 129
Брицький П.П. – 3, 4
Бровенко – 299
Брожененко – 299
Броз-Тіто Йосип – 80
Бруссон Ріта – 31
Бубнов – 164
Бугай Іван – 323
Будай – 544, 548, 552
Бударгін – 461
Будьонний С.М. – 93, 239
Бузня С.М. – 25
Букшована Деонизія – 470
Букшований Осип Іванович – 28, 465, 470-480, 490, 496, 508, 511, 514, 515, 517, 526, 528, 530, 586
Букшований Семен – 470
Букшпан – 545
Булега Василь Захарович – 94
Булката М.В. – 26
Бунько Василь – 144, 145

Буразері Анатолій Юхимович – 591
Бурдан – 122
Бурик Василь Іванович – 90, 137
Бурілін – 273
Бурковський В.І. – 25
Бурло Іван – 421
Бурмака – 290, 298, 300, 301, 307, 310, 318, 331
Бурмистенку – 583
Бутенко – 359
Бухало – 359
Бухарін М.І. – 163, 165, 439
Буцманюк – 456
Буцура Василь Васильович – 11, 28, 41, 439, 453-456,
551, 563
Буцура Ісидор Ілліч – 11, 588-592
Буцура Сидір Ілліч – 28
Буцький Ф.І. – 391
Бучинська Єлизавета Іванівна – 116, 120, 118, 119
Бучко Іван – 35
Бьолль Генріх – 77

В

Вагнер В. – 543
Вагнер Едді – 35
Вагнер І. – 31
Вайделен Ядвіг Альбертович – 184
Вайсберг Г. – 309
Вайсельберг Шейндель – 32, 33, 565, 567
Вайсман – 27
Вакалюк Манолій – 146
Вакалюк Мирослав Дмитрович – 117, 118, 119
Вакарчук Пилип – 221
Вакарюк Іван – 219
Валюх – 196
Ванзяк Іван Семенович – 98
Ванзяк Леонтій Семенович – 97, 100
Ванзяк М.Г. – 125
Ванзяк Марія Захарівна – 98
Ванзяк Семен Гнатович – 98
Ванівський І.І. – 390
Варшавський – 359
Варшавський С.М. – 41
Василеску – 96
Василеску-Вася Георге М. – 31
Василиненко П. – 446, 514, 520
Василинчук Георгій Васильович – 62
Василинчук Григорій Миколайович – 54
Василишин І.З. – 391
Василовський Григорій – 85
Василовський Іларій Миколайович – 45
Васильєв – 458
Васильків – 478, 489
Васіна І.В. – 3
Васлакі Василь Георгійович – 183
Васюк Л.І. – 507, 513
Васьковець Ф.В. – 379
Ватаманюк Микола – 20
Ватрич Георгій – 144, 145
Вахнівська О.І. – 125
Вахтель І. – 31
Вацик Іван – 144, 145
Вебер Олег Михайлович – 95, 97
Вебрас – 517
Вегера Василь – 213
Ведерніков – 211, 215
Вейчук Марія – 109
Велинчук Аглая – 85
Великголова – 31
Величко Павло Миколайович – 21
Вергун (Вирган) Іван Оникійович – 11, 569-575, 577-584
Вернигора Хризон – 217
Вершигора Дмитро – 68
Весеньєв – 468
Вигнан Григорій Васильович – 143, 144
Виклюк Сидір Назарович – 101, 102
Вилущак Петро Іванович – 93
Винницький-Кюнц Т.І. – 469
Винниченко В. – 529
Винниченко І. – 132
Винту – 529
Вирінгер – 323
Витвицький Роман – 194
Вишиваний – 459
Вишинський А.Я. – 38, 39, 41, 165, 446, 510, 512, 555
Вишневський – 119, 568
Вишняк С.Д. – 40
Вівсянник Я.І. – 3, 74
Вікул – 475, 476, 478
Віленський – 539
Вінничук С.Г. – 75
Вірста Костянтин Григорович – 92
Вітек – 444, 471, 479
Віцинський – 386
Віщун – 277
Владимиров – 353, 354
Владимиров Василь – 483
Вовк В.Я. – 111, 262, 264, 352
Воєвідко Григорій Михайлович – 106
Вознюк Василь Петрович – 5
Войналович В.А. – 2, 135
Войнович Микола – 323
Войновський Петро – 57, 59, 61, 63, 65, 66, 68, 69, 70, 89, 132, 196
Войтишин Михайло Францович – 42
Войтюк – 475
Войцехівська І.Ф. – 3
Войцехівський – 540
Войцик Стефан Йоганнович – 45
Войченко Михайло Панасович – 116, 118, 119

Волзенков – 297
Волинець – 478
Волкунович Кароль – 560
Воллмер Я. – 133
Волох Герш – 31
Волошенко-Мардар'єв Йосип Іванович –595
Волошин Костянтин – 146
Волошиновський Степан – 195
Вольський Франк-Роман Львович – 42
Воробйов Микола Ілліч – 43
Воронка – 454
Воронка Георгій Семенович – 421
Воронов В.І. – 116, 119, 363
Воронянський Леонід – 594
Ворошилов К.Є. – 38, 162, 165, 239, 571, 597
Воскресенський П.Я. – 20

Г
Габсбург Вільгельм – 525
Гавдун Георгій – 60
Гаврилов Олексій Миколайович – 95
Гаврилюк Василь – 487
Гарабажіу Г.Ф. – 126
Гаврилюк Володимир Васильович – 11, 28, 40, 57, 465, 476, 477, 487, 493, 505, 507-517, 519, 520, 551
Гаврилюк Г.Н. – 385
Гаврилюк Іван Онуфрійович – 53
Гаврилюк І.Т. – 72
Гаврилюк Микола Васильович – 214, 215, 519-523
Гаврилюк Михайло Дмитрович – 124, 522
Гаврилюк М.М. – 124
Гавриш Григорій – 34, 142, 143
Гавриш Іван Миколайович – 53
Гавриш Костянтин Васильович – 34, 140-143
Гаврищук Михайло – 486
Гаврюшенко – 579, 581
Гав'юк М.Т. – 385
Гав'юк Михайло – 66
Газда Михайло – 88
Газінкоп – 186
Гайдей Георгій – 220
Гайдук Мирослав Іванович – 104, 105, 107, 108, 109, 113
Галайко Василь – 63
Галактіонов – 91
Галан – 401
Галас Василь – 396
Галашук – 250
Галицька Артемізія Георгіївна – 11, 89, 103, 104, 105, 107, 110, 113, 123, 125
Галицький – 259
Галицький – 551, 552
Галицький Семен Георгійович (Альфред Веддінг) – 11, 28, 40, 129, 140, 141, 146, 148, 453, 486, 508, 524-533, 535, 536, 564, 566, 586
Галич А. – 165
Галібей – 453
Галімов Габдула Шайдулович – 95
Галкін Кузьма Іванович – 75, 87
Галкіна – 579, 580
Галлер Йозеф – 471
Гамулін – 369
Гандаш Олена Іванівна – 182
Гандюк Олексій – 5
Ганзюк Федір Юхимович – 124
Ганкевич Степан – 146
Ганусяк Іван Миколайович – 66
Гарабажіу Г.Ф. – 128
Гарас Дмитро Костянтинович – 79
Гарбашевський Георгій – 85
Гарбашевський Іван Васильович – 61
Гарбашевський Степан – 61
Гардашник – 42
Гарін В. – 39, 491
Гарматюк – 245, 253
Гасин Олекса – 194
Гаскевич Володимир Іванович – 323
Гаско Мечислав – 548
Гафійчук Домініка Іллівна – 182
Гафійчук Пилип – 212
Гафійчук Филимон – 214
Гахман Микола – 203
Гацький Іван Іванович – 42
Гегель – 524
Гегечкорі – 42
Гейне Генріх – 543
Гелич Іван – 146-148
Гелич Рахіля Юріївна – 105
Гельмич Ганна – 148
Гельмич Микола – 34, 145
Гельнер – 390
Гембачів – 471
Гентюк Степан Іванович – 64, 181
Георгіу-Деж Георге – 536
Герасевич – 479
Герасимов І.О. – 9, 11
Герасимович – 456, 471
Герасимчук М.Т. – 75
Гергеляк С.М. – 25
Герекке – 506
Геринович В. – 455
Герман Григорій Дмитрович – 144
Герман Федот Іванович – 124
Герман Юрій – 212, 215
Герсонський – 500
Гете – 543
Гешко Василь Степанович – 52
Гжицький Володимир – 544
Гидик Г.В. – 25
Гібай Петро – 594

Гільов Михайло – 575, 576
Гірник Петро – 490
Гірняк Йосип – 544
Гірчаєв – 544, 547
Гітлер Адольф – 43, 77, 79, 115, 133, 193, 199, 313-315, 577, 583
Глєб Захарій Дмитрович – 72, 88
Глєбов – 97, 506
Глібка Василь – 217
Глуговський А.М. – 129
Глущенко – 191, 369
Гнатишин І.М. – 10
Гнатюк Володимир – 494
Гнеп Василь – 147, 148
Гніданек – 144
Гнідевич Сильвестр – 84
Гніденко А.Г. – 391
Гнідий Михайло – 144, 145
Говозов – 274
Годзинський – 479
Голлинний – 404
Голобородько Наум – 555
Головацький – 249
Головач Олександр Іванович – 323
Головко – 194
Головко Андрій – 572
Голуб – 294
Голубан Г.Д. – 75
Голубець – 276
Голубович Сидір – 463, 488
Гольденберг А.А. – 468
Гольдман – 451, 498, 548, 551, 552
Гольєт Г.Р. – 135
Гоменко Іван Іванович – 94
Гонтаренко Павло Федорович – 569, 571-574, 577, 578, 580-584
Гончар Василь Гаврилович – 124
Гончар Микола Гаврилович – 124
Гончар Михайло – 26
Горбач Анна-Галя – 76
Горбач Олекса – 76
Горбик В.О. – 2
Горбовий Володимир – 195
Гордей Василь – 61
Гордей Георгій – 61
Гордей Іван Георгійович – 62
Гордей Микола Васильович – 106
Гордійчук – 570
Горенко – 478
Горобець – 352
Горобієвський Федот Степанович – 87
Городецький Дмитро Михайлович – 106
Горошинський Ілля Васильович – 422
Господарюк Фрозина – 211
Готинчан Василь Георгійович – 11, 32, 148, 563-568
Готтберг – 68
Гошовський Роман – 196
Грабар Іван – 194
Грабовський Іван – 375
Гребнєв – 582-584
Грек Людмила Кириківна – 93
Грек Марія Георгіївна – 64, 187
Греков Василь Ілліч – 139
Грекул Парафтей – 18
Гренко М. – 147
Греуха М. – 316, 339, 381, 382, 384, 412
Грех – 548
Григораш Василь – 88
Григораш Тодор – 71
Григор'єв – 91
Григорійчук Катерина Романівна – 117, 118-120
Григорович Григорій Миколайович – 144, 492
Григорович Іван Антонович – 35, 57, 59
Григорчук Віра – 118
Григорчук Ольга Миколаївна – 119, 120
Григорчук П.К. – 72
Григоряк Георгій – 71
Григоряк Ілля Миколайович – 79
Григоряк Клавдія Михайлівна – 127
Григоряк Марія Миколаївна – 126, 127
Григоряк Микола Якович – 126, 127
Григоряк Тодосій – 33
Гризодуб – 483
Гриневич – 497
Гринюк Василь – 32
Грицай – 363
Грицай С.І. – 375
Гриценко І.А. – 129
Гришко – 412
Гріор П.П. – 3
Гроза Олександр – 88
Громик В.І. – 75
Громик Іван – 25
Громик Павло – 25
Громов Г.Ф. – 483
Громоковська Марія Адольфівна – 588
Грушевський – 441, 444, 445, 448, 500
Грушецький І.В. – 125
Грушецький Іван Самійлович – 63, 170, 171, 174, 177, 179, 182, 184-187, 298, 300, 352, 573, 574, 583
Грушка Василь – 18
Грушка Іван – 18
Грюнблатт Н. – 31
Губенко Іван – 336
Губернат Василь – 195
Гудзуватий Василь – 217
Гудима Микола – 146
Гузар Володимир – 84
Гузар Ольга Захарівна – 11, 57, 59, 63, 122
Гузар Ростислав Володимирович – 57, 60, 84

Гузар-Чемеринська Дарія Володимирівна – 68
Гузиман Йосип Миколайович – 184
Гузій – 125
Гулай – 339
Гулей Онуфрій – 245, 253
Гулик Іван Георгійович – 54
Гулій А. – 32
Гульбинський Микола – 130, 165
Гуменюк Василь – 220
Гуминський Август – 498
Гуральський – 403
Гуськов – 95
Гуцул О.Т. – 25
Гуцул-Кобзар – 198
Гуцуляк Семен Юрійович – 11, 40, 56, 439, 445, 447-453, 456, 460, 464, 465, 486, 489-491, 504, 505, 507, 508, 526, 551, 585
Гуцуляк Юрій – 447
Гучнекер Моріц Якубович – 52
Гюго – 572

Д
Давиденко – 176
Даниленко І.Л. – 93
Данилюк Назарій Степанович – 103, 108
Данищук Іван Васильович – 322
Данкевич – 246
Данчесак Кароліна Петрівна – 42
Данчул Михайло – 66
Дарійчук Ієлізар – 66
Даскалюк Л. – 147
Даскалюк Микола Георгійович – 64
Дашичев В.І. – 132
Дейнега Костянтин – 146
Дейч Олександр – 574, 577
Дейчек Іван Сильвестрович – 180
Дем'янчук Тодор – 71
Дембицький Петро Устинович – 374
Демченко – 488
Демчук Петро Іванович – 474, 478, 489, 490
Демшин – 290, 298, 300, 301, 307, 310, 318, 331, 345
Денис Іван Георгійович – 65
Денікін – 471, 552
Джавра А.Д. – 340
Дженжелей – 296
Джигирис Антоніна Йосипівна – 558, 562
Джугашвілі Сосо – 558
Джулиба Степан – 63
Джуряк Петро Іванович – 108
Джус – 420
Дзвінченко С. – 440
Дзерович Богдан – 195
Дзик П.П. – 125
Дзіняк Г.С. – 26
Дибенко – 164
Димуряк Андрій – 213
Динулеску Р. – 230
Дирба А.М. – 340
Діденко – 340
Дідів Юрій – 68
Дідорук В.Г. – 25
Дідушенко – 384-386
Дікулеску – 77
Дітріх – 499
Длугач Йосип Нахманович – 182
Дмитерко Любомир – 544, 547, 548
Дмитращук Юрій – 215
Дмитрук Катерина Григорівна – 370, 374
Дмитрук Марія Семенівна – 117, 118-120
Добржанський О.В. – 3, 129
Довгаль – 210, 385
Довганюк М.В. – 75
Довженко – 483
Додяк Олексій Семенович – 103
Долинецька Марія – 323
Долинський – 441, 445, 491, 498, 500, 501
Долін – 213, 214
Домбровський Євген (Єганам) Йозефович – 64, 187
Домчук Олексій Тодорович – 66-68, 109
Донцов Дмитро – 543
Донче Дмитро – 31
Дорнеску – 181
Дорошенко Д. – 17
Дорошкевич – 547
Дорошко Петро Онуфрійович – 574, 577, 578, 581, 584
Доспінеску І. – 31
Досяківський Корнелій – 33
Дохно – 260
Драгоманов – 524
Дробот Іван Савич – 122
Дробот Марія Матвіївна – 122
Дробот Надія Савівна – 122
Дробот Олесандра Савівна – 122
Дробот Ольга Савівна – 122
Дробот Петро Савич – 122
Дробот Сава Дмитрович – 123, 124
Дробот Степанида Савівна – 122
Дроб'юк Корній – 173
Дроздов – 40, 384, 457, 458
Дроздов Г. – 377, 378
Дроф – 339
Друцул Прокіп – 33
Дубик Роман – 103
Дубина – 285
Дубіневич Степан – 122
Дубковецький Федір – 8
Дубовий – 402
Дугін – 50

Дудавський Іуда Шайович – 513
Дудерзе – 517
Дудич Іван – 11, 122, 439, 454, 455
Дужий Микола Афанасійович – 323
Дужий Петро Афанасійович – 322, 323
Дунгер Іван Степанович – 21
Дунгер Іларіон – 595
Дупешко Микола – 144, 145
Дурдела М. – 530
Дятлов Петро Юрійович – 486, 489, 490, 491, 504
Дяченко Андрій Тимофійович – 458
Дячук Василь – 11, 122
Дячук Григорій – 32
Дьомін – 512
Давидоглу – 22, 26

Е
Елленбоген Дора – 31
Енгельс – 438, 512, 513
Епік Г.Д. – 491
Ернест – 478
Ерстенюк – 489, 490

Є
Єгоров – 375
Єгоров А.Ф. – 130
Єгоров Карл Петрович – 41
Єжов М.І. – 38, 39, 41, 53, 158, 162-165, 446, 498, 510, 512, 540, 555, 597
Єлисеєв – 91
Єльченко Ю. – 126
Єремейчук Манолій – 18
Єременко – 345
Єремецький К.С. – 21
Єремієва Геня – 516
Єрмаш – 483
Єсава – 488

Ж
Жабицька Євфросинія Октавівна – 558, 561
Жабицький Йосип Антонович – 559, 561, 562
Жданов А.О. – 39, 165, 539
Жебіньов Петро Іванович – 458, 461
Жмундуляк Д.Д. – 3
Жуйков – 102
Жук Леонід – 50
Жук Марія Михайлівна – 50
Жук Олександра Семенівна – 50
Жук Павло Андрійович – 50
Жукін – 262
Жуков – 294
Жуков Г.К. – 38, 163-165, 239, 274, 275
Жукова Катерина Іванівна – 570, 574
Жуковський А. – 129
Жуковський Іван – 83
Жуковський Микола – 84
Жуковський Ярослав – 67
Жулинський М.Г. – 2
Журавель Теодор – 215
Журавець Григорій – 595

З
Забіла Наталя – 584
Загорений – 469
Загул Дмитро Юрійович – 11, 41, 56, 542-548, 551-554, 589
Задік Я. – 20, 25
Задой – 272
Задорожний – 295
Задорожняк Ілля – 144, 145
Закіров Закір Мухамеджіянович – 518
Заковський Леонід (Штубіс Генріх) – 39, 40, 491
Залєський – 61
Залізна В.Г. – 126
Залозецький Володимир – 35, 59, 534
Залуцька – 260
Замков – 41, 509
Заньковський Микита – 25
Запаранюк Василь Миколайович – 62, 146
Запаранюк Зінаїда Омелянівна – 116
Запаранюк Микола Федорович – 116
Запаранюк Орися Миколаївна – 115, 117-119
Запаренюк Іван Петрович – 472
Заплітний М.О. – 25
Запорожець – 458
Заремба Ярослав – 63
Затонський В.П. – 28, 439, 464, 473, 525
Захарченко – 562
Зацерковна Марія – 374
Заяць Роман – 196
Зборовець Василь Степанович – 489
Звєрев – 178
Звізда Дмитро – 61, 62, 67, 87
Звоздецький Віталій Віталійович – 560
Зелений – 510, 512
Зеленюк Іван Степанович – 170, 260, 261, 277, 281, 294, 297, 299, 300, 345, 573
Зеліков – 590
Зеров М.К. – 491
Зибачинська-Мойсюк Марта Данилівна – 57, 66
Зибачинський Орест – 35, 57, 195, 196
Зінов'єв Г.Є. – 165, 439
Зленко Дмитро – 76
Зозуляк Йосип Михайлович – 40, 445, 446
Золотарян – 176
Зомер Михайло Якович – 8
Зонд Яків – 176
Зорін (Зоров) М.С. – 63, 172, 180
Зубрицький – 171
Зудін – 250
Зулх Т. – 133
Зяблюк М.П. – 2

І
Іваненко В.П. – 391
Іваненко-Бараба – 500, 530
Іванець – 456
Іваницький Борис – 194
Іванишин Петро Михайлович – 111
Іванієр Н. – 31
Іванов – 540
Іванов – 211
Іванович О. – 480
Іванов-Саєнко – 171
Івануса В.В.– 10
Іванушко Г.С. – 507, 513
Іванчевська Антоніна Василівна – 462
Іванчевський Олексій Назарович – 11, 40, 90, 457-462, 504, 551
Іванческул Іполит – 454
Іванчук Микола Танасович – 52
Івасюк Георгій Мафтейович – 33
Івасюк Іван – 18
Івасюк Іван Миколайович – 322
Івасюк Микола Іванович – 18, 41, 56, 494-497, 544
Івасюк Олександр – 71
Іващук Василь – 25
Іващук Степан – 25
Ізопеску Стефан Стефанович – 180
Ізопеску Стефанія – 180
Ілюк Іван – 61
Ілюк С.В. – 380
Ільїн Іван Михайлович – 42
Ільницький Роман – 194
Індесчифрабил – 230
Інтару Кінт Оскарович – 251
Іонеску – 85
Іонеску-Спринченату Петру – 31
Ірчан-Баб'юк Мирослав Дмитрович – 40, 459, 489-491, 548
Ісаєвич – 488
Ісак Петро Ілліч – 63, 65
Ісар Ауреліан – 86
Ісопеску – 85, 88
Ісопеску Ілля – 176

Ї
Їжакевич – 544

Й
Йордан Пауль – 485

К
Каганович Л.М. – 38, 39, 111, 162, 163, 165, 262, 352, 360, 364
Казимір – 595
Каланча Василь – 18
Калединов – 488
Каленюк – 579, 580
Калитовський – 470
Калінніков – 211-213
Калотеску Корнеліу – 71, 72, 78, 88, 225
Калюжний Наум – 474
Калятинський – 478
Кальченко А.Н. – 390, 412
Каменєв – 165
Каменський Олександр – 596
Канано – 529
Кандиба Андрій – 594, 595
Кандиба Василь – 594, 595
Каноніва – 204
Кантемір Дмитро – 453
Кантемір Омелян – 19, 23
Кантимір Василь Миколайович – 220, 422
Кантимір Михайло – 335
Канюк (Аннюта) Сергій Іванович – 11, 28, 40, 56, 122, 438-440, 443-446, 448, 454, 455, 464, 505, 507, 508, 526, 547, 548, 551, 585, 592
Канюк Василь – 454
Канюк Зіновія – 438
Канюк Ярема – 445
Капуста Микола – 194
Карапко – 247, 253
Караулов – 250
Карачупов І.К. – 93
Карбашевський Степан – 66
Карбулицький Іларій – 11, 59, 82, 123, 455
Карличук Луція Петрівна – 104, 108, 109
Кароль II – 35, 36, 454
Карпелюк І.К. – 391
Карпов – 127
Карпов – 460, 461
Касаткін – 388, 389
Касяненко – 591
Катаяма Сен – 439
Катерина II – 575, 577
Кац Бернгард – 32, 130, 565, 567
Кацнельсон – 505
Качалов – 238
Качинський – 591
Кашен Марсель – 439
Кашин – 510, 512
Кашул – 532
Кашул Василь – 34, 140-143, 566
Кашул Григорій Манолійович – 34, 140-143, 532
Квасецький Андрій – 537, 541
Квасницький Іван – 67
Кваснюк Назар Іванович – 63, 180
Квітковський Денис Васильович – 35, 57, 59, 83, 129, 196
Кв'ятковський (Квітковський) Онуфрій Карлович – 64, 187
Кезов – 388
Кельнер – 589, 590
Керенський – 593
Керстя Георгій – 31
Керський Володимир – 68
Кипишко Дмитро Георгійович – 183
Кирилів Антон Степанович – 82, 122
Кирилов Микола Кузьмич – 94, 238
Кирилюк Георгій Тодорович – 45
Кириченко – 63
Кириченко – 382, 384, 412-414
Кирпачов В.М. – 376
Кисельов – 119, 121
Кисельов – 483
Кисельов А.В. –190, 191
Кисилиця Семен – 63, 180
Кілевич Юрій – 81
Кіндзірська Лідія Василівна – 60
Кіндзірський В.Г. – 72
Кіндзірський Іван Андрійович – 144
Кіндзірський Мирослав – 59, 60, 84, 104, 105, 190, 200
Кір'янов – 420
Кірієнко – 171
Кірліг – 540, 541
Кіров С.М. – 522
Кіронда Тодор – 35, 141-143
Кіцера Омелян – 195
Кіцул Ярослав Степанович – 120-118
Кічура Мелетій Омелянович – 544, 547, 548, 552
Кламбоцький – 580
Клевчук Іван Олексійович – 52
Клевчук Ілля Леонтійович – 28, 35, 465, 476, 486, 487, 507, 508, 511, 514, 515, 528, 535
Клевчук О.Д. – 3
Клевчук Онуфрій Васильович – 52
Клепеш Ілля – 71
Клецко Євгенія Василівна – 180
Клим Віктор – 215
Клим Никифор Георгійович – 64, 186
Клименко – 249
Климів Іван – 195
Климов – 260
Климовських – 91
Клімаковський Олександр – 88
Клоков – 267
Клочня-Левицький Андрій Васильович – 584
Ключинський Корнелій – 33
Клюшик Н.І. – 379
Клячковський Дмитро Семенович – 323
Кнап – 579
Князький Євген Танасійович – 79
Князько Одарка Юріївна – 57
Кобевко Петро – 537, 541
Кобеняк Оксана Гнатівна – 465
Кобилянська Ольга – 495, 573
Кобилянський Ярослав – 31, 32
Коваленко Іван Федорович – 461
Коваленко-Косарик Дмитро Михайлович – 569-573, 576-578, 581, 583, 584
Ковалишин – 375
Ковалюк Василь Іванович – 183
Коваль – 42
Ковальков Омелян Андрійович – 461
Ковальов – 299
Ковальов – 458
Ковальський Й. – 530
Ковальчук Михайло – 247, 252
Ковальчук М.І. – 465, 528
Ковальчук Н.К. – 380, 382, 384, 389, 391, 397
Ковтун Василь Гнатович – 124
Ковтун П.К. – 93
Ковш Степан Петрович – 369, 370
Коган – 516
Кодеш Володимир Михайлович – 187
Кодряну – 36
Кожухов – 171
Кожушко – 591
Козак – 50
Козак Степан Георгійович – 420
Козарюк – 260
Козельський – 445, 456, 491
Козлов Ю. – 546
Козоріс Михайло – 544, 547, 548, 551, 552
Козуб Микола Васильович – 11, 108
Козулін – 354
Койнаш – 260
Койфман Ідел – 31
Кокін С.А. – 2
Кокоянчук Микола Ілліч – 422
Колибняк Герасим – 25
Коликов – 171, 296, 297, 299
Колодін – 252
Коломієць – 361
Коломійцев – 462
Колотило Іван Якович – 63, 64, 109, 176
Колотило Михайло – 84
Колотилюк Олена – 212
Колянко Галина – 122
Коляска Деонизій – 215
Кольцов Михайло – 164
Компанець – 294, 298, 300, 352, 361
Компанієць І. – 17, 128, 129, 539
Компеняну Д. – 80
Кон Фелікс – 472, 473, 525
Конар – 478, 479
Кондратенко – 591
Кондратюк – 42
Кондрацький – 376
Кондурацький – 31
Коновалець Євген – 193, 479

Коновалов Я.Є. – 12
Константинов – 307, 310
Копельов Лев – 76
Копчук Василь – 214
Кордуба М. – 17
Корляков – 478
Корнієць – 358, 381, 384, 412
Корнійчук – 412
Корнійчук Олександр – 569
Коробков – 91
Короленко – 69
Король – 50
Король – 97
Короткий – 386
Коротченко Д. – 316, 339, 382, 405, 412
Корпан – 544
Корчинський Йосиф – 25
Коршак – 580
Коршівська Ярина – 214
Коряк Володимир – 461
Косар – 478
Косинка Григорій – 544
Косирєв – 162
Косіор С.В. – 39, 165, 540
Косменко Семен – 214
Кособуцький – 91
Коссак Григорій Йосипович – 459, 460, 471, 472, 474,
478, 479, 496, 551
Косташ Віктор Григорович – 184
Косташ Дмитро – 336
Костащук Микола – 147
Костенко – 303
Костенко – 400
Костенюк Василь Танасійович – 72
Костенюк Іван – 71
Костенюк Леонтій Васильович – 94
Костенюк Надія – 116
Костецька Параска – 215
Костинян Іона Василівна – 45
Костинян Флорій Петрович – 45
Костантиняну Є. – 32
Костишин – 194
Костриба Олександр – 83
Костриж М.П. – 25
Котенко І.Д. – 391
Котик Манолій – 219
Котирло Петро – 19
Котловський Федір Леонтійович – 373
Котов – 546
Котович – 470
Котовський Г.І. – 41, 90, 596, 598
Котовчинський – 176
Коханов Є.І. – 26
Коцур Володимир – 68
Коцюбинський Юрій Михайлович – 450, 487, 492,
495
Кочерган Дмитро – 86
Кошарський Г. – 372, 376, 377, 379, 391
Кравецький Василь – 26
Кравченко – 259
Кравчук – 82
Кравчук Василь – 34, 140-143
Кравчук Василь Григорович – 52, 60
Кравчук Василь Іванович – 124
Кравчук Георгій Васильович – 34, 61, 65, 142
Кравчук Іван Григорович – 52, 60
Кравчук Іван Максимович – 124
Кравчук Йосип – 323
Кравчук Катерина Михайлівна – 124
Кравчук Л. – 426
Кравчук Матвій Григорович – 52
Кравчук Михайло Іванович – 124
Кравчук Роман – 393
Кравчук Юрій – 215
Крайківський Пантелеймон – 475, 476, 478
Крайник Василь – 25
Красиков – 483
Краснова Н.А. – 598
Красовський – 422
Кращенко – 273
Крейтор Георгій Васильович – 27, 28, 464
Кремень – 247, 252
Кремень В.Г. – 2
Кремнєв – 247
Кривицький Михайло Олександрович – 477
Кривоніс – 126
Крижанівський Леон Миронович – 60
Крижанівський Степан Андрійович – 574, 577, 578,
581, 583
Крип'якевич Іван – 194
Криус Тихон – 25
Кричак Д.М. – 66
Кричун Микола Пилипович – 104, 113
Крілик-Васильків Осип Васильович – 475, 479
Круглашов А.М. – 3
Круглов – 321
Круглов С. – 55, 380, 381
Крупська Н.К. – 439
Крупчак – 516
Крутий – 497
Крутов – 361
Круц К.І. – 25
Крючко Дмитро – 5
Кубаки – 180
Куделько Андрій Матвійович – 99, 100-102
Куделько Матвій Григорович – 199
Куделько Паладія Павліна – 99
Кудрик – 122
Кудринський Хризант – 11, 122
Кудрицький – 455

Кудрявцев В. – 466
Кудрявцев С.А. – 540
Кудус – 567
Кузема Василь – 26
Кузнецов – 118, 420
Кузнецов – 238
Кузняк Микола Григорович – 474, 479
Кузяк Дмитро – 63, 179
Кузьма Богдан – 474, 476
Кузьменко – 482
Кузьмичов – 250
Кузьмін – 60, 567
Кузьмін – 247
Кук – 396
Кукелко – 459, 461
Кулагін – 567
Кулаковський П. – 130, 452, 480, 492
Кулик І.Д. – 40
Кулик Одокія – 216
Куликов – 252
Кулишір Віктор – 57, 60, 62, 63, 65, 196
Кулініченко Л. – 497
Куліш М.Г. – 40, 491
Кульчицький Дмитро – 194
Кульчицький Михайло – 195
Кумм – 45
Кун Бела – 439
Кунісовська М.Є. – 25
Купрін – 44
Купчанко Давид Георгійович – 60
Купчанко Іван Несторович – 110
Купчанко Сільва Несторівна – 110
Кураков – 422
Курбас О.С. (Лесь Курбас) – 40, 491
Курєєв – 126
Курило В.М. – 17, 129, 507, 513
Курилюк Тодор Георгійович – 52
Куркаш – 126
Куровський Борис – 81
Курочкін – 91
Курський Дмитро Іванович – 455
Курчак Деонизій Іванович – 60
Курчак Савета Миколаївна – 110, 112, 219
Курчак Филимон Миколайович – 110
Куташ Настя – 215
Кутіцин – 389
Куусінен Отто – 439
Кухта Б.Л. – 492
Кучинець Лідія Федорівна – 375
Кучма Л. – 430
Кушнір – 488
Кушнір Борис Васильович – 180
Кушнір Василь – 213
Кушнір Георгій – 251
Кушнір Дмитро – 88
Кушнір Іван – 26
Кушнір Іван Іванович – 42
Кушнір Степанія – 213
Кушнірик Георгій Онуфрійович – 107, 113
Кушнірук – 458
Кушнірук Євгенія Григорівна – 106, 107
Кушпіль Микола Ілліч – 42
Кушпіль Семен Ілліч – 42

Л

Ладан Павло Степанович – 465, 475, 476, 487, 490
Лазар Микола – 84, 85
Лазаренко – 45, 190, 191
Лазарюк Катерина Дмитрівна – 184
Лазорко Михайло – 195
Лакінгер – 5
Лакуста – 203
Лакуста Святослав – 129, 592
Ланшик – 496
Лапер – 183
Лаптєв В. – 340
Ларін – 538, 539
Ларкін – 61
Ларкін – 386
Ластівка Микола Ілліч – 123
Лашманов – 267
Лащук І.І. – 25
Лебідь Микола – 194
Лебідь-Юрчик – 194
Леваднюк Х.П. – 75
Левицька О.Ф. – 492
Левицький Михайло Васильович – 474, 479, 505, 539
Легошин – 191
Лемберг – 590
Ленін – 128, 135, 232, 233, 284, 314, 320, 329, 335,
337, 357, 364, 406, 439, 448, 495, 578, 594
Ленкавський Степан – 205
Леонов – 457, 504
Леонов М.І. – 519
Леонова Мирослава Володимирівна – 518, 520, 523
Леонтьєв – 312, 324
Леонюк – 469
Лесів Іван – 108
Лесько Й.М. – 26
Летичевський – 457
Ливанюк Федір – 25
Ликворник Є.Я. – 40
Липов – 295
Липовий – 339
Липський – 505
Лисак Євген – 595
Лисак Микола – 214, 215
Лисак Юхим – 25
Лисенко М. – 130
Лисий Володимир – 194
Лисий Петро – 32

Лискун Іван – 595
Лисничук – 212
Лисюк Петро – 486
Литвин – 291, 359
Литвин В.М. – 2
Литвинов – 295
Литвинчук Василь Олексійович – 66
Литвинчук Василь Тодорович – 144
Литвинчук Іван Михайлович – 144
Лишафай – 544
Лібкнехт Карл – 447
Лівицький Андрій – 82, 83
Ліфшиць З.Д. – 468, 469
Ліщенко М. – 129
Лобов А. – 430, 434, 436
Логош – 253
Лозицький В.С. – 2
Локк Фріц – 506
Локтєв – 495
Ломов – 124
Лубененко – 421
Лузінов – 401
Лук'янюк Василь – 66
Луканюк Флора – 176
Лукаш Олег – 67
Лукашевич Антон – 454
Луник Марія – 11
Лупашку Павло – 88
Лупул Микола – 35, 141-143
Лупул Яків – 33
Лупуляк Євмен – 5
Лупуляк Сидір – 508, 563, 566
Лупуляк Трохим – 5
Лупуляк Яків Олександрович – 42
Луцяк Іван – 19
Лучицький – 171
Любченко Панас Петрович – 537, 540, 541
Лянгеншайдт – 484
Ляшенко – 252
Львівський – 474, 475
Льосик – 483

М

Мага Петро – 566
Магалевич Георгій Тимофійович – 112
Маєвський Анатолій – 403, 595
Мазо – 505
Мазур А.В. – 63, 75
Мазуров – 595
Майборода С.Г. – 26
Майданський Андрій – 100, 101
Майданський В.І. – 464
Майданський Костянтин Дмитрович – 103, 105, 108, 220, 422
Майданський Федір Микитович – 100, 101
Майоров – 247, 341
Мак Лорен М. – 20
Макар Ю.І. – 4, 129
Макаренко – 595
Макарушко – 458
Маковей Осип – 494
Маковська Н.В. – 2
Макогон Яків – 199, 200
Максимов – 294
Максимович Карл – 473-476, 478, 479, 487, 490, 496, 499
Максимюк Григорій – 213
Максимюк Фросина – 106
Малаєв – 249, 250
Маланчук В. – 126
Маленков Г.М. – 38, 162, 163, 165
Малєв – 249
Малєєв – 458
Малик Степан Васильович – 143, 144
Малиця – 544
Малицький Федір Михайлович – 544, 547, 548, 552
Малиш – 385
Малищук Манолій – 145
Маліков С.Ф. – 363
Малюк Марія Михайлівна – 120
Малюх М.П. – 322
Малярчук Віктор – 68
Манг Іван Іванович – 42
Мандрюк Георгій Іванович – 94-96
Мандюк Михайло – 88
Мануїльський Д.З. – 381, 439, 448
Мануляк В.Г. – 469
Манченко Володимир – 75, 87
Манчуленко Манолій Іванович – 62
Манчуленко Яків Іванович – 92, 97
Манюк Ілля – 25
Маріуца Дмитро – 32
Маркітан – 540
Марковський К.М. – 388, 389
Маркс Карл – 149, 438, 512, 513, 524
Мармова – 385
Мартиненко – 214
Мартинов Іполит Феодосійович – 125
Мартинюк Василь – 214
Мартинюк Марафта – 214
Мартюк Іван – 195
Марфієвич Микола Іванович – 11, 41, 542, 544, 547, 548, 551, 552, 554
Мархлевський Юліан – 439
Марченко – 290, 298, 300, 301, 307, 310, 318
Марченков – 244
Марчук Є.К. – 2
Мар'янчук Микола Георгійович – 52
Масальгін – 245
Масан О.М. – 129
Масенко Терентій Германович – 574, 577, 578, 581, 583

Масікевич Орест – 11
Матвєєв – 39
Матвіїв Юліан – 109, 111
Махно Нестор – 471
Мацейко Андрій Олексійович – 124
Мацейко Василь Миколайович – 124
Мацейко Михайло Андрійович – 125
Мацкуляк Василина Іванівна – 62
Мацкуляк Василь – 211
Мацьопа І.Г. – 379
Мачушак Іван Партемович – 52
Мегера Василь – 19
Медведєва Н.О. – 3
Медвідь – 470
Межлаук – 164
Мейєрхольд Всеволод – 164
Мекулеску – 223
Мельник – 277
Мельник Андрій – 83, 196
Мельник Андрій Іванович – 33
Мельник Василь – 213
Мельник Іван – 213
Мельник О.І. – 75
Мельник О.Я. – 25
Мельник Прокіп – 18
Мельник С.Д. – 379
Мельник Тодор – 456
Мельников Л.Г. – 358, 383, 404, 412-414, 416, 417
Мельничук Василь – 214
Мельничук І.В. – 66
Мельничук Святослав – 11
Менда Семен – 200
Мендришора Микола – 214
Мензак – 144
Меркулов В.Н. – 44, 61
Мехліс Л. – 234, 243
Меч Пінкас Соломонович – 182
Мешик П.Я. – 44, 58, 62, 66, 178
Микитей – 214, 219
Микитюк Олександр – 84
Микитюк Олесь – 66
Микула – 420
Минекуце – 224, 228, 229
Мирзеску – 28, 566
Миронюк Іван Петрович – 100, 101
Миронюк Іван Томович – 23, 35
Миронюк Іон – 130
Миронюк Степан – 64
Миронюк Юрій – 18
Мироняк Іван – 214
Мирослав Євгеній Григорович – 322
Мироцька Василина Дмитрівна – 184
Мислю Георгій – 71
Михайлина П.В. – 4
Михайличенко Гнат Васильович – 485, 488
Михайлов – 340
Михайлов М.Г. – 3
Михайловський В.І. – 3
Михальчук Д.Д. – 25
Михальчук Дмитро – 18
Михальчук С.В. – 373
Мицик Дмитро – 215
Мичко А.В. – 379
Мишкіс – 450
Мишуга О. – 495
Міглей Василина – 259
Міглей Ганна – 259
Мізюн Іван – 569, 573
Мікітова-Луренс Емілія Генріхівна – 591
Мікоян А.І. – 39, 127, 165
Мілов – 389
Мільов – 540
Мільштейн Рувім – 32, 33, 565, 567
Мінченко Т.А. – 3
Мірош Ю.З. – 566-568
Мірченко – 445
Місюренко – 220
Мітєрєв – 325
Мітченко – 579, 580
Міхай І – 141
Міхелкінс В.В. – 469
Мішин – 247
Млечін Л.М. – 134, 587
Мойсюк Орест Мануїлович – 95
Моканик Іван – 145
Молдаван Єлізавета Степанівна – 50
Молдаван Іван Дмитрович – 50
Молдаван Серафима – 50
Молдаван Софія – 50
Молдаван Степан – 50
Молодкін – 249
Молотов В.М. – 38, 39, 162-165, 171, 239, 343
Молочанов – 211, 213
Монах Василь – 105
Мороз – 50, 190
Мороз Василь Богданович – 11, 41, 56, 439, 460, 502-506, 521, 551, 585
Мороз Теодор – 194
Мосарюк Андрій Іванович – 421
Москаленко – 345
Москаленко – 460
Москалець – 384
Москалик Петро Іванович – 116, 118, 120, 121
Москалюк Онуфрій Ілліч – 103
Моспанчук Дмитро Георгійович – 63, 180, 183
Мостович Микола – 194
Мотренко Т.В. – 2
Музиченко Іван Миколайович – 93
Музичка А. – 543
Муляк – 498

Муляк Антон Михайлович – 499
Муравйов – 385
Муратов Ігор – 581
Муратов Х.І. – 598
Муренцев – 98
Муригін – 247, 252
Мурмелюк Катерина – 117, 118
Мурузі – 19
Муцак – 340

Н
Нагірний Степан Іванович – 62
Нагорний – 214
Нагорняк – 63, 179
Нагуляк – 459-461
Назаренко – 383, 412
Назаров – 211, 213, 214
Найдан Петро Павлович – 544, 547, 551, 552
Наровський Г.А. – 72
Насадюк Микола – 35
Насєдкін – 274
Насонов – 340
Настуняк Дмитро – 85
Науменко – 458
Наумов – 118
Нацюк Микола – 212
Небеснюк Василь – 220
Негид М.І. – 379
Некрасов Микола – 542
Нексе – 543
Нельюк – 516
Непомнящий Олександр – 75, 87
Нестеренко В.А. – 556
Нетименко І.І. – 391
Нечай Михайло Миколайович – 109, 110
Нечай Олекса – 214
Нечуй-Левицький Іван – 461
Нємчинов – 503
Ниврянський Петро – 101
Нижник Мирослав Прокопович – 120
Никитик – 340
Никитич Олександр Зіновійович – 323
Никитюк Ярослав Дмитрович – 184
Никифоров – 97
Никифоров – 345, 349
Никифорюк Тома – 33
Николайчук Захарій – 214
Николайчук Онуфрій – 215
Никоряк Василь Тимофійович – 94
Ніколаєв – 384, 386
Ніколаєску Ілля Іванович – 50
Ніколаєску Ревека Іллівна – 51
Ніцуляк Ольга – 89
Новак Тимофій – 336
Новиков – 238
Новиков Д.П. – 575
Новиченко Леонід – 576, 577, 582
Новоженя О.Д. – 26
Новохатько Л.М. – 2
Ногачевський Ф.І. – 375
Нойдгардт – 42
Носенко – 171
Носенко Олекса Єрмолайович – 573, 584
Носковський – 470
Ночвін Д.М. – 135
Нощенко – 341, 342, 349
Нуцуляк Василь Григорович – 34, 62, 144, 145, 147
Нягу М.І. – 595, 596

О
Овчинников – 556
Одайський І.О. – 72
Озер'єр – 506
Олар Василь Маркович – 64
Олексенко – 298, 300
Олененко Семен – 474, 475
Оленюк Микола – 563
Олепущенко – 189
Олійник – 421, 459
Олінтер-Хвиля Андрій Ананійович – 11, 461, 537-541
Ольховий Іларій – 194, 195
Онипко Іван – 31
Онишкевич Володимир – 455, 456
Онищенко – 580
Онищук – 496, 544
Оніпко Антон – 31
Онуфрійчук – 547
Орловський Георгій – 81
Осадчий – 128
Осадчук Микола Юрійович – 62
Осадчук Петро Онуфрійович – 117-120
Осінчук – 194
Отенія Микола Танасійович – 111
Охрімович – 396
Очеретяний – 171
Очкинська Антоніна – 67
Очкус – 459
Ощепко Антон – 565

П
Павленко – 368, 470, 471
Павлик Михайло – 494
Павликовський Юліан – 194
Павлов – 91
Павлов – 259
Павлюк В.І. – 3
Павлюк Ірина Петрівна – 180
Павлюк М.В. – 529, 535
Павчук Михайло Миколайович – 49
Пажитнов – 125
Палагнюк Василь Степанович – 62
Паламарчук А.Г. – 372, 373
Паламарчук Гордій Сергійович – 372, 373
Паламарчук З.Г. – 372, 373
Палащук Федір Михайлович – 473
Паліброда Василь Манолійович – 62
Паліброда Іван Онуфрійович – 62
Паліїв Омелян – 472, 544
Палій В.Г. – 133
Палій Григорій – 101, 102
Палій Іван – 63, 100
Палійчук Іван – 212
Панкратьєв – 167, 169
Пантелейчук Іван – 146
Пантелюк Мирослав Федорович – 117-119
Пантелюк Тодор Михайлович – 185
Панчик Богдан Михайлович – 469
Панчик Михайло Дмитрович – 11, 27, 28, 40, 56, 463-469, 486, 526
Панчишин Маріян – 195
Панчук О.Е. – 3
Панчук Теофіл – 68
Паньківський Кость – 194
Папакін Г.В. – 2
Папір Іван – 179
Паранчук Кароль Михайлович – 64
Паращук Г.В. – 75
Парфенюк Н.В. – 375
Парфільєв – 491
Паршутін – 96
Пасічник Домка Василівна – 124
Пастельняк – 368
Патрашкану Лукреція – 31
Пацей Микола Олексійович – 53
Пашішняк Іван – 221
Пащук – 475
Пекарський – 194
Пеленський І.В. – 323
Пелешатий Василь Петрович – 60, 61
Пентелюк Федір Костянтинович – 94
Пенюк Степан – 454
Перевізник Д.В. – 25
Переїденко О. – 587
Перлов – 489
Пероцький Б.В. – 40
Перперовський – 544
Перстерер – 227
Перун Онуфрій Миколайович – 116, 118, 120
Петлюра Симон – 470, 472, 479, 545
Петльок – 404
Петричейку Богдан – 75
Петричук Василь – 67
Петрів Всеволод – 194
Петрів Зенон – 194
Петрін – 250
Петров – 403
Петровський П.Г. – 165
Петрушевич – 448, 471, 474
Петрушко Петро – 212
Печеряга П.С. – 75
Пилип'юк Надія Василівна – 104, 323
Пилипенко – 245, 247
Пилипчук Юрій – 220
Пиндуляк Созонтій – 68
Пиндус Іван – 194
Пиріг Р.Я. – 2
Письменний – 570
Півторак – 340
Пігуляк Іван – 454
Підгорний – 412
Підгурський М.О. – 66
Підлубний В.М. – 4, 16
Підлубний Володимир – 21
Підмогильний В.П. – 40, 491
Пізняк – 500
Пік Вільгельм – 439, 502
Пікер І. – 31
Піндус – 404
Пінчук – 252
Пірон Я.К. – 25
Пістинер – 567
Пітей Олександр Георгійович – 64, 187
Піхоцький І. – 390
Піц Трохим – 25
Піцек Дмитро – 145
Піцик – 245-248
Плакунов – 97
Платтен Фрідріх (Фріц) – 448, 471
Плахтін Іван – 569, 573, 574, 577, 578, 581
Плужник – 497
Плющ І. – 429
Повєткін – 500
Погорецький Леопольд Феліксович – 184
Погорєлов – 591
Погребінський – 548, 554
Подшевкін Всеволод Петрович – 461
Позерн Б. – 491
Позичинюк – 194
Поітевін Ж. – 223, 224, 228, 229
Поклітар Володимир – 215
Поліщук В.Л. – 40, 491
Понєдєлін Павло Григорович – 93, 94, 238
Понич Стефанія Іллівна – 104, 107, 113
Пономарюк Захарій – 217
Понур Василь Миколайович – 116-119
Попа – 595
Попа Думітру – 31
Попадюк Дмитро Георгійович – 54
Попадюк Іван Миколайович – 92
Попель – 238

Попеску – 26
Попов – 319, 450, 540, 541
Попович – 25
Попович Андрій – 117
Попович Василь Олексійович – 120
Попович Євген – 184
Попович Максим – 68
Попович О. – 17
Порайко Василь Іванович – 470
Порайко Юрій Миколайович – 117-120, 540
Поспєлов – 97
Постишев П.П. – 39, 41, 165, 441, 444, 490, 554
Пострижак – 101
Потапович Леонтій – 214
Потєшкін – 458
Потиліцький – 504
Потічний Ф.П. – 253
Похила Іван – 88
Почтарук Микола Йосипович – 42
Престай Василь – 146
Пржибитко – 591
Пригара Марія Аркадіївна – 576, 582, 583
Приймак – 453
Пристайко В.І. – 2
Приступа Хома Михайлович – 444, 475, 489, 491
Присяжнюк Семен Корнійович – 93
Прищепа – 61
Пробет Ерна Едуардівна – 487
Проданюк Микола – 215
Прокопець – 245
Прокопович Епомин Михайлович – 180
Прокопович Микола – 544
Прокопович Михайло Костянтинович – 181
Прокопович Ольга – 443
Промбес Марія Василівна – 63, 180
Проняєв Н.П. – 251
Просвірін Михайло Васильович – 21
Проскурняков – 498, 501
Профатілов – 277, 281, 297, 298, 300, 352, 354
Процюк В.І. – 125
Процюк М.І. – 125
Прудиус Михайло Федорович – 64
Прядій Юхим – 32
Пугач Г.І. – 61
Путій – 171
Путін – 9, 12
Пушкар – 547
Пушкар Лесь – 472, 473
Пую Віссаріон – 60
Пфлаумер – 84
Пшенніков О.М. – 2
П'ясецький– 171
П'ясецький Андрій – 194
П'ятницький – 458
Пятунін – 118

Р

Радашко Василь Несторович – 139
Радзикевич Володимир – 195
Раєвський – 452
Райнер Натан – 565
Райцентштейн Еріх – 199
Рак – 458
Раковський Віктор – 483
Раковський Роман – 194
Раковський Христіан – 39
Раренко Г.С. – 25
Растеряєв Георгій Тимофійович – 92
Рахлін – 104
Рахмутов – 102
Рашківський – 104
Рашківський Тимофій – 8
Ребет Лев – 194, 195
Ревуцький М. – 587
Реєнт О.П. – 2
Рейхман – 510, 512, 516
Ренкер Кирило – 25
Репницька Ніна Яківна – 373
Репринцев В.Ф. – 2
Решетняк – 297
Решетов – 386
Рєзник Параска – 116
Рєзніков – 402, 516
Рєпін І.Ю. – 494
Ржицький – 512
Рижак Гаврило – 101, 102
Рижко Олексій Георгійович – 105
Рильський Максим – 584
Ричков – 167, 169
Рівнюк – 213
Рідуш (Рудуш) Олена Германівна – 64, 187
Різен – 227
Різник В.І. – 25
Різницький – 271, 276, 287
Ріошану Олександр – 69, 70, 71
Ріпка Захар – 18, 19
Роайте Василь – 31
Робулеску – 88
Роговик Микола – 244, 247, 250
Роговін Вадим – 163
Роголь М.П. – 590, 591
Родич Іван – 421
Родіонов Ф.І. – 39
Роженко М. – 130
Роздольський Роман – 474, 475, 478
Розенберг Альфред – 82, 83
Розенвальд Ізя – 566
Розкрут Г.А. – 75
Рокочий Василь – 110, 214, 219
Романенко – 483
Романець О. – 129
Романів О. – 131, 190, 191
Романіхін Микола Павлович – 370
Романчук Іван Георгійович – 64
Романчук Яків Сидорович – 101, 102, 104
Романюк – 456
Романюк В.Л. – 379
Романюк Дмитро – 217
Романюк Осип – 66
Росяк Михайло – 194
Ротар Євген Миколайович – 110
Рохбах – 83
Рубан Артем – 557
Рубан Василь Степанович – 555, 556
Рубан Оксана – 555
Рубан Олена Василівна – 555, 557
Рубан С. – 17, 128, 129
Рубанець М.В. – 3
Рубінштейн – 456
Рубльов О.С. – 2
Рубчинський Йосип – 146, 147
Руденко – 340, 341
Руденко Р.А. – 361, 391
Рудзутак – 164
Рудик Дмитро Петрович – 478, 544, 548, 551, 552
Рудницький Іван Степанович – 464
Рульов – 211-214
Русанівська Євгенія Матвіївна – 445
Руснак В.П. – 41
Руснак Василь Тодорович – 33, 41, 335, 487, 508, 514, 515,526-528, 535
Руснак Д.С. – 26
Руснак Дмитро – 25
Руснак Леонід Пилипович – 21
Руснак Олена Пилипівна – 21
Русьян Цезар Карлович – 455, 456
Русьян-Курська Олена Цезарівна – 455
Ручкін – 44
Рущак Антоніна Андріївна – 60
Рущак Іван – 71
Рябик – 387
Рябко – 122
Рябчук – 458
Рясний – 268, 271-273, 276, 286, 289, 290, 291, 298, 300, 301, 306-309, 321, 325

С

Савескул Домна – 214, 215
Савескул Михайло – 214, 215
Савін – 353
Савка Дмитро Федорович – 66
Савопол – 77
Савран (Максимович) Карл Авксентійович – 475
Савчак Василь Максимович – 104, 108
Савченко О.І. – 286, 291, 298, 300, 301, 306, 307, 331, 341, 342, 348, 352, 358, 359, 367, 375, 379, 493
Савчук Григорій Прокопович – 42
Савчук Іван Іванович – 94, 505
Савчук Михайло Дмитрович – 61
Савчук Олександр Іванович – 60, 61
Савчук Пантелій – 34, 141-143
Сагайдачний Петро Конашевич – 593
Садовничий – 282
Саєвський Семен – 88
Салевич Василь – 195
Саленко – 50
Салига Григорій – 18
Салій Ігор Володимирович – 120
Саліхов Маркіс Бікмулович – 91, 92, 94
Салтанчук Микола – 75, 87
Самойлов С.І. – 536
Сапір – 517
Саркісов С.А. – 540
Сафронов – 490
Сафтюк В.М. – 75
Сафтюк О.О. – 75
Сахляну Казимір – 32
Сахновський –363
Свиноріз С.П. – 41
Свириденко – 210, 421
Свідзінський Володимир Юхимович – 574, 577, 578, 581
Северин Іван Миколайович – 104, 108, 111, 112
Семашко – 341, 349, 361
Семенчук Дмитро – 75, 87
Семенюк Василь Фролович – 100, 101
Семенюк Дмитро – 212
Семенюк Дмитро Михайлович – 116, 118-120
Семенюк І.І. – 3
Семенюк М.В. – 193
Семенюк Назарій Степанович – 182
Семенюк Юрій – 214
Семчишин Роман – 31
Семчук Олена – 215
Сеникова М.Г. – 25
Сенчин Володимир Іванович – 489
Сербенчук М. – 147
Сербин Онуфрій – 195
Сербинюк Юрій – 57, 59, 534
Сергєєв – 171
Сергєєв Федір Андрійович – 485
Сергієнко – 488
Сергійчук В. – 193, 195, 198, 200, 202, 204, 209, 221, 253, 258, 260-262, 264, 267, 291, 295, 297, 304, 305, 320, 327-329, 333, 344, 345, 351, 352, 361, 370, 377, 387, 391, 397, 414
Серденчук Олександр Олександрович – 42
Сердюк – 383, 412
Середюк І. – 497
Сетер Йосип – 31
Сєвєрцев – 180

Сєнін – 382, 412
Сєров І.А. – 163, 267
Сидоренко – 186
Сидоренков В.Г. – 247
Сидоров Станіслав Антонович – 42
Симчук Василь Іванович – 95
Синельников Г.В. – 507, 513, 514, 520
Синенький Василь – 195
Синявський Михайло – 454
Сирота Андріян – 68
Сирота Й. – 129
Сирота Н.Й. – 507, 512
Сиротенко А.І. – 391
Ситенко – 349, 361
Сіастенов – 503
Сіліяк Єлизавета – 88
Сінкевич Іван Осипович – 42
Сіньковський Касіян – 71
Сірецький Богдан – 68
Сірко М. – 496
Сіяк Іван Михайлович – 547
Скавронський Христофор – 33
Сказінський І.Д. – 390, 402
Скибицький Є. Г. – 380
Скигрис – 31
Скіце – 251
Скляренко Є.М. – 2
Скорейко Василь – 61
Скорейко Георгій – 61
Скоробогач Григорій – 100
Скоробогач Яків – 100, 102
Скоропадський Павло – 497, 538, 543, 552
Скрепка Опанас – 42
Скринчу Костянтин Олександрович – 53
Скрипа – 475
Скрипкар Василь – 144, 145
Скрипник Микола Іванович – 41, 592
Скрипник Микола Олексійович – 440, 444, 488, 586
Скрипник Т.К. – 41
Славопас – 305
Сливінський Іван Октавович – 561
Сливка М.І. – 125
Сливка О.І. – 66
Слинько Василь – 259, 499
Слобода Тарас – 115-118, 121
Слободян – 216, 220
Слонь – 277, 281, 300, 346, 352, 354, 361
Смалій В.А. – 2
Смеренчук – 125
Смикал Юрій – 215
Смирнов – 269
Смирнов – 290
Смирнов – 483
Смирнов Ю.О. – 2
Сміду Думітро – 72
Смірнов Г. – 130, 492
Смолич Юрій Корнійович – 574, 577, 578, 581
Собицький Йосиф – 210
Собко Юрій – 215
Соболевський С. – 453
Сокол – 213
Соколов – 63, 180
Соколов – 107
Соколов – 389
Соколов М. – 97
Сокур – 421
Соловій І.П. – 25
Солодовников – 518, 519
Солоненко – 499
Солонинка Василь – 194
Солтиський – 461
Сопко Матвій Васильович – 26
Сорокін Олександр Іванович – 182
Сорофтей Євстафій – 566
Сорочан Микола – 34, 142
Сослюк – 466
Сосюра – 544
Софроняк Василь – 25
Сохань П.С. – 2
Соцький Іван Прокопович – 94, 126
Сталін Й.В. – 10, 38, 39, 43, 44, 55, 91, 93, 96, 125, 127, 133, 134, 162-165, 232, 234, 237, 239-243, 261, 280, 282, 284, 285, 313, 314, 320, 329, 330, 334, 335, 337, 338, 354, 357, 364, 404-406, 409-412, 461, 492, 522, 540, 541, 558, 562, 571, 577, 583, 587, 588, 591
Станівська Надія Корніївна – 117
Станівський Михайло Федорович – 115-118, 121
Станюк Юрій – 117
Старощук Катерина – 215
Старух Ярослав – 194
Старчук Терентій – 25
Стасюк Іван Дмитрович – 32-35, 129, 140-144, 148, 149, 464, 465, 477, 478, 487, 507, 508, 513, 514, 526-530, 532, 535, 563, 566
Стахів Володимир – 194
Стахур М.В. – 390, 401
Сташук Василь – 34, 145, 147
Стельмащук Юрій Олександрович – 323
Стендаль – 572
Степак Іван – 508
Стефанов Борис – 469
Стефанюк Георгій – 146
Стефюк Євген Іванович – 31, 87
Стефюк Тодор – 508
Стецько Ярослав – 193, 194
Стоцький Степан Петрович – 373, 374
Стоянцев –352, 354, 358, 359, 367
Стратійчук – 245, 246, 253
Стратонов Олексій – 81

Стриженко – 458
Стрикозов – 210
Строкач – 298, 300, 306, 307, 331, 341, 342, 348, 359, 363, 370, 371, 379
Строкваша – 544
Строненко – 421
Струєв – 412
Струхманчук Яків – 496, 544, 547, 548, 551, 552
Студинський – 41
Стус Василь – 10
Суботін – 421
Субочев – 488
Судаков – 488
Сулик Іван Корнійович – 181
Суровцева – 479
Сусик Дмитро Петрович – 323
Суховерська Євгенія – 68
Суховерська Теодозія – 68
Суховерський Антін – 68
Сухолотський Микола Якович – 52
Сухолотюк Василь Дмитрович – 52, 60
Сучак Пантелій – 35
Суш Василь – 214
Сушко Роман – 63

Т

Табачний Микола Акимович – 43
Табачник Д.В. – 2
Танашевич – 456
Таран – 540
Тарасов – 250, 251, 295, 483
Татарин Олена – 214
Ташков – 190
Тащук – 259
Тащук Василь – 33
Тащук Денис – 33
Твердохліб Василь – 32
Теліга Олена – 132
Тельнер М.М. – 390
Темицький Петро Дмитрович – 489, 567
Теодорович Сидір Йосипович – 48, 50
Терен О.П. – 3
Терон Г.Г. – 3
Терлецький Карл – 148, 565
Теурян Оса… Іванович – 421
Тимещик – 340
Тимошенко С. – 239, 504
Тимощук Б. – 129
Тимчук Григорій – 88
Тимчук Микола Гаврилович – 176
Титов – 247, 250
Тихенький П.А. – 75
Тичина – 359
Тичина Павло – 544
Тімаков – 250
Тіморін – 567
Ткач Михайло – 88
Ткач Фрозина – 88
Ткачевський – 548
Ткаченко Олексій – 594, 595
Ткаченко Павло – 470
Ткаченко П.І. – 93
Ткачишин О.М. – 125
Ткачишин П.С. – 26
Ткачук Василь – 18
Ткачук Василь Михайлович – 124, 125
Ткачук Іван Михайлович – 72
Ткачук Микола Олексійович – 52, 60
Ткачук Степан Олексійович – 52
Ткачук Стефанія Тимофіївна – 106
Тодорович Василь Онуфрійович – 52, 54
Тодорюк Володимир – 35, 59, 104, 109, 368
Тодосійчук – 247
Токан Леонід Якович – 21, 595
Токарюк Михайло – 66
Толкунов – 363
Толмачов-Піддубний Григорій Федорович – 11, 40, 465, 474, 475, 481-493, 505, 508, 526
Томнюк Дмитро Дмитрович – 113
Томчук – 244, 253
Тоненчук Іван – 31
Тополюк Филимон – 110
Топор І. – 223, 224
Топчій – 349
Торак Михайло – 247, 251
Торгашин – 546
Тофан – 27
Тоціус Євгенія Юліївна – 504
Травінський – 439, 454, 465
Трачук Василь Ілліч – 125
Триліський – 540
Тронько П.Т. – 2
Троцький – 164
Трублаїні Микола – 584
Трубников – 45, 61, 170, 179, 186, 188
Труха – 261
Труш Іван – 494
Тулик Василь Дмитрович – 92
Тулик Василь Іванович – 93
Тупкало – 19
Тур Іван – 474
Турецький І. – 147
Турлик Корнелій – 68
Турчин – 183
Турчинська Агата Федорівна – 41, 547, 548, 552
Турянський Роман – 476, 478, 479, 489, 490
Туссен – 484
Туфлін – 253
Тютюнник Дмитро – 34, 145, 147

У
Удодов – 183
Ужик – 125
Українець Степан Георгійович – 42
Ульбріхт Вальтер – 439
Ульмер – 158, 162
Унгурян І.І. – 182
Уншліхт – 164
Урсатій Г.Г. – 26
Урсатій М.В. – 125
Усачов – 97
Усков – 296
Устименко – 99-102
Утриско – 470
Утрічев – 215

Ф
Фадєєв – 265, 331, 345, 348
Фалленбаум А. – 31
Фаллов Сусанна – 199
Фанагі Іон – 31
Фанагого – 531
Фардега – 459
Фармажів Василь – 19
Федорець Андрій – 32
Федоров – 272, 299
Федорович Ядвіга Флоріанівна – 483
Федорюк Федір – 214
Федоряк Василь Петрович – 52
Федоряк Георгій Степанович – 220, 277, 422
Федосов Павло Данилович – 458
Федусевич Юліян – 194
Федущак І. – 131, 190, 191
Федькович Юрій – 4, 495
Фердинанд І Гогенцоллерн – 20, 37, 72
Фертюк – 548
Филипович Іван – 194
Фіалковський – 171
Фівка Микола – 215
Фікман Іцик – 71
Філіппов – 45, 189, 190, 253
Філіпчук Василь – 61
Філіпчук Іван – 61
Філіпчук Михайло – 61
Філіпчук Федір – 25
Філіпчук Яків – 25
Фімушкін – 251, 253
Фінкельштейн Ейтан – 76
Фіцяк Степан – 147, 148
Фішер – 5
Фішер – 516
Фіщук В.Т. – 75
Фламур – 228, 229
Флондор – 140
Флора Нестор – 421
Флора Тодор – 421
Флорія Євгенія – 421
Фогель М. – 32
Фок – 483
Фока Михайло – 111
Форило Михайло – 323
Фостій Іван Петрович – 3, 4, 10, 11, 13, 14, 17, 129, 132, 137, 438, 446, 447, 452, 453, 457, 463, 481, 493, 494, 498, 502, 507, 513, 520, 521, 524, 537, 542, 555, 557, 562, 569, 585, 588, 593, 598
Фостяк Роман – 195
Франко І.Я. – 494, 495, 497, 524
Франко Тарас Іванович – 458
Франц-Йозеф – 5
Фраюк – 385
Фрей Степан – 472
Фриюк Іван Омелянович – 101
Фур'єр Осип Миронович – 455
Фуркал Василь Степанович – 42

Х
Хаїт – 444
Халатурник Манолій Степанович – 62
Харитонов – 340
Харченко І.П. – 376
Хатаєвич – 540
Хемічук Дарій – 27, 460, 464, 465, 476, 486, 487, 505, 508, 526
Хемічук Роза Львівна – 504
Хіліулін – 249
Хілько – 295, 296
Хлівний Василь Андрійович – 104
Хлонь – 478
Хмара – 384, 386
Хмельницький Богдан – 494
Хобзей Кузьма Миколайович – 116-120
Ходченко Павло – 487
Хойриш Хайм – 32, 33
Хоптяний Ф.І. – 391
Хорошенюк І. – 131
Хорсун – 402
Храмов – 111
Храпливий Євген –194
Христюк – 488
Хрульов – 99
Хрущов М.С. – 10, 39, 162, 163, 165, 171, 175, 260, 277, 286, 295, 305, 316, 339, 377, 378

Ц
Цанава – 45
Цап Василь – 26
Царик Денис – 19
Цариковський – 295
Цебрик Георгій Васильович – 61
Цеткін Клара – 439
Циганенко – 483
Цимбал – 404
Цимболару Георгій – 140
Ципко К.Г. – 17, 128
Ціглер – 42
Цуркан Олексій Євгенович – 139
Цурканович Ізидор – 83, 454

Ч
Чебан – 595
Чебан Іван – 71
Чекалов Г.М. – 102
Чекмак Дмитро – 21
Чельтер О.В. – 3
Чепіль – 210
Черезов – 125
Черепанов Олександр Олександрович – 370
Черкес Марія Василівна – 183
Чернелюк Йосип Степанович – 180
Черник Олекса – 195
Чернишевський – 524
Чернишов – 271, 273-275, 325, 488
Чернівчан Василина – 214
Черній – 117
Чернолецький Микола – 145
Чернюк Никанор – 11
Чернявський Амвросій Іванович – 42
Черський Володимир – 60
Чечель – 488
Чечерський – 506
Чиж І.С. – 2
Чижевський Іван – 212
Чижевський Юрко – 212
Чижова Л.М. – 598
Чичкевич Михайло Васильович – 474, 479, 491
Чорней Василь – 214
Чорний – 478
Чорний Филимон Іванович – 92, 96, 97
Чорновол Вячеслав – 76
Чубар – 164
Чувін – 215
Чумак – 196
Чунка Микола – 66
Чуньківський Онуфрій – 215
Черешнюк М.М. – 365, 369, 378
Чурюк Михайло – 251

Ш
Шабалдін – 595
Шавло Роман – 68, 84
Шамбра С.Ф. – 26
Шандро Ганна Іллівна – 104
Шандро Георгій Ілліч – 104
Шандро Іванна Іллівна – 104
Шандро Ілля Олексійович – 104
Шандро Марія Андріївна – 104
Шандро Олімпія Іллівна – 104
Шандро Петро Ілліч – 104
Шандро Савета Іллівна – 104
Шандро Ярослав Ілліч – 104
Шаповал Ю. – 130, 452, 480, 492
Шапошников Б. – 239, 240
Шарко Петро – 195
Шаров (Шавер) Микола Давидович – 591
Шастал Микола – 214, 219
Шатен Берта Мойсеївна – 185
Шашков – 51, 181, 183, 185, 187, 497
Шваб Фрідріх Якович – 42
Швейда Йосип – 375
Швейко Василь Іванович – 63, 179
Швець А.В. – 75
Шевченко – 361, 376
Шевченко Тарас Григорович – 35, 496, 524, 592
Шевченко Ф.П. – 17, 128, 129
Шевчук К. – 250
Шевчук Михайло – 215
Шевчукевич Опанас – 84
Шеленко Дмитро – 144-147
Шеленко Катерина – 66
Шеленко Михайло – 34, 66, 144-148
Шемшученко Ю.С. – 2
Шепілов Д.Т. – 39, 165
Шерей Василь – 66, 67, 68
Шерстов – 441, 477, 498, 500, 501
Шестобуз Петро – 26
Шестобуз Федір – 26
Шешуряк Олександр – 32, 33
Шилін – 119
Шиманчук – 52
Шимчук – 171
Шинкаренко Віра Іванівна – 598
Шинкаренко Костянтин Юрійович – 11, 41, 90, 593-598
Широков – 171
Шіллер – 543
Шлапак Петро – 32, 531, 563
Шледув – 211
Шляхоцький Леопольд Васильович – 64
Шляхта Іван Степанович – 41
Шнейдер – 251
Шова В. – 131
Шова Ілля – 50
Шорубалко – 388, 389
Шпак А.М. – 385
Шпак Степан Дмитрович – 79
Шперсон – 161
Шпигун – 420
Шпитко Юрій – 68
Шпігельглаз – 164
Шраг – 488

Штагерюк Г. – 147
Штейнбарг Елієзер – 76, 132, 231
Штерн Вольф – 464, 465, 486
Штерн Гнат Шулимович – 183
Штернфельд Лазар – 32, 33
Штефанюк Георгій – 144, 145
Штефюк Василь – 147
Штівельман Вольф Абрамович – 41
Шульга – 458
Шульдинер (Садков) Михайло Рувимович – 585
Шумейко – 50
Шумейко К.М. – 125
Шумка Василь Миронович – 103
Шумський Костянтин Семенович – 187, 487, 488, 496,
505, 509
Шупарський Микола Іванович – 66
Шупеня Іван Миколайович – 220, 422
Шустер – 31
Шустін – 45
Шутенко – 539
Шухевич Роман – 194, 382

Щ
Щегольков – 252, 253
Щербак М.М. – 391
Щербан – 80
Щербанович Лідія – 84
Щербанович Степан Антонович – 49
Щербатий Василь – 25
Щербатий Микола Ксенофонтович – 25
Щербатюк –294
Щербина – 171
Щербина – 591
Щербина М.П. – 75
Щур – 591
Щур Василь – 34, 145, 147
Щербицький В. – 126

Ю
Юрченко А. – 17, 128
Юрчук В.В. – 72
Юхвід Леонід – 584
Ющенко – 567

Я
Яблонський – 595
Яворська Ганна Михайлівна – 56, 498-501, 551
Яворська М.М. – 11
Яворський М.І. – 491
Яворський Олексій Климентійович – 479, 499, 500, 512, 516, 547
Ягода Г. – 39
Яківчик Іван Георгійович – 61
Якір – 165, 541
Яков Петро – 217
Яковчук І.А. – 379
Якубович Роман – 68, 83
Якубовський К.І. – 25
Якушев – 509
Янковський Антон Іванович – 182, 183, 247
Янковський Домінік – 33
Янковський Едуард – 33
Яновський Юрій – 572
Яремей Василь – 421
Яремчук Дмитро – 57, 65
Ярчук Михайло – 402
Яців Дмитро – 194
Яцко Михайло – 215
Яцко Юстина – 215
Яшан В.С. – 26

ГЕОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

А
Абакан – 273, 287
Абдуліно – 457
Австралія – 483-486, 488, 489
Австрія – 5, 17, 80, 98, 130, 440, 449, 450, 455, 464, 496, 525, 528, 544, 588
Австро-Угорщина – 5, 6, 17, 37, 463, 525, 592
Агульськ – 41
Акерман – 196
Акерманський повіт – 513
Актюбінська обл. – 51
Аласіо – 199
Александров – 597
Алзамайський р-н – 126
Алтай – 592
Алтайський край – 591
Алуда – 148
Альбівці – 245, 249-251
Америка – 32, 151, 210, 450, 465, 474-476, 491, 548
Англія – 113, 199, 210, 578
Архангельськ – 124
Астрахань – 6, 457
Атаки – 32, 42, 223, 224, 228, 229
Аушвіц – 200

Б
Бабин – 32, 80, 92, 173
Бабин Яр – 42, 69, 506
Баварія – 495
Багдад – 470
Багна – 264
Багринешти – 172
Балашов – 273
Балківці – 89
Банилів – 53, 64, 66, 79, 176, 186, 212-216, 223
Банилів, ст. – 180
Банилів-на-Сереті – 79
Барановицька обл. – 69
Барнаул – 591, 592
Бахмут – 485
Бая, повіт – 150
Бердичів – 69
Берегомет – 87, 105, 203, 211, 223, 264
Бережниця – 63, 64, 66, 173, 184, 204, 214, 215, 245
Берестечко – 495
Берлін – 26, 83, 84, 199, 227, 447, 474, 475, 478, 490, 491, 499, 502, 503, 521, 522, 565
Берн – 77, 448
Бессарабія – 5-7, 16, 17, 20, 25, 26, 31, 36-38, 43, 44, 55-57, 64, 77-84, 86, 87, 89, 98, 101, 123, 125, 128, 130, 196, 224, 228, 445, 464, 471, 493, 508, 513, 531, 537, 567, 569, 571, 578, 591, 594, 595, 597
Бессарабська губернія – 537
Биківня – 42, 44, 132, 133
Біла – 108
Біла Криниця – 5, 127
Біла Церква – 69, 84, 101, 102, 506, 561
Білівці – 25
Білобожницький р-н – 377, 378
Білогорща – 382
Білорусія – 69, 134, 233, 235
Білосток – 237
Білоусівка – 25
Біола – 230
Біробіджан – 578
Бобівці – 42, 96, 244, 249, 250, 251
Бобровиченськ – 121
Бодайбо – 483
Болехівський р-н – 265
Борзинський р-н – 560
Борзна – 538
Борівці – 58, 61, 62, 66, 67, 86, 210, 211, 220, 422
Борнео, о. – 485
Борщів – 477
Босанча – 27
Боторово – 500
Бочківці – 215, 217
Бояни – 76
Боянчук – 128, 217
Брад – 36
Бразилія – 28
Братківці – 389
Бригідки – 500
Бричани – 77, 82
Брідок – 62, 91,146, 204, 211, 214, 219
Брісбен – 483, 485
Броварський р-н – 118
Бросківці – 247, 251
Брусниця, р. – 212
Брянська обл. – 584
Буг, р. – 87, 197, 225
Бугуруслан – 457
Будапешт – 84
Буденець – 79, 223
Будилів – 122
Бузовиця – 32, 89
Буковина – 5-9, 11, 14-20, 25, 27, 28, 31-38, 40, 41, 43, 44, 51-53, 55-57, 61, 63-67, 70-73, 76-87, 89, 90, 94, 95, 101, 104-108, 110, 111, 114, 116, 117, 123-125, 127-131, 135, 146, 148-151, 185, 195-199, 202-204, 210, 225, 230, 233, 255, 261, 262, 265, 438-440, 443, 445, 446, 448-451, 454, 455, 460, 464, 465, 468, 470, 475, 477, 481, 482, 486, 487, 492-494, 502-505, 507, 508, 511, 514-517, 519, 521, 524-529, 531, 532, 534, 535, 537, 542, 543, 547, 548, 554, 563-567, 569-571, 585, 586, 588, 589, 591, 593, 594

Бурдей – 204
Бурдівське – 212, 213
Бурят-Монгольська АРСР – 99
Бухарест – 31, 36, 53, 55, 57, 148, 149, 176, 244, 465, 515, 531, 534
Бучач – 593
Бучушка – 508

В

Валуйки – 234, 273
Валява – 111, 210, 211, 214, 216, 219, 220
Ванкувер – 483
Вартиківці – 89
Варшава – 472, 473, 499
Василів – 61, 62, 85, 211
Васловівці – 66, 107, 213, 532
Вахніва – 212, 213
Вашківський (Вашковецький) р-н – 63-65, 67, 106, 107, 112, 171-173, 176, 177, 180, 185, 187, 204, 212-216, 219, 222, 223, 226, 245, 247, 259, 260, 263, 384, 387
Вашківці – 25, 79, 80, 85, 86
Вашківці, ст. – 172, 203, 204, 215, 223, 251, 504
Вашковецький повіт – 53
Велике – 213
Великий Кучурів – 64, 87, 180, 183, 264
Велико-Глибочанський р-н – 335
Великокримківський р-н – 583
Вербівці – 35, 67, 76, 144-146
Вербовець – 558
Вербський р-н – 389
Верден – 447
Веренчанка – 62, 563
Верхні Синівці – 51
Верхня Селезія – 230
Верхня Хортиця – 555
Верховина – 470
Вивіз – 212
Видинів – 118, 121
Виженка – 64, 186, 188, 245
Вижниця – 5, 41, 64, 66, 79, 84, 86, 110, 120, 251, 526
Вижницька волость – 87
Вижницький р-н – 11, 41, 53, 66, 67, 91, 105, 106, 112, 113, 171, 172, 179, 180, 184, 186, 188, 203, 204, 212-216, 222, 226, 245, 247, 260, 263, 264, 296, 351, 384, 385, 387, 457
Вилавче – 203, 204
Винниківський р-н – 340
Витилівка – 203, 210, 215, 218, 220
Відень – 77, 449-451, 455, 464, 465, 470, 471, 474, 475, 478, 479, 481, 485-487, 490, 491, 494, 495, 498, 508, 521, 526, 585
Вікно – 5, 62, 93, 145, 203, 204
Вінниця – 43, 45, 69, 84, 108, 538, 543, 588, 589
Вінницька обл. – 223, 226, 274, 393, 398, 408,410, 558, 561
Вінницький р-н – 388, 389
Вінніпег – 151
Владивосток – 274, 483, 534
Владимирська обл. – 597
Вовчинець – 213, 215
Волга – 102, 114, 234
Волинська губернія – 538
Волинська обл. – 108, 255, 276, 278, 280, 284, 286, 287, 291, 293-296, 298, 299, 301, 306, 308, 316, 319, 321, 337, 339, 353-355, 357, 358, 360, 363-366, 370, 371, 372, 379, 380, 387, 392, 394, 399, 406, 407
Волинь – 84, 475, 548
Володарський р-н – 389
Волока – 215, 250, 465, 486
Волошкове – 25, 89
Вольськ – 470
Воркута – 122
Ворничани – 25
Воронеж – 234
Ворошиловград – 234, 596

Г

Гаага – 73
Гаврилівці – 211, 212, 214, 216, 218
Галицький р-н – 293
Галичина – 40, 61, 84, 86, 90, 104, 105, 110, 130, 196-199, 214, 218, 258, 439, 446, 449, 455, 457-459, 464, 470-473, 481, 484, 521, 525, 527, 548, 589, 590
Гвіздівці – 25
Гвоздець – 121
Герца – 73, 89, 172, 222-224, 229
Герцаївський р-н – 9, 11, 50, 51, 53, 111, 171, 174, 176, 180, 181, 225
Гладосій – 583
Глибока – 5, 9, 27, 33, 50, 51, 73, 76, 89, 107, 188, 438
Глибоцький р-н – 9, 11, 50, 51, 73, 106, 111, 127, 171-174, 176, 185, 186, 204, 222, 226
Глиниця – 187, 204, 215
Глобоцкая – 287
Гнівань – 561
Головнянський р-н – 295
Гонконг – 484
Горбівці – 172
Горбова – 53
Гореча – 27
Горішні Лукавці – 213-215
Горішні Шерівці – 96, 105, 113, 211, 213, 260
Городенка – 69, 221
Городнянський р-н – 584
Горохів – 380
Горошівці – 146, 217
Горьківська обл. – 287
Гощанський р-н – 365
Градизький р-н – 571, 574
Грац – 498
Гредіна-Публіке – 26, 27
Гремешти – 123
Грицьки – 372
Грівіца – 31, 566
Грубна – 79, 123, 173
Грушівці – 94, 128
Гусятин – 439, 585

Д

Давидівці – 211, 213, 218-220
Дайрен – 483, 484
Далекий Схід – 56, 114, 482
Далекосхідний край – 159
Данківці – 25, 173
Данціг – 490
Даурія – 560, 561
Даурія, ст. – 560
Денисівка – 111
Дерена – 82
Дерменешти – 27
Дихтинець – 263
Діброва – 105, 212, 213
Дніпро – 94, 197
Дніпровка – 94
Дніпропетровськ – 52, 69
Дніпропетровська обл. – 122
Дністер, р. – 5, 8, 20, 25, 37, 67, 76, 77, 96, 98, 107, 197, 223-225, 228, 230, 245, 248, 448, 449, 464, 477, 511, 515, 516, 558, 588, 594, 595, 598
Добринівці – 62, 215, 217, 264
Добруджія – 151, 198
Довгопілля – 263
Довжок – 51
Долиняни – 20, 25, 42
Долішні Лукавці – 212, 213, 215
Долішні Станівці – 212, 214, 215
Дон, р. – 234
Донбас – 216, 218, 235, 258, 485, 488
Донецька обл. – 128
Дорнешти – 101
Дорохой – 77, 82, 89, 229, 230
Дорохойський повіт – 78, 150
Дорошівці – 28, 34, 40, 61-63, 66, 67, 73, 143, 144, 210, 211, 216, 220, 463, 469, 486, 526
Драгасимів – 118, 121
Драчинці – 63, 111, 203, 215
Дрепкауци – 89
Дрогобицька обл. – 108, 255, 275, 286, 287, 291, 293, 298, 299, 308, 316, 319, 321, 327, 330, 331, 337, 339, 346-348, 351, 353-355, 357, 358, 360, 363-367, 370-372, 379, 387, 390-392, 394, 396, 398, 399, 401, 406
Дубівці – 60, 211
Дубнівський р-н – 294
Дубно – 379, 499
Дубоссарський р-н – 540

Е

Естонія – 44, 459, 571, 578

Є

Європа – 193, 315, 440, 571, 574
Єдинці – 42, 224
Єнісей, р. – 560
Єнісейськ – 273, 287

Ж

Жадова – 223
Женева – 199
Жигалов – 483
Житомир – 69, 101-103, 448, 449, 471, 537, 538
Житомирська обл. – 44, 103, 388, 393, 397, 398, 408, 410, 556
Жмеринка – 69, 471, 472, 593
Жовква – 84
Жучка – 203
Жаб'є – 252, 470, 511
Жаб'євський р-н – 261

З

Заболотів – 119, 498, 499
Заболотівський р-н – 118, 121
Забуяння – 96
Завалля – 376, 449
Загребля – 374
Задубрівка – 213
Закарпатська обл. – 341, 343-345, 348, 354, 370-372, 387, 392, 394, 396, 399, 402, 410
Закарпатська Україна – 130, 255, 476
Закарпаття – 476, 527
Заліщики – 230
Замостя – 82, 101, 204, 215
Запоріжжя – 94, 555, 556
Запорізька губернія – 526
Запорізька обл. – 94, 556, 584
Зарванці – 389
Зарожани – 8
Заставна – 8, 18, 19, 25, 37, 42, 65, 73, 187, 203, 494, 526, 589
Заставнівський р-н – 11, 54, 58, 61, 67, 76, 80, 91, 98, 105-107, 112, 113, 117, 123, 124, 128, 171, 173, 188, 204, 211, 212, 214-220, 223, 226, 244, 260, 263, 264, 367, 368, 420, 463, 507, 521, 563
Заставнівщина – 18, 110
Захід – 105, 314
Західна Європа – 525, 571, 578
Західна Україна – 6, 52, 57, 61, 102, 114, 118, 272, 273, 327, 440, 470, 475-477, 481, 489, 490, 492, 493, 500, 525, 539, 544, 548, 552, 569
Західний Сибір – 156
Збруч, р. – 439, 471
Звенячин – 61, 211, 216, 220
Здолбунів – 325
Здолбунівський р-н – 374
Зелена Діброва – 213
Зеленів – 216

Зіньків – 555
Златоуст – 482
Зміїв – 556
Знам'янський р-н – 468
Зубово-Полянський р-н – 120, 126

І
Іванівка – 389
Іванівці – 125, 127
Іванківці – 33, 211-214, 217, 218, 221, 453, 564, 566, 592
Івано-Франківська обл. – 230
Ізвори – 212
Ізмаїльська обл. – 337, 341, 343, 344, 354
Ізмаїльський повіт – 513
Ізраїль – 130
Іллінці – 118, 119
Інта – 120-122
Ірбейськ – 41
Ірбейський р-н – 41, 534
Іркутська губернія – 482, 483
Іркутська обл. – 120, 126, 129, 268, 270, 273, 275, 287
Іспанія – 565
Іспас – 66, 203, 204, 215, 216, 264, 547, 589
Італія – 199, 450
Іцкани – 27

Ї
Їжівці – 79

К
Кабаннє – 128
Кабин – 223
Кавказ – 470
Кадубівці – 62, 211
Казань – 472
Казахстан – 51, 56, 114, 120, 124, 456, 519
Калинівці – 212, 213
Кальнівці – 63
Кам'яна – 87
Кам'янець-Подільська обл. – 393, 397, 398, 408, 410
Кам'янець-Подільський – 9, 52, 69, 102, 189-191, 439, 448, 449, 465, 471, 472, 479, 543, 551, 552, 585, 588, 589, 593
Камарчага – 273, 287
Каменський р-н – 540
Камінь-Каширський р-н – 295
Канада – 10, 28, 151, 450, 474, 475, 481, 486
Канськ – 96, 273
Каплівка – 25
Караганда – 120, 124, 519, 520, 522, 523
Карагандинська обл. – 12
Кара-Кум – 596
Карапчів – 41, 63, 65, 66, 203, 204, 212, 213, 457
Карапчів-на-Черемоші – 85, 86, 91
Карелія – 40, 124, 452
Карельська АРСР – 469
Карпати, гори – 5, 104, 105, 251, 334, 348, 515
Катеринівка – 582
Катта-Курган – 102
Каунас – 126
Качиця – 526
Квінзленд – 485
Кельменецький р-н – 11, 82, 92, 94, 108, 111, 126-128, 171, 173, 176, 222, 223, 226
Кельменці – 32, 125
Кемеровська обл. – 41, 50, 445
Кемь – 40
Кернс – 485
Керстенці – 25, 76
Кибаки – 64, 66, 214
Київ – 10, 40-43, 45, 50, 58, 69, 102, 118, 160, 171, 175, 178, 190, 191, 193, 232, 260, 265, 273, 277, 316, 411, 429, 430, 439, 471-473, 485, 488, 489, 494-496, 500, 501, 504, 506, 511, 542-544, 547, 548, 551, 554, 569, 573, 574, 576, 582, 583, 586, 588, 592
Київська обл. – 42, 43, 96, 118, 274, 408, 410, 554, 591
Кимпулунг – 150
Кимпулунзький повіт – 35, 77, 81, 150, 151, 564
Киселиці – 247, 251
Киселів – 61, 62, 66, 211, 420
Кишинів – 531
Кишло-Замжієво – 36
Кізельдорф – 354
Кіллер – 287
Кіренськ – 482, 483
Кіров – 125
Кірове – 584
Кіровоградська обл. – 583
Кіровська обл. – 50, 125
Кірсанов – 98
Кіцманський повіт – 438
Кіцманський р-н – 11, 40, 52, 54, 67, 105, 106, 171, 181, 210-222, 226, 260, 263, 335, 369, 370, 420, 422, 453, 569, 575, 588, 592
Кіцмань – 19, 23, 25, 27, 28, 33, 36, 96, 123, 172, 203, 218, 220, 438, 464, 589
Кіцмань, ст. – 27
Клеванський р-н – 365
Клинці – 379
Кліводин – 96, 185, 216
Клішківці – 25, 42
Клокічка – 221
Клокучка – 531
Клуж – 36
Клюквенна – 273, 287
Князь-Погост – 287
Кобила, гора – 105
Кобилівка – 443
Ковно – 499

Кодимський р-н – 540
Козинський р-н – 373, 375
Козиряни – 25
Козьмін – 27
Козьмін, ст. – 27
Колима – 41, 44, 56, 534, 554
Колінківці – 5, 89, 108, 173, 215, 217
Коломенський р-н – 482
Коломия – 85, 106, 107, 196, 448, 453, 470, 472
Комарів – 32, 126, 353
Комарівці – 585
Комарно – 446
Комі АРСР – 50, 98, 120, 122, 517, 519, 597
Комсомольськ – 274
Коржеуци – 42, 89
Корнин – 556
Корнинський р-н – 388
Коровія – 173
Коростень – 575
Коршівський р-н – 118
Косівський повіт – 470, 511
Косівщина – 477
Костинці – 63, 66
Костичани – 128
Котлас – 287
Крайова – 26
Краків – 499
Краківське воєводство – 117, 121
Красне – 117
Краснодарський край – 513, 518, 519
Красноярськ – 50, 53, 120, 273, 560, 561
Красноярський край – 41, 50, 120, 159, 268, 270, 273,
275, 287, 534, 560
Крим – 500, 525
Кросненський повіт – 117
Крутеньки – 51
Кубань – 234, 519
Куйбишевсько-Саратовське Поволжя – 456
Купенськ – 273
Купка – 5
Куп'янськ – 234
Курган – 273
Курильські острови – 334
Кут Баїнський – 173
Кути – 67, 110, 230
Кушка – 42
К'яхту – 99

Л
Ланчинський р-н – 351
Ларга, ст. – 89, 173
Латвія – 44, 459, 571, 578
Лашківка – 105
Лена, р. – 483
Ленінград – 40, 45, 160, 232, 473, 519, 522
Ленінградська обл. – 39, 445, 452, 480, 491
Ленківці – 28, 58, 60, 108, 514, 515
Ливатор, гора – 247, 248, 252
Линники – 43
Липкани – 19, 32, 77, 82
Липник – 229
Липовани – 216
Липоводолинський р-н – 582
Лисецький р-н – 389
Лиски – 273
Литва – 44, 126, 459, 571, 578
Лівинці – 82
Лодейне Поле – 445
Лозівський р-н – 582
Локачівський р-н – 296, 297
Лондон – 199
Лопань, р. – 461
Лопатинський р-н – 351
Лопушна – 113
Луганська обл. – 93
Лужани – 5, 19, 66, 89, 172, 173, 217, 223, 589
Лужани, ст. – 173, 181, 204, 211
Лука – 211
Лукавець-Майдан – 212, 213
Луківці – 203, 204
Луківці-на-Черемоші – 84
Лупень – 31, 531
Луцьк – 45
Любешівський р-н – 295
Львів – 19, 37, 45, 66, 84, 85, 101, 148, 193, 198, 200, 244, 274, 276, 286, 287, 335, 344, 366, 382, 390, 397, 401, 406, 407, 415, 416, 418, 470, 475, 477, 495, 498, 499, 511, 530, 543, 592
Львівська обл. – 108, 255, 276, 278, 283, 286, 287, 291, 293, 298, 305, 308, 316, 319, 321, 337, 339, 340, 346, 351, 353-355, 357-359, 363-367, 370-372, 374, 387, 391, 392, 394, 396, 399, 401, 404, 406, 407, 412

М
Мавнт-Чолмерз – 485
Магадан – 120
Магала – 140, 141
Магнітогорськ – 52
Мажирська – 273
Майдан – 204
Майдан Вільсик – 203
Майдан Середній – 214
Макарівський р-н – 96
Макіївка – 485
Макове – 213
Малий Кучурів – 144, 215, 218, 264
Малятинці – 212
Мамаєшти – 27, 492
Мамаївці – 23, 27, 28, 42, 108, 203, 421, 486, 516, 526
Маніла – 484
Манява – 254

Мариничі – 128, 264
Маріїнськ – 445
Марійська АРСР – 56
Марківці – 595
Мармарощина – 57
Мартинівка – 482
Мартинівська волость – 482
Маршинці – 42
Матвіївка – 571, 572, 574
Медвежа Гора – 491
Медвєжегорськ – 40, 452
Мельниця-Подільська – 515
Менделєєво – 287
Мигове – 214, 216, 264
Мигучени – 31
Миколаїв – 69, 390
Миколаївка – 28
Микулинці – 121
Митків – 62, 93, 98, 112, 211, 214, 219
Михайлени – 82
Михайлівка – 128
Михальча – 87, 113, 182
Мігурійська Рів'єра – 199
Мілієве – 41, 63, 64, 66, 67, 105, 179, 215, 542
Мінданао, о. – 484
Мінськ – 45, 160
Мінтер, гора – 245, 247, 252
Мовила – 176
Могилів-Подільський – 223, 228, 464, 558, 595
Могилівщина – 464
Моджі – 483, 484
Молдавія – 17, 80, 104, 131, 223, 233, 539, 541
Молдавська АРСР – 533
Молниця – 181
Мордовська АРСР – 120, 124, 126, 129
Москва – 39, 42, 45, 50, 51, 99, 114, 148, 156, 158, 160, 163, 192, 208, 232, 234, 239, 262, 271, 273, 330, 334, 385, 439, 440, 448, 449, 468, 469, 472, 473, 475, 476-480, 486, 490, 491, 500, 503, 504, 511, 522, 533, 539, 551, 581, 582, 586, 596, 598
Моші – 27
Мукачеве – 33
Мурманськ – 45, 199
Мурованокуриловецький р-н – 558
Мусорівка – 211
Мюнхен – 494, 495

Н

Надвірнянський повіт – 254
Надимський р-н – 51
Находка – 274
Недобоївці – 8, 20, 42, 76, 100-103, 135, 593
Нелипівці – 126
Неполоківці – 66, 210
Непоротове – 93, 97
Нижні Петрівці – 79, 172
Нижні Станівці – 486
Нижній Тагіл – 482
Нижня Тура – 52, 53
Нижньоуденськ – 273, 287
Німеччина – 17, 36, 57, 65, 69, 70, 72, 73, 80, 82, 84, 96-98, 102, 114-116, 130, 184, 210, 230, 254, 258, 315, 447, 448, 474, 495, 502, 503, 521, 522, 540, 577, 578, 580, 585, 590
Нова Жадова – 79, 212, 244, 250, 251, 453
Нова Жучка – 28, 31, 104, 486, 524, 566
Нові Бросківці – 244
Нові Мамаївці – 463, 465, 476, 508, 515, 528, 566
Новомиколаївськ – 483
Новоросійський р-н – 51
Новоселицька волость – 77
Новоселицький р-н – 11, 51, 54, 99, 108, 111, 127, 128, 171, 174, 187, 222, 226
Новоселиця – 5, 79, 89, 126
Новосибірськ – 273
Новосибірська обл. – 121, 268, 270, 273, 275
Новосілля – 211, 217
Новочеркаськ – 234
Новоярічівський р-н – 365
Норильськ – 50, 120
Нью-Йорк – 486
Нюрнберг – 73

О

Обер-Жадова – 212
Одеса – 42, 80, 82, 98, 455, 468, 472, 500, 538
Одеська обл. – 42, 132, 468, 596
Окіп – 96
Окниця – 26, 595
Олександрійський р-н – 365
Омськ – 273, 287, 457
Омська обл. – 268, 270, 273
Онут – 5, 117
Оргеєвський р-н – 508
Оріхівський р-н – 584
Оршівці – 203, 214
Острозький р-н – 365, 366
Отинянський р-н – 402
Ошихліби – 33, 211, 212, 215, 218

П

Падебради – 589
Палестина – 9
Панка – 223, 244, 248
Париж – 199, 484
Парцелі – 385
Пашківці – 25
Пенза – 273
Первомайськ – 94, 95
Перемишль – 41, 85
Петербург – 482-484
Петрівці – 89, 176
Петроград – 439, 593
Петрозаводськ – 45
Петропавловськ – 273
Пилипче – 340

Південна Америка – 476
Південна Манчжурія – 483
Південне – 500
Південний Буг, р. – 225
Південно-Східна Європа – 199
Північ – 485
Північна Америка – 151
Північна Бессарабія – 26, 223
Північна Буковина – 17, 19, 20, 25, 31, 32, 37, 44, 56, 57, 64, 80, 83-85, 96, 101, 131, 134, 142, 149, 176, 199, 200, 227, 228, 252, 450, 513, 535, 565, 569, 578, 589
Північна Чехія – 474
Північний Кавказ – 234
Північний Квінзленд – 485
Північноамериканські Сполучені Штати – 475
Підвисоцьке – 373
Підлісне – 50
Пісочне – 470
Піхтовський р-н – 121
Плесецька – 287
Плоска – 212, 213, 248
Поварино – 273
Поволжя – 525
Погорілівка – 145, 146, 204, 211
Поділля – 25, 28, 463, 464, 472, 588, 589, 595
Подільська губернія – 538
Поливанів Яр – 126, 127
Полтава – 273, 449, 483, 537
Полтавська губернія – 538
Полтавська обл. – 274, 571, 574, 583, 586
Полтавщина – 555
Польща – 117, 122, 156, 157, 403, 447, 450, 452, 458, 474, 480, 481, 511, 527, 540, 548, 551
Поляни – 76, 213, 214
Пониковецький р-н – 293
Пояно-Стимпей – 564
Правобережжя – 473
Прага – 455, 456, 465, 474, 479, 486, 498, 499, 525, 526, 530, 535
Прибалтика – 233, 235
Привороття – 472
Пригородок – 96
Прилипче – 211
Прилуки – 97
Приуралля – 56, 124
Проботешти – 53
Проскурів – 97
Прут, р. – 5, 18, 20, 27, 145, 173, 187, 515, 569
Путила – 111, 113, 248, 251, 252, 379
Путильський р-н – 11, 53, 55, 105, 106, 117, 128, 171, 173, 174, 185, 186, 226, 245, 247, 248, 261, 263, 295, 296, 384, 385, 387
П'ядиківці – 218
П'ятигорськ – 478

Р

Рава-Руська – 101, 102, 305
Радівецький повіт – 35, 42, 77, 81, 150, 151, 229, 438
Радівці – 224, 228, 229, 449
Радянський Союз – 6-8, 10, 16, 31, 34, 37, 38, 43, 44, 52, 55-57, 72, 80, 95, 98, 99, 101, 102, 113, 114, 123, 142, 149, 167, 170, 184, 204, 210, 232, 234, 282, 284, 303, 314, 315, 327, 357, 381, 416, 417, 429, 445, 450, 452, 477, 503, 504, 507, 514, 515, 521, 529, 534, 547, 554, 558, 575, 577, 578, 584, 588, 592
Раківчик – 118
Раранча – 5, 35, 140, 141, 142, 566
Рафалівський р-н – 295
Рашків – 25, 76
Раштадт – 502
Реваківці – 211, 218
Репужинці – 211
Рестеу – 32
Ржавинці – 5
Рибінськ – 580
Рибницький р-н – 540
Рига – 45, 557
Рингач – 99, 537
Рівне – 45, 101, 272, 273, 380, 499
Рівненська обл. – 126, 255, 274, 276, 286, 287, 291, 294, 295, 298, 300, 308, 316, 319, 321, 330, 337, 339, 353-358, 360, 361, 363-366, 370-376, 380, 387, 389, 391, 392, 394, 396, 397, 399, 401, 403, 404, 407
Рідків – 373
Рідківці – 54, 93, 94, 107, 211, 218, 219, 532
Ровенський р-н – 375
Рогатинський р-н – 351
Рогізна – 86, 105, 203, 204, 210, 220, 422, 526
Родінський р-н – 591
Рожнятівський р-н – 354
Розтоки – 87, 111, 248, 264, 385
Рокгемптон – 485
Романківці – 25, 26
Ропча – 50, 249
Російська Федерація – 25, 162, 430, 431, 445, 480, 517, 597
Росія – 5, 6, 98, 120, 131, 172, 315, 438, 447, 453, 457, 463, 485, 486, 537, 542, 553, 557, 580, 584, 593
Росош – 234
Ростов-на-Дону – 234
РРФСР – 488
Ртищев – 273
Рудянка – 97
Рукшин – 26, 42
Румунія – 6, 8, 16, 17, 19, 20, 26, 28, 31, 32, 34, 36, 38, 43, 44, 50, 52, 63, 67, 70, 72, 73, 76, 79-84, 87, 89, 90, 98, 99, 101, 104, 131, 135, 136, 149, 178, 179, 196-198, 221, 225, 227, 261, 277, 379, 422, 440, 445, 449, 454, 464, 471, 482, 490-493, 496, 502, 504, 505, 516, 517, 525, 527, 530-534, 547, 564, 566, 585, 586, 590, 595
Русанів – 118
Русанівка – 582

Руська – 186
Руський Банилів – 63, 64, 111, 172, 173, 184
Рухотин – 5, 76

С
Садгірський р-н – 9, 50, 51, 67, 96, 106, 107, 113, 171, 173, 181, 203, 210-213, 216-220, 222, 226, 244, 247, 260, 263, 264, 369, 370, 422, 598
Садгора – 79, 124, 182, 203, 211, 527, 530, 534, 535, 566, 593
Садова – 438
Самара – 457
Самарканд – 101
Самарська губернія – 457
Самбоанго – 484
Самушин – 93, 113, 211, 215, 219, 220, 264, 477, 511, 516
Сандормох – 40, 446, 452, 480
Санківці – 5
Сан-Франциско – 483
Саратов – 456
Саратовська губернія – 470
Свердловська обл. – 25, 52, 53, 122
Селище – 25, 26, 42, 127, 187
Селятин – 82, 186, 247, 251, 253
Семипалатинськ – 6, 457
Сергії – 247, 252, 263
Середня Азія – 42, 208, 596
Серет – 18, 25, 526
Сєвєроуральськ – 53, 55
Сибір – 14, 44, 51, 56, 96, 114, 153, 203, 208, 209, 216, 258, 430, 482, 560
Сизрань – 273
Синівці – 172
Синьків – 110
Сівая Маска, ст. – 592
Слобідка-Рихтецька – 376
Слобода – 211
Слобода-Банилів – 53, 251, 260
Словаччина – 474
Снятин – 67, 69, 198, 221
Снятинський повіт – 449
Снятинський р-н – 118, 121, 122, 449
Снячів – 54
Сокальський р-н – 305
Сокиряни – 26, 79, 80, 82, 223, 224, 226, 228, 229, 556
Сокирянська волость – 82
Сокирянський р-н – 11, 26, 97, 98, 111, 123, 171, 185, 222, 223, 226, 259
Соловецькі острови – 480, 491
Соловки – 39, 40, 452, 572
Солотвинський р-н – 254
Сороки – 228, 229
Сороцький повіт – 20, 43
Сосьва – 53
Спаська – 107, 113
Сполучені Штати Америки – 28, 113, 130, 475, 481, 486
СРСР – 6, 7, 8, 10, 16, 28, 37-39, 42-45, 50, 55-57, 61, 64, 80, 90, 91, 94, 96, 97, 101, 113, 114, 122-125, 129, 130, 153-157, 176, 192, 200, 204, 208, 227, 228, 235, 267, 275, 282, 285, 343, 350, 366, 381, 409, 410, 420, 427, 429, 430, 443, 450, 455, 460, 461, 464, 478, 481, 487, 489, 492, 495, 496, 499, 504, 506, 511, 512, 517, 533, 542, 548, 555, 557, 558, 562-564, 572, 578, 579, 582, 589-591, 597
Ставищанський р-н – 389
Ставки – 375
Ставчани – 20, 25, 28, 52-54, 60, 214, 221, 567, 588
Сталінград – 82, 234
Сталінський р-н – 185
Станівці – 85, 107, 203, 204, 447-449, 526
Станіслав – 85, 101, 113, 265, 511
Станіславська обл. – 108, 118, 119, 121, 255, 261, 265, 266, 276, 280, 284, 286, 287, 291, 293, 298-300, 306-308, 316, 319, 321, 327, 330, 337, 339, 340, 346, 348, 351, 353-358, 360, 361, 363-365, 370-372, 387, 389, 391, 392, 394, 398-402, 404, 407, 412
Станіславщина – 254, 255, 265
Стара Жадова – 212, 213, 215, 223
Стара Жучка – 32, 216, 438
Старі Бросківці – 244, 249, 250
Старі Драчинці – 219
Старі Мамаївці – 368, 422, 438, 566
Старобельськ – 234
Старосілля – 211, 216, 217, 220
Стебні – 117
Степанський р-н – 365
Стокгольм – 448
Сторожинець – 5, 25, 33, 35, 50-52, 77, 81, 83, 84, 86, 89, 112, 114, 133, 151, 180, 186, 189, 203, 204, 222-225, 228, 229, 244, 249, 277
Сторожинецький повіт – 31, 33, 35, 36, 77, 84, 85, 87, 229, 585
Сторожинецький р-н – 9, 11, 50, 51, 54, 79, 96, 106, 171, 173, 174, 185, 186, 204, 212-215, 217, 222, 226, 244, 247, 260
Страшевичі – 354
Стрий – 470, 471
Стрийський р-н – 353
Стрілецький Кут – 85, 173, 203, 204, 259
Судобичі – 389
Сумська обл. – 582
Сураж – 584
Суховерхів – 96, 210, 211, 213, 215, 218-220
Сучава – 27, 77, 150
Сучавський повіт – 150, 151
Сучевени – 176
Схід – 199, 314
Східна Галичина – 449, 472, 486, 489
Східна Європа – 77, 192
Східна Україна – 453

Східний Сибір – 561
Східносибірська обл. – 159

Т
Таймирський п-ів – 120
Тайшет – 273, 287
Таллін – 45
Тамбовська обл. – 98
Таращанський р-н – 543
Тасєєвський р-н – 534
Татарбунари – 6, 26, 28
Татарська АРСР – 96, 126
Ташкент – 102
Тбілісі – 160
Тегеран – 470
Телергоф – 498
Тереблече – 51
Теремнівський р-н – 295
Тернопіль – 28, 45, 276, 464
Тернопільська обл. – 230, 255, 276, 286, 287, 291, 293, 294, 298-300, 306-308, 316, 319, 321, 330, 335, 337, 339, 340, 353-358, 360, 361, 363-366, 368, 370-372, 377, 378, 387, 390-394, 397-399, 401, 402, 404, 406, 407, 412
Тетлега – 482, 491
Тирасполь – 539
Тиреть – 483
Тисменичани – 389
Тисовець – 180
Тихий океан – 485
Тімішоара – 531
Тлумач – 498
Тобольський р-н – 51
Товтри – 85, 110, 210, 211, 367, 368
Томськ – 58
Томська обл. – 42, 132
Топорівці – 5, 19, 203, 216, 218, 244, 250, 264
Тораки – 247, 248, 251, 252
Торонто – 10
Трансільванія – 148
Трансністрія – 77-79, 81, 87, 197
Тростянецький р-н – 225
Тупичів – 584
Тучапи – 121
Тюменська обл. – 51
Тюмень – 273

У
Угорщина – 84, 98, 105, 449, 463
Уда, р. – 461
Україна – 5, 8, 10, 12, 14, 18, 25, 28, 36, 37, 40, 45, 50-52, 57, 61, 62, 69, 70, 73, 80, 86, 90, 98, 101, 113, 115-117, 125, 129, 133, 137, 138, 141, 156, 162, 170, 192, 193, 199-203, 205-208, 210, 218, 233, 235, 245, 255, 258, 261, 262, 274-285, 289, 295, 298, 300, 303, 306, 308, 312-314, 317, 320, 321, 324, 329, 333-335, 337, 338, 345, 347, 349, 350, 355, 356, 364, 372, 375, 380, 394, 398, 406, 410, 412, 413, 415-419, 423, 424, 426-428, 430, 431, 433, 439, 440, 443, 446, 449-453, 456, 458-461, 463, 468, 473, 474, 477-482, 484, 485, 487-489, 494-497, 499, 502, 507, 508, 511, 512, 515, 516, 521, 522, 525, 527, 528, 530, 535, 537-540, 542-544, 548, 551-554, 557, 560, 561, 563-565, 569, 573, 575, 577, 580-586, 589, 594-596
Умань – 14, 94, 95, 471, 544, 588, 589
Урал – 6, 14, 97, 114, 482
Уральськ – 456
УРСР – 6, 10, 156, 268, 273, 276-278, 280, 282, 286, 288, 289, 291-293, 295, 297, 298, 303-306, 309, 311, 313, 317, 319, 320, 325, 327, 328, 330, 331, 333, 340, 344-346, 349, 350-352, 355, 356, 359-361, 364, 367, 371, 375, 377, 378, 380, 381, 391, 392, 398, 400, 404, 405, 408, 412, 414, 416, 423, 426, 464, 474, 475, 478, 485, 488, 503, 513, 522, 535, 569, 582
Урульга – 41
Урульга, ст. – 553
Устечко – 230
Устилузький р-н – 365
Усть-Путила – 263
Уторопи – 5
Уфа – 273, 482, 505

Ф
Федорівка – 583
Філіппіни – 484
Фінляндія – 459, 571, 573, 574, 578
Франція – 210

Х
Хабаровський край – 124
Харбін – 483, 484
Харків – 52, 82, 91, 273, 439, 440, 445, 446, 449, 450, 455, 456, 458, 460, 465, 468, 472, 473, 475-478, 482, 485, 487, 488, 490, 500, 501, 503-505, 511-513, 516, 517, 519, 522, 525, 538, 543, 544, 548, 551, 553, 570, 573-575, 577, 581-586
Харківська обл. – 41, 132, 162, 451, 457, 461, 491, 512, 556, 578, 581, 582, 586
Харківщина – 443, 482, 556
Херсон – 96
Херсонська обл. – 596
Хлівище – 41, 212, 216, 438, 565
Хмелівський р-н – 583
Холм – 103
Холмщина – 548
Хом'яки – 389
Хотин – 9, 15, 17, 19, 20, 22, 24-26, 31, 32, 37, 41-43, 45, 50-52, 64, 73, 77, 81, 86, 89, 96, 101, 102, 125, 130, 131, 133, 173, 189-191, 222-229, 495, 566, 593-595, 597, 598

Хотинська волость – 82
Хотинський повіт – 6, 15, 17, 19, 20, 26, 36, 43, 87, 90, 229, 513, 537, 566
Хотинський р-н – 11, 51, 76, 96, 100, 107, 108, 111, 135, 171, 173, 185, 215, 217, 222, 226, 244, 598
Хотинщина – 17, 25, 31, 37, 52, 71, 73, 76, 81, 82, 92, 134, 537, 594, 595
Хоцен – 498
Хрещатик – 42, 54, 211, 212, 220, 264, 486, 487, 502, 507, 508, 511, 521

Ц
Целебес, о. – 485
Цуманський р-н – 294
Цюрих – 448

Ч
Чагор – 27, 173
Челябінськ – 273
Челябінська область – 9, 102
Червона Діброва – 73
Червоноармійськ – 556
Черемош, р. – 66, 86, 87, 251, 569
Черемхово – 273, 287
Черепківці – 73, 172, 173
Череш – 223, 244
Черешенька – 385
Черкаська обл. – 44
Чернівецька обл. – 6, 9, 12, 52, 55, 61, 65, 67, 70, 71, 73, 76-80, 82, 100, 101, 104, 108, 113, 119, 122, 124, 125, 128, 129, 133, 134, 170, 177-179, 181-184, 186-188, 190, 222, 244, 253, 259, 265, 266, 276, 280, 284, 286, 287, 291, 293-296, 300, 306, 308, 316, 319, 321, 335, 337, 339-341, 345, 351, 353-355, 357, 358, 360, 363-365, 367-372, 379, 387, 392, 394, 399, 410, 420, 422, 513, 535, 567, 569, 574, 575, 580, 583
Чернівецький повіт – 34-36, 71, 87, 149, 150, 229, 453, 511, 567
Чернівецький р-н – 9, 50, 51, 106, 112, 113, 171, 173,
175, 180, 182, 183, 185, 204, 222, 225, 259, 263, 264
Чернівеччина – 210
Чернівці – 5, 6, 9, 13, 14, 18, 19, 25-28, 31-37, 42, 45, 50-54, 58, 60-62, 64-67, 70, 73, 77, 79-81, 83, 85-87, 89, 104-106, 108, 110-112, 114, 118, 121, 130, 133, 135, 140-143, 145-151, 172, 174,176, 178-187, 189, 190, 196, 197, 203, 204, 215, 216, 218, 219, 221, 222, 224-231, 244, 251, 261-263, 278, 296, 416, 420, 438, 446-449, 453, 457, 464, 465, 469, 494, 495, 498, 501, 502, 506, 511, 513-516, 519, 521-524, 526-530, 532-535, 541-543, 547, 556, 557, 562-564, 567, 569, 570, 573, 575, 577, 578, 582-586, 588, 592, 593, 598
Чернівці, ст. – 173, 187
Чернігів – 76, 538
Чернігівська обл. – 44, 584
Чернігівщина – 76, 483
Чехословаччина – 28, 105, 195, 447, 455, 464, 468,
511, 525-527, 589
Читинська обл. – 560-562
Чишма – 28
Чорлої – 214
Чорний Потік – 62, 145, 146, 211
Чорнівка – 94, 203, 211, 218, 244, 250
Чорногузи – 33, 80
Чортків – 45, 52, 390, 391
Чортківщина – 463
Чортория – 204, 213-215
Чугуївський р-н – 482, 491
Чудей – 32, 76, 79, 223
Чунський р-н – 120
Чуньків – 144, 173

Ш
Шанхай – 484
Шаруль-Дорней – 564
Швейцарія – 448, 484, 487
Шебутинці – 79
Шилівці – 43
Шипинці – 18, 19, 23, 33, 36, 37, 203, 204, 212, 565
Шипіт-Камерилла – 186
Ширівці – 20, 203
Широка Поляна – 51, 127
Шишківці – 66, 220, 422
Штеттін – 473
Шубранець – 107, 108, 114, 125, 203, 210, 212, 213, 220, 264, 422
Шурдин – 186

Щ
Щербинці – 127

Ю
Югославія – 172
Юженець – 211
Юрківці – 144, 146, 248, 516

Я
Яблуниця – 55
Явас – 120, 121, 129
Якобени – 526
Яломіца – 80
Ямівка – 211
Ямпіль – 229
Яноуци – 32
Янчулова, хутір – 111
Японія – 116, 483, 484
Ярослав – 499
Ярославська обл. – 580
Ясси – 32, 57, 566

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

АГВ ХОУ НКВС – адміністративно-господарський відділ Харківського обласного управління НКВС

АРСР – Автономна Радянська Соціалістична Республіка

АЧОВПВАКПУ – Архів Чернівецького обласного відділення пошуково-видавничого агентства "Книга Пам'яті України"

БіломорВО – Біломорський військовий округ

БілорусВО – Білоруський військовий округ

БПУ (рос. **ДПЗ)** – будинок попереднього ув'язнення

БУСА – Буковинська українська самооборонна армія

БФ – Білоруський фронт

ВАПЛІТЕ – Всеукраїнська асоціація пролетарських літераторів

ВББ – відділ боротьби з бандитизмом

ВВ – внутрішні війська

ВДТВ – відділення дорожньо-транспортного відділу

ВЗУН – Всеукраїнський збір українських націоналістів

ВІЖ – Воєнно-історичний журнал

ВКП(б) – Всесоюзна комуністична партія (більшовиків)

ВКР "Смерш" – відділ контррозвідки "Смерть шпигунам"

ВЛКСМ – Всесоюзна ленінська комуністична спілка молоді

ВМП (рос. ВМН) – вища міра покарання

ВМФ – військово-морський флот

ВО – військовий округ

ВС – Верховний суд

ВТ – військовий трибунал

ВТВ (рос. **ОТО)** – відділення транспортного відділу

ВТК – виправно-трудова колонія для неповнолітніх

ВТТ – виправно-трудовий табір

ВУАМЛ – Всеукраїнська академія марксизму-ленінізму

ВУАН – Всеукраїнська академія наук

ВУІКО – Всеукраїнський інститут комуністичної освіти

вул. – вулиця

ВУЧК – Всеукраинская чрезвычайная комиссия

ВФ – військовий флот

ВЦРПС (рос. **ВЦСПС) –** Всесоюзна центральна рада професійних спілок

в/ч – військова частина

ВЧК – Всесоюзная чрезвычайная комиссия

г. – гора

Галревком – Галицький революційний комітет

гв. – гвардійський

ГРУ – Головне розвідувальне управління

ГУДБ (рос. **ГУГБ)** – Головне управління державної безпеки

ДА МВС ЧО – Державний архів Міністерства внутрішніх справ у Чернівецькій області

ДА СБУ – Державний архів Служби безпеки України

ДА СБУ ХО – ДА СБУ в Харківській області

ДА СБУ ЧО – ДА СБУ в Чернівецькій області

ДАЛО – Державний архів Львівської області

ДАРФ – Державний архів Російської Федерації

ДАЧО – Державний архів Чернівецької області

ДВУ – Державне видавництво України

ДПУ УРСР – Державне політичне управління УРСР

ДТВ – дорожньо-транспортний відділ

ЗабВО – Забайкальський військовий округ

заст. – заступник

ЗДБ – закордонне бюро допомоги

зсд – запасна стрілецька дивізія

зсп – запасний стрілецький полк

ІНО – Інститут народної освіти

каб – кінно-артилерійська бригада

КВО – Київський військовий округ

КДБ – Комітет державної безпеки

КІ – Комуністичний інтернаціонал

КК – кримінальний кодекс

КОВО – Київський особливий військовий округ

КП – комуністична партія

КП(б)У – Комуністична партія (більшовиків) України

КПЗУ – Комуністична партія Західної України

КПК – кримінально-процесуальний кодекс

КПН – Комуністична партія Німеччини

КПП – Комуністична партія Польщі

КПР – Комуністична партія Румунії

КПРС – Комуністична партія Радянського Союзу

КПСГ – Комуністична партія Східної Галичини

КПУ – Комуністична партія України

КПУ (рос. **КПЗ)** – камера попереднього ув'язнення

ЛКСМУ – Ленінська комуністична спілка молоді України

лусп – літерний учбовий стрілецький полк

ЛьвівВО – Львівський військовий округ

м. (рос. **г.)** – місто

МВС – Міністерство внутрішніх справ

МДБ – Міністерство державної безпеки

МК (рос. **ГК)** – міський комітет

МОДР (рос. **МОПР)** – Міжнародна організація допомоги робітникам

МТС – машинно-тракторна станція

НКВС (рос. **НКВД)** – народний комісаріат внутрішніх справ

НКДБ (рос. **НКГБ)** – народний комісаріат державної безпеки

НКО – народний комісаріат освіти

обл. – область

ОдВО – Одеський військовий округ

ОДПУ – Об'єднане державне політичне управління

ОН – Особлива нарада

ООН – Організація Об'єднаних Націй

осб – окремий стрілецький батальйон

ОУН – Організація українських націоналістів

п/с – поштова скринька

ПАСШ – Північноамериканські Сполучені Штати

ПВР – Президія Верховної Ради

ПдУралВО – Південно-Уральський військовий округ

ПЗ – прикордонний загін

ПОВ – Польська організація військова

ППО – протиповітряна оборона

ПрикВО – Прикарпатський військовий округ

ПСПУ – Прогресивна соціалістична партія України

р. – ріка

райвно – районний відділ народної освіти

РВ (рос. **РО)** – районний відділ

РК – районний комітет

РКП(б) – Російська комуністична партія (більшовиків)

РМ – Рада Міністрів

р-н – район

р.н. – рік народження

РНК (рос. **СНК)** – Рада народних комісарів

РПГ – розвідувально-пошукова група

РРФСР – Російська Радянська Федеративна Соціалістична Республіка

РСЧА (рос. **РККА)** – Робітничо-селянська Червона армія

с. – село

сапб – саперний батальйон

СБ – служба безпеки

сд – стрілецька дивізія

СибВО – Сибірський військовий округ

сп – стрілецький полк

ср – стрілецька рота

СРПУ – Спілка радянських письменників України

СРСР – Союз Радянських Соціалістичних Республік

ст. – станція

ст. – старший

ст. – стаття

СталВО – Сталінградський військовий округ

СТОП (рос. **СЛОН)** – Соловецький табір особливого призначення

СУРО – Спілка українських робітничих організацій

США – Сполучені Штати Америки

т. – товариш

ТВ – транспортний відділ

тд – танкова дивізія

тис. – тисяч

ТПВ – таємно-політичний відділ

УББ – управління по боротьбі з бандитизмом

УВО – Українська військова організація

УГА – Українська галицька армія

УГВР – Українська Головна Визвольна Рада

УДБ – управління державної безпеки

УІЖ – Український історичний журнал

УкрВО – Український військовий округ

УМВС – управління Міністерства внутрішніх справ

УМДБ – управління Міністерства державної безпеки

УНДІП – Український науково-дослідний інститут педагогіки

УНКВС (рос. **УНКВД)** – управління НКВС

УНКДБ (рос. **УНКГБ)** – управління НКДБ

УНРА – Українська народна революційна армія

УПА – Українська повстанська армія

УПСР – Українська партія соціалістів-революціонерів

УРСР – Українська Радянська Соціалістична Республіка

усд – учбова стрілецька дивізія

УСДП – Українська соціал-демократична партія

УСС – українські січові стрільці

УССД – Українська Самостійна Соборна Держава

УФ – Український фронт

ФЗН (рос. **ФЗО)** – фабрично-заводське навчання

ФНВ – Фронт національного відродження

ХДУ – Харківський державний університет

ХПППО – Харківський політехнічний інститут професійної освіти

ЦАМО – Центральний архів Міністерства оборони

ЦАФСБР – Центральний архів Федеральної служби безпеки Росії

ЦВК – Центральний виконавчий комітет

ЦДАГОУ – Центральний державний архів громадських об'єднань України

ЦДА РФ – Центральний державний архів Російської Федерації

ЦК – Центральний комітет

ЧА – Червона армія

ЧДУ – Чернівецький державний університет

ЧФ – Чорноморський флот

ШЧС – школа червоних старшин

ЮНРРА (з англійської) – Адміністрація допомоги і відновлення Об'єднаних Націй

ЗМІСТ

КНИГИ ЛЮДСЬКИХ ТРАГЕДІЙ 5

Фостій Іван. Не дозволяй, народе України! 14

Розділ І. ПОЛІТИЧНІ РЕПРЕСІЇ ПРОТИ НАСЕЛЕННЯ ПІВНІЧНОЇ БУКОВИНИ І ХОТИНЩИНИ У 1918-1985 РОКАХ 15

Фостій І.П. Підлубний В.М. ПОЛІТИЧНІ РЕПРЕСІЇ ПРОТИ НАСЕЛЕННЯ ПІВНІЧНОЇ БУКОВИНИ І ХОТИНЩИНИ У 1918-1985 РОКАХ 16

1.1. Репресії румунської окупаційної влади проти буковинців і бессарабців у 1918-1940 роках 17

1.2. Жорстоке винищення буковинців і бессарабців комуністичним режимом у 1930-1940 роках 38

1.3. Репресії тоталітарного режиму проти ОУН у 1940-1941 роках 55

1.4. Репресії румунської окупаційної влади щодо громадян Чернівецької області у 1941-1944 роках 69

1.5. Репресії румунської окупаційної влади проти ОУН, комуністів та релігійних організацій у 1941-1944 роках 81

1.6. Репресії проти буковинців і бессарабців – військовослужбовців Червоної армії 89

1.7. Репресії проти УПА Буковини у 1944-1952 роках 103

1.8. Репресії комуністичної влади проти студентської молоді 115

1.9. Репресії проти духовності і духовенства в 1940-1980 роках 121

Розділ ІІ. СВІДЧЕННЯ АРХІВНИХ ДОКУМЕНТІВ ПРО ПОЛІТИЧНІ РЕПРЕСІЇ 137

2.1. Архівні документи щодо переслідування Партії українських працюючих Румунії "Визволення" . 138

№ 1 Із зізнань Георгія Цимболару, нотаріуса с. Раранча про комуністів цього села 138

№ 2 Із зізнань Григорія Манолійовича Кашула на допиті в жандармському постерунку с. Магала 138

№ 3 Із зізнань Володимира Григоровича Борденюка на допиті в жандармському посту с. Магала 138

№ 4 Із зізнань Костянтина Гавриша 139

№ 5 Із зізнань Тодора Кіронди 139

№ 6 Із протоколу, складеного начальником жандармського поста с. Магала 139

№ 7 Донесення жандармського поста с. Магала в прокуратуру Чернівецького трибуналу 139

№ 8 Слідчий Чернівецького трибуналу видав ордери на арешт 140

№ 9 Із зізнань Георгія Кравчука із с. Раранча 140

№ 10 Із письмового висновку головного прокурора Чернівецького трибуналу в справі 140

№ 11 Вирок суду Чернівецького трибуналу 141

№ 12 Прохання Григорія Кашула, Василя Кравчука, подане Чернівецькому трибуналу про перенесення оплати штрафу 1000 і 2000 лей 141

№ 13 Головний прокурор – голові Чернівецького трибуналу в справі Г. Кашула та В. Кравчука 141

№ 14 Висновок слідчого Чернівецького трибуналу в справі 141

№ 15 З інформації про вилучену літературу при арешті і обшуку у згаданих осіб 142

№ 16 Із зізнань Михайла Шеленка 142

№ 17 Вирок, винесений Чернівецьким трибуналом у справі 142

№ 18 Із письмового висновку головного прокурора Чернівецького трибуналу в справі: Д митра Тютюнника, Миколи Гельмина та інших 143

№ 19 Із письмового висновку головного прокурора Чернівецького трибуналу в справі:

Манолія Малищука, Миколи Чернолецького та інших *143*
№ 20 Вирок, винесений Чернівецьким трибуналом у справі Дмитра Тютюнника та інших *145*
№ 21 Вирок, винесений Чернівецьким трибуналом у справі Михайла Шеленка та інших *145*
№ 22 Обласний інспекторат поліції у Чернівцях – слідчому Чернівецького трибуналу про матеріали, виявлені у Гелича Івана, Гнепа Василя та Шеленка Михайла *146*
№ 23 Повідомлення директора головної тюрми м. Алуда – головному прокурору Чернівецького трибуналу *146*
№ 24 Докладная записка областного инспектората полиции Буковины – Генеральной дирекции полиции в Бухаресте *146*

2.2. Архівні документи, за якими проводились політичні репресії в СРСР 151

№ 25 Контрреволюційні злочини. Витяг з Кримінального кодексу УСРР у редакції 1927 року *151*
№ 26 Оперативный приказ народного комиссара внутренних дел Союза С.С.Р. *154*
№ 27 Оперативний наказ наркома внутрішніх справ СРСР М. Єжова № 00486 ..... *156*
№ 28 Убийство по списку. Обнародованы секретные материалы из Архива Президента РФ, проливающие дополнительный свет на тайную историю сталинских преступлений *160*
№ 29 О контроле над проведением в жизнь Указа Президиума Верховного Совета СССР от 26 июня 1940 г. "О переходе на восьмичасовой рабочий день, на семидневную рабочую неделю и о запрещении самовольного ухода рабочих и служащих с предприятий и учреждений". Постановление Пленума Центрального Комитета ВКП(б) *164*
№ 30 Выписка с протокола № 21 заседания бюро Черновицкого областного комитета КП(б)У от 8.VI-41 г. *168*
№ 31 Докладная записка. О работе Черновицкого обкома КП(б)У в первый период военного времени на 25.VI-41 г. *169*
№ 32 Информация "Об итогах выселения семей изменников родины, помещиков, фабрикантов, активных деятелей контрреволюционных партий, крупных торговцев и других контрреволюционных и уголовных элементов по Черновицкой области" *173*
№ 33 Справка о количестве выселенных семей антисоветского элемента по Черновицкой области *175*
№ 34 Информация о лицах, бежавших за границу *176*
№ 35 Оперативная сводка о происшествиях, проявлениях и работе органов и частей УНКВД по Черновицкой области во время военніх действий (за 22-23-24 июня 1941 года) *177*
№ 36 Оперативная сводка о происшествиях, проявлениях и работе органов УНКВД по Черновицкой области (за 25 июня 1941 года) *180*
№ 37 Оперативная сводка о происшествиях, проявлениях и работе органов УНКВД по Черновицкой области (за 26 июня 1941 года) *182*
№ 38 Спецсводка (за 27 июня 1941 года) *183*
№ 39 Оперативная сводка о происшествиях, проявлениях и работе органов УНКВД по Черновицкой области (за 28 июня 1941 года) *184*
№ 40 Спецсводка о происшествиях, проявлениях и работе органов УНКВД по Черновицкой области (за 29 июня 1941 года) *186*
№ 41 Справка о количестве арестованных с 22.VI по 30.VI-41 г. *186*
№ 42 Доповідна записка заступника начальника політвідділу Тюремного управлінняНКВД УРСР начальникові цього управління про евакуацію тюрем міст Хотина, Сторожинця і Чернівців *187*
№ 43 Доповідна начальника тюрми № 3 м. Хотина начальникові Тюремного управління УНКВД УРСР про евакуацію в'язнів і персоналу тюрми *188*

2.3. Документи про діяльність ОУН та УПА в 1941-1950 роках 190

№ 44 Маніфест *190*
№ 45 Рішення національних зборів у Львові про відновлення Української держави і створення Крайового українського уряду *191*
№ 46 Звіт про діяльність та завдання ОУН на Буковині *193*
№ 47 Повідомлення гітлерівської служби безпеки про діяльність ОУН на Буковині *197*

№ 48 Програмові постанови III Великого збору Організації Українських Націоналістів *198*
№ 49 Звіт підпільника ОУН про події на Буковині *200*
№ 50 Декалог *203*
№ 51 Присяга вояка УПА *203*
№ 52 Звернення українських повстанців до української молоді *203*
№ 53 Звернення українських повстанців до українського народу *206*
№ 54 Звернення українських повстанців до учасників і членів родин винищувальних батальйонів із закликом відмовитися від боротьби проти ОУН–УПА *207*
№ 55 Додаток до інформаційного звіту регіонального проводу ОУН на Буковині за перший квартал 1948 року *208*

2.4. Документи про терор німецької зондеркоманди 106 та румунської окупаційної влади на території Чернівецької області в 1941-1944 роках 220

№ 56 Убийства евреев в июле–сентябре 1941 г. *220*
№ 57 Депортация евреев за Днестр в июле 1941 г. *221*
№ 58 Депортация евреев осенью 1941 г. *223*
№ 59 Общее количество истребленных евреев, удельный вес евреев в уничтоженном мирном населении *223*
№ 60-67 Донесения шефа полиции безопасности и СД о событиях в СССР *225-228*

2.5. Документи, на підставі яких проводились політичні репресії в Червоній армії 229

№ 68 Директива Народного Комісара Оборони СРСР військовим радам фронтів, армій, округів, начальникам політорганів, військовим комісарам дивізій і полків про завдання військових комісарів і політпрацівників в умовах наступу німецько-фашистських військ *229*
№ 69 Приказ Народного Комиссара Обороны Союза ССР *231*
№ 70 Приказ Ставки Верховного главного командования Красной Армии *234*
№ 71 Приказ Народного Комиссара Обороны *236*
№ 72 О ликвидации запущенности в устной пропаганде и агитации *238*

2.6. Документи про боротьбу з ОУН-УПА 241

№ 73 Доповідна керівників оперативної групи 23-ої стрілецької бригади внутрішніх військ НКВД начальнику внутрішніх військ НКВС Українського округу генерал-майору Марченкову про результати боротьби проти українського націоналістичного підпілля в Чернівецькій області за період з 6 по 20 жовтня 1944 року *241*
№ 74 Повідомлення таємного агента НКДБ в українському націоналістичному підпіллі "Сокола" про реорганізацію структури ОУН *251*
№ 75 Витяг з інформації працівників ЦК КП(б)У про стан боротьби проти ОУН–УПА в західних областях УРСР у травні-червні 1945 року *256*
№ 76 Телефонограма секретаря Чернівецького обкому КП(б)У Зеленюка секретареві ЦК КП(б)У М. Хрущову про виконання його усних вказівок щодо посилення боротьби проти українського націоналістичного підпілля *257*
№ 77 Лист студентів Чернівецького державного університету до Й. Сталіна щодо викривлення національної політики на Буковині *258*
№ 78 Доповідна секретаря Чернівецького обкому КП(б)У В. Вовка секретареві ЦК КП(б)У Л. Кагановичу про виселення сімей членів ОУН у жовтні 1947 року *259*
№ 79 Донесення командування 82-ї стрілецької дивізії начальнику внутрішніх військ МДБ Українського округу генерал-майору ФАДЄєВУ про організаційну структуру та склад підпілля ОУН на Станіславщині й Буковині *262*
№ 80 Репресивно-каральна система та масові депортації народів (1945–1947) *264*
№ 81 Директивное указание НКВД СССР *267*
№ 82 Инструкция-указания о порядке производства выселения семей активных участников ОУН и УПА *268*

№ 83 Указания-разнарядка о количестве населения Западной Украины, подлежащего выселению 270
№ 84 Указание заместителя наркома внутренних дел СССР комиссара госбезопасности 2-го ранга Чернышева 271
№ 85 Секретний наказ Г. Жукова та Л. Берії про виселення всіх українців з України 271
№ 86 Докладная записка 272
№ 87 Телеграмма № 2791 от 18.11.1944 г. 273
№ 88 З інформації оргінструкторського відділу ЦК КП(б)У про факти порушення законності в західних областях УРСР 273
№ 89 Резолюція Пленуму ЦК КП(б)У "Про хід виконання постанови ЦК ВКП(б) від 27 вересня 1944 р. "Про недоліки в політичній роботі серед населення західних областей УРСР" 274
№ 90 Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Про звернення Президії Верховної Ради, Ради Народних Комісарів УРСР та ЦК КП(б)У "До населення західних областей України" 282
№ 91 Лист Наркома внутрішніх справ СРСР Л. Берії Секретареві ЦК КП(б)У М. Хрущову про посилення боротьби з націоналістичним підпіллям у західних областях УРСР 283
№ 92 Справка о количестве высланных семей оуновцев из западных областей Украины по состоянию на 4 января 1949 года 284
№ 93 Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Про посилення боротьби з українсько-німецькими націоналістами у західних областях України" 285
№ 94 Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Про проведення реєстрації населення в західних областях України" 289
№ 95 Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Про встановлення щоденної звітності обкомів КП(б)У західних областей України про хід боротьби з бандитизмом" 289
№ 96 Протокол засідання Політбюро ЦК КП(б)У "Про закритий лист секретарям обкомів і райкомів КП(б)У, начальникам обласних управлінь НКВД і НКГБ західних областей УРСР" 289
№ 97 Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Про серйозні недоліки у виконанні рішення ЦК КП(б)У від 10 січня 1945 р. "Про посилення боротьби з українсько-німецькими націоналістами у західних областях УРСР" в Путильському районі Чернівецької області і Локачівському районі Волинської області" 293
№ 98 Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Про хід виконання Постанови ЦК КП(б)У від 10.01.1945 р. "Про посилення боротьби з українсько-німецькими націоналістами у західних областях України" 295
№ 99 Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Про текст листа секретарям обкомів КП(б)У, начальникам обласних управлінь НКВД і НКГБ західних областей УРСР з питання виконання Постанови ЦК КП(б)У від 26.II.1945 року" 301
№ 100 Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Про проведення обліку робітників і службовців на підприємствах промисловості, транспорту і в радянських установах західних областей УРСР" 302
№ 101 Справка по документу № 56 от 26 февраля 1945 года 303
№ 102 Справка по Постановлению ЦК КП(б)У от 26 февраля 1945 года о ходе выполнения Постановления ЦК КП(б)У от 10.01. 45 г. 304
№ 103 Справка по документу № 53 от 10 января 1945 года 306
№ 104 Сравнительная справка об итогах борьбы с бандитизмом в западных областях Украинской ССР за 1944 год и с 01.01. по 01.05.1945 года 308
№ 105 Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Про звернення до робітників, селян і інтелігенції західних областей України" та текст звернення 309
№ 106 Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Про ліквідацію залишків банд українсько-німецьких націоналістів у західних областях УРСР" 314
№ 107 Неоголошена війна: провокації спецслужб проти українців 317
№ 108 Заместителю народного комиссара внутренних дел СССР генерал-полковнику товарищу Круглову 318
№ 109 Директивное указание 322

№ 110 Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Про додаткові заходи боротьби з українсько-німецькими націоналістами у західних областях УРСР" 322
№ 111 Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Про підвищення пильності і посилення боротьби з українсько-німецькими націоналістами в західних областях УРСР у зв'язку з виборами у Верховну Раду СРСР 324
№ 112 Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Питання західних областей УРСР у зв'язку з виборами до Верховної Ради СРСР" та лист ЦК КП(б)У першим секретарям обкомів КП(б)У західних областей УРСР, начальникам облуправлінь НКВД і НКГБ 325
№ 113 Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Підсумки виборів до Верховної Ради СРСР у західних областях України і подальші завдання партійних організацій" 326
№ 114 Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Про текст звернення до населення західних областей Радянської України" 330
№ 115 Постанова Оргбюро ЦК КП(б)У "Про додаткові заходи по поліпшенню діяльності винищувальних батальйонів" 336
№ 116 Постанова Оргбюро ЦК КП(б)У "Про недоліки у роботі органів МВД, МГБ, суду і прокуратури по боротьбі з порушниками радянської законності у західних областях УРСР" 337
№ 117 З Постанови Політбюро ЦК КП(б)У "Про роботу Чернівецького обкому КП(б)У" 341
№ 118 Постанова Оргбюро ЦК КП(б)У "Про скликання у м. Львові міжобласної наради з питання стану боротьби з українсько-німецькими націоналістами у західних областях УРСР" 341
№ 119 Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Про стан боротьби з залишками українсько-німецьких націоналістів у західних областях УРСР" 342
№ 120 Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Про посилення боротьби з залишками банд українсько-німецьких націоналістів у західних областях УРСР" 348
№ 121 Інформація заступника секретаря ЦК КП(б)У А. Стоянцева "Про хід боротьби з бандами ОУН-УПА у західних областях УРСР за період від 1 до 25 травня" 349
№ 122 З Постанови Політбюро ЦК КП(б)У і Ради Міністрів "Про поліпшення політичної і господарської роботи у Львівській, Станіславській, Дрогобицькій, Тернопільській, Рівненській, Волинській і Чернівецькій областях УРСР" 351
№ 123 Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Перевірка виконання постанови ЦК КП(б)У і Ради Міністрів УРСР "Про поліпшення політичної і господарської роботи у Львівській, Станіславській, Дрогобицькій, Тернопільській, Рівненській, Волинській і Чернівецькій областях УРСР" 355
№ 124 Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Про хід боротьби з залишками банд і підпіллям українсько-німецьких націоналістів у західних областях УРСР" 357
№ 125 Постанова Ради Міністрів УРСР і ЦК КП(б)У "Про порядок використання земель та майна, які залишаються після виселення сімей націоналістів і бандитів" 359
№ 126 Доповідна записка "Про роботу партійних організацій Львівської, Станіславської, Дрогобицької, Тернопільської, Рівненської, Волинської і Чернівецької областей по виконанню ними Постанови ЦК КП(б)У і Ради Міністрів УРСР від 20 червня 1947 року, зокрема з питання ліквідації бандитизму і про хід колективізації сільського господарства" 361
№ 127 Докладная записка об использовании специальных агентурно-боевых групп по ликвидации подполья ОУН и его вооруженных банд в западных областях Украинской ССР 364
№ 128 Опис бойової операції підрозділу військ МДБ по ліквідації районних провідників ОУН у селі Старо-Мамаївці Кіцманського району Чернівецької області 366
№ 129 Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Про введення дільничних уповноважених міліції у кожній сільраді західних і Закарпатської областей" 367
№ 130 Доповідна записка військового прокурора військ МВД Українського округу Г. Кошарського "Про факти брутального порушення радянської законності у діяльності т. зв. спецгруп МГБ" 369
№ 131 Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Про доповідну записку військового прокурора військ МВД Українського округу про факти брутального порушення радянської законності у діяльності т. зв. спецгруп МГБ" 374
№ 132 Доповідна записка завідуючого адміністративним відділом ЦК КП(б)У Г. Дроздова "Про проведення відкритих судових процесів у західних областях Української РСР над окремими учасниками бандитсько-терористичних груп" 374

№ 133 Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Про проведення відкритих судових процесів у західних областях Української РСР над окремими учасниками бандитсько-терористичних груп" 375
№ 134 Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Про наказ міністра держбезпеки УРСР № 312 "Про непритягнення до карної відповідальності учасників залишків розгромлених українських націоналістичних банд у західних областях Української РСР, які добровільно зголосилися до органів радянської влади з повинною" 377
№ 135 Доповідна міністра внутрішніх справ С. Круглова заст. голови РМ СРСР Л.П. Берії 377
№ 136 Витяг із стенограми виступів членів Політбюро ЦК КП(б)У на засіданні Політбюро ЦК КП(б)У при обговоренні питання "Про заходи по посиленню боротьби з залишками оунівського підпілля в західних областях УРСР" 378
№ 137 Постанова бюро Чернівецького обкому КП(б)У про стан боротьби і заходи, спрямовані на остаточну ліквідацію українського націоналістичного підпілля 381
№ 138 Постанова Ради Міністрів УРСР і ЦК КП(б)У "Про облік і реалізацію конфіскованого майна господарств, які виселяються з території Волинської, Дрогобицької, Львівської, Рівненської, Станіславської, Тернопільської, Чернівецької і Закарпатської областей" 384
№ 139 Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Про деякі факти провалу чекістсько-військових операцій, що проводяться органами МГБ" 385
№ 140 Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Про проведення відкритих судових процесів над учасниками українських буржуазно-націоналістичних банд" 387
№ 141 Довідка Міністерства державної безпеки УРСР "Про стан і заходи по посиленню боротьби з залишками бандоунівського підпілля у західних областях УРСР" 389
№ 142 Довідка адміністративного відділу ЦК КП(б)У "Про стан боротьби з залишками бандоунівського підпілля в західних областях УРСР" 395
№ 143 Із стенограми засідання Політбюро ЦК КП(б)У з питання "Про завдання партійної організації України по виконанню даних товаришем Сталіним вказівок 14 квітня 1952 р." 401
№ 144 Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Про подальше посилення боротьби по остаточній ліквідації залишків банд українських буржуазних націоналістів у західних областях УРСР" 402
№ 145 Постанова Бюро ЦК КПУ "Про Постанову ЦК КПРС від 26 травня 1953 року "Питання західних областей Української РСР" та доповідну записку тов. Л. Берія до Президії ЦК КПРС" 409
№ 146 Постанова Пленуму ЦК КПУ "Про Постанову ЦК КПРС від 26 травня 1953 року "Питання західних областей Української РСР" і доповідну записку тов. Л.П. Берія до Президії ЦК КПРС" 411
№ 147 З Постанови ЦК КПУ "Про Постанову Пленуму ЦК КПРС від 7 липня 1953 р. "Про злочинні антипартійні і антидержавні дії Берії" 416
№ 148 Приговор 417
№ 149 Акт 418
№ 150 Акт 418
№ 151 Справка 419

2.7. Документи про реабілітацію політично репресованих 420

№ 152 Закон Української Радянської Соціалістичної Республіки "Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні" 420
№ 153 Постанова Верховної Ради України "Про тлумачення Закону України "Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні" 423
№ 154 Постанова про внесення змін і доповнень до Положення про порядок виплати компенсацій, повернення майна або відшкодування його вартості реабілітованим громадянам та до Положення про комісії Рад народних депутатів з питань поновлення прав реабілітованих 427

2.8. Спогади репресованих 433

№ 155 Волошина Я.І. Болючий спогад 433
№ 156 Куташ Й.Г. Таке не забувається 435
№ 157 Царик Є. І за колючим дротом надія не вмирала 436

Розділ III. ВИЗНАЧНІ ПОЛІТИЧНІ І ГРОМАДСЬКІ ДІЯЧІ, РЕПРЕСОВАНІ ТОТАЛІТАРНИМ РЕЖИМОМ 437

Сергій Іванович Канюк 438
Семен Юрійович Гуцуляк 447
Василь Васильович Буцура 453
Олексій Назарович Іванчевський 457
Михайло Дмитрович Панчик 463
Осип Іванович Букшований 470
Григорій Федорович Піддубний 481
Микола Іванович Івасюк 494
Ганна Михайлівна Яворська 498
Василь Богданович Мороз 502
Володимир Васильович Гаврилюк 507
Євдокія Юріївна Басараба 514
Микола Васильович Гаврилюк 521
Семен Георгійович Галицький (Альфред Веддінг) 524
Андрій Ананійович Олінтер-Хвиля 537
Дмитро Юрійович Загул та Микола Іванович Марфієвич 542
Трагічна доля сім'ї Василя Рубана 555
За що розстріляли Йосипа Жабицького? 558
Василь Георгійович Готинчан 563
Іван Оникійович Вергун 569
Філарет Іванович Альбота-Савчук 585
Ісидор Ілліч Буцура 588
Костянтин Юхимович Шинкаренко 593

Розділ IV. ІМЕННІ ДОВІДКИ ПРО РЕПРЕСОВАНИХ 599

Вижницький район 600
Герцаївський район 747
Глибоцький район 807

Іменний покажчик 919
Географічний покажчик 941
Список скорочень 951

Наукове видання

РЕАБІЛІТОВАНІ ІСТОРІЄЮ

У двадцяти семи томах

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

У трьох книгах

Книга перша

Головний редактор ***І.П. Фостій***
Коректор ***І.В. Васіна***
Технічна редакція
і комп'ютерна верстка
Т.О. Вівсянник та ***І.І. Семенюк***

Підписано до друку 14.12.2007 р.
Формат 70х100/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times. Друк офсетний.
Умов. друк. арк. 60. Обл.-вид. арк. 60.
Тираж 500 прим. Зам. .

Чернівецьке обласне відділення Пошуково-видавничого агентства
"Книга Пам'яті України". 58002, Чернівці, вул. Руська, 20,
ідентифікаційний код 21431738 МФО 356185.

Надруковано в Чернівецькій обласній друкарні.
58018, Чернівці, вул. Головна, 200.